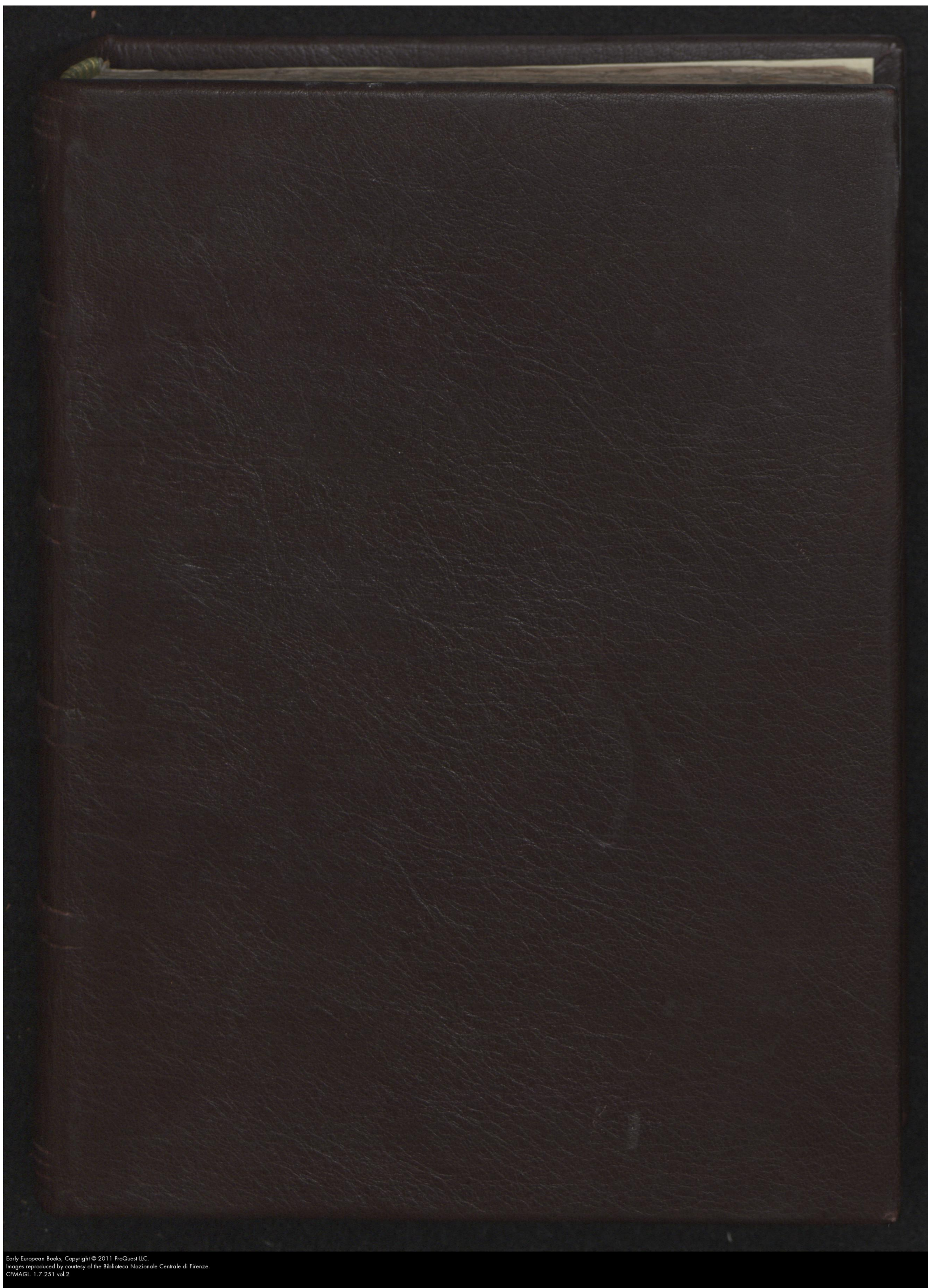
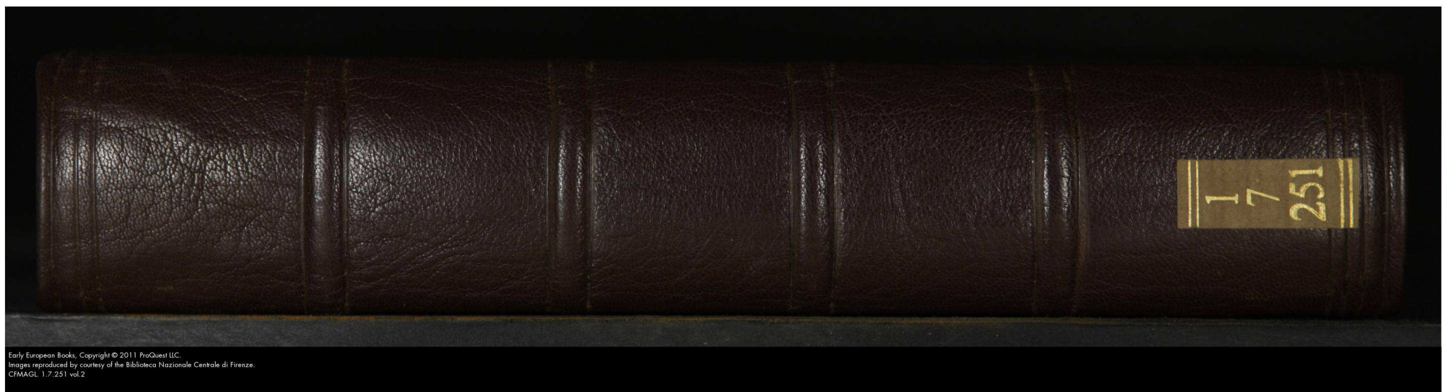
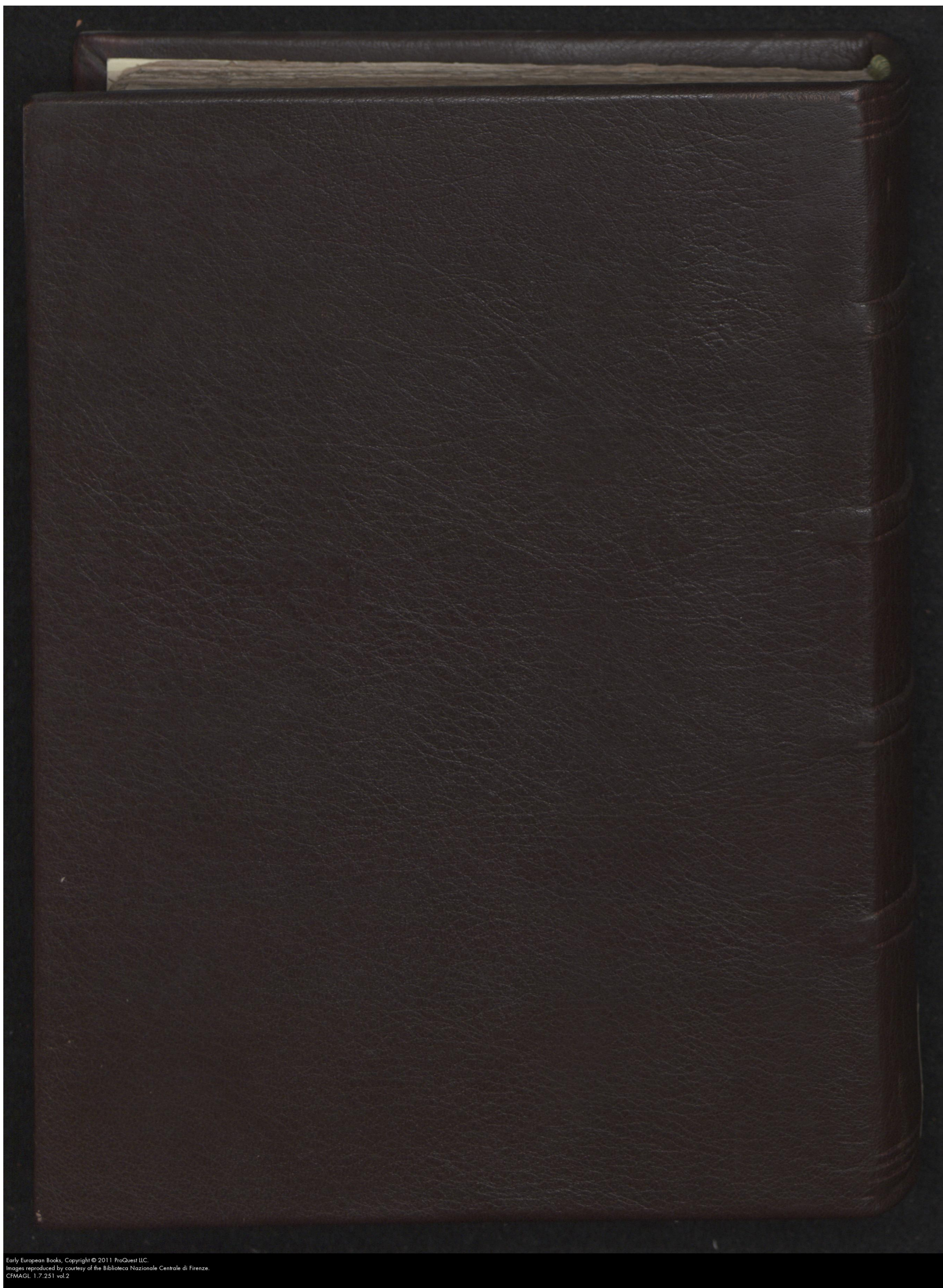
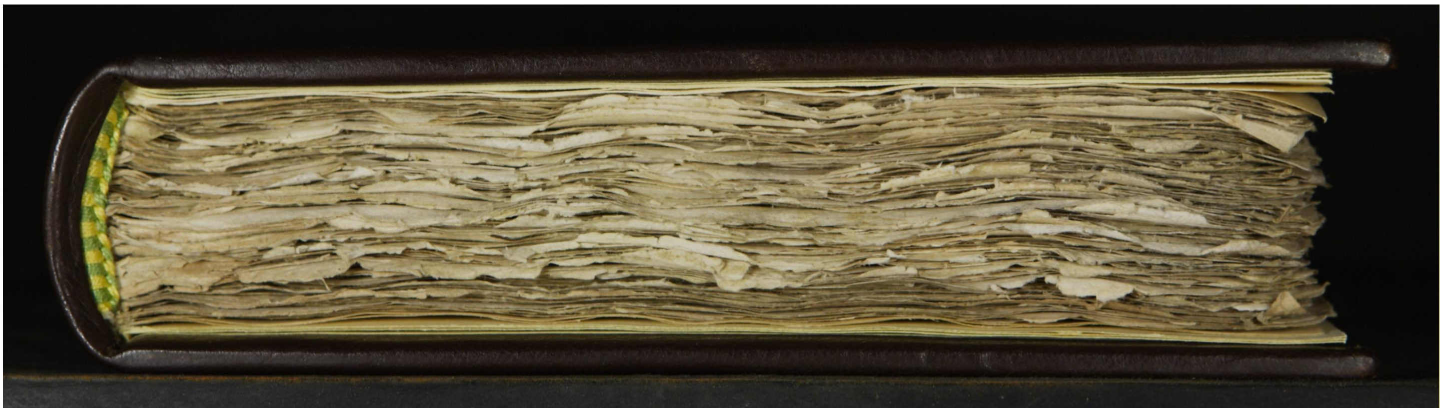

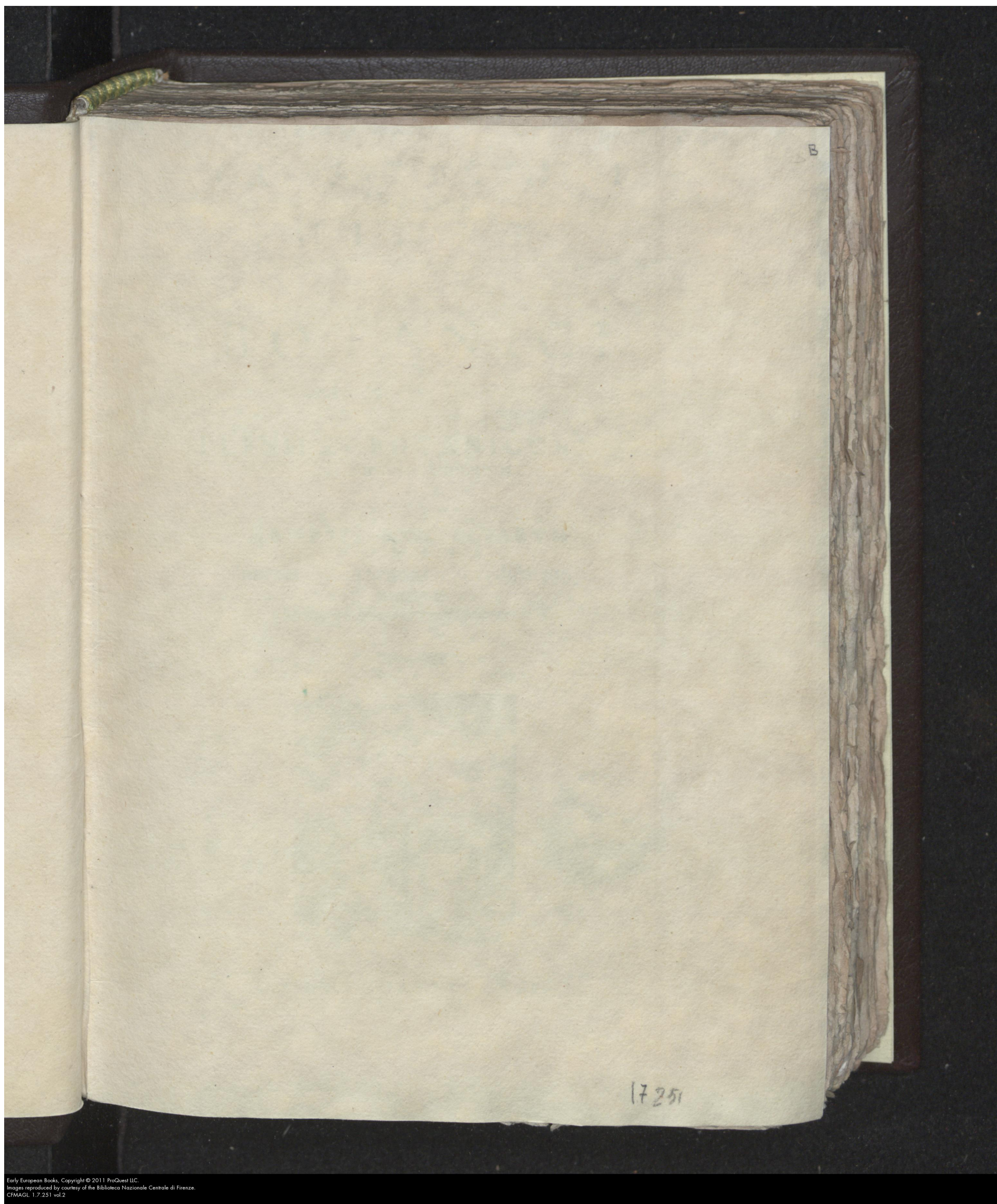

1
7
251

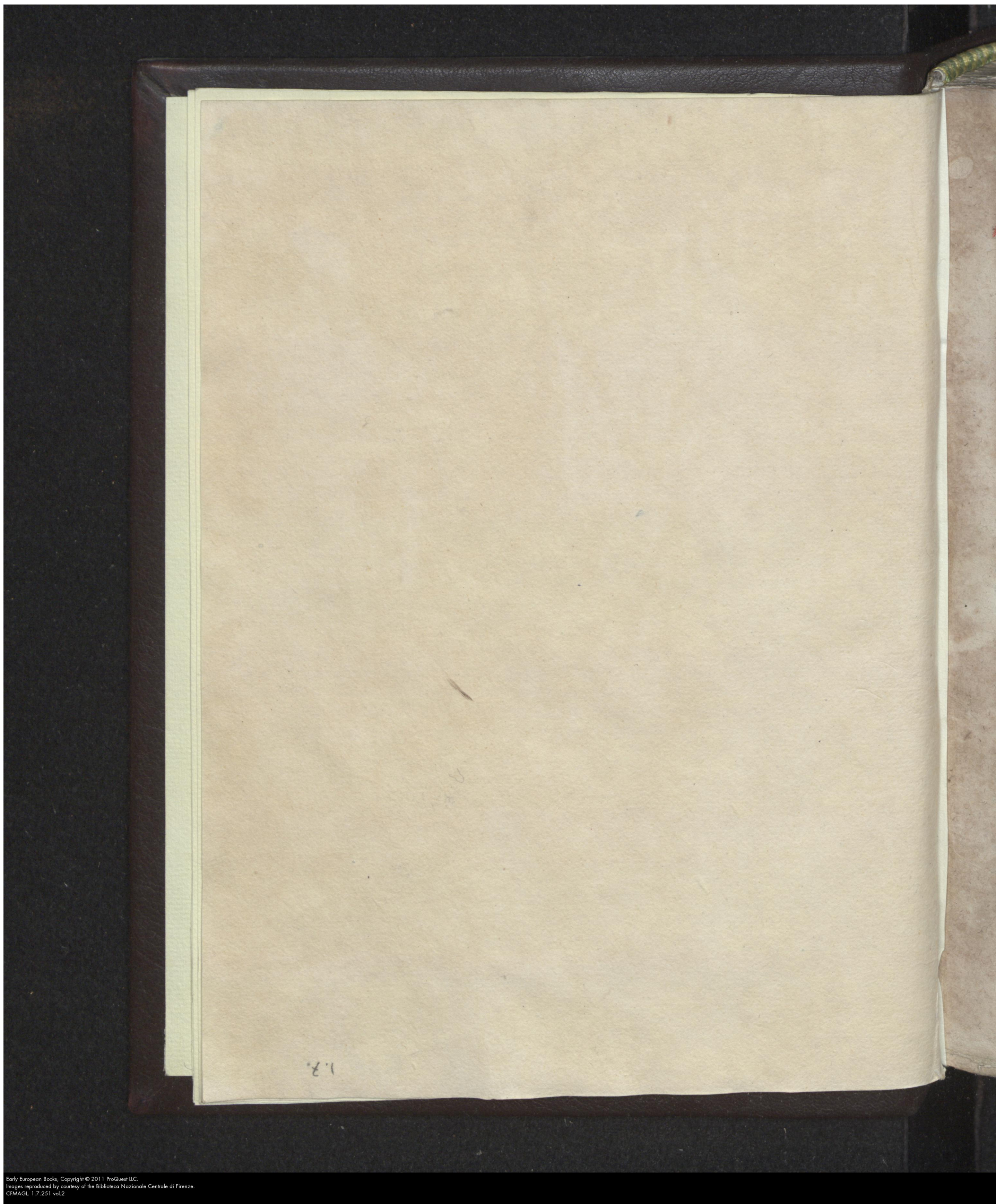

CASPARI BAUHINI

Viri Clariss.

ΠΙΝΑΞ THEATRI BOTANICI

sive

INDEX

IN THEOPHRASTI DIOSCORIDIS PLINII ET BOTANICORVM

qui à seculo scripserunt

OPERA

PLANTARVM CIRCITER SEX MILLIVM AB IPSIS EXHIBITARVM NOMINA

cum earundem Synonymijs & differentijs methodice

secundum genera & species proponens.

OPVS XL. ANNORVM

summopere expetitum

ad Autoris autographum recensitum.

BASILEÆ

IMPENSIS JOANNIS REGIS

cIɔ Iɔc LXXI.

LECTORI BENEVOLO.

Peris hujus Autor, Galeni Præceptoris ſcripta legens, ſingulari fato, in hunc locum ipſius, qui tertio de Compoſitione Medicamentorum κατὰ γένη habetur, incidit. Quisquis (inquit) auxiliorum undique copiam habere volet, omnis materiæ, ſtirpium, animalium & metallorum, tum aliorum terreſtrium corporum, quæ ad Medicinæ uſum ducimus, expertus eſto; ut ex eis & exacta & notha cognoſcat. Deinde, in Commentario, quem de Simplicium Medicamentorum facultate prodidi, ſeſe exerceat. Niſi enim hoc modo inſtructus, ad præſentis operis præſidia veniat, verbotenus quidem medendi methodum ſciet, opus vero nullum ipſa dignum perficiet. Qua ſententia permotus, præter cæteras Medicinæ partes neceſſarias, ad Botanica, quæ auxilia medica ſubminiſtrant, animum ſtudiumque convertit: ea qua fieri potuit diligentia, non ſolùm Botanographos, tanquam mutos præceptores, legendo & relegendo ſedulo conſuluit: verum etiam vivos in Germania, Gallia & Italia, per aliquot annos peregrinando, varijs in Academijs coram attente audivit, de Plantarum hiſtoria, nominibus viribusque ſtudioſe inquiſivit: &, quod præcipuum erat, Plantas locis natalibus inſpiciendo, nullis moleſtijs, nullus laboribus nullisque ſumptibus pepercit, imitatus Dioſcoridis & Galeni exempla. Verum & ipſas Plantas cum autoribus contulit, qua fieri potuit induſtria, quo genio & ingenio, lectas, exſiccatas aſſervavit, ut ingentem earum theſaurum aliquot millium, præter fructus, ſemina, ligna, &c. collegerit.

Nec his cententus, ad veriorem & certiorem cognitionem, plures Medicinæ studiosos, Galliam, Italiam, aliasque regiones adeuntes, rogavit, ut omnis generis Plantas, etiam vulgatissimas (ipsa quoq; Gramina & Trifolia,) colligerent & transmitterent. Quod quia liberaliter ab ipsis factum, eorum nomina gratitudinis ergo, peculiari Catalogo consignata adjunxit. Insuper, hinc inde, literis ad plurimos Viros Clarissimos, rei plantariæ peritos, Germaniæ, Galliæ, Italiæ, Angliæ, Daniæ, Belgij, Cretæ in Græcia, sollicitare non destitit, ut plantas transmitterent, vel de illis suam sententiam, in bonum publicum exponerent: idque à multis, prona benignaq; mente abunde factum, grato animo agnovit, ipsorumque honorificam mentionem fecit. Nihil autem eorum, quæ studiosis in hoc disciplinæ genere, (uti & in alijs,) utile fore existimavit, intentatum reliquit. Eos frequenter, ad Vegetabilium inspectionem & cognitionem manuduxit. Varijs utilissimis scriptis, in publicum editis, Plantarum studium illustravit & auxit. Verum cum, quæ terra, entium horum beneficientissima parens, sinu suo complectitur φυτὰ, ad infinitum pene numerum accedant, sicque huic studio difficultas inde maxima oriatur: autorum quoque dissensus, atque ἀμεθοδία, hancce δυσκολίαν augeat & exaggeret, hæc ne ab hac amœnissima, humanoque generi à utilissima contemplatione, quemquam absterreant, de methodo Plantarumq; Synonymijs cogitavit; quæ ambo in hunc ΠΙΝΑΚΑ contulit, Plantarum hocce μεθόδου τε καὶ συνωνύμων σύνταγμα concinnans: in quo eæ methodice, secundum genera & species, habita potissimum ratione formæ externæ, distributæ habentur. Pro ea autem qua fuit æquitate & modestia, aliorum labores benigne interpretatus, suum cuique religiose tribuit, paremque benevolentiam ab alijs speravit, omnes hujus studij cultores & asseclas, rogavit, ut, si animadverterent se (quod non dubitet, sed ultro fateatur) alicubi lapsum esse, vel forte bis eandem Plantam reperijsse, hujus studij immensitatem cogitent, quod fere Oceano simile dici possit. Nam, quemadmodum DEI in Oceano miracula

cula imperscrutabilia sunt: sic etiam Botanicum studium infinitum: imprimis, cum indies movæ Plantæ, tum alibi, tum in Indijs reperiantur. Paratus bene monentes audire, candide & amice monentibus gratias agere. Zoilum nunquam curandum putavit, cujus socij neque nunc attendendi: qui postquam hoc opere usi sunt, sine quo nunquam in studio Botanico progredi potuissent, convicijs illud impetunt, & filum, quo via ipsis per labyrinthi mæandros facta, turpiter dilacerare & conspurcare tentant. Sed hæc est sciolorum & maleferiatorum natura, qua solent melioribus obtrectare magis, quam laude dignum quicquam præstare: hac ratione potius suam prodentes invidiam & malevolentiam, quam ut virorum bonorum & bene meritorum famam obscurare possint. Editio autem hæcce recensita est ad Autoris autographum: quicquid à priore mutatum, ipsius manu factum. Utere ergo, BENEVOLE LECTOR, aliorum laboribus ad DEI LAUDEM, in commodum tuum, & typographica errata operantium infirmitati condona.

ZACHARIAS ROSENBACHIUS,

Medic. Doct. & Professor in Illustri Schola Herbornensi, Corollario de methodo Plantarum, in Indice Plantar. Herbornæ Nassoviorum 1626. edito.

Erum naturalium perfecte mixtarum tanta per Orbem terrarum ac maria diversitas est, ut eas omnes cognoscere, & in certas classes disponere, uni homini sit plane impossibile. Unus enim homo vix unam speciem, v. gr. pisces, vel aves, licet illi per totam suam vitam, mane & vesperi, noctu & inter diu, jugiter operam det, plene cognoscet. Inventi sunt tamen viri, qui heroico animo præditi, nullis sumptibus laboribusq; parcentes, ad quarundam specierum plenariam fere cognitionem pervenerunt, ut opera eorum satis testantur, &c. Sola res herbaria hucusq;, imperfecte ac sine certa methodo, tradita fuit. Quamvis enim de illa plurimi, tum veteres, tum recentiores scripserint, omnes tamen, vel paucissimas plantas proposuerunt, vel plures etiam ita permiscuerunt, ut nullus in eis stabilis ordo appareat. Unus CASPARVS BAVHINVS, *circiter sex millia plantarum primus proposuit, easq; omnes mirabili ordine, in Pinace theatri sui Botanici, digessit. Sentient nobiscum in hoc, quicunque vel mediocriter in re herbaria versati sunt. Tanto magis autem præceptorem etiam illum nostrum secuti sumus, quia omnes ejus plantas, seu hortum siccum, non semel, sed bis ac ter, non sine magna admiratione, ipsi spectavimus. Nec credimus, in tanta plantarum varietate, meliorem ordinem unquam à quoquam adeò facilè inveniri posse. Incipit enim ab herbis tritissimis, ut graminibus, progreditur per fruges, olera, & legumina, donec tandem ad*

frutices

frutices & arbores perveniat, hoc perpetuo obſervando, ut plantas, ſibi quoad externam formam maxime, vel viribus etiam internis, ſimiles, pulcherrimis numeris conjungat, diſsimiles, libris, ſectionibus ac titulis diverſis, elegantiſsime diſtinguat. Cæterum, miretur forte junior aliquis, cur princeps ille Botanicorum, cui palmam hac in re merito tribuimus, hunc Pinacem ſuum, opus XL. annorum, inſcripſerit, cum tamen liber parvus videatur, & multi ſint, qui etiam uno anno magnum volumen ſcribant ac publicent. Verum non librorum quantitas, ſed qualitas potius ſpectari debet. Sic qui Pinacem hunc legeri ac intellexerit, mirabitur, quomodo Autor Bauhinus eum tam cito abſolvere potuerit. Eſt enim revera omnium herbarum, ſuffruticum, fruticum & arborum, quæ in hortis, agris, pratis, vallibus, montibus, ſylvis, littoribus, & aquis totius terrarum Orbis naſcuntur, abſolutiſsimum compendium. Hujuſmodi libri facilius quidem oculis inſpiciuntur ac deſcribuntur, at materias ſingulas è remotiſsimis locis conquirere, methodice digerere, multis nova eaq; aptiſsima nomina imponere, easdem ad vivum deſcribere, pingere, doctorum virorum judicijs ſubjicere, ac poſteritatis memoriæ, cum centuplo fructu tradere, hoc vero opus, hic labor eſt, quem non noverunt niſi experti, & pluribus annis plurimum exercitati. Præſtat paucis verbis multa, quam multis pauca, vel nihil omninò dicere.

Gramen adeſt *Bulbusq;*, *Olus* atq; *Umbella*, *Venenum*,
Atque *Corona*, *Odor* & *Flos* eſt, veſcumque *Legumen*,
Carduus in ſpinis, *Frutex* ſuccedit & *Arbor*.

F. M.

Ad

Ad
CASPARUM BAUHINUM
ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

I.

CUI potiùs nectant benè olentia serta Napææ,
Bauhine, quàm tibi, cedo?
Mille etenim herbarum, plantarum nomina mille
Collecta fasce uno doces.
Tot grates debent, quod habent ridentia plantas
Herbasq; prata & frutices.
Cui potiùs violas, Junonia lilia, cuinam
Milesias spargant rosas?
Floreat & viget nomen, Bauhine, perenne
Tibi, dum rosæ & flores erunt.
Assyriosq; Tibi ad cippum post fata Napææ
Fundant odores perpetim.

GEORGIUS REMUS, J. C.
Noricus.

II.

LITTORA tot Ponti, tot campos visere & Hortos
Desine, tot Sylvas, tot prata, totq; rupes.
Hæc loca quod Stirpes, totus quos proferat Orbis,
Bauhini scriptis conspice in Eiconicis.

PASCHALIS LE COQ, MED. apud Pictavienses Decanus & Senior.

III. DE

tis, cadaveris servandi vim habentibus. Ibidem.

PETRI Crescentij Bononiensis de agriculturæ partibus, plantarum & animalium natura & utilitate lib. 12. ante annos ducentos scripti. Basileæ 148. cum paucis figuris.

PETRI Pavvij horti publici Academię Lugdunobatavæ præsidis, ichnographia, descriptio, usus, & stirpium quas habet nomina. Leidæ 1603. in 8.

PETRUS Pena, vide Adversaria.

PHILIPPUS Pigafetta regni Congiani historiam scripsit, quę cum Indicis historijs edita.

POMPEIUS Sprecchis, Antabsinthium Clavenæ, cum figura Absinthij umbelliferi. Venetijs 1611. 4.

PROSPER ALPINUS, sextus horti Patavini præfectus, de Balsamo dialogum, ejus figura addita, scripsit. Venetijs 1591. 4.

Ejusdem de plantis Ægypti liber, cum figuris 46. & cum Medicina Ægyptiorum. Venetijs 1592. 4.

Ejusdem de Rhapontico, cum ejusdem figura. Patavij 1612. 4.

Q. APOLLINARIS liber experimentorum Germanicè sæpius editus cum 141. figuris. Argentinæ 1589. 8.

REMBERTI Dodonęi Stirpium histor. Belgicè scripta, & à Clusio Gallicè reddita (vide Clusium) cum iconibus, quę seorsim duobus tomis in octavo prodière. Antverpiæ 1553. & 1559. Icones numero 840. cum annotationibus.

Ejusdem frugum historia, anno 1552. Latinè, Antverpiæ cusa & recusa in 8.

Ejusdem florum & purgantium historia seorsim cum novis figuris edita, in 8. Eadem simul juncta in libros triginta divisa. Antverpiæ anno 1583. in folio, cum 1305. figuris. Hæc historia denuo recusa Belgicè, cum cujusdam annotationibus prolixis, additis adhuc 36. novis figuris anno 1608. Latinè similiter ab authore emaculata paucis mutatis, & figuris quæ in Belgica editione habentur, cum descriptione additis, anno 1616. prodijt.

SIMONIS Januensis Clavis sanationis obscuriora vocabula ordine Alphabetico exponens. Venetijs 1486. fol. cum Sylvatico recusa.

TARQUINII Ocyori Dortmundani, de viginti radicibus adversus pestem probatis, cum earundem plantarum figuris, Germanicè cum Q. Apollinaris libello.

THEOPHRASTI Græci de historia & de causis plantarum, editio Græca Veneta 1552. 8. Basileensis, 1541. 4. & Gazæ versio Lugduni 1552. 8. cum Joannis Jordani correctione.

THOBIÆ Roelsij Medici Medioburgensis epistolæ ad Clusium: cum historia Clusij editæ.

THOMAS Hariot Insulam Virgineam descripsit: Clusius Latinè reddidit, est prima pars Ind. Occidentalis.

VALERII Cordi in Dioscoridem annotationes.

Ejusdem lib. 4. de stirpium historia, cum figuris 272. ex Trago & aliquot novis à Gesnero additis.

Ejusdem Sylva observationum, quæ omnia simul, Gesnero curante, Argentinæ 1561. in fol. edita.

Ejusdem dispensatorium sæpius recusum.

NOMINA EORUM QUI PLANTAS VEL SEMINA COMMUNICARUNT.

Aclatius, Medicus Alsterodamensis.
Angelus Busti dictus Vidua, Medicus Venetus.
Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Basilius Beslerus, Pharmacop. Norinberg.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchusanus.
Casparus Bartolinus, Haffniæ Medicinæ Professor.
Casparus Hoffmannus, Altorfij Medicinæ Professor.
Casparus Weckerlinus, Medic. Argent.
David Vasmarus, Lubecensis medicus.
Daniel Loritius, Ducis Wirtenberg. Med.
Everhardus Vorstius, Lugd. Batavorum Medicinæ Profess.
Fabius Columna, I C. Lyncæus.
Ferrandes Imperatus, Pharmacop. Neapolitan.
Franciscus Pona, Medicus Veronensis.
Fridericus Meyer, Argentin. p.m.
Fridericus Monavius Med. D.
Georgius Fueren, Medicus Hafniensis.
Georgius Rumbaum, Med. Uratislav.
Georgius Spörlinus Basil Med. Candid.
Gregorius de Regio Capuccinus.
Henricus Heyl, Medicus Dantiscan.
Hermannus Hagius, Medicus Arnhemi.
Hieronymus Vischerus, Med. Norinberg.
Honorius Belli Vicentinus, Medic. Cretensis.
Jacobus Albinus, Medicus Hamburg.
Jacobus Antonius Cortusus, quintus Patavini horti præfectus.
Jacobus Cargillus, Medicus in Scotia.
Jacobus Guilelmi Hooft Amstelredam.
Jacobus Hagenbachius, Medicus Basil.
Jacobus Zuingerus p.m. Medicus Basil.
Joachimus Burserus, Medicus Annæbergensis.
Joan. ab Alen, pharmacop. Bremensis.
Joan. Anatolius Privæus, Medicus Vesuntinus.
Joan. Backmeisterus, Professor Rostochiensis.
Joan. Bauhinus, frater p.m. Archiater Wirtenbergicus.
Joan. Fleisserus, Uratisl. Medicus.
Joan. Francus senior, Medicus Camicensis.
Joan. Carolus Rosenberger, Poliater Wormat.
Joan. Henricus Cherlerus p.m. Med. Basil.
Jo. Henricus Richinerus p.m. Med. Basil.
Joan. Dortmannus, Pharmacop. Grüningensis.
Joan. Neudorffer, Medicus Norinbergens.
Joan. Pona, Pharmacop. Veronensis.
Joan. Prevotius, Med. Professor & horti Patavini septimus præfectus.
Joann. Rudolphus Saltzman, Poliater & Med. professor Argentinæ.
Joan. Sigfridus, Helmstadi Medic. Professor.
Joan. Terentius ex societ. Jesu, qui ex India plantas misit.
Joan. Michael Wolffhardus, Med. Rotebur.
Laurent. Rosenau, Pharmacop. Lineburgensis.
Laurentius Scholtzius senior p.m. Med. Uratislav.
Leonhard. Doldius p.m. Medicus Norinberg.
Lucas Justus, Basil. Ducis Bipont. Medicus.
Ludovicus Fürer, Senator Northusanus.
Ludovicus Jungermannus, Professor Giessanus
Matthias de Lobel. p.m. Botanographus.
Matthæus Lister, Londinensis Medicus.
Nicolaus Agerius, Physices Profess. Argent.
Nicolaus Contarenus, Senator Venetus.
Olaus Worm, Doctor & Professor Haffniæ.
Paschalis le Coq, Pictaviensis, Med. & Profess.
Philip. Steph. Sprenger p.m. Pharmacop. Heidelb.
Prosper Alpinus, Profes. & horti Patavini sextus præfectus.
Samuel Sattler, Ducis Brunsuic. Medicus.
Thomas Platerus, Basil. D. & Professor.
Vespasianus Robinus, qui Lutetiæ hortum exoticis plantis instructissimum habet, & à quo plura expectamus.

EXPLI-

EXPLICATIO NOMINUM
Authorum citatorum.

ACosta Cristophorus.
Actuar. Actuarius.
Ad. Adversaria Penæ.
Ægin. Ægineta.
Aet. Aetius.
Agric. Georgius Agricola.
Aldroan. Ulysses Aldroandus.
Alp. Alpi. Alpin. Alpinus.
Ama. Amatus.
Ang. Anguillara.
Apul. Apuleius.
Arist. Aristoteles.
Athenæ. Athenæus.
Avic. Avicen. Avicenna.
Barbosa Odoardus.
Belli Honorius Belli.
Bellon. Bellonius.
Bell. obs. Belloni observationes.
Bell. cult. de cultura neglecta.
Bentz. Hieronymus Bentzo.
Bot.Franc. Botanologicum Francofordianum.
Bras. Brassav. Brassavolus.
Bry. du Bry. Florilegium de Bry.
Brunf. Brunfelsius in folio.
Brunf. 4. editione in 4.
Brunf. ico. quoad iconem.
Brunf. des. quoad descriptionem.
Busbeq. Augerius Busbequius.
Cadamust. Aloysius Cadamustus.
Cæs. Cæsalpinus.
Cam. Camer. Camerarius in horto.
Cam. ep. & hor. Camerarius in epitome Matthioli & suo horto.
Cam. ad Matth. Camerarius in Matthiolo à se emaculato.
Cam. fig. hort. Camerarius in figuris horto suo additis.
Carate Augustinus.
Carda. Cardanus de variet. rerum.
Car. Carolus Stephanus.
Cast. Castor Durantes.
Cast. ap. in Appendice.
Cast. ico. secundum iconem, non descriptionem.
Cast. des. Secundum descriptionem, nō iconem: idem apud alios intelligas.
Cat. Altorff. Catalogus Altorfensis.
Cato. Marcus Cato.
Cels. Cornelius Celsus.
du Choul. Johannes du Choul.
Cieca. Petrus de Cieca.
Claven. Clavenna pharmacopœus.
Cl. h. Clusius historia rariorum.
Clus. hist. des. ico. historia rarior: descriptione, vel icone.
Clus. pan. historia Pannonica.
Clus. hisp. historia Hispanica.
Clus. ex. exot. historia exoticarum.
Clus. ap. appendice ad historiam rariorum: ap. alt auct. appendicis alterius auctario.
Clus. cur. post. in curis posterioribus.
Clus. in corol. in corollario ad Dodonæi editionem Gallicam.
Clus. in Garz. in Mon. Clusius notis suis in Garziam, in Monardem.
Cod. Cæs. Codex Cæsarius à Dodonæo sæpè citatus.
Col. & Colum. ubi in frugum historia occurrit, Columella intelligas.
Col. Colum. Fabius Columna.
Contarenus Nicolaus.
Cord. in Dios. Cordus notis in Dioscoridem.
Cord. hist. in sua plantarum historia.
Cord. obs. in sylva observationum.
Cord. schol. Cordi scholiastes qui Æmilius censetur.
Cord. in disp. in dispensatorio.
Corn. Janus Cornarus.
Cortesius Ferdinandus.
Cortusus. Jacob. Antonius.
Cost. in Mes. Costæus in Mesuem.
Costin. Nicolaus Costinus.
Dal. Dalechampius.
Dal. in Plin. notis ad Plinium.

Dalech.in Diosc.figuris additis ad Dioscoridem Ruellianum.
Dalech. Lugd. in historia universali Lugduni edita.
Diosc. Dioscorides.
Dod.Dodonæus editione Latina in folio.
Dod.gal. Dodonæus in editione gallica Clusij.
Dod. ut. Dodonæus in utraque tam Gallica quàm Latina editione.
Dod.ed.belg. editione Belgica & postrema.
Dod.fl.in historia florum in octavo cusa.
Durantes Castor.
Duretus Claudius.
Encelius Christophorus.
Eyst.Eystet.hortus Eystettensis.
Eric. & Val. Cord. Ericius & Valerius Cordus, pater & filius.
Fallop. Gabriel Fallopius.
Fabric. Georgius.
Frag.Fragosus.
Fracast. Fracastorius.
Franc.Francus in horto Lusatiæ.
Fuch.Fuchsius in historia Latina in folio.
Fuch.ico.in iconibus seorsim editis.
Fuch. comp. de compositione medicamentorum.
Gal. Galenus.
Gaza in versione Theophrasti.
Gar. Garzias ab Orto.
Ger. Johannes Gerardus Anglus.
Gesn. h. hort. Gesnerus in libro de hortis Germaniæ: hor. ap. in appendice hujus libri de hortis.
Ges.lun. libello de herbis noctu lucentibus.
Ges.fra. in descriptione montis fracti.
Ges.col. in libello de collectione stirpium.
Ges.fos. de fossilibus.
Ges.cat. in plantarum Catalogo quadrilingui.
Ges. ad Cord. in corollario historiæ Cordi addito.
Ges. in epist. in epistolis suis.
Gomara Franciscus.
Guil Guilandinus in Theone.
Guil.the. in Theone.
Guil. pap. in commentario in Plinij capita de Papyro.
Hariot in descriptione insulæ Virgineæ.
Hermol. Hermolaus Barbarus in corol.ad Dioscorid.
Hipp. Hippocrates.
Hon. Belli Honorius Belli in epistolis ad Clusium.
Imper. Ferrandes Imperatus in sua hist. naturali.
Ind occ. Indiæ Occidentalis historia.
Ind.or.Ind.Orientalis historia.
Josephus Acosta in hist. Indiæ.
Lac.Lacun.And.Lacuna.
Lang. Johannes Langius.
Lem.Levinus Lemnius.
Leon.Nicolaus Leonicenus.
Lerius in descript. Brasiliæ.
Linsc.Linscot.Linscotus in histor.Indiæ orientalis.
Lob. Lobelius in Observat.
Lob.ob.Idem.
Lob.ad par.alt.in Adversariorum parte altera.
Lob Belg. editione lingua Belgica.
Lob.ico.in Iconibus separatim editis.
Lob. pharm. Rond. pharmacia Rondeletij restituta.
Lon. Adamus Lonicerus.
Lud.Rom.Ludovicus Romanus.
Lugd. Historia generalis Lugduni cusa.
Manard. Johan.Manardus.
Marcel.Marcellus Virgilius.
Marogna. Nicolaus Maronæus Veronensis.
Matth.Matt.Matthiolus.
Matth.comp. Matthioli compendium in 4.
Matth.Ital.Matthioli editio lingua Italica cum magnis figuris, folio.
Matth.ico.si iconem perpendas.
Mycon.Myconus hic à Lugdun.citatur.
Myrepf. Nicolaus Myrepsius.
Monach Mes.Monachi in Mesuem.
Monard Nicol.Monardes.
Mund.Mundel.Aloysius Mundella.
Nicander in Theriacis & Alexipharmacis.
Ovied. Ferdinandus Oviedus.
Oribas. Oribasius Græcus.
Pallad Palladius.
Palud. Bernhardus Paludanus notis in Linscottum.
Pandect.Pandectarius.
Pena. Petrus Pena in Adversarijs.
Phytopin. Phytopinax C.Bauhini.
Pigafet.Pigafetta in descript.regni Congiani.
Plin. Plinius.

Pon.

AD AVTHOREM
HERMANNUS van der Haghen/ BELGA
Illust. Principis Auriaci & Reipubl. Arnemiensis in Geldria Med. ord.

Bavhine Aonidum decus immortale sororum,
Quas æterna tui laudes monumenta merentur
Ingenij, tum quanta tuis, quæ nuper in auras
Doctorum manibus paßim vulgata teruntur,
Gratia debetur cœptis, non prenderit acri
Mente, aut facundo quis digno expresserit ore.
Non si Thebanus veniat redivivus ab Orco
Maximus, aut vates Italæ telluris alumnus,
Atq; his Mæonides socium se adjunxerit ipse.
Tam dotes animi variæ, tam multa relucet
Omnibus in scriptis virtus præstantia tanta,
Non modò ut æquales Medicorum scita sequuti,
Seu vivam licuit vocem exaudire docentis,
Seu scriptos oculis tantum evolvisse labores,
Dicere nil dubitent, se terq; quaterq; beatos:
Verùm etiam seri post secula longa nepotes,
Egregias memori solvent tibi pectore grates.
Quis genera herbarum seclis ignota priorum
Et fruticum plura & florum quis prodidit unus?
Quæ dum sollicito nemorosos lumine saltus,
Dum sylvas, montesq; feros vallesq; reductas
Scrutaris, monstrante Deo, & tua Vota juvante,
Eruis atq; oculis pulchrè spectanda dedisti:

Gallia

Gallia quicquid habet, quicquid Germania, quicquid
Hesperiæ latis virgulti finibus extat,
Marte tuo doctis viva sub imagine chartis
Cernere cuiq; licet descriptum clare BAHINE.
Prætereo quæ missa tibi non obvia nostris
Multa locis libri concludis fasce sub uno.
Ergo Dioscorides ne tantæ præmia laudis
Prima ferat, ne Matthiolus sibi proxima poscat,
Efficis, unus habes & prima & deinde secunda.
Magnanimi sileant, qui vix dum singula Reges
Invenere, suos fastus & nomina ponant.
Quid memorem innumeros, cum morbis ægra trahebant
Corpora, vicinæ tua quos solertia morti
Eripuit, miserisq; dedit producere vitam.
Ut Dis non falsò raptos è faucibus artis
Arte tua sibi sexcentos perijsse quæratur.
Nec minor incisos humani ob corporis artus
Gloria percrebuit: qua dexteritate nec ulli
Priscorum, nostri nec cuiquam cesseris ævi.
Multa Tibi forsan videor dixisse BAHINE
Vix tamen hæc fuerint fastigia summa tuarum
Virtutum Ingenij: at prohibet pudor addere plura.

DE VTILITATE HUJUS OPERIS
ANDREÆ LIBAVII D. & P. L.
Carmen.

Qui caussas vires propria & discrimina rerum,
    Primi exercitijs exposuere suis.
Inventis seros magnis juvêre nepotes,
    Et cura populis consuluere bona.
Scilicet his ducibus lædentibus optima ceptum est
    Discerni & membris utiliora sequi.
Quin etiam si quid natum foret intus acerbi,
    Sive parum cautis esset oborta lues:
Quærere præsidium morbumq; evellere membris
    Hinc soliti, poterant se reperare sibi.
Idq; viâ facili. Nam nomine cognita quæq;
    Forma animis solita se exhibuere diu.
Improbior donec successit patribus ætas
    Contemtrixq; boni Gens, populusq; ferox.
Hinc rabieq; furens & martia castra secutus
    Rerum confudit notitiam atq; notas.
Artibus hinc subtracta fides, viresq; negatæ
    Esse sub his, primi quas docuêre senes.
Postera gens igitur finxit nova nomina, resq;
    Spectatas alio protulit inde sono.
Tu quoq; livor iners multum mutare solebas,
    Atq; peregrinis fingere verba notis.
Scilicet ut raperes soli tibi turpiter usum
    Naturæ, medicæ notitiamq; rei.
Sed tandem superavit amor studiumq; juvandi:
    Et cessit rabies invidiosa bono.
Milliaq; in summam collecta vocabula, quæ res
    Signentur passim spe meliore monent.
Quicumq; ergo vagis erras autoribus, atq;
    Ambiguis traheris per dubitanda vijs.
Huc propera: menti curas demturus inanes:
    Hîc Ariadnæi fila laboris habes.
Magnus pæonij Heros BAUHINUS in ausis
    Errantes certo dirigit orbe pedes.
Ille laborifer præclarus in agmine Phœbi
    Herbarum titulos ut bona legit apis:
Inq; unum congessit opus, quô discere promptè
    Possis, quas habeat qualibet herba notas.
Utitor hoc igitur gratus, tantumq; laborem
    Declara studio, non perijsse, tuo.

CASPA-

CASPARI BAVHINI

PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER PRIMUS.

SECTIO PRIMA.

DE GRAMINIBVS.

GRAMEN *à gradiendo, quòd geniculatis ramis ſerpat Dioſcorides lib. 4. cap. 30.* ἄγρωστιν *nominat: Ut & Theophraſtus 1. hiſt. 10. 4. ejuſd. 7. & 11. & cauſ. 16. cui 3. hiſt. 9.* πόα *dicitur.* Ἄγρωστις παρὰ τῶν ἀγρῶν, *quòd in agris proveniat:* Πόα, *quòd omnium herbarum frequentiſsima.*

Genera *Dioſcorid. quatuor facit: Primum* ἄγρωστιν, *alterum* καλαμάγρωστιν, *tertium quod in Parnaſſo, & quartum quod in Cilicia, cinna nominatum provenit: quæ à ſe invicem tum figura, tum facultate multum diſcrepat. Et Plinio l. 24. c. 19. Primum geniculatum, alterum Parnaſsi, tertium aculeatum, quod triplex: Primum cujus in cacumine plurimum quini aculei, dactylon; alterum quod Aizoo ſimile, tertium quod tenuius in parietinis & tegulis, quartum deniq; Babylonicum, quod juxta vias naſcitur. At Theophraſtus multas differentias proponit: poſteriores plures agnovêre. Verùm tantus in his Naturæ luſus, ut præter varietates, à priſcis & recentioribus propoſitas, longè plures enumeraturi ſimus, cùm in hanc claſſem Bromi, Phœnicis, Lolij & Avenæ ſterilis ſpecies (nam & ipſa Graminei generis ſunt) retulerimus: de quibus ordine, à Gramine canino, cùm ejus in Germaniæ Officinis uſus ſit, initio facto.*

GRAMEN CANINUM.

Gramen vocamus ad imitationem Plinij, cui Canaria, quaſi à canibus inventa, quâ faſtidium deducunt, vomitum cum pituita rejicientes: hinc Cynagroſtis aliis: & à foliorum primò producentium forma, quibuſdam Dens Canis dicitur.

I. Gramen caninum arvenſe, ſive Gramen Dioſcorid.
Gramen, Ruel. Dod. Cord. in Dioſcor. Caſt.
Gramen Dioſcoridis, Geſner. hort.
Gramen canarium medicatum, Ad. Lob.
Gramen caninum. Tab. Ger.
Gramen vulgare, Lugd.
Gramin. primi fortè Dioſc. ſpecies major, Thal.

II. Gramen caninum vineale: primum in Prodromo.

III. & IV. Gramen caninum longius radicatum majus, & minus.
Gramen canarium longius radicatum latiore panicula, majus & minus, Lob. adv. part. alt.

V. Gramen caninum ſupinum paniculatum folio varians.
Graminis 1. Dioſcor. ſpecies minima. Thal.

VI. Gramen caninum ſupinum paniculatum dulce: 2. in Prod.
Graminis dulcis nomine, D. Lobelius miſit.

VII. Gramen caninum ſupinum minus.
Gramen caninum ſupinum. Lob. ico. Ger.
Gramen caninum ſupinum, 2. Tab.

IIX. Gram. caninum maritimum ſpicatum.
Gramen geniculatum caninum marinum, Lobel. ico.
Gramen caninum tertium, Tab.
Gramen caninum marinum, Ger.

IX. Gramen caninum marit. ſpicâ foliaceâ.
Gram. can. longius radicat. marin. 2. Lob. ico.
Gramen caninum quartum, Thab.
Gramen caninum marinum alterum, Ger.
2. a X. Gramen can. marit. ſpicâ echinatâ, quod Gramen caninum maritimum aſperum, vel 3. in Prod.
Gramen caninum medicatum marinum ſpicâ echinatâ, C. Bauhini, Lob. ad part. alt.
XI. Gram. canin. marit. ſpicatum: 4. in Prod.
XII. Gram. muror. radice repente: 5. in Prod.

GRAMEN NODOSUM,
à radicis forma.

I. Gramen nodoſum avenaceâ paniculâ.
an Ægilops bulbi genus, Plin. l. 19. c. 5.
Gramen, vel avenæ ſyl. genus, Geſ. col.
Gramen bulboſum nodoſum, Ad. Lob. Lugd.
cui & Gramen nodoſum, ſub alia figura.
Gramen tuberoſum, ſive nodoſum, Cam.
Gramen bulboſum, Tab.
Gramen caninum nodoſum, Ger.
Agroſteos alterum genus, Dod.
II. Gram. gemmeum ſeu nodoſum ſecundum.
Perlaro vulgò, & Oryza ſylv. Cæſ.
an Coix Myconi, Lugd.
III. Gramen nodoſum ſpicâ parvâ, ſive nodoſum tertium: 6. in Prod.
IV. Gram. bulboſum aquaticum: 7. in Prod.
V. Gramen bulboſum ex Alepo: 8. in Prod.

GRAMEN TREMULUM.

I. Gramen tremulum maximum.
an Phalaris altera, Cæſ.
Gram. amourettes majore paniculâ candicante, Cluſ. cur. poſt.
Colore panicularum variat, eſt rufeſcentis, eſt albi coloris.
II. Gramen tremulum majus.
Lolium 10. & Ægilops Plinij, Trag.
Ægilops, Geſ. hort. Lon.
Graminis 1. genus, Dalech. in Dioſc. Ama.
Phalaris pratenſis minor, Ad. Lob. ico.
Amourettes tremblantes, Cluſ. hiſt.
Phalaris pratenſis, Ger.
Gramen polyanthos, Lugd.
Gramen leporinum & tremulum, Tab.
Gramen loliaceum 10. Tragi, Thal.
Variat paniculæ colore viridi, ſpadiceo.
III. Gram. tremulum min. paniculâ magnâ.
Phalaris parva, Cæſ.
Gramen amourett. alterum, Cluſ. cur. poſt.
Hoc aliquando in cacumine tres aut quatuor ramulos exiles fundit, ſemenque triangulum habet. 2. b
IV. Gramen tremul. minus pan. parvâ: 9. in Prod. Idem diceremus cum Graminis ſpecie parva Thalij, ſi noſtrum folia piloſa haberet.
V. Gramen paniculis elegantiſsimis, ſive ἐράγρωστις, majus.
Gramen amourettes, quaſi amatorium, Cluſ.
Gramen paniculoſum phalaroides, Lob.
Gramen pratenſe ſextum, Dod.
Gramen filiceum ſeu polyanthos 2. Lugd.
Gramen paniculatum ſativum, Tab.
Gramen paniculatum, Ger.
VI. Gram. minimum paniculis elegantiſs.
Gramen minimum Dalech. Lugd.

GRAMEN PANICULATUM.

Gramen pratenſe paniculatum.

I. Gramen pratenſe paniculatum molle.
Gramen lanatum Dalechampij Lugd.
Gramen paniculatum molle, Lob. adv. part. alt
Gramen equinum, ſive Hippagroſtis Geſneri cum hoc plurimum convenit.
Gramen albicans lanuginoſum molle, Cam.
II. Gramen prat. paniculatum majus, latiore folio: πόα Theoph.
Gramen vulgò cognitum, Trag. ico.
Gramin. 2 genus Dalech. in Dioſc.
Gramen praten. majus vulgatius, Ad.
Gramen praten. vulgatius, Lob. Lugd.
Gramen pratenſe primum, Dod.
Gramen, Lon. commune, Thal.
Gramen alterum & vulgare, Tab.
Gramen pratenſe, Ger.
an per Chulem Garzias hoc gramen intellexit? Cluſ. not ad Garz.
III. Gramen pratenſe paniculatum majus anguſtiore folio: 10. in Prod.
Variat paniculâ & glumis longioribus.
IV. Gramen Ungaricum Busbequij in itinerario Conſtantinopolitano.
V. Gramen pratenſe paniculatum medium.
Gramen minus, Ad. Lob. ico. Tab.
Gramen pratenſe ſecundum, Dod.
Gramen pratenſe minus, Ger.
Variat latiore & anguſtiore folio.
VI. Gramen pratenſe paniculatum minus.
Gra-

Gramen paniculatum minus, Tab.
Gramen minimum album & rubrum, Ger.
Variat hoc paniculâ & culmis purpurascentibus & albis.
3.a VII. Gram. paniculâ multiplici: 11. in Prod.
Majus & minus reperitur Monspessuli, & Gramen minus duriusculum nominatur.

Gramen paniculatum arvense.

I. Gramen arvense paniculâ crispâ.
Gramen, Matth. Lugd.
Gramen minimum Xerampelinum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen minimum, Lugd.
Gramen bulbosum Dalech. Lugd.
II. Gramen paniculâ pendulâ aureâ.
Gramen aureum Dalech. Lugd.
III. Gramen segetum altiss. paniculâ sparsâ.
Gramen segetum paniculâ speciosâ latiore, Lob. ico.
Gramen segetale, Tab. Ger.
an Gram. caule geniculato, Thal.
IV. Gramen segetum paniculâ arundinaceâ
Gramen loliaceum 8. Tragi, Thal.
Agrorum venti spica, Lob. ico.
Gramen pratense 3. Dod.
Gramen harundinaceum. Ger.
Variat paniculâ flavescente & spadiceâ.

Gramen paniculatum montanum & sylvestre.

I. Gram. montanum paniculâ spadiceâ delicatiore: 12. in Prod.
II. Gram. paniculatum odoratum 13. in Prod.
III. Gramen paniculatum folio variegato.
Gramen sulcatum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen striatum, Lon. Ger.
Gramen pictum, Cam. Tab.
Variat in colore foliorum.
IV. Gram. sylvat. panic. altiss. 14. in Prod.

Gramen paniculat. aquaticum.

I. Gram. palustre paniculatum altissimum.
Gramen aquatic. harundin. paniculat. Tab.
Gramen majus aquaticum, Ger.
II. Gramen palustre paniculâ speciosâ: 15. in Prod.
III. Gram. palust. panic. minus: 16. in Prod.
IV. Gramen aquatic. paniculat. latifolium.
Lolij nonum genus, Trag.
Gramen majus aquaticum, Lob. ico.
Graminis arundinacei alia species, Thal.
Gramen harundin. paniculatum, Tab. Ger.

GRAMEN SPICATUM. 3.b

Gramen spicatum aquaticum.

I. Gramen aquatic. fluitans multiplici spica.
Ἄγρωστις ποτάμιος.
Gramen anatum, Trag.
Gramen aquis innatans, Lob. ico.
Gramen fluviatile, Tab. Ger.
II. Gramen aquat. geniculatum spicatum.
Gramen aquatic. spicatum, Lob. ico.
Gramen fluviatile album, Tab.
Gramen fluviatile spicatum, Ger.
III. Gramen maritim. fluitans cornutum: 17. in Prod.

Gramen cristatum & spicatum pratense.

I. Gramen pratense cristatum, sive Gramen spicâ cristatâ læve.
Gramen cristatum C. Bauhini, Lob. ad part. 2. 18. in Prod.
Variat florum colore, communiter ex pallido flavescentes, aliquando punicei coloris sunt.
II. Gramen spicâ cristatâ subhirsutum: 19. in Prod.
III. Gramen pratense spicâ flavescente.
Gramen anthoxanthon, Lugd.
IV. Gramen pratense spicâ purpureâ ex utriculo prodeunte, vel Gramen folio spicam amplexante.
Gramen pratense Dalech. Lugd.
V. Gramen spicatum folio aspero.
Gramen spicatum. Dalech. Lugd.
Variat folio nonnunquam articulato, & floribus, qui apud nos pallidè lutei, in pratis montium frigidorum subrubei sunt.
VI. Gram. caryophyllatæ folijs spicâ divulsâ.
Gramen spicatum folijs Vetonicæ, Lob. ico.
Graminis loliacei octavi 4. species, Thal.
Gramen nigrum, Lugd.
Gramen caryophylleum, Tab.
Reperitur majus in pratis humidis, minus in siccis.
VII. Gramen caryophyllatæ folijs spica squamata.
Graminis loliacei 8. alia perpusilla species, Thal.
Hujus figuram priori junxit Lobel. in icon.

Gramen spicatum montanum & nemorosum.

I. Gramen spicatum angustifol. montanum: 20. in Prod.
4.a II. Gramen sylvatic. angustifol. spicâ albâ: 21. in Prod.
III. Gramen caryophyllatum nemorosum spicâ multiplici: 22. in Prod.
IV. Gramen caryophyllatum montanum spicâ variâ: 23. in Prod.
V. Gramen caryophyllatum alpinum.
Gramen alpinum Rabinum, Gesf. hort.
Gramen Rabinum, Ad. (vel Ravisium montanum,) Tab.
VI. Gramen spicatum folijs & spicis hirsutis mollibus.

GRAMEN TYPHOIDES.

Ἄγρωστις τυφοειδής.

I. Gramen typhoid. maximum spicâ longissimâ: 25. in Prod.
an Stelephuros Theophrasti, Ang.
II. Gramen typhoides molle.
Gramen alopecuroides, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 1. Tab.
Gramen alopecuroides minus, Ger.
III. Gramen typhoides asperum primum.
Gramen typhoid. asperum majus, fortè Thalij.
Gramen typhinum 1. Tab.
Gramen typhinum majus Ger.
IV. Gramen typhoides asperum alterum.
Gramen typhinum, Lob. Lugd.
Gramen pratense 7. Dod.
Gramen typhinum 2. Tab.
Gramen typhinum minus, Ger.
V. Gramen typhoid. spicâ angustiore.
Gramen alopecuroides minus alterum, Lobel. icon.
Gramen alopecurinum 2. Tab.
Gramen alopecurinum minus, Ger.
Variat spicâ longiore & breviore.
VI. Gramen typhoides culmo reclinato.
Gramen alopecuroides minus, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 3. Tab.
Gramen alopecurinum majus, Ger.
VII. Gramen tiphoides spicâ multiplici.
Calamagrostis prima, Trago descrip.
Gramen typhinum 3. Tab.
Cyperus typhinus, Ger.

GRAMEN PHALAROIDES.

I. Gramen phalaroides majus, sive Italicum.
Gramen phalaroides 2. Lob. ico.
Gramen phalaroides, Tab.
Gramen alopecuroides majus, Ger.
II. Gramen phalaroid. minus, sive Hispan. 26. in Prod.
III. Gramen phalaroides spicâ molli, sive 4.b
Germanicum: 27. in Prod.

GRAMEN ALOPECUROIDES.

I. Gramen Alopecuroides spicâ rotundiore:
Ἀλωπέκουρος Theoph. Cauda vulpina Plinij.
Alopecuros Theoph. Ang.
Cauda vulpis Monspeliens. speciosior, Ad.
Alopecuros, Dod. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Alopecuros altera, Lob. ico.
Cauda vulpina, Cæs.
Variat: Creticum enim spicâ est majore, & ad tactum delicatiore.
II. Gram. Alopecuros minor spicâ longiore.
Alopecuros longâ spicâ, Tur.
Cauda vulpina Monspel. Ad. Lob. ico.
Alopecuros major, Tab.
Variat magnitudine & spicarum longitudine, quæ in altera longior, in altera brevior & rotundior.
III. Gramen Alopecuros major spicâ longiore.
Juncus marinus gramineus folijs schœnanthi, Ad. Lob. ico. Lugd.
Schœnanthum adulterinum, Tab. Ger.
IV. Gramen Alopecuroides Anglobritann. maximum.
V. Gramen Alopecuroides Africum.
Utriusq; iconem D. Lobelius ad me misit, & in Illustrat. plantarum descripturum monuit.
VI. Gramen Alopecuroides spicâ asperâ.
Gramen echinatum Dalech. Lugd.

GRAMEN TOMENTOSUM.

I. Gramen tomentosum spicatum.
Gram. tomentosum, Alopecuros vera Theoph. & Plinij, Lugd.
Gramen sparteum 2. & Schœnanthinum, Tab.
Juncus marinus gramineus, Ger. tit.
II. Gram. praten. tomentos. paniculâ sparsâ.
Gnaphalium Diosc. Trag.
Typha Diosc. Ang.
Juncus bombycinus, Ad. Lob. ico.

Gra-

Gramen eriophorum, Dod.
Linum pratense, Gef. col. Lon.
Gnaphalion Tragi, Lugd.
Pseudolinum, Cast. icon.
Gramen junceum lanigerum, Thal.
Gramen tomentosum, & Linagrostis, Tab.
Gramen tomentarium, Ger.
5.a. Nonnunquam contractis pediculis tanquam pappus conspicitur.

III. Gramen tomentosum alpinum & minus: 28. in Prod. ex Rhætia D. Burserus attulit.

GRAMEN SPARTEUM.

Αἰνόσπαρτον, Theoph. Spartium Plinio.

I. Gramen sparteum 1. paniculâ comosâ.
Spartum Plinij, Clus. Lob. Lugd.
Spartum herba, Dod.
Spartum Plinij 1. Tab. Ger.
Juncus Ibericus sive Hispan. Dalech. in Plin.

II. Gramen spart. 2. panicula brevi folliculo inclusâ.
Spartum herba alterum, Clus. hist.
Spartum alterum Plinij, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Sparti herbæ alia species, Dod.

III. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis longioribus, vel spicâ secalinâ.
Spartum tertium, Clus. Lugd.
Spartum herba 3. maritimum, Clus. hist.
Spartum nostras, Lob.
Spartum 5 & Plinianum 3. Tab.
Spartum Anglicanum, Ger.

IV. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis brevioribus.
Gramen sparteum 1. Tab.
Spartum Anglicum 2. Ger. tit.

V. Gramen sparteum spicatum latifolium.
Spartum nostras alterum, Lob. ico.
Spartum 6. vel Plinianum 4. Tab.
Spartum herba 4. Batavicum, Clus. hist.

VI. Gramen sparteum juncifolium.
Spartum nostras parvum, Lob. ico.
Spartum 7. vel Plinianum 5. Tab.

VII. Gramen sparteum Basileense capillaceo folio: 29. in Prod.

VIII. Gramen sparteum minus, vel Holandicum: 30. in Prod.

IX. Gramen sparteum Monspeliacum capillaceo folio minimum: 31. in Prod.

X. Gramen sparteum setas equinas referens: 32. in Prod.

Ex Java Insula allatum: cujus videtur mentio facta in Clusij curis posterioribus, sub herbâ, Sparto Hispanico, non absimili.

XI. Gramen sparteum pennatum.
Spartum Austriacum, Clus. pan.
Gramen 9. vel junceum, Dod.
Gramen pinnatum, Dalech. Lugd. 5.b
Variat juba colore: est flavo, & etiam candido.

XII. Gram. spart. variegatum: sub 33. in Prod. Sparti nomine D. Jungermannus misit.

GRAMEN JUNCEUM ET Spicatum.

I. Gram. foliolis junceis oblongis, radic. alba
Gramen junceum Dalech. Lugd.

II. Gramen foliolis junceis brevibus majus radice nigrâ: 34. in Prod.

III. Gram. foliolis junceis brevibus minus.
Exile gramen durius, Lob.
Gramen exile, Lugd.
Gramen minus duriusculum, Tab. Ger.

IV. Gramen exile Nicæum: de quo paucis Busbequius in suo Itinerario.

V. Gramen foliolis junceis radice jubatâ.
Gramen exile durius Nortvegicum aut Danicum, Lob. ad par. 2.

VI. Gramen palustre junceum racemoso semine: 35. in Prod.

VII. Gramen junceum polystachion.
Gramen junceum 2. vel junceum aquaticum majus, Tab.
Gramen junceum aquatic Ger.

IIX. Gramen junceum folio articulato sylvaticum.
Gramen junceum 1. vel sylvaticum nemorosum, Tab.
Gramen junceum sylvaticum, Ger.

IX. Gramen junceum folio articulato aquaticum.
Gramen aquat. alterum, Lob. ico.
Arundo minima, Lugd.
Gramen junceum polycarpon, Thal.
Gramen aquaticum, Tab. Ger.

Habetur majus & minus Thalio monente: in majore, post fœnisecium, caulis novus palmaris excrescit, cui non amplius capitula corymbacea insident, sed utriculi unciales paleacei in capillamenta fissi, modo virides, modo purpurascentes: rarissimè cum corymbis utriculi reperiuntur.

X. Gramen junceum folijs & spicâ junci.

Gramen junceum maritimum, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum tertium, Tab.
XI. Gram. junceum folijs & ſpica junci minus.
Gramen junceum marinum densè ſtipatum, Lob. ico.
6.a Gramen junceum 5. vel aquaticum minus, Tab.
Gramen junceum marinum, Ger.
XII. Gramen junceum montanum capite ſquamoſo: 36. in Prod.
XIII. Gramen junceum minimum capitulo ſquamoſo: 37. in Prod.
XIV. Gramen junceum minimum alterum 38. in Prod.
XV. Gramen junceum minimum maritimum: 39. in Prod.
XVI. Gram. junceum ſpicatum ſeu triglochin.
Calamagroſtis 2. Trag. ico.
Calamagroſtis 4. Lugd.
Carex minus, Lon. quoad 2. fig.
Gramen mixtum ex Junco & Gramine, Thal.
Gramen marinum ſpicatum alterum, Lob. ico. majus, Cam.
Gramen marinum ſpicatum, Ger.
Gramen triglochin Dalech. Lugd.
Gramen junceum 4. vel ſpicatum, Tab.
XVII. Gramen ſpicatum alterum.
Gramen marinum ſpicatum, Lob. ico.
Gramini montano ſpicato ſimile in maritimis Flandriæ, Cluſ. pan.
Gramen aquatic. ſpicatum, Tab. Ger.

GRAMEN CYPEROIDES,
Spicatum & paniculatum.

I. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ rufa: ſive caule triangulo.
Graminis 4 genus, Trag.
Gram. cyperoides, Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Gramen triangulum, Lugd.
Carex Tragi, Lugd.
II. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ ſpadiceo viridi majus: 40. in Prod.
III. Gramen cyperoides anguſtifolium ſpicâ ſpadiceo viridi minus: 41. in Prod.
IV. Gramen cyperoides anguſtifol. ſpicis longis erectis.
Gramen paluſtre majus, Lob. ico.
V. Gram. cyperoides ſpicâ pendulâ breviore.
Pſeudocyperus, Geſ. hort. Lob. ico. Dod.
Pſeudocyperus ὀλιγόκαρπος, Thal.
Gramen aquaticum, Lugd.
Majus & minus habetur.
VI. Gramen cyperoides ſpicâ pendiculâ longiore & anguſtiore: 42. in Prod.
VII. Gram. cyperoid. paniculâ ſparsâ majus.
Gram. cyperoid. aquat. vulgatius, Lob. ico. Ger. 6.b
Gramen cyperinum majus, Tab.
Variat paniculâ, in altera compactiore & breviore, in altera magis expanſa & longiore.
IIX. Gramen cyperoides paluſt. majus ſpicâ compactâ.
Gramen paluſtre cyperoides, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum triquetrum, Thal.
Gramen cyperinum paluſtre, Tab.
IX. Gramen cyperoides ſpicis minoribus, minus compactis: 43. in Prod.
X. Gram. cyper. paluſtre majus ſpicâ diversâ.
Gramen cyper. parvum aquatic. Lob. ico. Ger.
Gramen cyperinum paluſtre minus, Tab.
XI. Gramen cyperoides minus paniculâ ſparsâ ſubflaveſcente.
Juncus exiguus pratenſis, Trag.
Calamagroſtis 3. Trag. ico. Lugd.
Carex minus, Lon. quoad 1. fig.
Gramen marinum ſpicatum minus, Cam.
Gramen cyperoides minimum paniculâ ſubflavâ C. Bauhini, Lobelio ad par. 2.
XII. Gramen cyperoides minus, paniculâ ſparsâ nigricante.
Gramen cyperoides minimum nigricante panicula, Lob. ad. par. 2.
XIII. Gramen cyperoides miliaceum.
Cyperus graminea, Ad. Lob. ico. Lugd.
Juncus latus, Lugd.
Pſeudocyperus πολύκαρπος, Thal.
XIV. Gramen cyperoides maritimum.
Juncus maritimus, Ad. Lob. ico. Tab.
Juncus marinus alius Penæ, Lugd.
Gramen maritimum, Eidem.

GRAMEN ARUNDINACEUM.

I. Gramen arundinaceum ſpicâ multiplici.
Καλαμάγρωστις Dioſcoridis.
Calamagroſtis forte Babylonicum, Ad.
Calamagroſtis, Lob. Lugd.
Gramen arundinaceum, Lugd.
Gramen arundinaceum majus, Tab. Ger.
Variat ratione loci: nam quod in arenoſis, ſpicâ eſt craſsiore: quod in montoſis, dumetis humidis, ſpicâ eſt tenuiore.
II. Gramen arundinaceum ſpicatum.
Gra-

Gramen harundinaceum minus, Tab. Ger.
III. Gramen arundinaceum paniculâ molli ſpadiceâ majus.
7.b Gramen tomentoſum, Lob. ico.
Graminis loliacei 8. alia ſpecies, Thal.
IV. Gramen arundinaceum panicula molli ſpadicea minus.
Graminis loliacei octavi tertia ſpecies, Thal.
V. Gramen arundinaceum ramoſum, plumoſum album: 44. in Prod.
VI. Gramen arundinaceum enode majus montanum.
Scirpi primum genus, Trag.
Juncus ſylveſtris, Lon. ico.
Juncus lychnanthemos major, Thal.
Gramen harundin. montanum, Tab.
VII. Gramen arundinaceum enode minus ſylvaticum.
Scirpi alterum genus, Trag.
Juncus lychnanthemos tenuis major, Thal.
VIII. Gramen arundinaceum maritimum acutiſsimum.
Oxyagroſtis maritima Dalech. Lugd.

GRAMEN NEMOROSUM,

Gramen nemoroſum glabrum.

I. Gramen nemoroſum paniculis albis capillaceo folio: 45. in Prod.
II. Gramen nemoroſum ſpicâ ſubnigrâ recurvâ.
Gramen cyperinum nemoroſum, Tab Ger.
III. Gramen nemoroſum ſpica rufeſcente molli.
Gramen nemoroſum 1. Tab.
Gramen ſylvaticum, Ger.
IV. Gram. nemoroſum ſpicis parvis aſperis.
Gramen ſylvaticum 3. Tab.
Gramen ſylvaticum minus, Ger.
Variat latiore folio in dumetis, & anguſtiore in pratis.
V. Gramen nemoroſum caliculis paleaceis.
Holoſtium, Matth.
Holoſteum Matthioli, Lob. ico Lugd.
Gramen epigonatocaulon, Thal.
Gramen junceum 6. vel bufonium, Tab.
Gramen junceum, Ger.
Duplex eſt repens: & erectum.
VI. Gramen holoſt. alpinum minimum: 64. in Prod.

Gramen nemoroſum hirſutum.

I. Gramen hirſutum latifolium majus.
Gramen hirſutum nemoroſum, Lob. ico. Ger. 7.b
Gramen ſylvaticum 4. ſive piloſum, Tab.
II. Gramen hirſutum latifolium minus.
Magnitudine potiſſimum differt: datur & hujus majus & minus.
III. Gramen hirſutum capitulis Pſyllij.
Cyperella Cordi & Pſeudocyperi ſpecies pumila, Geſ. hor.
Gramen exile hirſutum cyperoides, Lob. ico.
Gramen cyperinum piloſum, Tab.
Gramen nemorum Dalechampij, Lugd.
Gramen exile hirſutum, Ger.
Variat folijs latioribus & anguſtioribus.
IV. Gramen hirſutum capitulo globoſo.
Combretum Plinij, Ang.
Herba Luziola vulgo, Cæſ.
Gramen lucidum, Tab.
Gramen paluſtre echinatum, Ger. icon.
V. Gram. hirſut. anguſtif. majus: 47. in Prod.
VI. Gramen hirſutum anguſtifolium minus paniculis albis.
Gramen Leucanthemum Dalech. Lugd.

GRAMEN ECHINATUM & aculeatum.

I. Gramen ſpicâ ſubrotundâ echinatâ: vel Gramen echinato capitulo.
Gramen echinatum tribuloides, Colum.
II. Gram. ſpicâ planâ echinatâ: 49. in Prod.
III. Gram. album capitulis aculeatis Italicum.
Gramen aculeatum, Matth. Caſt. Lugd.
IV. Gramen paluſtr. aculeatum Germanicum vel minus.
Gramen paluſtre echinatum, Lob. ico.
Gramen aculeatum, Lugd.
Variat ſpicis longioribus, rotundioribus, ſæpe in eadem planta.
V. Gramen paluſtre aculeatum Italicum vel majus.

GRAMEN DACTYLOIDES ſive Iſchæmum.

I. Gramen dactylon Ægyptiacum.
Nejemelmſalib, ſive Gramen crucis, Ægyptijs, Alpino.
II. Gramen dactylon folio arundinaceo majus: aculeatum fortè Plinij.
Gramen, Ang. Cluſ. Cæſ.
Gramen vulgare Dalech. Lugd.

Gra-

Gramen canarium alterum, Lob.

8.a Variat: nam Gallicum folijs eſt nonnihil villoſis: Germanicum vero; folijs eſt glabris & cauliculis minus erectis.

III. Gramen dactylon folio arundinaceo minus cum appendice.
Gramen vulgare Dalechampij, Lugd.
Fortè cum ſecundo idem.

IV. Gramen dactylon folio latiore.
Sanguinaria Nevenaræ, Trag.
Canaria Plinij, & Galli crus Apuleji, Ang.
Coronopus, Leoniceno.
Iſchæmon, Geſ.cat. Cluſ. hiſt. Tab.
Iſchæmon vulgare, Ad. Lob. Ger.
Iſchæmon Plinij, Cluſ. hiſt. quoad iconem.
Gramen Iſchæmon Plinij, Lugd.
Variat ſpicis, plerumq; quinis & ſenis: raró quaternis: rariſſimè ternis.

V. Gram. dactylon anguſtifol. ſpicis villoſis.
Iſchæmon ſecundum, Tab.
Spicis tribus, 6.7. & 10. variat.

VI. Gramen dactylon ſcoparium.
Gramen ſcoparium iſchæmi paniculis Gallicum, Lob. ad par. 2.

VII. Gramen dactylon aquaticum.
Gramen aquaticum geniculatum, Tab. Ger.

IIX. Gramen dactylon eſculentum.
Gramen mannæ, Matth. Caſt.
Gramen aculeatum, Sanguinaria, Capriola, Leon. Ruel. Ama.
Frumentem, German. Schwaden / Oryzæ ſpecies, Cord. in Dioſc.
Gramen album ſeu hirſutum, Geſ. hort.
Manna cœleſtis Germanis, Eidem.
Gramen Mannæ eſculentum, Ad. Lob. Ger.
Gramen Mannæ primum, Dod. Tab.
Gramen aculeatum 1. Plinij Thal.
Graminis genus quod in German. ſeritur, Cæſ.
Gramen Mannæ prius Matth. & prius Dod. Lugd.

GRAMEN PANICEUM.

I. Gramen paniceum ſpicâ diviſâ.
Panicum ſylv. Matth. Ad. Caſt. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Panicum Herbariorum ſylveſtre, Lob.
Gramen Mannæ alterum, Dod. Lugd.
Milium ſylveſt. & ſupinum, Cluſ. hiſt.
Panicaſtrellæ ſpecies, Cæſ.
an Milium ſylveſtre Iſchæmum, Ang.

Spica ſubinde ſingularis, non raró multiplex, eaque modò herbacei, modò atroruben- 8.b tis coloris eſt.

II. Gram. panic. ſpicâ ariſtis longis armatâ.
Panici effigie gramen ariſtis circumvallatum, Lob. icon.
Gramen paniceum Ger. ſecundum, Tab.

III. Gramen paniceum ſpicâ ſimplici: Ἐλυμάγρωστις.
Lolium ſextum, Miliaria herba Plinij, Trag.
Panici effigie gramen ſimplici ſpicâ, Lob. ico.
Panicaſtrella, Cæſ.
Panicum ſylveſtre aliud, Dalech. Herba alba fortaſsè Plinij, Lugd.
Gramen paniceum primum, Tab.
Gramen cyperiodes ſpicatum, Ger. ico.
Variat: aliquando enim ſpicâ oblongâ: aliquando brevi & rotundâ.

IV. Gramen paniceum ſpicâ aſperâ.
Lolium 7. Phalaris ſylv. Dioſc. Trag.
Gramen geniculatum, Tab. Ger.
Variat: Monſpelij palmo minus: apud nos erectum & cubitale.

V. Gramen paniceum ſpicis nigris.
Panici effigie gramen 3. Lob.
Gramen paniceum, 3. Tab.
Gramen paniceum parvum, Ger.

GRAMEN MILIACEUM.

I. Gramen ſylvaticum paniculâ miliaceâ ſparſâ.
Gramen miliaceum, Lob. ico. Cam. Tab. Ger.
Gramen pratenſe 4. Dod.

II. Gram. mont. panicula miliaceâ ſparſâ: 50. in Prod.

III. Gramen arundinaceum paniculâ miliaceâ: 51. in Prod.

GRAMEN SORGHINUM.

I. Gramen Sorghi paniculâ erectum.
Gramen ſorghi effigie, Lob. ico.
Gramen ſorghinum, Tab. Ger.
Gramen pratenſe 5. Dod.

II. Gramen arundinaceum Sorghi paniculâ ſparſâ: 52. in Prod.

GRAMEN SPICA TRITICEA & Secalina.

I. Gramen latifolium ſpicâ triticeâ latiore compactâ: 53. in Prod.
Variat latiore & anguſtiore folio.

II. Gra-

II. Gramen latifol. ſpicâ triticeâ divulsâ: 54. in Prod.

III. Gramen anguſtifol. ſpicâ triticeâ compactâ: 55. in Prod.

IV. Gram. anguſtifolium ſpicâ tritici muticæ ſimili.
Gramen frumentarium ſegetaléve, triticeum, ſive triticea ſpicâ, C. Bauhini, Lob. ad. par. 2. 56. in Prod.

V. Gramen ſpicâ ſecalina: 57. in Prod.

GRAMEN SPICA BRIZÆ.

I. Gramen ſpicâ brizæ majus: 58. in Prod.

II. Gramen ſpicâ brizæ minus: 59. in Prod.

III. Gramen ſpicâ geminâ millepedæ ſimil.
Gramen dyſtachyophoron, Colum.

GRAMEN HORDEACEUM.

I. Gramen hordeaceum montanum ſive majus.
Graminis loliacei 3. genus majus, Thal.

II. Gram. hordeaceum minus & vulgare.
Lolium tertium, Trago.
Holcus Plinij, Ariſtida aliis, Ang.
Hordeum murinum, Tur. & Cæſ.
Hordeum ſpontaneum ſpurium, Ad. Lob.
Hordeum ſive triticum murinum, Dod.
Hordeum ſpurium, Tab. Ger.
Graminis loliacei 3. genus, Thal.
Gramen hordeaceum, Lugd.

III. Gramen hordeo diſticho ſimil.
Gramen hordeaceum pumilum, Cluſ. cur. poſt.

GRAMEN LOLIACEUM.

I. Gramen loliaceaum ſpicâ longiore.
Αἶρα Dioſc. Ariſt. Theoph. Gal. Orib. Ægin. Aët.
Ζιζάνιον Conſtan. Zinzania Arabum.
Lolium & Æra, Plinio.
Lolium, Ruel. Matth. Geſ. cat. Ama. Cord. in Dioſc. Tur. Dod. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab.
Lolium & triticum temulentum, Ad. Lob.
Lolium verum, Geſ. hor.
Lolium album, Ger.
Frumentum fatuum, Lon.
Variat: communiter ariſtas habet, ſed ſine ariſtis quoque Bononiæ obſervatum.

II. Gramen loliaceum latifolium ſpicâ anguſtiore: 60. in Prod.

III. Gram. loliac. anguſtiore folio & ſpicâ.
φοίνιξ Dioſcoridi, à ſeminis colore phœniceo, Herba Phœnicea Græcis, hordeum murinum noſtris, Plin.
Lolium quartum, Trago.
Phœnix, Matth. Tur. Lacun. Dod. [cui & Lolium murinum.] Caſt. Ang. Cord. Lon. Cæſ. Lugd.
Hordeum murinum, Guil. Lob. Tab.
Graminis loliacei 4. genus Tragi, Thal.
Lolium rubrum, Ger.

IV. Gramen loliac. minus ſpicâ ſimplici: 63. in Prod.

V. Gramen loliaceum minus ſupinum multiplici ſpicâ: 62. in Prod.

VI. Gramen loliaceum ſupinum.
Gram. phalaroides exile ſupinum humi ſparſum Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.

VII. Gramen maritimum paniculâ loliaceâ: 63. in Prod.

GRAMEN FESTUCÆ, SEV
Ægilops & Bromos herba.

I. Feſtuca graminea glumis hirſutis.
Lolium 2. Trag. at 1. icone.
Ægilops & Feſtuca, Dod. gal. Geſ. hort.
Bromos, Lac. altera, Ger.
Bromos ſterilis altera, Lob. Lugd.
Lolium, Lon.
Feſtuca altera, Dod.
Gramen murorum Dalech. Lugd.
Feſtuca graminea, Thal.
Phœnicis altera ſpecies, Eid.
Syphonium, Bromos herba, Tab.
Variat ſpicis, quæ aliquando quaſi in faſciculum cumprehenſæ, & Phœnix altera eſt Thalij: aliquando diſperſis: ſic aliquando glabris, aliquando hirſutis: & propriè Secales vitium eſt.

II. Feſtuca graminis glumis vacuis: 64. in Prod.
Variat: aliquando ariſtis oblongis incurvis armata Monſpeſſuli reperitur.

III. Feſtuca graminea effusâ jubâ: 66. in Prod.

IV. Feſtuca graminea nemoral. latifolia mollis.
Feſtuca quarta, Thal.

V. Feſtuca junceo folio: 66. in Prod.
an Feſtuca nemoral. quarta & tenuifolia, Thal.

VI. Feſtuca junceo folio ſpicâ geminâ: 67. in Prod.

VII. Feſtuca avenacea ſterilis elatior.

βρῶμος Diosc. aliis. βρῶμος πόα, ad differentiam avenæ.
Festugago, Gazæ.
Lolij primum genus, Trag def.
Ægilops prima, Matth. altera, in comp.
Ægilops, Lac. vera, Ges. hort.
Bromos & avena herba, Dod. gal.
Festuca & avena Græca, Lon.
Avena sterilis, Ad. Thal.
Bromos sterilis, Lob. ico. Ger.
Bromos herba, Dod. Lugd.
Avena Græca, Cæs.
Ægilops 1. & Avena fatua, Tab.

VIII. Festuca avenacea sterilis humilior.
Lolij quintum genus, Trag.
Bromos herba graminei generis, Thal.

IX. Festuca graminea arvensis minor.
Festuca sexta, Thalio.

X. Festuca pratensis lanuginosa: 68. in Prod.

XI. Festuca dumetorum: 69. in Prod.

XII. Festuca dumetorum foliis angustissimis pilosis: 70. in Prod.

XIII. Festuca utriculis lanugine flavescentibus.
Αἰγίλωψ Diosc. Theoph. [ubi Gaza Avenam vertit,] Gal. Oribas. Ægin.
Hordeum festuca, seu Ægilops, Plinio.
Ægilops Bromoides Belgarum, Lob.
Festuca prior, Dod.
Avenæ tertium genus syl. Cæs.
Avena sylvest. seu nigra, Thal.
Ægilops Dodonæi, inter Ægilopen & Bromum media, Lugd.
Ægilops sexta, Bromoides 2. Tab.

XIV. Festuca altera capitulis duris.
Ægilops, Ang. Matth. comp. Ad. Dod.
Ægilops secunda, Matth. Lugd.
Festuca sive Ægilops Narbonensis, Lob.
Triticum sylvest. in Sicilia, Cæs.
Frumentum syl. Cast. ap.
Ægilops Lobelij & Penæ, Lugd.
Ægilops peregrina, Tab.
Festuca Italica, Ger.

Spica communiter ex duobus aut tribus capitulis duris composita est: nonnunquam ex plurib. compacta, spicam triuncialem obtinet.

XV. Festuca longissimis aristis glumis vacuis spadicei coloris.
Ægilops 4. Bromoides 1. Tab.
Ægilops Bromoides, Ger.

GRAMEN AVENACEUM.

I. Gram. montanum avenaceum spicatum.
Gramen montan. spicatum. Clus. pan. & hist.
Gramen sylvaticum secundum, Tab.
Gramen marinum spicatum alterum, Ger.

II. Gramen mont. avenaceum locustis rubris: 71. in Prod.

Variat caule, lævi in montosis: in dumetis humidis, foliis cauleque subasperis.

III. Gramen avenaceum locustis rariorib.
Gramen avenaceum rariore grano Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.

IV. Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis.
Gramen Anglo-Britannicum avenaceum, Danico nemorali simile: Hoc nomine à D. Lobelio accepimus.
Gramen nemorale avenaceum alterum ex fusco xerampelinum & lucidum Danicum, Eid. ad. par. 2. cujus etiam varietatem notat.

V. Gramen avenaceum montanum lanuginosum.
Gram. monta. avenæ semine, Clus. pan. & hist.
Gramen avenaceum, Tab.
Hordeum distichon, Ger. ico.

VI. Gramen avenaceum lanuginosum glumis rarioribus: 72. in Prod.

VII. Gram. avenac. lanuginosum ramosum.
Gramen glumosum Dalech. Lugd.

VIII. Gramen glumis variis: 73. in Prod.

IX. Gramini affinis planta ad gutturis inflammationes utilis.

Planta in planis nascens graminis modo, Petri de Osma in epist. ad Manardem. sed quid?

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

JUNCUS, NARDUS, CYPERUS, SPARGANIUM, Uva marina & Equisetum.

DE JUNCO.

JUNCUS à jungendo, Græcis σχοῖνος, à loris & funibus dicitur. Dioscorides, in odoratum & inodorum divisisse videtur. Nam l.1. de Junco odorato, quem simpliciter σχοῖνον per excellentiam nominavit: at l.4.c.52. de inodoro egit: hunc duplicem fecit, unum lævem, alterum acutum. hunc sterilem, & alterum semine nigro & crassiore calamo, & tertium ὁλόσχοινον prioribus carnosiorem. Sic Theoph.4.hist.13. tria sunt genera, ὀξὺς καὶ ἄκαρπος, acutus & sterilis, qui mas: κάρπιμος, frugifer, quem μελαγκρανον, artiferum vocitat: tertius ὁλόσχοινος dicitur: at de odorato 9.hist.7. egit. Plinius l.21.c.18. quinq; fecit, 1. Mariscon appellatum, 2. marinum, oxyschænum, & hujus tria genera: acutum, sterilem, quem marem & oxym. alterum semen ferentis, quem Melancranin vocant, & fructuosior: magis tertius, qui Holoschænos nominatur. Quare Juncus alius est odoratus, indorus alter; vel alius locis aridis, alius aquosis provenit: hic, vel in aquis dulcibus, vel maritimis. Rursum utriusq; generis alij ἀπόξεις ἐπ' ἄκρου, in mucronem pungentem desinunt, alij in fastigium obtusius. & sic alius λεῖος, lævis: alius τραχὺς, asper: alius fastigio acutiore alius, obtusiore. Juncus lævis & in fastigio acutus, alius est oxyschænos, alius holoschænos. Oxyschænos alter mas, ἄκαρπος, nullo semine fœcundus: alter fœmina, μελαγκρανὶς, nigrum semen ferens: sic ad fœcundum, clavatus: petrosus verò, ad lapides referendus est.

I. Juncus odoratus sive aromaticus.
Σχοῖνος ἡδύοσμος καὶ εὔοσμος καὶ εὐώδης, Hipp.
Ἀρωματικὸς καὶ μυρεψικὸς, Græcis posterioribus.
Σχοῖνος, Diosc. & Galeno.
Juncus odoratus, Plinio, Hermol. Ruel. Matth. Tur. Lac. Ad. Lobel. Clus. in Garz. Cæsalp. Cast. Lugd.
Juncus rotundus, Celso.
Juncus rotundus odoratus, Marcell. Ama. Corn.
Schœnus & Juncus odoratus teres ac rotundus Cord.
Schœnanthum, Mesuæo, Lon. (cui & Cyperus rotundus.) Tab. (& Juncus aromaticus.) Cam. (& Juncus floridus sive aromaticus) Acostæ.
Squinanthum, Varroni, Ang. Guil. & Officinis, quasi χοίνου ἄνθος, junci flos.
Adhar & Adhir, Arabibus. Sachbar, Arabiæ incolis.
Palea de Mecha & Pastus camelorum, vulgo.

JUNCUS ACUTUS.

I. Junc. acut. capitulis sorghi: ὀξύσχοινος Diosc.
Juncus acutus, Ang. Cord. in Diosc. Cast. acuto cacumine, Ges. cat.
Juncus maritimus primus, Ad.
Juncus rotundus alter, Cæs.
Huc referri potest
Ulva palustris & inusitatum Caricis genus, cujus folia peracuta crura & pedes sauciant: par. 6. Ind. occid. exped. in Floridam.
II. Juncus acut. marit. capitulis rotundis.
Juncus acuminatus, Ama.
Juncus acutus maritim. alter, Ad.
Holoschœnos major, Lugd.
III. Juncus acutus maritimus caule triangulo: 1. in Prod.
an Juncus exiguus maritimus, Cæs.
IV. Juncus acutus paniculâ sparsâ.
Juncus tertius, Dod. gal. acutus, Dod. Cast.
Juncus acutus vulgat. Lob. ico.
Juncus oxyschœnos Dodonæi, Lugd.

JUNCUS LÆVIS
ὁ λόχοιν©.

I. Juncus seu Scirpus Indicus.
Juncus Indicus porosus, Clus. cur. post.
an ex hoc Junco parantur tapetia in Guinea: Linsc. part.2. Ind. or. c.4. & ex hoc Scirpóve viridi, sportulas, storeas, stragula & pileos in Guinea puellæ conficiunt: par.6. Ind. or. c.7. & apud Bantanos, pilæ lusoriæ: par.5. Ind. or. fig. undecima.

II. Juncus maximus, sive Scirpus major quamvis veteres Scirpum à Junco distinxisse videantur.
Mariscus Plinij.
Juncus palustris major, Trag. Tab.
Juncus grandis Holoschœnos, Cord. in Diosc. Ges. cat. Dod.
Scirpus, Junci tertia species, Lac.
Juncus tertius holoschœnus, Ang. Cast.
Juncus & Scirpus, Lon.
Juncus aquaticus maximus, Ad. Lob. ico. Ger.
Juncus lævis aquaticus maximus, Thal.
Juncus rotundus 3. Cæs.
Juncus lævis, Ger. ico.
Holoschœnos Theophrasti, Lugd. desc.

III. Juncus sive Scirpus medius.
Juncus sylvaticus, Tab.
Juncus aquaticus maximus, Ger. ico.

IV. Juncus lævis paniculâ sparsâ major.
Juncus vulgaris alter, Trag.
Juncus oxyschœnos, Ang.
Juncus lævis (seu lenis,) Cord. in Diosc. Dod. Lugd. sive Oxyschœnos vulgaris.
Juncus lævis vulgat. Ad. Thal. paniculâ sparsâ, Lob. ico.

V. Juncus lævis alter.
Junci lævis aliud genus, Lugd.
Ex hoc, medulla prorsus nivea ad lucernarum lumina extrahitur.

VI. Juncus lævis paniculâ sparsâ minor.

VII. Juncus lævis paniculâ non sparsâ.
Juncus, Matth. Lac. Cast.
Juncus lævis, Lugd.
Juncus lævis glomerato flore, Lob. ico.
Juncus palustris minor, Tab.
an Juncus rotundus primus, Cæs.

VIII. Juncus exiguus montanus mucrone carens: 2. in Prod.
an Juncus lychnanthemos tenuis, Thal.

IX. Juncellus inutilis: 3. in Prod.
Chamæschœnos, Ges.
Huc referendus est
Juncellus omnium minimus, Ad.

JUNCUS ACUMINE REFLEXO.

I. Juncus acumine reflexo major.
Juncus lævis, Ges. cat. Tab.
Juncus melancranis, & Juncus oxyschœnos fœmina, Lugd.
an Juncus lychnanth. tenuis major, Thal.

II. Juncus acumine reflexo alter: 4. in Prod.

III. Juncus acumine reflexo minus vel trifidus: 5. in Prod.

JUNCUS CAPITULIS Equiseti.

I. Juncus capitulis equiseti major.
Juncus aquaticus min. capitulis equiseti, Lob.
Juncus clavatus, Dalech. Lugd.
Juncus alius fœcundus, Eid.
Variat scirpis latioribus & triplo angustioribus.

II. Juncellus capitulis equiseti minor & fluitans: 6. in Prod.

JUNCUS CAPITULO LANUginoso & bombycino.

I. Juncus capitulo lanuginoso: sive Schœnolaguros: 7. in Prod.

II. Juncus alpinus bombycinus: 8. in Prod.

JUNCUS FLORIDUS.

I. Juncus floridus major.
Calamagrostis 2. Trag. prima, Lugd. cui etiam Calamagrostis leucanthemos.
Sparganium, Dod. gal.
Juncus floridus, Matth. Cast. Lugd.
Gladiolus palustris, Cord. hist. & Ger.
Gladiolus aquaticus, Ges. cat. Dod.
Carex alterum, Lon.
Juncus cyperoides floridus paludosus, Lob. Ad. &
Juncus cyperoides paludosus, Eyst.
Juncus cyperinus floridus, Tab.
Butomos Theoph. Cæs.
Quibusdam Butomos Theoph. 1. hist. 8. & 4. hist. 9. 11. 12. alijs Gladiolus Ejusdem 1. hist. 8. & 16. Item 4. hist. 9. 10. 11. nonnullis Sparganium Dioscorid. l. 4. c. 21. Flos colore est in purpura diluto: at Tragus candido notat.

II. Juncus floridus minor: 9. in Prod.

NARDUS.

Nardus Diosc. l.1. forte à Naardo urbe Syriaca, Euphrati contermina: aliis Ναρδόσταχυς, *quam inter aromata Dioscorides: inter odorata ad unguenta, Theoph. hist. 7. recensuit.*

Genera Dioscorides plura fecit, & cap. 6. differentias multas, loco natali solùm differentes, proposuit, omnibus in uno monte nascentibus: ut Syriacam, Occidentem versus Syriam respiciente: Indicam, Orientem versus ad Judæam vergente: hæc duplex, una in monte, altera ad radicem montis, non procul à præterfluente Gange, quæ Gangitica, quæq; omnes simul adferuntur: addit & Sampharitic am: de reliquis speciebus infrà l. 4. agemus. Plinius de Nardo & ejus differentiis l. & cap. 12. verba fecit.

I. Nardus Indica, quæ spica, Spica nardi, & Spica Indica Officinis.
Nardus, Ruel. Cord. in Diosc. Ges. cat Lac. Tur. Lob.
Nardus Indica, Matth. Cord. hist. Lon. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Spica Nardi, Ang. (cui Nardus Gangitis Dios.) Mundel. Amat. (& Indica spica.) Ad. Lob. ico. Acost. Cæs. (qui ex Algarum genere esse statuit,) Lugd.
Spicæ nardus, quam frumenti more ad duarum vel ternarum spithamarum altitudinem excrescere scribunt: in 4. part. hist. Ind. Orient. cap. 39.
Hæc à Syriaca & Gangetica, tantùm natalibus differre videtur.
II. Nardus spuria Narbonensis.
Nardus Gangitis spuria Narbonæ, quæ Gangitidi Dioscoridis prorsus quadrare videtur, Ad. Lob. ico.
Nardus spuria Narbonensis, Lugd.
Nardus Narbonensis, Ger. adulterina, Tab.

CYPERUS ET EJUS Species.

Κύπειρος *aut* Κύπερις, *à radicis effigie, quæ pyxidulam aut vasculum pusillum imitatur, nomen accepisse videtur.*

Genera duo Dioscorides l.1. recensuit: alterum radice rotundâ, quod Officinarum Cyperus est: alterum Gingiberis effigie, quod in Officinis Curcuma dicitur. Theoph. 4. hist. 11. Cyperum (Gladiolum Gaza vertit) radice inæquali esse scribit, partim crassa carnosaq;, partim gracili & surculosa. Plin. l. 21. c. 18. Cypero radicem olivæ nigræ similem tribuit, & cùm oblonga sit, Cyperidem vocari.

Cyperus alius amarus, alius dulcis est: amarus, vel odoratus, vel indorus: uterque vel rotundus, vel longus: dulcis verò vel angustifolius, vel latifolius est.

CYPERUS ROTUNDUS odoratus.

Κύπειρος στρόγγυλος.

I. Cyperus rotundus Orient. major.
Cyperus rotund. Hodieq Ægyptijs, Alpino.
Cyperus Diosc. major rotundus, Ad.
Cyperus rot. Orient. maj. vel Babylonic. Rauvv.
Cyperus major Syriacus, Cam. in Matth.
Cypero rotundo similis, Cæs.
II. Cyperus rotundus Orientalis minor.
Cyperus rotundus minor, Ad.
Cyperus minor Creticus, Cam. ad Matth.
Orientalis cortice est fusco; Creticus verò nigro.
III. Cyperus rotundus vulgaris.
Cyperus, Trag. Lob. ob. cui & Juncus quadrat. Cessi.
Juncus angulosus & triangularis, Plinio.
Cyperi prima species, Ama.
Cyperus rotundus, Cord. in Diosc. Ges. hort. Dod. Lob. ico. Lon. Tab. Ger.
Cyperus alter radice olivari, Cæs.

IV. Cyperus rotund. minimus Hispanicus.
Cyperus rotundus pumilus, Clus. cur. post.

CYPERUS ROTUNDUS inodorus.

I. Cyperus rotundus inodorus ex Florida.
Radix S. Helenæ, Monar. Clus. exot.
Pater noster S. Helenæ, Cast.
Pater nost. vel radix S. Helenæ Monardi, Lug.
Galangæ similis radix ex Florida, Frag.
II. Cyperus rotundus inodorus Anglicus.
Cyperus rotundus inod. littoreus, Lob. Lugd.
Pseudocyperus, cujus herbam Noccum in Hetruria vocant, Cæs.
III. Cyperus rotundus inod. Germanicus.
Cyperus aquaticus septentrionalis, Lob.
Cyperus aquaticus, Lugd.
Cyperus rotundus, nigras inodoras radices habens, Cam.

CYPERUS LONGUS odoratus.

I. Cyperus odoratus. radice longâ: sive Cyperus Officin.
Cyperus radice gracili & surculosa, Theoph.
Cyperida, Plinio.
Cyperus, Matth. (qui & longum & rotundum vulgarem una fig. exprimit, ut & Lugd) Ang. Fuch. Tur. Lac. Ges. cat. (cui & Juncus angulosus) Cast.
Cyperus Romanus, sive longus, Cord. in Diosc.
Cyperus longus habitior, Ad.
Cyperus longus odoratior, Lob. Lugd.
Cyperus longus, Cord. Ges. hor. Dod. Cam. Tab. Ger.
Cyperi secunda species, Ama.
Cyperus primus & major, Cæs.
Galanga syl. longa, Germanis.
II. Cyperus longus odorus Peruanus.
Radix contra yerva, id est, venenis adversans, Monardi.
Radix contra venena, Lugd.

CYPERUS LONGUS INodorus.

I. Cyperus longus inodorus Peruanus.
Drakena radix, Clus. ex. Lugd.
Bezoardica radix, Tab.
II. Cyperus longus inodorus Orientalis.
Radix Drakenæ affinis, Clus. ex.
III. Radix contra venenatas sagittas.
Tarvpara radix in Guiena cujus succo vulnerati sanantur: par. 8. Ind. Occid.
IV. Cyperus longus inodorus Germanicus.
Cyperus longus inodorus syl. Lob. ico.
V. Cyperus longus inodorus sylvaticus, vel montanus: hic in Prodromo describitur.

CYPERUS ESCULENTUS.

I. Cyperus rot. esculentus angustifolius.
χοινονάξιον, Ges. hor.
Trasi, Matth. Cast. Cæs. Lugd. Frag.
Herba radice magnitudine avellanæ, Cord. ob.
Juncus avellana, Ama.
Trasi Veronensium, Ad. Lob.
Dulcichinum, Ges. hor. Guil. Dod.
Holoconitis Hippocratis, Fabric.
Cyperus dulcis, Theoph. Cam. Tab.
Cyperus esculentus, Ger.
Malinathalla [quasi valdè regerminans] Theophrasti, Ægyptiorum, & Anthalium Plinij, Dalech. in Plin. Cæs. Colum.
Margaritæ Ægyptiæ, Autori libri Aristotelis, de plantis, Dalech. in Plin.
Trasi folio cyperi, Clus. in Garz.
Habaziz, Portæ.
Habel assis Tripolitanis, sive Granum alzelen Arabum, Rauvvolf.

Plantam hanc nec caulem, nec florem, nec semen producere, sed sola radicum propagatione conservari, Gesnerus libr. de hor. & Pona in suo Baldo, affirmant. Contrà, Matth. Dodonæus Lob. Columna, cum flore pingunt: & Cæsalpinus, caules, folia, & semen Cyperi, & Fragosus flores spicatos aliquantum flavos, tribuit.

II. Cyperus rotundus esculentus latifolius.
Caceras, Garziæ: addit Clus. in notis, an Μαλιναθάλλα Theophrasti.
Caceras in Goa, Frag.

SPAR-

SPARGANIUM.

Σπαργάνιον ἀπὸ τῶν σπαργάνων, fasciolis, quòd foliis ejus latis & vitilium modo lentis, pro fasciis nutrices utantur: cujus Dioscorides l.4. meminit: Βούτομος Theoph.4. hist.8. cui mas & fœmina, & hæc sterilis.

I. Sparganium ramosum.
Sparganium, Trag. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Ges. cat. Lac. Ad. Cæs. Cast. Cam. Tab. [cui & Gladiolus palustris.] Ger. Eyst.
Butomos Theoph. Ang.
Butomon, Ruel. Dod. gal. Ges. cat.
Platanaria, Dod. Thal.
Sparganium & Butomos Theoph. Lob.
Carex, Lon.
Phleos fœmina, Lugd.
Calamagrostis secunda, Eidem.
II. Sparganium non ramosum.
Sparganium alterum, Lob. Cæs. Lug. Tab.
Platanaria altera, Dod.
Sparganium latifolium, Ger.
II. Sparganium minimum, in Prodromo descriptum, à Dom. Furero missum.

POLYGONUM BACCIFERUM.
sive Uva maritima.

I. Polygonum bacciferum scandens.
Caucon & Ephedra, Plinio.
Ephedra sive Anabasis, Bellonio & Dod.
Ephedra Plinij fortè, Rauvvolf.
II. Polygonum bacciferum maritimum majus, sive Uva maritima major.
Poligonum quartum Plinij majus, Clus. hist.
Tragos, sive Uva marina major, Lob.
Uva marina, Dod. quoad icon. & Ger.
Polygonum marinum 1. sive cocciferum 1. Tab.
III. Polygonum bacciferum maritimũ min⁹.
Tragos, Ruel. Tragium, Ges. hor.
Equisetum quartum, Matth. Lugd.
Croton Nicandri, Ang.
an Androsace, Bellonij.
Equiseti facie recemosa planta, Ad.
Uva marina Monspel. Lob. Tab.
Palygonum quartum Plinij minus, Androsace fortè Bellonij, Clus. hist.
Polygonum marinum secundum, Tab.
Tragus, sive Scorpius maritimus Dalech. Lugd.
Tragum, Uva marina, Dod. desc. Cam.
Uva marina quarta, vel minor, Ger.
an Osteocollon, Hieroclis & Absyrtij, Lugd.

EQUISETUM.

Ἵππουρις, Dioscoridi l.4. c.46. sive Cauda equina, quòd folia setis equinis respondeant. Hinc Plinio l.26. c.13. Equisetum, Hippuris à Græcis dicta, est pilus terræ, equinæ setæ similis; cui l.18. c.28. Equisetis, & Equiselis dicitur,

Genera duo Dioscoridi, alterum vicinos arborum caudices scandens: alterum caule cubito majore, & comis brevioribus, &c. Plinius & tertium agnovit, quod pini foliis assimilavit.

I. Equisetum palustre linariæ scopariæ folio: 1. in Prod.
II. Equisetum palustre longioribus setis.
Hippuris major, Brunf. Dod.
Equisetum 1. Matth. Lac. Ang. Cast. Lugd. qui etiam sub Equiseti primi Asparago Dodon. pinxit.
Caucon Plinij, Ang.
Equisetum majus, Dod. gal. Lob. ob. Ger.
Hippuris, Ama. Ad. Lob. ico.
Equisetum 2. & Hippuris 1. Diosc. Tab.
III. Equisetum palustre brevioribus setis.
Equisetum palustre, Lob. ico.
IV. Equisetum palustre bevioribus foliis polyspermon: πολύγονον θῆλυ. Sanguinariam fœminam quidam vertunt.
Polygonum fœmina, Dioscoridi.
Polygoni tertium genus, quod Oreon, Plin.
Polygonum fœmina, Matth. Eric. Cord. Brasav. qui Equiseti speciem esse negat. Ges.

cat. & hort. Dod. Ama. Ang. Lac. Cast. Lugd. Tab.
Sanguinalis fœmina, Cord. in Diosc.
Limnopeuce, Cord. hist.
Polygonum fœmina semine vidua, Ad. Lob. ico.
Polygonon fœmineum, Thal.
Equisetum tertium, Cæs.
Cauda equina fœmina, Ger.

Hoc communiter sine semine reperitur, aliquando ad singulas articulorum commissuras dena & plura semina [hinc polyspermon] adnascuntur.

V. Equisetum pal. minus, polystachion: 2. in Prod.

VI. Equisetum palustre tenuissimis & longissimis setis: 3. in Prod.

VII. Equisetum sylvaticũ tenuisimis setis.
Hippuris minor altera, Trag.
Equisetum sylvaticum, Tab. Ger.

VIII. Equisetum pratense longisimis setis,
Equisetum alterum, Matth. Lac. Cæs. Lugd.
Equisetum alterum, Diosc.
Equiselis, Plin.
Hippuris altera, Trag. Ama.
Hippuris & Equisetum, Ges. cat.
Equisetum, Fuch. ico. Cord. in Diosc.
Equisetum longius, Dod. gal. [figurâ transpositâ.] Fuch.
Hippuris major, Thal. prima, Lon.
Hippuris fontalis, Ad. & Equiset. 2. Diosc. Lob.
Hippuris minor fontalis, Ad.
Hippuris minor, Lob. ico. figurâ 2.
Equisetum palustre majus, Tab. palustre, Ger.

IX. Equisetum arvense longioribus setis.
Hippuris minor, Trag. Dod. Thal.
Hippuris altera, Ges. cat. Cornar.
Equisetum, Er. Cordo, minus, Fuch. figurâ transpositâ: minus vel 3. & 4. Lon.
Polygonon fœmina, Fuch. ico.
Equisetum alterum, Ang. Bras. Cord. in Dios. Lob. ico.
Hippuris arvensis major, & Corsanda Tab.
Equisetum segetale, Ger.

X. Equisetum foliis nudum non ramosum sive junceum, ἵππουρις ἄφυλλος.
Hippuris major, Trag. major altera, Lon.
Sanguinali fœminæ similis, Cordo in Diosc.
Polygonum fœmineum ἀφυλλόκαυλον, Thal.
Equisetum Junceum, Tragi. Lugd.
Hippuris prima Cornar.
Hippuris sine foliis & nuda, Tab.
Equisetum nudum, Ger.

XI. Equisetum foliis nudum ramosum.
Equisetum 3. Matth. Lugd.
Hippuris minor, Lob. ico. & Dodon. sed utriq; quoad primam figuram.

XII. Equisetum nudum minus variegatum Basileense.

an Hippuris lacustris, foliis mansu arenosis, Ges. coll. quod in Prod. 4. est.

XIII. Equisetum fœtidum sub aqua repens, 5. in Prod.
Equisetum pini foliis simile apud Plinium: & Hippuris minima à Diosc. non descripta, Dal. in Plin.
Equiseti quintum genus minimum, Lugd.

SECTIO TERTIA.

DE ARUNDINE, PAPYRO, ET Typha.

ARUNDO.

ARUNDO (quæ Græcis κάλαμος, παρὰ τὸ καλῶς ἀμᾶσθαι, ut vult Etymologus) in odoratam & inodoram dividitur. Odoratam sive Aromaticam, Diosc. l. 1. c. 17. at inodoram c. 115. proposuit, & genera quinque agnovit.

Est enim ναστὸς, θῆλυ, συριγγίας, δόναξ καὶ φραγμίτης: solida, fœmina, fistulis dicata, crassa & sepiaria. Verùm Theoph. 4. hist. 12. duo summa genera, τὸν αὐλητικὸν, καὶ τὸν ἕτερον, tibialem & reliquam constituit, & inde in plures species subdividit. At Plinius l. 16. c. 36. multo plures differentias agnovit: quare l. 24. c. 11. viginti novem genera se demonstrasse monet, ubi & odoratæ mentio fit.

ARUN-

ARUNDO ODORATA.

I. Calamus Aromaticus Indicus.
Κάλαμος, & Κάλαμος μυρεψικὸς, Hipp. & Gal.
Κάλαμος εὐώδης, Theoph.
Κάλαμος ἀρωματικὸς, Diosc Orib. Ægin. Aëtio.
Κάλαμος ἐρύθρειος, Dionysio de situ Orbis.
Calamus Arabicus, Plutarchus Alexandrinus, Cels.
Calamus odoratus, Plin. Hermol. Ruel.
Calamus aromatites, Manardo.
Calamus aromaticus, Cord. in Dioscor. Fuch. comp. Guil. pap. Garz. Lob. ob. Clus. ad Garz. Acost. Cæs. & in 4. parte Ind. Orient. fig. 20. & Diringo Malays, & Deringo, par. 3. Indic. Orient 39.
Diringuo, 4. parte Ind. Orient. fig. 20.

II. Calamus aromaticus Syriacus.
Calamus aromaticus à Syriaco diversus Guil. pap.
Calamus odoratus Libani, Lob. ico. Cam. ad Matth.

Solius Calami figuram proponunt, qualem à Doct. Paludano, anno 1579. ex Ægypto allatum, Patavij accepimus, qui 1. in Prod.

III. Calamum odoratum Matthiolus pingit, & ex eo Lacuna, Lonicerus, Acosta, Durantes, Lugd. hist. Tabernæm. & Gerard. Calamum aromaticum nominantes, quem fictitium suspicamur.

ARUNDO INODORA.

I. Arundo vulgaris sive φραγμίτης Diosc.
Κάλαμος Χαρακίας, Theoph.
Harundinis quintum genus, Trag.
Harundo phragmitis, Ruel. Corn. Dod.
Arundo aut Calamus, Tur. Ges. Lon.
Harundo vallaris, Ama.
Harundo vallatoria, Dod. gal. Lob. Lugd. Thal. Ger.
Arundo palustris, Matth. Lugd. Tab.
Calamus vulgaris, Cord. in Diosc.
Canna secunda, quæ fœmina Diosc. Ang.
Calamus sive harundo alia gracilis, Cæs.

II. Arundo sativa, quæ δόναξ Dioscor. & Theoph.
Arundo, Matth. Lac. Cast. Amnica, Ruel.
Arundo domestica, Matth. Lugd. Tab.
Arundo cypria, Dod. gal. Ama. Ger.
Canna quarta, quæ Donax, Ang.
Arundo magna, Ges. hor. Italica major, Cam.
Arundo donax sive cypria, Dod.
Arundo donax sativa, Lob.
Calamus, sive harundo crassa, Cæs.

III. Arundo Anglica foliis in summitate dissectis: 2. in Prod.

IV. Arundo scriptoria atrorubens.
Κάλαμος συριγγίας, Diosc. Σύριγξ, Theoph.
Syringias fistularis arundo 3. Dod. gal.
Canna tertia, Calamus scriptoria, Ang.
Harundo fistularis, Ama.
Fistula vel Syringa, & Arundo scriptoria, Ad. Lob. ico.
Canna fistularis, Tab. Ger.

Sic in China ex Arundinibus pennæ scriptoriæ fiunt [an ex hac?] in quas penicilla more pictorum nostratium indunt: in hist. Ind. Orient. par. 2. c. 26.

V. Arundo farcta maxima atrorubens, quâ Principes pro scipionibus utuntur.
Κάλαμος νάστος, Dioscoridi.
Κάλαμος τοξικὸς, Theophrasto.
Canna Indica, aliquibus Papyrus, Matth. Ital.
Cannæ prima species Diosc. Ang.
Arundo Indica & septima, Dod. gal.
Arundo Indica, cùm teres sit, Papyrus antiquorum non rectè statuitur, Guiland. pap.
Juncus, papyri Ægyptiæ genus, Ama.
Nastos vel farcta, Ad. Lob. ico. tertia, Tab.
Nastos Clusij, Ger.

VI. Arundo farcta geniculata sive sagittalis.
Nastos & Arundo prima, Dod. gal.
Nastos sive farcta altera toxica, Lob. ico.
Arundo farcta seu Nastos 1. Tab.
Calamus sagittalis, Ger.

In Bali Insula, gestant Cannas sagittivomas, ex quibus teretes exilesque sagittulas ex Arundine fabrefactas [an ex prædicta Arundine?] in apice verò intoxicatas, efflant: in hist. Ind. Orient. part. 3. c. 39.

VII. Arundo farcta flava.
Ζευγίτης καὶ εὐνέχιας, Theophrasto.
Arundo fœmina & secunda, Dod. gal.
Nastos, seu farcta, sive toxica gracilis & plicatilis, Lob. ico.
Nastos secunda, Tab.
Arundo farcta, Ger.

VIII. Arundo repens vel Chamæcalamus.
Arundo humilis, Ges. hor.
Arundo tertia in maritimis, Cæs.
Arundo epigejos, Lugd.

ARUNDO INDICA.

I. Arundo arbor: in qua humor lacteus gignitur, qui Tabaxir, Avic. & Arabibus dicitur.
Mambu Indorum, in cujus arundinibus Tabaxir sive Saccar. Mambu, Garziæ.
Mambu sive arbor Tabaxir, Lugd. Frag.
Spodium aut Tabaxir Persianorum, Acost.
Spodium, Cast. Frag.

Hi duo secuti errorem Gerardi Cremonensis, qui in Rhasi Tabaxir Arabum per Spodium reddit: cùm Σποδὸς sive Spodium, sit Tutia Arabum, cujus in externis remedijs solùm usus est. Tabaxir verò in Arabum compositionibus, intra corpus sumatur.

Est autem Tabaxir (ut habetur in 4. part. Ind. Orient. c.14.) medulla arundinis Mambu sive Bambus, & vocatur Saccar Mambu, id est, Sacharum de Mambu, quod propter insignem vim medicamentosam magni fit, & ab Arabibus, Persis, & Aethiopibus, qui illud Tabaxir vocant, avidè coëmitur.
Harundo Indica, Clus. exot.
Bambus sive Iunc. Indic. 4. p. Ind. or. c.14. fig. 12.
Bambu, Mambu, ex qua Tabaxir, part. 3. Ind. Orient. cap. 3.

Canna Tabaxir & Arundo, quam Indi Bambus vocant, Idem.

Sunt arundines aspectu gratissimæ, prealtæ, nigræ, rotundæ, crassæ, ita ut utraq; manu vix junctim includas, imò femoris crassitie. Crescunt sponte in Norsingæ Regno ad littus, & universo littore Malabar, præcipuè juxta Choromandel. Indi ex ijs domos suas ædificant, ut in Terenate, quas findunt, & singulari industria intorquent: part. 5. Ind. Orient. Sic in Pegu etiam, & stramine teguntur: par. 7. Ind. Or. c. 35. & 37. & in civitate Bantam, cuncta ædium sublicia ex his arundinibus assulatim dissectis constant: 3. part. Ind. Orient. cap. 22. Imò ad lecticas Pallankyns dictas vulgò, utuntur, in quibus mulieres per publicum deferunt. Sic & naviculas, duobus viris capiendis aptas conficiunt: par. 2. Ind. Orient. 17. & par. 4. c. 14. Hac adversarij, quem vitâ omnino exuere nolunt, dorsum contundunt: par. 2. Ind. Orient. cap. 32.

Arundines in Indiæ Occident. sylvis (an eædem cum priore?) non raro nascuntur, crassitudine cruris humani, quæ adeò teneræ, ut singulæ stantes uno ictu gladij secentur: aridæ verò tanta duritie, ut fissis illis, & in modum Chirurgicorum scalpiorum efformatis, sagittas suas ita arment Barbari in Brasilia, ut uno ictu feras humi fundant, &c. in Ind. Occident. hist. part. 3. c. 12.

Cannæ seu arundines editissimę nascuntur, quarum quodlibet interseptum mensuræ Hispanicæ capax est: hæ structuris ædium etiam adhibentur: in hist. Ind. Occident. l. 4. c. 30.

Cannarum Hierosolymitanarum nomen quoq; occurrit in hist. Ind Orient. part. 4. c. 6.

II. Arundo Saccharifera.
Arundo octava, vel saccharata, Dod. gal.
Harundo ex quo Saccharum.
Melicalamus, Cord. hist.
Mel arundinis quibusdam Saccharum, Lon.
Arundo Saccharata, Dalech. in Diosc.
Sacchari canna, Ges. hor.
Arundo saccharina Indica, Ad. Lob. ico. Lugd.
Canna mellea, Cæs.
Arundo & calamus saccharinus, Tab.
Calamus Indicus, par. 6. Ind. Or. c. 19.
Calamus Indicus Saccharites, & Canna Saccharina, in hist. Ind. Orient. par. 4. 5. & 6. c. 38. & hist. Occid. Ind. part. 3. 4. 8. & 9.

De Sacchari differentijs, & conficiendi modo, in nostris in Matthiolum notis, & lib. de compositione Medicam. egimus: Vide & Munsteri cosmograph l. 2. c. 91.

III. Arundo Indica versicolor.
Canna de Bengala Lusitanis: in Regno Bengala crescunt Arundines versicolores, medulla plenæ, crassitie arundinibus Hispanicis similes, paulò tamen tenuiores: virides adhuc, lentæ inflectuntur, ad stanni modum, aut instar Salicis, foris pũctis versicoloribus notatæ sunt, haud secus ac si arte ita pictæ forent. Vtuntur ijs in Lusitania mulieres vetulæ pro scipionibus, quibus gressus titubantes sustinent, quarum varia genera apud Doct. Paludanum videre est: in hist. Ind. Orient. p. 2. c. 18.

IV. Arundo Indica versicolor flexilis.

Rota vocât in Bengala, aliud genus ejusdem arundinis, quod gracilius & succinctius est, viminis ad modum flexile, ex quo Calathi & alia multa pulcherrima conficiuntur: ex hist. Ind. Orient. part. 2. cap. 18.

V. Arundo Indica punicea mollis.
Arundo vel Scirpi potiùs genus punicei coloris & mollis, quam parumper contortam, arcui

pro

pro nervo adaptant: nascitur in Regno Congiano, & in regno Bengala ad Gangen fluvium, hist. Ind. Orient. part. 1. c. 5.

VI. Arundo Indica volubilis.

Arundo Indica in Insula Sumatra, variè se circa arbores vinciens, centum, ducentarum, imò trecentarum, & plurium Orgyarum longitudine, ita ut vix ejus origo finisve deprehendi possit, circulis vasariis conficiendis, valdè accommoda: ad Clusij curas posteriores.

VII. Arundo Indica fluitans.

Trombas sive arundineta fluctuantia in Bali Insula: in hist. Orient. Ind. part. 3. c. 2. & 40. & part. 4. fig. 10. pingitur.

Arundines longæ seu Algæ in salo fluctuantes, par. 5. Ind. Orient.

VIII. Tubuli arundinacei ad Asthma.

Refert Manardis, & ex eo Lugd. hist. ex Hispaniola adferri tubulos cannarum, qui extrinsecus & intrinsecus, gummi illiti sunt, quod Tabaci succum esse putant. Addit Clus. incolas Virgineæ frequenter uti tubulis quibusdam ex argilla factis, ad Tabaci fumum hauriendum: quales apud Anglos in frequenti usu.

IX. Arundo Indica latifolia.

Canna Indica, Ges. hor. Clus. hisp. [cui & flos cancri nonnullis,] Cam. [cui & Xiphium Indicum,] Cæs. rubra, Eyst.

Arundo Indica florida, Ad. Lob. & Canacorus quorundam, quod inter Cannam & Aconem ambiguæ naturæ sit, quare & Calamacorus.

Papyrus, Cast.

Gladiolus Indicus, Cam. ad Matth.

Arundo seu Canna Indica, Lugd. cum duplici figura.

Arundo Indica latifolia sive florida, & Harundo liliflora Tab.

Harundo florida, Ger.

X. Arundo Indica latifolia, flore luteo punctato: quæ 3. in Prod.

Canna Indica lutea rubris maculis punctata, vel flore croceo guttato, Eyst.

PAPYRUS ET QUÆ pro Papyro usurpantur.

CUM Papyrus in Aegypto res sit cognata Arundini, secundùm Plin. l. 24. c. 11. imò & Calami chartis serviant, eodem, lib. 16. c. 36. autore: idcircò papyrum, & ea quæ in novo Orbe Papyri vicem præbent, subijciamus.

I. Papyrus Nilotica sive Ægyptiaca.

πάπυρος, Diosc. & Theophrasto.

Papyrus, Plinio & Alpino.

Papyrus Ægyptia sive Biblus Ægyptia Eustathio, Guil. pap.

II. Papyrus Syriaca vel Siciliana.

Sari, Theophrasto.

Biblios secunda, Eustachio.

Papyri altera species, quæ Paperus in Sicilia, Guiland.

Papyrus, Cæs. Nilotica, Ad. Tab. Ger.

Papyrus Ægyptia, Penæ, Lugd.

Cùm in novo Orbe diversarum arborum foliis & corticibus pro papyro utantur, sequentia nominare tantum lubet, siquidem ad arbores pertineant.

I. Palmeta humilia, Scalig. Lugd.

II. Guaiabara in Insula Hispaniola, ex Oviedo, Lugd.

III. Copey, ibidem apud eundem.

IV. Tal, in provincia Mangi, Lugd.

V. Lantor, palmæ Indicæ genus, cujus folia viri longitudinem æquant: hist. Ind. Orient. part. 4. c. 3. & 6. & pingitur fig. 15.

VI. Ficus Indicæ foliis & Turcæ utuntur, hist. Ind. Orient. part. 6. c. 38.

VII. Palmæ, nuces Indicas Cocos gignentis, arboris substantiam plicabilem usurpant. hist. Ind. Orient. par. 4. c. 12.

VIII. Arboris foliis sex brachiorum longis, cujus folio extenso, tres, quatuorúe viri, in itinere operiuntur, ut pluvias non metuant: ex Nicolai Costini itinerario, Lugd. histor. refert.

IX. Papyrus ex Iava, est liber arboris tenuissimæ membranæ instar, ut ex Clusij notis, Lugd. hist. proponit.

Papyrifera arbor libro tenuissimæ membranæ instar candido, Clus. exot. l. 1. c. 4.

an Pannus è libro arboris quo in Insula Tidoræ fœminæ pudenda tegunt, Pigafettæ.

X. Arboris liber subpunicei coloris, Clus. l. cit. qui & Filorum tenuissim. ex arboris

cortice confectorum ibidem meminit.

XI. Melt sive Magnei, ex hujus folijs, Mexicani papyrum & pergamenum conficiunt: Duretus de admirabilibus plantis.

TYPHA EIUSQUE SPECIES.

ΤΥΦΗΣ Diosc. l. 3. c. 133. meminit, cui florum effigies turbinata, quasi typhonis sese gyrantis turbinem, aut gigantis staturam minacem signaret, nomen dedisse videtur: vel potius τίφη ἀ τίφος *quod locum palustrem notat.*

Duplex est, palustris & cerealis. Theophrast. utriusque meminit: alterius 4. hist. 11. in lacu Orchomenio nascentis: alterius, inter frumentacea, 2. hist. 4. & 4. caussas plant. 6. At Dioscorides de prima, de qua Plinius l. 16. c. 36. inter aquaticos Calamos egit.

I. Typha palustris major.
Τύφη, Dioscorid. & Theophrasto.
Typha aquatica, Trag. Lugd.
Typha, Matth. Fuch. Ama. Lac. Tur. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Lob. Cast. Tab. Ger.
Typha palustris, Ruel. Cæs. aquatica, Cestrum morionis, Dod.
Papyri species, Dod. gal.
Ulva, Ang.
Juncus asper Dod. Lugd.

II. Typha palustris clavâ gracili.
Typha media, Clus. pann.

III. Typha palustris minor.
Typha minor, Ad. Lob. ico. Lugd. minima, Clus. pann.
Typha minor sive Typhula, Tab.

SECTIO QUARTA.

DE FRUMENTO.

Triticum, Zea, Hordeum, Secale, Avena, Ustilago, Oryza, Milium, Panicum, Phalaris.

FRUMENTACEA dicuntur, quæcunque geniculato culmo, & foliis harundinaceis constant, semenq́ panificio & pultibus aptum, in spicis aut jubis producunt, ceu Triticum, Hordeum, Milium, Panicum, & his similia.

Genera prima duo sunt, per tempora satûs divisa: Hyberna, quæ circa Vergiliarum occasum sata, terrâ per hyemem nutriuntur, ut Triticum, Hordeum: Aestiva, quæ ante æstatem, Vergiliarum exortu seruntur, ut Milium, Panicum. Verùm in Græcia & Asia, omnia Vergiliarum occasu seri, Plinius testis est: quædam autem utroq́ tempore in Italia: ex his quædam & tertio, Veris scilicet: aliqui enim Verna appellant, Milium, Panicum, Alicam seu Siliginem.

DE TRITICO.

TRITICUM, quamvis generaliter omne frumentum, quod ex spicis tritum, ac trituratione repurgatum est, significet, ut ex Varrone colligere est; posteriores tamen, peculiari frumenti speciei Tritici nomen tribuunt, de quo priori loco, Dioscoridem imitati, qui l. 2. c. 107. περὶ πυρῶν *primò egit.* Πυρὸς *dicitur Græcis, quasi* σπυρὸς, *pro* σπορὸς, ἀπὸ τοῦ σπείρειν, *secundùm Etymologicum.*

Genera duo fecit Dioscorides: at Theoph. 8. hist. 4. plura ratione regionum, quæ ex locis cognomina sortita sunt: quæ etiam colore & specie, & proprietate inter se differunt: quem Plinius l. 18. c. 7. sequitur. Sic in Lyma Ind. Occident. una Tritici spica, duplo plus Hispanicis spicis fundit: in hist. Ind. Occident. part. 9. additamento.

I. Triti-

I. Triticum hybernum ariſtis carens.
Triticum, Brunſ. 4. Geſ. hor. Cord. in Dioſc. Cui & Triticum ſemeſtre Dod. Tab. ſive Robus, Colum. Dod. gal.
Tritici primum genus, Trag. Fuch. Lon.
Siligo ſpica mutica, Ad. & Lob.
Triticum ſpica mutica, Lugd. Ger.
Triticum ariſtis carens, Cæſ.
Siligo veterum videtur, quam Plinius Tritici delicias vocavit.

II. Triticum ſiligineum.
Triticum candidum, Græcorum & Galeni, Σιλῖγνις & τρύγις Hippocr. aut ejus interpreti Trago: ſive Olyro.
Siligo Varroni, Columellæ & Plinio, cui & Sandalum.
Tritici genus candidiſtrimum, Cæſalp. 1. 13. vocavit.

III. Triticum æſtivum.
Trimeſtre triticum Græcis τριμηναῖοι Theoph. & Dioſcor.
Seranium, Galen.
Siliginis & tritici tertia ſpecies, Columell.
Triticum trimeſtre, Portæ.
Triticum aliud quod Vernellum vocant, Cæſalp.

IV. Triticum rufum grano maximo.
Far ſive Adoreum veterum, Lugd.

V. Triticum rufum hexaſtychon.
Tritici rufi genus aliud, Lugd.

VI. Triticum ſpicâ multiplici.
Triticum ramoſum Plinij, ſpicâ ramoſâ, Cæſ.
Tritici quinta ſpecies, & Gran del graſpo, id eſt, frumentum racemoſum, Ang.
Triticum multiplici ſpica, Lob. ico. Ger.
Ble qui truche, Lugd.
Triticum typhinum multiplici ſpicâ, Tab.
Triticum racemoſum, Portæ.
Spicis modo paucioribus, modo pluribus, ita ut Matthiolus 24. ſpicas viderit.

VII. Triticum ſemine oblongo.
Long gran Matis conenſium, ad βρίζαν Thraciã Galeni accedere videtur, Lugd.
Huic congener Frumentũ Scourgeon, Ruellij.

VIII. Triticum ariſtis longioribus ſpicâ cæruleâ.
Triticum Loca vocatum alterum, & triticum lucidum Gallo-belgarum, Lob. ico.
Tragus frumenti genus ſpicâ cæruleâ, Lugd.
Triticum nigrum peregrinum 2. Tab.
Triticum lucidum, Ger.

IX. Triticum ariſtis longioribus ſpicâ albâ. an Far Gallicum ſive barbati genus, Ruel.
Robus ſive Triticum, Inſularis Gallo-belgis.
Loca vocatum, Lob. ico.
Triticum typhinum, Ger. quartum, Tab.

X. Triticum typhinum ſive Typha cerealis multiplici folliculo.
Typha inter frumentacea, Theoph. Typha, Galeno: Typhe, Plinio.

XI. Triticum typhinum ſimplici folliculo.
Tritici tertium genus, Trag. Fuch. Lon.
Triticum, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
Triticum Romanum Tragi, Eid.
Typha cerealis, Ruel. Dod. gal.
Typha Dodonæi, & Typha Fuchſij, Lugd.
Triticum ariſtis circumvallatum, Ger.
Triticum typhinum, Tab. ariſtis munitũ, Cæſ.

XII. Triticum typhinum ſimplici folliculo Hiſpanicum.
Triticum typhinum, Dod. Lugd.
Triticum ariſtis circumvallatum, Lob.

XIII. Triticum ſylveſtre Creticum.
Agrioſtari, id eſt, Triticum ſylveſtre grano minore tritico ſativo, in Creta frequentis: Honor. Belli epiſt. 5. ad Cluſium.
Agrioſtari, ſive Frumentum ſyl. Creticum, Pon. in Bald: Ital.

ZEA EIUSQUE SPECIES.

ZEA, Ζεία, ἢ ζέα, quibusdam idem cum ὄλυρα: aliis frumenti peculiaris ſpecies, quæ Latinorum Semen eſt: nam & Plinio Zea, Semen dicitur l. 18. c. 8.
Duûm generum eſt Dioſcoridi l. 2. c. 111. ἁπλῆ ἢ δίκοκκος.

I. Zea Briza dicta, vel Monococcos German.
Ζεία ἁπλῆ, quòd ſimplicis grani ſit, Dioſc.
Spelta prima, Trag. ico. ſecunda, Eid. deſcript.
Zea, Ang.
Zeæ ſimplex, Matth. Lac. Cord. in Dioſc.
Zeæ alterum genus, Fuch.
Frumentum loculare: Ruel.
Siligo, & Zeæ alterum genus, Tur.
Briza, Dod. gal. Ad. Lugdun. Monococcos, Lob. Ger.
Monococcon, frumentũ barbatum, Far vennículum rubrum, Col. Zea, Mneſithei fortè, Dod.

Spelta vulgò, Cæſ.
Zeæ ſpecies prima, Caſt.
Zea monococcos, Tab. minor & monococcos, Lugd.

II. Zea dicoccos vel major.
Ζεῖα δίκοκκος, [quòd grana bina juncta habeat,]
Zea Dioſc.
Zea, Theoph. & Galeno.
Zea, Brunf. Cord. in Dioſc. Lon. Ger.
Spelta prima, Trag. deſcript. ſecunda, Eid. ico.
Zea dicoccos, Matth.
Zea altera, Matth. Lac. Caſt.
Zeæ primum genus, Fuch. Tur.
Zea, Romanis veteribus Semen, nunc Spelta, Dod. gal.
Zea, vulgò Spelta, Far antiquis: Ador poſterioribus, & Semen Adoreum, Dod.
Typha, Ang.
Far primum, Cæſ.
Zea major ſeu dicoccos, Lugd.
Zea ador, Tab.

III. Zea Amylea, vel Zeopyrum Amylæum. an Far. Olyra Dioſc. halicaſtrum trimeſtre cognominatum, Col.
Triticum ſecundum, Trag. Fuch. Lon.
Olyra, Dod. gal. Lugd.
Triticum trimeſtre, Cord.
Amylæum frumentum & Far halicaſtrũ, Dod.
Frumentum vel Triticum Amylæum, Tab.
Triticum amylæum, Ger.

IV. Zeopyrum ſeu Triticoſpeltum, quòd naturam habeat Ζείας ϗ πυρῦ.
Ζεόπυρον ϗ γυμνόκριθον, Galeno.
Speltæ ſpecies tertia, Trag.
Hordeum alterum, Ang.
Zeopyron, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Hordeum glabrum, Cord. hiſt. hexaſtichon, hodie hordeum ſine tunica, Cord. in Dioſc.
Hordeum nudum, Geſ. hor. Ger. mundum, Cæſ.
Hordeum γυμνόκριθον, Cam.

V. Zeocryton ſeu Oryza Germanica.
Oryza Germanica, Trag. [cui & Tragum ceꝛeale, & candidum far,] Dod. cui & Far Gallicum, & frumenti barbati genus Ruel. videtur.
Olyra, Ad.
Far, Teutſcher Reiß / Caſt.
Thypha Theophraſti, Tab.
an Far Cluſianum, Lugd.
Spelta in Regno Congiano, omnium frumentorum, quæ habent, viliſſimum, quo porcos alunt: in hiſt. Ind. Orient. part. 1. lib. 2. c. 1.
Siligine abundat ex ſe Cambaię Regnum: hiſt. Ind. Orient. par. 1. lib. 2. c. 1. & Chinæ tellus feraciſsima eſt Siliginis, ibid. c. 25. & Japonenſis terra ſiliginem fert, ibid. c 28.
Siliginis Turcicæ, quæ Milie Abrain dicitur, promontorium Viride perfelix: Ind. Orient. part. 3. c. 40.

HORDEUM EIUSQUE SPECIES.

HORDEUM, Κριθὴ ἀπὸ τοῦ διακριθῆναι, quòd eo reperto & in uſum recepto, glandibus ſpretis, à brutis homines diſtincti ſunt: antiquiſsimum enim in cibis hordeum, ſicuti Athenienſium ritu, Menandro autore, apparet, & gladiatorum cognomine. (ut Plin. l. 18. c. 7. loquitur,) qui Hordearij vocabantur: nunc ſtudioſos, idiotæ ſic appellare ſolent.

Unius Dioſcorid. l. 2. c. 108. meminit: at Theoph. 8. hiſt. 4. Hordeum aliud rotundius minuſq́ue, aliud oblongius majuſq́ue: Item aliud candidum, aliud ad purpuram accedens. Hoc, ut & Triticum, in India Occid. ſemine ex Hiſpania delato, fœcundius & uberius enaſcitur, ut habetur in hiſt. Ind. Occid. par. 9. c. 31.

I. Hordeum polyſtichum hybernum.
Hordeum, Brunf. Matth. Lac. Geſ. hor. Lob. [cui & Hordeum polyſtichon autumnale Ad. part. alt.] Dod.
Lon. Caſt. Cæſ. Ger.
Hordeum majus, Trag.
Hordeum polyſtichum, Fuch. Tur. Dod. gal. [cui & Hordeum Cantherinum,] Lugd. Tab.
Hordeum primum, Ang.
Hordeum ſecundum hyemale, Cord. in Dioſc.
Polyſtichum dicitur quia in multos verſus ſpicatur: eſt enim differentia in ſpicarum forma, magnitudine & granorum numero: quoddam binos, quoddam ternos quaternos, quinos, cumque plurimum ſenos verſus habet: ſic aliud rotundius & minus, aliud oblongius & majus, aliud candidius, aliud nigrius.

II. Hordeum polyſtichum vernum.
Hordeum ſenis verſibus, Matth. Cam.
Hordeum Septentrioni notiſsimum πολύστιχον, Lob. ob.

Hor-

Hordeum polyſtichon vernum, Lob.ico.& Ad. port. alt.
Hordeum polyſtichum æſtivum, & Hordeum trimeſtre polyſtichum, Tab.

III. Hordeum diſtichon: quòd ſpicâ binos ordines habeat, Plinio.
Hordeum Δίστιχον Galaticum, Columellæ.
Hordeum Cantherinum, Ruellio.
Hordeum minus, Trag.
Hordeum diſtichum, Fuch. Tur. Dod. Cord. in Dioſc. Lob. Lugd. Tab. cui & æſtivum & trimeſtre minus.
Hordeum binis verſibus, Matth. Cam.
Hordei alterum genus, Cæſ.

IV. Hordeum Cauſticum.
Orzada ex Hiſpania nova, Monardi, Caſt.
Hordeolum Monardis, Lugd.
Cevadilla, id eſt, Hordeolũ, Monardi & Frag.
Cauſticum eſt, ſolum propter ſimilitudinem huc relatum.

SECALE SIVE ROGGA
ejusque ſpecies.

SECALE, monente Plinio l.18. c.16. etiam Farrago appellatur: nonnullis Rogga: & duplex eſt, ſationis tempore & magnitudine diſtinctum.

I. Secale latifolium, in Prod. deſcriptum.

II. Secale hybernum vel majus.
Siligo, Brunf. Ruel. Lon. veterum & ſecale, Tra.
Secale, Matth. Dod. gal. (quibusdam Farrago, non tamen eſt vera Farrago, quæ nil aliud eſt quam Hordeum,) Fuch. Lob. Tab. Ger.
Secale & Farrago Plinij, Lugd. Caſt.
Olyra, Cord. in Dioſc.
Rogga ſive ſecale Plinij, Dod.
Tipha cerealis & Tipha Theophraſti, Portæ.

III. Secale vernum vel minus.
Siligo æſtiva, Trag.
Secale alterum, Lugd.
Rogga ſive ſecale æſtivum, Dod.
Illud lætius, hoc gracilius, culmis paucioribus, ſpicâ breviore & tenuiore.

IV. Secale luxurians.
Clavi ſiliginis, Lon.
Secalis mater, Thal. tit. de Gramine.
An Plin. l.18. c.17. de hoc intelligendus, dum ſcribit: Inter vitia ſegetum & luxuria eſt, cùm onerata fertilitate procumbunt: alij volunt Plinium intelligere id, quod Theophr. 8 hiſt. φυλλομανίαν, inſanam foliorum luxuriam, vocavit.

V. Secale affinis peregrina.
Nuchani, Garziæ.
Secales peregrinum genus, Lugd.

AVENA EIUSQUE SPECIES.

AVENA, Βρῶμος Dioſcoridi l.2. c.116. forſan à βρῶμα, quod cibum ſignificat: nam ut autor eſt Plin. l. 18. c.17. Germaniæ populi hujus pulte vivunt. Theoph.4.hiſt.6. ex Zea Aven. fieri ſcribit: at Plin. l.c. Aven. primũ frumenti vitiũ eſſe, & Hordeum in eam degenerare, refert.

I. Avena vulgaris ſeu alba.
Avena, Brunf. Matth. Fuch. Dod. Tur. Ama. Lac. Lon. Ad. Caſt. Tab. Lugd.
Avena ſativa & prima, Trag.
Avena veſca, Ad. Lob. Ger.
Avena frumentum, Cord. in Dioſc.
Avenæ prima ſpecies, Ang.
Avena mitior & ſativa, Cæſ.

II. Avena nigra.
Avena altera, Ang.
Bromos, Ama.
Avena ſylveſtrior nigra, Cæſ.

III. Avena nuda.
Avena nuda, Ad. Lob. Dod. Tab. Ger.

USTILAGO.

USTILAGO, frugum, præſertim ſpicatarum, maximè Avenæ & Secales, morbus eſt. Theoph. 8. hiſt. 10. de frugum vitiis agens, ſcribit, quædam communia eſſe omnibus ſeminibus, ut ἐρυσίβη, id eſt, Rubigo, ſicut Gaza vertit: quædam verò propria quibusdam, ut Tabitudo radicis, Ciceri & Erucarum infeſtatio. Sic & 3. cauſar. 27. Rubiginis, & Plin. l.18. c.17. meminere.

I. Uſtila-

I. Vstilago secales.
Vstilago, Trag. Dod. (cui Avenæ ac Tritici propriè morbus) Lon. Lob. Lugd. (cui præsertim Avenæ pestis est.)
Vstilago secalina, Tab.
II. Vstilago hordei.
Vstilago polystichi, & Vstilago hordei dystichi, Lob.ico.
Vstilago hordeacea, Tab.
III. Vstilago Avenæ: & Lob. ico.
Vstilago Avenacea, Tab.

ORYZA.

ORYZA Dioscoridi l.2.cap.117. ὄρυζον *Theoph.4.hist.5. Oryza Plin.l.8.cap.7. ex qua Ptisanam fieri scribit. Per Ptisanam aliqui intelligunt Oryzam, quæ vulgò cortice nudata venalis habetur.*

I. Oryza Italica, ad differentiam Germanicæ, de qua inter Zeas.
Oryza, Brunf. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Lon. Cæs. Cast. Cam. Tab. Oryza peregrina, Trago.
Oryzam, frumentacearum generi, Diosc. inter legumina, Galenus recenset, Lugd.
Hordeum Galaticum Columellæ, Hermolaus, Ruel. Ama. & Tab. censuêre.

II. Oryza Indiæ Orientali peculiaris.
Oryzæ peculiare genus, Regina Patensis, Hollandis obtulit, vt habetur in Ind. Or. par. 8. sed quid? Oryzam ex India originem traxisse, & per universum ferè orbem disseminatam esse, in 6. part. Ind. Orient. scribitur. Hæc præcipua omnium Indiæ Orientalis locorum annona est, part. 3. Ind. Orient. c. 39. Hinc Indis loco panis est, ex ea placentas parantibus; ex qua in China potum faciunt, quem in Peru Acuam vocant: in Iaponia vinum, quod Iavenses Aracle nominant: & in Pegu, Aquam extrahunt, quæ cum aqua vitæ certat: part. 7. Ind. Orient. c. 35.

Distinguunt in Oryzam optimam, quam Girasol, & in viliorem, quam Chambasal Indi vocant Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 37. & par. 4. c. 6. In summa, Oryzæ usus, universis propè nationibus, non minus quàm frumentum familiaris est: ut de China, Iaponia, Philippinis, & maxima Indiæ Orientalis parte sileam, etiã per Africam & Aethiopiam universam, Indiamque Occidentalem, cibus usitatissimus est. Sic & Europæi, qui panes ex frumento habent, Oryza, obsonij vice, cum lacte aut aqua decoctâ, utuntur.

FRVMENTVM INDICVM.

ETSI in Canaria frumenti varia genera habeantur: attamen potissimum apud Indos quadruplex est: Primum, Milium Indicum: secundum Mays, quod Triticum ipsorum est: tertium, quod Manigette indi[...]etant: quartum est Oryza, quæ in Regno Congiano Mazza di Manputo, id est, semen Lusitanicum, at Malaicenses Bras appellant: & tres posteriores species delineatæ in 6. parte historiæ Indiæ Orientalis figura 14. proponuntur.

I. Frumentum Indicum, seu Milium Indic. Milium hoc spicas habet oblongas, ex granulis colore semen Cannabis æmulantibus, compositas, formâ nonnihil oblongis, utriculis sive folliculis aristis carentibus inclusis instar Dipsaci herbæ, quod trium mensium spacio succrescit: dein abscinditur, in terram mensis spacio deponitur, ut Solis calore probè exiccetur & percoquatur: tandem spicę à culmis resecantur, in fasciculos collectę domum deportantur, stramine operiendis, vel muniendis ædificijs, destinato. Hoc frumenti genus optimum est, quod fractum & comminutum, cādidissimum apparet, ex quo facili labore panis pinsitur, cùm admodum molle sit, & attritu statim, massam conficiendis panibus aptam, præbeat. Et hoc fru-

hoc frumenti genus, semper habuerunt, etiam ante Lusitanorum adventum: hist. Ind. Orient. part.6. cap.30.

An semen, quod Congiani Lucum vocant, cannabis grana, nisi quòd paulo sit majus, referens, quod molâ manuariâ, subactum & pistum, panem præbet candidum, tritico non inferiorem, hist. Ind. Orient. part.1. l.2. cap.1.

an Arundin s genus granum ferens, nostro Secali aut frumento simile, quod decoctum esui est aptum: Insulæ Virgineæ historia.

II. Frumentum Indicum grano avellanæ magnitudine.

Folia habet angusta & tenuia, sed in tantam altitudinem, quemadmodum tertium, non exurgit: ex ramis frumentum illud instar nucum avellanarum dependet, quod aristas habet cum Tritico sive Mays convenientes, colore rubicundo: grana cute tenella involuta, putaminibus includuntur, & peculiaribus quasi loculis, ad modum granorum in malo Punico, ab invicem distincta: seminatur in agris, quemadmodum frumentum verum, potissimum in Africa, & quidē in peculiari quodam loco, qui nomen etiam suum inde obtinuit: & Æthiopibus, Manigette: Batavis, Grain dicitur: part.6. Indic. Or. cap.38.

III. Frumentum Indicum Mays dictum.

an Triticum Bactrianum Plin. l.18.c.7.

Frumentum Arabicum, quod Mays nominant, in hist. Ind. Orient. part.8.

Frumentum ex Guinea, ibid.

Triticum Indicum sive Mays, quod Lusitani apud Nigritas primò seminarunt: in hist. Ind. Orient. part.6. c.31.

Pagatovvr, Virgineæ indigenis.

Avati fructus, ex quo Brasiliani potum Kaavvy coquunt: Stad. par.3. Amer. c.7.

Milium amplum, Triticum Sarracenicum, barbaris Avati, quod idem cum Indorum Mays & Triticum Peruanum, Lerio part.3. Amer. c.8.

Milium Abrayn, id est, Siligo Turcica in Baly. par.3. Ind. Or. c.40.

Frumentum Asiaticum: par.7. Ind. Occid.

Milium Brasilianum: par.3. Amer.

Milium in florida: par.6. Ind. Occid.

Differentia notanda, cùm duo genera, ad sex vel septem pedes, tertium ad decem in Virginea excrescat. Sic alterum crassius & rotundius, ut quod è Lucanis tollitur: alterum subtilius & aridius, quod Morochen appellant.

Granum hoc magni proventus est (bis enim Martio & Junio serunt: part. 2. Ind. Occid.) cùm in Peru ex uno grano 600. gignantur: at in Virginea mille & quinquaginta, & interdum bina millia reddat. Siquidem spica vel una, vel binæ, ternæ, vel quaternæ, & singulæ spicæ quinquies, sexies, & septies centena grana in Virginea contineant: apud Americanos, singuli culmi tribus quatuorve spicis onusti adolescunt, quarum singulæ, grana centum & amplius pendunt. Sic grana alba, rubra, flava, cærulea, in Virginea sunt.

Frugum omnium communissimum Indiæ Occidentalis locis, in Peru, nova Hispania, Guatimala, Chile, & universa terra firma, in Insulis verò non item: sic & in Indiæ Orientalis aliquibus. Hoc Indi communiter cum primo commiscent: & ex hoc solo panem Arepas nominatum, & potum Chicha (potus subacidulus Cici dictus: par.9. Ind. Occid. addit.) Indis vocatum; ut fortissimum, quod in Peru Sora dicitur.

an hæc herba quâ in Brasilia aliquando senes virilia contegunt, cujus folia duorum digitorum latitudine, paulùm incurva, in longitudinem excrescentia, veluti calamus qui spicam Milij sive Tritici Sarracenici contegit: Lerio in Brasil. cap.7.

Hactenus ex hist. Indica: subjiciamus recentiorum nomina.

Turcicum frumentum, Trag. (cui & Typha magna) Fuch.

Frumentum Indicum, perperam Turcicum, Matth. Lon. Cast.

Milium Indicum Plinianum, Ruell. Ges. Ad. Lob. cui & Mays Occidentalium.

Milium Indicum, Dod Gal. (cui & frumentum Asiaticum,) Tur. Lac. Ges. cat.

Frumenti octava species Turcic. dictum, Ang.

Triticum Bactrianum sive Indicum, Cord. hist. Ges. hort.

Frumentum Turcicum, Ang. Dod. Ges. hor. (cui & Panicum peregrinum rectius,) Tab. Ger.

Triticum Indicum Fuch. & Matth. Lugd. Portę.

Maizum, Monardi.

Maiz, triticum Indicum potius, quàm frumentum Turcicum dicendum, cùm non ex Asia, sed In-

ſed India primum ſit allatum, Cam.
Maiz Indorum, Panicum Indicum, Cæſ.
Mays, quod nulla ſpecie cum Milio, quod Plinius ex India in Italiam importari ſcribit, convenit, Joſeph. Acoſta hiſt. Ind. l. 4. c. 16.

Variat apud nos floris colore, purpureo, rubeo, luteo, aliquando pro ratione fructus futuri: granorum in colore quatuor præcipuè genera: habetur enim granis rufeſcentibus, nigricantibus, crocantibus, & ſubalbicantibus.

IV. Frumentum Ind. Mays dictum alterum.
Milium Indicum magnum aliud, Lob. ico.
Milium Indicum, Caſt.
Frumentum Indicum, Tab.
Frumentum Aſiaticum, Ger.

Hoc cùm ſpicarum colore variet, idcircò Tabernæmontanus ſpicas ſedecim, Gerardus verò 12. pingit: quæ colore ſunt vel ſimplici, vel mixto: ſimplici, albo, luteo, aureo, violaceo, ſpadiceo, nigro: mixtis coloribus, albo, ſpadiceo: & cæruleo: cæruleo, albo, nigro, partimq; punctis ſpadiceis mixto: albo, violaceo, luteo cum punctis ſpadiceis: rubro, nigro & ſpadiceo: luteo albo, aliquando cæruleo & violaceo, aliquando luteo & albo, violaceis & cęruleis punctis aſperſis: rubro & ſpadiceo: aureo & albo: cæruleo, luteo, albo, & punctis cæruleis aſperſis: deniq; cæruleo, luteo, violaceo & albo.

V. Frumentum Indic. Mays dictum minus.
Hujus Tabern. meminit, quòd prioris altitudinem tantùm mediam attingat, cujus ſpicæ non ad culmorum latera, ſed floribus ſuccedant, colore albo, rubeo, ſpadiceo, luteo, atrorubente, & aliquando mixto.

MILIUM EJUSQUE SPECIES.

Milium, à miliari ſumma Feſto, quaſi milleſimum granum ferat. Κέγχρος *Dioſcor. lib. 2. cap. 119. & Theoph. 8. hiſt. 3. à numeroſiſſimis & minutis granis ficuum, quæ* Κεγχραμίδες *vocantur. Hippocrati ſecundùm Galenum* πίσπαλος. *Milium, Plin. lib. 18. c. 7.*

I. Milium ſemine luteo vel albo.
Milium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Dod. Cord. in Dioſc. Lac. Lon. Lob. Caſt. Tab. Lugd.
Milium Dioſcoridis, Theophraſti & Plin. Cæſ.
Milium vulgare, Geſ. hor. Ad. commune, Ang.
Milium aureum & album, Cam.

II. Milium ſemine nigro.
Milij nigri ſpecies apud Oribaſium, Ang.
Milium ſemine nigro & latiore juba, Lob. obſ.
Milij alterum genus è colore nigro deterius, Cæſalp.
Milium jubâ ſubinde coloris nigricantis, Dod.
Milium nigrum, Tab. Cam. Ger.

Hoc quod in Argovia Bernatum frequenter ſeritur, à vulgato differt folijs latioribus, caule non adeò alto, jubâ ſparſâ & minore, ſemine aliquantum majore & rotundiore, & ad pultes conficiendas altero longè utiliore.

III. Milium Sabæum.
Millo, frumentum in Guinea parvum, Milij forma ſed dulcius, ex quo panem & vinum conficiunt in Regno Sabo: ad Cluſ. curas poſt.

IV. Milium arundinaceum ſubrotundo ſemine, Sorgo nominatum.
Milium quod ex India in Italiam invectum nigro colore, Plinio.
Panicum Dioſcoridis & Plinij, Trag.
Milium Indicum, Matth. Fuch. ico. (cui & Sarracenicum,) Geſ. hor. Cord. hiſt. Guiland. Lugd. Caſt. deſ.
Milium Indicum Plinij, Ang. Cam.
Milium aliud, Ama.
Panicum Indicum, Geſ. hor.
Sorghi, Fuch. Dod. gal. (cui Panici ſpecies videtur,) Lon.
Sorgum, Geſ. hor. Tab. (cui & Panicum loculare,) Ger.
Sorgo, Melica Italorum, Lob. Sorgo Inſubrum, Bellonio.
Melica ſive Sorgum, Dod.
Melica, fortè à Meline: Sagina alijs à ſaginando, Calamagroſtis Dioſcoridis ex hoc genere videtur, Cæſ.

Variat ſeminis colore, quod aliàs rufum, aliàs plenius nigricat: habetur & album & luteum, quod
Sorgum fructu rubro & fructu albo, Eyſt.

V. Milium arundinac. plano alboq; ſemine. Sorgo ſimile granum, Hareomen Arabum, Bellonio.
Dora, Rauvvolfio.
Milium Æthiopicum, Portæ.

an Mi-

an Milium album in Regno Congi, quod Mazza di Congo, id eſt, ſemen Congianum vocant, hiſt. Ind. Orient. part. prim. libro ſecundo, cap. primo.

PANICUM EIUSQUE SPECIES.

Ἔλυμος ϗ μελίνη Dioſcoridi lib. 2. cap. 120. Theoph. 8. hiſt. cap. 1. 3, 7. & 10. μέλινος. Ἔλυμος, forſan ab ἐλύω involuo. Plin. lib. 18. cap. 7. Panicum, à paniculis quibus ſemen ineſt. Mel frugum Dioclis, eidem lib. 22. cap. 25. μελύνη, quaſi melleum quidpiam.

I. Panicum Germanicum, ſive paniculâ minore.
Milium agreſte ſive exiguum, Trag.
Panicum, Fuch. Tur. Dod. Cord. Geſner. hor. Lon. Lob. Cæſalp. Cam. Tab. Ger.

Variat paniculis albis, flavis & purpureis: ſemen album, luteum, rufeſcens: Dioſcorides frumentaceis, Gal. leguminibus jungit.

II. Panicum Italicum, ſive paniculâ majore.
Panicum Marcello, Hermolao, Ruellio, Matthiolo, cui & domeſticum: Anguil. Cæſalp. Portæ.
Panicum ſatiuum, Lugdunenſi.
Panicum vulgare, Cluſ. hiſt.
Panicum aliud Indicum, paniculâ villosâ, Lob.
Panici Indici ſpica, Dodon.
Panicum Indicum, Tab. Ger.

III. Panicum Indicum ſpica obtuſa cærulea.
Panicum cæruleum Indic. Ad. Lob. ico. Cam. Tab.
Panicum Indicum, Dod. Ger. ſive peregrinum, Lugd.
Panicum Americanum, Cluſ. hiſt.

Panicula eſt ſubcærulea, in calidioribus regionibus magis ſatura.

IV. Panicum Indicum ſpicâ longiſsimâ.
Panici Americani ſpica grandis vel ſeſquipedalis, Cluſ. hiſt.
Panicum Æthiopicum ex Guinea, Cluſ. hiſt. ap. ad lib. 6.

DE SESAMO ET ERYSIMO CEREALI.

CUM Dioſcorides & Theophraſtus Seſamum inter fruges retulerint: & Plin. lib. 18. cap. 10. frumenta æſtiua dixerit, Seſama, milium, panicum: ſic & Eryſimum in Aſia & Græcia, Seſamo ſimile aſſerat: & Theophraſtus 2. cauſ. plant. 17. ſemina hæc, milium, ſeſamum, eryſimum inter fruges repoſuerit: & 6. cauſ. plant. 19. Seſama & Eryſimum ſicca cibo idonea, non verò viridia ſcripſerit, de utroque nunc.

Seſamum & Seſama ſimiliter Dioſcoridi lib. 2. cap. 121. Theoph. pluribus locis σήσαμον, aliis σησάμη dicitur. Duplex Theophraſtus agnoviſſe videtur, dum 8. hiſt. 5. inquit, Et Seſami genus quoddam candidum datur.

SESAMUM VETERUM.

Seſamum, Matth. Ang. Tur. Lob. Dod. Caſt. Tab. Portæ.
Seſamum verum, Cord. in Dioſc. Geſ. hor. Lugd. Cam.
Seſama, Cæſalp.
Sempſem, Alpino.

Semen ex Alexandria, Creta, Sicilia affertur.

ERYSIMUM.

Theophraſti folio hederaceo, τραγόπυρον ϗ φηγόπυρον, hirco-triticum & fagi-triticum, quòd fagineam glandem forma triquetra & colore ſordido quodammodo referat], licet multo minus ſit.
Ocymum veterum, Trago.
Frumentum Sarracenicum, Matth. Lugd. Caſt.
Tragotrophon & Fago-triticum, Dod. gal.
Eryſimi alterum genus Theoph. Cord. in Dioſc.
Irion cerealis ſive Eryſimum Ruel.
Eryſimum cereale, Geſ. cat. Portæ.
Frumenti genus folio hederaceo, Eid.
Formentone, Ang. (cui Ocymum eſt Varronis) Cæſalp.
Frumentum vaccinum, Lon.
Eryſimum Theophraſti, Lob.
Fegopyron, Dodonæo, Fagopyrum, Ad. [an Eryſimum Theoph.) Lob. ob. (& Lampſana vera quorundam,) Franco.
Ocymum cereale, Cluſ. pan. Tab.

Tragopyron, Gerard.
Polygonum hederaceum, Col.
Sarracenicum dicitur, quia ex Africa primum delatum credatur: nam veteribus vel non cognitum, vel non usitatum, vel neglectum, Dodonæus asserit.

PHALARIS.

PHALARIS Plinio lib. 27. cap. 12. φάλαρις Dioscoridi lib. 3. cap. 159. an Melia altera Theophrasti.

I. Phalaris major semine albo.
Phalaris Dioscoridis, Trag. ico.
Phalaris, Matth. Ang. Tur. Dod. Cord. Gesf. hor. [cui & Canariense semen,] Lon. Lob. Cæsalp. Cast. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Phalaris herba, Gesf. cat.
Milium alterum Theoph. Dalech. in Plin.

II. Phalaris major semine nigro.
Cuneno, Melitensium incolis.
Granum hoc in Melita frequens, Canariis insulis familiare, Massiliæ notum, nigrum, oblongum, milio simile, quo Canarios passeres præcipuè nutriunt: ex grano aliquando à Dalechampio sato, Phalaris prodiit.

SECTIO QUINTA.

ASPHODELUS, PHALANGIUM.

ASPHODELUS sive Hastula Regia, quòd regij sceptri effigiem, dum floret, referat. Ἀσφοδέλε unius Discor. lib. 2. c. 199. meminit, cujus florem ἀνθέρικον appellent: & Theophrast. 1. hist. 10. & 7. ejusd. 11. & 12. qui 1. hist. 7. ἀνθέρικον, pro tota planta usurpat. Asphodelum aliquos Heroin appellasse, Dionysium marem ac fœminam fecisse, & aliquos Halymon Hesiodi existimasse, Plin. lib. 22. cap. 12. scribit. Sic lib. 21. cap. 17. testatur, Theoph. & ferè Græcos & Pythagoram, caulem Anthericon, radicem verò, quæ ex octuaginta simul aceruatis bulbis constat, Asphodelum nominasse: cujus genera duo faciunt: quod etiam lib. & cap. 22. ostendit.

I. Asphodelus albus ramosus mas.
Asphodelus primus, Ang. Clus. hist.
Asphodelus major, Clus. hisp. albus, Eyst.
Asphodelus ramosus, Lob. ico. Ger.
Asphodelus caule ramoso maritimus & mas, Cæs.
Hic sæpè radicibus ducentis, aut pluribus ab uno capite dependentibus reperitur.

II. Asphodelus albus non ramosus.
Asphodelus, Marcel. Ruel. Matth. Ama. Gesf. cat. Lon. Cast. verus, Cord. in Dioscorid.
Asphodelus mas, Dod. gal.
Asphodelus alter, Ang. Clus. hist.
Hastula regia, Trag. lat. Lon. Lac. Gesf. hor. Lugd.
Asphodelus albus, Gesf. hor. ap. Clus. hisp. Dod. Tab. Cam. major, albus, Lob.
Asphodelus caule simplici, Cæs.
Asphodelus non ramosus, Ger.

III. Asphodelus autumnalis.
Asphodelus autumnalis sive major, Cam.

IV. Asphodelus purpurascens foliis maculatis.
Asphodelus flore incarnato pallido, Dod. gal.
Asphodelus flore suave rubente, Lob. ico.
Asphodelus flore rubente, Tab. Ger.

V. Asphodelus luteus & flore & radice.
Asphodelus flore melino, Matth. ico.
Asphodelus luteus, Gesner. hor. Dod. Cæsalp. Lugd.
Asphodel. luteus minor, Ad. & Lob. (& Erizambac Arabum,) Tab. Lugd. Gerar.
Iphyon Theoph. videtur, Ang.
Asphodelus fæmina sive luteus, Cam. epit.

Hastula

Hastula regia minor, & Asphodel. minor, Cast.
Asphodelus luteo flore & radice, Cam.
Meminêre Tabern. & Gerar. Asphodeli lutei, qui albo, radicibus & floribus sit similis, sed foliis brevioribus, cauleque latis foliis cincto, quem Asphodelum luteum nominant.

VI. Asphodelus albus minimus.
Asphodelus minimus, Clus. hist.

VII. Asphodelus foliis fistulosis.
Asphodelus tertius aliquibus maritimus, Ges. hort. ap.
Asphodelus minor, Clus. Dod. Lugd. Cam.
Phalangium Cretæ Salonensis, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Phalangij alterum genus, Cæs.
Phalangium Narbonense, Tab.

VIII. Pseudoasphodelus palustris Anglicus.
Asphodelus luteus palustris, Dod. Tab.
Asphodelus palustris, Lugd.
Asphodelus minimus luteus acori fol. palust. Lob.
Asphodelus acorifolius palustris lateus, Ad.
Asphodelus Belgicus palustris luteus, Lob. ad. part. alt.
Pseudoasphodelus primus vel major, Clus. hist.

IX. Pseudoasphodelus palustris Scoticus.
Asphodelus minimus Noruegicus luteus palustris Scoticus & Lancastriensis, Lob. advers. parte secunda.
Asphodelus Lancastriæ, Gerar.

X. Pseudoasphodelus alpinus.
Pseudoasphodelus pumilio foliis Iridis, Clus. pan. vel secundus, Eid. hist.

PHALANGIUM EIUSQUE
Species.

Φαλαγγὶς Diosc. lib. 3. cap. 122. meminit: sic dictum Galeno, 8. simpl. facult. quòd demorsis à Phalangiis auxilietur, cui φαλαγγίτης, & Plin. lib. 27. cap. 12. Phalangites, à quibusdam Phalangium, ab aliis Leucanthemum vocatum.

I. Phalangium magno flore.
Phalangium, Matth. Cast. majus, Ges. hor.
Phalangium Matthioli, Lugd. Tab.
Phalangium Allobrogicum majus, Clus. hist. ap. 2. Eyst.
Phalangium Dalechampij, Lugd.
Lilium polyrrhizon Myconi, Lugd.

II. Phalangium parvo flore non ramosum.
Phalangites quorundam, Cord. in Diosc.
Liliago, Cord. hist. ejus Scholiasti, Asphodelus Germanicus.
Liliago Cordi, Asphodeli syl. species, Thal.
Phalangium non ramosum, Lob. Dod. Tab. Ger.
Phalangium cauliculis simplicibus, Cæsalp.
Liliasphodelus albo flore quibusdam.
Phalangio Allobrogico congener, vel Phalangium montanum, Clus. cur. post.

Est majus folio longiore, & latiore, semine majore: est alterum in quo omnia minora, & folia angustiora, in monte Wasserfall: cujus radices sæpè pro Rusci veri radicibus, magno errore divenduntur.

III. Phalangium parvo flore ramosum.
Moly alterum Plinij, Dod. gal.
Phalangites sive Palangium herba, Gesner. hor.
Phalangium ramosum, Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger Eyst.
Phalangium, Asphodelus parvus dici posset, Cæsalp.
Phalangium majus, Cam.

SECTIO SEXTA.

XYRIS, IRIS, ACORUS, GALANGA, ZINZIBER, ZEDOARIA, COSTUS, CURCUMA ET CROCUS INDICUS.

XYRIS.

ΞΥΡΙΣ *ob folij ſimilitudinem, quaſi raſorium cultrum dicitur, de qua Dioſc.lib.4.cap.22. ἶρις ἀγρία, Iris ſylveſtris Theophraſto : Plin.lib.21.cap.20. Iris ſylveſtris, à quibusdam Xyrin vocata. Spatula fœtida, tum ob figuram folij gladiolum referentis, tum quòd gravem odorem exhalet, vulgò dicitur.*

I. Gladiolus fœtidus.
Xyris ſive Iris ſylveſt. Dioſcoridi.
Sparganium ſive Xiphidion, Offic. ſpatula fœtida, Ruel. Ama.
Spatula fœtida, Trag. (cui & Gladiolus Italic.) Fuch.Lon.Geſ.hor.Ang.Cæſ.Tab.Dod.
Xyris, Matth. Lac. Tur. Cord. Cornaro, Lob. Caſt. Cam. & Ger.
Xyris vel Iris agria Theo.Dod.gal.Ad.Lob.ico.
Xyris Matthioli & Lobeli, Lugd.

Cùm Matthioli & Lobeli figura, radicis forma differant, idcirco in hiſtoria Lugdunenſi duæ figuræ poſitæ : dum enim adhuc juvenca eſt, radicem habet fibroſam ſeu capillarem: ubi verò adolevit, craſſa eſt. Flos communiter obſoletè purpureus : aliquando ſaturata purpura arridet, rariùs rubet.

II. Gladiolus fœtidus maritimus.
Xyris maritima, quam fluctus in littora, cum aliis purgamentis reijciunt, Lugd.

IRIS ET EIUS DIFFERENTIÆ.

IRIS, *ἶρις Dioſc.l.1.c.1. à cœleſtis arcus ſimilitudine nomen accepit. Species complures eſſe, colore floris differentes, idem oſtendit, nempe candido, pallente, luteo, (alij nigros legunt,) purpureo, cæruleo, ſeu cyaneo. Quam colorum diverſitatem non in uno flore reperiri, videtur Dioſcorides, (ut aliqui credunt,) voluiſſe : ſiquidem de Illyrica maximè loquatur, quam Braſſavolus in Illyrico plerumq; candidis, aliâs pallidis, nonnunquam luteis & etiam purpureis conſpexit. Theo.6.cauſ.13. Iris odorata eſt, & à gratia palati nomen accepit, quæ in Illyride (6.cauſ.28.) melior quàm in Macedonia : in Thracia verò, locisq; frigidioribus odore penitus caret. Gaza Iridis vocem Conſecratricem vertit. Plin.l. 21.c.7. Iris diverſicolor ſpecie floret, ſicut & arcus cœleſtis, unde & nomen : laudatiſſima in Illyrico ; proxima in Macedonia, quæ longiſſima, candicans, & exilis : tertium locum habet Africana, quæ ampliſſima & guſtu amariſſima. Illyrica quoq; duûm generum : Raphanitis, à ſimilitudine, (fortè Aſtragalites Gal. & Aëtij,) quæ & melior : Rhizotomos ſubrufa : non improbatur & Piſidica.*

Recentiores multas differentias agnoſcunt : quare dividemus in eam, quæ radice eſt geniculata, & eam quæ radice eſt bulboſa : hæ enim & foliorum latitudine anguſtiaúe, floriſq; colore, & ratione loci natalis variant.

IRIS LATIFOLIA.

I. Iris vulgaris Germanica ſive ſylveſtris.
Iris, Brunf. Geſner. cat. ſylveſtris, Matth. Lac. Cord. hiſt. Caſt. Lugd. Tab. ſyl. prima, Adverſ.
Iris ſyl. major, Matth. ep. Geſ. hor.
Iris Germanica, Fuch. cærulea, Dod.
Gladiolus cæruleus major, Trag.
Iris latifolia major vulgaris, Cluſ. hiſt.
Iris biflora, Ger. ico.

Hæc eſt, quam in tectorum culminibus, vinearum

nearum macerijs & muris plantare consueverunt, quæ in hortos translata, cultura speciosior redditur.

II. Iris hortensis latifolia.
Iris Germanica, Trag. Domestica, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Iris, Tur. Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lon. Tab.
Iris communis, Ges. hor. vulgaris, Lob. Ger.
Iris nostra sativa, Cord. hist.
Iris, Hyacinthus Virgilij, Columellæ & Palladij, Ang. Cam.
Iris major cærulea, vel purpurea, Cam.
Iris latifolia vulgaris cærulea, Eyst.

III. Iris hortensis pallidè cærulea.
Iris cujus flores aquæ cyaneum colorem referunt, Dod.
Iris dilutè cærulea involucro albo, Tab.
Iris Chalcedonica, Ger. ico.
Iris latifolia major obsoleta, Clus. hist.

IV. Iris hortensis alba Germanica.
Iris albo flore, Ges. hor. alba, Tab. Ger.
Iris vulgaris candidis floribus, Lob. ico. Lugd.
Iris candida, Dod. sub Iride altera.

V. Iris alba Florentina.
an Iris Africana Dioscoridis?
Iris sativa floribus nivei coloris, Matth.
Iris Florentina seu fœmina, Ges. hor.
Iris Florentina, Ireos officin. Dod. gal. Lon. Ad. Tab. Ger. Franco, Eystet.
Iris Illyrica, Cord. in Diosc.
Iris flore ex toto candido, Cæsalp.
Iris major alba, Illyrica vulgo vel potiùs Florentina, Cam.
Iris latifolia major alba, Clus. hist.

Hæc Florentina à Germanica differt, quòd hujus radix siccata: non secus ac vulgaris cæruleæ, corrugatur: illius verò non, quæ etiam radice minor est: in officinis nostris Illyrica habetur, quæ Venetijs adfertur, quæ ruffescit, minùs nitida est, at odore est suaviore.

VI. Iris Illyrica.
Iris Illyrica, Eyst. quæ à Florentina aliquantum differt, quòd hujus flos candidissimus sit, cùm Illyricę sit coloris dilutè cęrulei pallescentis & odore remissiore.

IRIS LATIFOLIA PEREgrina major.

I. Iris Susiana flore maximo ex albo nigricante.
Iris Susiana, Clus. pan.
Iris Chalcedonica variegata, Lob. Tab.
Iridi luteæ variegatæ in Lugd. hist. jungitur.
Iris Camerarij, Ger. ico.
Iris latifolia major prima, Clus. hist.
Iris Chalcedonica latifolia, Eyst.
Iris Pharaonis, vel nigra Cretica quibusdam.

II. Iris Asiatica cærulea polyanthos.
Iris Asiatica cærulea, Clus. pan. sive latifolia major 2. Eid. hist.
Iris Dalmatica major, Lob. ico. Lugd. Tab. Ger. ico.

III. Iris Asiatica purpurea.
Iris Asiatica purpurea vel 3. Clus. pan.
Iris latifolia major 5. Eid. hist.
Huc referantur
Iris latifolia violaceo colore major, &
Iris latifolia major variegata, Eyst.

IV. Iris peregrina subrubens inodora.
Iris major latifolia sexta, Clus. hist.

V. Iris peregrina odore oxyacanthæ.

VI. Iris major latifolia 24. Clus. hist.

VI. Iris Dalmatica major.
Iris Dalmatica major, Clus. hisp. ut Lob. Lugd. desc. Cam. Tab. Ger. & Chalcedonica 2. Tab. icon.
Iris major latifolia 3. Clus. hist.
an Iris Lusitanica verna, Lob.

VII. Iris Byzantina purpuro cærulea.
Iris major latifolia 18. Clus. hist.

VIII. Iris Damascena polyanthos.
Iris major latifolia 4. sive Damascena, Clus. hist.

IRIS LATIFOLIA GERMAnica & Pannonica.

I. Iris latifolia Germanica odore suavi.
Iris major latifolia 7. Clus. hist.

II. Iris latifolia Germanica odore Sambuci.
Iris major latifolia 8. Clus. hist.

III. Iris latifolia Germanica ochroleucos.
Iris major latifolia 28. Clus. hist.

IV. Iris latifolia Germanica candido purpurea.
Iris major latifolia 21. Clus. hist.

V. Iris latifolia odore oxyacanthæ.
Iris exotica, Camer. vel Iris 5. Clus. pan.
Iris major latifolia 14. Clus. hist.

VI. Iris latifolia Pannonica colore multiplici.

Iris

Iris varia caulifera, vel Iris 4. Cluſ. pan.
Iris major latifolia 15. Cluſ. hiſt.
Iris Pannonica 4. Cluſij, Tab.
Iris lutea variegata, Ger. icon.
VII. Iris latifolia alba viridis.
Iris major latifolia 16. Cluſ. hiſt.
VIII. Iris latifolia caule aphyllo.
Iris 7. & Iris caulifera purpurea 1. & 2. Cluſ. pan.
Iris major latifolia 25. & 26. Cluſ. hiſt.
Variat: in illa, folia circa caulem minus, in hac, magis purpuraſcunt.
IX. Iris latifolia candida, purpureis venis diſtincta.
Iris major latifolia 27. Cluſ. hiſt.
Iris Portugalica, Eyſtet.

IRIS LATIFOLIA
Belgica.

I. Iris latifolia Belgica odore Sambuci.
Iris Luſitanica verna, Lob. quoad icon.
Iris latifolia major 9. Cluſ. hiſt.
II. Iris latifolia Belgica verſicolor odore Sambuci.
Iris major latifolia decima, Cluſ. hiſt. deſ. Eyſt.
III. Iris latifolia Belgica odore Sambuci altera.
Iris latifolia major 11. Cluſ. hiſt.
IV. Iris latifolia Belgica variegata.
Iris major latifolia 12. Cluſ. hiſt.
V. Iris latifolia Belgica cærulea verſicolor.
Iris major latifolia 13. Cluſ. hiſt.
VI. Iris latifolia ex albo palleſcens ſtriata.
Iris major latifolia 17. Cluſ. hiſt.
VII. Iris latifolia humilior purpurea.
Iris major latifolia 19. Cluſ. hiſt.
VIII. Iris latifolia humilior verſicolor.
Iris major latifolia 20. Cluſ. hiſt.

IRIS BIFLORA.

I. Iris biflora flore minore, odore lilij convallij.
an Raphanitis Plinij: & Aſtragalites Aëtio.
Iris biflora, Cluſ. hiſp. Lugd.
Iris biflora Luſitanica, Lob. Dod.
Iris latifolia major 22. Cluſ. hiſt.
II. Iridi bifloræ affinis flore majore.
Iris Illyrica, vel Iris 6. Cluſ. pan.
Iris major latifolia 23. Cluſ. hiſt.
an Iris Byzantina, Camerarij huic ſimilis?
III. Iridi bifloræ affinis minor.
Iris Dalmatica minor, Cluſ. hiſp. Lob. Lugd.
Iris latifolia major 18. Cluſ. hiſt. quoad icon.

IRIS LATIFOLIA
Lutea.

I. Iris lutea ſativa.
Iris ſativa floribus aureis, Matth.
II. Iris lutea variegata Lobelij.
Iris lutea variegata, Lob. Lugd.
III. Iris lutea variegata Camerarij.
Iris variegata è luteo & purpureo, Cam.
Duplicem habet, aliam folijs languidis, aliam erectis.

Huc referenda.

Iris Pannonica variegata, Eyſtet.
Flos ex purpura flaveſcit, & lineis purpuraſcentibus diſtinguitur.
IV. Iris media longiſsimis folijs lutea.
Iris Tripolitana mediam inter latifolias & anguſtifolias, Cluſ. hiſt.

IRIS ANGUSTIFOLIA.

I. Iris pratenſis anguſtifolia folio fœtido.
Iris anguſtifolia media, Cluſ. hiſp.
Iris anguſtifolia major, ſive prima, Cluſ. hiſt.
Iris folijs anguſtis prima Cluſij, Eyſtet.
II. Iris pratenſis anguſtifolia non fœtida altior.
Iris anguſtifolia media, ſive Iris anguſtifolia Pannonica vario flore, & Iridis undecimæ ſpecies prior, Cluſ. pan.
Iris ſylveſtris Byzantina peramœna, Lob. ico. & Ger.
Iris ſyl. anguſtifolia major, Tab.
Iris undecima Cluſij, Camer.
Iris tenuifolia, Thal.
Iris anguſtifolia altera, Cluſ. hiſt.
Iris pratenſis major, Eyſtet.
III. Iris pratenſis anguſtifolia humilior.
Xiphion, ſeu Gladiolus cæruleus minor, Trag.
Iris tenuifolia, Cord. hiſt. Geſ. hor.
Iris minor ſeu tenuifolia, Dod.
Pſeudoacorus cæruleus Tragi, Lugd.
Iridis undecimæ altera ſpecies, Cluſ. pan.
Iridis anguſtifoliæ ſecundæ ſpecies altera, Eidem hiſt.
Xyris minor, Camer.
IV. Iris anguſtifolia maritima major.
Iris maritima Narbonenſis, Adverſ.

Iris sylv. maritima Narbonensis, Lob. ico.
Iris angustifolia media, vel ejus prima species, Clus. hisp.
Iris sylv. altera, Penæ, Lugd.
Iris maritima, Camer.
Iris angustifolia 3. Clus. hist. at 1. quoad icon.

V. Iris angustifolia maritima minor.
Iridis angustifoliæ mediæ altera species, Clus. hisp.
Iris angustifolia quarta, Clus. hist.

VI. Iris angustifolia hortensis versicolor.
Iridis angustifoliæ tertiæ species, Clus. hisp.
Iris angustifolia quinta, Clus. hist.

VII. Iris angustifolia candida lineis rubentibus notata.
Iris candidis floribus angustifolia, Lobel. ad. part. 2.

VIII. Iris angustifolia bicolor.
Iris flore cæruleo obsoleto cinereoúe polyflora, Lob.
Iris flore cæruleo polyanthos, Lugd.

IX. Iris angustifolia prunum redolens minor.
An Rhizotomos Plinij.
Iridis Illyricæ nomine ostensa Hermolao.
Iris perpusilla syl. angustifolia, Lob. observ.
Chamæiris angustifolia, Eid. ico. minor, Tab. Eystet.
Chamæiris, Dod. & Lugd. odoratissima, Cam.
Iris angustifolia humilior, Clus. hisp.
Iris angustifolia minor, vel 12. Eid. pan.
Iris peregrina, Illyrica vulgo, Cæsalp.
Chamæiris vel Iris humilis, Cam. in Matth.
Chamæiris tenuifolia, Ger.
Iridis angustifoliæ sextæ species altera, Clus. hist.

X. Iris angustifolia prunum redolens major.
Iris sylvestris minor, Matth. Cast.
Iris syl. altera, Ges. hor. Lugd.
Chamæiris angustifolia, Tab. Ger.
Iridis angustifoliæ sextæ species prima, Clus. hist.
Chamæiris odore carens, Cam.

CHAMÆIRIS.

I. Chamæiris major saturatè purpurea biflora.
Chamæris latifolia biflora, Eyst.

II. Chamæiris variegata.
Iris perpusilla latifolia, Lob. observ.
Iridis perpusillæ latifoliæ varietas, Eid. ico.
Irid. humili latifoliæ similis, Clus. hisp.
Chamæiris seu alia perpusilla Iris latifolia, Lugd.
Iris sylv. minor latifolia, Tab.
Iris violacea, Ger. ico.
Chamæiridis latifoliæ genus 1. cum icone Chamæiridis niveæ Lobelij, Clus. hist.

Flos ex cæruleo dilutus aut candidus, aut pallens, aut purpureus, aut violaceus: huc pertinet.
Chamæiris cæruleo & violaceo colore, Eyst.

III. Chamæiris flore saturo violaceo.
Chamæiris latifolia Pannonica major, vel Iris octava, Clus. pan.
Chamæiris latifolia major, addida figura Chamæiridis latifoliæ flore rubello Lobelij, Clus. hist.

Flos hujus aliquando purpureus, aliquando eleganter cæruleus est.

IV. Chamæiris minor, flore purpureo.
Iris minor, Dodon.
Iris violacea parva, Lob. ico.
Chamæiris latifolia minor purpurea, vel Iridis 9. species prima, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor prima, Clus. hist.

Flos saturatioris purpuræ, odoratus: interdum dilutior & inodorus.

V. Chamæiris minor flore purpuro cæruleo.
Chamæiris latifolia minor cærulea, vel Iridis 9. species altera, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor 2. Clus. hist.

VI. Chamæiris minor flore rubello.
Chamæiris latifolia flore rubello, Lob.
Chamæiris latifolia minor rubescens, vel Iridis 9. species tertia, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor tertia, Clus. hist.

Floris colore variat purpureo, cæruleo, rubescente, pallido, albo & vario: est flore odoro & inodoro.

VII. Chamæiris minor flore variè picto.
Chamæiris latifolia minor septima, Clus. hist.

VIII. Chamæiris flore purpureo flavescente.
Chamæiris latifolia minor octava, Clus. hist. Eyst.

Huc referri debet
Chamæiris flavo & purpurascente flore, Eyst.

IX. Chamæiris flore pallido & albo.
Chamæiris latifolia minor, vel Iridis 9. species 4. Clus. pan.

Chamæiris latifolia minor 4. Eid. hist.
Huic similis est.
Chamæiris latifolia minima, Eyst.
X. Chamæiris minor flore variegato.
Chamæiris latifolia minor varia, vel Iridis 9. species 5. Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor 5. Eid. hist.
XI. Chamæiris flore luteo, vel candido.
Iris minor lutea, Dod.
Chamæiris lutea altera, Lob. ico.
Chameiris nivea, aut candida, Eidem. & Eyst.
Huc pertinet,
Chamæiris flore argenteo & flore candido, Eyst.
XII. Chamæiris flore obsoleto pallido.
Chamæiris latifolia minor sexta, Clus. hist.
XIII. Chamæiris flore pallidè luteo, vel Chamæiris minor ὠχρόλευκος.

Chamæiris latifolia minor nona, hist.
XIV. Chamæiris minor flore purpureo.
Chamæiris latifolia minor 10. Clus. hist. Eyst.
XV. Chamæiris candicans venis variis distincta.
Chamæiris latifolia minor 11. Clus. hist.
XVI. Chamæiris saxatilis Gallica.
Iris perpusilla saxatilis latifolia acaulos fermè, Adver. & Lob. ico.
Iris pusilla sylvestris, Cæsalp.
Iris perpusilla & saxatilis, Lugd.
an Iris ἄκαυλος, Cam.
Variat: altera flore est purpureo & radice odorata: altera flore pallido, radice inodora.
XVII. Chamæiris latifolia saxatilis Lusitanica.
Iris humilis latifolia, Clus. hisp.
Iridis aliud genus humilius, Eid. hist.

ACORUS.

ἌΚΟΡΟΣ, quia τῶς Κόραις, *id est, pupillis sive aciei oculorum caliginosæ medeatur, dicitur, de quo Dioscorid. lib. 1. cap. 2. Meminit Plin. lib. 25. cap. 13. Acori Iridis folijs, radicibus nigris: quare cùm & Dioscoridis & nostra, sit radicibus albicantibus, candidaq́ commendetur, de hac Plinius intelligendus non est.*

I. Acorus verus, sive Calam. aromat. Officinarum.
Acorus, perperam Calamus aromaticus officinarum, Manardo, Trag. Matth. Cord. Gesner. Dod. Ad. Lob.
Calamus aromaticus vulgo, Amato, Mundellæ, Cæsalp.
Acorum, Lon. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Acorum legitimum, Clus. hisp. verum, Lugd.
Calamus noster, Iridis species, Ang.
II. Acorus adulterinus.
Iris in maritimis nascens, à Theophrasto & Plinio improbata.
Acorus, Brunf. Cord. hist. Lac. Cæsalp. Cam. Cast. Lob.
Acorus falsa, Cord. in Diosc. Ges. hor. vulgo, Cæsalp.

Acorum adulterinum, Trag. falsum, Matth. Cast.
Gladiolus luteis lilijs, Er. Cord. luteus, Fuch. ico. Lon.
Acorum officinarum, Fuch.
Acorus nostras, Ruel. palustris, Ad. Lob.
Acorus luteus falsus, Lugd.
Gladiolus aut Acorus falsus, Tur.
Gladiolus aquaticus, Ama.
Iris lutea, Dod. gal. Cord. hist.
Iris palustris lutea, Tab. Ger.
Iris agrestis, Ges. cat.
Pseudoiris, Dod. palustris, Eyst.
Butomon, Clus. hist.
III. Acorus adulterinus Aquitanicus.
Acorus Aquitanicus, Ad.
China spuria, Acori effigie, Lob. ico.

GALANGA.

CUM Galanga, quibusdam Acori, nonnullis Iridis species videatur, & minor à recentioribus Græcis Cyperus Babylonica nominetur, huc omnium optimè referri posse censuimus. Græcis recentioribus γάλαγγα, *Arabibus Galingian dicitur.*

I. Galan-

I. Galanga major, Matth. Cord. hist. Ad. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Galanga craſſa, Ama.
Galangam, Schœnanthi radicem, volunt Monachi in Meſuem.
Acorus veterum, Leoniceno & Braſſau.
Acorus ſeu Galanga major, Fuch. comp. Corn.
Galanga craſsior, Coſtæo.
Lancuaz Javanenſibus, apud quos creſcit. Linſc. par. 4. Ind. Orient. cap. 39. & Tab. 18.
Iridis genus, Cluſio in Acoſtam.

Galangam Garzias ab Orto & Acoſta proponunt: quos ſecuti ſunt Durantes & Lugd. hiſtoria: an eadem ſit cum noſtra Galanga majore, Cluſius dubitat.

II. Galanga, & Galanga minor officinatum.
Galanga, Ruel. Braſſav. Mund. Geſ. cat. Officin. Cæſalp.
Galanga minor, Matth. Cord. hiſt. Fuch. comp. Corn. (cui & Cyperus Babylonica,) Ad. Lon. Lob. Acoſtæ. Lugd. Tab. Ger. Linſc. part. 4. Ind. Orient. cap. 39.
Galanga Indica, Ama.
Galanga tenuis, Coſtæo.
Lavandou Chinenſibus, apud quos naſcitur, Linſc. lib. cap.
An Dioſcorid. lib. 2. cap. 189. per Piperis radicem intellexit?

ZINZIBER EIUSQUE Species.

ZINGIBER, cùm folia Iridis & ſiliquam aliquatenus Xyridi ſimilem habeat, de eo hic agendum: quod Dioſc. lib. 2. cap. 190. Σιγγίβερις; *Galeno & Oribaſio* Ζίγγιβερ *dicitur: Plin. lib. 12. cap. 7. Zimpiberi, & Zingiberi habet.*

I. Zingiber.
Gingiber & Zingiber, Herbariis.
Zingiber, cypero cognata herba, Cordo.
Acoſta pingit latiſſimis foliis, cùm tamen ei Lacrymæ Jobi folia tribuat, ut & Monardes: at Adverſaria, arundinaceis foliis, & rectius Lobelius in ſuo de Balſamo libello: hæc fecêre, ut dubius eſſem, diverſa ne forent. Accedit, quòd Auror. 6. part. hiſt. Ind. Orient. cap. 38. ſcribat, primò tenuioris arundinis ſpeciem præ ſe ferre: & mox ſubjungit, creſcere etiam velut Gladiolus: ſic Svvertius in ſuo Florilegio, foliis & flore Iridis pingit.
Zinziber flore albo facie Iridis nominans.
Radices conditæ ex India Orient. adferuntur, Monarde monente; in nova Hiſpania & in Cuba copioſè provenit, ut Joſeph. Acoſt. lib. 3. cap. 23. ſcrib.

Reperiuntur apud Aromatarios, radices albæ & rubentes: hæ rubricâ, illæ ſæpè cretâ infectæ, quò à teredinibus, cui candidiores & molliores magis obnoxiæ, præſerventur: hæ Zingiberis albi, illæ rubri nomine, ab Amato donantur.

II. Zingiber fuſcum.
Zingiber intus fuſcum, Cord. hiſt.
Mechin & Zingiber fuſcum Officinis, Ad.
Zingiber fuſcum, Lugd.

III. Zingiberi affinis cortice ſquamato.
Mechini rara varietas, Ad. Lob. ico.
Mechinum Penæ, vel Mechinum rarius, Lugd.
Doronicum Arabum, Ponæ.

ZEDOARIA EIUSQUE Species.

ZEDOARIA ſubjungitur, quia foliis & Gingiberis, ſed majoribus, longioribus, & latioribus, ut & radice, & in Calecut Gingiber ſylveſtre dicitur, Garzia autore: à Javanenſibus, apud quos in Sunda copioſè provenit, Canior nuncupatur. 4. part. Ind. Or. cap. 7. Sunt qui veterum Arnabo, & Zarnabum, & Zurumbet Arabum eſſe velint: recentioribus Græcis, Ζαδϖαρ, *quam duplicem faciunt, longam & rotundam. Coſtus Syriacus Dioſcoridis videtur.*

I. Zedoaria longa.
Zedoaria & Veterum Arnabi altera ſpecies longa radice, Cord. hiſt.

Zedoaria radice longa, Clus. in coroll.
Zedoaria Officin. Zerumbeth sive Zurumbeth, Avicennæ & Serapionis, Dod.
Zedoaria seu Costus Arabicus, Ang.
Zaduaria sive Zadura herba, Ad.
Zedoaria, Bras. Lon. Lugd.
Zadura vel Zaduar, Ges. cat. Ruel. Fuch comp.
Zeduaria vulgaris, Guil.
Zedoaria Officin. Lob. vulgò appellata, Cæs.
Zedoaria Arab. Zurumbeth, aroma Zingiberi simile, Græcis prætermissum, Ama.
Zedoaria, aliquibus Costi species, Diosc. Frag.

II. Zedoaria rotunda.
Zurumbethum, Cord. hist.
Zedoaria Arabum, Guil.
Zedoaria quæ rotunda est, Clus. in coroll.
Zedoaria loripes, Costæo in Mesuem.
Zerumbeth & Zedoaria rotun. Ang. Fuch. com.
Zedoaria rotunda, quæ Avicennæ Antora, Lon.
Zerumbeth Serapionis, Lob.
Zerumbeth Javanensibus canior, Linsc. par. 4. Ind. Or. fig. 20.

Hæc à priori alia ratione non differt, quam forma, & ejusdem radicis partes esse dicimus, quemadmodum Lobelius, & hist. Lugd. figura proponunt: quare utraq; indifferenter uti possumus, Conditur etiam Saccharo, & Zingiberi præfertur.

III. Zedoaria tuberosa nigricans.
Zerumbeth Serapionis, Clus. in Garz. Lob. (quod cum rotunda junxit,) & Lugd.
Zadura & Zedoaria, Cast.

IV. Zedoaria Geiduar dicta.
Geiduar Avicennæ, Garziæ & Lugd.
Gedvvar Clus. in exot. auctario.
Zedoaria vera, Garziæ, Cæs.
Sambaya Malays, Geiduar Chinensibus, part. 4. Ind. Or. c 8.

Hanc Veronâ à Johanne Ponâ insigni Pharmacopœo accepimus.

COSTUS EJUSQUE SPECIES.

Costus sequitur, cùm ejus species una Zingiberi similis sit, & initio Zingiberis sylvestris nomine vendiderint, Adversar. autoribus monentibus.

Τῦ Κόςυ species tres Diosc. l. 1. c. 15. proposuit: Arabicum, qui albus est: Indicum, qui niger & lævis: Syriacum, qui gravis buxi colore. At Plin. lib. & cap 12. duo fecit genera: nigrum, & quod melius, candicans. Theoph. 9. hist. 7. Costum solum nominat, & quidem inter ea, quæ ad unguenta apta sunt. Officinæ, in dulcem & amarum dividunt, cùm tamen Galeno omnis Costus amarus sit: at Actuaricus, Arabes secutus, Costi dulcis meminit. Verùm hæc radix cùm recens est, nullius amaritudinis particeps est, candidiorq; persistit: cùm autem vetustate corrumpi incipit, amaritudinem & nigredinem contrahit.

I. Costus Arabicus Dioscoridis.
Costus albus seu Arabicus, Cord. hist.
Costus verus, Valerando.
Zingiberis effigie Costus Arabicus & Syriacus: non tamen genuinus costus est, Ad.
Costi quoddam genus, Zingiberis radicibus simile, Clus. in Garz.
Costus Arabicus, Cam. in Matth.
Costus Arab. & Syriacus, Lugd.
Cyperi Indi potiùs, quàm Costi species, Costæo in Mes. At Paludanus notis in 4. part. Indiæ Or. c. 39. Syriacum ab Arabico distinguit, quatuor sibi esse genera scribens, Indicum nimirum, Arabicum & Syriacum, cum genere quarto alio, quod Zingiberi simile sit.

II. Costus Iridem redolens.
Costus Garziæ, Acostæ. Fragoso.
Costus Indicus, Ama. Clus. in Garz. Tab. Lugd.
Costus facie radicis centaurij majoris, Lob.
Costus Lusitanicus, Cam. in Matth.
Costus Indicus, Malays Pucho dictus, quo nomine pingitur in 4. par. hist. Ind Or. tab. 20.

III. Costus corticosus.
Costus Molucensis corticosus rugosus, Ad. Lob. ico. Lugd. historia sub uno titulo & hunc, & sequentes 4. & 5. posuit.

IV. Costus lignosus.
Costus Molucensis lignosus fervidior, Ad. Lobel. ico.

Costus

Coſtus Molucanus, Tab.

V. Coſtus effigie radicis Solani furioſi, Ad. Lob. ico.

Coſtus alter peregrinus, Tab.

VI. Coſtus amarus Officinarum, ſeu Helenium, & Comagenium Diſcoridis.

Helenij Comagenij radix, Cord. in Dioſc.

Inula Comagenia, Eid. hiſt.

Coſtus officin. Ad.

Coſtus amarus Pharmacop. Cam. ep. Matth.

Coſtus Comagenius adulterinus officin. Lobel. icon.

Coſtus officin. amarus Coſtæo, Lon. Caſt. Tab.

Coſtus Officin. adulterinus, Lugd.

VII. Coſtus dulcis officin. centaurio magno cognatus.

Coſtus dulcis officin. Lon. ſed adulterin. Tab.

Coſti Pharmacopolarum ſpecies major, Cam. in Matth. lit. D.

Coſtus dulcis, Caſt.

VIII. Coſtus adulterinus inſipidus.

Coſtus alter litera B. notatus, Cam. in Matth.

IX. Coſtus Officinarum ingratus, ſive Thapſiæ ſpecies.

Coſti vice ſępè venditur & alia radix, per tranſverſum in taleolas ſecta, craſsitudine plerumque manum implens, foris fuſca, intus candicans, cortice craſſo, ſubſtantia rara, guſtu acri admodum, & nauſeoſam ſalivam ciens, & quaſi ſtrangulans; & cùm teritur, rancidam pinguedinem olens. Quare non Coſtus, ſed Thapſiæ majoris, montis Gargani radix eſt, quæ non ſine periculo intra corpus ſumitur, quam Agyrtæ corrupto nomine cum Italis Coſtones, quaſi Coſtum amarum vocant. At Cæſalpino Ferulæ cujuſdam radix eſt.

CURCUMA.

Κύπειρις Ἰνδικὴ *Dioſcoridi: Indica herba, quæ Cyperis vocatur, Zingiberis effigie, Plin. lib. 21. cap. 18.*

I. Cyperi genus ex India, Matth. Fuch. comp.

Cyperus Indicus Dioſcor. & Curcuma officin. Cord. hiſt. Cluſ. corol. Lon. Lob. Cæſal. Tab.

Cyperum Indicum Braſau. & Cortæus ſuſpicantur.

Cyperi tertia ſpecies, vel Indus, Ama.

Curcuma longa & rotunda, Cord. hiſt.

Cyperis Indica, Geſ. cat.

Cyperus altera, radice lutea, Caſt.

Terra merita, Ruel. Ad. Lob. ico. Lugd.

Duplex eſt, radice communiter longa, aliquando rotunda: hæc multò acrior exiſtit, & cum Zingibere ſæpè adfertur.

II. Crocum Indicum propoſuit Garzias, folijs milij majoribus: & Acoſta, folijs Orchidis Serapiæ dictæ majoribus latioribusque. Croci Indici, Acoſtæ nomine, cum ejuſdem figura, in Lugd. hiſt. proponitur.

Radix Zinziberis facie intus flava, Malaiæ, Cunhet. Linſcot. par. 3. Ind. Or. c. 14.

Crocus Indicus, Luſitanis Saffran da Terra, planta lilio albo ſimilis. Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 3. & 7. cujus figura tab. 13. exhibetur: cui & Curcuma, cap. 8.

III. Ganti radix ac Zinziber ex China, qua Indi corpora ſua fucant: part. 4. Ind. Orient. cap. 8.

IV. Tomon pute, radix Galangæ ſeu Curcumæ ſimilis eſt, albicat, & ad illinenda corpora facit. l. c.

V. Caxumba, in Bantam Floers, quo in cibis condiendis & veſtibus goſſypinis tingendis utuntur; part. 4. Ind. Or. 7.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER SECVNDVS. DE BULBOSIS.
SECTIO PRIMA.
IRIS BULBOSA: IRIS TUBEROSA: SISYRINCHIUM: GLADIOLUS ET HYACINTHUS.

IRIS BULBOSA latifolia.

Iris bulboſa latifola acaulos odora.
Irisbulboſa latifolia, Cluſ.hiſp. Dod. Lug. Cam.
Iris bulboſa latifolia purpurea, Svvert.
Hyacinthus poëtarum latifolius, Lob.

Flos vel purpureus, vel cæruleus: interdum lactei coloris.

II. Iris bulboſa latifolia caule donata.

Hæc variat floris colore, cæruleo, atro purpurante: eſt & cærulea lineis & violaceis, vel purpureis, ſic & cinerea violaceis ſtrijs diſtincta, quas Svvertius pinxit, nomine
Iridis Anglicæ majoris bulboſæ latifoliæ: quæ
Iris bulb. Anglica fl. cæruleo, &
Iris Anglicana major, flore violaceo, Eyſt.
Iridis bulboſæ latifoliæ flore atro purpurante.
Iridis majoris Franciæ cæruleę lineis violaceis craſsioribus ornatæ, quæ etiam variat.

III. Iris bulboſa latifolia candida.
Iris bulboſa Anglicana major fl. candido, Eyſt.
Iris bulb. Anglic. latifolia flore albo, Svvert.

IV. Iris bulboſa folijs cepaceis maculatis flore purpureo inodoro.
Iris bulboſa, Dodon. Ger.
Iris bulboſa anguſtifolia fl purpureo, Cluſ.hiſp.
Iris bulboſa violaceo flore, Cluſ.hiſt.
Hyacinthus flore Iridis Theocriti & Poëtarum, Lob.
Hyacinthus poëticus Lobelij Lugd.

Eſt & flore violaceo, interdum elegantiſsimi, interdum dilutioris coloris: eſt & atrorubens in ſummo albo: niveo flore in Pyræneis: aliquando macula flava albo flori aſpergitur, Cluſio in append. altera monente; qui in curis poſterioribus longè majorem varietatem recenſet, cum etiam rubro & purpuraſcente flore reperiatur.

Huc referendæ quatuor ſpecies ex Svvertio.
Iris bulboſa flore cæruleo, quæ Iris bulboſa anguſtifolia cærulea, Eyſtettenſi.
Iris bulboſa flore atro purpuraſcente.
Iris bulboſa flore albo.
Iris bulboſa flore cinericeo.

IRIS BULBOSA ANGUSTIfolia verſicolor.

I. Iris bulboſa anguſtifolia tricolor odore coriandri.
Iris bulboſa anguſtifolia flore vario, Cluſ.hiſp. Lugd.
Iris bulboſa Luſitanica, Dodon.
Hyacinthus Poëtarum Hiſpanicus, Lob.
Iris bulboſa flore vario, Cam. Ger.
Iris bulboſa 3. ſive verſicolor, Cluſ.hiſt.

Variat flore latiore & radice brevi binis plerumque floribus: altera flore anguſtiore radice oblonga: utraque dilutioris aut ſaturatioris coloris.

II. Iris bulboſa anguſtifolia tricolor.
Iris bulboſa varicolor, Cluſ. hiſt. qui ſub claſſe ſecunda ſpecies quinque floris colore variantes proponit.

1. Trium foliorum inclinatorum labra flava ſunt, maculâ aureâ magnâ in labro reflexo inſignita, ad quam venæ purpuraſcentes excurrunt:

runt: at trium incumbentium dorsum & alæ pallent, latera candicant: tria erecta albicant, venis subcæruleis saturatioribus vel dilutioribus distincta.

2. Tria inflexa pallent labro flavâ maculâ notato, internè quibusdam venulis purpurascentibus distincta: tria ligulam tegentia albicant, vel Ochri colore sunt: tria surrecta exalbida, nervo flavo excurrente.

3. Flore est latiore, breviore, ternis folijs inflexis latis, & propendente labro, aureâ maculâ insignito, & alio orbe cincto, per oras crispo, cærulei coloris, nervo extrinsecus virente, intrinsecus pallente, venis purpureis in latera excurrentibus: at tria gibba purpurea sunt, gibbo albicante, alis cæruleis: tria erecta ex cæruleo purpurascunt.

4. Tria reflexa flava sunt, maculâ aureâ in labro, à qua venæ dilutiùs purpurascentes sparguntur: folia incumbentia exalbida, nervo pallido divisa: tria surrecta inferiùs cæruleo purpurascentib. venis distincta, supernè candicant.

5. Terna inflexa lactei coloris, aureâ maculâ labro impressâ: folia incumbentia, & terna erecta alba, & circa ungues subcærulea.

III. Iris bulbosa versicolor ramosa.
Iris bulbosa versicolor πολύκλωνος, Clus. hist.
Variat binis, ternis, quaternis floribus.

IRIS BULBOSA LUTEA
inodora.

I. Iris bulbosa lutea inodora major.
Iris bulbosa angustifolia luteo flore, Clus. hisp. Lugd. Eystet.
Iris bulbosa 3. luteo flore, Dod. 4. sive lutea, Clus. hist.
Hyacinthus poëtarum luteus, Lob. Lugd.
Lirium mas, aut Lirium verum Dodonæi, Lug.
Iris bulbosa lutea, Tab. Cam. Svvert.
Iris bulbosa flore pallido, Ger.

Invenitur latiore aliquantulum, saturatiore & magis rutilante aureo colore, radice item breviore & crassiore, vaginula sanguineo colore infecta: alia dilutioris flavi coloris, vaginula sanguineo colore carente: & aliæ adhuc differentiæ occurrunt, Clusio notante.

Huc pertinent
Iris bulbosa pallido colore, sive luteo pallescente, Eyst.
Iris bulbosa lutea mixta, Ejusdem.

Iridis bulbosæ luteæ varietates quatuor, Lobelius advers. parte altera recenset.

II. Iris bulbosa lutea inodora minor.
Iris Mauritanica, Clus. cur. post.

IRIS BULBOSA LUTEA
versicolor.

I. Iris bulbosa lutea versicol. major & elatior.
Iridis bulbosæ versicoloris, vel flavivariæ classis tertiæ prima, Clus. hist.
Iris bulbosa lutea varia, Lob. ad. par. 2.

II. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora elatior.
Iris bulbosa flava varia septima, Clus. hist.

III. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora humilior quadruplex.
Iris bulbosa flavivaria classis tertiæ 2. 3. 4. & 8. Clus. hist.

Primæ, terna folia inflexa flava sunt maculâ aureâ insignita, purpureis venis internè distincta: folia gibba purpurascunt: hæc 2. est Clusio.

Alterius folia reflexa flava sunt cum aureâ maculâ, & qua parte gibbosis integuntur venis obsoletè purpureis distincta: tria surrecta ex cæruleo purpurascunt, nervo flavo per longum excurrente: tria incumbentia obsoleta, quibus flammei quid permistum est: hæc 3. Clusio.

Tertiæ, folia inflexa pallida, aureâ maculâ insignita, quæ camerato folio integuntur, venis purpurascentibus distinguuntur, folia gibba purpurascunt, tria erecta cærulea sunt: hæc 4. est Clusio.

Quartæ, folia recurva flava sunt, aureâ maculâ notata, internè purpurascentibus radijs distincta: folia gibba purpuro cærulea, gibbo ex purpura flavescente: folia erecta, cærulei purpuræ permixti coloris: hæc 8. est Clusio.

IV. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora elatior, quæ duplex est.
Iris bulbosa flavivaria classis tertiæ 5. & 6. Clus. hist.

Primæ, folia reflexa flavescunt, maculâ aureâ labro insignita, at incumbentia candicant, nervo eminentiore ὠχρολεύκω: folia erecta exalbida infernè subcæruleis venis distincta. Altera media est inter 2. & 3.

Huc referatur
Iris bulbosa angustifolia lutea mixta, quæ flore est pallidè flavescente, venulis purpureis disseminatis, Eystet.

V. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora humilior triplex.
Iris bulbosa flavovaria, classis tertiæ 9. 10. & 11. Clus. hist.

Primæ folia reflexa labris sunt longioribus & pallidioribus, oris purpurascentibus, macula aurea longiore insignita, incumbentibus internè purpurascentibus: nervo carnei coloris externè ex viridi pallescentibus: & folia gibba purpurea, gibbo dilutiore: foliis surrectis purpura saturatiore nitentibus.

Alterius folia reflexa labro sunt pallescente, flava macula in radios desinente infecta: parte angustiore foris virescente, internè venis viridibus prædita: folia bifida, exalbida, gibbus pallescens: folia erecta alba, nervo circa unguem pallescente.

Tertiæ folia inflexa alba, flava macula insignita, incumbentia purpurascunt: tria erecta purpurei sive violacei coloris sunt.

VI. Iris bulbosa lutea versicolor, inter latifloram & angustifloram media.
Iris bulbosa flavovaria 12. Clus. hist.

IRIS BULBOSA CÆRULEA:
cæruleo varia: violacea alba.

I. Iris bulbosa angustifolia cærulea tiliæ odore.
Iris bulbosa 5. sive cærulea, Clus. hist.
Iris bulbora angustifolia odorata Eyst.

II. Iris bulbosa cærulea minor.
Iris Hispanica cæruleo purpurea, Svvert.

III. Iris bulbosa cæruleo purpurascens vario flore.
Iridis bulbosæ versicoloris 13. genus, Clus. hist.

IV. Iris bulbosa cæruleo violacea.
Iris bulbosa flore cæruleo & purpureo, Eyst.
Huc pertinent ex horto Eystettensi
Iris bulbosa variegata.
Iris bulbosa mixta.

Illi flos purpuroviolaceus, medio luteus: huic è cæruleo albicans, aureus & ex albo pallescens.

V. Iris bulbosa angustifolia violacea.
Iris bulbosa violacea Pyrænea, Lob. ad. part. 2.
Iris Anglicana violaceo flore, Eyst.
Huc referatur,
Iris bulbosa violacea colore mixto, Eyst.

VI. Iris bulbosa angustifolia alba.
Iris bulbosa alba, Lob. ad. part. alt.

Refert Clusius in altera apendice, se à Joachimo Venerio admonitum, se in Pyræneis Iridis bulbosæ varia genera observasse, & viginti sex generum descriptionem fecisse, & Iridem quæ flauum aut rubrum florem haberet, in illis montibus non reperisse: sed inter multas myriades, eam quæ cæruleum sive violaceum florem gerit, unicam plantam reperisse, quæ florem prorsus niveum haberet.

IRIS TUBEROSA.

Iris tuberosa folio anguloso.
Hermodactylus verus, Matth. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Iris tuberosa, Dod. gal. Lugd. Lob. Eyst.
Iris bulbosa præcox, Clus. hist.
Lonchitis major, Cast.
Lonchitis prior Diosc. Aldrouando.
Satyrium, Cæsalp.
Iris tuberosa obscurè viridi colore, Svvert.

SISYRINCHIUM.

Σισυρίγχιον Theoph. lib. 7. hist. 13. hoc peculiare habet, ut una radix, primo augeatur hyeme, tum ineunte vere, quod in imo excreverit, contrahatur, supremumq; crescat, quod manditur. Sic quoque Plin. lib. 19. cap. 5. sisynrichio hoc mirum, imas ejus radices crescere hyeme, verno autem tempore minui & contrahi, tum deinde bulbum pinguescere: Non solùm suillo pabulo bulbosæ atque carnosæ radicis aptitudo, sed plantæ hujus, rostro forma rostratæ, suillo similis nominis (ut rectè doctissimus Fab. Columna) causa fuit.

I. Sisyrinchium majus flore lutea macula notato.
Sisyrichion majus vel primum, Noselha Hispanis, quasi nucula auellana, Clus. hisp.
Sisynrichiũ majus, Dod. flore cæruleo, Schvver.
Hyacinctus Poëticus Hispanicus gemino gladiolo reticulato bulbo, Lob. observ.
Sisynrichium Cordi & Clusij, Lob. ico.
Sisynrichium, bulbi esculenti genus, Lugd.
Flos coloris est cærul. luteis macul. aspersis.

II. Sisy-

II. Sisyrinchium flore albâ maculâ notato.
Sisyrinchium Mauritanicum, Cluſ. in app.1. & cur. poſt.
Flos purpureæ dilutioris albâ maculâ inſignitus.
III. Sisyrinchium medium.
Sisynrichium minus, Dod. Cluſ. hiſp. Lugd. Svvert. Eyſt.
Sisynrichion Theoph. & parva Noſelha, Lob.
IV. Sisyrinchium minus latifolium.
Sisyrinchium alterum latifolium, Colum.
V. Sisyrinchium minus anguſtifolium flore majore variegato.
Sisyrinchium Aſprenſium anguſtifolium alterum, Colum.
VI. Sisyrinchium minus anguſtifolium.
Sisyrinchium Theoph. Colum.
VII. Sisyrinchium Perſianum.
Flos Perſicus Sisyrinchio congener, Cluſ. hiſt.

GLADIOLUS.

Gladiolus, à foliorum forma, Dioſcoridi l.4.c.20. Ξιφίον *&* φάσγανον *dicitur: & Gaza apud Theoph.7. hiſt.11.& 12. Enſem vertit. Plin. l.25. c.11. & 26. c.8. Xiphion & Phaſganion nominat.*

I. Gladiolus maximus Indicus.
Gladiolus maximus promontorij Bonæ ſpei flore rubro incarnato, Svvert.
II. Gladiolus major Byzantinus.
Gladiolus Byzantinus atropurpureus, Svvert.
III. Gladiolus floribus uno verſu diſpoſitis major.
Xiphion, Spatha ſeu Gladiolus ſegetalis Ruel.
Victorialis fœmina, vel Gladiolus ſylveſtris Cord. hiſt.
Victorialis rotunda & Gladiolus verus, Geſ. hort.
Victorialis herba, Lon. rotunda, Eyſt.
Gladiolus, Dod. Narbonenſis, Lob.
Xiphion minus, Cluſ. hiſt. pan. & rar.
Gladiolus noſtras, Cam. Germanicus, Tab.
Variat magnitudine, quibuſdam locis major ac procerior: alijs minor & humilior: floris colore purpuro rubente, aliquando candicante, qui
Gladiolus flore albo, Lob. adv. part.2. & Svvert.
Gladiolus Narbon. flore incarnato & flore purpureo, Eyſtet.
Gladiolus carnei coloris, Svvert.
Gladiolus Hiſpanicus flore albo, Eyſtet.
Sic in Narbonenſi & Germanico, flores ad unam caulis partem digeſti.
IV. Gladiolus utrinque floridus.
Gladiolus, Matth. Dod. gal. (cui & Gladiolus ſegetalis, & Lingua cervina Apuleij) Geſ. col. Ang. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. peregrinus, Cam. Xiphion, Dioſc. Geſ. ap.
Gladiolus utrinque floriferus, Dod.
Gladiolus Italicus binis florum ordinibus cinctus, Lob.
Gladiolus Italicus, Tab.
Gladiolus flore pallido, Ger.
Gladiolus purpuro violaceus, Svvert.
Variat flore rubro & incarnato, qui
Gladiolus Italicus fl. rubro, Eyſt.
V. Gladiolus anguſto gramineo folio: in Prod. deſcript.
VI. Gladiolus floribus uno verſu diſpoſitis minor.
Gladiolus minimus, Lob. adv. part.2.
VII. Gladiolus paluſtris.
Gladiolus lacuſtris aut ſtagnalis Dortmanni, Cluſ. cur. poſt.

HYACINTHUS ET EJUS Species.

ΥΆΚΙΝΘΟΣ *unus eſt Dioſcoridi l.4.c.63. at Theoph.6. hiſt.7. duplex, ſativus & ſylveſtris: & ut Plin. l.21. c.11. Hyacinthum fabula duplex comitatur, luctum præferens ejus quem Appollo dilexerat (Hyacinthum vocatum) aut ex Ajacis cruore editi, ita diſcurrentibus*

tibus venis, ut Græcarum litterarum figura A. I. inscripta legatur. Duplicis Veteres meminère, alter Poëticus, alter Medicus est: illum, aliqui fabulosum vel Poëticum: hunc, historicum seu Medicum vocant: rursus alius Græcorum, alius Latinorum est; Græcorum esse Hemerocallida Diosc. sive Lilium rubrum Plinij; Latinorum, Iridem radice tuberosa, censent; Medicorum verò ab utroque variat, de quo in præsens.

HYACINTHUS COMOSUS.

I. Hyacinthus comosus major purpureus.
Hyacinthus, Dioscoridi.
Bulbine prima, Plinij, forte alijs Pericarpus bulbus, Ejusd.
Hyacinthus quartus & major, & Hyacinthus rubens Virgilij, Trag.
Hyacinthus, Ruel. Matth. Cord. in Diosc. Ges. cat. Port. Cast.
Hyacinthus maximus, Tur. major, Lugd. Tab.
Hyacinthus primus, Ama. Fuch. Ges. hor.
Hyacinthus cæruleus maximus, Fuch. fol.
Hyacinthus cæruleus major mas, Fuch. ico.
Hyacinthus sylvestris, Cord. hist.
Pancratium, Ges. hor. Lac.
Bulbus, Ang.
Bulbi esculenti genus, Dod. gal. Lugd.
Bulbi sylvest. primum genus, quem Pothos Theophrasti, suspicatur, Cæs.
Hyacinth. magnus, & Bulb. Vomitorius, Lon.
Hyacinthus primus Matthioli, Clus. hist.
Hyacinthus Neotericorum sive comosus spurius tertius, Dod.
Hyacinthus comosus, Diosc. Ad. major, Lob. Cam. Lugd.
Hyacinthus comosus, Ger. spurius, Eyst.

Variat: alter præcox, latiore folio, coma crassiore, majoreq; bulbo: alter serotinus, angustiore folio, coma tenuiore, laxiore tamen & elegantiore, minoreq; bulbo: Hinc apud Cam.
Hyacinthus comosus major sive serotinus & minor sive præcox, & flore communiter purpureo, vel cæruleo purpureo (rarius albo) qui Hyacinthus comosus purpureus, Svvert.

II. Hyacinthus comosus albus Belgicus.
Hyacinthus comosus albus, Lob. Lugd. albo flore, Clus. hist.
Hyacinthus comosus leucanthemos, Cam.

Huc referatur
Hyacinthus comosus fl. albo obsoletiore Clus. pan.

III. Hyacinth. comosus albus Byzantinus.
Hyacinthus comosus Byzantinus, Clus. pan. & hist. Eyst.

Flores initio candicantes, cùm marcescunt fusci: vel exterius subfuco obsoleto colore, intus albicantes, ad fundum capillis nigricantibus.

IV. Hyacinthus comosus Hispanicus.
Hyacinthus comosus major Hispanico semine natus, Clus. pan. & hist.

V. Hyacinthus paniculâ cæruleâ.
Hyacinthus Sannesius comâ panniculosâ, Colum.
Hyacinthus comosus ramosus nondum descriptus purpuroviolaceus, du Bry.

HYACINTHUS RACEMOSUS.

I. Hyacinthus racemosus cæruleus major.
Hyacinth. botryoides cærul. amœnus, Lob. ico.
Hyacinth. botryoid. cæruleus major, Tab. Ger.
Hyacinthus botryodes cæruleus, Clus. pan.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides major, Eyst.
Hyacinthus botryoides major Hispanicus, Svvert.

II. Hyacinthus racemosus latif. speciosior.
Hyacinthus botryodes cæruleus, vel 3. genus, Clus. pan. vel purpureus 3. Eid. hist.
Hyacinthus botryoides incarnatus, Tab. Eyst.
Hyacinthus botryoides cæruleus amœnus, Ger. ico.
Flos dilutioris purpuræ etiam in cæruleum tendens.

III. Hyacinthus racemosus albus.
Dipcadi candidis floribus, Lob. Lugd.
Hyacinthus botryodes lacteus, Clus. pan. Tab. Ger. albo flore, Clus. hist. Eyst.

Variat floris colore lacteo, niveo, cui dilutissima purpura perfusa: est & tertius floribus ex cæruleo virescentibus: Svvertius carneo, albo & cæruleo botryoides nomine pingit.

IV. Hyacinthus uvâ ramosâ major.
Hyacinthus ramosus botryoides cæruleus, Casp. Bauhini: in florilegio du Bry.

V. Hyacinthus uvâ ramosâ minor.
Hyacinth. botryodes ramosus, Clus. pan. vel 3. uvâ ramosâ, Eidem hist.

VI. Hya-

VI. Hyacinthus racemoſus cæruleus minor latifolius.
Bulbina Plinij videtur.
Bulbi eſculenti genus minus, Dodonæo gal. Lugd.
Hyacinthus cæruleus major, Fuch. Tur. Lugd. fœmina, Fuch. ico.
Hyacinthus 2. Fuchſij, Geſ. hort.
Hyacinthus minor, Lon.
Hyacinthus botryodes primus & major, Cluſ. pan, & hiſt.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Eyſt.

VII. Hyacinthus racemoſus cæruleus minor juncifolius.
Hyacinthus primus, vel Hyacinthus vernus exiguus, Trag.
Allium caninum exiguum, Eidem.
Hyacinthus Cord. in Dioſc. minor, Eidem obſerv.
Hyacinthus neotericorum primus, Dod. flor.
Hyacinthus racemoſus, Dod.
Hyacinthus comoſus minor, Lob. obſ. Lugd.
Hyacinthus botryoides vulgaris, Lob. ico.
Hyacinthus botryoides 1. & minor, Cluſ. hiſt.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Ger.
Hyacinthus cæruleus minor, vel ſextus, Tab.
Pancratium alterum Dodonæi, Geſ. cat.
Bulbine flore cæruleo, Geſ. hor. minor, Eid. color.
Bulbus ſylveſt. & Bulbus coronarius Theoph. Cæſalp.

Variat floris colore cæruleo, aliâs ſaturato, aliàs dilutè exalbido, dilutè purpuraſcente; odore apud nos eſt pruni: at Tragus inodorum aſſerit.

VIII. Hyacinthus racemoſus moſchatus.
Bulbus vomitorius, Matth. Caſt. Lugd.
Muſcari, Cluſ. hiſp. & pan. Ger. Turcarum, Camer.
Dipcadi Chalcedonicum & Italorum, Lob. Lugd.
Hyacinthus ſpurius recentiorum alter, Dod.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus muſchatus, & Hyacinthus purpureus magnus peregrin. Tab.
Hyacinthus neotericorum alter, Lugd.
Muſcari obſoletiore flore, Cluſ. hiſt.
Muſcari majus obſoleto albo flore, Eyſt.

Flos initio interdum purpuraſcens, aut viridis: dein ex purpura virens, aut cum viriditate albicans: nonnunquam ſubcæruleus: aliquando initio nigricans, ſive ſaturatè purpuraſcens, dein pallidus, vel flaveſcens; vel ab initio pallidus, poſtea flauus, poſtremo palleſcens, nigricans, aut pullus; hic & niveo, & egregiè rubente, & carneo reperitur; hinc quatuor figuræ apud Svvertium; & in hort. Eyſt.
Muſcari flore obſoleto albo & obſoleto nigro.

IX. Hyacinthus racemoſus moſchatus luteus.
Dipcadi flavum, ſive Muſcari Conſtantinopolitanum, ſive Chalcedonicum, Lob. ico.
Muſcari flavo colore, Cluſ. hiſt. flavum, Ger. luteo flore, Eyſt.
Muſcari Turcarum flore luteo, Cam.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus luteus, Tab.

Nonnunquam flore dilutè purpureo, aliquando cæruleo virente reperitur; ex viridi flaveſcente, Cluſ. in ap. alt. notavit.

X. Hyacinthus racemoſus luteus præcox.
Tipcadi lutei varietas, ſive Muſcari luteum præcox, Lob. ad part. 2.

Flores initio ſubcærulei, poſtea aurei.

HYACINTHUS OBLONGO FLORE.

I. Hyacinthus oblongo flore cæruleus major,
Hyacinthus, Dod. gal, Lugd.
Hyacinthus Anglicus, Ad. Ger. Eyſt. & Belgicus, Lob.
Hyacinthus non ſcriptus, Hyacinthus Dioſcoridis, Dod. Lugd.
Hyacinthus Belgicus non ſcriptus, Cam.
Hyacinth. Hiſpanicus, Cluſ. hiſt. addit. Svvert. flore cæruleo & albo.

Variat floris colore ut plurimum cæruleo, cæſioúe: aliquando amethyſtino vel violæ, nigræ dilutam purpuram refert: aliquando carneo, hinc
Hyacinthus Anglicus colore amethyſtino: & aliàs colore violaceo, Eyſt. &
Hyacinthus Anglicus flore incarnato, &
Hyacinthus Anglicus cinericeus: Item
Hyacinthus Hiſpanicus flore violaceo, & flore incarnato, Eyſt.

qui Hyacinthus carnei coloris, Svver. item floribus albicantib. aut candidis, sive niveis, qui Hyacinthus Belgicus candidus, Lob.
Hyacinthus non scriptus flore candido, Dod.
Hyacinthus albus Anglicus, Tab. Ger.
Hyacinthus Hispanicus flore albo, Svvert.

II. Hyacinthus oblongo flore fusco.
Hyacinthus Mauritanicus, Clus. hist. ap. 1. & cur. post.
Hyacinthus Mauritanicus Clusij, cui flores viceni plures obsoleti, & fusci, Lob. ad. part. 2.

III. Hyacinthus obsoleto flore.
Hyacinthus obsoletior Hispanicus, Clus. pan. obsoleti coloris Hispanicus serotinus, Eid. hist.
Hyacinthus Hispanicus obsoleto flore, Cam.
Hyacinthus obsoletior Hispanicus semine compresso Pancratij Monspel. maritimi, Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus serotinus maximus, Eyst.

Variat floris colore ex purpureo pallido & virescente mixto: sic ex albo cinerei, & ex albicante virescente, Clus. ap. alt.
Hyacinthus obsoletus Clusij, flore obsoleto viridi, Svvert.

Sic eorum color valdè obsoletè spadiceus est, qualis plerumque ceruis esse solet.

IV. Hyacinthus obsoleto flore alter.
Hyacinthus serotinus obsoleto colore. Eyst.

V. Hyacinthus serotinus albicans.
Hyacinthus serotinus facie Orientalis, Eyst.

VI. Hyacinthus oblongo flore flauo viridi.
Hyacinthus obsoletus Æthiopicus Clus. cur. post.

VII. Hyacinthus oblongo flauo flore.

Hic cum tertio convenit, nisi quòd minor, & flos ex sex foliolis luteis, aliquando candicantibus compositus est, in cujus medio staminula bina pallida conspiciuntur: in Gallia Narbonensi in summitate pontis Gari reperitur.

VIII. Hyacinthus oblongo cæruleo flore minor.
Hyacinthus minor Hispan. Clus. hist. ap. 2. & cur. post.

Variat flore cæruleo, albo, interdum mixto, dilutè suaviterque rubente, (qui
Hyacinchus flore rubro ex Lusitania, Lob. ad. par. 2.) venis saturatioribus per foliolorum externorum longitudinem excurrentibus.

IX. Hyacinthus floribus campanulæ uno versu dispositis.
Hyacinthus totus albus, Campanilla, Lob. ad. par. 2. ex Lusitania.

X. Hyacinthus floribus campanulæ utrinque dispositis.
Hyacinthus Neapolitanus, Svvert.

HYACINTHUS ORIENTALIS.

I. Hyacinthus Orientalis caule maculato.
Hyacinthus Dioscorid. & Theoph. Ang.
Hyacinthus Orient. Matth. Gesner. hor. Dod. (cui & minor) Cast. Lugd. Clus. hist. Rauvv. cæruleus, Tab. Ger. Eyst.
Hyacinth. Orientalis Græcus, Ad. Lob. Lugd.
Hyacinthus Constantinopolitanus, Cam.
Hyacinthus, Cæsalp.

II. Hyacinthus Orientalis purpureus.
Hyacinthus Orientalis purpurorubens, Lob. ico. flore purpureo, Cam.

Variat flore purpureo, purpurorubente: & Svvertius.
Hyacinthum Orient. serotin. flore purpureo pingit: & huc referendus.
Hyacinthus fl. purpureo albo, Eyst.

III. Hyacinthus Orientalis exalbidus.

Flores antequam aperiantur albi, aperti oras tantùm albas habent, reliqua parte carnei sunt, senescentes toti nivei fiunt, Clus. hist.

Est & alter floribus ex cinereo albis, folijs paulo angustioribus & crassioribus, qui
Hyacinthus Orient. fl. cinereo albus, Eyst.

IV. Hyacinthus Orientalis albus primus.
Hyacinthus Or. albus, Lob. ico. & Clus. hist.
Flore niveo, Eyst.
Flore albicante, & flore albo, Svvert.
Hyacinthus Constantinopolitanus albo flore, Cam.
Flore albicante & flore albo, Svvert. qui etiam
Hyacinthum facie Orientalis, flore cæruleo & flore albo, &
Hyacinthum Germanicum flore albo, pingit.

Flores intus nivei, foris albi, foliis tribus externis ad ὠχρόλευκον colorem accedentibus: aliquando argentei coloris, qui
Hyacinthus Orientalis niveus, Clus. hist.
Hyacinthus Orient. argenteo colore, Eyst.

V. Hyacinthus Orientalis albus alter.
Hyacinthus brumalis Orientalis Gemmæ, Lugd. albus, Lob.

VI. Hyacinthus Orientalis maximus.
Hyacinthus Orientalis alter, Matth. Lugd.

Hyacin-

Hyacinthus Orient. major, Dod. polyanthos, Ad. Lob. Tab. Lugd.
Hyacinthus Orientalis polyanthos, Cluſ. hiſt. Ger.
Hyacinthus Orient. præcox multiflorus cæruleus, Svvert.
Hyacinthus Orient. major, flore cæruleo, & alter violaceo colore, Eyſt.
Flores ſæpè 40. producit.
VII. Hyacinthus præcox albus.
Hyacinthus præcox flore albo Caccini, Cluſ. cur. poſt.
VIII. Hyacinthus Orientalis latifolius.
Hyacinthus Orient. πολυανθὲς alter, Cluſ. hiſt.
IX. Hyacinthus Orientalis variegatus phœniceis caliculis ſubtus rubentibus: vel floribus anteriùs albeſcentibus, aversâ parte purpuraſcentibus.
Hyacinthus Orientalis variegatus, &
Hyacinthus Orientalis mixtus, Eyſt.
V. Hyacinthus maximus polyanthos.
Hyacinthus Jacobæus altus multis floribus Italicus, Svvert.
XI. Hyacinthus Orientalis ramoſus.
Hyacinthus Orientalis πολυκλαδὴς, Cluſ. hiſt.
XII. Hyacinthus Orient. florum folijs reflexis & variegatis.
Hyacinthus Orient. reflexis folijs, colore violaceo, &
Hyacinthus Orient. viol. colore albis lineis, Eyſt.
Flores purpuroviolacei, lineis albicantibus dorſalibus diſtincti: vel lætè purpurei & janthini, virgulis obſcurioribus ſignati.
XIII. Hyacinthus Orientalis, caule folioſo.
Hyacinthus Aſiaticus φυλλοφόρῳ caule, Cluſ. cur. poſt.
Hyacinthus caule folioſo, Svvert.
XIV. Hyacinthus Arabicus, Camerarij, quid?
XV. Hyacinthus exoticus flore phalangij.
Hyacinthus circa Alepum Ayur dictus, Rauvvolff.
Hyacinthus Tripolitanus, Cam. ad. Matth.

Hyacinthus Orientalis ſerotinus.

I. Hyacinthus Orientalis ſerotinus.
Hyacinthus Orient. ſerotinus mixtus, Eyſt.
Florum apices albeſcunt, qua pediculis adhærent, rubeſcunt.

II. Hyacinthus Orient. ſerotinus floribus erectis candidis, vel cæruleis.
Hyacinthus Orientalis ſerotin. erectis candidis floribus, &
Hyacinth. Orient. ſerot. erectis cæruleis floribus, Eyſt.
III. Hyacinthus Orient. ſerotinus ſtriatus.
Hyacinthus minimus ſerotinus facie Orientalis hyacinthi, Lob. ad. par. 2. ap.
an Hyacinthus ſerotinus minimus cæruleus, Cluſ. hiſt. ap. 2.
Flos ex cæruleo dilutus, ſenis venis cæruleis ſtriatus.

Hyacinthus Orientalis flore pleno.

I. Hyacinthus Orientalis flore duplici.
Hyacinthus flore duplici ex albo vireſcente, Cluſ. cur. poſt.
Hyacinthus Orientalis pleno flore ſubviridi, Svvert.
Hyacinthus Orient. fl. duplici, Eyſt.
Flores gerit inſitos duplices: ex albo vireſcentes, vel cæruleos, ad pediculum parum virentes.
II. Hyacinthus Orient. fl. cæruleo pleno: & Eyſt.
III. Hyacinthus Orient. albus multiplici flore.
Hyacinthus candidiſsimus pleno flore, Eyſt.

HYACINTHUS STELLARIS.

I. Hyacinthus ſtellaris bifolius Germanicus.
Narciſſus Martius, Brunf.
Narciſſus cæruleus & Hyacinthus alius, Trag.
Hyacinthus cæruleus minor mas, Fuch. ico.
Hyacinthus albicans ſeu fœmina, Fuch. Tur. Lugd.
Hyacinthi Germanici liliflori minor ſpecies, Lob. ob.
Satyrium trifolium, Dod. gal.
Bulbus ſyl. quidam bifolius, Geſ. hor. &
Hyacinthus, ſeu Bulbus ſyl. Eid. col.
Bulbus vomitorius, Lon.
an Hyacinthus bifolius Theoph. Lob. ico.
Flore eſt cæruleo, in alijs colore magis ſaturo, alijs magis diluto, rariùs ad carneum vergente, ſuaviter rubente: eſt etiam exalbido, & veluti cinericeo, ſubcæruleoue flore: ſunt qui & flavos notarunt.

II. Hyacinthus ſtellaris trifolius.
Satyrium erythronium, Dod.gal.
Hyacinth. cæruleus minor, Tur. minor fœmina, Fuch.ico.
Hyacinth. cæruleus mas minor, Fuch. Lugd.
Hyacinthus Fuchſij, Dod. medius, Lon.
Hyacinth. Germanicus liliflorus, Ad. ſtellaris, vel flos Martius ſtellatus Germanicus, Lob.
Hyacinthus ſtellatus, Cluſ. hiſt. flore cæruleo, Cam. Eyſt.
Hyacinthi alterum genus, Cæſ.

Priore per omnia major & triphyllos, qui tamen volet, eundem dicat.

III. Hyacinthus ſtellaris albus.
Narciſſus candidus, Trag.
Hyacinthus niveus, Fuch. floribus candidis, Dodon.
Hyacinth. diphyllos Fuchſij floribus candidis & purpureis, Cord. obſ.
Hyacinthus ſtellaris albicans ſerotinus, Lob. Lugdun.
Hyacinthus albicans Botanicorum, Lob. ad. part.2.
Hyacinthus ſtellatus flore albo, Cam.
Bulbus vomitorius albo flore, Lon.

IV. Hyacinthus ſtellatus cæruleus ſtaminulis ex viridi luteis.
Hyacinthus ſtellatus Italicus, Eyſt.

V. Hyacinthus ſtellaris purpureus.
Hyacinthus ſtellaris major, Lob. ad. par.2.

VI. Hyacinthus ſtellaris ſpicatus cinereus.
Hyacinthus ſtellatus cineracei coloris, Cluſ. hiſt. &
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Eid. cur. poſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus ſive exoticus Someri, latâ depreſsâ ſpicâ faſtigiatus, Lob. ad. part.2.
an Hyacinthus ſtellatus cinereus ex Gallica, Eidem.

VII. Hyacinthus ſtellaris cæruleus amœnus.
Hyacinth. ſtellaris Byzantinus alter elegantiſſimus ſerotinus bullatus, Lob. ad. par.2.
Hyacinthus latifolius Dalechampij, Lugdun. icon.
Hyacinthus peregrinus pluribus caulibus præditus, cæruleo violaceus, Svvert.

Variat magnitudine & floris colore amœno cæruleo, dilutè cæruleo, quandoque ex cæruleo purpuraſcente, vel violaceo: rariſsimè albo.

VIII. Hyacinth. ſtellaris obſoletè cæruleus, vel major.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus, Cluſ. hiſt. & Eyſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzant. tenuifolius præcox, Lob. ad. part.2.

Huc referendus
Hyacinthus Byzantinus flore cæruleo lacteo, Svvert.

IX Hyacinthus ſtellaris cæruleus ſtriatus.
Hyacinthus ſtellatus Poreti, Cluſ. cur poſt.

X. Hyacinth. ſtellaris ſaturè cæruleus.
Hyacinthus Hiſpanicus ſtellaris flore, Cluſ. cur. poſt.

XI. Hyacinthus ſtellaris æſtivus cæruleo purpuraſcens major.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Cluſ. hiſt. ap. altera.

Flores ſunt ſubcærulei dilutiores: ſic albi, ſtaminibus purpuraſcentibus.

XII. Hyacinthus ſtellaris æſtivus minor floſculis alternatim ſitis.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus minor, Cluſ. in auct. ap. alt. & cur. poſt.

XIII. Hyacinthus ſtellaris folijs & radice lilij.
Hyacinthus ſtellaris lilifolius, Lobel. Lugd. Ger.
Hyacinthus liliaceus, vel ſeptimus, Tab.
Hyacinth. ſtellat. λειώφυλλος, Cluſ. hiſt. & ap. alt. ejuſdemq; auctario & cur. poſt.
Hyacinthus lilifolius flore cæruleo pallido, Svvert.

Flores intensè cærulei, ſive violacei, rarius nivei.

XIV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis major.
Hyacinthus autumnalis major, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. (cui & Typhium Theophraſti) Ger.
Hyacinthus ſtellatus autumnalis anguſtifolius major, Eyſt.

Aliquando cauliculis eſt ramoſis, & Svvertius exhibet
Hyacinthum autumnalem albo flore.
Hyacinthum flore purpureo pallido.

XV. Hya-

XV. Hyacinthus stellaris autumnalis minor.
Hyacinthus autumnalis, Ges. hor. Ad. Clus. hisp. Lob. Lugd. Ger.
Hyacinthus autumnalis minor, Dod. Clus. hist. Eyst.
Bulbus æstivus Dalech. Lugd.
Flos cæruleus, purpuræ dilutioris, ex purpura rubens.

XVI. Hyacinthus stellaris minimus.
Hyacinthus stellaris vernus pumilus, Lob. ad. par. 2. Eyst.

XVII. Hyacinthus minimus maritimus in Prod. descript.

In Florilegio Svvertij adhuc pinguntur sex diversi Hyacinthi;
Hyacinthus stellaris albus: 2. cæruleus: 3. ex cæruleo violaceus: 4. carnei coloris: 5. luridus: 6. stellatus major, azureus, hicque elegantissimus existit.

HYACINTHUS INDICUS.

I. Hyacinthus Indicus bulbosus stellatus.
Hyacinthus stellatus Peruanus, Clus. hist. Lob. ad par. 2. Eyst.
Hyacinthus Peruanus, Robino; flore cæruleo multiflorus, Svvertio.
Hyacinthus stellatus Boëticus, Clus. cur. post.
Variat colore floris, qui nunc è cæruleo purpureus, modò saturatioris purpuræ & quasi violaceus, umbone purpureo, staminulis cæruleis: vel ex albo rubicante, umbone & staminulis albis, quem nomine
Hyacinthi Peruani carnei coloris, Svvertius pinxit.

II. Hyacinthus Indicus bulbosus minor.
Hyacinthus Indicus minor Orientalis, Svvert.

III. Hyacinthus Indicus tuberosus flore Hyacinthi Orientalis.
Bulbus Indicus flore albo Hyacinthi Orientalis æmulo, Paludano.
Hyacinthus Orientalis Indicus, Simoni Touar.
Hyacinthus Indicus tuber. radice, Clus. hist. Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus minor Indicus tuber. radice albus, Svvert.

IV. Hyacinthus Indicus tuberosus flore Narcissi.
Hyacinthus Indicus tuberosâ radice, Robino.
Hyacinthus major Indicus tuberos. radice, Svvert.

HYACINTHUS COLCHICI folio.

I. Hyacinthus latifolius maximus.
Hyacinthus Ind. Orient. dictus, adhuc incognitus, Svvert.

II. Hyacinthus latifolius alter.
Hyacinthus Africanus bulbo crasso facie Hyacinthi Peruani, Svvert.

BULBUS ERIOPHORUS

BULBUS CRINITUS ET FLOS. Tigridis.

BULBI ἐελοφόρυ, id est, laniferi, inter veteres Theoph. 7. hist. 13. meminit, illum in littoribus nasci, lanamq; sub primis tunicis habere, ex qua togæ & aliæ vestes conficiantur: cujus & Plin. lib. 9. cap. 11. meminit, Theophrasti testimonio usus.

I. Bulbus eriophorus Peruanus.
Eriophorus Peruanus, Clus. hist.
Magnam cum Hyacintho Indico bulboso stellato affinitatem habet, hujus tamen folia duplo latiora: flos purpureus, circa umbilicum cæruleus, venâ atropurpureâ floris folium percurrente,

II. Bulbus eriophorus Orientalis.
Bulbus eriophorus, Clus. pan. & hist. Lob. Dod. Cam. Lugd. Tab.

Bulbus

Bulbus lanatus ex Oriente, Cæs.
Cùm Dodonæus in florum historia fictitiam figuram posuerit, idcirco eandem figuram sub nomine
Eriophori bulbi commentitij, posuére Lobel. Lugd. at Cast.
Bulbi eriophori, & Tab. sub Eriophori bulbi altera icone.
Ipse verò Dodonæus edit. postrema, utramque figuram habet; alteram titulo Bulbi eriophori icon ab amico missa; alteram, Bulbi eriophori Viennæ nati effigies.

III. Bulbus eriphorus minor.
Hyacintho obsoleto Æthiopico, subjecit Clus. cur. post.

IV. Bulbus marinus crinitus, τειχώδης, in hist. Lugd. proponitur; quid sit, ignoramus.

V. Tigridis flos, Dod. Lub. Lugd. Tab.
Ocelo Xochiel, id est, flos Tigridis, novæ Hisp. sive Mexiocanæ Provinciæ, in hist. Mexiocana.
Radicem habet porraceam, folia gladioli, flos rubet egregiè, circa medium tamen albus, & instar pellis Tigridis maculatus: hujus veram figuram in florilegio I. du Bry videre est.

SECTIO SECUNDA.

NARCISSUS: LEUCOIUM: LILIO-NARCISSVS SIVE TVLIPA.

NARCISSUS ET EJUS SPECIES.

NÁΡΚΙΣΣΟΣ καὶ λείριον *Dioscoridi l.4.c.161. & Theoph.6.hist.6. & 7. ejusdem 12. dicitur, non à Narcisso adolescente nimium seipsum adamante, ut Poëta fabulantur, sed à vi stupefaciendi, quam ναρκῶσιν Græci vocant: seu ut Plinius, à narce, quam vim Narcisso inesse l.21. c.19. testatur: hinc Plutarcho in Symposio, quasi nervos hebetans & torpidas gravitates efficiens dicitur.*

Unius Theophrastus meminit: at Dioscorides in flore differentiam notat, qui albus sit, intus croceus, in quibusdam purpureus, ita ut alius sit πορφυρῶδες, alius κροκῶδες, Et Plinio l.21.c.5. Narcissus alter flore candido, calyce purpureo: alter calyce herbaceo: per calycem intelligens quod in floris medio est, nullius Græci autoris exemplo: & seq.c.19. Narcissum unum purpureo flore, & alterum, herbaceum dixit.

NARCISSUS PORRACEO FOLIO, angusto calyce, latifolius simplex, uno flore.

I. Narcissus maximus pallidus folijs incanis.
Narcissus omn. maximus pallidus ad Clus. cur. post.

II. Narcissus maximus flore cæruleo albicante fimbriâ croco aureâ.
Narcissus maximus mediopurpureus, aut cæruleus latifolius Hispanicus, Eyst.

III. Narcissus albus magno odore flore circulo pallido.
Narcissus 13. medioluteus Poëticus, Tab.
Narcissus mediopurpureus, Ger. ico.
Narcissus latifolius 7. Clus. hist.

IV. Narcissus niveus odoratus circulo rubello.
Narcissus serotinus montanus, Clus. pan.
Narcissus latifolius 6. Clus. hist.
Narcissus mediorubeus communis, Svvert.

V. Narcissus albus circulo purpureo.
Narcissus purpureus, Ges. hor.
Narcissus mediopurpureus, Dod. Lugd. Clus. pan. Eyst.
Narcissus mediocroceus purpureus, Ad.

Nar-

Narcissus Poëticus mediopurpureus, Lob.
Narcissus, Cast. primus circulo rubeo, Cæs.
Narcissus 14. & Poëticus 5. Tab.
Narcissus mediopurpureus præcox, Ger.

Unum fert florem, raro binos: & huic similem, circulo tamen rubro, in Pannonicis Clusius proponit,
Narcissum serotinum montanum vocans.
Narciss. medio rubeus communis, Svvert.

VI. Narciss. alb. circulo croceo vel luteo.
Narciss. Veterum, Trag. Candidus, Lon.
Narcissus primus, Dod. gal. Cæs.
Narcissus Italicus flore candido, & Narcissus alb. Ges. hor.
Anemone limonia Theophrast. Narcisso cognata, Eid.
Narciss. Poët. mediocroceus, Lob.
Narcissus Poëticus medioluteus Dodonæi, Lugd.
Narcissus 10. roseoluteus major, Tab.
Narciss. medio purpureus præcox, Ger. ico.
Narcissus serotinus, Svvert.

Hic à priore potissimum circuli colore differt, & Narcissus Dioscoridis videtur.

Hujus generis tres reperiuntur; forma, colore, aut odore nequaquam, & magnitudine parum, sed florendi tempore, differentes: majores, medij, præcoces: & serius prodeuntes, minores sunt.

VII. Narcissus albus circulo croceo minor.
Narcissus minor serotinus mediocroceus, Lobel. ico.
Narciss. 16. serotinus albus, Tab. minor, serotinus, Ger.

VIII. Narcissus flore cæruleo, Clus. pan.
Narciss. cæruleus, solo floris colore à Narcisso medio croceo differens, Lob. ad. part. 2.

NARCISSUS EXOTICUS.

I. Narcissus Indicus totus ruber.
Narciss. latifolius octavus, qui & Indicus rubro flore, vulgo Jacobæus, Robi. Clus. hist.
Narcissus Indicus rubro flore, Lob. ad. part. 2.
Narciss. Ind. flore sanguineo, Svvert.

Ex India Orientali adfertur.

II. Narcissus ex albo rubescens.
Narciss. Gareti, flore albo exteriore parte rubicundo Svvert.

III. Narciss. Ind. obtuso latiss. folio, bulbo vastissimo.
Narcissus Indicus Orient. bulbo magno & compressiore rotundo, folijs Narcissi, Svvert.

IV. Narciss. Ind. obtuso latissimo folio alter.
Narcissus Indicus Occident. folijs Narcissi latifolij, Svvert.

V. Narciss. Ind. lato & multiplici folio.
Narcissus promontorij Bonæ spei bulbo oblongo, Svvert.

VI. Narcissus Africanus folijs bifolij.
Narcissus Africanus sive Narciss. exoticus, Lobel. ad part. 2.

Variat folio acutiore, rotundiore, & complicato; flore est phœniceo.

NARCISSUS LATIFOLIUS SIMplex pluribus floribus.

Narcissus totus albus.

I. Narcissus albus major odoratus.
Narcissus latifolius major, in latifoliorum classe alter, Clus. hist.

Communiter binos, interdum ternos & quaternos flores, & sex folijs, imò ex duodecim constantes, Clusius notavit.

II. Narcissus Orientalis major albus.
Narcissus Orientalis major polyanthos totus albus, Eyst.

Est latifolius, floribus copiosis albis peramplis, odoratus, tribus staminibus luteis brevibus donatis.

III. Narcissus Orientalis medius albus.
Narcissus Orient. medius totus albus polyanthos, Eyst.

A priore sola magnitudine differt.

IV. Narcissus Orient. albus calice stellato.
Narcissus Orient. albus odoratus calice stellato, Eyst.

Floribus est albis odoratis, in medio stamina aurolutea instar stellæ radiatim disposita.

V. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus, Dod. Lob. & Lugd.
Narcissus totus albus prior, Clus. hisp.
Narcissus latifolius simplici flore prorsus albo, Eid. hist.
Narciss. albus major, Cam. quintus albus, Tab.
Narcissus Orient. polyanthos minor totus albus, Eyst.
Narciss. medioluteus polyanthos, Ger. ico.

VI. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus alter, Clus. hisp.
Narcissus latifolius niveus alter, Eid. hist. descr.

Narcissus totus albus paucioribus floribus, Lob. ob.
Narcissus albus minor, Cam.

VII. Narcissus niveus.
Narcissus latifolius niveus tertius, Clus. hist.

VIII. Narcissus albus flore minore Jasmini odore.
Narciss. latifol. niveus tertius alter, Clus. hisp.

Narcissus medioluteus.

I. Narcissus orientalis albus calice luteo Campanulæ simili maximus.
Narciss. polyanthos orient. calice medioluteo odoratus maximus, Eyst.

Hujus, ut & duorum sequentium calix, campanulæ instar amplus luteus: flores jucundum odorem spirant.

II. Narcissus orientalis albus calice luteo medius.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus odoratus medius, Eyst.

III. Narciss. orient. albus calice luteo minor.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus minor odoratus, Eyst.

IV. Narcissus orient. calice aureo pluribus foliolis pleno.
Narcissus orientalis mediocroceus calice pleno, Eyst.

Flos albus, calice aureo pluribus tortilibus foliolis pleno.

V. Narcissus Orient. calice rotundo auroluteo.
Narciss. orient. mediocroceus major, Eyst.

VI. Narcissus pallidus mediocroceus.
Narciss. medioluteus Pisanus, Lob. ico. Svvert.
Narcissus latifolius flore prorsus albo secundus, Clus. hist.

VII. Narcissus pallidus medioaureus.
Narcissus sulphurei coloris minor, ad Clus. cur. post.

VIII. Narcissus albus circulo croceo polyanthos.
Narcissus. Matth. comp. octavus, edit. Ital.
Narcissus mediocroceus serotinus polyanthos, Lob. ico.
Narciss. quart. Matthioli, Lugdun.
Narcissus 15. niveus serotinus, Tab. totus albus, Ger. ico.
Narcissus, Castori; quem quinto simplici flore junxit.

Hic etiam circulo purpureo reperitur, qui Narcissus mediopurpureus, Eyst.

IX. Narcissus pallidus circulo luteo.
Narcissus medioluteus, Dod. Lugd. Ger. Svver. Eystett.
Narcissus albidus medioluteus, Lob.
Narcissus 6. medioluteus 1. Taber.
Narcissus latifolius flore prorsus flavo, Clus. hist. icon.

X. Narcissus pallidus circulo aureo alter.
Narcissus latifolius 5. vel Narcissus pallido flore medioaureus, Clus. hist.

Meminit Clusius & alterius, cujus flos ex pallido virescit, calice angusto flavo.

XI. Narcissus medioluteus copioso flore odore gravi.
Narcissus octavus fortè Matth.
Narcissus medioluteus, Ad. Lob. (cui & Donas Narbonensium) Clus. hisp. Svert. medioluteus alter, Dod. Lugd.
Narcissus præcox simpl. flore, vel latifolius simplex 1. Clus. hist.
Narcissus 7. medioluteus 2. Tab.
Narcissus Pisanus, Ger.
Narcissus alter comoso flore, Cæs.
Narcissus Constantinopolitanus minor calice fimbriato, mediocroceus, Eyst.

Variat folijs obtusioribus & acutioribus: sic floris colore, qui aliquando sulfureus, sive ὠχρόλευκος: aliquando 10. 12.. etiam 18. flores observavimus.

XII. Narciss. medioluteus majorib. floribus.
Narcissus præcox, Clus. hisp.
Narcissus medioluteus alter, Lob. obs.
Narciss. latifol. Byzantin. mediolut. 2. Clus. hist.

Præcocior priore, latioribus folijs, & floribus majoribus.

XIII. Narciss. niveus calice flavo odoris fragrantissimi.
Narciss. latifol. simpl. mediolut. 3. Clus. hist.

Narcissus totus luteus.

I. Narcissus luteus polyanthos Africanus.
Narciss. Africanus major, flavus polyanthos: in addit. ad Clus. cur. post.
Narcissus Africanus multiflorus coronatus, Svvert.
Narcissus luteus Africanus major, &
Narcissus Africanus aureus major, Rob.

II. Narciss. luteus polyanthos Lusitanicus.
Narcis-

Narcissus d'Argiers, aut Ægyptius, Lob. ad. part. alt.
Narciss. de Argiers polyanthos totus lut. Eyst.
Narciss. Africanus flore aureo, Svvert.
III. Narciss. luteus Constantinopolitanus.
Narciss. totus luteus ex Thracia, Clus. hisp.
Narciss. latifolius flavo flore sive 4. Zerincadacatamer nomine allatus, Eidem hist.
Flos aut omnino luteus, aut pallidus: qui pallidus, caliculum planè aureum habet.
IV. Narciss. angustifolius totus luteus.
Narcissus totus luteus semper florens Caccini, ad Clus. cur. post.
Singulis caulibus ad quindenos flores, idque sæpius in anno, Florentiæ profert.
V. Narciss. angustifol. flavus magno calice.
Narcissus 9. qui angustifolius 1. vel Narcissus juncifolius 1. amplo calice, Clus. hist.
Narciss. maximo calice, flore luteo, Svvert. qui alium adjungit.
Narcissum oblongo calice, flore luteo.
Narciss. juncifolius præcox major, &
Narciss. juncifolius latiore calice, Eyst.

NARCISSUS PORRACEO angusto folio.

I. Narcissus angustifolius albus major.
Narcisso juncifolio albo flore, junxit Clus. in cur. post.
II. Narciss. angustifolius albus minor: qui 1. in Prod.
III. Narciss. angustifol. pallidus calice flavo.
Narcissus sulfurei coloris majusculus, ad Clus. cur. post.
IV. Narcissus parvus albus fimbria suave rubente.
Narcissus paruus stellatus albus medio suave rubente vertice, Lob. ad. par. 2.
V. Narcissus mediocroceus gramineo folio.
Narcissus mediocroceus tenuifolius, Lob. ad. par. 2.

NARCISSUS JUNCIFOLIUS. simplex, luteus & albus.

I. Narciss. juncifol. oblongo calice luteus major.
Narciss. juncifolius prior, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. juncifol. major, Dod. odoratiss. Cam.
Narciss. luteus juncifolius vel luteus Africanus, Ad. præcox, Lob.
Narciss. 10. angustifol. 2. & juncifol. 1. Clus. hist.
Narciss. 8. juncifolius 1. Tab. juncifol. præcox, Ger.
Narciss. major juncifol. Eyst.
Flores terni, quaterni, quini, interdum gemelli odorati.
II. Narciss. juncifol. luteus minor.
Narciss. juncifol. Dod. flo. Lugd. alter, Clus. hisp.
Narciss. juncifol. minimus Dod. Camer. Clus. hist. Eyst.
Narciss. juncifolius serotinus, Lob. Ger.
Narciss. 9. juncifolius 2. Tab.
Narciss. flore luteo, brevi calice, Svvert.
Clusius frequentioribus: Lobelius paucioribus folijs dicit: uterque eadem figura utitur: unico aut altero flore flavo & odoro.
III. Narciss. juncifol. flore luteo variegato.
Narciss. luteus albicantibus lineis distinctus, brevi calice, Svvert.
IV. Narcissus juncifol. flore pallidiore, calice flavo.
Narciss. juncifol. minor, Clus. hist. ap. & Lob. ad. par. 2. minimus, Eyst.
V. Narciss. juncifol. flore rotundo roseo.
Narciss. juncifolius flore rotundæ circinitatis roseo, Lob. Lugd. Svvert. cui flos albus est.
Narcissus 10. roseoluteus major & minor, Tab.
VI. Narcissus juncifolius totus albus.
Narciss. juncifol. flore albo, alter, Clus. ap. alt. auct. & cur. post.
Narciss. juncifol. polyanthos albus, Eyst.
VII. Narciss. autumnalis albus.
Narcissus juncifolius albus autumnalis medio obsoletus, Svvert.
VIII. Narciss. albus autumnalis minimus.
Narciss. autumnalis minor, Clus. hisp. Lugd. Tab. Ger. parvus, Dod. Lob.
Narciss. serot. sive autumnal. minim. Clus. hist.
IX. Pseudonarcissus gramineo folio, sive Leuconarcissus æstivus: qui 2. in Prod.

NARCISSUS MAGNO ET brevi calice.

I. Narciss. latifol. max. alb. calice brevi luteo.
Narcissus albus max. calice luteo brevi, Eyst.
II. Narciss. latifolius pallidus calice amplo & aureo, caule striato.
Narcissus latifol. flavo flore amplo calice, Clus. cur. post.
Pseudonarcissus pallidus calice amplo, Eyst.

Variat unico flore, aliquando binos conjunctos habet: hic intensè luteus, ille pallidus: ad Cluſ. cur. poſt.

III. Narciſſ. latifol. pall. calice amplo alter.
Narciſſus omnium maximus pallidus amplo calice flavo: in addit. ad. Cluſ. cur. poſt.

IV. Narciſſus latifolius ſulfureus vel albus brevi calice.
Narciſſus ſulfurei coloris brevi calice, Svvert.
Narciſſus totus albus brevi calice, Idem.

Pluribus eſt floribus. Addit & alium totum album triplici flore & anguſtiore folio.

V. Narciſſus albus medius calice luteo brevi: & Eyſtet.

NARCISSUS MAGNO ET OBlongo tubo vel calice, latifolius.

I. Narciſſus maximus pallidè luteus.
Narciſſus maximus griſeus vel pallidus, amplo calice flavo, non deſcriptus, Svvert.

II. Narciſſus alter craſſo bulbo.
Narciſſus minor pallidus amplo calice flavo non deſcriptus, Svvert.

III. Narciſſus ſubflavus tubo ſexangulo.
Narciſſus falſus ſive Pſeudonarciſſus tuba ſexangulari dilutior flavus non deſcriptus, Svver.

IV. Narciſſus flavus tubo rotundo.
Narciſſus ſeu Pſeudonarciſſus oblonga tuba rotunda, non fimbriata quaſi abſciſſa, flavo flore, Svvert.

V. Narciſſus albus tubo luteo.
Narciſſus ſeu Pſeudonarciſſus albus oblongo calice luteo, Svver.

VI. Narciſſ. alb. calice flavo, moſcari odore.
Narciſſus oblongo calice, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Narciſſus albus luteo longiore calice, ad Cluſ. cur. poſt.
Pſeudonarciſſus albus calice luteo, Eyſt.

Triplicis Cluſius meminit: 1. fl. albo, calice flavo. 2. flore albo, ſed calicis ore magis croceo: 3. flore ex albo palleſcente, aut ὠχρολευκῳ, calice latiore & oris croceis.

Et in curis poſt. in alijs ſtylus tubi oras ſuperat, in alijs non excedit. Aliquando (ut ad cur. poſt. additum) fore majore ex folijs niveis, aut candidis, ſed anguſtioribus & oblongis, odore grato.

VII. Narciſſus albus calice flavo alter.
Narciſſus albus oblongo calice præcox, ad Cluſ. cur. poſt.

Triplex ſpecies: 1. latis & viridibus folijs, caule breviore, flore albo, tubo flavo: 2. folijs anguſtioribus: 3. folia tubum cingentia pallida, anguſtiora, & acuminata: & eſt tubo fimbriato & non fimbriato, ut eſt
Narciſſus tuba non fimbriata flaveſcente, Svve.

VIII. Narciſſus ſyl. pallidus calice luteo.
Βολβοκώδιον Theoph. Codiaminum Gaza vertit, Plin. lib. 22. cap. 11. ſecutus.
Narciſſus Brunf. Lac. quo ad ico. primam.
Narciſſus luteus, Trag. Geſ. hor.
Narciſſus 8. Matth. fol. quo ad ico. 1.
Narciſſus 3. Eid. comp.
Narciſſus Matthioli, Lugd. quoad 2. ico.
an Narciſſus, Ang?
Codianum, vel Codiaminum flore Codij, id eſt, Campanulæ, Geſ. hor.
Bulbus ſyl. & Codiaminum, Eid. col.
Pſeudonarciſſus, Dod. gal. vulgaris, Cluſ. hiſt.
Pſeudonarciſſus luteus, Tab. Eyſt.
Narciſſus luteus ſyl. Dod. Lon. Lugd.
Narciſſus totus luteus montanus, Theoph. Ad. & Lob.
Narciſſus calice prælongo anguloſo, Cæſ.
Pſeudonarciſſus Anglicus & Hiſpan. Ger.
Pſeudonarciſſus minor Germanicus, Svver.

Cauli cuilibet communiter flos unus inſidet: aliquando duo: hinc
Pſeudonarciſſ. vulgaris binos flores in eodem caule gerens, Cluſ. hiſt. ap. alt. verùm & triplici flore adſervo: reperitur & magis præcox, Cluſ. hiſp.
Pſeudonarciſſus præcox, Eyſt.
Sic Cluſ. hiſt. ap. alt. auctar. multas notat differentias, flores majores, minores, forma & colore diſſimiles: aliquibus ſex folia tubam amplexantia præpallida, alijs pallida, alijs ſaturatiora: tubus aut valdè amplus, aut anguſtus, qui vel pallidus, vel flavus & quaſi aureus, aut oris crenatis, vel crenatis & fimbriatis ſimul, quales ſunt
Pſeudonarciſſus ſimpl. Belgarum &
Pſeudonarciſſus luteus, Eyſt.
Aut quodammodo æqualibus, & minimè criſpis. Huc referri poſſunt:
Bulbus flore luteo ſuperiore parte aperto, &
Bulbus alius flore luteo humili, cujus ſemen ſimile Hemerocallidi Valentinæ: plura non habet, Cluſ. pan.

IX. Narciſſus maj. tot. lut. calice prælongo.

Pſeudonarciſſus major, Cluſ. hiſp. & Hiſpanicus Cluſ. hiſt. Svvert.
Narciſſus ſyl. alter, Dod.
Narciſſus totus luteus montanus, Theophraſti. Hiſpanicus, Lob.
Narciſſus totus luteus montanus major, Eyſt.
Huic ſimilis inodorus, inefficacior locis ad meridiem, Ad.

X. Narciſſus totus luteus flor. folijs reflexis.
Narciſſus totus luteus oblongo calice & reflex. folijs, Eyſt.

XI. Narciſſus parvus totus luteus.
Pſeudonarciſſi genus admodum exile, Cluſ. pan.
Pſeudonarciſſus minor Hiſpanicus latifolius, Cluſ. hiſt.
Narciſſus totus luteus mont. minimus, Eyſt.
Narciſſus Hiſpanicus flore luteo pumilus, Svvert.

XII. Narciſſus albus oblongo calice.
Pſeudonarciſſus albo flore, Cluſ. hiſt. ap. alt. auct. totus abus, Eyſt.
Narciſſus oblonga tuba totus albus, Svver.
Duplex eſt: unus altior flore longiore & tubo anguſtiore, flore albo, vel etiam ὠχρόλευκον colorem accedente: alter humilior, flore breviore & tuba laxiore. Aliquando flos non pendulus ſed protuberans, Cluſ. cur. poſt.

XIII. Narciſſus albus fimbria lutea.
Pſeudonarciſſus flore albo tuba oblonga, fimbrijs luteis, Svver.

XIV. Narciſſus luteus repens.
Pſeudonarciſſus minor luteus repens, Eyſt.

NARCISSUS OBLONGO CALICE, vel Calathi figurâ, anguſto etiam juncifolio.

I. Narciſſus anguſtifolius albus calice oblongo floreque reflexo.
Narciſſus juncifolius albus fl. reflexo, Cluſ. ap. alt. auctar. & cur. poſt.
Narciſſus juncifolius alb. calice magno, Lob. ad. par. alt.
Narciſſus totus alb. reflexus, Svvert.

II. Narciſſ. montan. juncifol. calice flavo.
Pſeudonarciſſus primus, Cluſ. hiſp. juncifol. primus, Cluſ. hiſt. & junceis folijs, Eid. cur. poſt.
Narciſſus montanus juncifol. minimus, Lob. Lugd.
Narciſſ. juncifol. fl. luteo reflexo, Svvert.

III. Narciſſ. montan. alter flore fimbriato.
Pſeudonarciſſ. juncifol. 2. flavo flore, Cluſ. hiſt.
Narciſſ. montan. juncifol. minim. alter, flore luteo fimbriato, Lob. Lugd.
Pſeudonarciſſ. juncifol. Eyſt.
Huc referendus
Narciſſ. tubâ fimbriatâ flore flaveſcente, &
Narciſſ. pſeudojunceis folijs luteus fimbriat. Svvert.

IV. Narciſſ. montan. albus minimus.
Narciſſus omnium minimus montanus alb. Lob. Lugd.
Pſeudonarciſſ. juncifol. 3. albo flore, Cluſ. hiſt.
Variant hi tres: alijs flos amplior, vel flaveſcentis coloris, vel flavi, vel aurei: in nonnullis ſtilus oras excedit, in alijs vix ad oras pertingit: aliquando oris æqualibus, aliquando fimbriatis.

V. Narciſſ. montanus juncif. calice aureo.
Pſeudonarciſſ. minim. juncifol. aureus, Eyſt.

VI. Narciſſ. montanus coronatus.
Narciſſus montanus minimus coronatus, Lob. ico.

NARCISSUS PLENO FLORE.

I. Narciſſus Orient. fl. multiplici & pleno alboluteo.
Narciſſus nobilis Orient. polyanthos mixtus, Eyſt.

II. Narciſſ. latifol. alb. medioluteus.
Narciſſ. 9. Matth. comp. & primus, Eid. fol.
Narciſſ. 8. Matthioli, Lugd.
Narciſſ. flore multiplici, Cluſ. hiſp. (pleno flore 1. in hiſt.) Lugd. multiplex, Dod.
Narciſſ. albus polyanthos (ſive Chalcedonicus & multiplex) Lob Ger.
Narciſſ. 4. Lon. 1. polyanthos, Matth. Tab.
Narciſſ. exoticus ſive Conſtantinopolit. Cam.
Narciſſ. major fl. multiplici, Eyſt.
Narciſſ. Chalcedonicus pleno flore albo, Svver.
Narciſſi mediocrocei plenifloris degenerationes, in ſua hiſtoria ſe propoſiturum, Lob. ad. par. 2. pollicetur.

III. Narciſſ. latifol. alb. medio aureus.
Narciſſ. pleno flore ſecundus, Cluſ. hiſt.
Terni, quaterni, flores, ſuavis odoris.

IV. Narciſſ. albus corona multiplici lutea.
Narciſſ. pleno flore 2. Cluſ. pan. 3. Eid. in hiſt.
Narciſſ. albus alter media fimbriata lutea mul-

tiplici corollâ, Lob.ico.
Narcissus juncifolius multiplici complexu, constans, Cæs.
Narcissus medioluteus corona duplici, Svver.

Odore est, inter Narcissum & Muscari medio: etiam cum decem floribus vidimus.

V. Narcissus bulbo anguloso.
Narciss. Constantinopolitanus, quem Zeiden Sari vocant, Camer.

VI. Narciss. multiplex totus flavus.
Narciss. plenus quartus flavo flore, Clus. hist.
Narciss. flavus pleno flore, Svvert.

VII. Narcissus mediopurpureus multiplex.
Narcissus pleno flore quintus, Clus. hist.

Flos unus, interdum duo, odore ad Muscari accedens: aliquando viginti & pluribus: aliquando sexaginta quatuor folijs constat.

VIII. Narcissus totus niveus multiplex.
Narciss. pleno flore sextus, Clus. hist.
Narcissus albus pleno flore, Svvert.

IX. Narciss. albus multiplex ex Virginea.
Narcissus totus albus de Virginea pleno flore, oblongo apice, Svvert.

X. Narcissus sylv. multiplex calice carens.
Pseudonarcissus pleno flore, Clus. hist.
Pseudonarcissus luteus polyanthos, Tab.
Narcissus sylv. multiplex, Dod.
Narciss. luteus multiplici flore, Lob.
Narciss. luteus multiplex Dodonæi, Lugd.
Narcissus cujus flos multiplici plexu rosæ instar constat, Cæs.
Narcissus ex luteo pallidus flore pleno, Cam.
Narciss. sylv. stellatus, Eyst.

Duplex est: unus elegantior est, florem explicatum semper gerens: hic
Pseudonarcissus luteus flavo pleno flore, Svve.

Alter verò florem explicat, sed involucro inclusus permanet: uterque pallidus.

XI. Narcissus flore pieno variegato.
Narciss. Septentrionalis flore pleno luteo, Eyst.

XII. Narcissus luteus syl. duplici & triplici tubo aureo.
Narcissus duplici tuba flore luteo, Svvert.
Pseudonarcissus pleno flore, seu triplici tuba, Clus. hist. ap. alt. & cur. post.
Narcissus Septentrionalis calice luteo pleno, duplicatis folijs, Eyst.

XIII. Narcissus luteus syl. triplici tubo alter.
Pseudonarcisi pleno flore varietas, Clus. cur. post. qui duplicem proponit.

Narcisi totilutei præcocis Septentrionalium, sive montani Theophr. omnium vulgatissimi, triplicem ex eadem radice differentiam, additâ figurâ, Lob. ad. par. 2. recenset.
Narciss. Septent. fl. pleno luteo oris incisis, Eyst.

XIV. Narciss. luteus tubo diviso.
Pseudonarcissus duplex diviso calice odoratus, Svvert.

XV. Narciss. latifolius luteus multiplex.
Narcissus Cyprius luteus polyanthos fl. pleno, Lob. ad. part. alter. & addit
Narcissum polyanthea Byzantinum hujus familiæ esse, quem tamen non describit.

XVI. Narcissus juncifol. aureus multiplex Anemones formâ.
Narcissus juncifol. pleno flore, Clus. cur. post.
Narcissus juncifolius luteus flore pleno, Eyst.

Est & huic similis alter, qui licet multiplex sit, tamen adeo multiplex foliorum textura non est, quem
Narcissum aureum pleno flore vocat Svver. hunc à Patre Gregorio de Regio Capucino, unà cum alijs ex Italia accepimus.

NARCISSUS MARITIMUS.

I. Narcissus maritimus.
Ἡμεροκαλλὶς, Theoph. 6. hist. 1. ubi Elium Gaza vertit.
Hemerocallis quibusdam putatur, Bulbus scilicet littoralis, Theoph. Pancratium Monspel. & Squilla minor Pharmacop. Ges. hor.
Hemerocallis Valētina, Clus. hisp. & hist. Dod. fl. Lob. (cui & Narcissus Constantinopolitanus Matth.) Cam. (cui & Con Zambach Turcis) Taber.
Pancratium marinum, Ad.
Pancratium floribus rubris, Lob. ico.
Pancratium Dalech. Lugd.
Narcissus marinus, Dod. Clus. hist. ap. alt. & cur. post. Cæs.
Narcissus Pancratium marin. flore albo, Svve.

Variat flos colore: apud Monspelienses est albo, est subluteo, & est pallescente: apud Italos, rubeo & purpureo, quandoque punicante: hinc apud Lobelium in iconib. duplex figura,
Pancratium marinum, &
Pancratium floribus rubris: & apud Taber.
Lilium marinum album,
Lilium marinum luteum:
Narcissus major sive Pancratium floribus rubris,

bris, & Narcissus Pancratium marinum sive Hemerocallis Valentina, Svvert.

II. Narcissus Illyricus liliaceus.
Narciss. 3. vel Constantinopolitanus, Matth. & Lugd. qui priorem putat.
Asouzenas de las Indias, Lob.ob.
Lilionarcissus Hemerocallidis Valentinæ facie, &
Lilionarciss. Orient. Plateau, Clus. hist.
Lilionarciss. Hemerocallidis facie, Eyst.
Narcissus montanus sive marinus alter, qui Matthioli tertius, Clus. hist. app. 2. & in auct. hujus meminit.
Narcissus Constantinopolitanus, Tab.
Narciss. 3. Matthioli multiflorus albus, Svvert.
Pancratium Indicum alterum vernum, sive Narcissus Indicus alter facie Pancratij Monspeliani, Lob. ad. par. 2.

Flores seni, septeni: sic, caule duplici: ab uno 14. Liliacei candidi, ab altero 12. aliquando unus caulis triginta quinq; flores sustinuit: aliquando flos fuscus caryophyllo aromatico concolor.

III. Narcissus Indicus autumnalis.
Pancratium Indicum, aut Narcissus Indicus maximus autumnalis quorundam, Lobel. ad. part. 2.

IV. Narcissus Indicus folio latissimo triquetro.
Narcissus sive Pancratium Orientale Svvert.

V. Narcissus Indicus latifolius alter.
Narciss. Indic. sive Pancratium Occid. Svvert.

LEUCOIUM BULBOSUM EJUSQUE Species.

Λευκόιον apud Theoph. 6. hist. 7. & 7. ejusd. 13. Gaza violam albam vertit. Leucoion, inquit, florum prima se ostendit, emicat ubi cœlum clementius statim, etiam nondum hyeme exacta: ubi verò immitius, postea. Plin. l. 21. c. 11. Viola alba florum prima Ver nunciantium, cujus vita longissima est trimatus.

I. Leucoium bulbosum vulgare.
Leucoium Theophrasti, & Viola alba, Plinij.
Narciss. Martius. Brunf. septimus, Matth. Lugd.
Viola alba Theoph. Trag. (cui & Hemerocallida Diosc.) Fuch. Ges. cat.
Narcissus & Viola alba, Tur.
Narcissi candidi genus, Cord. in Diosc.
Narcissus aquaticus, Cæs.
Viola alba bulbosa Fuchsij, Lugd.
Leucoium Theoph. Dod. gal. Lon.
Leucoium bulbosum Theoph. Ges. hor. Thal.
Leucoium bulbosum primum, Tab.
Leucoium bulbosum hexaphyllon, Dod. Cam. minus, Eyst.
Leucoium bulbosum præcox majus, Clus. pan. & hist. Ger. ico.
Leucoium alterum bulbaceum Theoph. Portæ.
Leuconarcissolirion prat. vernum paucioribus floribus, Ad.
Leuconarcissolirion paucioribus floribus, Lob.
Leuconarcissolirion vulgare, & Opition Theophr. Cam. in Matthiolum.
Narcissus Germanicus vulgaris, Svvert.

Flores in singulis pediculis singuli, rariss. gemini: tribus & quinque folijs pingit, Svver. nomine
Narcissi Hispanici Leucoij minoris.

II. Leucoium bulbosum flore patulo.
Narcissoleucoion Bohemicum, Svvert.
Leucoium bulbosum hexaphyllum majus, Eystett.

Folijs est latioribus, flore majore & patulo.

III. Leucoium bulbosum majus sive multiflorum, quod aliqui Acrocorion Plinij statuunt.
Leuconarcissolirion prat. vernum, Ad. Lob.
Leucoium bulbosum polyanthemum, Dodon. Cam. Lugd. multiflorum, Tab.
Leucoium bulbosum majus, Ger.
Leucoium bulbos. serotinum majus, Clus. pan.
Leucoium bulbosum serotinum, Eystett. qui & minus exhibet.
Narcissus 2. Matthiol. Lugdunens. 3. & Matth. 10. Tab.
Narcissoleucoium majus Hispanicum. Svvert.

Variat folijs pallidiorib. minus mucronatis sed

sed velut bifidis: floribus, maculis ex viridi pallidioribus infectis.

IV. Leucoium bulbosum trifolium minus.
Narcissus tertius alter, Matth. comp.
Narcissus 8. alter, Eid. fol. 2. Lac. ico.
Leucoium bulbosum triphyllon, Dod. Cam. minus, Eyst.
Leucoium bulbosum præcox minus, Clus. pan. & hist.
Leuconarcissolirion prat. vernum omn. minimum, Ad.
Leuconarcissolirion minimum, Lob.
Leuconarcissolirion bifolium, Cam. in Matth.
Narcissus, Matth. quoad. 1 fig. Lugd.
Narcissus montanus alter, Cæs.

V. Leucoium bulbosum trifolium majus.
Leucoium bulbosum Byzant. Clus. pan. præcox, Eid. hist. & Lob. ad. par. 2. & Leuconarcissolirium, sive tertium bulbosum Leucoion, Lob.
Leucoium bulbosum triphyllum majus Byzantinum, Eystett.
an Narcissus sextus, Matth. Lugd.
Leucoium bulb. 2. Tab. sub bulb. præcoce, Ger.

VI. Leucoium bulbosum trifolium cæruleum.
Leucoium triphyll. flore cæruleo Someri, Lob. ad. part. 2.

VII. Leucoium bulbosum autumnale latifolium.
Narcisso leucoium autumnale, Svert.

VIII. Leucoium bulbosum autumnale.
Leucoium bulbosum autumnale minimum, Dod. minus, Clus. hisp. Lugd. & Cam.
Leucoium bulbosum autumnale tenuifolium, Clus. hist.
Leuconarcissolirion minim. autumnale, Lob.

IX. Leucoium bulbosum tenuifolium vernum.
Leucoium bulb. vernum minimum, sive folio capillari præcox, Clus. cur. post.

X. Leucoium unico & junceo folio.
Bulbus μονόφυλλος seu unifolius.
an βολβίνη Theophrasti, Clus. hist. app. 2. auct.
an Orinthogalum unifolium flore albicante, Svvert?

XI. Leucoico bulboso affinis duplex.
Bulbus quatuor aut quinque flores gestans in modum Campanulæ albæ, Clus. pan. & hist.
Alterum addit bulbum flore magno, Campanulæ forma, terram spectante, intus luteo, foris purpureo, ibid.

TULIPA ET EJUS SPECIES.

Tulipa, cujus descriptionem & figuram primus Gesnerus, Anno 1560. in append. ad Cordi hist. dedit, à pileo Dalmatico, vel amiculo capitis, ab ipsis gestari solito, nomen habet, idq; propter floris cum pileo similitudinem. Sunt qui Anemonem, λειμωνίαν Theoph. velint, cùm ibi Pulsatillam intelligere videatur: alij Cynorrhodon Plin. l. 21. c. 5. censent: alij ad Satyrium trifolium referunt. Turcæ Alé & Zampúl vocant. πυθιώνα fortè Theophrasti.

Genera prima tria sunt: præcocius unum: serotinum alterum: dubium tertium, medio tempore florens.

Præcox, caule est pedali, firma medulla pleno, quem folia plerumq; terna, nonnunquam quaterna & quina amplectuntur, propendentia & nutantia, interdum surrecta: cauli flos unicus (rarissimè gemini, vel summo caule conjunctim nascentes, vel bifido inhærentes) sex folijs (rarissimè septenis & octonis) constans, ex quo tot stamina, quot folijs constat, colore variantia prodeunt.

Serotina, caule est cubitali & tripedali, fungosa materia pleno, quem quaterna plerumq; folia, nonnunquam quina & sena firmiora, ut plurimum erecta non nutantia ambiunt: semine quam in præcoci majore, & bulbo longiore majoreq; plerumq; constat: sic & caulem ramosum interdum habet.

Dubiæ, quæ præcocium flore marcescente suos explicant, & serotinis florere incipientibus, jam

jam ſeneſcunt, & cum his interdum florent. Sunt inter has nonnullæ, quæ ſerotinarum magnitudinem æquant: aliæ quæ præcoces non ſuperant, nec illis forma abſimiles ſunt: & illæ quidem vel ampliſsimis floribus præditæ, vel præcoce non majoribus: quædam etenim præcocibus humiliores ſunt.

Omnium folia apice mucronato, aut orbiculato: vel tria interiora orbiculata, exteriora mucronata, & contrà exiſtunt.

TULIPA PRÆCOX SIMPLICIS & unius coloris.

I. Tulipa præcox lutea.
an Satyrion triphyllon Dioſcoridis.
Tulipa alia, Geſ. ap. ad Cordum, lutea, Caſt.
Lilionarciſſus luteus, Lob.
Tulipa præcox flava, Cluſ. hiſt. tota lutea, Ger.
an Ouludia, Lugd.

Variat: vel pallet, unguibus plerumq; aureis, vel ad auri fulgorem accedentibus, unguibus veluti fuligine aſperſis: interdum flos inodorus, vel odor imbecillus, vel quaſi croci ſive etiam ceræ recentis. Aliquando flavus, ſequenti anno flavum & rubrum commixtum habuit.

II. Tulipa præcox rubra.
Tulipa Turcarum, Geſ. ap. ad Cordum.
Narciſſus quintus, Matth. Lugd.
Anemone limonia Theophr. Tulipa quorundam, Geſ. hor.
Lilij rubentis genus videtur: Idem.
Satyrium erythronium fortè: Idem.
Lilionarciſſus ſanguineus puniceúſve, Ad. Lob.
Tulipa, Dod. Lon. major, Lug. rubra, Caſt. præcox rubra, Cluſ. hiſp. pan. & hiſt.

Color eſt nunc ſaturatiore, modo dilutiore & gratiſsimi aſpectus: interdum ineleganti & obſoleto: foliorum ungues, vel lutei omnino, aut levi fuligine in luteo aſperſi: in quibuſdam in medio ungue macula nigra, in alijs ita lata, ut ſola linea lutea ambiens conſpiciatur: interdum ungues folij partem dimidiam occupant. Odor inſtar mali aurei, ut plurimum obſcurus, vel papaveris virus referens. Aliquando qui ruber fuit, ſequenti anno variè commiſtus, ex rubro & flavo inter ſe confuſis coloribus, modo flavo, medium folium occupante, modo rubro, vel utroque radiatim per oras diſcurrente fuit. Verùm eæ, quæ nativum colorem mutant, ſubinde corrumpi ſolent. Huc pertinent ex Eyſt.
Tulipa præcox floribus rubris in album luteum langueſcentibus.

III. Tulipa præcox purpurea.
an Coſmo ſandalos Veterum inter coronarias?
Lilionarciſſus purpureus, Lob.
Tulipa præcox purpurea, Cluſ. hiſt.

Aliâs dilutior & Damaſcenam roſam colore referens: interdum adeò diluto, ut albeſcere videatur: aliâs purpura ſaturatior, & violaceum ſive amethyſtinum colorem habet: hic eſt,
Lilionarciſſus purpuro violaceus, Lob.
Aliâs Pœoniæ floris æmulus: aliquando ex purpura nigricat, & obſoletior eſt: hic eſt,
Lilionarciſſus purpureus ſanguineus, puniceúſve quintus, Lobel. & huc referas duos ſequentes:
Lilionarciſſ. ſanguineum paniceúmve 8. &
Lilionarciſſum ſanguineum puniceúmve obſoletum, tribus exterioribus mucronatis folijs, internis verò retuſis, Lob.
Ungues cum apicibus aut pallent, aut lutei ſunt: nonnulli apices nigros habent, pediculis veluti fuligine infectis: odora eſt & inodora. Aliquando purpurea, ſequenti anno album & purpureum colores, variè inter ſe commixtos, & radiatim folia ſecantes, habuit. Item ex Eyſt.
Tulipa purpurea calice palleſcente &
Tulipa ſumme miniata calice luteo.

IV. Tulipa præcox alba.
Lilionarciſſus niveus, Lob. ico.
Tulipa præcox alba, Cluſ. hiſt.

Flos omnino candidus, niſi tria folia exteriora dorſo cineracei vel cærulei quippiam admiſtum haberent; ungues lutei, nonnunquam veluti fuligine aſperſi, apicibus & ſtaminibus pallidis, aliquando ungues prorſus albi, apicibus nigricantibus:
Admonet Cluſius, ſe Tulipas cærulei omnino coloris nondum vidiſſe: totum florem pallidè violaceum in horto meo habui.

TULIPA PRÆCOX Varia.

I. Tulipa præcox rubra varia, Cluſ. hiſt.
Rubræ variæ floris folia exteriora mucronata, inte-

interiora orbiculata, magna ex parte ſunt: hujus differentiæ octo:

1. Eſt magnis oris auri fulgore ſplendentibus, magnis unguibus luteis: apicibus, vel nigris, vel obſoleta purpura tinctis, pediculis veluti fuligine infectis.

2. Foliorum exteriorum ora foris lutea, interius dilutius rubentia, rubedine quaſi radiatim in luteas oras deſinente: at interiora rubent, ungues lutei, ſtamina cinerea.

3. Folia diluriore minii colore rubent, oris mediocribus, foris minij colore, interiora folia ferè tota occupante, & virgatim in oras luteas deſinente: unguibus magnis, flavis, apicibus cineraceis, pediculis luteis.

4. Folia exteriora medio dorſo luteo, ſanguineis virgulis diſtincta ſunt, parte reliqua rubra, oriſque luteis: interiora omnia ferè rubra, ſed rubro colore in aureas oras radiatim deſinente: interiore parte lutea, rubris radijs circa medium folium diſtinctis: ungues & pediculi lutei, apices nigri.

5. Folia omnia mucronata, externa, dorſo lutei, reliqua parte ſanguinei coloris, oris tamen extremis luteis, quæ internè ſanguineis radijs tota reſperſa: interiora foris ſanguinis modo omninò rubent, oris luteis ſive flavis coloribus ſe commiſcentibus, interna parte flavis, circa medium ſanguineis radijs, inſtar orbis inſignitis: ungues & pediculi lutei, apices nigri.

6. Folia mucronata, oris aureis, reliqua parte rubris, excepto dorſo foliorum exteriorum, quod aureis virgulis aſperſum: omnium ungues lutei, radiatim in rubro commixti, pediculi lutei, apices nigri.

7. Folia externa mucronata, interna orbiculata tota rubra, oris tamen aurei coloris radiatim in rubro deſinentibus: exteriores ſaturatiora, interiore tamen parte magis aurea: ungues, ſtamina, pediculi cum præcedenti conveniunt: omnium iſtorum flores ſatis odorati ſunt.

8. Folia ſunt parvis oris aureis, per reliqua elegantiſsimi rubri coloris: ungues flavi, ſtamina veluti fuligine tincta, apices obſoletè purpurei.

II. Tulipa roſea variegata polyanthos.

Tulipa polyanthos præcox roſea, colore mixta, Eyſtet.

III. Tulipa præcox lutea varia, Cluſ. hiſt.

Lilionarciſſus luteolis adverſa parte folijs, ſecundum ora ſtrijs rubris decoratus: intus verò luteus amœnus, Lob. ico.

Hujus etiam differentiæ novem ſunt.

1. Flos primis diebus totus luteus, at quarto, vel quinto, folia extrinſecus per oras rubris virgulis leviter diſtinguuntur, interna parte (præſertim tria externa) luteis remanentibus, & unguibus nonnunquam veluti fuligine tinctis, apicibus interdum luteis, pediculis fuſcis.

2. Floris folia externa, circa medium rubris radijs raris inſignita ſunt, interiora autem frequentioribus, & ad extremum uſque folium ferè excurrentibus: ungues aurei, ſtamina pallida.

3. Foliorum exteriorum oræ, foris planè rubent, interius à medio ad oras extremas rubris virgulis diſtinguuntur: interiora folia externè omnino rubent: internè, à medio ad ſummum, rubrum nervum protenſum, & latera rubentibus radijs exornata, habent.

4. Folia exteriora dorſo luteo ſunt, per oras verò dilutioris cinnabaris colore virgatim diſtincta: interiore parte, ad unguem uſq; cinnabaris color tota occupat: interiora folia cinnabaris colore infecta, nervo tamen duplici luteo ſecundum longitudinem, & luteis virgulis in oras externas excurrentibus: apices nigricant, pediculi lutei nonnullis fuligine infectis; ungues aurei, magni, ſtamina quodammodo ſuperantes: Huc refer

Lilionarciſſum luteum coccineum rubentibus oris, Lob.

5. Flos odorus eſt, cujus folia tria exteriora mucronata & lutea ſunt, oris purpura rubeſcente radiatim intercuſſante inſignitis: dein orarum extrema lutea ſunt, & interna parte, ad folij medium, radij frequentes rubri coloris conſpiciuntur: ſic interiora folia orbiculato mucrone prædita, lineis rubris ab infimo ad extremas oras luteas diſtinguuntur: interior pars minus radiata, quàm exterior: ungues magni & cum ſtaminibus & apicibus lutei.

6. Flos aliquantulum odoratus, cujus folia orbiculata, foris aurea, oris luteis, intus lutea, linea aurei, ſive rubri coloris flavo permixti, radiatim & tranſverſim folium medium ſecante: pediculi lutei, apices cineracei.

7. Folia orbiculata, exterioribus, dorſo ad extremum mucronem luteo, oris latis ex aureo rubris:

rubris: unguibus, ſtaminibus & apicibus luteis: nonnihil odorus.

8. Flos priori par, ſed dilutioris coloris, ſtaminibus & apicibus duntaxat variantibus; nec odore caret.

9. Flos luteus, oris ſtrijs rubris diſtinctis, & unguibus ſubviridibus: hic eſt

Lilionarciſſus luteus hilaris, oris rubris ſtriatis, carinâ ſubviridi, Lob. ico.

Huc referatur ex Eyſtett.

1. Tulipa lutea maculis minutis aſperſis.
2. Tulipa lutea lituris aureis.
3. Tulipa lutea margine roſeo.
4. Tulipa lutea maculis rubens.
5. Tulipa lutea prope calicem radio rubro.
6. Tulipa lutea lituris miniatis.
7. Tulipa ex pallido tota vireſcens.
8. Tulipa ex luteo citrini coloris lineis, dorſalibus viridibus.
9. Tulipa flava ex ſulphureo colore palleſcentibus lituris prope apices roſeis flammiformibus.
10. Tulipa floridè pallens oris coccineis.

IV. Tulipa præcox purpurea varia, Cluſ. hiſt. Hujus differentiæ decem ſunt:

1. Folia omnia mucronata, quæ Pœoniæ pleno flore purpureum colorem imitatur, oris ex albo purpuraſcentibus, unguibus ex luteo viridiq; coloribus permixtis, ſubobſcuris, circulo exalbido eos ambiente: pediculis flavis veluti fuligine infectis: apicibus nigris: floribus magnis & admodum patulis.

2. Folia mucronata ſunt, foris purpurea, internis media parte carnei coloris, oris ex albo palleſcentibus, unguibus, ſtaminibus, & apicibus flavis ſive luteis.

3. Folia mucronata, foris & intus purpurea, oris extremis albis: ungues lutei, albo orbe circumdati: apices obſoletè purpuraſcentes initio, dein ubi obverſi ſunt, flavo polline aſperſi: pediculi flavi.

4. Folia mucronata, ſaturatiore purpureo colore prædita, ora exalbida, ungues albi, in imo flavi, apices & ſtamina pallida.

5. Folia mucronata, coloris purpurei dilutioris magisq; floridi: ora exalbida, ungues ex viridi pallentes, pediculi nigricantes, apices pallidi: hic ſolus odorus.

6. Folia mucronata, obſcurioris purpuræ, & quaſi amethyſtino colore prædita: magnis oris albis: unguibus, ſtaminibus & apicibus flavis.

7. Folia orbiculatis oris, magnis & albis, reliqua parte ſaturatiore, nitenteque purpureo colore prædita: ungues flavos orbis albus ambit: apices cineracei, pediculi flavi.

8. Folia interiora aliquando orbiculata, dilutiore purpureo colore ſplendent: interiore parte tota ferè alba, omnium extremitates magnæ albæ: ungues, ſtamina & apices flavi coloris ſunt: & hic eſt

Lilionarciſſus rubellus nitidus candidis oris, Lobel.

9. Folia externa mucronata & reflexa, exterius obſcure purpuraſcentia: interna orbiculata & dilutius purpuraſcentia: utraque in magnas oras albas deſinentia, interiore parte veluti purpureum orbem, totum florem per medium ambientem, habentia; & ungues luteos vel flavos, albo orbe incluſos: apices obſoletè purpuraſcentes obtinent.

10. Folia omnia mucronata, & externa tria foris purpurea, magnis oris albis prædita, interiore parte alba, & eorum mediam partem orbe purpureo ſecante: ungues flavos, circulus albus ambit: ſtamina cum apicibus pallent.

Huc pertinent ex Eyſtett.

1. Tulipa roſea venis luteis.
2. Tulipa miniata, linea viridi.
3. Tulipa floribus reflexis, interitus miniatis, exterius herbaceis, margine ex cinnabari rubente.

V. Tulipa præcox alba varia, Cluſ. hiſt. Et hujus differentiæ octo notantur.

1. Folia externa albeſcunt, exceptis oris, quę elegantis & dilutè admodum purpuraſcentis ſive carnei coloris ſunt: interna magis purpuraſcunt, ungues lutei, dein exalbidi: ſtamina cum apicibus flava. Huc refer

Lilionarciſſum candore & rubore confuſum, Lobel.

2. Folia exteriora dorſo ſunt exalbido, virgulis purpureis adſperſis, reliqua parte purpuraſcente, ant incarnato: interiora purpurea ſunt: ungues ſtellatim flavi, dein albi: apices lutei: pediculi veluti fuligine adſperſi.

3. Folia externa dorſo albo ſunt, punctis purpureis diſtincto, interiore parte dilutiore purpura nitente: interna, ſaturatioris ſunt purpuræ: ungnes flavi, radiati, ſtellæ inſtar: apices nigri: pediculi fuſci.

4. Folia externa oras magnas carneo colore præditas habent, reliqua parte alba: interiora verò quasi carnei coloris sunt.

5. Folia externa, dorso sunt pallescente, aliàs alba præter oras, quæ foris brevibus & raris purpurascentibus radijs exornantur: interiora albescunt, oris, lineis purpureis longioribus & frequentioribus foris insignitis.

6. Folia exteriora, dorso & mucrone extremo pallent, aliâs candida, ora interius paucis purpurascentibus radijs distinguuntur: interiora, à medio ad oras radijs purpurascentibus, foris aspersa sunt: intus alba, oris rarioribus virgulis distinctis.

7. Folia exteriora alba: interiora oras habent, nunc paucis, nunc multis virgulis purpurascentibus, sive carnei coloris distincta: ungues flavi: apices ac pediculi omnium pallent.

8. Folia omnia, coloribus albo & carneo permistis prædita sunt: sed qui cineraceum carneo colori temerè perfusum referant: ungues exalbidi: apices obsoletè purpurascentes, pediculi albi sunt.

Verùm si Tulipæ præcocis semina germinant, raró nativum matris colorem retinent, sed in varios colores flores transformant, præsertim Albæ, ex quibus aut omnino albi, aut albo varij: vel lutei & luteo varij: aut rubri atque rubro varij: vel purpurei, ac purpureo varij, quorum videlicet purpurea folia albis oris ornata fuêre. Quoad flavas, aut rubras, pleraque proles matris colorem retinet, sæpè etiam in alium commutatur. Huc referatur ex Eystett.

1. Tulipa candida lineis viridibus.
2. Tulipa alba maculis roseis.
3. Tulipa albicans maculis latis rubentibus.
4. Tulipa alba marginibus rubescens.
5. Tulipa argentei & albicantis coloris.
6. Tulipa præcox ex albo in luteum lineis oblongis rubris.
7. Tulipa ex albo ruffa margine rubente.
8. Tulipa explicata flore candido lineis rubris.

VI. Tulipa præcox angustifolia.
Tulipa Persica præcox, Clus. cur. post. qui duplicem facit.

VII. Tulipa angustifolia altera sive folijs Hyacinthi.
Tulipa bicolor, tribus luteis & tribus rubris folijs Caccini, ad. Clus. cur. post.

TULIPA SEROTINA.

I. Tulipa serotina lutea.
Tulipa sive Lilionarciss. luteus latifol. obtusus phœniceis rubentibus oris, Lob.
Tulipa lutea, Clus. pan. serotina flava, Eid. hist.
Serotina lutea latifolia, Cam.
Tulipa sive Lilionarcissus luteus latifolius, Lugdun.

Flos coloris dilutioris, & quidem modo flavi, vel pallescentis, vel intensioris & quasi auri modo rutilantis: est cujus foliorum orę sanguineis guttis aspersæ sunt: ungues ceræ recentis coloris, interdum nigricantibus venis distincti, vel macula nigra notati: apices cùm pediculis, vel flavi, aut cineracei, vel fuligine infecti, aut omnino nigri. Huc referatur ex Eyst.
Tulipa aurei coloris.
Tulipa lutea, ex rubro viridi coccineo variegata.
Tulipa globosa serotina aureo colore punctata.

II. Tulipa serotina alba: cujus varietas ex Eystett.
1. Tulipa albicans margine coccineo.
2. Tulipa albicans ex flavo purpureo, folijs prope calicem luteis unguibus.
3. Tulipa nivea oris rubeo purpurascentibus.
4. Tulipa nivea oris ex rubro purpureis.
5. Tulipa serotina stellata.
6. Tulipa diversi coloris alba linea rubente.

III. Tulipa serotina coccinea: cujus varietas ex Eystett.
1. Tulipa coccinea albescentibus oris.
2. Tulipa globosa serotina cinnabari colore.

IV. Tulipa serotina rubra. Clus. hist.
Floris color plerumque saturatior & quasi nigricans: interdum dilutior & perelegans: ungues aut omnino flavi, aut nigri, qui, Sole illustrati, cæruleum quidpiam permixtum habere videntur: vel macula nigra majore, vel minore, (tenui orbe aureo inclusâ) flavum inficiente: apices cùm pediculis, vel flavi, vel nigri: sic apices cinerei & pediculi flavi.

Ex his varietas observata, quod interdum ex rubræ semine, flava: contra ex flavæ semine, rubræ natæ sunt, unguibus sæpè variantibus.

Huc referatur

Tuli-

Tulipa, versicolor, parte mediâ viridibus signaturis, alterâ verò rubrâ, Eyst.

V. Tulipa serotina ramosa major.
Tulipa serotina πολυκλαδής major, Clus. hist.
Tulipa serotina polyanthos, Eyst.
Huc referenda, Tulipa serotina lutea latifolia diclonos, Cam. & ejusdem cristata papaveris modo sive ἀκροχηλής.

VI. Tulipa serotina ramosa minor.
Tulipa serotina πολύκλωνος min. Clus. hist.
Utraque & rubro & flavo flore reperitur.

VII. Tulipa serotina brassicæ floridæ similis, vel Tulipa viridis prima.
Tulipa viridis, Eyst.
Variat simplici & duplici folior. serie: & hęc Tulipa serotina viridis, duplici foliorum in flore serie, Clus. hist.

VIII. Tulipa viridis altera.
Tulipa serotina viridis, oris pallidis & albis, Clus. hist.

IX. Tulipa serotina flore pleno.
1. Tulipa serotina flore pleno miniato, Eystett.
2. Tulipa serotina tota lutea fl. pleno, Eyst.

TULIPA DUBIA.

Tulipa dubia major.
Lilionarciss. luteus phœniceo confusè mixtus, Lob.
Tulipa media major prima, Clus. pan.
Tulipa dubia prima major, Clus. hist.
Differentiæ, hujus sunt novem.

1. Folijs est mucronatis, calice admodum pallido, vel flavo: unguibus ceræ recentis instar flavis.

2. Folia habet flava orbiculata ad aurei mali præmaturi colorem accedentia: stamina cùm apicibus flava, & flos odorus est.

3. Flos omninò aureus, cujus externa folia, dorso flavo prædita, oris dilutioris cinnabaris colore radiatim distincta: interna, cinnabaris coloris, binis nervis luteis, & radiolis flavis in latera excurrentibus: ungues magni, flavi: apices nigri: pediculi flavi, fuligine infecti.

4. Folia orbiculata flava, venis rubris secundum longitudinem excurrentibus, interdum totum dimidium folium inficientibus.

5. Flos dilutius rubet, cinnabaris colore, folijs mucronatis: vel saturatioris & quodammodo nigricantis coloris, exterioribus mucronatis, interioribus orbiculatis: unguibus flavis veluti fuligine aspersis; vel in omnibus folijs, vel in exterioribus apicibus modo flavis & leviter nigricantibus, modo omnino nigris: pediculis flavis media ex parte nigricantibus.

6. Flos coloris albi exoleti, folijs ex albo pallescentibus, dorso flavescente: folijs interioribus orbiculatis, unguibus apicibusque pallentibus.

7. Folia orbiculata dilutissimi purpurei coloris & quodammodo carnei, ungues maximi albi, quorum principia cùm staminibus & apicibus flavent.

8. Flores saturatius purpurascunt, prædulcium rufescentium vuarum instar, folia interiora orbiculata: ungues cum apicibus flavescunt.

9. Flores saturæ admodum purpuræ, & cerasorum acidorum nigrorum succum referunt (Wierelfarb & nos vocamus) unguibus subcæruleis, vel ex cæruleo nigricantibus, staminibus fuscis.

II. Tulipa dubia major altera.
Lilionarcissus phœniceus peramœnus oris luteis, Lob.
Tulipa media major secunda, Clus. pan.
Tulipa dubia prima, major altera, Clus. hist.
Huc refer
Lilionarcissum luteis oris flore patulo, Lob. qui in Lugdunensi historia, Tulipæ sive Lilionarcisso luteo latifolio jungitur.

III. Tulipa dubia media sulphurei coloris.
Lilionarcissus striatus candidis suaverubentibus oris, Lob. ico.
Tulipa dubia secunda, media prima, Clus. hist.
Variat quoque:
1. Flos pallidi coloris coctum sulphur refert, folia mucronata, ungues fuligine infecti.
2. Flos eleganter flavus, folia mucronata, ungues & apices nigri, pediculi fuligine infecti: hujus flos ex sedecim, mox tredecim, octo & sex folijs compositus.
3. Flos ex flavo & rubro coloribus permixtus, folijs sex magnis mucronatis & flavis constans, quæ ab ungue nigro rubras venas per folia radiatim excurrentes & in latera sparsas habet. Huc referantur ex Eyst.
1. Tulipa lutea lituris miniatis.
2. Tulipa sulphurei coloris, oris rubris.

IV. Tulipa dubia media altera.
Lilionarcissus totus luteus sanguineo puniceo

par & similis, odoratus Croci aut Narcissi æmulatione, & inodorus præcox & serotinus, Lob. ico.

Lilionarcissus Chalcedonicus totus luteus sanguineo puniceo par & similis, Lob. obs.

Tulipa dubia tertia, & media secunda versicolor, Clus. hist.

Et hujus differentiæ novem:

1. Flos coloris flavi dilutioris, vel pallescentis, cujus folia externa foris virescunt: alterius folia orbiculata, ungues subvirescentes: Item folia flava, interiora orbiculata & guttis sanguineis aspersâ: vel folia flava, ungues cerei coloris: vel in unguibus macula nigra splendens: vel ex fusco & viridi colorib. commixtis.

2. Flore est flavo vario, initio flavo, tertio die tenui limbo rubeo exornato: cujus folia in una flava, oris cinnabaris colore infectis: in altera pallidiora, oris rubris venis ornatis, vel mali aurei præmaturi colore perfusis. Invenitur versicolor, flavo & rubro colore commixtis, instar sericei panni flavi, cujus subtegmen rubrum & ungues nigri sunt, & hæc dicitur Tulipa dubia 3. media 2. versicolor, Clus. hist.

3. Flos albus in flavum degenerans, folia vel omnia mucronata: vel interiora orbiculata; ungues, stamina & apices pallent.

4. Flos Ochræ colore, cujus foliorum mucro rubro colore tingitur: pallidus, oris rubris vel purpureis, vel carnei coloris venis distinctis.

5. Flos albus, initio virescente colore perfusus, staminum apicibus fuscis.

6. Flos albus, varius, dilutior, folijs interioribus orbiculatis, unguibus exalbidis, maculâ purpurascente notatis, staminibus exalbidis, apicibus nigricantibus: vel unguibus & staminibus candicantibus: vel unguibus exalbidis, orbe subcæruleo inclusis, staminibus albis, apicibus nigricantibus, vel folijs extrinsecus saturatioribus, oris candicantibus, unguibus exalbidis cum subcærulea maculâ, staminibus albis, apicibus nigricantibus, folijs exterioribus mucronatis: vel folia mucronata, dilutioris aut saturatioris coloris: vel venæ purpureæ per totum folium dispersæ.

7. Flos purpureus, vel dilutioris & magis floridi coloris, folia interiora orbiculata, ungues exalbidi, stamina purpurascentia, apices nigricantes, vel purpuræ dilutioris, oris candicantibus, unguibus vel flavis, aut veluti fuligine infectis, vel ex albo flavescentibus, aut ex cæruleo, flavo, & subvirescente mixtis, modò saturatioris, venis albicantibus permixtis, unguibus ex flavo nigricantibus, aut flavis, aut ex viridi nigricantibus, aut subcæruleis, vel ex cæruleo flavescentibus, aut cæruleis, orbe flavescente ambiente: sunt & dilutè purpurei & remissè miniati, aurei mali coloris, & vel dilutiores internè & per oras, vel saturatiores: interdum internè dilutissimi, foris saturatioris: ungues vel flavi, vel fuliginoso orbe cincti, vel ex viridi nigricantes, vel fusci sunt. Est humilior folijs interioribus orbiculatis, unguibus vel albis, vel candicantibus, supernè cæruleis, staminibus albidis, apicibus subfuscis, vel unguibus cæruleis, aut ex cæruleo virescentibus, vel nigricantibus. Huc pertinet Lilionarcissus coccineus rubentibus medijs folijs candicans, & ad basin notulis rubris cordis effigie aspersis, Lob. &

Lilionarcissus coccineus, candidis oris, Lob. ico.

8. Flores purpureovarij, folijs vel dilutè purpurascentibus, vel saturatioribus, oris mucronatis, vel orbiculatis exalbidis: ungues sunt aut albi, aut subcærulei, aut albi, orbe lato carnei coloris cincti, stamina plerumque nigricantia.

9. Flos rubet, foris purpurascens, intus carnei coloris: ungues, stamina, apices, flavi: vel folijs exterioribus, flavo colore aspersis: & colore obscuro ad lateritium accedente, ungues flavi, vel nigri: vel rubræ serotinæ similes, unguibus flavo orbe cinctis; Oculus solis cognominatur: hic est

Lilionarcissus coccineus puniceusúe rutilans, Lob.

10. Floris folia mucronata, initio viridia, dein oris pallescentibus, quæ in rubrum colorem mutantur, radiatim alteri colori se miscente, colore viridi, qui senescente flore languescit, præsertim intrinsecus.

Verùm ex semine interdum serotinę nascuntur: sic ex purpurea præcoci, purpurea serotina dilutior, intrinsecus aurei mali colore, unguibus flavis, in exterioribus nigricantibus, natæ: Item ὠχρόλευκον. E purpurea varia præcoce, purpurea serotina ad rubrum tendente, vel dilutiorem elegantem: vel ad carneum colorem accedente: unguibus ex cæruleo nigricantib.

E pur-

E purpurea præcoci ὠχρόλευκον serotina, rubra serotina, unguibus & staminibus flavis; purpurea serotina, unguibus nigricantibus: & purpurea varia serotina. Sic ex serotinis, aliquando præcoces, ut ex alba varia serotina, natæ sunt præcoces, alba, flava, rubra, unguibus, flavis, rubra Oculus solis, & purpuro dilutior.

Nec omnes versicolores, tàm præcoces, quàm serotinæ, singulis annis eandem coloris gratiam retinent: sed alternis sæpius variant: ut Flava varia & Alba varia, uno interdum anno nitidissimæ sunt, sequenti vix alius color quàm flavus, vel albus conspicitur: sic Rubra varia & Purpurea varia, nonnunquam magnas oras flavas & albas habent, sequente valdè exiguas. In summa, tanta in Tulipis colorum varietas, ita ut singulis annis adhuc nascantur, quibus pares nunquam antè conspectæ: ita Deus in ipsis floribus admirabilem suam potestatem ostendit, ut ex prædictis, ex Clusio, Lobelio, Camerario, propriaque observatione adductis, colligere est: ita ut ducentarum specierum numerum superare deprehensum sit. Sic in Florilegio Svvertij, Tulipæ inprimis variegatæ differentiæ triginta duæ proponuntur: quemadmodum & in Florilegio de Bry, & etiam Passini, aliquot species exhibentur: & in horto Eystett. supra quinquaginta depinguntur.

V. Tulipa bulbos in foliorum alis ferens.
Tulipa bulbifera, Cusius pan. & hist. Taber. Ger.
Tulipa prolifera, Cam.

TULIPA PUMILIO.

I. Tulipa pumilio latifolia alba.
Tulipa pumiljo alba unguibus luteis, Eystett.

II. Tulipa pumilio latifolia sulphurea.
Tulipa pumilio fulvo sulphurei coloris, Eystett.

III. Tulipa pumilio latifolia rubra.
Tulipa pumilio, Lob. ico.
Tulipa dubia humilior, Clus. pan.
Tulipa dubia pumilio, Clus. hist.
Tulipam nanam sive pumilionem flore luteo, Camer. habuit.

IV. Tulipa pumilio angustifolia.
Tulida pumilio altera, Clus. hist.
Tulipa pumilio angustifolia alba, Lobel. ad. part. alt.

V. Tulipa pumilo gramineo folio.
Tulipa pumilio alba altera Lusitanica, Lobel. ad. part. alt.

TULIPA MINOR.

I. Tulipa minor lutea Italica.
an Narcissus octavus, Matth. comp. quem sub Narcisso Constantinopolitano primo Matthioli, ex ejus hist. latina, Lugd. proposuit.
Lilionarcissus Bononiensis luteus, sive Tulipa, Lob. Lugd.
Lilionarcissus Bononiensis, Eyst. & λειριονάρκισσος πολύκλωνος, Cam. in Matthiolum.
Lonchitis, Cæs.
Tulipa Apenninea, Clus. hist. Italica prima, Taber.
Tulipa Bononiensis, Ger. quæ plerumque polyclonos, Cam.

Senis, nonnunquam octonis folijs, flos constat.

II. Tulipa minor folio latiore.
Tulipæ Byzantinæ genus alterum, Clusius hist.

III. Tulipa minor rubra.
Tulipa rubra Apennineæ similis, Clus. hist.
Tulipa rubra angustifolia facie Bononiensis, Lob. ad. part. 2.

IV. Tulipa bombycina Cretica.
Tulipa bombycina flore rubro, Rober. Svvert. & Bry.
an Tulipa Cretica Caccini, Clus. cur. post.

Tulipam Bononiensem facie & formâ refert, sed bulbus lanugine obsitus, & veluti tomentosus est.

V. Tulipa minor lutea Gallica.
Tulipa minor Narbonensis, Dodonæ. minor, Lugdun.
Narcissolilium luteum, Ad.
Lilionarcissus Narbonensis luteus montanus, Lobel.
Tulipa Narbonensis, Clus. pan. & hist. Cam. & Ger. tit. trans.
Tulipa Italica secunda, Tab.
Clusius in cur. post. meminit Creticæ Caccini, Mompelianæ, & ejus quæ in montanis Placentiæ (at hæc quænam est?) nascitur.

VI. Tu-

VI. Tulipa minor ex luteo purpurascens.
Tulipa Hispanica, Clus. pan. & hist.
VII. Tulipa variegata Persica.
Tulipa Persica, Rob. Svvert. Bry. & Eystet.
Tulipa Persica minor altera, Clus. cur. post.
Folia tria interiora alba, tria exteriora rubra, per oras albicantia, ungue nigrâ maculâ notato, staminibus violaceis.

FRITILLARIA.

Fritillaria, ab abaco in quo Scacorum lusus exercetur, quem Fritillum dici existimant, nomen habet: alijs Meleagris à Meleagridis, avis plumis, quas, si non coloris specie, tamen varietate, & dispositione, & macularum magnitudine, refert.

I. Fritillaria præcox purpurea variegata.
Meleagris, Dod. Meleagris flos, Lugd.
Fritillaria, sive Lilionarcissus purpureus variegatus, Lob. & ad. part. 2.
Fritillaria dilutior, Clus. pan. & hist. cui & Lilium variegatum vulgo.
Fritill. & Narciss. Caparoni⁹ ab inventore, Cam.
Fritillaria, Eyst.
Fritillaria vulgaris purpureo colore, Svvert.

Flos sæpissimè unicus, interdum bini, rarò terni: sex folijs ut plurimum constans, rarius octonis & duodenis: areolis nunc quadratis, nunc longiusculis, colore partim candidi, partim purpurei, sive saturatioris carnei: est alia præcocior, alia serotina, & harum quadræ, ut plurimum saturatius, interdum dilutius purpurascunt. Huc pertinet

Meleagris flore max. Ital. flore gemello, Eyst.
II. Fritillaria ramosa.
Fritillaria maxima purpurei coloris, Svvert.
III. Fritillaria polyanthos flavoviridis.
Fritillaria polyanthos lutea, Eyst.
Fritillaria triceps colore flavo viridi, du Bry.
IV. Fritillaria umbellifera.
Fritillaria Hispa. umbellifera, Rob. Svv. & Bry.
V. Fritillaria flore magno pleno.
Fritillaria flore pleno, Cam. Eyst.
VI. Fritillaria alba variegata.
Fritillaria alba ex phaiopurpureo tessulata, Lob. ad. part. 2.
VII. Fritillaria alba præcox.
Fritillaria alba altera, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria alba, Clus. hist. app. alt. & in app. 2. auct. unius flos totus albus: alterius foris albus, internè venis quibusdam purpurascentibus distinctus, & in cur. post.
Fritillaria albo flore, Svvert. alba, Eyst.
VIII. Fritillaria serotina atropurpurea.
Fritillaria saturatior, Clus. pan.
Meleagris altera, Dod.
Lilionarcissus variegatus atropurpureus Xantonicus, Lob.
Fritillaria Xantonica serotina, Lob. ad. par. 2.
IX. Fritillaria serotina floribus ex flavo virentibus.
Fritillaria 2. Clus. pan.
Fritillaria Aquitanica, Clus. hist.
Fritillaria Clusij, & Brisotti serotina, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria minor obsoleto colore inodora, Eyst.
Fritillaria Aquitanica flore luteo obscuro, Svve.
X. Fritillaria flava rubris maculis distincta.
Fritillariæ tert. genus, flavo colore, Clus. hist.
Fritillaria lutea Someri, Lob. ad. par. 2. Svvert.
XI. Fritill. angustif. lutea variegat. magno fl.
Fritillaria, juncifolia, Eyst.
XII. Fritillaria angustifolia lutea variegata parvo flore.
Fritillaria Lusitanica, Clus. cur. post.
XIII. Fritillaria flore minore.
Fritillaria Pyrenæa, Clus. hist. ap.
Fritillaria nigra Pyrenæa, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria Pyrenæa obsoleto luteo colore, Eyst.

Flos exterius obsoleti color. venis flavescentibus distinctus: interiore, ex viridi flavescens, maculis saturatè purpurascentibus, tessulatim dispositis notatus: odore gravi.

Variat: 1. internè ex luteo virescit, oris reflexis lineis viridibus striatis, à medio ad centrum subfusca purpura tessulatus. 2. Flos hilarior purpurascens, tessulis similibus præditus. 3. ex luteo magis viridi parum subfuscus, intus minus tessulatus: 4. ex fusco & luteo sublividus, intus minus tessulatus.

XIV. Fritillaria minima pluribus floribus.
Fritillaria minima, Svvert.

SECTIO TERTIA.

CROCUS: COLCHICUM: ORNITHOGALON.

CROCUS ET EJUS SPECIES.

Crocum puerum, cùm Smilacem virginem adamaret, in hunc sui nominis florem versum esse, Virgil. & Plin. l.16. c.35. testantur. Κρόκη verò, filum villumq; significat, cujusmodi sunt croci stamina, seu villi, qui κροκίδες appellantur, qui plerumq; terni, nonnunquam etiam plures in floris medio conspiciuntur; & cùm soli in usum veniant, per excellentiam Croci nomine donantur.

Genera duo fecit Theoph. sativum, de quo 3. hist. 6: 6. ejusdem 6: 7. ejusd. 9. & 10. Montanum, de quo 6. hist. 7. At Dioscorides l 1. c. 25. sativi meminit, qui pro ratione Regionum, in quibus plantatur, variat. Sic sylvestrem dicimus, alium majorem, alium minorem. Alium vernum, alium autumnalem: qui rursum colore & floris & foliorum variant.

I. Crocus sativus.
Crocus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Cord. Lac. Gel. Lon. Lob. Tab. Sativus, Ang. Lugd.
Crocus sativus autumnalis, Eyst.
Crocum, Matth. Cast. Cæs. hortense, Cam.

Hic aliquando bis per annum florere solet, aliâs nihil à vulgari differens: & hic dicitur Crocus biflorus, Eyst.

Habetur Crocus vernus purpureo colore, apud Svvert.

CROCUS SEROTINUS.

I. Crocus alpinus autumnalis.
Crocum montanum, Clus. hisp. (1. in hist.) Lugdun.
Crocus montanus autumnalis, Lob.
Crocus sylv. autumnalis, Dod. Cam.
Croci alterum genus sylv. Cæs.
Crocus montanus vernus, Eystett.

Flores modò candicantes, modò purpurascentes, instar sativi, sed dilutiores & minores.

II. Crocus autumnalis florem sine folijs promens odorus.
Crocus montanus 2. Clus. hist.
Crocus sylv. autumnalis, Lob. ad. par. 2.

III. Crocus autumnalis subcæruleus multiflorus.
Crocum montanum 3. Clus. hist.

Huic affinis
Crocus syl. Byzant. serotinus, Lob. ad. par. 2.

IV. Crocus autumnalis flore minore.
Crocum Pyrenæum autumnale, Clus. hist. ap. 2.

V. Crocus autumnalis flore majore variegato.
Crocus montanus autumnalis, Portæ.

CROCUS VERNUS latifolius.

I. Crocus vernus latifolius purpureus variegatus.
Crocus vernus latifol. purpur. versicolore flore vel 5. Clus. hist.

Variat flore, qui communiter sex, quandoq; octo folijs donatur.

II. Crocus vernus latifolius flore purpureo magno.
Crocus vern. latifol. purp. fl. majore, Clus. hist.

III. Crocus vernus latif. albus variegatus.
Crocus montanus sive alpinus, Ges. hor.
Crocus sylv. mont. fl. albo, Ad. Lob.
Crocus sylv. vernalis alter, Dod.
Crocus vernus major alter, Clus. hisp.
Crocus vernus latifol. albo flore, Eid. hist.

Variat, folijs externis venis purpurascentibus aspersis: aliquando foliorum mucrones pur-

purpurascunt: aliquando linea purpurea, vel nigra, per folium fertur, & hic est
Crocus flore albo lineis nigris, Svvert.

IV. Crocus vernus albus versicolor alter.
Crocus vernalis major 1 Clus. hisp. des.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore. 1. Eid. hist. des.

V. Crocus vernus latifolius purpuro violaceus.

Variat: 1. flore purpuroviolaceo: 2. flore albo, purpuroviolaceâ basi: 3. aliquando flos supernè purpureus inferiùs flavescit: 4. est & flore violaceo, vel cæruleo distincto: 5. vel cæruleo lineis violaceis variegato.

1. Crocus vernus purpuro violaceus, Lob.
Crocus sylv. vernalis prior, Dod.
Crocus vernalis major, Clus. hisp. & Lugd.
Crocus vernus latifolius purpur. flore minore, Clus. hist.

2. Crocus sylv. vernus 3. flore albo purpuroviolaceâ basi, Lob.
Crocus vernus albus fundo violaceo, Eystett.
At Dodon. Clus. & Lugdun. utrumque unâ tabellâ exprimunt.

3. Crocus sylv. primus Dalech. Lugd.

4. Crocus vernus fl. violaceo, Eystett.
Crocus violaceus & cæruleus distinctus, Svver.

5. Crocus cæruleus lineis violaceis distinctus, Eid.

VI. Crocus vernus flore pleno.
Crocus vern. latifol. duplici flore, Clus. hist.

VII. Crocus vernus latifolius, multiflorus.
Crocus vernus polyanthos, isque duplex, Eyst. alter purpuroviolaceus, lineis candidis: alter floribus candidis, lineis purpureo cæruleis.
Crocus vernus multiflorus alb. facie lutei majoris, Svvert.

VIII. Crocus vernus minor albicans.
Croci montani species, Ges. hort.
Crocus sylv. minor prior, vel sylv. 4. Dod.
Crocus vernus serotinus primus, Lob. ico.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore 2. Clus. hist. ico.

IX Crocus vernus minor purpurascens.
Crocus montanus flore ex candido & puniceo mixtis, Ges. hort.
Crocus sylv. 5. vel minor sylv. alter, Dod.
Crocus vernus albus 2. Lob. ico.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore 1. Clus. hist. ico.

Crocus vernus flore vario, Cam.
Crocus serotinus, Lugd. quem præced. junxit.
Crocus purpuro rubeus, Svvert.

X. Crocus vernus latifolius albus, vel cinericeus.
Crocus cinericeus, duplex, Svvert.

XI. Crocus columbinus duplex, Svvert. (quid?)

CROCUS VERNUS LATIFOLIUS luteus, aureúlve.

I. Crocus vernus latifolius flavus.
Crocus vernus latif. flavo flore, vel Croci sexti species prima, Clus. hist.
Crocus vernus luteus 1. Lob. ad. part. 2.
Crocus flore luteo, Svvert.
Crocus vernus polyanthos flore luteo, Eyst.

Variat: 1. flore flavo sive fulvo nitido latiore, & majore. 2. minore & pallidiore. 3. flore luteo corona phœnicea, Lob. ad. part. 2.

II. Crocus vernus latifolius aureus.
Crocus vernus Mæsiacus, Clus. pan.
Crocus vernus latifol. fl. aureo, vel Croci sexti alia species, Clus. hist.
Crocus aureus, Lob. ad. part. 2.

III. Crocus vernus latifolius pallidus.
Crocus vernus Mæsiacus 2. Clus. pan.
Crocus vernus latifolius pallido flore, Eidem hist.
Crocus luteus flore pallido, Lob. ad. part. 2.

IV. Crocus vernus latifolius flavo varius.
Crocus vernus latifolius flavo vario flore 1. vel Crocus vernus 7. Clus. hist.
Crocus vernus latifolius flavo vario flore Constantinopolitanus, seu Crocus luteus alter, Lobel. ad. part. 2.
Crocus luteus lineis nigris, Svvert.

V. Crocus vernus latifolius flavo varius alter.
Croci verni latifol. flavo vario flore, vel Croci verni septimi alia species, Clus. hist.
Crocus syl. vernus versicolor aureo rutilo panno concolor, Lob. ad. part. 2.

A priore potissimum differt radijs, foliorum exteriorum dorsum totum inficientibus.

VI. Crocus vernus latifolius flavo vario flore duplici, Clus. hist.
Crocus vernus latifolius secundus Constantinopolitanus, Lob. ad. part. 2.

CRO-

CROCUS VERNUS ANGUſtifolius.

I. Crocus vernus anguſtifol. magno flore.
Crocus ſyl. anguſtifolius, Ang.
Crocus vernus minor primus, Cluſ. hiſp. Lugd. (quem cum 3. jungit) Tab.
Crocus vernus anguſtifol. 1. Cluſ. hiſt.
Crocus ſyl. min. Hiſpanicus flore patulo, vulgo Nozilicha minor, Lob.
Crocus vernus, Ger.

Variat: flores infernè flaveſcunt, intus candicant, reliqua ad cæruleum ſive violaceum vergunt: inveniuntur & toti candidi.

II. Crocus vernus anguſtifolius gemino bulbo.
Crocus ſylveſtris, Lob.
Crocus vernus minor alter, Cluſ. hiſp. Tab.
Crocus vernus anguſtifolius 2. Cluſ. hiſp. deſc.
Crocus ſyl. vernalis minor alter, Dod.
Croci verni minoris alterum genus, Lugd.
Crocus ſyl. 1. Dalech. Lugd.
Crocus vernus flore violaceo, Eyſtett.

Flos ex folijs ſex, aliquando octo conſtat.

III. Crocus vernus anguſtifolius parvo flore.
Crocus ſyl. vernalis 6. Dod.
Crocus vernus minor 3. Cluſ. hiſp. Lugd. Tab.
Crocus vernus anguſtifolius 3. deſc. at ico. 2. Cluſ. hiſt.
Crocus ſylveſtris Hiſpanicus, vulgò Nozilicha major, Lob.
Crocus vernus minor, Ger.

IV. Crocus vernus juncifolius purpureus.
Crocus vernus anguſtifolius quartus, ſive violaceo flore, Cluſ. hiſt.
Hujus iconem figuræ primæ Lobelius in iconibus junxit.

V. Crocus vernus capillari folio, Cluſ. hiſt. ap. 1. & ap. 2. fine & cur. poſt.

Duplex eſt, unus purpuraſcente flore, ipſius folijs tribus venis ſaturatioribus diſtinctis: alter albo flore, qui etiam duplex, flore majore, & minore.

VI. Crocus vernus anguſtifol. variegatus.
Crocus vernus aureus variegatus, Eyſt.

Flos interius aureus, exterius ſtrijs ex purpura nigricantibus radiatus.

COLCHICUM ET EJUS SPECIES.

Κολχικὸν, quòd plurimum in Colchide naſcatur, Dioſcoridi lib. 4. cap. 84. cui ἐφήμερον, quòd eadem die, quâ ſumptum, interficiat. Colchici appellatio apud Plin. lib. 22. cap. 9. inter venena reperitur.

Colchicum autumnale.

I. Colchicum commune.
Primula Veris, Brunſ.
Colchicum, Trag. Tur. Fuch. Dod. Matth. Lac. Geſner. hor. Lon. Caſt. deſcrip. at Ephemerum, ico.
Colchicum nigrum & ſubrubens, Cord. hiſt.
Colchicum ſive ſtrangulatorium & Ephemerum crocifolium, & bulbi folium, Ad. Coſtæo. Lob.
Ephememerum venenoſum, Amato.
Hermodactylus vulgo & Crocus ſyl. Cæſ.
Colchicum Ephemerum, Lugd.
Colchicum maſculinum & fœmininum, Tab.
Germanicum, Ger. & album, Eid.
Colchicum commune pallido colore, Svvert.
Hermodactylus niger & ruffus, Meſueo & Serapioni.

Variat: nam in montibus folio eſt latiore, in pratis anguſtiore: flore communiter dilutè vel ſaturatè purpuraſcente, aliquando albo: bulbo nigricante, aut rubente foris & interius. Quare
Colchicum vulgare purpuraſcente flore, &
Colchicum vulgare album, Eyſt. &
Colchicum autumnale flore albo & flore rubello, Eidem:

Addit Svvertius
Colchicum, cui hoc ſolum peculiare, quòd autumno folia proferat.

II. Colchicum radice ſiccata alba.
Colchicum album, Cord. hiſt.
Hermodactylus legitimus, Dod.
Hermodactyli non venenati officin. Lobel. ico.
Hermodactylus officin. Lon. Tab. Orientalis, Cæſalp.

Hermodactylus albus, Serapioni.
III. Colchicum Anglicum candidum angust. folijs.
Colchicum candido flore Anglicum, Ad. & Lob.
Colchicum Anglicum Lobelij, Lugd. album, Clus. hist. Tab. & Ger.
Huc referri potest quod flore dilutioris coloris & lactei candoris:
Colchicum Lusitanicum serotinum, Lob. ob.
Colchicum pratense Salmanticum, Clus. hist.
IV. Colchicum montanum angustifolium.
Colchicum mont. Clus. hisp. Lugd.
Colchicum montanum Hispanicum & λεπτόφυλλον, Clus. hist.
Colchicum minus, Lob. Tab. & montanum, Eid. & Ger,
Colchicum Hispan. parvum, Cam.
Colchicum mont. minim. angustifol. autumn. Eystett.
V. Colchicum pumilum croci folijs.
Colchicum minim. tenuif. Gallæcium, Lob. ad. par. 2.
VI. Colchicum Illyricum, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger. Clus. hist. (quod sibi nunquam conspectum scribit) quid?
VII. Colchicum vere & autumno florens.
Colchicum biflorum, Clus. hist. Lob. ad. par. 2. & Eystett.

Colchicum variegatum.

I. Colchicum florum folijs albis & rubris alternatim dispositis.
Colchicum album & rubrum, Eyst.
II. Colchicum multiflorum.
Colchicum exoticum folijs ternis purp. ac alijs ternis albicantibus, varians: Eyst.
III. Colchicum alb. strijs variegatum.
Colchicum mixtum autumnale, Eyst.
Flos albus, strijs saturatè rubris seu sanguineis maculis inæqualibus infectus.
IV. Colchicum polyflorum variegatum.
Colchicum versicolor polyanthes reflorescens, Eystett.
Flos in albo pallidus, strijs & maculis dilutè purpurascentibus variegatus, è cujus medio alius flos prolis modo exurgit.
V. Colchicum latifol. variegatum.
Colchicum 4. sive latifolium, Clus. hist.
Colchicum Lusitanicum fortè, Eidem.
Colchicum Byzantinum polyanthos Fritillariæ facie autumnale, Eyst.
VI. Colchicum purpureo lacteum variegatum.
Colchicum versicolore flore sive 3. & ποικιλανθὲς, Clus. hist.
Huc refer
Colchicum album strijs purpurocæruleis variegatum, Eyst.
Colchicum album distinct. lineis rubris, Svvert.
VII. Colchicum ex albo & purpurascente varium.
Colchicum ποικιλανθὲς, alterum, Clus. hist. ap. 1.
VIII. Colchicum flore Fritillariæ instar tessellatis.
Colchicum Neapolitanum, Clus. hist. & ap. 1.
Colchicum Fritillariæ facie pallidum, Svvert.
IX. Colchicum florum folijs angustis & variegatis.
Colchicum montanum minus versicolore flore, Clus. hist.
Floris foliâ longa & angusta, interius alba, exterius media parte viridia, altera carnei coloris.
X. Colchicum pleno flore variegatum.
Colchicum fl. pleno maculatum autumn. Eyst.
XI. Colchicum latifol. multiflorum variegat.
Colchicum polyanthos candid. eleganti rubore varium, Lob. ad. par. 2.
Folia latiora, cubitalis longitudinis.

Colchicum polyanthes, sive multiflor. simplex & plenum.

I. Colchicum candidum multiflorum.
Colchicum Pannonicum πολύανθος albo flore, Clus. hist. Cam.
Colchicum candid. Pannon. polyanth. Lob. ico.
Colchicum polyanth. Tab. vulgare poly. Eyst.
Colchicum Pannon. Ger. albo flore, Svvert.
Septenis, denis, duodenis, vel pluribus floribus lactei candoris: floribus etiam eleganter rubentibus reperitur: & hoc dicitur
Colchicum polyanthos, Lob. ad. par. 2.
II. Colchicum polyanthes lato Ellebori albi folio.
Colchicum Byzantinum πλατύφυλλον πολυανθὲς, Clus. hist.
III. Colchicum polyanthos multiplex.
Colchicum polyanthos flore multiplici autumnale, Eyst.

IV. Col-

IV. Colchicum pleno flore.
Colchicum πολυφυλλανθὲς, sive pleno flore, Clus. hist & ap. 1.
Colchicum pleno flore, Lob. ad. par. 2.
Colchicum autumnale, Eystett.
Quò bulbus major & vetustior, eò plures, majores & majore foliorum numero, flores constant. Sunt etiam flore albo vel purpureo, quod
Colchicum vernum fl. pleno purpureo, Eyst.
Colchicum album rubr. pleno flore, Svvert.
V. Colchicum polyanthes folijs latis convolutis.
Colchicum vernum flore purpureo plenum, Eystett.

Colchicum vernum.

I. Colchicum vernum Helveticum.
Colchicum subobscuro flore & minore, Ges. Camer. Colchicum vere prodiens, Eidem Matth.
an Colchicum brumale, Lob. Belg.
II. Colchicum vernum Hispanicum.
Colchicum vernum, Clus. hist. ap. 2.
Colchicum vernum fl. purpureo, Svver.
Flore est antequam se expandat albo, postea coloris purpurei dilutioris vel saturatioris.
III. Colchicum Alexandrinum, quid?
Colchicum Orientale, Matth. alterum Orient. Matthioli, Lugd.
Colchicum Syriacum Alexandrinum, Lob. Ad. Tab. Ger.
Tulipæ genus, quale Appenninæ videtur, Clus. hist.
Item scribit, se semen Colchico semine simile nomine Hermodactyli Syriaci accepisse.

COLCHICUM LUTEUM.

I. Colchicum luteum majus.
Lirium alterum, Theophrasti.
Helichryso Cratevæ similis, Ang.
Narcissus in Apenino, Marcell. autumnalis quorundam, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. autumnalis major, Dod. Clus. hist. Ger.
Narcissus autumnalis flore luteo, Eyst.
Narcissus autumnalis, Cæsalp. & Lob. ad. par. 2. (cui & Colchico-Narcissus) autumnalis luteus, Cam.
Colchicum luteum, Lob. Tab. luteo flore, Svve.
Variat in hortis Belgij angustioribus folijs & cauliculo dodrantali surrecto, Lob. obs. & Dod. ac Clus. hist. aliquando largiore foliorum numero à præcedente discrepat, & est Narcissus autumnalis flore luteo multiplex, Eystett.
II. Colchicum melino flore.
Narcissus Persicus, Clus. pan. & hist. Camer. Tab. Ger.
III. Colchico luteo similis flore albo.
Sparganium Placæ, Clus. hisp. & hist.
IV. Colchicum luteum minus.
Colchicum parvum mont. lut. Lob. ico. Ger.
Narcissus autumnalis minor, Clus. hist.
Colchicum mont. luteum minus, Tab.
V. Colchicum luteum vernum.
Narcissus vernus præcocior flavo flore, Clus. hist. ap. 2.
Narcissus luteus vernus facie Narcissi autumnalis lutei, Lob. ad. par. 2.
Narcissus vernus flore luteo, Svvert.
an Colchicum vernum flavo flore Plateau, Clus. hist.

ORNITHOGALUM ET EJUS SPECIES.

Ὀρνιθόγαλον, *propter lacteum colorem, qui in flore nitet, similem ei, qui in alis aut ovis gallinarum observatur, nomen accepisse videtur. Dioscorides lib. 2. cap. 174. unius, ut & Plin. lib. 21. cap. 17. Ornithogale nominans, meminêre. Sunt qui Bulbinam Theoph. 7. hist. 13. & Athenæi censent.*

ORNITHOGALUM UMBELlatum album.

I. Ornithogalum umbellatum maximum.
an Narcissus quartus, Matth. Lugd. Tab.
Ornithogalum majus, Dod. Arabicum, Clus. pan. & hist. Eyst. Italicum, Cam.
Lilionarcissus polyanthos, Lob. ob.
Lilium Alexand. Neotericorum, Lob. ico. Cam.
Hyacinthus de Padro nostro Italorum, Clus. hist. ap. 2. negans esse Narcissum 4. Matthioli, quod prius asseruerat.
Dulipan apud nos barbaro nomine, Cæsalp.

Ornithogalum Arabicum multiflorum album, umbilico interiore nigro, Svvert.

II. Ornithogalum umbellat. majus angust. Ornithogalum medium, Eyst.

Flores intus candidi, exterius virescentes, staminibus ex viridi pallescentibus.

III. Ornithogalum umbellat. alb. medium latifolium.
Ornithogalum aliud vulgare, Cluſ. hiſt.

IV. Ornithogalum umbellat. med. anguſt.
Ornithogale, Manardo, Hermolao.
Ornithogalum Dod. gal. Tur. Ang. Geſ. hor. Ama. Ger. Caſt. vulgo, Cæſalp. ſecundum, Matth. Lugd.
Ornithogalum 5. ſive vulgare, Cluſ. hiſt. & pan.
Ornithogalum candido flore, Cord. in Dioſcorid.
Ornithogalum candidum vulgare, Ad. Lob.
Bulbus Leucanthemos minor, Dod. Lugd.
Ornithogalum alterum minus, Cam.
Bulbus ſolſequius, Tab.
Ornithogalon ſpicatum, Svvert.

Eſt & folijs gramineis, ut in cæteris humiſtratis. Matthiolus duplex habet, & utrumque caule folioſo pingit: quare in Lugd. hiſtoria utrumque à Dod. differre ſcribitur: ſic Lacuna & Lugd. Matthioli utramque figuram proponunt: at Lonicerus, primam tantùm, quam fictam ſuſpicamur.

V. Ornithogalum album minus.
Ornithogal. minus è Pyrenæis, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Ornithogalum minus, Eyſt.

VI. Ornithogalum umbellatum floſculis ex albo ſubcæruleis.
Ornithogalum Hiſpanicum minus, Cluſ. hiſt.

ORNITHOGALUM SPICATUM.

I. Ornithogalum latifolium & maximum.
Ornithogalum magnum Myconi, Lugd.
Ornithogalum maximum, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Ornithogalum vel Lilium Alexandrinum floribus albis innumerabilibus, Svvert.
Magna florum ſpica, aliquando centenis floribus nivei coloris.

II. Ornithogalum latifolium alterum.
Ornithogalum Æthiopicum, Cluſ. cur. poſt.
Ornithogalum Indicum promont. Bonæ ſpei, Svvert.

III. Ornithogalum anguſtifolium majus, floribus ex albo viréſcentibus.
Aſphodelus fœmina, Dod. Gal. Geſ. hor.
Aſphodelus Galeni, Lac. bulboſus Gal. Dod. Lugd. Cam. Ger.
Aſphodel. Hyacinthinus fortè Galeni, Ad. Lob. obſ. Hyacintho aſphodelus, Lob. ico.
Ornithogalum majus, Cluſ. in pan. majus primum, Eid. hiſt.
Ornithogalum Pyrenæum, Cluſ. cur. poſt.
Ornithogalum aliud ſpicatum, Cam.

IV. Ornithogalum anguſtifolium, ſpicat. maximum.
Ornithogalum lacteum, ſpicatum max. Eyſt.

V. Ornithogal. ſpic. ſeu comoſum fl. lacteo.
Ornithogali lactei ſpecies major, Eyſt.

VI. Ornithogal. majus ſpicatum flore albo.
Ornithogalum Narbonenſe, Dod. Lugd. ſpicatum, Cam.
Ornithog. ſpicatum Monſpel. flore lacteo, Lob.
Ornithogalum alterum, Cam. apud. Matthiol. qui vulgari adjunxit.
Bulbus Ornithogalo ſimilis Cæſ.
Ornithogalum majus Monſpel. Cluſ. pan. ſecundum, Eid. hiſt.
Ornithogalum ſpicatum flore lacteo, Eyſt.
Μῶλυ Dioſcorid. lib. 3. cap. 54. Theophr. 7. hiſt. 11. & Epimedium Plinij, lib. 19. cap. 5.

VII. Ornithogal. majus ſpicatum alterum.
Ornithogal. 3. vel majus Byzantin. Cluſ. hiſt.
Ornithogalum ſpicatum minus, Lob. obſ.

VIII. Ornithogal. majus ſpic. flore luteo.
Bulbus Ornithogalo ſimilis, flore luteo, Cæſ.

IX. Ornithog. ſpicatum fl. viridi lacteſcente.
Ornithog. Pannon. albo flore, Cluſ. pan. & hiſt.
Ornithogal. Pannon. Tab. Ger. Eyſt.
Ornithogalum flore albo viridique linea in dorſo prædito, Svvert.
an Ornithogalum ſerotinum, Cam.

X. Ornithogalum ſpicatum album.
Ornithogalum Hiſpanicum ſpicatum, Eyſt.

XI. Ornithogalum cæruleo pallente flore.
Ornithogalum cæruleum pallens Hyacintho autumnali pene par, Lob. obſ.

XII. Ornithogalum exoticum magno flore, minore innato.
Hyacinth. arvorum Ornithogaloides, Colum.
Narciſſus 4. Matthioli, Cluſ. hiſt. ap. 2.
Ornithogal. Neapolitanum, Eidem ap. 2. Eyſt.
Ornithogalum Neapolitanum flore interius candido, exterius cineraceo, Svvert.
Phalangij nomine, Honor. Belli ex Creta miſit.

ORNITHOGALUM LUTEUM.

I. Ornithogalum luteum sive pallidum majus.
Ornithogalum 7. sive pallido flore, Clus. hist.
II. Ornithogalum luteum magno flore.
Ornithogal. flavum Alcmarianum, Clus. hist.
III. Ornithogalum luteum.
Bulbus, Trag. (cepa agrestis) Lac. sylv. Ruel. Fuch. Tur. Ges. cat. Dod. Lugd. Cam. Eyst.
Bulbus sylv. alius bifolius, Ges. hor.
Sisynrichium, Cord. hist.
Bulbus esculentus, Cast. Lon.
Ornithogalon luteum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. Lugd. Col. Svvert.
Bulbus Ornithogalo similis florib. luteis, Cæs.
Ubi adolevit, folia inferiora amittit, quare apud Tabernæm. & Gerar. duæ figuræ.
Ornithogali lutei, & Ornithogali majoris, Taber.
Ornithog. lutei & Cepæ agrariæ nomine, Ger.
IV. Ornithogalum luteum minus.
Ornithogalum 10. sive Pannonic. luteo flore, Clus. pan. & hist.
Ornithogali lutei species minor, Lob. obs.
V. Ornithogal. angustifol. bulbiferum.
Ornithogalum angustifolium campestre luteum minimum bulbosum, Colum.
Variat: nam locis pinguioribus folia latiora & plura, sicut & flores: folia circa bulbillos hirsuta & candidiora sunt.

SECTIO QUARTA.

CEPA: PORRUM: SCILLA: ALLIUM ET MOLY.

CEPA ET EJUS SPECIES.

Ægyptiorum numina, Cepas & Allium (Plin. l. 19. c. 6.) prosequamur. Cepa à capitis magnitudine, Græcis κρόμμυον, ὅτι κόρας συμμύειν ποιεῖ, quod oculi pupillam comprimere cogat, utpote secundum Aristot. 20. probl. 22. mordaci nimium vapore lancinando & lacrymas movendo.

Genera Theophrast. 7. hist. 4. à locis cognominata refert, Gardiam, Cnidiam, Samothraciam, Satanicam, Ascaloniam, & fissilem. At Dioscorides l. 2. c. 181. longæ, rotundæ, flavæ & candidæ meminit. Plin. l. 19. c. 6. Cepæ, inquit, genera apud Græcos Sardia, Samothracia, Alsidena, Setania, Schista, Ascalonia, &c.

Quare alia major est, alia minor: alia candida, alia viridis, alia rufa, alia subrubens: alia est rotunda, alia oblonga: omnes ut plurimùm duplici aut triplici membranâ, quas Festus tallas, alij tunicas vocant, vestitæ. Sic aliæ acerrimæ, aliæ mediocriter acres, aut nihil ferè acredinis habentes. Sic aliæ seruntur, aliæ deponuntur: aliquando seminis loco bulbos gerunt, Ut Dalechampius notavit.

I. Cepa vulgaris.
Cepe, Brunf. Ges. Lob.
Cepa, Trag. Fuch. Tur. Matthiol. Lac. Cord. in Diosc. Ang. Cast. Cæs. capitata, Matth.
Cepa rotunda, Dod.
Cepa sativa Matthioli, Lugd.
Cepa alba & rubra, Ges. hort. Lon. Tab.
Variat colore floris, vel candido, vel purpurascente: tunicarum quoque, coloris rubri, aut candidi: radicis formâ, major est, & minor: oblonga, fessilis, vel orbiculata, turbinata, quibusdam communioribus, in compressam latiorem circumferentiam bulbaceam abit.
Cepas porraceas, vocant stolones, qui primo Vere, dum tenelli sunt, antèquam caulescunt, in cibos eruuntur.
II. Cepa oblonga, Dod. Ges. hor.
Cepe Hispanica oblonga, Lob. ico. Cam.
III. Cepa radice candida dulci.
Cepa quarta, Ges. hort.
IV. Cepa plurium caulium.
Cepa ovata à radicis figura, Cord. hist.

V. Ce-

V. Cepa ſectilis, Matth. Caſt. Lugd.
an Gethyon Græcis, & Cepola Columellæ.
VI. Cepa fiſsilis, Matth. Lugd. cui & Cepæ σχισταί, Portæ.
Cæpis affinis Muligia, Cæſ.
VII. Cepa ſterilis, Trag. Geſ. hor.
Cepa Aſcalonica, Matth. Lugd. cui fortè Bulbus Setanius, quem Theoph. & Plin. Cepæ genus eſſe teſtantur.
Cepæ ſpecies ſunt Aſcalonia, Caſt.
Cepis affinis, Aſcalonia vulgo, Cæſ.
Scaliones, Tur.
Verùm & Lobelius hiſt. Belgica Aſcalonitidem antiquorum exhibuit, fortè à priore diverſam.

PORRUM EJUSQUE SPECIES.

Quod πράσον Dioſcorides l.2.c.179. vocavit, & in κεφαλλωτόν, capitatum, & ἀμπελόπρασον diſtinxit; id Latini Porrum, quod porrò eat, & longè lateq́ graſſetur, vocarunt. Theophraſt.2.cauſ.20. & 3. ejuſdem 23. τὸ καρτὸν πράσον, tonſum porrum addidit: aliàs 7. hiſt. 1. 2. 3. 4. 5. & 6. de Porro egit. At Plin. l.20.c.6. eſt ſectivum & capitatum; & illud l.19.c.6. duplex fecit.

I. Porrum commune capitatum.
Porrum, Brunf. Cord. in Dioſc. Dod. (& Porrus Palladij) Geſ. hor. Ang. Lon. Cæſ. Caſt. Tab.
Porrum commune, Matth. Lug. vulgare, Lob.
Porrum capitatum, Fuch. Tur.
Porrum capitatum Plinio, Hermol. Ruel. (cui Gethyllidas Græcorum) Dodon. gal. vulgare, Camer.
II. Porrum ſectivum latifolium.
Porrum ſectivum, Plin. Dod. Cæſ. Lugd. Portæ.
Porrum ſectivum capitatum, Matth. & (ſectile) Lac. Lugd.
Porrum tonſile & capitatum, Lob.
Porrum tonſile ſive ſectile, Cam.

Hæc duo genere non differunt, cùm ex eodem ſemine generentur, & cultura ſolùm diſcrepent: quia id quod ad culinaria juſcula ſæpius detonderi ſolet, Sectivum aut Sectile Columellæ & Palladio nominatur: quod verò capitatum fieri debet, non tondendum, & autumnali tempore transferendum: etiam Plinio monente.

III. Porrum ſectivum juncifolium.
Porrum ſectivum, Trag. Fuch. Geſn. hort. Lon. Lugdun.
Porrum ſectile, Matth.
Cepa Aſcalonia, Matth. deſ. Ger.
Cepa fiſſilis & Getion. Tur.
Schœnopraſum, Dod. Ad. Lob. (cui Aſcalonia Matth.) Tab. Ger.
Porro tonſili cognatum, Cam.
Gethyllis, quam Ceparum genus Nicandri Scholiaſtes dicit, Geſ. hort. in Porro ſectivo.

Differt à veterum Sectivo, cùm illi folia lata, huic pro folijs junci inanes ſint: hinc nomine ex Junco & Porro compoſito, Schœnopraſum vocarunt.

Majus & minus habetur: illud rarius & ad condimenta mitius, quod Gethium Geſnero: minus vero Gethyllis.

Gethyllidem ſylveſt. Geſ. lib. de hor. proponit.

IV. Porrum folio latiſſimo.
Porrum Syriacum, Tab. Franco.
Porrum Indicum, Cam.
Scorodopraſum, Ger.
V. Porrum ſylv. inodorum.
Porro ſimile, exilius & inodorum, Lob.
VI. Porrum ſylv. gemino capite.
Ampelopraſon, ſeu Porrum ſyl. Lob. Lugd. cui à Matthioli diverſum.
Porrum ſylveſtre primum, Tab.
VII. Porrum ſylveſtre vinearum.
Ampelopraſum, Matth. Ruel. Ama. Ang. Geſn. hort. Cæſ. Port. Lugd.

SCILLA EJUSQUE SPECIES.

Σκίλλαν Theophraſt. 1. hiſt. 7. & 10. propoſuit, & 7. hiſt. 11. Scillæ Epimenidiæ vocatæ, & quæ ab uſu nuncupationem ſortita ſit, meminit. Sic Dioſcorid. l.2.c.202. σκίλλαν habet, & cap.

& cap. seq. πανκράτιον, quod Scillam aliqui nominant. Genera duo Scillæ medicæ, Plin. l.19.c.5. mascula albis folijs, fœmina nigris: & tertium genus cibis gratum, Epimenidium vocatam &c. Et l.20.c.9. Scillarum in Medicina alba est, quæ mascula, fœmina nigra: candidissima utilissima.

I. Scilla vulgaris radice rubra.
Pancratium & Scilla Dioscor.
Scilla fœmina, Plinio.
Squilla, Brunf.
Squilla, Trag. (& Cepa muris) Matth. Fuch. Tur. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Lugdun. Lon. Camer. Cæsalp. cujus bulbus rufi coloris, & nigra in montibus non longè à mari, reperitur.
Scilla communis & Pancratium, Dod. gal.
Scilla nigra & fœmina Plinij, & Pancratium Dioscoridis, Costæo.
Scilla major, Cast.
Pancratium, Ang. & Scilla vulgaris, Guil. Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd. Tab.
Scilla rubentibus radicis tunicis folio aloës carinato, Lobel.

II. Scilla radice alba.
Scilla, mascula Plinio: fœmina, Myreps.
Scilla, Marcell. Hermol. Manard. Ruel. Guil. Dod. Hispanica, Clus. hisp. & hist. Cast. ap. Lug. alba, Eyst.
Scilla (sive cepa marina) Lob. major, Tab.
Scilla minor, sive Pancratium, Cast.

III. Scilla esculenta.
Scilla epimenidia, Theophr.
Scillæ 3. genus epimenidia, Plin.
Scilla vera & legitima, Ang.
Scilla dulcis & candida in Cephalonia, & Creta, Costæo in Mesuem.

ALLIUM EJUSQUE SPECIES.

Allium fortè ab ἅλλεσθαι exilire, quod exiliendo crescat. Σκόροδον Dioscoridi l.2.c.182. vel quasi σκαῖον ῥόδον, id est, rudis rosa, propter odorem gravem: vel quod comestum, vapores excrementitios ad cutim pellat, & vescentibus pandiculationes moveat. Sunt qui ab halante gravi odore deducant, & Alium scribant.

Genera Dioscoridi, sativum & hortense, quòd vel multiplici in Aegypto, vel singulari, ut Porrum, capite constet, cujus nucleos Græci ἄγλιδας nominant: aliud sylvestre, quod ὀφιοσκόροδον. At Theophrasto 7. hist.4. aliud præcox, aliud serotinum: differunt præterea magnitudine singulari: quædam etiam non nucleis, quædam verò multis coagmentantur, quos γέλγεις Theophr. ἄγλιδας, Galenus: σκελλίδας, Aegineta l.4.c.33. ὄνυχας, Aëtius lib. & cap.11. vocat. Verùm Plinio l.19.c.6. Generum Allij differentia, in tempore, præcox maturescit 60. diebus: tum in magnitudine. Ulpicum quoq; in hoc genere Græci appellavere. Alliam Cyprium, alij Antiscorodon (forté rectius Aphroscorodon) &c. sunt qui velint Allium Ulpicum Plinij, Allium Aegyptiacum Dioscoridis esse.

In Virginea multis locis Allium nascitur, ab Anglicano parum differens: desc. Virgin. quod ut & Cepe in Hispaniola, vix unquam bonum evadit: par.4. Amer. c.ult. Et Indi ex omnibus Europæis radicibus Allium eligunt, quo ventriculum reficiant: Joseph. Acosta l.4.c.18.

I. Allium sativum.
Allium, Brunf. Trag. Matth. Ruel. Cord. in Dioscorid. Tur. Lac. Ang. Lon. Lobel. domesticum, Matth. Cast.
Allium hortense, Fuch. vulgare, Cam.
Allium sativum, Dod. Gesn. hor. Ad. Cæs. Lugd.
Allium sativum multifidum, Cord. hist.
Verùm Matthiolus, Lobelius & Dodonæus, una figura Allium sine flore, Allium cum flore, & Allium amphicarpon; & Tabernæmon. sub Porro sylv. latifolio proposuit.
Genus quoddam capitibus ingentibus ex Africa adferri, Cæsalpinus auctor est.

II. Allium sativum alterum: sive Allioprasum caulis summo circumvoluto.
Allium sativum amphicarpon, quod & radicum nucleis seritur, & seminibus, quæ nucleos similitudine referunt, Cord. hist.

Allium ſativum ſecundum, Dod.
Scorodopraſum ſecundum, Cluſ. pan. & hiſt.
Allium Creticum, ſive Serpentinum, Cam.
III. Allium ſativum radice ſimplici.
Μώλυζα, Hippocrati.
Allium mas, Matth.
Allium ſimplex, Cord. hiſt.
Allium ſativum ſingulari capite, & Allium maſculum, Vercell.
Allium Ægyptiacum, Portæ.
IV. Allium Cyprium, Theoph.
Allium Ulpicum, Plin.
Allium Ulpicum vel Punicum, Columell.
Aphroſcorodon, ſive Allium Ulpium, Ruel. Geſner.
Allium Cyprium, ſive Ulpicum, Portæ.
Allium ſativum tertium, Dod.
V. Allioporrum ſive Scorodopraſum.
Scorodopraſon, Dioſcor. l. 2. c. 183. Gal. Ægin.
Scorodopraſum, Trag. Matth. Cord. in Dioſc. Geſ. hort. Lac. Caſt. Lugd. Portæ.
Allium porrinum, Car. Stephano.
Scorodopraſum & porrum Turcicum, Amat.
VI. Allium ſphæriceo capite, folio latiore, ſive ſcorodopraſum alterum.
Ampelopraſum primum, Dod.
Scorodopraſum ſive alliporrum, Ad.
Scorodopraſum, Lob. Cæſ.
Scorodopraſum 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Scorodopraſum alterum, Lug. qui cum ſequenti eâdem tabellâ pinxit.
Porrum Indum, Cam.
VII. Allium ſphæriceo capite folio anguſtiore.
Scorodopraſum alterum, Lob. Lugd.
VIII. Allium ſylveſtre latifolium.
Allium ſyl. quod urſinum vocant, Plin. l. 19. c. 6.
Allium ſyl. Brunſ. Trag. (& colubrinum) Eric. Cordo: ſyl. latioris folij, Dod.
Allium urſinum, Matth. Fuch. Dod. gal. Ama. Geſ. col. Tur. Cluſ. hiſt. Lugd. Thal. Cæſ. Caſt. Cam. Eyſtet.
Allium urſinum latifolium, Ad. Lob. Lugd.
Allium ſylveſtre bifolium & arctoſcorodum, Geſ. hort.
Allium ſylveſtre ophioſcorodon appellatum, Cord. in Dioſc.
Ophioſcordon, Lon.
an Scorodopraſon.
Moly ſive Allium Urſinum, Swert.

Sunt qui Dioſcoridis Scorodopraſum, aut ejus Ampelopraſum, aut Ophioſcorodon, ſed malè, cenſeant.
IX. Allium montanum, latifolium maculatum.
Allium anguinum, Matth. Lugd. Portæ, ſerpentinum, Caſt.
Allium latifolium maculoſum, ſive ſerpentinum, Ad.
Ophioſcorodon, Lob.
Victorialis longa, Geſ. hort. Cluſ. pan. & hiſt. (cui & major) Eyſt.
Allium alpinum, Geſn. hort. Dod. Tab. cui & Victorialis mas.
Eſt mas & fœmina, illa latioribus, hæc anguſtioribus eſt folijs, quare
Victorialis mas, & fœmina, Camerario dicitur.
X. Allium ſylv. campeſtre purpuraſcens.
Allium caninum primum, Trag.
Allium ſylv. primum, Fuch.
Allium campeſtre, Cord. in hiſt.
Allium ſylveſt. Geſ. hort. Cæſ. Caſt. ſyl. minus, Dod. gal.
Allium tenuifolium, Cam.
XI. Allium campeſtre juncifolium capitatum purpuraſcens majus.
Allium in arvis, Plinio.
Allium ſyl. quod Ophioſcoridon, Ruel. Matth.
Allium ſyl. tenuifolium, Ad. Lob. ico. Dod.
Allium ſyl. vulgare ſeu caninum, Thal. tenuifolium, Franco.
XII. Allium ſylv. capitatum purpuraſcens minus: quod à primo potiſsimùm magnitudine differt, cùm palmare ſit, & folijs junceis.
XIII. Allium ſylv. bicorne flore obſoleto.
Allium caninum alterum, Trag.
Allium ſylv. Tur. ſyl. alterum, Fuch.
Allium ſylveſtre majus, Dod gal.
Allium rubentibus nucleis, Lob. ico.
Eſt majus & minus.
XIV. Allium aquaticum.
Allium fluviatile in ſabulo ad Albim fluvium in Miſnia, Franc. hort. Luſat.

ALLIUM MONTANUM.

I. Allium montanum bicorne latifolium flore dilutè purpuraſcente.
Allium ſive Moly mont. latif. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Allium montanum bicorne anguſtifolium flore purpuraſcente.

Ampelopraſſon proliferum, Lob. ico. Cam.
Ampeloprasum 1. Cam. apud Matth.
Allium ſive Moly montanum 2. Cluſ. pan. (& Moly montanum gramineo folio) & hiſt.
Moly montanum carmeſino colore, Svvert.
III. Allium mont. bicorne flore exalbido.
Allium ſive Moly montanum 3. Cluſ. pan. (& Moly montanum junceo folio) & hiſt.
an Gethioides ſyl. Colum.
IV. Allium mont. bicorne flore obſoletiore.
Allij montan. quarti ſpecies 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Huc referri poteſt
Moly lurido colore, Svvert.
V. Allium mont. bicorne fl. pallido odoro.
Allij mont. quarti ſpecies 1. Cluſ. pan. & hiſt.
VI. Allium juncifol. bicorne luteum: quod 1. eſt in Prod. Monſpelio D. Saltzman. attulit.
VII. Allium mont. capite rotundo.
Allium ſive Moly montanum 5. Cluſ. pan. (& Moly montanum purpureo flore) & hiſt.
VIII. Allium Pyrenæum.
Moly Pyrenæum purpur. flore, Cluſ. hiſt. ap. alt.
IX. Allium mont. folijs narciſsi majus.
Allium ſive Moly narciſſ. fol. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
an Moly folijs narciſsi, Lob. Lugd.
Variat: 1. eſt, folijs ſplendentibus viridibus, floribus purpuraſc. 2. folijs magnis cinereis & mollioribus, florib. dilutiorib. hoc poſterius eſt Moly narciſſ. folijs primi altera ſpec. Cluſ. hiſt.
X. Allium montan. folijs narciſsi minus.
Allium ſive Moly narciſsinis folijs 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Allium ſaxatile & Bulbus vomitorius, Cam.
Et hujus altera ſpecies folijs longioribus & anguſtioribus, floribus dilutioribus, & eſt Moly narciſſ. fol. ſecundi alt. ſpec. Cluſ. hiſt.
XI. Allium mont. radice oblongâ: quod 2. in Prod.
an Allium mont. ſive Petroſcorodon, Geſ. hor.
Allium mont. radice oblonga, Eid. col. ſtirp.
XII. Allium montanum minus: quod 3. in Prod.

MOLY ET EJUS SPECIES.

Μῶλυ, ἀπὸ τοῦ μωλύειν τὰς νόσους, ab amoliendis morbis. Unius Theoph. 9. hiſt. 15. & Dioſcorid. lib. 3. cap. 54. meminere: at Plin. lib. 25. cap. 4. duplex propoſuit: alterum radice rotunda: alterum verò longa.

I. Moly latifolium liliflorum.
Moly Theoph. fortè & Plinij radice rotunda.
Moly Theoph. Ang. Dod. Cluſ. hiſp. & hiſt. Cam.
Moly liliflorum, Ad. Lob. Lugd.
Moly latifolium, Moly Theoph. Dod.
Moly Homericum, Scillæ alterum genus, & Pancratium, Dioſc. Cæſ.
Moly Indicum flore purpureo, Svvert.
Flore eſt candido, vel ſubrubente.
II. Moly latifolium Indicum.
Duplex figura proponitur: altera priori ſimilis, paucis folijs, caule oblongo, capite rotundo: altera, folijs plantaginis, caule brevi, capite ex pluribus bulbulis compacto: illud dicitur Caucaſon, Moly Indicum vocatum, Lob.
Moly Indic. Dod. Lugd. Indicum 1. Tab. 2. Cam.
Alterius figuræ nomina:
Caucaſon, Lob. ico.
Moly Indic. Cluſ. hiſp. & hiſt. Indicum 2. Tab.
Narciſſus ſive Pancratium Cluſij, Svvert.
III. Moly latifolium Hiſpanicum.
Moly Hiſpanicum purpureum, vel Moly montanum latifol. purpur. Hiſpan. ad Cluſ. cur. poſt.
Flores plus minus 60. dilutè rubentes, aut purpuraſcentes. Huc refer
Moly latifolium, Eyſt.
IV. Moly latifol. luteum odore allij primum.
Moly mont. latifol. flavo flore, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Moly luteum Botanicorum perperam Ornithogalum luteum latifolium, Lob. ad. par. 2.
Moly flavo flore, Svvert.
V. Moly latif. luteum odore allij ſecundum.
Moly latifolium flore flavo, Eyſt.
VI. Moly African. umbella purpur. in Prod.
VII. Moly exoticum florib. alboviridibus.
Moly flore albo lineis viridis coloris, Svvert.
VIII. Moly anguſtifolium umbellatum.
Moly, Matth. Caſt. Lugd. Lon. anguſtifolium, Dod. Lon.
Myle, Geſner. cat.
Moly Dioſcoridis putatum, Ad.
Moly Dioſcoridis, Lob. Cluſ. hiſp. & hiſt. Cam.
an Allium urſinum alterum, Cæſ.
IX. Moly humile folio gramineo.
Chamæmoly, an Moly Dioſcorid. Colum.
X. Moly parvum caule triangulo.

Moly parvum Pesarense, Ponn. Ital.
XI. Moly angustifol. floribus majoribus.
Moly minus, Clus. hist.
Moly minimum albo flore, Svvert.
XII. Moly angustifolium folijs reflexis.
Moly serpentinum vocatum, Lob. Lugd.
Scorodoprasum alterum Clusij, quibusdam.
XIII. Moly atropurpureum Svvert. mihi incognitum.
XIV. Moly moschatum capillaceo folio.
Allium syl. perpusillum juncifolium moschatum, Lob. ad. part. alt.

SECTIO QUINTA.

LILIUM: MARTAGON: CORONA IMPERIALIS.

LILIUM ET EJUS SPECIES.

Lilium, κρίνον ϗ λείριον Græcis, Theoph. 6. hist. 6. Lilij florem variare dixit, & purpureum esse, singulis caulibus, aliâs unum, aliâs plura exire. Dioscorides lib. 3. cap. 116. duo genera agnovisse videtur, dum scribit, & rubra lilia esse. At Plinio lib. 21. cap. 5. Lilium triplex, album, rubens, purpureum, quod aliquando gemino sit caule, quod Narcissum vocitent. Dividimus in Lilium radice bulbosa & una, ut sunt Lilia alba, Martagon: vel pluribus, Asphodeli bulbis constante, ut Lilium luteum & rubrum.

LILIUM ALBUM.

I. Lilium album flore erecto & vulgare.
Lilium sive rosa Junonis, Apuleio.
Ambrosia sive Lilium album Nicandri, Ang.
Lilium Brunf. Dod. gal. Tur. Matthiol. Lac. Cast. Cæsalp.
Lilium album, Trag. Fuch. Gesner. hor. Ang. Lon. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Lilium candidum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Dod. Franco.
Lilium album vulgare, Cam.
Variat: aliquando circa caulis medium, foliorum quasi cespes, ut pingit Bry, nomine
Lilij multifolij Stutgardiæ nati.
Aliquando ex caule plano trium unciarum lato, numerosi flores exurgunt, ut idem figuram habet, cui titulus
Lilium liliorum, sive 122. lilia ex eodem bulbo enata.
II. Lilium album floribus dependentibus, sive peregrinum.
Sultan Zambach (sive Martagon Constantinopolitanum) Clus. pan. & hist. Eyst. du Bry.
Martagon album, Lilium candidum Byzantinum, Lob. ico.
Lilia candida Martagonis Constantinopolitani nomine insignita, Lob. ad. par. alt.
Lilij albi species alia, Cam.
Hoc nonnunquam sexagenos flores in plano & lato caule protulit, quare.
Lilium album Byzantinum πολυανθὲς, Clusio.
Sic Lobelius ad. part. alt. in caule palmaris latitudinis, humanæ proceritatis, ducentos & plures candidissimos & suavissimos flores observavit.
Huc referendum
Lilij pulchri albi & ignoti species Theophrasti, Rauvvolff.
Lilium album Syriacum, Lugd. in ap.
an Lilia candidissima in Baya, medicinæ tota utilia, Linsc. par. 4. Ind. Orient. cap. 14.

LILIUM PURPUROCROCEUM.

I. Lilium purpurocroceum majus.
an Bulbus cruentus, Hippocrati.
Lilium purpureum Diosc. rubens Plinij.
Hemerocallis Diosc. Matth. Amat. Ang. Lac. Cast.
Hemerocallis 1. Matthioli, Cam. & Lugd.

Hyacinthus & Cosmosandalos Poëtarum, Dod. & Portæ.
Lilium rubrum, sive aureum, Brunf.
Lilium rufum, Trag. Dod. gal.
Lilium rubens, Gesf. cat. Fuch. ico.
Lilium rubens vel croceum alterum, Gesf. hor.
Lilium croceum, Fuch. Lon. syl. croceo flore, Cæsalp.
Lilium purpureum, Tur. Ad. purpur. majus, Lob. Dod. (& Cynorrhodon Plinij, ut & Ang. & Portæ) Lugd. Eyst.
Lilium aureum Ger. majus, Tab.
Martagon, Cast. ico.
Martagon radice alba, Ang.
Martagon Chymistarum, Lob. ico.
Vidi & candido flore.
II. Lilium purpurocroceum flore pleno.
Hemerocallis 1. Matthiol. flore pleno, Cam.
Lilium cruentum puniceum flore pleno, Eyst.
III. Lilium purpurocroceum minus.
Lilium purpureum minus, Ad. Lob. Dod.
Lilium purpureum alterum minus, Lugd.
Lilium rubrum minus non bulbiferum, Clus. pan.
Martagon 3. Hyacinthus Poëtarum, Ang.
Lilium puniceum non bulbiferum minus, Clus. hist.
Variat: communiter flore puniceo & quasi rubente, numero paucioribus: aliquando viginti & plures observantur: reperitur & pleno flore, duodecim, viginti, aut plurium foliorum textura, constans.
IV. Lilium phœniceum.
Martagon phœnicum dilutum, Lob. belg.
Martagon Chymistarum alterum, Lob. ico.
Lilium puniceum non bulbiferum majus flore diluto, Clus. hist.
Flores nonnunquam sexaginta vno caule.
V. Lilium Sandycis colore polyanthos.
Lilium cruentum polyanthos, Eyst.
Flores 84. in hoc observati.
VI. Lilium cruentum plantaginis folio.
Lilium cruentum latifolium, Tab. quid?

LILIUM BULBIFERUM.

I. Lilium bulbiferum latifolium majus.
Lilium cruentum bulbos majusculos squamatim compactos gerens, summo alis diviso caule, Lob. ico.
Lilium cruentum bulbos gerens, Lugd.
Martagon bulbif. majus, Clus. pan. vel primum, Eid. hist.
Martagon rubrum, Tab.
Lilium cruentum latifolium, Ger.
II. Lilium bulbiferum angustifolium.
Martagon cruentum angustifolium, Lob. ico.
III. Lilium bulbiferum minus.
Lilium rubens vel croceum alterum, &
Lilium rubens seminiferum, Gesf. hor.
Lilium cruentum 4. secundum caulem bulbulis donatum, Lob. cruentum aliud, Lugd.
Lilium purpureum tertium, Dod.
Martagon bulbiferum minus, vel pratense, Clus. pan.
Martagon bulbiferum 3. vel lilium puniceum bulbiferum 3. Clus. hist.
Hemerocallis prima Matthioli bulbifera, Camer.
Lilium cruentum bulbiferum, Eyst.
IV. Lilium bulbiferum incanum.
Martagon bulbifer. incanum, Clus. pan. vel 2. Eid. hist.
Hujus iconem Lobelius primo adjunxit, & apud Lugdunensem, sub Lilio cruento bulbos gerente pingitur.

LILIUM FLORIBUS REFLEXIS latifolium.

I. Lilium floribus reflexis montanum.
Affodillus, Brunf.
Hyacinthus Poëtarum, vel 5. Trag.
Asphodelus fœmina, Fuch.
Lilium purpureum, Fuch. ico. Gesner. hor. syl. Thal.
Lilium syl. Dod. Cam. alterum, Clus. pan.
Lilium syl. purpureo flore, Cæs.
Lilium alterum, Martagon Italis, quod Petilium Plinius appellat, Ama.
Lilium montanum, Ad. Lob. sive syl. 2 minus, Clus. hist.
Martagon, Matth. Lac. Lugd. Cast. desc.
Martagon primum, Ang.
Hemerocallis, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lon.
Lilium montanum flore purpurascente punctatum, Eyst.
Variat floris colore, qui plerumq; subruber, aliquando dilutus albicansq́ue: sic & maculę rubræ inordinatæ florum folijs, & intus & foris, maximè circa foliorum exortum, intrinsecus asper-

aſperguntur: hujus tres differentias Cluſius agnoſcit: huc referre oportet
Martagon Pannon. flore ſuaverubente, ipſius Bry.

Reperitur etiam longiore ſpicâ, & dicitur
Martagon montanum longiore ſpicâ, Bry: & etiam quaſi duplici corolla ab eodem pictum, Francofurti natum.

II. Lilium floribus reflexis alterum, lanugine hirſutum.
Lilium purpureum mas, Geſ. hor.
Lilium ſyl. primum & majus, Cluſ. pan. & hiſt.
Hemerocallis flore rubello, Lob. ico.
Lilium Saracenicum, Tab.

Flores priore plures, ſaturatè purpuraſcentes, maculis nigricantibus diſtincti: aliquando dilutè purpuraſcentes, maculis carentes;
Lilium flore purpuraſcente non panctatum, Eyſtett.

Pingit inſuper Bry.
Martagon exoticum flore ſpadiceo, &
Martagon flore carneo.

III. Lilium floribus reflexis, varijs, ſive tertium.
Lilium montanum ſive ſyl. tertium, Cluſ. hiſt.
Lilium montanum maximum polyanthos variegatum, Eyſt.

Simile eſt Cluſiano.

Flos antequam explicetur, foris carneus: explicatus, intus alb. notis purpureis inſignitus.

Cluſius & quartum genus addit, floribus ſaturatè purpuraſcentibus ſerius florentibus, & odore non inſuavi præditis.

IV. Lilium fl. reflexis albis non punctatis.
Lilium montanum albo flore, Cluſ. hiſt. ap. alt. & cur. poſt.
Lilium mont. minus alb. non punctatum, Eyſt.
Martagon imperiale niveum ſine maculis, Bry.

V. Lilium flor. reflexis albis punctatis.
Lilium montanum albis floribus maculis purpureis inſignitis, Cluſ. cur. poſt.
Lilium montan. majus album punctatum, Eyſt.

VI. Lilium flor. reflexis polyanthos album punctatum.
Lilium mont. maximum polyanthos album varijs maculis rubris maculis aſperſis, Eyſt.

VII. Lilium Byzantinum miniatum.
Lilium rubrum Zuphiniare, ſive miniatum Chalcedonicum, Cluſ. pan.
Lilium rubrum ſive miniat. Byzant. Eid. hiſt.
Hemerocallis Byzantina altera, Lob. ico.
Lilium Chalcedonicum miniatum ſerotinum, Lob. ad. par. alt.
Hemerocallis Conſtantinopolitana phœnicea unico flore, Lugd.

Flos colore elegantiſsimi minij aut ceræ rubræ recentis, rariùs prorſus nivei, aliquando flavi coloris: modò unus, modò duo, quatuor, quinque, ſex, tredecim.

VIII. Lilium Byzant. miniat. polyanthos.
Lilium Byzantinum miniato ſaturatiore flore πολυανθὲς, ſive Zufiniare, Cluſ. hiſt.
Lilium Chalcedonicum miniatum præcox, Lob. ad. par. alt.

Flores quinos, ſenos, denos ut plurimum profert, rarius 20. 30. vel 40. in caule duorum triúmve digitorum latitudine, aliquando ſaturatioris, aliquando dilutioris coloris, hocque Lilij Byzantini miniati dilutioris floris nomine pingitur à Cluſio in hiſt.
Lilium Byzantinum ſerotinum, Eyſt.
Lilium Byzantinum flore multiplici, Eid.

Hoc florum foliorum numero duodenario, & ſtaminum multitudine à priore diſcrepat.

Varietas in folijs: quæ flore eſt dilutiore, caulem & folia viridiora habet: quæ verò ſaturatiore, hujus caulis & folia plerumq; ex purpura nigricant. Aliquando flores in modum corollæ diſpoſiti naſcuntur, ut Bry pingit, nominans Martagon corollam præbens.

IX. Lilium purpuro ſanguineum fl. reflexo.
Hemerocallis altera, Matth Lugd. quam cum Lilio Zufiniani eandem vult, Cluſ.
Lilium ſylveſtre alterum, Dod. ico.
Hemerocallis Chalcedonica purpuro ſanguinea polyanthos, Lob. Cam. (cui idem cum Lilio Zufiniari Cluſij) Bry.

X. Lilium pyramidale moſchatum.
Lilium ſylveſtr. ſive Hemerocallis moſchata polyanthos, &
Martagon imperiale nuperor. Lob. ad. par. alt.
Martagon imperiale moſchatum, Eyſt.

Eſt florum centum & viginti & plurium, roſæ moſchatæ odore, qui diluti & lividi coloris maculis ex fuſco purpureis notati: florum 210. ferax in horto Eyſt. conſpectum fuit.

LILIUM FLORIBUS REFLEXIS angustifolium.

I. Lilium rubrum anguſtifolium.

Lilium

Lilium rubrum præcox, Cluſ. hiſt. Bry.

Uno, duobus, tribus eſt floribus: & quia aliquando anguſtioribus eſt folijs, vel latioribus, idcirco Cluſius in hiſt.

Lilium rubrum præcox 1. & 2. facit.

II. Lilium brevi & gramineo folio.

Lilium rubrum præcox 3. anguſtifolium, Cluſ. hiſt.

Lilium miniat. tenuifol. Cluſ. hiſt. ap. alt.

Hemerocallis Macedonica & Martagon Pomponeum, Lob. ad. par. alt.

Lilium montanum rubrum præcox, Eyſt.

Floribus aliquando 35. 46. & 48. ſed in plano caule, vel miniati, vel cruenti coloris.

III. Lilium miniatum odorum anguſtifol.

Lilij miniati tenuifol. aliud genus, Cluſ. hiſt. ap. alt.

Martagon Pomponij, Eid. & cur. poſt. & Eyſt.

IV. Lilium flavum anguſtifolium.

Lilium montanum flavo flore maculis diſtinctum & non diſtinctum, Cluſ. hiſt. ap. 1. & alt.

Lilium montan. flavo flore, Lob. ad. part. alt.

Lilium montanum flore luteo punctatum & non punctatum, Eyſt.

Martag. ſive Hemerocallis punctata flavo fl. & Martagon non punctatum, flore flavo, & Martagon ſive Lilium de Canada auri colorem referens, fl. intus nigris maculis aſperſo, Bry.

Lilium montanum magis flavo flore & atrioribus maculis, Cluſ. cur. poſt.

Variat flos colore flavo, vel dilutiore quaſi pallente, in alio maculis nigris diſtincto: in altero flores nullis punctis internè diſtinguuntur, ſed omnino flavi ſunt: rarius quadraginta & plures flores penè flavos, ſed in caule plano profert, quod multiflorum Cluſius in hiſt. ap. alt. nominat: variat etiã ſubviridi fl. & dicitur Martagon ſubviridi flore, Bry.

LILIUM SIVE CORONA Imperialis.

I. Lilium ſive Corona Imperialis.

Corona Imperialis, Dod. Lugd. (& Chalcedonicum Lale) Lon. Tab. Cam. Eyſt. Rob. qui & Coronam imperialem majorem addit.

Lilium ſive Corona Imperialis, Lob.

Tuſai ſive Lilium Perſicum 1. (& Hemerocallis Dioſcoridis) Cluſ. pan. & hiſt. & du Bry.

Corona imperialis procerior rubra, ſed alia rubicunda, Svvert.

Variat flos colore luteo, vel verius palleſcente, vel purpurei Lilij inſtar rubente, aut Sandaracæ colorem refert, & hæc dicitur Tuſai 2. Cluſij hiſt.

At Lobelius ad. part. alt. varietatem in caule, flore & folio adfert: cui alia præcocior, alia ſerotina: præcocior altera folio lato dilutè virente, flore pallidiore; altera media, quæ elatior, folio pallidiore, anguſtiore, flore dilutiore. At ſerotina folijs latioribus, atrovirentibus, flore ſaturo phœniceo.

II. Lilium, ſive Corona imperialis multiflora latoque caule.

Tuſai, ſive Lilium Perſicum 3. & Tuſai πολυανθὲς, Cluſ. hiſt. pan. & rar.

Corona imperialis polyanthes, Eyſt.

Corona platycaulos, ſive laticaulis, Lob. ad. par. alt.

Flores 20. 30. 40. 50. & etiam 70. in caule lato, qui ſequenti anno caulem rotundum acquirit, cum 3. 5. 7. aut octo floribus.

III. Lilium ſive Corona imperialis duplici corona.

Corona imperialis phœnicea duplici corona, aut ſerie florum, Lob. ico.

Corona imperialis polyanthes, Tab. ico.

Corona imperialis florum claſſe duplici, Eyſt.

Corona polyphyllos ſive folioſa, Lobel. ad. part. alt.

Tuſai, ſive Lilium Perſicum 2. du Bry.

Corona imper. duabus coronis ornata flore flaveſcente, Svvert.

Et hujus varietas apud Lob. caule numeroſis folijs ſtipato, corona duplici nonnullis floribus in caulis faſtigio: altera, flore dilutiore minus propendente, ob florum acervum caulem ambiente: & hæc eſt

Corona polyphyllos & polyanthes altera, Lob. ad. par. alt.

IV. Lilium ſive Corona imperialis non fœtens.

Tuſai quarta differentia, Cluſ. hiſt.

V. Lilium ſive Corona Imperialis ramoſa.

Tuſai ὄιπλουν, Cluſ. hiſt.

Ramis ſingulis 11. flores: vel in altero 8. vel plures: in altera, 5. vel ſex.

LILIUM PERSICUM.

Lilium Perſicum, Dod. (& Hyacinth. ſpurius 6.) Lob.

6.) Lobel. (& Pannachio Persianorum) Lugd. Taber.
Lilium non bulbosum, sive arundinaceum flore subcroceo & alterum luteo, Cam. Eyst. Rob. Svvert. Bry.
Lilium Susianum, Clus. pan. & hist. Bry.

LILIUM ASPHODELI radice.

I. Lilium luteum asphodeli radice.
Lilium non bulbosum luteum, Dod. Lugd. Ger.
Liriosphodelus luteus liliflorus, Ad. Lob.
Liliaspodelus luteo flore, Clus. pan. hist. Cam.
Liliago minor asphodelo affinis, Hemerocallis Dioscoridis videtur, Cæs.
Asphodelus liliaceus, Eyst. luteus, Tab.
Flore est communiter luteo, rarius albo.

II. Lilium rubrum asphodeli radice.
Hemerocallis Diosc. Theoph. & Plinij.
Lilium rubens harundinaceum, Ges. hort.
Lilium non bulbosum obsoleto colore rubens, Dodon.
Liriosphodelus phœniceus, Lob.
Liliasphodelus puniceus, Clus. hist.
Lilium rubrum non bulbosum, Lugd.
Liliago major asphodelo affinis, Cæs.
Asphodelus liliaceus rubens, Tab.
Lilium non bulbosum sive arundinaceum, Camer. sive phœniceum, Ger.
Lilium fatuum, Eystet.

SECTIO SEXTA.

ORCHIS: SATYRIUM: DENS CANIS: OPHIRYS: OROBANCHE.

ORCHIS EJUSQUE DIFFERENTIÆ.

Ὄρχις sive Testiculus, à Theophrasto 9. hist. 19. & Dioscoride l. 3. c. 141. proponitur: Dioscorides, inter Orchidem, & Satyrion differentiam hanc fecit: ὀρχίδας *vocans, quæ radicem bulbosam habent, eamq; geminam, oblongam olivæ modo angustam, superiorem pleniorem, & inferiorem molliorem, ac rugosiorem. Satyrion autem, quod radicem habet unam, eamq; bulbosam, mali magnitudine.*

Genera Orchidis, Dioscorides duo fecit; unum, Κυνὸς ὄρχιν, *testiculum canis: alterum,* σεραπιάδα *cognominatum. Sic Satyrium duplex, alterum* σατύριον τρίφυλλον; *alterum* σατύριον ἐρυθρόνιον, *vel* ἐρυθραϊκὸν. *Plinius l. 26. c. 10. Orchion Satyriorumq; descriptiones confundit: & l. 22. c. 8. Cynosorchidis nomine repetijt.*

Lubet distinguere in eas, quæ radices habent, vel rotundas testiculorum forma, vel palmas manúsve referentes. Illas, in eas quæ radices habent vel geminas, quas Orchides: vel unicam, quas Satyria nominabimus: has verò Orchides palmatas appellabimus. Orchidis genera facimus, Cynosorchin sive Canis testiculum, Testiculum morionis, Orchin fœtidam, sive Testiculum hircinum: Orchin Serapiada, vel Testiculum vulpinum & Testiculum odoratum: ad quæ genera quinq; Orchidum species reduci possunt.

CYNOSORCHIS, SEU TESTIculus canis.

I. Cynosorchis latifol. hiante cucullo major.
Satyrium primum, Brunf. mas, Trag.
Orchis mas latifolia, Fuch. vel major, Lon.
Orchis & Testiculus canis officin: Ama. latifolia, Eystett.
Orchis sive Testiculus & Cynosorchis, Ang.
Orchis prior Dioscoridis, Corn.
Orchios primum genus, Dod. gal. Lugd. Thal.
Testiculus 5. Matth. 3. Lac.
Cynosorchis, Ad.

Testiculus latifol. Taber. & Satyrion triphyllon, Eidem.

II. Cynosorchis latifolia hiante cucullo altera.
Cynosorchis mas nostra, vel 4. testiculus, Trag.
Cynosorchis nostra major, Lob. Lugd.
Cynosorchis prior, Dod. media, Cam.
Cynosorchis major 3. Tab. & altera, Ger.
Serapias Dioscoridis, sive Basilica Siderites, vel Erythræa, Gemmæ.

III. Cynosorchis latifolia spicâ compactâ.
Cynosorchis tertia, Dod. Lugd.
Cynosorchis major altera nostra, Lob.
Cynosorchis major quarta, Tab.
Cynosorchis palustris, Ger. ico.
Orchis, Cynosorchis & Testiculis canis major flore incarnato, Cam.
Serapias Dioscoridis secunda, sive Orchis basilica altera syderites flore candidiore, Gem.
Satyrion sive Orchis major rubra, Swertius. du Bry.

IV. Cynosorchis latifolia hiante cucullo minor.
Cynosorchis altera, Dod. Lugd. Tab.
Cynosorchis major, Ger.
Cynosorchis majoris secunda species, Lob.
Hæc communiter latioribus, rarius angustioribus folijs reperitur.

V. Cynosorchis angustifolia hiante cucullo: quæ 1. in Prod.

CYNOSORCHIS MILITARIS.

I. Cynosorchis militaris major.
an Testiculus 4. cum Cynosorchide 2. Trag.
Testiculus alius tertio loco, Cord. hist.
Cynosorchis quarta, Dod.
Orchis strateumatica sive stratiotes major, sive militaris, Gemmæ, quæ Basilica 3. Lob.
Orchis strateumatica major, sive Basilica tertia Gemmæ, Lugd.
Orchis latifolia altera, Clus. pan. & hist.
Testiculus 5. militaris, Tab.
Ornithophora candida, Ger. ico.
Orchis purpurea, du Bry.

II. Cynosorchis militaris media.
Orchis flore rubro elegantissimo, Clus. pan. at secunda, Eid. in hist.

III. Cynosorchis militaris minor.
Orchis strateumatica minor Gem. Lob. Lugd.
Orchis strateumatica, Ger.
Testiculus strateumaticus minor, Tab.

IV. Cynosorchis militaris montana spicâ rubente conglomeratâ: quæ 2. in Prod.

V. Cynosorchis militaris pratensis elatior, floribus variegatis: quæ 3. in Prod.

VI. Cynosorchis militaris pratensis humilior.
Orchis Pannonica 4. Clus. pan. & hist.
Orchis minor flore incarnato, Eyst.
Orchis Pannonica, du Bry.
Hujus species altera ampliore, crassiore & longiore spicâ.

VII. Cynosorchis montana purpurea odorata.
Orchis quinta odora serapiada Diosc. Trag.
Orchis quarta Dodonæo, Lugd.
Testiculus primus, Matth. species 4. Eidem comp.
Testiculus candidus, Cord. hist. ico.
Orchis fœmina, major, Fuch.
Orchis fœmina, Eid. ico. Tur.
Orchios tertium genus, Dodon. gal.
Testiculus 12. Taber.
Major & minor habetur, quare species duæ Trago.

VIII. Cynosorchis obscurè purpurea odorata.
Orchis Pannonica tertia, Clus. pan. & hist.
Cynosorchis flore purpurascente, Eyst.

IX. Orchis globoso flore.
Orchis rotunda Dalechampij, Lugd.
an Orchis species, floribus quasi in umbella, Thal.

X. Chamæorchis alpina folio gramineo: quæ 4. in Prod.

ORCHIS MORIO.

I. Orchis morio mas folijs maculatis.
Satyrion mas, Brunf. Cynosorchis, Eid. Ang.
Testiculus 1. Matth. icon. 4. Eidem folio, Lac. Castor.
Orchis altera Dioscoridis, Corn.
Orchis mas angustifolia, Fuch. Tur.
Orchis mas minor, Lon.
Orchis Delphinia palustris, Gem.
Orchios 2. genus, Dod. gal. Thal.
Testiculus morionis mas, Dod. Lugd.
Cynosorchis morio, Lob. Franc.
Cynosorchis morio mas, Tab.
Cynosorchis maculata, Ger.

Satyrion Apulei, Svvert. du Bry.

Flore est purpureo, vel ex roseo candido, purpureis maculis notato.

II. Orchis morio folijs sessilibus maculatis.
Cynosorchis delphinia sessilibus maculosis obtusioribus folijs, flore purpureo violaceo, caule sesquicubitali, Lob.ico.
Cynosorchis maculata, Tab.
Cynosorchis morio mas, Ger.ico.

III. Orchis folijs sessilibus non maculatis.
Orchis colore vario, vel 5. Clusij, pan. & hist. descript.

Variat floris colore, modò purpureo saturatiore, modò dilutiore, modò carneo, modò omnino lacteo; nunc maculis, interdum nullis, aspersis.

IV. Orchis morio fœmina.
Testiculi species tertia, Matth.
Testiculo alteri adjungit, Lac.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchis angustifolia fœmina altera, Fuch.ico.
Orchios tertium genus, Dod.gal.
Orchis delphinia montana, Gem.
Testiculus morionis fœmina, Dod. Lugd.
Cynosorchis morio fœmina, Lob. Lugd. Ger.
Cynosorchis morio 3. Tab. Cynosorchis fœmina, Eyster.
an Testiculus alius, Cord. hist. Ab hac sola radice, triplici bulbo constante differt, quæ
Triorchis Serapias mas, Fuch. Lugd.
Triorchis mas minor, Fuch. in ico. Tur. Tab.
Triorchis mas, Lon.
Orchis Serapias mas, Dod. gal.

Huc referri potest
Orchis angustifol. fœmina altera, Fuch. ico.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchios quartum genus, Dod. gal.
Orchis morio minor, folijs maculatis.
Cynosorchis minimis & secundùm caulem pedalem & cubitalem maculosis folijs, floribus purpureis, Lob.ico.
Satyrion maculosum, Svvert.

VI. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, mas.
Orchis Antrophora oreades altera, Colum.

VII. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, fœmina.
Orchis antropophora oreades, Colum.

VIII. Orchis flore simiam referens.
Orchis Zoophora cercopithecum exprimens Oreades, Colum.

ORCHIS FOETIDA.

I. Orchis barbata odore hirci, breviore latioreque folio.
Tragorchis, Dod. gal. maximus, Ger.
Testiculus hirci, Dod. Lob. obs. primus, Tab.
Testiculus, sive Tragorchis, Ad.

II. Orchis odore hirci longiore angustioreque folio.
Testiculus hircinus vulg. & leporis testic. Lob.
Testiculus hircinus secundus, Tab.
Testiculus linguâ bifurcatâ, Cæs.
Orchis saurodes, vel scincophera lacertarum æmulatione, Gemmæ, Lugd.
Testiculus hircinus vulgaris, Lugd.
Tragorchis mas, Ger.

III. Orchis odore hirci minor.
Tragorchis minor & verior, Gem. sive Coriolmites, vel coriophora floreinstar cimicum, Lob.
Tragorchis minor & verior, Lugd.
Testiculus hircinus tertius minor, Tab.
Tragorchis fœmina, Ger.

IV. Orchis odore hirci minor spicâ purpurascente.
Orchis Batavica sexta, Clus. hist.

V. Orchis spicâ purpureâ fœtida.
Orchis teterrimo odore fœtida, Clu. pan. & hist.

ORCHIS SERAPIAS.

Serapiades dicuntur, quod horum flores insecta fœcunda & lasciva referant, tanquam à Serapiade Alexandrinorum olim Deo nomen habentia: cujus templum excellens Canopi erat, ubi lascivijs, cantibus & saltationibus colebatur, Strabone 17. suæ Geographiæ referente.

I. Orchis bifolia latissima.
Orchis latifolia maxima, Clus. pan.
Orchis prima amplissimis folijs, Clus. hist.
Orchis bifolia latifolia, Thal.

II. Orchis bifolia altera.
Orchis latifolia altera, Clus. pan. & hist.
Orch. hermaphroditica, Lug. Ger. secund. Gem.
Testicul. vulpin. Eyst. hermaphroditicus, Tab.
Orchis psychodes diphylla, Lob.
Orchis bifolia, Tab.

Testi-

Testiculi species quinta, Cam. epit.
III. Orchis alba bifolia minor calcare oblongo.
Orchis altera serapias, Gesf. cat.
Orchis altera Satyrion vulgò, Ang.
Orchis serapias, Brasf. at primus, Dod. Lugd.
Orchis bifolius, Cam. Orch. fl. albo minor, Eyst.
Testiculus bifolius, Cord. hist.
Testiculi tertij species prima, Matth. Lugd.
Testiculus vulpinus, Franco.
Testiculus vulpinus primus, Lob. latifol. Tab.
Satyrium trifolium, Eid.
Orchis Ornithophora, Ger. ico.
Orchis flore albo, du Bry. minor & Testiculus leucanthemos, Eyst.
IV. Orchis trifolia major.
Testiculus sacerdotis, Ruel.
Orchidis undecima species, Trag.
Testiculus candid. odorat. major, Cord. hist.
Testiculus vulpis, Dod. gal. Lugd.
Satyrium trifolium, Fuch. Tur. Lon. qui tres bulbos adpingit.
Triorchis trif. Tab. & triorch. major mas, Eid.
Satyrium trifolium, Ama.
Flore communiter est candido: reperitur & purpureo: si quis cum præcedenti eandem volet, facilè assentiemur.
V. Orchis trifolia minor.
Culices minores triphyllæ, Lob. ico.
VI. Orchis hermaphroditica.
Orchis batrachites, Gem. Lob. Tab. Lugd.
Orchis Melittias, Ger. ico.
VII. Orchis fucum referens major foliolis superioribus candidis & purpurascentibus.
an Orchis Serapias Dioscoridis.
Satyrium quartum, Brunf.
Orchis sexta, & satyrium alterum, Trag.
Orchis sive Testiculus minor violaceis floribus, Cord. hist.
Orchis serapias fœmina, Dod. gall.
Orchis serapias secundus major, Dod. Lugd.
Orchis secunda species Dodonæi, Lugd.
Orchis sphegodes, Gem. Lob. ob. Lugd.
Testiculus vulpinus major, Lob. ico.
Testiculus 7. sphegodes, Tab.
Orchis strateumatica, Ger. ico.
Testiculi species 2. Matth. Lac.
Testiculus figura & colore apem referens, Cæs.
Orchis serapias 2. Dodonæi, Lugd. Eyst.
Triorchis fœmina, Fuch. Lon.
Satyrion floribus apes referens, Tur.
Satyrion, testiculus vulpinus, Svvert. du Bry.
VIII. Orchis fucum referens flore subvirente.
Orchidis sextæ species altera, Trag.
Testiculus vulpinus minor, Ad.
Orchis serapias secunda minor, Dod.
Orchis melittias sive apis cadaverulum exprimens, Lob. Lugd. Tab.
Triorchis fœmina, Tab.
Orchis myodes & Testiculus vulpinus major, Ger. ico.
IX. Orchis fucum referens colore rubiginoso.
Testiculo vulpino similis minor, Ad.
Testiculus vulp. 2. sphegodes, Lob. ico.
Satyrion minus, Svvert.
Hæc non longè Monspelio in pratis à Lattes, cæruleis, punctatis, albis, pallidis, purpureis, variegatis floribus, reperitur.
X. Orchis muscam referens major.
Orchis myodes altera, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius quartus, Tab.
XI. Orchis muscæ corpus referens minor, vel galeâ & alis herbidis.
Satyrion exiguum & 7. Trag. Satyrium, Tur.
Testiculus pumilio, Cord. hist.
Orchis quintum genus, Dod. gal.
Orchis angustifolia fœmina tertia, Fuch. ico.
Orchis fœmina minor, Lon.
Orchis serapias tertius, Dod.
Orchis myodes prima, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius primus, Tab.
Serapias batrachites, Ger. ico.
Triorchis serapias tertius, Lugd.
XII. Orchis muscam referens lutea.
Testiculus vulpinus luteus, Ad.
Orchis myodes lutea Narbonensis, Lob. Lugd.
Testiculus muscarius tertius luteus, Tab.
Orchis myodes minor, Ger. ico.
Orcheos genus humile, Lugd.
XIII. Orchis angustifolia.
Testiculus 16. minor, Tab.
Orchis andrachnites, Ger. ico.
XIV. Orchis papilionem expansum herbacei coloris referens.
Cynosorchis quintus, Dod.
Orchis Ornithophora, vel ornithes folio lævi, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus vulpinus, Tab.
Orchis Ornithophora folio maculoso, Ger. ico.

Orchis, du Bry.
XV. Orchis papilionem referens, folijs maculatis.
Orchis ornithophora folio maculoso, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus 15. Ornithophorus, Tab.
Testiculus sphegodes, Ger. ico.
Variat foliorum forma, est prægrandibus, parvis, ovalis figuræ ex acuto in latum, vel in rotundum desinentibus: florum colore purpureo, subpurpurascente, albo.
XVI. Orchis papilionem referens angustifolia alba.
Ornithophora candida, Lob. ico.
Orchis ornithophora alba, Lugdun.
XVII. Orchis araneum referens.
Orchis andrachnitis, Lob. ico.
XVIII. Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: sub Orchide 5. in Prod. desc.
Testiculi tertij species prima, Matth. fig. major.
Testiculi 3. species Matthioli, Lugd. fig. 2.
Testiculus 13. Taber.
XIX. Orchis montan. Ital. lingua oblonga altera.
Orchis macrophylla, Colum.

MONORCHIS ET TRIORCHIS.

I. Orchis odorata moschata, sive Monorchis.
Orchis pusilla pallida odorata, vel 6. Clus. pan. at 7. in hist.
an Testiculi species minor bulbo singulari, Ges. hort.
Variat folio breviore, latiore, longiore, & angustiore.
II. Orchis lutea hirsuto folio.
Orchis Frisia littoralis, Lob. Lugd. qui & quintam junxit.
Orchis Frisia, Ger.
Testiculus luteus, Tab.
III. Triorchis lutea folio glabro.
Triorchis lutea, Gem. Lob. Lugd. Triorchis lutea 2. Tab.
Testiculus odorat. Ger. quem cum seq. junxit.
Modò terni, modò quaterni pusilli, penduli testiculi subsunt.
IV. Triorchis lutea altera.
Orchis minor Leodiensis, Lob.
Triorchis lutea, Gem. Lugd. prima, Tab.
V. Triorchis lutea radice oblonga.
Triorchis lutea tertia Gemmæ, Lobel. (qui in icon. etiam 2. junxit, ut & Lugd.) Tab.
Orchis Leodiensis, Ger.
VI. Triorchis, vel Tetrorchis alba odorata major.
Tetrorchis, vel Triorchis alb. spiralis, vel autumnalis, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus odoratus major, Dod.
Triorchis, Ger. Triorchis odorata, Tab.
Aliquando ternos, aliquando quaternos testiculos oblongos fibrosos obtinet.
VII. Triorchis alba odorata minor.
Satyrium 3. vel odoriferum, Brunf.
Testiculus candid. odorat. minor, Cord. hist.
Testiculus odoratus, sive Orchis spiralis minor, Lob.
Testiculus odoratus, Ad Lugd.
Testiculus odoratus minor, Dod. Tab.
Orchis flore albo odorato, Cam.
VIII. Pseudoorchis.
Orchis minor radice repente, Cam.
Palma Christi radice repente, Ger.
Orchis repens, Eyst.
IX. Chamæorchis lilifolia.
Orchis lilifolia minor sabuletorum Zelandiæ & Bataviæ: sive
Chamæorchis aggerum Zelandiæ & Bulbo eriophoro similis bulbus, Lob. ad. part. 2.
an Pseudoorchis μονόφυλλος, Clus. hist.

ORCHIS PALMATA ET Satyrion.

Quas Orchides palmatas vocamus, eas recentiores Satyria basilica nominant. Brunfelsius verò & Tragus, Orchidum fœminas faciunt, eò quòd præter duas radices instar duarum palmarum junctas (hinc vulgo Palma Christi) notam impudicam, vulvæ muliebri similem, habeant. Digitos citrinos Avicennæ, Matthiolus censet.

Diosco-

Dioſcorides lib.3.cap.143.144. σατύριον *duplex propoſuit: alterum, quod alij* τρίφυλλον *vocant, quod utplurimum terna folia, rumici aut lilio ſimilia, ſed minora atque rubeſcentia habeat, caule nudo cubitali: flore lilij candido: radice bulboſa mali magnitudine, rufa, intus alba, ovi inſtar, ſapore dulci, oriq́ue grato.*

Alterum ἐρυθρόνιον *ſive* ἐρυθραϊκὸν *cognominatum, quod ſemine eſt lini majore, firmo, ſplendente ac lævi: radicis cortice aliquantum gracili ac rufa, internè alba, dulci & gratâ: quæ non ſecus ac prior venerem potenter ſtimulat. Plinius, Satyrium cum Orchyde confundit, ut lib.26.cap.10. videre eſt, & Satyrij aliud genus erythraicon appellari ſcribit.*

Matthiolus videtur ad deſcriptionem Dioſcoridis, duplex Satyrium propoſuiſſe: de utroque autem dubitatur.

Satyrium.

I. Satyrium primum, Matth. Lugd.
Satyrium trifolium, Caſt.
Hoc alij Phallum Hollandicum, alij Faufel, cui tria folia affic̃ta ſint, cenſent.

II. Satyrium erythronium, Matth. Lugd. Caſt.
De utroque dubij ſumus, & Camerarius in ſuo emaculato Matthiolo omiſit.

III. Satyrium è Guinea, Rob. Svvert. nec dum vidimus.

Orchis palmata.

I. Orchis palmata pratenſis latifolia longis calcaribus.
Palma Chriſti major, Matth. deſc. Franco.
Palma Chriſti altera, Cord. hiſt.
Palma Chriſti & Serapias mas lævi folio, Lob.
Palma Chriſti mas, Ad. Ger. prima, Tab.
Satyrium baſilicum, Corn.
Satyrium baſilicum mas, Geſ. col. Dod. Lon. deſcript.
Satyrium baſilicum majus recentiorum, Lugd. deſcript.
Satyrium recentiorum Græcorum, & baſilicum mas latifolium alterum, Thal.
Palma Chriſti erecta variegata, Eyſt.
Satyrion ſive Palma Chriſti, Svvert.
Flores ſaturato roſei, maculis purpuraſcentibus inſigniti.

II. Orchis palmata pratenſis anguſtifolia major: quæ *6.* in Prod.
Palma Chriſti 3. Eyſt.

III. Orchis palmata pratenſis maculata.
Orchis fœmina altera, Trag.
Satyrium baſilicum Græcor. & officin. Chriſti-palma, Ruel.
Satyrij genus, baſilicum Græcum, Geſ. cat.
Satyrium baſilicum fœmina, Geſ. col. Lon. Dod.
Palma Chriſti, Ama. Cord. hiſt. Cæſ.
Palma Chriſti fœmina, Ad. Ger.
Palma Chriſti maculata, Tab. Franco, Eyſt.
Palma Chriſti, ſerapias fœmina pratenſis, Lob.
Satyrium fœmina folijs maculatis, Thal.
Serapias fœmina pratenſis, Lugd.
Orchis ſerapias, Cam.
Satyrion fœmina, Svvert. du Bry.
Variat: flore, qui in purpura vel rubet, vel dilutè ad cæruleum inclinat, vel albus eſt: vel variegatus, albis maculis ac venulis rubeſcentibus diſtinctus: interdum maculis caret: huc Palma Chriſti erecta flore candido & fl. variegato, &
Palma Chriſti candidis floribus, Eyſt.

IV. Orchis palmata pratenſis maxima.
Cynoſorchis macrocaulos, ſive conopſæa, ſive galericulata, Gem. Lob.
Cynoſorchis conopſæa, Lugd.

V. Orchis palmata minor calcaribus oblongis.
Serapias minor, Lob. minor rubra Gemmæ, Lugd.
Serapias minor nitente flore, Ger.
Palma Chriſti minor mas, Tab.

VI. Orchis palmata anguſtifolia minor.
Satyrium fœmina, Brunf.
Satyrium alterum, Trag. deſc.
Orchis fœmina, Trag. ico.
Palma Chriſti major, Matth. ico. tertia, Cord. hiſt.
Satyrium baſilicum majus, Lugd. ico.
Satyrium baſilicum mas, Fuch. Dod. gal. Lon. ico.
Satyrium baſilicum mas, tenuifol. Thal.
Satyrium regale, Tur.

Palma Christi fœmina, Tab.
Palma Christi peregrina flore rubro, Eyst.

VII. Orchis palmata angustifolia minor odoratissima: in Phytopinace, & sub 7. in Prod. descripta.

VIII. Orchis palmata caryophyllata.
Orchis serapias caryophyllata, Lob. ico.

IX. Orchis palmata sambuci odore.
Orchis serapias 7. Clus. pan. Pannonica 8. hist.
Duplex est: 1. floribus exalbidis, foliolis sub floribus pallidis. 2. floribus purpureis, foliolis purpurascentibus.

X Orchis palmata batrachites.
Serapias batrachites, vel Myodes, Lob. ico.

XI. Orchis castrata.
Satyrium castratum vel eunuchum, Lob.
Satyrium castratum, Gemmæ, Lugd.
Testiculus sextus castratus, Tab.
Serapias castratum, Ger.

XII. Orchis palmata palustris latifolia.
Serapias palustris latifolia, Lob. Ger.
Satyrium basilicum foliosum, vel 3. Dod.
Satyrium basilicum m as latifolium 1. Thal.
Cynosorchis palustris platyphylla, Gemmæ, Lugd.
Palma Christi palustris, Franco 3. Tab.
Satyrion latifolium, Svvert. du Bry.
Palma Christi flore purpureo, Eyst.

XIII. Orchis palmata palustris altera.
Serapias palustris altera leptophylla, Lobel. Lugd.
Cynosorchis palustris altera, Gem. & Ger.
Testiculus galericulatus, Tab.

XIV. Orchis palmata palustris tertia.
Cynosorchis palustris lævi folio, Lob.
Cynosorchis leptophylla, Gem. Lugd.
Palma Christi palustris 2. Tab.
Serapias palustris latifolia, Ger.

XV. Orchis palmata palustris maculata.
Cynosorchis palustris altera lophodes, vel nephelodes, Gem. Lob. Lugd.
Palma Christi palustris 1. Tab. Ger.

XVI. Orchis palmata palustris tota rubra.
Cynosorchis Dracontias, Gem. Lob. Lugd.
Tragorchis, Tab. ico.
Serapias palustris leptophylla, Ger. ico.

XVII. Orchis palmata flore viridi: quæ 8. in Prod.

XVIII. Orchis palmata montana maxima: quæ 9. in Prod.

XIX. Orchis palmata montana altera.
Serapias montana folio lævi, & Cynosorchis montana, Lob.
Serapias maxima folio lævi, Gem. Lugd.
Serapias mont. Tab. Serap. garyophyll. Ger. ico.

XX. Orchis palmata montana maculata.
Cynosorchis mont. folio maculoso, Gem.
Serapias candido flore (montana) Lob. Lugd. Ger.
Palma Christi major, Cast.
Palma Christi maculata montana, Tab.
Satyrion folijs maculatis, Svvert.

XXI. Orchis palmata angustifolia alpina nigro flore.
Satyrium basilicum alpinum, Ges. hor.
Satyrium basilicum odoratiss. Ges. cat.
Satyrium basilicum minus, Dod.
Palma Christi minor, Matth. Lugd. Franco. Cast. descript.
Orchis minor odoratus, Ad.
Palma Christi minor fœmina, Tab.
Orchis serapias odoratiss. flore minima alpina, Cam.

ORCHIS ABORTIVA.

I. Orchis abortiva fusca.
Coagulum terræ Plinij quibusdam.
Satyrium nonum, Trag.
Orobanche, Ges. col.
Orchis sylvestris, Lon.
Neottia, Dod. Franco.
Nidus avis, Dod. gal. Lob. ico. Lugd. Eyst.
Satyrium abortivum (spec. Hypocistidis) Lob. ico. part. alt. & Ger.
Orchis abortiva Lobelij, Clus. hist.
an Orobanche prima, Tab.

II. Orchis abortiva violacea.
Limodoron Austriacum, Clus. pan.
Pseudolimodoron, Eidem hist.

OPHRIS.

AD Orchides propter florum formam referenda videtur Ophris à Plinio lib. 6. cap. 15. nominata, quam vocem aliqui Supercilium reddunt.

I. Ophris

I. Ophris bifolia.
Perfoliata sylvestris mas, Brunf.
Satyrium 10. & bifolium, Trag.
Alisma, Cord. Gesf. hort.
Ophris, Matth. Fuch. Ang. Gesf. cat. Cast. Tab. Cam. Cæs. Thal. Franc.
Bifolium, Dod gal. Ad. Lob. Lon. Cam.
Pseudoorchis seu bifolium, Dod.
Ophris bifolia, Ger.

Est major & minor, tam in hac, quam in trifolia.

II Ophris trifolia.
Perfoliata sylvestris fœmina, Brunf.
Ophris trifolia, Tab. Ger.

III. Ophris bifolia bulbosa.
Pseudorchis, seu Bifol. bulbosa, Dod. ed. Belg. & post.

IV. Ophris minima: in Prod. descripta. an Ophris pumilum & tenellum genus, Clus. cur. post.

DENS CANIS.

I. Dens canis latiore rotundioreque folio.
Mithridatium Cratevæ Plinij, Ang. Cæs.
Pseudohermodactylus, Matth. Lugd. Tab.
Hermodactylus Mesuæi, folio maculoso, & Dens canis, Gesn. hort.
Satyrium erythronium, Gesf. col. Ad. Lob. ico. Taber.
Dens caninus, Dod. (Ephemero Diosc. conveniens) Cæs. Cam. Ger.
Dentali 1. Clus. pan.
Dens caninus purpurascente flore, Clus. hist.
Satyrium & Dens caninus, Lob.
Satyrium rubrum Dalech. Lugd.
Dens canis flore rubro, Eyst.

Flos ex purpura rubet, aut candore micat, aut purpura ex candore confusis pallet: qui flore rubro est, maculis rubris: qui albo, lacteis maculis variegatur: sic folia aliquando maculata, aliquando ijs carent: & communiter bina habet: tantùm bina, Cæsalp. plurimùm terna, Adverf. raro terna, Clus. quina etiam, Lugd.

II. Dens canis angustiore longiore folio.
Erythronium flore albo angustioribus folijs, Lob. ico.
Dentali 2. Clus. pan.
Dens caninus albo flore, Clus. hist. Cam. Eyst.
Satyrium trifolium & Satyrium Dalech. Lugd.

Flos lacteus, aut ex purpurascente alboque mixtus.

OROBANCHE.

Ὀροβάγχη, Ervangina Gazæ, quòd ὄροβον ἄγχει, ervum strangulet, dicitur. Duplex est, aliud Theophrasti 8. hist. 8. aliud Dioscoridis l. 2. c. 172. & Orobanche Plin. l. 18. c. 17. & l. 22. c. ult. nominatur.

I. Orobanche major garyophyllum olens.
Limodorum (quasi famem adferens) Theophrasto.
Orobanche, Dioscorid. Galen. Oribas. Æginet. Aëtio.
Cynomorion, à canini genitalis similitudine, Plinio.
Leonina herba, Hermolao, & Legumen leoninum, Ruel.
Leo herba, Constantino.
Orobanche, Matth. Ama. (herba tauri, vel vaccæ) Ang. Cord. in Diosc. Lac. Gesf. cat. (Leontobotanos) Lon. Lob. Cast Thal. Cæs. Eyst.
Orobanche vera, Gesf. hort.
Limodoron, sive Orobanche, Dod.
Orobanche 1. Clus. hist. altera, Lugd. Tab.
Rapum genistæ, Dod. gal. Ger.

Variat: quæ genistæ vulgari adnascitur, flore est subviridi: quæ Hispanicæ, floribus majoribus luteis.

Hæc semper alicujus vicinæ plantæ fibris adnascitur: observavi ad Genistam, florem tinctorum, Hieracium Sabaudum, Trifolium, Astragalum sylvaticum.

II. Orobanche flore majore, ex cæruleo purpurascente: quæ 1. in Prod.

III. Orobanche Monspeliaca floribus oblongis.
Orobanche major, Lob. ico.
Limodorum Monspeliacum, Clus. pan.

IV. Oro-

IV. Orobanche majore flore.
Orobanche quarta, Lob. ico.
Orobanche, Eystet.

V. Orobanche quæ Hypopytis dici potest: quæ 3. in Prod.

VI. Orobanche ramosa.
Orobanche 5. Lob. ico.
Orobanche altera brevior & ramosa, Cæs.
Orobanche, Cam. ad Matth.
Orobanche 3. πολύκλωνος, Clus. hist.

Variat: floribus aliquando cæruleis, aliquando purpurascentibus, aliquando subalbidis, & libenter inter Cannabem nascitur.

VII. Orobanche radice dentata major.
Dentaria major, Matth. Lob. Lugd. Cam. Franco, Ger. Eyst.
Anblatum (id est aphyllon, quod folijs careat) Cord. hist. Dodon. (& radix squamata) Thal.
Squamatia, Lon.
Dentaria major, sive ἄφυλλος 1. Clus. pan. & hist.
Dentaria absque folijs, Cast.
Dentaria crocodilia, Tab.
Arachidum è genere Orobanches, Cæs.
Ægolethros Plinij, malus Henricus vinitoribus, Ges. in hist. bovis & col.

VIII. Orobanche radice dentata minor.
Dentar. ἄφυλλος altera, seu min. Clus. pan. & hist.
an Anblati species minor, Thal.

Clusius, suæ flores ex albo purpurascentes tribuit: Thalius, candidam totam scribit.

IX. Orobanche radice coralloide.
Dentaria ἄφυλλος 3. Clus. pan.
Dentaria coralloide radice, Clus. hist. Eyst.
Dentaria minor, Ger. aphyllos minor, Tab.

CASPARI BAUHINI

PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER TERTIVS.

OLERA ET OLERACEA.

SECTIO PRIMA.

RAPA: RADICES INDIS EDVLES: RAPVNCVlus: Campanula: Rapiſtrum: Napus: Raphanus: Lepidium: Iberis: Dracunculus eſculentus: Eruca: Sinapi: Rheſeda: Luteola: Eryſimum: Hydropiper, ſive Perſicaria: Capſicum, ſive Piper Indicum.

RAPA ET EJUS SPECIES.

Rapa, quaſi ruapa, quòd è terra eruatur, Varroni l.4. ling. Lat. at veriſimiliùs à Græco ῥάπυς, *Athenæo l. 9. c. 2.* γογγύλη, *Dioſcoridi l.2. c.134. à rotunda orbicularive radicis figura. Genera: Theoph. l.7. hiſt.4 ait alios diverſitatem generis putare, alios negare, ſed mare tantum fœminaq́ꝫ differe, & ambas ex eodem ſemine naſci, ſed ut effœminentur raras deponendas: nam ſi denſæ poſitæ ſint, omnes maſculeſcere: at 7. hiſt.6. Rapæ ſylveſtris meminit. Sic Dioſcorides, ſativum & ſylveſtre agnoſcit. Plin. l.18. c.13. Græcos ſecutus, duo prima fecit genera, maſculum, fœmineumq́ꝫ, & modum eas ſerendi ex eodem ſemine. Species verò omnium tres (addit) aut in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari; tertiam ſpeciem ſylveſtrem appellavêre, in longitudinem radice procurrente: & l.19. c.5. Medici, maſculini ſexus faciunt in his rotunda: latiora verò concava fœminini.*

Dividimus in ſativam & ſylveſtrem: illam in longam & rotundam, ſive fœminam & marem: rotundam, in ſeſſilem & orbiculatam. Raparum ſolum in India tam ferax eſt, ut eæ in vijs quoqꝫ publicis ſponte proveniant: ita ut cùm Indi in nonnullis locis agros frugibus conſituri eſſent, propter ingentem Raparum propaginem, ab inſtituto ipſis deſiſtendum fuerit: Joſeph. Acoſta l.4. c.18.

I. Rapa ſativa rotunda.
Rapa mas, Theoph. Plinij: Rapum, Dioſcorid.
Rapa ſativa, Brunf. Cord.
Rapum ſativum, Fuch. Ruel. vulgare, Trag. Dod
Rapum vel Rapa, Ang. Tur. Lac. Geſ. hor. Caſt.
Rapum rotundum, Matth. Lon. Ama.
Rapum ſeſſili rotunditate, Cæſ.
Rapum majus orbiculat. ſeu turbinat. ad. Lob.
Rapum ſativum orbiculatum, Lugd.
Rapum orbiculatum, Franco, Taber.
Rapum rotundum, utrumque majus & minus, Taber.
Rapum majus & minus rotundum, Ger. at rotundum Rapum utrumq; ſub Buniade.

Variat colore externo radicis, viridi, candido, puniceo, obsoletè nigricante: habentur aliquando in Alsatia, quæ foris & intus flavescunt: magnitudine & parvitate, Plinius & Tragus 40. Amatus verò 50. & 60. libras excedentes viderunt: communiter forma tuberosa, raro globi instar orbiculata, frequentius in latitudinem effusa.

II. Rapa sativa oblonga, seu fœmina.
Rapa fœmina, Theoph. & Plinio.
Rapum oblongum, Trag. oblongius, Dod.
Rapum longum, Matth. Lon. Cast. Lugd. Franc. Tab. qui majus & minus facit: utrumque sub Raphano sativo Gerardus habet.
Rapum tereti, rotunda, oblongaque radice, Ad. Lobel.
Rapa oblonga, Ama. Cæs.

Aliquando cubitalis, rariùs sesquicubitalis est: sic 30. librarum Matthiolus notavit.

III. Rapa sylvestris: & Cæs.
Rapum sylvestre, Matth. Lugd. Rab. Ger.
Rapum sylvestre non bulbosum, Ad. Lob.

RADICES VARIÆ, QVIBVS INDI vescuntur & utuntur.

Quemadmodum varijs fructibus ob insignem arborum fructiferarum varietatem vescimur: sic in India Occidentali, varijs radicibus in cibis utuntur. Quare Josephus Acosta lib. 4. c. 18. vel par. 9. Ind. Occid. recenset, Papas (de qua inter Solana agemus, Solani tuberosi esculenti nomine) quæ ipsis præcipua est, Manihot, Ocas, Yanocas, Camotes, Batates, Xiquimas, Yuca, Cochucho, Cavi, Totora, Mani: addens & alias infinitas esse, & inter cæteras Batates, quæ instar cibi delicati & suavißimi comeduntur. Sic etiam radices ex Hispania ad Indos delatas magis propagari, quàm Indicas, si in Europam deferantur. Et Ulricus Faber, ut in par. 7. Amer. cap. 9. habetur, apud Carios Indiæ populos, Triticum Turcicum, vel Meijs & Mandeochade, Padades, Mandeoch parpij, Mande poere, Manduris, VVache Ku, &c. invenisse refert.

I. Rapum Americanum folijs Bryoniæ.
an Oetum Plinij l. 21. cap. 15. mandunt (scilicet Ægyptij) & Oetum, cui pauca folia minimaq;, verùm radix magna.
οὔιτον (alij ὄιγγον legunt) sive Vingum ut Gaza reddit, Theophr. l. 1. c. 11. quod Ægyptij Vingum appellant, folia habet ampla & germen pusillum, sed radix longa & in modum fructus, & cibo idonea.
Hetich Indis & Æthiopibus, Dalech. in Plinium.
Hetich Americum Theveti, Lugd. Lerio desc. Bras. c. 12.

Radix rapis magnis similis, longitudine sesquipedali, crassitudine amborum pugnorum: cujus tres species Lerius censet: nam inter coquendum alia violaceum, ceu pastinacæ: alia aureum, ut cotonea mala: alia denique album colorem acquirit.

II. Rapum Brasilianum, sive Americanum alterum.
Igname in Insula S. Thomæ, Scalig. Lugd.
Ignames, Advers.

Iniamos in Guinea cibus Negritarum vulgatissimus, quo & panis loco utuntur: par. 6. Ind. Or. c. 38. & 57. & Linscot. par. 4. Or. c. 11.
Ingnamos, par. 6. Ind. Or. c. 12. & 23.
Inhame Lusitanorum, sive Igname, Clus. hist. & notis in Garzi.

Tres species propter medullæ colorem: at lutea, Carotæ colore in pretio est: magnitudine etiam variat: ac Clusius duplex genus agnoscit.

Alterum à priore differens cortice inæquali & tuberculis obsita, cum viticulis spinosis, quam Ycam Peru nominant.

III. Mandioca: radix in Insula S. Catharinæ: hist. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 4. 9. 11 15. 17.

IV. Manihot Indorum, sive Yuca folijs cannabinis.
Arachidna, Theoph. & Aracidna Plin. quibusd.
Manihot, Theueto, Lugd. Lerio desc. Bras. c. 8.
Yuca, Gomaræ. hist. gen. Lugd. Joseph. Acostæ l. 4. c. 17.

Yuca Peruana, Frag.
Jucca, Benzoni, l.1. c.28. vel par. 4. Ind. occid.
Mandeochade radix apud Carios: par.7. Am.7.
Mandioca: par.3. Amer. l.1. c.4.9.17.
Cocushavv, Hariot in Virginea.

Hujus folium latum in septem lacineas divisum esse scribunt: at radix brachij crassitie, ex qua Indi farinam conficiunt, (par. 2. & 3. Amer.) qua cum carne & piscibus, ut nos pane utuntur: ex ea & placentas & panem conficiunt, quem Cazabis, Benzo: at Monardes & Acosta, Cacavi nominant: sic in Hispaniola ex hac secundarium panem, quem Cazabi vocant, conficiunt, (par. 5. Ind. occid. 12.) ex hujus succo potionem parant: par. 3. Amer. lib.2. cap.15.

Huc referre oportet
Maniel folijs pœoniæ; par.3. Am. ep.2. de Bras.

V. Hatle radix in Florida, ex cujus farina in annonæ penuria panis fit: par. 2. Amer.

VI. Aypi Brasilianorum, radix sesquipedalis, femoris crassitudine, ex qua farinam duplicem conficiunt: aliam percoctam & duram, quo diutius conservetur: aliam minus coctam & molliorem, panis candidi medullæ saporem referens: illam Ovy-entan, hanc Ovy-pou appellant folijs pœoniæ similitudine: Lerio descript. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 8.

VII. Yuca folijs Aloës.
Yuca, Gerardo.
Yuca nova gloriosè elata & opinata, Lob. ad. altera parte.

VIII. Batatas, Camotes Hispanorum, Clus. hisp. & hist. Lugd. Cast.
Battades, Ad.
Batata Hispanorum, Camotes sive Amotes & Ignames, Lob.
Batatas Indiæ occid. Benzoni, Monard.
Porates & Potate, quas Camotes nominant: par. 8. Ind. occid.
Camotes, Joseph. Acostæ, lib.4. cap.18. Frag.
Batates radix: par. 9. Ind. occid. l.4. c.18. cibus Nigritarum vulgaris: par. 6. Ind. orient. 38.
Batatas fructus in Angra; Linscot. par. 3. Ind. orient. 6. & par. 4. cap. 12. & par. 8. & par. 9. addit. Ind. occid.
Pina sive Batata radix: par. 8. Ind. occid.
Sisarum Peruvianum, Tab. Ger.

Radix Raphani prægrandis amplitudine: genera tria, corticis colore vel purpurascente, vel pallente, vel candido, quæ assata fructuum, vel leguminum loco Indis est.

IX. Hajas Indiæ occident. similis Batate, nisi quod minor & suavior sit: Benzon. sive par. 4. Amer. cap. 28.
Aies, Clusio.

X. Cochucho, radix parva, dulcis, quam aliqui, quo magis in delitijs sit, condiunt: Joseph. Acost. lib. 4. cap. 18.

XI. Xiquimas, radix qua æstate utuntur ad refrigerandum sitimque sedandam: Idem, l. c.

XII. Mandeoch parpie, radix Castanearum sapore: par. 7. Ind. occid. 7.

XIII. Mandeoch Mandapore, radix ex qua vinum conficiunt, l. c.

XIV. Bacheku radix: par.7. Ind. occid. c.18.

XV. Mandues, Carios populi edunt par. 7. Ind. occid.

XVI. Mandepore: apud Siberos radix supra terram eminens amplissimis folijs, quæ aquam continet, non secus ac si in vase asservaretur, & ex radice sæpe dimidius cantharus exprimitur, qui colorem lactis habet, par. 7. Ind. occid. cap. 26. etiam ex hac radice vinum conficiunt: Idem cap.7.

XVII. Cardes radix, qua Indi ad levandam sitim utuntur: par.7. Ind. occid. c 3 & 21.

XVIII. Cassavi radix: par.8 Ind. occid.

XIX. Tagari, radix in Naupon pro lavando corpore: par. 4. Ind. orient. cap. 8.

RADICES VARIÆ IN INSULA Virginea.

Radices quarum in Insula Virginea pro cibis usus est, Thomas Hariot recenset, & sunt Opinavvk, Okcepenauk, Koishucpenauk, Tsinavv, Cocuschavv, Habascon.

I. Opinavvk; idem cum Papas Acostę, quod Solanum tuberosum esculentum nominamus.

II. Okcepenauk, radix rotunda, capitis humani magnitudine, quam cum carnibus & piscibus in panis penuria comedunt: Hariot.

III. Kaischucpenauk; radix alba, ovi gallinacei magnitudine & forma, qua elixa vescuntur, Hariot.

IV. Tsinavv; radix, Chinæ similis, ex cujus succo cum aqua, panis pinsitur, & puls, gelatinæ similis, conficitur, Hariot.

V. Cocuschavv, Hariot; est Manihot Indorum, de quo antè.

VI. Habascon; radix magnitudine & figura pastinacæ, quæ cum alijs coquitur! Hariot.

RAPUNCULUS ET CAMPANULA GLABRA.

Rapunculus vulgò dictus, γογγόλη ἀγρία, rapum sylvest. Dioscoridis, lib. 2. cap. 135. malè censetur: & à Plinio lib. 20. cap. 3. Rapi sylvestris nomine proponitur. Alijs Jasione ejusdem, l. 22. c. 22. creditur, cujus tamen verba, ut quidam censent, rectiùs ad Smilacem lævem referuntur. Erinus Nicandri & Dioscorid. l. 4. Erineon Plinij, l. 23. c. 7. ex Columnæ sententia. In hanc Classem & Campanulæ, à floris forma nominatæ, referendæ sunt.

I. Rapunculus esculentus.
Raponeoli, Brunf.
Rapunculum vulgare, Trag.
Rapunculus, Matthiol. Lac. Dod. Camer. Tab. Cast. Cæs. Portæ.
Rapum sylvestre, Gef. hort. Fuch. Dod. gal.
Rapuntium parvum, Ad. Lob. (& pes locustæ Avicennæ) Ger.
Rapunculus minor, Matth. & Dodonæi, Lugd.
Erinus Nicandri & Diosc. Colum.
Flore est cæruleo, purpureo, aliàs candicante.

II. Rapunculus minor folijs incisis.
Erinus, Cæsalp.
Erini seu Rapunculi minimum genus, Colum.

III. Rapunculus spicatus.
Rapunculum sylvestre, Trag. Lon.
Rapi syl. genus, in syl. & mont. Gef. hor.
Rapum sylvestre majus, Dod. gal.
Rapunculum alopecuron & Rapi sylvestris 6. genus, Dod.
Rapuntium majus alopecuron comoso flore, Ad. Lob.
Rapunculus alopecuroides longa spica, Clus. hist.
Rapunculus syl. spicatus, Thal.
Rapunculus major Dodonæi, Lugd.
Phyteuma folijs Rapunculi, Cæsalp.
Rapunculus flore spicato purpureo & albo, Camer.
Rapunculus nemorosus primus, Tab.
Rapuntium majus, Ger.
Spica vel longior, vel brevior alba, vel, cinericea; hæcque variat folijs modo maculis nigris ad umbilicum notatis, & marem; modo non maculatis, & fœminam dicunt; est & coloris violacei elegantis & saturi.

IV. Rapunculus folio oblongo spicâ orbiculari.
Rapunculus Alopecuroides orbiculari penè spica, Clus. hist.
Rapuntium corniculatum montanum, Colum.
Spicâ est orbiculari; folijs etiam variat.

V. Rapunculus scabiosæ capitulo cæruleo.
Scabiosæ 3. genus sive ovium, Dodon. gal. Gef. hort.
Scabiosa minor, Dodon. ico. 3. descript. minor 5. Tab.
Scabiosa media servato angustifolio flore globulariæ, Ad.
Scabiosa media, Lob. Lugd.
Scabiosa ovilla, Cam.
Aphyllantes 1. Theoph. Lugd.
Rapuntium alterum leptophyllon capitatum, Colum.
Scabiosa syl. minor cærulea, Eyst.
Caulis habet 5. 7. etiam 30. flores cæruleos, rariùs albos: folia aliquando crenata, aliquando solùm hirsuta.
Huc pertinet:
Rapunculus syl. spicatus cæruleus, Thal.

VI. Rapunculus umbellatus Sonchi folio.
Rapunculus Sonchi folio, Clus. hist.

VII. Rapunculus umbellatus latifolius.
Rapunculus syl. cæruleus umbellatus minor, Thal.
Rapunculus syl. umbellatus 2. Cam.

VIII. Rapunculus umbellatus angustifol.
Rapunculus syl. cæruleus umbellatus major, Thal.
Rapunculus syl. umbellatus 1. Cam.

IX. Rapunculus umbellat. folio gramineo.
Rapunculus syl. umbellatus 3. Camer. ico. ad. Thal.

Rapuntium alterum angustifolium alpinum, Colum.

X. Rapunculus persicifolius magno flore.
Phyteuma, Matth. Lugd. Cam. Cæs.
Campanula cærulea sativa, Dodon. gal. sive hortens. Lugd.
Campanula media, Dod.
Campanula hortensis persicæfolia lacticiniosa flore volubilis, Ad.
Campanula Persicæfolia, Lob. Clus. hist. Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 1. Thal.
Campanula angustifolia, Tab.

Flore est cæruleo, aliquando albo, & sub Campanula alba & cærulea persicifolia, Eyst. pingit.

XI. Rapunculus nemorosus angustifolius magno flore major.
Rapunculus nemorosus 2. Tab. nemorosus, Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 3. Thal.
Rapunculus syl. major, Eyst.

XII. Rapunculus nemorosus magno flore minor.
Rapuntium sive Erinus magno flore, Colum.

XIII. Rapunculus nemorosus angustifol. parvo flore.
Rapunculus nemorosus 3. Tab.
Campanula lutea linifolia, Ger. ico.

XIV. Rapunculus hort. latiore folio seu Pyramidalis.
Campanula major, Dodon. major lactescens, Lob. Lugd.
Campanula lactescens fœtidior, Clus. hist.
Pyramidalis, Cast. Lugd. Lutetiana, Eyst.
Campana Pyramidalis, Cam.
Campanula lactaria, Tab.
Campanula lactescens pyramidalis, Ger.

Folio est oblongo, quandoque subrotundo.

XV. Rapunculus Creticus, seu Pyramidalis altera.
Petromarula seu lactuca petræa Cretica Belli, Ponæ: & apud Clus. in epist. 1. Belli. Petramarula, Rapunculus Creticus, Imperato.

XVI. Rapunculus alpinus, seu pyramidalis minor: qui 1. in Prod.
an Campanula, folijs serratis cærulea, Eyst.

XVII. Rapunculus alpinus corniculatus, quem sub Rapunculo alpino spicato simili, in Phytopinace & Matthiolo, & 2. in Prod. descripsimus.
Trachelium petræum minus, Ponæ.
Rapuntio corniculato affinis, Colum.

XVIII. Campanula alpina latifolia flore pullo.
Rapunculi alpini latifolij nomine, Doct. Burserus ex Austria misit; sub 3. in Prod.

XIX. Campanula alpina linifolia cærulea: in Phytopin. sub. 3. in Prod. sub. 4. descripsimus, quæ cum sequenti minimè confundenda.

XX. Campanula minor rotundifolia vulgaris.
Rapi syl. genus minus, quod Campan. cærulea, agrestis, Ges. hor.
Campanula sylvestris minima, Dod.
Campanula minor, Ad. (Clus. hist. solo nomine) sive minor rotundifolia, Lob. Lugd.
Campanula minor alpina rotundioribus imis folijs, Clus. hist. ico.
Rapunculus campanulatus linifolius seu 7. Thal.
Capunculus sylvestris minor, Tab.
Campanula rotundifolia, Ger.
Rampanula minor sylvestris flore cæruleo, Eystett.

Floribus communiter cæruleis, subinde candidis.

XXI. Campanula minor rotundifolia flore in summis cauliculis.
Rapunculus sylvestris flore ex purpureo candicante, Tab.
Rapunculus sylvestris flore albo, Eidem.
Rapunculus sylvestris minor, Eyst.
Campanula minor alba: & purpurea, Ger.

XXII. Campanula minor rotundifolia alpina.
Campanula minor alpina, Clus. pan. & hist. descrip.
Phyteuma alterum montanum, Cæs.

Flos nunc cæruleus, nunc purpureus, aut violaceus, modò colore dilutiore, & quasi cinereo, interdum niveo.

XXIII. Campanula rotundifolia minima. Cantabrica Plinij, Ang.
In Phytop. & in Prod. sub. 5. descripta.

XXIV. Campanula Cymbalariæ folijs, vel folio hederaceo: in Phytop. & in Prod. pro 6. descripta.

XXV. Campanula serpillifolia.
In Phytopinace, & in Prod. pro 7. descripta.

TRACHELIVM SIVE CAMPA-nula hirſuta.

Trachelium dicitur, quod in colli affectibus commendetur; hinc Cervicaria, imò & Uvularia: & à forma, Campanula.

I. Campanula maxima folijs latiſſimis.
Trachelium majus Belgarum, Lob. (& Trachelium majus Anglicum ſeptentrionale candidum, Eid.) Cluſ. hiſt.

Hæc inſtar ſuffruticis eſt & perennis, florum colore varians, albo, cæruleo, & etiam cinereo.

II. Campanula hortenſis Rapunculi radice.
Trachelium in maritimis, Ad.
Trachelij genus molliorib. fol. Cluſ. pan. & hiſt.
Cervicaria 4. Dod. major ſyl. Eyſt.

III. Campanula folijs ſubrotundis: pro campanula hirſuta prima in Prod. deſcribitur.

IV. Campanula hortenſis folio & fl. oblongo.
Medium, Matth. Geſ. hor. vulgare, Cam.
Rapi ſyl. genus maximum, Geſ. hor.
Viola Mariana, Geſ. hor. Ad. Lob. Dod. cui & Rapum ſyl. Dioſc. Lugd. Cluſ. hiſt. Tab. alba & purpurea, & Ger.
Rapunculi alterum genus grandius, Cæſ.

Flore eſt communiter cæruleo, eſt & purpureo, ſubalbido & lacteo: hinc figuræ quatuor apud Eyſt.

Medium fl. albo: cæruleo: purpureo & argenteo. (flore pleno reperiri aſſerunt.)

V. Viola mariana laciniatis folijs peregrina. Medium Dioſcor. vel Mindium Rhaſis, Rauvvolff. in Itin. & Lugd. & Cam. in Matth.

VI. Campanula Drabæ minoris folijs; eſt Campanula hirſuta, 2. in Prod.

VII. Campanula vulgatior folijs urticæ, vel major & aſperior.
Uvularia major, Trag.
Campanula, Ang. major, Fuch.
Trachelium majus, Dod. gal. Lugd. Ger.
Cervicaria, Lon. & Digitalis purp. altera, Eid.
Cervicaria major, Dod. Tab.
Trachelium ſive Cervicaria, Ad. Lob.
Trachelium folijs urticæ, Cluſ. pan. ſive vulgare, Cluſ. hiſt.
Archangelica, Cæſ.
Rapi ſyl. genus majus folijs ferè urticæ, Geſ. hort.
Cervicaria maxima, Thal.

Flore eſt communiter ſubcæruleo, eſt dilutè purpureo, eſt & candido; tota planta ſtrigoſior reperitur, hinc tres figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: & apud Eyſt. duæ,
Cervicaria hortenſis flore cæruleo.
Cervicaria hortenſis flore albo.

VIII. Campanula urticæ folijs oblongis minus aſperis.
Cervicaria major altera, Dod.

IX. Campanula media folijs inferius candida lanugine veſtitis.
Cervicaria media, Thal.

X. Campanula folijs Echij.
Cervicaria major tenuifolia, Thal.
Trachelium θυρσοειδὲς Cluſij, ipſi Cam.

XI. Campanula folijs Echij floribus villoſis: quæ 3. in Prod.

XII. Campanula folijs Anchuſæ floribus oblongis.
Trachelium montanum, Lugd.

XIII. Campanula alpina pumila lanugionoſa.
Trachelium pumilum alp. Cluſ. pan. & hiſt.

XIV. Trachelium ſaxatile folijs pulmonariæ Gallorum.
Pyramidalis villoſa ſaxatilis latifolia, vel Rapunculus montanus pulmonariæ Gallorum folio & Trachelij flore, Cluſ. cur. poſt.

XV. Campanula alpina ſphærocephalos.
Trachelium majus petræum, Ponæ.

XVI. Campanula Alpina Tragopogi folio.
Trachelium montanum, Colum.
Trachelium Tragopogi folijs, Cluſ. hiſt.

XVII. Campanula pratenſis flore conglomerato.
Uvularia exigua, Trag.
Rapi ſyl. genus, Uvularia in pratis, Geſ. hort.
Trachelium minus, Dod. gal. Ad. Lob. Cluſ. hiſt. Lugd. Ger.
Cervicaria tertia, ſive minor, Dod.
Cervicaria minor, Thal. Tab.

Duplex eſt: alteri flores in ſummo caule confertim in orbem naſcuntur: ijque vel majores, vel minores: alteri ſingulares per caulem ſparguntur. &

Cervi-

Cervicaria ſphærocephalos duplex, Cluſ. hiſt.
XVIII. Trachelium Gignanteum &
XIX. Viola Calathiana, apud Gerard. quid?
XX. Cervicaria Valerianoides cærulea.
Trachelium umbelliferum cæruleum, Ponæ Ital.

RAPISTRVM.

Rapiſtrum, à ſimilitudine cum Rapæ folijs dictum videtur: unde quibuſdam Rapa ſyl. altera nominatur: alij Eryſimum Theoph. cenſent: alij ad Sinapi: alij ad Lampſanam referunt, & recte, cujus Dioſcorides lib. 2. c. 142. inter olera ſine deſcriptione meminit. Et Plin. l. 20. c. 9. inter ſyl. Braſsica & Lanipſana eſt, pedalis altitudinis, hirſutis folijs, napi ſimilibus niſi candidior eſſet flore.

I. Rapiſtrum flore luteo.
Rapiſtrum, Brunf. Dod. Geſ. hor.
Rapiſtrum arvorum, Ad. Lob. & Thal.
Sinapi agreſte quartum, Trag.
Irion; Fuch. Corn. Cord. Tur. ſive Eryſimum, Dod. gal. Cam. ep. Caſt.
Lampſana, Matth. (quibuſdam etiam Irion ejuſdem) Geſ. hort. Ang. Lugd. Lon. Ger.
Lampſana vera, Lugd. flore melino, Tab.
Rapa ſylveſtris altera, Cæſ.
Folijs aliquando inciſis, vel ſinuatis: aliquando minimè: hinc quidam duas ſpecies faciunt.
II. Rapiſtrum flore albo ſiliquâ articulatâ.
Sinapi agreſte tertium, ſive Lampſana veterum, Trag.
Lampſana, Tur. Cæſ.
Rapiſtrum flore albo Erucæ folijs, Lob. ico.
Armoracia, quibuſdam Rapiſtrum album, Tab.
Raphanus ſylveſtris, Ger. ico.
Rapiſtrum purpureum, Tab. arvorum, Ger.
Flore eſt albo, ſubcæruleo, aliquando purpuraſcente.
III. Rapiſtrum flore albo lineis nigris depicto.
Lampſana Apula, Plinij & Dioſcoridis, Colum.
IV. Rapiſtrum floribus Leucoij marini: hoc 1. eſt in Prod.
V. Rapiſtrum Italicum ſiliquis longiſsimis.
Rapiſtrum montanum ſive ſylveſtre Irionis folio, Colum.
VI. Rapiſtrum monoſpermon.
In Phytopinace & Matthiolo: & in Prodr. pro ſecundo deſcripſimus.

NAPVS.

Βουνιὰς *Dioſcoridi l. 2. cap. 136. ſignificatione à tumente figura deducta, quare Rapis, hoc nomen magis competere, ſunt qui velint:* γογγύλης *ſpecies Galeno.*

Differentias duas & in Medicina Græcos ſervare, Plinius l. 20. c. 4. ſcribit, alterum Bunion, alterum Buniada vocantes: ſunt qui Buniaden, Napum ſylveſtrem eſſe velint. At. l. 19. c. 5. Naporum genera quinq; facit, ubi legendum eſt Raphanorum, cum ex Theophraſto 7. hiſt. 4. deſumpta ſint, ubi τῶν ῥαφανίδων *genera quatuor dicit.*

I. Napus ſativa.
Napus, Brunf. Ang. Matth. Tur. Geſ. hort. Dod. Lac. Cord in Dioſc. Caſt. Cam. Lon. cui prima.
Rapum ſativum alterum & Napus veterum, Trag.
Napus Bunias ſativus, Fuch. Lugd.
Bunias ſive Napus, Ad. Lob. Ger. deſ.
Radix colore albo, vel luteo, ſive buxeo eſt; rariùs nigro.
II. Napus ſylveſtris.
Rapum ſylveſtre, Trag.
Napus agreſtis, Tur. ſylv. Dod. Lugdun. cui & Βουνιάς.
Bunium & Napus ſylv. Ad.
Napus Bunias ſylveſtris, Fuch.
Napus 2. Lon. Bunias ſylv. Lob. ico.
an Napum ſylv. Cæſ.
Naſcitur etiam ex non tranſplantatorum ſemine.
III. Napus ſyl. Cretica; in Prod. deſcripta.

RAPHA-

RAPHANVS.

Ῥάφανις (quasi radix perspicua) Dioscoridi l.2.c.137. Posteribus dicitur ῥάφανος, παρὰ τὸ ῥαδίως φαίνεσθαι, quia satum statim oriatur. Theophrastus utraq; voce usus quidem est, sed quem Raphanum vocamus, ipse ῥαφανίδα appellavit: at ῥάφανον, ipsam Brassicam nominavit: quæ causa erroris fuit Plinio, dum l.19.c.15. scribit, Græcos Raphani genera tria fecisse, foliorum differentia, &c. quæ de Brassica intelligenda, cùm ex Theoph. 7. hist. 4. desumpta sint. Latinis radix (ῥίζα Theophr.) quòd cæteras amplitudine corporis superet, vel quàm paucissimis magnitudine cedat: siquidem in frigidis locis, quibus gaudet, sicuti in Germania, infantium puerorum magnitudinem æquet. l.19.c.5. teste. Sic in regno Congiano, crassitudine humanæ tibiæ, gratiq; saporis spontè provenire, Pigafettus in ejus regni descript. l. & cap.1. testatur: aliàs copiosissimè in India provenire, asserit Linsc. part.4. Ind. Orient. 10. par. 7. cap.19. & part.8.

Genera duo Dioscoridi, sativum & sylvestre: at Theoph. sex, Corinthium, Cleonæum, Liothalassium, Bæotium, & genus quod folijs erucæ simili constat: hæc Theophrasti, Plin. l.19.c.5. Naporum nomine recenset, posterius genus sylvestre statuens: at ibidem, ex Romanorum sententia, inquit, nostri Raphani alia fecere genera, Algidense à loco, longum atq; translucidum: alterum Rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum ferè ac tenerrimum, &c. etiamnum subjungit, unum sylvestre, Græci agrion vocant, nostri Armoraciam.

Quare observavimus alium præcocem, serotinum alium: præcox, corpore est oblongo, gracili, semine majore, in quod facile abit. Serotinus albus, qui vel oblongus, vel orbicularis: niger, qui rotundus, rariùs oblongus, siliquis quidem majoribus, sed semine minore: ruber, oblongus, cortice rubro, fibris nonnullis rubentibus, per substantiam dispersis. Radice lutea Camerarius notavit: meminit & Byzantini, semine Constantinopoli accepto, qui postea in communem degenerârit, radice penitus languescente.

I. Raphanus major orbicularis, vel rotundus.
Raphanus, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Diosc.
Raphanus vulgaris, Ges. hort. primus, Matth.
Raphanus magnus, Ad. & Lob. sive Radicula sativa, Dod.
Raphanus sativus, Fuch. Lac. Cast. Lugd.
Raphanus rotundus, Lon. Tab. & orbiculatus, Tab. Ger. & pyriformis.
Radix vulgò, quibus Radicula, Cæs.

Floribus purpureis aut candidis, & radice rotunda, vel orbiculata, variat. In India frequentes sunt: & licet brachij humani crassitudine proveniant, tamen substantiæ teneræ & suavis saporis sunt, quibus pro vulgari cibo utuntur: Joseph. Acosta. l.4. c.18.

II. Raphanus niger.
Raphanus cortice nigricante, Ges. hort.
Raphanus niger, Lobel. icon. radice nigra, Camer.
Raphanus sylvestris, Cast. ico.
Radix & parva & crassa, pro sationis tempore.

III. Raphanus minor oblongus.
Raphanus Cleonæus, Theophrast. Algidensis, Plinij.
Raphanus longus, Trag. Matth. Lon.
Raphanus prælongus, Ges. hort.
Raphanus secundus, Matth. Lugd.
Raphanus minor purpureus, Ad. Lobel. Lugd.
Radicula sativa minor, Dod.

Cortice est albo, rubello, præsertim parte quâ extra terram eminet.

IV. Raphanus Creticus: de quo in Prodromo.

V. Raphanus rusticanus.
Thlaspi alterum, Diosc. l.2. c.186.
Raphanis sylv. Dioscorid. l.2. c.138. &
Raphanus sylv. seu Armoracia Plinij, quibus Armoracia aut Raphanus major, Brunf.

Rapha-

Raphanus major, Trag. Gesſ. hort.
Raphanus ſyl. Fuch. marinus, Tab.
Raphanus vulgaris & ruſticanus, Matth.
Armoracia Plinij, Lac.
Thlaſpi majus, Cord. in Dioſcorid. Lon. magnum, Cæſ.
Raphanis magna, ſive Radicula magna, Dod.
Raphanus ruſticanus, Ad. Lobel. Ger. ruſticus, Cam. Lugd.
VI. Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias diviſis.
an Raphanus cujus folia Erucę ſimilia Theoph. & Napi ſylv. genus, Plinij.
Radicula ſylveſtris, Dod.
Raphanus ſylv. officin. aquaticus, Lob. ico.
Raphanus aquaticus, Tab. Ger.
Raphanus ſyl. & Raphanus paluſtris, Lugd.
an Raphanus ſylv. Cord. in Dioſc.
Siſymbrium ſylv. Cæſ.
VII. Raphanus aquaticus Rapiſtri folio.
Rapiſtrum aquaticum, Tab. Ger.
an Raphanus ſylv. Cæſ.

LEPIDIVM.

Λεπίδιον Dioſcoridi l.2.c.205. ſic dictum, quòd λεπίδας, ſeu ſquamas & maculas faciei deleat: vel ἀπὸ τοῦ λεπίζειν, id eſt, ἐκδέρειν dictum, quòd ſuâ acrimoniâ urenti ulceret, excoriet, eaq́ facultate, vel ferro notas fronti ſervorum inuſtas deleat; de quo forſan Columella l.10. Lepidium Plinio l.20.c.17.

I. Lepidium latifolium.
Piperitis, Brunf. Lon. Dod. gal.
Lepidium ſive Piperitis, Trag. Matth. Cam.
Lepidium magnū Fuch. Tur. majus, Cord. hiſt.
Lepidium Dioſcorid. Ang.
Lepidium Pauli & Plinij, Matth. Lugd. Cæſ.
Lepidium Æginetæ, Geſ. hort. Tab.
Lepidium Plinij, Lac. Dod.
Raphanus ſylv. officin. Ad. Lob. Ger.
II. Lepidium glaſtifolium.
Lepidium annuum, Lob. Lugd.
III. Lepidium Dentellaria dictum.
Dentellaria Monſpel. & Flamula, Geſ. hor.
Herba S. Antonij Romæ, Geſ. ap. ad. Cord. hiſt. in Chamænerio.
Molybdæna Plinij, Ang. Cam. cui & Crepanella Italorum.
Sarcophago Cretenſibus: Phrocalida in Lemno: Mauronia Lesbijs, Bellonio.
Dentaria, ſive Dentillaria Rondeletij & Narbonenſium, Ad. Lob.
Plumbago, Cluſ. hiſp. & hiſt. Caſt. Tab.
Dentellaria & Enneaphyllon Plinij, Lugd. & Dentellaria Rondeletij.
Glaſtum ſylveſtre, ſive Iſatis ſylv. Dioſc. ſecundum ipſius notha, Cæſ.

IBERIS.

Ιβερὶς ἢ καρδαμαντικὴ Dioſcoridis l.1.c.189. Galenus ejus deſcriptionem ex Damocrate in curatione doloris Iſchiadici proponit, folia Naſturtij, cum Dioſcoride, tribuens. Plinius Iberidis remedia diverſis in locis recenſet.

I. Iberis Naſturtij folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. folio major.
Iberis, Caſt. Cæſalp. cui Lepidium ſylv. forte Columellæ, ſecunda, Tab.
Iberis Cardamantica, Ger.
Lepidium campeſtre, Ang.
II. Iberis latiore folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. min.
Iberis, Lugd. Dod. Lac. Geſ. hort.
Lepidium hortenſe, Ang.
Iberis Cardamantica, Ad. Lob. cui & Lepidium Iberias Pauli.
III. Iberis naſturtij folio minor.
Iberidis puſillæ ſeu Naſturtij ſylv. nomine ex Thuringia D. Fürerus miſit.

DRACUNCULUS ESCULENTUS.

Ταρχῶν Simeonis Sethi lib. de alim. facult. reliquis Græcis & Mauritanis indicta, aliqui ad Drabam, alij ad Chrysocomen Dioscoridis referunt.

I. Dracunculus hortensis.
Draco, Ruel. Hermol. Scal. Dod. gal. Ad. Lob.
Dracunculus hortensis, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Tarchon Avicen. & Sethi, Ges. hort.
Draco herba acetaria, Cord. ob.
Draco herba, Dod. Ger. hortensis, Ges. hort. seu acetarius, Lugd. (& Chrysocoma, Diosc.) Cam.
Dragone vulgo, Cæs.
Tragum vulgare, Clus. hist.
II. Dracunculus pratensis serrato folio.
Pyrethrum, Brunf. ico. Gallorum, Ruell.
Tanacetum album seu acutum, Trag. (& Millefolium 3.) Tab.
Ptarmica, Matth. Fuch. Tur. Ges. hor. Lon. Cast. Lugd. Cam. Ger.
Ptarmica folio Tarac. vel Sternutator. Ad. Lob.
Ptarmica vulgaris sive pratensis, Clus. hist. Lobel. (& Ptarmica folio Taraconis, vel Sternutamentoria) Lugd. Clus. hist. (& Ptarmica pratensis) Cam. Ger.
Pyrethrum syl. Dod. gal. syl. ac parvum, Cord. in Diosc.
Tarchon syl. vel aquaticum, Ges. hor. & col. & Draco aquaticus.
Ptarmica syl. Germanica, Thal.
Draco syl. sive Ptarmica, Dod.
Menta Saracenica Myconi, Lugd.
Ptarmica vulgaris, Eyst.
III. Dracunculus pratensis flore pleno.
Ptarmica vulgaris pleno flore, Clus. hist.
IV. Dracunculus alpinus folio Scabiosæ: in Prod. descriptus.

ERUCA ET EJUS SPECIES.

Eruca, quòd vellicando linguam quasi erodat: εὔζωμον Dioscoridi l. 2. c. 170. & Theoph. 1. hist. 9. ob suavitatem quæ ei in condiendis obsonijs inest, Plinio l. 20. c. 13.

Genera duo Dioscoridi, sativum & agreste, cujus semine pro Sinapi in Iberia utuntur. Et Plinius l. 20. c. 13. Erucæ sylvestris meminit. At Theoph. 7. hist. 4. Erucæ generis differentias omninò deesse volunt.

I. Eruca latifolia alba: sativa Dioscoridis.
Eruca, Brunf. Hermol. Ruel. Corn. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Ges. hort. Cast.
Eruca, sive Rucula marin. maj. & Sinapi, 8. Trag.
Eruca sylvestris, Fuch. ico. Lon.
Sinapis alterum genus, Fuch.
Sinapi hortense, Tur. syl. Dod. gal.
Erucula major. Cord. hist. ico.
Eruca sativa, Matth. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd.
Sinapi hortense, Lugd. ico.
Eruca folio latiore, Cæs.
Eruca major, Cam.
Flores pallentes: venas nigras aliquando obtinent; Et hæc est
Eruca, sive Rucula marin. maj. & Sinapi 8. Trag.
Eruca major, Cord.
II. Eruca latifolia semine nigro.
Eruca gentilis, sive Erysimon Marnardo, Port.
Eruca major sive Hispanica, Ad.
Eruca altera fruticosa, Cæs.
III. Eruca latifolia: pro Eruca 1. in Prod. desc. an Eruca tertia Anglica, Cam.
IV. Eruca sylvest. major lutea caule aspero.
Eruca syl. Matth. Ad. Lob. Dod. Lugd. (cujus Erysimum verum etiam videtur.) Cast. Tab. Ger.
Erucæ genus, spontè nascens, Cæs. qui flores albos tribuit.
Flore majore, circa Monspelium in horto Dei, crescit.
V. Eruca sylv. minor luteo parvoq; flore.
Sinapi 1. genus syl. Fuch. ico.
Eruca sylv. Fuch. Tur. Lugd.
VI. Eruca palustris & Nasturtij folio, siliqua oblonga.
Eruca sylv. fœtida, Ges. col.
Eruca palustris minor, Tab.
Sinapi palustre, Ger.
VII. Eruca syl. minor lutea bursæ pastoris folio: quæ 2. in Prod.
VIII. Eruca syl. minor incana: quæ 3. in Prod.
IX. Eruca lutea latifolia, sive Barbarea.
Herba S. Barbaræ (& Sinapi agreste 5.) Trag. Lon. Cast.
Scopa regia (sive Sideritis latissima) Fuch. ico. Ang.
S. Barbaræ herba, Fuch. Ges. hort.

Pſeudobunias, Dod. gal. Ad.
Carpentorum herba, Ruel.
Naſturtium paluſtre, Geſ. hor. hybernum, Thal.
Barbarea, Dod. Lob. Tab.
Eruca paluſtris, Lugd.
Bunium adulterinum, Cam.

Variat foliorum magnitudine, nam in hortis ad acetaria culta, acutiora habet, quæ fœmina dicitur, Tabernæmontano: nonnunquam rubent & nigreſcunt.

X. Eruca lutea ſive Barbarea pleno flore: quæ Eruca 4. in Prod.

XI. Eruca cærulea in arenoſis creſcens.

Hæc eſt Eruca paluſtris cærulea, in Phytopinace, & Matthiolo (& in Prod. pro 5.) deſcripta pictaque: magnitudine & parvitate variat.

XII. Eruca maritima Italica ſiliquâ haſtæ cuſpidi ſimili.
Cakile Serapionis, Anguil. Ad. Lobel. Lugd. Camer.
Eruca maritima, Lugd.
Naſturtium maritimum, Eid.
Erucæ genus in maritimis, Cæſ.
Erucca Kackile dicta, Colum.

Habetur latifolia & anguſtifolia: hæc ſi in hortis ſeratur, oblongo anguſtoque folio excreſcit.

XIII. Eruca maritima Cretica, ſiliquâ articulatâ: quæ 6. in Prod.

XIV. Eruca Monſpeliaca ſiliquâ quadrangulâ echinatâ: quæ 7. in Prod.
Sinapi echinatum, Lugd.

XV. Eruca anguſtifolia Auſtriaca.
Eruca ſyl. anguſtifolia, Lob. Lugd.

XVI. Erucæfolia napi radice.
Pycnocomon Ang. quid?

SINAPI ET EJUS SPECIES.

Sinapi, σίνηπι Dioſcoridi l.2. c.184. & Theoph. 7. hiſt. 3. & 6. παρὰ τοῦ σίνεσθαι τοὺς ὦπας, oculos enim lædit: dicitur etiam Theoph. νάπι, quaſi immite, ob vehementem ejus acrimoniam: & Athenienſes Napy appellaſſe, Plin. l.19. c.3. author eſt, Sinapi nominans.

Unius Dioſcorides & Theoph. meminere: at Plinius, genera tria facit: unum gracile, alterum ſimile rapi folijs, tertium Erucæ.

I. Sinapi rapi folio.
Sinapi Dioſ. & Theoph Sinapi alterum Plinij.
Sinapi, Ang. Geſ. hort. Caſt. primum, Matth. Lac. Cæſ. Port.
Sinapi hort. Cord. in Dioſc. Lon. Lugd. deſc.
Sinapi ſativum prius, Dod.
Sinapi ſativum Erucæ aut Rapi folio, Ad. Lob.

II. Sinapi hortenſe ſemine albo.
Sinapi ſativum album, Trag.
Sinapi alterum ſativum, Ad. & Lob.
Sinapi album, Cam. & Eyſt.

III. Sinapi apij folio.
Sinapi gracile, Plinio.
Sinapi, Brunſ. luteum ſativum, Trag.
Sinapi primum, Fuch. Tur. Caſt.
Sinapi alterum, Matth. Lac. Cæſ.
Sinapi hortenſe, Fuch. ico. Dod. gal.
Sinapi ſativum, Lugd. ſativum alt. Dod. Ger.
Sinapi agr. apij aut potiùs laveris fol. Ad. Lob.
Sinapi ſyl. luteum, Lon.
Eruca paluſtris major, Tab.

IV. Sinapi Erucæ folio.
Eruca ſive Rucula mar. min. & Sinapi 9. Trag.
Eruca, Dod. gal. ſativa, Fuch. hortenſis, Tur.
Eruca ſylveſtris, Geſ. hor.
Sinapi tertium, Matth. Caſt. Cæſ.
Sinapi ſylveſtre, Dod. Lugd.
Sinapi ſyl. minus irionis veri folio, aut burſæ paſtoris, Ad. Lob.

V. Sinapi parvum ſiliquâ aſperâ.
In Phytopinace & Prod. deſcriptum eſt.

VI. Sinapi umbellâ purpureâ.
Sinapi alterum agreſte noſtras, Colum.

VII. Sinapi Indicum.
Saſeni, ſemen eſt Sinapis, magna copia in Sundan: par. 4. Ind. orient. 8.

VIII. Sinapi ſimile Indicum ſemen.
Nachani ſemen nigrum minutum ſapore Secales, ex cujus farina panes conficiuntur, Garz.
Semen ſinapi ſimile ſed nigrius, cujus farinâ in panes orbiculares ſubactâ veſcuntur tota Æthiopia ora maritima, Cluſ. in notis.

RESEDA.

Reſeda à doloribus ſedandis dicta, cum collectiones & inflammationes omnes diſcutere, Plin. l.28. c.12. ſcribat: propter ſaporem Erucæ, & quòd aliqui ex Erucarum ſyl. genere eſſe cenſeant, huc relata eſt.

I. Reſeda maxima.
Reſeda, quæ Seſamoides majus Ghino, Geſ. hort.
Seſamoides magnum, Lac. at alterum, Cæſ.
Reſeda maxima, Lob. Ger.
Reſeda tenuifolia, Tab.
Reſeda Plinij, Eyſt.
Reſeda lutea, Lugd. recta, Cam.
Erucago vulgaris, Col.
II. Reſeda vulgaris.
Rheſeda Plinij Neotericorum. Eruca peregrina Italica, vel Cantabrica, Ad. Lob. Rheſeda Plinij, Ger.
Reſeda latifolia, Tab. at ſupina, Cam.
Reſeda major, Thal.
Reſeda lutea, Lugd.
Seſamoides primum, Cæſ.
Ludit folijs ſimplicioribus, & in unoquoque pediculo plurimis: major & minor eſt.
III. Reſeda linariæ folijs in prodromo deſcripta.
IV. Reſeda alba minor.
Seſamoides parvum Salmanticum, Cluſ. hiſp. & hiſt. (quam duplicem facit) Lob. Tab. Ger.
V. Reſeda lapidea.
Planta marina Reſedæ facie, Cluſ. exot.
VI. Reſedæ affinis Phyteuma.
Phyteuma Monſpelienſium, Geſner. Ad. Lob. Narbonenſium, Lugd.
Seſamoides parvum, Lac. tertium, Cæſ.
Erucago Apula, Colum.
Variat folijs nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias, & quidem frequentiùs quatuor, modò quinque diviſis.

LVTEOLA.

Cum Luteolam aliqui Reſedam Plinij faciant, & in multis cum Reſeda conveniat, de ea nunc; quæ ſic dicta, quòd eâ panni lanei & telæ lineæ, candidæ quidem, colore luteo, virente verò, qui antè cæruleo tincti, inficiantur. Quare Plinius, lib. 33. cap. 5. Luteam. Vitruvius 7. Architect. 14. Luteum, & Virgil. Ecolg. 4. Lutum nominat. At Cæſalpinus, lib. 9. cap. 35. Myagron ſeu Melampyron Dioſcoridis ſtatuit.

I. Luteola herba ſalicis folio.
Antirrhinon, Trag. Lugd. Thal.
Pſeudoſtruthium, Matth. Caſt. Lugd. Eyſt.
Struthium, Lac. Geſ. hor.
Lutea vel Luteum Vitruvij, Geſ. hor. Cam.
Herba lutea, Dod. gal. Lugd.
Lutum herba, Dod.
Luteola, Ad. Lob. Ger.
Guadarella vulgo, Cæſ.
Catanance, Lon. Taſ.
II. Luteola Cretica.
Struthium legitimum Dioſcoridis quæ χυμένη in tota Græcia appellatur, quâ fullones in tingendo ſerico luteo utuntur, Hon. Belli ep. 2. ad. Cluſ.
II. Luteola herba folio cannabinæ.
Lutea maxima Cretica Belli, Ponæ in Bal.
Lutea major fruteſcens Cretica, Ponæ ed. Ital.
IV. Luteola herba ſterilis.
Lutea major ſterilis Cretica, Pona ed. Ital.

ERYSIMVM.

Ερύσιμον Dioſcoridi, lib. 2. cap. 188. alijs ἀπὸ τοῦ ἐρείκειν, foliorum multiplici ſectione: alijs quaſi ἐρίτιμον, quod eſt pretioſum: alijs ἀπὸ τοῦ ἐρύειν, quòd ob ſuam caliditatem trahendi facultate præditum ſit, dictum: nam Sinapis ſapore eſt, & multis Sinapis ſyl. ſpecies eſt. Plin. lib. 22. cap. 25. Irio, Eryſimum Græcis: ubi Eryſimon Dioſcoridis, cum Eryſimo fruge Theophraſti 8. hiſt. 1. & 4. cauſ. 16. (Gaza Trionum vertit) confundit.

I. Eryſimum vulgare.
Hierobotane fœmina, Brunf. 4.
Verbena fœmina & Sinapi 7. Trag.
Sinapi alterum genus ſyl. Fuch. ico.
Verbena, Tur. recta ſive mas, Fuch. Lugd.
Eryſimum, Synapi ſyl. ſpecies, Geſ. hort.

Eryſi-

Erysimum Dioscoridis, Dod. gal. Ger.
Irio, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Lugd. Lon. Cæsalp.
Irio sive Erysimum, Ad. Lob. Dod. Cast.
Cleome Octavij, Ang.
Erysimum nostrate, Thal. primum, Tab.
II. Erysimum alterum siliquis Erucæ.
Erysimum 2. Tab. sub Eruca sativa, Ger. ico.
Majus est & minus.
III. Erysimum polyceration, vel corniculatum.
Irio alter, Matth. Lugd. Cam.
Erysimum verum, Ang.
Dentilaria alia, Irio aliquibus, Gef. hor.
Erysimum alterum Italicum, Ad. Lob.
Irionis tertia species, Cæs.
Saxifraga Romanorum, Lugd. desc. figura sub Saxifragia aurea.
IV. Erysimum latifolium majus glabrum.
Irio Apulus alter lævi folio Erucæ, Colum.
an Irio altera, Cæs.
Ex semine Jrionis nomine, à D. Imperato misso, & nomine Rapistri Hispanici non scripti, à D. Gillenio, in horto meo crevit.
V. Erysimum angustifolium majus.
Rapistrum sylvestre Irionis folio, Colum.
VI. Erysimo similis lævis laciniata fl. luteis.
Herba S. Alberti, Cæs.
an Barbarea minor, Lob. ob.
VII. Erysimo similis hirsuta non laciniata alba.
Variat folijs latioribus, angustioribus: magis minùsve crenatis & hirsutis: icon & descript. in Matth. & Prodromo habetur.
Barbarea muralis, Joh. Bauhino, lib. de Plantis à Sanct.

HYDROPIPER SEV PERSICARIA.

Ὑδροπέπερι, Dioscoridi lib. 2. cap. 191. id est, Aquaticum piper, à loco & sapore nomen habet: Latinis Persicaria, à foliorum forma: hæc vel mitis acidaúe sapore, vel acris est: illa folijs maculosis, vel ijs carentibus.

I. Persicaria mitis maculosa & non maculosa.
Pulicaria fœmina, Brunf. Persicaria fœmina, Eid. Ruel. Lon.
Persicaria, Fuch. Dod. Ang. Cast. Lugdun. cui & Plumbago Plinij quibusdam.
Persicaria altera, Trag. Matth. Tab.
Persicaria maculata, Ericio Cord. Ger.
Persicaria maculis nigris, Gef. hor.
Persicaria mitis, Ad. Lob. ico. maculosa, Lob.
Persicaria prima, Britannica Plinij, Cæs.
Cratæogonum, Lac.
Plumbago Plinij, l. 25. c. 13. quibusdam: alijs Britannica ejusdem, l. 25. c. 3. alijs Lapathum quoddam videtur.
Floribus est communiter purpurascentibus, aliquando candidis: folijs aliquando maculam nigram in medio habentibus, aliquando ea carentibus.
II. Persicaria urens seu Hydropiper.
Persicaria mascula, Brunf. Ruel. cui & major, mas, Lon.
Persicariæ primum genus, Trag. Tab.
Hydropiper, Fuch. Ang. Dod. Matth. Cord. in Diosc. Lac. Cast. Cæs. Lugd. Ger.
Cratæogonon, Ang.
Persicaria hydropiper, sive aquatile piper urens, Ad.
Persicaria urens, Lob. mordax, Thal.
Flore est ex roseo rubicundo: colore Bersilico: candido: aliquando folijs macula rubra aspersa est.
III. Persicaria angustifolia: in Prod. desc.
Persicaria major, Lob. ob. Thal.
IV. Persicaria minor.
Pulicaria pusilla repens, Lob. Lugd.
Persicaria pumila, Tab.
Floribus est albis, aut purpureis.

CAPSICVM SEV PIPER INDICVM.

Καψικὸν Actuario, à κάπτω mordeo, quòd semen comestum mordeat, imò adurat. Plin. lib. 19. cap. 12. Siliquastrum, quod ob piperis saporem Piperitidis nomine sit acceptum: Axi, Indis. Piper: Piper Brassilianum: piper Indicum in Guiana: piper Indicum cornutum, à quibusdam Siliquastrum: Auctoribus historiar. Indicarum.

Differentia in foliorum latitudine, vel angustia; in fructus colore & forma: colore, qui in initio alijs viridis, alijs niger; in maturitate, aut ruber, aut croceus, flavusve; rariùs albus. Figura alijs longa, eaq; vel crassa, vel gracili, vel incurvata: alijs brevis eaq; lata, cordata, vel rotunda cerasi forma, vel angulosa: & vel erecta, vel dependens: deniq; & caule piloso.

Axi aroma in Ind. Occid. quod in Cusco, Veho: in Mexico, Chili: in Castilia, piper Indicum appellatur. Est viride, & rubrum, & croceum. Aliud vehementius mordicat, quale Caribbe vocatum: aliud lenius, & moderatius: est & genus quoddam dulcißimum, quod è manibus vellunt, & edunt: & quoddam aliud exilius, quod moschum fragrat, & gustu admodum sapidum. Joseph. Acosta lib. 4. c. 20. vel part. 8. Ind. Occid.

I. Piper Indicum vulgatißimum.
Siliquastrum, Trag. (una figura tres species proponit) Lac. Tab.
Capsicum rubrum & nigrum, Fuch. ico.
Siliquastrum majus & minus, Fuch.
Piper Indicum, Matth. Gesn. hort. (cui & Calecuticum) Cæs. (cui Circæa Dioscorid. fortè) Cast. Cam.
Cardamomum Arabicum, Ges. hort.
Piperitis seu Siliquastrum Peruvian. Cord. hist.
Piper Indic. 3. rubrum & nigrum, Ges. hort.
Capsicum, Clus. in Mon.
Capsicum vel Piper Indicum longioribus siliquis, Lob. Capsicum Actuarij, Eid. ico. & Ad.
Capsicum sive Piper majus & minus. Lugd.
Piper Americanum vulgatius, Clus. cur. post.
Piper Indicum medium, Eyst.
Piper Indicum Occid. quod Axi vocant, Frag.

II. Piper Indicum propendentibus siliquis oblongis recurvis.
Capsicum oblongius, Fuch. ico. Dod gal. Lugd.
Capsicum longioribus siliquis, Ger.
Siliquastrum tertium, Fuch.
Capsicum oblongiorib. & recurvis siliquis, Dod
Piper oblongum recurvis siliquis, vel 9. Regio. in Clus. cur. post.

Hujus differentiæ tres sunt.

1. Siliquis longißimis, deorsum spectantibus in mucronem recurvum abeuntibus, quod
Piper Indicum maximum longum, Eyst.

2. A priore sola magnitudine differt, quod
Piper Indicum minus, recurvis siliquis, Eyst.
Piper decimum, Regio.

3. Siliqua flava, vel aurea, eaque oblonga vel lata, vel ovali figura, quod
Piper duodecimum, Regio.
Piper Indicum siliquis flavis, &
Piper Indicum aureum latum, Eyst.

III. Piper Ind. propendentib. siliquis rotund.
Siliquastrum latis siliquis, Trag.
Capsicum latum, Fuch. ico Dod. gal. Lugd.
Siliquastrum quartum, Fuch.
Piper Indicum rotundum, Ges. hor.
Capsicum cordatum, Cam.
Siliquastrum fructu propendente rotundo, Regio, in Clus. cur. post.

Et hujus differentiæ quatuor sunt.

1. Siliqua lata, rugosa, quod
Piper octavum, Regio.

2. Cordata, eaq; oblonga vel rotunda, quod
Piper Indicum cordatum oblongum, &
Piper Indicum cordatum, Eyst.
Piper sextum, Regio.

3. Siliqua olivari.

4. Siliqua rotunda Cerasorum modo, eaque majore vel minore, rubri vel nigri coloris, quod
Piper minimum siliquis rotundis, Eyst.
Piper septimum, Regio.

IV. Piper Indicum fructu dependente pomi amoris forma.
Piper Indicum rotundum maximum, Eyst.
an Piper ex Ind. Melopeponis forma Monardi.
Folia sunt Solani vulgaris, fructus rotundi, sulcis aliquot distincti pendent, rubore coralli.

V. Piper Indicum fructu aculeato.
Majus est & minus: illud rotundum, hoc orbiculatum, utrumq; rubet: & innoxium quasi in aculeum abit, quod
Piper Indicum rotundum aculeatum, &
Piper Indicum orbiculatum medium, Eyst.

VI. Piper Indicum siliquis surrectis & oblongis.
Piper oblongum erectum majus pyramidale vel secundum, Reg. in Clus. cur. post.

Hujus differentiæ quatuor.

1. Pyramidale majus.

2. Pyramidale minus: quod
Piper erectum minus pyramidale vel 3. Regio.

Piper

Piper Indicum medium longum erectum, Eyst.

3. Oblongum surrectum majus & min. quod Piper oblongum exiguum erectum pyramidale, vel quartum, Regio.

Piper Indicum minimum erectum, Eyst.

4. Siliqua bifurcata, quod Piper undecimum, Regio.

Piper Indicum bifurcata siliqua, Eyst.

VII. Piper Indic. siliquis surrectis rotundis.

Piper rotundum majus surrectum, Reg. in Clus. cur. post.

Hujus quoque differentiæ quatuor:

1. Rotundum maximum obtusum, quod Piper majus surrectum vel primum, Regio.

Piper Indicum maxim. rotund. erectum, Eyst.

2. Rotundum minus parùm acuminatum:

3. Cordatum majus:

4. Cordatum minus angulosum.

Verum Piperis Indici differentias novendecim, du Bry in suo Florilegio proposuit: at sculptor linguæ Latinæ ignarus, omnes siliquas propendentes sculpsit, licet rectè depictas & nominibus notatas ad ipsum transmisissemus.

VII. Piper Ind. siliquis surrectis cerasi forma.

Capsicum brevioribus siliquis, Lob.

Capsicum Brasilianum, Clus. ad Monard. Lugd.

Capsicum minimis siliquis, Dod. Ger.

Siliquastrum rotundum, Cam. ep. Matth.

Piper Indicum surrectis corniculis, Cam.

Siliquastrum rotundum angustifolium, Tab.

Huc referendum

Piper oblongum erectum minimum, Regio.

Piper Indic. surrectis corniculis parvulis, Cam.

IX. Piper Indic. caule piloso flore majore.

Piper Indic. caule pilis albis prædito, Cam.

X. Piper Indicum radice eduli.

Piperis tertium genus minoribus granulis, cui sunt radices lettiki dictę, satis boni saporis, quas in minima frusta conscindunt & plantant, & sarmenta in modum Lupuli, supra terræ superficiem spargunt: Stad. par. 3. Americæ.

XI. Tomates, grana sunt recentia & viridia quę cruda esitare solent. Et ex ijs plerumq; condimenta parantur: par. 8. Ind. Occid. l. 4. c. 20.

SECTIO SECUNDA.

NASTURTIUM: THLASPI: BURSA PASTORIS: MYAGRUM: DRABA: ALLIARIA: COCHLEARIA.

NASTURTIUM EJUSQUE SPECIES.

Nasturtium Κάρδαμον *Dioscoridi lib. 2. c. 185. Theoph. 7. hist. 1. quasi* Καρήδαμον, *quod caput calore suo & acrimonia tentet: vel* ἀπὸ τῆς Καρδίας, *quod cordatos faciat; vel quòd in Syncope Cardiaca dicta, plurimum valeat. Latinis Nasturtium, à naribus torquendis; quòd odore & seminis acrimonia sternutamenta provocet: hinc Plinio l. 19. c. 8. (& Varroni) à narium tormento velut torporem excitans.*

Genera, Theophr. 4. hist. 7. plura esse dicit. Dioscorides tantùm Nasturtium Babylonicum optimum esse scribit. Plinio l. 20. c. 13. est hortense sive sativum, latioribus folijs, est & sylvestre: illud album, hoc nigrum, ubi de semine eum loqui censemus. Dividimus in hortense, pratense, aquaticum, montanum.

NASTURTIUM HORTENSE.

I. Nasturtium hortense latifolium.

Nasturtium Hispanicum, Ges. hort. Tab. Ger.

Nasturtio, tale folium Cam. ep. Matth. adpingit: descripto & figura Matthiolo addita.

II. Nasturtium hortense vulgatum.

Nasturtium album, Plinio.

Nasturtium, Brunf. Ang. Matth. Cæsalp. Cast. Tabern.

Nasturtium hortense, Trag. Fuch. Tur. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger. Cam.

Aliud est folijs simplicibus, quod læve & albius, vel subhirsutum minusq; album; aliud folijs valdè divisis, & vel majus, vel minus.

III. Na-

III. Nasturtium hortense crispum. Hujus semen etiam nuper Nasturtij Mauritanij nomine Lugduno Batavorum accepimus.

Est latifolium & angustifolium, utrumq; in Matth. descriptum & depictum, sicut & in Prod.

Nasturtium pratense.

Nasturtium pratense magno flore.
Flos cuculi, Brunf. Dod.
Nasturtium pratense (vel 3.) Trag. Gesn. Tur.
Hiberis, Fuch. ico.
Nasturtium agreste, Fuch. sylvestre, Lon.
Lepidium minus, Cord. in Diosc.
Sisymbrium Cardamine, Dod. gal. Lac. tertium, Dod. Lugd.
Sisymbrium aquatic. alter. quoad folia, Matth. Tab. & Lugd.
Cardamine altera, Lob. Lugd. Ger.
Cardamine 1. & Sisymbrium alt. Diosc. Tab.
Cardamine altera simplici flore. Clus. hist.
Cardamine latifolia, Ger. quoad folia.
Sisymbrio aquatico non absimilis, Cæs.
Iberis sive Cardamantica nasturtij folio 1. Thal.
Nasturt. aquat. simplici flore, Eyst.

Flos communiter ex candido, leviter purpurascit, aliquando prorsus albus est.

II. Nasturtium pratense flore pleno.
Cardamine altera pleno flore, Clus. hist.
Nasturt. aquaticum flore pleno, Eyst.

III. Nasturt. prat. parvo flore: quod 2. in Prod.
Sisymbrij aquat. alterius nomine, Matth. Lugd. & Tab. Si flores spectes exprimere videntur.
Nasturtij siliquosi sylvatici, seu montani majoris Thalij nomine, D. Futerus.
Nasturtij pratensis congereris, D. Jungermannus Lipsian misit.

IV. Nasturt. prat. folio rotundiore, fl. majore.
Cardamine sive Sisymb. alterum Diosc. Ad. Lob.
Cardamine, Ger. secunda, Tab.

Et hæc floris colore variat, hinc
Cardamine 2. species altera florib. lacteis, Tab.
Cardamine lactea, Ger.

V. Nasturt. praten. rotundifol. minuto flore.
Sisymb. alter. seu Nasturt. aquat. 3. species, Thal.

VI. Nasturtium pratense odoratum radice granulis tuberosa.
Cardamine quinta, Dalech. Lugd.

VII. Nasturt. sylv. minus: quod 3. in Prodr.

Nasturtium aquaticum.

I. Nasturtium aquaticum supinum.
Sisymbrium alterum vel Cardamine, Diosc.
Nasturtium aquat. (& 2.) Trag. Lon. Dod.
Vella Galeni, Ang.
Sium & Laver, Dod. gal.
Cardaminum Sion, Ruel.
Cresso, Laver odoratum, Eri. Cordo.
Sisymbrium Cardamine, Fuch. Lugd.
Sisymbrium aquaticum, Matth. Cæs. Cast. primum, Tab. & Portæ.
Sisymb. alterum, Cord. in Diosc. Ges. hor. Thal.
Sisymbrium tertium, Lac.
Sion Cratevæ, Sisymbr. 2. Diosc. & Senecio Serapionis, Ang.
Sion Cratevæ Erucæfolium, Ad. Lob.
Sium majus, Ger.
an Nasturtio similis herba Scorbutum curans: par. 9. Ind. occid. additam.

II. Nasturt. aquatic. majus & amarum.
Sisymbrij alterius species secunda, Thal.

III. Nasturt. aquat. erectum folio longiore.
Sium, Lac. Cast. vulgare, Matth. Lugd.
Sion Matthioli & Italorum, Lob.

Hoc licet glabrum sit, tamen caule & foliorum cauliculis villosis habemus.

IV. Nasturtium aquaticum minus.
Sisymbrium aquaticum alterum vel minus, Cam. ep. Matth.
Cardamine quarta Dalech. Lugd.

Variat magnitudine & parvitate, fortè ratione loci: nam in aquaticis major est: in vinetis verò Wilensibus riguis, uti & Patavij minorem multò observavimus: sic caule erecto, & penè aphyllo, in arenosis prope Wisam fluvium, reperitur.

Nasturtium Montanum.

I. Nasturtium montanum luteum.
Sium alterum aquaticum luteum, vel Cardamine tenuifolium montanum, Colum.

II. Nasturt. montanum luteum folijs sativi.
Nasturtium montanum minus, Thal. quid?

III. Nasturtium alpinum trifolium.
Cardamine trifolia, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Cardamine alpina 1. trifolia, Clus. pan. & hist.

IV. Nasturtium alpinum minus resedę folijs.

Hoc in Phytopinace, sub Nasturtio 8. in Prod. sub 4. descripsimus, quod aliquando altius, aliquando ad tres tantùm uncias exurgit.

V. Nasturt. alpin. minus fol. in orbem sparsis.
Cardamine alpina media, Clus. pan. & hist.

VI. Nasturt. petræum folijs bursæ pastoris.

Nasturtium petræum, Tab. Ger.

VII. Nasturtium alpinum insipidum.
Cardamine alpina insipida, Colum.

VIII. Nasturtium alpinum tenuissimè divisum.
Nasturtiolum, Gesſ. in epist.
Cardamine alpina 3. minima, Clus. pan. & hist.
Cardamine alpina, Tab. Ger.
Thlaspi montanum minimum, Lugd.
Cardamine pusilla saxatilis montana διωνοειδής, Colum.

IX. Nasturtium pumilum vernum, quo nomine Monspelio accepimus.

Hoc rariùs palmare, frequenter unciam solùm altum reperitur.

X. Nasturtium alpinum capsulâ Nasturtij hortensis. Hoc Cardamidij montani verni nomine D. Furerus misit.
In Phytopinace sub Nasturtio 9. in Prod. sub 5. descripsimus.

XI. Nasturtium alpinum bellidis folio majus 6. in Prod.

XII. Nasturtium alpin. bellidis folio min.
Plantula Cardamines æmula, &
Sinapi pumilum alpinum, Clus. pan. & hist.

Folijs est modò longioribus, modò rotundioribus.

XIII. Nasturtium Barbareæ folijs: quod 7. in Prodr.

Nasturtium sylvestre.

I. Nasturtium sylv. Osyridis folio.
Bursa pastoris minor, Brunf.
Thlaspidij genus & Nasturt. 5. Trag.
Bursa pastoris 2. & 4. Eidem.
Thlaspi angustifol. Fuch. Lug. minus, Dod Ger.
Thlaspi minus hortense vulgare. Lob. ico.
Thlaspi minus tenuifolium, Lon.
Iberis, Tur.
Nasturtium sylvestre, Thal.
Thlaspi minus Germanicum, Tab.

Luteum est & album, & quia acerrimum ad Nasturtium referimus.

II. Nasturtium sylv. tenuissimè divisum.
Seriphium Germanicum, Trag.
Nasturtium sylv. Fuch. ico. Ges. hort.
Seriphium absynthium, Fuch. Lon.
Thalietrum, Dod. gal. Lugd.
Thalictrum, Thal. (cui Nasturt. μυελόφυλλον) Tab.
Sophia Chirurgorum, Ad. Lob. Dod. Ger.
Accipitrina, Cæs.

Folio est latiore, angustioréve, hinc
Thalictrum latifolium & angustifolium, Tab.
Sophia duplex, Gerardo.
Accipitrina duplex, Cæsalpino.

III. Nasturtium sylvestre Erucæ affine.
Nasturtium sylv. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Eruca Nasturtio cognata tenuifolia, Lob.

THLASPI ET EJUS SPECIES.

Nasturtio Dioscorides lib. 2. c. 186. θλάσπι subjungit, quod à fructus forma, quæ veluti infractus & contusus, à θλᾷν infringo, nomen accepit: ἡ θλασπίδιον, quasi fructum clypeatum; ἡ σίνηπι ἄγριον.

Genera duo Dioscoridi & Plinio lib. 28. c. 13. alterum angustis, alterum latis folijs, quod Persicum Sinapi Cratevæ dicatur: fortè Raphanus rusticanus.

Thlaspi arvense.

I. Thlaspi arvense siliquis latis.
Thlaspi & Thlaspidium vulgare, &
Bursa pastoris prima, Trag.
Thlaspi, quod vulgo Nasturt. tectorum, Ruel.
Thlaspi latifolium, Fuch.
Thlaspi cardamoides, sive Nasturtiarium, Cord.
Thlaspi minus latifolium, Lon.
Thlaspi Dioscoridis (& Scorodathlaspi) Dod. gal. Lugd. Ger.
Thlaspi 2. Matth. Lugd. majus, Tab.
Thlaspi 1. Diosc. Creticum Galeni, Ang.
Thlaspi drabæ folio, Ad. Lob.
Thlaspi Dioscor. Drabæ & Chamelinæ folio, Eidem ico.
Thlaspi latius Dod. platicarpon, Cam.
Thlaspi, & Thlaspi nigrum Galeni, Cæs.

Varietas in siliquis: aliud majoribus, aliud exilioribus reperitur.

II. Thlaspi arvense Acetosæ folio.
Thlaspi majus, Tab. Ger.

III. Thlaspi Vaccariæ folio bursæ pastoris siliquis: primum in Prod.

IV. Thlaspi arvense Vaccariæ incano folio majus.
Thlaspi primum, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Thlaspi alterum, Dod. Lugd. 3. sive Cratervæ, Ang.
Thlaspi minus, Cord. in Diosc.
Thlaspi vulgatissimum Vaccariæ folio, Ad. & Lobel.
Thlaspi vulgatiss. Ger.
Thlaspi verum cujus semine in Theriaca utimur, Camer.
Thlaspi officinarum, Colum.

Folijs est aliquando leviter crenatis, aliquando ijs caret: hinc diversa authorum figura: quare apud Matthiolum posuimus Thlaspi 1. & Thlaspi serrato folio.

V. Thlaspi Vaccariæ incano folio minus: quod 2. in Prodromo.

VI. Thlaspi villosum capsulis hirsutis.

In Phytopinace, & pro 3. in Prodr. descripsimus, & in Matthiolo nostro sub Thlaspi villoso figura habetur.

VII. Thlaspi arvense perfoliatum majus.
Thlaspi oleraceum, Tab. sub Thlaspi incano, Ger. ico.
Thlaspi primum Dalech. Lugd.
Thlaspi alterum mitius rotundifolium bursæ pastoris fructu, Colum.
In Phytopinace sub 5. descripsimus.

VIII. Thlaspi perfoliatum minus.
Thlaspi pumilum, vel Thlaspi montanum minus, Clus. pan. & hist.
Thlaspi minimum, Tab. minus, Ger.

Thlaspi umbellatum.

I. Thlaspi umbellat. arvense Iberidis folio.
Thlaspidij aliud genus, vel 3. Trag.
Thlaspi amarum, Tab. Ger.
Thlaspi Allobrogicum Cretico, par. Clus. hist.

Flores è cæruleo alboq; communiter mixti, rarius penitus albi, vel flavescentes: in Phytopinace sub 11. descripsimus.

II. Thlaspi umbellatum Creticum Iberidis folio.
Draba sive Arabis, aut Thlaspi Candiæ, Dod. Gesn. hort. Lugd.
Thlaspi 4. Matth Lugd. cui & Thlaspi 4. Dodonæi.
Thlaspi Cappadocicum, Ang. flore incarnato & flore albo, Eyst.
Thlaspi Creticum, Gesn. hort. Cæsalp. Taber. Camer.
Thlaspi Candiæ umbellatum Iberidis folio, Ad. & Lob.
Thlaspi Candiæ, Ger.

Flore est purpureo, aliquando albo, luteo haberi ajunt & communiter in umbella, rarius in oblonga spica.

III. Thlaspi Cretic. flore albo majus: sive 4. in Prod.

IV. Thlaspi umbell. Cretic. flore albo odoro, minus.
Thlaspi quartum parvum odorato flore, Clus. histor.
Thlaspi Cappadocici minoris annui nomine, D. Doldius misit.

V. Thlaspi umbell. nasturij folio Monspeliacum.
Thlaspi alterum minus umbellatum Nasturtij hortensis folio Narbonense. Ad. Lobel. icon.
Thlaspi aliud umbellatum Penæ, Lugd. & Nasturtium sylv. Dalechampij, Eidem.
Thlaspi Narbonense umbellatum, Tab. Ger.

Thlaspi montanum.

I. Thlaspi montanum glasti folio majus.
Thlaspi prim. vel montanum peltatum, Clus. pan. & hist.
Thlaspi pannonicum, Lobel. icon. Camerar. Tab. Gerard.

II. Thlaspi montanum glasti folio minus.

III. Thlaspi alpinum bellidis cæruleæ folio.
Thlaspi secundum & Badense, Clus. pan.
Thlaspi montanum 2. Clus. hist.
Thlaspi album supinum, Lob. ico. Tab. Ger.
Thlaspi montanum bursæ pastoris fructu primum, Colum.

Siliquis non nihil variat, hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ ad Clusij & Lobelij imitationem: sic & flores aliquando in umbella, ut rectè Columna pinxit: communiter in modum spicæ dispositi.

IV. Thlaspi montanum semper virens.
Thlaspi montanum candidum, Lugd.

V. Thlaspi saxatile rotundifolium, quod 5. in Prodr.

VI. Thlaspi alpinum majus.
Thlaspi tertium, Matth. Lugd. Thal. qui tamen diversum describit.

Ut

Ut Matthiolus pingit ex Italia habemus: verùm ut in noſtris alpibus provenit, ab illo planè diverſum, in noſtro Matthiolo & Prodromo figura exhibetur.

VII. Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo.
Thlaſpi tertium ſaxatile, Cam. epit. Matth. & hort.
Thlaſpi petræum myagrodes, Ponæ.
Thlaſpi ſaxatile minore folio, in noſtro Matth. ubi figura & deſcriptio: ut & ſub 6. in Prod.

VIII. Thlaſpi alpinum repens: pro 7. in Prodromo deſcript.

IX. Thlaſpi parvum ſaxatile flore rubente.
Lithothlaſpi quartum carnoſo rotundo folio, Colum.

Ex Provinciæ ſaxoſis & hoc, & 9. & 11. à D. Burſero habemus: ſimile cum 11. ſed folijs & thecis majoribus, ex Hiſpania D. Albinus attulit.

X. Thlaſpi ſaxatile Polygalæ folijs: cauliculis eſt pedalibus, folijs polygalæ forma, ſed longe minoribus: floſculis exiguis, albidis, thecis rotundis infractis, ſemine minutiſſimo in ſaxoſis circa Monſpelium.

XI. Thlaſpi ſaxatile vermiculato folio.
Lithothlaſpi montanum fruticoſius vermiculato acuto folio, Colum.

XII. Thlaſpi montanum incanum luteum ſerpilli folio majus.
Thlaſpi ſupinum luteum, Lob. ico.

XIII. Thlaſpi ſaxatile incanum luteum ſerpillio folio minus.
Jonthlaſpi luteo flore, incanum montanum ἀκανοειδὲς, Colum.

Thlaſpi Alyſſon dictum, ſive Alyſſon.

I. Thlaſpi Alyſſon dictum campeſtre majus.
Alyſſon, Matth. Ang. Lugd. Cam.
Thlaſpi Græcum, Ad. & Lob. ico. Ger.
Thlaſpi Græcum polygonati folio, Tab.
Alyſſum minimum, Cluſ. pan. & hiſt.
Floſculis eſt albis, interdum luteis.

II. Thlaſpi Alyſſon dictum campeſtre minus.
Thlaſpi 4. Dod. gal.
Alyſſum minus Dalech. Lugd.
Thlaſpi minus clypeatum, Tab.
Polium alpinum flore luteo, Eyſt.
Si cum præcedenti non idem, ſaltem affine.

III. Thlaſpi Alyſſon dictum maritimum.
Thlaſpi Narbonenſe centunculi anguſtifolio, Ad. Lob. ico. Lugd. Tab.
Thlaſpi umbellatum Narbonenſe, Ger. ico.
Thlaſpi maritimum Dalech Lugd.
Thlaſpi ſyriacum, vel Græcum alterum anguloſo bifori pericarpio lentifolio, Adverſaria proponunt: ſed quid?

Thlaſpi clypeatum.

I. Thlaſpi biſcutatum aſperum Hieracifolium & majus.
Thlaſpi parvum hieracifolium, ſive Lunaria lutea Monſpelienſium, Ad. Lob.
Thlaſpi clypeatum, Cluſ. pan. & hiſt.
Thlaſpi quoddam genus, in monte S. Juliani, Cæſalp.
Lunaria lutea Dalech. Lugd.
Thlaſpi biſulcatum, vel Lunaria biſulcata, Camer.
Thlaſpi majus clypeatum, Ger.
Thlaſpi minus clypeatum 1. Tab.
Leucoium montanum 1. Thal.
Leucoium aliſſoides umbellatum montanum, Colum.

Hoc ipſum ex Creta Thlaſpi nomine, Honorius Belli miſit, quod folijs minus aſperis, ſed tota planta incana eſt.

II. Thlaſpi biſcutatum aſperum minus.
Jondraba aliſſoides Apula ſpicata, Colum.

Folijs eſt brevioribus, craſsioribus incanis, totaque planta humilior: ex Hiſpania D. Albinus attulit: at multò minoribus, minusque aſperis ex montibus Tyrolenſibus habemus.

III. Thlaſpi biſcutatum villoſum flore calcari donato.
Leucoium montanum flore pedato, Colum.
Hoc ſub 8 in Prodromo deſcribitur.

IV. Thlaſpi clypeatum ſerpilli folio.
Thlaſpi alterum minus clypeatum ſerpilli folio, Ad. Lob. ico.
Thlaſpi minus clypeat. Penæ, Lugd.
Jonthlaſpi minimum ſpicatum, lunatum, Col.
Lunaria Græca quarta, Cæſ.

Aliquando thecæ veluti in longam ſpicam diſpoſitæ ſunt, quemadmodum D. Columna miſit, aliquando magis in ſummo compactæ, ut Monſpeſſuli legimus.

Thlaſpi fruticoſum.

I. Thlaſpi fruticoſum Leucoij folio latifolium: hoc 9. eſt in Prod.

Eſt majus circa Maſsiliam à D. Burſero: eſt minus pauloque anguſtioribus folijs, in Italia collectum.

II. Thlaſpi fruticoſum Leucoij folio anguſtifolium.
Thlaſpi fruticoſum folio Leucoij marini minoris, Lob. Lugd. Tab.
Thlaſpi ſemper virens, Cam.

III. Thlaſpi fruticoſum folio thymbræ hirſuto.
Thlaſpi fruticoſum alterum, Lob. Lugd. Tab.
Thlaſpi fruticoſum minus, Ger.
Thlaſpi 5. Hiſpanic. albo flore, Cluſ. hiſt.

IV. Thlaſpi fruticoſum ſpinoſum.
Thlaſpi fruticoſum ſpinoſum Narbonen. Lob. Lugd.
Thlaſpi ſpinoſum 5. Tab. Ger.

Folia habet Leucoij oblonga, incana, obtuſa, ut in monte Lupi obſervavi: at in hortum Monſpelienſem translatum, unde D. Burſerus attulit, breviora & rotundiora obtinet.

V. Thlaſpi fruticoſum incanum.
Thlaſpi incanum Mechlinenſe, Lob. Lugd. Cluſ. pan. & hiſt.
an Thlaſpi incanum fruticoſum Franconicum, Cam.
an Iberis prima, Tab. quod ſub Thlaſpi fruticoſo, Ger. ico.

Thlaſpi exoticum.

I. Thlaſpi repens hederæ folio.
Thlaſpi hederaceum, Lob. Lugd.

II. Thlaſpi Alexandrinum.
Hoc in Phytopinace ſub 12. in Prod. ſub. 10. deſcripſimus.

BVRSA PASTORIS.

THlaſpi ſpecies apud antiquos fuit, quæ nunc Burſa paſtoris, à marſupiolis compreſſis (alijs Capſella) dicitur: quibusdam Sanguinaria & Criſpula.

Burſa paſtoris folijs ſinuatis.

I. Burſa paſtoris major folio non ſinuato: in Phytopinace & Prodromo ſub prima deſcripta.

II. Burſa paſtoris major folio ſinuato.
Burſa paſtoris major, Brunf. Trag. Geſ. hor. cui & Thlaſpi fatuum.
Burſa paſtoris, Matth. Lac. Lon. Corn. (cui Medica, Dioſc.) Cord. in Dioſc Ad. Lon. Lob. Thal. Cæſ. (& Thlaſpi genus antiquorum) Lugd. Caſt. & herba Cancri, Ger.
Paſtoria burſa, Fuch. Dod. major, Tab.

Folijs variat: aliquando eleganti eſt folio, inſtar Coronopi repentis.

III. Burſa paſtoris media.
Burſa paſtoris ſexta, Trag. minor, Geſ.
Burſa paſtoria minor, Tab. minima, Ger.

IV. Burſa paſtoris minor folijs inciſis: & Thal. qui alterius, folijs integris meminit.
Paſtoria burſa minor, Dod. minima, Lob. ico.

Hæc aliquando ad duas tresúe ſolùm uncias apud Monſpelienſes exurgit, aſpectu ob foliorum inciſuram elegantiſſimo, quam Thlaſpi minus nominant.

Burſa paſtoris folijs integris loculis oblongis.

I. Burſa paſtoris major loculo oblongo.
Draba minima, muralis Dioſcoridis, Colum.
Thlaſpi Veronicæ folio, Richerio.
In Phytopinace ſub 6. in Prod. ſub. 2. deſcripſimus.

II. Burſa paſtoris minor loculo oblongo.
Genßblum/ id eſt, anſerum flos, Brunf.
Paronychia alſinefolia, Ad. Lobel. Lugdun. Camer.
Paronychia vulgaris, Dod. latifolia, Ger.
Herbula burſæ paſtoris affinis, Cæſ.
Thlaſpios minima ſpecies, Thal.
Alſine minima, Tab.
Piloſella ſiliquata minima, Cam. ad Thal.
Myoſotis parva Dalech. Lugd.

Folijs communiter integris, rariſsimè laciniatis.

III. Burſa paſtoris alpina hirſuta: quæ 3. in Prod.

IV. Burſæ paſtoris ſimilis ſiliquoſa major, ſeu majoribus folijs.

Piloſella ſiliquata major, Thal.
Aizoon telephium Dalech. Lugd.
V. Burſæ paſtoris ſimilis ſiliquoſa minor, ſeu minoribus folijs.
Paronychia altera myagri folio, Geſneri, Camer.
Piloſella ſiliquata minor, Thal. & Cam. fig. hort. D.

MYAGRVM.

Μύαγρυ Dioſc. l.4. c.117. meminit, cui Rubiæ folia tribuit: & Plinio, l.27. c.12. Myagros dicitur: verùm quid ſit, nunc non decernimus. Sunt qui noſtrum Myagrum, Eryſimum Theoph. & Galeni velint: alijs Seſamum, ob ſeminis ſimilitudinem, & olei ubertatem.

I. Myagrum ſiliqua longa.
Viola lutea ſyl. Trag.
Myagrum alterum Thlaſpi effigie, Lob. Lugd.
Myagrum 2. Tab. Eryſimum 3. Eid.
Camelina, Ger. Eruca ſyl. anguſtifolia, Eid.
Ratione ſoli variat, cubitalis, folijs latis, aliquando trium quatuorve unciarum anguſtis: & inter hæc eſt medium.
II. Myagrum ſativum.
Linaria quinta, Trag.
Seſamum, Trag. Lac. Lon. Seſamum non eſt Geſ. hor.
Myagrum Dioſcoridis, Ruel. Ang. Dod. gal. Ad. Lob. Lugd. Ger.
Myagrum primum, Tab.
Pſeudomyagrum, Matth. Lugd.
Camelina ſive Myagrion, (& Eryſimum cereale) Thal. Dod. Thal.
Dorella, Cæſalp.
Aliquibus in locis ſeritur olei cauſa, & latioribus folijs eſt: multis locis ſpontè provenit & hoc ſtrigoſius, hinc figurarum varietas, ut in Matthiolo noſtro videre eſt.
III. Myagrum ſylveſtre.
Pſeudomyagrum alterum, Cam. in Matth.
Paronychia 2. Tab.
Huic ſimile minus, quod
Myagrum 3. in arvis, Cam.
IV. Myagrum fœtidum; quod 1. in Prod.
V. Myagrum monoſpermon latifolium.
Myagrum hortenſe monoſpermon, Eyſt.
Bricourres nomine ſemen miſſum fuit; Pſeudoiſaridem Alpinus nominabat.
Hoc in Phytopinace ſub 5. & in Matth. ubi & figura exhibetur, & ſub 2. in Prod. habetur.
VI. Myagrum monoſpermon minus: 3. in Prod.
VII. Myagro ſimilis ſiliquâ rotundâ.
In Phytopinace ſub Myagro 6. in Prod. ſub 4. deſcripta, Thlaſpi nomine Norinbergâ: Lepidij, Monſpelio: Myagri Montbelgardo, habemus.

DRABA.

Drabam δράβην Dioſcorides, lib. 2. cap. 186. ipſi Thlaſpi ſubjungit, unius factâ mentione.

I. Draba umbellata, vel Draba major capitulis donata.
Arabis ſive Draba, Matth. Ang. Ad. Lob. (& Naſturtium Babylon.) Lugd.
Arabis, Lac. Lon. Arabis verior, Cam. Drabe, Matth.
Draba vulgaris prima, Cluſ. pan. & hiſt.
Draba Dioſcorid. Cæſ. Caſt. Colum.
Folijs dentatis obſervavimus; ſunt qui non dentatis pingant.
II. Draba tenuifolia velut ſpicata: 1. in Prod.
Drabæ ferventis vernæ nomine, Phorenia Doct. Agerius attulit.
III. Draba minor capitulis orbicularibus.
Draba minor, Cluſ. hiſt.
IV. Draba alba ſiliquoſa.
Draba ſecunda, Cluſ. pan. & hiſt.
V. Draba alba ſiliquoſa repens.
Draba altera, Lob. ico.
Draba 3. ſucculento folio, Cluſ. pan. & hiſt.
Arabis ſeu Draba altera, Lob. ob. Lugd.
Eruca muralis, Lugd.
an Thlaſpios generibus cognata ſiliquoſa, Thal.
VI. Draba Eryſimi flore & ſiliquis.
Sinapi & Thlaſpi media Provincialis planta, Ad. Lob. ico. Lugd.

VII. Draba lutea siliquis strictissimis.
Arabis quorundam, Cam. ep. Matth. & hor.

VIII. Draba flore cæruleo galeato: hæc 2. est in Prod.

ALLIARIA.

Alliaria eò quod folia digitis comminuta, Allium seu Porrum sectivum cum Nasturtio redoleant: quibusdam, Thlaspidium secundum Crateva: alijs Alectorolophos Plinij, lib. 25. cap. 3.

Alliaria, Trag. (cui & Thlaspidium cornutum) Fuch. Matth. Dod. (cui & Pes asininus Pandect.) Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæsalp. Thal. Lon. Tab. Cam. Ger.
Alliaria altera, Ama.
Alliastrum, Gesn. hort.
Rima marina, Euricio Cordo. Rima maria, Anguillaræ.
Alectorolophos Plinij quibusdam, Dalech. in Plinium.
Folio latissimo amplissimoque & subrotundo, quandoque reperitur.

COCHLEARIA.

Cochlearia, à foliorum forma modicè cava, parvum & non valde profundum cochlear referentia, dicta: quam aliqui Telephium, alij Britannicam Plinij, lib. 25. cap. 3. volunt, (licet forma & sapore Thlaspi & Nasturtijs affinis sit) eò quod ei malo, quod Stomacacen & Scelotirben vocant (Scorbutum esse volunt) auxilio esse Britannicam Plinius scripserit.

I. Cochlearia folio subrotundo.
Cochlearia, Dod. Gesn. hor. Lugd. Cam. epit. Matth. & hor. & par. 3. Ind. orient. navig. 3.
Telephium, Lac.
Britannica, Gesn. hor.
Cochlearia Batava, Ad. & Lob.

II. Cochlearia folio sinuato.
Cochlearia Anglica Atriplicis folio, Ad.
Cochlearia Britannica, Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger.
III. Cochlearia minor erecta: quæ 1. in Prod.
IV. Cochlearia Danica repens: quæ 2. in Prod.

SECTIO TERTIA.

BRASSICA EJUSQUE SPECIES.

Brassica Theophrasto 1. hist. 19. inter Olera est, quæ ἀπὸ τοῦ βράζειν à vorando. Dioscoridi lib. 2. cap. 14. κράμβη, quasi κοράμβλη, quod oculorum pupillas lædat, dicitur. Theophrasto & ῥάφανον dici, in Raphano monuimus.

Genera: Dioscoridi sativa, sylvestris & maritima. At Theoph. 7. hist. 4. alia crispa, alia lævis, alia sylvestris. Plinius, cum lib. 19. cap. 8. Brassicæ cauliumve tria genera ex Catone, cap. 157. enarrasset, plura adhuc esse refert, Cumanam, Aricinam, Pompejanam, Sabellicam, Lacuturrem. At lib. 20. cap. 9. Græcos in tres species divisisse scribit: Crispam, quam Selinada, à similitudine foliorum apij vocarint: alteram leam, latis folijs, quæ Caulodes quibusdam: tertiam propriè Crambem appellatum.

Recentioribus differentiæ sunt pro foliorum colore, crispitudine, densitate, alijsq; qualitatibus. Alijs enim color viridis, alijs candicans, alijs purpurascens. Crispitudo & lævitas, tam in candida, quàm in viridi, quam nigram vocant, rariùs in purpurea, reperitur. Summa genera sunt Sativa, sylvestris: Sativa, alba & rubra, &c.

Brassica

Brassica capitata.

I. Brasſica capitata alba.
Brasſica alba, Brunfelſ. quæ capitata & ſeſsilis, Cord. in Dioſc.
Brasſica alba ſeſsilis & glomerata, Lob. ico.
Caulis capitulatus, Trag.
Caputium Brasſicæ 3. genus, Cumanum Plinij, Eric. Cord.
Brasſica capitata, Matth. (& Lacuturris) Lac. Geſ.hort. Lon. Tab. Lob. Caſt. alba, Ger.
Brasſica alba ſeſsilis glomeroſa, aut capitata Lactucæ habitu, Ad.
Brasſica capitata albida, Dod. (cui Tritiana) Lugd.
Brasſicæ 4. genus, Fuch. Tur.
Braſs. capitatæ 1. genus, & Cumana Plin. Cæſ.
Hæc candida eſt, quæ Lacuturris Plinij: eſt & viridis, quæ Tritiana.

II. Brasſica alba capite oblongo non penitus clauſo.
Brasſicæ albæ 2. ſpecies, Lacuturris, Dod. gal.
Brasſica patula, Sabauda vulgo, Ad.
Brasſica Sabauda hyberna, Lob. ico.
Brasſica Sabauda, Tab. Ger.

III. Braſs. ex capitibus pluribus conglobata.
Brasſica capitata polycephalos, Lugd.
In hac aliquando quinquaginta capita ovorum magnitudine numerantur.

IV. Brasſica capitata rubra.
Brasſicæ rubræ 2. ſpecies, Dod. gal. Lugd.
Brasſica convoluta & arctè occluſa rubro colore, Ad.
Brasſica capitata rubra, Dod. Tab. Ger.

V. Brasſica gongylodes.
Brasſicæ albæ 4. ſpecies, Dod. gal.
Brasſica thyrſuta, Geſ. hor.
Caulorapa. Brasſica peregrina, medio caule turbinata & rapata, Ad.
Braſ. caule rapum gerens, Dod. rapicaulis, Cam
Brasſica rapoſa, Rapitius colis Catoni, Lugd.
Caulorapum, Matth. Scalig. Lob. ob. Cam. ep. Taber.
Rapa Brasſica peregrina, caule rapum gerens, Lob. ico.
Brasſicæ capitatæ 2. genus, Lacuturres Plinio, Cæſalp.
Variat rapo rotundiore & longiore: illa Caulorapum rotundum: hæc Caulorapum longum, Tab. & Ger.

IV. Napobrasſica, in Prodromo deſcripta.

VII. Brasſica cauliflora.
Braſ. Pompejana aut Cypria, Dod. gal. Lug. Cam
Brasſica florida, Ad. Ger.
Brasſica cauliflora, Dod. Cam. ep.
Brasſica florida botrytis, Lob.
Brasſicæ capitatæ genus 3. Cæſ.
Brasſica prolifera florida, Tab.
An hæc Theophraſti, qui nullum aut parvum ſemen producere ſcribit?

Brasſica non capitata.

I. Brasſica alba vel viridis.
Brasſica, Brunf. lævis, Matth. Cæſ. Caſt.
Brasſicæ ſativæ majoris ſpecies altera, Trag.
Brasſica candida, Geſ. hort. lata alba, Lon.
Brasſica alba vulgaris, Lugd.
Brasſica vulgaris, Ad. ſativa, Lob. Dod. Ger.
Brasſica prima, Tab.
Brasſica in India, folia ſemper hiantia ſervat, nec unquam capita profert: part. 4. Ind. Or. c. 10.
Hæc eſt Brasſica lævis Theoph. & Plinij, cui & Caulodis.
Hanc altitudine arbores adæquantem Monardes Florentiæ vidit.

II. Brasſica rubra.
Brasſica 1. genus, Fuch. rubræ 1. genus, Lugd.
Brasſica Cumana ſive rubra, Dod. gal.
Brasſica prima, Tur. vulgaris, Cord. in Dioſc.
Brasſica rubra, Geſ. hort. Ad. Lon. Tab. Ger.

III. Brasſica ſpinoſa: hujus in Phytopinace & Matthiolo (ubi & icon) mentio fit: & in Prod. ſub 2. deſcribitur.

IV. Brasſicæ folia peregrina.
Achanaca Theveto, & Lugd. qua in regno Mely, ut nos Guajaco, utuntur.

V. Brasſica Braſiliana folijs Nympheæ.
Cajova braſsicæ genus, Cajov-a Lerio deſcript. Braſs. cap. 12.

Brasſica criſpa.

I. Brasſica alba criſpa.
Brasſica criſpa, Matth. Lac. Geſ. hort.
Brasſica alba criſpa, Lugd.
Brasſica Sabauda, Dod.
Brasſica Sabauda criſpa, Tab. Ger.
Brasſica patula criſpa Sabauda æſtiva, Lob. ico. quibuſdam Lacuturris, alijs Sabellica Plinij.

II. Brasſica aſparagodes criſpa.
Brasſica aſparagodes, Dalech. Lugd.
Brasſica criſpa prolifera, Tab. Ger.
Brasſica epiphyllitis.

Folia

Folia modò laciniata, modò plana & expansa: vel tota viret, vel venæ & costæ rubent: hinc prolifera, & prolifera crispa, Tab. & Ger.

III. Brassica fimbriata.
Brassicæ 2. genus, Fuch.
Brassica Sabellica sive crispa, Dod. gal.
Brassica crispa, Dod. Lugd.
Brassica nigra, Dod. Lugd.
Brassica nigra crispissima, Cæs.
Brassica fimbriata, Lob. tophosa, Tab. Ger.

IV. Brassica fimbriata pumila.
Brassica Anglica, minima, Ad.
Tota nivea, oris fimbriatis purpureis, maculis aspersis.

Brassica Apij folio.

I. Brassica lato Apij folio.
Brassica folijs laciniatis, Matth.
Brassica tenuifolia laciniata (prior,) Lob. Lug.
Brassica Selinisia latifolia, Tab. Selinisia, Ger.

II. Brassica angusto apij folio.
Selinada & Apiana, Plinio.
Brassica crispa seu Apiana, Trag. Lon. Lugd.
Brassicæ rubræ 3. species, Dod. gal. Lugd.
Brassica Selinoides, Dod. Selinisia angustifolia, Tab.
Brassica Selinoides, Ger. scissis folijs, Cæs.
Brassica Apiana crispa, Cam.

Brassica sylvestris.

I. Brassica arvensis.
Brassica syl. Trag. Crambe dicta, Dod. Tab.
Brassica 3. Fuch. Lugdun. 5. species, Dod. gal. 1. Tur.

II. Brassica sylvest. Dioscoridis, Dod. Port.
Brassica sylvestris, Ang. Matth. Lugd. Cæs.
Subhirsuta alijs, alijs lævis, alijs Hyoscyami modo hirsuta, Matth. Amat.

III. Brassica maritima monospermos.
Brassica sylvestris, Tur.
Brassica marina monospermos, Lob. ico. sylv. multiflora, monospermos, Ad. Lob. ico. Lugdun. Ger.
Brassica marina Anglica, Ger. ico.
Brassica Anglica, Tab.

IV. Brassica campestris perfoliata flore albo.
Perfoliata, Lon. altera, Trag.
Perfoliata siliquosa sive major Tragi, Cam.
Brassica agrestis, Cord. hist. Lugd. cui altera species.
Perfoliata minor, Ges. hort.
Brassica campestris 1. Clus. hisp. & hist. Cast. Lugd.
Brassica sylv. sive campestris, Cam.
an Brassica sylv. folio betæ, Thal.
Perfoliata Napifolia Anglorum siliquosa, Lobel. icon.
Perfoliata siliquosa, Ad. Lob. ob. Ger. Napifolia, Tab.
Brassica sylv. perfoliata, Dod.

V. Brassica campestris perfoliata flore purpureo.
Brassica campestris altera, Clus. hisp. & hist.

VI. Brassica syl. latifolia folijs non sinuosis.
Brassica sylv. major latifolia, Thal.

VII. Brassica sylv. ramosa glabra.
Brassica sylv. virgata, Cord. hist.
Brassica sylv. procera, Thal.
Brassica sylv. prima Cordi, Lugd.

VIII. Brassica sylvestris folijs circa radicem cichoraceis.
Sinapi album, Lugd.
Brassica sylvest. longifolia, Thal.

IX. Brassica sylvestris hispida non ramosa.
Turritis, Lob ico. Tab. Ger.
Turrita vulgatior, Clus. hist.
Vaccaria, Taber.

X. Brassica sylv. ramosa hispida.
Turrita rarior, Clus. hist.

XI. Brassica syl. folijs membranaceis: sylvestrem mediam, & sylv. minorem Thalius habet, quas non novi.

XII. Brassica sylvest. alpina: quæ sub 3. in Prod. describitur.
Turritis alpinæ nomine D. Burserus misit.

SECTIO QUARTA.

ISATIS SIVE GLASTUM: LAPATHUM: ACETOSA: SPINACHIA: RHA: CENTAURIUM MAJUS.

ISATIS SIVE GLASTUM.

Ἰσάτις sativa (Dioscoridi l.2.c.215.) folia habet plantaginis sylvestris, lactucæ similia: quare genera duo fecit: & Plinio l.20.c.7. lactucæ sponteneæ tertium genus, quod Isatim vocant: & quartum quod Glastum vocitant, folijs priori simile aut laphato sylvestri.

I. Isatis sativa vel latifolia.
Isatis domestica, sive Glastum, Matth. Cast.
Isatis sativa, Trag. Fuch. Dod. ut Cord. in Diosc. (cui & Latinorum Lutea & Glastum) Gesf. hor. Lac. Lon.
Glastum sativum, Tur. Ad. Lob. Cam.
Glastum, vulgo Guadum, Cæs. cui & Isatis syl. Dioscorid.
Isatis Græcorum, Nil Avicennæ, Indicum officinarum, Fragoso, & Anir aliud.
II. Isatis sylvestris vel angustifolia.
Isatis syl. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut. Gesf. hort. Lac. Lon. Lob. Lugd. Tab.
Glastum, sive Isatis sylvestris, Ad.
Isatis agrestis, Cord. in Diosc.
Glastum sylv. Tur. Cam.
III. Isatis Indica folijs Rorismarini, Glasto affinis.
Anil herba folijs Mungiriqua (ocymo Clusius vertit) similibus, Garziæ & Acostæ: cum Isatide multum convenire, addit Clus. & Nil apud Avicennam, interpres Glastum vertit.
Nil sive Anil, Cam.
Annil sive Indigo, Gali sive Nil, herba rorismarini facie, Linsc. 4. par. Ind. Or. 25.
Herba anil sive Enger, 4. per. Ind. Or.
Planta ex qua Annil sive Indigo conficitur, par. 9. Ind. Occid. l. 4. c. 23.
Agnir, Fragoso.
Pastellus herba ad colorandas lanas expetita, & cujus venditione in Insulis Azores victum comparant: Linscot. par. 3. Ind. Or. 6.
Indigo in Sian crescit maxima copia: part. 8. Ind. Or.
Color Indicus quem in Cambaja Anil vocant par. 2. Ind. Or. 11.
IV. Isatis montana.
Glastum montan. Dalechamp. Lugd. quid est?
V. Wassevvovvr herba quam decoquunt pro rubri coloris tinctura in Virginea.

RAPATHUM ET EJUS SPECIES.

Lapathum à Theoph. 1. hist. 9. inter olera numeratur: & 7. hist. 2. sylvestris tota forma cum perfectum est, Betæ proximum cernitur. λάπαθον *Diosc. l. 2. c. 140. ab effectu nominatur, à* λαπάζειν *exinaniendo, quòd foliorum decoctum alvum emolliat, & exinaniat: Latinis Rumex, ut Plinio l. 19. c. 21. qui Lapatho sativo & l. 20. c. 21. Oxalidi tribuit.*

Genera quinque Dioscoridi, ὀξυλάπαθον, κηπευτὸν, ἄγριον, ὀξαλίδα καὶ ἱππολάπαθον, *Theophr. 7. hist. 6. in sylvestrem & urbanam partitur. Plinius lib. 20. cap. 21. meminit sativi, sylvestris, quod Oxalidem vocat. Oxylapathi, Hydrolapathi, Hippolapathi, & Bulapathi. Lubet ab Acetosa ordiri.*

ACETOSA.

I. Acetoſa pratenſis.
Capathum 4. Dioſc. ſylveſtre, Plinio.
Oxylapathum, Gal. Manardo.
Oxalis ſive Rumex proprie, Hermolao.
Rumex acetoſus, Ruel.
Acetoſa Brunf. Lon. major, Caſt. Colum.
Oxalis, Trag. Matth. Lac. Fuch. Dod. Amat. Ad. (& Lapathum oxalida) Lobel. Cæſ. Tab. Ger.
Portæ major, Thal. Lugd.
Rumicis 4. genus, Tur. Cord. in Dioſc.
Lapathi alia ſpecies, ὀξάλιδα dicta quibuſdam
Lapathum acutum, Ang.
Lapath. minimum, Oxalis dicta major, Geſ. hor.
Acetoſa major altera, herba S. quibuſdam, Ren.

Hujus folia aliquãdo media parte virent, altera verò candida ſunt: aliquando in imo utrinq; bifurcata: nonnunquam folia criſpantur, & hęc Oxalis criſpa, Tab. & Ger.

II. Acetoſa montana maxima.
Oxalis major Brokenbergenſis, Thal.
an Oxalis altera, Cæſ.

III. Acetoſa montana geniculis nodoſis.
Oxalis ampliſsimo folio, Cluſ. pan.
Oxalis montana maxima, Eid. hiſt.

IV. Acetoſa montana bulboſa.
Acetoſa quarta, Colum.

V. Acetoſa tuberoſa radice.
Oxalis tuber. Lob. Dod. Lugd Tab. Ger. Cam.
an Acetoſa altera minor bulboſa radice, Colum.

VI. Acetoſa Americana, folijs longiſsimis pediculis donatis: hæc 1. in Prod.
Acetoſa veſicaria peregrina, Eyſt.

VII. Acetoſa calthæ folio peregrina.
Oxalis Zarynthi, Alpino.

VIII. Acetoſa rotundifolia hortenſis.
an Lapathum tertium, Dioſc.
Oxalis Romana & Veterum, Dod. gal.
Oxalis rotundioribus folijs, Geſ. hort. rotundifolia, Dod. rotunda, Lugd. Tab.
Oxalis ſativa Franca rotundif. repens, Ad. Lob.
Oxalis Franca ſeu Romana, Ger.
Oxalis tertia, Cæſ.
Acetoſa rotundis folijs, Cam. qui &
Acetoſæ Hiſpan. grandiſsimis folijs meminit.
Acetoſa major quæ & repens, Renod.

Ludit folijs, communiter ſubrotundis, rarius ad formam foliorum Boni Henrici oblongis & in acutum deſinentibus.

IX. Acetoſa rotundif. alpina: quæ 2. in Prod.

X. Acetoſa ſcutata repens: hæc 3. in Prod.

XI. Acetoſa Cretica ſemine aculeato.

Hæc in Phytopinace ſub 10. in Prodr. ſub 4. deſcripta, & Matth. una cum figura adpoſita.

XII. Acetoſa Ocimi folio Neapolitana.
Acetoſa tertia, vel Acetoſa ocimi folio Neapolitana βυκεφαλήφορα, Colum.
Hanc D. Columna miſit.

XIII. Acetoſa arvenſis lanceolata.
Oxalis minima, Trag. (& Lapatiolum) Dod.
Oxalis minor, Matth. Geſ. hort. Lugd.
Oxalis tenuifolia ſinuata vervecina, Ad. Lob.
Acetoſella, Lon.
Acetoſa minor, Caſt.
Rumicis ſeu Lapathi 6. genus, Cord. in Dioſc.
Oxalis ſpontè naſcens, Cæſ.
Oxalis ovina, Tab. tenuifolia, Ger.
Acetoſa ſyl. omnium minima, Renod.

Ratione loci pinguioris aridioriſve, major minórve, latioribus anguſtioribúſve folijs reperitur.

XIV. Acetoſa lanceolata anguſtifolia repens: hæc 4. in Prod.
Hujus ſpecies minor videtur, quæ dicitur Oxalis minima 1. Tab. minor, Ger.

XV. Acetoſa arvenſis minima non lanceolata.
Oxalis minima 2. Tab. minima, Ger.

XVI. Acetoſæ folijs ſimilis villoſa.
Herba Joh. infantis, Monardi, Lugd. Frag. Caſt.

LAPATHUM.

Lapathum hortenſe.

I. Lapathum hortenſe folio oblongo, ſive ſecundum Dioſcoridis.
Rumex hort. vel 2. Trag. ſativus, Cord. in Dioſc.
Lapathum hortenſe, Geſ. hort. Lugd.
Lapathum ſativum, Ang. Dod. deſcr.
Hippolapathum ſyl. Matth. edit. prima, Lugd.

II. Lapath. hort. ſeu Spinacia ſemine ſpinoſo.
Spinachia Manardo, & Atriplicis forte genus, Braſ. Brunf. Fuch. Dod. Tab.
Spinacia, Hermol. Matth. Ad. Lob. Cæſal. Ger. mas, Cam.
Spinachia, Atriplex Hiſpanienſis Ruellio, & Seutlomalachon, Lon. Caſt.
Spinachium, Matth.
Spinacia ſativa mas, Lugd.
Olus Hiſpanicum Spinachia vulgaris, Trag.
Spinaceum olus, & Spinachia mas, Geſ. hort.

Spinachia, ob ſemina dura & ſpinoſa, Græcis recen-

recentioribus σπανάχια à raritate in usu Medico, alijs Seutlolapathum, hoc est, mediæ naturæ inter Betam & Lapathum: alijs Seutlomalache.

III. Lapathum hortense seu Spinacia semine non spinoso.
Spinachia nobilis & 1. Trag.
Spinachia sylvestris, Lugd.
an Spinachia sylvestris, Cæsalp.
Hujus figuram in Matthiolo exhibemus.

IV. Lapathum hortense seu Spinacia sterilis.
Spinachia tertia, Trag.
Spinachia fœmina, Ruel. Scalig. Lugd. Cam.

Lapathum syl.

I. Lapathum folio acuto plano.
Oxylapathum, Diosc. & Plinij.
Lapathum acutum, Lob. Ger. desc.
Lapathum acutum, Trag. sive acutifolium, Ad.
Oxylapathum, Herm. Corn. Amato, Ruel. Fuch. Dod. gal. Matth. Lac. Cast. Lugd. Portæ.
Rumicis 1. genus, Tur.
Rumex & Lapathum sylv. Bras. acutus, Cord. in Diosc.
Lapathum syl. Ges. hort. Dod. sativum, Cam.
Lapathum seu Rumex, Matth. ico. Lon. Cast. Cæsalp.
Hippolapathum syl. Tab. videtur.
Hydrolapathum magnum, Ger. ico.

II. Lapathum folio acuto crispo.
Lapathum acutum crispum, Tab.
Hydrolapathum minus, Ger. ico.
Rumex minor, Thal.

III. Lapathum folio acuto rubente.
Lapathi tertij altera species, sive Lapathum nigrum, Dod. gal.
Rumicis species folijs rubentibus venis distinctis, Cord. ob.
Sanguis draconis herba, Ges hort. Lon.
Lapathum sanguineum, Ad. Lob. Cam. Ger. sine icone seu maculatum Renod. rubens, sive nigrum, Dod.
Lapathum rubrum, Cam. in Matth.
Lapathi syl. 3. genus, Lugd.
Folijs paulo latioribus, rotundioribusque vulgari scribit Cæsalpinus,
Lapathum rubrum Cretense, nominans.

IV. Lapathum folio acuto flore aureo.
Lapathi syl. 4. genus, Dalech. Lugd.

V. Lapathum minimum.
Lapathum acutum minimum, Lob. ico. Ger.
Lapathum minimum, Tab.

VI. Lapathum unctuosum, folio triangulo.
Bonus Heinricus, Brunf. Trag. cui & Spinachia sylvestris, Matth. Tab. Ger.
Rumicis 2. genus, Tur. 3. genus, Trag. Fuch.
Atriplicis syl. species, Ges. col.
Atriplex canina, Lon. ico.
Tota bona Spinaciæ facie, Ad.
Tota bona, Lob. Dod. (quibusdam Chrysolachanum) Thal.
Lapathi syl. secundum genus, Lugd.
Piger Heinricus spinaceum olus syl. Renod.
Folijs maximis Aaronis instar aliquando reperitur.

VII. Lapathum folio minus acuto.
Lapathi 3. species, Dod. gal.
Lapathum syl. Ang.
Rumex agrestis, Cord. in Diosc.
Lapathum folio retuso, Ad.
Lapathum folio minus acuto, Lob. ico.

Lapathum hortense sive Theophrasti.

I. Lapathum hortense latifolium.
Hippolapathum Dioscoridi, Galeno, Plinio, & Rumex urbana, Theoph.
Rhabarbarum, Brunf.
Rhabarbarum in hortis Germaniæ, Corn.
Rhabarbarum Monachorum (Franciscanorum) Trag. Ges. hor. Cam. Portæ, Thal.
Hippolapathum, sive Rhabarbar. Monachorum, Ang. Gesn. (aut ejus species) Dod.
Hippolapathum, & Hippolap. hortense Matthiolo: sativum, Cast. Tab.
Hippolapathum longifolium Alp. sativum latifolium, Ad. Lob. (& Patientia vulgi) Lugd. cui & Hippolapathum hortense, Matthiol. & Lob. figura.
Rumicis 2. genus, Fuch. 3. genus, Tur.
Lapathum sativum, Dod. gal. hort. Lac. Lon. maximum, Ges. hort. magnum, & Hippolapathum, Cæs.
Lapathum latifolium, Cam. Hippolapathum veterum Bulapathum, Scalig.
Lapathi species, Cord. in Diosc.
Rumex major, idem cum Rhab. nisi quod sit sylvestrior, Thal.

II. Lapathum hortense rotundifolium sive montanum.
Lapathum rotundum, Ang. an Lapathum folijs fere rotundis, Ges. hort.
Lapathum rotundifolium, Clusio pan. Cam.

Hippolapathum rotundifolium, & Pseudo-Rharecentiorum, Ad. Lob. Lugd.
Lapathum montanum, Cæs.
Rumex latifolius, Clus. hist.
Rhabarbarum Monachorum triplex vidi 1. folio oblongo, radice longa, fibris oblongis, intrinsecus rufescente: 2. folio rotundo: 3. folio subrotundo, fibris transvers. radice intus flava.

Lapathum aquaticum.

I. Lapathum aquaticum folio cubitali.
Rumex palustris, Trag. aquaticus, Thal.
Rumicis 5. genus, Cord. in Diosc.
Lapathum 1. Ang. palustre, Tab. sub Lapatho acuto, Ger. ico.
Hippolapathum, sive Lapathum 4. loco descriptum, Dod. gal. Matth. Gesf. hor. Lon.
Hippolapathum sylv. Matth. desc. Cast. Thal. cui & Hydrolapathum.
Hydrolapathum magnum sive aquaticum, Ad.
Hydrolapathum majus, Lob. Lugd.
Lapathum sativum, Dod. ico. qui in descriptione confundit, Hippolapathum & Hydrolapathum.

II. Lapathum aquaticum minus.
Hydrolapathum minus, Lob. Lugd. Tab.
Hippolapathum sativum, Ger. ico.

III. Lapathum maritimum fœtidum: hoc in Prodromo describitur.

RHA ET EJUS SPECIES.

Cum Hippolapathi utriusque radix, pro Rhabarbaro, sed in dupla, tripláve dosi usurpetur, nunc de Rhabarbaro: dein Rhapontico, quod quibusdam ex Lapathi generibus: tum de Centaurio magno, cùm id vulgò Rhaponticum & nominetur, & pro eo vendatur, & et aliqui Hippolapathi rotundi folij radicem substituant.

Rhabarbarum, Dioscoridi, lib. 3. cap. 2. Ῥᾶ ἢ ῥῆον: *Rha, & Rheum, cujus tantum radicem describit, dictum volunt. Romanis, Rhaponticum appellatum: Arabibus, Raved & Rhabarbarum: cujus tria genera Mesueo 2. med. purg. 5. Indicum quod optimum & Rhavedseni vocant: alterum Barbarum: tertium Turcicum, quod deterius, in quo genere Rhaponticum fuerit, quale est Rhabarbarum acerbum officinarum, colore minus vario, minus croceo, minus odorato, minus densum, ac facultate minus solvente. Verùm videtur Dioscorides suo Rha, non Rhabarbarum nostrum, cujus Mesues meminit, sed Rhaponticum, cujus iconem Lobelius proposuit, intelligere.*

I. Rhabarbarum Officinarum.
Rhabarbarum nostrum, sive Raved Seni Arabum: idem genere cum Dioscoridis Rhapontico, tantum loco differens, Cord. in Diosc.
Rhabarbarum seu Indicum, Cord. hist.
Rhabarbarum & Rhaponticum idem, nisi quod hoc immaturium sit. Ang.
Reobarbarum, Lac.
Rhabarbarum cholagogon, Ad.
Rhabarbarum Garziæ, Acostæ, Frag. Lob.
Rhabarbarum tertium, Tab. secundum, Ger.
Rhabarbarum Americanum, Monar.
Rheon offic. Dod.
Rhabarbari 2. nomine, aliam cum folijs & radice pingit Tab. sub Hippolapatho rotundifolio apud Ger.
Rhabarbaricum verum, Lapathorum generis videtur, Gesn. hort.
Rhabarbaricum, Cord. hist.

Rhabarbarum, nullibi, nisi in China provenit, quæ inde per Usbeken in Turciam, hinc Venetias defertur; & quidem vel navibus, quod citius corrumpitur, vel itinere terrestri, quod durabilius & carius, Linsc. par. 4. Ind. orient. 29. quæ forte ex Pauli Veneti, lib. 2. desumpta.

II. Rhabarbarum Matthiolus pingit, quem sequuntur, Lon. Lugd. Cast. Tab. & Ger. an idem sit cum superiore, cum Rhabarbari nec folia, nec flores visa sint, ignoramus: meminit quoque Alpinus Rhabarbari, quod habeat folia Rumice latiora, crassiora, & lanugine alba obsita, Cam. suo Matthiolo radicis fragmenta addit.

III. Rhaponticum folio Lapathi majoris glabro, Rha & Rheum Dioscoridis.

Ponti-

Ponticum Rha antiquorum, Ad. Lob.
an Rhapontica, Lon. Rhaponticum verum offic. Tab.
Rha Græcis cognitum Monardi.
Rhaponticum ſiccatum, Ger.
Rhaponticum Thracicum, Alpino.
an Rhaponticum, vetuſto Codice, Tab.
an Rheum antiquis appellatum, Cæſ.
IV. Rhaponticum folio Helenij incano.
Rha, Rhecoma & Rhacoma Plinij, Dod. gal.
Rhaponticum, Lac. Caſt.
Centaurium majus montanum folijs Enulæ, forte, Geſn. hort.
Rha capitatum folio Enulæ Centaurij majoris facie, Ad. Lob.
Rha ſive Rhei, ut exiſtimatur icon, Dod.
Rhapontici icon alia, Tab.
Rha capitatum, Ger. Helenij folio, Lugd.
V. Rhaponticum anguſtifolium incanum.
Rhaponticum alt. anguſtiore folio, Lob. Lugd.

CENTAVRIVM MAJVS.

Centaurei majoris Dioſcoridis, lib.3.cap.8. & Plinius, lib.25.cap.4. & 6. Item, l.26.c.15. & alibi meminere, Theophraſtus 1.hiſt.19. ubi Fel terræ Gaza reddit, ut & 9.hiſt.14. at 3.hiſt.5. Centaurium vertit.

I. Centaurium majus folio in lacinias plures diviſo.
Rhapontica, quæ hodie Centaurea major, Trag. Er. Cord.
Centaurium majus, Ang. Tur. Lac. Ad. Lon. Lob.
Centaurium majus alterum, Geſn. hort.
Centaurium magnum, Matth. Dod. Caſt.
Centaurium majus, Rhaponticum Pharma. Cord. in Dioſc. & hiſt. Cam. Tab.
Centaurea major, Cæſalp.
Centaurium majus 1. vulgare, Cluſ. hiſt.
II. Centaurium majus folio non diſſecto.
Centaurium majus alterum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Ad. Lob. Lugd.
Rheu Baldenſe quonondam Ponæ.
III. Centaurium Alpinum luteum.
In Phytopinace ſub 3. & in Prodrom. deſcripſimus, & poſtmodum Rhapontici Luſitanici nomine, ex horto Patavino accepimus.

❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁

SECTIO QUINTA.

BETA: BLITVM: ATRIPLEX: HALIMVS: AMARANTHVS: PARIETARIA: MERCVRIALIS: PHYLLON.

BETA ET EJVS SPECIES.

Betam Dioſcorides, l.2.c.149. πεύτλον nominat, dicitur & σεύτλον ab impulſu, quod facilè excreſcat: Beta verò, quoniam figuram literæ β dum ſemine turget referre videatur.

Genera: Dioſcorides nigram & candidam fecit: & Theoph. 7. hiſt. 4. candida ſapore nigrâ præſtantior, quæ Sicula (nunc Cicla Practicis) appellatur: at 6. hiſt.3. & ſylveſtris in genere Carduorum meminit, quæ tamen folia aculeata non habeat. Plinius, lib.19.cap.8. ex Theoph. Betæ à colore duo genera Græci faciunt, nigrum & candidius, quod præferunt appellantq́ Siculum: noſtri (ſubjungit) Betæ genera faciunt Vernum & Autumnale. Idem, lib.20.cap.8. Candidæ nigræq́ uſum proponit, & ſylveſtrem, quam Limonium vocant, addit, quam Dioſcorides, lib.4.cap.16. λειμώνιον nominat.

Beta minor.

I. Beta communis sive viridis.
Beta agrestis, Trag.
Eandem cum Beta sequenti qui volet, dicat.
II. Beta alba vel pallescens, quæ Cicla offic.
Beta, Brunf. Tab. Ger. candida, Trag. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Dod. Lac. Lugd.
Beta alba, Matth. Anguil. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Cam.
Beta folio breviore & viridiore, Cæs.
Variat foliorum colore, viridi, vel ex obscuro magis virente, quam nigram vocant etiam Advers. & Lob. in obser.
III. Beta rubra vulgaris.
Beta rubra, Brunf. Trag. Lon. Dod.
Beta nigra, Ang. Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Gesf. hort. (& rubra) Cast. Lugd.
Beta rubra vulgatior, Ad. Lob. Lugd.
IV. Beta rubra radice rapæ.
Beta rubra, Matthiol. Gesn. hort. (cui & Seutlostaphylinum) Ad. Lob. Cast. Lugd. rubra Romana, Dod.
Rapum rubrum, Fuch. Ges. hort.
Rapum sativum rubrum, Fuch. ico.
Beta nigra, Cord. in Dioscor. nigra Roman. Dod. gal.
Betæ species 3. Ang. Cæsalp.
Beta erythrorrhizos, Lugd.
V. Beta Cretica semine aculeato.
In Phytopinace sub 6. & Matthiolo & Prodr. (addita figura) descripsimus.
VI. Beta lato caule.
Beta πλατύκαυλος, Dalech. Lugd.
VII. Beta syl. maritima.
Beta syl. spontanea marina, Lob. ob.

Beta major folijs latissimis.

I. Beta pallidè virens major.
Beta altera, Cæsalp.
II. Beta rubra major.
III. Beta lutea major.
Beta flava, Gesn. hort. lutea, Cam.
Beta quarta radice buxea, Cæsalp.

BLITUM ET EJUS SPECIES.

Βλίτον Dioscoridi, lib. 2. cap. 143. quasi βλητὸν abijciendum, vel propter inertiam & vilitatem, vel ob insulsum fatuumve saporem. Festus, à βλὰξ pisce omnino inutili, deducit: licet & stolidum & insulsum significet: Blitum, Plinio, lib. 2. cap. 22.

Genera Theoph. 1. hist. 9. plura dixit, at nec Dioscorides, nec Plinius, differentias proposuere. Aliud majus est, aliud minus: utrumque album & rubrum.

I. Blitum album majus.
Blitum album, Matth. Cast. majus, Dod.
Blitum majus album, Dodon. gal. Ad. Lobel. Lugd.
Blitum, Lac. sativum album, Gesn. hort.
II. Blitum album minus.
Blitum, Trag. ico. Fuch. Tur. Dod. gal. Lon.
Blitum minus, Dod. minus album, Ad.
Blitum sylv. album, Gesn. hort. sylv. minus, Thal.
III. Blitum polyspermon à seminis copia.
Blitum 3. Trag. syl. Cam. in Matth.
Polysporon Cassiani, Anguil. Lugd. Lobel. observ.
Polyspermon, Lob. icon. Tab.
Atriplex sylv. sive Polyspermon, Ger.
IV. Blitum rubrum majus.
Blitum rubrum, Matth. Ad. Lob. ico. Camer. Cæsalp.
Blitum rubens, Dod. majus rubrum, Dod. gal. hortense rubrum, Gesn. hort.
Blitum rubrum minus, Matth. in ico. Lugd.
Blitum nigrum, Ang.
Blitum, Lob. ob. Tab. Ger.
V. Blitum rubrum minus.
an Sanguinaria, Brunf.
Blitum nigrum, Trag. minus rubrum, Dod. gal.
Blitum sylv. rubrum, Gesn.
Blitum rubrum minus, Ad. rubrum supinum, Lob. ico.
Blitum alterum sylv. Cæsalp.
Hoc vel caule tantùm, vel omnibus partibus rubet.

ATRI-

ATRIPLEX ET EJVS.
Species.

Ἀτράφαξις, παρὰ τὸ ἀθρόως αὐξεῖν, cùm octavo die à ſatu prodeat, Theoph. 7. hiſt. 1. χρυσολάχανον, olus aureut, à luteo flore, quem fert, Dioſc. lib.2. cap.145.

Genera duo Dioſc. & Plinio, lib. & cap.20. ſylveſtri & ſativum. Dividimus in hortenſem, ſylveſtrem & maritimam.

Atriplex hortenſis.

I. Atriplex hort. alba ſive pallidè virens.
Atriplex ſativa, Trag. Dodon. gal. Lac. Ad. Lugd.
Atriplex ſativa alba, Lob. ico.
Atriplex, Matth. ico. Cæſalp. hortenſis, Fuch. Caſt.
Atriplex domeſtica, Ang. Matth. fol.
Atriplex alba, Geſn. hort. ſativa viridis, Cord. in Dioſc.
Atriplex alba viridis, Lon.

Folio eſt in luteum langueſcente, vel pallidè virente: eſt & nigricante.

II. Atriplex hortenſis rubra.
Atriplex ſativa folio rubicundo, Trag.
Atriplex rufo folio, Cord. in Dioſc.
Atriplex ſativa altera, Dod. gal. Lugd.
Atriplex hortenſis, Dod. hortenſis rubra, Lon.
Atriplex ſativa, Lob. ob. ſativa altera folio & flore purpureo livens, Ad. Lob. ico.
Atriplex rubra, Tab. ſub ſativa alba, Ger. ico.
Atriplex purpurea grandis, Cam.

Atriplex ſylveſtris.

I. Atriplex ſylv. folio ſinuato candicante.
Atriplex ſylv. 2. Matth. Lugd.
Atriplex ſylv. Ang. Cord. in Dioſc. Geſn. col. Cæſ. Tab. ſub Atrip. marina, Ger. ico.
Atriplex ſylv. ſinuata, Ad. vulgatior ſinuata, Lobel.
Atriplex fimeteria major, Thal.

II. Atriplex ſylv. altera.
Atriplex agreſtis, Trag. ſylv. prima, Matth. edit. 2. Lugd.
Atriplex ſylv. Fuch. Dod. Lon.
Atriplex fimeteria minor, Thal.
Cynocrambe 1. Cæſalp.

III. Atriplex ſylv. latifolia.
Blitum 4. & Solanum 4. Trag.
Atriplex ſylv. 3. Matth. Lugd.
Atriplex ſylv. ſive Pes anſerinus latifolia, laceris lacinijs, Ad. Lob.
Pes anſerinus, Fuch. Dod. Lon. Lugd. Cam.
Cynocrambe alterum genus, Cæſalp.
Chenopodium 1. Tab.

IV. Atriplex ſylv. latifolia acutiore folio.
Blitum 5. & Atriplicis ſylv. genus, Trag.
Bliti ſpecies, Lon.
Chenopodium 2. Tab. ſub Atriplice ſativa purpurea, Ger. ico.

V. Atriplex ſyl. fructu compreſſo roſeo: hæc 1. eſt in Prod.

VI. Atriplex ſylv. mori fructu.
Atriplex ſylv. baccifera, Cluſ. hiſt.

VII. Atriplex ſylv. lappulas habens.

Hæc in Phytopinace ſub 8. & in Prod. ſub 2. deſcripta, in Matthiolo quoque noſtro depicta. In monte Ventoſo Galliæ Narbonenſis, major exiſtit.

VIII. Atriplex fœtida.
Atriplex canina & Blitum fœtidum, Trag.
Tragium Germanicum, Dod. gal.
Garoſmum, Cord. hiſt. Dod.
Atriplex ſylv. altera, Geſn. hort.
Atriplex puſilla, olida, hircina, Ad.
Atriplex olida, Lob. Ger. canina, Lon.
Vulvaria, Caſt. Tab. Lugd.
Cynocrambe affinis, Connina vulgo, Cæſ.

IX. Atriplex anguſto oblongo folio.
Atriplex ſylv. altera, Dod. gal.
Atriplex ſylv. 1. Matth. & 2. Lugd.
Atriplex ſylv. polygoni aut Helxines folio, Ad. Lob. Cam.
Atriplex ſylv. humilime, Dod.
Atriplex ſylv. 3. Cam. in Matth.

Folijs eſt oblongis anguſtis non ſinuatis, rarius foliorum principio alis duabus appoſitis.

X. Atriplex Virginiana.

Atriplicis genus, ex cuj. ſemine pulticula fit, ex caulis cineribus Sal, quo ad ſaliendos cibos utuntur; in deſc. Virgineæ, vel Ind. occid. par. 1.

Atriplex

Atriplex maritima.

I. Atriplex maritima laciniata.
Atriplex marina, Matth. Cast. Dod. Lugd. Cam.
Atriplex marina repens, lutea & xerampelina, Ad.
Atriplex marina repens, Lob.
Cynocrambe 3. genus, Cæs.
Reperitur rubro & etiam herbaceo semine.

II. Atriplex halimi folio.
Atriplex halimoides, Lob. ob.

III. Atriplex maririma angustifolia: hæc 3. in Prodromo.

HALIMVS.

A"λιμος Dioscoridi l. 1. c. 121. id est, marinus, eò quòd in maritimis proveniat: vel rectius, ut Plinius l. & cap. 22. Olus maritimum salsum, & inde nomen, nam & alibi quam in maritimis provenit: quòd verò Plinius sine aspiratione legat, fortè factum quia Solinus, Alimon in Creta nasci prodidit, mirabili effectu, quod ea admorsa interdiu nulla fames sentiatur, ut inde ei nomen impositum sit, quòd famen arceat. Et apud Theophr. 4. hist. 20. ἄλιμον legitur, ubi Gaza Auronem vertit.

Generum duorum Plinius l. c. scribit, sylvestre & mitius: per mitius sativum intelligens, quem Tholosani, ut Lugd. historia vult, in hortis habent, & ab effectu herbam Colicam vocant: sic & sylvestris non longè Tholosâ, in quibusdam sepibus nascitur.

I. Halimus latifolius sive fruticosus.
Halimus, Dioscoridi. Alimus mitius, Plin. an Halimus, Ang.
Halimus, Ad. Lob. primus, Clus. hisp. & hist.
Halimus alter latiore folio, Cæs.
Portulaca marina, Dod. ico.

II. Halimus verus Dalech. Lugd. quid? cujus Clusius in hist. meminit, ejus fidem dubiam scribens.

III. Halimus angustifolius procumbens.
Halimus 2. Clus. hisp. & hist. descr. sub Portulaca obiter, Dod.

IV. Halimus seu Portulaca marina.
Halimus vulgaris, Matth. Eyst.
Halimi alia species, Sandalida Cretens. Ang.
Portulaca marina, Dod. ut. Tur. Lem. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Halimus 3. Clus. hisp. & hist. sed figur. in hist. est sub 2.
Halimus 1. tenuiori folio, Cæs.
Videtur Alimus sylv. Plinij: licet Lemnius Halimum esse neget: & Advers. & Lobelius Crithmum Dioscoridis suspicentur.

V. Halimus minor: qui in Prodr. describitur, & nomine Halimi aurei arvi D. Feurerus Northusâ misit.

AMARANTHVS ET EJVS
Species.

A'μάρανθος dicitur, quasi immarcescibilis, eò quòd hujus flos decerptus non marcescat, & cùm cuncti flores defecêre, aquâ madefactus reviviscat, & hybernas coronas faciat, ut habet Plin. l. 21. c. 8. At Theoph. 6. hist. 6. φλὸξ dicitur, Gaza Flammam vertit.

I. Amaranthus maximus.
Blitum, Matth. in ico. majus, Eid. fol.
Blitum rubrum majus, Cast. Lugd.
Amaranthus purpurascens 3. Dod. gal.
Amaranthi species arborescens, Ges. hor.
Amaranthus major floribus paniculosis spicatis purpureis, Ad. Lobel.
Amaranthus major fl. obsoleti coloris, Dod.
Bliti peregrini genus 1. Cæs.
Blitum Indicum, Tab.
Amaranthus magnus, Cam.
Amaranthus paniculâ sparsâ, Ger.

Qui-

Quinua ſive Blitum majus Peruanum, Cluſ. hiſt.
Amaranthus major paniculis rubris, Eyſt.
Petrus Cieca, granis dicit rubris, quo ſe Quinto incolæ ſuſtentent; noſter alba fert.
Variat: altera hujus ſpecies paulo humilior, dilutiore panicularum colore & folijs anguſtioribus.
II. Amaranthus paniculâ incurvâ.
Amaranthus purpureus 2. Dod. gal.
Amaranthus holoſericeis ſanguineis reticulatis floribus, Ad. Lob.
Amaranthus holoſericeus, Lugd. criſtatus, Camer. Eyſtet.
III. Amaranthus paniculâ conglomeratâ.
Amaranthus, Cæſ. primus, Caſt.
Flamma, Ang.
Amaranthus Plinij major, Geſ. hort.
Amaranthus purpureus ſaturo coccineus, Ad. Lobel.
Amaranthus ſaturo cocci colore, Dod.
Amaranthus purp. Lugd. Ger. purp. major, Tab.
IV. Amaranthus ſimplici panicula.
Circæa, Trag.
Amaranthus, Matth. parvus, Cam.
Amaranthus purpureus, Fuch. Tur. Dod. gal. Cord. in Dioſc. & hiſt.
Amaranthus Plinij minor, Geſ. hort.
Amaranthus communis minor, Eid. col.
Amaranthus anguſtifolius ſimplici ſpicatâ paniculâ, Lob.
Amaranthus anguſtifolius, Lugd.
Amaranthus vulg. Tab. ſub Amarantho coccineo, Ger.
Amaranthus ſpicatus, Eyſt.
V. Amaranthus folio variegato.
Celoſia, Trag.
Blitum maculatũ peregrinum, Theombrotum Plinij quibuſd. Corchoro cognatum, Geſ. hort.
Blitum maculoſum & herba Papagalli, Dod.
Amaranthus tricolor, Ad. Lob. Tab. Ger. Eyſt.
Amaranthus altera, Caſt.
Amaranthus pictus, Cam.
Symphonia Plinij & Gomphrena, Lugd.
Bliti peregrini alterum genus, Cæſ.
Varietas colorum, in altero hilarior extremo flavo, medio puniceo, reliquo viridi; aliquando viridi, luteo, rubro: in altero obſcurior, illum fœminam, hunc marem faciunt.

PARIETARIA.

Ἑλξίνη Dioſcoridi l.4. c.86. à ſemine aſpero veſtibus tenaciter adhærente: περδίκιον Galeno 6. ſimpl. quòd Perdices hac delectentur. Plinio l.22. c.17. Helxine & Perdicium. Parietaria, quòd in parietinis exeat: unde Muralis herba, Celſ. l.2. c.33.

I. Parietaria Officinarum & Dioſcoridis.
Helxine, Brunf. (cui & Parthenij 7. ſpecies) Matth. Dod. gal. Fuch. Lac. Geſ. hor. Lon. Caſt. Lugd. Cam. cui & Urceolaris Scribonij.
Helxine, Ad. (Vitriola, ſive Perdiciũ) Lob. Cæſ.
Helxine altera, Cord. in Dioſc.
Parietaria, Brunf. Tur. Cord. hiſt. Dod. Tab. Ger.
Parietaria vulgaris & major. Trag.
II. Parietaria minor ocimi folio.
Parietaria exigua vel 1. Trag.

MERCURIALIS.

Λινόζωστις, παρθένιον, ἑρμοῦ βοτάνιον Dioſcoridi l.4. c.91. Linozoſtis ſive Parthenium, Mercurij inventum (Plin. l.25. c.5.) ideo Græcis, hermupoa, apud nos Mercurialis: Theoph. 9. hiſt. 19. φύλλον cenſetur.

Genera: Dioſcoridi, fœmina eſt & mas, & Linozoſtis ſyl. mas, quam κυνίαν ἢ κυνοκράμβην vocat. Theophraſto, fœminifica & marifica: Plinio, maſculus & fœmina.

I. Mercurialis teſticulata, ſive mas, Dioſc. & Plinij.
Mercurialis, Brunf. (cui parthenij 6. ſpecies) Trag.
Mercurialis mas, Ang. Matth. Fuch. Dod. Lac. Geſ. hort. Lon. Ad. Lob. Caſt. Lugd. Tab. Ger. Camer.
Mercurialis maſcula, Tur. Cord.
Mercurialis fructum ferens, Cæſ.
Phyllon arrhenogonon Theop. Cord. in Dioſc.
II. Mercurialis ſpicata, ſive fœmina, Dioſc. & Plinij.
Mercurialis vulgaris & 1. Trag.
Mercurialis fœmina, Ang. Matth. Fuch. Dod. Tur. Geſ. hor. Lac. Cord. in Dioſc. Ad. Lob. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Mercurialis florens, Cæſ.
Phyllon Theligonon Theoph. Cord. in Dioſc.

Hæcunciam vix superans, Monspessuli locis sterilibus reperitur.

III. Mercurialis montana testiculata.

Mercurialis syl. Trag. Lon. quæ Cynocrambe, Ges. hort.

Mercurialis mascula syl. Cord. hist. Thal. Cynocrambe, Matth. Fuch. Dod. Lac. Ad. Lob. qui una figura utramq; expressit, Cast. Lugd. Cam.

Mercurialis mas, Fuch. Cam. ep. Matth.

Mercurialis altera vel montana, Cæs.

Mercurialis canina mas, Colum.

IV. Mercurialis montana spicata.

Cynocrambe sive Mercurialis fœm. syl. Cam.

Cynocrambe fœmina, Eid. ep. Matth.

Mercurialis canina fœmina, Colum.

Mercurialis sylv. fœmina, Cord. hist. Thal. at Cordo in Diosc. fœmina non invenitur.

Hæc aliquando magis foliosa est.

V. Cynocrambe Dioscoridis.

In Matthiolo nostro & Prodromo descripta figurâ additâ.

Alsine, Cæsalp.

Alsines facie planta nova, Colum.

Cynocrambe legitima, Belli apud Ponam.

PHYLLON.

Φύλλον ἀῤῥενογόνον καὶ θηλυγόνον Theoph. 9. hist. 19 habet: quem secutus Dios. l. 3. c. 140. hicq; ἐλαιόφυλλον quoq; nominavit, ad differentiam Mercurialis, quæ etiam Phyllon dicitur: videntur autem ambo subjectã plantam intellexisse: in hoc solùm dissentiunt, quòd Theophr. ἀῤῥενογόνον. Dioscorid. θηλυγόνον vocat, & contrá.

I. Phyllon testiculatum.

Phyllum, Matth. qui marem, at Cam. in Matth. utrumq;, proponit.

Phyll. mas seu Arrhenogonum, mariparum, Ad.

Phyllum Arrhenogonon, Lob. ico. Lugd.

Phyllon marificum, Clus. hisp. & hist. mas, Lob. ob. Dod. (fœminam exprimit) Cast. Tab. sub. Cynocrambe, Ger.

II. Phyllon spicatum.

Phyllon theligonon, Dod. in ico. Ad. (sive fœminiparum) Lob. ico. Dod. Lugd. Ger.

Phyllum, Ges. hort.

Phyllon fœminificum, Clus. hisp. & hist. Tab.

Phyllon fœmina, Cast.

Etsi oleę folio sit, aliquando tamen, licet rarius, serratis folijs circa Monspelium observatur.

SECTIO SEXTA.

LACTUCA, SONCHUS, LAMPSANA, ENDIVIA, CICHORIUM, DENS LEONIS, HIERACIUM, CHONDRILLA, SENECIO, JACOBÆA,

LACTUCA ET EJUS SPECIES.

Lactuca, quòd copia lactis exuperet, & lac augeat, θρίδαξ Dioscoridi l. 2. c. 165.

Genera: Dioscoridi sativa est & sylvestris: Theophr. 7. hist. 3. genera plura sunt, candida, cujus tria genera; laticaulis, rotundicaulis & Laconicum: de sylvest. 7. hist. 6. agit: sic Plinius l. 19. c. 8. Lactucæ tria genera Græci fecère, unum laticaulis, alterum rotundicaulis, tertium sessile, quod Laconicon vocant. Alij colore & satus tempore genera discrevêre: nigras, quæ Januario seruntur: albas, quæ Martio: rubentes, quæ Aprili: diligentiores plura genera faciunt, purpureas, crispas, Cappadocicas, Græcas, &c.

Dividimus in sativam & sylvestrem. Sativam, in crispam, rotundam, capitatam Cypriam: Folio enim alia est latiore, alia longiore, crispo, plano, sinuato: colore, alia obscurius, vel etiam pallidè virente, rubro, vel etiam maculis purpureis aspersis: sic capitata, alia alba, alia rubra, ac si vinum aspersum esset, alia nigra: sicq; duobus posterioribus semina nigra, alijs verò candida sunt.

Lactuca hortensis.

I. Lactuca sativa.

Lactuca, Trag. Ges. hor. Cæs. Tab.

Lactuca florescens, Matth. Lac.

Lactuca sativa, Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lugdun. Taber.

Lactuca sativa folio Scariolæ, Ad. Lob.

Lactuca capitata, quoad ico. Fuch. Tur.

Lactuca rotunda, Lon. ico.

II. Lactuca folijs Endiviæ.

Endivia major, Trag. desc. & Lon.

Lactucæ 4. genus, Matth.

Lactuca intybacea, Tab. Ger.
III. Lactuca maculosa.
Lactuca quinta, Dod gal.
Lactuca Romana, Matth. Ges. hort.
Lactuca rubra, Cæs.
Lactuca fusci ac rubente purpurei coloris, rubens Plinij, Dod.
IV. Lact. folio obscuri⁹ virente, semine nigro.
Lactuca 2. folijs obscurius virentibus, nigra Plinio, Dodon.
Lactuca Romana dulcior, nigriore & Scariolæ hortensis folio, Ad.
Lactuca nigra, Cæs. Lactuca Romana, Cast.
Folia simul ligata ut in Endiviâ albescunt.
V. Lactuca folio oblongo acuto.
an Lactuca Gallica, Cast.
Hanc in Phytopinace, Prodr. descripsimus.
VI. Lactuca Italica laciniata: de qua in Prod.
VII. Lactuca capitata.
Lactuca sativa major, quæ in caput coit, Trag.
Lactuca 3. Dod. gal.
Lactuca capitata, Matth. Dod. Cast. Tab. Ger.
Lactuca sessilis, Ges. hort. Lon.
Lactuca capitata crispis brassicę folijs, Lob. ob.
Lactuca sativa sessilis, sive capitata, rugosis crispis brassicæ folijs, Ad. Lob. ico.
Lactuca caputia cognominata, Cæs.
VIII. Lactuca crispa.
Lactuca crispa & 3. Trag.
Lactuca, Tur. crispa, Matth. Dod. Lugd. Cæs.
Lactuca sativa crispa, Fuch.
Lactuca crispa non capitata, Ad. Lob.
Lactuca crispa 1. & 2. Tab. Ger.
Folijs latioribus & paulò angustioribus variat: hinc duæ apud Tab. & Ger. icones. Habetur alba & rubra: hæc verò durior est.
IX. Lactuca crispa altera.
Lactuca Intybacea crispa, Tab.
Lactuca Sabaudica crispa. Ger.
X. Paravas herba refrigerans: par. 4. Ind. or. 8.

Lactuca sylvestris.

I. Lactuca sylvestris costâ spinosâ.
Lactuca sylvest. Diosc. Theophr. & Plinij, quæ Thridacine Galeni videtur.
Endivia, Brunf. sylv. Lon. desc.
Lactuca syl. prior, Trag. Endivia vulg. & 2. Eid.
Lactuca sylv. Ang. Matth. Fuch. Tur. Dod. Lac. Lon. Cast. Lugd. Thal. Cæs. Col.
Lactuca agrestis, Cord. in Diosc. & hist.
Seris domestica, altera Lactucina Dioscor. Ad.
Chondrylla prima forte Dioscor. quæ Endivia sylv. quibusdam Ruellio.
Seris domestica, Lob.
Lactuca sylv. vera, Lugd. desc.
Scarriola & Serriola, Eric. Cord.
II. Lactuca sylvestris odore viroso.
Endivia major & 1. Trag Lon. ico.
Lactuca sylv. verior & Thesion, Lugd. ico.
Lactuca agrestis, Cord. hist. ico. Lob. ico.
Lactuca agrestis, Scariolæ hortensis folio, Lactucæ flore, Opij odore, Ad.
Lactuca sylv. Anglica, odore Opij similis, Cam.
III. Lact. montana purpuro cærulea major.
Lactuca sylv. purpureo flore, Ges. hort.
Lactuca sylvatica, in Cord. hist. cap. de Soncho.
Sonchus arborescens puniceo flore, Ges. hort.
Lactuca sylv. ἐρυθράνθεμος, Thal.
Libanotis Theophr. sterilis, Tab.
Sonchus 3. Eid. sub Erysimo sylv. Ger. ico.
Sonchus mont. purpur. τετραπέταλον, Col.
IV. Lactuca mont. purpurocærulea minor.
Sonchus 2. vel lævis purp. flore, Clus. pan.
Sonch. lævior Pannonic. 4. purp. flore, Eid. hist.
V. Lactuca sylvestris Peruana.
Lactuca sylv. pumila, Monardi & Lugd. quid?
VI. Lactuci folia renalis.
Herba ad renum morbos utilis Monardi, & Lugd. quid?

SONCHUS EJUSQUE SPECIES.

Σόγχος Dioscoridi l. 2. c. 159. & Theoph 6. hist. 4. ἀπὸ τοῦ σῶον χέειν, quòd succum salubrem, qui stomachi rosiones lenit & nutricibus lac auget, fundat, Latinis Cicerbita, Lactucella, Lacteron, quòd caule dissecto, lac copiosum defluat.

Genera duo Diosc. alter sylvestrior, magisq; spinis horrens: alter, qui teneritate quadam mollescit: Theophrastus spinosi meminit. Plinio l. & c. 22. Sonchus albus & niger, Lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent.

I. Sonchus asper non laciniatus.
Intybus sylv. seu erratica acutis folijs, Trag.
Sonchus asper major, Cord. hist.
Sonchus tenerior aculeis asperior, aut horridiuscula, Lob. ob.
Sonchus lævis tenerior, Ad. Lob. ico.

Sonchus asperior, Lugd. 3. asperior, Dod.
Sonchus alia in ruderibus, Cæsalp.
II. & III. Sonch. asper laciniat. & non lacin.
Cicerbita asperior, Eri. Cord.
Sonchus spinosus, Ang.
Sonchus aspera, Matth. Fuch. Tur. Lac. Gesn. hort. Lob. ico. Cast. Lugd. asper, Lon. Tab. sub lævi habet, Ger.
Sonchus sylvestrior aspera, Dod. gal.
Sonchus asper, Eid. fol.
Sonchus, Cord. in Diosc. Cæs. cui & Sonchus alter Dioscoridis.
Sonchus asper minor, Cord. hist.
Sonchus lævis tenerior latifolia, Ad. Lob. ob.
Sonchus lævis latifolius, Lugd.
Andryala major, Dalech. Lugd.
Folia habet laciniosa dentis leonis, ubi solo squalidiore oritur: at si lætiore, non laciniata, Dipsaci aut Lactucæ: & senum septenúmve cubitorum proceritatem aliquando assequitur.
IV. Sonchus asper laciniatus Creticus: qui 1. in Prodromo.
V. & VI. Sonchus asper subrotundo folio: est major & minor: qui 2. in Prod.
VII. Sonchus asper arborescens.
Sonchus 3. Clus. Pan. vel 3. lævis altissimus, vel Sonchus lævior Austriac. 5. altissimus Eid. hist.
Sonchus arborescens, Tab. & Ger.

Sonchus lævis.

I. Sonchus lævis laciniatus latifolius.
Intybus sylv. seu Erratica tertia, Trag.
Sonchus lævis, Matth. Ges. hor. Dod. Cast. Lug.
Sonchus lenis seu lævis, Cord. hist.
Sonchus non aspera, Fuch. tener, Ang.
Sonchus tenerior non aspera, Dod. gal. & Lactuca leporina Apuleij.
Endivia sylv. Lon. ico.
Sonchus lævis vulgaris, folijs laciniatis dentis Leonis, Lob.
Sonchus lævis laciniatis folijs, Lugd.
Sonchus in collibus umbrosis, Gesn.
Andryala minor, Dalech. Lugd.
Sonchus lævis alter flore luteo, & tertius flore niveo, Tab.
Sonchus lævis flore albo, & alter fl. niveo, Ger.
Flore est luteo, rariùs niveo, vel albo.
II. Sonchus lævis in plurimas & tenuissimas lacinias divisus: hic 3. in Prod.
III. Sonchus lævis laciniatus muralis parvis floribus.
Scariola sylv. Lactucæ species Galeno, Ang.
Sonchi genus læve, Gesn. hort. Eid. in ap. an Sonchus lævis alter, Matth. Cast. Lugd.
Sonchus alter folio profundis lacinijs sinuato hederaceo, Lob.
Sonchus 4. lævis alter, Lugd.
Sonchus lævior vulgaris, Clus. hist.
an Lactuca montana, Cæsalp.
Sonchus sylvaticus 4. Tab.
Major & minor reperitur.
IV. Sonchus lævis minor paucioribus lacinijs.
Sonchus lævis latifolius, Tab. Ger.
Est angustioribus folijs in incultis: latioribus in vinetis.
V. Sonchus lævis angustifolius.
Sonchus lævis Matthioli, apud Lob. ico.
Sonchi genus, terra crispa, Gesn. hort.
Terracrepulus in Hetruria, Cæs.
Crepis Dalechampij, Lugd.
VI. Sonch. angustif. maritim. qui 4. in Prod.

Sonchus montanus.

I. Sonchus lævis laciniatus cæruleus, vel Sonchus alpinus cæruleus.
Intybus πλατύφυλλ☉ Harcynica, Thal.
Sonchus lævis flore cæruleo, Clus. pan. & Sonch. lævior Austriac. cæruleo flore, Eid. hist.
Sonchus cæruleus & Sonchocichoreum, Cam. in Matth.
Sonchus cæruleo flore, Eid. hort. (qui duum generum dicit.) & Ger.
Sonchus lævis 4. flore cæruleo, Tab.
Floribus etiam albis Thalius notavit.
II. Sonchus lævis laciniat. lut. mont. major.
Sonchus Dendroides Dalechampij, Lugd.
III. Sonchus lævis laciniatus luteus minor: qui 5. in Prod.

Sonchus hirsutus sive villosus.

I. Sonchus villosus luteus major.
Sonchus lanatus Dalechampij, Lugd.
Magnitudine variat, caule aliquando sesquicubitali, cubitali & pedali.
II. Sonch. villos. lut. minor: hic 6. est in Prod.
III. Sonchus latifolius leviter hirsutus.
Cichoreum syl. alterum ἀπικρίς, sive Cichoreum dulce, Colum.

Soncho affinis Lampsana vulgò sed malè.

I. Soncho affinis Lampsana domestica.
Chrysolachanum Plinij, Ruel.
Lampsa-

Lampſanam negant, Adverſ.
Lampſana, quibusdam Napium, Dod. gal.
Sonchis cognatum, Geſn. hort.
Cichorium vel Sonchi genus, Eid. col.
Lampſana, Ad. Lob. Dod. Lugd. Thal. Cam. cui & Papillaris in Pruſsia.

Sonchus ſylv. 1. Tab. & 3. Eid. ico.
Sonchus ſylvaticus, Ger.
Folijs aliquando prorſus integris, aliquando in lacinias aliquot diſſectis, Thalius notavit.
II. Soncho affinis Lampſana ſylvatica.
Sonchus ſylvaticus 2. Tab.

INTYBVS SIVE ENDIVIA, CICHOREVMVE ejuſque ſpecies.

Soncho ſubjungit Dioſcorides, l. 2. c. 260. Σέριν, *cujus verba ſic interpretamur: Seris duum generum, quorum ſylveſtris Picris, & Cichorium vocatur: quæ verò ex hac latioribus eſt folijs ſtomacho commodior eſt hortenſi: Et hujus etiam duæ ſpecies ſunt, quarum hæc lactucæ ſimilior & latifolia: altera verò anguſtiore eſt folio & amaro. Intubi meminit Theoph. 7. hiſt. 7. inter olera numerando, & univerſa genera Intyborum amara dixit, 2. cauſ. plant. 7. Cichoreæ quoque mentio 7. hiſt. 9. uti & Intybi erratici 1. hiſt. 15. Plinio, l. 20. c. 8. Intubum erraticum Ambugiam appellavêre: in Aegypto Cichoriam vocant, quod ſyl. ſit, ſativum autem Serin, quod eſt minus & venoſius. Et ſyl. genus alij Hedypnoida vocant, latioris folij. Seris & ipſa Lactucæ ſimilima duorum generum eſt: ſylveſtris melior, nigra iſta & æſtiva; deterior hyberna & candidior.*

I. Intybus ſativa latif. ſive Endivia vulgaris.
Seris domeſtica latifolia, Dioſcoridi.
Intubum & Seris hyberna, Plinio.
Scariola Arabum interpretibus.
Cichorea ſativa, Trag.
Intubus, Tur. major, Matth.
Intubum ſativũ latif. Fuch. Dod. gal. Lob. Lug
Intybum ſativum, Cord. in Dioſc. Dod. Ger.
Intybum latifol. Italicum, Geſn. hort.
Cichorium ſativum, Eid.
Intybus hortenſis, Lac.
Seris hortenſis altera, Ang.
Intybus ſativa major, Caſt.
Seris (ſive Endivia alba) Geſn. hort. Lob. ico.
Seris ſive Intybum ſativum latifolium, Ad.
Endivia, Geſ. hor. cui & Hypochœris Theoph. hortenſis, Cam.
Intyb. major ſativa, ſive Cichor. domeſtic. Tab.
Florib. eſt cæruleis, raro cãdidis, ut & minor.
II. Intybus ſativa anguſtifolia.
Intubus ſive Endivia minor, Matth.
Intybum ſativum anguſtifol. Fuch. Dod. gal. Lugd. qui & Dod. & Matth. figuram habet.
Intybus hortenſis alter, Lac.
Intybum anguſtif. Scariola aliquibus, Geſ. hor.
Cichorium ſativum, Cord. hiſt.
Cichorium anguſtifolium, Lon.
Seriola, aut Endiviola, Ad.
Intybus minor 1. & Intyb. minus album, Tab.
Serium, Cichorium ſativum minus, Eid. ico.
Intybum ſyl. & Intyb. ſyl. latifolium, Ger. ico.
Intybus ſativa minor, Caſt.
an Cichorium Romanum Cæſalp. cui Apate Theoph. quia ſemina nigra habet.

III. Intybus criſpa: Matth. Tab.
Seris ſive Intybus criſpa, Ad.
Intybum criſpum, Lugd.
Endivia criſpa, Ger. Romana criſpa, Cam.

CICHORIUM.

I. Cichorium ſativum.
Seris ſylv. quæ colitur & ſativa dicitur, Ang.
Seris, Lob.
Cichorium domeſticum, Matth. Caſt.
Cichorium hedypnois, Lac.
Cichorium ſativum cæruleum, Ad. Lob. ico.
Cichorium latioris folij, Dod.
Cichorium ſativum latifolium, Lon.
Intubum ſyl. latifolium, Lugd.
Cichorium ſativum duplici figura & album ſativum, tres fig. apud Tab. & Ger. ſub ſativo, ſativo latifolio, & ſylv.
II. Cichorium ſylv. ſive Officinarum.
Seris πικρις Dioſcoridi: cichorea Theoph. πίκρις
Amarugo Gaza vertente, Theoph.
Intubum erraticum, Plinio.
Solſequium, Brunf.
Cichorea, Trag. ſylveſtris, Matth.
Seris ſylv. Ang. Lob. Seris picris, Lob. ico.
Seris ſylv. picris, Cichorium, Ad.
Cichorium ſyl. Geſ. col. Dod. Caſt. agreſte, Lon.
Intybum agreſte, Er. Cord. Geſn. hor. ſylv. Fuch. Dod. gal. (cui & Ambubeja) Cord. Dioſc. Thal.
Intubum ſylv. anguſtifol. Matthioli, Lugd.
Hyppochæris Dalechampij, Lugd.
Cichorium, Lac. Cord. hiſt. Cæſ. Tab.
Hieracium latifolium, Ger. ico.
Duplex eſt, alterum folio prorſ. integro, un-

ciarum duarum quandoq; latitudine: alterum, in lacinias diviso, Thal. At hujus floris color communiter cæruleus, est & candido & roseo: aliquando caulis latitudinem digitorum quatuor acquirit.

III. Cichorium spinosum, quod in Matthiolo, Tabernæmontano emaculato, & in Prodromo, addita figura descripsimus.

Cichorium spinosum Creticum Belli, Ponæ.

Cichorium spinosum, vulgò σταμναγάθι, h.e. Hydriæ spina, Belli in ep. 4. ad Clus. (hist.

Chondrillæ genus elegans cæruleo flore, Clus.

Cichorium syl. luteum,

I. Cichorium pratense luteum hirsutie asperum, vel Hieracium hirsutum folijs caulem ambientibus.

Cichorea 3. sive lutea, Trag.

Hieracium prat. asperum, Gesn. col.

Cichorium luteum, Tab. Ger.

Intybus syl. seu Cichorium syl. fl. luteo, Thal.

Lactariola altera, Cæs.

Variat: nam aliud folijs est integris, aliud divisis: illud, quadruplex est: 1. caule & folijs spinulis horret: 2. folia infernè aspera, supernè glabra in ambitu exasperata: 3. folijs angustioribus asperis: 4. caule brachiato folijs palmaribus, in ambitu profundè, ut Dentis leonis, divisis: ut Thal. monet. flore albo notavit, Tab. & Cichorium luteum 2. facit.

II. Cichorium prat. hirsutum vesicarium.

Cichorium sylv. vesicarium pratense, Colum.

III. Cichorium montanum angustifolium hirsutie asperum.

Hieracium intybaceum asperum, vel 9. Tab.

Hieracium asperum, Ger.

IV. Cichorium prat. luteum lævius.

Hedypnois Plinij, Dod. gal. Ad. cui & Cichorium luteum, Lob. cui & Aphaca, Theoph.

Dentis leonis 3. species, Dod. Tab.

Aphace Dalechampij, Lugd.

Endivia syl. Cæs.

Dens leonis cichorizata, Ger.

Dens Leonis.

I. Dens Leonis latiore folio.

Aphaca ex olerũ genere, Theoph. 7. hist. 7. & 10.

Aphace, Plin. lib. 21. cap. 15. & 17. & Hedypnois, Plin. lib. 28. cap. 8.

Dens leonis, Brunf. Matth. Dod. Lob. (& corona & caput Monachi) Tab. Ger.

Hieracium maj. Trag. parvum, Cord. in Diosc.

Hieracium minus, Gesn. hort.

Hedypnois major, Fuch.

Chondrilla Galeni, Ang. quibus, Taraxacon.

Chondrilla altera & rostrum porcinum, Dod. gal. Thal.

Dens leonis vulgi, sive Urinaria, Ad.

Taraxacon minus, Lon.

Aphaca, Cæsalp.

Hedypnois Dalechampij, Lugd.

Habetur & major & media quæ vulgatior est: folio acutiore, aliquando obtuso.

II. Dens leonis angustiore folio.

Aphaca angustioris folij, Cæs.

III. Dens leonis asphodeli bulbulis.

Cichorium Constantinopolitanum, Matthiol. Cast. Lugd. sic à Matthiolo appellatum, Colum.

Dens leonis Monspeliensium, Ad. Lob. ob.

Chondrilla altera Dioscoridis, Lob.

Dens leonis altera, Tab.

IV. Dens leonis latifolium caulescens, qui 1. est in Prod.

V. Dens leonis tenuissimo folio: qui 2. in (Prod.

Hieracium fœtidum 3. Colum.

VI. Dens leonis minor folijs radiatis: 3. in (Prod.

an Trinciatella, Cam.

VII. Dens leonis minus aspero folio: hic 4. in Prod.

VIII. Dens leonis minimus.

Cichorium syl. pumilum sive Hedypnois, Clus. cur. post.

HIERACIVM EJVSQVE SPECIES.

Ἱεράκιον Dioscoridi, l. 3. c. 72. Latinis Accipitrina, ab accipitre, qui ἱέραξ, nomen habet. (Hieracia ab alijs Plinio) quoniam accipitres scalpendo eam succoq; oculos tingendo, obscuritatem cùm sensere discutiant, Plin. l. 20. c. 7. ubi inter Lactucam sylvaticam refert, & cum ea confundit: dicitur & Σογχίτης.

Genera: magni & parvi Diosc. meminit: recentioribus plures sunt differentiæ.

Hieracium dentis leonis folio acuto.

I. Hieracium majus folio Sonchi, vel Hieracium Sonchites.

Intybus sylv. 2. acutis folijs, Trag.

Hieracium majus, Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Tur. (sub Hippoglossi figura) Ad. Lob. Cast. Thal.

Hieracium latifolium majus, Cam.

Taraxa-

Taraxacon majus, Lon.
Hieracium minus Dalechampij, Lugd.
an Hieracium magnum, Cæſ.

Aliquando folio aſperiore inter ſegetes reperitur: communiter erectum: nonnunquam reclinatum.

II. Hierac. majus folio Sonchi anguſtiore.
Hieracium alterum, Dod.

III. Hieracium majus folijs Sonchi ſemine curvo.
Hieracium majus Creticum ſativum, Geſ.hor.
Hierac. Cretic. pro Endivia lutea miſſum, Cam.

IV. Hieracium majus erectum latifolium caule aſpero.

V. Hieracium majus erectum anguſtifolium caule aſpero.

Huic ut & priori, aliquando prima folia obtuſa ſunt.

VI. Hieracium majus erectum anguſtifolium caule lævi.
Hieracium majus Dioſcor. Tab. Ger.

VII. Hieracium dentis leonis folio, flore ſuaverubente.
Hieracium Apulum, ſuaverubente flore, Colum.

VIII. Hieracium dentis leonis folio monoclonon ſub aſperum.
Hieracium intybaceum, vel 6. Tab.

Variat: culmo unico nudo ex radice: rariſſimè culmo bipedali ramoſo, ſubaſpero, cujuſmodi in Italia reperitur.

IX. Hieracium dentis leonis folio monoclonon glabrum.

X. Hieracium minus glabrum, folijs eleganter virentibus: hoc 2. eſt in Prod.

XI. Hieracium aſperum flore magno dentis leonis.
Hieracium folijs & floribus dentis leonis bulboſi, Lob. ico.
Viperea vel Scorzonera Italica, Caſt. ico.

XII. Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum minus laciniatum.
Hieracium alterum ſaxat. montan. Colum.

XIII. Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum magis laciniatum: quod in Prod. 1. eſt.

XIV. Hieracium hirſutum ferè umbellatum.
Hieracium nonum, Cluſ. hiſt.

Hieracium dentis leonis folio obtuſo.

I. Hieracium dentis leon. folio obtuſo majus.
Hieracium minus primum, Dod. gal.
Hieracium longius radicatum, Ad. Lob. Ger.
Hieracium 3. Dod.
Hieracium macrorrhizon, Tab.
Apargia Dalechampij, Lugd. quoad deſcript.

II. Hieracium dentis leonis folio obtuſo minus, flore magno: hoc 3. in Prod.

III. Hieracium dentis leonis folio floribus parvis: quod 4. in Prod.

IV. Hieracium dentis leonis folio bulboſum: hoc 5. eſt in Prod.

V. Hieracium minus dentis leonis folio ſubaſpero.
Hypochæris. Porcellia, Tab. Ger.
Hieracium pumilum 4. Colum.

VI. Hieracium minus dentis leonis folio oblongo glabro.
Hyoſeris altera vel anguſtifolia, Tab.

VII. Hieracium minus flore ex albo carneo.
Hieracium parvum Creticum, Cluſ. hiſt. ap. 1.

VIII. Hieracium minus folio ſubrotundo.
Hieracium minimum vel 8. Cluſ. pan. in hiſt. 9. icone, at deſcriptione 11.
Hyoſeris latifolia vel maſcula, Tab.
Hyoſeris maſcula, Ger.

Variat ratione loci: nam in ſiccioribus natum minus eſt, quemadmodum Cluſius pingit: at locis lætioribus, pluribus eſt caulibus palmaribus.
an Hieracium minus Hyoſeridis latifoliæ facie, Eyſt. Sed hoc ſemen papposum fert.

IX. Hieracium Bæticum, Cluſ. in cur. poſt.

Hieracium Chondrillæ folio.

I. Hieracium maximum Chondrillæ folio aſperum: quod 7. eſt in Prod.

II. Hieracium Chondrillæ folio hirſutum.
Hieratium folijs & facie Chondrillæ, Lob. ico. Camer.
Hieracium 11. Tab.

Variat: in German. hirſutius & majus, Monſpeſſuli minus & lævius: at utrobiq; folijs laciniatis: in Italia & minus & lævius, & folijs ſolùm dentatis, provenit.

III. Hieracium Chondrillæ folio glabrum.
Hieracium 5. ſive aphacoides, Tab. Ger.

IV. Hieracium Chondrillæ folio glabro radice ſuccisâ, majus.
Hieracium minus, Trag. Ang. Matth. Fuch. Lac. Geſ. Caſt. Tab. minus alterum, Dod. gal.
Succiſa tertia, Trag. hirſuta folia tribuit.
Hieracium minus præmorsâ radice, Ad. Lob.
Hieracium 4. Dodon.

Sonchus,

Sonchus, Lon.
Picris Dalechampij, Lugd.
Hieracium leporinum, Ger.
Variat foliorum incisuris profundioribus, & hoc Hieracium nigrum, Tabern. & Ger. (quod Hieracium folijs Coronopi dici posset) nominant: vel minus profundis.
V. Hieracium Chrondrillæ folio glabro radice succisâ, minus.
Lagopus 3. vel Lactuca leporina, Trag.
Lactuca leporina Apuleij, Ang.
Hieracium quintum, Dod.
Apargia Dalechampij, Lugd.
At si quis 4. & 5. solùm magnitudine, foliorum latitudine, & angustiâ differre velit, facilè assentiar.

Hieracium Intybaceo folio.

I. Hieracium intibaceum flore luteo: hoc 10. in Prodr.
II. Hieracium intybaceum flore magno albido: hoc 11. est in Prod.
III. Hieracium intybaceum flore ex purpura rubentibus.
Hieracium intybaceum 10. Clus. hist.

Hieracium Cichoraceo folio semine adunco.

I. Hieracium capitulum inclinans semine adunco.
Hieracium facie hedypnois, Lob. ico.
Rhagadiolus, Cæs.
Magnitudine & parvitate, folijs magis minúsve sinuosis, ad agros Monspelienses variat: & in hortum translatum asperitatem penè amittit.
II. Hieracium siliquâ falcatâ.
Hieracium Narbonense falcatâ siliquâ, Lobel. Lugdun.
Rhagadiolus alter, Cæs.
Hieracium Monspeliac. & Narbonense, Tab.
Hieracium falcatum, Ger.
Quod Monspelij crescit, folijs est latioribus: quod Patavi, angustioribus, à quibus Sonchus stellatus, Chondrilla stellata, & Cichorium stellatum nominatur.
III. Hieracium proliferum falcatum: quod 12. in Prod.
Hieracium calyce barbato, Colum.
IV. Hieracium minimum facultatum: quod 13. in Prodr.

Hieracium montanum hirsutum.

I. Hieracium echioides capitulis Cardui benedicti.
Hieracium montanum folio Cycopsis, Ad.
Buglossum echioides luteum Hieracio cognatum, Lob. ico.
Buglossum luteum, Cam. Ger.
Hieracium echioides, Tab.
II. Hieracium mont. rapifolium: quod 14. in Prod.
III. Hieracium alpin. asperum conyzæ facie.
Hieracium Britann. vel 4. Clus. pan. & hist.
IV. Hieracium mont. dentis leonis folio incano, vel laciniatum lanuginoso folio.
Hieracium mon. laciniato folio, vel 7. Clus. pan.
Hieracium 8. folio hedypnoidis. Eid. hist.
Hierac. mont. angustif. folijs Cichoraceis, Tab.
Hieracium 7. Clusij, Ger.
V. Hieracium alpinum folijs dentatis flore magno: quod 15. in Prod.
VI. Hieracium alpinum latifolium hirsutie incanum flore magno.
Hieracium 1. latifolium, Clus. pan. & hist. Ger.
Hieracium phlomoides, Tab.
Hieracium latifolium Pannonicum, Cam.
an Pilosella major Gallorum, Thal.
an Costa, Cam.
Folio est interdum sinuoso, interdum laciniato: maculis aliquando lividis insignitis, plerumq; carentibus.
VII. Hieracium alpinum latifolium villosum magno flore.
Hieracium alpin. hirsuto folio, vel 5. Clus. pan.
Hieracium 5. villosum, Eid. hist.
Hieracium latifolium montanum, Tab.
Hieracium 5. Pan. Cam. 5. Clusij, Ger.
VIII. Hieracium ramosum magno flore: quod 16. in Prodr.
IX. Hieracium montanum hirsutum ramosum parvis floribus.
X. Hieracium alpinum non laciniatum flore fusco: quod 17. in Prod.
Hieracium Germanicum 1. Colum.
XI. Hieracium hortense floribus atropurpurascentibus: quod 18. in Prod.
Hieracium latifolium peregrinum phlomoydes, Eyst.
Pilosella major quibusdam.
XII. Hieracium pumilum saxatile asperum radice præmorsa: quod 19. in Prod.

an Hie-

XIV. Hieracium mont. lanuginoſum laciniatum parvo flore: quod 20. in Prod.

XV. Hieracium alpinum pumilum folio lanuginoſo.
Hieracium pumilum 2. Colum.

XVI. Hieracium montanum anguſtifol. nonnihil incanum.
Hieracium mont. vel 6. Cluſ. pan. & hiſt. Cam.
Hieracium montanum anguſtifol. 2. Tab.
Hieracium 6. Cluſij, Ger.

Variat folijs magis minúsve incanis, ijsque integris vel minimum laciniatis: eſt & tertia folijs integris, atrovirentib. minimeq; incanis.

Hieracium montanum glabrum.

I. Hieracium mont. latifol. glabrum majus.
Hieracium montanum majus latifolium, Tab. ſub Chondrilla Hiſpanica, Ger. ico.

II. Hieracium montanum latifolium glabrum minus.
Hieracium montan. latifol. minus, Tab. Ger.

III. Hieracium alpinum pumilum chondrillæ folio: quod ſub 7. in Prod.

IV. Hieracium Tragopogonis folio.
Scorſonera 4. Cluſ. pan.
Hieracium 7. vel pumile, Eid. hiſt.

V. Hieracium capillaceo folio: quod 21. in Prodr.

Hieracium Murorum, Pulmonaria Gallis dicta.

I. Hieracium murorum folio piloſiſſimo.
Alſine ſeu Auricula muris major, Trag.
Pulmonaria Gallica, Scopa regia fortè Plinij, Geſn. hort.
Sideritis Plinij latiſſimo folio, Eid.
Pulmonaria Gallor. flore Hieracij, Ad. Lob. Cluſ. hiſt. Lugd. cum figura Carthon.
Pulmonaria Gallica ſive aurea, Tab.
Corchorus Dalechampij, Lugd.
Lactariola, Cæſalp.

Variant in pictura; Tragus, Lugd. & Tab. folijs ſubrotundis & piloſis: at Lobelius, glabris & oblongis pingit: ſic folia quandoque parte inferna rubent: aliquando albis maculis aſperſa, conſpiciuntur.

II. Hieracium murorum laciniatum minus piloſum.
Pulmonaria Gallica fœmina, Tab.
Lobelij figura melius huic, quam præcedenti convenit.

Hoc folio eſt modò latiore, modò anguſtiore, & hæc
Pulmonaria Gallica tenuifolia, Tab. dicitur.

III. Hieracium murorum anguſtifolium non ſinuatum: quod 22. in Prod.

Hieracium pratenſe.

I. Hieracium profundè ſinuatum pubeſcens: quod 21. in Prod.

II. Hieracium pratenſe latifolium non ſinuatum majus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος major, Thal.

III. Hieracium prat. latifol. non ſinuatum minus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος minor, Thalio.

Hieracium fruticoſum.

I. Hieracium fruticoſum latifolium folijs dentatis glabrum: quod 22. in Prod.
Hieracium majus latifol. vel 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Intubi 6. ſpecies, Thal.

Hoc etiam caule graciliore & folijs anguſtioribus, in reliquis conveniens, reperitur.

II. Hieracium fruticoſum latifol. hirſutum.
Erinus, Matth.
Baſilicum aquaticum, Caſt.
Hieracium fruteſcens latifol. polyanthos, Eyſt.

Variat: 1. folijs uncias quinq; longis, ſeſquiunciam latis, ſubrotundis, dentatis & aſperis, quemadmodum Patavij provenit, & à Guilandino, Militaris Galeni & Lactaris Plinij, dicebatur, 2. folijs eſt multò longioribus, anguſtiorib. parum dentatis, molli lanugine pubeſcentibus, quod apud nos reperitur, licet rarius.

III. Hieracium fruticoſum ſubrotundo folio: quod 25. in Prod.

Hieracij foliati nomine D. Jungerm. miſit.

IV. Hieracium fruticoſum anguſtif. majus.
Hieracium Sabaudum, Ad. Lob. Lugd.
Hieracium alterum grandius, Lob. ico. Cam.
Hieracium primum, Dod.
Hieracium majus anguſtifol. vel 3. Cluſ. pan.
Hieracij 3. genus alterum anguſtif. Eid. hiſt. ico.
Intubi 7. ſpecies Thal.
Hieracium montanum anguſtifolium 1. Tab.
Hieracium intybaceum, Ger. ico.

Caule eſt aliquandò magis, aliquando min. aſpero, folijs magis minúsve crenatis, longioribus & anguſtioribus, brevioribus, & latiorib.

V. Hieracium fruticoſum minus: quod 26. in Prodr.

CHONDRILLA ET EJUS SPECIES.

Χονδρίλλη ἢ κιχώριον *Diosc. l. 2. c. 161. dicitur: & propter formam, quibusdam Seridis agrestis species. An fortè apud Theoph. 7. hist. 9. & 11. Ἀπάτη, Fraus Cazæ.*

Genera duo Dioscoridi: Plinius, l. & c. 22. unius meminit.

Chondrilla lutea.

I. Chrondrilla juncea viscosa arvensis: quæ prima Dioscoridis.
Cichorea procera vel 5. Trag.
Chrondrilla, Tur. altera, Cord. in Diosc.
Condrilla viminea viscosa vinearum. Ad. Lob. ico. Lugd.
Cichoreum syl. luteum, Dod.
Condrillæ species in collibus & vineis, Cæs.
Condrilla viminalibus virgis, Clus. hist.
an Chondrilla Bellonio.
Chrondrilla juncea, Tab. Ger.
Chrondrilla prima Dioscoridis, Colum.

II. Chrondrilla viminea viscosa Monspeliaca: quæ 1. in Prod.

III. Chrondrilla viscosa caule foliis obducto.
Chond. saxatilis viscosa caule κνημιδοφόρῳ, Col.

IV. Chrondrilla viscosa humilis: quæ 2. in (Prod.

V. Chondrilla viscosæ affinis.
Ixopus, Cord. hist.
Seris longifolia Mutoni, an Chrondilla altera Dioscor. Lob. ob. quid est?

VI. Chondrilla bulbosa. sive Chondrilla 2. (Diosc. an περδίκιον, Theoph. 1. hist. 11.
Chondrilla pusilla marina lutea bulbosa, Ad. Lob. ico.
Cichorium bulbosum Dalechampij, Lugd.
Cichorium strumosum Myconi, Lugd.
Herba terræ crepolæ similis. Cæs.
an Chrondrillæ 2. species, cui florem purpureum tribuit, Ang.
Condrilla altera Diosc. putata, Clus. hist.
Chondrilla altera Diosc. Clus. hist. Columb.
Chondrilla marina, Tab. Ger.

VII. Chondrilla bulbosa major & ramosa.
Condrilla secunda, Cæsalp.
Hæmorrhoidalis, Cast.

VIII. Chond. bulbosa Syriaca foliis latiorib.
Chond. alterius aliud genus, Rauvv. Clus. hist.
Chondrillæ aliud genus, Diosc. Lugd.

IX. Chondrilla bulbosa, Cyriaca foliis angustioribus.
Chondr. Diosc. altera, Rauvv. Lugd. Clus. hist.

X. Chondr. verrucaria fol. cichorij viridibus.
Cichorium verrucarium, Matth. Cast. Clus. hist.
Zacintha Matth. ico. Cast. Lugd.
Verruca Condrilla, Ad.
Verrucaria, Seridis species, Ges. hort.
Chondrillæ species in ruderibus, Cæs.

XI. Chondrilla foliis Cichorei tomentosis.
Chondrilla prior, Diosc. legitima, Clus. hisp. (& hist.
Chondrilla verrucaria, Lob. Lugd.
Chondrilla prior, Dod. Clus. Lugd.
Hieracium magnum Dalechampij, Lugd.
Chondilla græca, Tab.

XII. hondrilla tota hirsuta, Cam. quid?

XIII. Chondrilla prior Matthioli, Cast. & Lugd.
Chondrilla altera, Lac.
Figmentum ex Cichorio, aliqui existimant.

Chondrilla cærulea & purpurea.

I. Chondrilla cærulea latifolia laciniata.
Chondrilla altera, Matth. Cast. prima, Lac.
Chondrilla prima Cichorio similis, Cord. in (Diosc.
Chondrilla tenera, Eid. hist.
Chondrilla latifolia cærulea, Tab. Ger.
Chondrilla purpurascente flore, Lugd. ico.

II. Chondrilla cærulea altera, Cichorij syl. fol.
Chondrilla cærulea Belgarum, Ad. Lob.
Chondrilla, Dod. gal. altera, Eidem.
Apate Dalech: Lugd.
Chondrilla cærulea & alba, Tab.
Chond. cærul. & lutea, Ger.
Chond. ceruleo floro, Caccialepore Italis, Cam.
Chondrilla, Cæs. & prima, Ang.
Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Chondrilla foliis laciniatis serratis purpurascente flore.
sub Superba recetiorum anonymos habent Ad.
Chondrilla rara purpurante flore semine nitido deciduo, Lob.
Chondrilla rara purpurea Lobeli, Lugd.
Chondrilla Hispanica Narbonensis, Tab.
Senetio Carduus Apulus, Colum.
In hortis latioribus est foliis, ut Tab. pingit; Columnæ optima est, prout sponte provenit.

IV. Chondr. purpureo flore, radice crassa, Jaceis congener, Cam. quid?

V. Chondrilla purpurascens fœtida.
Chondrilla rubra fœtida, Eyst.
In Phy opinace & in Prod. pro 3. descripta.

VI. Chondrilla cærulea cyani capitulo.
Sesamoides parvum, Matth. Cast. Cam. Tab. Ger. minus Matthioli, Lugd.

Corono-

Coronopus quidam flore cæruleo, Geſn. col.
Seſamoides parva Dioſc. Ad. Lob.
Chondrillæ ſpecies tertia, Dod.
Catanance quorundam, Lugd.
Cyanus forſan Plinij, Colum.
VII. Chond. cærulea cyani capitulis altera.
Seſam. parvũ fl. magis completo, Cam. ad Matt.
Chond. Seſam. dicta cærulea fl. completo, Eyſt.

SENETIO EJUSQUE SPECIES.

Senetio ἠριγέρων Dioſcoridi, l. 4. c. 97. quaſi Vernus ſenex quòd flores Vere capillorum ritu caneſcant, & in lanuginem abeant. Theoph. 7. hiſt. 7. inter olera & intubacea numerat: quod per totum annum penè aſſiduò germinet floris productione, 7. hiſt. 10. ſemper enim alterum alteri ſuccedens, tempora omnia occupat, idq; propter alimenti quandam mediocritatem, ut loquitur 1. cauſ. plant. 27. Plinio, l. 25. c. 13. Erigeron, quod à noſtris vocatur Senecio. At nullas differentias, Theoph. & Dioſc. proponunt. Plinio vero monente quidam & alterum genus fecere, non quale eſſet demonſtravere.

I. Senecio minor vulgaris.
Erigerum, Dioſcoridis ac Plinij.
Verbena fœmina, Brunf. qui in poſtremâ editione ſe erraſſe fatetur.
Senecio vulgaris & 1. & Herbulum Trag.
Senecio minus Matth. Fuch. Tur. Cord. in Dioſ. Ang. Geſn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd. Cæſ. cui & Carduncellus. Senecio minor, Caſt.
Erigeron ſecundum, Dod. gal. minus, Eid.
Senecio 1. Tab. ſub Erygero tomentoſo, Ger. ico.
Erigeron ſeu Senetio vulgaris, Thal.
II. Senecio minor latiore folio ſive montana.
Senetio in montibus, Cæſ.
Senecio 2. vel montana, Tab.
Erigerum, Ger.
III. Senecio incanus pinguis.
Erygeron primum, Dod. gal. majus, Eid.
Senecio fœtidus, Geſn. hort. Lugd.
Erygeron tomentoſum alterum, Lob.
Erigeron fœtidum ſeu majus, Thal.
Jacobæa 1. vel Pannonica mollior, Cluſ. pan.
Jacobæa Pannonica 1. Eid. hiſt.
IV. Senecio hirſutus.
Senecio 2. Trag. Aphaca, Theoph.
Erigerum tertium, Aphace, Theoph. Thal. Dod.
Erygeron tomentoſum & Senecio incana, Lob.
Senecionis ſpecies Dodonæi, Lugd.
Senecio tomentoſa 3. Tab.
V. Senecio ambroſiæ odore.
Senecio flore odorato, Cam.
VI. Senecio folio non laciniato.
Senecionis genus Myconi, Lugd.

JACOBÆA ET EJUS SPECIES.

I. Jacobæa vulgaris laciniata. (Lon.
Flos S. Jacobi, Brunf. Trag. & Senetio major,
Senecio major ſive flos S. Jacobi, Matth. Caſt.
Lugd. qui & Fuch. & Matth. figuram habet.
Herba S. Jacobi, Fuch. Cæſ.
D. Jacobi herba vel flos, Geſn. col.
Jacobæa, Dod. Ger. vulgaris, Cluſ. hiſt.
Jacobæa Senecio, Ad. Lob.
Herba Jacobæa, Tab.
Artemiſia πολύκλωνος Dodonæi, Thal.
Variat folijs: alterius ſunt inſtar Erucæ laciniata: alter. ad Raphani fol. accedunt, ſed minus hirſuta: tert. querc. tenuifol. inſtar diviſa ſunt.
Senecio major, Cam.
II. Jacobæa ſubrotundo min. laciniato folio.
Verbaſculum minimum, Lugd.
III. Jacobæa maritima.
Jacobæa marina, vel Chryſanthemum, & Artemiſia marina neotericorum, Ad. Lob. ico.
Cineraria, Dod. Lug. Cæſ. (cui Artemiſ. 1. Dioſ.)
Jacobæa maritima Penæ, Lugd. (Cam.
Eruca cinerea, Eid.
Achavon abiat, id eſt, Artemiſia alba, Alpin.
IV. Jacobæa incana altera.
Jacobæa marina, Dod. gal. Lugd.
Jacobæa altera, Dod.
Cineraria marina, Eyſt.
Eandem cum præcedenti dicerem, niſi Dodonæus edit. lat. à Cineraria diſtingueret: & in Eyſt. horto, à Cineraria Lobelij alia dicitur.
V. Jacobæa marit. ſive Cineraria latifolia.
In Phytopinace, & ſub 1. in Prod. deſcripta.
VI. Jacobæa alpina laciniata fl. buphthalmi.
Jacobæa 3. Cluſ. pan. & Jacobæa Pannon. 3. latifolia 1. Eid. hiſt. (ratis.
VII. Jacobæa alpina folijs ſubrotundis ſer-
Conyzæ alpinæ genus, Geſn. hort. & fract.
Conyza montana, Geſn. col.
Jacobæa latifolia altera, Cluſ. pan.
Jacobæa 4. vel latifolia 2. Eid. hiſt.
VIII. Jacobæa mont. lanuginoſa anguſt. non
Jacobæa Pãnonica 2. Cl. pan. & hiſt. (laciniata.
IX. Jacobæa rotundif. incana: quæ 2. in Prod.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER QUARTUS.
SECTIO PRIMA.
TANACETUM; PARTHENIUM; CHRYSANTHEMUM; BUPHTHALMUM; CHAMÆMELUM; COTULA.
TANACETUM EJUSQUE SPECIES.

Tanacetum, fortè à Tannaco quo nomine Parthenium appellatum fuisse, Plin.l.21.c 30.testatur: Parthenion microphyllon fortè Hippocratis, Hermolao. Ἀρτεμισία λεπτόφυλλος Dioscoridis l.3.c.128. quibusdam videtur, nobis non item.

Tanacetum odoratum.

I. Tanacetum vulgare luteum.
Tanacet. Matricariæ 2. species & Parthenium, Brunf.
Tanacetum vulgare, Trag. Eyst.
Tanacet. Matth. Gef. hor. Lon. Dod. Cæs. Ger.
Tanacetum citrin. Thal. maj. Dod. gal. fol.
Artemisia tenuif. Fuch. in ic. monoclonos, Fuch.
Ambrosia Amato: recentiorum, Cord. in Diosc.
Athanasia vulgaris, Lac.
Tanacetum millefolij folijs, floribus Abrotani fœminæ, aut Agerati, Ad. Lob.
Athanasia seu Tanacetum, Lugd. Cast.
Artemisia Dioscoridis, Tab.
Flore est luteo, rarius albo, & dicitur
Artemisia flore albo, Taber.

II. Tanacetum folijs crispis.
Tanacetum argutioribus fimbrijs, Ad.
Tanacet. speciof. cristat. Anglic. Lob. Lug. Eyst.
Tanacetum crispum, Dod. crispum & Anglicum, Cam. in Matth. & hort Ger.
Artemisia sativa Anglica, Tab.

III. Tanacetum minus album odore camphoræ, sive Achillæa, Diosc.
Millefolium nobile & stratiotes vera, Trag.
Achil. Mat. Lac. Cord. in Dios. & hist. Thal. Cast.
Millefolium stratiotes, & Stratiotes, Gef. hor.
Achillea sive millefolium nobile, Tab. Ger.
Tanacet. minus, Dod. candidis florib. Lob. Lug.
Achillea sideritis, Lugd.
Scopa regia Plinij, Dalech. in Plin.
Floribus candidis, purpureis & aurum æmulantibus, Matthiolo.

IV. Tanacetum alpinum odoratum.
Iva moschata Rhætis, Tanaceto cognata herbula, Gef. hort.
Tanacetum parvum alpinum, Lugd.

Tanacetum inodorum.

I. Tanacetum mont. inodor. minore flore.
Sideritis 3. Matthioli, quoad folia, & Lugd.
Tanacet. inodor. Dod. Ger. fl. bellidis maj. Eyst.
Tanacetum non odorum sylv. Ad.
Tanacet. inodor. 2. Clus. pan. & hist. Lob.
Tanacet. non odor. perperam sideritis Italorum,
Tanacetum album seu ἄοσμον, Thal.
Athanasia Leucanthemos, Lugd.
Tanacetum Leucanthemum, Tab.

II. Tanacetum inodorum flore majore.
Tanac. inodor. 1. vel ampliore fl. Clus. pa. & hist.

TANACETUM AFRICANUM.

Plantam hanc aliqui Othonnam Diosc.l.2.c.213. & Plin l.27.c.12. alij majorem quidem Othonnam, minorem vero Argemonem Diosc.l.2.c.208. & Argemoniam, l.25.c.9. alij Lycopersicum Galeni: alij Caltham Plin.l.21.c.6. quam gravis odoris dicit: alij Petilium florem Plin.l.21.c.8. suspicantur: alij ad Chrysanthemi genus referunt, ut Matth. Afric. vel Tunetanus flos dicitur, eò quòd primùm hic flos in German. fuerit illatas, quando Carol. V. Imp. ad Tunetum victoria potitus est; cum in Africa spontè proveniat. Tanacetum appellare lubet.

I. Tanacet. sive flos African. major flore pleno. an Othonna Dioscoridis & Plinij.
Caryophyllus Indicus major, Matth. Lugd.
Flos Africanus major, Dod. gal. multiplex, Eid.
Rosa Indica magna, Gef. hort.
Flos & Caryoph. Indic. & Pedua Punica lingua.
Caltha Africana fruticosa, Eid.
Othonna major polyanthos, Ad. Lob.
Flos seu Caryophyllus Indicus major, Cast.
Flos Indiæ vulgo Othona veterum, Cæs.
Flos Indicus major flore pleno, Cam.
Flos Africanus major aureus multiflorus, Tab.

Flos Africanus major polyanthos, Ger.
Caryoph. Indic. fl. multip. luteo pleno major, &
Caryoph. major Indic. fl. multip. aureo, Eyst.
Caryophylli Hispan. dicti prima varietas, Col.
Variat flore, qui aliquando ad Pugni magnitudinem crescit, & in globum colligitur; hinc Svvert. & Bry.
Aphricanus flos max. flore aurantij colore.
Aphricanus major flore pleno: addit Bry.
Caryophyllum Indicum majorem luteum, vel aureum; sic & colore est luteo, pallido, aureo. Aliquando in uno flore observata folia 230 bifida & trifida, & per margines punctis notata.
II. Tanacet. African. majus simplici flore.
Caltha Africana flore simplici, Ges. hort.
Flos Africanus major simplici flore, Lobel. ico. Tab. Ger.
Flos Ind. major flore simplici, Cam.
Africanus flos maximus simplex flore luteo, Svvert. Bry.
Caryophylli Hispanici dicti tertia & quarta varietas, Colum.
Variat: colore est croceo, est pallente: petalis octonis, aliquando novenis.
III. Tanac. African. seu flos Africanus minor. an Argemone Dioscorid. Argemonia Plinij.
Caryophylli Indici, Trag.
Flos vel Caryophyllus Indic. minor, Ges. hor.
Caryophyllus Indicus minor, Matth. Ges. col. Lugd. Cast.
Flos Africanus, Dod. Lob. Indian. minor, Lon.
Flos Indianus seu Viola flammea, Fuch.
Tagetes Indica, Eid. Lugd.
Othonna, Lac. Kalorum & ocellus African. Ad
Tanacetum Peruvianum, Cord. hist.
Caltha Africana minor flore simplici, Ges. hor.
Viola flammea quibusdam, Eid.
Flos Portugalicus vel Indicus minor, Eid. col.
Pedua Pœnorum, Guil. pap.
Flos Indiæ alter minor, Argemone veter. Cæs.
Flos Africanus minor flore simplici & multiflorus, Tab. Ger.
Flos Ind. minor flore simplici & pleno, Cam.
Caryophyllus Indicus fl. luteo, simpl. minor &
Caryoph. Indic. fl. aureo simpl. minor, Eyst.
Variat flore simplici & pleno: quamvis multiplex rarus sit: croceos, melleos & albos reperiri, Amatus scribit; adde & rubros: aliud citius, aliud tardius floret.
Africanus flos simplex & Africanus flos alter pleno flore, Svvert. Bry.
Caryoph. Indic. fl. luteo rubescente simp. min. &
Caryoph. Indic. plenus fl. luteo rubescente minor, Eyst.
Caryophylli Hisp. dicti altera varietas, Colum.
IV. Tanacetum Africanum minimum sericea hirsutie obsitum.
Caryophylli Hispanici dicti varietas septima & octava, Colum.
Variat flore simplici quinis petalis, & altera polyanthos, Colum.
V. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso simplici.
Caryoph. Mexican. fistuloso flore simp. Colum.
VI. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso pleno.
Caryophyllus Mexicanus alter polyanthos fistuloso flore, Colum.
VII. Tanac. African. folijs tenuissimè divisis.
Caryophylli Hisp. dicti varietas nona, Colum.
VIII. Flos Indicus.
Jolo Suchil, id est, flos cordialis, figura & magnitudine cor representans: Joseph. Acosta l. 4. hist. Ind. Occid. cap. 27.
IX. Angiers, Indiæ flores holosericum tactu referentes, modori, aspectu amabiles: Idem.

PARTHENIUM.

Παρθένιον, quasi Virginalis, quod morbis mulierū uterinis medeatur (hinc vulgo Matricaria) Dios. l. 3. c. 155. cui & ἀμάρακον, ut & Galeno & Aeginetæ. Plin & Artemis. l. 25. c. 6. & Mercur. l. 25. c. 5. & huic, Parthen. nomen tribuit: at de Matricaria agit l. 21. c. 30. quod in hortorum sepib. flore albo nasci scribit. Unius meminêre.

I. Matricaria vulgaris, seu sativa.
Amaracus Galeno & Æginetæ, Crispula Man.
Matricaria, Parthenij 1. species. Brunf.
Artemisia tenuifolia, Fuch. Tab.
Artemisiæ ramosæ altera species, Fuch. ico.
II. Matricaria sylvestris flore toto luteo.
Matricaria sylvestris, Trag.
Artemisiæ tenuifoliæ altera species, Thal.
Matricaria, Trag. Lon. Dod. Lugd. Cæs. Camer. Ger.
Matricaria nostras, Ad. Lob. fl. simplici, Eyst.
Parthenium, Matth. Dod. gal. Lac. Cord. in Dioscor. Ges. hor. Cast. Thal. 2. Tur.
Amaracus Galeni, Eric. Cord.

III. Matricaria odoratior.
Matricaria altera ex Ilua, Cam.
Artemisia tenuifolia odorata, Tab.
IV. Matricaria flore pleno.
Matricaria duplici flore, Lob. ico. Ger.
Matricaria pleno flore, Cam. Eyst.
Parthenium pleno sive polyphyllo flore, Clus. pan. & hist.
Artemisia tenuifolia flore pleno, Tab.
V. Matricaria inodora.
Achaovan, Parthenium inodorum, Alpi.
VI. Matricaria alpina Chamæmeli folijs.
Parthenium alpinum, Clus. pan. & hist.
Matricaria sive Parthenium alpinum, Cam.
VII. Matricaria folijs abrotani.
Parthenium σμικρόφυλλον, Myconi, Lugd.
VIII. Matricaria maritima.
Cotula sive Parthenium marinum minimum, Ad. Lob. ico.
Parthenium maritimum minimum, Lugd.
Chamæmelum minimum, Dalech. Eid.

CHYSANTHEMVM ET BVPHTHALMVM.

Χρυσάνθεμον, propter flores luteos aureo fulgore splendentes, Dioscoridi, l.4.c.58. & quia orbem oculi imitantur, etiam βούφθαλμον dicitur.

Βούφθαλμον adjungimus, quod flore simile sit boum oculis, Plin. l.25.c.8. de quo Dioscorides, l.3.c.156. post Parthenium egit, qui utrique plantæ βουφθάλμου nomen tribuit. Dein, quia forma & viribus plurimum conveniunt, ita ut dubitari possit, sint ne apud Diosc. & Plinium diversæ plantæ, an verò eadem, quod ex capitis utriusque collatione clarum fiet: quare Galenus & Aegineta, Buphthalmi, non vero Chrysanthemi, meminêre.

Genus Chrysanthemi unicum est Dioscoridi & Plinio, licet. l.26.c.8. Chrysanthemi primi meminerit, ubi pro primo, potum legendum censemus.

I. Chrysanthemum folijs matricariæ.
Tinctorius flos 4. Trag.
Chrysanthemum, Matth. Lac.
Chrysanthemum & Chalcitis, Tab.
Chrysanthemum segetum, Ger.
II. Chrysanthemum flore partim candido, partim luteo.
Buphthalmi altera species, Gesn. hort.
Chrysanthemum Creticum mixtum, Eyst.
III. Chrysanthemum majus folio profundius laciniato magno flore.
Chrysanthemum Creticum 1. Clus. hist. luteum, Eystett.
IV. Chrysanthem. majus folio in minores lacinias diviso.
Chrysanthemum Creticum 2. Clus. hist.
an Chrysanthemum, quod crudum edunt in Lemno insula, Bellon.
an Chrysanthemum quod ματζιλία vocatur & à rusticis editur, Belli epist. 1. ad Clusium.

Chrysanthemum alpinum.

I. Chrysanthemum alpinum incanum folijs laciniatis.
Chrysanthemum alpinum 1. Clus. pan. & hist.
II. Chrysanth. alp. folijs abrotani multifidis.
Achillæa montana Artemisiæ tenuifoliæ facie, Ad. Lob. ico.
Achillæa montana, Lugd. Tab.
Ageratum ferulaceum, Lugd.
Chrysanthemum alpinum 2. Clus. pan. & hist.
III. Chrysanth. alp. fol. longis tenuiter incisis.
Chrysanthemum alpinum 3. Clus. pan. & hist.

Buphthalmum.

I. Buphthalmum, Tanaceti minoris folijs.
Buphthalmum, Trag. Matth. Lac. millefolij folio Chrysanthemi flore, Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Tab. sub Buphthalmo albo, Ger.
Buphthalmus & Chrysanthemum, Gesn. hort.
Buphthalmus qui & crispula herba, Amato.
Buphthalmum vulgare, Clus. pan. & hist.
Chamæmelum chrysanthemum, Fuch.
Cotula lutea, sive tertia, Dod.
Chrysanth. Cord. in Diosc. Tur. tenuifol. Eyst.
Chrysanthemum verum, Ges. col.
After Atticus, Cord. hist. ico.
Cotula non fœtida, Lon.
II. Buphthal. fl. luteo subtus purpurascente.
Buphthalmum Narbonense, Clus. Pan. & hist.
Buphthalmum tenuifolium Narbonense, Lob. obs. descript.
Buphthalmum verum, Dalech. Lugd.
Buphthal. flore purpurascente, Cam. in Matth.
III. Buphthalmum cotulæ folio.
Buphthalmum alterum folio & facie cotulæ fœtidæ, Ad. Lob. ico.
Buphthalmum alterum Penæ, Lugd.

IV. Chry-

IV. Chrysanth. fruticosius subcandidum.
Chrysanthemum alterum ex Sicilia, Cæs.
Buphthalmum, Camer. in Matth. icon. verum, Tab. Ger.
Chrysanthemum primum, Cæs.
V. Buphthalm. lanuginos. folijs millefolij. an Dioscoridis?
Chrysanthemum Valentinum, Clus. Hispal. pan. & hist. Lob. ico. Ger.
Buphthalmum tenuifolium Narbonense, Lob. ob. quoad icon.
Chrysanthemum Hispanicum, Tab.

CHAMÆMELVM ET COTVLA.

Ἄνθεμις Dioscoridi, lib. 3. cap. 154. ἀνθεμὸν Theoph. 7. hist. 13. dicitur & χαμαίμηλον, quòd mali odorem habeat, Plinio, lib. 22. cap. 21. cui & Anthemis.

Genera plura Theophrasto: at Dioscoridi & Plinio tria, flore tantum distantia: flores in medio aurei, orbiculato ambitu candidi & λευκάνθεμος: melini & χρυσάνθεμος: aut purpurei, & propriè ἠράνθεμος vocatur.

I. Chamæmelum vulgare, Leucanth. Diosc.
Chamæmelum (Parthenii 3. species) Brunf. Lac. Cæs. Cast. Thal. Tab. Ger.
Chamomilla Amato 3. & vulgaris Trag. Lon.
Chamæmilla Ang. Chamæmelon, Thal.
Chamæmelum Leucanth. Fuch. Gesn. hort.
Chamæm. syl. Dod. gal. vulgare Ges. hor. Dod. & arvense Cam.
Chamæmelum vel Anthemis vera, Ges. hor.
Anthem. Tur. Cord. in Diosc. Matth, Ges. col.
Anthemis vulgatior sive Chamæmill. Ad. Lob.
Chamæmelum sylv. Matthiol. & Dod. utriusque figura posita, Lugdun.
II. Chamæmelum nobile sive Leucanthemum odoratius.
Parthenium Diosc. & nobilis Chamom. Trag.
Chamæmelum Leucanthem. Dod. gal. Tur.
Leucanthemum odoratum, Dod.
Chamæmel. hortense, Ges. hor. vel nobile, Eid.
Chamæmel. leucanthemum odoratum, Dod.
Parthenium nobile, Eid. ap.
Chamomilla nobilis, Lon.
Anthemis, sive Leucanth. odorati⁹, Roman. Ad.
Anthemis seu Leucanthemis odorata, Lob.
Anthemis Leucanthemos, Lugd.
Chamæmel odorat. Ital. simplici flore, Cam.
Chamæm. Roman. Tab. Ger. fl. simplici, Eyst.
III. Chamæmelum leucanthemum Hispanicum magno flore: quod. 1. est in Prod.
IV. Chamæmelum Chrysanthemum Hisp. odorat: quod 2. in Prod.
V. Chamæmelum nobile flore multiplici. an Leucanthemum Plinij, Ang.
Leucanthemum niveum Anglorum flore multiplici, Ad. Lob. ico.
Chamæmel. leucanth. odorat. multiplex, Dod.
Anthemis leucanthemon nivea Angl. flore multiplici, Lugd.
Chamæmelum Romanum flore multiplici, Cam. in Matth. Tab. Eyst.
Chamæmelum Anglicum flore multiplici, Ger.

Floribus variat, qui altero globosus albus, ut apices lutei non conspiciantur: in altero adhuc conspiciuntur: est 3. & 4. species, Tab. aliquando flores latitudine Ducatum Ungaricum exæquant.

VI. Chamæmel. luteum capitulo aphyllo.
Chamæmelum Chrysanthemum, Dod. gal.
Chamæmel. Chrysanth. odoratum, Eid. post.
Anthemis Chrysanthemos herbariorum, Ad. Lob. Lugd.
Chamæmelum hort. alterum, Gesn. hort.
Chamæmelum luteum odoratum, Eid. ap.
Chamæmelum luteum, Tab. fig. trans.
Chamæmelum nudum odoratum, Ger.
Chamæm. inodor. & fœtidum, sive Cotula.
VII. Chamæmelum inodorum.
Cotula, Brunf. Tab.
Chamomilla fatua, & 4. Trag.
Buphth. Fuch. Er. Cord. majus, Cord. in Diosc.
Cotula non fœtida, Dod. gal. Ges. ap. Lugd.
Cotula inodora, Ad.
Cotula alba non fœtida, an Melandrium Plinij, Dod. post.

Solo odore à Chamom. vulgari distinguitur.

VIII. Chamæmelum fœtidum.
Parthenion lepthophyllon Hippocratis.
Cotula fœtida, Parthenij 4. species Brunf.
Chamomilla 2. & sylv. Trag.
Cotula fœtida, Dod. gal. Er. Cordo (cui & caninum anethum Germ.) Lac. Gesn. hort. Guil. Lon. Lob. ico. Lugd. Cast. Cam. Eyst.
Parthenium, Fuch. Ad. Tab. primum, Tur.
Buphthalmum minus, Cord. in Diosc.
Cotula alba, Dod.
Κυνάνθεμις, Parthenium vel virginea, Lob.

Chamæ-

Chamæmelum album seu fœtidum, Thal.
Cota vulgo, Buphthal. Diosc. Gal. & Plinij, Cæs.
Flore pleno, aliquando etiam in agris reperi- (tur.
IX. Chamæmelum alpinum.
Pyrethrum alpinum, Gesn. hort.
Leucanthemum alpinum, Clus. pan. & hist.
X. Chamæmelum Leucanthemum incanum Hispanicum minus: quod 3. in Prod.

SECTIO SECUNDA.

ABROTANVM; ARTEMISIA; AMBROSIA; BOTRYS; ABSINTHIVM.

ABROTANVM EJVSQVE SPECIES.

Ἀβρότονον Dioscoridi, l.3.c.29. sic dictum Nicandri interpreti, διὰ τὸ πρὸς ὄψιν ἁβρὸν καὶ ἁπαλὸν φαίνεσθαι: ἄλλωστε καὶ διὰ τὸ δύσπνουν εἶναι: Hoc est, quod conspectu tenerum, molle & delicatum appareat: aut quod gravem, acremq; & diffililem halitum spiret.

Genera duo Theoph. urbana, 6. hist. 1. & agrestis, 6. caus. 24. Dioscoridi fœmina & mas. Sic Plinio l.21.c.7. mas, Abrotanum campestre: fœmina verò, montanum. At Dioscoridis fœminam, Chamæcyparissi id est, pumilæ Cupressi nomine, Plin. l.24. c.15. donasse videtur.

I. Abrotanum latifolium arborescens.
Absinthium del Comasco, Ang.
Abrotanum fœmina arborescens, Dod.
Absinthium arborescens, Lob. Lugd. Tab. Ger.
II. Abrotanum latifolium inodorum.
Abrotanum inodorum, Lob. Lugd. Ger.
Absinthium inodorum & insipidum, Dod. ico.
Abrotanum latifolium, Tab.
Artemisia tenuifolia 2. Clus. hist. ico.
III. Abrotanum mas angustifolium majus.
Abrotanum mas, Brunf. Dod. cui etiam 2. & minus, Matth. Lac. Gesn. hort. Corn. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. (sive masculum majus) Cam. Franco, Ger. Eyst.
Abrotanum primum & minus, Trag.
Abrotanum vulgare mas, Fuch.
Abrot. nigrum seu mas, Cord. in Diosc. & hist.
Abrotanum mas Diosc. montanum Plinij, Cæs.
Abrotanum mas vulgare montanum fœmina nostras forte, Colum.
Abrotanum fœmina, Dod gal. Ang.
IV. Abrotanum mas angustifol. maximum.
Abrotanum majus, & 2. Trag.
Abrotanum magnum camphoratum, quibusdam Incensaria, Cam.
Abrotanum mas magnum, Franco.
Abrotanum mas vulgare magnum in hortis cultum, Colum.
V. Abrotanum mas angustifolium incanum.
Abrotanum mas minus, Tab.
an Abrotanum mas incanum, Colum.
VI. Abrotanum mas angustifolium minus.
Abrotanum tertium, Dod. gal.
Abrotanum odoratum humile, Eid. Lugd.
Abrot. odorat. humile dense fruticosum, Lob.
Abrotanum humile, Tab. Ger.
VII. Abrotanum campestre.
Abrotanum syl. vel 4. Trag.
Ambrosia, Lac. Lon. Cast. altera, Matth. Lugd.
Cam. tertia, Tab.
Ambrosia tenuifolia, Lob.
Artemisia leptophyllos, Gesn. hort.
Artemisia tenuifolia, Dod. Thal. 3. Clus. hist. desc.
Artemisia 3. Diosc. leptophyllon, Ad. Lob. ico.
Abrotanum campestre, Tab. Ger. (Lugd.
Duplex est: nam alteri cauliculi sunt albicantes, alteri rubentes: illud
Artemisia tenuif. 1. vel incana, Clusij in Pan. at secunda in hist. hoc verò, 2. vel purpurascens, Ejusdem in Pan. at in hist. tenuif. 3. esse videtur.
VIII. Abrotanum campestre incanum Carlinæ odore: in Prodromo descriptum.
an Artemisia tenuifolia, 1. Clus. hist.

Abrotanum fœmina vulgi.

I. Abrotanum fœmina folijs teretibus.
Chamæcyparissus Plinij, Trag. Fuch. Eric. & Val. Cord. Dod. gal. Tur. Gesn. hort. Lon.
Santolina, Ang. prima, Dod.
Abrotanum fœmina, Brunf. Matth. Lac. Ad. Lob. Cast. vulg. 1. Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab. Ger. Cam. in Matth. Eyst.
Santonicum minus, Cord. hist.
Centonia, Gesn. hort.
Polium, Theoph. Diosc. & Arabum, Colum.
Sancto-

Santolina vulgo, aliis Crespolina, Cæs.
Absinthium marinum, Tab.

II. Abrotanum fœmina flore majore, folijs villosis & incanis.
Santonicum majus, Cord. hist.
Santolina altera, Dod.
Seriphium Diosc. abrotani fœm. facie, Ad. Lob.
Seriphium verum Penæ Lugd.
Absinthium marinum 1. Tab.
Abrotanum fœmina 3. Clus. hist.
Polij altera species major, Colum.

III. Abrotanum fœmina folijs Ericæ, vel (Sabinæ.
Santolina 3. Dod.
Chamæcyparissus Dalechampij, Lugd.
Unguentaria Lutetianorum.

IV. Abrotanum fœmina foliis Cupressi.
Abrotanum peregrinum Cupresi folijs, Ad.
Santolina 4. Dod.

V. Abrotanum fœmina Sabinæ folio.
Hujus Lobelius in observationibus meminit.

VI. Abrotanum fœmina repens canescens.
Santolina 5. Dod.

VII. Abrot. fœmina foliis minus incanis.
Abrotanum fœm. 2. Clus. hist.
Abrot. fœm. foliis magis viridibus, Cam. hort.
Polij altera species non ita incana, Colum.

VIII. Abrotanum fœmina viridis.
Abrotanum fœm. Salmantic. 2. Clus. hisp. at 6. in hist.

IX. Abrotan. fœm. folijs rorismarini majus.
Abrotanum fœmina Salmanticensis prima, Clus. hisp. at 4. in hist.

X. Abrotanum fœmina foliis rorismarini minus.
Abrotani fœminæ Salmanticensis 1. altera species, Clus. hisp. & Abrot. fœmina 5. Eid. hist.

ARTEMISIA EJUSQUE SPECIES.

Ἀρτεμισία Dioscoridis, l.3. c.127. sic dicta ab Artemisia Mausoli Cariæ Regis uxore, quæ hanc sibi, ut loquitur Plin. l.25. c.7. adoptavit, cum antea παρθένις id est, Virginalis; quòd virgo Dea illi nomen dederit, vocaretur: quare Apulejus etiam παρθένιον dici affirmat. Sunt qui ab Artemide Ilythia cognominatam putent, quoniam privatim fœminarum malis, quibus ἄρτεμις, id est, Diana præest, medeatur.

Genera duo Diosc. proposuit: in quibusdam verò codicibus Græcis, ut Marcelli, Goupylij, Assulani, Saraceni, sequitur & aliud caput de Artemisia, quod spurium videtur: quare Ruellius, in sua interpretatione omisit. Marcellus Virgilius, ut adscititium damnavit: Cornarus, ut supposititium ex textu Latino removit: non immeritò, cum nec apud Galenum, Oribasium, Aeginetam, Aëtium, nec apud Serapionem, de tertia specie quidquam legatur, qui tamen simplicia ex Dioscoride enumerant. Sic Plinio genera duo, alterum folijs latioribus, alterum tenuioribus.

I. Artemisia vulgaris major.
Artemisia, Parthenij 8. species, Brunf.
Artemisia, Trag Ang. Matth. Lac Cord. in Diosc. Amat. Gesn. hort. Ad. Cam. communis, Dod. gal.
Artemisia vulgaris, Tur. Clus. hist. Thal.
Artemisia major, Cord. hist.
Artemisia latifolia, Fuch. Lon. Dod.
Artemisia mater herbarum, Lob. Ger.
Artemisia 1. vulgaris, Lugd.
Artemisia vulgaris, & Artemisia altera polyclonos dicta, Diosc. Cæs.
Artemisia rubra & alba, Tab.

Variat colore caulis & floris: una, caule & fl. rubro purpurascente, seu subpurpurascente: altera, caule ex viridi albicante, vel subpallente spadiceóve: hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ.

II. Artemisia vulgaris minor.
Artemisia minor, Matth. Cast.

Priore minor est & unum tantum caulem producit.

III. Artemisia montana.
Artemisia leptophyllos montana, Lugd.

IV. Artemisia polyspermos.
Artemisia monoclonos quorundam, alijs Ambrosia, Lugd.
an Ambrosia 2. Tab.

AMBROSIA.

Ἀμβροσίαν Dioscorid. lib.3. cap.120. Artemisiæ subjicit, Veteribus τὸ τῶν θεῶν βρῶμα, id est, Deorum cibus dicitur, quòd mortales eam non edant: vel quòd, qui eam ederint, immortales evadant, ita eximiæ fragrantiæ gratia, etiam Dijs expetita. Sunt qui Ambrosiam Dioscorid. Conyzam Hipp. de morbis mulieb. & Artemisiam secundam Plinij velint.

I. Ambrosia maritima.
Conyza Hippocratis, Ang. ut quidam nominant, Gesf.hort. Cam. (Gesf.hor.
Ambr. quibusd. dicta, Artemisiæ forsan species,
Ambrosia sativa hortensis, Lob.
Ambrosia, Dod. Ad. Cæs. Cam. prima, Tab.
Ambrosia hortensis procerior, Lugd.
Artemisia monoclonos, Eid.

Plerunque ramosa est, rarius unicaulis; hinc duæ figuræ in hist. Lugd.

II. Ambrosia campestris repens.
Ambrosia, Matth.
Ambrosia spontanea strigosior, Lob.
Ambrosia prima Matthioli, Lugd.
Coronopus Ruellij, Dod.gal. Gesf.hor. Lugd.
Coronopus repens, Lob. Lugd. Tab. Cam.
Cornu cervi alterum repens, Dod.
Pseudoambrosia, Nasturtium verrucarium quibusdam, Cam. in Matth.
Carara, Cæsalp.

BOTRYS.

Βότρυς Diosc. l.3, c.130. quam Cappadoces Ambrosiam, alij Artemisiam vocarunt: Botrys Plinio l.27.c.8. quam l.25. c.7. cum Artemisia confundit: sic dicta à semine, quod racematim ramulis adnascitur.

I. Botrys Ambrosioides vulgaris.
Botrys, Trag. Matth. Fuch. Tur. Ang. Dod. Lac. Amat. Ruell. Cord. hist. Gesf. Ad. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab. Cornaro. Ger. Cam. cui & Patientia Italorum.
Botrys Artemisia Turcica, Eyst.
Botrys, altera Ambrosiæ species, cujus semen Amomum officin. quibusdam, Cord. in Diosc.

II. Botrys Ambrosioides Mexiocana: cujus semen Parote Mexiocanæ nomine missum, in horto D. D. Plateri, fœliciter Anno 1619. & sequentibus crevit.

III. Botrys Chamædryoides.
Chamæcyparissus agrestis & Chamæpitys altera Dioscoridis, Trag.
Chamædrys altera, Matth. Cast. Lugd. Thal.
Chamædrys fœmina, Dod.gal. Tur. Cæs. Lugd. Cam. Ger. vera fœmina, Fuch. ico.
Trixago vera, Lon.
Chamædrys laciniatis folijs, Lob.
Chamæpitys altera, Dod.
Chamædrys minima, Lugd.
Iva moschata, Tab.
Aiuga, vel Chamæpitys multifidis fol. Clus. hist.

ABSINTHIUM EJUSQUE SPECIES.

Ἀψίνθιον Dioscoridi l.3. c.26. Sic dictum quasi ἀπίνθιον Comicis, quasi impotabile, propter insignem amarorem, ὃ δὴ οὐ τις πίῃ διὰ πικρότητα: unde & βαθύπικρον, intensæ amaritudinis.

Genera tria Dioscoridi, Ponticum, Marinum sive Seriphium, & Santonicum, & Galeno & Plinio lib.27. cap.7. Theoph.9. hist.18. Absinthij in Ponto provenientis tantum meminit.

Absinthium Ponticum.

I. Absinthium Ponticum, seu Romanum officinarum, seu Dioscoridis.
Absinthium, Brunf. Matth. Cord. in Diosc. & histor. Lon. Cæs.
Absinthium Pontic. Ruel. legitimum, Bellon.
Absinth. vulgare, Trag. Fuch. ico. Lac. Gesf. Guil. Ad. Lob. Cast. Tab. Lugd. seu Rom. Pontic Eyst.
Absinthium commune, Tur. Gesn. Cam. quod Ponticum Trincavellæ dicit.
Absinthium nostrum rusticum, Thal.
Absinthium Santonicum, Dod.gal.
Absinthium majus & vulgare, Clus. pan.
Absinthium latifolium, Dod. Ger.

II. Absinthium Ponticum montanum.
Absinthium commune minus, Gesf. hort.
Absinth. mont. Cam. in Matth. seu Roman. Tab.
Absinthium tenuifolium pont. Galeni, Ger. ico.
Absinthij alterum genus, tale quale Ponticum traditur, Cæsalp.

Simile vulgari, nisi quod exiliora omnia, & amaritudo gratior.

III. Absinthium pont. Creticum grati odoris.
Absinthium in Græcia communissimum, quod ἀβσίνθια vocant, Ang.
Absinthium Ponticum Belli, quod ἀπσιὰ non ἀβσίνθια in Græcia vocatur: ut ad me Honorius Belli, & scripsit, & plantam misit, ut in Appendice Phytopinacis & sub 1. in Prod. videre est.

IV. Absinthium Pontic. tenuifolium incanum.
Abrotanum minus & 1. Trag.
Abrotanum fœmina, Fuch. à Cordo existimat. Absinthij genus potius, Gesf. hor. Lon. Lugd.
Abrotanum album, sive fœmina, Cord. in Diosc.
Absinthium Santonicum, Ruel. Cæs.
Absinthium Pontic. Matth. Fuch. ico. Dod.gal. Fuchsij Gesf. hor. append. Guil. Lug. Tab. vulgare, Clus. pan. & hist.

Absin-

Absinthium Roman. Mesuei, Tur.
Absinthium tenuifolium, Dod.
Absinth. Galatium Sardonium Diosc. Ad.Lob.
Absinthium Romanum vulgare, Cam.
Absinthium Ponticum album, Eyst.

Hoc medium est inter Absinthium & Abrotanum, & est duum generum : 1. planè incanum : 2. cauliculis purpurascentibus, folijs supina parte viridioribus.

V. Absinth. Pont. tenuifolium Austriacum.
an Absinth. Pont. Trident.herbarior.Lob.Lug.
Absinth. tenuifol. Austriacum, Clus.pan.& hist.
Absinthium Seriphium, Dod.
an Absinthium Nabathæum Avicennæ, Tab.
an Absinthium tenuifol. seu Romanum, Ger.

VI. Absinth. Pontic. repens vel supinum.
Absinthium supinum, Gesn. hort.
Absinth. Pont. supinum Herbariorum, Lob.ob.
Absinthium repens, Tab.
Absinthium marinum latifolium, Ger. ico.

VII. Absinth. insipdũ absinthio vulgari simile.
Absinthium insipidum, Gesn. hort. Lob.ob.
an Absinthium dulce, Clus. hist.
Absinthium inodorum, insipidum, vel fatuum, Dod. desc.

Absinthium Seriphium sive maritimum.

I. Absinth. maritimum Lavendulæ folio.
Absinth. marinum sive seriphium, Matth. Lugd.
Absinthium Seriphium, Lac.
Absinthium maritimum Volmaro, Gesn. ap.
an Absinthium Seriphium, Amat.
Absinthium marinum, Tur. Cæs.
Artemisia marina, Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Artemisia folio Lavendulæ, Clus.
Absinthium angustifolium, Dod.
Seriphia Paludio, Lugd. (Eyst.
Absinth. latifol. marin. aromatico odore, Cam.

Hoc folijs ludit, superioribus in aliquot lacinias divisis, potissimum si in hortos transferatur : & hujus peculiaris figura habetur, nomine Artemisiæ marinæ folijs superior. incisis, Lob.

Artemisia marina Lobelij, Lugd.
Absinth. angustifolij ramul. folijs scissis, Dod.
Absinthij marini Patavini, Clus. pan. & hist. ubi scribit ab Artemisia folio Lavend. differre.
Artemisia marina minor, Tab.
an Absinth. latifol. rarius Artemisiæ folio, Col.

II. Absinthium Seriphium Germanicum.
Absinthium Seriphium, Gesn. hort.
Absinthium marinum Misnense, Seriphium Belgico simile, Clus. pan. & hist.

III. Absinthium Seriphium Belgicum.
Absinthium Seriphium seu marinum, Ang.
Absinthium Seriphium, Dod. gal. Lugd.
Absinth. Seriph. vulg. perperam Diosc. Lob. ico.
Absinthium Seriphium, Dod. descript. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Absinth. marinum sive Seriph. in Belgicis & Anglicis maritimis, Clus. pan. & hist.

IV. Absinthium Seriphium Gallicum.
Absinth. Seriphium tenuifolium Monspeliense. Joh. Bauhino lib. de Absinth.
Absinth. Seriph. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Absinth. Seriph. Narbon. Clus. pan. & hist. Dod.

Absinthium Santonicum.

I. Absinthium Santonicum Judaicum.
Absinthium Santonicum, Scheha Arabum, unde semen lumbricorum colligitur, Rauvv.
Scheha Arabum, Lugd. ap.

II. Absinth. Santonicum Alexandrinum.
Abrotanum mas, Ang.
Semen Sanctum sive sementina, Matth. Semen Sanctum, vel contra, Ad. (& Semen Zedoariæ,) Lob. Lugd. Cast.
Absinthium Seriphium, Alexandrinum semen, aut Zinæ semen, Cord. in Diosc. & hist.
Sementina, Dod. Tab. (cui & Santonicũ vulg.)
Santonicum, Semen Sanctum, Lon. (Ger.

III. Absinthium Santonicum Ægyptiacum.
Absinth. Seriphium Ægyptium, Matth. Lugd.
Absinth. aliud peregr. sive Ægyptium, Ad. Lob.
Absinthium Ægyptium, Dod. Tab. Ger.

IV. Absinthium Santonicum Gallicum.
Absinthium Xantonicum vulgare, Lob. ob.
Absinthij Santonici species, Cam. in Matth.

Absinthium montanum.

I. Absinthium Seriphium mont. candidum.
Absinthij genus, in Valesia herba alba dicta, & Absinthium Seriphium fœmina, Gesn. hort.
Absinthium album è Valesia, Eid. ap.
Absinth. externum & spurium primum, Dod.
Absinthium Santonicum nonnullis, Cam.

II. Absinth. alpin. incanum : quod 2. in Prod.
Absinthium alpinum 2. Ponæ in Baldo Ital.
an Absinthium parvum & incanum quod Gesnero humile, Cam.
Absinth. pumilum Camerarij, Clus. Pan. & rar.

III. Absinth. alpinum candidum humile: quod 3. in Prodr.

IV. Absinth. alpinum umbelliferum latifol.

Absinthium album capitulis squarrosis, florib. albis, umbella Achilleæ montanæ, Lob. ob.
Absinthium album, Lob. ico. Tab. Ger.
Absinthium album capitulis scabris, Lugd.
Absinthium Alpinum seu umbelliferum flor. albis, Pona in Balde.
Absinth. alp. umbelliferum, Cluſ. pan. & hiſt.
Absinthium pannonicum flore albo, Cam.
Absinthium umbelliferum, Clavenæ, Pharmacopæi Bellunensis.

Hujus varietatẽ, sub 4. in Prod. exhibuimus.
V. Absinthium umbelliferum hortense.
Absinth. umbellifer. alterum Italicum, Lob. ob.
VI. Absinthium alpinum umbelliferum tenuifolium & minus.
Absinthium 3. alp. umbelliferum, Ponæ Ital.
VII. Absinthium montanum Chamæmeli flore magno.
Absinthium montanum abrotani fœminæ flore, Colum. in Phytobas.

SECTIO TERTIA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIVM TERRESTRE; MILLEFOLIVM AQVATICVM SIVE VIOLA AQVATICA; CONSOLIDA REGALIS; FVMARIA; CHELIDONIA; AQVILEIA; NIGELLA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIVM.

Millefolium χιλιόφυλλος, à foliorum multitudine, recentioribus triplex est, majus, minus, & aquaticum. Majus ἀχίλλειος, ἢ ἀχίλλεως σιδηρῖτις Dioscoridis, lib.4.cap.36. censetur, cui umbellam floribus candidis & aurum æmulantibus (addit interpres & purpureis) tribuit: quin & Achilleam, odore multo & medicato, dicit: quare Achilleam Dioscoridis, Tanacetum minus censemus. At Achillea, ab inventore Achille, Chironis discipulo nomen habet, Plin. lib.25. cap.5. Minus verò στρατιώτης ἢ χιλιόφυλλος, Millefolium Stratiotes, Eidem, lib.4. cap.103. quod floribus parvis & candidis esse scribit. Aquaticum ipsi, lib. 4. cap.113. μυριόφυλλον, Millefolium, quod folijs sit plurimis fœniculo similibus.

Plinius Achilleas sideritides plures habet: cujus prima eadem est cum Dioscoridis: secunda μυριόφυλλον Dioscoridis; tertia, Sideritis Heraclea, prima Dioscoridis: quarta & quinta, Sideritis Heraclea Crateva, & tertia Dioscoridis: sexta, Sideritis secunda Dioscoridis.

Millefolium terrestre.

I. Millef. max. umbellâ alba: quod 1. in Prod.
II. Millefolium vulgare album.
Millefolium album, Brunf. flore albo, Eyst.
Millefolium vulgare, Trag. Gesn. hort.
Stratiores 2. Ang.
Stratiotes terrestris, Eric. Cord.
Stratiotes millefolia, Fuch. Lac. Cast.
Militaris, sive Millefolium flore albo, Ad.
Stratiotes major, Lugd.
Millefolium terrestre majus, Cord. hist. Tab.
Achillea, Dod. gal. Lon.
Millefolium Stratiotes, Cord. in Diosc.
Millefolium sive Achillea, Dod.
Millefolium, Thal. Cam. majus, Cæs.
III. Millefolium purpureum majus: quod 5. in Phytopinace & 2. in Prod.
Millefolium majus, Matth.

Millefolium rubro flore, Cluſ. hist. Eyst.
IV. Millefolium vulgare purpureum minus.
Millefolium vulgare flore diluti ruboris, Trag.
Millefolium minus, Matth. parvum, Cæs.
Millefolium flore purpureo, Ad.
Millefolium terrestre purpureis floribus, Lob.
Millefolium purpurei floris, Dod. purpur. Tab.
Millefol. rubro colore, Cluſ. hist. fl. rubro, Ger.
Stratiotes millefolia minor, Lugd.
V. Millefolium incanum Creticum.
Stratiotes millefol. Hon Belli ep. 2. ad Cluſ.
In Phytopinace sub 8. at in Prod. sub 3. descripsimus.
VI. Millefolium alp. incanum carneo flore.
Millefolium rubrum, Gesn. horr.
Millefolium alpinum, Cluſ. pan. & hist.
an Millefolium purpureum minus sive 5. Tab.
VII. Millefolium tomentosum luteum.

Stratiotes

Stratiotes vel militaris millefolia, Dod. gal.
Helichrysum Italicum Matth. Cam. Lugd.
Stratiotes lutea, Cluſ. hiſp. Lugd.
Stratiotes millefolia flavo flore, Cluſ. hiſt.
Millefol. minus ſive Stratiotes Chiliophyllos, Dodon.
Millefolium luteis floribus, Geſn. hort. Cam.
Millefolium luteum, Ad. Lob. Tab. Ger.
Tanacetum lanuginoſum, Lugd.

Millefolium aquaticum.

I. Millefol. aquat. umbellat. Coriandri folio.
Millefolium aquaticum, Matth.
Millefolium aquaticum alterum Coriandrifolium, Ad.
Stratiotes Millefolium aquaticum, Lugd.

Folijs Coriandri & umbella ſubpurpuraſcente, necdum videre licuit.

II. Millefolium aquaticum umbellatum capillaceo breviq́ue folio.
Myrioph. Matth. Lac. Caſt. prius Matthioli, Lugd.
Millefolium aquatile, Dod.
Myriophyllum aut Maratriphyllum paluſtre, Ad. Lob.
Myriophyllon alterum, Cæſ.
Millefolium, Lon. Ger. Tab. cui & Fœniculum aquaticum.

III. Millefol. aquat. f. oſculis ad folior. nodos.
Myriophillum aquat. minus, Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Millefolium aquat. ſeu Viola aquatica, caule nudo.
an Potamogeton Caſtoris apud Plin. l.26. c.5.
Myriophyllum alterum, Matth. Lac. Lugd.
Stratiotes fluviatilis, Geſn. hort.
Viola aquatilis, Dod. paluſtris, Ger.
Myriophyllon, Cæſ. equiſetifolium fluviatile, Ad. Lob. ob.
Fœniculum aquaticum 2. Tab.

V. Millefol. aquat. equiſetifol. caule nudo.
Myriophyllum equiſetifol. paluſtre, Lob. ico.
Violæ aquatilis altera ico. Dod.
Viola paluſtris, Lugd.

Sunt qui cum priore idem velint : at illud folio latiore, hoc vero anguſtiore multo eſt.

VI. Millefolium aquat. folijs abrotani, ranunculi flore & capitulo.
Alga prima, Trag.
Alga paluſtris & fluviatilis, Geſn. col.
Millefolium maratriphyllon tertium, flore & ſemine ranunculi aquatici Hepaticæ facie, Lob. ico. Ger.
Fœniculum aquaticum 3. Tab.
Millefolium aquat. flore albo, Cluſ. hiſt.
Ranunculus tricophyllon aquaticus medioluteus, vel
Ranunculus aquat. fœniculaceus τριχόφυλλον, Colum.

VII. Millefolium aquat. folijs fœniculi ranunculi flore & capitulo.
Myriophyllon maratriphyllon paluſtre alterum, Lob. ico, ubi flores omittuntur, nec capitula rectè exprimuntur.
Fœniculus aquaticus Dalech. Lugdun. figura imperfecta.
Myriophylli ſpecies coliculis fluitantib. Thal.
Peucedanum aquaticum, Tab.

Ne quis hoc cum præcedenti, vel cum Ranunculo aquatico folio capillaceo, confundat: nam ab illo folijs longiſſimis, floribus quadruplò majoribus : ab hoc, quod Ranunculo & rotunda & capillacea ſint folia : & flos minor.

VIII. Millefol. aquat. pennatum ſpicatum.
an Alga 3. Trag.

Hoc, quemadmodum & ſubſequens in Matthiolo & Tab. ac pro 4. & 5. in Prodromo addita figura, deſcripſimus.

IX. Millefol. aquaticum cornutum majus.

X. Millefolium aquaticum cornutum minus, necdum deſcriptum.

XI. Millefolium aquat. lenticulatum.
Lentibularia, & Meon aquaticum, Geſn. col.
Millefolium aquat. flore luteo galericulato, Lob. ico.
Fœniculum aquat. galericulatum, Tab.

XII. Millefolium marinum filicis folio.
Myriophyllum pelagium Cortuſij; Cluſ. hiſt.

XIII. Stellaria aquatica, Lob. ico.
Fœniculum aquaticum ſtellatum, Tab.

CONSOLIDA REGALIS, EJVSQVE SPECIES.

Conſolidam regalem, Veteres inter flores coronarios repoſuêre, Hyacinthum nominantes, cujus Dioſc. l.3. c.85. in Delphinio altero, quod & Hyacinthum vocitetur, meminit. Siquidem Plin. l.21. c.11. ſcribit diſcurrentes notas ineſſe, ut Græcarum literarum figura. A.I. inſcripta legatur : quod in Conſolida regali hortenſi

observatur, cum in floribus folium ſit implicatum, quod in albo characteres habet occultatos, ex virgulis cæruleis duas literas. A. I. aut tres A. I. A. exprimentes. Delphinium duplex eſt Dioſcoridi, cujus altera ſpecies Romanis Buccinum dicatur. Quare ſi apud Dioſcoridem, vox δελφινοειδὴ ad flores referatur, tum Conſolida regalis hortenſis δελφίνιον erit: at Conſolida regalis ſegetum, alterum ejuſdem Delphinium.

Variat: eſt major & minor, utraque flore ſimplici vel pleno: colore cæruleo pallido, cæruleo intenſo, purpureo, incarnato, albo, variegato ex albo & cæruleo.

I. Conſolida regalis hort. flore majore & ſimplici.
Delphinium, Dod. gal.
Delphinium 4. & majus, Geſn. hort.
Conſolida regalis, Matth. ico. Ang. Caſt.
Conſolida regalis ſativa, Tab. Ger.
Cuminum ſylv. alterum, Matth. in prim. edit. Lac. Lugd.
Conſolida regia ſive Calcaris flos recentiorum, Ad. Lob.
Flos regius, Dod.
Delphinium elatius flore cæruleo, Cluſ. hiſt.
Conſolida regalis flore cæruleo majore, Cam.
Flos qui vulgo in Hetruria Fior capuccio, Cæſ.

Flores communiter cærulei elegantiſſ. aut ex cæruleo purpurei, carnei, vel ſaturati, vel diluti, nivei vel exalbidi, cineracei, purpurei ſeu violacei: hinc figuræ quatuor.

1. Delph. elatius fl. incarnato, Bry, Svvert.
2. Conſolida regalis ſimpl. fl. rubro, Eyſt.
3. Delphinium elatius purpuroviolaceum, Svvert.
4. Delphinium elatius flore albo, Bry.

II. Conſolida regalis hort. flore minore.
Calcatrippa, Cord. hiſt.
Delphinium 2. flore candido, & 3. flore roſeo, Geſn. hort.
Conſolida regalis flore rubro, Lob. ico.
Conſolida regalis ſativa, fl. albo: rubro, Tab.
Flos regius flore purpureo, Dod.
Conſolida regalis flore incarnato, purpureo albo, Cam.
Delphinium elatius ſimplici flore, Cluſ. hiſt.

Flos cæruleus, cinereus, albus, rubeus, incarnatus.

III. Conſol. regal. fl. majore & multiplici.
Delphinium elatius pleno flore, Cluſ. hiſt.
Conſolida regalis flore pleno, Cam.

Flores cærulei, albi; nullo, aut perexiguo, calcari præditi: hinc

1. Conſolida regal. fl. pleno incarnato, Eyſt.
2. Conſolida regal. fl. pleno purpureo, Eyſt.
3. Conſol. regal. multiplici fl. argenteo, Eyſt.

Delphinium elatius albo flore, Bry, Svvert.

4. Conſol. regal. fl. multiplici cineraceo, Eyſt.
5. Conſolida regal. fl. pleno albo, Eyſt.
6. Conſolida regal. fl. pleno rubro, Eyſt.
7. Conſol. regal. multiplici incarnato fl. Eyſt.
8. Conſol. regal. multiplici violaceo fl. Eyſt.

IV. Conſolida regalis arvenſis.
Conſolida regalis, Brunf. Lac. Geſn. hort. Caſt.
Conſolida regia, Trag. Fuch. Lon. Thal.
Chamæmelum eranthemum, Fuch.
Buccinum & Delphinium alterum, Dod. gal.
Segetum conſolida regia ſtrigoſior tota, Lob.
Flos regius 2. vel ſylv. Dod.
Anthemis eranthemos, ſive Conſolida regalis, (Lugd.
Cuminum ſylv. Geſn. hort.
Delphinium ſylv. Eid. vulgare, Cluſ. hiſt.
Conſolida regalis arvenſis, Tab. ſylveſtris, Ger.
Conſolida regalis flore cæruleo minore, Cam.

Flore eſt cæruleo, albo, candicante, rubro & dilutius rubente, violaceo, & hoc eſt

Conſol. regal. arvenſis fl. ſimpl. violaceo, Eyſt.
Conſolida regalis fl. variegato.
Delphinium arvenſe flore verſicolore, Cluſ. ap. alt. ad l. 6.

Flores quidam tam ſimplices quam multiplices media parte cærulei: altera parte ſuaviter rubentes, vel cæruleis punctis notati: ſic partim cærulei, partim albi: & in eadem planta flores varij coloris, ita ut vix bini flores ejuſdem coloris conſpiciantur: hinc

Delphin. elatius fl. albo cæruleo diſtincto, Bry.
Delphinium elatius purpuroviol. diſtinct. Bry.
Delphinium elatius pleno variegatum, Svvert.

V. Conſolida regalis vulgaris fl. multiplici.
Delphinium humilius ſive vulgare pleno flore, Cluſ. hiſt.
Conſolida arvenſis fl. rubro pleno vel ſuaverubente, Eyſt.

VI. Conſolida regalis latifolia parvo flore.
Delphinium Dioſcoridis, Imperato.

In Phytopinace ſub 5. & in Prodromo, in Matthiolo quoque & Tabernæmontano, figura adpoſita deſcripſimus.

FUMARIA EJUSQUE SPECIES.

Fumaria, καπνὸς Diosc.l.4.c.110. eò quod herbæ succus oculis inditus, instar fumi oculos molestando, lacrymas moveat. Genera: Diosc.1. flore purpureo, meminit: at Plin.l.25.c.13. Capnos duplex est; prima, quæ pes gallinaceus vocatur, & altera Capnos fruticosa, illam Fumariam bulbosam, hanc verò Capnon Diosc. censemus.

Eumaria non bulbosa.

I. Fumaria officinarum & Dioscoridis.
Fumus terræ, Brunf. Cam. Thal.
Fumaria, Trag. Matth. Fuch. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Dod. Lon. Cæs. Lugd. 1. & 2. flore albo, Tab.
Capnos, Ang. Ad. Lob.
Fumaria major, Cast. ico.
Fumaria purpurea & alba, Ger.

Flos coloris purpurei violacei, pallescentis, albi: alia circa Monspelium, folijs tenuissimis floribus albis reperitur.

II. Fumaria viticulis & capreolis plantis vicinis adhærens.
Fumaria phragmites, Dod. gal. Lugd.
Fumaria altera, Cæs.

Flosculi candidi, cæruleo colore aliquando distincti, circa Monspelium in sepibus ad Frontignanum: at circa Neapolim flosculis subflavis, in summitate nigricantibus.

III. Fumaria minor tenuifolia.
Capnos minor, Ad.
Capnos tenuifolia, Clus. hisp. & hist. Lob.
Fumaria minor, Cast. ico.
Fumariæ species Myconi, Lugd.
Fumaria tenuifolia, Tab. Ger. Eyst. fl. niveo.
Fumus terræ seu Fumaria tenuifol. Hisp. Cam.
Fumaria rubra tenuifolia, Eyst.

Variat floris colore, hilari purpura rubēt, est & variegato, ex rub. albo, viridi & luteo: cauliculis modò surrectis, modò procūbentib. & caducis. Similem Montispessuli observavimus, quam Fumariam nobilem vocant.

Fumaria minor, Ad,

IV. Fumaria minor folio oblongo capillaceo.
Fumaria altera tenerior Syriaca, Cam.
Selterays nomine ex Syria D. Paludan. attulit. an Capnos Cret. florib. candidis fuscâ maculâ, (Clus. hist.

V. Fumaria lutea.
Fumaria corydalis, quibusdam Split, Matth.
Fumaria montana, Ges. hor. Tab.
Fumaria phragmitis altera, Eid.
Fumaria lutea montana, Ad. Lob. (cui & Chelidonium capnites Aëtij) Lugd. Ger.
Split vulgo, Cæs.
Corydalis, Cast. Cam. (hæc est Florib. commun. luteis, aliquando candidis, & Fumaria fl. albis, Ad.
Fumaria Illyrica alba, Tab.

VI. Fumaria claviculis donata.
Capnos Plinij & phragmites, Dod. gal. Ges. hor.
Capnos alba latifolia & Splith album quorundam, Lob. Lugd.
Fumaria altera, Dod.
Capnos altera Belgica albo flore, Clus. hist.

Folijs latioribus & angustioribus variat, floribus est albis & dilutè admodum rubentibus.

Fumaria latifolia major & minor, Tab. Ger.
Fumaria Clematites & Clematis minim. Cam.

Fumaria bulbosa.

I. Fumaria bulbosa radice cava major.
Capnium sive Fumaria phragmitis, Aëtio.
Aristolochia rotunda, Brunf. Eric. Cord.
Aristolochia rotunda vulgaris, Trag. Fuch. (cui & Pistolochia) Ges. hor. Cam.
Hyacinthus 3. candidus & purpureus, Trag.
Fumaria altera, Matth. Cast.
Capnos phragmitis, Tur.
Pistolochia Fuchsij, Apios species videtur, Lac.
Aristolochia phragmites, Ges. col.
Capnos chelidonia, Lon.
Capnos sive Capnium phragmites major, & Pes gallinaceus, Cord. in Diosc.
Chelidonia phragmites altera, Cord. hist.
Radix cava major, Dod. Cast. Clus. hist.
Radix cava herbariorum, Ad. Lob. Clus. pan.
Fumaria bulbosa, Lugd.
Lentopetali genus quibusd. haud planè ineptè, (Guil.
Lentopetalon alterum, Cæs.
Chelid. capnites quorundam rad. pertusa, Thal.
Aristolochia vulgaris flos purpureo, Eyst.

Est major & minor: huic folia angustiora, illi paulo latiora, sed solùm loci ratione differunt.

Variat colore floris albo, pallido, subflavescente, rubro dilutiore, vel egregiè rubente: quod si flos minor sit, saturatius rubet, & pro mascula habetur: si major, languidioris coloris. Figuræ 8. apud Tab. & Ger.

Fumariæ bulbosæ purpureo flore nomine, quatuor: totidem flore albo.
Viridi flore Lobelius observavit, & nomine Radicis cavæ viridi flore, in iconib. proposuit.

Radix

Radix cava, Cast.

II. Fumaria bulbosa radice non cava major. Aristolochia rotunda vulg. radice solida, Trag. Arist. rot. altera species radice solida, Gef. hort. Capnos sive Capniũ phragmites min. Cord. in Chelid. Capnites radice integra, Thal. (Diosc. Aristolochia rotunda fl. albo, Eyst.

A prima diff. radice, quæ in illa cava, in hac solida: dein in illa, folia quæ flores intercedũt, integra sunt, in hac verò incisa: tum in illa flores pauciores & majores colore variãtes: in hac minores, copiosiores, eleganti purpura rubẽtes; alterius coloris hactenus non observavi: tandem, nunquam utramque eodem loco reperimus, illa enim pinguiori solo delectatur.

III. Fumaria bulbosa radice non cava minor. Chelidonia phragmitis 1. Cord. hist. Fabaceâ radice Capnos altera, Ad. Lob. Radix cava minor. Dod. Cast. Cluf. hist. Ger. Capnos fabacea radice, Lugd. Fumaria bulbosa seu tuberosa minor, Tab. Aristol. rotunda vulgaris minima, Cam.

A majore diversa est, & florum herbaceis rudimentis variat.

CHELIDONIUM.

Χελιδόνιον Dioscoridi l.2.c.211 cui χελιδὼν. id est, hirundo avis, nomen imposuit: vel quòd hanc primum invenerit, oculis pullorum excæcatorum, visum hâc restituens, ut ex Dioscoride. Plin. l.25.c.8. refert: vel ut idem l.8.c.27. Chelidonium visui saluberrimum hirundines monstravêre, vexatis pullorum oculis eâ medentes: quibusdam sic dictum, quòd in hirundinum adventu floreat, & discessu marcescat. Apud Theoph. 7. hist. 14. Hirundinariam Gaza vertit.

Genera duo Diosc. & Plin. l.25.c.8. majus & minus, quæ cùm figurâ multum differant; de minore alibi agem.

I. Chelidonium majus vulgare. Chelidonia, Brunf. major, Ang. Chelidoniũ majus, Trag. Matt. Fuch. Tur. Lac. Cord. hist. Gef. hor. Dod. Ad. (& Hirundinaria major) Lob. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Tab. Ger. vulgare, Cluf. hist.

II. Chelidonium majus foliis quernis. Chelid. majus laciniato flore, Cluf. hist.

In Phytopinace, Mathiolo, & Tabern. descripsimus.

AQVILEGIA.

Aquilegia, quæ quibusdam Chelidonia sylvestris, videtur dicta quasi Aquilina, ob florum mucrones aduncos, ut sunt aquilini ungues Veterum Pothos Costæo; Jasione Theophrasti 1. hist. 21. Cæsalpino: Jovis flos, Dalechampio in Athenæum: Isopyrum Dioscoridis l.4.c.121. Columnæ: at Gesnero Leontostomum dicitur. Variat potiss. flore: est communiter majore, rarius minore ex corniculis composito, colorum diversorum, rarius roseo est flore eoq; vel simplici vel pleno.

Aquilegia simplex.

I. Aquilegia sylvestris. Aquilegia, Treg. Fuch. Lugd. Lon. Cæs. (columbina quibusdam) Ger. fl. cæruleo, Svvert. Aquileia, Fuch. Er. Cord. Gef. h. Dod. syl. Thal. Aquileia simplex, Cam. Aquilina, Matth, Ad. Lob. Cast. Tab. Isopyrum Dioscoridis, Colum.

Flore est cæruleo, & vix alterius quam punicei coloris, in sylvestribus reperias.

II. Aquilegia hortensis simplex. Aquilina rubra, Lob. ico. Aquilina. Cast. alba, Tab. Aquileia rubra, Ger.

1. Aquilegia fl. albo simplici, Bry. Eyst. Aquilegia alba cærulea, Svver.

2. Aquilegia castanei coloris, Svvert.

Hæc diversorum colorum reperitur, cæruleo, candido, incarnato, rubro, variegato ex cæruleo & purpureo: candido, nonnullis veluti lituris cæruleis aspersis.

III. Aquilegia mont. magno fl. quæ 1. in Prod.

IV. Aquilegia montana parvo flore, Thalictri folio: quæ 2. in Prod.

Aquilegia pleno flore.

I. Aquilegia hort. multiplex flore magno. Aquileg. multiflora variegata, Lob. ico. & multiplici vario colore flore, Eid. pleno f[illegible]re, Cam. Aquileia multiplici flore, Dod. multiplex, Ger. Aquilina pleno flore, Cluf. hist. multiplex sive 4.5.6.7. & 8. Tab.

Flos cæruleus, violaceus, cinereus, blandè vel saturè rubens, albus, ex albo cæruleo, violaceóve variè mixtus, maculatus.

1. Aquilegia fl. cæruleo pleno, Eyſt.
2. Aquilegia fl. albo pleno, Eyſt.
3. Aquilegia fl. pleno incarnato, Eyſt.
4. Aquilegia flore purpureo, Eyſt.
5. Aquilegia flore rubro, Eyſt.
Aquilina flore rubro, Bry. Svvert.
6. Aquileia variegata, Bry.
Aquilegia fl. variegato duplici, Svvert.
II. Aquilegia hort. multiplex flore parvo.
A priore floris magnitud. & pullo colore differt.
III. Aquilegia hort. multiplici flore inverſo.
Aquilina plenis multiplicib. flor. Lob. ico. Lug.
Aquilina inverſa multipl. albo colore, Lob. ico.
Aquilina pleno inverſo flore, Cluſ. hiſt.
Aquilegia inverſa, Cam.
Aquilina 9. Tab.
Aquilina carnei coloris, Bry.
Aquilegia alba, Svvert.
Aquilegia cærulea inverſo flore, Eyſt.
IV. Aquilegia flore roſeo multiplici.
Aquilina pleno roſeo flore, Cluſ. hiſt. Bry.
Floris color communiter cæruleus, eſt & albus, rariſsim. carneus ſive blandè rubens: vel albus nigris punctis aſperſis: hinc
1. Aquilegia ſtellata flore purpureo, Eyſt.
2. Aquilegia ſtellata rubeſcens, Eyſt.
3. Aquilegia ſtellata flore violaceo, Eyſt.
Aquilegia ſtellata cæruleo violacea, Svver.
4. Aquilegia ſtellata flore albo minutiſsimis nigris punctis ornata, Eyſt.
V. Aquilegia degener vireſcens: & Cam.
Aquilegia degener vireſcens. Lob. ico.
Aquilina degener, Cluſ. hiſt. Bry.
Aquilina 10. Tab.
Aquilegia ſtellata roſea, Svvert.
Flos vel viridis omnino, vel ex viridi purpu-(raſcens.

NIGELLA SEU MELANTHIUM, ejusque ſpecies.

Nigella, à nigro ſeminis colore communiter dicta, Dioſcorid. l. 3. c. 93. Μελάνθιον *eſt: de qua Theoph. 7. hiſt. 9. Plinio l. 20. c. 17. Gith ex Græcis, alij Melanthion, alij Melauſpermon vocant, & quod odoratiſsimum & nigerrimum, optimum eſt.*

Genera: Dioſcorides & Veteres unius meminere: nobis, ſativa eſt & ſylveſtris: Sativa, ſimplici & pleno, magno & parvo flore: ſemine nigro, ſubflavo, luteo.

I. Nigella arvenſis cornuta.
an Melanthium & Gith Dioſcoridis.
Nigella ſylv. & 2. Trag.
Melanthium ſylv. Fuch. Dod. Ger.
Cuminum ſyl. alterum, Fuch. ico. Cord. in Dioſ.
Melanthium ſylv. alterum, Matth. Caſt. Lugd.
Nigella ſylv. altera, Dod.
Melanthium capitulis reflexis aquilegiæ, Lob.
Nigella cornuta, Cord. hiſt.
Nigella vulgò dicta, Cæſ.
Nigella ſylv. Geſn. hort. Lon. Cam.
Melanthium agreſte, Tab. arvenſe, Cluſ. hiſt.
Meminit Tab. Melanthij agreſt. alterius, quod ſolis capitulis magis reflexis, à priori differat.
II. Nigella latifolia flore majore ſimplici cæruleo: quæ 1. in Prod.
Melanthium Hiſpanicum majus, Eyſt.
III. Nigella anguſtifolia flore majore ſimplici cæruleo.
Nigella Damaſcena, Trag. Cord. hiſt.
Nigella, Cord. in Dioſc.
Nigella hort. altera, Fuch. Lon.
Melanthium ſive Nigella, Ad.
Melanthium ſylv. Matth. Lac. Lob.
Melanth. ſylv. quod Damaſcenum cognominatur, Cluſ. hiſt.
Melanth. ſylv. prius Matthioli, Lugd. qui duas figuras habet.
Melanthium Damaſcenum, Dod. Tab. Cam.
Melanthium Damaſcenum alterum, Fuch. ico.
Melanthium ſativum flore ſimplici, Eyſt.
Iſopyrum, quod Matth. Durantes, Lugd. & Taber. pingunt: nil aliud cenſemus, niſi quod folia Aniſi infernè ſint adpicta, quo Dioſcoridis Iſoporum exprimere videatur.
IV. Nigella flore majore pleno cæruleo.
Nigella flore majore & numeroſioribus folijs, Suneg Ægyptijs, Alpino.
Melanthium Damaſcenum pleno flore, Cluſ. hiſt. Eyſt.
V. Nigella flore minore ſimplici candido.
Nigella hort. Trag. ſativa, Lon.
Melanthium ſativum, Matth. Lac. Dod. Caſt. Lugd. Tab.

Melanth. 1. Fuch. ico. hortense primum, Eid. fol.
Melanthium sive Nigella Romana odora, Lob.
Git sive Nigella Romana, Tur.
Nigellæ alterum genus, Cord. hist.
Melanth. Ger. sativum simplici flore, Clus. hist.
Nigella, Ges. nostra, Ang. altera, Cæs.
Melanth. Damascenum semine pallido.

Semine est nigro, aliquando pallidè flavente: semine luteo in horto habuimus: rarius candido reperitur.

VI. Nigella flore minore pleno & albo.
Cardamomi 3. species, & Nigella citrina, Lac.
Nigella citrina, Ad. flore albo multip. Lob. Lug.
Nigella flore candido, Cæs.
Semen ex Oriente adfertur, inter Cardamomi genera, & Nigella citrina dicitur, Cæs.
Melanthium citrinum multiflorum, Taber. sub Damasceno, Ger. ico.
Melanthium pleno flore, Clus. hist.
Melanth. sive Nigella flore pleno, albo, Cam.
Nigella peregrina flore multiplici, Eyst.

VII. Nigella Cretica.
Melanthium simplici flore, Creticum, Clus. hist.

Hujus descriptionem in Phytopinace sub 6. in Prod. sub. 2. & in Matthiolo cum figura exhibuimus: in Tabern. nostro figura sub titulo Nigellæ flore pleno, malè posita fuit.

VIII. Nigella Cretica folio fœniculi.
Melanthium peregrinum sive Creticum, Ponæ in Baldo Ital.

SECTIO QUARTA.
UMBELLIFERÆ.

CUMINUM; FOENICULUM; ANETHUM; MEUM; PYRETHRUM; FERULA; THAPSIA; TURPETUM; PEUCEDANUM; Daucus; Pastinaca tenuifolia; Gingidium; Chærophyllum; Scandix; Caucalis; Apium; Sison; Sion.

CUMINUM.

Κύμινον Dioscoridi l. 3. c. 68. Theoph. 7. hist. 4. at Plinio l. 19. c. 8. & l. 20. c. 14. & 15. Cuminum.

Genera: Dioscoridi sativum est, cui Aethiopicum, quod Hippocrates regium vocarit, præfert: secundum locum tenet Aegyptium, reliqua sequuntur. Est & sylvestre: alterum, capitulis in cacumine rotundis: alterum, quod à singulis floribus, cornicula in sublime erecta promit. Theophrasto genera plura sunt: quare Plin. l. 20. c. 15. Sativum est & sylvestre, Aethiopicum & Africanum: at l. 19. c. 8. alterum sylvestre rusticum vocatum, alijs Thebaicum: Aethiopico, Africoq; palma est: quidam huic Aegyptium præferunt.

I. Cuminum semine longiore.
Cuminum sativum, Brunf. Trag. Matth. Lac. Cord. hist. Lob. Cast. Lugd.
Cuminum, Tur. Lon. Ad.
Cumin. Officin. Cumini syl. 1. genus Diosc. Cæs.
Cyminum, Ang. Cord. in Diosc. (cui & Cyminum Romanum) Tab. sativum, Cam.
Cuminum Æthiopicum, Carnabadium Cassi Bassi & Myrepsij, Guil.

II. Cuminum semine rotundiore & minore.
Cuminum dulce Melitensibus.

Hujus plantam non vidim⁹: at cum Dalechampij in Plin. l. 20. c. 15. notus legissemus, ex Melita duplex Cuminum, utpote acre & dulce adferri: & apud Megiserū in Melitæ descriptione, idem invenissemus, ejus nomine ut haberemus laboravimus: quare, utriusq; semen è Melita insula transmissum fuit: alterum oblongum, acuminatum, coloris sordidi, graveolens & sapore acri, cui Cimonagero, i. e. Cuminum syl. inscriptum erat: quod cum Cymino Æthiopico officinarum convenit. Alterum verò multò minus, Aniso simile, candicās, gustus lenioris & subdulce, quod nomine Cimonagero dulce, missum. Apud Melitenses copiosè seritur, ad panem condiendum & ad mercaturam cum eo exercendam.

III. Cuminum sylv. capitulis globosis.
Cuminum sylv. 1. Matth. Lugd. Cast.
Cuminum sylv. Ang. Dod. Ad. Lob. ico. Ger.
Lago chymeni, id est, leporis cubile in insula Lemno, Bellon.
Cymin. syl. sive erraticum, Tab. syl. globos. Cam.

FOENI-

FOENICULUM.

MÁραθρον Dioscoridi, l.3.c.81. ἀπὸ τοῦ μαραίνεσθαι, à marcescendo, quod ejus cum inaruerit, ad condienda plurima, multus usus sit. Plinio, l. 19. c.9. Fœniculum anguibus gratißimum, ad condienda plurima cum inaruit: & l.20.c.23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu senectam exuendo, oculorumq́ aciem succo ejus reficiendo. Latinis Fœniculum, quod satum magno cum fœnore semen reddat: vel potius Græcorum imitatione, quod quasi fœnum in hyemes arefactum ac marcidum reponatur.

Genera: Dioscoridi est sativum, sylvestre, quod ἱππομάραθρον & duplex est: alterum semine magno, Cachri simile; aliud semine Coriandri. Idem Plinius, l.20.c.23.

Recentioribus est vulgare sive sativum, dulce, rotundum, & erraticum, sive Hippomarathrum.

I. Fœniculum vulgare Germanicum.
Fœnicul. Brunf. Trag. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Diosc. Tab. commune. Gesſ. hor. vulgare, Ger.
Fœnicul. syl. cujus semen exilius & acrius, Cæs.
Fœniculum nostrum vulgare, quibusdam Hippomarathrum putatum, Cam. hort.

Huic accedit Mediolanense, quamvis vulgato Germanico gratius sit.

Variat foliorum colore: nam commune folijs est virentioribus, altera subnigricantibus, rubentibus, aliàs non differens: quare Fœniculum 1. & 2. facit Dodonæus.

II. Fœniculum vulgare Italicum semine oblongo gustu acuto.
Fœnicul. Matth. Lac. Cast. vulgare, cujus semen pallidum sive luteum oblongum, Lugd.
Fœniculum acre, Ang.

III. Fœniculum dulce.
Fœniculum dulce, Matth. Lac. Ang. Gesn. hort. Ad. Cast. Ger. desc.
Fœnic. 3. Dod. solo sapore à primo distinctum.
Fœnicul. sive Marath. vulgatius dulce, Ad. Lob.
Fœnicul. hort. semine crasso in rotunditate oblongo, Cæs. quod anno secundo in sylv. transit.
Fœnicul. dulce semine majore, gustu anisi, Lug.
Fœniculum Romanum cujus semen pallidè luteum, Tab. quod tertio anno in cōmune transit.
Fœniculum Italicum fortè hort. veterum, quod etiam in nostrum transit. Cam. ep. Matth.
Fœniculum majus, Eid. hort.

Hoc semine est vel rotundiore, quod Romanum & Florentinum dicitur: vel in rotunditate oblongo, quod omnium gratissimum & dulcissimum, & Bononia adfertur.

IV. Fœniculum semine rotundo minore.
Fœniculum rotundum, Tab. vulgare, Ger. ico.

A vulgato sapore & odore non differt, sed humilior est, umbella candida, semenque vulgari minus & Carui forma.

V. Fœniculum sylvestre.
Fœniculum erraticum, Matth. Lac. sponte virens in agris Narbonensium, Adv.
an Hippomarathrum, Ang.

VI. Hippomar. Creticum: de quo in Prod.
an Hippomarathrum cujus semina magna cachry similia, Hon. Belli ep. 1. ad Clus.

VII. Chaa, herba in Japonia, ex cujus pulvere decoctum preciosum parant, & hospitib. dignioribus propinant: & olla in qua hujus herbæ decoctio facta, in eo apud ipsos precio, in quo apud nos Adamantes sunt: Linscot. par. 2. Ind. Orient. cap. 28.

ANETHUM.

A'Νηθον Dioscorid. l.3. c.67. παρὰ τὸ ἀνευθεῖν, quod cito crescat: Theoph. 1. hist. 18. cui 7. hist. 4. plura ejus genera, quæ non recenset. Plinio l. 20. c.18. Anethum.

I. Anethum hortense.
Anethum, Brunf. Trag. Matthiol. Fuch. Tur. Dodon. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Ang. Laç. Ad. Lob. Cast. Lon. Cæsalp. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Absinthium dulce, Pundect. Monach. in Mes.
Toxites.

II. Anethum sylvestre majus.
Aneth. syl. grandius sativo, folijs fœniculi Cæs.

III. Anethum sylv. minus: in Prod. desc.

MEUM.

MΗ'ον ἀθαμαντικὸν ἢ μεῖον, Meum Athamant. Diosc. l.1. c.3. Similiter à Plinio, l.20. c.23. nominatum, Meu, scribit, in Italia non nisi à Medicis seritur, & ijs admodum paucis. Duo genera ejus (Macedonicum scilicet & Hispan. non quidem ea duo diversa genera sunt: cæterum ijs in locis plurimum gignitur: hæc

addit ex Dioscoride Dalechampius in notis) nobilius, Athamanticum vocant, illi, tanquam ab Athamante inventum; hi, quoniam laudatissimum in Athamante (monte Phthiotidis Thessaliæ) reperiatur.

I. Meum folijs anethi.
Daucus Creticus, Trag. Fuch. vel alpinus, Gesn. col. Lob. ico.
Meum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. (cui & Anethum sylv.) Dod. Ad. Lob. Cast. Cæsalp. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Libanotidis 1. genus, & Fœniculus porcinus, Dod. gal.
Seseli Creticum, Fuch. ico. Lon.
Tordylion, Cord. in Diosc. & hist.
Daucus, Cast. ico.
Meum vulgare tenuifolium, Clus. hist.
II. Meum Dauci Cretici facie.
Meum aliud, Lugd.
III. Meum alpinum umbella purpurascente.
Muttellina vulgo in alpibus, Caros vel Daucus alpin. videtur, Gesf. hor. & frac. Cam. ep. Matth. an Daucus montanus, Clus. pan. & hist.
IV. Meum latifolium adulterinum.
Meum secundum, Matth. ed. secunda.
Meum spurium alterum Italicum, Lob. Lugd.
Meum adulterinum, Tab.

PYRETHRVM.

Πύρεθρον *Diosc. l.3. c.86. ab igne nomen habet, ob radicis ejus fervorem igneum. Salivaris Romanis, quod mansa Salivam eliciat. Apud Plin. l.28. c.9. Pyrethri nomen solum habetur.*

I. Pyrethrum flore bellidis.
Pyrethrum, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Lac.
Pyrethum Germanicum, Gesn. hort.
Pyreth. alter. Matth. Lugd. Cæs. Cam. primum, (Tab.
Pyrethrum majus, Lon. verum, Cast.
Pyrethrum Officinarum, Ad. Lob. Ger. Eyst.
II. Pyrethrum umbelliferum.
Fœniculum montanum, Trag.
Pyrethrum verum, Matth. Lugd.
Pyrethrum Italicum, Gesn. hort. ap.
Pyreth. alterum, Ad. Lob. Cast. Tab. sylv. Ger. an Pyrethrum, Cæs.
Saxifragæ species, Dod. 8.
Pyrethrum Dioscoridis 1. Cam.
Umbella variat, quæ alba: at Patavino in horto luteâ, longioribusque folijs, collegimus.
III. Pyrethrum folijs anethi.
Pyrethrum Gesneri, Lugd.

FERVLA.

Νάρθηξ *Diosc. l.3. c.91.* νάρθηξ καὶ ναρθήκιον, *Theoph. 6. hist. 2. id est, Gaza interprete, Ferula & Ferulago. Plin. lib.13. cap.22. Ferula.*

Genera duo Ferulæ Plinio: Nartheca Græci vocant, in altitudinem assurgentem. Nartheciam verò semper humilem: & Ferula sine dubio est Thapsia, sed sui generis &c. Et l.20. c.23. Ferula, quæ ab uno caule dividitur in cacumine, fœmina putatur.

I. Ferula fœmina Plinij.
Ferula, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab. (Cam.
Ferula mas, Cæs.
Libanotis prima Diosc. ferulacea, Gesn. hort.
II. Ferulago latiore folio.
Ferulago, Gesn. Dod. Cam.
Ferula galbanifera, Lob. Lugd. Tab.
Ferula fœmina, Cæs.
Quibusdam Narthecia Theoph. & Thapsia Dioscoridis.
III. Ferulago tenuiore folio.
Narthecium Theoph. Ferulago Gazæ, Lugd.
Ferulago, Tab.

THAPSIA.

Θαψία, *quòd in Thapso, ejus nominis Insula primum inventa, Diosc. lib.4. cap.157. quæ tota natura Ferulæ similis: meminere Thapsiæ Theoph 9. hist.8. & Plin. l.13. c.22.*

I. Thapsia maxima latissimo folio.
Thapsia 3. Clus. hisp. & hist.
II. Thapsia latifolia villosa.
Thapsia latifolia, Clus. hisp. Tab.
Tapsia 1. Clus. hist.
Seseli Peloponense majus, Lob. peloponense ut putatur, Dod.
Seseli peloponesiacum 1. Tab.
Seseli peloponense folio cicutæ, Ad. Lugd.
III. Thapsia folijs libanotidis fœtidissima.
Tuero, Clus. hisp.
Thapsia 4. Clus. hist.
IV. Thapsia fœniculi folio.
Thapsia Diosc. Ad. Lob. Lugd.

Thapsia 2. vel tenuifolia, Clus. hisp. & hist.
Thapsia angustifolia, Tab. tenuifolia, Ger.
V. Thapsia carotæ folio.
Thapsia, Matth. Ang. Lon. Lug. Cast. Cæs. cui & Turbit album Mesuei.
Thapsia major, Cord. hist.
Thapsia vera & Turbith montis Gargani, Ges. hort.
Thapsia vulgaris carotæ effigie, Ad. Lob.
An hæc Ferula Sagapenifera.

Huj. radix sæpè pro Costo, magno errore venditur, uti supra inter Costi genera ostensum fuit.

TVRPETVM.

Turbith vox Arabica est, ab Avicenna & alijs usurpata, quámvis aliqui à turbando deducant, quòd propter magnam violentiam, purgando corpus turbet. Duplex est, aliud Arabicum, aliud Indicum. Arabicum, Mesueo 2. simpl. est radix herbæ, folia Ferulæ minora ferentis & lacteo succo turgentis: quæ sanè causa, cur alij Pityusæ, alij Alypi, nonnulli Tripolij Græcorum radicem esse voluerint: cujus genera varia Mesueo, domesticum, sylvestre, magnum, parvum, album, nigrum & flavum. Indicum, radice non est magna, nec longa, caule hederæ modo per solum extenso, digiti craßitudine: folijs & floribus Altheæ similibus, cujus tantum caulis pars inferior juxta radicem gummosa, utilis est, Acosta, Frag. Dodonæo ex Garzia monentibus. Quare hoc ab eo, quo in Officinis vulgo utuntur, longe aliud est, monente etiam Clusio in Garziam. Idcirco inter se differre volunt, Turbith Avicennæ, & Turbedh aut Tarbadh.

I. Turpetum Arabum, seu Turbit Officin.
Turbit Mesuæi, Matth.
Turbitum sive Turbit Arabum, Cord. hist.
Turbith Alexandrinum, Ad. Lob. ico. Ger. Cast.
Tripolium Diosc. si Serapioni credimus, nil aliud est quam Turbith, Cord. in Diosc.
Turpetum Mesues, tithymalli myrsinitis radix, Bras. at Fuch. Thapsiæ radix.
Turbith. Off. & Hispaniæ officinæ, Thapsię radice pro Turpeto legitimo utuntur, & multis per Europam locis, Scammoneæ radicem concisam pro Turpeto legitimo ostendunt, Clus. in Turpetum, Tab. (Garz.

Addit Fragosus Turbit aliud genus, à paucis annis in Officinis usitatum, quo vocitent de la Tierra, quod quarundam arundinum radicem esse dicant.

II. Turpetum repens folijs Altheæ, vel Ind.
Turbith Garziæ, Acostæ, Trag. Dod.
III. Pseudoturpetum Garganicum.
Turpetum, quod potius Pseudoturpetum dixeris, ex Gargano Apuliæ monte duplex, unum de Thapsiæ, alterum de Pityusæ radicibus, impostores concinnant, Garz.
Turbith ex Apulia, turbith non est, sed ex lactarijs, & secundum aliquos Thapsia, Acostæ.

PEVCEDANVM.

Πευκέδανος Dioscorid. l.3. c 92. Theoph. 9. hist. 14. etsi sint qui velint, nomen ab amaritudine sortitum esse, tamen à πευκῆ, quæ Lat. Pinus, dictum videtur, cùm hujus folia cum Pini folijs similitudinem quandam habeant: unde & Pinastellum aliquibus nominatur. Peucedanum Plin. lib. 25. c. 9.

I. Peucedanum majus Italicum.
Peucedanum, Matth. Ang. Lac. Lugd. Cæs. Cast. & hist. Gesn. hort. Tur. Ad. Lob. (cui & Fœniculum porcinum) Lon. desc. Lugd. Ger. Tab. cui & cauda porcina.
Peucedanum Italicum, Tab.
Peucedanum majus Italicum, Lobel. Lugd. majus, Ger.
Peucedanum folijs longioribus, Dod.
II. Peucedanum Germanicum.
Peucedanum, Trag. Fuch. Dod. Cord. in Diosc.
III. Peucedanum minus.
Saxifraga 3. Matth. Lugd. Cast.
Saxifragum, Lac.
Peucedani facie pusilla planta, Lob. ico.
Peucedanum Pannonicum, Clus. pan. & hist.

DAVCVS.

Δαῦκος Diosc. lib. 3. cap. 83. Daucus, Daucum, & Daucium Latinis.

Genera tria Diosc. primum Creticum folijs fœniculi: alterum apio sylvestri simile: tertium folijs Coriandri. Diocles verò, l. 3. de salub. quartum addidit nempe Staphylinum. Plin. l. 25. c. 9. ait. Dauci genera quatuor, Petronius Diodotus fecit, cùm sint differentiæ duæ: probatißimum in Creta fœniculi similitudine: alterum

folijs Coriandri: si tertium genus facere libeat, est simile Staphylino, quod Pastinacam erraticam appellant. Idem, lib.19. cap.5. Pastinacæ quartum genus, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon, cujus genera etiam quatuor fecere. De Dauco Theophrasti capite sequenti.

I. Daucus folijs fœniculi tenuissimis.
Daucus 1. Matth. Lugd.
Daucus, Lac.
Daucus Cretensis verus Diosc. Ad. Lob.ico.Ger.
Daucus Creticus, Cast. desc. Gesn.Tab.

II. Daucus alpinus multifido longoque folio, sive montanus umbella candida.
Daucus Creticus, Gesn. hort. Cam. ep. Matth. & hort. Clus. pan.
Daucum montanum, Cæs.

Variat aliquantum: nam qui in Baldo, folijs est brevioribus compactioribus: qui verò in Helvetiorum alpib. & monte Wasserfall/ longioribus & rarioribus: & hujus Gesn. in ap. meminit, quem cum eo in Baldo eundem, aut certè similem, & earundem virium scribit.

III. Daucus mont. multifido breviq; folio.
Saxifraga Pannonica, Clus. pan. & hist.

IV. Daucus montan. multifido folio Selini semine.
Selinum mont. pumilum, Clus. pan. & hist.
Oreoselinum, Tab. ico. Ger. tertium, Tab. fol.

V. Daucus mont. apij folio major.
Daucus 2. Trag. (cui & Seseli 2.) Matth. Lugd.
Dauci 3. genus, Fuch.
Libanotidis alterum genus, Dod. gal. Lugd.
Libanotis nigra Dodonæi, Gesn. hort.
Seseli peloponense, Fuch.ico.Gesn.hort.Cam.
Elaphoboscum nigrum, Lon.
Saxifragia Venetorum, Ad.
Daucus Selinoides 2. Ad. Lob.
Seseli pannonicum 2. Clus. pan. ico. 2. montanum, Eid. hist. ico.
Libanotis nigra, communiter Cervaria nigra, Thal.
Libanotis Theoph. nigra, Tab. Ger.

Varietas: 1. est folijs pallidè virentibus & splendentibus. 2. folijs latioribus, forte ob culturam, quam Pseudo-costum Cortusus nominabat. 3. folijs minus divisis, supina parte dilutius virentibus & aliquantulum splendentib. prona subcinereis, quam Cervariæ nigræ nomine, Lipsiâ D. Jungermannus misit.

VI. Daucus mont. apij folio minor.
Apium mont. & Oreoselinum nigrum, Ges. hor.
Dauci secundi Selinoidis varietas, sive Selinoides Cordi, Lob. obs.
an Daucus Selinoides latifolius, Cord.
an Apium sylvaticum, Thal.

VII. Daucus mont. apij folio albicans.
Seli 2. mont. pannonicum, Clus. hist. desc.
Seseli peloponensis Jenensium nomine, D. Jungermannus misit.

VIII. Daucus mont. apij folio flore luteo: qui 1. in Prodromo.

IX. Daucus prat. apij folio: qui 2. in Prod.

X. Daucus campestris apij folio.
Dauci 2. genus Dalechampij, Lugd.
An fortè Pimpinella Saxifraga.

XI. Daucus petroselini vel coriandri folio.
Bunium Dalechampij, Lugd.

XII. Daucus Cret. nodosus umbella lutea.
Daucus 3. Cret. Belli, Ponæ & ep.1. ad Clus.

XIII. Daucus pratensis millefolij palustris folio.
Daucus prat. Dalechampij, Lugd.

Hic folijs & umbellâ, quæ tamen alba est, cum Millefolio aquatico Matthioli convenit, folijs tamen inferioribus, Coriandro similibus, exceptis.

PASTINACA.

Σταφυλῖνος Diosc. l. 3. c. 59. fortè à colore uvæ nigricantis, cujus coloris, unius radix est: qui sylvestris, in cujus umbellæ candidæ medio, exiguum quid coloris purpurei, cernitur: & etiam sativi meminit. Δαῦκος Theophrasto (Pastinacam Gaza vertit) 9. hist. 15. cui Daucus specie Lauri, colore croci apud Archades nascitur: & in Patrensi agro præstantior cæteris: huic vis calefactoria est, radix nigra: & c. 22. Daucum agro Spartensi Achajæ laudatissimam referunt: naturâ calefactoriam, radice nigram.

Pastinacæ (quæ à pascendo dicta videtur, cum corpus alat) nomine, Latinis quatuor plantas significari, Plin. l. 19. c. 5. ostendit; Pastinacæ, inquit, unum genus agreste, spontè provenit. Staphylinus Græcè dicitur: alterum seritur radice, vel semine: est & quartum genus in eadem similitudine Pastinacæ, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon: at l. 20. c. 5. Staphylinus, pastinacam erraticam appellant.

Duplex

Duplex est Pastinaca, tenuifolia & latifolia: de tenuifolia tam sativa, quàm sylvestri nunc: de latifolia, sectione quinta.

I. Pastinaca tenuifolia syl. Dioscoridis, vel Daucus Officinarum.
Daucus agrestis, Gal. de alim.
Pastinaca erratica, Plinio, Fuch. Cord. in Dioscorid. Tab.
Staphylinus sylv. Trag. Dod. gal. Cæs.
Pastinaca sylv. Matth. Lac. Lon. Cast. Lugd. syl. tenuifolia, Dod. Ger.
Daucum Officin. usitatius, Ad.
Pastinaca sylv. genuina Diosc. Lob.
Pastinaca 2. Tur. 4. Plinij, Cam.
Dauci 3. genus, Dod. gal. Thal.
Daucus vulgaris, Clus. hist.

Differt magnitudine & parvitate: sic & ratione umbellæ, in cujus medio aliquando macula purpurea, subnigráve, aliquando crocea: folijs etiam, aliquantum latioribus, in altera multò tenuioribus: quare Thalius illam, Daucum 3. Dodonæi, hanc verò Daucum 3. tenuifolium nominat.

II. Pastinaca tenuifolia syl. umbella majore.
Pastinaca sylv. daucoides Apula, Col.

Umbellâ est majore, obscure purpurascente, quæ non in totum, ut in priore, conglobatur.

III. Pastinaca sylv. hirsuta echinato fructu.
an Daucus angulosus, Cordi hist.
Daucus λασιόκαυλος. id est, hirsuto caule, Thal.

IV. Pastinaca syl. angustifol. fructu echinato.
Pastinaca echinophora Apula, Colum.

Hanc ad D. Columna accepimus.

V. Pastin. tenuif. sativa radice lutea, vel alba.
Staphylin. sativus & Daucus domesticus, Gal.
Staphylinus 1. & 2. Trag. luteus, Dod. gal.
Siser, Lac. alterum, Matth. Tab.
Carota crocea malè Siser, Guil.
Pastinaca sativa 1. Fuch. sativa flava, Lon.
Pastinaca sativa 1. & 2. Tab.
Pastinaca radicibus luteis, vel albis, Ges. hor.
Pastinaca sativa Diosc. Lob. Cord. in Diosc.
Pastinaca tenuifolia sativa, Dod. Ger.
Carotta vulgaris radice flava, Ad.
Carota radice buxei coloris, Cæs. ex albo flavescens, Cast. nostra lutea, Cam.
Pastinaca 3. Daucus Staphylinus altilis & hortensis, vulgo Carotta, Cam. hor.

Variat solùm radicis colore, quæ vel alba, vel pallidè lutea, vel lutea est.

VI. Pastinaca tenuifolia sativa, radice atrorubente.
Staphylinus sativus Dioscoridi.
Daucus radice nigra, Theophrasti.
Pastinaca sativa, Plinij.
Staphylinus 3. Trag. niger, Dod. gal.
Carota, Matth. altera, Lugd. radice sanguinei coloris, Cæs. radice rubra, Cast.
Pastinaca sativa altera, Fuch. prima, Tur. sativa rubens, Dod. Tab. atrorubens, Lob.
Daucus niger Theoph. Carotta vulgaris, Ad.
Pastinaca radicibus purpureis, Ges. hor.
Been rubrum & album, an Daucus sativus & sylv. Galeni, Ang.
Carota Italis radice rubra & alba, Been rubri & albi ἀντιβαλλόμενα esse volunt aliqui, non malè, Camer.

GINGIDIUM.

Γιγγίδιον Dioscorides lib. 2. cap. 167. herbam sylvestri Staphylino similem dicit: & Plin. lib. 20. cap. 5. Gingidium similimum Staphylino.

I. Gingidium folio fœniculi.
Gingidium Dioscoridis, Ravv. Lugd. ap.
Gingidium Syriacum, Cam.

II. Gingidium umbella oblonga.
Seseli, Trag. ico.
Visnaga, Matth. Ad. Lob. Lugd. Cast. & Pastin. sylv. major.
Gingidium, Ang. Cord. in Diosc. & hist. Dod. gal. Clus. hist. cui & Bisnaga.
Seseli Massiliense, Fuch. Dod. gal. ico.
Dauci genus tertium, Fuch. ico.
Cumini sativi alterum genus, Cæs.
Gingidium alterum, Dod. tertium, Tab.
Gingidium Hispanicum, Ger.

III. Gingidium folijs Chærefolij.
Gingidium, Matth. Lugd. Cast. primum, Tab.

IV. Gingidium folijs Pastinacæ latifoliæ.
Gingidium folijs Bauciæ Syriacum, Lob. Lugd.
Gingidium primum, Dod. secundum, Tab. (& latifolium) Ger.

CHÆROPHYLLUM.

Chærophyllum Columella habet: an Plinij l.19.c.8. sit Cærephyllum, quod Pæderota Græci vocitent, propter brevitatem asserere non licet: & potius ejusdem Anthriscus, lib. & cap.22. fortè Theophr.7.hist.7. σιβασινὸν, Enthusicum Gaza vertit. Ὀρεοσέλινον Dioscoridis quibusdam videtur.

I. Chærophyllum sativum.
Cherefolium, Brunf. Dod. sativum, Trag.
Cerefolium, Matth. Cast. Lugd. vulgare, Ger.
Cerefolium, Ang. Dod. gal. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Gingidij species) Cæs. Cam. Tab.
Oreoselinum, Ang. & Cæs. putant.
Gingidium, Fuch. Tur. Lac.
II. Chærophyllum sylvestre.]
Dauci sylv. genus, Ges. ap.
Daucus sepiarius, Ges. col.
Anthriscus Plinij, Lugd.
Cerefolium sylv. Tab. Apium sylv. Ger. ico.
III. Cærophyllo nonnihil similis.
Perchepier (i.e. Saxifraga) Anglorum, Ad. Lob. (Lugd.
Scandix minor, Tab.
Alchimilla montana minima, Col.

SCANDIX.

Σκάνδιξ Dioscoridi lib.2. cap.168. sylvestre olus est, quod Gingidio subjungit: Theophrast.7. hist.8. Plinio lib. & cap. 22.

I. Scandix umbella ex apicibus coagmentata.
Scandix, Lugd.
II. Scandix semine rostrato vulgaris.
Pecten Veneris, Matth. Ang. Ges. hor. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Ger,
Scand. Dod. Lac. Cord. in Dios. Ges. h. Cæs. Tab.
Pecten Veneris, ἀγριοκαύτζινα vulgo dicitur, Hon. Belli ep. 1. ad Clus.
III. Scandix Cretica major: quæ 4. in Phytopin. prima in Prod.
IV. Scandix Cretica minor: quæ 3. & 5. in Phytopin. at. 2. in Prod.
Anthriscus Plinij, Clus. hist.
Antriscus vulgo τζιλιμονίδια, quod vulvæ purgamentum significat, cum Venerem excitet, Hon. Belli ep. 1, ad Clus.
an Scandix legitima quæ καύτζινα ἢ σπανδλινὶ quæ comeditur, Eid. l. 1.
Anisomarathrum Apulum, Colum. & Clus. histor. ap. alt.
an Apium sylv. Dalech. Lugd.
Duplex est odora & inodora.

CAUCALIS.

Καυκαλὶς apud Dioscorid. lib.2. c.169. Scandicem sequitur, quam aliqui Daucum sylv. nominent. Plin. lib.21. c.15. secutus Dioscoridem, inter Olera recensuit.

I. Caucalis maxima Sphondilij aculeato semine.
Caucalis major, Clus. hist.
II. Caucalis lato apij folio.
Caucalis, Matth. Lac. Cast. Lugd.
an Caucalis, Cord. in Diosc.
Daucoides majus, Cord. hist. Thal.
Caucalis vulgatior, Ad.
Caucalis flore rubro folio latiore, Lob.
Caucalis rubello flore, Clus. hist.
Gingidium, Cæs.
III. Caucalis arvensis echinata latifolia.
Echinophora major platyphyllos purpurea, Colum.
an Caucalis saturè rubente flore, Clus. hist.
IV. Caucalis arvensis echinata magno flore.
Lappa agrestis, Trag.
Lappula canaria Plinij, Ang.
Caucal. Dod. (& Daucus syl.) Ges. hor. Tab. Ey.
Caucalis alia vulgaris, Lugd.
Caucalis albis flor. vulgaris, Lob. Ger. albo flore proximè ad Dioscoridis accedens, Clus. hist.
Caucalis coronata umbella, Cam.
Tribulus sylv. & Lappa campestris, Lon.
Myrrhis lappa Dalechampij, Lugd.
Dauci genus arvense, Ges. cat.
Daucus ἀκανθόκαρπος seu ἐχινόκαρπος, sive ξανθιόκαρπος minor, Thal.
Echinophora πυκνόκαρπος, an Gingidium Dioscor. Col.
V. Caucalis arvensis echinata parvo flore & fructu.
Caucalis flore minuto, Cam.
an Echinophora 3. leptophyllon purpurea, Col.
VI. Cau-

VI. Caucalis Monſpeliaca echinato magno fructu.
Lappa boaria Plinij, Lugd.
Caucalis ſecunda, Tab.
Daucus ἐχινόκαρπος, aut ξανθιόκαρπος major, Thal.
Echinophora alt. aſperior πλατύκαρπος, Col.

VII. Caucalis ſemine aſpero floſculis rubentibus.
Daucoides minor, Cord. hiſt. Thal.

VIII. Caucalis nodoſo echinato ſemine: quod. 7. in Phytopin. at. 1. in Prod. & in Matth. noſtro depictum.
Scandix, Colum.

IX. Caucalis peregrina ſemine rugoſo.
Caucalis Hiſpanica, Cam. Cluſ. hiſt.
Gingidio congener, Cæſ.

X. Caucalis tenuifolia montana: quæ 2. in Prodr.

XI. Caucalis pumila maritima.
Caucalis pumila, Cluſ. cur. poſt.

XII. Caucalis folio peucedani.
Caucalis, Anguil. Ad. Lob. tertia, Tab.
Caucalis Anglica, Eid.
Caucalis Penæ, Lugd.

APIUM.

ΣΕ'λινον Dioſcorides l. 3. capitibus ſex 74. & ſeq. propoſuit; hortenſe, ἐλαιοσέλινον, in humidis: ὀρεοσέλινον in montoſis: πετροσέλινον in Macedonia: ἱπποσέλινον: tandem σμύρνιον in Cilicia proveniens. Theoph. 1. hiſt. 4. de Selino egit, cujus plura eſſe genera 6. cauſ. 22. ſcribit: hæc 7. hiſt. 4. inter ſe cùm folijs, tùm caulibus differunt: aliud enim folio ſpiſſo, criſpo, denſoq; : aliud rariore, latioreq;, cauleq; majore: horum iterum aliud candidi caulis, aliud purpurei, aut verſicoloris. Plinius lib. 20. cap. 11, de Apio, Hippoſelino, Eleoſelino, & Oreoſelino: & cap. ſeq. de petroſelino & buſelino egit.

I. Apium hortenſe, ſeu Petroſelinum vulgo.
Selinon ſeu Apium, Theoph. & Dioſc. Apium mas, Plinij.
Petroſelinum, Brunf. Trag. Cord. in Dioſcor. Anguil.
Petroſelinum vulgare ſeu ſativum, Lon.
Petroſelinum ſylv. Fuch. ico. vulgo Apium veterum, Geſ. hort.
Oreoſelinum, Fuch.
Apium hortenſe, Matth. Lac. Dod. Ad. Lobel. Caſtor. Ger. (hor.
Apium commune, non rectè Petroſelinum, Geſ.
Petroſelinon vulgi, petroſelinum verum priſcorum, Guil.
Apium domeſticum, Cæſ. ſativum, Tab.
Apium ſativum vulgare ſive Petroſelinum, Col.

II. Apium vel Petroſelinum criſpum.
Petroſelinum criſpum, Cam.
Apium hortenſ. criſpatum, Ad. Lugd.
Apium criſpum vel multifolium, Tab. Ger.
Apium ſativum Sardum, Col.

III. Petroſelinum Creticum.
Agriopaſtinaca vulgo in Creta, Belli ep. 5.
Duplex eſt, colore corticis radicum tantum differens: nam unius rufus, alterius niger conſpicitur.
Buſelinon fortè Plinij l. 20. c. 12.

IV. Apium hortenſe latifolium.
an Apium verum, Ang.
an Apium ſativum Anglicanum, Col.
Hoc in Phytopinace, Matth. & Prodr. deſcripſimus.

V. Apium montanum folio tenuiore.
Petroſelinum Dalechampij, Lugd.
an Petroſelini ſuccedaneum, quod in Apulia Anethum ſylv. dicitur, Col.

VI. Apium montanum folio ampliore.
Oreoſelinum ſive Veelgutta, id eſt, multibona, Dodon.
Oreoſelinum, Ad. Lobel. (ſive Petroſelinum) Cluſ. hiſt. Ger.
Oreoſelinum primum, Tab.
Apium montanum, Caſt. Lugd.
Variat ratione loci, nam folijs tenuius diviſis, in noſtris pratis udis Michelfeldæ reperitur.

VII. Apium ſylv. lacteo ſucco turgens.
Apium ſylv. Dod. Lugd.
Daucus paluſtris, Geſn. hort.
Olſenichium, Cord. hiſt. Thal.
Thyſſelinum Plinij, Lob.

VIII. Apium montanum nigrum.
Oreoſelinum Pariſienſium, Lugd.

IX. Apium peregrinum folijs ſubrotundis.
Selinum peregrinum 1. Cluſ. hiſp. & hiſt.
Saxifraga tertium, Cæſ.
Daucus tertium Dioſc. 2. Plinij, Col.

X. Apium peregrinum cicutæ folio.
Selinum peregrinum 2. Cluſ. hiſp. & hiſt.

Oreoſelinum aliud, Lugd.

XI. Apium paluſtre, & Apium Officinarum.
Apium, Brunſ. Fuch. Lon. vulgare, Trag.
Apium paluſtre, Matth. Fuch. ico. Geſ. hor. Lac. Caſt. Lugd.
Apium ſativum & paluſtre, ſola cultura differens, Cord. in Dioſc. & hiſt.
Eleoſelinum, Tur. Dod. Lob. Ger. ſpontan. Col.
Paludapium, Ad. Tab.
Apij aliud genus, Cæſ.

XII. Apium Macedonicum.
Petroſelinum Macedonicum, Matth. Ad. Lob. Dod. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Apij alterum genus peregrinum, Cæſ.
Daucus ſecundus Dioſcoridis, Col.

XIII. Hipposelinum Theophr. vel Smyrnium, Dioſcor.
Petroſelinum Alexandr. Trag. Macedonicum verum, Ger.
Smyrnium, Matth. Cord. in Dioſ. Geſ. hor. Caſt. Lugd. Cam. Col. qui Dioſcoridis vult.
Hippoſelinum, Ang. Dod. Fuch. Lac. Cord. hiſt. Geſ. hor. Ad. (ſive Oluſatrum) Lob. Tab.
Alexander, Tur.
Oluſatrum, Cord. in Dioſc. Geſ. hort. (quibuſdam Petroſelinum Macedonicum) Lon. Cæſ. & Macerone vulgi.

XIV. Smyrnium peregrinum rotundo folio.
Smyrnium Creticum, Matth. Caſt. Lugdun. Camer. Ger.
Smyrnium Creticum putatum, Col. cui Hippoſelinum aliud Dioſc.
Smyrnium, Dod. gal. Ad. Lob. Tab. verum, Geſ. hort. Lugd.
Smyrnium Amani montis, Dod.
Oluſatri alterum genus peregrinum, Cæſ.
Perfoliata altera, Lugd.

XV. Smyrnium peregrinum folio oblongo: hoc in Prodromo deſcripſimus.
Pingit Columna ſub titulo an Hippoſelinon.

S I S O N.

Σίσων Dioſcoridi lib. 3. cap. 64.

Siſon, quod Amomum Officinis noſtris.
Amomum Germanicum, Trag.
Amomum Officin. falsò dictum, Geſ. hort.
Siſon, Ang. Tur. Geſ. hort. Lugd. Tab. Cam.
Sinon ſive Siſon, Cord. in Dioſc. & hiſt.
Petroſelinum Macedonicum, Fuchſij, Dodon. Lon.
Ammi parvum, Geſ. hort.

S I O N.

Σ'ιον Dioſc. lib. 2: cap. 154. ἀπὸ τῦ σέιειν, quod in aquis vacillando, ab aquis præterlabentibus ſuccutiatur: vel potius ab excutiendis calculis. Plinio l. & c. 22. Sion fortè ejuſdem l. 26. c. 8. Laver.

I. Sion ſive Apium paluſtre folijs oblongis.
Sion odoratum, Trag.
Sium, Cord. hiſt. Geſ. hort. Dod. primum minus, Taber.
Sium verum, Matth. Thal. Lugd. cui & Sium Cratevæ majus.
Sij primum genus quod Laver, Fuch.
Laver, Dod. gal. Tur.
Apium paluſtre, Fuch. ico. Geſ. col. Lon. Lugd.
Silaum Plinij, Ang.
Sium ſive Laver Dioſ. Oluſatri folio, ſive aquatica paſtinaca, Ad. Lob.
Creſcione vulgo, Cæſ.

II. Sium latifolium.
Sium majus latifolium vel 3. & Sium medium, vel 2. Taber.
Sium majus, Ger.

III. Sium erucæ folio.
Sium alterum, Dod. Oluſatri facie, Lob.
Sium alterum erucæ folio, Lugd.
Sium majus anguſtifolium, Tab.
Cicuta maxima quorundam, Eyſt.
an Creſcionis alterum genus, Cæſ.

SECTIO

SECTIO QUINTA.

PASTINACA LATIFOLIA; SISARUM; ANGELICA; IMPERATORIA; LASERPITIUM; PANAX; SPONDYLIUM; LIBANOTIS; CARVI; CORIANDRUM; ANISUM; AMMI; PIMPINELLA; Myrrhis; Cicuta & Cicutaria; Seseli; Ligusticum; Bulbocastanum; Oenanthe & Filipendula; Pedicularis seu Fistularia, & Barba Capræ.

PASTINACA LATIFOLIA.

E'λαφόβοσκον *Dioscoridi, lib. 3. cap. 80. & Plinio, lib. & cap. 22. id est, pabulum cervi, hoc enim pabulo cervos serpentibus resistere fama est, Diosc. & Plinio auctoribus.*

I. Pastinaca sativa latifolia.
Pastin. sativa, Trag. Lac. ico. Lug. Gesf. hor. Cam.
Pastinaca vulgaris, Dod. gal. Cæs.
Pastinaca domestica, Matth. Ang. Cast. Ad. Lob.
Pastinaca latifolia sativa Dod. latifolia syl. Ger.
Sisarum sativum magnum, Fuch. Tur.
Siser Dioscoridis, Col.
Elaphobosum sativum, Tab.
II. Pastinaca sylv. latifolia.
Pastinaca, Brunf. sylv. Trag. Ang. Cord. Gesn. hort. Thal. Cam. spontè nata, Cæs.
Siser sylv. Fuch. Tur.
Elaphobosum, Matth. Dod. gal Cast. syl. Lac.
Baucia, Pastinaca syl. Arabum, an Elaphob. Ad.
Elaphosum erraticum, Tab.
Pastinaca sylv. gallica, Cord. in Diosc.
Pastinaca latifolia sylv. Dod.
Spondylium, Ger.

SISARUM.

Σίσαρον *Diosc. l. 2. c. 139. vulgo cognitum, cujus radix elixa, ori grata est. Siser Plinio, l. 19. c. 5. quod olim in Germania cibi causa serebatur, quare eam quotannis à Germanis Tib. Cæsar, Plinio scribente, flagitavit.*

I. Sisarum Germanorum.
Siser, Brunf. Matth. Cord. in Diosf. Gesf. hor. Lon. (Cam.
Siser alterum, Lac.
Siser sativum, Fuch. minus, Tur.
Sisarum, Trag. (& Rapunculus hortensis) Dod. Ang. Ad. Lob. Tab. Ger. majus, Lugd.
Siser Germanicum, Cæsalp. cui Elaphobosum Diosc. & Plinij.
Elaphobosum Dioscoridis, Col.
II. Sisarum Syriacum.
Secacul Arabum & Maurorum sive Pastinaca Syriaca, Rauvv. Lugd. ap.

ANGELICA.

A*Ngelica, quam aliqui ad Smyrnium, alij ad Laserp. sive Silphium Cyrenaicum referunt: etiam S. Spiritus radix dicitur, vel à radicis suavissimo odore, vel à facultate singulari, qua contra venena valet.*

I. Angelica sativa.
Angelica, Brunf. Ang. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Cast. Tab.
Angelica major, Dod.
Angelica sativa, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Lugd. Cæs. Ger.
Angelica odorata, Gesn. col. Cam.
Smyrnium, Cord. in Diosc. & hist.
Laserpitium, Lac.
Variat radice; nostra enim crassior, Bohemica minor & nigricans: illa citius, hæc tardius corrumpitur.
Huc referenda est Angelica Scandiacæ, sive Archangelica Tabernæmontani, quæ umbella est flava, semine rotundiore, & ex Norvegia ac Pomerania adfertur.
II. Angelica sylvestris major.
Angelica sylv. Trag. Matth. Fuch. Dod. Lon. Ad. Lob. Lugd. Thal. Cam. Tab. Ger.
In locis humidioribus, folijs est tenuioribus.
III. Angelica syl. minor sive erratica.
Pycnocomos, Brunf.
Angelicæ vitium (& Osteritium sylv.) Trag. Lon. Herba Gerardi, Dod. Ger.

Elaphobosco similis, Cord. in Dios.
Corchorus quibusdam, Gesn. hort.
Podagraria, Ad. Lob. Cast.
Angelica erratica, Thal. sylv. communis, Cam.
Ægopodium, Tab.
Foliorum incisuris mirè variat.
IV. Angelica sylvest. hirsuta inodora: in Prodr. descripta.
Herba Podagrariæ cognata, Franco.

V. Angelica sylv. montana.
Archangelica, Clus. pan.
Angelica, Cæs. Huc etiam referenda
Angelica minor montana, Tab.
VI. Angelica aquatica.
Archangelica, Lob. Dod. Clus. pan. & hist. Cast. Lugd. Cam.
Angelica aquatica, Gesn. hort. & col.
Angelica altera, Cæs.

IMPERATORIA.

Imperatoria, quæ ob raras & præstantes facultates, sic nominata fuit, inter Laserpitium & Panacem media videtur.

I. Imperatoria major.
Astrantia, Brunf. Ges. hor. & col. Dod. Clus. hist.
Smyrnion hortense, Trag. Gesn. hort.
Laserpitium Germanicum, Fuch.
Laser sive Laserpitium, Tur.
Struthion, Cord. hist.
Ostrutium, Dod. gal. Lon.

Imperatoria, Matth. Gesn. hort. & fra. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Ligusticum, Ang.
Herba rena vulgi, Cæs.
Magistrantia, Cam.
II. Imperatoria minor.
Imperatoria vel Astrantia alpina, Cam. ep.

LASERPITIUM.

Laserpitium, Σίλφιον *Dioscoridi, lib. 3. cap. 94. cujus caulis ferulaceus* μάσπετον *appellatur, folia sunt apio similia, semen verò latum: ex cujus caulibus & radice incisis,* ὀπὸς*, i. e. succus colligitur: quibusdam caulis* σίλφιον*: radix,* μαγύδαρις*, & folium* μάσπετα *dicuntur: sic Theoph. 6. hist. 3. Silphium cujus folium maspetum vocant: Et Plin. lib. 19. cap. 3. Laserpotium, quod Græci Silphion vocant, in Cyneraica provincia repertum, cujus succum Laser vocant: Avicennæ planta Laserifera Altiht dicitur, interpretum aliqui Asam reddunt, fortè voce ex Laser corrupta.*

I. Laserpitium veterum.
Silphion, Dioscoridis & Theophrasti.
Laserpitium, Plinio.
Altiht Avic. Asa quibusdam.

II. Laserpitium Gallicum.
Laserpitium, Ad. Lob. (sive Silphium) Lugd.
Laserpitium Massilioticum, Tab.

PANAX.

Πάναξ*, quasi* πᾶσιν ἄκος*, omnibus remedium adferens, cujus Theoph. 9. hist. 10. genera quatuor: 1. Syriacum: 2. Chironium: 3. Aesculapicum: 4. Herculanum: Chironium, folio rumici simili: Aesculapium, folio Thapsiæ: Herculanum, folio magno & amplo, ut quoquoversus tres palmos perficiat. Dioscoridi, lib. 3. cap. 55. 56, 57. tria genera sunt:* πάνακες ἡράκλειον*, ex quo Opopanax colligitur, folijs ficulneis, quinquepartitis:* πάνακες ἀσκληπιεῖον*, folijs fœniculi:* πάνακες χειρώνιον*, folio amaraci.*

I. Panax Pastinacæ folio, an Syriac. Theoph.
Sagapenum existimatum, Gesn. hort.
Panaces peregrinum, Dod.
Panax altera recentiorum Olusatri aut Pastinacæ folio, Ad. Lob.
Panax Chironium, Lugd. Herculeum 2. Tab.
Panax herculeum majus, Ger.
an Panacis heraclei alterum genus, Cæs.
Σαγάπηνον Sagapenum & Serapinum in Officinis, an hujus fortè lachryma, cum sit plantæ ferulaceæ in Media provenientis, medio inter succum Silphij & Galbanum colore, Dioscor. lib. 3. cap. 95.

II. Panax costinum.
Costus, Matth. Lon. vulgaris, Cam ep.
Costus spurius, Matthioli, Lob. ob. Cam.
Pseudocostus, Matth. Lugd.
Herba costa, Cæsalp.
Panax Chironium Theoph. Cam.
Panaces costinum & Costus Illyricus, Tab.

III. Pa-

III. Panax ſphondylij folio ſive Heracleum.
Panaces Heracleum, Matth. Ang. Geſn. hort. Lac. Caſt. Lugd.
Panax Heraclium Herculea, ſive Heraclia fronde paſtinacæ, Ad.
Panax Heracleum, Lob. Dod. Ger.
Panax Herculeum, Cæſ. primum, Tab.
Sphondylium alterum, Dod. 8.

Floribus eſt albis, luteis dicit Dioſc. tales ſe vidiſſe, Lobelius teſtatur.

IV. Panaci Heracleo ſimilis Ungarica.
Tataria Ungarica, Cluſ. hiſt.
an Baltracan in Tartaria naſcens, Joſephi Barbari.

Hujus radice, Ungari Agriæ vicini, alterius panis penuria veſcuntur: & Tartari, foliorum in aqua decoctum refrigeratum, Vini inſtar bibunt.

SPHONDYLIUM.

Σφονδύλιον folia habet platano ſimilia ad Panacis foliorum effigiem accedentia, Dioſcoridi lib. 3. cap. 90. Spondylion Plinio, lib. 12. cap. 26 & l. 24. c. 6. ſic dictum fortaſſe ob odoris gravitatem, à Spondyle inſecti genere, odoris gravis, ut Pena tradidit.

I. Sphondylium vulgare hirſutum.
Branca urſina, Brunf. Trag. Cord. in Dioſc. (cui & Bupleuron Nicandri) Germanica, Dod. gal.
Acanthus vulgaris ſive Germanica, Fuch.
Sphondylium, Matth. Lac. Geſn. hort. Lon. Caſt. Cæſ. Tab. vulgare, Dod. 8.
Spondylium, Ad. Lob. Dod.

Variat ratione loci, prout in montoſis & planis provenit, hinc duæ apud Tabern. icones: aliquando ita ludit, ut in caulis ſummo, folia ſint breviora quidem, attamen in ternas & quaternas lacinias diviſa. Floribus eſt communiter albis: Sed & purpureis, licet rarius, reperitur.

II. Sphondylium hirſutum folijs anguſtioribus: hoc in Prod. primo loco deſcriptum eſt.

III. Sphondylium alpinum parvum: quod 2. loco in Prodr. deſcribitur.

IV. Sphondylium alpinum glabrum: quod in Phytopinace ſub. 2. in Prodr. ſub. 3. proponitur.

LIBANOTIS.

Λιβανωτὶς, quod radix ὄζει λιβάνε, thus redoleat, duplex eſt, latifolia & ferulæ folio: latifoliæ Theoph. l. 9. c. 12. genera duo fecit, alterum ſterile, alterum fertile, & alterum tam fructu, quàm folio utile, alterum tantùm radice: fructiferum, folium paluſtri apio ſimile, ſed majus, habet: ſterile, folio lactucæ amaræ conſtat. Plin. l. 19. c. 12. de Libanotide confusè egit, ſicut & l. 20. c. 16. cum Conycis miſcuit.

I. Libanotis latifolia major.
Roſmarinus Theoph. Ang.
an Liguſticum alterum, Matth. Caſt.
Libanotis Theoph. major, Lob. Lugd. Ger.
Libanotis alba major, Tab.
Elaphoboſcum album, Lon.
Seſeli æthiopicum 2. Cluſ. pan. & hiſt.

II. Libanotis latifolia altera ſive vulgatior.
Seſeli primum, Trag. æthiopicum, Matth. ico. Fuch. ico. Tur. Lac. Geſn. hor. Lon. Lugd. Cluſ. pan. & hiſt.
Dauci alterum genus, Fuch. Tur. Lugd.
Libanotis alba, Geſn. hort. Tab.
Libanotis tertia Dodonæi, Lugd.
Libanotis Theoph. Dodonæo gal. Ad. Lobel. altera, Thal.
Libanotis minor, Ger.
Seſeli æthiophicum herba, Dod.

III. Libanotis latifolia minor ſemine criſpo: hæc 2. in Prodromo.

IV. Libanotis minor apij folio.
Daucus anguloſo caule, Cord. hiſt.
Libanotis Theoph. minor, Lob.
Libanotis alba minor, Thal.
Libanotis panacea, Tab.

V. Libanotis apij folio ſemine aſpero.
Roſmarinus folijs Selino ſimilibus, quæ Libanotis legitima Theoph. perperam Siler Creticum, Hon. Belli ep. 1 ad Cluſ.

VI. Libanotis latifolia aquilegiæ folio, quæ 1. eſt in Prodromo.
Seſeli æthiopicum alterum, Cam.

VII. Liguſticum vulgare: an Libanotis fertilis Theophraſti?
Leviſticum, Brunf. Lob. & Laſerpitium Germanicum, vulgare, Matth. Dod. Ad. Cæſ.

Ligusticum, Brunf. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lon. Tab. sativum, Trag. Cord. hist. vulgare, Dod. gal. Cam.
Libysticum vulgare, Fuch. ico.
Laserpitium, Ang. Ger.
Smyrnium, Lac. Fuch.
Hipposelinum, Lugd.

LIBANOTIS FERULÆ FOLIO & Panax Asclepias.

Λιβανωτὶς Dioscoridi, l. 3. c. 87. duum est generum: unum fœcundum, cujus semen rotundum, angulosum, acre, linguam exurens, & κάχρυς vocatur, folijs fœniculis cui alterum consimile, semine lato, minimè exurente. Sterile illorum similitudinem refert, sed neque caulem, neque florem, neque semen promit.

I. Libanotis ferulæ folio semine anguloso.
Libanotis seu Rosmarinum, Matth. Lac. Lugd.
Rosmarinum 1. Ang. Cast.
Libanotis 1. Dod. vel cachryfera, Cam.
Rosmarinum ferulaceum, fertile, Diosc. cujus semen Cachris dicitur, Ad.
Cachrys verior Libanotis Galeno, Lob.
Libanotis candida, Cæs.
II. Libanotis ferulæ folio & semine.
Panax Asclepium ferulæ facie, Ad. Lob.
Panaces Asclepium, Dod. Cæs. Tab.
III. Libanotis fœniculi folio semine foliaceo.
Rosmar. alt. ferulaceum Dioscoridis, Lob. ob.
Panax Asclepium, Ang. Cam.
Libanotis 2. Dod. Tab.
Libanotis nigra, Cæs.
IV. Libanotidi secundæ similis seu Panax Asclepium primum.
Panaces Asclepium, Matth. Lac. Cast. Lugd.
V. Panax Asclepium umbella lutea.
Panax Asclepium alterum, Lugd.
VI. Panax Asclepium semine folioso.
Panax Asclepium Apulum, Col.
VII. Libanotis minor umbella candida.
Libanotis Septentrionalium herbariorum, Ad.
Libanotis minima, Lugd.
VIII. Libanotis tenuif. German. major & minor.
Libanotis ναρθηκοειδὴς major & minor, Thal.

CARUI.

Κάρος Dioscoridi, lib. 3. cap. 66. κάρεον, Aëtio, καρυκεβάδιον Simeoni Sethi, lib. de alim. Careum Plin. lib. 19. cap. 8. à Caria regione in qua laudatißimum nascitur.

I. Cuminum pratense, Carui Officinarum.
Caros, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesn. hor.
Careum, Fuch.
Carum, Tur. Cord. in Diosc. Matth. Lac. Ang. Lob. Dod. Cast Lugd. Tab. Ger.
Carui, Lon. Ad. Cæs. Thal.
II. Carui alpinum: in Prodromo descript.
III. Caruifolia.
Cyminum equinum & syl. Trag.
Fœniculum erraticum alterum, Lon.
Peucedanum, Eid. ico.
Hippomarathrum, Bot. Franc.
Fœniculum sylv. Loniceri, Lugd.
Alia latioribus, alia angustioribus folijs est.
IV. Podi farina seu flosculus quo flatus ventris exigunt: par. 4. Ind. Orient. 7.

CORIANDRUM.

Κόριον ἢ κορίαννον Diosc. lib. 3. cap. 71. dictum putant, quod folia & caules cimices redoleant. Κορίαννον, Theoph, 7. hist. 1. & 4. caus. 3. cujus genera plura esse 4. hist. 7. dicit. Coriandrum Plinio, lib. & cap. 20. quod inter sylvestria non inveniatur.

I. Coriandrum majus.
Coriandrum, Brunf. Trag. Fuch. Matth. Ang. Cord. hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Cast. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Coriandrum, quod recens frigidum, exsiccatum verò calefacit, Guil.
Coriander, Tur.
Semina in calidiorib. regionib. majora sunt.
II. Coriandrum minus testiculatum.
Coriandrum alt. minus odorum, Lob. Lug. sub Coriandri alterius icone, Dod.
Coriandrum 2. inodorum, Tab.
III. Coriandrum sylvestre fœtidißimum.
Coriandrum sylv. Myconi, Lugd.

ANI-

ANISUM.

Ἄνισον Diosc. lib.3. cap.65. Anisum, quidam auctore Plinio, lib.20. cap.17. quasi ἀνίκητον vocavere, quia appetentiam cibi præstaret, & forsan sic dictum, ὅτι ἀνίησι τὰς ἐμπνευματώσεις, quod tensiones flatulentas internas & externas remittat & laxet.

I. Anisum herbarijs.
Absinthium dulce, Roëſ.
Majore eſt ſemine & minore, hocque apud Bohemos habetur.

II. Anisum peregrinum.
Aniſum Philippinarum Inſularum, Cluſ.hiſt.

AMMI.

Ἄμμι Dioſcorid. lib.3. cap.70. quod κύμινον αἰθιοπικὸν καὶ βασιλικὸν vocitant. Plinio lib.20. cap.15. Ammi quod Græci vocant, Cumino eſt ſimillimum: quidam Cuminum Aethiopicum eſſe exiſtimant: Hippocrates regium appellat.

I. Ammi majus.
Ammi, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſ.hort. Lon. Lugd.
Ammi commune ſive vulgare, Dod. Cam. Ger.
Ammi vulgatius, Lob.
Ammioſelinum, Tab.
Quibuſd. Bubon. Hipp. alijs Bupleuron Plin.
Variat fol. plurim. inciſis & nonnihil criſpis.

II. Ammi alterum ſemine apij.
Ammi majoribus & ſerratis folijs ſemine apij, Geſn. hort.
Ammi Creticum aromaticum, Ad. Lob.
Ammi tertium Creticum, Tab.

III. Ammi parvum folijs fœniculi.
Ammi, Matth. Ang. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. Cam.
Ammi verum, Geſ. hort.
Ammi parvum, Dodon. gal. alterum parvum, Eidem f.
Ammi perpuſillum, Lob.
Ammium primum Alexandriacum, Tab.

IV. Ammoides.
Ammi puſillum, Cæſ.

PIMPINELLA.

Pimpinellæ & Bipinellæ à recentioribus, à foliorum binis ordinibus, pennatim ſive plumatim digeſtis, nominatæ, veterib. indictæ exiſtimantur: quæ etiam Bipennulæ & Pampinellæ vocantur. Hæc duplex eſt, Pimpinella ſaxifraga, ſeu ſaxifragia, à facultate calculorum à renib. expellendorum: altera Pimpinella Sanguiſorba, vel Sorbaſtrella, quòd ſanguineos fluxus ſiſtat: quæ πιμπίνελε Myrepſio, & quibuſd. Sideritis 2. Dioſ. cenſetur.

I. Pimpinella ſaxifraga maj. umbellâ candidâ.
Pimpinella, Brunf. Cord. in Dioſc. Lon. Trag. Fuch. Tur. Geſ hor. Lob. Caſt.
Pimpinella noſtras communis major, Thal.
Bipinella, Saxifraga major, Ad.
Pimpinella ſaxifraga, Matth. Ger. major, Cam.
Bipennula, Lac.
Saxifragia major, Dod. gal. Saxifraga 1. Cæſ.
Saxifraga, Cord. hiſt. magna, Dod. hircina major, Geſ. hor. vulgaris major, Cluſ. pan.
Tragoſelinum majus, Tab.

Folia in una atrovirentia, ſplendentia: in altera minime: invenitur & in lacinias diviſa. Ad hujus radicem quibuſdam in locis, grana repe riuntur, quorum medulla in colorem rubeum mutatur, cujus ad tincturam carmeſini uſus eſt, monentibus Lacuna & Anguillara, & Coccus radicum quibuſdam dicitur.

Fragoſus l.3. c.15. videtur Cocchenilla exiſtimaſſe: Cocchinilla, inquit, quædam grani ſpecies adfertur ex Peru, quod naſcitur in certis plantis parvis Pimpinellæ vulgari ſimilibus, cujus radicibus adhæret, ſimilitudine uvarum ſylveſtrium: quidam putarunt falsò, eſſe Coccognidium verum: alij eſſe Chermes Arabum, à Cocco Baphico Græcorum differens, quod manifeſtè falſum eſt, hæc ille. At Oviedus, ex arbore colligi vult, ut ſuo loco dicetur.

II. Pimpinella ſaxifraga major altera.
Pimpinella ſecunda ſpecies, Trag.
Tragoſelinum minus, Tab.
Bipinella ſive ſaxifraga minor, Ger.

Cauliculi & foliorum venæ, interdum purpuraſcunt: hæc fervore & acrimonia primum genus ſuperat.

III. Pimpin. ſaxifraga major umbellâ rubente.
Saxifraga major in alpib. flore rubente, Geſ.h.
Pimpinella major umbellis purpureis, Geſ. fra.

IV. Pimpinella ſaxifraga minor.
Pimpinellæ 3. ſpecies, Trag.
Pimpinella minor, Fuch. Tur. Cam. ep.
Pimpinella ſaxifraga minor, Lugd. Cam.
Pimpinella noſtras communis minor, Thal.
Bipinella, Saxifraga hircina, Ad.
Pimpinella, Saxifraga hircina minor, Lob.
Saxifragia minor alt. Dod. gal. Saxifrag. 2. Cæſ.
Saxifraga hircina minor, Geſ. hort. Cam.
Saxifraga parva, Dod.
Saxifraga vulgaris minor, Cluſ. pan.
Saxifraga pimpinella Germanica minor, Cluſ. hiſtor.
Daucus Selinoides, Cord. hiſt.
Dauci 3. genus, Lugd.
Tragoſelinum petræum, Tab.
Tragium Dioſcoridis, Col.

Folia interdum laciniata, interdum inciſuris anguſtioribus & oblongis diviſa: aliquando folijs petroſelini.

V. Pimpinella ſaxifraga tenuifolia: in Prodromo deſcripta.

VI. Pimpinella Sanguiſorba major.
Pimpinellæ Italicæ 2. genus, Trag.
Pimpinella ſeu Sanguiſorba major, Matt. Caſt. Lugd. Cam.
Pimpinella major, Dod. gal. ſylv. Dod.
Pimpinella Italica major, Cluſ. hiſt. Thal.
Sanguiſorba major, Fuch. Cord. hiſt. Tab.
Sangui. altera major, Ad. (ſive Pimpinella) Lob.
Pimpinella ſylv. Ger.
Sideritis ſecunda Dioſc. major, Col.

VII. Pimpinella Sanguiſorba minor hirſuta.
Pimpinella Italica, Trag. Lon. minor, Thal.
Pimpinella, Ad. Lob. Cæſ. minor Dod. gal. Lug.
Pimpinella ſylv. hirſuta, Geſ. hor.
Pimpinella ſanguiſorba, Dod. minor, Matth. Caſt. Cam.
Pimpinella hortenſis, Ger.
Sanguiſorba minor, Fuch. Cord. hiſt. Tab.
Sideritis 2. Ang. Guil. quæ Pimpinella Italis.
Sideritis 2. Dioſc. minor, Col.
an Sideritis altera Dioſc. l. 4. c. 34. & Siſsitieteris Plinij l. 4. c. 17.

Hæc apud Monſpelienſes minor & valdè piloſa reperitur.

VIII. Pimpinella ſanguiſorba minor levis.
Pimpinella ſativa lævis, Geſ. hor.

Culturâ ſolùm à priore differre videtur, cùm in uſum acetariorum ab Italis in hortos ſeratur.

IX. Pimpinella ſanguiſorba inodora: in Prod. deſcripca.

MYRRHIS.

Μύῤῥις, ſive μύῤῥα Dioſcoridi lib. 4. cap. 116. Myrrhis, quæ alijs Smyrrhiza, alijs Myrrha dicitur, Plinio lib. 24. cap. 16.

I. Myrrhis major, vel Cicutaria odorata.
Myrrhis, Matth. Cord. in Dioſ. Geſ. hor. Lac. Ad. Lob. Dod. Caſt. Lugd. ſativa, Cam.
Seſeli Peloponenſe, Ang.
Cicutaria tertia, Cæſ.
Cerefolium Hiſpanicum, Tab.
Cerefolium magnum & Cicutaria tenuif. Ger.

II. Myrrhis minor.
Myrrhis altera, Ad. parva, Lob. Lugd.
Cicutaria ſecunda, Cæſ.
Myrrhis ſativa minor, Cam.
Myrrhis montana, Tab.

III. Myrrhis ſylv. ſeminibus lævibus.
Myrrhis, Fuch. Dod. gal. Tur. Lugd. ſylv. Cam.
Cicutaria, Geſ. hor. Lon.

IV. Myrrhis ſylv. ſeminibus aſperis.
Myrrhis ſylv. nova Æquicolorum, Col.

V. Myrrhis Broccenbergenſis, Thal. quid?

CICUTA ET CICUTARIA.

Κώνειον Theoph. 1. hiſt. 8. & 6. ejuſd. 2. Dioſc. l. 4. c. 79. Etymologicus ita nominatum tradit, διὰ τὸν γινόμενον εἰλιγμὸν, καὶ σκότον τοῖς πίνουσι. Quare Gal. lib. quòd animi mores 3. quòd cicuta epota ſtultitiam pariat, κώνειον dicta, deſumpto nomine ab eo affectu, quia corpus ipſum torquetur. Plin. l. 25. c. 13. Cicuta, cujus caulem viridem à plerisq; edi ſcribit: verùm qui ſapiunt, ab hujus eſu, Socrateo exemplo moniti, abſtineant.

I. Cicuta major.
Cicuta, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. Caſt. Lugd. Cæſ. Tab. Ger.
Cicuta major, Cord. hiſt. Cam. vera, Geſ. h. Thal.
Cicutaria vulgaris, Cluſ. hiſt.

Variat folijs aliquando latioribus, aliquando tenuioribus.

II. Cicuta minor petroſelino ſimilis.

Petro-

Petroselini vitium, Trag.
Cicuta minor, Cord. hist. Cam.
Apij comes vitium, Gesʃ. hort.
Dauci inutilis genus, Gesʃ. col.
Sison, Lon.
Apium cicutarium, Thal.
Cicutaria fatua, Ad. (quæ minus fœtida) Lob.
Petroselinum caninum, Tab.
III. Cicutaria latifolia fœtida.
Seseli Peloponense, Matth. Gesʃ. hor. Lac. Cast. Lon. Lugd.
Cicutaria latifolia fœtidissima, Lob. Lugd.
Cicutaria, sive Cicutaria Myrrhis, Thal.
Cicutaria, Cast. ico. fœtida, Tab.
Cicuta latifolia fœtidissima, Ger.
IV. Cicutaria latifolia tertia.
Cicutaria maxima Brancionis, Lob.
V. Cicutaria palustris latifolia alba.
Cicutaria alba, Lugd.
Cicutaria palustris fl. candido, Cam.
an Meum Silesianum, Ejusd.
VI. Cicutaria palustris latifolia rubra.
Cicutaria rubra, Lugd.
Cicutaria palustris fl. purpureo, Cam.
VII. Cicutaria palustris tenuifolia.
Ligisticum sylv. Trag.
Fœniculum sylv. Eid.
Cicuta palustris, Cord. in Dioscorid. aquatic., Gesʃ. hort. Thal.
Cicutaria palustris, Lob. Tab. Ger.
Cicutaria palustris alia, Cam.
Phellandryum, Dod. Lugd.
Silaus Plinij, Cæs.
Phellandrion est Plin. l. 28. c. 12. alijs Silaum l. 27. c. 8.
VIII. Cicutaria bulbosa.
Cicutaria pannonica, Clusʃ. pan. & hist.
Bulbocastanum coniophyllon, Cam.
Myrrhis cicutaria, Tab.

S E S E L I.

ΣΈσελι *Dioscor. l. 3. c. 60. quatuor generum,* μασσαλεωτικὸν, *folijs fœniculi:* αἰθιοπικὸν, *folijs hederæ:* πελοποννησιακὸν, *folijs cicutæ latioribus:* κρητικὸν *sive* τορδύλιον: *Plin. l. 8. c. 32. ex Aristotelis l. 9. hist. Cervas ante partum, purgari herba quadam quæ Seselis dicatur, scribit: & l. 25. c. 8. Seseli cervæ enixæ à partu monstravere: & l. 20. c. 22. Tordylion, est semen ex Seseli.*

I. Seseli montanum Cicutæ folio glabrum: an Peloponnesiacum Diosc.
Ligusticum alterum Belgarum, Lob. Lugd.
Ligusticum 2. herbariorum, Tab.
Seseli mont. 1. vel alpinum, Clusʃ. pan. & hist.
Latioribus folijs ex horto Cl. Contareni habemus.
II. Seseli mont. Cicutæ folio subhirsutum: quod in Prodromo descriptum est.
III. Seseli Creticum majus.
Tordilion sive Seseli Cretic. majus, Lob. Lugd.
Pimpinellæ Romanæ alterum genus syl. Cæs.
Seseli Creticum majus, Cam. 2. Tab.
IV. Seseli Creticum minus.
Ordilion Nicandri & Tordylion Diosc. Ang.
Seseli Cretici species, Eid.
Caucalis, Bellonio, Gesʃ. hor. Belli ep. 1. ad Clusʃ.
Tordylion & Gordilion, Dod. gal. Gesn. hort. Luguun.
Seseli Creticum, Lac. Ad. Lob. Dod. Cast. Tabern. Ger.
Seseli Creticum minus, Cam.
Pimpinella Romana vulgo, Cæs.
Tordilium Creticum, Eyst.
V. Seseli Creticum fructu majore.
Tordylium majus alt. luteum λειόκαρπος, Col.
VI. Seseli Creticum minimum.
Tordylium minimum Apulum, Col.
VII. Seseli Æthiopicum salicis folio.
Seseli Æthiopicum alterum, Matth. Gesʃ. hort.
Seseli Æthiopicum, Ang. Ad. Lob. Cast. Tab. verum, Lugd. Cam.
Seseli Æthiopicum frutex, Dod. Ger.
Herba quæ pro Seseli Æthiopico ostenditur, Cæsalp.
VIII. Seseli Massiliense ferulæ folio.
Seseli Massiliense ferulæ aut Dauci Cretici facie, Lob. ob.
Seseli Massiliense, Matth. Lac. Gesn. hort. Lon. Cast. Lugd. Tab. nuperorum, Lob. ico.
Siler montanum Officin. Ger.
IX. Seseli Massiliense fœniculi folio, quod Dioscoridis censetur.
Seseli Masʃil. Ang. Dod. Lugd. Cæs. Seseli Massiliense fortè, Clusʃ. hisp. nonnullorum. Cam.
Seseli Massiliense folio fœniculi crassiore, Ad. Lobel.
Seseli Massiliense Dioscoridis, Clusʃ. hist.
Fœniculum tortuosum, Lugd.
Fœniculum petræum, Tab.

Variat in foliorum crassitie, tenuitate, longitudine, brevitate & divisura: in omnib. tamen glauca sunt. Aliàs nomine Seseleos Mass. habemus, de quib. cum adhuc dubitemus, ut & alijs umbelliferis, de ijs in Theatro, si Deus volet.

X. Seseli montanum fœniculi folio.
Seseli mont. 3. vel mont. angustifol. Clus. pan. & hist. qui vult à Libanotide Diosc. altera fructifera, non multùm differre.

XI. Seseli palustre lactescens.
Seseli palustre, Cam.

XII. Seseli pratense, Silaus fortè Plinio lib. 26. cap. 8.
Ligusticum Matthioli censet, Ges. hor.
Pastinaca pratensis Theoph. Cord. in Diosc.
Pastinaca nigra sylv. Cord. hist.
Seseli prat. Monspeliens. Ad. Lob. Lugd. Cam.
Siler alterum pratense, Dod.
Hippomarathrum primum Tab. sub Fœniculo dulci, Ger. ico.

XIII. Seseli prat. tenuif. sive Daucus pratensis tenuifolius: pro 2. in Prodr. descriptus.

LIGUSTICUM.

Λιγυστικὸν (Galeno λιβυστικὸν) ut plurimum in Liguria nascitur, quare à λιγυσία nomen traxit, in monte scil. Apenino dicto: incolis πανάκης dicitur. Diosc. l. 3. c. 85. Ligusticum sylvestre est, in Liguriæ suæ montibus: panacem aliqui vocant. Plin. l. 19. c. 8. & l. 20. c. 15. Siler nunc appellant nomine à Sile deducto, quia pro Seseli semine utuntur, at Veteres ipsum Seseli, etiam Sili & Seli vocabant.

I. Ligusticum quod Seseli Officinarum.
Siler montan. Trag. Guil. Ad. Lob. Dod. Clus. h.
Ligustic. Matt. Lac. Cast. Lugd. verum, Dod. gal. Ges. hor. Tab. sub Levistico vulgari, Ger. ico.
Seseli Massilioticum, Cord. in Diosc.
Seseli, vulgò Siler montanum, cum nullo Seseli conveniens, Ges. hort.
Seseli Italicum, Cast.
Ser montanum, Seseli peloponense, Cæs.
Semine latiore & breviore variat.

II. Ligusticum folijs cicutæ.
Siler Creticum, Cam.

III. Ligusticum sive Siler montanum angustifolium: in Prodromo descriptum.

BULBOCASTANUM.

Βολβοκαστάνιον, cujus Trallianus l. 7. c. 2. meminit, à radicis figura bulbosa, & sapore castaneas exprimente, nomen habet. Βύνιον Diosc. l. 4. c. 124. aliqui censent, cui ψευδοβύνιον, seq. cap. subjungit.

I. Bulbocastanum majus folio apij.
Oenanthe prima, Matth. Cast. Lugd.
Bunium, Dod. gal. Lac. Ges. hor.
Apios, Tur.
Bulbocastanum, Ges. hor. Dod. Cast. Tab. Ger.
Bulbocastanum grandius, Lugd.
Bulbocastanum mas Tralliani, Lugd.
Nucula terrestris Septentrionalium, Ad. Lob.
Pancaseolus vulgo, Cæs.

II. Bulbocastanum minus.
Ornithogali species, Lon.
Bulbocastanum alterum, Cam.
Hoc ratione loci, folior. incisuris variat: quod ex Angl. ex Pyren. & monte Calcaris habemus.

OENANTHE ET FILIPENDULA.

Οἰνάνθη Diosc. l. 3. c. 135. quasi flos vinosus, quòd odore & quadantenus colore, non sint viti dissimiles: vel potius, quod cum vite floreat: & λεύκανθον, a florum candore, quos producit: cujus radix magna, in multa rotunda capitula extuberans. Plinio l. 21. c. 23. Oenanthe radice magna numerosa, &c. Recentiorum Oenanthes subjungamus, ut & Filipendulas, quæ cum Oenanthe viribus aliquantum conveniunt; Filipendula, à numerosis illis & rotundis in radice capitibus, quæ velut ex filo quodam pendere videntur, nomen habet.

I. Oenanthe apij folio.
Oenanthe secunda, Matth. Lugd.
Oenanthe angustifolia, Lob. species, Lugd.
Filipendula, Cast. ico. 2. vel tenuifolia, Tab.
Filipendula angustifolia, Ger.
Cyminum bulbosum Plinij, Col.

II. Oenanthe pastinacæ syl. fol. semine atriplicis.
Oenanthe species altera, Lugd.

III. Oenanthe chærephylli folijs.
Oenanthe tertia, Matth. Lugd.
Oenanthe cicutæ facie, Ad. Lob. Lugd.
Filipendulæ altera species, Ges. hor.
Filipendula 3. Oenanthe selinophyllos, Tab.

IV. Oenanthe aquatica.

Oenanthe 4. Matth. Lugd.
Oenanthe aquatica, Lob. aquat. repens, Cam.
Laver minus, Lon.
Bulbocaſtanum fœmina, Lugd.
Siſer paluſtre, Lugd.
Petroſelinum ſylv. vulgo, Cæſ.
Filipendula aquatica vel paluſtris, Tab. Ger.
Juncus odoratus aquatilis, Dod.

Differentiæ ratione magnitudinis & parvitatis, multæ reperiuntur: ſic aliquando bulbulis carens, quemadmodum Dod. pingit, & Lobel. duas alias icones ſubjungit: ſic apud Monſpelienſes, capitulo eſt majore, per omnia hiſpidiore: apud nos minore, nec hiſpido.

V. Oenanthe hederæ folijs.
Oenanthe Myconi, Lugd.

VI. Oenanthe prolifera Apula.
Oenanthe Cretica, Ponæ in Bal. ital.

VII. Filipendula vulgaris, an Molon Plin. lib. 26. cap. 7.
Filipendula, Trag. Dod. Matth. Cord. hiſt. Ang. Geſn. hort. Lon. Thal. Caſt. Lugd. Tab. (cui & Saxifraga rubra) Ger.
Oenanthe, Fuch. Lac. Cord. in Dioſc. Lob.
Oenanthe vulgaris, Ad.
Filipendula vulgaris, Eyſt.

VIII. Filipendula minor: in Prod. deſcripta.

IX. Filipendula montana fl. pediculariæ.
Filipendula mont. Dod. Tab. Ger.
Oenanthe ſive Filip. alt. mont. Ad. Lob. Lugd.
Alectorolophos 1. vel alp. major, Cluſ. pan. & h.
Oenanthe alia Myconi, Lugd.
Criſta quædam in alpibus, Cæſ.

X. Filipendula montana altera.
Alectorolophos alpinus 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Floribus eſt modò pallidis, modò purpureis.

PEDICULARIS SEU FISTULARIA.

Pedicularis, ab effectu nomen habet; ſi enim à pecoribus inter cætera pabula devorata fuerit, pediculorum ingentem copiam procreat. Ἀλεκτορόλοφος *ſeu Criſta apud Plin. l. 27. c. 5. cenſetur, cui folia ſimilia gallinaceæ criſtæ tribuit. Imò ob florum congeriem, multiplicis & denſæ Gallinacei criſtæ modo faſtigiatam, ſic poſteriores dici putant: aliqui Fiſtulariam nominant, quod ad fiſtulas & ſinuoſa ulcera utilis eſſe credatur.*

I. Pedicularis alpina lutea.
Filipendula alpina, Lugd.
an Oenanthe, Cæſ.

II. Pedicularis alpina filicis folio major.
Pedicularis major alpina, Lugd.
In hac varietas occurrit.

III. Pedicularis alpina filicis folio minor.
Alectorolophus alpin. minor, Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Pedicularis alpina folio ceterach.
Herba folijs aſpleno perſimilis, Geſn. fra.

V. Pedicularis pratenſis purpurea.
Pedicularia campeſtris prior, Trag.
Alectorolophus, Dod. gal. Thal.
Pedicularis, Lob. Caſt. Tab. altera, Lon.
Fiſtularia, Dod.
Alectorolophi 3. genus, Cluſ. pan. & hiſt.
Criſta galli altera, ſive Phthirion, Lugd.
Ruta pedicularis, Tab.
Floris color vel purpur. vel carn. vel candid.

VI. Pedicularis prat. lutea, vel Criſta galli.
Pedicularis campeſtris 2. Trag.
Alectorolophos, Ang.
Criſta gallinacea, Dod. gal. Lugd. Cluſ. hiſt.
Criſta galli, Lob. Dod. Thal. ſimplici caule, Cæſ.
Pedicularia lutea, Tab.
Mimulus Plinij quibuſdam: mimmuli herba in prato peſsima l. 18 c. 28. quamvis alij Numulum legant, Nummulariam dictam cenſentes.

Variat magnitudine & foliorum latitudine, caulium numero: floribus luteis, rarius candidis: ſemine nigro, aut ſubluteo.

VII. Criſta galli umbellata.

VIII. Criſta galli anguſtifolia montana: illa pro 1. hæc pro 2. in Prodromo deſcripta.

BARBA CAPRÆ.

Barba capræ, à florum figura, quæ barbam caprinam aliquo modo refert, nomen obtinuit: & prima Melandryon Plinij, l. 26. c. 7. cenſetur, cujus deſcriptio talis: Melandryon naſcens in ſegete ac pratis flore albo, odorato. Altera ejuſdem, l. 24. c. 19. Rhodora: herba, inquit, quam Galli Rhodoram vocant, caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ, in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum.

I. Barba capræ floribus oblongis.
Barbula capræ & barba caprina ſylv. Trag.
Barba capri, Fuch. Dodon. gal. ico. capræ, Lugdun. Eyſtett.
Barba caprina, Geſn. hort. altera, Lon.
Potentilla 2. Ang.

Drymopogon 1. Tab.
II. Barba capræ floribus compactis.
Barbula caprina prior, Trag.
Barba capri, Dod. gal. desc.
Potencilla 1. Ang.
Medesusium (à Ger. Medisüß) Cord. hist.
Barba caprina 1. Lon.
Barbi capra, Ad. Lob.
Regina prati, Dod. Ger.
Ulmaria (à foliorum forma) Gesn. cat. Clus. pan. & hist. Lugd. Cam. Tab.
Argentilla major, Thal.

SECTIO SEXTA.

VALERIANA; NARDVS.

Valeriana Dioscoridi, l.1.c.10. φῦ ἢ νάρδος ἀγρία eo quòd radices cum quadam odoris gravitate Nardum æmulenter: imò & viribus Nardo similes, Galeno & Aegineta auctoribus. Plinio, l.12.c.12. Nardum Creticum, aliqui agriam vocant, alij phu folio olusatri, &c. & l.21.c.20. Nardus quod Phu appellavimus. Officinis & herbariis Valeriana, à multis quibus valet facultatibus: quare & Theriacaria dicitur.

Genera duo, una descriptione Dioscorides proposuisse videtur: folia namque olusatri, majori Valerianæ; folia Elaphobosci, mediæ: radices priori, floris color, mediæ convenit.

I. Valeriana hortensis: Phu folio Olusatri Dioscorid.
Valeriana vera, seu Nardus agrestis, Trag.
Phu magnum, Fuch. Matth. Tur. Lac. Lon. Lug.
Phu majus, Matth. Cord. hist.
Phu verum, Cord. in Diosc. Fuch. hortense. Gesn. hort.
Phu ponticum, Tab.
Valeriana major, Ang. Ad. Lob. Cam. Eyst.
Valeriana optima, Cæs. hortensis, Dod. Ger.
Carpesium, Cast.
II. Valeriana folijs Calcitrapæ.
Valeriana annua seu æstiva, Clus. hist.
III. Valeriana peregrina purpurea albáve.
Valeriana Indica, Clus. hist.
Valeriana peregrina ocimi folio, Col.
In Phytopinace, sub 4. in Prod. sub 6. & in Matth. figurâ additâ, descripsimus.
IV. Valeriana sylv. major.
Phu similitudine Elaphobosci, Dioscoridi.
Valeriana, Brunf. Gesn. hort. altera, Cæs.
Valeriana vulgaris, Trag. Cord. in Diosc. Lac.
Valeriana sylv. Ad. Lob. Dod. Cam. Eyst. prima, Clus. hist.
Valeriana major, Dod. gal. Lugd. Thal.
Phu Dioscoridis, Brunf. Colum. vulgare, Fuch. Tur. Tab.
Phu Germanicum, Fuch.
Phu majus commune, Gesn. hort.
Phu parvum, Matth. Lac. Cast.
Valeriana major, Tab. major sylv. Ger.
V. Valeriana sylv. major montana.
Valeriana 3. Trag.
Valeriana montana & 3. Tab.
VI. Valeriana palustris major: quæ 1. in Prod.
VII. Valeriana cærulea.
Phu græcum, Dod. gal. Lugdun. peregrinum, Gesn. hort.
Valeriana peregrina, Ad. Lob. Cam.
Valeriana græca, Dod. Tab. Ger.
Pseudovaleriana dici potest, nam præter foliorum similitudinem, nil cum Valeriana commune habet: flore est communiter cæruleo, aliquando albo.
Valeriana Græca fl. cæruleo &
Valeriana Græca fl. albo, Eyst.
VIII. Valeriana palustris minor.
Valeriana exigua vel 4. Trag.
Valeriana min. sive pal. Thal Ger. minor, Ad.
Valeriana minor syl. Lob. Lugd. minima, Dod. sylv. sive palustris min. Cam.
Phu parvum, Dod. gal. minus, Gesn. hort. Lon. Tab. minimum, Matth Cast. Lugd. Cam. ep.
IX. Valeriana palust. media parum laciniata: quæ 2. in Prod.
X. Valeriana alpina prima: quæ pro 4. in Phytop. pro 3. in Prodr. describitur.
XI. Valeriana alpina altera.
Phu saxatile seu petræum, Gesn. hort.
Valeriana sylv. alpina 1. latifolia. Clus. hist.
XII. Valeriana alpina scrophulariæ folio: quæ 6. in Phytop. 4. in Prodromo.

an Valeriana inodora 1. Cæſ.

XIII. Valeriana montana ſubrotundo folio.
Valeriana montana, Lugd.

XIV. Valeriana montana inodora.
Valeriana inodora altera, Cæſ.
Valeriana annua ex Ilva, Cam.

XV. Valeriana alpina Nardo celticæ ſimilis.
Valeriana ſylv. alpina 2. ſaxatilis, Cluſ. hiſt.

XVI. Valeriana alpina minor: quæ 5. in Prodr.

XVII. Valeriana rubra.
Polemonij altera ſpecies, Dod. gal. Geſn. hort.
Limonium Monſpelienſium, Geſn. hort.
Ocymaſtrum Valerianthos, Ad. Lob.
Valeriana rubra, Dod. Tab. Cam. Ger. Eyſt.
Valeriana inodora 3. Cæſ.
Phu peregrinum, Cam. ep.

Sunt qui Narciſſum Virgilij & Columellæ in hortis: alij Behen rubrum: alij Struthium: alij Condurdum Plinij, l.26. c.5. velint.

XVIII. Valeriana rubra anguſtifolia: quæ 7. in Prodr.

XIX. Valeriana campeſtris inodora major.
Bupleuron Hipp. apud Plin. l. & c.22. videtur.
Locuſta quibuſdam, Geſn. hort.
Phu minimum alterum, Lob. Lugd.
Album olus, Dod.
Polypremon Caſſiani: Chalceum Plinij, l.26. c.7. à foliorum colore, Lugd.
Valeriana campeſtris, Cam.
Lactuca agnina, Tab. Ger.
Bupleuron, Cæſ.
an Valerianella altera nudo umbilicato & brevi ſemine, Col.

Variat magnitudine, folijs anguſtioribus, latioribus & integris: quare figuræ duæ apud Tab. & Ger. reperiuntur, & abortiva, floris explicatione ab inſectis prohibita.

XX. Valerianella echinata.
Valerianella cornucopoides echinata, Col.

XXI. Valerianella ſemine ſtellato.
Phu minus petræum, Tab.
Valeriana petræa, Ger.
Valerianella altera tenuifolia ſemine Scabioſæ ſtellato, Col.

XXII. Valeriana ſylv. folijs tenuiſſ. diviſis.
Phu minimum, Ad. Lob. Lugd.

NARDUS MONTANA ET CELTICA.

N*Ardus montana, ναρδ☉ ὀρεινὴ & θυλακίτης, Dioſc. l.1. c.7. at Celtica, quæ Spica Celtica, vel Romana Officinis, Eid. cap.8. κελτικὴ ναρδ☉, ἢ ἀλιύγγια ſive Saliunca, & l.6. c.19. ὀρεινὴ dicitur. Saliunca Plinio l.21. c.7. & 20. & Nardus Gallica, l. & c.12. & l.21. c.20.*

I. Nardus montana radice olivari.
Nardus montana, Matth. Ang. Ad. Lob. Lugd. Cluſ. hiſt. Cæſ. Cam. Tab.

Radices binas, ternas & quaternas aſphodeli modo, habet.

II. Nardus montana radice oblonga.
Nardus mont. longius radicata, Cam. ep.

III. Nardus Cretica filipendulæ radice.
Nardus Cretica Valerianæ ſimillima, Hon. Belli ep. 4.
Nardus Cretica Belli, Pon.

IV. Nardus Celtica Dioſcoridis.
Nardus Celtica, Matth. Cord. hiſt. Geſn. hort. Tur. Guil. (cui & Saliunca) Ad. Lac. Lob. Caſt. Cam. Tab. Ger.
Nardus alpina ſeu celtica, Cluſ. pan. & hiſt.
Nardum gallicum, Cæſ.
Spica Celtica, Lugd.

V. Nardus Celtica altera.
Spica celtica, faſtigiato floſculorum ordine, Cam. ep.
Spica celtica, Tab.
Nardus celtica repens, Ger.

VI. Nardus ex Apulia.
Saliunca Neapolitana, Lugd.
Phu minus Apulum, Tab.

VII. Nardo celticæ ſimilis inodora: in Prodromo deſcripta.

VIII. Nardo Celticæ ſimilis hirculus.
Hirculus, Ad. Lob. Cam. ep. Cæſ. Tab. Ger.
Hirculus veterum, Cluſ. in Gar. Lugd.
Hirculus & Nardus Samphoritica, Ang.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER QVINTVS.

SECTIO PRIMA.

SOLANVM; MANDRAGORA; HYOSCYAMVS; NICOTIANA; PAPAVER; HYPECOON; ARGEMONE.

SOLANUM.

Solanum, στρύχνον Græci vocant, quod vitem, vel acinum, aut tale quid ſignat. Theoph.19.hiſt.12.14.& 21. duo genera habet, ubi Gaza Veſicariam reddidit: ad Dioſ.l.4.c.71. genera 4. recenſuit: 1. στρύχνον κηπαῖον, Solanum hortenſe: 2. ἁλικάκαβον ἢ φυσαλλίδα, halicacabum, aut Veſicarium: 3. ὑπνωτικὸν, ſomniferum: 4. μανικὸν manicum. Plin.l.27.c.13. Solanum, inquit, Græci Strychnon vocant: & l.21.c.31. Strychni genera 4. enumerat.

Solanum bacciferum.

I. Solanum Officinarum.
Solanum, Brunf. vulgare, Trag. minus, Cæſ.
So'anum, Lon. hort. Matth. Fuch. Ang. Dod. Geſn. hort. Lob. Lugd. Cam. Ger. ſativum, Tab.
Solanum nigrum, Cord. in Dioſc. & hiſt. quod edendo eſt.
Cuculus & Cacubalum Plinij, Ang.
Solanum hort. Circeæ aut Phaſeoli folio, Ad.
Variat folijs magis laciniatis, ut Fuch. figura: alia halicacabi, ut Lob. exprimit: acinis nigricantibus & fuſcis: puniceis, quod Solanum puniceum Cord. hiſt. rubris, luteis, quod Solanum luteum Geſn. hort. Sic in arenoſis Michelfeldæ vix palmam excedens, reperitur.

II. Solanum veſicarium, quod folliculi veſicæ inflatæ ſimiles: vel ut Plin. l.21. c.31. quoniam veſicæ & calculis proſit.
Saxifraga rubra & 4. Brunf.
Solan. halicac. Trag. Matth. Lac. Ad. Lob. Lugd.
Halicacabum, Ang. Caſt. vulg. Fuch. Tur. Eyſt.
Halicacabum, veſicarium, Cam.
Veſicaria, Cord. in Dioſc. Geſn. hort. Cæſ.
Veſicaria vulgaris, Dod. gal. prima, Caſt.
Solanum veſicarium, Geſn. hort. Dod.
Halicacab. ſive veſicaria, Cord. hiſt. Geſn. hort.
Alkekengi, Lon.

III. Solanum veſicarium Indicum.
Halicacabum ſive Solanum Indic. Cam. Eyſt.

IV. Solanum μελανοκέρασος.
Solanum hortenſe nigrum, Trag.
Mandragora, Theoph. Dod. gal. Ang. Guil. morion, Fuch. ico. Lon. tertia ſpecies, Cord. in Dioſ.
Solanum majus, Matth. Caſt. Cæſ. Cam.
Solanum ſomniferum, Fuch. Tur. Ad. Lob. Lug.
Solanum lethale, Dod. Cluſ. hiſt.
Solanum ſylvat. Geſ. hor. ſyl. ſive lethale, Thal.
Belladonna, Cluſ. pan.
Duum eſt generum: 1. folijs amplioribus & flore majore: 2. folijs & floribus minoribus.

V. Solanum ſomniferum bacciferum.
Solan. ſomnifer. alt. Matth. Geſ. hor. Lug. Cam.
Solani lethalis aliud genus, Dod.
Solanum ſomniferum, Lon.
Solanum de Hiericho, Caſt.

VI. an Solanum manicum ex Guinea.
Fructus minor 8. Paludani, Cluſ. ex l.2. c.20.

VII. Solanum ſomniferum verticillatum.
Solan. ſomnifer. Matth. Guil. Geſ. hor. Lac. Cl. hiſp. & hiſt. Dod. Ad. Lob. Caſt. Lugd. Cæſ. Cam.
Acini in folliculis hirſutis, per maturitatem nunc rubri, nunc ex rubro crocei ſunt.

VIII. Herba à militib. ad civitatem Philippi evulſa & guſtata, eos prope ad furorem & inſaniam redegit, qui tamen affectus paulo poſt mitior redditus: par 9. Ind. occid. addit. quid eſt?

IX. Solanum fruticoſum bacciferum.
Strychnodendron, Geſn. hort. Ad. Lob. ob. Eyſt.
Amonum, Geſn. hort. Lob. ico. Plinij, Ger.
Solanum arboreſcens, Caſt. Cæſ. Cam.
Solanum fruticoſum, Geſn. hort. Tab.
Solanum Americanum, Lugd.

Pſeudo-

Pseudocapsicum, Dod.
X. Solanum quadrifolium bacciferum.
Aster sed non Atticus, Trag.
Herba paris, Matth. Ang. Dod. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Ger.
Paris herba, Lon. Cam.
Aconium Pardalianches, Fuch. Tur.
Aconitum sive Pardalianches monococcon, Cord. in Diosc. & hist.
Solanum tetraphyllon, Ges. hor. Ad. Lob.
Aconitum salutiferum, Tab.
Folia habet communiter quatuor, aliquando tria, quinque, & sex.
XI. Solanum triphyllon Brasilianum: 3. loco in Prodromo describitur.
XII. Solanum scandens seu Dulcamara.
Dulcis amara, Trag. Dulcamara, Dod. Lugd.
Amarum dulce, Cord. in Diosc.
Amara dulcis, Ges. hor. Ang Lob. ic. Lon. Tab. (Ger.
Vitis sylv. Matth. Lac. Cast. Cam.
Solanum γλυκύπικρον, Thal.
Salicastrum Plinij, Guil. the. Cæs.
Circæa Monspeliensium, Ad. Lob. ob. Cam.
Videtur quibusdam ἄμπελος ἀγρία Dios. l. 4. c. 183. sed muscosum florem suæ Viti tribuit. Salicastrum Plinij lib. 22. c. 1. Alijs Cyclaminus altera Diosc. & Melotron Theophrasti.
Floris color communiter cæruleus, rarius albus est.
Dulcis amara flore pleno, &
Dulcis amara flore cæruleo vulgatior, Eyst.
XIII. Solanum tuberosum esculentum, sub 19 in Phitop. sub 1. in Prod. & Matth. descriptum.
Picnocomus Dioscoridis, Cortuso.
Papas radix ex qua edulium Chunno dictum conficitur: Joseph. Acosta l. 4. c. 17. imò panis loco utuntur, quem Chunno vocant: Eid. l. 3. c. 20, an Pape radicis genus tuberum specie, sed exigui saporis: part. 6. Ind. Occid. c. 20.
Arachidna Theoph. Papas Peruvian. Clus. hist.
Papas Peruanorum, Eyst.
Hujus aliud genus in calidioribus fundis, ex quo fercula Locro appellata parant: Joseph. Acosta l. 4. c. 17.
XIV. Solanum racemosum cerasorum forma: pro 2. in Prod. descriptum.

Solanum pomiferum.

I. Solanum pomiferum fructu rotundo striato molli.
Lycopersicon Galeni, Ang.
Poma amoris, Dodon. gal. Ad. Lobel. Cam. ep. Tab. Ger.
Pomum amoris, Lugd. Cam.
Malum & pomum aureum, Ges. hor.
Aurea mala, Dod. Cast.
Solani pomiferi genus aliud, Ges. hor.
Tumatle Americanorum, Guil. pap.
Mala insana, Cæs.
Aliqui ad Solan. furiosum referunt: alijs Glaucium Dioscorid. est. Vide de Lycopersico, Dod.
Fructus communiter lutei, auricolores, aliquando pulchre rubentes: rarius albi: est & surrectis cubitalib. cauliculis, quod per omnia minus est.
Poma amoris fructu luteo, &
Poma amoris fructu rubro, & Mala Peruv. Eyst.
II. Solanum pomiferum fructu rotundo striato duro.
Solanum pomiferum, Lob. Lug. Tab. Ger. Eyst.
Mala Æthiopica, Dod. Lugd. Ger.
Capsicum rotundum Dalechampij, Lugd.
Folia magis minúsve sinuosa: in caule aliquando ut & in folijs, modo infernè, modo supernè, parvi aculei.
III. Solanum peregrinum fructu rotundo.
Hyoscyamus peregrinus Dalechampij, Lugd.
I. Solanum pomiferum fructu oblongo.
Mala insana, Trag. Fuc. Dod. Lac. Lon. Tab. Ger
Malum insanum, Ges. hor.
Melongena, Matth. Cord. hist. Ad. Lobel. Cast. Lugd. Cam. & Verengena Toletanorum.
Solanum hortense & Pyra insana, Cæs.
Melanzana fructu pallido, Eyst.
Videtur Strychnon hort. Dioscoridis, urbanum Theophr. Esculentum Galeni, & tertium genus Plinij.
Variat flore purpureo, albo: fructu, albo, purpureo, luteo: figura quandoque oblonga, aliquando instar mali rotunda.
V. Solanum pomiferum fructu incurvo.
Melantzana, Arabum Melongena & Bedengian, Rauvv. Lugd.
Variat colore fructus, qui flavus, cinereus, & purpureus.

Solanum pomiferum fructu spinoso.

I. Solanum pomiferum fructu nigro spinoso
Melantzana nigra, Bathlschain, Æthiopica, Rauvv. Lugd.
Fructu est longo, rotundo: atro, subnigro.
II. Solanum spinosum fructu rotundo.

Pomum

Pomum Hiericonticum, Im per.

III. Solanum pomiferum folio rotundo tenui.

Cachos Indorum Monardi, Lugd.

IV. Solanum pomo ſpinoſo rotundo, longo flore.

Stramonia ſive pomum ſpinoſum, Trag.
Nux metella, Matth. Caſt. Acoſt. Cam.
Nux methel Avicennæ, Ang. Fuch. Geſ. hor.
Hyoſcyamus Peruvianus, Cord. hiſt.
Tatula Turcarum, Guiland. pap.
Paracoccalon ſive barycoccalon, Græcis recentior. Meloſpinus Venetis: Malus Peruviana Gallis: corona regia quibuſdam: Solanum Romanum Monſpel. Guiland. l. c.
Stramonia, Fuch. Dod. Geſ. hor. Lac. Lugd. Dodon. Cam. Eyſt.
Stramonium peregrinum, Ad. (an Solanum manicum) Lob. Ger.
Hippomanes Cratevæ, Ang. Geſ. hort.
Solani pomiferi genus 3. Geſ. hor.
Solanum ſpinoſum, Tab.
Solani pomiferi genus 3. Cæſ.
Malum ſpinoſum, Cæſ.

V. Solanum fœtidum pomo ſpinoſo oblong. an Manicum Dioſc. ex hoc Muslac fieri ajunt.

Tatoula, quæ Nux methel Arabum: Græcis, Solanum ſomniferum, Bellon.
Datura, Garziæ, Acoſt. Caſt. Lugd. prima, Caſt.
Nuci metellę congener, Cam. ep. Tatula, Ei. hor.
Solanum manicum, Col.
Stramonium ſpinoſum, Ger.
Datura Turcarum, Eyſt.
Dutroa, Linſc. part. 2. Ind. Or. c. 33. part. 3. c. 1. & part. 4. c. 17.
Dutroa, Hiſpanis, Burlatoria: Arabibus: Marana: Perſis & Turcis, Datula, Palud. in. Linſc.

Variat floris colore: eſt vulgari flos albus magnus: alterius flavus: tertij, Hyoſciami floribus accedit: quare tres Daturæ, Coſtæo: nunc & purpureo habetur.

IV. Solanum fœtidum pomo ſpinoſo rotundo ſemine pallido.

Datura Ægyptiaca flore pleno, Pon. Ital.
Stramonia Ægyptiaca flore gemino altero alteri innato, C Bauhini, du Bry.

Communiter duo flores alteri innaſcuntur.

VII. Solanum Ægyptiacum flore pleno.

Stramonia Ægyptiaca flore pleno extrinſecus purpuraſcente, intrinſecus albicante C. Bauhini, du Bry.

Solanifolia.

I. Solanifolia Circæa dicta major.

Lappa ſylv. Trag.
Ocimaſtrum verrucarium, Geſ. hort.
Circæa Lutetiana, Lob. Dalech. Lugd. Ger.
Helxine ſylveſtris, ſive fluviatilis, Thal.
Herba D. Stephani, Tab.
Circæa, Eyſtet.

II. Solanifolia Circæa alpina.

Circæa minima, Col.

III. Solanum Mexiocanum flore magno.

Magnæ admirationis herba Peruviana, Lobel. Caſtor.
Marabillas, del Peru & Hachal Indi, Cluſ. pan.
Admirabilis Peruviana, Eid. hiſt.
Gelſeminum rubrum & Mandragora Theoph. Cæſalp.
Gelſeminum ſive Jaſminum Indicum, Cam.
Jaſminum rubrum Dalechampij, Lugd.
Viola Peruviana, Tab.
Mirabilia Peruviana, Ger.
Jaſminum Indicum ſeu flos mirabilis Peruanus, Eyſtet.
Jaſminum Indicum flore rubro & variegato, Eidem.

Flores purpurei ſeu Kermeſini coloris, latericei, flavi aut pallentes, obſoletè rubentes, exalbidi, binis coloribus ex purpureo & luteo mixtis: ſic ex rubro, luteo, albo, in uno flore magna varietas: nonnunquam albo & purpureo ſimul dimidiatim in eodem flore tingitur: ſive inæqualibus vel latis, vel minutis maculis purpureis tam punctatim, quàm virgatim album colorem intercurrentibus, quandoq; radijs flavis per longitudinem flores diſtinguentibus.

IV. Solanum Mexiocanum flore parvo: ſub Solano 4. in Prodromo deſcribitur.

V. Solanum Indicum hirſutum corymbiferum.

Solani Indici genus, Cluſ. exot. l. 4.

M A N D R A G O R A.

MΑνδραγόρας, ἢ ἀντίμηλον, ἢ κιρκαία Dioſcor. l. 4. c. 76. *Mandragora, quod ad mandras pecorum, aliaſq; ſpeluncas proveniat. Circæa, nomine à Circe deducto, quoniam radix ad amatoria conducere videatur.*

Genera

Genera Diosc. nigra fœmina, quæ θριδακίας, & candida mas, νώριον vocitata: tertium μώριον, quod mari quidem simile, sed omnibus partibus minus est. Plinio l. 29. c. 13. Mandragora alia candida mas, alia nigra fœmina. At Theophr. 6. hist. 2: 9. hist. 9. & 6. caus. 4. Mandragora, à prædictis diversa est.

I. Mandragora fructu rotundo.
Mandragora mas, Trag. Fuch. Matth. Dod. gal. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Lugd. Cam. masculus, Tur.
Mandragora, Ang. Mandragoras, Ges. hor. Cæs.
Mandragoras albus seu masculus, Cord. hist.
Mandragora mas vel alba, Cam.

II. Mandragora fructu pyri.
Mandragoras fœmina, Trag. Matth. Cordo in Diosc. Lac, Ad. Lob Dod. Lugd. Cæs. Cam.
Mandragor. niger seu fœmina, Cord. hist. Cam.

III. Mandrag. flore subcæruleo purpurascente.
Mandragora fœmina, Clu. hisp. & hist. Cast. Eyst.
Mandragora, Lon. altera, Cæs.

HYOSCYAMUS.

Ὑοσκύαμος *Dioscorid. lib. 4. cap. 69. id est, faba suilla, vel porcina, quod apri ejus pastu resolvantur & convellantur, præsenti mortis periculo, nisi aqua copiosa, statim se foris & intus polluerent, ut Aelianus prodidit. Dioscorides differentias tres proposuit: unam semine nigro, floribus penè purpureis: alteram semine subflavo, floribus luteis: tertiam mitissimam, candidi floris & seminis. At Plin. lib. 25. c. 4. Apollinaris genera plura sunt: unum semine nigro: alterum candidius: tertium Irionis semini simile: quartum candidi seminis in maritimis: item rufi seminis.*

I. Hyoscyamus vulgaris vel niger.
Hyoscyamus, Brunf. Tur. Matth. Lac. Lug. Cæs.
Hyoscyamus vulgaris, Ges. hort. Thal. Eyst.
Hyoscyam. 1. Ang. Tab. secundus Galeni, Trag.
Hyoscyam. niger, Dod. Lon. Ad. Lob. Cast. Ger.
Hyoscyamus flavus, Fuch. niger vulg. Clus. hist.
Apollinaris, Cord. in Diosc.
Folia integra, dissecta, in lacinias acutas divisa.

II. Hyoscyamus albus major, vel 3. Dioscor. & 4. Plinij.
Hyoscyamus candidus, Trag.
Hyoscyamus albus, Matth. Dod. Ges. hort. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. Cast. Lugd. Cam. Ger. Eyst. secundus, Tab.
Hyoscyami alterum genus in maritimis, Cæs.
Apollinaris 3. Cord. in Diosc.

III. Hyoscyamus albus minor.
Hyoscyamus alter, Ang.
Hyoscyamus albus minor, Lob. ico. alb. vulgaris, Clus. hist.

IV. Hyoscyamus Creticus luteus minor.
Hyoscyamus 4. vel albus Creticus, Clus. hist.

V. Hyoscyamus Cretic. lut. major: hic sub 5. in Phytopinace, in Prod. etiam & Matthiolo descriptus & pictus.
Hyoscyamus Creticus alter, Clus. hist.

VI. Hyoscamus rubello flore.
Hyoscyamus peregrin. rubello flore, Clus. pan.
Hyoscyamus Syriacus, Cam.
Alterum Camerarius addit, Hyoscyami peculiaris nomine, qui sola foliorum latitudine à prædicto differt.

VII. Hyoscyamus cauliculis spinosissimis. Ægptiacus.
Hyoscyamus Ægyptiacus, Clus. hist.

NICOTIANA.

Nicotiana à Jo. Nicotio Regis Galliæ consiliario dicta, cujus opera, Anno 1560. Gallijs innotuit, quam Ulyssiponæ, dum legati munere fungeretur, à Belga è Florida Insula allatam, accepit.

I. Nicotiana major latifolia.
Hyoscyami tertia species, Ges. hor.
Sana Sancta Indorum, Ad. Lob. Ger.
Tabacum (ab ejus nominis Insula) Monar. Fra.
Tabacum latifolium, Cam. Eyst.
Petum, Theu. latifolium, Clus. ad Monar.
Hyoscyamus Peruvianus, Dod. Cam. ep.
Nicotiana, Lon. Lugd. major, Tab.
Perebecenuc, Oviedo, Lugd.
Tornabona, qui à Tornabonio missa, Cæs.
Herba S. Crucis fœmina, Cast.
Tubac & Tubacka: par. 5. Ind. Or. & par. 6. & 8.
Tabacum, Tabaco & Tabacca: par. 8. & 9. Ind. Occid.

Uppóvvoc, Virgineæ indigenis: desc. Virgin.
Petum Brasilianis, Stadio, l.2.c.13.
Arbustum cujus folia exsiccant & accensorum fumo inebriantur, Benzon. l.1. c.26.
Lerius asserit Nicotianum licet apud nos Petum nominetur, attamen verum Petum Brasilianorum non esse, seque ne quidem in hortis Galliæ vidisse, & apud nos ob cœli inclementiam ægrè adolescere posse credat.
Ex hujus herbæ fumo, octo aut novem dierum famem tollerare posse, in par.3. Amer. ep.1. scribitur: at Lerio per triduũ aut quadriduum.
II. Nicotiana major angustifolia: & Eyst.
Herba Sancta sive Tabacum minus, Lob.ob.
Tabacum sive herba Sancta minor, Lob.ico.
Petum angustifolium, Clus.ad Monar.
Hyoscyamus Peruvianus alter, Dod.
Herba Sanctæ Crucis mas, Cast.
Tabacum angustif.Cam.alterum minus, Lugd.
III. Nicotiana minor: & Eyst.
Hyoscyamus niger vel 3. Matth.Cast.Lugd.
Hyoscyamus luteus, Dod. Ges.hort. Lon.Cam. Ger. multum cum 2. Diosc. convenit, Ang.
Hyoscyamus dubius luteolus Solanifolius, Ad. Lobel.
Hyoscyamus Peruvianus, Tab.
Priapeja, à forma fructus, Ges.hor.
Petum quartum, Clus. ad Monar.
Tornabonæ congener, Cæs.
Nicotiana minor seu Hyoscyamus luteus, Eyst.
IV. Nicotiana minima.
Tabacum sive sana Sancta minima, Lob.Lugd.
Tabacum minimum, Cam.
Petum tertium, Clus.ad Monar.
V. An Nicotianæ species in Insula Mambonit, pyratæ herbam quandam comedunt, quâ inebriati & dementati, omnia pericula postponunt: par.7. Ind. Or.20.
VI. Casſina herba è cujus succo potionem conficiunt in Florida, quam bibunt ubi in locum periculosum se conferunt, quo famem & sitim per horas 24. tollunt: part.2. Amer. navig.4.

PAPAVER.

MΉκων à μὴ κοεῖν, non ministrando, quod vescentes suis munijs fungi non poßint. Latinis Papaver, Dioscorid. lib.4. cap.64.65. & 66. quinque genera proposuit: I. Μήκων ῥοιὰς, papaver erraticum, à flore protinus deciduo, qui puniceus, interdum albus. II. Μήκων ἥμερος papaver sativum, quod semine candido, quod θυλακῖτις. III. Sylvestre duplex, unum nigro semine, quod πιθῖτις & quibusdam ῥοιὰς, quòd è scapo succus lacteus emanet: alterum majus sylvestre & ad medicinas valentius. IV. Μήκων κερατῖτις, οἱ δὲ παράλιον papaver corniculatum, à calyculo in corniculorum modum inflexo, aut marinum. V. Μήκων ἀφρώδης papaver spumeum, quia herbula tota est spumea, quibusdam ἡράκλεια Heracleum. Theophrastus sativi 1.hist.15. & 9.hist.8. meminit: Sylvestris verò genera 9. hist.13. plura notavit: ut corniculatum: nigrum: erraticum flore ruffo: Herculanum folio Struthij. Plinius l.20. c.18. sativum album & nigrum proposuit, & ex hujus scapo inciso, opium colligi monet: at cap.19. inter sativa & sylvestria medium genus, Rhœas sive erraticum constituit. Sylvestrium unum genus Ceratitis, quod aliqui glaucion, alij paralion vocant: alterum est heracleon, ab alijs aphron: tertium genus est tithymalon, mecona vocant, alij paralion.

I. Papaver hortense semine albo: sativum Diosc. album, Plinio.
Papaver, Brunf. Ang. Lon.
Papaver sativum, Matth. Dod.gal. Lugd. Tab.
Papaver sativum purpureum, Tur.
Papaver album, Trag. Dod. candidum, Ad. Cæs.
Papaver album sativum, Gesn.hort. Lob. Cast. Gerard.
Papaver sativum semine candido, Fuch.
Flos candidus, vel leviter purpureus: aliquando flore est cinereo, ungue purpureo: vel candido, rubris maculis infecto & semine flavo; & hoc
Papaver tertium & luteum est, Trago.
II. Papaver hort. nigro semine: sylv. Dioscoridi: nigrum, Plinio.
Papaver nigrum, Brunf. Cast. minus, Ges.hort.
Papaver sativum alterum vulgo nigrum, Cord. in Dioscor.
Papaver sativum semine atro, Fuch.
Papaver nigrum sativ. Dod. flore malvæ hortensis aut Pœoniæ, Ad. Lob. Lugd.
III. Papaver vulgare cujus capitula foraminibus hiant, semine incano, ἀργυρότερον, Dioscoridi.
Papaver vulgare & 1. Trag.
Papaver tertium, Dod. descr.
Papaver patulum, Ad.

Papaver ſpontaneum ſylv. Lob.
IV. Papaver flore rubro ſemine fuſco.
Papaver rubrum, Trag. Geſn.hort.
Papaver ſylv.Dod.gal.Lugd.
Papaver nigrum, vel 2. Dod.
V. Papaver criſtatum floribus & ſemine album.
Papaver candidum alterum, vel 6. Trag.
Papaveris ſat. ſpecies folijs diſſectis, Dod.gal.
Papaveris albi altera ſpecies florum folijs crenatis, Geſn. hort.
Papaver Memphiticum, floribus multifidis, Geſn.ap.
Papaver ſativum 4. Dod.
Papaver fimbriatum aut criſtatum album, Ad. Lob. Lugd.
Papaver flore fimbriato, Cæſ.flore niveo, Tab.
Papaver ſativum nigrum, Ger.
VI. Papaver criſtatum floribus rubris, ſemine nigro.
Papaver rubrum alterum, vel 7. Trag.
Papaveris rubri ſpecies folijs florum crenatis, Geſn.hort.
Papaver ſativum nigrum criſtatum, Ad.
Papaver fimbriatum aut criſtatum nigrũ, Lob.
Papaver 2. folijs diſſectis, Dod.
Papaver ſativum rubrum fimbriatum, Lugd.
Hæ duæ ſpecies floris colore variant, ſubinde albus, frequenter rubeus, quandoque ex utroque miſtus: & qui rubet, aliquando colore purpuræ, aliquando dilutius rubet: hinc
Papaver flore pleno rubeum.
Papaver flore multiplici incarnato.
Papaver flore multiplici purpuraſcente.
Papaver flore miniato pleno.
Papaver flore pleno argentei coloris.
Papaver multiplex album oris rubicundis, ex hort. Eyſt.
VII. Papaver pleno flore album.
Papaver flore multiplici, Geſn.hort.Cam.ep.
Papaver polyanthos, Tab.
Papaver alb. polyanthon ſeu multifl. Lob.Ger.
Papaver flore multiplici numero denſo, Cæſ.
Eſt majus & minus: floris colore purpureo, rubro, rubeo ſaturato, albo, violaceo & mixto: hinc ſeptem figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum habentur.
VIII. Papaver pleno flore nigrum.
Papaver nigrum polyanthon, Lob. Ger.
IX. Papaver laciniatis floribus.
Papaver laciniatum rubrum, aliud unguibus purpureis, aliud unguibus albis, Eyſt.
X. Papaver errat. majus: ῥοιὰς Dioſcoridi, Theoph. Plinio.
Papaver rubrum, Brunf. erraticum, Eid.
Papaver erraticum, Matth. Cord. in Dioſcorid. Geſn. hort. Lac. Lon. Dod. Caſt. Cæſ. Thal. Tab. rubrum, Eyſt.
Papaver erraticum primum, Fuch.
Papaver Rhœas, Lob. Ger. prius, Lugd. alterum, Dod. gal.
Papaver rhœas ſive caduco flore puniceo, Ad. Lob. ico.
Flore eſt puniceo, rariſsimè albo.
XI. Papaver erraticum pleno flore.
Argemone multiplex, Trag.
Papaver rhœas flore pleno, Cam.
XII. Papaver errat. Pyrenaicum flore flavo: quod pro primo in Prodromo deſcribitur.
XIII. Papaver erraticum minus.
Argemone exigua, & 2. Trag. Lugd.
Argemone, Lac. Lon.
Papaver rhœas, Dod. gal. rhœas minus, Lugd.
Papaver erraticum alterum, Fuch. Dod.
Papaver erraticum minus, Tab.
XIV. Papaver corniculatum luteum: κεϱατῖτις Dioſc. Theoph. ſylv. ceratitis, Plinio.
Papaver ſylv. corniculatum, Trag.
Papaver corniculatum, Matth. Lac. Ad. Lobel. Caſt. Cæſ.
Papaver corniculatum primum, Tab. majus, Dodon.
Papaver corniculatum luteum, Fuch. Tur. Eyſt.
Papaver corniculat. flavo flore, Cluſ. hiſt. Eyſt.
Papaver cornutum, Dod. gal. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. Lon. Lugd. Cam.
XV. Papaver cornic. phœniceum hirſutum.
Papaver cornutum rubro flore, Geſn. hort. Ger. flore phœniceo, Ad. Lob. Cluſ. hiſt.
Papaver cornutum alterum florib. rubris. Cam.
Papaver corniculatum, rubrum, Dod.
Papaver corniculatum alterum, Lugd. Tab.
Flos interdum intensè rubens, interdum languidus, aliquando pallidus.
XVI. Papaver corniculatum phœniceum glabrum.
Papaver corniculat. phœniceum alterum, Lob. ico. phœniceo palleſcente flore, Cluſ. hiſt.
XVII. Papaver ſpinoſum: quod ſub 15. in Phytopinace, ſub 2. in Prodr. & in Matthiolo

describtum & pictum: quo etiam nomine postea Clus. in sua hist. & Eyst. proposuere.
Ficus infernalis Italorum.
an Glaucium Dioscoridis: γλαύκιον succus est herbæ folijs ferè papaveris corniculati, quæ crocei coloris succo copioso prædita sunt Dioscorid. lib. 3. cap. 100. Et hujus papaveris folia, succo flavescente, instar Chelidonij majoris, abundant.

XVIII. Papaver corniculatum violaceum.
Papaver cornutum flore violaceo, Gesn. hort. Ger.
Papaver corniculatum violaceum, Lob. Dod. Lugd. Cast. violaceo flore, Clus. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Advers.
Anemone major corniculata Penæ, Lugd.
Flores cærulei, & nigræ violæ æmuli.

HYPECOON.

Υ'πήκοον οἱ δὲ ὑπέφεων, papaveri Dioscorides, lib. 4. cap. 68. subjicit, cum eadem ei sit natura, quæ succo papaveris. Et Plin. lib. 27. cap. 11.

I. Hypecoum.
Cuminum sylv. alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab. Cam.
Hypecoon, Gesn. hort. Dod. Clus. hisp.
Hypecoon legitimum, Eid. hist.
Cumino siliquoso persimilis, Ad.
Cuminum sylv. alterum Dioscorid. Italorum, Lob. ob.
Cuminum sylv. alterum siliquosum, Eidem icon.
Cuminum corniculatum, Ger.
II. Hypecoi altera species.
Cuminum alterum Diosc. siliquosum, Ad.
Cuminum alterum Dioscor. sylv. siliquosum, Lob. icon.
Cuminum sylv. siliquosum Penæ, Lugd.
Cyminum sylv. 3. & siliquosum minus, Tab.
Cuminum siliquosum, Ger.
A priore differt folijs angustioribus, longioribus, glaucis, siliquis deorsum recurvis.

ARGEMONE.

Α'ργεμώνη in totum papaveri sylv. simile Dioscorid. lib. 2. cap. 208. radicem rotundam tribuendo, quod nostræ non convenit. Sic dicta, quod ἄργεμα oculorum & nubeculas expurget. Plinio, lib. 25. cap. 9. Argemonia: nostri tria genera faciunt, & id demum probant, cujus radix thus redoleat. Sed videtur Plinius quatuor genera agnoscere, ut lib. 21. cap. 23. Anemonem, quam Argemonem vocari dixit: 2. genus hoc est: 3. genus, lib. 24. cap. 19. lappam Canariam, cujus radix jucundum odorem, thuri similem spirat, Argemonem nuncupari tradit: 4. genus statui potest, Inguinaria, quam lib. 26. cap. 9. etiam Argemonem appellari testatur.

I. Argemone capitulo breviore.
Anemone minor, Coriandri folio, flore Pulsatillæ, capitulis hirsutis, Ad.
Argemone capitulo torulis canulato, Lob. Ger.
Argemone minor capitulis brevioribus, Lugd.
Argemone, Cast. prima, Tab.
Anemone minor Penæ, Lugd.
II. Argemone capitulo longiore.
an Argemone, Cord. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Ad.
Argemone capitulo longiore, Lob. Lugd. Ger.
Papaver erraticum alterum, Cæs.
Argemone 2. Tab.
III. Argemone alpina folijs Scandicis lutea: in Prodr. descripta.
IV. Argemone alpina Coriandri folio.
Argemone lutea, Ponæ Ital. qui in Baldo collectam transmisit.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

ANEMONE; PULSATILLA; ADONIS.

ANEMONE.

Ἀνεμώνη Dioſcoridi, lib. 2. cap. 207. Anemone, Plinio, l. 21. c. 23. ἀπὸ τοῦ ἀνέμου, à vento, quòd flos tantum vento flante aperiatur, unde & Herba venti quibuſdam.

Genera duo Dioſc. & Plinio, ſylveſtre & ſativum : hujus, inquiunt, multæ ſpecies, phœniceo flore, altera candicante, aut lacteo, aut purpureo.

Anemone latifolia ſimplici flore.

I. Anem. Cyclamini ſeu malvæ folio lutea.
Anemone latif. Cluſ. hiſp. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Anem. hort. latifol. 1. ſimpl. flavo flore, Cluſ. hiſt.

Flos 10. aut pluribus folijs conſtans, externè flavus, internè aureus.

II. Anem. Geranei rotundo fol. purpuraſcens.
Anemone latifol. altera, Cluſ. hiſp.
Anemone hort. latifol. ſimpl. flore 3. Eid. hiſt.
Anemone 1. Dod. Cæſ.
Anem. tuberoſa bulbocaſtani radice, Lob. Ger.
Anemone papaveracea, Tab. Ger.
Anemone ſtellata purpurea & alba, Eid.
Geranium 1. quorundam Dalech. Lugd.

Flos ex 12. aut 15. folijs, foris cineraceis hirſutis, interius rubedine purpurea nitentibus componitur: quare in dilutiore purpura rubet: aliâs interius intenſiore, exterius remiſsiore: rarius totus albet.

III. Anemone Geranei rotundo folio dilutè purpuraſcens.
Anemone hort. latifolia 4. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos externè exalbidi obſoleti coloris, internè ex purpura dilutiore albicat.

IV. Anem. Geranei rot. folio dilutè rubens.
Anemone hort. latifol. 5. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Floris folia octona foris obſoletè rubent, lanugine pubeſcunt: interius dilutiore rubore & ad carneum tendente nirent, unguib. albicant.

V. Anemone latifol. ſimplici carneo flore.
Anemone hort. latifol. 6. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos 10. aut 12. foliorum purpurei ferè coloris, unguibus albicantibus.

VI. Anemone latifolia flore purpuroſaturo.
Anemone hort. latifol. 8. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos 8. foliorum, coloris purpuroſaturi, exterius ſplendentis unguibus magnis & ad pediculum purpureis.

VII. Anemone latif. purpuroviolaceo flore.
Anemone hort. latif. 12. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos octo folijs conſtans, externè dilutè purpuraſcens ſplendet; internè violaceus, unguibus magnis & argentei coloris.

VIII. Anemone latifolia flore purpuroviolaceo altera.
Anemone hort. latifol. 13. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos qui ex 12. folijs conſtat: foris ex purpureo albeſcit & ſplendet: interius ex violaceo purpureo ſplendet, unguibus albis.

IX. Anemone latifolia violaceo flore.
Anemone hort. latif. 9. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos octo vel plurium foliorum, externè ſubpurpureus & ſplendens, internè ex purpura violaceus, unguibus rubeſcentibus, orbe albicante cinctis.

X. Anemone latif. fl. violaceo ſaturo colore.
Anemone hort. latifol. 11. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos ſex folijs præditus, violacei ſaturatioris coloris, unguibus majorib. magisq; candidis.

XI. Anemone latifolia flore variegato.
Anemone hort. latifolia 7. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos qui octifolius, foris ex purpureo ſaturatius rubet, interius ad ungues uſque albus ſatura purpura & quaſi Kermeſina nitet: oris coccineis, in quæ radij purpuraſcentes ſparguntur: ungues magnos & albos habet.

XII. Anemone latifolia punctato flore.
Anemone hort. latifol. 10. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Flos octifolius violaceus, interna parte maculis albis aſperſis.

XIII. Anemone latifolia flore carneo.
Anemone hort. latifol. 14. ſimpl. flore, Cluſ. hiſt.

Floris modò majoris, modò minoris, octo folia extrinſecus nonnihil purpuraſcunt, intrinſecus ferè carnei, vel ſaturatioris, vel dilutioris, unguibus albis.

XIV. Anemone latifolia Saniculæ folio.
Anem. ſimplex latif. dilutè purpuraſcens, Eyſt.

XV. Anemone latif. flore orangei coloris.
Anemone hort. latif. 15. simpl. flore, Clus. hist.

Floris octo vel novem folia, externè carnei coloris, unguibus saturatè purpurascentibus, internè carnei diluti: Habetur major & minor.

XVI. Anemone latifolia flore coccineo.
Anemone latifolia coccineo flore, Clus. pan.
Anemone hort. latif. 16. simpl. flore, Clus. hist.

Floris octo folia, internè elegantissimo coccineo nitent, ungues orbis pallescens ambit, externè quadam lanugine pubescunt: huc pertinet Anemone latifolia fl. coccineo simplici, Eyst.

Flos coccinei coloris, medium è fusco nigricans & capitulum multis folijs staminulis pallidè virentibus septum.

XVII. Anemone latif. flore magno coccineo.
Anemone hort. latif. 17. simpl. flore, Clus. hist.

Floris octo folia internè elegantissimo coccineo colore fulgent, nullis unguibus apparentibus, externè color dilutior; & lanuginosa.

XVIII. Anemone latifolia flore coccineo phœniceo.
Anem. latif. Byzantina coccin. colore, Clus. pan.
Anemone hort. latif. 18. simpl. flore, Eid. hist.

Flos amplus octifolius, coloris ex coccineo phœnicei, ut in Rhœade, unguibus parvis subpallidis.

Anemone tenuifolia simplici flore.

I. Anemone Geranei Ropertiani folio cærulea: an Dioscoridis?
Anemone tenuifolia tertia, Clus. hisp.
Anemone hortensis tenuifolia simplici flore 1. Eid. hist.
Anemone 2. Dod. Lugd.
Anemone tuberosa Geranifolia, Lob.
Anemone montana, Cæs.
Anemone Ropertiana, Tab. geranij folia, Ger.

Flos ex 14. aut 15. foliolis mucronatis compositus, coloris est cærulei, vel rubri, vel ex utroq; mixti: est externa parte subcærulei, interna albi: sic flore nunc cæruleo, nunc rubro, nnnc albo reperitur: quare Tabern. tres species, alba, cærulea & rubra.

II. Anemone tenuifolia flore multifido dilutè purpurascente.
Anemone hort. tenuif. 9. simpl. flore, Clus. hist.

Flos ex 14. & plurib. foliolis dilutè purpureis, & quasi carneis, nullis unguiũ vestigijs constat.

III. Anemone œnanthes folijs flore violaceo hexaphyllo.
Anemone tenuifolia altera, Clus. hisp.
Anemone hort. tenuif. simpl. flore 2. Eid. hist.
Anemone tertia, Dod. Lugd.
Anemone bulbosa radice, Ad.
Anemone tuberosa radice, Lob. ob. Ger.
Anemone, Cast. angustifolia, Tabern. tenuifol. Cam. at. 1. in epist.
an Anemone altera, Cæs.
Anemone tenuifol. fl. purpureo violaceo, Eyst.

Flos, qui ex 6. interdum 7. & 8. folijs compositus est, communiter est purpureus seu violaceus, externa parte lunuginosus: est ruber seu phœniceus, vel ex purpura rubens: est & albus: quare apud Tabernæmontanum.
Anemone corallina violacea & alba: & Anemone angustifolia, & 4. & apud Gerard. figurâ tres.

IV. Anemone tenuifol. fl. pallidè coccineo.
Anemone hort. tenuif. 16. simpl. flore, Clus. hist.

Flos hexaphyllus, foris tenui lanugine pubescens, coloris dilutè rubescentis, internè coccinei valdè diluti, unguibus amplis albis.

V. Anemone tenuif. coccineo fl. hexaphyllo.
Anemone hort. tenuif. 3. simpl. flore, Clus. hist.
an Anemone alterum genus, Cæs.

Flos floridi coccinei coloris, unguibus magnis, ex pallido, fusco & albo mixtis.

VI. Anem. tenuif. coccineo flore octophyllo.
Anemone hort. tenuif. 4. simpl. flore, Clus. hist.

Flos internè coccineus, unguibus albis, & externè coccineus, tenui lanugine pubescens & splendens.

VII. Anemone tenuifolia flore magno coccineo hexaphyllo.
Anemone tenuif. coccineo flore simp. Clus. pan.
Anemone hort. tenuif. 5. simpl. flore, Eid. hist.

Flos intus elegantissimus coccineo colore nitet, foris lanugine pubescit: ungues albi sunt.

VIII. Anem. tenuif. flore coccineo sanguineo.
Anemone hort. tenuif. 7. simp. flore, Clus. hist.

Flos 5. 6. interdum 7. foliorum, coloris coccinei, ad sanguineum vergentis, unguib. magnis exalbidis, purpureis venis distinctis: aliquando flos ad cocti lateris colorem accedit, nec splendet.

IX. Anem. tenuif. flore sanguineo coccineo.
Anemone hort. tenuif. 8. simplici flore, Clus. hist.

Floris sex folia, externè lanugine obducta, coloris sunt sanguinei saturatioris & splendentis, internè sanguinei coccinei permixti.

X. Ane-

X. Anemone tenuifolia flore ſanguineo coccineo altera.
Anemone hort.tenuifol.20.ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos major hexaphyllus, ſanguineo colore, vel inter coccineum & cochinelleum medio, unguibus minoribus, & albicantibus.
XI. Anemone tenuifolia flore ex ſanguineo & coccineo medio.
Anemone hort.tenuifol.19.ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, coloris ex ſanguineo & coccineo medij, diluti, ei prorſus ſimilis quem vulgus cochinelleum appellat: ungues magni, albi & quaſi argentei.
XII. Anemone tenuifolia flore amplo ſanguineo hexaphyllo.
Anemone hort.tenuifol.ſimp. flore 6.Cluſ.hiſt.
Flos coloris ſanguinei elegantiſsimi, unguibus magnis albis.
XIII. Anemone tenuifolia flore amplo atrorubente.
Anemone hortenſis tenuifolia 17.ſimplici flore, Cluſ. hiſt.
Flos hexaphyllus, coloris ſanguinei ex atrorubentis & quaſi ſericei panni villoſi Kermeſino colore præditi, cærulei.
XIV. Anemone tenuifolia fl. rubro ſaturo.
Anemone hort.tenuifol.16.ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, ruber, ſeu potius ſanguineus, unguibus magis ſaturis, venis albicantibus diſtinctis.
XV. Anemone tenuifolia flore niveo.
Anemone hort.tenuifol.13.ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus niveus, cujus unguibus carnei quid aſperſum: apicibus ex obſcura purpura nigricantibus.
XVI. Anemone tenuif. flore amplo candido.
Anemone hort.tenuifol.12.ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, prorſus candidus, unguibus externè vireſcentibus, apicibus nigris.
XVII. Anemone tenuifolia Cretica flore magno albo: quæ in Prodr. ſub 1. deſcripta eſt.
XVIII. Anemone tenuifolia fl. albicante.
Anemone hort.tenuifol.15. ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flore eſt hexaphyllo candicante, ſtaminibus albis, apicibus ſubcæruleis.
XIX. Anemone tenuifolia flore exalbido majore.
Anemone hort.tenuifol.10. flore ſimp. Cluſ.hiſt.
Anemone tenuifolia carneo flore, Cluſ.pan.
Flos magnus, hexaphyllus, coloris primum exalbidi vireſcentis, dein ad carneum tendentis, unguibus externè vireſcentibus, internè albis, ſtaminibus carnei coloris.
XX. Anemone tenifol. fl. exalbido minore.
Anemone hort.tenuifol.11. ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos minor ex 6. 8. & pluribus foliolis compoſitus, coloris extrinſecus carnei albo mixti: intrinſecus verò prorſus ferè albi: unguibus & venis ex albo paululum vireſcentibus.
XXI. Anemone tenuif.flore furvo albicante.
Anemone hortenſis tenuifolia 21. ſimplici flore, Cluſ. cur. poſt.
Flos ex cineraceo ſive furvo, albicans, & tenui velut rubedine perfuſus, ut ferè eſt Capuccinorum pannus.
XXII. Anemone tenif.flore carneo ſtriato.
Anemone hort.tenuifol.14.ſimp.flore, Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllos externè carneus, oris albicantibus: internè exalbidus, venis carneis ad medium folium ſparſis, ſtaminibus purpuraſcentibus, apicibus nigricantibus.
XXIII. Anemone tenuifolia flore magno ſuaverubente, unguibus albis.
Anemone tenuifolia flore ſuaverubente Caccini: ad Cluſ.cur. poſt.
Has varietates, ſatione fieri credibile eſt, cum in alijs quibuſdam plantis etiam contingere obſervatum ſit. Nam natura, in florum Anemones coloribus, non minus quàm in Tulipis & Iridibus ludit: ita ut pluſquàm triginta diſcrimina in colore, aut unguium varietate, aut foliorum numero obſervata fuerint.

Anemone Matthioli.

Omnes Anemones ſingulares caules, interdum duos aut tres, vel pures, nullis ramis præditos proferre obſervatum fuit, niſi fortè id naturæ luſu contingat, uno alteróve ramulo inter ſuperna folia ſummum caulem amplectentia, enato. Quare, quid Matthiolus ſuis Anemonibus quatuor propoſitis velit, non aſſequimur: omittere tamen noluimus.
I. Anemone prima, Matth. Lugd.
II. Anemone ſecunda, Matth. Lugd.
an Ranunculus flore globoſo.
III. Anemone quarta, Matth. (at in edit. ſecunda, 1.) Caſt. Lugd.
Anemone, Lac. Anemon. ramoſa purpurea, Tab.
IV. Anemone quinta, Matth. (at in edit. ſecunda Anemone altera) Caſt. Lugd.
Anemone altera, Lac.

Anemo-

Anemone ramosa lutea, Tab.

V. Anemonia varia radice fibrosa peregrina.

Anemones genera varia, floris rosei, lutei, purpurei varietate distincta, aspectu pulchra: vario floris colore, aliàs rubro, aliàs purpureo, nonnunquam luteo, observavit Rauvvolfius in suo Itinere Hierosolymam versus, & obiter Lugd. herb. attigit.

Anemone flore pleno.

I. Anemone latifolia maxima versicolor.
Anemone latifolia flore multiplici, Clus. hisp. & pan. Lugd.
Anemone hort. latifol. pleno flore 1. Eid. hist.
Anem. max. polyanthos Chalcedon. Lob. Ger.
Anemone Chalcedonica major, Tab.

Folia florum externa & majora dena aut duodena, viridia sunt, eorum mucronibus coccineo colore leviter & virgatim infectis: interna minora & angustiora, dilutiore purpura ex rubro nitent.

Aliquando, ex prædicto flore uncialis pediculus, minorem florem ex octo latiorum foliorum partim viridium, partim coccineorũ compositum, sustinet, quam pro quarta posuimus.

II. Anemone latifolia flore coccineo.
Anemone hort. latifol. pleno flore 2. Clus. hist.

Differt à priore, quod in hac floris umbellicum glomerata & reflexa folia non occupant.

III. Anemone latifolia coccineo flore duplo vel etiam triplo densiore & pleno, quam prior sit, Clus. cur. post.

IV. Anemone latifolia Pavo dicta major 1.
Anemone hort. latifol. Pavo major 1. Clus. hist.

Flos unicus 20. 30. aut pluribus folijs constans, eleganti, saturato splendidoque coccineo colore præditis, unguibus sanguineis, orbe pallido cinctis.

V. Anemone latifolia Pavo dicta major prolifera.
Anemone pavota latifolia multiplex flore miniato, Bry.

VI. Anemone latif. Pavo minus polyphylla.
Anemone hort. latifol. Pavo major 2. Clus. hist.
Anemone hort. fl. pleno coccineo variegata latifolia, Eyst.

Hæc flores minus plenos profert, interdum simplici, octo, novem, aut decem foliorum serie constantem.

VII. Anemone latifolia flava.
Anem. hor. latif. duplo flore flavo, Clu. hist. Eyst.
an Anemone multifido & lanuginoso folio, quod in Apulia luteo flore reperiatur, Ang.

VIII. Anemone tenuifolia multiplex rubra.
Anemone multiplex rubra, Clus. hisp.
Anem. flore polyphyllo tenuifolia, Eid. pan.
Anem. hort. tenuifolia pleno flore, Eid. hist.
Anemone 4. Dod.
Anemone flore multiplicato coccineo, Lob. colore tenuifolia, Eyst.
Anemone coccinea multiplex, Ger.

Flore est rubro, cæruleo, albo.

IX. Anemone tenuifol. multiplex purpurea.
Anemone tenuifolia pleno purpureo flore Caccini, Clus. cur. post.

Est etiam quę purpurocæruleum florem, alia quæ suaverubentem & nitidum profert.

X. Anem. tenuif. multip. atropurpurascens.
Anemone tenuifolia pleno flore ex atropurpurascente, Clus. cur. post.

XI. Anemone Geranei rotundi folio plena.
Anem. latif. purpurorubescens plena, Eyst. desc. ab Anemone hort. latifolia 3. Clusij sola multiplici foliorum serie differt.

Anemone sylvestris.

I. Anemone sylvestris alba major.
Anemone 3. Matth. Cast. Lugd. flore albo, Lob.
Anemone alpina, Ges. fra.
Anemone pannonica, Dod.
Anem. sylv. 1. Clus. pan. & hist. Lob. ad. par. 2.
Anem. syl. flore candido, Thal. syl. fl. albo, Eyst.
Anemone major alba, Tab.
Ranunculi 11. species, Cord. hist.
Aconito cognata videtur, Ges. hor.

II. Anem. syl. alba minor: pro 1. in Prod. desc.
III. Anem. alpina alba major: quæ 2. in Prod.
IV. Anem. alpina alba minor: quæ 3. in Prod.
V. Anemone nemorosa flore majore.
an Anemone λειμώνια, Theoph.
Sanicula minor quibusdam, Brunf.
Ranunculus candidus, Trag.
Ranunculi 4. species, Fuch. Cord. hist. Lugd.
Ranunculus 6. Tur. 8. Lon.
Ranunculus parvus, Dod. gal.
Ranunculus phragmitis, Ges. hor.
Ranunculus nemorosus, Ad. Lob. Tab.
Eneaphyllon, Ang.
Ranunculus sylvarum, Clus. hist.
Anemone 5. Dod. sylv. vulgaris, Clus. pan. montana, Cæs.
Anem. nemorum alba, purpurea, coccinea: Ger.

Ranun-

Ranunculi 3. tertium & quartum genus, Thal.

Flore est candido, aut ex purpura rubente, modo dilutiore, modo intensiore colore, subcæruleo, carneo, roseo: hinc Taber. tres figuras habet, Ranunculi albi, purpurei, & ex rubro purpurei nomine, & Thalius tertio generi quod flore est candido, species tres tribuit, folijs & floribus majoribus, minoribus & medio modo donatis: quartum è candido rubet, & ratione foliorum majus & minus est.

VI. Anemone nemorosa flore minore: hæc in Prodromo 1. est.

an Ranunculi tertij generis species min. Thal.

VII. Anemone nemorosa sterilis folijs punctatis.

Ranunculi tertij quintum genus, Thal.

Ranunculi nemorosi vitium φυλλόφυλλος, Cat. Altorff.

VIII. Anemone nemorosa flore pleno albo.

Anemone limonia pleno albo flore, vel

Ranunc. sylvar. pleno albo flore, Clus. hist. Eyst.

IX. Anemone nemorosa flore pleno purpur.

Anemone limonia pleno purpureo flore, vel

Ranunculus sylvar. pleno flore purpurascente, Clus. hist.

Ranunculus nemorosus flore pleno, Eyst.

X. Anemone nemorosæ affinis peregrina 1. candido aut purpurascente flore.

Anemone λειμώνια peregrina 1. Clus. hist.

XI. Anemone nemorosæ affinis peregrina 2. flore herbacei coloris.

Anemone λειμώνια peregrina 2. Clus. hist.

PULSATILLA.

ANemones alterum genus quæ Limonia vocatur, Plin. l. 21. c. 11. ex Theoph. 6. hist. 7. Anemone genus (Gaza Fremium vertit: Plin. l. 21. c. 23. Phenion habet) quod Leimonion vocant: hanc sunt qui Pulsatillam esse velint. Pulsatilla nominatur, quod seminum tremuli pappi levissimo flatu, huc atq; illuc agitentur, unde & Herba venti dicitur, quare ἠρίγερον dici potest.

I. Pulsatilla folio crassiore & majore flore.

Küchenschell / Brunf.

Herba venti, Trag. Lon.

Pulsatilla Matthiol. Gesn. hort. Cast. Dod. Ad. Lugd. Tab.

Pulsatilla vulgaris, Lob. Ger. recentiorum, Cæsalp. communis, Cam.

Pulsatilla vulgaris dilutior, Clus. pan. & hist.

Herba Sardoa, Dod. gal.

Anemone sylv. Fuch. communis, Tur. montana. Gesn. hort.

Anemone species, Ges. hor. Thal.

Anemone 10. vel leptophyllon, Cord. hist.

Anemone limonia & Samolus Plinij, Dalech. in Plin.

Ranunculus 2. Lac. Diosc. 2. species, Ges. hor.

Colore ut plurimum violæ nigræ purpureo, & obsoletiore intensiore & remissiore pro loci ratione: in umbrosis dilutiore, in apricis coloratiore: pleno etiam flore reperiri significatum.

II. Pulsatilla folio tenuius inciso & flore minore, sive palustris: hæc in Prodromo primo loco describitur.

III. Pulsatilla flore minore nigricante.

Pulsatilla altera, Dod. Lugd.

Pulsatilla flore clauso, Lob. ico.

Pulsat. vulg. saturatiore flore, Clus. pan. & hist.

IV. Pulsatilla apij folio vernalis flore majore: quæ 2. in Prodromo.

V. Pulsatilla apij folio vernalis flore minore: quæ 3. in Prodr.

VI. Pulsatilla apij folio autumnalis: quæ 4. in Prodr.

VII. Pulsatilla folio Anemones secundæ, sive subrotundo: quæ 5. in Prodromo.

VIII. Pulsatilla flore rubro obtuso.

Pulsatilla rubra, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger. an Anemone 4. Cam. ep.

IX. Pulsatilla flore albo.

Anemone alpina, Gesn. fra.

Anem. syl. 2. Clus. pan. & hist. Lob. ad. part. 2.

Pulsatilla alba, Lob. Lugd. Tab. Ger. flore candido, Dod.

Flos intus lacteus, exterius nonnihil purpurascens.

X. Pulsatilla lutea apij hortensis folio.

Pulsatilla secunda alpina, Lugd.

XI. Pulsatilla lutea pastinacæ sylv. folio.

Pulsatilla lutea, Ges. hor. Ad. Cam. ep.

Pulsatilla tertia alpina, Lugd.

Anemone sylv. tertia, Clus. hist.

XII. Pulsatilla lutea alpina hispidior.

Pulsatilla prima alpina, Lugd.

an Anemone lutea, Ang.

ADONIS.

ADonidis floris meminit Ovidius 10. Metamorph. qui Anemone esse à multis creditur: alij huic sequenti tribuunt. Verum quia ratione capituli cum Ranunculis conveniat, inter Anemones & Ranunculos repostuimus: Quibus dum φλὼξ Theoph. à floris flammeo igneoq; colore: & 6.hist.6. inter vernos flores recenset.

I. Adonis hortensis.
Anemone hort. Trag. Lugd. Anemone, Lon.
Argemone tertia, Tab.

II. Adonis flore majore.
Anthemis eranthemos Dalechampij, Lugd.

III. Adonis hort. flore minore atrorubente.
Adonis recentiorum, aut Adonium Poëtarum, species Anemone, Ad.
Adonis recentiorum, Lob. ob. flos Adonis. Eid. ico. Cam. Ger.
Flos Adonis vulgo, Clus. hist.
Eranthemum, Dod.
Adonium, Tab.
Flos habetur miniati, lutei coloris: hinc
Adonium & Adonium luteum, Tab. (rib.

IV. Adonis syl. fl. phœniceo ejusq; fol. longio-
Anemone agrestis, Trag.
Anemone tenuifolia, Cord. in Diosc. Ges. hist.
Anemone tenuifolia, Cord. hist.
Adonis, Matth. Lugd.
Chamæmelum eranthemum vel purpureum, Dod. gal. rubrum, Ges. hort.
Aculeata, Lon.
Ranunculus arvensis flore rubicundo, Cæs.
Chamæmelum purpureum, Tab.
Variat floris colore phœniceo, luteo, pallido & albo; hinc
Anemone tenuifol. alt. flore pallido, Cord. hist.
Adonis flore pallido, Cam. ep. Lugd. Tab.
Adonis 2. & 3. inter segetes, Tab.
Eranthemum flore flammeo, &
Eranthemum folio rubro, Eyst.

SECTIO TERTIA.

RANUNCULUS EJUSQUE SPECIES.

Βατράχιον Dioscorid. l.2.c.206. καὶ σέλινον ἄγριον, Ranunculus & Apium agreste. Ranunculus, quod ranarum more humidis limitibus & opacis marginibus lætetur: aut quod ranæ, inter ejus frutices frequenter inveniantur. Apium, quod folijs apium æmuletur.

Genera complura Dioscoridi: 1. Coriandri folijs (& ad malvæ latitudinem accedentibus, Plinio) flore luteo, interdum purpureo: 2. lanuginosius (foliosius Plinius) quod syl. apium appellant: 3. minimum flore aureo: 4. huic simile flore lacteo. Idem habet Plin. l.25. c. ultimo.

Ranunculus nemorosus.

I. Ranunculus nemorosus luteus.
Ranunculi sylv. alterum genus, Trag.
Ranun. 3. species, Cord. hist. tertij genus 2. Thal.
Ranunc. 4. species lutea, Fuch. Dod. gal. Lugd.
Ranunculus phragmites luteo flore, Gesn. hort. nemorosus luteus, Lob. ico. Tab.
Ranunculus 7. Tur. 9. Lon.
Ranunculus nemorosus flore luteo, Ad. Eyst.
Anemone 6. Dod. Lug. mont. colore luteo, Cæs.
Anemone nemorum lutea, Ger.
Major est & minor, Thal. Flore communiter unico, aliquando duobus & tribus.

II. Ran. nemorosus vel sylvat. folio rotundo.
Ranunculus dulcis, sub sylv. descrip. Trag.
Ranunculus 1. species, Fuch. Tur. Lon. Lugd.
Ranuncul. auricomus, Dod. gal. Lob. ico. Thal
Ranunc. nemorosus, Ger. dulcis nemor. Tab.
Polyanthemum, Ang.

III. Ranunculus nemorosus Thalictri folio.
Ranunculus Thalictri folio, Clus. pan. Cam.
Ranunculus præcox 2. Thalictri folio, Eid. hist.
Aquilegia minor Dalechampij, Lugd.

IV. Ranunc. nemorosus Muscatellina dictus.
Aristol. rotundæ concavę similis herbula, Trag.
Aristol. vulg. alt. radice oblonga, Ges. hor.
Capnos Plinij, Tur.
Moschatella, Cord. hist. Thal. Cam.
Ranunculus minimus Septentionalium herbido muscoso flore, Ad. Lob. ico.
Denticulata, à radicis forma, Lugd.
Fumaria bulbosa tuberosa minima, Tab.
Radix cava minima, Ger. ico.

Ranunculus pratensis & arvensis.

I. Ranunculus pratensis erectus acris.
Ranunculus luteus, Trag.
Ranunculus pratensis surrectis cauliculis, Lob.
Ranunculus hortensis 2. Dod. Lugd.

Ranunculus ſylveſtris, & 2. Tab.
Ranunculus lævis, Cæſ.
Ranunculus batrachoides, Ger.
Ranunculus polyanthemus maculatus, Thal.

In folij medio ſæpè macula reperitur, & hic Ranunculi alter. ſpecies maculis notata, Trag. quâ communiter deſtituitur. Hic magis minúſve hirſutus occurrit.

II. Ranunculus pratenſis erectus dulcis.
Ranunculus pratenſis, vel 1. Trag.
Chryſanthemum ſimplex, Fuch.
Polyanthemum ſimplex, Dod. gal. Lugd.
Ranunculus 7. Lon. dulcis, Tab.
Ranunculus ſurrectis cauliculis, Ger.
Ranunculus hortenſis erectus flore ſimplici luteo, Eyſt.

Hic cum latioribus quoque folijs reperiatur, idcirco apud Tab. & altera figura Ranunculi holeracei majoris nomine: & apud Ger. ſub titulo Ranunculi auricomi.

III. Ranunculus pratenſis repens hirſutus.
Ranunculi 8. ſpecies, Cord. hiſt.
Ranunculus pratenſis reptante cauliculo, Lob.
Ranunculus polyanthemos 1. Dod. Thal.
Ranunculus hortenſis 1. Dod. Lugd.
Ranunculus vinealis, Tab.
Ranunculus pratenſis etiamque hortenſis, Ger.

Variat magnitudine, nam in hortis, quibus præ cæteris ſpontè tamen proveniens, familiarior, latioribus multo quam in pratis folijs reperitur: & nonnunquam veluti quædam maculæ inalbicant.

IV. Ranunculus pratenſis radice verticilli modo rotunda.
Crus galli, Brunf. Coronopus parvus, Eid. 4.
Ranunculus exiguus, & 1. Trag.
Ranunculus 5. Matth. Tur. Lac. Lon. Lugd.
Batrachion Apuleij, Dod. gal.
Ranunculus minor vel 3. Fuch. vel 9. Cord. hiſt. minor, Tab.
Ranunculus flammula dictus, Geſn. hort.
Ranunc. bulboſus, Ad. Lob. Cam. Thal. Ger.
Ranunculus tuberoſus, Dod. Lugd.
Ranunculus lanuginoſus 1. Cæſ.

Magnitudine variat, nam in ſaxoſis, vix duarum triúmve unciarum reperitur: contrà in hortorum areolis ſpontè naſcens, cubitum excedit: in pratis mediæ altitudinis reperitur.

V. Ranunculus arvenſis parvus folio trifido.
Ranunculus minimus Apulus, Col.

Ranunculus hortenſis flore pleno.

I. Ranunculus hortenſis erectus flore pleno.
Ranunculus luteus, vel 3. flore multiplici, Trag.
Ranunc. multiplex, Fuch. tertius, Tur. quartus, Lon.
Ranunculi 7. ſpecies coronaria, Cord. hiſt.
Ranunculus ſylv. 2. Dod. Lugd.
Ranunc. polyanthemos, Ad. Lob. polyanth. 3. erectus, Cam. at. 2. epit.
Ranunc. erectus hortenſis fl. pleno luteo, Eyſt.

Major & minor habetur: & ille dicitur
Ranunculus multiflorus maximus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

Flores, Bellidum plenarum orbiculos imitantur, ſæpius geminatim combinantur, ac quandoque ſobolem aliam ex ſe emittunt.

II. Ranunculus hortenſis inclinans.
Ranunculus hort. reptante cauliculo, Lob.
Ranunc. repens flore multiplici luteo, Geſ. hor.
Ranunculus polyanthos luteus repens, Cam.
Ranunculus hort. flore pleno, Eyſt. cui major & minor eſt.

III. Ranunculus dulcis flore pleno.
Ranunculus pratenſis cultura multiplex, Trag.
Polyanthemum multiplex, Dod. gal. Lugd.
Ranunculus dulcis multiflorus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

IV. Ranunculus bulboſus flore pleno.
Pes corvi flore pleno, Brunf. Coronopus, Eid.
Coronopus quorundam multiplici luteo flore, Geſn. hort.
Ranunculus radice bulboſa flore pleno, Cam.
Ranunculus bulboſus major, Eyſt.

V. Ran. radice tuberoſa fl. pleno & prolifero.
Ranunculus tuberoſus flore multiplici, Dod.
Ran. magnus Anglicus polyanthos, Lob. ico.
Ranunculus 3. Cam. ep.
Ranunculus tuberoſus Anglicus, vel 25. Tab.

Sæpius ex uno flore, unus & alter prodit.

VI. Ran. folio aconiti flore albo multiplici.
Ran. mont. magnus flore multiplici, Geſn. hort.
Ranunculus niveus polyanthos, Lob. Lugd.
Ranunculus pleno flore albo, Cluſ. hiſt. Eyſt.
Ranunculus albus multiflorus, Tab. Ger.
Ranunculus leucanthemos flore pleno, Cam.

Ranunculus echinatus.

I. Ranunculus arvenſis echinatus.
Ranunculus albus ſive echinatus, Dod. gal.
Ranunc. ſativus, Tur. arvenſis, Geſn. hort. Tab.
Ranunculus arvorum, Lob. ico. Ger.

Ranunculus hortensis simpl. 1. species, Fuch. Lugd. altera species, Fuch. ico. quinta species vel segetalis, Cord. hist.
Ranunculus sylv. tertius, Dod. Lob. ob.

Folio est aliquando latiore, aliquando angustiore, pro ratione soli pinguioris: hinc Ranunculus arvensis latifol. & angustif. Tab.

II. Ranunculus stellatus echinatus Creticus.
Ranunculus echinatus Creticus, Pon. Ital.

III. Ranunc. rotundifol. repens echinatus.

IV. Ranunculus palustris echinatus: ille sub 2. hic sub 3. in Prod. descriptus.
Ranunculus Apuleij quibusdam, Clus. hist.

Ranunculus palustris & aquaticus.

I. Ranunculus palustris apij folio lævis.
Ranunculus & Sardonia, Diosc.
Ranunculus, strumea & apiastrum, Plin.
Scelerata, Apuleio.
Apium aquaticum, Trag.
Apiastrum, Cord. in Diosc.
Ranunculus 1. Matth. Gesn. hort. Lac. Cast. Lugd. 4. Tur. 3. Lon.
Ranunc. aquaticus, Fuch. ico. palustris, Cord. hist. Dod. f. Lugd. Thal. Cam. Tab. Ger.
Herba Sardoa, Guiland.
Ranuncul. palustris rotundiore folio, Ad. Lob.
Ranunc. alter hirsuto semine folijs apij, Cæs.

Folijs & caulibus est alibi majoribus, alibi minoribus, floribus luteopallidis; at Cordus, & purpureis observavit.

II. Ranunc. palustris apij folio lanuginosus.
Ranunculi 2. species, vel Sardous Ranunculus, Cord. hist.
Ranunculus Sardonicus, Ang.
Ranunculus 2. Matth. Lugd.

Differt à priore, quod lanuginosus, pluribus foliorum incisuris spectetur.

III. Ranunc. aquaticus hederaceus luteus.
Ranunculus hederaceus Dalechampij, Lugd.

IV. Ranunc. aquaticus cotyledonis folio.
Cotyledon aquatica, Dod. gal. palustris, Eid. f.
Herba rotundo folio, aliquibus Acetabulum, Cord. in Diosc.
Cotyledon aquat. acris Septentrionalium, Lob.
Ranunculus aquaticus umbilicato folio, Col.

V. Ranunculus aquaticus, folio rotundo & capillaceo.
Polyanthemum palustre aut aquatic. Dod. gal.
Ranunculus 3 Gesn. hort. (Lob.
Ran. aquatilis, Dod. Ger. aquat. hepaticæ facie,
Ran. in aquis nascens folio parum scisso, Cæs.
Ranunculus fluviatilis, Tab.
Hepatica aquatica, Lugd. palustris, Thal.

In nostro duplicia folia observantur, quæ sub aqua multifida, capillacea; quæ extra aquam rotunda & crenata: quare Cæs. folia alteri parum scissa, alteri in capillaceam tenuitatem fissa tribuit: addens, se vidisse quoddam utrumque genus foliorum habens, initio integrum, procedente tempore capillaceum: at in nostro foliorum diversitas simul conspicitur.

VI. Ranunculus aquaticus capillaceus.
Ranunculus in aquis folijs in capillaceam tenuitatem scissis, Cæs.
Ran. trichophyllon aquaticus mediolut. Col.

Ranunculus folio longo tàm palustris quàm montanus.

I. Ranunculus longifolius palustris major.
Ranunculus insectus 1. Cæs.
Lingua Plinij, Lugd.
Ranunculus πλατύφυλλος, Thal.
Ranunculus lanceolatus major, Tab. flammeus major, Ger.

Folia prima aliquando subrotunda sunt, ad Chelidoniæ minoris, aut Cochleariæ formam accedentia: quemadmodum Ranunculi latifolij nomine, hist. Lugd. exprimere videtur.

II. Ranunculus longifolius palustris minor.
Ranunculus 1. Ang. 12. Cord. hist.
Ran. flammeus aquatilis angust. Ad. Lob. Lug.
Flammula ranunculus, Dod.
Ranun. aquaticus ἀρνογλωσσόφυλλος major, Thal.
Ranunculus lanceatus minor, Tab. flammeus minor, Ger.
Ægolethron Plinij, l. 21. c. 13. quibusdam: alijs Enneaphyllon, Ejusdem, l. 27. c. 9.

III. Ranunculus palustris serratus.
Flammula, Dod. gal. aquatica, Lugd.
Flammula ranunculus folio serrato, Dod.
Ranunculus alter, Gesn. hort.
Ranunc. aquatilis angustifolius serratus, Lob.
Ran. lanceatus serratus; Tab. flamm. serrat. Ger.

IV. Ranunculus mont. folijs plantaginis.
Ranunculus Pyrenæus albo fl. Clus. hisp. ap. 2. an Ranunculus phœniceus Myconi, ob similitudinem cum palmæ folijs, Lugd.

V. Ranunculus montanus folio gramineo.
Ranunc. pumilus gramineis folijs, Ad. Lob. ico.
Ranunculus gramineus, Tab. Ger.
Hydropiper lanceolatum, Lugd.

VI. Ra-

VI. Ran. mont. folio gramineo multiplex.
Ranunculus folio graminis, Dod.
Ranunculus gramineus 2. multiplex, Tab.
VII. Ranunculus gramineo folio bulbosus.
Ranunculus leptomacrophyllon bulbosus, vel
Ranunculus bulbosus gramineus mont. Col.

Ranunculus grumosa vel etiam Asphodeli radice.

I. Ranunculus lanuginosus angustifolius grumosa radice major.
Ranunculus Illyricus major, Clus. hist.
II. Ranun. lanug. angustif. grum. rad. minor.
Ranunculus Pannonicus, Clus. hisp.
Ranunculus grumosa radice 4. Eid. hist.
Ran. Illyricus, Dod. Lob. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Ranunculus peregrinus alter, Cæs.
III. Ranunculus lanugin. apij folio asphodeli radice.
Ran. alter saxatilis mont. asphodeli radice, Col.
IV. Ranunculus grumosa radice folio ranunculi bulbosi: hic 4. est in Prodromo.
V. Ranunculus grumosa radice flore phœniceo minimo simplici.
Ranunc. Tripolitanus phœniceo fl. Clus. pan.
Ranunc. Asiaticus grumosa radice 1. Eid. hist.
Floris foliola 5. aut 6. rariùs 3. aut 4. foris phœnicei, internè miniati coloris staminib. rubris.
VI. Ranunculus grumosa radice ramosus.
Ranunculus Asiaticus πολύκλωνος sive grumosa radice 2. Clus. hist.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore phœniceo ruberrimo, Eyst.
VII. Ranunc. grumosa radice fl. flavo vario.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore flavo rubris venis distincto, Clus. cur. post. Eyst.
VIII. Ranunculus grumosa radice fl. albo.
Ranunc. peregrinus grumosa radice 1. Clus. hist.
Flos quinquefolius albus suaviter rubente colore per oras mixto.
IX. Ranunculus grumosa radice flore albo, leviter crenato.
Ranunculus peregr. grumosa radice 2. Clus. hist.
X. Ranunculus grumosa radice flore niveo.
Ranunculus peregr. grumosa radice 3. Clus. hist.
Ranunculus Creticus grumosa radice flore niveo, Eid. hist. ap. alt. & Eyst.
XI. Ranunculus asphodeli radice Creticus.
Ranunculus Creticus latifolius, Clus. hist.
XII. Ranunculus latifolius bullatus asphodeli radice.
Clusius in hist. duas habet figuras, magno & parvo flore, nulla in descriptione facta mentione: ille vocatur
Ranunculus grumosa radice 1. Clus. hist.
Ranunculus Lusitanicus Clusij, Lob. ico, Ger.
Ranunculus Lusitanicus 2. Tab. hic verò
Ranunculus autumnalis, Clus. hisp. Ger.
Ranunc. grumosa radice 1. species 2. Clus. hist.
Ranunc. Lusitanicus autumnalis, Lob. ob.
Ranunc. Lusitanicus, Dod. Lugd. primus, Tab.
XIII. Ranunculus cherophyllos asphodeli radice.
Ranunculus montanus leptophyllos Asphod. radice, Colum.

Ranunculus grumosa radice flore pleno.

I. Ranun. asphodeli radice flore sanguineo.
Ranunculus Constantinopolitanus, Clus. hisp. Dod. Lugd. Cam.
Ranunc. polyphyllos flore coccineo, Clus. pan.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore, Eid. hist.
Ranunculus sanguineus multiplex, Lob. Ger.
Ranunculus Turcicus sive sanguineus, Tab.
an Ranunculus primi generis purpurei floris apud Dioscor. quem simplici flore etiam nasci verisimile est.
II. Ranunculus asphodeli radice flore subphœniceo rubente.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore 2. Clus. hist.
Ranunculus pleno flore ruberrimo, Eyst.
Flos ex centum & triginta folijs, foris subphœnicei, dein miniati, interius elegantis rubri miniati ad coccineum tendentis.
III. Ranunculus asphodeli radice prolifer miniatus.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore 3. Clus. hist.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore pleno sanguineo prolifero, Eyst.

Ranunculus montanus.

I. Ranunc. rutaceo folio flore suaverubente.
Ranunculus præcox 1. rutæ folio, Clus. hist.
Ranunculus alpinus Coriandri folio, Pon.
II. Ranunculus alpinus humilis rotundifolius flore minore.
Ranunculi montani primi species 1. Clus. pan. & histor.
III. Ran. alp. humilis rotundif. flore majore.
Ranunculus montanus minimus, Gesn. hort.
Ranunculi mont. primi species 2. Cl. pan. & h.

Ranunculus montanus, Dod. ed. belg.

Flos interdum duplici foliorum serie constat.

IV. Ranunculus mont. hirsutus albus altior.
Ranunculus alpinus albo flore, Clus. pan.
Ranunc. mont. 2. vel secundi species 1. Eid. hist.

V. Ranunculus montanus hirsutus humilior Narcissi flore.
Ranunculi 2. alterum genus, Clus. pan.
Ran. montani secundi species altera, Eid. hist.

VI. Ranunculus montanus hirsutus purpurascente flore.
Ranunculus montanus 3. Clus. pan. & hist.
Aconitum candidum ἄκαυλον Dalech. Lugd.

Multum convenit cum Caryophyllata alpina quinquefolia majore: verùm Caryophyllata radice est odora, flore pallidè luteo in pappum abeunte.

VII. Ranunculus montanus Aconiti folio albus flore majore.
Ranunculus 4. Matth. Lac. Ges. hor.
Aconiti 5. nomine Matth. & Lug. exprimere videntur.
Ran. albus major, Ges. fr. syl. simp. fl. Ges. hor. ap.
Ranunculus maximus leucanthemon Thal.
leucanth. folio aconiti, Cam.
Ranunc. montanus 3. Cæs. 4. Clus. pan. & hist.

VIII. Ranunculus montanus Aconiti folio albo flore majore.
Ranunc. flore albo, vel Ranun. 4. externus, Dod.
Ranunc. albus flore simplici, Lob. albus, Tab.
Ranunc. mont. albus, Lugd. alpinus albus, Ger.
Ran. montani quarti species alt. Cl. pan. & hist.
Aconitum batrachoides, Ad. Lob. ico.
Ranunculus 4. Diosc. esset, nisi magnitudo obstaret, Dod.

IX. Ran. mont. Aconiti folio flore globoso.
Ranunculus sextus, Matth. Lugd.
Aconitum 3. Matth. Lac. Thal. Tab. cui & 5.
Aconitum lycoctonum 3. Lugd.
Anemone montana quædam, Gesn. hort.
Trollius flos, Gesn. fr. Clus. pan.
Ran. flore globoso, Dod. fr. Lug. Eyst. glomerato flore, Cl. hist. globosus, Ger. sive montan. Cam.
Ranun. mont. alp. glomeratus, Lob. mont. alter, Cæs.
Ranunculus alpinus luteus, Tab.

Major ampliore fl. & quasi aureo: alter humilior, fl. minore, colore ex viridi pallescente albo reperiri scribit Tab.
Ranunculum alpinum album nominans.

X. Ranunc. mont. fol. Aconiti magno flore.
Ranunculus mont. major flore luteo, Eyst.

XI. Ran. geranij tuberosi fol. qui 5. in Prod.

XII. Ranun. mont latissimo folio hirsutus.
Ranunc. platyphyllos flore luteo, Clus. pan.
Ranunculus montanus 5. Eid. hist.

XIII. Ran. mont. subhirsutus geranij folio.

XIV. Ran. mont. lanug. folijs ranunc. prat. repentis: ille pro 6. hic pro 7. in Prod. describitur.

Ranunculus saxatilis.

I. Ranunculus saxatilis magno flore.

II. Ranunculus saxatilis folijs subrotundis: ille pro 8. hic pro 9. in Prodromo describitur.

III. Ranunc. saxatilis minimus hirsutus.

IV. Ranunc. villosissimus Monspeliacus: ille pro 10. hic pro 11. in Prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

ACONITUM; DORONICUM; HELLEBORUS NIGER; HELLEBORUS ALBUS, ET HELLEBORINE.

ACONITUM.

Ἀκόνιτον Diosc l. 4. c. 77. & 78. Aconitum Plinio, l. 27. c. 3. dictum, quoniam in nudis cautibus, quas aconas nominant, nascatur. Alij hanc nominis rationem attulêre, quoniam vis eadem in morte esset, quæ cotibus ad ferri aciem deterendam, statimq; admota velocitas sentiretur. At Theoph. 9. hist. 16. ἀκόνιτον appellatum ab Aconis, pago quodam Mariandynorum, quoniam ibi præcipuè proveniat.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Cyclamini, aut Cucumeris, quod παρδαλιαγχές, οἱ δὲ κάμμαρον, οἱ δὲ θηλυφόνον, οἱ δὲ μυοκτόνον, οἱ δὲ θηροφόνον vocent. Alterũ folijs effigie Platani, crebris divisuris, quod κυνοκτόνον, alij λυκοκτόνον appellent: cujus tria genera: unum quo venatores utuntur: alia duo, quæ Medici in suum usum vertêre, è quibus tertium Ponticum nominatur. Theoph. l. c. Aconiti unius folio intubaceo, (forsan pro κιχωριώδες, legendum βατραχιώδες) meminit. Plin. l. 27. c. 2. & 3. de Aconito egit: describit folijs cyclamini aut cucumeris: cammaron dici, propter radicem cammaro marino similem (fortè rectius κάμμορον, quasi κακόμορον perniciosum, ut est apud Homerum) alijs thelyphono: aliquibus scorpion, quia radix scorpionum modo incurvetur: quibusdam myoctonon, quoniam mures odore necet.

I. Aconi-

I. Aconitum unifolium luteum bulbosum.
Bulbosus unifolius aut bifolius batrachoides, elleboracea herbula, Ad.
Bulbus parvus unifolius, aut bifolius batrachoides, Lugd.
Aconitum lycoctonum lut. min. Dod. Lugd.
Aconitum hyemale Belgarum, Lob.
Aconitum 3. & hyemale, Cam. ep.
Acon. hyemale & Ranun. monophyllos, Cam.
Aconitum aliud Dalechampij, Lugd.
Elleborine, Cæsalp.
Aconitum hyemale Ponticum, Eyst.

II. Aconitum lycoctonum luteum.
Luparia, Trag.
Aconitum secundum, Matth. Lac. Lugd. Tab.
Aconitum lycoctonon, Cord. in Diosc.
Aconitum 2. vel lycoctoni species 1. Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum, Lon. luteum, Fuch. Tur Cam. Thal. Eyst. majus, Dod. Lugd. lycoctonum Ponticum, Dod. gal.
Aconitum lycoctonum vulgatius, Clus. hist.
Acon. luteum, Gesf. fr. Pontic. Ad. Lob. Tab. Ger.
Napelli primum genus, Cæs.

In montibus ampliore caule & folijs, alibi humiliore ac folijs minoribus: flos ex pallido luteus, interdum etiam pallidior.

III. Aconitum lycoct. albis pallidisve florib.
Aconitum secundum flore albo, Gesf. hor.
Aconitum sextum, Cam. ep.
an Aconitum sextum, Matth. Lugd. Tab.

Matthiolo, flos purpureus: Camerario, albus, quibusdam pallidus, venulis livescens.

IV. Aconitum lycoctonum folijs serratis siliquis oblongis.
Aconitum lycocton. ex Cod. Cæs. Dod. Lugd.

V. Aconitum cæruleum hirsutum flore consolidæ regalis.
Aconitum cæruleum aliud, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum primum, Clus. pan.
Aconit. lycoct. fl. delphinij 1. Eid. hist Cam. Eyst.

VI. Acon. cærul. glabrum fl. consolidæ regalis.
Aconiti genus floribus cæruleis, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum fl. Delphinij, Dod. Lob.
Aconitum secundum, Clus. hist.
Aconitum lycoctonum cæruleum 1. fl. Delphinij, Lugd. an Aconitum 4 Matth. Lac. Lugd.

Matt. florem aureum; Cam. cæruleum tribuit.

VII. Aconitum cæruleum napelli flore.
Aconitum lycocton. cæruleum secundum, Dod.
Acon. lycoct. 7. vel autumnale, Clus. pan. & hist.

VIII. Aconit. coma inflexa folijs angustiorib.
Aconitum 7. Matth. Lugd.
Acon. lycoct. 4. vel Lyncæanũ, Clus. pan. & hist.

IX. Aconitum inflexa coma maximum.
Aconitum 9. Matth. Lugd.
Aconitum licocton. coma nutante 5. Clus. pan. octavum, Eid. hist.

X. Aconitum cæruleum seu Napellus 1.
Ysenhütlein/ Brunf. Trag.
Napellus, Matth. Lon. Dod. Cast. Lugd. Cam. arboreus, Eyst.
Napellus verus cæruleus, Ad. Lob.
Napellus major latifol. & angustifol. Tab.
Napellus reticulatus, Cæs.
Aconitum lycoctonum cæruleum, Dod. gal.
Aconit. 2. vel lycoctoni species altera, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum 6. Clus. hist.
Aconitum cæruleum, Gesf. col. Thal.

Folijs est latiorib. angustioribus, flore communiter cęruleo, aliquando purpureo, roseo, albo, & è cæruleo & albo colore variegatus, qui Napellus flore variegato, Eyst.

XI. Acon. violaceum seu Napellus secundus.
Acon. lycoct. 2. vel præcox Tauricum, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 4. Tauricum, Eid. hist.

XII. Aconitum purpureum seu Napellus 3.
Aconit. lycocton. 3. vel Neubergense, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 5. Neubergense, Eid. hist.

XIII. Aconitum cæruleo purpur. flore maximo, sive Napellus 4.
Aconit. lycoct. 6. vel Judenbergense, Clus. pan.
Aconitum Judenbergense, Eid. hist.
Aconit. flore cæruleo, Napellus serotinus, Cam.
an Lycoctonum sativũ pentacarpon, Cord. hist.

XIV. Acon. cærul. minus, sive Napellus minor.
Aconitum lycocton. cærul. parvum, Dod. Lugd. facie Napelli, Lob.
Aconitum lycoctonum 10. Clus. hist.
Thora Italica, Eid. pan. Cam.

In editioribus locis exilius provenit.

XV. Aconitum ramosum parvo flore.
Aconitum octavum, Matth. Lugd.

Floribus est luteis: Matth. purpurascentibus nitet: at Camerario rubescentibus.

XVI. Aconitum racemosum: an Actæa Plinio l. 27. c. 7. Christophoriana, Gesf. hor. Dod. Ad. Lob. Clus. hist. Tab. Cam. Ger. Eyst. & Costus niger quorundam.
Barba capri quibusdam, Cæs.
Napellus racemosus, Lugd.

XVII. Aconitum ſalutiferum, ſeu Anthora.

Anthora dicta quaſi ἀντιφθορὰ, quòd Thoræ Alexipharmacum ſit. Avicen. Napellus Moyſis & herba Napello ſimilis, ejuſq; veneno repugnãs.
Antora, Matth. Geſ.hor. Lon. Cæſ. Caſt. Cam.
Anthora, Ad. Lob. Dod. Taber. Ger. vulgaris, Cluſ.hiſt.
Aconitum ſalutiferum, Geſ.hor.

Flore eſt luteo: Tab. ſecundæ meminit, quæ ſolo floris colore cæruleo à priore differt: habet & tertiam ex Pandectario, folijs aſari crenatis, radice rotunda amara: ſed quid eſt?

ACONITUM PARDALIANCHES.

I. Aconitum pardalianch. 1. ſeu Thora major.
Pſeudoaconitum pardalianches, Matth.
Aconitum 1. ſeu pardalianches majus, Geſ.hor.
Aconitum Ghini, Ang.
Limeum Plinij, Ang. Lugd.
Herba thora, limeũ vocari falſo creditur, Guil. (pap.
Tora venenata, Geſ. lun.
Pthora Valdenſium, Ad. Lob. ico. Cluſ.hiſt.
Thora Valdenſis, Cluſ. pan. Caſt. Lugd. Cam. mas & fœmina. Tab. Ger.
Tora major, Cam.ep.

Foliorum exortu, ſitu & numero variat: enaſcitur enim uno folio, duobus, idq; vel ſtatim à radice, vel nullo à radice, ſed in caule duobus majuſculis, vel tribus, vel quatuor, vel quinq; ad ſummum: hinc Taber. fœminam quatuor, marem duobus folijs magnis pingit.

II. Acon. pardalianches alter. ſive Thora min.
Aconitum primum minus, Geſ.hor.
Thora minor, Geſ. de acon. Cam.ep.
Thora Valdenſis, Dod. (Ger.
Thora Sabaudica & Thora montis Baldi, Tab.
Limeum pardal. genus uno folio, Lugd.
Ranunculus grumoſa radice 3. Cluſ.hiſt.

Hujus folia breviora ſupernè latiora & magis inciſa, quàm Thoræ Valdenſis, vel è monte Baldo: hujus flos, Cluſio quinis folijs, illorum, quaternis dundaxat folijs exprimitur.

III. Aconitum pardalianches Dioſcoridis creditum Matthiolo.
Aconitum pardalianches, Matth. Lac. Dod. gal. Caſt. Lugd. Tab.
Aconitum Matthioli, an in rerum natura ſit dubitat, Geſ. hor. & lun.

In Lugd. hiſt. primum Matthioli figura exhibetur: dein in append. iconi prius propoſitæ, ramulus floribus onuſtus adpingitur. Quod aliqui commentitium exiſtimant: Lug. hiſtoriæ author, plantam in Allobrogibus naſci ſcribit: quid ſit ignoramus.

Herbæ venenatæ & earum antidota.

I. Ourari.	I. Turara.
II. Aparaepo.	II. Wape.
III. Coraſsi.	III. Cuturapama.
IV. Parapara.	IV. Macatto.

Hæ ſolo nomine, part. 8. Ind. Occid. proponuntur, ſed quid?

DORONICUM.

Doronici vox ab Arabibus petita, qui Doronigi ſive Durungi dicunt: hoc aliqui inter Aconita referunt, eò quòd illo canes interficiantur: aliqui ab Aconito ſeparant, ſiquidem ſine noxa uſi ſint: & licet canes interficiat, dantur & alia quæ brutis, non tamen hominibus obſunt; ut vulpes, Aloë ſaluberrima & Amygdalis amaris necari, Plutarchus auctor eſt.

I. Doronicum radice dulci.
Acon. pardalianches Theophr. Matt. Lug. Tab.
Doronicum Auſtriac. alterum, Cluſ. pan. Cam.
Doronicum 3. Auſtriacum 2. Cluſ.hiſt.
Doronicum 2. longifolium, Tab. minus, Ger.
Doronicum radice repente, Eid.

II. Doronicum radice ſcorpij brachiatâ.
Aconitum pardalianches Plinij, Matt. Dod. gal. Lugd. Tab. alterum, Dod.
Doronicum brachiata radice, Lob. Lugd. Ger. an Doronicum radice nigra, Col.

III. Doronicum radice ſcorpij.
Aconitum pardalianches minus, Matth. Lugd. Caſt. primum, Dod.
Doronic. Ang. Cord. hiſt. Geſ.hor. Lon. Cęſ. Eyſt.
Doronicum Romanum, Geſ.hor. Lugd.
Doronicum alterum, Ad.
Doronicum primum, Tab. minus, Cam.
Doronicum majus, Ger.
Doronicum latifolium, Cluſ.pan. & hiſt.
Doronici tertij varietas, Ad. Lob.

Ob triplicem hanc Aconiti pardalianchis differentiam, triplicem eſſe Doronici varietatem, non ſine cauſa ſuſpicari licet.

IV. Doronicum plantaginis folio.
Doronicum primum, Ad.
Doronicum minus officinarum, Lob. Lugd.
Doronicum anguſtifolium, Cluſ. hiſt.

V. Do-

V. Doronicum plantaginis folio alterum.
Alisma, Matth. Cast. Cam. Eyst. alpinum, Gesn. hort. Thal.
Caltha alpina, Ges. hort. Tab.
Calendula alpina, Ger.
Nardus Celtica altera, Ad. Lob. Lugd.
Chrysanthemum latifolium, Dod. Lugd. Ger.
Doronicum quintum Germanicum & 6. Pannonicum, Clus. hist.
Damasonium sive Alisma, Lugd.
Ptarmica montana. Lugd.
Damasonium primum Diosc. Tab.

Alij glabris, alij hirsutis folijs pingunt: hactenùs magis minúsve hirsutis, licet diversis locis natum observavimus: sic floris color albus est Matthiolo, ex pallido albicans, Cast. alijs luteus, & rectè: in Styriæ pratis floribus cæruleis reperitur.

VI. Doronic. longifolium hirsutie asperum.
Doronicum primum vel minus, Clus. pan.
Doronic. 2. Austriacum minus sive 1. Eid. hist.

VII. Doronicum latifolium flore magno.
Doronicum Austriacum 3. Clus. pan.
Doronicum 4. Stririacum, Eid. hist.

VIII. Doronicum maximum folijs caulem amplexantibus.
Doron. Austriacum 5. sive maximum, Clus. pan.
Doronicum 7. sive Austriacum 3. Eid. hist.

IX. Doronicum Helveticum incanum.

X. Doronicum Helveticum humile, crassis folijs: illud pro 1. hoc pro 2. in Prodromo describitur.

HELLEBORUS.

Ἐλλέβορος secundum Etymologicum dicitur, παρὰ τὸ ἑλεῖν τῇ βορᾷ quod esu perimat. Genera duo sunt Dioscoridi l. 4. c. 150. & 151. albus, folijs plantaginis, aut betæ sylvestris: niger qui & μελαμπόδιον (quoniam Melampus caprarum pastor, furentes in se Prœti filias, hoc primus purgasse & sanasse fertur) folijs platani, Theoph. 9. h. 11. Elleborus niger & candidus æquivocè dicitur, cùm alij facie similes, sed radicis colore candido & nigro inter se differre censeant. Alij folium nigri laureum; candidi, porraceum rediderunt, radices autem similes, colore excepto. Niger ubiq; nascitur, sed optimus Helicone: at candidus locis paucissimis exit: optimi verò & usitatissimi quatuor sunt, Oetum, Ponticum, Eleaticum, Massalioticum. Et quámvis formâ conveniant, vires tamen proprias sortiuntur: nigrum, ab eo qui comperit & primo succidit, Melampodium quidam appellant; hæc Theophrastus. Plinio l. 25. c. 5. Genera prima duo sunt, candidum & nigrum: hoc de radicibus tantùm intelligi tradunt pleriq;: alij folia nigri, platano similia, sed minora nigrioraq; & pluribus divisuris scissa: albi, betæ incipientis, &c. Latinis Veratrum quod mentem vertat.

HELLEBORUS NIGER.

I. Helleborus niger fœtidus.
Enneaphyllon Plinij l. 27. c. 9. quod longa folia novena habere videtur.
Pedicularia fœtida 3. Trag.
Elleborus niger sylv. adulterinus, Trag. Fuch. Lugdun.
Lycoctonum primum, Dod. gal.
Consiligo, Ruel. Ges. hor. Lon. Ger.
Consiligo sylvestris, Tur.
Pulmonaria Vegetij, Ges. hort.
Helleborus niger alter, vel Helleborine major, Cord. hist.
Veratrum nigrum tertium, Dod. Clus. hist.
Sesamoides magnum Cordi, Lob.
Helleboraster, Ad. maximus, Lob. Ger.
Helleborastrum magnum, Tab.
Enneaphyllon Plinij, Cæs.

Magnitudine variat: hinc Helleborastrum magnum & minus, Tab. at Ger. sub Consiligine Ruellij & Helleboro maximo proponit.

II. Helleborus niger hort. flore viridi.
Consiligo Plinij l. 26. c. 7. videtur.
Helleborus niger, Brunf.
Elleborus niger adulterinus domesticus, Trag.
Elleborus niger adulterinus hortensis, Fuch.
Elleborus niger alter, Matth.
Elleborus niger vulgaris, Ges. hor. Cæs.
Pseudohelleborus niger, Dod. gal.
Consiligo, Tur. minor, Lugd.
Helleborus niger nostras, Cord. hist.
Veratrum nigrum, Cord. in Diosc. secundum, Lac. Dod. Clus. pan. & hist. Tab.
Elleborus niger tertius Dodonæi & Matthioli, Lugdun.
Helleboraster alter, Ad.
Helleborastrum, Lob. Ger.

Hujus radice multi in Medicina utuntur.

III. Helleborus niger hortensis alter.
Veratrum nigrum 4. peregrinum, Clus. hist.

Hujus folia atriora, florum oræ ex purpura nigricant.

IV. Helleborus niger flore roſeo.
Elleborum nigrum, Matth. Caſt. Lugd. Cam.
Planta leonis, Dod. gal.
Elleborus niger fl. magno purpureo, Geſ. hor.
Helleborus niger, Ad. Lob. niger 2. Dodonæi, Lugdun.
Veratrum nigrum, Dod. legitimum, Cluſ. pan. Stiriacum, Tab.
Ellebori nigri alterum genus, Cæſ.
Elleborus niger annuus, Ang. niger legitimus, Cluſ. hiſt. niger verus, Ger.

Flore eſt purpureo, candido: ſic flos initio albidus, dein purpuraſcens, poſtremo virens; & qui albo flore marceſcens purpuraſcit: flos albeſcit cum aliqua diluta rubedine.

V. Helleborus niger Saniculæ folio major.
Oſteritium montanum, Trag.
Sanicula fœmina adulterina, Eid.
Sanicula fœm. Fuch. Geſ. hor. Lugd. Cluſ. hiſt.
Veratrum nigrum Dioſcoridis, Dod. Lac. Eyſt. nigrum 2. Cluſ. pan.
Aſtrantia nigra, Geſ. hor. Ad. Lob. Ger.
Imperatoria nigra, Tab.
Elleborus niger Dodonæi, Lug. verus Dioſcoridis Dodonæo, ſed fallitur, Geſ. hort.

VI. Helleborine Saniculæ folio minor, in Prodromo deſcribitur.

VII. Helleborine Saniculæ facie.
Epipactis, Matth. Lac.
Elleborine, Matth. Lugd. Tab.
Helleborine Matthioli commentitia, Ad.
Elleborine alpina Saniculæ & Ellebori nigri facie, Lob.

VIII. an Elleborinæ nigræ ſpecies.
Polyrrhizos Plinij Dalechampij, Lugd.

IX. Helleborus niger tenuifolius Buphthalmi flore.
Elleborus niger verus, Trag. Lon.
Pſeudoelleborum, Matth. Lugd.
Buphthalmum, Ang. Dodon. Cluſ. pan. & hiſt. Lugd. Cam.
Helleborine tenuifolia, Cord. hiſt.
Elleboraſtrum nigrum, Geſ. hor. Cam.
Helleborus ferulaceus, Ad.
Helleborus niger ferulaceus Theoph. Ad. Lob.
Elleborum alterum, Caſt.
Helleborus Hippocratis, Tab.
Seſamoides minus, Cord. in Dioſc. Geſ. hor.
Ellebori nigri ſpecies quibuſdam, Geſ. hor.

HELLEBORUS ALBUS.

I. Helleborus albus flore ſubviridi.
Elleborus albus, Brunf. Trag. Fuch. Cord. hiſt. Geſ. hort. Ang. Lon. Lugd. Cam. Cluſ. hiſt. fl. herbaceo, Eyſt.
Helleborum album, Matth. Ad. Lobel. Cæſalp. Caſtor.
Veratrum album, Dod. gal. Tur. Lac. Cord. in Dioſcorid.
Helleborus candidus Græcorum, eſt Conſiligo Vegetij, Abſyrti, Columel. & Plinij, Guil.

Flore eſt in viridi albeſcente Taber. qui iconem ſequentis habet: dein flore pallidè flaveſcente, & alterum eodem colore, niſi quod flos racemi inſtar coactus ſit, quem
Elleborum album fœminam.
Helleborum album præcocem Ger. nominat. Mas durior, fœmina mollior.

II. Helleborus albus flore atrorubente.
Helleborum album floribus atrorubentibus præcox, Lob.
Helleborus albus alter fl. nigricantibus, Dod. flore ex purpura nigricante, Cluſ. hiſt.
Ellebori albi alterum genus, Cæſ.
Hellebor. albus, Ger. flore atrorubeſcens, Eyſt. mas, Tab. ico.

Ex radicibus Ellebori albi, Hiſpani venenum conficiunt, de Baleſtéra & de Jerva vocatum, quod idem quod Pharicum dictum, aut parum omnino ab eo differens. Et Limeum herbam à Gallis appellatam, ab Elleboro non diſcrepare, ſuſpicari poſſumus. Guil. pap.

HELLEBORINE.

I. Helleborine latifolia montana.
Satyrium octavum, Trag.
Helleborine, Dod. Ad. Lob. Lugd. Ger. 1. Tab. recentiorum 2. Cluſ. hiſt.
Damaſonium Calliphyllon, Cord. hiſt.
Epipactis ſive Elleborine, Cam. ep.
Sigillum Salomonis, Cæſ.
Epipactis latifolia, Eyſt.

Foliorum amplitudine (& quod altera folijs oblongis acutis, altera verò ſubrotundis eſt) & floris colore variat.

II. Helleborine altera atrorubente flore.
Aliſma botryodes ſeu racemoſum, Thal.

Variat foliorum amplitudine: florum colore atrorubente, rarius candido.

III. Helleborine angustifolia palustris sive pratensis.
Elleborine 2. Clus. pan. recentiorum 3. Eid. hist.
IV. Helleborine flore carneo.
Elleborine 3 Clus. pan. 4. Eid. hist.
Sigillum S. Mariæ alterum, Cæs.
V. Helleborine flore albo, vel Damasonium montanum latifolium.
Alisma quorundam, Cord. hist.
Alisma cymbalianthemon, Thal.
Helleborine albo flore, Tab. Ger.
Epipactis angustis folijs, Eyst.
VI. Helleborine montana angustifolia spicata.
Elleborine 4. Clus. pan. 5. Eid. hist.
VII. Helleborine montana angustifolia purpurascens.
Damasonium tenuifolium, Cord. hist.
Elleborine 5. Clus. pan. 6. Eid. hist.
Alisma tenuifolium, Thal.
Damasonium alpinum, Lugd.
Sigillum S. Mariæ 3. Cæs.
Helleborine angustifolia, Tab. Ger.
Flore luteo reperiri Lugd. auctor est.
VIII. Elleborine 7. Clus. hist.
IX. Helleborine fl. rotundo, sive Calceolus.
Alismatis species flore ferrugineo, Gesn. hort.
Lonchitis prior, Dalech. in Diosc. Ama.
Damasonium nothum, Dod. gal.
Calceolus Marianus, Dod.
Pseudodamasonium, Clus. pan.
Calceolus Mariæ, Ad. Lob. Eyst.
Elleborine recentiorum 1. Clus. hist.
Elleborine ferruginea Dalechampij, Lugd.
Alisma ὠάνθεμον aut ποιλάνθεμον, Thal.
Flore est luteo, sed folia adjuncta ferruginea: reperitur & albo & utriculo purpureo: apud Helvetios flore est duplo majore, quam apud Noricos.
X. Helleborine Indica floribus candidis.
Elleborines fortè genus, Clus. exot. l. 4. c. 20.

SECTIO QUINTA.
GENTIANA; PLANTAGO; HOLOSTIUM; CORONOPUS; PSYLLIUM.
GENTIANA.

Γεντιάνη Dioscoridi, l. 3. c. 3. quæ ab inventore Gentio Illyriorum rege, qui primus in bello ejus vires reperit, denominata. Diosc. est folijs juglandi, plantaginíve similibus: at Plinio, l. 25. c. 7. folijs fraxini.
Verùm Gentianæ aliæ sunt radice perenni, aliæ fugaci: illæ, flore & semine prolato, interire non solent, sed singulis annis ex eadem radice, nova germina producunt: hæ verò, flore emarcido, & semine disperso, hyeme intereunt, & ex semine renascuntur.

Gentiana alpina major.
I. Gentiana major lutea.
Gent. Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Dod. Cord. in Dios. & hist. Ges. h. Lon. Cæs. Cast. Lug.
Gentiana major, Matth. Gesn. hort. ap. Ad. Lob. flore luteo, Cam.
Gentiana veterum, Clus. hist.
Gentianæ 1. species, Trag.
Reperitur quoque florib. flavis, imò & albis, punctis carentibus campanulæ forma, in Pyrenæis.
II. Gentiana major purpurea.
Gentianæ 2. species, Trag Dod. gal.
Gent. punicea, Gesn. fr. purpureis floribus, Lob. (ob.
Gentiana major alia, Cam. ep.
Gent. major fl. purpureo, & 1. Clus. pan. & hist.
III. Gentiana major flore punctato.
Gent. major pallida punctis distincta, Clus. pan. & hist.
Variat floris colore pallido: reperitur & cæruleo, quæ
Gentiana major cæruleo flore, Clus. hist.
IV. Gentiana asclepiadis folio.
Gentiana 3. Trag. Dod. gal.
Gentiana folijs hirundinariæ, Gesn. hort. sive Asclepiadis, Clus. pan.
Gentiana 2. cæruleo flore, Clus. hist. Tab.
Gentiana minor altera, Dod.
Vincetoxicum 1. Cæs.
Flore est cæruleo saturato, nunc purpureo, nunc delicatiore & velut cinerei coloris.
Gentiana alpina minor sive Gentianella.
I. Gentianella alpina latifolia magno flore, quæ in Prodromo descripta est.
II Gentianella alpina angustif. magno flore, Gentiana 4. Trag.
Gentianella alpina, Ges. hort. pumila, Ges. cat.

Gentianella campanulæ flore purpureo, Ad.
Gentiana 5. & Gentianella verna major, Cluſ. pan. & hiſt.
Gentianella Helvetica, Lob. ico.
Gentianella minima latifolia, Lugd.
Helleborine Dalechampio ad Dioſc.

III. Gentianella alpina verna major.
Hippion, id eſt, Viola equina, Cord. ob. Geſn.
Calathiana verna, Geſn.hort. (hort.
Gentianella verna minor, Cluſ.hiſp.& hiſt.
Gentiana 6. Cluſ. pan.
Gentianella alpina, Lob. Bavarica, Cam.hort.
Gentianella anguſtifolia, Lugd.
Gentianella minima verna fl. cæruleo, Eyſt.
Vincetoxici ſpecies puſilla, Cæſ.

Flos pleriſque cæruleus, quibuſdam candicans.

IV. Gentianella alpina verna minor.
Gentianella minor, Cam.hort.
an Gentianella purpurea minima, Col.

V. Gentianella alpina æſtiva centaureæ minoris folijs.
Gentiana fugax 5. ſeu Gentiana 11. Cluſ. pan. & hiſt.
Gentiana minor, Tab.
Calathiana verna Dalechampij, Lugd.

VI. Gentianella brevi folio.
Gentiana minima, Ad. Lob. Caſt.
Gentiana fugax 4. vel Gent. 10. Cluſ. pan. & hiſt.
Vulneraria herba, Caſt. ico.

VII. Gentianella cærulea oris piloſis.
Gentianella cærulea fimbriata anguſtifolia autumnalis, Col.

VIII. Gentianella omnium minima: in Prodromo deſcripta.

Gentiana pratenſis.

I. Gentiana cruciata.
Herba fullonum, Brunf.
Cruciata, Trag. Fuch. (cui & Gentianæ ſpecies) Dod. Ang Geſ.hort. Lac. Lon. Lugd. Eyſt.
Gentiana cruciata, Geſn.hort.
Gentiana minor, Matth. Ad. Lobel. Caſt. Tab. media, Cam.
Gentiana 3. quæ duplex, Cluſ. pan. & hiſt.
Cruciata gentianella, Thal.
Vincetoxicum alterum, Cæſ.

Altera eſt procumbens & minor: altera erecta & major: alterius flores intensè cærulei: eſt & tertia radice non pertuſa.

II. Gentiana autumnalis ramoſa.
Gentiana fugax ſive annua 1. vel Gentiana 7. Cluſ. pan. & hiſt.
Gentiana 7. Tab.
Viola calathiana altera, ſive polyanthemos, Thal.
Gentianella multiflora autumnalis è cæruleo purpuraſcens, Eyſt.

Flore eſt cæruleo purpuraſcente, rarius candido.

III. Gentiana pratenſis flore lanuginoſo.
Gentiana fugax altera ſive Gentiana 8. Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Gent. pratenſis flore breviore & majore.
Gentiana fugax 3. ſive Gentiana 9. Cluſ. pan. & hiſt.

V. Gentiana utriculis ventricoſis.
Gentianella cærulea cordata, Col.

VI. Gent. anguſtifolia autumnalis major.
Pneumonanthe, Lob.
Calathiana viola autumnalis minor, Geſn.hor.
Calathiana autumnalis, Geſn. cat.
Campanula autumnalis, Dod. Eyſt.
Gentiana 4. ſive anguſtifol. 2. Cluſ. pan. & hiſt.

Flore eſt cæruleo dilutiore: eſt nigro: rarius albo.

VII. Gentiana anguſtifolia autumnalis minor, floribus ad latera piloſis.
Pneumonanthe, Cord. hiſt. deſc. Ad.
Viola calathiana autumnalis prima, Thal.
Gentionella autumnalis folijs centaureæ minoris flore cæruleo, Eyſt.

Gentiana paluſtris.

I. Gentiana paluſtris anguſtifolia.
Gentiana minima, Matth. Caſt. deſc.
Calathiana viola in pratis udis, Dod. gal. Lug.
Calathiana viola autumnalis, Geſn.hort.
Pneumonanthe (in humentib. ericetis) Lob. ob. Tab. Ger.
Gentiana anguſtifolia, vel 4. Cluſ. pan. & hiſt.
Cruciata ſive Gentiana minima, Lugd.
Campanula pratenſis, Lugd.

Floris color cæruleus, violaceus, purpureus.

II. Gentiana paluſtris latifolia flore punctato.
Gentiana 12. & punctata, Cluſ. pan. & hiſt.
Aliſma folio glabro, in Phytopinace.

Floribus eſt ſubcæruleis, purpureis, violaceis, punctis aſperſis.

PLAN-

PLANTAGO.

Plantago ἀρνόγλωσσον Diosc. lib. 2. cap. 153. à forma, id est, lingua agnina dicitur: alijs πολύνευρος multinervia & ἑπτάπλευρος septinervia. Latinis, plantago, à planta ducto nomine.

Plantago latifolia.

I. Plantago latifolia glabra: quæ 1. in Prod.
II. Plantago latifolia sinuata.
Plant. rubra, Brunf. Trag. (vel major & 1.) Lon.
Plantago major, Matth. Fuch. Tur. Gesn. hort. Dod. Cast. Tab. Cam. major latifolia, Ang.
Plantago latifolia, Cord. in Diosc. Ger. latif. lævis, Ad. Lob. ico. vulgaris latifol. Eid. obs. Lugd.
Plantago & Centinervia, Cæs.
Plantago πολύνευρος major sive rubra, Thal.
III. Plantago latifolia incana.
Plantago major, Brunf. Matth. Lon. Lug. Cam.
Plantago latifolia, vel media & 2. Trag.
Plantago media, Fuch. Dod. Gesn. hort. Thal.
Plantago major incana, Ad. Lob. Clus. hist.
Plantago minor, Tur. minor Dioscoridis, Tab.
Plantago incana, Ger.
Cynoglossa quorundam, Lugd.
IV. Plantago latifolia rosea, flore expanso.
Plantago rosea, Cam. Ad. Lob. ico. Eyst.
Plantagini majori florem addidit, Camer. in (Matth.
Plantago rosea exotica, Ger.
V. Plantago latifolia rosea, floribus quasi in spica dispositis.
Plantago rosea, Ad. Lugd.
Plantago multiplex, Tab.
Plantago rosea spicata, Ger. Eyst.
Hujus spicam, Cam. in Matth. Plantagini majori, & Lob. in icon. Plantagini roseæ adjecit. Unam esse, & differentiam in florendi solum tempore consistere, censemus.
VI. Plant. latifolia spica multiplici sparsa.
Plantago major altera, Dod. gal.
Plantago major spica multiplici, Dod.
Plantago paniculâ sparsâ Sarothrodes & Corematophora, sive Scoparia, Gemmæ, Lob.
Plantago rosea Lobelij, Lugd.
VII. Plantago Indica.
Payco, herba ex Peru, Monar. Lugd.
VIII. Plantago peregrina sinuosa.
Plantago umbilicata, latifolia & convoluta, Lob. ad. par. 2.
IX. Plantago latifolia incana spicis varijs.
Plantago peregrina latifolia Gareti, Clus. hist.
Capitula varia: quædam rosam æmulantur, quædam spicam: quædam ex media rosa brevem spicam producunt: in alijs ex spicæ parte infima, alia capitula dependent.
X. Plantago villosa, seu incana lanuginosa.
Plantago Salmaticensis, Cynoglossum fortè Diosc. Clus. hisp. & hist.
XI. Plantagini Hispanicæ similis.
Planta quæ Alexipharmacum est: in Epist. ad. Monard.
XII. Plantago latifolia glabra minor.
Plantago latifolia minor, Tab. Ger.
XIII. Plantago latifolia hirsuta minor.
Plantaginis mediæ genus minimum, Thal.

Plantago angustifolia.

I. Plantago angustifolia major.
Plantago minor, Brunf. Fuch. Dod. Gesn. hort. Lac. Lon. Lugd. media, Cast.
Plantago lanceolata, Trag. Ang. Tab.
Plantago longa, Matth. Lugd.
Plantago quinquenervia, Ad. Lob. Ger. πεντάνευρος, Thal.
Lanceola major, Cæs.
Variat: spicis aliquando bifidis: aliquando loco spicarum sunt capitula, mirè variantia.
II. Plantago angustifolia major, caulium summitate foliosâ.
Plantago quinquenervia rosea, Ger.
III. Plantago angustifolia prolifera.
Plant. angustifol. Gazetti, vel exotica, Clus. hist.
IV. Plant. angustifolia serrata Hispalensis.
Plantago angustifolia altera, Clus. cur. post.
V. Plant. angustif. fruticans, Clus. cur. post.
VI. Plantago angustifolia minor, Tab. Ger.
Plantago pentaneuros minor, Thal.
Lanceola minor, Cæs.
VII. Plantago pilosa bulbosa.
Plantago Apula laciniata bulbosa, Col.
VIII. Plantago angustifolia paniculis lagopi, quæ 4. in Prod.
an Planta peregrina plantagini acutæ similis, quæ Græcis καταναγκη dicitur, Rauvv. Lugd.
Variat, modo paniculis lagopi est: modo capitulis rotundis, hirsutis, albis.
IX. Plantago trinervia fol. angustissimo: 3. in Prod.

X. Plantago trinervia montana.
Plantago altera minima trinervia montana incana, Col.

Plantago aquatica.

I. Plantago aquatica latifolia.
Plantago aquatica, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Thal. Cæs. Lugd. Tab. Ger.
Limonium, Ang.
An huc referendum
Alisma sive Damasoniũ, quę Fistula pastoris & (ob.) Plant. aquatica Germanis, Cord. in Diosc. Lon?
II. Plantago aquatica angustifolia.
Plant. aquat. humilis angust. & longifolia, Lob.
Plantago aquatica minor, Cæs. Tab.
Plantago aquatica humilis, Ger.
III. Plantago aquatica stellata.
Alisma pusillum angustifoliũ muricatum, Lob.
Plant. aquatica minor altera, Lob. ico.
Damasonium stellatum, Lugd.
IV. Plantaginella palustris.
Plantago aquatica minima, Clus. hist.

HOLOSTEUM.

O'Λόςτιον *Dioscorides, lib. 4. cap. 11. descripsit: & Plinius, lib. 27. cap. 10. inquit, Holosteum sine duritia est herba ex adverso à Græcis appellata, sicuti fel dulce.*

I. Holosteum hirsutum albicans majus.
Holosteum Salmaticum prius, Clus. hisp. majus, Eid. hist. Lob.
Holost. Salmaticense Clusij, Lugd. Cam. Ger.
Holosteum majus, Tab.
Holosteum quorundam, Cam. in Matth.
Plantago angustifolia albida, Dod.
II. Holosteum hirsutum albicans minus.
Holosteum Salmanticense minus, Clus. hist.
Holost. parvum Monspeliense, Ad. Lob. Ger.
Holosteum Monspelianum, Tab.
III. Holosteum hirsutum nigricans.
Holosteum quorundam, Lugd.
an Lanceola montana, Gesn.
IV. Holost. sive Leontopodium Creticum: in Phyt. & Prod. descriptum
Leontopodium Creticum, Clus. hist.
Leontopodium legitimum, quod Catanance creditum, Imperato.
Leontopodium, Catanance non est, Belli ep. 1. ad Clus.
V. Holosteum Creticum alterum.
Leontopodium Creticum aliud, Clus. hist.
Habbures, Cam.
Gorne albi catartici nomine Alpinus misit.
an Planta Plantagini similis, Lugd. ap.
VI. Holosteum strictissimo folio majus.
Coronopus sive Serpentina, Matth.
Coronop. syl. Matth. Ges. h. Lob. Lug. Cast. Tab.
Serpentina, Dod. Ad.
Plantago marina, Cam.
Coronopus, Ger. ico. montanus, Cæs.
VII. Holosteum strictissimo folio minus.
Serpentaria omnium minima, Lob. Dod. Lugd.
Coronopus altera, Cæs. minor, Tab.
Coronopus sive Serpentina minima, Ger.
VIII. Holosteum Massiliense.
Coronopi & Sedi montani media planta Massiliensium, Ad. Lob.
Coronopus Massiliensium, Lugd. Tab.
Coronopus sive Serpentaria minor, Ger.
IX. Holosteo affinis, Cauda muris.
Coronopus sylvestris, Trag.
Myosuros, Dod. gal. Lob. ic. quorundam, Thal.
Cauda muris, Dod. Ad. Lob. Lug. Tab. Cam. Ger.
Holosteon, Lon. Lugd. Cam. Thal.

CORONOPUS.

Κορωνόπυς *Dioscoridi, lib. 2. cap. 158. & Theophrasto 7. hist. 9. ubi Gaza Silaginem vertit: Plinio, lib. 21. c. 16. & l. 22. c. 19. Coronopus dicitur. Latinis, pes cornicis à foliorum forma: & cornu cervi, nominatur.*

I. Coronopus hortensis.
Coronopus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Tab. Eyst.
Coronopus sativus, Cord. hist. Cast. Cæs. Cam. verus, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Pseudocoronopus, Dod. gal.
Cornu cervinum, Lob. Ger.
Herba stella, sive cornu cervinum, Dod.
II. Coronopus sylvestris, hirsutior.
Coronopus sylvestris, Cæs.
Coronopus Prochytæ, Col.
III. Coronopus maritima major.
Plantago marina, Dod. gal. Ad. Lob. Tab. Ger.
Plantago maritima, Gesn. hort. Lugd.

Planta-

Plantago angustifolia, Dod.
Bibinella, Cæs.
Coronopus marinus, Cam.
IV. Coronopus maritimus tenuifol. lævis.
Coronopus minimus tenuifolius maritimus, Colum.
V. Coronopus maritimus minimus hirsutus: in Prod. descriptus.

PSYLLIUM.

Ψύλλιον Dioscorides lib. 4. c. 70. folijs Cornopo non dissimilibus scribit, hirsutis, longioribus: sic dictum quod ψύλλας, id est, pulices, si virens domum importetur, in ea gigni non sinat: vel ut Dioscoridi & Plinio, à semine pulici simili. Theophrasto 7. hist. 8. κυνόσπα dicitur: oculum canis & canariam Gaza vertit, Plinium fortè imitatus, qui l. 25. c. 11. Psyllium & Cyncides nominavit, Latinis pulicaria.

I. Psyllium Dioscoridis, vel Indicum crenatis folijs: pro 1. in Prod. descriptum.
Psyllium primum, Ang.
II. Psyllium majus supinum.
Psyllium alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab.
Psyllium perenne, Ges. hist. an Cam.
Psyllium Plinianum fortè, majus radice perenni supinum, Ad. Lob.
Psyllium tertium, Ang. majus, Cæs.
Psyllium semper virens, Ger.
III. Psyllium majus erectum.
Psyllium, Trag. Matt. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. descr. Dod. Ges. hor. Ad. Lob. Cast. Ger.
Cynops Theophrasti, Ges. hort.
Pulicaris herba, Lugd.
Psyll. minus, Cæs. secundum, Ang. primũ, Tab.
IV. Psyllium minus, quod Gottne rubri & Botrio rubro nomine accepimus, & pro 2. in Prodr. descr.
an Kaly 3. Alpini, minus rectè pictum.

SECTIO SEXTA.

PYROLA; BISTORTA; LIMONIUM; POTAMOGETON; NYMPHÆA; TRIBULUS AQUATICUS; SAGITTA; DRACONTIUM; Arum; Arisarum; Asarum; Tussilago; Petasites; Cacalia & Lappa.

PYROLA.

Pyrola, nomen à folio, quod pyri folium referat, accepit: quam aliqui Limonium, alij Britannicam volunt.

I. Pyrola rotundifolia major.
Pyrola Brunf. Matth. Ang. Dod. Gesn. hort. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Pyrola vulgatior, Clus. hist.
Limonium, Fuch. Tur. sylvestre, Trag.
Limonium & Pyrola, Lon.
Beta sylvestris, Cord. in Diosc.
Pyrola major sive Beta sylv. Thal.
Pyrola alia in campestribus, Cæs.
Hæc folio est vel ampliore mollique: vel minore & duriore.
II. Pyrola rotundifolia minor.
Pyrola quarta minima, Clus. pan. & hist.
Pyrola minima, Eyst.
III. Pyrola folio mucronato serrato.
Ambrosia, Dalech. in Diosc. montana, Lugd.
Pyrola 2. & tenerior, Clus. pan. & hist.
Pyrola minor, Thal.
Pyrola pannonica 2. Cam.
IV. Pyrola alsines flore Europæa.
Herba trientalis, Cord. ob. Franc.
Alsinanthemos, Thal.
Alsine alpina, Svvenck.
Major est & minor, ut & sequens.
V. Pyrola alsines flore Brasiliana: in Prod. descr.
VI. Pyrola frutescens arbuti folio.
Pyrola 3. vel frutescens, Clus. pan. & hist.

BISTOR-

BISTORTA.

Bistorta dicitur, quod radice in ſe contorta & convoluta conſtet: quam alij Limonij, alij Britannicæ, alij Behen rubri ſpeciem faciunt. Hujus Plinius l.24. c.16. & l.25. c.11. inter Dracontia meminiſſe videtur: fortè ejuſdem l.25.c.13. Molybdæna, id eſt, Plumbago, quod plumbum, oculi vitium tollat.

I. Biſtorta major radice minus intorta.
Colubrina & Dracunculus major, Brunf.
Biſtorta fœmina, Eidem.
Biſtorta major, Trag. Dod. gal. Ang. Geſ. col. Ad. Thal. Tab. Ger. Cluſ. hiſt.
Biſtorta, Cord. in Dioſcor. & hiſt. Matth. Dod. Cæſ. Caſt. Lugd.
Biſtorta Britannica, Lob.
Serpentaria fœmina & Colubrina, Fuch.
Colubrina, Lon.
Limonium, Geſ. hort.
Bulapathum ſeu Biſtorta, Fracaſt.

II. Biſtorta major radice magis intorta.
Colubrina & Dracunculus minor, Brunf.
Biſtorta mas, Eidem.
Colubrina minor, Trag.
Serpentaria mas ſeu Biſtorta, Fuch.
Biſtorta, Lon. minor, Dod. gal. Geſ. ho. Lac. Tab.
Biſtorta media, Ang.
Biſtorta latifolia, Ger.
Biſtorta major, Eyſt.
In folijs & radice differentiæ: folia alteri majora & rugoſa: alteri minora & lævia: & hujus radix magis intorta: illius major, minuſque complicata.

III. Biſtorta alpina maxima: in Prod. deſc. & Schvvenck.

IV. Biſtorta alpina media.
Limonij ſpecies minor, Geſ. hort.
Biſtorta minor, Ad.
Biſtorta minor ſeu alpina, Camerar. in Matthiolo.

V. Biſtorta alpina minor.
Biſtorta minor, Ang. Cluſ. pan. Ger.
Biſtorta alpina minor, Cluſ. hiſt.
Biſtorta minima alpina alia, Cam.

LIMONIUM.

Λειμώνιον καὶ νευροειδὲς Dioſcoridi l.4.c.16. quod ἐν λειμῶσι in pratis (quamvis & in paluſtribus) proveniat. Plinio l.20.c.8. Beta ſylveſtris, quam Limonium vocant, alij neuroides.

I. Limonium maritimum majus.
Limonium, Matth. Lac. (cui & Been rubrum) Ad. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd. Ger.
Been rubrum, Limonio ſeu Biſtortæ cognata, Geſn. hort.
Behen rubrum officinarum, Guil.
Valerianæ rubræ ſimilis, Dod.
Limonium primum, Tab. Cam.

II. Limonium alterum, Matth. Lugd. Tab. cui & Pyrola: quid eſt?
Limonium Matthioli ſecundum, Ad.

III. Limon. maritimum minus oleæ folio.
Limonium parvum Narbonenſe oleæ folium, Ad. Lob. ico. Tab.
Limonium parvum Narbonenſe, Lugd. Cam.
Limonium alterum exiguum, Cæſ.
Limonium parvum, Ger.
In hoc magna varietas occurrit.

IV. Limon. parvum bellidis minoris folio.
Limonium pumilum, Cluſ. hiſt.

V. Limonium maritim. minus foliolis cordatis: quod 1. in Prod.

VI. Limonium maritim. minimum: quod 2. in Prodr.

VII. Limonium peregrinum folijs aſplenij.
Limonij elegans genus, Rauvv. & Lugd. ap.
Limonium peregrinum, Cluſ. cur. poſt.
Limonium Syriacum, Eyſt.
Cichorium globulare, Imper.

VIII. Limonium peregrinum folijs forma flore Ariſtolochiæ.
Limonio congener, Cluſ. hiſt.

POTAMOGETON.

Ποταμογεῖτων, quaſi fluminibus vicina, quod paluſtribus & aquoſis naſcatur, Dioſc. l.4. c.101. & Aeliano, l.6. anim. c.46. quo herinaceum interfici ſcribit, Σταχυίτης, quaſi ſpicata, ob caulem, quem floribus & ſemine ſpicatum ex ſe mittit. Plinio, l.26. c.8. Potamogeton folijs Betæ &c. ſubjungit: Caſtorem hanc aliter noviſſe videtur: tenui folio veluti equinis ſetis, thyrſo longo & lævi, in aquoſis naſcentem: hoc Myriophyllon aquaticum videtur:

I. Pota-

I. Potamogeton rotundifolium.
Potamogeton, Trag. Matt. Fuch. Ang. Lac. Lon. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab.
Potamogeiton, Dod. gal. latifolium, Ger.
Potamogeton, λειόφυλλον, Thal.
Potamogetoni ſimilis rotundiore folio, Cord. in Dioſc.

II. Potamogeton, Salicis folio.
Phyllitis lacuſtis, Cord. hiſt.
Potamogeiton, Dod.
Potamogeton, ſive fontalis & ſpicata, Ad. Lobel. icon.
Potamogeton 2. Dalechampij, Lugd.
Potamogeton ἰτεόφυλλον, Thal.
Potamogeton anguſtifolium, Tab. Ger.

III. Potamogeton longo ſerrato folio.
Lapathi genus ſylveſte, Geſ. hort.
Oxylapathum aquaticum, Lugd.

IV. Potamogeton folijs latis ſplendentibus.
Potamogeton altera, Dod.
Potamogeton μαλαπέφυλλον, Thal.
Habetur major & minor ſpecies.

V. Potamogeton folijs anguſtis ſplendentibus.
Potomogeiton alterum, Dod. ed. belg. & poſt.

VI. Potamogeton folijs criſpis, ſive Lactuca ranarum.
Alga ſecunda, Trag.
Fontilapathum puſillum, Ad. Lob. ico.
Tribulus aquaticus minor, Cluſ. pan. & hiſt.
Potamogeton ὀ λόφυλλον ſeu criſpum, ſeu fimbriatum, Thal.
an Alga Hydrolapathi folio, Geſ. col.
Hæc duplex: altera ſarmentis planis, altera rotundis, & hæc brevioribus, mucronatis, & minimè in ambitu ſerratis: utriuſque Cluſius meminit.

VII. Potamogeton ramoſum anguſtifolium.
Tribuli aquatici minimi nomine, D. Francus miſit: quod 1. in Prodr.

VIII. Potamogeton gramineum ramoſum.
Fontilapathi graminei nomine, à D. Burſero ex Auſtria: quod 2. in Prodr.

IX. Potamogeton minimum capillaceo folio: quod 3. in Prod.

X. Potamogeton capillaceum capitulis ad alas trifidis: hoc 4. eſt in Prod.

NYMPHÆA.

N*υμφαία Theophraſto 9. hiſt. 13. Dioſcoridi l. 3. c. 148. cui ſic dicta, quoniam aquoſa amet. At Plinio l. 25. c. 7. natam tradit ex Nymphæ Zelotypia erga Herculem, unde quibuſdam Heracleon dicatur. Officinis Nenuphar. Genera duo Dioſcoridi & Plinio: altera flore albo, radice nigra: altera flore luteo, radice alba.*

Nymphæa alba.

I. Nymphæa alba major.
Nenuphar album, Brunf.
Nymphæa alba, Brunf. Matth. Ang. Dodon. Cord. hiſt. Lon. Ad. Lobel. Taber. Thal. Ger. Cluſ. hiſt.
Nymphæa candida, Trag. Fuch. Tur. Cæſ.
Nymphæa major alba, Lugd. Caſt. Eyſt.
Lotus Ægyptia, Alpini.
Nymphææ folia D. Sigfridus Helmſtadio ad me miſit, quæ latiſsima, tenuiſsima, pallidè virentia: an talia ſint prima Nymphææ folia, & quæ ſub aqua latitant, quæ dein extra aquam duriora & craſsiora reddantur, ut cum maritimis ſit, conſiderandum.
Addit Eyſtet. aliam quæ nullatenus primi ſit diſsimilis, niſi quod omnia minora habeat.
Nymphæa alba minor, Eyſt.

II. Nymphæa alba minor.
Nymphæa parva, Matth.
Nymphæa altera lutea minor, Lugd. ico.
Nymphæa alba minor, Ad. Tab. Ger.

III. Nymphæa alba minima.
Morſus ranæ, Dod. Ad. Lob. ico. Caſt. ap. Tab.
Nymphæa minor alba, Lugd.
Nymphæa parva, Cæſ.
Florem ex tribus foliolis ſubrotundis & glabris obſervavimus: at hiſt. Lugdun. florem ex quinque foliolis oblongis & ſubhirſutis compoſitum, pingit.

IV. Galum radix aquatica in Sunda valde refrigerans: par. 4. Ind. Ord. 8. quid?

Nymphæa lutea.

I. Nymphæa lutea major.
Nenuphar luteum, Brunf.
Nymphæa lutea, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Dod. Lon. Lob. Caſt. Tab. Ger. Eyſt.
Nymphæa lutea major, Lugd. Cluſ. hiſt.
Nymphæa altera, Cord. in Dioſc. flore ex toto luteo, Cæſ.
Nymphæa citrina, Cord. hiſt.

II. Nymphæa lutea minor magno flore.

Nymphæa lutea minor, Lug. Ger. Dod. ed. belg.
Nymphæa secunda, Tab.
Nymphæa altera lutea, Lugd.
an Nymphæa parva alia, Cam. in Matth.

III. Nymphæa lutea minor parvo flore.
Nymph. lutea minor Septentrion. Ad. Lob. ico.

IV. Nymphæa lutea minor flore fimbriato.
Nymphæa alia minor, Lugd.

TRIBULUS AQUATICUS.

Τρίβολος ἔνυδρος Dioscoridi l.4.c.15. Theophrasto 4. hist.11. (id est Tribulus aquaticus) à triplici cuspide, ad similitudinem machinularum ferrearum, quæ forma trigona sunt, dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophr.6. hist.5. alter terrestris folijs effigie portulacæ, vel ut Theoph. ciceris folio: alter palustris vel aquaticus. Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus tantum: qui l.21.c.16. scribit Tribulum non nisi in palustribus nasci, folio ad Ulmi effigiem: at in reliquo orbe genera duo, uni Cicerculæ folia, alteri aculeata esse.

Tribulus aquaticus: & Trag. Matth. Dod. Ang. Lac. Cord. in Dios. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Cæsalp. Cast. Lugd.
Butomos Damocratis, Ang.
Tribulus lacustris, Cord. hist.
Tribulus aquaticus major, Clus. pan.

SAGITTA.

Sagitta, à foliorum forma tricuspidi, supernè in unam, infernè in duas desinentium, nomen habet. Phleum Theophrasti 4. histor. 9. & 11. esse volunt: Notandum tamen apud Theophrastum Phleum & Phleos differre: nam Phleum genere neutro, palustris planta est: at Phleos & Stœbe 6. histor.1. idem sunt, & fortè Poterium erit. Plinio lib. 21. cap. 17. Magopistanam dicit à Græcis vocari, quam inter ulvas Sagittam vocamus.

I. Sagitta aquatica major.
Sagitta major, Matth. Dod. Cast. Tab.
Pistana Magonis sive Sagittaria aquatica Plinij, Ad. (cui an Stœbe fœmina) Lob.
Phleos mas latifolia, Lugd.
Barba sylvana recentioribus, Cæs.
Sagittaria major, Ger.

II. Sagitta aquatica minor latifolia.
Sagitta minor, Matth. Dod. Ad. Lob. Lugd. Castor. Tab.
Pistana Plinij, Ang.
Sagitta & Sagittalis, Cord. hist.
Sagittaria minor, Lob. ico. Ger.

III. Sagitta aquatica minor angustifolia.
Phleos sive Stœbe Theoph. angustifolia, Lugd.
Sagitta minor angustifolia, Tab. Ger.

DRACUNTIUM.

Δρακόντιον Dioscoridi lib.2. cap.196. à maculis purpureis, quæ in caule visuntur, ita ut anguem planè, ut Diosc. loquitur, referat: sic & Theophr.7. hist.11. & 9. ejusd.22. At Plinius lib.24. cap.16. de Dracunculo & Dracuntio egit.

Genera: in quibusdam vetustis Dioscoridis codicibus majoris minorisq; Dracunculi historia, speciatim divisis capitibus, adnotata, reperitur: Major quidem folijs rumicis sibi invicem implicitis, caule bicubitali, versicoloribus, draconum maculis notato, purpureis tamen eminentibus. Minor verò, folio est hederaceo magno, candidis notis insignito, caule versicolore anguis effigie, maculis purpureis resperso. Verùm Galenus, Aegineta & Serapio, qui in simplicium materia Dioscoridem secuti sunt, unius tantum meminere, quare prius caput aliqui ut supposititium removent. Plinius tria fecit: primum, folijs Betæ Aro simili: alterum radice longa articulosa: tertium, folio majore quam cornus radice arundinacea nodis geniculata: at lib.25. cap.3. alium Dracunculum, versicoloribus viperarum maculis notatum proponit: de quo sic Theophr. sunt qui genus quoddam Dracunculi Arum vocent, quod ejus caulis varietatem quandam habeat.

I. Dracunculus bistortæ folio.
Dracunculus major, Matth. Dod. gal. Cast.
Dracontium majus, Tab. Ger. Eyst.
Serpentaria major, Lugd.

Hunc

Hunc nec dum vidimus, de quo Dod. edit. lat. an in rerum natura ſit, dubitat, & ſi ſit, Biſtortæ ſpeciem eſſe: at Adverſaria inveniri negant. Guil. in ſuo Theo. quæſito prætextu, ut doctior videretur, Matthiolum effinxiſſe ſcribit.

II. Dracunculus polyphyllus.
Dracontium majus, Brunf. Dod. Ger. Eyſt.
Dracunculus, Fuch. Tur. Geſn. hort. Cæſ.
Dracunculus major, Trag. Lac. Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. Lon. Cam.
Dracunculus minor, Matth. Caſt. Tab.
Dracunculus polyphyllos, Cord. hiſt.
Serpentaria Dracunculus major verus, Ang.
Anguina dracontia, Ad. & Serpentaria colubrina, Lob.

Dracunculus ſive Serpentaria major, Lugd. cui & Serpentaria minor Matthioli.

III. Dacunculus ſive Serpentaria triphylla Braſsiliana, in Prod. deſcripta.

IV. Dracunculus paluſtris, ſive radice arundinacea, Plinij.
Dracunculus Plinij 3. Fuch.
Hydropiper rubeum, Eid. ico.
Dracunculus aquaticus, Matth. Dodon. Caſt. Cam. Ger. Eyſt. ſylv. Tur.
Dracunculus paluſtris, Dod. gal. Lugd. minor, Lon.
Aron paluſtre, Geſn. hort.
Anguina aquatica ſive Dracunculus, Ad. Lob.
Dracontij genus in paluſtrib. Germaniæ, Cæſ.

ARUM.

Ἄρον apud Syros Λοῦφα vocatum, folijs eſt Dracunculi Dioſcoridi, lib. 2. cap. 197. Aron cui folium cum latitudine cavum atque cucumeracium (de vulgo dicta Colocaſia intelligendus) Theophraſto 7. hiſt. 12. Verùm Plinius, lib. 24. cap. 16. ſcribit, quoſdam Aron eandem cum Dracontio dixiſſe. Glaucias ſatu diſcrevit, Dracuntium ſylveſtre Arum pronunciando: aliqui radicem, Aron appellaverunt, caulem verò, Dracontium. Aron fœminam in cibis prætulerunt, quoniam mas durior ſit, & in coquendo lentior. At lib. 19. cap. 5. inter bulbi genera eſſe ait, quod in Aegypto Aron vocent Scillæ proximum, amplitudine folijs lapathi, &c. radice mollioris naturæ, quæ edatur & cruda. Obſervavimus Aron vulgatum, communiter nullis maculis notatum: aliquando lituris nigricantibus vel purpureis ſignatum. Sic aliud folio majore & acutiore, aliud rotundiore, duriore, per totam æſtatem virente. Illius folia aliquando maculis albis aſperguntur, aliquando foliorum venæ omnes albicant. Et piſtillus colore variat, alteri purpurei, alteri ex albo lutei coloris eſt.

I. Arum venis albis.
Ariſarum, Matth. Dod. gal. Ad. Caſt. majus, Geſ. hort. prius Matthioli, Lon. Lugd.
Ariſarum latifolium Matthioli, Tab. Ger.
Dracunculus alter, ſeu henicophyllos, Cord. hiſt. deſcript.
Dracunculus minor, Geſn. ap. Lac.
Dracontium minus, Dod.
Arum maculatum, Cord. ſchol.
Aron aliud folio maculato, Thal.
Arum majus Veronenſe, Lob.
Callæ primum genus Plinij, Dalech. in Plin.

II. Arum maculatum, maculis candidis, vel nigris.
Ari tertium genus, Trag.
Arum nigricantibus lituris ſignatum, Dod.
Arum, Matth. Lugd. Eyſtett. majus folijs albis maculis notatis, Caſt.
Arum offic. Lob. quoad ico.
Arum maculatum, Tab.
Gicherum ſive Gigarum vulgo folijs maculoſis, maculis candidis vel nigris, Cæſalp.

III. Arum vulgare non maculatum.
Aron, Brunf. Geſn. col. Eyſt.
Ari primum genus, Trag.
Arum, Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. Lac. Lon. Thal. Tab. vulgare, Cam.
Arum Dioſcoridis, Ang.
Arum majus, Ger.

IV. Arum minus, Matthiol. Caſt. Lugdun. Tab. Ger.

V. Arum Byzantinum, Cluſ. hiſt.

Variat folijs quibuſdam, maculis nigris exilibus diſtinctis, alijs minimè: flos etiam colore variat: nam quod folijs eſt maculatis, penicillum folliculo incluſum habet, alia candicantem.

VI. Aron maximum Ægyptiacum, quod vulgo Colocaſia.
Arum Ægyptium, Matth. Geſn. hort. Dod. Lob. Caſt. Lugd. Camer. (qui vult hodie Ægyptijs Colocaſiam dici) Col.
Colocaſia, Geſn. hort. Tur. Lugd. Cluſ. hiſp. & hiſt. Eyſt.

Faba Ægyptia, Bellonio, cui & Lotus & Faba Ægyptia.
Colocasia quæ faba Ægyptia non est, Ang.
Colocassia, an Aron Ægyptium putatum, Ad.
Culcas, Faba Ægyptia, Alpi.
Aron magnum, Colocasia vulgo, Pampina Paradysi, Cæs.
Talasse, Javanensibus: Lolade, Malayce: Colcaz. par. 4. Ind. Orient. c. 6. fig. 15.

Nec fructum nec florem ferre Bellonius asserit: at Lugd. ex Mycone cum flore pingit, qui imaginarius potius, ut rectè Doctiss. Columna: Horti Pisani olim præfectus Casaubonus florem observavit, qui odoratissimus fuit, cum aliarum Aaronis specierum flores fœteant.

VII. Colocasia, sive Faba Ægyptia veterum, Diosc. l. 2. c. 128. Κύαμος αἰγύπτιος Faba Ægyptia, quam aliqui ponticam vocant, folium habet amplum instar petasi florem roseum: radix harundinis radice crassior, quæ κολοκασία vocatur, &c.

Et Theophrastus 4. hist. 10. inter cætera scribit, fabam Ægyptiam in paludibus, caput super caulem esse favo orbiculato vesparum non absimile, inque singulis cellis singulas fabas contineri, paulo super id eminentes, multitudine plurimum terdenas: radicem habere validam spinis subhortentem, &c. Et Plinius, l. 21. c. 15. in Ægypto nobilissima est Colocasia, quam cyamon aliqui vocant. Hanc à Nilo metunt, &c. folijs latissimis, etiam si arboreis comparentur, ad similitudinem eorum, quæ Personata in nostris amnibus vocamus: adeoque Nili sui dotibus gaudent, ut implexis Colocasiæ folijs in variam speciem vasorum, potare gratissimum habeant.

Ex his liquet, Fabæ Ægyptiacæ radicem, Colocasiam veteribus dictam fuisse, & minimè à Faba hac Colocasiam separandam: dein radicem non fuisse bulbosam, qualis est Colocasiæ recentiorum, sed arundinaceam & asperam. Quare rectè Doctiss. Columna, Aron Ægyptium (sive Colocasia recentiorum) non est Colocasia, seu Faba Ægyptia veterum: Et Cordus in Diosc. rectè, dum Fabæ Ægyptiacæ radicem, Colocasiam dicit. At dum Anguillara, Colocasiam, Fabam Ægyptiam non esse asserit, de Colocasia recentiorum intelligendus est. Verum Matthiolus ne videretur (ut rectè Columna) Fabam Ægyptiam ignorasse, quàm aliàs rectè ab Aro Ægyptio diversam fecit, ex idæa affabre depictam iconem historiæ accomodatam proposuit, non animadvertens vesparum favum minimè rectè fuisse expressum, ut Ciborion (κιβώριον ἢ κιβώτιον quasi loculamentum Dioscoridi) exprimeret, quod etiam genus vasculi & poculi esse apud antiquos, Athenæus refert. Hunc secuti sunt Lac. Lugd. Cast. Durantes, Fabam Ægyptiam vocantes & pingentes: Lonicerus item & Durantes, sed Colocasiam nominantes. Et Guilandinus vult Matthiolum pro Faba Ægyptia Ari genus, quod in multis Italiæ locis frequens, perperam proposuisse.

VIII. Fabæ Ægyptiacæ Dioscoridis affinis. Fructus peregr. an Faba Ægyptia, Diosc. Clus. exot. lib. 2. cap. 13.
Fabæ Ægyptiacæ fructum peregrinum Clus. belle respondet, Colum.

ARISARUM.

Ἀρίσαρον Dioscoridi, lib. 2. cap. 198. exigua herbula est, cujus radix olivæ magnitudinem implet: majoris quam Aron acrimoniæ. Plinio, lib. 24. cap. 16. Arisarum similis Aro, minor tantum, minoribusque folijs & utique radice, quæ tamen olivæ grandis magnitudinem implet.

Genera duo Plinio: alba, inquit, geminum caulem: altera unum tantum emittit: utraque medetur ulceribus manantibus, &c.

I. Arisarum latifolium majus.
Arisarum latifolium alterum, Clus. hisp. & hist.
II. Arisarum latifolium alterum.
Arisarum alterum, Ang.
Arisarum Narbonense, Ad. an idem sit cum latifolio Clusij, dubitat Lob.
Arisarum latifol Clus. hisp. Dod. Lob. Tab. Ger.
Arisarum primum, Clus. hist. (ejusdem.
Arisari alt. genus, Cæs. an potius Aron parvum
Callæ alterum genus Plinij, Dalech.
III. Arisarum, Thal. in sua Hercynia recenset, quod ab alijs Arisari speciebus à Matthiolo exhibitis, diversum sit; quid sit ignoramus.
IV. Arisarum angustifolium, Dioscoridis, fortè.
Arisarum, Gesn. ap. Lac. Cæs.
Arisarum primum, Ang. alterum, Matth. Dod. gal. Lon. Lugd.

Ariſarum anguſtifolium, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger.
Ariſarum tenuifolium, Cam.
Pſeudoariſarum, Caſt.

Variat folijs latioribus aliquando: corniculo item purpuraſcente, aliquando viridi, vel ex purpureo vireſcente.

ASARUM.

Ἄσαρον Dioſcoridi, l. 1. c. 9. quòd in coronas non addatur Plinio, l. 21. c. 6. monente: quibus & νάρδος ἀγρία Nardus ſylveſtris, eò quod odore Nardum æmuletur: vel, ut Plinius, quod Nardi vim habeat.

I. Aſarum.
Aſarum, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut. (Perpenſa, Vulgago) Lac. Cord. in Dioſ. & hiſt. Tur. Geſ. h. Lon. Cæſ. Caſt. Lug. Thal. Tab. Ger. Eyſt.
Aſarum baccaris ſive Baccatus, Ad. Lob. ico.
Speciem quandam majorem reperiri ajunt, neſcio quam verum, Geſn. hort. & Camerario, Aſarium aliud multo majus uſitato & odoratius zu Einſidlen/ Geſnero teſte.

II. Aſarina folijs aſari.
Aſarina, Matth. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Tuſſilaginem alpinam, Cluſ. in hiſt. ſuſpicatur.

TUSSILAGO.

Βήχιον Dioſcoridi, lib. 5. cap. 126. quod tuſſi medeatur: unde Latinis Tuſſilago dicitur. Plinio, l. 26. c. 6. Bechion, quæ & Tuſſilago.

Genera: Plinio duo ſunt, ſylveſtris, folijs majuſculis quam ederæ, quinque aut ſeptem, ſubalbidis à terra, supernè pallidis, ſine caule, ſine flore, ſine ſemine, radice tenui: quidam eandem eſſe Bechion, & alio nomine Chamæleucen putant, &c. Altera, à quibuſdam Salvia appellatur, ſimilis verbaſco. Sunt qui Plinium poſteriori loco, Aethiopida, alij Orminum, alij Sphacelum, intelligere exiſtiment.

I. Tuſſilago vulgaris.
Ungula caballina, Brunf. Trag.
Ungula aſinina & Lactuca uſtularia Germanorum, Ericio Cord.
Tuſſilago, Matth. Anguil. Fuch. Tur. Cord. in Dioſcor. (& Farfarella) Lac. Geſn. hort. Lon. Dodon. Ad. Lobel. (& Farfara) Cæſalp. Caſt. Lugd. (& Tiphium Theoph. quibuſdam) vulgaris, Cam.
Bechion, Dod. gal. Cord. hiſt.

II. Tuſſilago alpina rotundifolia glabra.
Tuſſilago alpina 2. Cl. pã. an Aſarina Mat. Cl. h.
Tuſſilago montana minima, Lob. (qui hanc & ſequentem ſub uno titulo pinxit) Lugd.

III. Tuſſilago alpina rotundifolia caneſcens.
Tuſſilago, Geſn. frac.
Tuſſilago alpina 1. deſc. 2. ico. Cluſ. pan.
Tuſſilago alpina 1. flore aperto, Cluſ. hiſt.
Tuſſilago alpina 1. flore candido, Eid.
Tuſſilago altera alpina Cluſij, Lugd.

IV. Tuſſilago alpina folio oblongo: in Phytopinace & Prod. deſcripta.

PETASITES.

Πετασίτης Dioſcoridi, l. 4. c. 108. à forma folij, quod πετασώδες, galeri modo amplum. Plin. l. 24. c. 15. Chamæleucen appellaſſe videtur: his verbis: Chamæleucen apud nos farranum, ſive farſugium vocant: Naſcitur ſecus fluvios folio populi, ſed ampliore: At l. 26. c. 6. aſſerit, quoſdam putare Bechion alio nomine Chamæleucen dici.

I. Petaſites major & vulgaris.
Petaſites (coſti genus, Galerita) Trag. Fuch. Ang. Tur. Dod. Cord. hiſt. Geſn. hort. Lac. Ad. Lon. Lob. (cui an Perſonata & Perſolata Plinij) Cæſ. Lugd. Tab. Ger. Cluſ. hiſt.
Petaſites flore punicante, Thal. mas, Cam.
Tuſſilago major, Matth. Caſt.

II. Petaſites minor.
Petaſites flore albo, Cam. ep. Cluſ. hiſt. candido, Thal.
Petaſites odoratus, Lugd.
Petaſites fœmina & Leucanthemos, Cam.

CACALIA.

Κακαλία quæ & Λεοντική Dioſcor. l. 4. c. 123. folia profert candida & prægrandia, florem Bryoniæ ſimilem: poſt excuſſum florem, grana ſubnaſcuntur: Et Plinio, l. 25. c. 11. Cacalia ſive Leontice, inter folia grandia, ſemen margaritis minutis ſimile dependet: & l. 26. c. 15. Cacaliæ, grana minuta tribuit. Licet folia magna, & candida, & locus natalis, quem ipſi in montib. tribuunt, competant: quia tamen noſtræ flores in pappum abeunt,

in quo semen, quod non margaritis simile, sed oblongum, latet, num de nostra intelligendi sint, dubitamus: nisi velimus assentiri Dalechampio, qui in florum umbilico, granum rotundum niveum, margaritæ simile prominere (cui rectè Plinius comparârit) quod excusso flore nudum nitidumq; dependeat, scribit.

I. Cacalia tomentosa: in Phytop. & Prod. descripta.
II. Cacalia folijs crassis hirsutis.
Cacalia Ghini, in desc. Pilati, Lugd. du Choul.
Cacalia 1. & vulg. incano folio, Clus. pan. & hist.
Cacalia, Ang. Cæs. Lugd.

III. Cacalia folijs cutaneis acutiorib. & glabris.
Cacalia, Dalech. in Diosc. Ad. Lob.
Cacalia 2. vel Cacalia glabro folio, Clus. hist.
Tussilago alpina, sive montana, Dalech. Lugd. cujus flores luteos dicit. (quid?
IV. Cacaliæ congener planta, Cl. pan. & hist.

LAPPA SIVE ARCIUM.

Ἄρκειον sive προσωπὶς aut προσώπιον (id est Personata, quasi Larva) folia habet cucurbitæ, majora tamen, duriora, nigriora, & hirsuta, &c. Dioscoridi, l.4.c.107. Personata Græci Arcium vocant folia habet majora, cucurbitinis hirsutiora, nigriora & crassiora, &c. Plin. l.25.c.9. Genera duo Galeno 6. simp. primũ Verbasco simile, quod Dios. l.4.c.106. Ἄρκτιον ἢ Ἀρκτοῦρον vocat; & Plin. l.27.c.5. Arction: Alterum folijs cucurbitæ, quod Dioscoridis est Ἄρκειον & Plinij Persolata, & etiam Personata, cui folio nullũ sit latius, & grandes lappas fert. At vulgo alia est major, quæ & Arciũ & Arctiũ est Dios. alia minor, quæ Dios. l.4.c.138. Ξάνθιον (quod flavos capillos reddat) dicitur, & χοιραδόλεθρον, quasi strumarũ pernicies: hinc quibusdã Strumaria nominatur.

I. Lappa major, Arcium Diosc.
Lappa major, Brunf. Trag. Tur. Cæs.
Personata, Lac. Lon. Ad Lob. Lugd.
Personata major, Matth. Cast.
Personatia, Fuch. Fracast.
Bardana sive Lappa major, Dod. desc.
Arcium, Ang. Dod. gal. Cord. in Diosc.
Arction personata, Thal.
II. Lappa rosea: in Prod. descripta.
III. Lappa major montana, capitulis tomentosis, sive Arctium Dioscoridis.
Personata seu Lappa major altera, Matth. Lug.
Bardana sive Lappa major, Dod. ico.
Arction montanum, an Persolata Plinij, Ad.
Arctium mont. & Lappa minor Galeni, Lob.
Arctium, Cæsalp.
IV. Lappa montana altera lanuginosa.
Arctium quorundam, Lugd.
V. Arctium ex cod. Cæs. Dod. Lugd. quid?
VI. Lappa minor, Xanthium Dioscoridis.
Lappa minor, Brunf. Trag. Ericio Cordo.
Xanthium, Matth. Ang. Dod. ut: Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Thal. Cæs. Cast. Tab. Lugd.
Xanthium sive Strumaria, Ad. Lob.
Bardana minor, Ger.

CASPARI BAUHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER SEXTUS.

SECTIO PRIMA.

VIOLA; LEUCOIUM; HESPERIS; LYCHNIS ET SAPONARIA.

VIOLA MARTIA.

Viola, ἴον Dios. l.4.c.122. alijs, ἴον πορφυροῦν, Viola purpurea, à floris colore. Theoph. 1. hist. 15. ἴον, & 1. hist. 21. ἴον μέλαν ἢ μελάνιον, nigram violam, à florum colore nigricantis purpuræ, vocat. Plin. l.21.c.6. Ex Violis quæ spontè apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnoso exeunt, solæq; Græco nomine à cæteris discernuntur, appellata Ja, ut ab his Janthina vestis. Ἴον Græcis vocatum in Geoponicis Nicander credidit, Hermolao referente, quod Nymphæ quædam Joniæ, florem eum Jovi primum munere dederint. Alij ἴον volunt dici, quod cum Jupiter puellam Jo adamatam in vaccam convertisset, terra florem hunc pabulo ejus produxerit, qui propter ipsam factus, ab ipsa nomen acceperit. Hinc Latinis Viola, quasi vitula.

Genera

Genera plura Plinio, purpureæ, luteæ, albæ: ſed de purpureis primum, quarum unum genus apud Dioſcoridem & Plinium.

Viola Martia rotundifolia.

I. Viola martia purpurea flore ſimplici odoro.
Viola ſativa, Brunf.
Viola Martia odorata nigra ſeu purpurea, Trag.
Viola purp. Fuch. Matt. Lac. Ad. Cæſ. Caſt. Lug.
Viola nigra, Dod. Cord. in Dioſc. Ger. Cluſ. hiſt.
Viola, Lon. & Viola nigra, Geſ. hort.
Viola Martia purpur. Tab. præcox purpur. Lob.

Flos communiter coloris in cæruleo ſubnigro purpurei: qui cultura grandior fit: quandoq; folijs latioribus Calthæ æmulis, quæ
Viola Matronalis flore purpureo, Eyſt.

II. Viola Martia inodora ſylveſtris.
Viola ſylv. Brunf. Ang. inodora, Dod.
Viola purpurea ſylv. ſive canina, Trag.
Violæ nigræ ſylv. ſpecies, Geſ. hor.
Viola canina, Lon. Tab. ſylv. Ger. deſc.
Viola can. cęrulea inodora ſyl. ſerotina, Lob. ic.
Viola Martia ſylv. Thal. Martia canina, Eyſt.

Flos cæruleus, aliquando pallidus: duplex eſt, altera major folijs majoribus & rotundioribus: altera minor, folijs mucronatis oblongis ac ſtrictioribus: & Geſnerus in monte fracto meminit montanę, quæ ſolum folijs minoribus & ſolidioribus à vulgari differat: eſt &
Viola Martia flore rubro purpuraſcente, Eyſt.

III. Viola Martia alba.
Viola alb. Brunf. candida, Dod Cæſ. fl. albo, Ger.
Viola Martia candida, Trag. alba, Tab. Eyſt.
Viola ſylv. albo flore, Geſ. hort.
Viola Martia alba hort. & camp. odora, Lob. ico.

Hæc aliquando odora: aliquando nullo aut languido odore: & hæc folijs eſt gracilioribus.

IV. Viola Martia multiplici flore.
Viola nigra flore pleno, Dod. gal.
Viola daſypodion, daſyphyll. malim, Ger. hor
Viola Martia purpurea, Lob. ico.
Viola purp. & alba multiplex, Tab. Ger. Eyſt.
Viola flore multiplici, Dod. fl. pleno, Caſt. Cam.
Viola cærul. fl. numeroſis folijs conſtantb. Cæſ.

Variat floris colore purpureo, rubello, candido, ex purpureo & albo variegato. hinc
Viola Martia alba, flore multiplici albo: flos albus, exterius purpuraſcens, ut Viola variegata dici poſsit, Eyſt. eſt & biflora. Violæ ſpecies Byzantij colitur, Martiæ ſimilis, ſed flore infinitis foliolis conſtructo, & Roſam Damaſcenam æquante, non ſolùm magnitudine, ſed & odore noſtrates ſuperante: Coſtæus in Meſuē, & Cam.

V. Viola alpina folio in plures partes diſſecto.
an Viola montana laciniato folio, Cluſ. hiſt.

VI. Viola alpina purpurea exiguis foliis.
Viola montana 2. Cluſ. pan. & hiſt.
an Viola Martia folio min. & ſolidiore, Geſ. de (Lun.

VII. Viola alpina rotundifolia lutea.
Viola luteola minore flore, Geſ. hort.
Viola montana fl. luteis, Lob. obſ.
Viola montana. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Viola lutea, Lob. ico. Cæſ. Caſt.
Viola Martia lutea inodora alpina, Cam.
Gramen Parnaſsi aliud, Lugd.

Viola Martia foliis oblongis.

I. Viola montana pumila anguſtifolia flore niveo inodoro.
Viola montana pumila, Cluſ. cur. poſt.

II. Viola Martia arboreſcens purpurea.
Viola arboreſ. Matt. Caſt. Tab. vel potius recta, (Cam.
Viola fruticoſa, Geſ. hort.
Mater Violarum, Dalech. Lugd.
Viola elatior, Cluſ. hiſt.
Viola erecta flore cæruleo, &
Viola erecta flore albo, Eyſt.

Flore eſt ex cæruleo purpuraſcente, vel ex cyaneo albeſcente.

III. Viola tricolor erecta, an Jovis flos Theophraſt. *6.* hiſt. *6.*
Viola aſſurgens tricolor, Dod. Ger.
Violæ purpureæ varietas, Ad.
Viola martia ſurrectis cauliculis, Lob.

IV. Viola montana tricolor odoratiſsima.
Viola montana 3. ſive tricolor, Cluſ. pan. & hiſt.
Viola flamm. major violaceo colore mixta, Eyſt

V. Viola tricolor hort. repens: an φλὸξ ᾗ φλόγιον, Theoph. 6. hiſt. 6.
Herba Trinitatis, Brunf. Fuc. Lon. ſativa, Trag.
Jacea ſive flos Trinitatis, Matth.
Jacea major ſive Viola tricolor, Caſt.
Viola flammea, Dod. gal. Cæſ.
Violæ nigræ perſimilis, flos Trinit. vel heptachrum, Geſ. hort.
Viola tricolor, Dod. Cluſ. Ger.
Viola flammea, coloria, calida, Ad. Lob.
Violea flammea ſeu tricolor major, Lugd.
Viola Trinitatis 1. Tab.

Flos colore & magnitudine variat: eſt flore purpureo & cæruleo: albo & luteo: cum pallido c.

do cæruleo, purpureus & luteus etiam permiſcetur: quandoque lituris quibuſdam notatur: rarò flore penitus albo reperitur, quæ eſt
Viola trinitatis 2. Tab.

Datur quæ duplo majore flore eſt coloris unius, nigræ purpuræ, & inſtar holoſerici nitente, vel pallido, hinc
Flos trinitatis major violaceus, &
Flos trinitatis pallidus major, Eyſt.

VI. Viola bicolor arvenſis.
Herba Trinitatis ſylv. Trag.
Jacea altera, Matth.
Jacea minor, Caſt.
Violæ nigræ ſimilis arvenſis minor, Geſ. hor.
Viola ſylveſtris, Lob. ico.
Viola flammea minor, Lugd.
Viola trinitatis minor petræa, Tab.
Viola tricolor petræa, Ger.

Hactenus trium colorum non obſervavimus, ſed candido & luteo, cæruleo & luteo, cæruleo & candido: aliquando tamen vel totus luteus, vel totus albus occurrit: Alia eſt valde parva, Auguſto florens.

VII. Viola montana lutea grandiflora: & Camer.
Violæ nigræ perſimilis mont. lutea, Geſ. hor.
Violæ mont. 3. aliud genus, Cluſ. pan. & hiſt.
Viola flammea lutea, Lugd.
Viola Martia arboreſcens lutea, Tab.
Viola flamea major pallido colore mixta, Eyſt.

Flore eſt luteo, ſed magna ex parte lineis purpureis intermiſtis: aliquando ſine lituris: rarius flore albo reperitur.

VIII. Viola montana lutea folijs non crenatis.
Viola ſylv. longifolia, Tab.
Viola martia lutea, Ger. deſc.

LEUCOIUM NON BULBOSUM.

Λευκόϊον Dioſcoridi l.3. c.138. id eſt, Viola alba, non ratione florum, ſed potius à canitie cinericeóve foliorum colore: quámvis differentiam in floribus oſtendat, ſiquidem aut cærulei, aut albi, aut purpurei, aut lutei reperiantur. Plin. l.21. c.6. Violas luteas & albas agnoſcit.

Leucoium incano folio hortenſe.

I. Leucoium incanum majus.
Viola candida, Trag.
Leucoium album, Matt. Lob. ob. Lug. Tab. Ger.
Leucoion, Dod. gal. Geſ. hor. Ad.
Viola matronalis alba, Fuch. Tur.
Viola domeſtica, Ang.
Leucoium candidum majus, Dod.
Viola alba, Lob. ico.
Viola alba, quæ & matronalis, Cæſ.
Leucoium album hortenſe fruticoſum, Cam.
Leucoium flore albo ſimplici, Eyſt.

Flore eſt albo, vel cinericeo.

II Leucoium purpureum vel rubrum.
Viola purpurea, Trag. Lob.
Viola matronalis purpurea, Fuch. Tur.
Leucoium purpureum, Mat. Dod. gal. Lug. Tab.
Leucoium rubrum & purpureum, Cam.
Viola matronalis floribus rubentibus, aut ad purpuram inclinantibus, Cæſ.
Leucoium flore rubro ſimplici, Bry. Eyſt.

Flore eſt rubente, ex purpura puniceo, violaceo, ex cæruleo purpureo, in ſumma ob colorem dilutiorem & ſaturatiorem differentiæ aliquot ſunt: hinc
Viola matronalis purpurea, alia punicea, Fuch. Tur. Lugd.
Leucoium purpureũ, & aliud violaceum, Tab.

At cærulei coloris in hoc genere hactenus non vidimus, licet Dioſcorides authore ſit, niſi fortè id verbum ſuperfluum fuerit.

III. Leucoium incanum minus.
Viola alſioſa & minor, Trag.
Leucoium candidum minus & annuum, Dod.

Floribus eſt candidis, rubentibus, punicantibus, à prioribus magnitudine differentibus, & quod hoc annuum ſit.

IV. Leucoium incanum majus multiplex.
Leucoion duplis floribus, Ad.
Leucoium ſive Viola purpurea, fl. pleno, Lob. ic.
Leucoium multiplici flore, Dod.

Flos eſt vel ſaturatioris, vel dilutioris purpuræ, vel purpuroviolacei, vel albi: hinc
1. Leucoium flore rubro pleno, Eyſt.
2. Leucoium flore purpureo pleno, Eyſt.
3. Leucoium ſive Keyri purpuroviolaceum pleno flore, Svvert.
4. Leucoium flore albo pleno, Bry. Eyſt.

V. Leucoium incanum majus variegatum ſimplici flore.

Hoc varium eſt & permixtum maculis in albo rubris, vel purpureis, aut quaſi ſtrijs inæqualibus notatum: hinc
1. Leucoi. varieg. alb. rubris maculis, Bry. Eyſt.

2. Leu-

2. Leucoium varieg. purpureis maculis, Eyst.
VI. Lecoium incanum majus variegatum pleno flore.
Leucoium sive Keyri viola purp. variegata, Svv.
Et hoc varium est:
1. Leucoium purpureum variegatum sanguineis maculis signatum, Bry.
Leucoium purpureũ variegat. flore pleno, Eyst.
2. Leucoium sive Keyri violaceo purpureum pleno flore, lineis viridibus distinctum, Svver.
3. Leucoium pleno flore album, sanguineis maculis signatum, Eyst.
4. Leucoium pleno flore album purpureis maculis signatum, Eyst.
VII. Leucoium lividè rubente colore.
Leucoium melancholico colore, Eyst.

Leucoium incanum maritimum.

I. Leucoium maritimum latifolium.
Tripolium, Ang.
Leucoium marinum alterum latifol. Lob. Lug.
Leucoium marinum cæruleo pnrpureum, Tab.
Leucoium marinum latifolium, Ger. marinum aliud, Cam.
an Leucoium maritim. minus, Hesperis quorundam, Lugd.
II. Loucoium maritimum sinuato folio.
Leucoium marinum purpureum, Gesf.hor. Ger.
Leucoium maritimum majus, Ad. Lob. ic. Clus. hisp. & hist. desc. Lugd. Cam.
Leucoium marinum majus purpureum, Tab.
Flos dilutioris purpuræ, ad vini rubri fæcem tendente.
III. Leucoium maritimum angustifolium.
Leucoium marinum minus, Clus. hisp. & hist. Ad. Cam. Tab. Ger.
Leucoium angustifolium, Lob.
Leucoium sylv. angustifolium, Dod.
Flores sunt dilutè purpurei, quandoq; rubri: & luteos reperiri Lob. & Tab. scribunt: hinc
Leucoium marinum minus luteum, Tab.
Leucoium marinum minus, Ger.
IV. Leucoium maritimum repens.
Viola marina repens, Eyst. ico.
An ex semine prioris in horto natum: cum in hortis satum longioribus quidem sit cauliculis, sed in terram reflexis, folio latiore, flore purpureo, totaque æstate floreat.
V. Leucoium maritimum candidum.
Keiri marinum flore candido, Lob. ico.
Leucoium marinum majus, Clus. hist. ico.

VI. Leucoium maritimum minimum, quod 6. est in Prodr.
VII. Leucoium saxatile thymi folio hirsutum cæruleo-purpureum.
Lithoreoleucoion minimum supinum, Col.

Leucoium Creticum.

I. Leucoium Creticum thlaspifolium.
Leucoium marinum Creticum 1. Clus. hist.
Flos rubet mox ex cæruleo purpurascit.
II. Leucoium Cretic. folijs oblongis crenatis.
Leucoium marinum Creticum 3. Clus. hist.
III. Leucoium Creticum floribus minoribus.
Leucoium marinum Creticum 2. Clus. hist.
In hoc flores prioris dimidio minores, prorsus albi, paulatim purpureum contrahentes.
IV. Leucoium Creticum spinosum incanum luteum.
Leucoium Creticum spinosum, Clus. hist.
Glastivida Cretensium, Belli, ep. 3. & 4. ad Clus. Clus. hist. ap. alt. ad.
Glastivida prima Cretica, Ponæ.
V. Leucoium Creticum minimum folio subrotundo.
an Leucoium Creticum, Ponæ Ital.
Hæc quinto loco in Prod. describitur.

Leucoium luteum folio hirsuto.

I. Leucoium alyssoides clypeatum majus.
Lunaria aspera, Ges.
Alysson Dioscoridis, Dod. Cam. Lugd. cui & Alyssum Dalechampij fig. duplici.
Alysson Diosc. putatum, Lob.
Alyssos, Ges. hort. & Lunariæ Græcæ similis.
Lunaria Græca tertia, Cæs.
Leucoium montanum lunatum, Col.
Minoris & congeneris plantæ Columna meminit.
II. Leucoium alyssoides clypeatum minus.
Leucoium peltatum Romanum minus, Col.
III. Leucoium incanum siliquis rotundis.
Eruca peregrina, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Leucoium marinum Patavinum, Lob.
Leucoium marinum luteum majus, Tab. Ger.
IV. Leucoium luteum erucæ folio.
Leucoium terrestre majus, Col.
V. Leucoium luteum sylv. hieracifolium, quod 3. in Prodromo.
Leucoij lutei sylv. species, Thal.
Leucoium syl. inodor. fl. parvo pallidiore, Eyst.
VI. Leucoium luteum montan. serrato folio.
Leucoium luteum montanum, Ponæ Ital.

Leucoium folio viridi.

I. Leucoium album odoratissimum folio viridi: quarto loco in Prod. descriptum.
Leucoium rarius flore albo odorato, Cam.
Leucoium fruticosum fol. viridi, flore albo odorato Camerarij, Eyst.

II. Leucoium luteum maxim. folijs tuberculis obsitis.
Flos Cheyri Eystettensis maximus, Eyst.

Flores amplitudine thalerum Philippicum superant.

III. Leucoium luteum magno flore 1. loco in Prodr. desc.
Flos Cheyri simplex medius, Eyst.

IV. Leucoium luteum serrato folio fl. grandiore: 2. in Prodr.

V. Leucoium luteum vulgare.
Leucoium Brunf. Cord. in Diosc. Lac.
Viola lutea, Trag. Fuch. Dod. gal. Cæs. Ger.
Viola petræa lutea, Tab.
Leucoium aureum, Matth. Lugd.
Leucoium luteum, Fuch. ico. Dod. Ad. Lob. Castor. Camer.
Leucoium sativum luteum, Clus.
Keiri vel Cheiri, Ges. hor. Lon.
Flos Cheiri simplex minor, Eyst.

Quibusdam φλογίον Theophr. quod totus flos flammei, id est, lutei coloris sit: luteum enim colorem flammeum dici, ex Plin. lib. 22. cap. 8. colligunt.

VI. Leucoium luteum pleno flore majus.
Viola lutea multiplex, Lugd. Ger.
Leucoium flore luteo pleno majus, Eyst.

VII. Leucoium pleno flore minus.
Leucoium sive Keiri duplici flore, Ad. Lob. ico.
Leucoium luteum flore multiplici, Dod.
Viola petræa lutea multiplex, Tab.
Leucoium flore luteo pleno minus, Bry. Eyst.

VIII. Leucoium luteum syl. angustifolium.
Viola lutea sylv. Trag.
Leucoium sylv. minus, Ges. hort.
Leucoium sylv. Clus. pan. & histor. Cam. Taber. Ger.
Leucoium sylv. flore luteo, Bry.

IV. Leucoium palustre flore subcæruleo.
Gladiolus palustris, Clus. cur. post.

VIOLA MATRONALIS SEU HESPERIS.

Viola Matronalis, quod à Matronis in hortis colatur dicta, apud Plinium l. 21. c. 7. Hesperis censetur, cum hæc Viola noctu magis oleat, quod sua Plinius tribuit, addens, inde nomen invenisse.

I. Hesperis hortensis.
Viola alba, persica Hermolai, Trag.
Leucoium & Viola purpurea, Fuch.
Leucoium Diosc. album, purpureum, Fuch. ico.
Viola alba, Tur.
Viola matronalis, Ges. hor. Dod.
Viola purpurea & alba, Lugd.
Viola matronalis sive Damascena, Ad. Lob.
Viola sylv. alba & purpurea, Cæs.
Hesperis 3. Clus. hist. ico. nostra, Cam.
Viola Damascena flore purpureo, Swert.

Variat colore floris, candido, dilutè purpureo, rubro: habetur & tota minor floribus albis & suavissimi odoris: hinc

1. Viola hyemalis flore purpureo, Tab. Ger.
Viola matronalis flore purpureo, Eyst.

2. Viola hyemalis alba, Tab. Ger.
Viola matronalis flore albo, Eyst.

II. Hesperis hort. flore viridi: hæc magnitudine, quoad omnes sui partes, à vulgata differt, flore est viridi & inodoro.

III. Hesperis montana pallida odoratissima.
Hesperis prima & montana, Clus. pan. & hist.
Violæ sylv. species, Cæs.
Hesperis pannonica, Cam.

Variat ex semine nata, nonnulli flores maternum colorem retinent, alij aut dilutius pallescunt, aut magis obsoletum acquirunt, crebris venis ex atro purpurascentibus discurrentibus.

IV. Hesperis sylv. inodora.
Hesperis 2. vel altera pannonica, Clus. pan.
Hesperis tertia, Eid. hist. desc.

V. Hesperis sylv. flore parvo: 1. in Prod.

VI. Hesperis peregrina siliquis articulatis.
Hesperis Syriaca, Cam. Clus. hist.
Leucoium Syriacum, Cam.
Leucoium melancholicum quibusdam.
Hesperis Syriaca Rauwolffij, ab hac non videtur aliter differre, quam quod strigosior sit, quod fortè loci ratione contingit.

VII. Hesperis siliqua corniculata fl. obsoleto.
Leucoium corniculatum saxatile, Col.

VIII. Hesperis villosa flore obsoleto siliqua brevi.

IX. Hesperis sylvestris hirsuta folijs Hieracij: 2. in Prodr.

VIOLA LUNARIA.

Viola ratione florum, Lunaria verò à siliquarum forma dicitur, quæ latæ, planæ & propemodum rotundæ sunt, & Lunam non falcatam, sed prope completam referunt: vel à siliquarum splendore, quæ per siccitatem nitent.

I. Viola Lunaria major siliqua rotunda.
Viola latifolia, Dod. Cluf. pan. Lugd.
Bulbosa folliata, Officinarum Bolbanac, Ad.
Lunaria Græca, Lon. Cæs. Lob. Cast. rotunda,
Lunaria major, Cam. (Ges. h.
Bulbonach (à radicibus bulbosis) Gesn. hort.
Viola lunaris 1. Tab. Ger.
Thlaspi montanum, Gesn. hort.
Lunaria Græca annua, Eyst.
Thlaspi alterum Cratevæ quibusdam.

Variat florum colore & odore: colore purpureo, subcæruleo: odore, uni flores odorati, alteri inodori sunt.

II. Viola Lunaria major altera: & Cam.
Viola latifolia altera, Dod. Lugd.
Præcedente minor & flore albo est.

III. Viola Lunaria major siliqua oblonga.
Lunaria Græca siliquis longis, Ges. hor. Thal.
Lunaria Græca siliquis oblongioribus, Thal.
Lunaria odorata, alijs Lunaria Græca major, Gesn. hort.
Lunaria Raphanitis, sive Bolbonac, radice rediviva, Lob. ico.
Lunaria Græca altera, Cæs.
Viola latifolia, Clus. hist.
Viola lunaris 2. Tab. longioribus siliquis, Ger.
Lunaria Græca perennis, Eyst.

Flores ex albo subcærulei siliquæ longiores, laminosæ, ita ut aliquando tres membranulæ separatæ suis seminib. annexæ divelli posint.

LYCHNIDES.

Λυχνὶς, id est, Lucernula. Dioscoridi, l. 3. c. 114. & 115. duæ species, altera λυχνὶς στεφανωματικὴ, Lychnis coronaria: altera λυχνὶς ἀγρία. Lychnis sylvestris dicitur. Primam, Lychnidem coronariam à recentioribus nominatam, videtur Theoph. 6. hist. 7. Lychnidem vocasse: & Plinij, l. 21. c. 4. Lychnis & Rosa Græca censetur: cujus Lychnis agria, Antirrhinum est. Recentiores, Lychnidis nomen plurimis imposuere, de quibus ordine.

Lychnis flore coccineo.

I. Lychnis hirsuta flore coccineo major.
Ocymoides peregr. Gesn. hort. vel flos Hierosolymitanus, alijs Creticus: vel Croceus, Eid. ap.
Flos Constantinopolitanus, Dod. Lugd. miniatus, Eyst.
Lychnis Chalcedonica sive Constantinopolitana miniata, Ad. Lob.
Lychnis fortè aliquorum coccineo colore splendens, Cæs.
an Flos Scarlati, Lon.
Lychnis Chalcedonica, Tab. Ger.
Lychnis Constantinopolitana, Cast. ap. Cam.
Lychnis byzantina minuto flore, Clus. hist.

Colore variat, communiter coccineo colore splendet: vel croceo est floris Calendulæ colore, vel lilij purpurei, subinde candidi: etiam incarnatus: hinc
Flos Constantinopolitanus albus, &
Flos Constantinopolitanus incarnatus, Eyst.
Aliquando variegato: rarius flore pleno. Alia est flore ex puniceo purpurascente, folijs lævibus ac mollibus: est & miniato, quæ
Lychn. Chalcedonica colore orengiaca, Svvert.
Flos Constantinopolitanus miniatus, Eyst.

Hæc quibusdam veterum est λυχνὶς: alijs φλὸξ Theoph. 6. hist. 6. Alijs πόθος apud Theoph. 6. hist. ult. cujus duo genera: unum cui flos hyacintho similis: alterum decolor, album. Idem & Plin. lib. 21. cap. 6. habet: sunt etiam qui Rosam Græcam Plinij velint.

II. Lychnis flore coccineo minor.
Ocymoidis peregrini species minor, Gesn. hor.
Flos Constantinopolitanus minor, Dod.
Flos coccineus, Lugd.

Lychnis coronaria.

I. Lychnis coronaria Diosc. sativa.
Rosa mariana sativa, Trag.
Lychnis, Matth. Lac. Cam.
Verbascum montanum, Cord. in Diosc.
Lychnis sativa, vel coronaria, Dod. gal. Ges. h.
Lychn. coronaria, Lon. Ad Lob. Dod. Cæs. Lug.
Flamma vel Flammula Jovis, Gesn. hort.
Jovis flos Theoph. Eidem.

Flos colore variat: est rubro veluti flammeo fulgens, est dilutè rubente: habetur & albo: Item floribus albis, lineis vel punctis rubris variegatis: & incarnatis punctatis: hinc

1. Lychnis candida, Lob. ico.
Lychnis coronaria alba, Tab. Ger.

Lychnis coronaria fl. albo simplici, Eyst.
2. Lychnis coronaria rubra, Tab. Ger.
Lychnis coronaria flore rubro simplici, Eyst.
Lychnis rubra, Lob. ico.
3. Lychnis coronaria flore incarnato punctato, Eyst.
4. Lychnis coronaria flore incarnato non punctato, Eyst.
II. Lychnis coronaria sativa multiplex.
Lychn. altera rubra, Lob. ico. flore pleno, Cam.
Lychnis coronaria floris foliolis multiplicatis, Dod.
Lychnis flore rubro pleno, Bry.
Lychnis, Svvert.
Lychnis coronaria flore rubro pleno, Eyst.
Solum eam quæ flore rubro est multiplicem notavimus.
III. Lychnis coronaria sylvestris.
Lychnis sylvestris, Matth.
Lychnis coronaria ruri nata, Ad.
Lychnis sylv. urbanæ similis, Cast.
Jovis florem sylv. reperiri ait Matth. Ges. hort.
Hanc in Rhætiæ alpibus, flore hortensi odoratiore inveniri, Gesn. hort. meminit.
IV. Lychnis sylvestris alba simplex.
Rosæ marianæ similis tertia, Trag.
Ocymastrum seu ocymoides, Matth. Lac. Tab. Cast.
Ocimoides, Gesn. hort.
Ocimoides majus, Cæs. Lugd.
Lychnis sylv. alba, Dod. gal. Cam.
Lychnis sylv. altera, Ad.
Struthio similis Walckenkraut / Lon.
Basilicum sylvestre, Cast. ap.
V. Lychnis alba multiplex.
Lychnis sylv. multiflora, Ad.
Lychnis multiflora Anglica, Penæ, Lugd.
Lychnis alba sylv. Lob. ico.
Ocymastrum multiflorum, Ger. Tab.
Lychnis flore albo, Bry & Svvert.
Lychnis sylv. flore pleno albo, Eyst.
VI. Lychnis prolifera flore viridi.
Lychnis agrestis abortiva, multiplici viridi flore, Lob. ico.
Ocymastrum fl. pleno viridi, Cam. ep. Matth.
VII. Lychnis syl. sive aquatica purp. simplex.
Rosæ marianæ similis quarta, Trag.
Ocimoides purpureum, Ges. hor. rubrum, Thal.
Ocymastrum rubrum, Tab.
Lychnis syl. purpurea, Dod. Lugd. rubra, Cam.
Lychnis sylv. rubello flore, Ad. Lob.
Melandryum Plinij genuinum, Clus. hist.
Lychnis sylvestris, Eyst.
Mas in hoc genere, cui apices è medio flore prominent: fœmina cui nulli, idque in utroque colore: nam & mas albus purpureusque reperitur, & fœmina similiter, Gesn. hort.
VIII. Lychnis purpurea multiplex.
Lychnis sylv. in hortis plantata flore pleno, Dod. & Gesn. in Ocimoide.
Lychnis agrestis multiflora, Ad. Lob. ico.
Ocymoides flore pleno, Cam. ep. Matth. & hort.
Lychnis flore rubro pleno, Svvert.
Lychnis sylv. flore pleno rubro, Eyst.

Lychnis segetum.

I. Lychnis segetum major.
Nigella, Brunf. vulgaris, Lac.
Githago Rosæ marianæ 6. genus, Trag.
Lolium, Fuch.
Lolium quibusdam flore parvæ rosæ, Cord. in Diosc.
Anthemon, Dod. gal.
Pseudomelanthium, Matth. Lac. Lon. Ad. Lob. Cast. Lugd. Thal. Ger.
Nigellastrum, Dod.
Lychnis alia inter triticum, Cæs.
Lychnis arvensis, Tab.
Flore est communiter rubescente, rarissimè albo: hinc
Pseudomelanthium flore rubescente, &
Pseudomelanthium flore albo, Eyst.
Nec Lolium, nec Melanthium est: quibusdam ἄνθεμον φυλλῶδες Theoph. 7. hist. 9.
II. Lychnis segetum minor.
Alsine corniculata, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
III. Lychnis segetum rubra folijs perfoliatæ.
Polygonaton sive Lydweich / Trag. ico.
Thamecnemon, Cord. hist.
Vaccaria, Dod Gesn. hort. Ger.
Lychnis quibusdam, nonnullis perfoliata rubra, Gesn. hort.
Glastum, Ang.
Glasto similis inter segetes, Cæs.
Isatis sylv. Vaccaria dicta, Ad. Lob. Lugd.
Vaccaria rubra major & minor, Lugd.
Myagrum, Vaccaria quorundam, Tab.
Condurdum Plinij quibusdam, l. 26. c. 5.
Variat magnitudine: folijs item latioribus & angustioribus: floris colore rubro, pallido: hinc tres figuræ apud Lugdunenses.

Lychnis sylvestris.

I. Lychnis sylv. quæ Been album vulgo.
Lupinus & Smilax hortensis, Brunf. ico.
Polygonaton & Rosa mariana 5. Trag.
Polemonium, Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Thal.
Polemonia, Cæs.
Polemonium pratense nostrum, Gesn. hort.
Been album, Gesn. hort. Dod. Ger.
Lychnis sylv. Lon. Eyst. ico.
Papaver spumeum (propter asperginem sputo similem) Ad. Lob. (cui & Ocymastrum alterum,) Cam.
Herba articularis, Tab.
Melandrium Plinij quorundam, Clus. hist.

Duum generum: 1. in pratis albicante flore: 2. in montibus, flore ex viridi purpurascente. Est etiam alia folijs latioribus, alia angustioribus & acutioribus.

II. Lychnis syl. latif. caliculis turgidis striatis.
Lychnis sylv. 3. Clus pan. at 2. in hist.
Lychnis syl. 3. cauliculis striatis, Lob. Lug. Tab.
Lychnis cauliculis striatis, Ger.

III. Lychnis sylv. angustifol. cauliculis turgidis striatis.
Lychnis sylv. altera incana cauliculis striatis, Lob. Lugd.

IV. Lychnis flore obsoleto autumnalis caliculis turgidis.

V. Lychnis frutescens myrtifolia, Been albo similis.
Ocimoides fruticosum, Cam.
Lychnis sylv. semper virens, sive Ocymoides arboreum semper virens, Clus. hist.

VI. Lychnis noctiflora.
Ocimoides noctiflorum, Cam. quod noctu tantum florem odorum explicet per æstatem: autumno verò inodorum.
Ocimastrum noctiflorum, flore albo, Eyst.

VII. Lychnis syl. pluribus folijs simul junctis.
Lychnis sylv. prima, Clus. hisp. Lobel. Lugd. Tab. Ger.
Lychnis sylv. octava, Clus. hist.

VIII. Lychnis maritima repens.
Lychn. marina Anglica, Ad. Lob. Lug. Tab. Ger.

Lychnis viscosa.

I. Lychnis montana viscosa alba latifolia.
Floris cuculi syl. genus, Trag.
Hoher-steinbrech/ id est, Saxifraga elatior, Lon.
Polemonium petræum, Gesn.
Lychnis sylv. 2. vel albo flore. 1. Clus. pan. at sylv. 9. in hist.
Lychnis syl. Tab. flore albo, Eyst.
Ocymoides minus sive album, Lugd.
ἰξόκαυλον album, Thal.
Odontis quorundam flore candido, Cam.

II. Lychnis viscosa alba angustifolia major.
Caryophyllus minimus humilis alter exoticus, flore candido amœno, Lob. ico.
Lychnis sylv. 3. vel albo flore 2. Clus. pan. at sylv. 10. in hist.

III. Lychnis viscosa alba angustifolia minor.
Lychnidis sylv. tertiæ secunda species, Clus. pan. vel 10. alba species, Eid. hist.

IV. Lychnis syl. viscosa rubra angustifolia.
Lychnis sylv. 1. vel flore rubro, Clus. pan. sylv. 4. Eid. hist.
Lychnis sylv. purpurea, Tab.
ἰξόκαυλον Hesperis quorundam, Thal.
Lychnis viscosa sylv. flore incarnato, Eyst.

V. Lychnis sylv. viscosa rubra altera.
Muscipula, Adv. Lobel. cui & Silene Theoph. Aldroandro.
Lychnis sylv. 4. Clus. hisp. Lugd. Tab.
Lychnis sylv. 3. Clus. hist.
Viscaria, Cast.
Viscago major, Cam.
Lychnis sylv. incana, Ger. ico.

VI. Lychnis viscosa purpurea latifolia lævis. an Flos Constantinopolitan⁹ alter minor, Ges.
Armerius flos 3. Dod. 8. at in folio 4.
Lychnis sylv. 2. Clus. hisp. Lugd.
Lychnis sylv. 1. Clus. hist.
Muscipula, sive Armoraria altera, Lob. Lugd.
Alsine purpurea, Lugd.
Lychnidis fortè antiquorum 3. genus, Cæs.
Muscipula, Cam.
Viscaria sativa, Tab.

Alijs Been rubrum: alijs Centaurium minus purpureum viscosum: rectè ad Lychnidem refertur, cum Diosc. lib. 3. cap. 9. Centaurium dicat flore Lychnidis.

Variat floris colore, communiter est purpureo, rarius albo reperitur: hinc
Muscipula flore rubro, &
Muscipula flore albo, Eyst.

VII. Lychnis viscosa folijs brevi lanugine (aspersis.
Lychnis syl. 1. ex semine nata, Clus. hist.

VIII. Lychnis viscosa floribus foris purpurascentibus, intus albis.

Lychnis ſylv. 2. ex ſemine nata, Cluſ. hiſt.

IX. Lychn. viſcoſa fol. lanuginoſis, fl. carneis.
Lychnis ſylv. 3. ex ſemine nata, Cluſ. hiſt.

X. Lychnis viſcoſa flore muſcoſo.
Muſcipula ſive Viſcaria altera flore muſcoſo, (Ad.
Muſcipula altera flore muſcoſo, Lob. Lugd.
Muſcipula ſive Armoria altera, Lob. ico.
Seſamoides magnum Salmanticum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Tab. Cam. Ger.
Κραυρόφιλον, Thal.
Viſcago, Cæſ. major, Cam.
Otites, Lychnidis ſylv. genus, Tab.

Eodem ſemine duæ naſcuntur: 1. flore majuſculo, quæ ſterilis: 2. ſeminifera, minore flore.

XI. Lychinidi præcedenti affinis folijs lini.
Seſamoides Salmanticum parvum, Eyſt.
an Seſamoidis Salmantici ſecundum genus, quod Behen floris parvi appellatione accepit, Cluſ. hiſt.

XII. Lychnis plumaria Tab. quid? an Muſcipula flore muſcoſo.

XIII. Lychnis auriculæ Urſi facie: 1. in Prod.
Lychnis ſylv. latifolia, Cluſ. hiſt.

Lychnis hirſuta.

I. Lychnis ſylv. campanulæ flore.
Lychnis ſylv. ſpecies Myconi, Lugd.

II. Lychnis ſylv. lanuginoſa major.
Lychnis ſylv. 5. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab.
Lychnis ſylv. hirta, Lob. Ger.

III. Lychnis hirta anguſtifolia Cretica.
Lychnis ſylv. 7. Cluſ. hiſt.

Ocimoides minus flore rubro Candiæ à Caſabona.

IV. Lychnis ſylv. lanuginoſa minor.
Lychnis ſylv. 6. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd.
Lychnis ſylv. hirta minima, Lob. Ger.
Lychnis ſylv. minima, Tab.

V. Lychnis ſylv. minima exiguo flore: pro 2. in Prod. deſcribitur.

VI. Lychnis incana repens.
Ocymoides Lychnitis, Col.

Lychnis alpina.

I. Lychn. vel Ocimoides repens montanum.
Cneoron, Matth. cui & Cneoron album.
Cneoron aliud Theoph. Matth. Lugd.
Myuros Aëtij, Ang.
Ocimoides alpinum, Geſn. hort.
Ocimoides repens, Cam. polygoni folio, Adv. Lob. Lugd.
Ocymoides alterum genus parvum, Cæſ.
Saponaria minor, Dalech. Lugd.

II. & III. Ocimoidis anguſtifolij flore rubello: & alterius flore ſuaverubente, ex monte Arba meminit Cam. ſed quid?

IV. Lychn. alpina pumila folio gramineo, ſive Muſcus alpinus Lychnidis flore.
Muſcus floridus, Geſn. epiſt. & Fracto.
Caryophyllus pumilio alpinus, vel 7. Cluſ. pan. at in hiſt. ſylv. 9.
Ocimoides muſcoſus, Ponæ.

Flos colore variat, eſt carnei ſive rubri dilutioris: reperitur & totus niveus.

SAPONARIA.

Saponaria dicta, quod Saponis vicem præbeat ad pannos purgandos: Quibuſdam Struthium Dioſc. l. 2. c. 193. qui vulgo notum ſcribit, quo fullones purgandis lanis utantur. Plin. l. 19. c. 3. Radicula lavandis lanis ſuccum habet, mirum quantum conferens candore mollitieq;: addit Struthion Græcos vocare, florere æſtate, gratam aſpectu: verum ſine odore, ſpinoſam, & caule lanuginoſo: ſemen ei nullum eſſe (cui Columellæ verſus repugnat: à Syrioq; venit quæ ſemine radix) radicem magnam, quæ concidatur ad dictum uſum. Et l. 24. c. 11. tingentibus & Radicula ramos præparat, quam Struthium vocari diximus à Græcis. Hæc Saponariæ quartæ convenirent, niſi ſpinoſam diceret. Nonnullis Urceolaris Plinij, l. 22. c. 16. Sunt qui Aliſma Dioſc. l. 3. c. 169. cenſeant, cum multas Aliſmatis notas habeat.

I. Saponaria major lævis.
Saponaria, Trag. Lac. Geſn. hort. Dod. Ad. Lob. Cæſ. Tab. Cam. Ger. Eyſt,
Viola agreſtis, Trag.
Struthium, Fuch. Lon. Thal. Lug. ſativũ, Fuch.
Saponaria major, Lugd. (ico.

Floris color communiter dilute purpureus, aliquando ex roſeo rubet: nonnunquam candidus eſt: interdum pro floribus ſunt copioſiores ramuli foliacei, paucis floribus intermixtis.

II. Saponaria concava Anglica: in Prod. deſcripta.
Gentiana concava, Ger.

III. Saponaria fruteſcens oleæ folio.
Saponaria altera fruticoſior ex Sicilia, Cæſ.
an Saponaria Apula, Claudino.

IV. Saponaria Lychnidis folio floſculis albis, an Condiſi Arabum.
Struthion Dioſ. ſive Radicula & Lanaria vulgo Neapoli, quia ſucco foliorũ & radicũ ad lanas purgandas utuntur, Imperato, qui ad nos miſit.

SECTIO SECUNDA.

DE CARYOPHYLLEIS FLORIBUS SIVE ARMERIIS.

Caryophylleum florem ab odore Caryophyllorum, recentiores nominarunt: Hunc alij Cantabricam Plinij l.25.c.8. quæ in Hispania à Cantabris Divi Augusti tempore reperta fuit, esse volunt. Alijs est Vetonica sive Betonica altera, inter notha Dioscoridis: nec fortè ineptè. Alijs herba tunica; quibusdam Iphium Theoph. 6.hist.2. & 7. ejusd.12. sed malè. Quidam inter Saxifragias numerant, præsertim sylvestre genus, quam Gal. 5. tuend. sanit. Sarxiphagon appellasse videtur: nam & sylvestris nostra calculum frangit & educit, quod Galenus de Cestri seu Betonica in Gallia proveniente, testatur, Hermolao notante. Fortè & Theoph. 6. hist.1. & 6. per Jovis florem, inter coronarios frutices minutis folijs conditum, cujus flos sine odore tantum in coronarum usu, sylvestrem Caryophyllæam intellexit. Armerij flores dicuntur, à Gallico nomine Armoires & Armoiries.

Genera summa duo sunt: Altilis & Sylvestris. Altilis species multæ, magnitudine, colore & foliorum numero differentes: flores namq; sunt vel minores vel medij, vel majores, vel maximi: vel multiplici, vel simplici florum textura, majoribus vel minoribus foliolis constantes. Sunt colore nivei, dilutâ purpurâ candicantes, croceorutilantes, miniati: aut versicolores, ut candidi & crocei, candidi & rubei, candidi rubris punctulis aspersi: rubentes, aut violaceo admixto purpurei, aut rubei lacteis notis aspersis, sicq; guttati, aut rosæ sylvestr. colore. Sic ex uno caule duo florum genera, partim candidi, rubrisq; maculis aspersi, partim crocei: sæpè etiam uno pediculo, flores diversi colores videas: aliquando unus ex alio medius excrescere conspicitur: aliquando in una planta flores trium colorum: in summa mangonio & arte in his floribus magna varietas fit. Sylvestrium quoq; magna diversitas existit, & in magnitudine, & coloris, & floris, & calycis figura, pleriq; tamen simplici flore sunt.

Caryophyllus pleno flore.

I. Caryophyllus maximus ruber.
Caryophyll. maximus plenus flore rubro, Eyst.

II. Caryophyllus maximus variegatus.
Caryophyllus major rub. & albicans flore pleno, Lob. ico.
Caryophyllus multiplex maximus, Tab. Ger.
Caryophylli, Cast. ap.
Caryoph. multiplex max. variegatus, Eyst.

In hoc varietates:

1. Caryophyll. maxim. & plenissimus, colore mixto carneo, quibusdam cornicul. lacteis, Bry.
2. Caryophyllus maxim. & plenissim. colore vario in diversis folijs, Scarlatino, dilutius rubente, albo, Bry.
3. Caryoph. max. & pleniss. colore rubro saturatiore, staminulis tribus niveis in medio, Bry.

III. Caryophyllus altilis major.
Garyophyllæa, Trag.
Betonica altilis, Fuch. Ges. col. coronaria, Lac.
Veronica altilis, Dod. gal. coronaria, Ges. hor.
Viola flammea Scaligero, Ges. hor.
Cantabrica, Tur.
Caryophyllus domesticus, Matth. Cam. Cast.
Flos garyophyllorum, Lon.
Caryophylli nostrates, an Cantabrica Plin. Ad.
Caryophyll. Lob. multiplex, Lob. ico. Tab. Ger.
Caryophyllus altilis, Lugd.
Flos Gariofilus, alijs Viola Damascena, Cæs.
Caryophyllus flore majore, Eyst.
Caryophylli flores etiam in Senarum regione, sed non ita odore grati, Garz.
Herba tunica quibusdam.

Varietas multiplex.

1. Caryophyllus multiplex flore albo, etiam rubro & carneo, Eyst. & apud Svvert.
Caryophyllus totus albus.
Caryophyllus rubeus & sanguineus.
Caryophyllus incarnatus.
2. Caryophyllus pleno flore coloris albi, mista & sparsa rubedine, Bry.
Caryoph. albus lineis & notulis rubris distinctus, Svvert.
3. Caryoph. alb. flammulis ruberrimis, Svve.
4. Caryophyll. albus lineis rubris subtilissimè distinctus, Svvert.
5. Caryoph. multiplex flore ex purpura rubescente, Eyst.
9. Caryophyll. flore majore partim carneus partim albus, rubris strijs ac punctulis variegatus, Eystet.
7. Caryoph. multiplex singulis florum folijs è rubro & albo colore dimidiatim divisis & punctatis, Eyst. qui

Caryo-

Caryoph. hortorum multiplex major, Lob. ico.

8. Caryoph. plenus colore umbilicotenus rubeſcens inſtar florum Perſici mali, folijs latioribus, Eyſt.

9. Caryoph. plenus purpuraſcens, punctatis folijs, Eyſt.

10. Caryoph. purpureus punctulis intenſè purpurei coloris, Svver.

10. Caryophyllus ſubviridi flore, Svver.

IV. Caryophyllus altilis medius.

1. Caryoph. albus lineis cremeſini coloris, & Caryophyl. minor albus lineis purpuroviolaceis diſtinctus, Svver.

2. Caryoph. miniatus medio albeſcens, Eyſt.

3. Caryoph. pleno flore colore violaceo, Bry.

V. Caryoph. pleno flore mali arantij colore.

Caryoph. pleno fl. Sileſiacus miniatus, Cl. hiſt.

Caryoph. plenus miniato colore, Eyſt.

Varietas.

1. Caryophyllus dimidia parte arantij colore, altera candida & permiſta, Bry.

2. Ex ſemine libenter provenit, ſed alij flores nativum eumque ſaturatiorem aut dilutiorem retinent: alij albi, alij rubri fiunt: nonnulli ſimplici quoq; foliorum ſerie conſtant, Cl. hiſt.

VI. Caryophyllus pleno flore minor.

Caryoph. hortorum multiplex minor, Lob. ico.

Caryophyl. pleno flore ſpecies exigua, coloris carnei, Bry.

VII. Caryophyllus ſupinus flore pleno rubro argenteis micis aſperſis.

Caryophyllus 7. pleno flore, Cluſ. hiſt.

Caryophyllus flore minore pleno rubeſcens punctus, Eyſt.

VIII. Caryophyllus multiplex laciniatus.

Caryophyllus purpureus flore multiplici profundè laciniato, Lob. ico.

Varietas.

1. Caryophyl. multiplici laciniat. flore incarnato, Eyſtet.

2. Caryoph. purpureo flore multiplici profundè laciniato, Eyſt.

3. Caryoph. purpureo flore multiplici laciniato, Eyſtet.

Caryoph. purpur. flore multiplici, Bry. & Svver.

Caryophyllus hortenſis ſimplex.

I. Caryophyllus hortenſis ſimplex flore majore.

Caryoph. ſylv. major vulgatior, Lob. ico.

Caryophyllæi flos ſimplex, Dod.

Caryophyllus ſimplici flore, Svvert.

Varietas magna in colore: eſt enim ſimplex miniatus, eſt pallidè purpuraſcens, vel incarnatus: eſt verſicolor, ob guttarum & rubrarum macularum aſperginem: eſt variegatus, cujus folia albeſcentia ſtigmatibus rubris aſperſa ſunt: duo poſteriores in Eyſt. proponuntur, nomine Caryophylli ſimplicis hortenſis verſicoloris, & Caryophylli majoris ſylv. variegati.

II. Caryophyl. arboreſcens Cret. 1. in Prod. deſcriptus.

III. Caryophyllus ſimp. fl. minore pallidè rubente.

Caryophyllus ſylv. 3. flore pallido ſuaverubente, Lob. ico.

Caryophyllus hortulanus, Tab.

Caryoph. ſyl. ſimplex ſuaverubens, Ger.

IV. Caryoph. ſimp. minor flore punctato.

Caryoph. alter minimus, flore ſimplici micis aureis aſperſo, Lob. ico.

Habetur & repens flore parvo punctato.

V. Caryoph. ſimplex ſupinus latifolius.

Caryophyll. minimus pulchellus ſupinus, maculis aureis argenteiſve aſperſus, Lob. ico.

Caryophyllus ſylv. 7. Cluſ. hiſt.

VI. Caryoph. ſimp. ſupinus anguſtifolius.

Caryophyllus virgineus, Tab. Ger.

Caryophyllus barbatus & prolifer.

I. Caryophyllus barbatus flore multiplici.

Armeria alba & rubra multiplex, Lob. ico. Bry. Svvert.

Armerius pleno flore, Cluſ. pan. & hiſt.

Caryophyllus Carthuſianorum 3. Tab.

Armeria rubra latifolia, Ger.

Armerius pleno rubro flore, Eyſt.

Duplex eſt: vulgatior rubro flore, rarior albo: Hujus præter rubrum & album adhuc differentia apud Svvertium, quæ

Armeria alba multiflora.

II. Caryophyllus barbatus flore roſeo.

Armeria multis & ſeparatim poſitis floribus duplicibus & magnis, coloreque ruberrimis, Svvert.

III. Caryophyl. barbatus hortenſis latifolius.

Lychnis monachorum, Geſ. hort.

Armeria altera, multis in latum orbiculum congeſtis floribus, Lob. ico.

Viola barbata latifolia, Lugd.

Caryophyllus Carthuſianorum 1. Tab.

Armeria ſuaverubens, Ger.

an Lychnis fortè antiquorum altera, Cæſ.
Flos Scarleti, Lon. Geſ. ap.

Flore eſt communiter rubro, habetur albo maculis lactei coloris notato: eſt & diverſicolor, ex albo rubro & medio: hinc

1. Armeria ſimplex flore rubro, Bry, & Svver.
Flos armerius ruber, Eyſt.

2. Armeria flore albo, Bry, Svver.
Flos armerius albus, Eyſt.

3. Flos armerius variegatus, Eyſt.

IV. Caryoph. barbatus hortenſ. anguſtifolius.
Armeria altera ſuaverubente flore, Lob. ico.
Armerius flos alter, Dod.
Armerius ſimplici flore pannonicus, Cluſ. hiſt.
Caryophyllus Carthuſianorum 2. Tab.
Armeria rubra, Ger.

Hujus differentiæ quinq;: 1. eleganti eſt flore, eoq; aut planè rubro, aut lactei candoris maculis aſperſo, aut niveo, oris carnei coloris: 2. omninò niveo: 3. flores pauciores dilutius rubentes & carnei coloris: 4. flos purpuraſcens, oris albis: 5. flores die primo & ſecundo quo aperti ſunt, lactei prorſus candoris, ſequentibus paulatim albedine evaneſcente, tandem omninò purpuraſcunt, ſic ut in eadem umbella flores lacteos, alios exalbidos, & media ex parte purpuraſcentes, alios omnino purpureos conſpicere liceat.

V. Caryophyllus barbatus ſylveſtris.
Armeria ſylv. altera, Lob. ico.
Viola barbata anguſtifolia, Lugd.
Caryophyllæa ſylv. prima, Thal.
Flos Gariofilus ſyl. minimi floris ſaturatæ purpuræ, Cæſ.

VI. Caryophyllus ſylv. prolifer: & Eyſt.
Caryophyllæa ſylv. quarta, Thal.
Armeria prolifera, Lob. ico.
Armerius flos proliferus, Cam.
Caryophyllus ſylv. minimus, Tab.
Viſcaria, Ger. ico.

Huic ex capitulo, ſæpè ſeptem, octo, aliquando novem flores prorumpunt.

VII. Caryophyllo prolifero affinis, unico ex quolibet capitulo flore.
Caryophyllææ ſyl. quartæ, alia ſpecies, Thal.

Caryophyllus ſylveſtris.

I. Caryophyllus ſylv. vulgaris latifolius.
Dondernaegelin, Brunf.
Caryophyllæa ſylv. Trag.
Caryophyllæa ſylv. Matth. Lugd. Caſt.
Betonica ſylv. prima, Fuch.
Vetonica, Dod. gal.
Cantabrica ſylv. Tur.
Tunica ſylv. Lon.
Caryophyllæa ſylv. 3. Thal.
Armerius flos primus, Dod. Lugd.
Armeria ſive Caryophyllus minor ſylv. minùs odorus folijs latioribus, Ad. Lob.
Flos gariofilus ſylv. Cæſ.
Caryophyllus montanus primus, Tab.
Armeria alba, Ger. ico.
Caryoph. minor ſylv. flore ſimplici, Eyſt.

Flore eſt odoro & inodoro purpureo: ſimplici & pleno: hinc
Caryophyllus minor ſylv. flore pleno, Eyſt.
Caryophyllus montanus multiflorus, Tab.
Caryophyllus montanus purpureus, Ger.

II. Caryophyllus ſyl. vulgaris anguſtifolius.
Caryophyllus montanus albus, Tab. Ger.

III. Caryophyll. ſylv. biflorus: 3. in Prod.

IV. Caryoph. pumilus latifolius: 4. in Prod.

V. Caryoph. ſyl. flore magno inodoro hirſuto.
Caryophyllus ſylv. 2. Cluſ. pan. & hiſt.

VI. Caryophyllus ſylv. humilis flore unico.
Armerius flos tertius, Dod.
Caryophyllus repens humilis minimus vulgatiſsimus rubellus, Lob. ico.
Caryophylli ſylv. Caſt. ico.
Caryophyllus ſylv. 1. Cluſ. pan. & hiſt.

Singuli cauliculi unicum florem, diluta purpura rubentem odorum ſuſtinent.

VII. Caryophyll. albus parvus repens, Cam.
Oſteocallon Ab yrti Italis, Eidem.

VIII. Caryoph. cæruleus Monſpelienſium.
Aphyllanthes Monſpelienſium, Ad. Lob. ico.
Caryophyllus cæruleus, Tab. Ger.

Rarius flore niveo reperitur.

IX. Caryophyll. ſylv. repens multiflorus: 2. in Prodr.

X. Caryophyllus ſylv. Carinthiacus ruber.
Caryoph. ſyl. 4. vel Tauricus, Cluſ. pan. & hiſt.

XI. Caryoph. alpinus calyce oblongo hirſuto.
Caryophyllæus pumilio Tauricus, ſive 8. Cluſ. pan. ſylv. 7. Eid. hiſt.
Caryophyllus montanus tertius, Tab.
Caryophyll. mont. Cluſij, Ger.

Caryophyllus ſimplex laciniatus.

I. Caryophyllus flore tenuiſsimè diſſecto.
Superba, Trag. Lon. Thal. Cam.
Dioſanthos Theophraſti, Ang.

Vetonica altilis minor, Dod.gal.
Vetonica ſylv. tertia, Geſ.hort.
Betonica ſylv. altera, Fuch.
Caryophyllatæ genus, Geſ.col.
Caryophyllæus minor, Dod.
Superba recentiorum, Ad.
Superba alba media corolla purpuro violacea, Bry: obſoleta cincta, Lob. ico.
Armeria, Vetonica coronaria, Lugd.
Caryophylli ſylv. 5. ſpecies 3. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryophyllus plumarius albus, Tab. Ger.
Caryophyllus ſylv. flore albo picto, Eyſt.
Superba alba, corollâ purpureo rubrâ, Svver.

Flos nunc alb. nunc dilutius rubens & carneꝰ.

II. Caryoph. ſyl. flore laciniato albo inodoro.
Superba major flore albo, Lob.ico. Svvert.
Caryophyllus ſylv. plumarius albus, Tab. Ger.

III. Caryop. ſyl. alter fl. laciniato odoratiſſimo.
Armerius flos quartus, Dod.
Caryophyllus minor alter, Eid.
Caryophyllus ſextus, Cluſ.pan.& hiſt.
Superba Auſtriaca, Lob. ico.
Carioph. ſylv. flore laciniato carneo, Eyſt.
Caryoph. ſpecies altera flore carneo, Bry.
Carioph. ſylv. flore purpuraſcente, & alter flore incarnato, Eyſt.

Flos aut candidus, aut purpuraſcens, ſuavis odoris.

IV. Caryoph. ſyl. tertius flore laciniato, ſtaminuls corniculatis odoratis.
Caryophyllus 5. vel ſylv. 1. albo flore, Cluſ.pan. ſylv. 5. Eid.hiſt.

V. Caryoph. ſyl. fl. laciniato, ſine corniculis, (odoro.
Caryophyllæus ſyl. 3. fl. rubro, Cluſ.pan.& hiſt.
Caryop. ſyl. fl. ſimplici, laciniato rubro, Lob.ic.

VI. Caryop. ſyl. floribus lanuginoſis hirſutis.
Superba altera & ſuaverubens, Lob. ico.
Caryophyllęi ſyl. 5. ſpecies alt. Cluſ.pan.& hiſt.
Caryoph. plumarius purpuro cærul. Tab. Ger.
Caryophyllus ſylv. flore albo, Eyſt.

Flos candidus eſt: alterius flores purpuraſcente lanugine hirſuti.

VII. Cariophyllus pratenſis flore laciniato ſimplici, ſive Flos cuculi.
Flos cuculi prat. Trag. Flos cuculi, Lon. Geſ.col.
Vetonica ſylv. Dod.gal. (Tab.
Odontitis Plinij, Geſ.hor. quorundam, Cam.
Odontitis ſimplici flore, Cluſ.hiſt.
Armerius ſylv. Dod.
Armeria prat. ſylv. Lob. 2. ſylv. Lugd.
Armoraria ſylv. pratenſis, Ad.
Cariophyllus pratenſis, Tab.
Armeria pratenſis mas & fœmina, Ger.
ἰξόκαυλος altera, Thal.

Flore eſt rubello, rarius albo.

VIII. Caryophyllus pratenſis flore pleno.
Odontitis flore pleno, Cam. Cluſ.hiſt.
an Caryophyllus mont. multiflorus, Tab.
Odontitis Plinij, Eyſt.

Caryophyllus holoſtius arvenſis.

I. Caryophyllus arvenſis hirſutus fl. majore.
Caryophyllus holoſtius, Lob.ico. Ger.
Holoſtium caryophyllæum, Tab.

II. Caryophyllus holoſtius tomentoſus latifolius: qui 9. in Prodr.

III Caryophyllus holoſtius tomentoſus anguſtifol. hic 10. in Prod.

IV. Caryop. arvenſis umbellatus folio glabro.
Holoſtæum caryophyllæum arvenſe, Tab.
Caryophyllus holoſtius arvenſis, Ger.
Alſine verna Dalechampij, Lugd.

Caulis aliquando rubet, aliquando viret, ramulis aliquot erectis, aliquot verò cum floribus reflexis: communiter flos albus, aliquando ſubpurpuraſcens.

V. Caryophyll. arvenſis glaber flore majore.
Euphraſia gramen, Trag.
Cratæogonum fortè, Dod.gal.
Gramen, Fuch. Lac. leucanthemon, Dod. Thal. Lugd. Ger.
Gramen alterum, Matth.
Holoſteum Dioſ. fl. albis vel ὀλόστεον Æginet. Ad.
Holoſtium Ruellij, Lob.
Euphraſia major, Lon.
Gramen floridum, Cam. in Matth. majus, Tab.

VI. Caryophyllus arvenſis glaber fl. minore.
Holoſtij Ruellij diverſitas, Lob.ico.
Gramen floridum minus, Thal. Tab.
Gramen leucanthemum alterum, Ger.
Quandoq; è medio florũ ſtaminula rubra exeũt.

VII. Caryophyllus arvenſis glaber minimus: hic 11. eſt in Prodr.

Caryophyllus holoſtius alpinus.

I. Caryoph. holoſt. alpinus latifol. 5. in Prod.

II. Caryophyll. holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens: 6. in Prodr.

III. Caryoph. holoſt. alpinus gramineus: 7. in Prodromo.

IV. Caryophyllus holoſtius montanus anguſtifolius alter: 8. in Prodr.

Caryo-

Caryophyllus montanus.

I. Caryophyll.mont.major flore globoſo.
Gramen polyanthemum majus,Dod.
Gramen marinum majus,Cluſ.pan.Tab.
Caryophyllo marino ſimilis,Ad.
Caryophyllus mont. Lob. mediterraneus,Ger.
Statice, à ſiſtendo ſanguine, Lugd. Cam.cui videtur Britannica, Ang.
Armerius mont. tenuifol.major,Cluſ.hiſt.
II. Caryophyllus montanus minor.
Pſeudomoly, Dod. gal.Geſn.hort.Lugd.
Gramen polyanthemon minus, Dod.
Gramen marinum minus, Cluſ.pan.Tab.
Caryophyllus marinus minimus,Ad.Lob.Ger.
Armerius mont. tenuifol. minor, Cluſ.hiſt.
Hic caule eſt aliquando prolifero.

Caryophyllus ſaxatilis.

I. Caryophyllus ſaxatilis folijs gramineis, umbellatis corymbis.
Symphytum petræum, ſive Gypſophyton majus, Thalio.
II. Caryoph.ſaxatilis folijs gramineis minor.
Symphytum petræum ſive Gypſophyton minus, Thalio.
III. Caryophyllus ſaxatilis ſiliquoſus: qui Caryophyllus 14. in Prod.
Gypſophyti ſiliquoſi nomine à D. Fürero accepimus.
IV. Caryopyhllus ſaxifragus.
Saxifraga magna, Matth. Lob. Lugd.Cam.
Saxifraga 5. Caſt.
an Saxifraga Bavarica, Cam. Ponæ.
V. Caryophyllus ſaxifragus ſtrigoſior, vel Caryophyll. ſylv. flore minimo.
Saxifragia ſive Saxifraga antiquorum,Ad.Lob.ico.
VI. Caryophyllus ſaxatilis Ericæfolius umbellatis corymbis: 12. in Prod.
VII. Caryophyllus ſaxatilis Ericæfolius ramoſus repens: 13. in Prod.
VIII. Caryophyllus ſaxatilis floribus rubris: 13. altera ſpecies in Prod.
IX. Caroophyllus minimus muralis.
Tunica minima, Lugd.

SECTIO TERTIA.

ANTIRRHINUM; LINARIA; LINUM; POLYGALA; ONOBRYCHIS; GLAUX; STOECHAS; LAVENDULA; ROSMARINUS.

ANTIRRHINUM.

Lichnidem agriam Plin.l.25. c.10. ipſum Antirrhinum ex Galeno (cui λυχνὶς ἀγρία & βουκράνιον) vocavit, quia flore ſit Leucoij, minore tamen ut Dioſc. l.4. cap.133. loquitur. Quare poſt Lychnides & Caryophyllæos flores, Antirrhinum (cum & ipſum flore placeat) ſubjungere voluimus.

Ἀντίῤῥινον καὶ ἀνάῤῥινον Dioſcoridi, l.4. c.133. dictum, quod fructu ſit vituli narium ſimili. Theophraſto 9. hiſt.21. ἀντίῤῥιζον, fructum tanquam nares vituli parit. Plinio loco citato Antirrhinon ſive Anarrhinon, ſive Lychnis agria. Sunt qui velint ab eodem, l.30. c.2. Cynocephalium herbam dici, id eſt, canis caput, quod ſeminis conceptaculum canis calvam, cute & carne exutam repreſentet. Veteres unius tantum meminiſſe videntur, at recentioribus plures ſunt differentiæ.

I. Antirrhinum majus rotundiore folio.
Cynocephalus Plinij, Lugd.
Antirrhinum majus flore roſeo,Cam.hort.
II. Antirrhinum majus alter.folio longiore.
Antirrhinum 2.Matth.Lugd.Cam.
Antirrhinum magnum, Dod. gal.Lugd.majus,
Antirrhinum, Geſ.h. Dod. Ad. (vulgo caput canis & caput vituli) Lob. Tab. cui Antirrhinũ & Antirrhinum album: at Ger. purpureum & album.
Os leonis vulgo,Cæſ.
Antirrhinum flore rubro & flore albo, Eyſt.
Flore habetur roſeo, rubente, aliquando maculato, ex candido dilutè purpuraſcente: candido: an hoc, quod flore eſt albo, ſit Antirrhinum 4. Matth. Lugd.
Eſt & flore albo, oris tantum rubris, vel rubentibus, vel luteis, & dicitur
Antirrhinum flore albo oris rubentibus, &
Antirrhinum flore albo oris rubris.
Antirrhinum flore albo oris luteis, Eyſt.
Folijs quoq; variat latioribus & anguſtioribus.
III. Antirrhinum luteo flore.
Antirrhinum flore luteo, Geſn. hort. Ad. Lob. ico. ſubluteo, Dod. luteo grandi, Cam.
Antirrhinum luteum, Tab. Ger.
Hoc à priore & floris colore & folio variat: quod verò flore eſt albo non item.
IV. Antirrhinum folio diſſecto: hoc inter

plantas siccas Monspessuli collectas apud fratrem Joh. Bauhinum p. m. vidimus.

V. Antirrhinum arvense majus.
Antirrhinum, Eric. Cord. (cui & Rhinoceros) Tur. Lac. Lon.
Antirrhinum 1. Matth. 4. Lugd. Cam. ep. Matth. Orontium, Dod. gal.
Antirrhinum Cynocephalæa & Bucranion, Cord. in Diosc.
Antirrhinum minus, Gesn. hort. (vel folijs hyssopi Eid. col.) Tab. Ger.
Antirrhin. minimum, Ad. (forsan Archigenis Orontium, vel Aurantium) Lob. medium, Cam.
Antirrhinum parvum, sive caput Simiæ, Lugd.
Antirrhinum sylv. (sive Phyteuma) Dod. Eyst.
Phyteuma χαονίσα Cydoniæ, Belli ep. 12. ad. Clus.
Os leonis alterum, Cæs.
Antirrhinon rubrum arvense, Thal.

Hoc quibusdam Phyteuma Dioscoridis, l. 4. c. 130. alijs Orontium Archigenis, quasi Aurantium, quod auriginem morbum levet: quod aliquando procerius, aliquando brevius pro ratione soli reperitur.

VI. Antirrhinum arvense minus.
Antirrhinum 3. Matth. Lugd.
Antirrhinum arvense, Gesn. col.
Antirrhinum minimum, Thal. Cam.
Antirrhinum alterum minimum repens, Lob. icon.
Antirrhinum sylv. Cast.
Os leonis in vineis, Cæs.

VII. Antirrhinum saxatile, folijs serpylli: quod in Prodr. describitur.

LINARIA EJUSQUE SPECIES.

Cum linaria quibusdam Antirrhini species videatur, & an Antirrhinum Plinij sit quidam dubitent, hic proponemus. Quibusdam Osyris censetur, ex qua, Galeni seculo, ut & nunc in Italia, scopæ conficiebantur. Ὄσυρις folijs est lini initio nigris, dein rubescentibus, &c. Dioscorid. l. 4. c. 143. & Plin. l. 27. c. 12. Osyris folijs est nigris ceu lini, semine initio nigro, dein rubescente, &c. Linaria latinis, quod folijs lini sit.

Linaria erecta latifolia.

I. Linaria latifolia Dalmatica magno flore: quæ 1. in Prod.

II. Linaria Americana, parvo flore luteo: quæ 2. in Prod.

III. Linaria latifolia triphylla major: 3. in Prodr.
Linaria Cretica latifolia, Clus. hist.

IV. Linaria triphylla minor lutea.
Linaria Valentina, Clus. hisp. Dod. Lob.
Linaria Hispanica 1. Clus. hist.

V. Linaria triphylla cærulea.
Linaria cærulea Apula, Col.

VI. Linaria tenuifolia, æruginei coloris.
Linaria Hispanica 2. Clus. hist.

VII. Linaria bellidis folio.
Linaria odorata, Clus. hisp. & hist. Dod Lugd.
Linaria purpurea, Ad. odorata, Lob. Ger.
Osyris odorata purpurea, Tab.

Linaria erecta angustifolia.

I. Linaria scoparia.
Belle videre, Gesn. hort.
Scoparia, Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Ger.
Osyris, Ang. Dod. Cast. Cam.
Linaria magna, Lugd.
Herba studiosorum, Tab.

Osyris græcorum quibusdam: alijs id negantibus, quamvis hodie in Græcia ἀγύρις nominetur: alij an Chamæcyparissus Plinij sit dubitant.

II. Osyris frutescens baccifera.
Casia poëtica Monspeliensium, Ad. Lob. Cam. (ep.
Casia quorundam, Clus. hisp. & hist. Tab.
Cassia lignea, Cæs.
Casia lignea maritima, Lugd.
Polygonum 4. Plinij quibusdam, Dalech. in (Plin.

Variat: communiter atrovirens, aliquando tota rubet & ramis & folijs, ideo quidam Genistam rubeam vocant, Cæs.

Osyris Plinij, lib. 27. cap. 12. videtur, quæ ut habet ramulos fert nigros, tenues, lentos, & in ijs folia nigra ceu Lini, semenq; in ramulis nigrum initio, dein colore mutato, rubescens: smegmata mulieribus faciunt ex his: Galenus 8. simpl. ex Osyride κορήματα fieri tradit, quæ alij interpretantur smegmata, ut Plinius, alij scopas, alij κόσμηθρα ἢ καλλωπίσματα.

III. Linaria vulgaris lutea flore majore.
Linaria (& Pseudolin.) Brunf Ger. 1. Dod. Lon.
Linaria vulgaris, Trag. Cam. Eyst. vulgo, Gesn. hort. Cæs.
Osyris, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc.
Tur. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast. major, Tab.

Floris

Floris color luteus, luteopallidus, rarius albus: flore minore etiam, in agris reperiri Tragus asserit.

IV. Linaria lutea montana Genistæ tinctoriæ folio: hæc ad montem S. Bernhardi, floribus aureis, mediæ magnitudinis, reperitur.

V. Linaria lutea flore minimo: hæc in agris Provinciæ Galliæ, brevibus & angustis folijs & minutissimis flosculis luteis, occurrit.

VI. Linaria folioso capitulo luteo major.
Linaria 3. & Heliochrysos, Trag. quarta, Lon.
Linaria aurea Tragi, Lobel. Lugdun. Tab. Ger. Eystett.
Linaria Austriaca, Cam.
Osyris Austriaca, Clus pan. & hist.
Chrysocome Diosc. & Plinij, Guil. Col.
Linosyris nuperorum, Lobel. recentiorum, Lugd.

VII. Linaria folioso capitulo luteo minor.
Linaria aurea minor, Tab.
Osyris purpuro cærulea, Ger. ico.

VIII. Linaria flore pallido rictu aureo.
Linaria pannonica 1. Clus. pan. & hist. Tab.
Linaria purpurea altera, Ger. ico.
an Osyris alba, Lob. ico.

IX. Linaria flore pallido rictu purpureo.
Linaria flore albicante inodoro, Cam.
Linaria flore albicante, Eyst.

X. Linaria purpurea major odorata.
Osyris altera, Dod. gal.
Linaria altera purpurea, Dod.
Linariæ purpureæ varietas, Lob.
Linaria cærulea, Cast. Lugd. Cam.
Linaria purpurea elatior, Eyst.

Variat flosculis purpureis, purpuroviolaceis albis & cæruleis: folijs etiam magis minusve angustis.

XI. Linaria capillaceo folio odora, quæ 4 in Prod.
Linaria caryophyllata, Cam.

Flore est albicante: ex cæruleo & albo mixtis, rictu linea flavescente distincto.

XII. Linaria capillaceo folio altera.
Linaria tenuifolia, Lugd.

Flos priusquam hiet, rubet; cum apertus est ex rubro albicat: est & coloris varij ex albo, cæruleo & luteo mixtis.

XIII. Linaria folijs angustis ex viridi canescentibus.
Linaria Hispanica 3. Clus. hist.

Flos utcunque odorarus: externè exalbidus, internè purpureus, rictu ex flavo albicante, labio purpureo.

XIV. Linaria arvensis cærulea: 5. in Prodromo.

Flore est cæruleo, est & violaceo.

XV. Linaria montana flosculis albicantibus.
Anonymos tenuifolia, Clus. pan. & hist.
Anthyllis montana, Lugd.
Linaria montana sive sylvatica, Thal.
Linaria adulterina, Tab.
Linosyris nuperorum, Ger. ico.

XVI. Linaria quadrifolia exiguis flosculis cinereis.
Linaria Cretica angustifolia, Clus. hist.

XVII. Linaria quadrifolia lutea.
Linaria tetraphylla lutea minor, Col.

XVIII. Linariæ aureæ affinis: quæ 6. in Prod.

Linaria pumila seu repens.

I. Linaria pumila supina lutea.
Linaria pumila, Clus. hisp.
Linaria Hispanica 5. Clus. hist.
Osyris flava sylv. Lob. ico.
Osyris minor, Tab.
Linaria Valentina, Ger. ico.

II. Linaria pumila foliolis carnosis, flosculis minimis flavis.
Linaria 2. Moravica 1 Clus. hist.

III. Linaria folijs carnosis cinereis.
Linaria Hispanica 4. Clus. hist.

Flos cærulei dilutioris ad cineraceum tendentis, rictu flavo.

IV. Linaria cærulea repens.
Osyris purpurocærulea repens, Ad. Lob. ico.
Linaria altera floribus purpurascentibus, Cæs.
Linaria minor Dalechampij, Lugd.
Linaria parvo flore cæruleo, Cam.
Linaria 4. Moravica 2. Clus. hist.

Floris color cæruleus, ex violaceo purpurascens.

V. Linaria quadrifolia supina.
Linaria alpina, Gesn. hort. & ep.
Linaria pannonica 2. Clus. pan.
Linaria alpina pumila, Tab.
Linaria 3. Styriaca, Clus. hist.
Linaria Styriaca repens, Eyst.

LINUM EJUSQUE SPECIES.

Λίνον Dioscoridi, lib.2. cap.125. Theoph. 8. hist. 7. qui 3. caus. 21. in Lolium mutari scribit. Linum Plinio, lib.19. cap.1. cujus generaratione loci natalitij recenset.

Linum latifolium.

I. Linum sativum.
Linum, Brunf. Matth. Fuch. Cord. in Dioscor. Tur. Lac. Lon. Cæs. Lugd. Cast.
Linum sativ. Trag. Dod.
Linum vulgare cæruleum, Ad. Lob.

II. Linum arvense.
Linum sylvestre, Trag. Tur.
Caulibus & folliculis crassioribus à priore differt, & inter avenam reperitur.

III. Linum syl. latifol. hirsutum cæruleum.
Linum sylv. 1. Clus. pan. Dod.
Linum sylv. latifol. Lob. ico. Clus. hist.
Flos cæruleus, aut vegetior, aut dilutior.

IV. Linum sylv. latifol. hirsut. candidum, purpureis venis distinctum.
Linum sylv. latifol. 1. Clus. hisp. at 2. in hist.
Linum sylv. latifol. folijs hirsutis Tithymali helioscopij, Lugd.

V. Linum fruticosum niveum.
Linum sylv. fruticosum, vel 3. Clus. hisp. at in hist. 7. fruticosum.
Linum sylv. 2. flore albo, Lugd.

VI. Linum sylv. latif. caule viscoso flore rubro: ex montibus Bononiensibus & Sumano habemus, quod & circa Ingolstadium reperitur.

VII. Linum sylv. cæruleum flore aureo: quod 2. in Prod.

VIII. Linum sylv. latifolium luteum.
Linum sylv. 2. Clus. pan. at 3. in hist.
Linum sylv. pannonicum, Tab.
Linum sativum, Ger. ico.

IX. Linum sylv. luteum folijs subrotundis.
Campanula lutea linifolia, Ad. Lob. Lugd.

X. Linum luteum ad singula genicula floridum.
Linum luteum sylv. latifolium, Col.

XI. Linum fruticosum subflavum: quod 1. est in Prod.

XII. Linum maritimum luteum.
Linum sylv. Matth. Dod. Cæs. Cast. Lugd. Cam.
Linum marinum luteum, Adv. Narbonense, Lobel.

XIII. Linum Virginianum.
Linum spontè prodit, ab Anglico caule & folijs diversum, materia tamen perinde bona: in desc. Virgin.

Linum sylv. angustifolium.

I. Linum sylv. angustifolium flore magno.
Linum sylv. 4. Clus. pan. sylv. 5. angustifol. 2. Eid. hist.
Linum sylv. 3. Dod. Tab. Cam. ep.
Linum sylv. floribus albis, Lob. Ger.
Linum sylv. 2. floribus albis, Lugd.
Linum sylv. tenuifolium, Cam.
Flore est cæruleo intenso, violaceo, albo, albo lineis purpureis distincto. Reperitur colore cæruleo in candidum languescente & veluti cinereo, capitulis etiam longè amplioribus, quod Lini sylv. angustifol. albi aliud genus, Clus. pan. & hist.

II. Linum sylv. angustifol. floribus dilutè purpurascentibus, vel carneis.
Linum sylv. angustifol. vel 2. Clus. hisp. Dod.
Lini sylv. 4. species 3. Clus. pan. at 6. in hist.

III. Linum sylv. angustis & densioribus folijs flore minore.
Linaria, 4. Trag.
Linum sylv. 3. Clus. pan. Lugd.
Linum sylv. tenuifolium, Lob. Tab. Ger.
Linum sylv. cæruleo flore, Cam. ep. Eyst.
Linum sylv. 4. angustifol. 1. Clus. hist.
Flos ex diluta purpura albicat, & quasi carneus.

IV. Linum syl. angustifol. folijs rarioribus.
Linum sylv. 2. Tab. sylv. tenuifolium, Ger.
Flore est cæruleo; reperitur & albo.

V. Linum sylv. minus.
Linum sylv. 5. Clus. pan. at 8. in hist.
Chamælinum, Lob. Lugd. cæruleum, Tab.
Chamælinum perpusillum, Ger.
Linum pusillum candicantibus floribus, Cam.
Flore est candido, vidimus & luteo.

VI. Linum minimum stellatum: quod 3. in Prodromo, & quibusdam dicitur.
Passerina minor saxatilis.

VII. Linum pratense flosculis exiguis.
Linum sylv. pusillum candicantibus floribus, (Cam.
Linocarpos, Thal.
Linum sylv. exiguum, Cam. ad Thal.

POLY-

POLYGALA EJUSQUE SPECIES.

Πολύγαλον frutex brevis est, palmi altitudinem petens, folijs Lenticulæ, gustu subacerbo (astricto Plinio) potus lactis abundantiam facere creditur (facit Plin.) unde nomen habet, Dioscoridi, l.4.c.142. Plinio l.27.c.12. Sunt qui nostram intellexisse velint, cum nostra potius ad Onobrychidem Diosc. referenda videatur.

I. Polygala major.
Polygala vulgaris major, Clus. pan. & hist.
Polygala major, Tab.
Variat flore, qui modo dilutioris purpuræ, modo cæruleus, modo albus; hinc tres figuræ
Polygala major alba: cærulea: purpurea, Tab.
Polygala purp. flore cæruleo: rubris florib. Ger.
II. Polygala vulgaris.
Polygalon, Trag.
an Thesion, Ang.
Polygala, Dod. gal. Tur. Lon. Thal. Cam. Tab. Ger.
Polygala recentiorum, Ad. Lob.
Onobrychis vera Dioscoridis, Eid.
Flos ambervalis, Dod.
Amarella, Gesn. ep.
Crucis flos, Eid. col.
Polygala vulgaris minor, Clus. hist.
Floribus est cæruleis, violaceis, dilutioris purpuræ seu rubris, vel bersilici, vel sanguinei coloris: rarius niveis albisve: hinc tres figuræ
Polygala recent. rubris floribus: albis floribus, Lobel.
Polygala cærulea: purpurea: alba, Tab.
Polygala obsoleto flore: albis floribus, Ger.
Polygalon flore rubro purpurascente: & flore cæruleo, Eyst.
Est & alia foliolis circa radicem rotundioribus, flore cæruleo, sapore admodum amaro, qui in cæteris nō ita insign. animadvertitur, Thal.
III. Polygala acutioribus folijs Monspeliaca.
Onobrychis 3. Lugd.
IV. Polygala lutea.
Polygala, Ang. Cam.
V. Polygala repens nivea.
Polygala, Cast. repens, Lob. Lugd. Tab. Ger.
VI. Polygalæ affinis.
Chamæmyrsine quorundam, Lugd.

ONOBRICHIS.

Ὀνοβρυχὶς folia habet Lentis ferè longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem exiguam, Dioscoridi, l 3. c.170. Alij Polygalæ vulgatæ, non adeò malè: alij Capiti gallinaceo, de quo inter Vitia agetur: alij sequentibus tribuunt, & ab asini ruditu nomen habere volunt.

I. Onobrychis 4. lutea, Dalech. Lugd. quid?
II. Onobrychis arvensis: vel Campanula arvensis erecta.
Onobrychis, Dod. gal. prima, Lugd.
Avicularia Syloij, Ges. col.
Viola anonymos inodora, Eid.
Campanula parva tertia, Dod. 8.
Campanula arvensis minima, Dod.
Onobrychis altera Belgarum, Lob. Eyst.
Elatine, Cæsal.
Speculum Veneris, Ger.
Folijs ludit, superioribus latioribus caulem amplexantibus, inferioribus longioribus, nullis crenatis, sed quibusdam crispatis: hinc apud Tab. duæ figuræ, nomine
Violæ arvensis, & Violæ pentagoniæ.

GLAUX.

Γλαῦξ folijs Cytiso aat Lenticulæ similis est, supernè virens, inversa candicans: ramulis quinis senisve à terra, tenuibus, à radice dodrantalibus: flores violæ albæ, purpurei exeunt, at minores: nascitur juxta mare: in sorbitione lactis ubertatem intermissam restituit, Dioscorides lib.4. cap.141. Plinius lib.27. cap.9. cui Glaux antiquitus eugalacton. Fortè γλαῦξ quasi γάλαξ lac. Glaucis nomen, Tragus Polygalæ flore rubro tribuit: at eam quæ flore est albo, Polygalam Dioscorid. facit. Sunt qui Glaucis nomen cuidam leguminosæ, de qua suo loco, tribuant.

I. Glaux maritima.
Glaux, Dod. gal. Lugd. Cam.
Glaux exigua maritima, Ad. Lob. Ger.
Glaux marina minor, Tab.
II. Glaux latiore folio Thuringiaca.
Glaux, Cord. in Diosc. altera, Cam.

Varie-

Varietas in hac: alia enim major, folijs modo latioribus, modo angustioribus: alia minor densis cespitibus, cauliculo inferius ob folia delapsa, ceu geniculato: qualis circa Egram locis nitrosis provenit: Similem ex Scotia habemus.

STOECHAS ARABICA.

Στιχὰς, ab Insulis ejusdem nominis, è regione Maßiliæ, ubi nascitur, cognomentum accepit, teste Dioscoride l. 3. c. 32. Plin. l. 28. c. 12. Sunt qui rectius Stachyn, quasi spicam, dici existiment.

I. Stœchas purpurea.
Stœchas, Trag. Matth. Gesf. hor. Lac. Ad. Lobel. Lon. Cast. dest. Lugd.
Stichas, Fuch. Dod. gal. Tur.
Stichas Arabica, Cord. in Diosc. & hist.
Stœchas Arabica, Camer.
Spica Italica sylv. Cæs.
Stœchas brevioribus ligulis, Clus. hist.
Variat: nam ea, quæ ex Arabia adfertur, densioribus est ramulis.
II. Stœchas cauliculis non foliatis.
Stœchas, Cast. ico. Dod. 8. in Belgio nata, Eid. fol.
Stœchas nudis cauliculis summis, Lob.
Stœchas capitulis foliatis, Lugd.
Stœchas longioribus ligulis, Clus. hist.
III. Stœchas latifolia flore albo.
Folijs est Lavendulæ flore magno albo: in Murena Castiliæ D. Albinus legit.
IV. Stœchas folio serrato: & Dod. Ger.
Stœchas prima, Clus. hisp.
Stœchas folio serrato & crispo, Lob.
Stœchas serrata, Tab.
Stœchas crispo folio, Clus. hisp.
Succudus Avicennæ Myconi, Lugd.
Ex horto Clarissimi Contareni accepimus.
V. Stœchadi serrati affinis.
Tragium alterum Dioscor. Secudus & Sucudus Avicennæ, Rauvvolff. & Lugd. ap.

LAVANDULA.

Lavandula, quod lavacris expetatur, huc refertur, & propter formam & propter nomen, cum Stœchas Arabica à Mesuæo dicatur. Pseudonardus Plinij l. & c. 12. censetur. Alij Stœchadi veterum cognatum faciunt: alij Cneorum, sive Casiam albam Theophrasti volunt: quidam Iphium Plinij suspicatur.

I. Lavandula latifolia.
Spica Nardus Germanica, Trag.
Nardus Italica, Matth. Lob. Germanica, Lon.
Lavandula, Ang. (cui & Cneorum Theophr. Gesf. hort. Dod. Ad. fœmina, Dod. gal.
Lavandula major, Cord. in Diosc. & hist.
Pseudonardus, Matth. Cast. mas, Fuch. at in ico. fœmina.
Lavandula mas, Lugd. latioribus folijs, Cam.
Lavandula altera longiore folio & spica, Clus. histor.
Casia alba Theophrasti, Dalech. in Plin.
Flore est cæruleo: habetur & albo, & purpureo: hinc figuræ duæ apud Tab. Ger. & Eyst. sub Lavandula 1. & spica hortulana flore albo, Tab.
Lavandula flore cæruleo: & Stœchas sive Spica hortulana, Ger.
Lavandula flore cæruleo: & Lavandula flore albo, Eyst.
Quæ flore est albo, folia vulgari paulo latiora habet.
II. Lavandula angustifolia.
Lavendula, Trago. (cui & Casia Germanica) Matth. Lac. Lon. vulgaris, Cord. in Diosc.
Lavendula minor, Cord. h. fœmina, Lugd.
Pseudonardus fœmina, Matth. Fuch. (at in ico. mas) Cast.
Stachys, Ang.
Nardus vulgo dicta, Gesf. hor.
Lavandula mas, Dod. gal. altera, Eid.
Spica, Ad. Lavendula, Lob.
Spica Italica & domestica, Cæs.
Spica Nardi, Cam.
Lavandula breviore folio & spica, Clus. hist.
Flore est cæruleo: habetur & albo: huic duæ figuræ apud Lob. Tab. Ger.
Spica lavendula, & Lavendula alba, Lob. ico.
Lavendula alba, & Spica alba, Tab.
Lavendula flore albo, & Lavandula hort. minima, Ger.
Spica vulgaris flore cæruleo & flore albo, Eyst.
III. Lavandula folio dissecto.
Lavendula multifido folio, Clus. hisp. & hist.
Lob. Lugd.
Lavandula secunda, Tab.
Stœchas multifida, Ger.

ROSMARINUS.

Λιβανωτὶς Dioscoridi l.3.c.89. ab odore Thuris nomen habet, Galeno 7. simpl. λιβανωτὶς στεφανωματικὴ, id est, Libanotis coronaria, quod ea οἱ στεφανοπλόκοι coronarij, ad corollas utantur.

Genera tria fecit Dioscorides & Galenus: umbelliferi genera duo, unum fœcundum, alterum sterile: tertium non umbelliferum à coronarijs expetitum. Theoph. 9. hist. 12. duo genera proposuit, fructiferum folio helioselini, semine & radice candidis: & sterilem folio Lactucæ. Plinio lib. 24. c. 11. genera duo: alterum sterile: alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod Cachrys vocatur: folijs odor thuris. At lib. 19. cap. 12. Rosmarinum coronarium, cum alijs speciebus confundit.

Hic de coronario agimus (de alijs inter umbelliferas dictum fuit) quem aliqui Cneoron nigrum Theoph. & Casiam Hygini volunt.

I. Rosmarinus hortensis angustiore folio.
Rosmarinus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Lon.
Rosmarinum coronarium, Matth. Ang. (cui & Cneorum Theophr. & Casia Latinorum) Dod. gal. Lac. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Eyst.
Libanotis coronaria, Cord. in Diosc. Ges. hor.
Rosmarinus minor sive tenuifolius, Ges. hort.
Casia nigra Theophrasti, Dalech. in Plin.
Hyssopus Hebræorum quibusdam.

Florib. est cōmuniter subcęruleis, rarius albis.

II. Rosmarinus spontaneus latiore folio.
Rosmarinus sylv. seu major, Cord. hist.
Rosmarinus alter ignobilior, Ges. hor.
Rosmarinum sylv. Cæs.

Hic sponte Monspessuli cum Epirosmarino reperitur.

Est & alius Rosmarinus sylv. de quo inter Ledi genera.

SECTIO QUARTA.

HYSSOPUS; SATUREIA SIVE THYMBRA; THYMUS; EPITHYMUS; CUSCUTA; SERPILLUM; POLIUM; AGERATUM; PULegium; Dictamnus; Origanum; Tragoriganum; Sampsuchus sive Amaracus; Marum sive Majorana; Clinopodium & Acinos; Erinus; Ocimum sive Basilicum.

HYSSOPUS.

Ὕσσωπος Dioscoridi l.3.c.30. sic dici volunt quasi ὑόμενον (pro χεόμενον ἐπὶ τὸν ὦπα quia super vultus effundatur: quam Dioscorides inter umbelliferas stirpes retulit: communis verò spicata est.

Genera duo Dioscoridi, ὀρεινὴ montana: & κηπευτὴ hortensis: Verum Græcorum Hyssopus, ab Arabum & Officinarum Hyssopo differt, qui a nonnullis Symphytum petræum Diosc. l.4.c.9. esse videtur: alijs Polium Hyssopus Dioscoridis est. Plinius Hyssopi lib.26. cap.8. vires proposuit: & l.14.c.16. Hyssopi ex Cilicia, ad vini confectionem, meminit, multis plantæ notis additis.

I. Hyssopus officinarum cærulea, sive spicata.
Hyssopus, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Tab. Cam. flore cæruleo, Eyst.
Hyssopum, Matth. Cæs. Cast.
Hyssopus hort. Fuch. communis, Ang. Dod. gal.
Hyssopus vulgaris, Ges. hor. Dod. Clus. hist.
Hyssopus sativa, Cord. hist. Lugd.
Hyssopus Arabum, Ad. Lob. Ger.

Floret aliquando ex una, aliquando ex utraque parte, quæ
Hyssopus utrinque florifera, Dod.

Alia odore moschum redolente à priore differt, quæ facilè in vulgatam degenerat.
Hyssopus moschata vel de Cilissa, Ges. hort.

Meminit Gesn. & Crispæ: habetur & folijs dissectis: item communiter est folijs atrovirentibus: est & pallidè luteis: spica quoq; brevi & rotunda à priore variat: circa vulgatum & Epihyssopus reperitur.

II. Hyssopus rubro flore.
Hyssopus Arabum flore rubro, Lob. Lugd. Cam. Ger. Eyst.
Hyssopus Arabum, Tab.

Flores sæpius uno tantum, aliquando utroq; ordine digesti: satione quoq; in colorem cæruleum degenerare solet.

III. Hyſſopus vulgaris alba.
Hyſſopus albis florib. utrinq; digeſtis, Lob. ico.
Hyſſopus flore albo, Lugd. Cam. Eyſt.
IV. Hyſſopus Anglica.
Hyſſopus ab una parte alba, altera viridis, Ad. Lugd. Tab.
V. Hyſſopus minor anguſtifolia.
Hyſſopus alter, Dod. ut:
Hyſſopus parva anguſtis folijs, Lob. ico.
an Hyſſopus Hiſpanicus minor, Cluſ. hiſt.
VI. Hyſſopus hirſuta: in Prodr.
VII. Hyſſopus umbellata.
Hyſſopus vulgaris comoſus, Cluſ. hiſt.
VIII. Hyſſopus latifolia, in Prod. deſcripta.
IX. Hyſſopus rotundif. ſpicata, fortè Dioſcor.
Hyſſopus folio Origani Dalechampij, Lugd.
X. Hyſſopus latifolia coma rotunda confert.
Hyſſopus ex codice Cæſar. Dod. Lugd. Col.
XI. Hyſſopus anguſtifolia ſpicata.
Hyſſopus anguſtifolius ſpicato flore, Cluſ. hiſt.
XII. Hyſſopus anguſtifolia montana aſpera.
an Hyſſopus ſylv. & montana, Trag.
Hyſſopus montana, Matth. Lugd. Caſt.
an Hyſſopus montana odora, Cam.
XIII. Hyſſopifolia.
Graſe poley, Cord. ob.
Gratiola minor, Geſ. col.
Hyſſopoides, Cam.
Eſt major latioribus folijs, minor anguſtioribus: floribus eſt cæruleis minoribus, rariſſimè albis: at ex Hiſpania habemus, floribus oblongis, ſaturatioris cærulei coloris.

SATUREIA.

Θύμβρα Dioſcoridi l.3.c.25. θύμβρον Theoph.7.hiſt.1. (fortè ἀπὸ τοῦ θύειν ob fragrantiam) dicitur ipſa Satureia. At Satureia, alijs à ſaturando dicta, quod cibis loco condimenti addatur: alij à Satyris nomen traxiſſe putant, eò quod coitus marceſcentes ſtimulet.

Genera duo Dioſcoridi: ſylveſtris & ſativa. Theoph.7.hiſt.6. ſylveſtris urbanæ aſpectu vicina: at 6.hiſt.1. plura ejus Genera eſſe monet. Plinio l.19.c.8. Thymbra, quæ Cunila, quæ & Satureia dicta in condimentario genere: & l.20.c.16. Cunilæ præter ſativam, plura ſunt in medicina genera: eſt quæ bubula appellatur, alia gallinacea, quæ Origanum Heracleoticum, &c.

I. Satureia hort. ſive Cunila ſativa, Plinij.
Hyſſopus agreſtis, Brunf.
Satureia, Trag. Lac. Lon. Dod. Lob. Cæſ. (cui & Cunila & Thymbra agreſtis) Tab. Cam.
Satureia altera, Matth. vulgaris, Dod. gal.
Thymbræ ſecunda ſpecies, Ang.
Satureia ſativa, Fuch. Tur. hortenſis, Geſ. hort. Ad. Lob. ico.
Thymbra vera, Geſ. hort.
Satureia ſive Thymbra ſativa, Cord. in Dioſc. & hiſtor.
Satureia vulgaris hortenſis, Lugd.
Satureia ſylv. altera, Caſt.
Satureia hortenſis æſtiva, Ger.
Satureia domeſtica, Eyſt.
Floſculis eſt candidis, aut dilutè purpureis: aliquando caule & folijs ſubcæruleis. Addit Tabern.
Satureiam Romanam 2. quam ſub Hyſſopo albo flore, Ger. pinxit, quid eſt?
II. Satureia montana.
Thymbra, Dod. Cord. in Dioſc. & hiſt. Lugd. Tab. Eyſt.
Thymbra ſylv. Ang. agreſtis. Geſ. hor.
Satureia altera, Lac.
Satureia hortenſis, Lob. ob. Cæſ.
Satureia ſive Thymbra altera, Ad. Lob. ico.
Saxifraga ſecunda, Cam. ep. Matth.
an Satureia perennis, Cam.
Floſculis eſt purpureis, aut candidis: in hortis folijs eſt latioribus, ut Lob. in ſylveſtribus anguſtioribus, ut Dod. & Lug. pingunt; utramque Camer. in Matth. expreſſit. Huic Cuſcuta etiam innaſcitur, quam
Epithymbrum ſive Cuſcutam thymbræ adnatam, Cord. in Dioſc.
Epithymbrum Æginetæ, Cord. hiſt.
Epithymbron, Caſt. vocat.
III. Satureia ſpicata.
Saxifraga prima, Matth.
Thymbra S. Juliani, ſive Satureia vera, Ad. Lobel. ico.
Saxifragia vera, Dioſc. Lugd.
Clinopodium, Cæſal.
Thymbra vera, Lugd. Tab.
Satureia S. Juliani, Ger.
Duplex eſt: quæ in mente S. Juliani, folijs eſt anguſtiſſimis: quæ verò Romæ & Neapoli in tectis & parietibus provenit, folijs eſt latiorib.
IV. Satureia Cretica.

 Thym-

Thymbra Cretensis, Alpi.
Thymbra legitima, Cluſ.hiſt.
Thymbram Bellonij, antiquorum legitimam cenſet Belli ep. ad Cluſium.
Satureia legitima Dioſcoridis, Ponæ.

Hanc Thymbræ legitimæ nomine, & quæ vulgo τρίβι & θύμβει dicatur, ab Honorio Belli ex Creta accepimus.

V. Satureia thymi folio.
Satureia Dioſcoridis, Matth. Caſt Lugd.
Polium fœminam recentiorum eſſe volunt, Ad.
Thymũ vulgatiorem folio tenuiore, dicit Eyſt.

Hanc ex horto Clariſſimi Contareni Thymbræ nomine habemus.

THYMUS.

Θύμος Dioſcoridi l.3.c.44. & Theoph. 4. hiſt.7. & 6.ejuſd. 2. & 1.cauſ.5. ἀπὸ τοῦ θυμοῦ, quod ijs qui animi deliquium patiuntur adhibeatur; alij ἀπὸ τῆς θυμιάσεως, ἢ τῆς θυσίας deducunt, quod hoc veteres in ſacris, quæ igne accenſo fiebant, primum uſi ſint, ut apud Rhodiginum l.3.c.23. legere eſt.

Genera: Dioſcorides l.cit. capitatum deſcripſit: at l.4.c.179. Thymi durioris meminit. Ex Theoph. 6. hiſt.2. duo genera, Plinius l.21. c.10. & 21. candidum & nigricans, propoſuit.

I. Thymus vulgaris folio tenuiore: & Eyſt.
Thymus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Cord. hiſt. Lon. durior, Cam.
Thymus noſtrâs, Cord. in Dioſcor. vulgaris, Geſn. hort.
Thymum durius, Dod. gal.
Serpillum hortenſe, Dod. ico.
Pepolina, Cæſ.

Foliorum colore variat: alteri virentia & ſuaveodora: alteri candida & graveolentia, qui rarior eſt.

II. Thymus vulgaris folio latiore.
Thymum durius, Dod. Lob. ico. Cluſ. hiſp. Ger.
Thymum vulgare, Lugd.
Thymus niger, Tab.
Thymus alter durior, Cam.

Flore eſt purpureo, nunc albicante.

III. Thymus capitatus, qui Dioſcoridis.
Thymum, Matth. Ad. Lob. Creticum, Cord. in Dioſc. Dod. gal. Lugd. Cæſ. legitimum. Cluſ. hiſp. & hiſt.
Thymum cephaloton, Dod.
Thymus, Ang. Lac. Caſt. 2. Alp.
Thymus capitatus, Cord. hiſt.
Thymus verus capitatus ſive Creticus, Cam.

IV. Thymum inodorum, in Prod. deſc.

EPITHYMUM ET CUSCUTA.

Ἐπίθυμον Dioſcoridi l.4.c.179. & Plinio l.26.c.8. flos eſt è Thymo duriore, Satureiæ ſimili. Verum non ſolum Thymo, ſed & Thymbræ, Polio, Dictamno, Chamædri, Hyſſopo, Serpillo, Majoranæ, Origano, Stœbe, Ebulo alijsq́; Cuſcutæ modo circumnaſci obſervavimus.

Cuſcuta, recentioribus Græcis κλοσύθα, quam aliqui Androſacen Dioſcoridis l.3.c.150. alioqui Cadytam Theoph. 2. cauſ.3. & Plinij l.16. c.44. eſſe volunt. Sed ad Orobanchen Theoph.5. cauſ.22. referri poteſt. Nonnullis podagra lini, quod linum amplectatur: λινόδεσμον, Geſnero.

I. Epithymum ſive Cuſcuta minor.
Epithymum, Matth. Lac. Ad. Caſt. Lugd. (qui & Matth. & Lob. figuram habet) Cæſalp. (qui Thymo Italico innaſci ſcribit) Alp. Tab.
Epithymum Græcorum & Arabum, Lob.
Caſſutha minor, Dod.
Epithymum vulgare, ſi ex Thymo ſimili ablatum, verum Dioſcoridis Epithymum eſt, Col.

II. Epithymum capitulis Platani crinitis.
Epithymus, peculiaris planta à Thymo & Cuſcuta, quæ in Sclavonia provenit folijs Thymbræ hirſutis, in cauliculorum ſummis capitula hirſuta rotunda, Platani pilulis ſimilia, ex cujus floſculis capillamenta rufeſcentia prodeunt: radicem habet craſſam, nigram, intus albam, quæ exiccata non ſecus quam capillamenta purgat: & apud Sclavonios Verduun Xeglie, id eſt, Herba coleram purgans: hæc Anguil. Sed qui eſt?

III. Cuſcuta major.
Adroſaces, vulgo Cuſcuta, Trag.
Adroſace Dioſcoridis, ſi legatur ἄφυλλον, id eſt, ſine folijs, Ang.
Cuſcuta, Matth. Ang. (cui & Caſuta) Lac. Lon Caſt. Cæſ. Cluſ. pan. & hiſt. Ger.
Caſſytha, Dodon. gal. Geſn. hort. Adv. Lobel. Tabern.
Caſſutha, Fuch. Tur. Dod. Lugd. Thal.

Hæc paſſim herbis & fruticibus adnaſcitur, potiſſimum Urticæ majori, lino, trifolio corniculato, lupulo, rubo & vepribus: colore vel albo vel rufo.

SERPYLLUM.

Ἕρπυλλος Dioſcoridi, lib.3. cap.46. ἀπὸ τοῦ ἕρπειν à ſerpendo dictum: quia aliqua ejus particula terram tangente, ab ea radices demittantur: Sic & Plinio, lib.20. cap.22.

Genera duo Dioſcoridi ſunt: primum hortenſe, odore Sampſuchi: alterum ſylveſtre Zygis dictum, quod non ſerpat, ſed in altitudinem excreſcat. Theophraſtus 6. hiſt. 7. duo genera agnoviſſe videtur, cum dicat Serpylli ſylveſtre quoque genus eſſe. Plinius & ſativi & ſylveſtris meminit, & hoc ſerpere tradit: quod non intelligendum de eo Serpyllo, quod lib.16. cap.44. arboribus ſe circumdare ſcribit.

I. Serpyllum majus latifolium.
Thymum latifolium, Lob.ico.

II. Serpyllum latifolium hirſutum: quod I. in Prod.

III. Serpyllum ſativum.
Serpyllum, Matth. Lac. Lugd. Tab.
Serpyllum domeſticum, Caſt.
Serpyllum folijs amaraci, Ger.

IV. Serpillum vulgare majus.
Serpyllum majus flore purpureo, & aliud candido, Cam. Ger.
Serpyllum album 1. & 2. Tab.
Flore eſt albo, eſt & purpureo.

V. Serpyllum folijs citri odore.
Serpyllum alterum citratum, Matthiol. citrum olens, Geſn.hort. Thal. citratum, Tab. Eyſt.
Serpyllum ſylv. 1. citratum, Caſt.
Serpyllum referens planta, odore citri, Cæſ.
Serpyllum pannonicum 1. Cluſ.pan. & hiſt.
Thymum latifolium, Ger.ico.

VI. Serpyllum vulgare minus.
Serpyllum, Brunf. Trag. Fuch. Ang. Geſn.hort. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæſ. Lugd.
Serpyllum vulg. Dod. Ger. & vulgare flore albo.
Serpyllum ſylv. Matth. Cord. in Dioſc. ſylv. alterum, Caſt.
Serpyllum minus flore albo, & flore purpureo, Tab.
Serpyllum vulgare repens, Cluſ.hiſt.
Aliud folijs eſt rotundis, aliud acuminatis & anguſtioribus: flos ſubpurpureus, roſeus, candidus: pro cœli & loci diverſitate odorem mutat, & inodorum reperitur: aliquando Thymum durius in Serpyllum degenerat: ſic Theoph. 5. cauſ. 8. Ocymum in Serpyllum tranſire ſcribit.
Hoc quandoque cum capitulis lanuginoſis occurrit.

VII. Serpyllum anguſtifolium glabrum.
Serpyllum pannonicum 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Aliquando inodorum eſt: aliquando odorem foliorum Nucis refert.

VIII. Serpyllum anguſtifolium hirſutum: vel montanum repens hirſutum.
Serpyllum pannonicum 3. Cluſ. pan. & hiſt.

IX. Serpyllum folio Thymi.
Serpillum alterum, Dod.
Serpillum Narbonenſe folijs & facie perpuſilli anguſtifolij Thymi, Lob. Lugd.
Serpyllum ſylveſt. Zygis Dioſcoridis, Cluſ. hiſtor.
Serpillum Creticum, Tab. Ger.

POLIUM.

Πόλιον Dioſcoridi, lib.3. cap.124. ſic dictum propter caniciem, quæ in capitulis, ſecundum Dioſcoridem, at ſecundum Plinium, in folijs apparet: πολιὸς namque canitiem & canum ſignificat.

Genera duo Dioſcorides agnovit, τεύθειον montanum, alterum fruticoſius: Galenus 8. ſimpl. majus & minus. Plinius, lib.21. cap.7. campeſtre majus, & ſylveſtre minus propoſuit.

Polium montanum.

I. Polium Lavandulæ folio.
Polium alt. Matth. Geſn.hort. Lac. Lugd. Cam.
Polium majus, Cord.hiſt. campeſtre, Lon.
Polium recentiorum fœmina Lavandulæ folio, Adv. Lob.
Polium pannonicum 1. vel majus, Cluſ. pan.
Polium 7. flore albo, Cluſ.hiſt.
Polium folijs & facie Lavendulæ, Eyſt.
Variat folijs latioribus & anguſtioribus; hinc Polium fœmina, & Polium campeſtre, Tab.
Hujus ſpeciem per omnia majorem, cana lanugine candicantem, magis odoratam & aromaticam, Cordus in ſua hiſtoria notavit, Polium minus nominans.

II. Polium montanum luteum.
Polium, Tur. Dod ico. at 5. deſc.
Polium luteum, Ad. Lob. Lugd. Cluſ. pan.
Polium 3. Cluſ. hiſp. montanum 3. Eid. hiſt.
Polium montanum luteum, Tab. Ger.
Flos modo luteus, modo pallidus, interius palleſcens & foris exalbidus: interdum ex luteo vire-

virescens: Ex hujus semine natum, flore ex albo purpurascente, quod
Polium 4 Clus.hist.

III. Polium montanum album.
Polium montanum, Ang. Lob. Tab.Ger.
Polium minus & mediterraneum, Adv.
Polium alterum seu parvum, Dod.gal.
Polium tenujus & 2. Dod.
Polium montanum, 1. Clus.hisp.& hist.
Polium montanum alterum, Cæs.
an Polium minus, Cord.in Diosc.& hist.

Est duplex: alterum cauliculis humi sparsis, folijs incanis & denticulis vix conspicuis: alterum cauliculis erectis, folijs angustioribus, capitulis longioribus, quod
Polium montanum 2.flore albo, Clus.hist.

IV. Polium montanum repens.
Polium 4 & repens, Dod.
Polium 6. Clus. hisp. montanum 8. Eid. hist.& pannonicum minus, Eid.pan.
Polium mont. supinum minimum, Lob.Lugd.
Polium montanum 3.Cæs.
Polium montanum minimum, Tab.Ger.

Polium maritimum.

I. Polium latifolium incanum Creticum: in Prod.descr.

II. Polium angustifolium Creticum.
Polium erectum Creticum & fortè frutescens Diosc. Ponæ.

III. Polium maritimum erectum Monspeliacum.
Polium 1. Matth.desc.at 2.ico.Clus.hisp.
Polium, Lac.Matthioli, Lugd.
Polium 1.sive montanum Diosc. Gesn.hort.
Origani 3.species Dioscoridis, Quadramio.

Hoc & locis maritimis, & diversis collibus, & arenosis littoribus, ut ad Cetium montem, & Magalonam insulam Narbonensis Galliæ fruticat, ita ut & maritimum & montanum dici possit: in quo Epipolium notavimus.

IV. Polium maritimum supinum Venetum.
Polium 1. Dod.gal.
Polium repens 3.Dod.ico. at 4. desc.
Polium Venetum, Ad.
Polium 4.Clus.hisp.Lugd.
Polium montanum, Cast.Cæs.
Polium montanum purpureum, Lob.Tab.Ger.
5.purpureum, Clus.hist.
Origanum 3.genuinum Dioscoridis, Quad.
Hyssopus Apolus Diosc.& Serapionis, Col.

Illud erectum est, & omnibus partibus crassius: hoc vero repit, tenujus & candidius est: utrumque loco natali legimus.

V. Polium montanum supinum alterum.
Polium 5.Clus. hisp.6.albo flore, Eid.hist.

Sola teneritate & floris colore à priore differt.

VI. Polio affinis Guacatane.
Guacatane plantula Polio montano haud absimilis, sed inodorum, Monard.& ex eo, Lugd. Castor.
Guacatane pilosellæ comparare possumus, Frag.

AGERATUM.

Αγήρατον Dioscoridi, lib.4.cap.59. cui nomen inditum, διὰ τὸ ἐπιπολὺ τὸ ἄνθος ὁμοιοειδὲς φυλάττεσθαι, quoniam flos in sua coloris specie diutißimè conservetur: quasi dicas senectutis expers, quod ἀγήρατος dicitur: vel ut Plinius, lib.27.cap.4. quoniam diutissimè non marcescat.

I. Ageratum folijs serratis.
Eupatorium Mesuæ, Trag. Gesn.hort. Matth. Lon.
Ageratum, Matth.Gesn.hort.Lac.Cast.descrip. Lugd.Cam.Tab.Col.Eyst.
Ageratum Septentrionalium, Ad. Lob.Eyst.
Mentha corymbifera minor, Cord.hist.
Costus minor hortensis, Gesn.
Herba Julia, Ang Gesn.col.
Balsamita minor, Dod.
Balsamita fœmina, Ger.
Camphorata. Cæs.

Floribus est luteis: rarius candidis, & hoc
Ageratum florib. candidis, Ad.Lob.Tab.Cam.
Ageratum 2. Matth.Lugd.

Hoc etiam majus est & minus: nam quod in Hetruria provenit multò minus est, quod
Ageratum minus. Cam.in Matth.

Circa Monspelium etiam Corymbis longioribus & magis compactis reperitur.

II. Ageratum folijs non serratis.
Ageratum 3.Matth.Lugd.
Ageratum minus, Lob.Cam.Tab.

III. Ageratum serratum alpinum.
Ageratum purpureum & Moschatella cærulea Germanis quibusdam, Lugd.

PULEGIUM.

Γλήχων Dioscoridi lib.3.cap.36. cui & βλήχων, à βληχὴ balatu, quoniam dum floret, gustatum à pecoribus βληχῆς ὑποπίμπλανται balatum concitet: quod & Plinius lib.20. cap.14. notavit. Pulegium latinis, quod ejus flos recens incensus, pulices interficiat.

Genera duo Plinius fecit, sativum & sylvestre: illud marem & fœminam: mas candidum, fœmina purpureum florem habet, quo solo inter se differunt: sylvestre, quibusdam Dictamnus dicitur.

I. Pulegium latifolium.
Pulegium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Dod. Lon. Cæs. Cast. Cam.
Pulegium vulgatum, Ang.
Pulegium fœmina, Fuch. in ico.
Pulegium aquaticum, Gesn. hort.
Pulegium regium, Ad. Lob. Lugd. Eyst.
Floribus est cæruleis ex roseo albicantibus, rarissimè albis.

II. Pulegium latifolium alterum.
Pulegium, Cast. mas Plinij, Lob. ico.

III. Pulegium folijs Nummulariæ: in Prod. describitur.

IV. Pulegium angustifolium.
Pulegium cervinum, Ges. hor. Lugd. Cam. Eyst.
Pulegium alterum folijs oblongis, Dod.
Pulegium angustifol. sive cervinum, Ad. Lob.
In folijs aliqua notatur differentia; hinc Puleg. Cret. & Pulegium Massilioticum, Tab.
Pulegium mas & Pulegium regium, Ger.

DICTAMNUS.

Δικταμνον Dioscorides lib.3. cap 37. meminit, & aliquibus γλήχων ἀγρία Pulegium sylvestre dici. Videtur δικταμνου vox, ἀπὸ τȣ̃ τίκτειν deduci, eò quod, ut Dioscorides & Theoph. ὀξυτόκον ἐςί: cum non modo potum, sed appositum quoque partus defunctos eijciat. Δίκταμον Theoph. 9. hist. 16.

Genera tria Dioscoridi & Theoph. Creticum, pulegio simile at majoribus & lanuginosioribus folijs: Pseudodictamum, minus illo acre, & ut Theoph. minus, & viribus longè inferius: & Dictamnum Creticum alterum folio Sisymbrij, floribus origani sylvestris: quod Theoph. veluti æquivocè sic appellatum scribit, nec enim speciem, nec vim eandem habere. Idem Plinius l.25. c.8. Officinæ Dictamnum album etiam habent.

I. Dictamnus Creticus.
Dictamnus, Brunf. Dictamnus, Ang. Tur.
Dictamnum, Matth. Lac. Ad. Lob. Cast.
Dictamnum Creticum, Matt. Cæs. verum, Dod.
Dictamnus vera, Cord. in Diosc. Ges. hor. (Lug.
Dictamnus Creticus, Trag. Dod. gal. Lon. Cam.
Qui ex Creta adfertur, crassioribus & villosioribus folijs: qui ex hortis Italiæ majoribus, minusque incanis: monet Clus. hist. ap. in Sardinia minoribus, candidioribus & odoratissimis folijs reperiri.

II. Pseudodictamnus verticillatus inodorus.
Pseudodictamnū, Mat. Dod. gal. Lac. Cast. Cam. Lugd. qui & Matth. & Dod figuram proponit.
Pseudodictamnum florib. verticillatis, Ad. Lob
Καλαμινθεία, Ang. (Eyst.
Pseudodictamni nomine ex Creta, Cæs.
Gnaphalium Dioscoridis, Ponæ.

III. Pseudodictamnus alter odoratus, quid?
Dictamni 3. genus, sive Dict. non Cret. Dod. gal.
Pseudodictamnum, Eid. in ico.

IV. Pseudodictamnus acetabulis Moluccæ.
Pseudodictamnus Cydoniæ, sive Dictamnus 2. Theoph. Ponæ.
Ex horto Clarissimi Contareni.

V. Dictamnus albus vulgo, sive Fraxinella: quia vulgo Dictamnus dicitur, huc retulimus, alias rectius in aliam classem referretur.
Dictamus putatus, Brunf. (Lon.
Dictamnus vulgaris, Trag. Ges. hor. Cam. Offic.
Pæonia mascula, Eidem.
Dictamnum album, nonnulli pumila fraxinus, Matth. Lac. Cæs. Cast.
Tragium, Dod. gal. Ges. hor. (qui tamen negat) primum Dioscoridis, Ad.
Tragium Creticum, Guil. the.
Dictamnus nostra, Cord. in dis.
Fraxinella, Cord. hist Dod. Lug. Cl. pan. & hist.
Natrix Plinij, Ang. (Ger. Eyst.
Diptamum album, Belli ep.3. ad. Clus.
Polemonium, Tab.
Plinio l.27. c.12. Natrix vocatur herba, cujus radix evulsa virus hirci redolet. Tragium Diosc. l.4. c.49. in Creta tantū nascitur habēs folia Lentisco similia & ramos & fructus, minora tamen omnia. Tragiū negat Belli, quia hisci odorē non spiret, sed gravem, neq; in tota Creta inveniri.
Duplex est 1. elatius, oblongiore spica saturatiore, folijs nigricantibus: 2. humilius læviore spica, floribus & folijs dilutioribus.

ORIGANUM.

O'Ρίγανος Dioſcoridi l.3.c.32. διὰ τὸ χαίρειν ὄρεσιν dicitur, Euſtachio volente, qui ab ὄρος καὶ γανὸς derivat: alij παρὰ τὸ ὁρᾷν καὶ γανῦν, quia viſus claritati conducat, deducunt.

Genera quatuor Dioſcoridi: ἡρακλεωτικὸς: ὀνῖτις, quaſi aſinis pabulo gratum ſit: ἀγριορίγανος, καὶ τραγορίγανος: Theophr.6.hiſt.2. duorum tantùm meminit: nigri ſterilis, & candidi fructuoſi. Plin.l.20.c.16. Origanum Heracleoticum Græcorum, quod Cunilam gallinaceam Romani appellent, refert: at c.17. Onitidis, quod praſion appellent Hyſſopo non diſſimile, & Tragorigani Heraclij, cujus tria ſint genera (Dioſcoridis utrumq; Tragoriganum intelligens) Cretici, Smyrnæi, tandem Heracleotici, quod Oniten vocent, hiſtoriam ſed confuſiorem tradit.

I. Origanum ſylv. Cunila bubula, Plinij.
Origanum, Brunf. Ang. Tur.
Origanum vulgare, Trag. Matt. Lon. Lug. Eyſt.
Origanum ſylv. Dod. Cord. in Dioſc. Fuch. Geſ. hort. Lac. Tab. Cam.
Origanum onitis majus, Ad.
Agrioriganum ſive Onitis major, Lob.
Origanum Italicum, Cæſ. Anglicum, Ger.
Folijs longiorib. rotundiorib. variat: florib. ex candido rubentibus, phœniceis, ſanguineis.
Tragoriganum Dioſcoridis quibuſdam.
II. Origanum ſylv. album.
Origanum ſylv. Cam.
Origanum album, Tab. Ger. deſc.
III. Origanum ſyl. humile: in Prod. deſcrip.
IV. Origanum Heracleoticum: Cunila gallinacea Plinij.
Origanum peregrinum 1. vel 6. Trag.
Origanum Heracleoticum, Matt. Geſ. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Caſt. Cam. Ger. 1. & 2. Tab.
Origanum Græcum, Ang.
Origanum alterum, Cæſ.
Eſt floſculis ex albo purpuraſcentibus: eſt & candidis.
V. Origanum Creticum.
Origanum Heracleoticum in Creta, Cord. in Dioſcorid.
Origanum Creticum, Geſ. hor. Cæſ. Cam.
Origanum Anglicanum, Dod.
Hyſſopus Dioſcoridis, Ang.
Origanum Syriacum ſylveſtre, Ad.
VI. Origanum Onites: & Matth. Geſ. hor. Lac. Lon. Caſt. Lugd.
Origanum Heracleoticum, Ruel.
Marum quibuſdam, Dod. gal. Lac. Lugd.
Hyſſopus genuina Græcorum, Ad. Lob.
Hyſſopus legitimus & Meſuæi, ſcarſa pepe Hetruſcis, Cæſ.
Majorana major Anglica, Tab. Ger.
Origanum ſyl. potius quàm majorana, Col.
VII. Origanum Onites fl. albicantibus.
Origanum Onites, aliud à Matthioli, Cam. hor.
Origanum Onites dictum, Eyſt.
VIII. Origanum folio ſubrotundo.
Origanum Onitis Galloprovinciæ minus, Ad.
Origanum Monſpeliacum, Cam. ep. Matth. & hort. Tab.
IX. Origano cognata Zatarendi: quid?
Zatarendi, Alpino, quod ſiccatum, inſtar Origani pro obſonio comedunt.

TRAGORIGANUM.

Τραγορίγανος Dioſcor. l.3.c.35. (origani 4. genus eidem, quod aliqui hircinum interpretantur, cum ſic dictum videatur, quaſi capris gratum ſit) quod pro locorum ratione variat: quoddam ſpecioſius latioribus folijs: alterum gracilius, folijs exilioribus, quod aliqui πράσιον vocant. Plinio l.20.c.17. Tragoriganum ſimilius eſt Serpyllo ſyl. Is Tragorigani differentias à Dioſcoride propoſitas, ſub Origano Heracleo recenſet.

I. Tragoriganum Serpyllifolium.
Tragoriganum, Matt. Lac. Caſt. Lug. Ger. 1. Tab.
II. Tragoriganum latifolium.
Marum, Matth. Caſt. Lugd. Tab.
Tragoriganum, Dod. Lugd.
Tragoriganum alterum, Geſ. hor. Ad. Lob.
Thymum Creticum, Ger. ico.
III. Tragoriganum anguſtifolium.
Tragoriganum 2. Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Lugd. Cam. ep. Tab.
Tragoriganum flore albo, Lob.
IV. Tragoriganum Creticum.
Tragorigan. Cretenſe apud Venetos, Ad. Lob.
Tragorigani 2. altera ſpecies, Cluſ. hiſp.
Tragoriganum Hiſpanicum 3. Eid. hiſt.
Thymum magnum, Alp.

SAMPSU-

SAMPSUCHUM, SIVE AMARACUS; MARUM SIVE MAJORANA.

Σάμψυχον in Cyzico & Cypro laudatißimum, secundum locum sibi vendicat Aegyptium: vocatur à Cyzicenis & Siculis ἀμάρακον, Dioscorides l.3.c.47. Et Theoph.1. hist.15. 6.hist.1.& 7. Amaracum (vel ut Gaza reddit Samsucum vel Sampsuchum) suffrutex est & coronaria herba minutis folijs condita ut Serpillum, &c. Amaracum, Diocles medicus & Sicula gens appellavere, quod Aegyptus & Syria Sampsuchum. Plinius l.21.c.11. & 12. Sampsuchum sive Amaracum in Cypro laudatißimum & odoratißimum, ex quo oleum, quod Sampsuchinum & Amaracinum, &c. Μάρον ἢ ὑσόβελον Dioscoridis l.3.c.49. Majoranam esse volunt.

Genera duo Plinio l.12.c.24. Maron in Aegypto nascitur pejus quam Lydium, majoribus folijs ac varijs: illa brevia ac minuta & odorata.

I. Sampsuchus sive Marum, Mastichen redolens.
Clinopodium, Dod.gal. Ges. hor. (cui & herba Sampsucho cognata) Cam. (Ang.
Helenium, Theoph. fortè Tragoriganum Diosc.
Marum, Ges.hor. Cast. Tab. Ger. peregrin. Eyst.
Marum, Mastic Gallorum & Anglorum, Ad.
Marum, an Helenium odorum Theoph. Lob.
Marum verum, vulgo Mastic, Lugd.
Marum vulgare sive Clinopodium, Dod.
Tragoriganum 1. Clus. hisp. & Tragoriganum Hispanicum 1. cujus semen Ambræ dulcis nomine missum, Eid.hist.

Ludit folijs nunc longioribus, nunc rotundioribus, modò angulosis & hederaceis.

II. Marum repens verticillatum.
Sampsuchus Diosc. sive Amaracus serpens, Ad.
Marum supinum, Lob.
Marum ex Sicilia allatum, Sampsuch. Diosc. Cæs.
Marum repens, Tab.
Pulegium angustifolium, Ger. ico.

III. Majorana Syriaca vel Cretica.
Marum Syriacum, Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Marum Cretense, Alp.

IV. Majorana tenuifolia.
Majorana nobilis, Brun. Ang. sativa, Trag. Lon.
Majorana gentilis, Tur. tenuifolia, Tab. Ger.
Amaracus sive Major. tenuif. Matt. Cast. Lugd.
Amaracus, Sampsuchum, Ges.hor.
Majorana tenuior & minor, Dod.
Amarac. tenuior, Ad. Lob. tenuif. urbana, Cam.

Hæc apud nos in Majoranam vulgarem degenerat: & huic Cuscuta circumnascitur, quæ Epimajorana, Tab. Ger.

V. Majorana vulgaris.
Majorana, Brunf. Dod.
Amaracus, Matth. Fuch. Lugd. qui Matth. & Fuch. iconem proponit.
Sampsuchus sive Amaracus, Latinis Majorana, Cord. in Diosc. & hist.
Amar. vulgatior, Ad. Lob. ico. Eyst. major, Cast.
Amaracus, Majorana, Sampsuchum, Ges. col.
Sampsuchus, Lac. Lob.
Majorana vulgo, Maron, Diosc. Cæs.
Majorana sive Amarac. major, Ges.h. Tab. Ger.
Amaracus sylv. annua, Cam.

Hanc latis admodum folijs & capitulis rotundioribus sub Majorana latifolia Eyst. proponit.

VI. Majorana sylv. perennis: & Cam.
Majorana sylv. Trag. Ges. hor.
Origano cognata majorana major, Eid.

Hanc Londino folijs subluteis accepimus.

VII. Majorana sylv. latifolia.
Amaracus sylv. folijs latioribus, Cam.
Majorana sylv. Eid.

Hanc ex horto Sprengeri Heidelb. habemus.

CLINOPODIUM ET ACINOS.

Κλινοπόδιον Dioscoridi l.3.c.109. quod flores habeat ὡς κλίνης ποσὶν ὅμοια: Et Plinio l.24.c.15. quod orbiculato florum ambitu speciem pedum lecti præbeat, ex intervallis Marrubij modo dispositis: quod sanè Clinopodio primo pulchro convenit. Verum ab alijs Ocymoides nominari monet, & Serpyllo similem, surculosam palmæ altitudine: quæ de secundo dici rectè possunt, propter foliorum formam cum Serpyllo & odorem cum Ocimo. Ἄκινος ἢ ἄκονος herba coronaria ocimo similis, sed hirsutior atq; odorata, Diosc. l.3.c.50.

I. Clinopodium Origano simile.
Origanum quartum & minus, Trag.
Clinopodiũ, Cord. in Diosc. Ges.h. Lac. Cast. Tab
Clinopodium vulgare, Matth. majus, Cam.
Betoni-

Betonica Pauli, Guil.
Pulegium montanum, Lon.
Origanum ſylv. Eid. verticillatum, Thal.
Calamintha prima, Tur.
Acynus ſive ſterilis, Ad.
Acinos, Lob. Ger.
Acinos, ſive Clinopodium ſylv. Lugd.
Clinopodium primum, Matth. Cluſ. pan. Lugd.
Herba Origano vulgari ſimilis, Cæſ.

Duplex eſt: elatius majore folio: humilius alterum, minore: flore communiter purpuraſcente, rarius albo.

II. Clinopodium arvenſe Ocimi facie.
Baſilicum tertium, Trag.
Calaminthum montanum, Eid.
Pſeudoclinopodium, & Clinop. alterum, Matt.
Acinos, Dod. gal. Fuch. ico. Lac.
Ocymaſtrum, Fuch. Lugd.
Pulegium petræum, Geſ. hort.
Ocimum parvum, Lon.
Ocimum ſylv. ſive Acinos, Dod. Ger.
Clinopodium, Ang. Tur. Cæſ. majus, Thal.
Clinopodium alterum Matthioli, Lugd. Tab.
Clinopodium aut Lectipes, Ad.
Clinopodium vulgare, Lob. Cluſ. hiſt.

Folijs eſt modò latioribus, modò anguſtioribus, ratione loci: modò erecta, modò repens: aliquando hirſutiſsima, aliquando penè lævis: floribus cæruleis, rarius albis.

Hanc Matth. ut ex ejus deſcriptione patet, Manardum ſecutus, & hiſt. Lugd. Acinos nomine exhibuere.

III. Clinopodium Ocimi facie alterum.
Acinos Anglicum, Cluſ. pan.
Acinos Dioſcoridis fortè, Eid. hiſt.

IV. Clinopodium montanum.
Clinopodium Auſtriacum, Cluſ. pan. & hiſt.

Flore eſt purpureo intenſo ſeu violaceo: rarius albo.

V. Clinopodium alpinum hirſutum.
Clinopodium alpinum, Ponæ.

VI. Acinos latifolia.
Acinos, Urtichella olitoribus, Col.
Acinos Dioſcor. nomine ab Imperato accepim⁹.

ERINUS.

Ἔρινος Dioſcoridi l. 4. c. 29. folijs ex Ocimi minoribus, & lacteo ſucco turget, &c. Plinio l. 23. c. 7. Herba quam Græci Erineon vocant, &c.

Erini nomine quatuor à recentioribus plantæ proponuntur.

1. Erini ſeu Ocimi aquatici nomine à Matth. quem ſequuntur, Lac. Lon. & Lugd. hiſt.
Baſilicum aquaticum, Caſt. cujus folia inciſuris carent: pro hac
Hieracium Sabaudum latifolium, Guilandinus nobis oſtendit.

2. Erinus Dalechampij, in hiſt. Lug. ſed quid?

3. Erinus Cæſ. & Columnæ: eſt Rapunculi minimi ſpecies.

4. Erinos vel Caprificus, Nicandro & Plinio, fortè Eſula dulcis, Tragi: vel altera Eſula ſylv. ejuſdem, Adverſar.

OCIMUM.

Ὤκιμον Dioſcoridi l. 2. c. 171. Theoph. 7. hiſt. 3. cui, ut & Varroni & Plinio l. 19. c. 7. à celeritate proveniendi dicitur. Recentioribus Græcis βασιλικὸν, id eſt, regale: unde ab Aëtio ὤκιμον βασιλικὸν appellatur.

Genera plura recentioribus, quæ potiſsimum differunt magnitudine foliorum quæ latiora, anguſtiora, plana vel criſpa: colore eorundem quæ viridia, nigricantia, maculata: florum, qui candidi, vel purpuraſcentes: & odore, cum in aliquibus caryophyllos, in alijs citrum redoleant.

I. Ocimum latifol. maculatum vel criſpum.
Ocimum latifolium, Cæſ.
Baſilicum Indicum, vel potius Hiſpanicum, Camer.
Ocimum aut Baſilicum criſpum exoticum aut Hiſpanicum, Cam. ep. Matth.
Ocimum criſpum Hiſpanicum, Tab.
Ocimum Indicum, Cluſ. hiſt.
Baſilicum Indicum maculatum, Eyſt.

Eſt majus & minus.

II. Ocimum viride folijs bullatis.
Ocimum Indicum viride majus, folijs protuberantibus, Eyſt.

III. Ocimum folijs fimbriatis viridibus.
Ocimum criſpum viride, Eyſt.

Odore eſt inter Camphoram & Citrum confuſo.

IV. Ocimum caryophyllatum maximum.

Ocymum in viridarijs Alexandriæ, Alp.
Ocimum latifolium magnum, Eyst.
Folijs est oblongis colore rubro suffusis eximiè odoratis.
V. Ocimum caryophllyatum majus.
Basilica major, Trag. Lon.
Ocim. maj. Matt. Fuch. Dod. gal. Lac. magn. Tur.
Ocimum maximum, Dod. Lugd.
Ocimum nigrum, Cord. in Diosc. & hist.
Ocimum maximum caryophyllatum, Ad. Lob.
Ocimum caryophyllatum, Ges. hort.
Hoc cum magis minúsve hirsutum sit, ab alijs hirsutum, ab alijs læve pingitur: color tam foliorum, quàm florum, in alio alb. in alio niger est.
VI. Ocimum citri odore.
Ocimum citratum, Ges. hor. Cæs. Eyst.
Ocimum maximum citratum, Lob.
Ocimum medium sive citratum, Ad. Tab. Ger.
VII. Ocimum vulgatius.
Basilicum sive Ocimum, Brunf.
Ocimum medium vulgatius, Ad. Eyst.
Basilica minor, & Baccharis Germanica, Trag.
Ocimum medium, Matth. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.

an Ocimum Nabathæum, Cord. in hist.
Ocimum mediocre, Fuch. 3. & medium, Cæs.
Ocim. sive Basilicum medium vulgatius, Lob.
Ocimum magnum, Tab. Ger.
VIII. Ocim. minus angustifol. folijs serratis.
Ocimum minus angustifolium flore albo, Eyst.
IX. Ocimum anisi odore.
Ocimum anisatum, Eyst.
Medio vulgatiori, figurâ respõdet odore Anisi.
X. Ocimum minimum.
Ocimum crispum, Brunf. Lon.
Ocimum garyophyllatum, vel minus, Matth.
Ocimum exiguum, Fuch. minus, Dod. gal. Tur.
Basilicum minus, Cast.
Ocimum minus garyophyllatum, Cord. in Dioscor. Tab. Ger.
Ocimum minimum Amaraci figura garyophyllatum, Lob. Eyst.
Ocimum parvum, & Ocimum garyophyllatum, Lugd. duæ figuræ.
Ocimum alterum tenuifolium, Cæs.
XI. Ocimo affinis.
Albahaca herba, quæ odoris gratia in nova Hispania excolitur, Joseph. Acosta l. 4. c. 27.

SECTIO QUINTA.

MENTHA; MENTHA SYLVESTRIS SIVE MENTASTRUM; MENTHA AQUATICA, SEU SISYMBRIUM; MENTHA CATARIA; Calamintha; Melissa; Marrubium; Galeopsis sive Lamium & Urtica mortua; Urtica; Alysson; Sideritis; Euphrasia; Melampyron & Cratæogonon; Betonica; Serratula; Scrophularia & Ruta canina; Stachys.

MENTHA.

Mentha veteribus Græcis, Plin. l. 19. c. 8. auctore, μίνθη dicebatur: at odoris suavitas nomen apud Græcos mutavit, & ἡδύοσμος ab ἡδὺς καὶ ὀσμὴ, i.e. suavis odor, vocatur, qua voce Dioscor. l. 3. c. 41. usus est. Hydiosmi Theoph. 7. h. 7. ubi Gaza Mentastrum convertit: at Mentæ (fortè Mentastrum intelligens) 6. h. 7. meminit.

Genera: Dioscoridi sativa est & sylvestris, quam Mentastrum dici, volunt interpretes, Plinium. Galeno 6. simpl. Mentha est odorata, quæ Dioscoridi sativa est, & altera inodora, quam Calaminthàm vocitent. Et Plin. l.c. & l. 20. c. 14. Menta genus ejus sylvestre Mentastrum est. Sic l. 20. c. 14. Nepetæ mentionem facit, ex qua, ut & Mentastro, Origano, Cunila, Serpillo, Marrubio vinum confici, l. 14. c. 16. ostendit.

Mentha sativa.
I. Mentha hortensis corymbifera.
Balsamita, Brunf. major, Dod. gal.
Alisma, Trag.
Mentha Sarracenica, Nicolao in Martiat. Ang. Cord. in Dioscor. (qui Chrysocome cognatam vult) Lac. Lon. Cam. Eyst.

Mentha Græca, Matth. Ges. hort. Cast.
Mentha Romana, Lac.
Mentha corymbifera major, Cord. hist.
Costus hortorum, Ges. hor. Ad. Lob. Lugd.
Ovaria, Gesn. hort.
Herba S. Mariæ vulgo, Cæs.
Hæc quibusdam Lepidium Dioscoridis: at Cæsal-

Cæsalpino Melilotus Dioſ. Plinij & Avicennę.
II. Mentha corymbifera anguſtifolia.
Menthæ Sarrac. ſpecies altera, Myconi, Lugd.
an Menthæ Sarracenicæ ſpecies ſylv. in ſylva Martia, Cam.
III. Mentha hortenſis verticillata ocimi odore.
Mentha hortenſis 4. Fuch. Tur.
Mentha ſativa 4. Dod. Lugd.
Mentha 3. Geſn. hort. 4. Lon.
Mentha Romana anguſtifolia, Ad. Lob.
Mentha cardiaca, Cam.
Calamintha ocymoides, Tab.
Ocymoides repens, Ger. ico.
IV. Mentha criſpa verticillata: & Eyſt.
Mentha ſativa 1. Fuch. Dod. gal. Lac.
Mentha ſativa, Tur. ſativa criſpa, Lugd.
Mentha vulgata ſerpens rotundiore folio, pulegij flore, Ad. Lob.
Mentha cruciata, Lob. ico. titulo tranſpoſito.
Mentha altera, Cam. ep. Matth.
V. Mentha rotundifolia criſpa ſpicata.
Mentha ſativa ſeu criſpa, Trag. Cord. in Dioſc.
Mentha ſativa altera, Matt. Fuch. Dod. Tur. Lac.
Mentha criſpa, Lon. Cam. ſive Balſamita.
Mentha rotundifolia altera flore ſpicato, ſive cruciata mentha, Lob. (tranſp.
Mentha vulgata, ſive fuſca ſacra, Lob. ico. tit.
Mentha hort. rotundifolia, ſeu Romana, Cæſ.
Mentha ſativa minor, Caſt. (exhibet.
Menthæ ſpicatæ quinq; varietates Lobelius
VI. Mentha rotundifolia ſpicata altera.
an Mentha rubra, Trag. Lon.
Siſymbr. 1. Ang. hortenſe, Matth. Lac. Caſt. Lug.
Mentha hortenſis altera, Geſn. hort.
Siſymbria mentha agreſtis, Lob.
VII. Mentha anguſtifolia ſpicata.
Mentha, Brunf. Ang.
an Nepeta aquatica, vel Mentha agreſt. 3. Trag.
Mentha 1. Matth. Caſt. hortenſis 1. Geſn. hort.
Mentha ſativa, vel hortenſis 3. Dod. Fuch. Tur.
Siſymbrij 1. altera ſpecies, Cord. in Dioſc.
Mentha acuminata, Lon. acuta, Tab. Cã. in Mat.

Mentha Romana ſive præſtantior anguſtifolia, Adv. Lob.
Mentha ſativa, Lugd. cruciata, Ger.
Mentha hortenſis oblongo folio, Cæſ.
Mentha odorata anguſtifolia, Cam.
Latioribus aliam, aliam anguſtiſſimis & longiſſimis folijs in hortis obſervavimus.
VIII. Mentha ſpicata folio variegato.
Mentaſtrum alterum, Dod.
Mentaſtr. Anglicum cinereum & niveum, Ad.
Mentaſtr. niveum Anglicum, Lob. Lugd. Eyſt.
cujus ſolum nomen apud Tabernęmontanum.
Interdum in eodem ramo folia quædam nivei coloris, quædam partim nivei partimque viridis, in quibuſdam nihil nivei.

Mentha ſylveſtris ſive Mentaſtrum.

I. Mentha ſyl. rotundiore folio: & Geſ. hor.
Mentaſtrum, Cord. in Dioſc. Tab.
Mentaſtrum folijs orbiculatis, Geſn. ap.
Mentha aquatica, Ger.
II. Mentha ſylv. longiore folio: & Geſ. hor.
Mentha equina, Brunf.
Menthaſtrum, Trag. (vel mentha agreſtis altera) Matth. Fuch. Dod. Cord. hiſt. Lac. Ad. Lob. Caſt. Cluſ. hiſt. ico.
Menthaſtrum ſyl. Eyſt. vulgare, Lugd.
Siſymbrium campeſtre, Ang.
Mentha ſylv. Tur. Lon. ſylv. altera, Cæſ.
III. Mentha ſylv. longioribus nigrioribus & minus incanis folijs.
Mentaſtrum aliud, Lob.
Mentaſtrum Campenſe, Lugd.
IV. Mentha ſylv. anguſtifolia.
Pulegium aquaticum, ſeu paluſtre ſpicat. Eyſt.
V. Mentha montana verticillata.
Menthaſtrum montanum, & 1. Cluſ. pan.
Menthaſtrum montanum pannonic. Eid. hiſt.
Menthaſtrum pannonicum, Cam.
VI. Menthaſtrum cæruleum, Cam. quid?
VII. Mentha tuberoſa radice. (Cam.
Menthaſtrum tuberoſa radice, Cluſ. pan. & hiſt.
VIII. Mentha radice geniculata: quę 2. in Prod.

MENTHA AQUATICA, SIVE SISYMBRIUM.

Σισύμβριον, ἕρπυλλον ἄγριον: Siſymbrium, alij Serpillum ſylv. vocant, Menthæ hortenſis ſimilitudine, ſed latioribus folijs atque odoratis, Dioſcoridi, l. 2. c. 155.

Genera duo fecit: alterum Menthæ ſimile: alterum quod Cardamine dicitur: & Plinius, lib. 20. cap. 22. Siſymbrium ſylv. à quibuſdam thymbræum appellatum, pedali non amplius altitudine: quod in riguis naſcitur ſimile Naſturtio eſt, & l. 19. c. 8. Siſymbrium lætiſſimè naſcitur in piſcinis & ſtagnis.

I. Mentha rotundif. paluſtris, ſeu aquat. major.

Menta rubra, Brunf.

Balſamina agreſtis & Nepeta 3. Trag.
Siſymbrium ſylv. Matth. Lugd.
Siſymbrium, Fuch. Dod. primum, Thal.
Siſymbrij 1. ſpecies prima, Cord. in Dioſc.
Calamentum 3. Ang.
Calamintha aquatica, Geſn. col. Tab.
Siſymbrium agreſte aquaticum, Geſn. hort.
Menta ſylv. altera, & Menta aquatica, Lon.
Menta ſylv. 1. Cæſ.
Aquatica, ſive Siſymbria mentha, Ad. Lob.
Siſymbria mentha, Ger.
Balſamita officinarum, Eyſt.

Hæc aliquando tota rubet: magis minúſve hirſuta exiſtit.

II. Mentha rotundifolia paluſtris minor, ſive flore globoſo: pro 5. in Prodromo deſcripta.

III. Mentha paluſtris folio oblongo.
Mentaſtrifolia aquatica hirſuta, Ad. Lob. Lug.
Calamintha 3. Dioſcoridis, Lob. ico.
Mentaſtrum minus ſpicatum, Lugd.
Mentaſtrum aliud hirſuto folio, Cam.

Menta cataria.

I. Mentha cataria vulgaris & major.
Menta non odorifera, Brunf.
Napeta vulgaris, Trag.
Nepeta fruticoſa, Cord. in Dioſc.
Herba gattaria, Matth. Caſt.
Calaminthæ 1. genus, Fuch. 3. genus, Dod. gal. Tur. Thal.
Calaminthæ ſpecies quibuſdam, Geſn. hort.
Calamintha montana, Lon.
Balſamita major, Lac.
Cattaria herba, Dod.
Cattaria, ſive Mentha catti, Ad.
Mentha cataria, Lob.
Gattaria vulgò, Calamintha 3. Dioſc. Cæſ.
Herba felis, Lugd.
Mentha felina, Tab. Ger. Eyſt.
Nepeta Germanica, Cam.

Alij Calaminthæ, alij Meliſſæ, alij Nepetæ, alij Urticæ, quæ Herculanea Plinio, ſpeciem faciunt: alij inter Calamintham & Meliſſam mediam volunt.

II. Mentha cataria minor.
Cataria minor, Cluſ. pan.
Cattaria tenuifolia Hiſpanica, Eid. hiſt.
Nepeta minor, Cam.

III. Mentha cataria minor alpina: pro 4. in Prodromo deſcripta.
Nepetella, Eyſt.

IV. Mentha cataria latifolia.
Mentha cataria peregrina latifolia, Lob. Lugd.
Menta felina ſativa latifolia, Tab.
Menta cattaria altera, Ger.
Nepeta peregrina, Eyſt.

V. Mentha cataria anguſtifolia major.
Mentha cataria peregrina anguſtifol. Lob. Lug.
Cattaria folio longiore, Dod.
Mentha felina ſativa anguſtifolia, Tab.
Salvia Romana, Ger. ico.

VI. Mentha cataria anguſtifolia minor: ſub 3. in Prodromo deſcripta.

CALAMINTA.

Καλαμίνθη, quaſi bona & utilis mentha, nidore enim ſuo, ut habet Ariſtophanes, ſerpentes, vel accenſa, vel ſubſtrata, ait Dioſcorides, l. 3. c. 43. fugare ſolet.

Genera tria Dioſcoridi: 1. folijs Ocimi, montibus familiaris: 2. pulegio ſimilis, ſed major, quam ἀγρίαν γλήχωνα pulegium ſylv. Romani νεπέταν vocant (& Plinius, l. 20. c. 14. Nepetæ obiter meminit) 3. Menthæ ſylveſtri cognata eſt, folijs oblongis, caule & ramis, quam ſuperiora majoribus, ſed viribus inefficacior.

I. Calamintha incana ocimi folijs.
Calamintha 2. incana, Lob. Lugd.
Calamintha Cretica, Cam.
Calamintha montana incana minor, Tab.
Calamintha montana vulgaris, Ger.

II. Calamintha pulegij odore, ſive Nepeta.
Calamintha altera, Matth Lugd. (fortè pulegium Dioſc.) Lac. ico. Lug. (duplici figura) Cam.
Nepeta agreſtis, Cord. in Dioſc.
Calamintha Italica pulegij odore, Geſn. hort.
Calamintha altera odore gravi Pulegij, folijs maculatis, Ad. Lob.
Pulegium ſylv. ſive Calamintha altera, Dod.
Calaminthum, quod vulgo Nepeta, Cæſ.
Calamintha arvenſis 2. Tab.
Calamintha montana præſtantior, Ger. ico.
Calamintha anguſtis folijs, Eyſt.

III. Calamintha vulgaris, vel officinarum Germaniæ.
Calamintha, Matth. 2. Thal. vulgaris, Cam.
Calamintha montana, Geſn. hort. Lac. Dod. Caſt. Lugd.
Calamintha montana vulgaris, Lobel. Tab. Eyſtett.

Nepeta montana, Cord. in Diosc.
Calamintha 3. Dioscoridis Dalechampio, Lug.
Mentha sativa rubra, Ger. ico.
IV. Calamintha magno flore.
Calamintha montana præstantior, Adv. Lob. Lugd. Cam. Tab. Eyst.
Calaminthum 1. Ang.
Calamentum montanum, Cæs.
Scordonia sive Salvia agrestis, Ger. ico.
V. Calamintha vulgaris exiguo flore: quæ in Prodromo describitur.
VI. Calamintha arvensis verticillata.

Mentastrum, Brunf.
Nepeta agrestis, vel 4. Trag. Lugd.
Mentha aquatica exigua, & Pulegium sylv. Eidem, & floris colore solum differt.
Calamintha aquatica, Matth. Lugd.
Calamintha aquatica Belgarum, an Polycnemon, quasi multitibia, Ad. Lob.
Calamintha altera, Dod. gal. Fuch. Tur.
Calamintha arvensis, Gesn. hort. Tab.
Nepeta, Lon.
Polycnemon Lobelij, Lugd.
VII. Polycnemon Dalechampij, Lug. quid?

MELISSA.

Μελισσόφυλλον & Μελίτταινα, id est, Apiastrum, quod hac αἱμέλιτται apes delectentur, Dioscoridi, lib. 3. cap. 118. Plinio, lib. 21. cap. 20. Melysophyllon sive Melittis: & prius, lib. 21. cap. 9. Melissophyllon quod Apiastrum. Latinis Melissa ab apibus, quæ etiam μέλισσαι dicuntur.

I. Melissa hortensis: & Lon.
Melissa, Brunf. Ang. Dod. Cæs. Ger. officin. Eyst.
Melissa domestica, vel 1. Trag. descript. nostrâs, Cam.
Melissoph. Matth. Gesn. hort. Cast. Lugd. Tab.
Melyssoph. vulgare vel adulterinum, Fuch.
Apiastrum, Matth. Cord. in Dioscor. Lac. Tur. Ad. Lob.
Citrago, Gesn. hort.
Hanc in montibus sponte nasci Matth. asserit, quam
Melissophylli sylv. genus Matthioli, Gesn. hort. nominat.
II. Melissa peregrina folio oblongo.
Melissa Moldavica, Matth. Cast. Lugd.
Melissa vel Cedronella, id est, Citrago Turcica, Gesn. hort.
Melissophyllon Turcicum, Ad. Lob.
Melissæ genus ex Oriente, Cæs.
Melissa Turcica Dalechampij, Lugd. Camer. Tab. Ger.
Variat magnitudine: hinc duæ figuræ in Lugd. hist: colore quoque flores, qui cæruleus, purpurocæruleus, & albus.
Melissa Moldavica flore cæruleo, & flore albo, Eystett.
III. Melissa Moluccana odorata.

Melissa Constantinopolitana, Matth.)
Cardiaca Melica, sive
Moluca Syriaca, Ad.
Moluca lævis, Dod. Ger.
Cardiaca melica, sive Moluca minus aspera, Lobel.
Moluca sive Melissa Constantinopolitana, Cam. 1. Cast.
Molucha 1. Cæs. (Lugd.
Moluca sive Melissa Turcica Dalechampij,
Melissophyllum Constantinopolitanum, Eid.
Cardiaca Syriaca, Tab.
Moluca odorata spinosa, Cast. Eyst.
Alteram lævem, alteram aculeatam Matth. dicit: aculeis carentem nullam vidimus.
IV. Melissa Moluccana fœtida.
Melica, vel Moluca asperior, Ad. Cam.
Moluca asperior Syriaca, & Maseluc Turcorum, Lob.
Molucca spinosa, Dod. Lugd. Ger.
Molucha altera, Cæs.
Molucca, vel Melissa Constantinopolitana 2.
Cardiaca Syriaca aspera, Tab. (Cast.
Molucca lævis inodora, Eyst.
Utramque Moluccam Alysso Galeni congenerem, ut & Dioscoridis & Plinij Cæsalpinus voluit.

MARRUBIUM.

Πράσιον Dioscorides, lib. 3. c. 119. id quod Marrubium album dicitur, nominat: at quod nigrum, Βαλλωτὴ ἢ μέλαν πράσιον, lib. 3. cap. 117. vocat. Plinius, lib. 20. cap. 22. Marrubium, quod Græci Prasium vocant: & lib. 27. cap. 8. Balloten, alio nomine Melamprasion Græci vocant.

Genera duo Theoph. 6. hist. 1. & 2. proposuit: aliud folio herbido, incisuris profundioribus, quo unguentarij

utuntur: alterum rotundius ſquallens, inciſuras habens obſcuriores (Praſium innuere videtur.) Et Plin. l.20. c.22. duo genera, ex Caſtoris ſententia, nigrum, & quod magis probat candidum.

Marrubium nigrum.

I. Marrubium Cardiaca dictum, fortè primum Theophraſti.
Marrubium mas, Brunf.
Meliſſa ſylv. Trag.
Cardiaca, Matth.Dod.gal. (& Sideritis 1.) Geſ. hort. Lac. Lon. Ad.Lob.Cæſ.Thal.Caſt.Lugd. Tab. Ger.
Lycopſis, branca lupina, Ang.
Cardiaca, vel Lycopus, Fuch.
Alyſſon Galeni & Aëtij eſſe, Cæſalp. cenſet.

II. Marrubium paluſtre glabrum.
Marrubium aquat. Trag. Ad. Lob. Dod. Thal.
Marrubium paluſtre, Dod.gal.Lon. (Lugd.
Sideritis 1. Matth. Ang. Geſn. hort. Lac. Lugd. Caſt. Cam. 2.Lon.
Lancea Chriſti, Geſn. hort.
Verbenæ alterum genus, Cæſ.

III. Marrubium paluſtre hirſutum: quod 1. in Prodromo.

IV. Marrubium nigrum fœtidum, Ballote Dioſcoridis. (Lon.
Marrubium majus, vel 1.Trag. nigrum, Geſ.h.
Ballote, Matth. Fuch. Tur. Cord.in Dioſc.Lac. Dod. Lob. Cæſ.Caſt.Lugd.
Marrubium nigrum fœtidum, Ad.
Marrubiaſtrum, Tab.
Marrubium aquaticum, Ger.
Variat folijs majoribus & minoribus.

V. Marrubium nigrum rotundifolium.
Ocimaſtrum Valentinum, Cluſ. hiſp. & hiſtor. Lugd.
Marrubium Hiſpanicũ odore Stœchados, Lob.
Marrubium Hiſpanicum, Tab.Ger.

VI. Marrubium nigrum longifolium.
Herba venti Monſpel. Geſn. hort. Lob.Lugd.
Sideritis Monſpelienſium, Lugd.
Parietariam Monſpelienſium à Cordo vocari, Lob.& Lugd.aſſerunt.

Marrubium album.

I. Marrubium album vulgare.
Marrubium fœmina, Brunf. candidum, Trag.
Marrubium, Matth. Cord. in Dioſc. Fuch.Dod. Tur. Lac.Cæſ.Caſt.vulgare, Cluſ.hiſt.Eyſt.
Marrubium album odorum, Ad.
Marrubium, Geſn.hort.Lob.Lugd.Tab.Ger.
Praſium, Ang.

II. Marrubium album villoſum, an Praſium Dioſcoridis: quod 2. in Prodromo.

III. Marrubium album criſpum: quod 3. in Prodr. (num.

IV. Marrubium album latifolium peregri-
Marrubium candidum, Dod. Ger. Hiſpanicum, Tab.
Marrubium candidum alterum Hiſpanicum, Lob. (hiſt.
Marrubium alterum pannonicum, Cluſ.pan.&
Marrubium Creticum, Cam. (grinum.

V. Marrubium album anguſtifolium pere-
Marrubium Creticum anguſtiore folio, Adv. Lob. Eyſtett.
Marrubium Creticum, Dod. Ger. Tab. Lugd. qui à priore non diſtinguit.
Marrubium Creticum aliud, Cam.

VI. Marrubium album peregrinum brevibus, & obtuſis folijs.
Marrubium Creticum anguſtis folijs inodorum, Eyſtett.

GALEOPSIS SIVE LAMIUM VEL URTICA MORTUA.

Γαλίοψις ἢ γαλεόβδολον tota frutice, cum caule & folijs Urticam refert: at folia læviora & trita graviter olent: flores tenues ſunt ac purpuraſcentes, Dioſcoridi, l.4.c.95. Et Plinio, l.27.c.9. Galeopſis aut Galeobdolon, &c. Urtica mortua & iners, quod folijs innoxia ſit, quam Plinius, l.21. c.15. inter Urticas recenſens, Lamium vocavit eam quæ innoxia ſit & morſu careat: & l.22. c.14. addit album habere in medio folio, &c.

I. Lamium purpureum fœtidum, folio ſubrotundo, ſive Galeopſis Dioſcoridis.
Urtica labeo mas, Brunf.
Lamium, Trag. (vel Urtica 8.9.10.) Fuch.Dod. gal. Lugd.
Galeopſis Ericio Cord. Cord. in Dioſc. Lon. Cæſ.2.Tab.
Galeopſis vulgaris fœtens purpurea, Adv. ſive
Urtica non mordax, Lob.
Galeopſis purpurea, Lugd.Caſt.
Urtica mortua, Geſn.hort.
Urtica iners altera, Dod.
Urtica non mordax vulgaris fœtens purpurea, Lob.ico.
Lamium, ſive Urtica non mordax vulg. & fœtida, Cluſ. pan.

Habe-

Habetur major & minor: flore quoq; purpuraſcente, vel rubro com̃uniter: rariꝰ albo, luteo, & vario: eſt & reptilis magis humiq; procumbens.

II. Lamium purpureum vel album non fœtens folio oblongo.
Urtica labeo fœmina, Brunf.
Galeopſis, Trag. (vel 5.6.7. Urtica) Matth. Lac. Lugdun.
Lamium ſive Archangelica fl. alb. Ad. Lob. Lug.
Urtica iners ſive Lamium 1. Dod.
Galeopſis flore verticillato, Thal.
Leucas tertia, Cæſ.
Lamium purpureum & album, Tab. rubr. Ger.
Galeopſis vera Dioſcoridis, Cluſ. hiſt.

Tres ſpecies flore tantum differentes: eſt purpureo, vel ex rubro albóve purpuraſcente, labellis albis venis notatis: albo, luteo & croceo.

III. Lamium folio oblongo luteum.
Galeopſis flore croceo, vel Urtica 6. Trag.
Urtica iners 3. ſive Lamium flore luteo, Dod.
Lamium luteum, Ad. Lob. ico. Tab. Ger.
Leucas montana, Cæſ.
Galeopſis flore luteo, vel Urtica labeo, Cam.

Flores majore ex parte & nonnihil rubicundi & cærulei coloris, quare
Urtica fatua aquatica, ſive Lamium πολύμορφον, aut πολύχροον, Thal.

IV. Lamium maculatum.
Urtica fatua λευκόστικτος, Thal.
Galeopſis prima, Tab.
Lamium album, Ger.
Urtica mortua maculis albis reſperſa, Col.

V. Lamium alba linea notatum.
Urtica lactea, Matth.
Lamium Plinij, Ang. Cam.
Milzadella vulgo, Leucas Dioſcor. fortè, Cæſ.
Lamium Plinij montan. Campoclarenſe, Col.

Huic linea ſemper per medium folij decurrit: cujus altera ſpecies folijs brevioribus, profundius inciſis & linea anguſtiore, &
Lamium Æquicolorum, Col. dicitur.

VI. Lamium folijs caulem ambientib. majus.
an Lamium 3. vel peregrinum, Cluſ. pan.
an Lamium pannonicum 3. Cluſ. hiſt.
Ballote criſpa major, Lugd.
Marrubium χαμαιπετές, Thal.
Alſines ſpecies, Tab.
Alſine hederula altera, Ger.

VII. Lamium folio caulem ambiente minus.
Morſus gallinæ folio hederulę alterum, Lob. ic.
Leucas quarta, Cæſ.
Ballote criſpa minor, Lugd.

VIII. Lamium maximum ſylvaticum fœtidum.
Heraclea vel Urtica 11. Trag.
Urtica ſylvana, Lon.
Urtica fœtida maxima πορφυρανθεμον, Thal.
Urtica Heraclea, Lugd. herculea, Tab.
an Sideritis alia, Lugd.
Galeopſis legitima, vel vera Dioſcoridis, Cluſ. hiſtor.

Huic ſimile aliud, folijs non ita amplis, ſed inferius incanis & lanuginoſis, (Lamium incanum dici poterit) Thal.

IV. Lamium maximum ſylvaticum alterum.
Galeopſis maxima pannonica, Cluſ. pan. & hiſt.

X. Lamium montanum Meliſſæ folio.
Meliſſa prima, Trag. ico. ſylv. Lon.
Meliſſophylli ſpecies, Dod. gal.
Meliſſophyllum verum, Fuch. ſylv. Cord. obſ.
Meliſſophyllum Fuchſij, Geſ. hor. Lob. (& Herba ſacra Agrippæ) Lugd.
Meliſſa Fuchſij, Lob. ico. Cam. Eyſt.
Herba ſacra quorundam Dalechampij, Lugd.
Meliſſa altera, Cæſ.

Variat floribus communiter pallidè purpuraſcentibus; reperitur & albis & verſicoloribus, hinc
Lamium pannonicum 1. verſicolore flore, &
Lamium pannonicum 1. albo flore, Cluſ. hiſt.

Eſt & altera caulibus infirmioribus & frefrequentiorib. & folijs paulò anguſtioribus, &
Lamij pannonici 1. ſpecies altera, Eid. dicitur.

X. Lamium peregrinum, ſive Scutellaria: in Prodromo deſcripta.
Betonica ſylv. Pauli, Quadramio.
Scutellaria, Cortuſo.
Caſſida, Colum.
Scordotis ſecunda Plinij, Ponæ.

Floribus eſt purpureis, rarius albis.

URTICA.

Ἀκαλύφη Dioſcoridi l. 4. c. 94. & Theoph. 7. hiſt. 7. παρὰ τὸ μὴ ἔχειν καλὴν ἁφὴν, quod injucundo ſit tactu, & pruritum cieat, Athenæo: dicitur & κνίδη, quaſi pruriginoſa, ἀ κνίζειν, quòd pungat & ſuo morſu ſenſum laceſſat. Latinis Urtica ab urendo dicta, quod pruritum & puſtulas igni ſimiles excitet, Plinio.

Genera

Genera duo Dioscoridi: una agrestior, altera non æque aspera, &c. at Plinio l.21. c.15. plures sunt differentiæ: sylvestris, quam fœminam vocant, mitior: & in sylvestri quæ dicitur Cania, acrior: quæ verò odorem fundit, Herulanea: quæ innoxia morsu carens, Lamium vocatur Vide etiam l.22. c.13. & 14. Distinguimus in pungentes & non pungentes: pungentes in majorem & minorem: non pungentes, in fœtidas & non fœtidas, & has in maculatas, & non maculatas: quæ floris colore purpureo albo, luteo variant.

Urtica urens.

I. Urtica urens maxima.
Urtica major, Brunf. Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Taber.
Urtica vulgaris urens 1. Trag.
Urtica secunda, Matth. Lac. Cæs. Lugd. Cast.
Urtica, Cord. in Diosc. urens, Ger. urens altera, Dodon.
Urtica sylv. major, Ges. hor. sylv. asperior, Lob.
Urtica communis, sive major & fœmina, Ad.
Hujus & caulis & radix aliquando parum rubent, & dicitur
Urtica rubra, Tab. Ger.

II. Urtica urens altera.
Urtica vulgaris urens altera, Trag.
Urtica oligophyllos (à folior. paucitate) Lug.

III. Urtica urens minor.
Urtica minor, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Lon. Thal. Tab. Ger. sylv. minor, Ges. hor.
Urtica tertia, Trag. Matth. Lac. Lugd. Cast.
Urtica exigua, Cæs. urens minima, Dod.
Urtica minor sive Cania Plinij acrior, Ad.
Urtica minor acrior, Lob.

IV. Urtica urens pillulas ferens: 1. Dioscoridis semine lini.
Urtica, Ang. legitima, Clus. hist.
Urtica Romana, Trag. Fuch. (& vera) Tur. Ges. hort. Eyst.
Urtica syl. sive Romana offic. semine Lini, Ad.
Urtica Rom. vel mascula, Lob. Cam. Tab. Ger.
Urtica prima, Matth. Lac. Cæs. Cast. Lugd.
Urtic. 1. quæ in Alexandria Angiar dicitur, Alp.
Urtica sylvestris, Dod. gal.
Urtica urens prior, Dod.

Urtica fatua aculeata.

I. Urtica aculeata folijs serratis.
Cannabis sylv. Trag. Lugd. spuria, Ger.
Cannabis sylv. spuria altera, Lob. ico.
Cannabina alba, Tab.
Floribus communiter purpureis: rarius candidis.

II. Urtica aculeata folijs serratis altera.
Cannabis sylv. spuria tertia, Lob. ico.
an Sideritis Cordi, Thal.
Alyssum arvense album, Tab.
Urtica mortua quarta, Dod. post.

III. Urtica aculeata folijs non serratis.
Sideritis altera Matthioli, ipsi Lugd.
Cannabis spuria facie Urticæ, Lob. ico.
Urtica fatua sylv. aculeata, Thal.

A L Y S S O N.

Ἄλυσσον Galen. 2. de Antidotis, herba est Marrubio similis, orbes habens in surculorum summitatibus, aspeｒiores & magis spinosos: flores ad cæruleum vergentes: sic dicta eidem, 6. simpl. quod demorsos à cane rabido mirificè juvet. Sed hæc à Diosc. l.3. c.105. quæ folijs est rotundis, & fructu duplicium scutulorum effigie, planè diversa: ut & Pl. l.24. c.11. licet eandem nominis rationẽ aßignet, cui & alia est, & ad Rubiam lævem referenda.

I. Alysson verticillatum folijs profundè incisis.
Alysson Galeni, Clus. hisp. & hist. Dod. Lobel. Cast. Ger.
Alysson Galeni aliud, Cam.
Alyssum Galeni Hispanicum, Tab.
Moluccam spinosam Clusium pro Alysso pingere suspicatur, Lugdun.
Planta Hispanica Marrubio similis, Col.
Ex horto clarissimi Contareni.

II. Alysson verticillatum folijs crenatis.
Sideritis Alysson, & Sideritis Heraclea Dioscoridis, Alysson Antonij Coi ex Galeno, Col.

S I D E R I T I S.

Σιδηρῖτις (ἀπὸ σιδήρου ferro, ob vim vulnera glutinantem) Dioscoridi l.4. c.33.

Genera: Dioscoridi triplex est: 1. aliquibus Heraclea folijs Marrubij: 2. folia longis pediculis hærentia, ceu filicis, utrinq; numerosa: quæ Heraclea Crateuæ, folijs Coriandro similibus. Plin. l.25. c.5. sub Achillææ sex differentias recensuit: prima Achillæa, quæ & Dioscor. altera est Myriophyllon Diosc. tertia est Sideritis Heraclea 1. Diosc. quarta & quinta Sideritis Heraclea Crateuæ & tertia Diosc. sexta est Sideritis secunda Dioscor.

Sideritis hirsuta.

I. Sideritis folijs hirsutis profundè crenatis.
Sideritis herbariorum 5. Tab.
Sideritis Monspeliaca Scordioides, Ad. floribus luteis, Lob. Lugd.
Tragoriganum Prassaoides, Peninij.

II. Sideritis hirsuta procumbens.
Sideritis Heraclea, Clus. hisp. at 3. in hist.
Tetrahit herbariorum, Lob. Lugd.
Herba Judaica, Dod.
Sideritis Herculea Dioscoridis, Cæs.
Sideritis prima Herculea, Cam.
Sideritis herbariorum 4. Tab.

III. Sideritis hirsuta procumbens altera minimum crenata.
Sideritis quarta & quinta, Clus. hist.

IV. Sideritis vulgaris hirsuta erecta.
Sideritis prima, Fuch. Tur. Cord. in Dios. Gesn. hort. Thal.
Sideritis vulgaris, Cam. in Matt. vel 2. Clus. hist.
Sideritis quarta, Lon.
Sideritis Heraclea, Cord. hist. Tab.
Sideritis sive ferruminatrix, Ad. Lob. ico.
Sideritis Herculea altera in vineis, Cæs.
Herba Judaica, Ges. col.
Tetrahit, Lugdun.

V. Sideritis hirsuta vulgaris humilior.
Sideritis secunda, Clus. pan. & hist.
Illius flos candidus, rictu sanguineis notis aspersο: hujus flos amplior, albus luteo pallescens paucis rubris punctis aspersis.

VI. Sidertis hirsuta pallido flore.
Sideritis pannonica 3. Clus. pan. at 6. in hist.

VII. Sideritis montana parvo varioq; flore.
Siderit. mont. parvo flore nigro purpureo, Col.
Caput purpureo nigrescit, umbilico luteo & collo candicante, à D. Columna accepimus.

VIII. Sideritis alpina Hyssopifolia.
Sideritis montana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Sideritis herbariorum 6. Tab.
Sideritis septima, Clus. hist.
Variat folijs quandoq; angustioribus, quandoq; latioribus & in summitate crenatis, qualem ex Pyrenæis habemus.

IX. Sideritis querno folio, Dalech. Lugd.
Huic similem Britannicæ nomine, ann. 1578. in horto Patavio legimus.

X. Sideritis alsine Trixaginis folio: quæ 2. in Prodromo.

Sideritis glabra.

I. Sideritis arvensis latifolia glabra.
Sideritis 2. Matth. quamvis hist. Lugd. velit esse Cannabinam spuriam Lobelij: alij Marrubium pannonicum Clusij.
Sideritis Heraclea altera, Cæs.
Sideritis arvensis flore pallido, Cam.
Sideritis prima arvensis species altera, Thal.
Alyssum majus, Tab.
Alyssum Germanicum, Ger.

II. Sideritis glabra oblongo splendente folio: quæ 1. in Prod.

III. Sideritis arvensis angustifolia rubra.
Sideritis alia in vineis flore purpureo, Cæs.
Sideritis arvensis flore rubro, Cam.
Sideriti 1. congener secunda, Thal.
Ladanum segetum Plinij, & Tetrahit angustifolium alijs, Lugd.
Alyssum Galeni flore purpureo, Tab.
Plinius lib. 26. cap. 8. inquit, Ladano sistitur alvus utroque quod in segetibus nascitur contuso & cribrato: hæc ille. Flore est purpureo, rarius albo.

EUPHRASIA.

Euphrasiam olim Εὐφροσιών dictam aliqui volunt, eò quod oculos, eorum caliginem discutiendo, delectet: hinc nonnullis Ophthalmica & Ocularia: quæ cum paulò supra ducentos annos inventa fuerit, veteribus indicta videtur. Fortè hæc vox à Buglossa mutuata, quæ etiam εὐφροσιών dicitur: quod eo modo quo Buglossa in vinum conjecta, animi lætitiam faciat; sic & Euphrasia, quam primo loco proponimus, oculos juvet: hinc Germanis, oculorum solatium.

I. Euphrasia officinarum.
Eufragia alba, Brunf. vulgaris, Col.
Eufragia, Matth. Ang. Cæs. Cast. desc. altera major, Thal.
Euphrasia & Eufrasia, Fuch. Dod. Lac. Ges. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger. vulgaris, Lon.
Euphrasia Argentinensium, vel 2. & 6. Trag.
Ophthalmica sive Ocularia, Eric. Cord.
Altera major est & ramosior, folijs minoribus: altera minor folijs latioribus, & in montibus ferè semper unicaulis, quandoq; in alpibus Helvetiorum parva, luteis floribus: floris

colore variat, communiter ex luteo albicat, aliquando eleganter ex cæruleo purpurascit: hinc Euphrasia ramosa pratensis flore albo, & Euphrasia minus ramosa, flore ex cæruleo purpurascente, Eyst.

II. Euphrasia folijs lini angustioribus.
Eufragia linifolia, Col. par. 2.

Hæc flore, fructu, semine ac sapore congener & dodrantem non excedit.

III. Euphrasia pratensis rubra.
Eufrasia altera, Dod. Lob. Lugd. Col.
Sideritis pratensis rubra, Lugd.
Ericoides rubrum, Thal.
Cristæ alterius generis prima, Cæs.
Odontites, Tab.
Cratæogonon Euphrosyne, Ger.

Habetur brevis & palmaris.

IV. Euphrasia pratensis Italica latifolia.
Eufragia 3. non scripta, sive media, Col.

Brunellæ Italicæ nomine in Phytopinace: ac in Prod. sub Euphrasia purpurea minore descripta: quæ floris colore purpureo, vel candido variat.

V. Euphrasia Italica latifolia altera.
Eufragia major sylv. purpurea latifolia, Col.

VI. Euphrasia pratensis lutea.
Sideritis pratensis lutea, Lugd.
Ericoides luteum, Thal.
Cristæ alterius generis altera, Cæs.
Odontites secunda flore luteo, Tab.
Eufragia sylv. major lutea angustifolia, Col.

VII. Euphrasia lutea alsinefolia, radice squammata: pro 1. in Prod. descripta.
Anonyma radice dentariæ, Col. par. 2.

MELAMPYRUM.

Μελάμπυρον, id est, Triticum nigrum, Galeni 1. aliment. ult. quod ex tritici mutatione generari censetur: & Theophrasto 8. hist. 5. de nostro 1. & 2. intelligere oportet: quod quibusdam Plinij l. 21. cap. 17. Stelephuros, alijs ejusdem Alopecuros, cui nomen à spica molli & lanugine densa, vulpium caudis non dissimili, cui proxima Stelephuros, nisi quod illa particulatim floreat: hæc Plinius. An fortè Aera Plinij l. 18. c. 17. Triticum simili modo enecat aera: quamvis hoc nomen & jam Lolio tribuatur.

I. Melampyrum purpurascente coma.
Trifolium majus, Brunf. ico.
Triticum vaccinum, Trag. Dod. Lon. Lugd.
Melampyr. Dod. gal. Ad Lob. Cam. Tab. 5. Thal.
Parietaria sylv. tertia, Clus. pan. & hist.

Variat floris colore: flore est infernè superneq; puniceo, medio candido, folijs laciniatis: sic infernè puniceo, supernè luteo, folijs minorib. flore luteo in summo albicante: infernè candido supernè luteo: sic ex albo viridiq; mixto.

II. Melampyrum cærulea coma.
Parietaria Lipsensium, Trag.
Parietatia sylv. Cam. sylv. 1. Clus. pan. & hist.

Coma, coloris est, modo violacei, modo purpurei, nunc dilutioris, nunc saturatioris: modo candidi.

III. Melampyrum lanuginosum Boeticum.
Parietaria montana Boetica, Clus. cur post.

IV. Melampyrum luteum latifolium.
Parietaria sylv. 2. Clus. pan. & hist. sylv. Eyst.
Cratæogonon, Ad. Lob. Lugd. rubrum & album, Ger.
Satureia lutea Dalechampij, Lugd.
Hyssopus nemorensis & lutea, Lugd.
Melampyrum primum, Thal.
Crista prima, Cæs.
Milium sylvaticum primum & secundum (solo colore floris differunt) Tab.

Κραταιόγονον Dioscorides l. 3. c. 139. folijs Melampyro similibus describit, &c. quæ notæ huic conveniunt. At Plinio l. 7. cap. 8 Cratæogonon duplex, alterum Dioscoridis respondens, alterum fortè Persicaria erit.

V. Melampyrum luteum angustifolium: quod sub Melampyro 4. in Phytopinace, & pro Melampyro luteo linariæ folio, in Prod. descr. an Melampyrum sextum, Thal.

VI. Melampyrum luteum minimum.
Melampyr. perpusillũ luteum, Ad. Lob. ic. Lug.
Melampyrum luteum, Tab.

BETONICA.

Κέστρον à remediorum copia & varietate: ψυχότροφον, quod frigidis locis inveniatur: Romanis Βεττονική Dioscoridi l. 4. cap. 1. Vetonica quæ dicitur in Gallia, in Italia Serratula, à Græcis Cestron, aut Psychotrophon, Plinio lib. 25. cap. 8.

I. Beto-

I. Betonica purpurea.
Betonica, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. (purpurea, Eid. ico.) Dod. Gesn. hort. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Thal. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Betonica vulgaris, Clus. hist.
Vetonica, Cord. in Diosc. & hist.
Duplex est: altera spica breviore, altera lōgiore, molliore, serius florente, & altius excrescete.

II. Betonica alba.
Betonica alba, Brunf. Tab.
Betonica albo flore, Dod. Clus. pan. & hist. Cam.
Betonica candida, Trag. Lob.
Vetonica alba, Cord. hist.

III. Betonicæfolia capitulo Alopecuri.
Alopecuri genus, sive Alopecuros montana, Lugd.

SERRATULA.

Serratula à folijs minutim serratis nomen accepit.

Serratula, Matth. Dod. Adv. Lobel. Clus. histor. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Serratula tinctoria, Tab. tinctoris, Eyst.
Cerretta sive Serretta, Cæs.
Centauroides, vel Centaurium majus syl. German. Th. qui vult Schartam seu Tinctoriũ florem à Trago nominari: quod ego, sed malè, aliâs credidi.
Solidago Serracenica 4. Lon. ico.
Differentia in folijs ratione incisuræ quadruplex est, ut rectè Thalius:
1. Folijs omnibus serratis, sed incisura carentibus, etiam flore candido, quæ
Serratula tinctoria 1. Tab.
Serratula purpurea, Ger.
2. Folijs ad radicem integris, reliquis profundè incisis, quæ
Serratula 2. Tab.
Serratula flore albo, Ger.
3. Primum folium ad radicem integrum habet, reliqua omnia dissecta, quemadmodum Lobelius 1. figurâ pinxit.
4. Folia utroque latere omnia similibus divisionibus divulsa sunt, quæ
Serratula 3. Tab. Ger. & 2. apud Lob.
Serratula tinctoris, Eyst.
Majorem & minorem Cæsalpinus agnoscit.

BEHEN ALBUM ET RUBRUM.

Serratulæ affinis capitulo squammoso luteo, ut & flore.
Behmen abiad Arabum: id est Behen album, nam rubrum Behmen Ackmar incolæ appellant, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Behen Arabibus, ut Serapioni sunt radices pastinacæ radicibus similes: quare Haliabbas scribit Behen & Pastinacæ sylv. radices, nullum inter se discrimen habere. Equidem in officinis radices duæ nomine albi & rubri ostenduntur, sed quid sint controvertitur: Album aliqui Polemoniæ sive Lychnidis, quæ Papaver spumeum & Behen album Monspeliensibus dicitur speciem esse existimant: Ben verò rubrum, alij Limonij maritimi, alij Valerianæ rubræ, alij Bistortæ esse autumant: aliqui verò, Garzia & monente & reprehendente, Zerumbeth esse statuunt. Quare aliqui in descriptionibus Arabum, substituunt Eryngium, alij Tormentillam, alij Angelicam, alij denique Caryophyllatam. Licet Actuarius & Myrepsius Behen Hermodactylos esse velint.

SCROPHULARIA.

Scrophularia & à radice nodosa & ab effectu, quod ad Scrophulas prodesse credatur, nomen accepit. Alia tamen radice est nodosa, alia fibrosa nodis carens.

I. Scrophularia nodosa fœtida.
Scrophularia major, Brunf. Gesn. hort. Tur. Lon. Adv. Lobel. Cæs. Thal. Lugd. Camer. Tab. Ger.
Scrophularia, Matth. Lac. Dod. Cast.
Ocimastrum alterum, Trag.
Galeopsis, Dod. gal. Fuch. cui minor, in ico.
Clymenum mas, Gesn. hort.
Sunt qui Galeopsin: alij Clymenum Plinij l. 25. c. 7. cui hederæ folia tribuit: alij Chrysippeam ejusdem l. 26. c. 9. (cujus tamen notas nullas addidit) velint. Alijs Millemorbia, Ficaria, Ferraria, sive Castrangula.

II. Scrophularia palustris non fœtida, seu aquatica minor.
Scrophularia fœmina, Cam. ep. Matth.
Betonicæ aquaticæ septentrionalium species minor, Lob. obs.

III. Scrophularia aquatica major.
Ocimastum majus, Trag.

Galeopsis 2.Dod.gal.
Scrophulariæ majoris altera species, Ges.hor.
Clymenon fœmina, Eid.
Clymenon, sive Betonica aquatica, Tur.
Betonica aquatica, Dod Ad. Lob.Lugd.Taber. Ger.
Scrophularia major aquatica, Thal.

IV. Scrophularia folio Urticæ.
Galeopsis, Ang.
Scrophularia peregrina, Cam.
an Scrophularia Cretica 2.Clus.hist.

V. Scrophularia flore luteo.
Lamium pannonicum, 2.Clus.pan.alterum sive exoticum, Eid.hist.
Scrophularia montana maxima, Col.

In Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.

VI. Scrophularia folijs lacinitatis: quæ 2. in Prod.

VII. Scrophularia folijs filicis modo laci-natis, vel Ruta Canina latifolia.
Scrophularia Cretica 1.Clus.hist.

VIII. Scrophularia, Ruta canina dicta vulgaris, Sideritis 3. Matth. Cam. qui addit forte à pictore non rectè expressam.
Sideritis altera Diosc. Lac. Cast. Tab. prima, Lon.
Galeopsis 3.Dod.gal.
Ruta canina, Ad. Lob.Lugd.Tab.Clus.hist.
Scrofulariæ similis planta major: Sideritis 2. Dioscoridis, Cæs.

In Matthioli figura folia inferiora cum Tanacetum referant, aliqui Tanacetum inodorum esse suspicantur: at Rutam caninam ipsum exprimere voluisse non dubitamus, cum à Nobiliss. Cortuso Sideritidis 3. nomine, Rutam hanc acceperimus, qui eam Matthiolo communicaverat.

STACHYS.

Στάχυς frutex est Marrubio similis, sed longior, folijs subhirsutis, duris, odoratis, candidis, Dioscoridi lib.3. cap.120. At Plinio lib.24. cap.15. Stachys porri similitudinem habet, longioribus & pluribus folijs, odoris jucundi, coloris in luteum inclinati. Stachys id est spica.

I. Stachys major Germanica.
Marrubium agreste, vel 3. Trag.
Stachys, Matth. ed. prim.Fuch.Dod.gal.Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lac. Lon.Ad.Cast Lugd. Tab. Ger. Dioscoridis, Lob.
Sphacelus alijs Stachys, Guil.
Stachys Germanica, Gesn.ap.minor, Cam.
Pseudostachys, Matth.Lugd.
Salvia sylvestris, Cæs.
Marrubium montanum alterum, Thal.
Sideritis, Heraclea, Col.

Floribus est purpurascentibus, rarius albis.

II. Stachys Cretica: pro Pseudostachyde 1. in Prodromo describitur.

III. Pseudostachys alpina.
Marrubium montanum 1.Thal.
Alpenkraut/ fortè Sphacelus Theophrasti, Lon.
Salvia sylv. nigrior, Cæs.
Salvia alpina, Tab.Ger.

Hujus altera species gravi odore carens: utraque sub Pseudostachyde 2. in Prodromo descripta.

IV. Stachys minor Italica.
Stachys, Matth. Dod.Lugd.Taber.Ger.minor, Cam.
Stachys floribus gratioris odoris, Gesn. ap.
Stachys spuria Flandrorum, Ad.Lob.ob.
Stachys lychnitis, Eid.ico.
Salvia sylvestris 3. Cæs.

V. Stachys Lusitanica, Lob.Lugd.

VI. Stachys spinosa Cretica.
Stachys spinosa & Gaiderthymo, id est, Asininum Thymum, Clus.ap.1.
Gaiderothymum Creticum, Hon.Belli ep.5.ad Clus.Ponæ Ital.

VII. Stachys palustris fœtida.
Stachys palustris Gesneri, Cam.
Betonica fœtida, Gesn.col.
an Herbæ Judaicæ cognata, Eid.
Sideritis 1.gravis odoris, Thal.
Clymenon minus, Lugd.
Tertiola, quod tertianas sanet, Cæs.
Marrubium aquaticum acutum, Ger.
Lysimachia galericulata adulterina, Eyst.

SECTIO SEXTA.

SALVIA; HORMINUM; VERBASCUM; BLATTARIA; ÆTHIOPIS; VERBASCULUM SIVE PRIMULA VERIS; Sanicula Alpina vel Auricula Ursi; Pinguicula; Digitalis; Ephemeron.

SALVIA.

Salvia, quod ad multa, præsertim ad fœcunditatem, salutaris sit: cum steriles, hujus usu frequenti gravidæ reddantur: quare Agrippa sacram herbam vocavit, Aëtio auctore. Ἐλελίσφακον *Dioscoridi l.3.c.40. (quasi in tabem redacta, cum herba ipsa semper retorrida & exucca videatur: id enim* σφακὸς *&* σφάκελος *significat: folia enim attritis vestibus comparantur) &* ἐλαφόβοσκον *&* σφαγνὸν *dicitur. Plinius l.22.c.25. Lenti sylvestri annumerat, putans Elelisphacon à Lente dictum, ab alijs Phacon. Est, inquit, & sylvestris Elelisphacos à Græcis dicta, ab alijs Phacos: Est ea sativa lente levior & folio minore atque sicciore & odoratiore (quibus Sphacelum Theophrasti innuit.) Est & alterum genus ejus sylvestris, odore gravi: hæc mitior: folia habet Cotonei mali effigie, sed minora & candida) hæc est apud Dioscoridem historia Salviæ, quam cum Phaco & Aphaca confundit) subjungit: nostri, qui nunc sunt herbarij, Elelisphacon Græcè, Latinè Salviam vocant, mentæ similem, canam, odoratam (majorem haud dubiè intelligit.) At l.26.c.6. Salviæ meminit: an verò de hac, vel Stachy, vel Sphacelo Theophrasti, vel Hormino vulgari, vel Aethiopide loquatur, ambigitur.*

Genera: Dioscorides unius meminit: quæ major vulgaris est: at Theoph.6.hist.1. Salviæ plura sunt genera: subjungens Sphacelum & Salviam inter se distare, quasi alterum urbanum alterum sylvestre genus dixerit.

I. Salvia major, an Sphacelus Theophrasti?
Salvia latifolia, Brunf.desc. Trag. Ges.hor. Lon. Clus.hist. Cam.
Salvia major, Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Salvia hortulana, Eric. Cord.
Salvia, Ang. Cord. in Diosc. domestica, Cæs.
Salvia major scabrior Dioscoridis, Ad. Lob.
Salvia major latifolia flore cæruleo, Eyst.

Varietas in folijs & floribus: folijs est viridibus, ijsque crispis & non crispis, purpurascentibus, versicoloribus: sic vel totis, vel partim albidis: floribus communiter cæruleis, rarius candidis.

II. Salvia nigra.
Salvia major alba, Dod.

Foliorum pediculi, ac nervi, & recens enata folia atrorubent.

III. Salvia minor aurita & non aurita.
Salvia nobilis, Brunf. Gesn. hort.
Salvia angustifolia & minor, Trag.
Salvia minor, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Dios. Lac. Tur. Lob. Cæs. Tab. Ger. pinnata, Ad.
Salvia acuta, Lon. (Eyst.
Salvia angustifolia, Clus.hist.
Salvia tenuifolia auriculata, Cam.
Sphacelus verus Theophrasti, Lugd.

Variat folijs auritis, vel pinnatis, & non auritis: folijs aliquando Lavandulæ concoloribus, sed latioribus, & gravioris odoris: rarius luteolis: flore cæruleo, rarius albo.

IV. Salvia minor altera: hæc odore & sapore est Absinthij, floreque rubente: quam primum Basileæ in horto Pharmacopæi Johannis Heitzmanni: dein in horto Montebelgardiaco, legitimus.

V. Salvia folio tenuiore.
Salvia Hispanica odoratissima, Cam.
Salvia Indica, Tab. Ger.
Salvia Hispanica flore albo, Eyst.

VI. Salvia latifolia serrata: quæ 1. est in Prodromo.

VII. Salvia angustifolia serrata.
Salvia Cretica angustifolia, Clus.hist.

VIII. Salvia angustifolia lanuginosa: quæ 3. in Prodromo.

IX. Salvia baccifera.
Salvia fructum instar gallæ ferens, Matth.
Salvia Græca, quæ hodie φλασκομηλία, Ang.
Salvia Cretica, Dod. Tab.
Salvia coccifera sive baccata Cretensis, Ad.
Salvia Cretica baccifera, Lob. ico. Lugd. Cam. ep. Matth.

Hujus folia aliquando aurita, nonnunquam

appendicibus carentia: ſubinde quædam cauliculorum pars inter genicula in craſsitudinem extuberant ut gallarum (ſunt excreſcentiæ quædam) magnitudinem & ſimilitudinem, ſeu baccarum & pomorum orbiculatorum, in Creta aſſequantur. At in regionibus frigidis nulla profert: hinc duæ figuræ apud Cluſ.hiſt. Salvia Cretica pomifera, & non pomifera.

X. Salvia folio ſubrotundo: quæ 2. in Prodromo.

HORMINUM.

Ὅρμινον herba eſt folijs Marrubio ſimilis, caule quadrangulo, &c. Dioſcoridi l.3. c.145. dictum videtur ἀπὸ τοῦ ὁρμᾶν, quod πρὸς τὴν συνουσίαν παρορμᾶν, ad Venerem ſtimulet, ut Dioſcorides loquitur. Theophraſtus Hormini (Gaza Geminalem vertit) inter fruges meminit 8. hiſt.1. & 7. Galeno 8. ſimpl. φόρβιον: Aegineta ὅρμινον & φόρμινον dicitur. Plinius l.18. c.7. Horminum à Græcis dictum, Cumino ſimile ſcribit.

Genera duo Dioſcoridi: ſativum & ſylveſtre: in ſylveſtri ſemen rotundum ac fuſcum, in altero nigrum & oblongum reperitur. Et Plinio l.22. c.25. Horminum Cumino ſimile, &c. duorum generum, alteri ſemen nigrius & oblongum, alteri candidius & rotundius: qui vires à Dioſcoride prius propoſitas ſubjungit.

I. Horminum ſativum.
Horminum, Matth. Ang. Lac. Dod. Adv. Lob. Cæſalp. Lugd. Taber. Caſt. ſativum, Dod. gal. Cæſalp. Cam.
Orminum verum, Geſn.hort.minus, Lon.
Horminum ſylv.folijs purpureis, Ger.

II. Horminum Syriacum: & Eyſt. in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo deſcriptum.
Biſermas, Cam. Aman quibuſdam.

III. Horminum Sclarea dictum.
Gallitricum ſativum, Trag.
Gallitricum, Dod. gal. Lugd. Cam. Ger.
Sclarea, Matth. Caſt. Cam. Tab. vulgo & Centrum galli, Guil. pap.
Sclarea hortenſis, Geſn.ap.
Sclarea Æthiopis, Ang.
Orminum ſativum, Fuch. Tur. Cord. in Dioſc.
Horminum & Orminum minus, Geſn.hort.
Scarlea, Ad. Lob.
Sideritis Heraclea, Frac. cui & Alyſſon Galeni.
Scordium alterum Plinij, Dalech. in Plin.
Orvala, Dod. Caſt.
Horminum ſylv.1. Cluſ.hiſt.
Horminum hortenſe, Eyſt.
Matriſalvia major, Col.

Quibuſdam ſcopa regia Plinij, inter Siderites lib.25. cap.5. & Tuſsilago altera, quæ quibuſdam Salvia, Plinij lib.26. cap.6. cum qua in multis convenit: alijs Phorbion Galeni: alijs Baccharis Dioſcoridis l.3. cap.51. alijs Scordium alterum Plinij l.25. cap.6. quibuſdam Alectorolophos Plinij lib. 27. cap. 5. in cujus deſcriptione ſeminis forma & uſus, cum Sclareæ ſemine convenit: alijs Horminum ſativum Dioſcoridis.

IV. Horminum luteum glutinoſum.
Orvala 3. Dod.
Colus Jovis, Ad. Lob. Cluſ. pan. Lug. Cam. Eyſt.
Melinum, Cæſ.
Galeopſis lutea Dalechampij, Lugd.
Horminum ſylv. 2. Cluſ.hiſt.
Camphorata quibuſdam, quia ſummitas Camphoram redoleat: Sphacelus alijs, quod ejus ſuccus in ulceribus malignis valeat. Stachys Plin. quibuſdam.

V. Horminum ſyl. latifolium verticillatum.
Horminum ſylv. 1. vel ſylv. latifolium alterum, Cluſ. pan.
Horminum ſylv. 3. Eid. hiſt.

VI. Horminum pratenſe folijs ſerratis.
Salvia agreſtis, Brunf. flore purpureo, Eyſt.
Salvia ſylv. vera, Trag. ſylv. Geſn. hort.
Horminum ſylv. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Dioſc. Geſn. hort. Lon. Ad. Lob. Lugd. Camer. majus, Thal.
Horminum ſylv. 2. vel ſylv. 4. flore violaceo, Cluſ. pan.
Hormini quarti ſpecies 1. Eid. hiſt.
Orvalæ ſylv. ſpecies 4. Dod.
Sideritidis Heracleæ ſpecies, Fracaſt.
Gallitricum vulgo, Cæſ.
Sclarea ſylv. Tab.
Colus Jovis, Ger. ico. Eyſt.
Quibuſdam Verbenacæ rectæ genus: alijs Alectorolophos Plinij.

Hujus differentiæ plures, florum colore non nihil differentes: ut flore cæruleo, violaceo, rubicundo: Sic Camerarius abſque ullo flore per æſtatem, ſed hyeme cæruleo, lupuli odore, obſervavit.

VII. Horminum pratenſe niveum folijs incanis.

Hor-

Horminum ſyl. quartum niveo flore, Cluſ. pan.
Hormini ſylv. quarti altera ſpecies, Cluſ. hiſt.
Horminum ſylv. Ger.
Sclarea ſylv. flore albo, Tab.
Salvia agreſtis flore albo, Eyſt.

VIII. Horminum ſylv. majus folijs profundius inciſis.
Hormini ſyl. 4. altera ſpecies, vel dilutiore flore, Cluſ. pan. ſyl. 4. ſpecies 3. Eid. hiſt.

Pars externa non purpuraſcit, ſed vireſcit: folia inferiora quaſi laciniata: flos dilutioris coloris, aliquando quaſi cinereus. Hoc etiam flore eſt minore & rubro, quod
Hormini ſylv. quarti ſpecies 4. Cluſ. hiſt.

IX. Horminum ſylv. Lavandulæ flore.
Hormini ſylv. ſecundi ſpecies 5. Cluſ. pan. 4. ſpecies 5. Eid. hiſt.
Sclarea Hiſpanica, Tab.
Gallitricum alterum, Ger.

X. Horminum ſylv. ſalvifolium majus, vel maculatum.
Horminum ſylv. Matth. Cæſ. Caſt. Lugd.
Verbaſcum ſalvifolium, Lob. ico.
Verbaſcum nigrũ ſalvifolium, Ad. Lob. ob. Lug.
Orvala altera, Dod.
Hormini ſylv. tertij altera ſpecies, Cluſ. pan.
Hormini ſylv. quinti altera ſpecies, Eid. hiſt.

XI. Horminum ſylv. ſalvifolium minus.
Horminum ſylv. 3. vel Horminum ſylv. 5. ſalvifolio, Cluſ. pan.
Hormini ſylv. quinti ſpecies prior, Eid. hiſt.

Flos ex cæruleo purpuraſcens & quaſi violaceus, interdum colore dilutiore, nonnunquam quaſi cineraceo.

XII. Horminum minus ſupinum.
Horminum ſylv. ſextum ſive minus ſupinum Creticum, Cluſ. hiſt.

XIII. Horminum anguſtifolium laciniatum: quod 2. eſt in Prodromo.

Folia inferiora aliquando in profundas lacinias dividuntur: aliquando Scolopendriæ folia referunt.

XIV. Horminum minus album Betonicæ facie: quod 3. in Prodromo.

XV. Horminum tenuifolium anguſtis folijs Erythrodani ſylveſtris longiorib⁹, Thal. quid?

VERBASCUM.

Verbaſcum φλόμ⊗ Dioſcoridi lib. 4. cap. 104. à φλέγω uro, quaſi φλόγ⊗ flamma, quia hujus pro elychnijs uſus eſt.

Genera ſumma duo Dioſcoridi: album & nigrum: in albi genere mas & fœmina: mas folijs albis, oblongis, anguſtis: fœminæ folia braßicæ latiora, candida, flores candidi aut ex luteo palleſcentes. Nigrum folijs eſt albo latioribus & nigrioribus. Eſt ſylveſtre folijs Salviæ, flore verticillato luteo. Sunt & Phlomides duæ hirſutæ, humiles, rotundis folijs. Tertia præter has eſt quæ Lychnitis & Thryallis, folijs craßis ad lucernarum elychnia aptis. Et Plinio lib. 25. cap. 10. Verbaſcum Græci Phlomon, genera habet prima duo: album in quo mas: alterum nigrum, in quo fœmina, tertium, non niſi in ſylvis reperitur, ſunt folia braßicæ latiora piloſa, &c. Silveſtri folia Eleliſphaci alba, ramis lignoſis. Sunt & Phlomides duæ hirſutæ, rotundis folijs humiles. Tertia Lychnites vocatur, ab alijs Thryallis, folijs ad lucernarum lumina aptis.

I. Verbaſcum mas latifolium luteum.
Verbaſcum 1. Matth. Cord. in Dioſ. Lugd. Cæſ.
Verbaſcum mas, Ang. Ad. Caſt. Tab. (Thal.
Verbaſcum candid. mas, Lac. Lon. album mas,
Verbaſcum latius, Dod. latifolium mas, Eyſt.
Verbaſcum mas & Candela regia, Lob.
Verbaſcum aut Phlomos vulgaris mas, Lob.
Thapſus barbatus, Ger.

II. Verbaſcum mas anguſtioribus folijs floribus pallidis.
Verbaſcum ſecundum, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
Verbaſcum ſylv. majus, Lon.

III. Verbaſcum fœmina flore luteo magno.
Verbaſcum ſive candela regia, Trag.
Verbaſcum nigrum, Fuch. Lon.
Verbaſcum album fœmina luteo flore, Dod. gal. Lugdun.
Vebaſcum album mas, Ang.
Varbaſcum maximum albũ fœmina flore ſubpallido, Lob. ico.
Verbaſcum alterum flore aureo, Cæſ.
Verbaſcum luteum, Tab.
Verbaſcum lychnite minus, Ger.

IV. Verbaſcum fœmina flore albo.
Verbaſcum ſylveſtre, Trag.
Verbaſcum candidum mas, Fuch. Dod. gal. Tur. Geſ. hort.
Verbaſcum tertium flore candido, Cæſ.

Verba-

Verbascum album fœmina, Ang. Lon.
Verbascum angustius, Dod.
Verbascum flore albo, Tab.
Thapsus barbatus maximus odoratus Septentrionalium, Ad. fœmina flore albo, Lob. ico.
Thapsus barbatus flore albo, Ger.

Varietas in folijs observatur, quam notarunt nomine
Verbasci albi secundi, Tab.
Verbasci albi, Ger.

V. Verbascum Lychnitis flore albo parvo.
Verbascum primum, Brunf.
Verbascum lychnite, Matth. Lac. Tab. Ger.
Verbascum candidum fœmina, Fuch. Gesf. hor.
Verbasc. album fœmina, albo flor. Dod. gal. Lug.
Verbascum fœmina, Ad. Lob. obs. Lugd.
Verbascum quartum, Cæs. Eyst.
Phlomos mas alter, Lob. ico.
Phlomos lychnitis, Lugd.
Verbasci tertia altera species, Cast.

VI. Verbascum nigrum folio papaveris corniculati: & Cam.
Verbascum aliud, Matth.
Verbascum laciniatum, Lugd.
Verbascum sylv. tertium, Dod.
Verbascum syl. Salvifolium, fruticosum, lignosum, Ad. ubi legendum Verbascum purpureum Erucæfolium.
Verbascū syl. Salviflorum laciniatum, Lob. ob.
Verbascum Intubaceum, Tab.

VII. Verbascum nigrum flore ex luteo purpurascente.
Verbasc. nigrum, Trag. Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Verbascum tertium, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Verbasc. syl. Fuch. Tur. Ges. hor. syl. minus, Lon.
Verbascum nigrum Salvifolium purpureo flore, Ad. Lob.
Verbascum nigrum latifolium, Thal.
Blattaria Plinij, seu Verbascum nigrum, Eyst.

Flore variat: alterius ex citrino purpurascit: alteri⁹ ex flavo candid⁹: alibi flore prorsus cādido.

VIII. Verbascum folijs subrotundis flore Blattariæ; in Phytopinace & Prodromo describitur.

IX. Verbascum humile Creticum laciniatum.
Arcturus Creticus, Belli ep. 1. ad Clus. Ponæ.
Verbascum Brassicæ folio, Col.
Verbascum fruticosum auriculatum, Ponæ Ital.

Variat: nam illud folijs est latiorib. capitulis rotundis: est & alterum, longiorib. & angustioribus folijs, capitulis oblongiusculis, & hoc est Arcturi secunda species, Ponæ Ital.

Verbascum Salvifolium.

I. Verbascum latis Salviæ folijs.
Verbascum syl. Matth. Ang. Lac. Ges. hor. Lugd. Clus. hisp. & hist. Cast.
Verbascum sylv. alterum, Dod.
Verbascum syl. Salvifolium fruticosum lignosum, Ad.
Verbascum salvifol. fruticosum, luteo flor. Lob.
Verbascum sylv. folijs Salviæ, Cam.
Verbascum quartum, Lob. ico. 7. Cæs.

II. Verbascum angustis Salviæ folijs.
Verbascum sylv. Dod. Ges. hort. Lugd. Cæs.
Verbascum sylv. Salvitenuifolium Narbonensium, Ad.
Verbascum sylv. folijs Salviæ tenuifoliæ, Lob. Phlomis lychnitis, Clus. hisp. & hist. Lugd. duplici figurâ.
Salvia sylv. Monspeliensium, Ges. hor.

Hæc Angarathi aliquibus dicitur.

III. Verbascum acuto salviæ folio.
Phlomos lychnitis altera Syriaca, Lob.
Verbascum syl. folio Salviæ tenuifoliæ, Lugd.

IV. Verbascum subrotundo Salviæ folio.
Verbascum syl. Salvifoliū exoticum, Lob. Lug.

Hoc Verbasci cistioidis nomine ex horto clarissimi Contareni habemus.

BLATTARIA.

Blattariam Plinius l. 25. c. 9. sic expressit: Est similis Verbasco herba, quæ sæpe fallit pro ea capta, folijs minus candidis, cauliculis pluribus, flore luteo. Hæc abjecta blattas in se contrahit, ideoq; Romæ Blattariam vocant, hæc ille. Hoc Dioscorides l. 4. c. 104. Verbasco sylvestri cui flos est aureus tribuit.

I. Blattaria lutea folio longo laciniato.
Blattaria, Trag. Matt. Ang. Fuch. Dod. Ges. h. (& Verbasci nigri species) Lon. Lug. Cast. Tab. Ger.
Chrysogonom, an potius Blattaria Plinij, Ad.
Blattaria, Lob. Plinij, Eid. ico.
Blattaria flore luteo, Eyst.
Verbascum leptophyllum, Cord. hist.
Verbascum nonum, Cæs.

Duplex est: altera quatuor cubitorum, tria, quatuor, quinq; & plura vascula conjuncta habens: altera humilior, singula vascula proferens, folijs multò viridioribus.

II. Blat-

II. Blattaria alba.
Blattaria flore albo, Lob. ico. Cam. Eyſt.
an Verbaſcum quintum, Cæſ.
Ad Verbaſcum lychnitis referri poteſt. Variat flore parvo, eoq; albo vel viridi, vel viridi purpuraſcente & magno flore, quare hæc
Blattaria altera: illa verò
Blattaria flore viridi.
Blattaria flore ex viridi purpuraſcente dicitur, Lobel. icon.

III. Blattaria magno flore: & Lob. ico.
IV. Blattaria purpurea.
Blattaria flore purpureo, Geſ. hor. Lob. ico. Lug. Cam. Ger.
Blattaria phœnicea, Tab.
an Verbaſcum octavum, Cæſ.
Folijs eſt nigrioribus non laciniatis, parumque ſerratis: flos modo dilutè rubet, obſoleto colore purpuraſcit: quandoq; nigræ violæ colore eleganti nitet,

ÆTHIOPIS.

Αἰθιοπὶς Dioſcoridi lib. 4. cap. 105. folia Verbaſco ſimilia, per quam hirſuta habet, &c. Et Plinio lib. 27. cap. 4. Aethiopis folia habet Phlomo ſimilia, magna, multa & hirſuta, &c. à loco natali forte nomen habet, qua Plinio l. c. ex Aethiopia eximia venit: hac, inquit lib. 26. cap. 4. clauſa omnia tactu aperiri. At lib. 24. cap. 17. Aethiopida in Meroë naſcitur, ob id Meroidum appellarunt folio Lactucæ, &c. hic ſanè aliam quàm Dioſcorides intelligit.

I. Æthiopis folijs ſinuoſis.
Æthiopis, Matth Ang. Lac. Dod. Geſ. hor. Lon. Cæſ. Lugd. Caſt. Tab. Ger. Eyſt.
Æthiopis ſive Phlomitis, Ad. Lob.
An potius Verbaſcum lychnites Dioſcoridis: cùm hujus Æthiopidis vaſcula, non ſolùm bina ſemina nec ervi magnitudine contineant, nec radicem viſcidam habeat, neque in exſiccata cornu durities ſentiatur, quæ à Dioſcoride ſuæ tribuuntur.
II. Æthiopis folijs in profundas lacinias diviſis: quæ in Prodromo deſcribitur.

VERBASCULUM SEU PRIMULA VERIS.

Primulæ veris, quod primo Vere floreant, Dioſcoridis lib. 4. cap. 104. φλομίδες & Plinij lib. 25. cap. 10. Phlomides cenſentur. Alijs verò Plinij lib. 25. cap. 4. & lib. 26. cap. 11. Dodecatheon, cui ſunt folia ſeptem, Lactucis ſimilima, à lutea radice exeuntia. Verum apud Plinium lib. 25. cap. 10. alterum genus Aliſmatis in ſylvis, nigrius, majoribus folijs, videtur.

Verbaſculum flore ſimplici.
I. Verbaſculum pratenſe odoratum.
Herba Paralyſis, Brunf. Caſt. deſc.
Herba Paralyſis vulgaris, Trag. altera, Cæſ.
Dodecantheon, Ang.
Primula veris, Matth. Lugd. Taber. hortenſis, Thalio.
Primula veris major fl. luteis odoratis, Dod.
Primula pratenſis, odora lutea, Ad. Ger.
Primula veris flore luteo, Eyſt.
Primula pratenſis, Lob.
Primula veris flavo flore elatior, Cluſ. hiſt.
Verbaſculum odoratum, Fuch. Dod. gal.
Arthritica, Geſ. hor. ſimplex luteo flore, Cam.
Aliſma pratorum, Col.
II. Verbaſculum pratenſe vel ſylvaticum inodorum.
Herba Paralyſis alba, Brunf. ſylv. Trag.
Primula veris altera, Matth. Lugd.
Verbaſculum non odoratum, Fuch.
Verbaſculum album, Dod. gal.
Primula veris maj. (fl. albidis inodor.) Dod. Ger
Primula pratenſis pallida, Ad.
Primula pratenſis inodora luteopallida, Lob.
Primula veris, Paralyſis ſylv. Thal.
Primula ſylv. tertia, Tab.
Primula veris pallido flore elatior, Cluſ. hiſt.
III. Verbaſculum ſylv. majus ſingulari flore.
Verbaſculum minus, Dod. gal.
Primula veris minor, Eid. Lugd. Ger.
Primula ſylvarum, Ad Lob. Lugd.
Arthriticæ ſpecies flore ſingulari, Geſ. hor.
Herba Paralyſis, Cæſ.
Primula veris pallido flore humilis, Cluſ. hiſt.
Aliſma ſylvarum, Col.
Primula ſylv. ſecunda, Tab.
Primula veris ſylv. flore pallido, Eyſt.
Arthritica caule exiguo vel nullo, Cam.
Flore eſt pallido, reperitur etiam niveo, quæ Sylvarum primula alba, Ad.
IV. Primula veris montana incana lutea.
Paralytica rotundifolia montana, Col.

Verbasculum flore multiplici.

I. Verbasculum hortense multiplex.
Arthriticæ genus dasypodium, sive densifolium, Gesn. hort.
Arthritica pleno flore, Cam.
Primula hortensis Anglica flore pleno, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Primulæ veris flos multiplex, Dod. multiflora, Tab.
Primula veris Anglicana flore pleno, Eyst.

II. Verbasculum sylv. magno plenoq; flore.
Primula veris sylvarum flore pleno specioso, Ad. Lob. ico. Eyst.
Primula veris sylvarum flore multiplici, Lugd.
Primula veris multiflora sylv. Tab. veris flore pleno, Ger.

III. Verbasculum syl. minus singulari flore.
Primula sylvarum flore obscurè virentibus fimbriatis, Ad. Lob. Lugd.
Primulæ veris minoris altera species, Dod.
Primula sylv. flore viridi, Tab. Ger.

IV. Verbasculum proliferum.
Primula veris flore gemino altero alteri innato, Lob. Lugd.
Primula veris prolifera, Tab.
Primula veris flore geminato, Ger. Eyst.

Verbasculum alpinum.

I. Verbasculum umbellatum alpinum minus.
Majele, Cord. obs.
Lerchenblümlein/ Gesnero, monente, Cam.
Verbasculus alpinus sive cæruleus, Lugd.
Sanicula alpina minor sive media, Lob. Lugd.
Primula veris flore rubro, Clus. pan. & hist. Ger.
Arthritica flore purpureo, Cam.
Primula alpina media, Tab.
Primula veris angustifolia rubra & alba, Eyst.

Flore est subcæruleo, aut carnei coloris, aut dilutiore purpurâ nitente, interdum saturatius rubente: raro candido & exalbido, omnes tamen circa umbelicum luteoli sunt.

II. Verbasculum alpinum umbellatum majus.
Käyserlin/ Simlero de alpibus.
Paralitica alpina, Sanicula angustifolia major, Lob. Lugd.
Primula veris albo flore, Clus. pan. & hist. Ger.
Primula alpina angustifolia, Tab.

Variat floris colore: est albo: rubro: rubore & candore confuso.

SANICULA ALPINA VEL AURICULA URSI.

Sanicula à sanandis vulneribus: Auricula Ursi à forma foliorum dicitur: an Ἄλισμα sive Δαμασώνιον folijs Plantaginis sed angustioribus, & in terram convexis, &c. Dioscoridis l. 3. c. 169. Et Plinij l. 25. c. 10. Alisma sive Damasonion folijs Plantaginis, sed angustioribus, magisq; laciniosis, convexisq; in terram, &c.

Sanicula alpina folijs serratis.

I. Sanicula alpina lutea.
Sanicula sive Auricula Ursi, Matth.
Arthriticæ genus alpinum, & Sanicula alpina, Gesn. hort.
Lunaria arthritica, Eid. de lun. & fracto.
Auricula ursi, Dod. Cast.
Auricula ursi prima vel luteo flore, Clus. pan. & hist. Ger.
Paralytica alpina, Sanicula sive auricula ursi, Lob. flore luteo, Ad.
Auricula ursi seu lupi, Cæs.
Primula veris pachyphyllos, Lugd.
Auricula ursi floribus luteis, Cam. Tab. Eyst.
Alisma sive Damasonium Dioscoridis, Col.

Variat folijs & floribus: folijs lævibus & viridibus, interdum incanis vel canescentib. densioribus, tenuioribus: majorib. & minoribus: floribus pallidis, luteis, aureis, rarissime candidis vel cæruleis, ijsq; modò majorib. modò minoribus, modò denis, vicenis, tricenis, hinc
Auricula ursi floribus pallidis & candidis.
Auricula ursi floribus luteis.
Auricula ursi floribus aureis & cæruleis, Tab.

II. Sanicula alpina purpurea.
Britannica, Ang.
Arthriticæ species flore purpureo, Ges. hor.
Paralytica alpina, Sanicula flore purpureo, Ad.
Auricula ursi, Castor. icon. flore purpureo, Lobel. icon.
Auricula ursi suaverubens, Ger.
Auricula ursi 2. Clus. pan. & hist.
Primula alpina latifolia, Tab.
Sanicula alpina rubra, Eid.

Flore est purpurascente, rubescente sanguinis modo, & atro colore.

III. Sanicula alpina folijs rotundis.
Auricula ursi quinta, Clus. hist.

Hæc etiam minoribus folijs reperitur, quæ Auriculæ ursi quintæ similis, Clus. ap. alt. auct.

IV. Sanicula alpina flore variegato.
Auricula ursi tertia, Clus. pan. & hist.

Auri-

Auricula ursi floribus guttatis, Tab.
Floribus est rubris, albis maculis aspersis.
V. Sanicula alpina angustifolia.
Auricula ursi 5. Clus. pan. 7. in histor. at 8. in cur. post.
Auricula ursi 8. Tab. flore purpureo, Ger. Eyst.
Flores dilutè rubent: huic similis brevioribus tamen folijs, cujus Clus. in cur. post. meminit.
VI. Sanicula alpina folijs quasi farinâ aspersis.
Auricula ursi 7. Clus. cur. post.
Flores exalbidi carneo colore perfusi.
VII. Sanicula alpina minima carnea.
Arthritica cæruleis flosculis, Gesn. hort.
Sanicula alpina minima, Lob. Lugd. Tab.
Auricula ursi 6. Clus. pan. 8. Eid. hist. 10. cur. post.
Auricula minima, Ger.
VIII. Sanicula alpina minima nivea.
Auricula ursi minima flore niveo, Clus. pan. & hist. Tab. Ger.
an Auricula ursi flore albo, Eyst.
Folia pallescunt & flos omnino niveus, cum illius viridia folia & flos dilutè rubens sive carneus.
IX. Sanicula alpina folijs borraginis villosa.
Auricula ursi Myconi, Lugd.
Auricula ursi ex Pyrenæis, Clus. hist. ap. alt. auct.
Auricula ursi 9. Eid. cur. post.

Sanicula folijs non serratis.

I. Sanicula alpina rubescens, folio non serrato.
Auricula ursi 4. Clus. pan. & hist. 7. Tab.
Auricula ursi rubescens, Ger.
II. Sanicula alpina alba folijs non crenatis.
Auricula ursi 6. Clus. hist.
Similis flore pallido, quæ
Auricula ursi pallido flore, Clus. cur. post.
III. Sanicula alpina minima pilosa: quæ pro 2. in Prodromo descripta.

Sanicula rotundifolia.

I. Sanicula montana latifolia laciniata.
Cortusa, Matth. Cast. Lugd. Cam.
Caryophyllata Veronensium fl. Saniculæ ursinæ, Ad. Lob.
Sanicula montana, Clus. hist. altera, Eid. pan.
Sanicula alpina, Tab. Ger.
Duplex figura apud Clusium, Tab. & Ger.
1. Sanicula montana, Clus. hist.
Sanicula alpina Clusij, Tab. Ger.
2. Cortusa Matthioli, Clus. hist. & cur. post.
Saniculæ alpinæ icon verior, Tab.
Cortusæ rarior icon, Ger.
In figura Saniculæ Clusij malè aversa parte puncta aspersa sunt.
Flore est eleganter rubro, & ad purpureum tendente: habetur & violaceis, rariùs albis floribus.
II. Sanicula montana rotundifolia major.
Sanicula alpina alia, Gesn. hort.
Caryophyllata, sive Geum alpinum recentiorum folio hederaceo, Ad. Lob. ico. Lugd.
Sanicula montana 1. Clus. pan. altera, Eid. hist. Eystett.
Sanicula alpina, Cam. ep. guttata, Eid. hort.
Cotyledon 3 Dalechampij. Lugd.
III. Sanicula montana rotundifolia minor.
Sanicula montana minor, Clus. pan.
Saniculæ montanæ alterius species 2. Eid. hist.
IV. Sanicula montana longifolia serrata.
V. Sanicula montana flore calcari donato.
Pinguicula (vel Liparis) Gess. h. Cl. pan. & hist.
Cucullata, quibusdam Criâs Apuleij. Lugd.
Pinguicula vel ἰόνυγον, Viola humida aut palustris: Dodecatheon Plinij, Gesnero, Cam.
Variat floris colore, qui albus, purpureus & cæruleus.

DIGITALIS.

Digitalis, quod flores digitale referant, nomen habet. Sunt qui ad Verbascum, alij ad Alismatis genus alterum Plinij referant. At Doctiss. Fabius Columna, Ephemerum Dioscoridis lib. 4. cap. 85. censet.

Digitalis folio Verbasci.

I. Digitalis purpurea folio aspero.
Campanula sylv. Trag.
Digitalis rubra, Dod. gal. purpurea, Fuch. Ang. Gesn. hort. & ap. Lon. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Aralda Bononiensibus, Gesn. hort.
Verbascum digitale, Costæo.
Virga regia major flore purpureo, Cæs.
Ephemeri alia species major, Col.
Flos purpureus, nigris punctulis insignitus, ruber, incarnatus, sive ex purpureo candidus, intus punctatus: aliquando flores in rotundam spicam in gyrum coli effigie in summo dispositi rufescunt ex luteo, intus guttis purpureis asperis, hinc

Digitalis flore rubro, & flore incarnato, Eyst.

II. Digitalis alba folio aspero.
Digitalis 2. Dod. alba, Lob. Lugd. Eyst.
Virga regia major flore pallido, Cæs.
Ephemeri altera species major candida, Col.

Flos nivei candoris, intus nigris punctis intercursantibus.

Digitalis folio virescente.

I. Digitalis lutea magno flore.
Campanula sylv. flore luteo, Trag.
Digitalis lutea, Fuch. Anguil. Lon. Thal. Lugd. Cam. Tab. Ger. flore luteo, Eyst.
Digitalis minor, Gesn. hor. flore minore, Eid. col.
Digitalis lutea flore amplo, Ponæ.
Digitalis 3. Dod.
Calathiana viola Plinij, Dalech. in Plin.
Ephemeron Dioscoridis, Col.

Flore est luteo pallido, rarissimè albo: & intus vario.

II. Digitalis major lutea vel pallida, parvo flore.
Digitalis major, Gesn. hor. 4. Dod.
Digitalis flore minore albidiore, Gesn. col.
Digitalis lutea, Ad. parva, Lob. ico. sub ramo minore exprimitur.
Virga regia: Alisma & Damasonium Dioscoridis, & Fistula pastoris Avicennæ, Cæs.

III. Digitalis minor luteo parvo flore: in Prodromo descripta.

IV. Digitalis angustifolia lutea.
Digitalis lutea parva, Lob. ico.

V. Digitalis angustifolia flore ferrugineo.
Digitalis gilvo flore, alias ferrugineo, Lob.

EPHEMERON.

Cum doctissimus Fabius Columna, Digitalem censeat esse Ephemeron Dioscoridis, pauca aspergamus. Ἐφήμερον sive Ἶρις ἀγρία caulem & folia lilij habet sed hæc tenuiora: flores candidos, amaros, semen molle, radicem unam digitali craßitudine, longam astringentem, odoratam, &c. Diosc. l. 4. c. 85. Ephemeron folia habet lilij, sed minora, caulem parem, florem cæruleum, semen supervacuum, radicem unam digitali craßitudine, Plinio l. 25. c. 13. Subjiciamus & Matthioli & Lobelij Ephemeron utrumque nobis incognitum.

I. Ephemeron quod aliqui sylvestrem Irin appellant, Matth. Lacunæ. Cast. desc.
Ephemerum non lethale Matthioli, Lug. Tab.
Ephemerum Matthioli, ex spurijs appositis plantis esse videtur, Colum.

II. Ephemerum Matthioli, vel potius Ephemerum spurium, Lob. Dod.

Has duas easdem esse vix credimus: cum illi folia lilij & radix unica digitalis crassitudine tribuatur: huic verò folia & radix Isatidis adscribatur: imò figurarum nulla est similitudo & Lobelij potius Lysimachiam aliquam referat.

CASPARI BAUHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER SEPTIMUS.

SECTIO PRIMA.

LYSIMACHIA; VERONICA; TEUCRIUM; SCORDIUM; CHAMÆDRYS; CHAMÆPYTIS; ALSINE; SPERGULA; ANAGALLIS; ELATINE.

LYSIMACHIA.

Λυσιμάχιον ἢ λύθρον Dioscoridi l. 4. c. 3. caules emittit cubitales fruticosos, folia salignis similia, flos flavus aureúsve, &c. Sic dicta à Rege Lysimacho Agathoclis filio, ejus inventore: folia habet Salicis viridia, florem purpureum (aureum habet vetus) fruticosa, &c. Plinius l. 25. c. 7. addit tantam ei vim esse, ut jumentis discordantibus jugo imposita, asperitatem cohibeat. Unde videtur innuere, παρὰ τὸ τὰς μάχας λύειν dictam esse. Salicaria etiam, à foliorum cum salicis folijs similitudine vocatur. Hujus species est siliquosa, quæ à siliquato fœtu præcoci, qui auctu & incremento florum eruptioni antevertit, quasi proles parente prior, Filius ante patrem vocitatur.

Lysima-

Lysimachia lutea.

I. Lysimachia lutea major: quæ Dioscoridis.
Centaurium majus quibusdam, Hermol. Manard. Ruel.
Lysimachia lutea, Trag. Fuch. Tur. Ang. Adv. Lob. Cæs. Tab. Cam. Ger. Eyst. lutea communis, Clus. hist.
Lysimachia, Matth. Lac. Lugd. 1. Lon.
Lysimachia vera, Cord. in Diosc. falsa, Cast.
Lysimachium verum, Dod. gal. legitimum, Eid.
Lysimachium luteum, Gesn. hort. Thal.
Salicaria, Gesn. hort.

Folijs nunc ternis, nunc quaternis, nunc binis reperitur.

II. Lysimachia lutea minor, folijs nigris punctis notatis.
Lysimachia lutea in alis foliorum florens, Cæs.
Lysimachia lutea altera, Clus. pan. & hist.
Lysimachia flore luteo majore, Cam.
Lysimachia lutea Pannonica major, Eyst.

Folijs est quaternis, etiam ternis.

III. Lysimachia trifolia lutea spicata.
Lysimachia lutea altera ἔξαρβος, Col.

IV. Lysimachia bifolia flore globoso luteo.
Lysimachia lutea altera, Lob. Clus. hist.
Lysimachium aquatile, Dod. belg.

Addit Clusius Lysimachiam luteam 3. sive minorem, quæ à priore solùm radice & caule, quæ melius exprimuntur, differt.

V. Lysimachia lutea corniculata.
Lysimachiæ Virgineæ nomine ipsum semen Patavio missum quod anno 1619. in horto eleganter crevit & ex semine deciduo se facilè hactenus propagavit.

Lysimachia siliquosa.

I. Lysimachia siliquosa hirsuta magno flore.
Lysimachia seu Salicaria altera, Trag.
Lysimachia purpurea, Fuch. (Tur.
Lysimachiæ purpureæ primum genus, Eid. ico.
Lysimachium purpureum 1. Dod. gal. Lugd.
Antoniana major hirsuta, Gesn. hort.
Epilobij 4. species, Gesn. ad Cord.
Lysimachia siliquosa, Ger. 1. Tab.
Lysimachia 2. & 3. fl. purpureo vel rubro, Lon.
Lysimachij majoris purpurei 1. species, Thal.
Onagra campestris hirsuta, Cæs.

Flore est majore violaceo, purpureo.

II. Lysimachia siliquosa hirsuta parvo flore.
Lysimachia siliquosa 2. Tab.

Major est & minor, utraq; in Prod. descripta.

III. Lysimachia siliquosa glabra major.
S. Antonij herba 3. Ges. ad Cord. cui & filius ante patrem. (hist.
Lysimachia siliquosa, Ad. Lob. Cast. major, Cl.
Pseudolysimachium purpureum 1. Dod.
Onagræ genus alterum, Cæs.
Lysimachia siliquosa flore albo, Tab.
Lysimachia campestris, Ger.
Lysimachij majoris purpurei 2. species, Thal.

Flore est parvo pallidè rubente, rarius albo: quibusdam Delphinium Dioscoridis censetur.

IV. Lysimachia siliquosa glabra minor.
Filius ante patrem minor, Gesn. col.
Lysimachiæ siliquosæ varietas, Ad.
Lysimachiæ medium genus, Thal.
Lysimachia minor, & 3. Tab.

Flosculi rubicundiores: alij ex rubicundo pallidiores: alij prorsus candidi.

V. Lysimachia siliquosa glabra angustifolia.
Lysimachiæ mediæ altera species, Thal.
Lysimachia siliquosa minor, & 7. Tab.
Chamænerion, Ger. ico.

VI. Lysimachia Chamænerion dicta latifolia.
Antoniana, sive S. Antonij herba maxima, Ges. hort. ap.
Chamænerion & Epilobion, Gesn. ad Cord. Eyst Thal. cui &
Lysimachia omnium maxima.
Filius ante patrem maximus, Gesn. col.
Onagra, Lugd. Cæs.
Lysimachia vulgo altera, Cam.

Sub Chamædaphne malè in Matth. meo Typographi errore posita, cum ad Onagræ caput p. 816. reponi debuisset, ut ex synonymijs, quilibet tantillũ in plantis versatus, colligere potest. Onagra Dioscoridis l. 4. c. 118. & Oenothera Plinij l. 26. c. 11. & 14. censetur: flore est cæruleo, rarius albo, ut & subsequens. (stifolia.

VII. Lysimachia Chamænerion dicta angu-
Epilobium (id est ἴον ἐπὶ λόβῳ viola super siliquã) sextum, Gesn. ad Cord.
Pseudolysimachium purpureum minus, Dod.
Lysimachiæ siliquosæ varietas altera, Ad.
Chamænerion Gesneri, seu Delphinium buccinum, Diosc. Lob.
Lysimachia siliquosa alia, Lugd. 3. Clus. hist.
Lysimachiæ species in uliginosis, Thal.
Linaria rubra, Lugd.

VIII. Lysimachia Chamænerion dicta alpina: quæ in Prodromo describitur.

Lyſimachia ſpicata.

I. Lyſimachia ſpicata purpurea, fortè Plinij.
Solidaginis Sarracenicæ alia ſpecies, Trag.
Lyſimachia altera, Matth. Lac. Lugd. Caſt. Eyſt.
Lyſimachium purpureum, Geſn. hort. Thal.
Lyſimachium purpureum alterum, Dod gal.
Lyſimachia 3. Tur.
Lyſimachia fortè Pliniana, Ad.
Lyſimachia purpurea, Lob. Cæſ. Cam. Tab.
Lyſimachia flore purpuraſcente, Ang.
Pſeudolyſimachium purpureum alterum, Dod.
Lyſimachia purpurea communis major, Cluſ. hiſtor.
Lyſimachia purpurea ſpicata, Ger.

Folia bina communiter, aliquando terna, rarius quaterna, ſimul caulem ambiunt.

II. Lyſimachia ſpicata cærulea.
Lyſimachium cæruleum, Dod. gal.
Lyſimachij 3. genus, Dod. Geſn. hort.
Pſeudolyſimachium cæruleum, Dod.
Lyſimachia cærulea hortenſis, Ad. Lob. Lugd.
Lyſimachia cæruleo flore, Cluſ. hiſt.
Veronica recta cærulea, Eyſt.

Lyſimachia non ſpicata.

I. Lyſimachia rubra non ſiliquoſa.
Lyſimachia 2. vel minor rubro flore, Cluſ. pan.
Lyſimachia purpurea 2. ſive minor, Eid. hiſt.

II. Lyſimachia linifolia purpurocærulea.
Lyſimachia rubra minima, Cluſ. hiſt.

III. Lyſimachia cærulea galericulata, vel Gratiola cærulea.
Lyſimachia galericulata, Lob. Lugd. Cluſ. hiſt.
Lyſimachia flore cæruleo galericulato, Cam.
Sideritis cærulea, Thal.
Gratia Dei, Cæſ.
Tertianaria, Tab.
Herba Judaica altera, Dod. belg.

Hæc in Anglia flore albo quoque reperitur.

EXOTICA.

I. Poutiou ex Malacca ad febres abigendas: par. 4. Ind. Orient. 8.

II. Sary flos ſeu pollen, quo corpus inungentes contra ventorum vim ſe tutos aſſerunt, l.c.

III. Sodouvaya in Java oblinendo corpori idonea, l.c.

IV. Surahan, vili pretio venditur, l.c.

VERONICA.

Veronica, apud recentiores herba eſt celebratiſſima, Græcis & Latinis ſcriptoribus fortè incognita, quámvis Dodonæus velit eſſe Betonicam Pauli lib. 7. Cæſalpinus verò ad Myoſotidem Dioſcoridis lib. 2. cap. 214. at Columna ad Alyſſon Dioſcoridis lib. 3. cap. 105. referendam cenſet. Germanis Ehrenpreiß & Grundheil/ *ob mirificam facultatem ulcera ac vulnera ſanandi.*

I. Veronica mas erecta.
Veronica mas, Matth. Ang. Lugd. Caſt.
Veronica aſſurgens, Dod.
Veronica recta mas, Lob. vulgaris recta, Cluſ. hiſt.

Duplex eſt: major & minor: illa latiore folio & longiore ſpica: hæc anguſtiore folio & breviore ſpica.

II. Veronica mas ſupina & vulgatiſſima.
Teucrium, Trag.
Veronica mas, Fuch. Lon. Lugd. Thal.
Veronica mas ſerpens, Dod.
Betonica Pauli, Dod. gal.
Veronica vulgo dicta, Geſn. hort.
Veronica vera & major, Ad.
Veronica major ſeptentrionalium, Lob.
Veronica, Tab. vera & major, Lob. ico. Cam. Ger.
Veronica vulgaris ſupina, Cluſ. hiſt.
Veronica humicaulis & ſupina, Col.
Auricula muris 3. Cæſ.

Floribus eſt ſubcæruleis, rarius candidis, reperitur nonnunquam folijs vulgatæ forma quidem ſimilibus, ſed triplo minoribus.

III. Veronica ſpicata latifolia.
Veronica prima, vel major latifolia, Cluſ. pan.
Veronica erectior latifolia, Eid. hiſt.

Alia eſt folijs atrovirentibus & ſplendentibus: in altera nec ſplendent, nec adeò atra ſunt: ſpica etiam in alia oblongior.

IV. Veronica ſpicata anguſtifolia.
Veronica recta herbariorum, Lob. Lugd.
Veronica recta vulgaris major, Cluſ. hiſt.
Auricula muris 4. Cæſ.
Veronica recta 1. & 2. Tab. aſſurgens, Ger.
Veronica ſpicata cærulea, Cam.

Variat folijs latiorib⁹ & paulò anguſtioribus: ſpica floſculorum cæruleorũ, & ſpica dilutiore. Addit

Addit Clusius in hist. alterius figuram, quam à priore non distinguo, nomine
Veronicæ secundæ erectioris angustifoliæ.
V. Veronica spicata minor.
Veronica recta minima, Lobel. Lugdun. Ger. Clus. histor.
Veronica recta minor, Clus. pan. Tab.
Flore est cæruleo, rarius albo.
VI. Veronica pratensis sepillifolia.
Eufragia, & Eufragia nobilis, Brunf.
Teucrium alterum, Trag.
Veronica fœmina, Dod. gal. Lugd. Thal.
Betonica Pauli, Turn. Gesn. hort. quorundam, Camer.
Veronica pratensis, Dod.
Veronica minor serpillifolia, Ad. Lob.
Auricula muris prima in pratis, Cæs.
Folijs est communiter integris, rarissimè crenatis: floribus cæruleis, frequentius pallidis & dilutis: hinc
Veronica minor, Tab. Ger.
Veronica minor fœmina flore candido, Tabernæmont. sub
Veronica mare, apud Ger.
VII. Veronica alpina frutescens.
Veronica tertia fruticans, Clus. pan. & hist.
Veronica alpina serpillifolia, Ponæ.
VIII. Veronica alpina bellidis folio hirsuta, in Prodr. descripta: quæ duplex est major & minor.

TEUCRIUM.

Τεύκριον Dioscoridi l.3. c.111. (eò quod Teucer ejus inventor existimetur, Plinio l.25. c.5. auctore) & χαμαίδρυς ex aliorum sententia. Plinio l.c. & l.26. c.8. Teucrium.

I. Teucrium.
Teucrium secundum, Matth. Lugd. 1. Tab.
Teucrium, Fuch. Ang. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. verum, Gesner. hort. Eyst.
Chamædris altera seu assurgens, Dod.
Teucrium vulgare fruticans, sive 1. Clus. hist.
Teucrium latifolium, Ger.
II. Teucrium folijs Scorodoniæ.
Teucrium verum, Cam.
III. Teucrium Creticum incanum.
Teucrium Creticum, Clus. hist.
IV. Teucrium peregrinum folio sinuoso.
an Pæderota, Pausaniæ?
Teucrium Boeticum, Clus. hisp. Lugd. Tab. Ger.
Teucrium fruticans Boeticum, Clus. hist.
Camerarius, Teucrij Boetici, quod à Clusij diversum sit & Teucrij Belgici, solo nomine meminit: sed quid utrumq;?
V. Teucrium alpinum inodorum magno flore: in Prodromo descriptum.
VI. Teucrium alpinum coma purpurocærulea.
Clinopodium alpinum, Ponæ.
VII. Teucrio affinis, Chamærops.
Chamærops, Plinij l.26. c.7. Lugd.

SCORDIUM.

Σκόρδιον Dioscoridi l.3. c.125. quod Allium aliquantum redoleat: at Galenus 8. simpl. propter acrimoniam Scorodo, id est, Allio adsimilem, nomen sortitum putat: quibusdam, Crateva auctore, μιθριδάτιον, ab inventore dicitur: Plinio l.25. c.6. Scorodotis sive Scordion.

Genera: Græci unius meminêre: at Plinius l.c. duplex habet: alterum folijs lanuginosis, quernæ similitudine. Est & alterius generis latioribus folijs mentastro similibus, &c.

I. Scordium.
Scordium, Trag. Matth. Dodon. Lac. Tur. Lon. Ad. (cui & Trixago palustris) Lob. Cast. Lugd. Cam. Eyst.
Scordium verum, Ges. hort.
Scordium commune, Ang.
Scordium, Tab. minus, Ger.
Magnitudine variat: hinc figuræ tres apud Tabernæmontanum,
Scordij majoris & medij nomine.
Scordium majus & minus, Ger.
II. Scordium lanuginosum.
Scordium Creticum lanuginosum, Cam.
III. Scordium alterum, sive Salvia sylvestris.
Salvia sylv. Trag. (& Nepeta altera) Lon. Tab
Sphacelus sylv. Dod. gal.
Scorodonia, Cord. in hist. Thal. Ger.

Salvia

Salvia montana & Ambrosia quibusdam, Gesner. hort.
Scordium majus Plinij, Eid.
Scordium alterum Plinij, Ad. Lob. Cam.
Salvia agrestis sive Sphacelus, Dod. Lugd.
Melinum alterum brevius, Cæs.

Scordium 2. folijs amplis instar Melissæ, vel Calaminthæ primæ, in Samnitibus ad ripas Piscaræ nasci, Anguillara scribit: idemq; in Græcia reperiri, quod odore & qualitate à primo dissimile non sit.

IV. Scordium alterum lanuginosius verticillatum.
Scordotis Plinij, Hon. Belli, epistola quinta ad Clus.
Scordotis legitimum Plinij, Ponæ.

V. Scordio affinis, Elephas ob florem.
Elephas Campoclarensium, Col.

CHAMÆDRYS.

Χαμαίδρυς Dioscoridi l. 3. c. 112. quasi humilis quercus, quod folia Quercus habeat, & hujus respectu quasi humi repat: cui & χαμαίδρωψ: & quibusdam τεύκριον, propter similitudinem cum Teucrio. Trissaginem Gaza vertit apud Theoph. 9. hist. 10. Sic Plinio l. 24. cap. 15. Chamædrys quæ latinè Trissago, quam aliqui Chamædropem alij Teucrion appellavere. Sic alijs Serrata, à folijs serratis, à qua serram inventam dixêre, & Quercula minor.

Unius solùm apud Dioscoridem & veteres mentio fit.

I. Chamædrys arborea Ægyptiaca.
Chamædrys arborea in Insula Cocyræ, Alp.

Ad cubitos duos exurgit, folijs duplo aut triplo, quàm in Italica majoribus.

II. Chamædrys major repens.
Trissago, seu Chamædrys, Matth. Lugd.
Trissago, Lac. Trixago, Cast.
Chamædrys, Ang. Ad. Lob. Cæs. major primus, Clus. pan.
Chamædrys major repens, Dod.
Chamædrys mas, Cam.
Chamædrys major 1. & 2. Tab.
Chamædrys major, & Chamædr. latifolia, Ger.

Folio majore & minore variat: floribus item albis ac rubellis in eadem planta.

III. Chamædrys minor repens.
Chamæpitys, Brunf.
Chamædrys, Dod. gal. Cord. hist. Gesn. hor. Tabern. Eyst.
Chamædrys vera, Trag. Tur Cord. in Diosc.
Chamædrys vera mas, Fuch.
Chamædrys vulgaris mas, Lon.
Chamædrys major, Lob. ico. Lugd. minor, Ger.
Chamædrys repens minor, Dod.
Chamædrys major, vel 2 Clus. pan.
Chamædrys vulgaris, vel 2. Eid. hist.

Flore est purpurascente, rarius niveo.

IV. Chamædrys spinosa: in Phytop. Matthiolo & Prodromo descripta.

V. Chamædrys alpina Cisti flore.
Cervaria, Gesn. hort.
Herba cervi quibusdam, Eid. fracto.
Chamædrys montana frutescens durior, Ad. Lobel.
Chamædrys 3. sive montana, Clus. pan. & hist.
Chamædrys montana, Lugd. Tab.
Chamædrys alpina Simleri, Cam.
Argentina Mompelliaca, Tab.
Teucrium alpinum Cisti flore, Ger.

VI. Chamædrys alpina saxatilis.
Teucrium 3. Clus. pan. 6. pumilum, Eid. hist.
Veronica petræa sempervirens, Ponæ.

VII. Chamædrys alpina minima hirsuta, quarto loco in Prodromo descripta.
an Teucrium minimum, Clus. hist.

VIII. Chamædrys unicaulis spicata.
Trixago Apula unicaulis, Col. cui fortè Verbena recta Dioscoridis.

IX. Chamædrys Austriaca folijs tenuissimè laciniatis: quæ 2. in Prodromo.

X. Chamædrys Hispanica folijs tenuissimè divisis: 3. in Prodromo.

XI. Chamædrys spuria major latifolia.
Veronica maxima, Lugd.
an Chamædrys mas altera, Cam.

XII. Chamædrys spuria major altera, sive frutescens.
Teucrium 1. vel Teucrium majus pannonicum latifolium, Clus. pan. at in hist. Teucrium quartum.

Hujus duæ species: altera virgis erectis caulibus quadrangulis, nonnunquam rotundis, magis minusq; hirsutis lignescentib⁹, & ex una ala communiter cauliculis 4. prodeuntib. folijs latiori-

coloribus: altera virgis humi diffusis, frequentibus, ut interdum magnos cespites latè tegant, folijs minoribus & flore dilutiore: & hæc est Teucrij quarti species secunda, Clus. hist.

XIII. Chamædrys spuria hederacea repens, sive Scutellata repens.
Chamædrys hederacea, in Cat. Altorff.

XIV. Chamædrys spuria major angustifolia.
Chamædrys altera, Trag.
Teucrium primum, Matth. Lugd. 2. Tab.
Chamædrys vulgaris mas, Fuch. Tur. Lugd.
Hierobotane fœmina, Dod. gal. Lugd.
Pseudochamædrys, Gesf. hort.
Chamædrys sylv. Dod.
Veronica supina facie Teucrij pratensis, Lob. ic.
Auricula muris quinta, Cæs.
Teucrij quarti species tertia, Clus. hist.

XV. Chamædrys spuria minor rotundifolia.
Chamædrys, Brunf. falsa, aliquibus Teucrium, Gesn. hort.
Chamædrys vulgaris fœmina, Fuch. Tur. Lon. Lugdun.
Hierobotane mas, vel Verbenaca supina mas, Dodon. gal. Lugd.
Teucrij species quam Chamædryn vocant, Cord. in Diosc.
Teucrium pratense, Ad. Lob. & Teucrium spurium Chamædryoides, Lob. ico.
Pseudochamædrys, Thal.
Auricula muris sexta, Cæs.
Teucrium tertium minus, Tab.
Chamædrys sylv. Ger. Clus. hist.

Alia caulibus altioribus, folijs rotundioribus, amplioribus, flore cæruleo: alia folio rotundiore, sed minore, hispidiore, dentato.

XVI. Chamædrys spuria minor latifolia.
Teucrium secundum, vel Teucrium pannonicum minus, Clus. pan. at. 5. Eid. hist.
Teucrium pannonicum, Tab. Ger.

Flos aut cærulei saturati coloris aut dilutioris & quasi cinerei: sic ex carneo candicantis.

XVII. Chamædrys spuria latifolia minima.
Veronica tetragona mont. recta minima, Col.

XVIII. Chamædrys spuria minor angustifolia: pro quinta in Prodrom. descripta: quam Treucrij quarti speciem 3. Clus. hist. secundum descriptionem diceremus, nisi figura ejus aliam ostenderet.

XIX. Chamædry spuriæ affinis rotundifolia scutellata.
Alyssum Dioscoridis montanum, Col.

CHAMÆPITYS.

Χαμαιπίτυς Dioscoridi lib. 3. c. 175. & 176. quasi humilis picea, quòd folia Piceam oleant. Plinio l. 24. c. 6. Chamæpitys, Latinis Ajuga appellatur, diciturq; propter abortus, ab alijs Thus terræ.

Genera tria Dioscor. 1. herba est quæ humi serpit incurvæ similis, folijs sempervivi minoris: at multò tenuioribus pinguioribusq; & hirsutis: floribus luteis, vel candidis: 2. cubitalibus ramis in anchoræ speciem incurvatis flore candido: 3. mas est, herbula lævis, foliolis tenuibus, albis, pilosis: caule scabro, candido: pusillis floribus luteis, &c. Plin. l. c. cubitalibus ramis flore pinus & odore: altera brevior & incurvæ similis: tertia eodem odore, & ideò nomine quoq;, parvulo cauliculo, crassitudine digitali, folijs scabris, exilib. albis, in petris nascens.

I. Chamæpitys incana exiguo folio.
Chamæpitys prima, Fuch. Ang. Lon. (qui flores purpureos tribuit.)
Chamæpitys tertia, Dod. Matth. Ital. Lac.
Ajuga 1. Tur. sive Chamæpitys altera, Matth.
Chamæpitys 1. Dioscoridis odoratior, Ad. Lob.
Chamæpitys tertia, sive altera, Matth. Lugd.

Folijs est incanis, hirsutis flosculis luteis distincta ab Echio scorpioide, Chamæpityde vermiculata, & Anthylloide, Thalij.

II. Chamæpitys moschata, folijs serratis: an prima Dioscoridis?
Chamæpitys species Monspelij, Gesf. hor.
Iva moschata Monspeliensium, Ad. Tab. Ger.
Anthyllis altera, Clus. hisp. & hist. Cast. Lugd.
Anthyllis Chamæpitides minor, Lob.
Chamæpitys spuria prior, sive Anthyllis altera, Dodon.
Chamæpitys altera & major, Cæs.

III. Chamæpitys lutea vulgaris, sive folio trifido.
Chamæpitys tertia, Trag. Fuch. Ang.
Chamæpitys secunda, Tur. Lon.
Chamæpitys 1. Matt. Dod. Lac. Cord. hist. Lugd.
Chamæpitys, Gesf. hor. Cæs. vera, Cord. in Dios.
Chamæpitys major, Tab. mas, Ger. Eyst.
Ajuga sive Chamæpitys mas Dioscoridis, Ad. Lobel.

Ajuga, Cast. tertia, Tur.
Ajuga luteo flore, Clus. pan. & hist.
Peristerona Cratevæ, Ang.
Flore est luteo: at Clusius in hist. meminit Ajugæ multifidis folijs flore rubescente, quod Fuchsio & Dod. tertium fit.
IV. Chamæpitys cærula Austriaca.
Chamæpitys Austriaca, Clusius pan. & histor. Eystett.
Chamæpitys cærulea, Cam.
Flore est communiter cæruleo: rarius purpureo.
V. Chamæpitys spuria multifido folio, Lamij flore.
Ajuga adulterina, Clus. hisp. Lugd.
Chamæpitys spuria altera, Dod. qui duplicem figuram habet, quem Lugd. historia imitatur.
Chamæpitys adulterina, Lob.
Chamæpitys alia. Cam. ep.
Pseudochamæpitys, Clus. hist.

ALSINE.

Ἀλσίνη Dioscoridi l.4.c.87. quòd lucos, quos ἄλση nominant & umbrosa loca amet: & Μυὸς ὦς, id est, muris auricula. quòd musculorum auribus folia similia habet. Sic Plinio l.27.c.4. Alsine quam quidam Myosoten appellant, nascitur in lucis, unde & Alsine dicta. Unius uterq; meminit.

I. Alsine hederulæ folio.
Alsine quartum genus, Fuch. ico.
Elatine, Dod. gal. Lac. Thal. prior, Lugd.
Lappago Plinij, Ang.
Alsine mas, Ges. hor. species in vinetis, Eid. col.
Alsine spuria prior, Dod.
Morsus gallinæ folio hederulæ, Ad. Lob.
Centunculus hirsutior, Cæs.
Alsine hirsuta, Cam.
Alsine hederacea, Tab. Ger.
Variat foliorum magnitudine: flore purpurascente, aut dilutè purpurascente: rarius lacteo.
II. Alsine Veronicæ folijs flosculis cauliculis adhærentibus.
Elatine polyschides, Lugd.
Alsine folio Veronicæ, Tab. Ger.
Alysson, Col. in phytobas.
III. Alsine Chamædrifolia flosculis pediculis oblongis insidentibus.
Morsus gallinæ tertiæ, Trag.
Alsine media, Fuch. Lugd. Cam.
Alsine, Tur. alterum genus, Fuch. ico.
Elatine altera, Dod. gal. Lugd.
Alsine altera folijs serratis, Ges. col.
Alsine folijs Trissaginis, Lob. ico. Tab. Ger.
Alsine spuria altera, Dod.
Antirrhinon Dioscoridis, Cæs.
IV. Alsine triphyllos cærulea.
Hendelkraut/ cæruleis flosculis, Trag.
Alsine parva recta, Lob. ico. Cam.
Elatine triphyllos, Lugd.
Dactiliobotanon cæruleo flore, Thal.
Alsine recta, Tab. Ger.
Altera majoribus & crassioribus folijs: altera minoribus.
V. Alsine Symphyti petræi capitulis.
Alsine alia, Clus. hisp. Boëtica, Eid. hist.
VI. Alsine scandens baccifera.
Cyclaminus altera Dioscoridis, Ghini.
Recentiorum planta, Alsines majoris facie baccis Solani, an Cacubalum Plinij, Ad.
Alsine repens, Clus. hisp. & hist. ap. alt. Lob. Dodon. Cast. Cam.
Alsine major, Clus. hist. maxima, Thal.
Cucubalus Plinij, Lugd.
VII. Alsine bacciferæ similis suis acinis.
Herbæ adversus hæmorrhoides admirabilis acini, Clus. hist. app. alt. ad lib. 6.
VIII. Alsine altissima nemorum.
Morsus gallinæ majus, Brunf.
Morsus gallinæ 2. genus, Trag.
Alsine major, Dod. Cam. Tab. Ger.
Alsine major, & Alsine genuina Diosc. Lugd.
Alsine maxima, Lob. ico. media, Thal.
Centunculus viticulis cubitalibus, Cæs.
IX. Alsine angustifolia.
Alsine maxima, Lugd.
X. Alsine major.
Alsine marina, Dod. Tab. Ger.
Alsine sive Hippia major, Lob. ico.
Centunculus, Cæs.
XI. Alsine media.
Morsus gallinæ primum genus, Trag.
Alsine, Math. Ang. Lac. Lon. Lob. Lugd. Cast.
Alsine major, Fuch. 1. genus, Eid. ico.
Alsine media, Dod. gal. Tab. cui & Alsine, Ger.
Hippia minor, Cord. hist.
Alsine minor, Dod. Ad. Lob. ico. Thal.
Alsine morsus gallinæ fœmina, Ges. hor.
XII. Alsine minor multicaulis.

Morſus gallinæ minor, Brunf.
Morſus gallinæ ſpecies 4. Trag.
Alſine, Turn. minor, Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Lugd. Tab.
Alſines 3. genus, Fuch. ico.
Alſine minima, Dod Ad. Lob. Cam. Ger.
Centunculus minutiſsimis cauliculis, Cæſ.
XIII. Alſine minor lini capitulis.
Alſine minima ſuffruticis inſtar, Thal.
Alſine petræa minima, Tab. petræa, Ger.
Variat: alia ſuffrutici ſimilis, rigidis cauliculis: alia cauliculis tenerioribus: tertia medio modo ſe habet cauliculis non adeò implexis: & hujus, ut & prioris, plures differentiæ notantur, foliorum longitudine, tenuitate, hirſutie differentes.
XIV. Alſine minor folijs rotundis.
Alſines minoris alia ſpecies, Thal.
Variat: alteri enim folia ſunt latiora, rotundiora: alteri ſubrotundiuſcula & mucronata: alterius, medio modo ſe habent.
XV. Alſine verna Androſaces capitulis: ſub 6. in Prodromo deſcripta.
XVI. Alſine affinis Androſace dicta major.
Androſace altera, Matth. Lugdun. Cluſ. pan. & hiſt. Cam. Tab.
Androſace annnua ſpuria, Ger.
Morſus gallinæ, vel Alſines ſpecies non ex Syria, ſed ex quadam antiqua macerie, Ad.
XVII. Alſine affinis Androſace dicta minor: ſub 5. in Prodromo deſcripta.
XVIII. Alſine nodoſa gallica.
Alſine nodoſa, Lugd.

Alſine Spergula dicta.

I. Alſine Spergula dicta major.
Spergula, Dod. Lugd.
Sagina Spergula, Ad. Lob.
Alſine tenuifolia altera, vel terreſtris altera τριχόφυλλος, Col.
II. Alſine Spergulæ facie media.
Spergula marina, Lugd.
Anthylloides, Thal.
III. Alſine Spergulæ facie minor: ſive Spergula minor floſculo ſubcæruleo: quæ ſub Alſine 9. in Prodromo deſcribitur.
an Aſterias ſive Stellaria, Lugd.

Alſine paluſtris.

I. Alſine aquatica major.
Alſine paluſtris, Tab. Ger.
II. Alſine aquatica media.
Alſine fontana, Tab. Ger.
III. Alſine aquatica minor & fluitans.
Alſine fluviatilis, Tab. Ger.
IV. Alſine paluſtris minor, folio oblongo: quæ 2. in Prodromo, &
Portulacæ aquaticæ nomine miſſa.
V. Alſine paluſtris minor ſerpillifolia: quæ 1. in Prodromo.
VI. Alſine littoralis folijs Portulacæ.
Alſines genus pelagicum, Cluſ. hiſt.
VII. Alſine maritima flore rubente.
Alſine maritima Neapolitana, Col.
VIII. Alſine minor Androſaces alterius Matthioli facie: quæ 5. in Prodromo.
IV. Alſine nodoſa Germanica: quæ 8. in Prodromo.
X. Alſine tenuifolia muſcoſa.
Alſine muſcoſa, Lugd.

Alſine alpina.

I. Alſine alpina glabra: in Phytopinace ſub 21. at in Prodromo ſub 3. deſcripta.
II. Alſine alpina junceo folio: ſub 22. in Phytop. at ſub 4. in Prodromo propoſita.
III. Alſine montana capillaceo folio.
Alſine ſaxifraga anguſtifolia minima montana, Col.
IV. Alſine alpina cauliculis nudis prolifera. an Saxifragia 3. Col.
V. Alſine alpina minima glabra: quæ 7. in Prodromo.
VI. Alſine montana latifolia flore laciniato.
Alſine montana hederacea maxima, Col.

Alſine hirſuta arvenſis.

I. Alſine hirſuta magno flore.
Auricula muris quibuſdam, Dod. gal.
Alſine ſpuria 3. Eid. lat.
Alſine myoſotis, Ad.
Alſine hiſpida 1. Thal.
Hæc duplex eſt: alterius folia minore hirſutie donantur: alterius piloſiora ſunt.
II. Alſine hirſuta altera viſcoſa.
Auricula muris 3. Dod. gal.
Alſine ſpecies glutinoſa, Geſ. col.
Alſine ſpuria 4. Dod.
Alſine viſcaria, Cam.
III. Alſine hirſuta minor.
Alſine hiſpida minuta, Thal.

ANAGALLIS.

A'Ναγαλλὶς Dioſcoridi lib. 2. cap. 209. Anagallida, aliqui Corchorum vocant, Plinio lib. 25. cap. 13. Genera duo Dioſcoridi & Plinio flore tantùm diſtantia: quæ cæruleo eſt flore, fœmina: quæ phœniceo mas iiſdem dicitur.

Anagallis terreſtris.

I. Anagallis phœniceo flore.
Anagallis, Cord. in Dioſc. Geſ. hor. mas, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Lugd. Caſt. Ger.
Anagallis rubro flore vel purpureo, Geſn. col.
Anagallis phœnicea mas, Ad. Lob.
Anagallis phœnicea, Tab. punicea, Cæſ.
Anagallis phœniceo flore, Cam. mas, Cluſ. hiſt.
Anagallis terreſtris mas, Thal.
Corcorus Cratevæ, Theoph. & Nicandri, Ang.
Hæc Dioſcoridis mas eſt: aliquibus Corallina Æginetæ: alijs Corcorus Plinij: alijs Molochia Serapionis. Variat floris colore: phœniceo eſt communiter: eſt & purpuraſcente ſive obſoletè purpureo, cui phœniceum quidpiam permiſtum conſpicitur, monente Cluſ. hiſp. & hiſt.

II. Anagallis cæruleo flore.
Anagallis fœmina, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Caſt. Lugd. Ger.
Anagallis cærulea fœmina, Ad. Lob. Cluſ. hiſt.
Anagallis cęrulea, Cęſ. Tab. cęruleo flore, Cam.
Anagallis terreſtris fœmina, Thal.
Flore eſt cæruleo, rarius albo.

III. Anagallis cærulea, folijs binis ternísve ex adverſo naſcentibus.
Anagallis tenuifolia Monnelli, Cluſ. hiſt. ap. alt.

IV. Anagallis lutea nemorum.
Numularia ſylvatica vel mas, Geſn. hort.
Anagallis lutea, Ad. Lob. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Anagallis luteo flavóve flore, Cam. Cluſ. pan. & hiſt.
Alſine lutea, Lugd.
Folio aliquando ampliore reperiri, auctor eſt Cluſ. hiſt. ap. alt.

Anagallis aquatica.

I. Anagallis aquatica major folio ſubrotundo.
Anagallis aquatica, folio maximo, Thal.
Berula ſive Anagallis aquatica, Tab.
Anagallis ſive Beccabunga, Ger.

II. Anagallis aquatica minor folio ſubrotundo.
Sion, Brunf. non odoratum 1. Trag.
Sium, Ang. Eric. Cord. Fuch. Lon. non odoratum quibuſdam, Geſn. hort.
Sij alterum genus, Fuch. ico.
Cepæa, Tur. Dod. gal.
Anagallis aquatica, (ſive Becabunga Germanorum) Ad. Lob. Dod. Lugd. Thal. Cæſ.
Anagallis aquatica minor 1. Tab.
Anagallis aquatica minor flore pallido, Ger.
Quibuſdam Sium Dioſcoridis lib. 2. cap. 154. ſed folia oluſatri deſunt & inodora ſunt: alijs Cepæa Dioſcoridis lib. 3. cap. 168. ſed folia Portulacæ hæc non habet.

III. Anagallis aquatica major folio oblongo.
Berula major, Tab.
Anagallis aquatica, Ger. major, Geſn. col.

IV. Anagallis aquatica minor folio oblongo.
Anagallis aquatica minor 2. Tab.
Anagallis aquatica minor, Ger.

V. Anagallis aquatica folijs pulegij ſerpillive.
Sium alterum & Anagallis aquatica, Trag.

VI. Anagallis aquatica folio rotundo non crenato.
Anagallis aquatica altera, Lob. Lugd.
Anagallis aquatica 3. Lob. ico.
Guilandinus modò Aliſma, modò Cochleariam nobis nominavit: & alij Samolum Plinij lib. 25. cap. 11. faciunt.

VII. Anagallis aquatica anguſtifolia.
Anagallis aquatica 4. Lob. ico.

VIII. Anagallis aquatica anguſtifolia ſcutellata: hæc in Prodromo, & pro 9. in Phytopynace deſcripta.

ELATINE.

E'λατίνη folia habet Helxinæ, at minora & rotundiora piloſa, &c. in ſegetibus, Dioſcoridi lib. 4. cap. 40. Idem Plinius lib. 27. cap. 9. Elatine nomine.

I. Elatine folio ſubrotundo.
Veronica fœmina, Matth. Fuch. Geſn. hort. Tur. Dod. Lon. Cæſ. Caſt. Lugd. (qui Matthioli & Fuchſij figuram exhibet) Cam. Ger.

Elatine

Elatine Dioſcoridis, Ad. Lob.
Verbaſculum quorundam, Lugd.
Elatine 1. Tab. altera folio rotundo, Thal.

Reperitur folijs latioribus oblongis: dein folijs decuplo minoribus, rotundis Numulariæ forma, quam
Elatines alteram ſpeciem Thalius facit.

II. Elatine folio acuminato in baſi auriculato, flore luteo.
Elatine, Matth. Caſt. Lugd. recta, Lob.
Elatine altera, Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Elatine folio acuminato, Thal.
Linaria hederulæ folio, Col.

In agris hirſutior & minor: in hortis glabrior & lætius virens.

III. Elatine folio acuminato flore cæruleo.

Differt à priore folijs rotundioribus, ad baſin minus auriculatis: ac floribus, qui ſubcærulei, vel cærulei ſunt: & Monſpeſſuli in loco Gramuntio, & hinc inde circa vias reperitur.

SECTIO SECUNDA.

HELIOTROPIUM; AURICULA MURIS; ECHIUM; ONOSMA; ANCHUSA; LYCOPSIS; BUGLOSSA ET BORRAGO; Cynogloſſum; Cerinthe; Lithoſpermum; Symphytum; Pulmonaria; Conſolida media; Brunella; Bellis.

HELIOTROPIUM.

Ἡλιοτρόπιον Dioſcoridi lib. 4. cap. 193. quod τὰ φύλλα τῷ τοῦ ἡλίου συμπεριτρέπεται, quòd folia cum Sole circumagat: & σκορπίουρος, quod ramuli cum floribus, Scorpionum caudæ modo inflectantur. Theophraſto 7. hiſt. 3. & 9. Solaris herba Gaza vertente. Plinio lib. 22. cap. 21. Heliotropium quod cum Sole ſe circumagat, etiam nubilo die, tantus ſideris amor eſt, noctu velut deſiderio contrahitur cæruleus flos.

Genera duo Dioſcoridi: majus flore candido, aut ſubfulvo: minus, ſemine verrucarum (hinc Verrucaria) penſili. Plinio, tricoccum & Helioſtrophium: parvum & magnum intelligens.

I. Heliotropium majus Dioſcoridi.
Heliotropium majus, Matth. Ang. Dod. Geſn. hort. (& Scorpioides album) Lac. Adv. Lobel. Cæſ. Lugd. (& Verrucaria) Caſt. Taber. Camer. Ger. Cluſ. hiſt.
Herba cancri majus, Lon.

II. Heliotropium minus ſupinum.
Heliotropium ſupinum, Dod. Cluſ. hiſp. & hiſt. Ger. deſc.
Heliotropium humi ſparſum, Lugd.
Heliotropium minus 1. Tab.

III. Heliotropium ſupinum alterum.
Heliotropium minus folio ocimi, Geſn. col.
Heliotropium minus, Lob. ico. Ger. repens, Ad.
Heliotropium minus 2. Tab.
Verrucaria altera minor, Lugd.

IV. Heliotropium tricoccum.
Heliotropium minus, Matth. Lac. Caſt. Lugd. Dod. Cam. ep. & hort. cui & herba Clytiæ.
Heliotropium minus tricoccum, Geſn. hort. Cluſ. hiſp. & hiſt.
Heliotropium vulgare Torneſol Gallorum, ſive Plinij tricoccon, Ad.
Helitropium parvum Dioſcoridis, Lob.
Heliotropium tricoccum, Cæſ. Lugd. Tab. Ger.

V. Heliotropium alterum, Matth. Lug. quid?

AURICULA MURIS SIVE ECHIUM SCORPIOIDES.

Μυὸς ὦτα ſive μυὸς ὠτίδα, id eſt, muris auricula, quam Myoſotida vocant, Dioſcoridi lib. 2. cap. 214. Myoſota ſive Myoſotis, Plinio lib. 27. cap. 12.

Echium ſcorpioides: Echium, propter foliorum formam: Scorpioides, eò quod ramulos floribus onuſtos caudarum Scorpionum inſtar contorqueant, vocamus: & cum alij Myoſotida, alij Heliotropium faciant, Heliotropium ſequi, & Echium præcedere voluimus.

I. Echium Scorpioides arvense.
Auricula muris minor 3. Trag.
Euphrasia 4. & Pilosella sylvestris, Eid.
Scorpioides mas, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, Gesn. hort.
Scorpioides 3. Dod.
Myosotis hirsuta reptans, Adv. Lob.
Alsine myosotis, sive Auricula muris, Lobel. icon.
Heliotropium minus alterum, Cæs. tertium, Taber.
Echij palustris altera species, Thal.
Auricula muris cærulea, Tab.
Pilosella flore cæruleo, Ger.
Heliotropium erectum, Eid.
Echium minimum vel Buglossum, Col.
Scorpioides tertium minus Dodonæi, Eyst.

Variat magnitudine, aliquando vulgata quadruplo major est & hispidior.

II. Echium Scorpioides minus flosculis luteis: in Prodromo descriptum.

III. Echium Scorpioides palustre.
Cynoglossa minor, Brunf.
Euphrasia cærulea, Trag. Tab. Ger.
Scorpioides fœmina, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, vel palustre, vel cæruleum, Gesn. hort.
Heliotropij species altera, Eid.
Leontopodium, Lon. Lugd.
Myosotis Scorpioides partim repens, partim erecta, Lob. ico.
Heliotropium minus in palustribus, Cæs.
Echium palustre, Cordo, Thal.
Scorpioides tertium majus Dodonæi, Eyst.
an Auricula muris, Matth. Dod. gal. Lac. Cast. Lugd.

Est glabrum, aliquando leviter hirsutum: flore est cæruleo, rarius niveo.

E C H I U M.

Ἔχιον, ἢ ἀλκιβιάδιον Dioscoridi lib. 4. cap. 27. Echium dictum volunt quòd contra viperarum ictus valeat: alij quòd florescat capitulis viperæ similibus: sed Dioscoridi, quòd semina κεφαλῇ ἔχιος ὅμοια, capiti viperino similia habeat.

Genera: Plinio lib. 25. cap. 9. Echyos utriusque generis, pulegio similis folijs coronata: Item altera, quæ lanugine distinguitur spinosa, cui & capitula viperæ similia sunt. Verùm Dioscoridis Echium, à Plinio lib. 22. cap. 20. Pseudoanchusam dici putant, quam à quibusdam Enchusam, aut Dorion, & multis alijs nominibus appellatum scribit.

I. Echium majus & asperius flore albo.
Echium flore albo, Cam. ep. Matth. & hort.

II. Echium vulgare.
Echium, Matth. Ang. Lac. Gesn. hort. Dod. Lob. ico. Cast. Lugd. vulgare, Clus. pan. & hist.
Echium, sive Alcibiacum, Dod. gal.
Lycopsis, Cord. in Diosc.
Buglossum sylv. Lon.
Echium, Buglossum agreste, Ad.
Echium floribus purpurantibus rubellis, Lob.
Anchusa major, Cæs.
Anchusa sylv. Thal.

Flos communiter cæruleus est: aliquando ex purpura rubet, vel subcinereus est. Caulis aliquando duorum triúmve digitorum latus, quemadmodum in Beta, Digitali purpurea, Cucurbita, Tithymalo cyparissia & alijs observavimus.

III. Echium Creticum latifolium rubrum.
Echium 3. vel Echium Creticum 1. Clus. hist.

IV. Echium Creticum angustifol. rubrum.
Echium 4. vel Echium Creticum 2. Clus. hist.

V. Echium sylv. lanuginosum.
Echium 1. & Echium pullo flore, Clus. pan. & histor.

VI. Echium sylv. hirsutum maculatum.
Echium 2. vel rubro flore, Clus. pan. & hist.

Flos nunc saturatè rubente, modo dilutiore colore prædictus est.

VII. Echium alpinum luteum.
Echium montanum Dalechampij, Lugd.
Trachelium θυρσοειδὲς, Clus. pan.

VIII. Echium pumilum flore luteo.
Echium flavo flore, Clus. cur. post.

IX. Echium luteum minimum.
Echioides lutea minima Apula campestris, Col.

X. Echium pumilum album.
Echioides parva alba Amphibia, Col.

XI. Echium Hispanicum flore calcari donato: quod 1. est in Prodromo.

ONO-

ONOSMA.

Ὄνοσμα Dioscoridi l.3.c.147. folijs Anchusæ sine caule, semine & flore: & Plinio l,27.c.12. cui Onosma.
Onosma, Matth.Lac.Lon.Cast.Lugd.Tab.Ger. Hactenus plantam non vidimus: esse autem Lycopsidi cognatam & in Anchusis habendam, figura ostendit: & Adversariorum authores, id velle videntur.

ANCHUSA.

Ἄγχουσα Dioscoridi l.4.c.23. παρὰ τὸ ἄγχειν quòd vim suffocatoriam habeat, dicta videtur: alijs verò à florido radicis colore, siquidem ἀγχούσειν erat fuco illinire: hinc Galenus in Oratione suasor. ad artes 6. Anchusa pictas dicit. Anchusa etenim ab Echio, Lycopsides & Buglossa, radicis sanguineo succo, quo manus inficiuntur, Dioscoride monente, differt.

Genera tria Dioscoridi: 1. quæ ὀνόκλεια, folijs Lactucæ hirsutis: 2. quæ Ἀλκιβιάδιον ἢ Ὀνοχειλές, quæ priore minor: 3. secundæ non dissimilis, semine puniceo. Plinius lib.22.c.20. primam Dioscoridis nomine Anchusæ, & l.27.c.5. secundam sub Alcibio proposuit: & l.22.c.21. Onochiles habetur.

I. Anchusa Echij folijs & floribus.
Anchusa, Ad.
II. Anchusa lutea major.
Anchusa tertia, Matth.Ang.Lac.Cam.
Anchusæ prima species forte, Cord. in Diosc.
Buglossa rubra, vel Anchusa tertia, Lon.
Anchusa lutea, Ad. Lob.ico.
Anchusa quarta seu Pseudoanchusa, Dod.
Anchusa flore exalbido, Clus. pan. & hist.
Flos luteus, rarius albus: aliquando ex albo pallescens.
III. Anchusa lutea minor.
Anchusa Echioides lutea, Col.
IV. Anchusa puniceis floribus.
Anchusa, Ges. hor. secunda, Matt.Ang.Lac.Lug.
Buglossa rubra, vel Anchusa 2 Lon.
Anchusa minor seu Alcibiadion, vel Onochiles, Ad.
Anchusa parva, Lob. ico.
Anchusæ alterum genus Onochiles dictum, Clus. histor.
V. Anchusa minor Patavina.
Anchusa tertia, Cam. ep.
VI. Anchusa angustifolia.
Anchusa lignosior angustifolia, Ad. Lob. icon. Lugd. Clus. hist.
Tragoriganum nothum Dalechampij, Lugd.
Lithospermum minus repens in Phytopynace; at in Matthiolo
Lithospermum fruticosum angustifolium,

LYCOPSIS.

Λύκοψις, quibusdam Ἄγχουσα, quia radice etiam rubra est Dioscoridi l.4.c.6. Lycopsis, Plinio l.27.c.11. Sic dicta fortè à caulis, foliorum & florum impexa hirsutie pedem lupinum imitante.

I. Lycopsis.
Cynoglossum, Matth.Lac.Lugd.
Cynoglossa vera, Cast.
Buglossum vulgare, Lon.ico.
Echij altera species, Dod.
Lycopsis, vel Lycapsis degener Anchusa, Æginetæ, Ad.
Lycopsis altera Anglica, Lob.Lugd.
Echion, Cæs.
Aliquando caule caret: Monspeliaca flore est dilutè purpureo: Anglica saturatioris est purpuræ.
II. Lycopsis Ægyptiaca.
Lycopsis Dioscoridis, Cynoglossi genus, Rauvvolff. Lugd. ap.

BUGLOSSA ET BORRAGO.

Βούγλωσσον, Dioscoridi libr.4.cap.28. quod linguas bubulas imitetur. Dicitur & Εὐφρόσυνον, quod in vinum conjecta animi voluptates augeat, Dioscoridi & Plinio libr.25.cap.8. cui Buglossos, boum linguæ similis.

Borrago

Borrago verò officinis, ad imitationem Marcelli dicta, Buglossa vera veterum censetur, & ab officinarum Buglossa diversa est, quam aliqui Buglossam veterum, alij eorundem Lycopsin, alij Cirsium, nescio quàm rectè, dicunt. Utrumq; pro Buglossa agnoscimus, ipsam Borraginem officinarum, Buglossam latifoliam: & Buglossam officinarum, Buglossam angustifoliam nominantes. At Guilandinus, Buglossum officinarum, Buglossum antiquorum esse asserit: Boraginem verò à Dioscoride Echion vocari suspicatur.

Buglossum sativum.

I. Buglossum latifolium, Borrago.
Borrago, Brunf. Trag. Fuch. ico. Ang. Ges. hort. Dod. Lon. Lugd. Cæs. Cam.
Buglossum, Matth. Fuch. Tur. Lac. Ad. Cast.
Buglossum verum, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Borrago flore cæruleo: & albo, Eyst.
Buglossum latifolium, Lob. vulgare, Clus. hisp.
Buglossa urbana, Clus. hist.
Borrago floribus albis, Tab, hortensis, Ger.

Flore est communiter cæruleo: aliquando candido, vel ex pallescente roseo: interdum Autumno suaverubente. Et Taber. proponit
Borraginem sylv. floribus albis, quæ
Borrago flore albo, Ger. &
Borraginem tenuifoliam, quæ
Lycopsis Anglica, Ger.

II. Buglossum latifolium semper virens.
Buglossum semper virens, Ad. Lob. ico. Lugd. Camer.
Buglossum Hispanicum, Cæs. Tab.
Borrago semper virens, Ger. Hispan. latifolium, Eystett.

III. Buglossum angustifolium majus.
Buglossa, Brunf. Cæs. Italica, Trag. Lon.
Buglossa longifolia, Cord. hist.
Buglossum vulgare, Matth. Lac. Cast, Lugd. Taber. Ger.
Cirsium Italicum, Fuch.
Lycopsia, Ang. Lycopsis, Dod. gal.
Cirsium, Cord. in Diosc.
Echium Italicum spinosum, Fuch. ico.
Anchusa, Tur. Anchusa Alcibiadion, Dod.
Buglossus Italica, vel Gallica major, vel vera, Ges. hort.
Buglossum angustifolium, Ad. Lob.
Buglossum Italicum, vel Hispanicum grande, Camer.
Buglossum Italicum flore cæruleo: flore albo, Eystett.

Floris color cæruleus, albus, rubeus, interdum variegatus: folia modo latiora, modo angustiora sunt: hinc figuræ tres apud Tab. & Ger. apud illum Buglossa vulgaris Italica mas, & Italica fœmina: apud hunc, Buglossa vulgaris, Anchusa Alcibiadion & Anchusa lutea, ico.

Aliquando folijs est latioribus, sinuosis, flore albo, qui cum ramo instar Scorpioidis incurvatur, eoq; à priore differt, quod
Buglossum folijs sinuosis nominavimus.

IV. Buglossum vulgare, asperitate & proceritate discrepans.
Buglossum vulgare violaceo & albo colore, Eystett.

V. Buglossum angustifolium minus.
Buglossa minor, Trag.
Cirsium Germanicum, Fuch. Loniceri, Lugd.
Echium lanuginosum primum, Fuch. ico.
Anchusæ genus, Dod. gal. 3. Eid. lat.
Buglossus minor, Ges. hor.
Cirsium minus, Lon.
Echij facie Buglossum minimum, Lob.
Buglossum minus sativum, Lugd.

Buglossum sylvestre.

I. Buglossum sylvestre majus nigrum.
Buglossum alterum flore nigro, Matth.
Buglossum sylv. Matthioli, Lugd.
Buglossum sylv. majus, Cast.
Buglossa sylv. nigra, Thal.

Flore nigro, rarissimè albo.

II. Buglossum sylv. minus.
Buglossum sylv. Brunf. Dod.
Borrago sylv. Trago.
Echium, Fuch. Germanicum spinosum, Eid. ico.
Echium alterum, Cord. in Diosc.
Lycopsis sylv. Dod. gal.
Buglossa sylv. Dod. sylv. altera: Lon.
Buglossum erraticum asperum echioides, Ad.
Echium Fuchsij, Lugd. Cam.

III. Buglossum sylvestre minus alterum & asperius.
Buglossa sylv. Trag.
Anchusa minor, Cord. hist.
Lycopsis, Lon. Lugd.
Buglossum sylv. minus, Cast. Lugd.

Flos ex cæruleo purpurascit, rarius candidus est.

IV. Buglossum sylv. tertium.

Cynoglossum, Trag. Tur. officin. Fuch. falsum, Lon.
Lycopsis, Fuch. icon.
Cynoglossos altera Plinij, Dod. gal.
Anchusa aspera, Cord. in Diosc.
Hoc prædicto simile, sed non idem.
V. Buglossum syl. caulibus procumbentibus.
Alyssum Germanicum Echioides, Lobel. Lugdunen.
Buglossæ sylv. species, Thal.
Aparine major Plinij, Tab. Ger.
Crucialis quædam, Cæs.
Asperugo spuria, Dod. belg.
Borrago minor sylv. Col.

CYNOGLOSSUM.

Κυνόγλωσσον Dioscoridi lib. 4. cap. 129. id est, Lingua canina, à foliorum forma quæ Plantagini latifoliæ similia, at angustiora, minora & lanuginosa Dioscoridi. Plinio lib. 25. cap. 8. Cynoglossos caninas imitans linguas, topiarijs operibus gratissima: est & alia similijs ei, & quæ ferat lappas minutas. Neutrum Dioscoridis esse censemus.

I. Cynoglossum maximum Belgicum.
Cynoglossum maximum, Lob. obs.
Hoc folijs, floribus & seminibus vulgato duplo majus est.
II. Cynoglossum majus vulgare.
Cynoglossa major, Brunf.
Cynoglossum vulgare, Matth. Lob. Thal. Cast. Lugd. Clus. hist. Eyst.
Cynoglossum, Dod. Ad. Tab. Ger. officinarum, Lon.
Cynoglossus vulgaris, Ges. hor.
Cynoglossa, Cæs. major, Cord. in Diosc.
Cynoglossa vulgaris major, Col.
Lycopsis, Lac.
Hoc sæpe sine caule reperitur, quod tamen à caulifero diversum non est: hinc duæ figuræ apud Matthiolum, Lob. Dod. Rarius flore albo occurrit.
III. Cynoglossum sylvaticum rubente caule.
Cynoglossum sylvaticum Harcynicum, Thal.
an Cynoglossum montanum, Cæs.
an Cynoglossa montana maxima frigidarum regionum, Col.
IV. Cynoglossum sempervirens: in Phytopynace & Prodromo descriptum.
an Cynoglossa media altera virente folio, Col.
V. Cynoglossum globoso flore.
Cynoglossa media montana incana angustifolia altera, Col.
VI. Cynoglossum fructu umbilicato.
Cynoglossa altera media fructu κοτυλώδης sive λυχνιώδης, Col.
VII. Cynoglossum medium.
Cynoglosso similis planta Plinij.
Cynoglossa minor, Cord. in Diosc.
Cynoglossum pusillum Narbonense, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cynoglossum parvum, Cæs. Italicum. Cam.
Cynoglossum pumilum, Clus. pan. sive Austriacum alterum, Eid.
Cynoglossum Narbonense, Eyst.
Cynoglossa minor montana serotina altera Plinij, Col.
VIII. Cynoglossum Creticum argenteo angusto folio.
Cynoglossum parvum cinereum Creticum, Camerar.
Cynoglossum Creticum primum, Clus. hist.
an Cynoglossa media argentea Apula campestris, Colum.
IX. Cynoglossum Creticum latifolium fœtidnm.
Cynoglossum Creticum secundum, Clus. hist.
X. Cynoglossum minus.
Elatine, Trag. Lon.
Lappula rusticorum, Lugd.
Cynoglossa minor montana serotina altera Plinij, Col.
Hæc magnitudine variat, cum vix semipalmaris in Anglia reperiatur.

CERINTHE SIVE CYNOGLOSSUM MONTANUM.

Cerinthe Plinio lib. 21. cap. 12. est folio candido incano, cubitalis, capite concavo, mellis succum habente: floris avidissimæ sunt apes.

I. Cerinthe seu Cynoglossum montanum majus.
Cerinthe, Gesn. hort. Cast. quorundam, Clus. hisp.
Cynoglossa montana, Gesn. hort.
Cerinthe major, Lob. Lugd. Cam. Clus. hist. Tabern. Ger.
Telephium Dioscoridis quibusdam, Eid.
Telephium maculosum, Cam.
Maru herba, Dod.
Pulmonaria Romana, Cæs.
Variat flore luteo, purpureo luteo, purpureo & versicolore.

II. Cerinthe flore ex rubro purpurascente.
Cerinthe tertia, Clus. hist.
III. Cerinthe flore flavo asperior.
Cerinthe quorundam major flavo flore, Clus. histor.
IV. Cerinthe minor.
Cerinthe Plinij, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cerinthe minor, Lob. Cam. Tab. Ger.
Cerinthe secunda, Clus. hisp. minor seu quarta, Eid. hist.
Maru herba minor, Dod.
V. Cerinthe folio non maculato viridi.
Cerinthes quintum genus, Clus. hist. ap. al.

LITHOSPERMUM.

Λιθόσπερμον recensuit Dioscorides lib. 3. cap. 158. quod à seminis duritie nomen accepit: folijs oleæ longioribus latioribus & mollioribus, &c. Semen lapidea duritie, rotundum candicans, ervi parvi magnitudine. Plinius lib. 27. cap. 11. Lithospermo inter omnes herbas nihil est mirabilius, &c. lapillos gerit candore & rotunditate margaritarum, magnitudine ciceris, duritia vero lapidea: & qua pediculis adhærent cavernulas habent & intus semen, &c.

I. Lithospermum arundinaceum, fortè Dioscor. & Plinij.
an Coix Theophrasti, 1. hist. 16.
Lachryma Christi, Trag. Gesner. hort. cui & Jodoci.
Lithospermum majus, Trag. Ges. hor. cui & fruticosum.
Arundo lithospermos, Ges. hor.
Lithospermon primum, Lacun. arundinaceum, Lugd.
Lachryma Jobi, Ad. Clus. hisp. & hist. Dod. Lob. Cam. Cast. Eyst.
Lachryma vulgo, Cæs.
II. Lithospermum majus, Matth. Lac. Cast. Lugd. quid?
III. Lithospermum majus erectum.
Saxifraga tertia, Brunf.
Lithospermum, Brunf. Fuch. Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lon. Ad. primum, Anguil, commune, Gesn. hort.
Milium Solis sativum, Trag.
Lithospermum minus, Matthiol. Dod. Ges. hor. Lac. Lob. Cast. Lug. Ger. vulgare minus, Cam.
Lithospermum sativum, Fuch. ico.
Lithospermum legitimum, Clus. hist.
Lithospermum alterum fruticosum, Thal.
Lithospermum arvense, Tab.
Anchusæ tertiæ similis altera, Cæs.
Milium Soler Mauritanis, quod in montibus Soler frequenter nascatur: hinc vulgo milium Solis ineptè dicitur.
Hujus species minima palmum alta, Lini foliolis angustis, granulis pusillis, rotundis, cujus Adversaria meminere.
IV. Lithospermum minus erectum.
Lithospermum Anchusæ facie, Lob. Lugd.
V. Lithospermum minus repens latifolium.
Lithospermum alterum, Ang.
Lithospermum majus, Dod. Ad. Lob. Lugd.
Lithospermum vulgare majus, Cam.
Lithospermum repens majus, Clus. pan. & hist.
Lithospermum, Cæs. virgatum, Thal.
Pulmonaria minor Dalechampij, Lugd.
Hoc ad Echium, vel Anchusas referri potest, quod aliqui Lithospermum Dioscor. & Plinij censent.
VI. Lithospermum angustifolium umbellatum: in Prodromo descriptum.
VII. Lithospermum arvense radice rubra.
Lithospermum sylv. Trag. Fuch. Dod. gal. Camer. epist.
Echium minus herba Lithospermo congener, Gesn. ap.
Anchusa degener facie Milij Solis, Lob. ico.
Anchusa tertia Lithospermo similis, Cæs.
Anchusa arvensis alba, Thal.
Anchusa arvensis minor facie Milij Solis, Tab.
Lithospermum tertium Dod. nigrum, Lugd.

Ad

Ad Anchusam, vel Echium, aliqui referunt.

VIII. Lithospermum Linariæ folio Germanicum.
Passerina, Trag. Cam.
Lithospermum sylv. minus, Dod. gal.
Lithospermum quartum exiguum, Dod. lat.
Lithospermum minus, Lon.
Passerina herbariorum unicaulis, Ad.
Lingua passerina, Tab.
Passerina linaria, Ger.
Linaria altera botryodes montana, Col.

IX. Lithospermum linariæ folio Monspeliacum.
Passerina linariæ folio, Lob. Lugd.

SYMPHYTUM.

Σύμφυτον Dioscorides lib. 4. cap. 9. & 10. proposuit: sic dictum à facultate conglutinandi, quâ pollet: nam & carnes dum coquuntur conglutinat additum, eodem auctore. Et Plinio lib. 27. cap. 6. unde & Græci (ait) nomen imposuêre: hinc Latinis Consolida dicitur.

Genera: Dioscoridi duplex est, πετραῖον petræum, quod in petris nascatur, ramulis origano similibus, folijs tenuibus, & capitulis thymi: Alterum, quod aliqui πηκτὸν pecton vocant: caule cubitali, folijs hirsutis ad Buglossi foliorum similitudinem: floribus luteis, &c. Plinius lib. 27. cap. 6. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum, similis cunilæ bubulæ, folijs parvis cacuminibus thymi, &c.

I. Symphytum Consolida major.
Symphytum quidam Inulam rusticam, quidam Alum Gallicum vocant, Scribon. c. 21.
Consolida major, Brunf. Trag. Cam. Thal. Ger.
Symphytum, Tur. Lon. majus, Matth. Cord. hist. Cam. Cast. Tab.
Symphytum magnum, Fuch. Dod. ut: Lugd.
Symphytum alterum, Ang. Cord. in Dioscorid. Lac.
Symphytum Alum, seu Alus, Ad. Lob.
Consolida vulgo, Cæs.

Marem faciunt & fœminam, floris colore potissimum differentes: mas, flore est purpureo, vel purpurocæruleo: fœmina, flore albo, vel pallidè luteo: rarius luteo: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: tres apud Eystett.

Symphytum majus flore albo, & flore purpureo, Tab.
Consolida major flore albo & flore purpureo, Ger.
Symphytum majus flore purpureo: flore rubro: flore pallido, Eyst.

II. Symphytum majus tuberosa radice.
Symphytum tuberosum, Lob. Dod. Lugd.
Symphytum tuberosum majus, Cluf. hist.
Symphytum majus flore subluteo, tuberosa radice, Cam.
Symphytum radice tuberosa, Cam. ep.
Symphytum alterum folio Borraginis, Ang.
Consolida altera minor, Cæs.
Consolida tuberosa vel nodosa, Cam.

III. Symphytum minus tuberosa radice.
Symphytum tuberosum, Cluf. pan. tuberosum minus, Eid. hist.
Floribus est pallidis, vel subluteis.

IV. Consolida major amplexicaulis flore purpureo, Thal. quid?

V. Symphytum minus Borraginis facie.
Symphytum pumilum repens Borraginis facie, Lob.
Borrago minima herbariorum, Lugd. an Asarum muri, Eid.

VI. Symphyto viribus affinis.
Bisa radix quæ ex Bengala & Patane montibus adfertur, Acosta cap. de Datura: sed quid?

SYMPHYTUM MACULOSUM, SIVE PULMONARIA.

Pulmonaria dicta, quod hujus folijs ut plurimum maculæ albæ latæ asperſæ sint, & quod Pulmonum affectibus medeatur: quibusdam Callæ alterum genus apud Plinium lib. 27. cap. 8. cui Calla duorum generum est: una, similis Aro, &c. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, folia Lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, &c. Illam Arisarum, hanc Pulmonariam volunt. At Fracastorius Pulmonariam ex genere Buglossæ esse censet.

I. Symphytum maculosum, sive Pulmonaria latifolia.
Pulmonaria altera, Matth. Cast.
Pulmonaria & Pulmonalis, Dod. gal.

Pulmonaria Plinij, Gesn. hort.
Pulmonaria, Cæs. maculosa, Ad. Lob. Clus. pan. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Symphytum maculosum, Dod.
Pulmonaria major, Lugd.
Pulmonaria vulgaris maculoso folio, Clus. hist.

Folijs variat, quæ aliquando albis punctis notantur, aliquando ijs carent: & hæc Pulmonaria folio non maculoso, sive 2. Clus. histor.

Floribus est communiter cæruleo rubentibus: rarius albis. Marem & fœminam, nomine Pulmonariæ Plinij Taber. exhibuit, quem Gerardus imitatur.

II. Pulmonaria angustifolia rubente cæruleo flore.
Consolida major sylv. Trag.
Symphytum sylv. Cord. histor. & Pulmonaria Plinij, Schol.
Pulmonaria folijs Echij, Lob. ico. Ger.
Pulmonariæ tertiæ species altera, Clus. pan. 5. Pannonica, Eid. hist.
Pulmonaria quarta Plinij angustifolia, Tab.

Variat floribus, alteri flores initio rubent, dein cæruleum colorem saturatiorem contrahunt: alteri flores pulcherrimè rubentes: illa Pulmonaria 5. hæc verò 4. Clus. in hist.

III. Symphytum maculosum, sive Pulmonaria angustifolia cærulea.
Pulmonaria 2. vel angustifolia cæruleo flore, Clus. pan. tertia Austriaca, Eid. hist.
Pumonaria prima angustifolia, Taber. 2. angustifolia, Ger.
Pulmonaria Austriaca secunda, Cam.

CONSOLIDA MEDIA.

Consolida media, quibusdam Chamæcissos spicata Plinij lib. 24. cap. 15. Alijs Anonymos Plinij lib. 27. cap. 4. (Anonymos inquit, non inveniendo nomen invenit) fortè quia vulneribus sanandis efficacissima sit.

I. Consolida media pratensis cærulea.
Consolida media, Brunf. Matth. Fuch. Taber. Eystett.
Consolida media, & Herba Laurentiana, Cast.
Prunella cærulea, Trag.
Bugula, Dod. ut: Clus. pan. & hist. Lugd. Ger.
Bugula, & Prunella quibusdam, Ad. Lob.
Arthetica Pandectarij, Ang.
Symphytum medium, Lon.
Consolida media major, Thal.
Consolida media prima, Tab.
Chamæcissus quorundam, Lugd.
Chamæcissi alterum genus, Cæs.

Flore est cæruleo: rarius cinereo vel albo: folijs latioribus & angustioribus, leviter incisis vel sinuatis.

II. Consolida media pratensis purpurea.
Prunella purpurea vel quarta, Trag.
Consolida media purpurea, Fuch. secunda, Taber.
Consolida media minor, Thal.
Bugula carnei coloris flore, Clus. pan. & hist.
Bugula flore albo, Ger.

Hæc repit & folijs priore est rotundioribus, non laciniatis, aliquando etiam non crenatis: flores, rubicundioris diluti coloris sunt.

III. Consolida media flore luteo: hæc cæteris multò minor est, folijs rotundis, crenatis, flore luteo: quam ex Anglia habemus.

IV. Consolida media cærulea alpina, in Prodr. descripta.

BRUNELLA.

Brunella, quæ ex Consolidæ speciebus est, ab effectu nomen accepit, eò quod faucium & linguæ affectibus, seu potius malo Castrensi, Germanis die Brüne *dicto, medeatur: quod malum ab Aegineta lib. 3. Erysipelas Cerebri dictum videtur. Quibusdam Symphytum petræum: alijs Polycnemon Dioscoridis lib. 3. cap. 108.*

I. Brunella major folio non dissecto.
Brunella, Brunf. Dod. ut: Lob.
Prunella vulgaris, & 6. Trag.
Consolida minor, Matth, minima, Cam.
Prunella, Fuch. Ang. Adv. Cæs. Lugd. Camer. Taber. Ger.
Symphytum petræum, Lobel. ico. an & Cord. in Diosc.

Prun-

Prunella, aut potius Brunella officinarum, Eyst.
Flore est purpureo, vel cæruleo punicante: aliquando ex diluto cęruleo albicante, rarius albo: folijs integris nonnunquam leviter crenatis.
II. Brunella folio laciniato.
Symphytum petræum, Lob.
Brunella altera, Dod.
Prunella secunda, Clus. pan. & hist. tertia, Tab.
Prunella altera hirsutior, Cæs.
Prunella Lobelij, Ger.
Flore est purpurei vel carnei coloris, vel cinerei, vel nivei: folijs aliquando solùm superioribus, aliquando simul etiã inferiorib⁹ laciniatis.
III. Brunella Hyssopifolia: in Phytop. sub 2. descripta.
an Prunella secunda, Tab.
an Prunella flore albo, Ger.
IV. Brunella cæruleo magno flore.
Prunella cærulea altera, vel 3. Trag.
Prunella prima & major, Clus. pan. & hist.
Prunella grandiflora, Cam.
Brunella cærulea magno flore, Eyst.
Folijs est integris: reperitur & laciniatis: flore saturatius purpurascente, nonnunquam & dilutioris & exalbidi, rarius albi coloris.
V. Brunella minor alba laciniata.
Prunella candida altera, vel septima, vel fœmina, Trag.
Hæc semipalmaris est, aliquando trium quatuorve unciarum.

BELLIS.

Bellidem etiam ad Consolidam mediam, vel minorem, referunt, quam licet aliqui apud Theophrastum 7. hist. 9. Anthemidis foliacei speciem (Nigellam foliosam Gaza vertit) velint; Græcis tamen indicta videtur. Plinio lib. 26. cap. 5. Bellis in pratis nascitur, flore albo aliquatenus rubente. Et lib. 21. c. 8. luteus & Bellio pastillicantibus quinquagenis quinis barbulis coronatur.

I. Bellis sylv. caule folioso major.
Oculus bovis, Brunf.
Buphthalmum, Eid. majus, Lon.
Bellis major, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cæs. Cast. Cam. Ger. Lugd. (cum figura Matth. & Fuchsij) Adv. Lob. (cui & Consolida media vulnerariorum) Eyst.
Bellis sylv. Tur. major sylv. Fuch. ico. Gesn. hor.
Bellium majus, Tab.
Folio acutiore est, vel rotundiore: caule & hirsuto & glabro: flore nonnunquam gemino, etiam pleno, sed rarissimè reperitur.
II. Bellis alpina major rigido folio: quæ 1. in Prodromo.
an Bellis alpina, Cam.
III. Bellis alpina alba minor: quæ 2. in Prodromo.
IV. Bellis montana major folio acuto: quæ 3. in Prodromo.
V. Bellis montana folio obtuso crenato: quæ 4. in Prodromo.
VI. Bellis sylv. media caule carens.
Bellis media, Matth. Ad. Lugd. Tab. Clus. hist.
Bellis minor, Cast.
Bellis sylv. media, Gesn. hort. Ger.
Bellis sylv. Dod. major sylv. Lob.
VII. Bellis sylv. minor.
Solidago Consolidæ species, Brunf.
Primula veris, Eid. Cæs.
Bellis minor, Matth.
Bellis minor sylv. Fuch. Dod. gal. Tur. Gesn. hor. Lugd. Tab. Ger.
Bellis pratensis minor, Ad.
Flos colore variat: discum enim luteum ambiunt foliola, vel alba, vel ex candido rubra: alia ex albo & rubro mixta: alia intus rubra, in ambitu alba: aliquando in viridem colorem degenerant: reperitur vix uncias duas alta.
Bellis sylv. minor flore mixto, &
Bellis sylv. minor flore pleno rubro, Eyst.
VIII. Bellis maritima folijs Agerati: quæ 5. in Prodromo.

Bellis hortensis.

I. Bellis hortensis flore pleno, eoque magno, vel parvo.
Primula veris, Trag. Gesn. hort.
Bellis, Lon. minor, Matth. Lugd. minima, Cast.
Bellis minor hortensis, Fuch. Dod. gal. Gesn. hor. Lac. Tab.
Consolida minor officinarum, an Bellis Pliniana, Ad.
Bellis hortensis multiplici flore, Lob. Tab. Ger.
Bellis minor fl. multiplici albo & rubro, Eyst.
Primula veris multiplici foliorum ordine, Cęs.
Floris colore variat, albo, incarnato, rubro, vario, scilicet candido & rubro: est & fusco: hinc duæ figuræ, apud Lob. & Ger. três apud Tabernæmontanum.

II. Bellis hortensis prolifera.
Primula veris, cujus flores si non citius carpantur, ex se alios generant, ac sæpe ex uno quatuor aut quinque erumpunt, Trag.
Bellis hortensis suaverubens, viridisque prolifera, Lob.ico.
Bellis prolifera, Cam.variegata, Eyst.
III. Bellis hortensis pediculo folioso: quæ 7. in Prodromo.

Bellis cærulea.

I. Bellis cærulea caule nudo.
Aphyllantes 3 Lugd.
II. Bellis cæruleo caule folioso.
Aphyllanthes, id est frondiflora, Ang.Cam.
Bellis cærulea, Globularia Monspeliensium, Ad. Lob. Tab. Ger.
Bellis montana, Cæs.
Scabiosæ pumilum genus, Clus.hist.
Bellis minor flore cæruleo, Eyst.
Globularia cærulea, Col.
Variat magnitudine, foliorum latitudine, & caulium altitudine: hinc tres apud Tab.Ger. icones: Bellidis cæruleæ, Apulæ, & Monspeliacæ nomine.
III. Bellis cærulea spinosa: quæ pro 6. in Prodromo describitur.
IV. Bellis cærulea montana frutescens.
Bellis montana fruticosa in Ilva, Cæs.
Scabiosa quinta, vel Scabiosa montana repens, Clus. pan.
Scabiosa repens montana, Cam.
Scabiosa odorata, Tab.
Scabiosa montana minor repens, sive 10. Clus. histor.

Bellis lutea.

I. Bellis lutea folijs profundè incisis major.
Bellis major lutea, Trag.
Chrysanthemum, Dod.Cam.ep.Cast.
Chrysanthemum folio virentiore, Cam.
Chrysanth. segetum folio multiscisso, Adv.
Chrysanthemum segetum, Lob.
Chrysanthemum arvense, Tab.
Chrysanthemi species 4. Cæs.
II. Bellis lutea folijs profundè incisis minor.
Chrysanthemum minus, Cam.ep.
III. Bellis lutea folijs subrotundis.
Chrysanthemum 3. Cæs.
Chrysanthemum Myconi, Lugd.
an Chrysanthemum folio minus dissecto, Camerar.
IV. Bellis spinosa folijs Agerati.
Bellis spinosa elatior, Lob.ad par.alt.
V. Bellis montana globoso luteo flore.
Globularia lutea montana, Col.

SECTIO TERTIA.

PILOSELLA; GNAPHALIUM; LEONTOPODIUM; HELICHRYSUM; STOECHAS CITRINA; CONYZA; ASTER; TRIPOLIUM; ALISMA; ET VIRGA AUREA.

PILOSELLA.

Pilosella à copiosis pilis quibus vestitur, nomen sortita est, quam aliqui ad Myosotidem, alij ad Holostium referunt: sunt qui Intybi minimam speciem faciant.

I. Pilosella major repens hirsuta.
Auricula muris, Brunf. Ericio Cord. alia, Cord. in Diosc.
Auricula muris minor, Trag.Lon.
Pilosella, Matth. Ang.Ad.Lob.Cast.Tab.
Pilosella major, Fuch.Dod.ut: Lug.media, Th.
Pilosella quibusdam Holostium, Lac.
Pilosella repens, Ger.
II. Pilosella major repens minus hirsuta.
Auricula muris minor secunda, Trag.
Pilosella vulgo, Cæs.
Pilosella major, Cam.ep.
Lactucella sylv.repens, Cam.hort.
III. Pilosella major erecta.
Pilosella major, Ger.altera, Tab.
IV. Pilosella major erecta altera.
Pilosella major prima, Tab.
Pilosella major latifolia, Ger.ico.
V. Pilosella montana hispida parvo flore.
Pilosella major umbellifera μακρόκαυλος montana & pratensis, Col.
VI. Pilosella Syriaca.

Pilosella maxima Syriaca, Lob. Lugd. Tab.
VII. Pilosella incana saxatilis lutea.
Auricula muris altera incana saxatilis frigidarum regionum, Col.

GNAPHALIUM.

Γναφάλιον Dioscoridi lib. 3. c. 132. quod folijs ἀντὶ γναφάλλου pro tomento, utantur: Et Plinio lib. 27. c. 10. cui Gnaphalion, quod alij ChamaeZelon vocant. Verùm apud Plinium l. 24. c. 19. habetur herba, Impia, incana, vocata rosmarini aspectu, thyrsi modo vestita atq; capitata, unde alij ramuli assurgunt sua capitella gerentes, ob id Impiam appellatam, quoniam liberi supra parentem excellant, alij potius ita appellatam, quod nullum animal eam attingat, existimavêre: hæc Plinius. Sunt qui Gnaphalium vulgare esse velint, & esse quoq; Centunculum ejusdem: Sic autem Plinius l. 24. c. 15. Itali Centunculum vocant, rostratis folijs ad similitudinem capitis penularum, jacentem in arvis, Græci autem Clematidem.

I. Gnaphalium maritimum.
Gnaphalium, Matth. Lobel. Lugd. legitimum, Clus. histor.
Gnaphal. marinum, Ges. hor. Ad. Lob. ico. (Cottonaria vulgi sive Bombax humilis) Tab. Ger.
Gnaphalium marinum tomentosum, Lugd.
II. Gnaphalium latifolium Americanum.
Gnaphalium Americanum ἀργυροκόμη, Clus. pan. & hist.
Gnaphalium latifolium peregrinum, Eyst.
Centunculi Americani nomine ex America accepimus, apud quos uti & in Brasilia, apud Toupinambaultios frequens est.
III. Gnaphalium vulgare majus.
Heliochrysos sylv. Trag.
Gnaphalium, Fuch. Ges. hor. Tur. Lac. Cast.
Gnaphalium vulgare, Matt. Ad. Lob. Lug. Tab.
Filago, Dod. ut: Ger.
Centunculus, Tur.
Tomentum, Cord. hist. Lon.
Impia Plinij, Ang. (& Cartafilago) Ges. hor.
Herba Impia, Cæs.
Gnaphalium vulgare minus, Thal.
IV. Gnaphalium medium.
Filago 4. Dod. gal. minor, Dod. lat. Lob. ico.
Gnaphalium medium, Tab. vulgare, Ger.
V. Gnaphalium minus latioribus folijs.
Gnaphalium Plateau tertium, Clus. hist.
VI. Gnaphalium minus repens.
Gnaphalium minimum, Lob. ico. minus, Tab.
Filago minor Ger.
Hoc etiam duarum solùm unciarum reperitur.
VII. Gnaphalium roseum sylvestre.
VIII. Gnaphalium roseum hortense: utrumque in Prodromo descriptum.
IX. Gnaphalium majus lato oblongo folio.
Gnaphalium secundum Plateau, Clus. hist.
X. Gnaphal. majus angusto oblongo folio.
Heliochrysos sylvestris, Trag. ico. alt.
Filaginis altera species, Dod. ut:
Filago Germanica altera secundum folia florida, Ad. Lob. ico.
Gnaphalium vulgare majus, Thal.
XI. Gnaphalium majus angusto oblongo folio alterum.
Pseudoleontopodium Matthioli, Lugd.
Gnaphalium Anglicum, vel Belgicum folio longiore, Ad. Lob. ico.
Chrysocome Germanica, Lob. obs.
Chrysocome lanuginosa, an Impię species, Lug.
Gnaphalium majus, Tab. Anglicum, Ger.
Gnaphalij genus, Clus. hist.
Leontopodium alterum vulgare, Matth. Cam.
an Herba Impia in montibus, Cæs.
an Chrysocome & Chrysitis, Cast.
Hoc cum à priore parum differat, qui voluerit, idem dicat.

Gnaphalium montanum.

I. Gnaphalium montanum flore rotundiore.
Lagopus secundus, Trag.
Auricula muris, Lon. quarta, Trag.
Pilosella minor, Fuch. Dod. gal. Lugd. Thal.
Lagopiron Hippocratis, Ges. animal.
Gnaphalij genus, Ges. col.
Gnaphalium montanum purpureum & album, Ad Lob. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum suaverubens, &
Gnaphalium montanum variegatum, Eyst.
Variat floribus candidis, subpurpureis, roseis, ex candido & rubro mixtis.
II. Gnaphalium montanum longiore & folio & flore.
Gnaphalium montanum purpureum, & suaverubens, Lob. ico. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum Dalechampij, Lugd.
Pilosella minor, Dod. Clus. hist.
Variat ut prior floris colore; hinc duæ icones apud Lob. Tab. Gerard.

III. Gna-

III. Gnaphalio montano affinis Ægyptiaca.
Baccharis Rauvvolffij, Lugd. ap. Cluſ. hiſt.
IV. Gnaphalium alpinum magno flore, folio oblongo.
an Leontopodium Dioſcoridis?
Leontopodium verum, Matth.
Leontopodium Matthioli, Lugd. Tab.
Leontopodium, Dod. Caſt.
Leontopodium ſive pes leoninus, Ad.
Gnaphalium alpinũ, Ger. deſ. Cluſ. pan. & hiſt.

V. Gnaphalium alpinum magno flore folio brevi.
Leontopodium ſive pes leonin⁹, Lob. Tab. Ger.
Idem cum priore cenſet Lug. at cùm illud radicem habeat magnam, quaſi ſquammoſam, folia oblonga: hoc verò radicem tenuem, foliaque brevia, differre ſtatuimus.
VI. Gnaphalium alpinum minus.
Leontopodium parvũ, Lob. Lugd. Tab. Ger. deſ.
Piloſella minor altera.

LEONTOPODIUM.

Λεοντοπόδιον Dioſcorides l.4.c.131. duorum dicit generum & ad amatoria valere, &c. Plinius lib.26.c.8. Leontopodij quidem meminit, ſed à Dioſcoridis diverſum cenſemus: Dioſcorides fortè de Gnaphalio alpino intelligendus: quod Gnaphalium à Plinio l.27.c.8. Cemos appellari nonnulli exiſtimant.

HELICHRYSUM.

Ἑλίχρυσον aut Χρυσάνθεμον καὶ Ἀμάραντον Dioſcor.l.4.c.57. ubi folia Abrotano ſimilia & umbellam auream tribuit. At Theophr. l.9.c.21. Ἑλειόχρυσος, id eſt, aureum colorem habens, (Aureliam Gaza vertit) alijs Coma aurea. Plin.l.21.c.25. Heliochryſum, quod alijs Chryſanthemum, & quæ Dioſcorides habet.

I. Elichryſon folijs Abrotani.
Helichryſum, Matth. deſ. Caſt.
Helichryſum Creticum, Matth. ep. ico.
an Helichryſon quod vulgo in Creta, Lagochimithia, quod leporibus cubilia grata præbeat, appellare ſolent, Bellon.
Elichryſon, Ang. Lac. Dod. Lob. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Cam.
Heliochryſon, Ad.
Helichryſum 1. & Helich. 1. altera icon. Tab.
Coma aurea & Helichryſon, Ger.
Varietas in folijs advertitur: hinc duæ figuræ apud Taber. & Gerardum.
II. Elichryſum folijs oblongis Stœchadi citrinæ ſimilis, Dod.
Helichryſum, Cam. ep. ico.
Chryſocome peregrina, Eyſt.
III. Elichryſum folijs oblongis paucis Stœchadi citrinæ anguſtioribus.
Helychryſum Cretic. Matth. deſ. Lug. Cam. ep.
IV. Elichryſum ſeu Stœchas citrina anguſtif.
Amaranth. luteus, Fuch. Lac. Lon. citrinus, Tur.
Stœchas citrina, Matth. Lac. Geſ. hor. Dod. Caſt. Lugd. officinarum, Tab. deſc.
Ageratum Aurelia, Dod. gal.
Heliochryſum, Cord. in Dioſc.
Helichryſum, & Amaranthus Galeni, Cæſ.
Chryſocome aureáve coma, Ad. Lob.
Chryſocome prima vulgaris, Cluſ. hiſt.
Coma aurea, Lob. ico.

V. Elichryſum Orientale.
an Chryſocome Dioſcoridis l. 4. c.55. & Plinij, cui & Chryſitis l.21. c.5. in Phytopynace, Matthiolo & Prodromo deſcriptum.
Stœchas citrina comis grandioribus, Cam. ep.
Eliochryſum, Belli ep. 1. ad Cluſium.
Helichryſum Creticum, Eyſt.
VI. Elychryſum Creticum.
Chryſocome 5. vel Cretica, Cluſ. hiſt.
VII. Elichryſon ſive Stœchas citrina latifolia.
Amaranthus & Heliochryſos primus, Trag.
Amaranthus luteus primus, Tab.
Chryſocome ſive Amaranthus luteus, Ger.
Variat latioribus & oblongioribus folijs: hinc tres icones.
Amarant. lutei 1.2.&3. apud Tab. & apud Ger. ſub Chryſocome, Amarantho Galeni & Heliochryſo ſylveſtri.
VIII. Elychryſum ſylv. latifolium capitulis conglobatis.
Chryſocome & Helichryſos ſylv. Lob. ico.
Chryſocome montana, Cæſ.
Chryſocome altera, Cluſ. hiſp. tertia, peregrina ſecunda, Eid. hiſt.
Chryſocome, Tabern. Ger.
IX. Elychryſon ſyl. anguſtifolium capitulis conglobatis.
Stœchas citrina altera, Ad. Lob. ico. Lugd.
Ageratum aliud quorundam, Lugd.
Chryſocome, Cæſ. altera, peregrina 1. Cluſ. hiſt.

Elichry-

Elichrysum Creticum, Cam.
Stœchas citrina, sive Chrysocome Monspeliaca, Taber.
X. Elichrysum sylv. flore oblongo.
Stœchas citrina altera inodora, Ad. Lob. ic. Lug.
Gnaphalium marinum Dalechampij, Lugd.

Chrysocome latioribus folijs, Cæs.
Chrysocome quarta, peregrina 3. Clus. hist.
XI. Elichryso syl. flore oblongo similis: in Phytopynace & Prodromo describitur.
XII. Stœchas viridis capitulo oblongo.
Stœchas viridis Dalechampij, Lugd.

CONYZA.

Κόνυζα Dioscoridi l. 3. c. 136. sic forte dicta, quòd κώνωπας, seu culices, suo lentore capiat: apud Theophrastum 6. hist. 1. & 2. Pulicariam Gaza vertit, Plinio l. 21. c. 10. Conyza.

Genera tria Dioscoridi: parva, quæ odore præstantior: major, gravi odore: tertium genus medium inter illas, injucundioris odoris, &c. Theophrasto plura genera, mas & fœmina: hæc minor, illa major, Plinio genera duo mas & fœmina, in folio differentia, &c.

I. Conyza mas Theophrasti major Dioscoridis.
Conisa magna, Tur.
Conyza major, Clus. hisp. Dod. Cæsalp. Cast. Camer.
Conyza magna, Lugd.
Conyza major vera, Ad. Lob. ico.
II. Conyza major altera.
Conyza major Dioscoridis Rauvvolffij, Clus. histor.
Conyza Syriæ, Lugd. append.
III. Conyza fœmina Theoph. minor Dioscoridis.
Conyza minor vera, Ges. ap. Ad. Lob. ico. Lugd.
Conyza minor, Clus. hisp. & hist. Cæs. Cast.
Conyza minor, & Eupatorium Mesues, Col.
Conyza minor altera, Dod.
IV. Conyza minor exotica.
Conyza minor Boëtica, Clus. cur. post.
V. Conyza Salviæ odorem spirans.
Planta Bantanica, Clus. exot. l. 4. c. 23.
VI. Conyza major vulgaris.
Conyza major, Trag. Matth. Dod. gal. Ges. hor. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Conyza major altera, Dod.
Conyza Helenitis, Cord. hist. Thal.
Baccharis, Matth. Lac. Lon. Tab.
Baccharis Monspeliensium, Ges. hort. Ad. Lob. Lugd. Cam. Ger.
VII. Conyza pannonica lanuginosa.
Conyza tertia Pannonica, Clus. pan.
Conyza tertia Austriaca, legitima fortè Diosc. Eid. hist.
VIII. Conyza cærulea acris.
Tinctorius flos alter, Trag.
Erigeron tertium, Dod. gal. quartum, Eid. lat.

Dentelaria, Ges. hort.
Conyza muralis, Eid. col.
Conyzoides cærulea, Ges. corol. Cord.
Conyza odorata, Lugd.
Conyzæ genus tenuifolium, Thal.
Conyza cærulea, Tab.
Amellus montanus, Col.

Variat folijs, in altera brevioribus & latioribus: in altera longioribus & angustioribus: est & altera erecta, altera repens: flore cæruleo, qui in pappum vel album, vel rufescentem abit.

Conyza montana.

I. Conyza cærulea alpina major: quæ 1. in Prodromo.
II. Conyza cærulea alpina minor: quæ 2. in Prodromo.
III. Conyza alpina pilosissima.
Conyza Helenitis pilosa, Lob. ico.
IV. Conyza incana.
Conyza Helenitis mellita incana, Lob. ico.
V. Conyza montana folijs glutinosis pilosis.
Conyza montana Myconi, Lugd.
VI. Conyza montana lutea, folijs oblongis.

Hæc duplex à Thalyo proponitur, nomine Conyzæ majoris montanæ, &
Conyzæ majoris alterius: hujus posterioris figura à Camerario in suo horto exhibetur.

VII. Conyzis affinis.
Britannica Gesneri & Lugd. Ad Lob. ico.
Britannica vera Dalechampij, Lugd.
Bellis lutea Dalech. Lugd.

Conyza palustris.

I. Conyza media Asteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis.

Calaminthæ tertium genus, Fuch.
Conyza, Cord. in Diosc. Tab. altera, Tur.
Conyza media, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Lon. Lob. Lugd. Eyst.
Conyza 3. Matt. ep. Ang. Cast. 3. aquatica, Gesh.
Conyza 3. vulgaris, Clus. pan. media vulgaris, Eid. hist.
Conyza aquatica, Thal.
Conyza major, Ger.
Mentha lutea, Lon.
Asteri Attico similis altera quæ Cunilago, Cæs.
Cunilæ 3. genus, quæ Cunilago Plin. l. 20. c. 16.
II. Conyza major flore globoso.
Conyza minor, Trag. Matth. Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Conyza prima, Ang. minor seu fœmina, Lon.
Conyza minima, Ad. (sive Pulicaria) Lob. Dod. Lugd. Thal.
Psyllium, Cord. hist. ico. Conyza, Eid.
Major est & minor.
III. Conyza aquatica laciniata.
Conyza Helenitis folijs laciniatis, Lob. ico.
Conyza Helenitis, Dod. belg.
IV. Conyza palustris serratifolia.
Conyza aquatica, & aquatica folijs serratis, Ges. hort. & col.
Conyza maxima serratifolia, Thal.
Lingua major Dalechampij, Lugd.
Conyza quarta, Cam. ep.
Consolida palustris, Tab.
Solidago Sarracenica, Ger.
V. Conyza aquatica, Asteris flore aureo: quæ 3. in Prodromo.
VI. Conyzæ affinis Germanica.
Solidago Sarracenica tertia, Trag. Lon.
Herba vulneraria ad fluvium Pfrim, Trag.
Consolida Sarracenica tertia, Tragi, Lugd.
Conyzæ nomine posita in Cordi historia.

ASTER ATTICUS.

Ἀστὴρ ἀττικὸς Dioscoridi l. 4. c. 120. florem habet in cacumine purpureum, aut luteum, per ambitum anthemidis capituli modo divisum, foliolis stellæ modo radiatis. Plinio l. 27. c. 5. Aster, ab aliquibus Bubonium appellatur, quoniam Inguinum (sc. inflammationi) præsentaneum remedium est: in cacumine capitula stellæ modo (hinc Asteris nomen) radiata, &c.

Aster Atticus luteus.
I. Aster luteus foliolis ad florem rigidis.
Aster Atticus alter, Matth. Lugd.
Aster Atticus verus, Ang. Ges. hor.
Aster, sive Stella Attica Monspeliensium aureo flore, Ad.
Aster Atticus, Lob. (cui & Inguinaria) Ger. luteus, Cam.
Aster Atticus primus flore luteo, Clus. hisp. vel Aster atticus legitimus, Clus. hist.
Aster atticus, Cæs.
Aster luteus alter, oculus Christi minor, Lugd.
Oculus Christi, Eid.
Aster atticus Massilioticus, Tab.
Est latifolius: est & angustifolius.
II. Aster atticus folijs circa florem mollibus.
Aster cernuus, Col.
Baccharis vel Carpesium Alpini, quo nomine accepimus.
III. Aster luteus radice odora.
Incensaria, Cæs.
Asteris altera species Apula, an Baccharis, Col.
Baccharis vera Dioscoridis, Malocho, hoc nomine accepimus.
an Aster luteo flore, Cam. ep.
IV. Aster luteus major folijs succisæ.
Aster primus, vel pannonicus major, Clusius pannon.
Aster tertius sive Austricatus 1. Eid hist.
V. Aster luteus hirsuto Salicis folio.
Aster pannonicus tertius, Clus. pan. at quintus, in histor.
Aster flore luteo, Tab.
Aster hirsutus, Ger. ico.
VI. Aster montanus luteus Salicis glabro folio.
Aster atticus secundus, Clus. pan. at quartus sive Austriacus secundus, Eid. hist.
Bellis lutea, Lugd.
Bubonium luteum, Tab.
Aster Italorum, Ger.
VII. Aster luteus folio glabro & crenato.
Aster Italorum, Ad. Lob.
Aster atticus, Dod. atticus Italorum, Clus. pan.
Aster octavus Italorum, Eid. hist. ico.
VIII. Aster luteus angustifolius.
Aster conyzoides Gesneri, Lob. Lugd.
Aster acticus tertius, Cæs.

IX. Aster

IX. Aster luteus linariæ rigido glabro folio.
Aster atticus quartus, Cluſ.pan.deſc.
Aster ſextus, Auſtriacus 4.Eid.deſc.

X. Aster montanus luteo magno flore.
Aster montanus, Ad.Lob.ico.Ger.
Aster montanus luteus mas, Tab.
Aster atticus alpinus foliolis luteis, Cæſ.

XI. Aster atticus luteus montanus villoſus magno flore.
Aster montanus hirſutus, Ad.Lob.ico.Lugd.
Aster luteus ſive oculus Chriſti minor, Eid.
Aster montanus luteus fœmina, Tab.

XII. Aster luteus ſupinus.
Aster atticus ſupinus, Cluſ. hiſp. (at in hiſt. ſecundus) Dod. Lob.Lugd.
Aster atticus repens, Cam.

Aſter Atticus cæruleus.

I. Aster atticus cæruleus vulgaris.
Tinctorius flos primus, Trag.
Aster atticus, Matth. (cui & Amellus,) Fuch. Dod gal.Cord. in Dioſc.& hiſt.deſc.Geſn.hort. Lac.Lon.Cluſ.pan.Caſt.Lugd.
Aster Atticus, Amellus non eſt, Guil.
Aster atticus purpureus, Fuch.ico.
Aster atticus 1.Dod.cæruleus, Thal.Cam.
Aster Italorum purpuraſcens, Lob.
Aster cæruleus Italicus, ſive 8.Cluſ.hiſt.
Aster atticus minor flore cæruleo, Eyſt.

Hujus differentiæ duæ: eſt latifolius & anguſtifolius, & hujus pumilum genus: Sic qui maturius floret, minùs altè aſſurgit, quàm qui ſeriùs: communiter cæruleis, aliquando purpureis foliolis orbis luteus cingitur: rariſſimè totus albus reperitur. Aliquando caulibus eſt altioribus & folijs latioribus, qui dicitur
Aster atticus major flore cæruleo, Eyſt.

II. Aster hirſutus Auſtriacus cæruleus magno flore, folijs ſubrotundis: in Prodromo deſcriptus.

III. Aster montanus cæruleus magno flore, folijs oblongis.
Aster atticus quintus, ſive Amellus alpinus, qui Virgiliano reſpondere videtur, Cluſ.pan.
Aster ſeptimus ſive Auſtriacus 5. vel Aster alpinus cæruleo flore, vel 7.Eid.hiſt.
Aster purpureus montanus, Lugd.
an Anthyllidi ſecundæ ſimilis, Cæſ.

Magnitudine variat: nam in monte Jura, duarum triúmve unciarum reperitur, cum alias palmam ſuperet.

IV. Aster atticus alpinus alter.
Aster atticus cæruleus alpinus, Cam. ep.

Eſt omnino minor vulgari, & interdum globuli tumentes villoſi foliolis ad radicem adnaſcuntur.

V. Aster Tripolij flore.
Aster minor Narbonenſium Tripolij flore, Linariæ folio medio purpureus, Ad.Lob.ico.
Aster Linariæ folijs Narbonenſis, Lob.
an Anthyllis altera, Cæſ.

TRIPOLIUM.

Τριπόλιον (quaſi dicas ter canum ſeu caneſcens) Dioſcoridi l.4.c.135. cujus flores (ut tradunt, inquit) colorem ter die mutent, manè candidi, meridie purpurei, ſerò punicei conſpiciuntur.

I. Tripolium majus cæruleum.
Tripolium, Dod.ut: Lugd.Cam.
Tripolium littorum, Ad.
Tripolium vulgare, Lob.Lugd.Eyſt.
Amelli ſpecies paluſtris, Col.

Flos purpureus, medio luteus aut croceus: aliquando in eodem medio & luteus & puniceus, ambitu purpureo, qui colores in omni flore ſeneſcente conſpiciuntur. Luteis etiam floribus Lobel. obſervavit: Folijs quoq; in ſummitate profundè in aliquot ſerras diviſis notavimus.

II. Tripolium minus: & Lob.& Lugd.

Magnitudine ſolùm à priore differre videtur.

III. Tripolium minus alterum.
Anthyllis minor, Cord.obſ.
Tripolium minus, Cam.

ALISMA SIVE DAMASSONIUM.

Ἄλισμα ſive δαμασώνιον Dioſcorides l.3.c.169. folijs dicit plantaginis ſed anguſtioribus, &c. quem Plinius imitatus l.25.c.10. cui duplex, alterum lacinioſis anguſtis, alterum majoribus folijs in ſylvis, &c. Quid verò ſit, magna inter authores controverſia, alijs Plantaginem, alijs Calceolum Mariæ, alijs Digitalem, alijs Mentham græcam, alijs aliam ſtatuentibus. Verùm cogitandum, an non Dioſcoridis & Plinij primum Aliſma, ſit Sanicula alpina, quæ Auricula Urſi dicitur: quemadmodum Plinij ſecundum, ipſum Verbaſculum. In Phytopynace duplex Aliſma propoſuimus: primum ſub Aliſmate folio glabro, quod nunc ad Gentianas retulimus: alterum folio hirſuto, de quo inter Doronici ſpecies egimus.

VIRGA AUREA.

Virga aurea, quæ à forma & floris colore luteo nomen habet, ab alijs propter vires & Solidago & Consolida vocatur. Quibusdam Panax Chironium Theophrasti 9.hist.10. & Plinij l.25.c.4. Panax Pharnacium & Phanax Chironium folio Lapathij, censetur: alijs Cunilago Plinij, Panaces dictum: & quia folia aliquando maculata observantur, sunt qui Leucographin Plinij, l.27.c.11. autument.

I. Virga aurea major, vel Doria.
Doria, fortè Panaces Chironium, Gesn.hort.
Dorea Narbonensis, quasi Aurea, Ad.Eyst.
Herba Doria, Lob. Cæs.
Dorea sive herba aurea, Lugd.
Limonium aliud, Lugd.
Panax Chironium Theophrasti, Tab.
Herba aurea Penæ & Lobelij, Lugd.

Variat folijs, ijsque integris non serratis, qualia sunt cum primum erumpunt, & cum in hortis colitur: vel serratis, aculeo folij summitati insidente, quemadmodum Monspessuli observavimus: hinc duæ figuræ in Lobelij iconibus & in Lugdunensi historia.

II. Virga aurea latifolia serrata.
Virga aurea, Cam.ep.Thal.Villanovani, Ger.
Virga aurea vulgo dicta, Cæs.serratis fol.Tab.
Virga aurea altera serrato folio, Lob.
Virga aurea margine crenato, Dod.
Virga aurea altera, Lugd.
Virga aurea minor laciniatis folijs, Cam.
an Consolida Sarracenica major, Lugd.

Variat folijs longioribus, latioribus, brevioribus, serratis tamen: & quandoque folia lineis albis notantur.

III. Virga aurea angustifolia serrata.
Solidago, Ang.
Solidago Sarracenica, Trag. Fuch. Dodon. ut: Lon.Ad.Lob.Lugd.
Virga aurea, Gesn.hort.
Consolida Sarracenica, Thal. Eyst.
Consolida aurea, Tab.
Herba Doria, Ger.ico.

Est latioribus & angustioribus folijs: ex Anglia habemus folio niveo & bicolore.

IV. Virga aurea angustifolia minus serrata.
Virga aurea, Matth. Dod. ut: Lon. Lugd. (qui & Matth. & Dodonæi figuram exhibet) Cast. Ger.Eyst.
Virga aurea Villanovani, Ad.Lob.
Virga aurea folijs non serratis, Cam.ep.
Virga aurea Broccenbergensis, Thal.
Virga aurea major angustifolia, Cam.
Virgæ aureæ alterum genus, Cæs.
Leucographis Plinij, Ang.
Symphytum petræum 3. Tab.

Variat folijs, quæ sæpè sine crenis, aliquando saltem minus conspicuis serrata sunt: sic folijs oblongis, aliquando subrotundis & flore luteo, rarius albo: hinc tres figuræ apud Tabernæm. Symphyti petræi 1. 2. & 3. nomine.

V. Virga aurea magno flore.
Consolida aurea nemorum, Limonij folio, Ad. Lob.ico.

VI. Virga aurea montana serrata magno flore, quam Plantaginis alpinæ nomine in summitate montis Calcaris circa tuguriola collectam, habemus.

SECTIO QUARTA.

VERBENA; SUCCISA; SCABIOSA; JACEA; STOEBE; CYANUS; TRAGOPOGON; SCORZONERA; CALTHA; HELENIUM; FLOS SOLIS.

VERBENA.

Ἱερὰ βοτάνη sive περιστερεῶνα (apud Pausaniam ἀριστερεῶνα) folia habet quernis similia, sed angustiora minoraque colore aliquatenus glauco, &c. Sacra herba dicta, quod in expiationibus ad amuleta sit perutilis, Dioscoridi lib.4.cap.61. Sic verò Plinius lib.25.cap.9. Nulla Romanæ nobilitatis plus habet, quam Hierobotane: aliqui peristereôn, nostri Verbenacam vocant: hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus: hac Jovis mensa verritur, domus purgantur, lustranturque.

Genera

Genera ejus duo sunt Plinio l.c. foliosa, quam fœminam putant: mas rarioribus folijs, &c. folia minora quàm quercus colos glaucus, &c. quidam unum omnino genus faciunt, quoniam utraq; eosdem effectus habeat, &c.

I. Verbena communis cæruleo flore.
Verbena mascula, Brunf.
Hierobotane mas, Eid.
Columbaris, Herm. Barbaro.
Verbena, Gesn. hort. Lon. recta, Trag.
Verbenaca, Matth. Lac. Cast. vulgaris, Lugd.
Verbenaca supina (& fœmina) Fuch. Cord. in (Diosc.
Verbena sive Verbenaca, Guil. pap.
Verbenaca recta, Dod. ut: Lugd. Tab.
Verbena communis & sacra recta, Ad. Lob.
Verbenaca fœmina, Cæs. Cam. vulgaris, Cl. hist.
Herba sacra, Ang. Tur.
Floribus est cæruleis, quandoque albidis.

II. Verbena tenuifolia.
Verbenaca supina, Clus. hisp. Dod. Lugd. Tab.
Sacra Verbena Hispanica minor, Lob.
Verbena supina, Clus. hist.

III. Verbena Peruana, quæ Hispanicæ similis, ex Monardi, Lugdunensis refert.

IV. Verbena nodiflora, in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.
Verbenaca nodiflora, Imperato.

SUCCISA SEU MORSUS DIABOLI.

Succisa dicitur, quod ejus radices circumrosæ sint: vulgus enim credit, Dæmonem cum tantæ efficaciæ radicem hominibus invideat: eam statim ubi succreverit, undique circumrodere: quare Morsus diaboli dicitur. Sunt qui Geum veterum censent: at Columnæ videtur Pycnocomon Dioscoridis lib. 4. cap. 176. alijs Nigina Plinij lib. 27. cap. 12. Herba, inquit, quæ vocatur nigina, tribus est folijs longis intubaceis: Alij ad Scabiosas: alij ad Jaceas referunt.

I. Succisa glabra.
Jacea nigra, Brunf.
Morsus diaboli, Eid. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Lon. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Succisa, Matth. Fuch. Dod. Cast.
Scabiosa folio integro, Cæs.
Pycnocomon, Col.
Folijs est glabris & integris, rarius laciniatis: floribus cæruleis, rarius purpureis, vel incarnatis, rarissimè albis: est etiam major & minor.

II. Succisa hirsuta, quæ à priore sola hirsutie differt.
Morsus diaboli hirsuta rarior, Gesn. hort.

S C A B I O S A.

Scabiosa, alijs à scabro herbæ habitu (quod vulgatæ convenit;) alijs quòd scabiei medeatur, quod vox Psoræ prætendere videtur: quare Ψώρων Aëtij aliqui censent: Sunt qui ad Stœben Dioscoridis l. 4 c. 12. referant.

Scabiosa pratensis & arvensis.

I. Scabiosa pratensis hirsuta, quę officinarum.
Scabiosæ primum genus, Trag.
Scabiosa, Lac. desc. Lon. vulgaris, Fuch. communis, Dod. gal.
Scabiosa altera campestris seu segetum, Lob. ico. Ger.
Scabiosa major, Cast. arvensis, Tab. vulgaris, (Eyst.
Scabiosa folio scisso, Cæs.
Scabiosa major flore ex cæruleo purpureo, Tab.
Huc referenda est
Scabiosa major satorum vulgatior, Ad. Lob.
Scabiosa vulgaris major, Dod. Lugd.
Scabiosa dissectifolia major, Thal.
Variat folijs modo crassius, modo tenuius utrinque divisis: flore ex cæruleo, purpureo, vel bresilico colore tincto: hinc duæ apud Tab. & Gerardum figuræ.
Scabiosa major, flore ex cæruleo purpureo, Tab.

II. Scabiosa major squammatis capitulis.
Scabiosa, Brunf. quinta, Trag.
Scabiosa major, Matth. Lugd. Cam. Clus. hist.
Jacea nigra major laciniosa, Ad.
Scabiosa major flore purpureo, Tab. Ger.
Cyanus sylv. major arvensis, Thal.
Floribus est ex purpura subrubentibus: reperitur floribus paucioribus, minoribus, fl. candido: folijs altera latioribus, altera angustioribus.

III. Scabiosa major altera, squammatis capitulis, sive Jacea rubra latifolia laciniata.
Jacea tertia, Tab.
Jacea major, Ger.

IV. Scabiosa fruticans latifolia alba.
Scabiosa nona sive æstivalis, Clus. hist.
Flos vel candidus, vel cæruleis staminibus ornatur, vel livet, vel ad cæruleum inclinat.

V. Scabiosa fruticans angustifolia alba.
Scabiosa montana calidarum regionum, Adv. Lob. Lugd.
Scabiosa quarta & major Pannonica, Clus. pan.
Scabiosa major Pannonica albo flore, vel 8. Eidem hist.
Scabiosa maxima leucanthemos, Cam.
Scabiosa montana, Tab.

VI. Scabiosa angustifolia alba altera.
Scabiosa major alba, Tab.
Scabiosa montana, Ger. ico.

VII. Scabiosa multifido folio flore flavescente.
Scabiosa tertia, Clus. pan.
Scabiosa septima vel ὀχρολευκῷ flore, Eid. hist.
Scabiosa tenuifolia, sive major, sive 7. Thal.
Scabiosa lutea è Thuringia, Cam.
Scabiosa Pannonica flore albo, Eyst.

VIII. Scabiosa flore globoso niveo.
Scabiosa alba in hortis Belgij, Clus. hist
Scabiosa Belgica flore albo, Eyst.

IX. Scabiosa alba gemino capite.
Scabiosa alba gemino tergeminóve capite, Clus. hist.

Flore purpurascente, vel incarnato, huic non absimilem, in Bavaria Camerarius observavit.

X. Scabiosa prolifera folio latiore.
Scabiosa prolifera, Lob. ico. Tab. prolifero flore, Clus. hist.

XI. Scabiosa prolifera folijs Gingidij: quæ 3. in Prodromo.

XII. Scabiosa tenuifolia prolifera minor.
Scabiosa tenuifolia minima prior, Eyst.

XIII. Scabiosa folio Sinapi sylv. quæ 2. in Prodromo.

Scabiosa montana.

I. Scabiosa alpina folijs Centaurij majoris.
Scabiosa alpina maxima, Ad. Lob. ico. Tab.
Centaurium nothum Dalechampij, Lugd.
Scabiosa alpina Centauroides, Cam. Eyst.

II. Scabiosa montana glabra, folijs Scabiosæ vulgaris.
Scabiosa secunda vel alpina, Clus. pan.
Scabiosa quinta sive montana, Eid. hist. desc.

III. Scabiosa montana Dentis leonis folio: quæ 4. in Prodromo.

IV. Scabiosa montana latifolia non laciniata rubra & prima.
Scabiosa latifolia purpurascente flore, Clus. pan. sive 4. Eid. hist.

V. Scabiosa latifolia rubra non laciniata secunda.
Scabiosa prima, vel latifolia rubro flore, Clus. pan.
Scabiosa rubra Austriaca, Lob. ico.
Scabiosa integrifolia prima, Thal.
Scabiosa tertia vel latifolia Pannonica rubro flore, Clus. hist.
Scabiosa Succisæ similis, Cæs.
Scabiosa latifolia septima, Tab.

VI. Scabiosa Virgæ pastoris folio.
Scabiosa latifolia peregrina, Tab.

VII. Scabiosa argentea angustifolia: quæ 6. in Prodromo.
an Scabiosa gramminea folio argenteo flore purpureo, Cam.

VIII. Scabiosa montana minor capitulo squammoso.
Scabiosa montana omnium minima, Adv. Lob. ico. Lugd.
Scabiosa æstiva minor, Lob.
Scabiosa montana minor septima, Tab.

Scabiosa capitulo globoso.

I. Scabiosa peregrina rubra capitulo oblongo: quæ 1. in Prodromo.
Scabiosa Indica sive sexta, Clus. hist.
Scabiosa Indica flore saturatè rubro, &
Scabiosa Indica flore dilutè rubro, Eyst.

Hanc folijs in tenuiores lacinias divisis, floreque minore & rubro, nomine Scabiosæ nigræ odore Zibethi, ex horto Patavino habemus.

II. Scabiosa capitulo globoso major.
Scabiosa quinta & sexta, Trag.
Scabiosa minor, Matth. Lob. (cui & Columbaria) Lugd. Cast.
Scabiosa minor lævis, Gesn. hort.
Scabiosa media, Dod.
Scabiosa media serrato angustifolio, flore globulariæ, Ad.
Scabiosa 20. fœmina herbariorum, Tab.
Scabiosa folijs bellidis sylvestris majoris, major, Thal.
Scabiosa quinta sive montana, Clus. hist. ico.
Phyteuma Dioscoridis, Col.

III. Scabiosa capitulo globoso minor.
Scabiosæ folijs bellidis species minor, Thal.
Scabiosa minor, 1.2.3.5. Tab.
Scabiosa media, minima, minor & major, Ger. ico.
Scabiosa angustifolia flore subcæruleo, Eyst.

Folio-

Foliorum diſſectionibus variant, cnm alteri ad medium nervum tenuiſsimè diſſecta ſint, alteri non item: tertia folia inferiora penitus diſſecta non habet.

IV. Scabioſa capitulo globoſo folijs in tenuiſsimas lacinias diviſis
Scabioſæ tenuifoliæ ſpecies altera, Thal.
an Scabioſa tenuifolia flore cæruleo, Eyſt.

V. Scabioſa minor capitulo globoſo odoro,
Phyteuma minus, Col.

Scabioſa ſtellata.

I. Scabioſa ſtellata folio laciniato major.
Scabioſa Hiſpanica major, Cluſ. hiſp. & hiſtor. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Scabioſa peregrina, Dod. Cæſ.
Scabioſa Hiſpanica, Cam. Eyſt.

II. Scabioſa ſtellata folio laciniato minor, ſive maritima.
Scabioſa Hiſpanica minor, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Scabioſa Hiſpanica minor, vel altera, Lugd.
Scabioſæ peregrinæ alteræ ſpecies, Dod.

Hæc ſi in hortis colatur pedalem altitudinem excedit.

III. Scabioſa ſtellata minima: quæ 5. in Prod.

IV. Scabioſa ſtellata folio non diſſecto.
Scabioſa peregrina, Lob. Lugd. Ger.
Scabioſa arboreſcens, Cæſ.
Scabioſa peregrina folijs non diſſectis, Tab.
Scabioſa arborea Cretica, Ponæ.

Habet Camerarius Scabioſam Gallicam folio oblongo, tenui, nigricante, nitido: ſed noſtræ folia incana ſunt.

J A C E A.

Jacea adeo Scabioſæ ſimilis eſt, ut eam Scabioſam nominare ſoleant: ſunt tamen qui velint Hyoſiridem eſſe Plinij l. 27. c. 11. quam Intubo ſimilem ſed minorem, & tactu aſperiorem, ſcribit.

Jacea non laciniata.

I. Jacea nigra pratenſis latifolia.
Scabioſa vulgaris pratenſis, vel 4. Trag.
Centaurij pratenſis ſpecies, Geſ. hort.
Gethia nigra Scaligeri, Eid.
Jacea nigra, Eid. Tab. Ger. flore purpureo, Eyſt.
Cyanus ſylv. anguſtifolius, Thal.
Jacea alia nigra, Lugd.
an Solidago Sarracenica altera, Lon.

Hujus folia inferiora quãdoq; laciniata ſunt: quæ & floribus albis pingitur in hort. Eyſt.

II. Jacea nigra anguſtifolia, vel Lithoſpermi arvenſis folijs: quæ 1. in Prodromo.

Variat: alia caule lævi, eoq; cum folijs virente: alia caule aſpero ruſeſcente, vel molli tomento veſtito, folijſq; incanis.

III. Jacea fruticans pini folio.
Stœbe capitata roſmarini folio, Ponæ.
Chamæpitys fruticoſa Cretica Belli, Eid.
Chamæpitys Berthiolo.

IV. Jacea integrifolia humilis: quæ 2. in Prodromo.

V. Jacea nigra ſquammoſo capite major.
Jacea Auſtriaca prima, Cluſ. pan.
Jacea ſquammato capite montana prima, Eid. hiſtor.

VI. Jacea nigra ſquammoſo capite minor.
Jaceæ Auſtriacæ primæ aliud genus, vel Jacea montana ſquammoſo capite minor, Cluſ. pan.
Jacea ſquammato capite montana 2. Eid. hiſt.

VII. Jacea latifolia capite hirſuto.
Jacea Auſtriaca ſecunda, vel Jacea montana villoſo capite elatior, Cluſ. pan.
Jacea Auſtriaca villoſo capite, ſive 4. elatior, Eid. hiſt.
Jacea pannonica capitulo criſpo, Camerar. in Thal.
Cyanus ſylv. montanus integrifolius, &
Cyanus ſylv. κυνογλωσσόφυλλος, Thal.

VIII. Jacea anguſtifolia capite hirſuto.
Jacea montana villoſo capite humilior, Cluſ. pan. vel quinta, Eid. hiſt.

IX. Jacea alba hirſuto capite.
Jaceæ Auſtriacæ majoris villoſo capite flore albo, nomine, D. Fürerus Northuſa miſit.

Jacea laciniata.

I. Jacea nigra laciniata.
Jacea nigra, Dod. ut: Lugdunenſ. vulgaris, Ad. Lobel.
Hyoſiris Plinij, Ang.
Jacea Auſtriaca tertia, Cluſ. pan. at ſexta in hiſt.
Jacea pannonica Cluſij hirſuto capite, Cam.

II. Jacea humilis alba Hieracij folio.
Jacea pumila, Ad. Lob. ico.
Jacea humilis Hieracij folio, Lugd.

Flore eſt albo: aliquando ex cæruleo obſoleto purpuraſcit: Eſt major & minor.

III. Jacea laciniata ſquammata.

Jacea squammato capite tertia Cretica, Clusij histor.

IV. Jacea laciniata lutea.

Jacea montana minima tenuifolia, Col.

V. Jacea latissimo laciniato folio: sub Jacea Babylonica in Prodromo descripta.

Jacea laciniata capite spinoso.

I. Jacea capite longis aculeis spinoso: quæ 3. in Prodromo.

II. Jacea lutea spinosa Centaurioides.

Jacea lævis maxima centaurioides Apula, Col.

III. Jacea lutea capite spinoso.

Jacea major lutea, Ad. Lob. ico. Lugdun. Tab. Ger. Eyst.

Jacea lutea, Clus. hisp. & hist. Lugd. desc.

Spina solstitialis altera, Dod.

Carduus stellatus capitulis spinosis, Lob.

Carduus eriocephalus Dodonæi, Lugd. ico.

IV. Jacea Cyanoides echinato capite.

Jacea major folio multum lacinioso, Ad.

Jacea major, Lob. Lugd.

Cyanoides flos, Dod.

Cyanoides major, Tab.

Jacea montana echinato capite, Clus. pan. & hist. sive 7.

Stœbe Salmantica secunda, Clus. hist. ico.

Flos purpurascens, rarius albus; rarissimè luteus.

V. Jacea folijs Seridis candicantibus, purpurea.

Jacea altera, Clus. hisp.

Jacea purpurea Valentina muricato capite, Clus. hist.

VI. Jacea laciniato Sonchi folio, sive Jacea latifolia purpurea capitulo spinoso: quæ 4. in Prodromo.

VII. Jacea minor folijs aculeatis: Cyani majoris nomine missa.

Jacea laciniata incana.

I. Jacea tomentosa capitulo spinoso: quæ 8. in Prodromo.

II. Jacea montana incana mollis capitulis hispidis: quæ 6. in Prodromo.

III. Jacea montana incana aspera capitulis hispidis: quæ 5. in Prodromo, qui volet has duas conjungat.

IV. Jacea montana candidissima Stœbes folijs, quæ in Phytopinace & Matthiolo sub Jacea incana laciniata: at in Prodromo sub 7. describitur.

V. Jacea montana incana capite pini.

Chamæleon non aculeatus, Advers. Lobel. icon.

Jacea montana, acanophora, Lugd.

Jacea alia pumila sive varia, Cam.

VI. Jacea montana incana odora.

Jacea montana Narbonensis, Lob.

Jacea muscata & quinta, Tab.

Jacea montana, Ger.

Jacea oleæ folio.

I. Jacea incana Cyani capitulis.

Jacea incana altera Cyani aut Jaceæ capitulis, Advers.

Stœbe incana altera, Lob. ico.

Jacea incana, Lugd.

Cyano similis quædam, Cæs.

II. Jacea oleæ folio capitulis simplicibus.

Ptarmica altera, Matth. Lugd.

Ptarmica, Lac. Cyano similis, Cæs.

Ptarmica Austriaca, Lob. Clus. pan. & hist. Dod. Cam. Ger.

III. Jacea oleæ folio minore flore.

Ptarmicæ Austriacæ species, Clus. cur. post.

IV. Jacea oleæ folio capitulis compactis.

Jacea pusilla incana altera folio oleæ, Lob.

Jacea incana folio oleæ, Lugd.

V. Jaceæ oleæ folio affinis.

Dorichyum Dioscoridis fortè, Ponnæ Ital.

Lagochimicæ nomine, semine ab Honorio Belli ex Creta misso, in horto Anno 1600. crevit.

S T OE B E.

ΣΤοιβῆ vulgaris est notitiæ, Dioscoridi libr. 4. cap. 12. Plinio libr. 22. cap. 11. Stœbe quam aliqui Phleon. At libr. 21. cap. 15. quædam spinam in folio habet & in caule, ut Phleos quod aliqui Stœben appellavere: ob quam utriusque brevitatem quid statuendum sit, dubium sanè: nihilominus tamen recentiorum aliqui, subsequentibus plantis id nominis tribuunt, quod extrema folia utcunque aculeata sint, quas tamen alij ad Cyanos, alij ad Centauria propter amorem referunt, ad confusionem vitandam, Stœbes nomen servabimus.

Stœbe

Stœbe folijs laciniatis.

I. Stœbe major folijs Cichoraceis, mollibus, lanuginosis.
Stœbe Salmantica prima, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Stœbe Salmantica major, Lob.
Aphyllanthes prima, Dod.
Scabioſa, ſeu Stœbe Salmantica prior, Lugd.
Stœbe major, Tab.
Stœbe argentea minor, Ger.
Stœbe Hiſpanica, Cam.

II. Stœbe major folijs Erucæ mollibus lanuginoſis.
Stœbe Salmanticæ primæ altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Stœbe Salmantica ſecunda, Cluſ. hiſt.
an Stœbe argentea incana Aldroandi, Lob.
Aphyllanthes tertia, Dod.

III. Stœbe major calyculis non ſplendentibus.
Centaurium majus in muris, Geſ. hor.
Stœbe Salmanticæ alterius altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Jacea, ſive Stœbe gallica, Cluſ. pan.
Stœbe Gallica & Auſtriaca elatior, Eid. hiſt.
Cyanus ſylv. tenuifolius, Thal.
Jacea alba, Lugd.

IV. Stœbe viridis calyculis argenteis: in Prodromo.

V. Stœbe calyculis argenteis.
Stœbe Salmantica altera, Cluſ. hiſp. Lugd.
Stœbe Salmantica tertia, Cluſ. hiſt.
Stœbe argentea Salmantica minor, Lob.
Aphyllanthes quarta, Dod.
Stœbe minor, Tab.
Stœbe argentea major, Tab.
an Stœbe, Ang.
an Papaver ſpumeum, Cæſ.

VI. Stœbe calyculis argenteis minor.
Jacea alba, Tab.
Jacea flore albo, Ger.

VII. Stœbe incana Cyano ſimilis tenuifolia.
Centaurij majoris ſpecies minor, Geſ. col.
Cyano minori ſimilis, Cluſ. pan.
Stœbe Auſtriaca humilis, Eid. hiſt.
an Papaver ſpumeum aliud in ſaxoſis, Cæſ.

VIII. Stœbe rubra Monſpeliaca parvis Cyani capitulis: vel Jacea rubra anguſtifolia laciniata.
Jacea rubra major lacinioſa, Lugd.

IX. Stœbe ſquammis aſperis.
Aphyllanthes ſecunda, Dod.

Stœbe non laciniata.

I. Stœbe ſpinoſa maritima.
Stœbe ex Cod. Cæſareo, Dod.
Stœbe peregrina, Cluſ. hiſt. ap. alt. auct.
Cyanus ſpinoſus Creticus, Ponæ Ital.

II. Sphœritis ex Codice Cæſareo, Dodon. quid?

CYANUS.

Cyanus, à floris cyaneo ſeu cæruleo colore, nomen accepit. Plinius libr. 21. cap. 8. de veſtium æmulatione cum floribus agens, ait, in nomine eſt & Cyani color: & cap. 11. Roſam Cyanus excipit. Cyanum Amaranthus. At Hermolaus, Leucoium Dioſcoridis cenſuit: & Cæſalpino, Struthium apud Theophraſtum ex hoc genere videtur: verùm Columna, Papaver Heracleum Theophraſti & Dioſcoridis ſtatuit: Lobelius num Chondrillæ ſpecies ſit dubitat.

I. Cyanus montanus latifolius: vel Verbaſculum Cyanoides.
Verbaſculum, Trag.
Cyanus major, Matth. Dod. ut: Lob. Lugd. Caſtor. Cam. Ger. Eyſt.
Cyanus major hortenſis, Ad.
Cyanus montanus, Geſ. hor. Tab.
Cyanus ſylv. Lon. flore grandi, Cæſ.
Flore eſt magno cæruleo, aliquando umbilico purpureo: rarius flore albo eſt.

II. Cyanus ſegetum.
Lychnis agria, & Flos frumenti, Brunf.
Baptiſecula, Trag.
Cyanus, Dod. gal. Turn. Geſn. hort. Lon. Cæſ. flos, Dod.
Cyanus major, Matth. Lugd. Caſt. Cam.
Cyanus ſylv. Fuch.
Cyanus vulgaris, Ad. Lob. Ger.
Cyanus cæruleus, Tab. arvenſis cæruleus, Thal. Eyſtett.
Papaver Heracleum. Col.
Flos communiter cæruleus, rarius albus.

III. Cyanus hortenſis flore ſimplici.
Floris colore variat, cæruleo, purpureo, hicq; aliâs dilutè rubro & incarnato, aliâs ad puniceum inclinante, aliâs vario, violaceo, albo, & ex

his coloribus mixto: hinc figuræ quatuor apud Tabernæmontanum & Gerardum.

1. Cyanus cæruleus sativus, Tab. sub Cyano variegato apud Ger.

2. Cyanus purpureus, Tab. Ger.

3. Cyanus albus, Tab. Ger.

4. Cyanus ex albo violaceus, Taber. Cyanus violaceus, Ger.

Sic apud Eyst. flore purpureo, incarnato, rubro, albo, albo fundo purpureo, variegato.

IV. Cyanus hortensis flore pleno.

Cyanus flore multiplici, Lob. ico.

Cyanus multiflorus, Tab. Ger.

Variat floris colore purpureo, albo, medio purpureo: hinc duæ figuræ apud Lob. & Ger. tres apud Taber.

1. Cyanus fl. purpureo multiplici, Lob. ico.

Cyanus purpureus multiflorus, Tab. Ger.

2. Cyanus flore albo multiplici medio purpureus, Lob. ico.

Cyanus albus multiflorus medio purpureus, Tabern.

3. Cyanus cæruleus multiflorus, Tab.

V. Cyanus repens latifolius.

Cyanus peramarus supinus capitulis squarosis Sesamoidis parvi, Ad. Lob.

Cyanus repens, Lob. ico. supinus, Lugd.

Cyanoides minor altera, Tab.

VI. Cyanus repens angustifolius.

Cyanus repens alter, Lob. repens, Lugd.

Cyanus minimus, Ad. repens, Lob. ico.

Cyanoides minor, Tab.

TRAGOPOGON.

Τραγοπώγων ἢ τέτραπώγων, ἠδὲ κώμη, à prolixa lanugine, quæ è summo erumpit, sibi nomen ascivit, Dioscorides libr. 2. cap. 173. Tragopogon Theophrasto 7. hist. 7. At Plinio lib. 21. cap. 15. Come, ab alijs Tragopogon, folijs Croco similibus. Et lib. 28. cap. 13. Est & Tragopogon quem alij Comen vocant, &c. Latinis Barbula hirci.

Tragopogon luteo flore.

I. Tragopogon pratense luteum majus.

Barbula hirci, Trag. Matth. Lac. Cast.

Tragopogon, Matth. Fuch. Ang. Gesn. hor. Tur. Dod. Len. Cæs. flore luteo, Eyst.

Tragopogon luteum, Lob. Tab. Ger.

Tragopogon luteus communis, Thal.

Barba hirci, Cord. in Dios. & hist. Dod. gal. Ges. hort. Lugd. flore luteo, Cam.

Gerontopogon flore luteo, Gesn. col. & Barba senis.

II. Tragopogon folio oblongo sinuato: primo loco in Prodromo descriptum.

III. Tragopogon spicatum luteum.

Tragopogon spicatus, Lugd.

IV. Tragopogon laciniatum luteum.

Acorus Theophrasti, Ang.

Tragopogon laciniatis folijs, Col.

Folia prima graminea sunt, integra nec laciniata.

V. Tragopogon tenuissimè laciniatum: quod 2. in Prodromo.

an Chondrillæ τραγοπωγωνανθέμ alia species, Thalio.

VI. Tragopogon Coronopi folio.

Chondrilla τραγοπωγωνανθεμ major, Thal.

Duplex est: major, minor quæ sola magnitudine à priori differt.

VII. Tragopogon hirsutum.

Tragopogon Apulum hirsutum humile, Col.

VIII. Tragopogon hirsutum venenatum.

Tragopogon ex Sicilia venenatum, Cæs. quid?

IX. Tragopogon gramineo folio radice villosa.

Barbula hirci minor, Tab.

Tragopogon minus, Ger.

X. Tragopogon parvum ex luteo purpurascens.

Tragopogon parvum flore Chondrillæ purpurocæruleæ, Lob. ob.

an Barbula hirci minor ex Ilva, Cam.

Tragopogon purpureo flore.

I. Tragopogon purpurocæruleum porrifolio, quod Artifi vulgo.

Tragopogon alterum, Matth. Lugd.

Tragopogon, Dod. Lob. puniceum, Gesn. hort. purpureum, Ger. Eyst.

Tragopogon sylv. flore purpureo, Cæs.

Barbula hirci altera, Matth. Cast. purpurocærulea, Taber.

Barba hirci flore purpureo, Cam.

Gerontopogon flore puniceo. Ges. col.

Gerontopogon sive Sassifica Italorum, Lugd.

Flore est purpuro cæruleo, nigro purpureo, cæruleo: albo in Apennino Camerarius notavit.

II. Tra-

II. Tragopogon purpurocæruleum crocifolium.
Tragopogon crocifolium montanum, flore nigro purpureo, Col.

III. Tragopogon gramineis folijs hirsutis.
Tragopogon alter gramineo folio suaverubente flore, Col.

SCORZONERA.

Scorzonera nomen est Hispanicum, à scorzo vipera, vel à serpente scorzone: quare idem est ac Viperina aut Serpentaria, quod contra viperarum & serpentum venena efficax sit. Sunt qui ad Chondrillam Dioscoridis referant, sed magis ad Tragopogonis genus reducenda.

Scorzonera latifolia.

I. Scorzonera latifolia sinuata.
Scorzonera Hispanica, Matth. Lugd. Cast. Tab.
Scorzonera, Dod. Lob. Lon. Cæs. Cam. latifolia, Thal.
Scorzonera major Hispanica prima, Clus. hist.
Scorzonera Germanica, Tab.
Tragopogon peregrinus vel Hispanicus, Gesn. hort.
Viperaria Hispanica humilis, Ger. ico.

Ratione saporis radicis duplex: communiter est subdulcis, ita ut à Tragopogone nihil ferè distet: altera radice est amara Gentianæ instar, & hoc γεροντωπώγωνα veterum, Thalius censet. Floribus simplicibus & plenis Camerarius notavit.

II. Scorzonera latifolia altera.
Scorzonera Boëmica, Matth. Lob. Lugd.
Scorzonera major, vel pannonica prima, Clus. pan. & hist.
Scorzonera Germanica, Tab. latifolia German. Eystett.

III. Scorzonera folijs nervosis.
Scorsonera altera, Lob. ico.
Scorzonera Germanica angustifolia, Tab.
Viperaria humilis, Ger. ico.

IV. Scorzonera latifolia humilis nervosa.
Scorsonera humilis latifolia sive secunda, Clus. pan. Pannonica 2. Eid. hist.
Scorzonera Pannonica, Tab.
Viperaria Hispanica, Ger. ico.

Scorzonera angustifolia.

I. Scorzonera angustifolia prima.
Scorsonera humilis angustifolia & Pannonica tertia, Clus. pan. & hist.
Scorzonera Pannonica angustifolia, Tab.
Viperaria Pannonica angustifolia, Ger.

II. Scorzonera angustifolia altera.
Scorsonera Pannonica 4. vel Scorsonera humilis fibrosa radice, Clus. pan.
Scorzonera tenuifolia prima, Thal.
Hieracium septimum Clus. hist.

Hæc radice est dulciuscula, aut amara.

III. Scorzonera angustifolia subcærulea.
Scorsonera Pannonica 5. vel major angustifolia, Clus. pan.
Scorzonera tenuifolia altera, Thal.
Scorzonera angustifolia elatior Pannonica 4. Clus. hist.

Variat folijs angustioribus, calyculis brevioribus, semine crassiore & breviore.

CALTHA.

Caltham Poëtarum hanc esse volunt, quam aliqui ab aureo colore floris, Chrysanthemum nominant, & quidem Dioscoridis lib. 4. cap. 58. At Columna in Phytobas. Clymenum Dioscoridis lib. 4. cap. 13. censet. Alij ad Caltham Plinij lib. 21. cap. 6. alij ad Gromphænam ejusdem, lib. 26. cap. 7. referunt. Dalechampius à cereo ipsius flore Cerinthen putat.

I. Caltha vulgaris.
Calendula, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Gesn. hort. Cæs. Cam. sativa, Tab.
Caltha, Matth. Fuch. Tur. Lon. Lugd. Cast.
Caltha Poëtarum & Chrysanthemon oculatum verius Dioscoridis, Ad.
Chrysanthemum, Lob.
Calendula simplici flore, Ger. Eyst.
Clymenon Dioscoridis, Col.

Flore est pallido, citrino, ruffo: quæ Calendula lutea medioruffa, Eyst. aliquando reflorescit & fruticosa evadit.

II. Caltha polyanthos maxima.
Calendula multiflora maxima, Tab. Ger.

III. Caltha polyanthos major.
Calendula lutea, flore pleno, Eyst.

Variat flore majore, minore, ejusque colore aureo, vel melino: hinc tres figuræ apud Tab. & Ger.
Calendula major polyanthos flore aureo.
Calendula polyanthos flore aureo.
Calendula sativa polyanthos melina.
IV. Caltha floribus reflexis.
Chrysanthemum sive Caltha reflexis floribus, Lob. ico.
Calendula multiflora orbiculata, Tab. Ger.
V. Caltha prolifera majoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum, Lob. ico.
Calendula prolifera, Cam. Tab. Ger. Eyst.
VI. Caltha prolifera minoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum alterum, Lob. ico.
Calendula prolifera 2. Taber. major prolifera, Ger.
VII. Caltha arvensis.
Calendula circa Monspelium sponte, Ges. hor.
Calendula sylv. minor, Cæs.
Calendula arvensis, Tab. Ger.
Folijs crenatis circa Monspelium reperimus.
VIII. Caltha humilis & minima: in Phytopinace descripta.
IX. Caltha palustris flore simplici.
Caltha Virgilij, Trag.
Tussilago altera, Matth.
Dotterblumen/ Dod. gal.
Chamæleuce, Ang. Tur.
Chelidonia palustris, Cord. hist.
Caltha palustris, Gesn. hort. (Ferraria quibusdam, forte à forma folij ferream soleam referentis,) Dod. Adv. Lob. Lugd. (& Malacocissus major) Cam. Ger.
Caltha palustris vulgaris, Clus. hist.
Chrysanthemum Lon.
Epimedium Dodonæi, Thal.
Amellus Virgilij putatus, Eid.
Farfugium, Cast.
Populago, Tab.
Est flore majore & minore: hinc apud Tab. & Ger. nomine
Populaginis majoris & minoris, Tab.
Calthæ palustris majoris & minoris, Ger.
Marem & fœminam facit Ges. l. de col. Stirp. illam ramulis rubentioribus, flore magis tincto: hanc minorem, albioribus ramulis, & flore minus tincto scribit.
X. Caltha palustris flore pleno: & Cam. & Clus. hist.
Caltha palustris floribus densis, Gesn. hort.
Populago multiflora, Tab.
Caltha palust. multiplex, Ger. fl. multip. Eyst.
In Anglia sponte & plenis & odoratis floribus reperitur, Camerario autore: nobis hortensis est.

HELENIUM ET FLOS SOLIS.

Ἑλένιον Dioscoridi lib. 1. cap. 27. Helenium Plinio lib. 21. cap. 10. quod è lacrymis Helenæ natum dicatur, & ideo in Insula Helena laudatissimum esse: quo loci Plinius Aegyptiacum Dioscoridis proponit. Panax Chironium Theophrasti 9. hist. 10. quibusdam censetur.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Verbasci, quod nostrum vulgatum est, ac à Plinio lib. 19. cap. 5. & lib. 20. c. 5. Inula dicitur: Alterum Aegyptiacum, quod Helianthe est flore albo, de quo inter Cisti genera.

I. Helenium vulgare.
Enula campana, Brunf. Cam.
Elenion, Trag.
Enula, Tur. Lon. Cæs.
Helenium, Brunf. Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Gesn. hort. Ad. Lob. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Helenium 1. Dioscoridis, Ang.
Inula, vulgo Enula campana, quod, quę in campis provenit, hortensi præferatur, Gesn. hort.
Panax Chironium Theophrasti, Ang. Cord.
II. Helenio similis peregrina.
Faalim, Theveti: hujus iconem ex Theveti Cosmag. Lugd. habet: quid est?
III. Helenium Indicum maximum.
Planta maxima, Cortuso in epist. ad Matt. edit. Ital. præfixa, Cast. cui & Bellis Pliniana.
Solis flos Peruvianus, Lob.
Chrysanthemum Peruvianum, Dod. Lugd.
Helianthemum Peruvianum, Cam. ep.
Herba Solis, Monardi.
Sol Indianus, Lon.
Helenium Indicum, Cæs.
Corona Solis, Tab.
Flos Solis gigantea, corona regia, crater Jovis, amoris tuba, rosa Hiericontis, Frag.

Flos

Flos Solis major, Ger. Eyst.
Flos à Sole dictus: Joseph. Acostæ l. 4. c. 27.
an Planta prægrandis flore Calendulæ forma, ex cujus semine panem & pultes in Virginia conficiunt: in desc. Virginiæ.

Variat magnitudine foliorum & florum, caulis altitudine: adolescit enim in Hispania ad 24. pedes. Flos (cujus folia in aliquibus longiora) aliquando tantæ magnitudinis, ut 2362. semina inventa fuerint: quem aliqui album viderunt.

IV. Helenium Indicum ramosum.
Chrysanthemum Peruvianum alterum, Dod.
Helianthemum Peruvianum proliferum, Cam.
Flos Solis ramosus, Cam. (ep.
Corona Solis 2. Tab.
Flos Solis minor, Ger.
Flos Solis prolifer, Eyst.

In Italia viginti quatuor flores in una planta, plures in Hispania, sæpiº conspiciuntur: in Germania etiam decem & plures observavimus.

V. Helenium Indicum medium laciniato folio.
Solis flos minor, Lob. Lugd. Cam.

VI. Helenium Indicum minus.
Corona Solis minor fœmina, Tab.
Flos Solis minor fœmina, Ger.

Ambo enim marem & fœminam exhibent.

VII. Helianthemum Indicum tuberosum.
Flos Solis Farnesianus, sive Aster Peruvianus tuberosus, Col.
Chrysanthemum latifolium Brasilianum, in Prodromo.
Chrysanthemum è Canada quibusdam.
Canada & Artischoki sub terra, alijs:
Gigantea, Burgundis.

SECTIO QUINTA.

PERFOLIATA; BUPLEURUM; CENTAURIUM MINUS; GRATIOLA; HYPERICUM; CORIS; SYMPHYTUM PETRÆUM; POLYGONUM; ANTHYLLIS; SEDUM; COTYLEDON; ALOE.

PERFOLIALA.

Perfoliata dicta, quod singula folia caulis penetret: quam alij Cacaliam Dioscoridis lib. 4. cap. 123. suspicantur: alij Cotyledonem ejusdem lib. 4. cap. 92. pronunciarent, ni radix obstaret. Alij Seseli Aethiopicum ejusdem lib. 4. cap. 61. censent.

I. Perfoliata vulgatissima, sive arvensis.
Perfoliata, Brunf. Matth. Fuch. Eric. Cord. Dod. ut: Ang. Gesn. hort. Lon. Cord. hist. Lugdun. Tab. Eyst.
Perfoliata vera, Thal. vulgaris, Ger.
Perfoliata major, Trag.
Cacalia, Lac.
Perfoliatum vulgatius flore luteo folio umbilicato, Ad. Lob.
Seseli Æthiopicum Dioscoridis, Cæs.

II. Perfoliata flore multiplici.
Perfoliata crispa ceu muscosa, Cam.

III. Perfoliata montana latifolia.
Perfoliata montana, Gesn. Lugd. Cam.

IV. Perfoliata montana flosculis parvis.

V. Perfoliata alpina latifolia minor: hæc 1. in Prodromo.

VI. Perfoliata alpina angustifolia major, sive folio anguloso: hæc 2. in Prodromo.

VII. Perfoliata alpina angustifolia media: quæ 3. in Prodromo.
an Perfoliata largifolia Dalechampij, Lugd.

VIII. Perfoliata alpina angustifolia minor: quæ 4. in Prodromo.

IX. Perfoliata alpina gramineo folio, sive Bupleuron angustifolium alpinum.
Sedum petræum Bupleuri folio, vel Bupleuron petræum gramineo folio, Ponæ.

X. Perfoliata minor angustif. bupleuri folio.
Odontitis lutea, Lugd.
Perfoliatum angustifolium montanum, Col.

XI. Perfoliata alpina angustifolia minima: vel Bupleuron angustifolium Pyrenaicum: 5. loco in Prodr. describitur.
an Seseli Æthiopicum parvum folijs gramineis, Cæs.

XII. Perfoliata minor ramis inflexis: quæ 6. in Prodromo.

BUPLEURON.

Βούπρηστον Hippocrati & Nicandro in Theriacis. Plinius lib. & cap.22. Bupleuri meminit, ubi aliqui Ammi vulgatius intelligendum censent : licet Bupleuron Plinij, rectius Valerianæ campestri, quæ etiam Lactuca agnina dicitur, tribui videatur. Quare alijs hoc nostrum Bupleuron, βούπρηστις dicitur, cujus Theophrastus 7. hist. 8. inter olera mentionem facit : Et Buprestis Plinio lib. & cap.22. Sunt qui ad Panaces Chironium Dioscoridis, alij ad Elaphoboscum referunt.

I. Bupleuron folio rigido.
Beupleurum, Ang. majus, Gesn. hort.
Elaphoboscum & Gratia Dei Gallis, Eid.
Bupleurum alterum latifolium, Ad. Lob. Dod. Lugd.
Bupleurum latifolium, Tab. Monspeliensium, Ger.
Panaces Chironium quorundam, Lugd.

II. Bupleuron folio subrotundo, sive vulgatissimum.
Herba vulneraria, Trag.
Isophyllon, Cord. hist.
Beupleurum, Dod. gal. Gesn. hort. Ad. Lugd.
Auricula leporis Monspeliensium, Gesn. histor. anim.
Panax Chironium Dioscoridis, Lon.
Bupleurum angustifolium, Dod. Tab.
Bupleurum angustifol. Monspeliensium, Ger.
Bupleurum angustifolium herbariorum, Lob.
Sanamunda quibusdam.

Folia inferiora subrotunda, quæ in caule longa & angusta sunt.

II. Bupleuron angustissimo folio.
Bupleuron minimum, Col.

CENTAURIUM MINUS.

Centaurium duplex est : majus de quo supra capite de Lapatho : minus aliud, quod κενταύριον τὸ μικρὸν ἢ λιμνάιον, quoniam loca rigua amet Dioscoridi lib.3. cap.9. At Theophrasto 9. hist.4. πάναξ λεπτόφυλλον Panax tenuifolium dicitur. Plinio lib.25. cap.6. Centaurium alterum cognomine lepton, quod aliqui Libadion vocant, quoniam secundum fontes nascatur : Fel terræ propter amaritudinem summam dictum. Gallis Exacon (ἀπὸ τοῦ ἀκεῖσθαι à medendo) quoniam omnia mala medicamenta potum è corpore exigat per alvum : Tertia est Centauris cognomine triorchis, &c. hæc Plinius.

I. Centaurium minus.
Centaurea, Brunf. Cæs. minor, Brunf.
Centaureum minus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut : Tur. Cord. in Diosc. Gesn. Lac. Lon. Cam. Thal. Lugd. Cast. Tab.
Centaureum minus flore rubro, Eyst. quod & flore albo pingit.
Centaureum parvum, Ad. Lob. Ger.

Flos communiter è puniceo colore in purpura rubet : aliquando albus est : rarius ferruginei coloris. Variat etiam ratione soli, Theophrasto 4. hist. 5. monente; in humidis enim, altius excrescit : in aridis, vix duas aut tres uncias æquat.

II. Centaurium minus spicatum album : in Phytop. Matth. & Prodromo descriptum.

III. Centaurium luteum perfoliatum.
Perfoliata Achillæa, Gesn. hort.
Centaureum luteum, Adv. Clus. hispan. prius, Lugd. Eyst.
Centaurium floribus luteis sive citreis pallidis Mesuæi, Lob.
Centaurium luteum perfoliatum, Cam. ep.
Achilleos, Cæs.
Centaurium parvum flavo flore, Clus. histor. luteum, Ger.
Centaurium minus luteo fl. perfoliatum, Tab.

Hoc videtur Achilleon vera Plinij l.25. c.5. quam scribit esse scapo cæruleo pedali, sine ramis, ex omni parte singulis folijs rotundis eleganter vestitam : vulneribusque mederi. Et Mesuæo, lib.2. purg.10. Centaurium floribus citreis pallidis.

Duplex est : alterum folijs angustioribus & non perfoliatis : alterum latioribus & caulem ambientibus : caule ramoso & non ramoso, & hoc est
Centaurium luteum alterum, Lugd.

IV. Centaurium luteum pusillum.
Centaurium luteum novum, Col.

GRATIOLA.

Gratiolæ sive Gratiæ Dei nomen, recentior ætas tribuit, propter singulares vires, tam per superiora, quam per inferiora humores expurgandi, & recentia vulnera consolidandi : Hæc veteribus indicta videtur, quámvis

quamvis aliqui Papaver spumeum Dioscoridis l. 4. c. 67. alij Eupatorium Mesues esse velint. Centaurida alij faciunt, nec malè cum Centaurij minoris species esse videatur: & inter spurias Centaurij minoris appellationes, Helleborines & Multiradicis appellationes exstant, quæ Gratiolæ competere videntur, cum Hellebori modo purget, & radicibus complurimis firmetur. Sunt qui Persicariam minorem apud Sylvaticum credant.

Gratiola centauroides.
Gratiola, Matth. Dod. ut: Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cam. Tab. Ger.
Gratia Dei, Lac. altera, Cæs.
Gratia Dei, cujus semen Gelbenech, papaver spumeum fortè, Ang.
Limnesium sive Centauroides, Cord. hist.
Eupatorium Mesue, Cord. schol.
Gratiola sive Centaurium aquaticum, fortè Polemonium palustre amarum Hippocrati veterinario, Gesʃ. col.
Gratiola vulgo dicta, quæ quibusdam verius Hyssopum vulgare censetur, Col.
Gratiola flore albo & Gratia Dei, Eyst.
Flos communiter purpurascens, aliquando albus, rarius luteus: folia minus magísve crenata.

HYPERICUM.

Ὑπερικὸν οἱ δὲ Ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαιπίτυς, quoniam semen odore pineam resinam imitetur, Dioscoridi l. 3. c. 171. Et Plinio l. 26. c. 8. Hypericon quod alij Chamapityn, alij Corion appellant. Perforata vulgo, quod folia Soli objecta innumeris foraminibus scatere videatur: hinc & porosa quibusdam.

Genera: Dioscorides, præter vulgatum Hypericum & alterum sequenti capite exhibet, quod Ἄσκυρον, οἱ ἀσκυροειδὲς, οἱ ἀνδρόσαιμον dicatur, hyperici genus esse magnitudine distans, cum majus & fruticosius sit: & Androsæmon dici, quod fructus, qui resinosi odoris est, attritu digiti veluti cruententur. Et sequenti capite Ἀνδρόσαιμον, οἱ Διονυσιάδα, οἱ δὲ Ἄσκυρον, ab Hyperico & Ascyro differt, &c. Plinio l. c. & l. 26. c. 15. duplex est Hypericum: aliud oleraceo frutice tenui, cubitali, rubente, &c. Aliud quod Corin appellant folio Tamaricis, &c. Eid. l. 27. c. 5. Ascyrum sive Ascyroides Hyperici genus est, cujus comæ tritæ velut cruentant: qua de causa quidam hanc Androsæmon vocavere, Idem c. 4.

I. Hypericum vulgare.
Hypericum, Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Herba perforata, & Hypericum vulgare, Trag.
Ascyron, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Androsæmon minus, Ges. col.
Apud Dioscoridem inter Rutas sylvestres (cum ipsius species credatur) hujus descriptio etiam legitur.
Folijs modo latioribus, modo angustis variat, quod Tragus duabus figuris expressit: caules quoq; ejus, quod in humentibus provenit, quadrati sunt, alibi verò rotundi. Hujus etiam minor species caule quadrangulo, folijs non perforatis.
II. Hypericum numulariæ folio: quod in Prodromo describitur.
III. Hypericum folio breviore.
Hypericum Syriacum & Alexandrinum, Lob.
Hypericum Syriacum, Lugd. Ger.
Hypericum Alexandrinum, Tab.
IV. Hypericum minus erectum.
Hypericum pulchrum vel quartum, Trag.
Androsæmum, Lon.
an Hyperici minor species, Thal.
Hoc cum utriculis circa caulem reperitur.
V. Hypericum minus supinum, vel supinum glabrum.
Hypericum exiguum & primum, Trag.
Hypericum minus, Ges. col. Dod.
Hypericum minimum supinum Septentrionale, Lob.
Hypericum supinum 3. minimum, Clus. hist.
Ascyro adpinxit, Cam. ep.
Hoc interdum exiguum est, aliquando magno cespite serpit: hoc Lobelius in obser. illud in iconibus expressit.
VI. Hypericum supinum tomentosum majus, vel Hispanicum.
Hypericum supinum, Clus. hisp. tomentosum Hispanicum, Eid. hist.
Hypericum minimum supinum Septentrionalium, Lob. obs. ico.
Hypericum humi stratum, Lugd.
Ruta sylvestris Dioscoridis, Johanni Placæ, quæ à Ruellio inter notha rejecta.
VII. Hypericum supinum tomentosum minus, vel Monspeliacum.
Hypericum supinum, Dod.

Hyperi-

Hypericum alterum tomentosum, Ad.
Hypericum tomentosum, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Hypericum tomentosum secundum, Clus. hist.
Androsæmum album Dalechampij, Lugd.

Lobelius cum priore idem dicit: at Clusius negat idem esse.

Hypericum Ascyron dictum.

I. Ascyrum supinum villosum palustre.
Ascyrum supinum ἑλώδης, Clus. histor. ap. alt. auctario.

II. Ascyrum, sive Hypericum bifolium glabrum non perforatum.
Hypericum in dumetis nascens primum, Trag.
Ascyrum, Matth. ep.
Androsæmon, Matth. fol. Fuch. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Cast. Gesf. col. (& Ascyroides) Cast.
Hypericum aliud, Dod. gal.
Androsæmon Campoclarense, Col.

III. Ascyrum magno flore: in Prod. describitur.

IV. Androsæmon hirsutum.
Hypericum in dumetis nascens 2. Trag.
Androsæmon, Matth. ep.
Ascyrum, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Gesf. col. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cast, Thal. Cam. Cæs.
Hypericum, Dod. gal.
Androsæmon alterum hirsutum, Col.

V. Androsæmon alterum folijs Hyperici, quod aliquibus Hypericoides.
Androsæmum magnum, Ad.
Androsæmon, Lob.
Ruta sylv. Hypericoides, Dod.

VI. Androsæm. perfoliatum & perforatum.
Androsæmon alterum Apulum, Col.

VII. Androsæmon maximum frutescens.
Androsæmum, Dod. ut: Gesn. hort. Lugd. Cæs. majus, Cam.
Androsæmum aliud, Lugd.
Clymenum, Ang. Gesf. hort. Cast. ico.
Clymenum Italorum, Ad. Lob. Ger.
Siciliana. Gesf. hort. Col. Eyst.
Herba Siciliana, Tab.
Androsæmon Diosc. Galeni & Plin. & Centeria Theophrasti, Cæsalpino.
Clymenon Plinij l. 25. c. 7. Anguillaræ, quod potius Periclymenum Dioscoridis est.

VIII. Androsæmum fœtidum, capitulis longissimis filamentis donatis.
Tragium Creticum, Bellon.
Tragium, Belli ep. 3. ad Clus. legitimum, Ponæ.
Androsæmum minus, Cam.
Ascyrum legitimum, vulgo ἀγούδουρο, Belli ep. 1. ad Clusium.
Androsæmum fœtidum seu tragodes, Eyst.

CORIS.

Κόρις quod aliqui Hypericum vocant, Dioscoridi l. 3. c. 174. frutex est folio Ericæ: Et Plinio l. 26. c. 8. est aliud Hypericum, quod alij Corin appellant, folio tamaricis.

I. Coris lutea.
Coris, Matth. Gesn. hort. Lac. Lob. Lon. Cæs. Lugd. Cast. Cam. Tab.
Coris Matthioli, Ad.
Coris legitima Ericæ similis, Belli ep. 1. ad Clus.
Coris legitima Dioscoridis, Ponæ.

II. Coris cærulea maritima.
Coris Monspeliaca, Ad. Lob. Cam. Tab.
Coris quorundam, Clus. hisp. & hist.
Flore est cæruleo, rarissimè rubro.

SYMPHYTUM PETRÆUM.

Σύμφυτον πετραῖον in petris nascitur, ramulis Origano similibus, folijs Thymi, &c. Dioscoridi lib. 4. c. 9. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum: nascitur in petris, ideo petræum cognominatum, &c. Plinius lbr. 27. cap. 6.

Symphytum petræum folijs Thymi.
Symphytum petræum, Mat. Lac. Lon. Lug. Tab.
Symphytum petræum Matthiolo creditur, Ad.
Symphytum petræum Matthioli, ad Coridem Gallicam plurimum accedere videtur, Cl. hist.

Hoc ex agro Goritensi, ubi & Matthiolus notavit, à Doct. Agerio accepimus: quod à Coride Monspeliaca diversum est.

POLYGONUM.

Πολύγονον Dioscoridi l. 4. c. 4. à copiosis geniculis, quibus caules cinguntur, dictum. Plinio l. 27. c. 12. Polygonon Græci vocant, quam nos Sanguinariam.

Genera

Genera duo Dioſcoridi, mas & fœmina, de qua inter Equiſeti ſpecies: mas, à ſeminibus ſub ſingulis folijs turgeſcentibus, flos ei candidus, aut puniceus. Plinius l.c. qui plura genera Polygoni faciunt, hanc marem intelligi volunt, appellariq; à multitudine ſeminis, aut denſitate fruticis Calligonon. Alij Polygonaton, à frequentia geniculorum, &c. ubi quatuor genera recenſentur: primum eſt Polygonum vulgare: alterum Herniaria: tertium Polygonum fœmina Dioſcoridis: quartum quibuſdam Caſia lignea Monſpelienſium videtur: ſed rectius tribuitur ei plantæ, quam Polygòni nomine Cluſius propoſuit.

Polygonum majus.

I. Polygonum latifolium.
Herba proſerpinaca (à ſerpendo) Apulejo.
Centumnodia, Brunf.
Polygonon, ſive Polygonaton & Corrigiola, Eric. Cord.
Polygonum maſculum. Trag. Lac.
Polygonum mas, Matt. Fuch. Dod. ut: Ang Cor. in Dioſc. & Sanguinalis maſcula à cohibendo ſanguine) Geſ. hor. Cæſ. Thal. Lugd. Caſt.
Polygonum primum, Tur. vulgare, Cam.
Polygonum mas vulgare (Sanguinaria, Centumnodia) Ad. Lob. Ger.
Polygonum majus, Lon. Tab.
Aliud flore eſt candido, aliud ex purpura candicante, vel rubente.

II. Polygonum oblongo auguſto folio.
Polygonum tertium, Tab.

III. Polygonum brevi anguſtoque folio.
Polygonum ſecundum, Tab.
Polygonum mas minus, Ger.
an Polygonum maſculum fruticoſum, Thal.

IV. Polygonum ſaxatile: quod primum in Prodromo.

V. Polygonum maritimum latifolium.
Polygonum marinum maximum, Ad. Lob. ico.
Polygonum marinum, Lob. ob. Cam. ep. & hor.
Polygonum marinum prius Dalechampij, Lug.
Polygonum tertium in maritimis, Cæſ.
Floſculis eſt purpuraſcentibus, eſt & albis.

VI. Polygonum maritimum anguſtifolium.
Polygonum marinum alterum Dalech. Lugd.

Polygonum minus.

I. Polygonum cocciferum: & Cam. ep.
Radicibus coccum adnaſcitur elegantiſsimo colore commendatum.

II. Polygonum anguſtiſsimo & acuto vel gramineo folio minus repens.
Polygonum, Germanis Knawel/ Trag.
Polygonon 3. Dod. gal. exiguum, Eid. fol.
Saxifraga Anglica, Ad. Lob. ico. Lugd.
Polygonum minus ſeu fœmina, Lon.
Polycarpon à ſeminis copia, Lugd.
Polygonum minus polycarpon, Tab.
Polygonum ſelinoides ſive Knavvel, Ger.
Varietas magna in hac planta obſervatur.

III. Polygonum gramineo folio majus erectum.
Polygonum minus alterum, Tab.
Anthyllis Valentina Cluſij, Ger. ico.

IV. Polygono anguſtiſsimo folio affinis.
Hęmorrhoidalis, quę ad Caryophylleorum ſyl. claſſem referri debet, Cluſ. hiſt. ap. alt. ad l. 6.
Hæmorrhoidalis Aldroandi nomine, quę à ſanguine ſiſtendo nomen habeat, ex Italia, circa Ravennam natam (etiam ex Valeſia) accepimus.

V. Polygonum minus candicans.
Polygonum montanum minimum niveum & ſericeum, Ad. Lugd.
Polygonum montan. niveum minimum, Lob.
Paronychia Hiſpanica, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Polygoni Hiſpanici genus, Lugd.
Polygonum montanum, Tab. Ger.
an Herba Turca montana, Cæſ.
Variat ratione ætatis, nam adulta paleaceas membranulas niveas habet, quemadmodum Adv. & Lugdun. pingunt: planta novella non item, ſicut Cluſ. & Lob. propoſuêre: Sic in Belgio nata multum de candore ſuo remittit.

VI. Polygonum montanum vermiculatæ folijs.
Vermiculata montana nova, Col.

VII. Polygonum Creticum Thymi folio: quod 2. in Prodromo.

VIII. Polygonum littoreum minus floſculis ſpadiceo albicantibus: quod 3. in Prodrom.

IX. Polygonum minus tenuifolium: quod 4. in Prodromo.

X. Polygonum maritimum minus foliolis Serpilli.
Polygonum alterum puſillo vermiculato Serpilli folio, Ad. Lob. ico.
Polygonum alterum Serpilli folio, Lugd.

XI. Polygon. minus, ſeu Millegrana major.
Empetrum, Trag. Lon.
Polygonum minus, Matth. Caſt.

Epipactis, Ang.
Millegrana, Cord. hist.
Herba cancri minor, Cord. sch.
Herniaria, Gesſ. hor. col. Dod. Lugd. (cui & Lithontribon ab effectu) Thal. Cam. Tab. Ger.
Herniaria multigrana ſerpillifolia, Ad.
Herba Turca, Lob. Cæſ.
Polygoni genus Herniaria appellata, Cluſ. hiſt.

Hoc duplex eſt: aliud glabrum, aliud hirſutum. Eſt etiam Herniaria fruticoſa viticulis lignoſis, foliolis oblongiuſculis, brevis, denſiſſima.

XII. Polygonum minus lentifolium: quod 4. in Prodromo.

XIII. Polygonum minimum, ſive Millegrana minima.
Millegrana minima, Lob. ico.
Herniaria altera, Thal.

XIV. Herba ad rupturas utilis Monardis; & ex eo Lugdunenſis hiſtoriæ, quid eſt?

ANTHYLLIS.

Ἀνθυλλὶς Dioſcoridi lib. 3. cap. 153. duplex eſt: altera folijs lenti ſimilibus, mollibus: altera folijs Ajugæ, de qua inter Chamæpitydes actum. Plinius lib. 26. cap. 8. illam Anthyllion vocat.

I. Anthyllis maritima Chamæſycæ ſimilis,
Anthyllis marina Narbonenſium altera, Chamæſyces facie, Ad. Lob. ico. Lugd.

Huic ſimilis aut eadem eſt.
Anthyllis Valentina, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Lugd.
Peplion ſive Peplis, Dod.
Chamæſyce Dalechampij, Lugd.

II. Anthyllis maritima lentifolia.
Anthyllis prior lentifolia maritima Peplios effigie, Ad Lob. ico.
Anthyllis prima, Caſt.
Anthyllis Portlandiæ lentifolia Penæ, Lugd.

III. Anthyllis maritima Alſinefolia.
Paronychia altera, Matth. Lugd.
Paronychia, Ang. Tab.
Gramen ſecundum Plinij, Ang.
Anthyllis marina incana alſinefolia Narbonenſium, Ad. Lob. ico. Lugd.
Centumgrana, Cæſ.
παρωνυχίαν Dioſcoridis l. 4. c. 54. & Gramen ſecundum Plinij l. 24. c. 19. Anguillara credidit.

Variat folijs modò ſubrotundis, modò oblongis.

IV. Anthyllis Chamæpityides fruteſcens.
Anthyllis altera Chamæpity ſimilis, Cord. in Dioſc.
an Chamæpitys vermiculata, Ad. Lob. ico.
an Chamæpitys prima Dioſcoridis Penæ, Lug.
an Anthylloides minor, Thal.

SEDUM.

Ἀείζωον Dioſcoridi lib. 4. cap. 89. διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων, quia folia perpetuò vireant: quare Ἀείζωον nomen apud Theophraſtum 1. hiſt. 16. Sempervivam Gaza vertit: cui hoc à natura ut ſemper humidum, virideq; durare valeat, eidem Theophraſto 7. hiſt. 14.

Genera Dioſcoridi tria ſunt: magnum, parvum, & tertium, quod aliqui Ἀνδράχνην ἀγρίαν, ἢ τηλέφιον, Romani ἰλλέκεβραν Illecebram vocant: quorum priora duo refrigerant, tertio vis eſt excalfactoria. Plinio l. 25. c. 13. Aizoi duo genera: majus, quod aliqui Buphthalmum vocant, alij Zoophthalmon, alij Stergethron, quod amatorijs conveniat: alij Hypogeſon, quoniam in ſubgrundijs ferè naſcitur. Italis, Sedum magnum, aut oculus, aut digitellus. Alterum minuſculum, quod Erithales vocant, alij Trithales, quia ter floreat, alij Chryſothales aliqui Iſoëtes: Sed alij Itali Sedum, alij Aizoum utrumque, quoniam ſemper vireat: aliqui Sempervivum, &c. Huic ſimilis quam Græci Andrachnen agriam vocant: Itali Illecebram: hactenus Plinius ſecutus Dioſc. Sedum, inquit Feſtus, alij Sadum appellant, herbam quam Opilius Aurelius Seſuvium vocari ait, eamq; in tegulis ſeri: hoc fortè factum, quod nonnullis locis plebis animos invaſerit opinio, non feriri fulmine domum, in cujus tegulis Sedum vireat.

Sedum majus.

I. Sedum majus arboreſcens floſculis candidis.
Aizoon magnum Dioſcoridis, ſi caulis altitudo & foliorum longitudo ſpectetur.
Sempervivum arboreſcens, Matth. Caſt.
Sedum majus verum, Geſn. hort.
Sempervivum majus, Ang.
Sempervivũ ſive Sedũ arboreſcens majus, Dod.
Sedum arboreſcens Græcum, Illyricum & Anglicum, ſive maritimum, Ad.
Sedũ arboreſcens majus Græcũ, Lob. ico. Eyſt.
Sempervivi majoris alterum genus, Cæſ.
Sedum majus, Cluſ. hiſp. legitimum, Eid. hiſt.
Aizoon arboreſcens, Lugd. Cam.

II. Sem-

II. Sempervivum arborescens alterum, Matth.Cast.Lugd. An diversum à priore?

III. Sedum majus vulgare.

Aizoon magnum Dioscoridis, quoad postrema Dioscoridis verba.

Sempervivum majus,Brunf.Matth.Ger.

Umbilici Veneris species altera,Ang.

Sedum majus, Fuch.Cord.in Diosc. (& Vitalis major) Lac. Tab.magnum,Tur.

Sedum seu Sempervivum vulgare majus,Gesn.h.

Sempervivum primum, Lon. majus primum, Cæsalp.

Sempervivum majus,Dod.gal.Lob.Cast.

Sempervivum majus alterum sive Jovis barba, Dodon.

Sempervivum, sive Sedum majus crenatum Myrthifolium,Adv.

Aizoon majus,Lugd.Cam.

Cotyledon altera prima, sive Sedum majus vulgare, Clus.hist.

Sedum vulgare, Eyst.

IV. Sedum majus montanum dentatis folijs.

Cotyledon altera montana, Clus.pan.

Cotyledon altera secunda,Eid.hist.

Aizoon sive Sempervivum majus,Thal.

V. Sedum majus montanum dentatis folijs alterum.

Cotyledon altera montana minor,Clus.pan.

Cotyledonis alterius altera species,Eid.hist.

VI. Sedum majus montanum folijs non dentatis,floribus rubentibus.

Cotyledon altera Taurica,Clus.pan.

Cotyledon altera tertia, Eid.hist.

Sedum minus flore rubente,Eyst.

VII. Sedum Nicotianæ flore.

Sedum Malagascaricum, Clus.exot.quid?

Sedum minus.

I. Sedum minus teretifolium album.

Sempervivum minus album,Brunf.

Sempervivum fœmina,Eid.

Sedum minus primum, Trag. Clus.hist. alterum,Gesn.hort.

Sempervivum minus,Matth.Ang.Cast.Cæs.

Sedum minus, Lac. offic. Ger. minus fœmina, Fuch.

Sedum fœmina,Tur.

Crassula minor, Dod.gal.

Sempervivum quartum,Lon.

Tragus herba,Cord.in Diosc.

Vermicularis & Illecebra major,Ad.Lob.Lug.

Vermicularis flore albo,Cam.

Aizoon minus fœmina,Lugd.

Aizoi minoris species, Thal.

Sedum minus hæmatodes secundum,Tab.

II. Sedum minus teretifolium alterum.

Sempervivum tertium, Lon.

Aizoon minus Matthioli, Lugd.

Sedum medium teretifolium,Ad.Lob.ico.

Sempervivum parvum,Lob.

Sedum minus alterum, Clus.hist.

III. Sedum minus teretifolium luteum.

Sedi minoris 2.species,Trag.

Sempervivum minus æstivum,Lob.Lugd.

Aizoon medium,Thal.

IV. Sedum minus folio circinato.

Aizoon dasyphyllum,id est densifolium,Lugd.

Sedum minimum frigidum,Clus.hisp.

Sedum minus septimum,Clus.hist.

V. Sedum minus luteum folio acuto.

Sedum minus, Turn. mas, Fuch. hæmatodes, Tab.Ger.

Sempervivum minus, Dod. gal.primũ,Eid.fol.

Aizoon hæmatoides, Lob.ico.

Aizoon minus, Lugd.

Sedum minus quintum,Clus.hist.

VI. Sedum minus luteum ramulis reflexis.

Aizoon Scorpioides,Lob.ico.

Aizoon minus flore luteo inflexo,Cam.

Sedum minus quartum,vel Sedum minus Dioscoridis primum,Clus.hist.

VII. Sedum arvense flore rubente: quod 9. in Prodromo.

VIII. Sempervivum minus vermiculatum acre.

Aizoon tertium, Dioscoridis.

Portulaca tertia,Brunf.

Sedum minus tertium & Vermicularis,Trag.

Sempervivum minimum sive 3.Matth.Cast.

Gramen 3.Plinij & Sempervivum 3.Ang.

Illecebra sive Sempervivum 3.Dod.ut:

Sedi tertium genus,Fuch.Lac.Tur.

Aizoon minus, quod malè pro Vermiculari accipitur,Cord.in Diosc.

Aizoon acre,Cord.hist.

Sedum tertium Dioscoridis,Gesn.hort.

Sempervivum tertium,desc.at 2.ico.Lon.

Sedum minimum, Illecebra, Sedi tertium genus non sempervirens, Adv.

Sempervivum minimum sive Illecebra,Lob.

Sempervivum tertium minimum alterum,Cæs.

Aizoon minus fervidi gustus, Thal.
Aizoon minimum repens, tertium Diosc. Lug.
Sedum minimum, Tab.
Vermicularis sive Illecebra, Ger.
Sedum minus octavum causticum, Clus. hist.
Sedum minus seu minimum causticum, Eyst.
Aizoi facie planta quæ Dactylon 2. vel 3. Col.

IX. Sempervivum minus vermiculatum insipidum.
Aizoon minimum, Cord. hist.
Sempervivum tertium minimum, Cæs.
Aizoon minus & Vermicularis insipida, Thal.
Sedum minus, seu Vermicularis insipida, Eyst.

A priore non solùm gustu differt, sed etiam foliolis magis teretibus & tenuibus: floribus est utraque luteis, rarius albis.

X. Sedum minus fruticosum.
Sedum minimum arborescens vermiculatum, Lob. Lugd.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.

XI. Sedum minus fruticosum alterum.
Vermiculatæ fruticis varietas major, Lob.
Vermiculatus frutex major, Lugd.
Casiæ ligneæ similis frutex tertius, Cæs.

An sit Chamæpitys altera Diosc. dubitant, Lob. & Lugd. hist. Selaginem Plinij Cæsalp. suspicatur, & quibusdam Sempervivum maritimum, aut Vermiculariam arborescentem dici.

XII. Sedum Portlandicum, Ad. Lob. ico. quid?

Sedum saxatile & alpinum.

I. Sedam alpinum Saxifragæ albæ flore, vel grandiflorum.
Sedum minimum tertium, Lob. Lugd.
Sedum serratum, Dod. quoad icō.
an Sedum alpinum quartum, Col. part. 2.

II. Sedum alpinum album foliolis compactis.
Sedi aut Phylli genus flosculis albis, Gesn. fra.
Sedum alpinum tertium, Clus. pan.
Sedum minus nonum, sive alpinum tertium, Eid hist.

III. Sedum alpinum hirsutum lacteo flore.
Sedum alpinum quartum, Clus. pan.
Sedum minus decimum, sive alpinum quartū, Eid. hist.
Jasme montana, Lugd.

IV. Sedum alpinum gramineo folio lacteo fl.
Sedum alpinum quintum, Clus. pan.
Sedum minus undecimum, alpinum 5. Eid. hist.

V. Sedum alpinum flore pallido.
Sedum alpinum primum, Clus. pan.
Sedum minus sextum, sive alpinum primum, Eid. hist.

VI. Sedum alpinum augustissimo folio, flore carneo.
Sedum alpinum secundum, Col. part. 2.

VII. Sedum alpinum exiguis folijs.
Sedum alpinum primum, Col. part. 2.

VIII Sedum saxatile hirsutum purpureum: quod 5. in Prodromo.

IX. Sedum saxatile atrorubentibus floribus: quod 6. in Prodromo.

X. Sedum saxatile variegato flore: quod 7. in Prodromo.

XI. Sedum alpinum hirsutum luteum.
Sedum saxatile folijs margine piloso, Ges. hor.
Phyllon thelygonon, Dalech. in Diosc.
Phyllon arrhenogonon Dalechampij, Lugd.
Sedum petræum montanum, Ad. Lob. ico.
Sedum alpinum sextum, Clus. pan.
Sedum minus duodecimum, alpinum 6. Cl. hist.
Leucoion luteum aizoides montanum, Col. p. 2.

XII. Sedum alpinum folijs crenatis asperis: quod 8. in Prodromo.
an Sedum cujus folia marginibus asperis branchias piscium referunt, Gesn. hort.

XIII. Sedum alpinum floribus luteis maculosis.
Sedi minoris genus flosculis luteis vel croceis maculosis, Gesn. fra.

XIV. Sedum alpinum rubro magno flore.
Aizoon montanum, Lugd.

XV. Sedum montanum tomentosum.
Sempervivum rubrum montanum γναφαλῶδες, Colum.

XVI. Sedum alpinum ericoides purpurascens: quod 3. in Prodromo.

XVII. Sedum alpinum ericoides cæruleum: quod 4. in Prodromo.

Sedum folijs laciniatis.

I. Sedum alpinum trifido folio.
Sedum septimum, vel alpinum Ajugæ folio, Clus. pan.
Sedum minus decimum tertium, Eid. hist.

II. Sedum tridactylites alpinum majus albū.
Alsine tridactylites alpina, in Phytop.
Saxifraga alba petræa, Ponæ.

III. Sedum tridactylites alpinum pallidè luteum.

IV. Sedum tridactylites alpinū caule folioso: hæc tria in Prodromo sub Sedo 1. describuntur.

V. Sedum tridactylites alpinum minus: quod 2. in Prodromo.

Sedo

Sedo alpino tertio ſimilis altera, Colum. part. 2.

VI. Sedum tridactylites tectorum.
Händelkraut/ Trag.
Paronychia altera, Dod. rutaceo folio, Adv. Lob. Lugd Ger.
Umbilici ſpecies quibuſdam, Cæſ.
Dactyliobotanon alterum, Thal.
Alſine petræa rubra, & Paronychia tertia, Tabern.
Paronychia laciniata, Ger.

Sedum paluſtre.

I. Sedum paluſtre ſubhirſutum purpureum.
Sedi minoris quarta ſpecies, Trag.
Sedum paluſtre ſecundum, Cluſ. pan.
Sedum minus tertium, ſive paluſtre, Eid. hiſt.
Aizoon paluſtre, Cam.
Sedum paluſtre flore incarnato, Eyſt.

Hujus ſpecies eſt altera major & candidior: altera minor & rubicundior, ſeu mas & fœmina: flos purpuraſcens aut carnei coloris.

COTYLEDON SEU UMBILICUS VENERIS.

K*οτυληδὼν Dioſcorides lib. 4. cap. 92. Sedo ſubjungit, quod ipſi & σκυτάλιον & κυμβάλιον dicitur: quod à figura folij Acetabulo ſimili nomen accepit: hinc Latinis, Acetabulum & Umbilicus Veneris. Plinio lib. 25. cap. 13. Cotyledon.*

Genera duo ſunt Dioſcoridi: alterum folio acetabuli inſtar orbiculato & concavo, ita tamen ut cavum id aciem prope fugiat: alterum latioribus folijs, ijſq; pinguibus, ac ceu lingulas referentibus, denſis & confertis circa radicem, & velut oculum in medio conſtituentibus, &c. Et Plinio, alterum folio eſt pingui & concavo, ut coxendices: aliud ſordidis folijs, latioribus, denſioribusq; circa radicem, velut oculum cingentibus, &c.

I. Cotyledon major.
Umbilicus Veneris, Matth. Lac. Tur. Lob. ico. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab. Ger. major, Lon.
Umbilici Veneris ſpecies prima, Ang.
Cotyledon, Dod. ut: Ad. Lob.
Cotyledon ſive Umbilicus Veneris, Cluſ. hiſp. & hiſt.

II. Cotyledon media folijs ſubrotundis.
Umbilicus Veneris alter, Matth. Lac.
Cotyledon altera, Dod. ut: Cluſ. pan. Lugd.
Cotyledon altera quarta, Cluſ. hiſt.
Phyllum thelegonum Dalechampij, Lugd. ſive Lichen primum Plinij & ſempervivum montanum.

III. Cotyledon media folijs oblongis ſerratis.
Oobletum Hippocratis, Ang.
Aizoum ſerratum, Cord. hiſtor. Thal. cui & Craſſula ſerrata.
Cotyledon minus ſedi folio, Ad. Lob.
Umbilicus Veneris, Lob. ico. minor, Lon. Tab. Ger.
Phyllon primum, Cæſ.
Palmaria, Tabern. talis antequam caulem producat.
Cotyledon minus, Eyſt.

IV. Cotyledon media ſubhirſuta floribus punctatis.
Sedum folijs minoribus albicantibus ſerratis, Geſn. hort.
Cotyledon minus montanum alterum, Lob. ic.
Cotyledon altera Etſcheriana, Cluſ. pan.
Cotyledon altera quinta, Cluſ. hiſt.

V. Cotyledon minor folijs ſubrotundis ſerratis: in Prodromo deſcribitur.

VI. Cotyledon ſtellata.
Aizoon peregrinum, Cam.
Sempervivum tertium, Col.

A L O E.

A*λόην Græci, Latini & officinæ pariter, Aloën tum herbam ipſam, tum & ejus ſuccum denſatum appellant, dicitur & ſtirps Ἀμφίβιον quod non modò in terra, ſed & extra eam vivat. Aloë autem dicta videtur, quia maritimis gaudet. A recentioribus Sempervivum & Sempervivum marinum, quod Sempervivi modo diu duret, appellatur: Sedum amarum Columellæ: & quia ejus ſuccus amarus eſt, idcirco & Gentianam, quæ amariſſima eſt, Aloën Gallicam Apulejus nominavit. De Aloë Dioſcorides lib. 3. cap. 25. quod folium habeat Scillæ ſimilitudine, craſſum, pingue, in rotunditate modicè latum, retrorſum pandum: utrinque ſpinulis raris & brevibus, &c. & Plinius lib. 27. cap. 4.*

I. Aloë vulgaris.
Aloë, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. Lac. Tur. Gesn. hort. Lon. Ranvvolff. (quæ in Rama Judeæ copiosa) Ad. Lob. Cæs. Cast. Garz. Clus. hist. Eyst.
Aloë communis, Cam.
Aloë Dioscoridis, Col.
Aloë in insula Socotra, part. 2. Ind. Or. c. 6.
Aloë sive Sempervivum, Arab. Sebar, Area, Catecomor, Linsc. part. 4. Ind. Or. c. 38. & fig. 19.
Azauar sive Sempervivum, quo campi pleni, part. 4. Ind Or.

II. Aloë folio in oblongum aculeum abeunte.
Aloë Americana, Dod. Clus. hisp. & hist. Cast. Cam. Lugd. Tab. Eyst.
Aloë in Pisano vireto, Ad.
Aloë folio mucronato, Lob. Ger.
Aloë, Acostæ.
Aloë alterum genus, Cæs.
Allagucy Indis, Fil y agulla, id est filum & acus Hispanis, cujus spinæ venenatæ, Frag.
Aloë spinosa sive Americana, Cam.
America planta Aloës facie, Col.
Manguey Mexiocanum, alio nomine Metl, Linsc. part. 4. Ind. Or. fig. 19.
Manguey arbor, ex qua parantur aquæ, vina, oleum, acetum, mel, syrupi, fila, acus, & res aliæ infinitæ, in nova Hispania, quarum plerumque unam domibus suis, ad vitæ sustentationem consitam, colunt, &c. part. 9. Ind. Oc. lib. 4. cap. 23.

Ex folijs succus dulcis elicitur: & ijsdem contusis & maceratis linum extrahitur, ex quo Indi lintea candidissima texunt.

III. Aloë monstrosa Avinioni nata: de qua in Prodromo, & ad Clus. cur. post.

IV. Aloë palustris.
Stratiotes potamios, Dod. gal.
Planta folijs Aloës, quæ Stratiotes non est, Anguil.
Sedum aquatile, Dod. fol.
Stratiotes sive Militaris aizoides, Ad. Lob.
Stratiotes aquatica, Lugd.

SECTIO SEXTA.

RADIX RHODIA; TELEPHIUM; SCORPIOIDES; PORTULACA; CEPÆA; CRITHMUM; KALI; TRAGUM; Tithymalus; Pityusa sive Esula; Apios sive Tithymalus tuberosus; Peplus sive Esula rotunda; Peplis; Chamæsyce; Lathyris; Hipophaës.

RADIX RHODIA.

Ῥοδία ῥίζα Dioscoridi libr. 4. caput. 45. sic dicta, quod contrita rosas redoleat: hinc quibusdam Rosea radix.

Rhodia radix, Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort. Lac. Clus. pan. & histor. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Rhodia sive rosea radix, Fuch. Adv. Lob.
Rosea radix, Lon. Tab.
Flos nũc pallescẽtis, nunc rubescentis coloris (est.

TELEPHIUM.

Τηλέφιον Dioscoridi lib. 2. cap. 217. Portulacæ simile, alas binas in singulis foliorum geniculis habens, folijs cæruleis crassis, lentis atque carnosis refertum, flore luteo aut candido, &c. Et Plinio lib. 27. cap. 13. Telephion & caule & folijs Portulacæ simile. Sic dictum volunt, quod ulceribus malignis ac deploratis, quibus Telephus Mysiæ rex ab Achille vulneratus consenuit, (quæ eam ob rem etiam Telephia vocantur) auxilietur. Vulgo Fabaria, à foliorum cum faba similitudine: officinis Crassula major. Verum Cotyledonis alterius descriptio Fabariæ potius quàm Telephio convenire, Cæsalpino videtur: & sanè Telephium Dioscoridis non esse, cum ad folia alæ non sint, censemus.

I. Tele-

I. Telephium vulgare.
Scrophularia media, vel tertia, Brunf.
Fabaria, Matth. Guil. Lugd.
Telephium, Matt. Gesſ. hor. Lob. Tab. Caſt. Cam.
Telephium album, Fuch.
Acetabulum alterum, Cord. in Dioſcor. album, Fuch. ico.
Craſſula major, Dod. gal. Cæſ. Thal.
Anacampſeros, Geſ. hor.
Faba inverſa, Eid. Ad. Lob. ico.
Telephium alterum, ſive Craſſula, Dod.
Telephium vulgare, ſive ſecundum, Cluſ. hiſt.
Craſſula ſive Faba inverſa, Ger.
Cotyledon alterum Dioſcoridis, Col.

Alij folijs crenatis & ſubrotundis, ut apud nos provenit, pingunt: alij oblongis & integris, ut Lob. Dod. & Cluſius. Flore eſt communiter albo, eſt & luteo: reperitur etiam flore purpuraſcente & folijs rarioribus, & eſt
Telephium tertium purpuraſcente flore, Cluſ. hiſtor.

Huc referendum id quod ſolo folio glauco cæruleóve à vulgato differt, quod
Telephium glaucum verius, Lob. ob.

II. Telephium purpureum majus.
Scrophularia ſeu Portulaca major, Trag.
Telephium purpuraſcens, Fuch. Lugd.
Acetabulum purpureum alterum, Eid. ico.
Telephium floribus purpureis, Lob. ico. Lugd. Cam. ep. Tab. Ger.
Telephium quintum purpureo flore, Cluſ. hiſt.
Fabaria, Lon.
Craſſula montana, Cæſ.
Rapuntium umbellatum, Colum. part. 2.

Hoc folijs eſt longioribus & profundius crenatis: napis aliquando paucioribus, aliquando pluribus, quod poſterius
Telephium quartum eſt, Cluſ. hiſt.

III. Telephium purpureum minus: in Prodromo deſcriptum.

IV. Telephium latifolium peregrinum.
Telephium Hiſpanicum, Cluſ. hiſp. Lug. Tab.
Telephium primum, Dod. 1. ſive Hiſpanicum, Cluſ. hiſt.
Telephium ſeu Craſſula major Hiſpanica, Lob.
Craſſula major Hiſpanica, Ger.

Floribus eſt albis, etiam rubris.
Huic ſimile, modo idem non ſit,
Telephium Auſtriacum, Cluſ. hiſp. & hiſt.

V. Telephium repens folio deciduo.
Telephium minus repens ſempervirens, Lob. Lugd. Cam.
Cepæa Pancij, Cluſ. hiſt. & hiſt. Cam.
Telephium tertium, Dod. ſextum, Cluſ. hiſtor. fortè Dioſcoridis.
Telephium minus, Tab.
Telephium ſempervirens, Ger.

VI. Telephium repens folio non deciduo.
Telephium Imperati in ſua hiſt, Cam.
Telephium ſeptimum ſive legitimum Imperati Cluſ. hiſt.

VII. Telephium Dioſcoridis, ſeu Scorpioides, ob ſiliquarum ſimilitudinem.
Scorpioides, Matt. Ang. Lac. Caſt. Ad. Lob. Lon.
Scorpioides Matthioli, Dod. ut: Geſ. hor. Lugd. Camer.
Lunaria buriſſa aliquibus, Ang. Geſ. hor.
Telephyllon Cratevæ, Ang.
Telephium veterum verum, Guil.
Telephium, herba amoris, Cæſ.

SCORPIOIDES.

Σκορπιοειδὲς Dioſcoridi l. 4. c. 195. quod ſemen habeat ad ſimilitudinem caudæ Scorpionis, & quod Scorpionum ictibus præſentaneo ſit auxilio: & Plinio l. 22. c. 15. cui Scorpius dicitur: quod Clymenum Dioſcoridis eſſe, Cæſalpinus & Columna volunt.

I. Scorpioides Bupleuri folio.
Scorpioides, Dodon. gal. Geſ. hort. Lugd. prior, Dod. fol.
Scorpioides repens bupleuri folio; Ad. Lob.
Scorpioides bupleuri folio, Cam. Tab. Ger.
Leporis auricula vulgo, Cæſ.
Catanancæ quorundam, Cam.
Clymenos Dioſcoridis, Colum.

II. Scorpioides Portulacæ folio.

III. Scorpioides montanum, Lugd. quid?

PORTULACA.

Ἀνδράχνη dicitur ipſa Portulaca Dioſcoridi lib. 2. cap. 150. cui genera duo, Andrachne, & Andrachne ſylveſtris, quæ folijs eſt priori craſſioribus atque denſis, in petroſis naſcitur: aliquando in hortis

folijs

folijs oleæ, ſed minoribus multò, verum pluribus & teneris: cauliculis rubicundis, frequentibus, in terram inclinatis, &c. At Theophraſtus Ἀνδράχνην *herbam 1. cauſ. plant. 10. & 4. ejuſdem 3. exhibet: dein* Ἀνδράχνην *arborem 1. hiſt. 8. & 15. 4. hiſt. 4. Portulacam Gaza reddit. Verum Plinius lib. & cap. 20. ſcribit, Portulacam quam Peplion vocant, non multùm ſativa efficaciorem eſſe: ubi Portulacam cum Peplio herba diverſiſsima confundit: cauſa erroris quod aliqui Peplion, portulacam agreſtem vocarint: confundit quin etiam vires ſylveſtris eum ſativæ Portulacæ viribus.*

I. Portulaca latifolia, ſeu ſativa.
Portulaca hortenſis, Brunf. deſ. Trag. Fuch. Dodon. gal.
Portulaca domeſtica, Matth. Ad. Lob. Caſt. Taber. Ger.
Portulaca, Tur. Cord. in Dioſ. Lon. ſativa, Ang. (γλιστρίδα in Græcia) Cord. hiſt. Dod. gal. Lugd. Eyſtett.
Portulaca major, Cam. hortenſis, Geſ. hort.
Portulaca latioribus folijs, Cæſ.
II. Portulaca anguſtifolia ſive ſylveſtris.
Portulaca ſylveſtris, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Ad. Lob. Lugd. Caſt. Ger.
Portulaca, Lac. arvenſis, Tab.
Portulaca ſpontè naſcens, Cord. hiſt.
Portulaca minor, Geſ. hort. Cam.
Portulaca anguſtioribus folijs, Cæſ.
Cepæa, Cord. in Dioſc. Lon. deſc.
III. Portulaca arvenſis.
Portulaca exigua, Cam.
IV. Portulaca aquatica, Thalij, quid?
V. Portulaca marina, Tab. Ger. quid?

C E P Æ A.

Κηπαία *Dioſcoridi lib. 3. cap. 168. Portulacæ ſimilis eſt.*

Cepæa, Matth. Ang. Lac. Lon. ico. Ad. Lob. Matthiol. Caſt. Cæſ. Tab. Cluſ. hiſt.
Floſculis eſt albis, ex purpureo candicantibus, vel luteis.

C R I T H M U M.

Κρίθμον *ſive* κρῆταμον *Dioſcoridi lib. 2. cap. 157. folijs pinguibus, albicantibus, portulacam referentibus, ſed craßioribus, longioribus, ſalſoq; guſtu, floribus candidis, &c. in muria ſervatur, cruda & cocta editur. Plinius lib. 21. cap. 15. Batin appellaſſe videtur, Batin marinam, & Batin hortenſianam, quam aliqui Aſparagum Gallicum vocant, ſine ullis notis proponens: Batis etiam lib. 21. cap. 27. meminit, quæ alvum molliat, nec plura habet.*

I. Crithmum, ſive Fœniculum maritimum majus, odore Apij.
Baticulæ alterum genus ex Sicilia, Cæſ.
II. Crithmum, ſive Fœniculum maritimum minus.
Crithmum primum, Matth.
Crithmum, Ang. (& herba S. Petri) Dodon. gal. Cord. in Dioſc. Lac. Tur. Lugd. Caſt. Tab.
Crithmus, vulgo Creta ſeu Salſa marina, Geſ. ap.
Crethamum marinum, Cord. hiſt.
Crithmum marinum, Geſ. hor. Dod. Ger.
Fœniculum marinum, videtur verum Empetron, Rond. cap. de mem. læſa.
Fœniculum marinum, ſive Empetrum, Ad. aut Calcifraga, Lob.
Batis, Geſ. hort.
Baticula quaſi parva Batis, Cæſ.
Creta marina, Lon.
III. Crithmum maritim. flore Aſteris Attici.
Crithmum tertium, Matth. Lugd. Cam.
an Anthillis major, Cord. ob. ſylv.
Anthillis prima, Dioſcoridis, Cæſ.
Crithmum Chryſanthemum, Dod. (Aſter Atticus marinus quibuſdam) Lugd. Tab. Ger.
Chryſanthemum littoreum, Ad. Lob.
IV. Crithmum maritimum ſpinoſum.
Crithmum ſecundum, Matth. Caſt.
Secacul, Ang.
Crithmum ſpinoſum, Dod. Tab. Ger.
Crithmum ſyl. Eryngium folijs Apij Plinij, Cæſ.
Paſtinaca marina, Ad. Lob. Lugd.
Tribulus marinus quorundam, Lugd.
Cachry marinum, Cam.
Corymbi alij colore candido, alij ſubrubente, aut violaceo: in hortis cultum, lætius ac minus ſpinoſum redditur.

KALI.

K A L I.

KAli *Mauritanorum, aliqui ad Anthillidem alterum Dioscoridis: alij ad ejusdem Tragon (cum tamen sapore non sit acerbo, nec acinis constet) referunt. Plinius lib.8. cap.22. ad Halymum retulisse videtur, dum inquit, alij olum maritimum salsum, & inde nomen, &c.*

I. Kali majus cochleato semine.
Kali, Matth. (qui & hoc & Salicorniam unâ figurâ expressit) Dod.Cast.
Kali magnum, Sedi medij folijs semine cochleato, Ad.
Kali magnum, Lob.Lugd.& Kali Dalechamp.
Soda, Lob.ico.
Kali cocheatum majus, Cam.
Anthillis altera salsa, Cam.
Salsolæ genus in hortis, Isgarum vulgo, Cæs.

II. Kali minus album semine splendente.
Anthillis altera, Borda quibusdam, Dod.gal. Lugdun.
Alcali minus, Ges.hort.
Kali album, Dod.
Kali minus, Ad.Lob.ico. Lugd. Eyst.
Kali alterum seu minus, Cam.
Salsola quædam in maritimis, Cæs.

III. Kali minus alterum.
Kali parvum folijs oblongis, Cam.
Anthilloides, Thal.
Est majus & minus.
Huc referri debent,
Anthillis minor tertia, quinta & sexta, apud Cord. in obs. sylv.

IV. Kali minus villosum: quod primum in Prodromo.

V. Kali gramineo folio: quod 2. in Prod.
Salsolæ congener semine Polygoni, Cæs.

VI. Kali Arabum primum genus, Rauvvolf. Lugd. ap.

VII. Kali Crassulæ minoris folijs.
Kalli 2. species, Anthillis quibusdam, Alp.
Kali floridum repens, Aizoides Neapolitarum, Col. part. 2.

VIII. Kali Ægyptiacum folijs valde longis hirsutis.
Kalli tertia species, Alp.

IX. Kali geniculatum majus.
Kali, Matthiol. Ang. geniculatum, Lugd. Cam. Tabern.
Salicornia, Dod. ut: Lugd.
Anthillis constans veluti tritici granis, Cord. ob.sylv.
Alcali, Gesn. hort. Lon.
Kali geniculatum vermiculatum, Ad.
Kali sive Sedum marinum, Lemnio.
Kali tertium, Cam.ep.
Kalli primum, Kellu Ægyptijs, Alp.
Salsolæ genus aliud, Cæs.
Differentię duæ, unum simplicius & brevius, dodrantali altitudine, rectum & annuum: alterum multis ramulis fruticãs, lignosum & grandius, perpetuum. Habetur & rubrum & viride.

X. Kali geniculatum alterum, vel minus.
Kali Arabum 2. genus, Rauvvolf. Lugd. ap.

T R A G U M.

TΡάγος, *sive* Σκορπίον, *aut* Τράγανος *à Dioscoride l.4. c.51. & à Plinio l.28. c.13. Tragi & Scorpij nomine proponitur: folijs carere scribunt: & l.22. c.15. Scorpius alter.*

I. Kali spinosum cochleatum.
Drypis Theophr. Tab.
Kali sive Alkali, Dod.belg.
an Hipophæston Dalechampij, Lugd.
Sunt qui Tragos esse velint.

II. Kali spinoso affinis.
Tragum, Matth. Lac. Cast. des. Lon. Tab.
Tragus & Kali secundum genus, Dod.gal.
Tragon non est sed Drypis, Guil.
Tragon improbus, Matth. Ad.
Tragon Matthioli, Lob. Lugd. Ger.
an Tragos, Cæs.
Cum Dioscorides Trago folia non tribuat, idcirco videntur Matthiolus & Tabernæmontanus sine folijs pinxisse: at Lobeli⁹ & ex eo Lugdunensis historia, folia adpinxêre, & quidem rectè, ut in Lio Venetorum observavimus. Non desunt qui utramq; hic propositam plantam eandem faciant, & forsan non ita malè: quámvis posterior longioribus & latioribus sit folijs.

TITHYMALUS.

Τιθύμαλος Dioscoridi l.4.c.165. τιθύμαλλος, Theophrasto 9. hist.12. Lactariam Gaza vertit. Plinio lib.26. cap.8. Tithymalus, quem nostri herbam lactariam vocant, alij Lactucam caprinam. Sic etiam Columella: at Celsus marinam vocavit: officinæ Esulam dicunt. Lactaria nominata, ob lac omnibus commune, cum hac leviter secta, vel folio abrupto, lac effluat.

Genera Dioscorides septem recenset: 1. mas χαρακίας, quibusdam ἀμυγδαλοειδὴς dictus: alterum fœmina μυρσίτης, quem καρυΐτην ἢ μυρσινίτην cognominat: 3. παράλιος quem τιθυμαλίδα appellarunt: 4. ἡλιοσκόπιος: 5. κυπαρισσίας: 6. δενδροειδὴς: 7. πλατύφυλλος, Theophrasto 9. hist.1. Tithymallorum plura sunt genera, maritimus: masculus oleæ folio: myrtarius candidus, Myrti folio. Plinio l.c. genera ejus multa: 1. Characias, qui & masculus existimatur: 2. Myrsinitem vocant, alij Caryiten folijs myrti: 3. Paralius vocatur, sive Tithymalus folio rotundo: 4. Heliotropium appellant, folijs Portulacæ, sic dictum, quoniam caput cum Sole circumagit: 5. Cyparissium vocant, propter foliorum similitudinem: 6. platyphyllon, alij corymbiten, alij amygdaliten à similitudine: 7. dendroides, alijs cobion, alijs leptophyllon.

Tithymalus Characias, id est, vallaris, sive amygdaloides, à foliorum aliqua forma.

I. Tithymalus Characias amygdaloides.
Tithymallus masculus, Theoph.
Ascebra magnum, Mesuæo.
Tithymalus characias, Ang. 1. sive mas, Dod. ut: Lugd. Cæs.
Tithymalus characias 2. Clus. hisp. Cam.
Tithymalus characias amygdaloides, Lob.
Tithymali characiæ species, Thal.
Tithymalus amygdaloides, & amygdaloides latifolius, Tab.

II. Tithymalus characias rubens peregrinus.
Tithymalus characias, Matth. Lac. Lon. Lugd. Cast. Tab.
Tithymalus characias legitimus 1. Clus. hisp. & histor.
Tithymalus characias alter, Dod. Cæs.
Tithymalus platyphyllon, Ad.
Tithymalus characias Monspeliensium, Lob.

III. Tithymalus characias folio lanuginoso.
Tithymalo characiæ primo similis, Clus. hisp.
Tithymalus characias alter, Eid. hist.

IV. Tithymalus characias rubens Germanicus.
Tithymalus pentaclonos, Cord. hist.
Tithymalus characias quartus, Dod.
Tithymalus characias Pannonicus, Clus. pan.
Tithymalus characias tertius Austriacus, Eid. histor.
Tithymalus fruticosus alius stipitibus rubris, Camer.
an Tithymalus latifolius alter, Cæs.

V. Tithymalus characias angustifolius.
Tithymalus myrsinites altera, Lob Lugd.
Tithymalus myrsinites angustioribus folijs, Cæsalp.
Tithymalus myrsinites tertius angustifolius, Taber.

VI. Tithymalus characias folio serrato.
Tithymalus characias quintus, Dod.
Tithymalus serratus Monspeliensium, Ad. Lob. ico. Dalech. Lugd. cui & myrsinites serratus.
Tithymalus myrtites Valentinus, Clus. hist.

VII. Tithymalus sylvaticus lunato flore.
Tithymalus platyphyllos, Ang.
an Tithymalus dendroides, Cord. in Diosc.
Tithymalus in montibus, Cæs.
Tithymalus lunato flore, Colum.

Tithymalus myrsinites, sive myrtifolius.

I. Tithymalus myrtifolius arboreus.
Tithymalus dendroides, Matth. Ges. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast.
Tithymalus characias tertius, Dod.
Tithymalus arboreus myrtifolius, Lob. ico.
Tithymalus arborescens, Cæs.
an Tithymalus petræus, Ang. Cam.

II. Tithymalus dendroides ex Cod. Cæsareo, Dod. Lugd.

III. Tithimalus myrsinites latifolius.
Tithymalus myrsinites, Matth. Ang. Dod. ut: Ges. ap. Lac. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam.
Tithymalus myrsinites, myrtifolius, fœmina repens Diosc. Ad.
Tithymalus myrsinites legitimus, Clus. hist.
Tithymalus myrsinites primus, Tab.

IV. Tithymalus myrsinites angustifolius.
Tithymalus myrsinites Dioscoridis, Ad. Lob. icon.
Tithymalus myrsinites alter, Tab.
Tithymalus myrsinites in montibus, Cæs.

V. Tithy-

V. Tithymalus myrſinites fructu verrucæ ſimili.
Eſula multicaulis & quarta, Trag.
Tithymalus helioſcopius, Dodonæi in ico. & Lugd.
Tithymalus verrucoſus Dalechampij Lugd.
Alypum Guilandinus vocare ſolebat.

Tithymalus maritimus.

I. Tithymalus maritimus.
Tithymalus paralius, Matth. Ang. Dod. ut: Lac. Geſn. hort. Ad. Cluſ. hiſp. Lob. Lon. Caſt. Lugd. qui tres figuras habet, Cam. Tab.
Tithymalus maritimus, Cæſ.
Variat, is qui in maritimis natus, ab hortenſi, hinc duæ figuræ apud Dodonæum, ejus qui in maritimis & ejus qui in hortis creſcit.
II. Tithymalo maritimo affinis linariæ folio.
Eſula altera in humidis, Cæſ.
Tithymalus linifolius, Cam.
Tithymalus amygdaloides anguſtifolius, Tab.
Hic antequam floreat, à Linaria ſolo lacteo ſucco diſtinguitur.
III. Tithymalus maritimus ſpinoſus.
Glaſtivida altera, Belli ep. 4. ad Cluſ.
Glaſtivida 2. Cretica, Ponæ Bald. Ital.
IV. Tithymalus maritimus purpuraſcentibus floribus.
Eſula rara è Lio Venetorum inſula, Adv. Lob. Lugd.
an Alypum, Ang.
Cum Eſulis nihil præter lac commune habet; Pityuſæ ſpecies Venetis, alijs Turbith nigrum.

Tithymalus latifolius.

I. Tithymalus latifolius Hiſpanicus.
Tithymalus platyphyllos, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Lugd.
Platyphyllum Hiſpanicum, Lob.
Tithymalus latifolius, Cæſalp. Hiſpanicus, Tabern.
II. Tithymalus arvenſis latifolius Germanicus.
Tithymalus platyphyllos, Fuch. Tur. Lon.
Pityuſa major, Dod. Gal. ico. Thal.
Pityuſa ſive Eſula minor, Dodonæi, Lugd.
Major eſt, & minor, & hæc folijs leviter hirſutis.

Tithymalus helioſcopius.

Tithymalus helioſcopius.
Eſula, Brunf. vulgaris & tertia, Trag.
Tithymalus helioſcopius, Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioſc. Tur. Geſn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cæſ. Lugd. cum icone Matth. & Dod. Thal. Cam. Tab.
Tithymalus dendroides, Dod. in ico. Thal.
Alia eſt folijs crenatis, ſed non uſque ad caulem: alia non crenatis & rotundioribus: caule leviter hirſuto.

Tithymalus cypariſſias.

I. Tithymalus cypariſsias folijs punctis croceis notatis.
Eſula ſcabioſa, Geſn. col.
Tithymalus πιτύφυλλος, Thal.
Tithymalus arvenſis, Cam.
Duplex eſt, major & minor.
II. Tithymalus cypariſsias.
Tithymalus cypariſsias, Matthiol. Fuch. Ang. Dod. ut: (& Pityuſa minor) Tur. Lac. Geſn. hort. Lon. Ad. Lob. ob. Caſt. Thal. Lugd. (qui Matthioli & Dodonæi figuram habet) Taber. Cam.
Tithymalus cupreſsinus, ſive humi pinus, Lobel. icon.
Eſula officinarum, Cæſ.
Variat: 1. folijs lini virentibus, comâ flavâ, aliquando ſubrubente: 2. in montibus candidior, foliolis anguſtis, Eſula candidior, Cæſalpino: 3. vix palmam altus, capitulo rubente.
III. Tithymalus ſive Eſula exigua.
Eſula exigua, Trag. Lob. minima, Lugd.
Tithymalus leptophyllos, Matthiol. Lugdun. Cam. Thal.
Tithymalus minimus, Tab.
Papaver ſpumeum, Geſn. hort.
Peplis minor Dalechampij, Lugd.
IV. Tithymalus ſive Eſula exigua folijs obtuſis: 2. loco in Prodromo deſcribitur.
V. Tithymalus exiguus ſaxatilis: 3. in Prod.

PITYUSA SIVE ESULA.

Πιτυοῦσα, à Cypariſſia Tithymalo ſpecie differre exiſtimatur, ideóque etiam in Tithymali genere connumeratur: caule eſt cubito altiore, geniculato, foliolis acutis & tenuibus, pini folia imitantibus: floribus

exiguis pene purpureis : semine instar lenticulæ lato : radice candida, crassa, lacteo succo referta : quibusdam in locis frutex hic prægrandis invenitur, &c. Dioscorides lib. 4. cap. 166. At Plinius lib. 24. cap. 6. cum honore & Pityusa simili de causa dicetur, quum quidam in Tithymali genera numerant : frutex similis est piceæ flore parvo purpureo. At Pityusa videtur esse Esula sive Ezula, Arabum Alscebra aut Alscobra & Scebra. Ezulæ etiam nomen à πιτυὔσυς luxatum esse potest : duabus enim prioribus syllabis sublatis, remanet ὔσα, cujus diminutivum Usula, & vocali prima mutata, Esula.

I. Tithymalus folijs pini, fortè Dioscoridis Pityusa.
Esula vulgaris major & quinta, Trag.
Pityusa Esula vulgo dicta, Gesn. hort.
Pityusa sive pinea, Esula minus offic. Ad. Lob.
Tithymalus pinea, Eid. ico. (ob.
Esula minor, Dod. Lugd.
Esula major, Cæs.
Tithymalus cupressinus 2. Tab.
II. Tithymalus palustris fruticosus.
Esula major & secunda, Trag.
Pityusa major, Dod. gal. desc. Cord. in Diosc.
Pityusa grandis, Thal.
Esula major, Dod. Lugd.
Esula major Germanica, Ad. Lob. Lugd.
Tithymalus palustris, Cæs.
Tithymalus fruticosus Germanicus palustris,
an Tithymalus maximus, Tab. (Cam.
III. Tithymalus montanus non acris.
Esula dulcis (vel 7.) Trag. Gesn. hort. Lon. Lob. ob. Lugd.
Erino cognata herba, Gesn. hort. Ad.
Pityusa sive Esula minor altera floribus rubris, Lob. Lugd.
Flos colore variat, est viridis, est rubri.
IV. Tithymalus incanus hirsutus : qui 1. in Prodromo.
an Pityusa Anglicana, Cam.
V. Tithymalus folijs brevibus aculeatis.
Pityusa, Matth. Ang. Lac. Lon. Cast. Lugd.

APIOS SIVE TITHYMALUS TUBEROSUS.

Ἄπιος οἱ δὲ ἰσχιάδα, radice est ad pyri formam accedente, rotundiore tamen, lactei succi plena, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 177. At Theophrasto 9. hist. 10. ἰσχὰς ἢ ἄπιος (Gaza reddit carica seu pyrus) folio est rutaceo, brevi, caulibus ternis aut quaternis humi stratis : radice qua albucum, verùm spumosa : ἰσχὰς dicitur, quod ἰσχάδα, id est, caricam seu ficum aridam radix referat, Dodonæo monente.

I. Tithymalus tuberosa pyriformi radice.
Apios, Matt. Ang. Dod. gal. Lac. Lug. Cast. Tab.
Apios vera, Ad. Lob.
Tithymalus tuberosus Diosc. Lugd. tuberosa radice, Clus. hist.
Duplex est : 1. est radice crassiore & majore, folijs & ramulis minoribus : 2. radice minore, ramulis longioribus & folijs majoribus.
II. Tithymalus tuberosa oblonga radice.
Ischas alter, Clus. hist.
III. Tithymalus tuberosus Germanicus.
Tithymalus tuberosus alter, Cam.

PEPLUS, SIVE ESULA ROTUNDA.

Πέπλος, οἱ δὲ συκὴν, οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη, exiguus frutex lactei succi plenus folio parvo ceu rutæ, at latiore : universa coma ferè dodrantali, rotunda, humi sparsa : semine sub folijs parvo, rotundo, minore quàm candidi papaveris, radicem habet unicam, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 168. Peplos, quem aliqui Sycen, alij meconion aphrodes vocant, Plinio lib. 27. cap. 12.

I. Peplus sive Esula rotunda.
Peplus, Matth. Fuch. Ang. Dod. ut : Cord. in Diosc. & hist. Turn. Lac. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. desc. Thal. Tab. Ger.
Peplis, Cast. ico.
Esula rotunda, Gesn. collect.
II. Peplios altera species.
Tithymalus Epithymi fructu, Col.

P E P L I S.

Πέπλις, οἱ δὲ ἀνδράχνην ἀγρίαν, Hippocrati πέπλιον, frutex est ramulos quoquoversum expandens & candidi succi plenus, folijs hortensis portulacæ rotundis, infernè rubentibus : semine sub folijs rotundo, ceu pepli, fervente gustu : radice tenui, singulari ac supervacua : in maritimis maximè nascitur, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 169. At Plinius lib. & cap. 22. Peplij meminit, ubi Portulacam sylvestrem ejusdem generis ac naturæ

cum

cum Portula sattiva, cum Peplio herba diversissima confundit, ideo quod nonnulli Peplion, agrestem Portulacam vocarint,

I. Peplis maritima folio obtuso.
Peplis, Matthiol. Turn. Adverf. Clus. hispan. & histor. Lobel. Lugdun. Cast. descript. Camer. Tab. ico. Ger.
Peplus, Cast. ico. minor, Tab.
Peplium, Cæs.
Peplion Dalechampij, Lugd.
Variat caule rubro, albo.
II. Peplis montana folio Numulariæ.
Peplis altera, Ang.

CHAMÆSYCE.

ΧΑμαισύκη ἢ συκῆ ramos emittit quaternuum digitorum, per terram stratos, teretes, lactei succi plenos: folia lentis figura peplo similia, parva, tenuia ac terræ inhærentia, semen sub folijs rotundum ceu pepli, radicem tenuem ac supervacuam: sed neque florem neque caulem promit, Dioscoridi lib. 4. cap. 170. Chamæsyce lentis folia habet, in aridis petrosisq; nascens, Plinio lib. 24. cap. 15.

Chamæsyce, Matth. Ang. Gesn. hort. Dod. Adv. Lob. Clus. hisp. & hist. Cæsalp. Lugd. (qui duplicem figuram habet) Camerar. Tabernæmont. Ger.

LATHYRIS.

Λάθυρις quam aliqui Τιθύμαλον vocant, & Tithymalorum numero ascribunt, caule est cubitali digiti crassitudine, inani: in cacumine sunt alæ & folia, in caule oblonga amygdalinis proxima, &c. fructum gerit triplici loculamento distinctum; rotundum ceu capparum, in quo tria sunt minuta semina, incursantibus tuniculis inter se discreta, ervis majora, quæ decorticata candida sunt, &c. totus frutex lacteo succo turget, Dioscorides lib. 4. cap. 167. Lathyris folia habet multa, lactucæ similia, tenuiora, germina multa, in quibus semen tuniculis continetur ut capparis: quæ cum inaruêre, eximuntur grana piperis magnitudine, candida, dulcia, facilia purgatu, Plinius lib. 27. cap. 11. Granum regium minus, Mesuæo.

I. Lathyris major.
Catapaucia, Brunf. Cæs. minor, Lob. Tab.
Lathyris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Ges. h. Tur. Lac. Ad. Lon. Lug. Cam. Cast.
Lathyris sive Cataputia minor 2. Trag.
Cataputia vulgaris, Tartago Hispanorũ, Eyst.
Ratione ætatis, latiora vel angustiora folia habet: hinc apud Tab.
Lathyridis latif. & angustifoliæ; apud Gerardũ. Lathyridis sive Cataputiæ majoris & minoris nomine, figuræ exhibentur.
II. Lathyris minor conglomerato flore.
Lathyris minor Dalechampij, Lugd.
III. Lathyris minima.
Cataputia pusilla, Cæs.
IV. Lathyridi affinis.
Semen Visa dicta ex Bengala, Lathyridis grano simile, Acostæ Clusij cap. de Manna, quid?

HIPPOPHAES.

Hippophaës cum sit ex ijs, quæ lacteum succum fundunt, de eo, licet nobis incognitum in præsens. Ἱππόφαες frutex est densus, surculosus, folijs longis oleagineis proximis, angustioribus, mollioribus, inter quæ spinæ candicantes, siccæ angulosæ, floribus hederæ corymbos referentibus, racematim cohærentibus, sed minoribus mollibusq; & ex albido partim rubentibus: radice crassa, molli, lactei succi plena, amara, ex qua velutè Thapsia liquor excipitur, ad biliosa, aquosa & pituitosa detrahenda &c. Dioscorides lib. 4. cap. 162. Hippophyes in sabulosis maritimisq; nascitur, spinis albis, hederæ modo racemosa est, candidis & ex parte rubentibus acinis, radix succo madet, qui aut per se conditur aut pastillis farinæ, Plinius lib. 22. cap. 12.

I. Hippophaës quibusdam ἄκανθα καθάριον, id est, Spina purgatrix, Ang.
Hippophaës ex Codice Cæsareo, Dodon. Lugdun.
II. Planta lactaria, Xabra & Camarronum Rhasis, Rauvvol. & Lugd. quid?
III. Dante radix quædam candida lacticina, Acostæ Clusij cap. de Manna, quid?

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER OCTAVUS.
SECTIO PRIMA.
DE CONVOLVULIS.
SCAMMONEA; CONVOLVULUS SEU SMILAX LÆVIS; SOLDANELLA; SMILAX ASPERA ET SALSAPARILLA; CHINA; BRYONIA; MECOACHA; LUPULUS; VITIS VINIFERA.

SCAMMONEA.

Σκαμμωνία Dioſcoridi lib.4.cap.171. & Theophraſto 4.hiſt.6 & 9.hiſt.1.& 10. Latinis Scammonia, ex cujus radice ſuccus elicitur, ut lib.12. ſect. 6. oſtendemus. Dioſcoridis deſcriptio noſtræ plantæ conveniret, niſi ſuæ ramos quadantenus hirſutos, folia item hirſuta tribueret: quam hirſutiem (neſcio an loci ratione) hactenus non obſervavimus: & Matthiolus in Dioſcoridea deſcriptione omiſit.

I. Scammonia Syriaca.
Scammonia, Matt. Geſ.hor. Lon. Lug. Caſt. Cæſ.
Scammonea, Dod. gal. Cord. in Dioſc. Antiochena, Cam.
Scammoniũ, Cord. hiſt. Dod. Syriacũ, Ad. Lob.
II. Scammonia Monſpeliaca folijs rotundioribus.
Scammonia Monſpel. Geſn. hort. Eyſt.
Scammonium Monſpelienſe, Ad. Lob. ico.
Scammonea Valentina, Cluſ. hiſp. Tab. Ger.
Scammonia maritima Monſpeliaca, Lug. Cam.
Apocynum 4. latifolium, Cluſ. hiſt.
III. Scammonię Monſp. affinis, folijs acutioribus.
Periploca prior, Dod.
Scammonij Monſpeliaci varietas, Lob.
Apocynum 3. Cluſ. hiſp. 3. latifolium, Eid. hiſt.
Scammonij quoddam genus, Cæſ.
Volubilis marina, Tab.

CONVOLVULUS SEU SMILAX.

Smilacem duplicem Dioſcorides habet: alteram lib.2. cap 176. ubi Phaſeolum intelligere oportet. Alteram lib.4. cap.144. & 145. quam in aſperam & lævem diſtinguit: illa, σμίλαξ τραχεῖα, hæc σμίλαξ λεία dicitur: Utriuſque & Plinius lib.24. cap.10. meminit. At Theophraſtus 3. hiſt.16. Smilacem arborem, quæ Ilici ſit ſimilis deſcribit, quam Plinius lib.16. cap.6. Ilicis genus facit: qui lib.16. cap.10. & Taxum à quibusdam Smilacem vocari ſcribit. Smilax lævis, Convolvulus à Plinio lib.21. cap.5. dictus videtur: quòd arbores ſcandat & eis ſe convolvat: quibuſdam Jaſione ejuſdem lib. & cap.22. cenſetur.

Smilax lævis,
I. Convolvulus major albus.
Volubilis, Brunf. latifolia, Fallop. de decor.
Volubilis major, Trag. Lon. Thal. Tab.
Smilax lævis, Matt. Fuch. Geſ.h. Lac. Caſt. Lug.
Smilax lævis major, Dod. ut: vel lenis major, Lob. Ger.
Helxine ciſſampelos, Cord. in Dioſ.
Malacociſſus Damocratis, Ang.
Convolvulus major, Geſn. hort. Ad. Cæſ.
Campanula alba ſylv. Swert.
Convolvulus major flore albo, Eyſt.
Semen nigrum eſt, aliquando rufeſcens.
II. Cõvolvulus ramoſus incan⁹ folijs piloſellę.
Helxine ciſſampelos ramoſa Cretica, Ponę Ital.
III. Convolvulus minor arvenſis.
Volubilis minor, Trag. Lon. Thal.
Helxine ciſſampelos, Matth. Fuch. Ang. Geſn. hort. Lugd. Caſt.
Helxine hederacea, Lac.
Helxine in ſegetibus naſcens, Cord. in Dioſc.
Smilax lævis minor, Dod. ut: Ger.
Scammonea parva, Ang. Cam.
Orobanche Theophraſti, Ang.
Convolvulus, Tur. minor, Geſ. hor. Cęſ. Cl. hiſt.
Convolvulus minor purpureus, Ad. Lob.
Volubilis arvenſis, Tab.
Dioſcoridi l.4. c.39. ἑλξίνη dicitur, quod folijs eſt hederæ, ſed minoribus, &c. interpres Helxinen ciſſampelon reddidit: quibuſdam Orobanche Theophraſti (Ervanga Gaza) 8. hiſt.8. alijs Scammonea tenuis Plinij l.24.c.15.
Variat flos colore, qui vel candidus, vel roſeus,

ſeus, vel albus cum purpureo umbilico, vel punicantibus lineis aſperſis, vel purpureus radijs albis pictus.

IV. Convolvulus minor ſemine triangulo.
Orbanche ſeu Cuſſus altera Serapionis, Trag.
Orobanche Ruellij, Geſ. hort.
Helxine ciſſampelos, Dod. gal. Lugd.
Helxine ciſſampelos altera atriplicis effigie, Ad. Lobel.
Centunculus Plinij, Anguil.
Elatine, Cord. in Dioſc.
Convolvulo ſimilis herba, Geſ. hort.
Convolvulus niger, Dod.
Volubilis media ſive nigra, Thal.
Volubilis nigra, Tab. Ger.
Fromentone alterum genus, Cæſalp.
Polygonum hederaceum, Colum.

Alijs Malacociſſos Conſtantini Imperatoris: alijs Orobanche: alijs Helxine ciſſampelos: alijs Elatine: alijs Centunculus Plinij l.24. c.15. qui Græcis Clematis dicatur.

V. Convolvulus cæruleus hederaceo anguloſo folio.
Smilax cærulea, Dod gal.
Scammoniæ ſimilis flore cæruleo, Anguil.
Convolvulus peregrinus vel flos noctis, Geſ. ho.
Nil Arabum, Geſ. hort. Eyſt.
Convolvulus aſureus ſive cæruleus hederaceus, Ad. Lob.
Campana cærulea, Dod. Bry.
Volvulus cæruleus, ſive campana azura, Lugd.
Convolvulus cæruleus, Cam. Caſt. Tab. Ger.
Convolvuli alterum genus, quod pro Scammonio oſtenditur, Cæſ.
Campanula cærulea hederaceo folio, Svvert.

Quibuſdam Granum nil Serapionis & Arabum: Liguſtrum nigrum Columellæ alijs: alijs Pothos cæruleus Theophraſti: quibuſdam Volubilis lanuginoſa, Meſuæi.

VI. Convolvulus purpureus folio ſubrotundo: qui 1. in Prod.
Convolvuli ſpecies altera, quæ ad Nil Avicennæ referri poteſt, Dod.
Campanula azura, Svvert.
Campanula Indica purpureoviolacea, Bry.
Convolvulus Indicus flore violaceo, Eyſt.

VII. Convolvulus peregrinus cæruleus, folio oblongo: qui 2. in Prod.
Convolvulus cæruleus minor Bauhini, Bry.
Campanula incognita cæruleo alba, Eid.

VIII. Convolvulus folijs laciniatis, vel quinquefolius: qui 3. in Prodr.
Convolvulus Ægyptiacus Bauhini, Bry.

IX. Convolvulus argenteus Altheæ folio.
Convolvulus folio Altheæ, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugdun.
Convolvulus peregrinus, Lob. Caſt.
Scammonium minus Plinij 2. Tab.
ſub Papavere cornuto luteo minore, apud Ger.

Alijs Helxine ciſſampelos Dioſcoridis: quibuſdam Scammonium minus Plin. Flos ex purpura candicat: interdum omnino purpuraſcit.

X. Convolvulus Linariæ folio.
Cantabrica quorundam, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Cantabrica Plinij, Caſt.
Convolvulus minimus ſpicæfolius, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Volubilis terreſtris Dalechampij, Lugd.
Scammonium minus Plinij, Taber.
Helxine ſtans Guilandino, Scammonea Patavina Cortuſo dicebatur.

Variat magnitudine, reperitur enim vix duas tréſve uncias altus: flore eſt communiter purpureo, rarius albo.

SOLDANELLA.

Smilacis lævis generibus Soldanella aſcribenda venit, quare & Belgis Convolvulus marinus dicitur: quæ duplex eſt, maritima & alpina: alpinam, huic ob foliorum ſimilitudinem junximus. Soldanella maritima, quæ in officinis habetur, Dioſcoridis l.2.c.148. eſt Κράμβη θαλασσία, *Braſsica marina: ſi textus corrigatur.*

I. Soldanella vel Braſsica maritima major.
Braſsicæ marinæ genus, Rauvvolf. Lugd. ap.
Convolvulus marinus noſter, Imperato.

Hujus folia quædam ſunt laciniata, quædam non, omnia tamen parte ſuperiore ſinuata.

II. Soldanella maritima minor.
Braſſica marin. Matt. Dod. gal. Ang. Cor. in Dioſ. & hiſt. Geſ. hor. Lac. Tur. Lon. Lugd. Caſt. Cam.
Soldanella, Geſ. h. Dod. Lon. Ad Lob. Cæſ. Tab.
Soldanella marina, Ger. Eyſt.

III. Soldanella alpina rotundifolia.
Soldanella montana, Ad. Lob. ico.
Soldanella alpina, Cam. ep. Cluſ. pan.
Soldanella alpina minor, Eid. hiſt.

Variat folijs & floribus: folijs, alijs supernè viridib. infernè dilutiore virore splendentibus: alijs folijs infernè ut Cyclamini rubentibus, quę tertia species est Clusio. Flore est purpureo, nunc saturatiore, nunc dilutiore: reperitur & niveo.

IV. Soldanella alpina folio minus rotundo.
Soldanellæ alpinæ aliud genus, Cluſ. pan.
Soldanella alpina major, Eid. hist.

S M I L A X A S P E R A.

Σμίλαξ τραχεῖα, Smilax aspera Dioscoridi l.4. c.144. propter sarmenta rubi modo aculeata: σμίλαξ simpliciter Theophrasto 3. hist.18. ubi Gaza Hederam Ciliciam interpretatur, quia Plinius l.16. c.35. scribit Smilacem hederæ similem, primùm è Cilicia profectam, sed in Græcia frequentiorem, &c. Et l.24. c.10. Smilax qui nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet.

I. Smilax aspera fructu rubente.
Smilax aspera vera, Trag.
Smilax aspera, Matth. Fuch. Dod. ut: Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cæsalp. Cam.
Smilax aspera fructu rutilo, Cluſ. hisp. & hist.
Smilax aspera prima & tertia, Tab. Ger.
Volubilis aspera, Lonic.

Folia maculis candidis quandoq; notantur.

II. Smilax aspera minus spinosa, fructu nigro.
Smilax aspera fructu nigro, Cluſ. hisp. & hist.
Smilax aspera altera facie Salsæparillæ, aut congener, Lob. ico.
Smilax aspera Lusitanica, Tab. Ger.

A priore differt & fructus colore, & folijs, in hac mollioribus minusq; spinosis, quandoque etiam spinis carentibus: folijs quoq; angustissimis in Galloprovincia observatur.

III. Smilax aspera Indiæ Occidentalis.
Buenas noches, fructus exoticus tertius, Cluſ. exot. l.2. c.18.

Salsaparilla.

IV. Smilax aspera Peruvian. sive Salsaparilla.
Zarzaparilla, Matth. Lac. Monar. Garz. Lugd.
Zarzaparilla Peruviana, Dod.
Zarza seu Salsaparilla, Castor.
Sarsaparilla, Lon. Frag. Cæsalp.
Salsaparilla, Ad. Lob. & par.6. Ind. Or. cap.41.
Smilax aspera in Zazyntho, Alpino.
Smilax Peruviana, Tab. Gerard.
Zarzaparillia in Puna & ejus usus: Benzon. par. 6. Amer. l.3. c.119.

Zarzaparilla à similitudine, quam cum Smilace aspera habet, nomen accepit, quæ Hispanis Zarsaparilla, qui Rubus viticula dicitur: Zarsa siquidem Hispanis, Lacunâ teste, rubum: parra autem, Matthiolo interprete, vitem, & parilla parvam vitem sive viticulam significant: hinc aliqui Salsam parillam, Smilacis asperæ Hispanicæ radicem censuerunt: cùm tamen Peruviana, cœli temperati occasione & ipsius soli ingenio, longè efficacior sit, quam vel in Hispanijs, aut etiam Africa nata. Cujus usum primi Hispani ex Peru & novi orbis sive Americæ provincijs ante 50. annos in Europam invexere.

Triplex est, Nicolao Monardo monente, 1. ex Hispania nova, quę candidior, ad pallorem tendens, & gracilior: 2. quæ multò melior, ex provincia Honduras, cinerea, nigrior & crassior: 3. ex provincia Quitto, locis urbi Guayaquil vicinis (unde Zarzaparilla Guayaquillana dicitur) adfertur, quæ colore est ex cinereo nigricante, majoribus crassioribus radicibus constans, quàm quæ ex Honduras adfertur, ijsq; interdum tam longis, ut altitudine humana fodiendum sit, antequam erui possit. Hujus tertiæ ad fluvium Guayaquil & in Puna Insula nascentis, Petrus Cieca parte prima Chronici Peruviani c.54. meminit, alteriq; in plerisq; Indiæ regionibus nascenti præfert. At Cæsalpinus duas primas differentias agnoscit.

C H I N A.

Cum China suis sarmentis Smilaci asperæ absimilis non sit, Acosta monente, & suis cauliculis tenuibus, raris, hederæ modo arbores scandere, in historia Lugdunensi referatur, idcirco in hanc classem retulimus. Dicitur China & Chinæa radix, à China Indiæ regione, in qua copiosè nascitur. Est autem duplex: alba enim ex India occidentali, Hispania nimirum nova & Peru, quæ colore magis rufo est: alia ex India orientali ex regione Sinarum (ubi ab indigenis Lampatam vocatur) adfertur. Verùm Grazias & Acosta (qui integram plantam depingit, & ex eo Lugd. hist.) Chinam orientalem aliter describunt, quàm Monardes suam occidentalem. At radix hæc Indiæ primùm Anno Christi 1535. innotuit.

I. China radix: & Lugd. Fragoso.
Cina, alias China, Matthiol.
China, Lac. Lob. ico. Cast. Taber.
Chinna sive Cinna, Cæsalp.

Radix China, Garz. Acost. Lugd. in Florida: part. 2. Amer.

Chinæ radix fruticis more excreſcit, folijs paucis Aurantiorum forma: in China arbor Lampaton dicitur: & radix quo nigrior eo melior: Linſcot. par. 4. Ind. Or. c. 33.

Orientalis exterius eſt colore rubente aut ſubnigro, interius candicante aut ſubrubente: Occidentalis colore eſt interius magis ruffo.

Amatus inter Arundines recenſuit: at Cæſalpino, China orientalis potius ex genere Iridis, quam Calami videtur. De hujus uſu Veſalius librum ſcripſit.

II. China ſpuria pyriformis.

China ſpuria pyriformis, ſeu turbinata, Lob. icon.

III. China ſpuria nodoſa.

Pſeudochina radix ex Virginea, Cluſ. exot.

BRYONIA.

Bryonia, Dioſcoridi l. 4. c. 184. ἄμπελος λευκή, Vitis alba, καὶ βρυωνία ἢ ὀφιοστάφυλος ἢ μήλωθρος ἢ ψίλωθρος, &c. dicitur. Theophraſto 6. hiſt. 1. μήλωθρος. Plinio l. 22. c. 1. Vitis alba, quæ Græcis Ampeloleuce, alijs Ophioſtaphylon, alijs Melothron, alijs Pſilothrum, &c.

Genera duo Dioſcoridi l. 4. c. 184. & 185. Vitis alba quæ aliquibus Bryonia, & Vitis nigra, alijs Bryonia nigra, alijs Chironia vitis. Sic & Plinio, qui nigram propriè Bryoniam vocari ſcribit.

I. Bryonia aſpera ſive alba baccis rubris.

Bryonia, Trag. Geſ. hor. Lon. Tab.

Bryonia alba, Dod. ut: Lugd. Thal. Cæſ. Ger.

Vitis alba, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Cord. in Dioſc. Ad. Lob. Caſt.

Vitis alba ſylveſtris, Geſ. hort.

Bryonia baccis rubris, Camer.

II. Bryonia alba baccis nigris.

Bryonia nigra, Dod. ut: Cord. hiſt.

Vitis nigra, Cord. in Dioſc.

Vitis alba baccis nigris, Caſtor.

Bryonia baccis nigris, Camer.

Differt à priore radicibus & baccarum colore; hujus radix interius buxeo colore pallet: illius, ex albido ſublutei coloris eſt: hujus baccæ maturæ nigricant, illius rubent.

III. Bryonia Cretica maculata: in Phytopinace & Prodromo pro 1. deſcripta.

Bryonia dicoccos, Hon. Belli, ep. 1. ad Cluſ.

Bryonia Cretica, Pon. Italico.

IV. Bryonia lævis, ſive nigra racemoſa.

Vitis nigra, Matth. Ang. Lac. Caſt. Lugd. prima, Tabern.

Vitis ſylv. ſive Sigillum Mariæ, Dod. utroq;.

Vitis nigra ſylv. Geſ. hort.

Malacociſſum Damocrati, & Tamus, Eidem.

Vitis vel Bryonia nigra, Ad. ſylv. Lob.

Tamarum vulgo, Cæſ.

Bryonia nigra, Gerard.

Quibuſdam Vitis ſyl. Dioſcorid. l. 4. c. 183. (ſed florem capillaceum, muſcoſum ei tribuit, qui in noſtra non obſervatur) & Theophraſti 9. hiſt. 14. & 22. Alijs Cyclaminus ciſſanthemos Dioſcorid. l. 2. c. 195. de quo vide in Periclymeno. Alijs Uva taminia Plinij l. 23. c. 1. alijs ejuſdem Salicaſtrum, quod potius Amarędulci convenit.

Baccæ maturæ aliquando rufeſcunt, aliquando nigreſcunt.

V. Bryonia lævis, ſive nigra baccifera: quæ ſub Bryonia ſyl. baccifera in Prod. deſcribitur.

VI. Bryonia Mechoacana alba.

Mechoacan, Monardi, Dod. Lon. Frag. 1. & 2. Tab. Ger.

Bryoniæ ſimilis planta Peruviana Mechoacæ provinciæ, Lob. ob.

Mechoaca Peruviana, Lob. ico. Ger.

Mechoiacan, Lugd. hiſt.

Rhabarbarum Indicum, Caſtor.

Radix Mechoacan: par. 9. Ind. Occid.

Mechoacan, à provincia novæ Hiſpaniæ in qua reperitur, nomen obtinuit. Alij Rheo aſſimilant, unde Rhabarbarum Indic. & Rhabarbarum Mechoacanum, Monardi: Germanis Rhabarbarum album. Dodonæus Rheo ſimile non eſſe, & cum Bryonia parùm convenire, ſed Scammonium quoddam Americanum ſcribit. Sanè cum Bryonia ſyl. magnam affinitatem habet.

Duplex habetur ratione loci: prima annis ſupra ſeptuaginta ex Mechoaca novæ Hiſpaniæ Inſula allata: altera verò ex Continente circa Nicaragua nata, quæ priore longè præſtantior eſt. Refert Fragoſus etiam in Aquacathan novæ Galitię naſci. Et Cluſius in notis in Monardem, Mechoacan duo ſeminis genera ex Hiſpanica accepit: unum lævi cauliculo ſine ſiliqua, ſemine nigro, quale eſt Scammonij aut Convolvuli majoris: alterum oblongiore aliquantulum cauliculo & ſemine ruſo, ſuperiore longiore & tenuio-

tenuiore utriusque siliqua parte interiore lanuginosa: ex utriusque semine plantulæ Scammonij aut Convolvuli modo prodiere, &c. De hac quemadmodum & de Nicotiana, Jacobus Gorræus Lutetianus, & Ægidius Everhardus Belga, libellum, ille Gallicè, hic Latinè, scripsit.

VII. Bryonia Mechiocana nigricans, quæ ex India Chelapæ sive Celapæ nomine ante annos duodecim allata: & à Massiliensibus Jalapium, vel Gelapo vocitatur: quæ sub Bryonia 3. in Prodromo exhibetur.

VIII. Bryonia Mechiocana sylvestris.
Mechoaca ex promontorio D. Helenę Monard.
Mechoacæ sylv. genus, Lugd. hist.

Hæc priore minor est per omnia, cujus radix gravia symptomata excitat, quare Scammonea, Monarde auctore, nuncupatur.

RADIX QUIMBAYA.

Radix Quimbaya: in provincia Quimbaya, cujus metropolis Carthago, radices tenues, digiti crassitudine, inter arbores nascuntur, quarum fragmentum per noctem in aqua maceratum, aquæ partem majorem absumit, ex residua unicæ tres sumptæ, benignè instar Rhabarbari purgant. Monardes ex Petri Cieca Peruviana historia refert, & ex eo Lugdunensis historia: meminit etiam Fragosus, sed succinctiùs.

LUPULUS.

Lupulum à Plinio l. 21 c. 15. Lupum salictarium nominatum volunt: qui Mesuæo 2. purg. 24. Volubilis folijs asperis dicitur: hodie in Græcia βρυωνία nominatur.

Sativus est & sylvestris, magnitudine differentes: sic sylv. florum conos minores, rariores, pauciores habet: alijs Lupulus florens, fructu caret: & contra, fructum ferens, non floret.

I. Lupulus mas.
Lupulus, Brunf. Matth. Tur. Dodon. Clus. hist. Tabern.
Lupulus sativus, & sylv. Trag. Lon. Cast. Lugd.
Lupus salictarius, Fuch. Dodon. gal. Gesn. hort. Lacun. Lobel. (cui & Vitis septentrionalium) Cæsalp.
Lupulus salictarius spontanea. Ad.

II. Lupulus fœmina: & Cam. ep. & hor.

Folijs est rotundioribus, circa radicem fine incisuris tantùm serratis: flosculis subpallidis, qui sine fructu pereuntes, in pollinem luteum abeunt.

III. Lupulus Mechiocanus.
Radix Carlo sancto, Monard. Lugd. Fragoso.
Indica radix, Monardi, part. alt.
Carolus Sanctus, Castori.

Radix hujus plantæ, quæ Lupulo similis est, ex provincia Mechiocan adfertur, cujus decoctum & pulvis in Catharro, Epilepsia & lue Venerea commendatur.

IV. Sippo, sarmenta longa, Lupuli sarmentis non absimilia, quibus ad religandum Brasiliani utuntur: par. 3. Americ.

VITIS VINIFERA.

De ἀμπέλου οἰνοφόρου historia Dioscorides l. 5. sedecim capitibus egit, Vitem, Labruscam, Uvam, Oenanthen, Omphacium, Vini naturam, differentias & facultates, ex sapore, mixtione, loco natali desumptas, exponens: quemadmodum de Lora, Mulso & similibus. Et Theophrastus sparsim in suis libris de Vite copiosè egit: ut de Vino 9. hist. 20. & 6. caus. pluribus capitibus. Et Plinius l. 14. capitibus novendecim.

Vitem dividimus in sativam & sylvestrem: sativa major est, cujus plurimæ species, alia minor. Majoris uvæ & colore & magnitudine differunt: alterius namq; acini aut virides albicantésve, aut fulvi, aut saturato rubore nigricant, aut cærulei, aut subrubentis coloris: aliæ acinis oblongis magnitudine & forma prunorum, quæ Pergulana dici potest: aliæ rotundis, ijsq; vel magnis vel parvis: aliæ acinis sunt frequentioribus, aliæ rarioribus. Sunt quæ granis aut vinaceis carent, interdum unicum vel alterum granum habent: Rarius uva barbata reperitur. Minor verò est acinis nigris, rarißimè albidis, aut fulvis, nucleo minimo ac molli. Sapore etiam differunt; ut dulci, acerbo, muscato, quæ Vitis Apiana Plinio.

In folijs quoq; differentia, alia majora profundius incisa, ut Italica folijs ad pediculum usq; in lacinias acutas divisis: alia minora sunt: Sic alia tenuiora, alia crassiora: alia viridia, alia rubentia, alia maculata: alia ad tactum duriora, molliora, alia lævia; alia deniq; subhirsuta.

Ratione loci, Vina plurimùm variant: apud nos commendantur, ex Germanicis quidem Brisgoica, Alsatica, Ripensia, quæ ex ditione Bernatum habemus, Rhenana & Necarina, quæ duo posteriora rarius habe-

habemus : ex Gallicis, Burgundiaca, & inter ea potissimùm Arbuosiaca, Muscatellina, Frontiniaca, quæ Lugduno advehuntur : ex Italicis, Rhetica, quæ ex Valletelina asportantur : ex Hispanicis, Cimenes : ex Græcis, Malvaticum.

Sic in Aegypto, vinum tenue atque aquosum exsistit, licet calidissima regio sit : cujus rei causam Aphrodisæus lib. 2. prob. inquirit. Et hoc vinum videtur Hesiodus οἶνον βίβλινον vinum Biblinum vocasse: fortè quia in eadem cum biblo, id est papyro, regione proveniat : licet ipsius interpres Tzetzus velit à Biblo civitate Libano monti proxima, nomen accepisse, siquidem constet ejus loci incolas ferè hydropotas esse. Suidas verò tum à Byblo civitate, tum à Biblia vitis genere, dictum putat. Monet Guil. Hippiam Rheginum vitem quæ Ileus vocatur Bibliam vocare. Sed hæc alterius sunt loci.

In Indiæ insula Baly, Vites bis in anno uvas promunt : Linsc. part. 3. Ind. Orient. cap. 40. & in insulis Azores, super meras rupes crescunt, quæ radices in medios hiatus seu saxorum rimas immittunt, quibus succum sibi necessarium proliciunt : & in istis petræis recessibus, Vites multo lætius se proferunt, quam quæ in planitie sunt, quæ ad frugem pervenire nequeunt : Idem cap. 6. Sed in Hispaniola plantatæ exiguas uvas fundunt, nec admodum jucundi saporis & ferè Februario & Martio vindemiari solent, authore Benzone sive Americæ lib. 4. cap. ult. & ut Josephus Acosta lib. 3. cap. 22. & lib. 4. cap. 32. nec in insulis, nec in firma terra Uva aut vinum nascitur : in nova Hispania, vineæ uvas proferunt, sed nunquam probè maturescunt, ut vinum confici possit : nisi in Peru & Chile approbum vinum nascitur : nam jam vites colere didicere : & vineæ plerumque in convallibus Peruanis nascuntur, juxta quas fossas ad aquam colligendam excavant, quâ vites subinde irrigant.

I. Vitis vinifera, ex cujus Uvis acerbis immaturis succus exprimitur, quem ὀμφάκιον Omphacium Dioscorides lib. 5. cap. 6. vocat : ex quo Syrupus de Agresta in officinis paratur.

II. Uva passa major βούμαστος Græcis.
Uvæ passæ majores, Trag. Gesn. hort. Cast.
Uva passa, Tur. Lon.
Zibebas ferens, Cam.
Uvæ Zibebæ. Tab. Ger.

Non solùm Uvæ, sed etiam acini præter modum ampli, crassi & oblongi sunt, ut non nisi passæ ad nos deferantur: Arabibus, uva Zibibi, Latinis passa, Germanis, Zibeben/Meertreubel/ id est, uva marina.

III. Uvæ passæ Indicæ gigartis carentes.
Uvæ sine vinaceis seu apyrenos, ad Clus. cur. post.

IV. Uvæ passæ minores, vel Passulæ Corinthiacæ.
Passulæ, Trag.
Uvæ passæ minores, Gesn. hort. vel Corinthiacæ, Cast.

Folijs est rotundis, crassis, subtus incanis, in pauciores lacinias obtusas divisis: Uvis partim fulvis, partim subnigris, dulcibus & vinosis.

V. Vitis sylvestris, Labrusca.
Labrusca, Trag. Lugd. & alijs.

Labrusca dicta, quod in marginibus terræ, seu labris quibusdam oriatur. Dioscoridi lib. 5. cap. 2. ἄμπελος ἀγρία, qui genera duo fecit: alterius enim Uva non maturescit, sed florem tantum profert οἰνάνθην nominatum : altera fructum perficit, ex parvis acinis nigris subastringentibus. Plinius Labruscam vocat & Oenanthen, ex alba Labrusca præstantiorem, quam è nigra scribit. Et Gesnerus libr. de hort. racemiferam tum albis, tum nigris acinis refert. Vocatur autem propriè Oenanthe, fructus Vitis sylvestris cum floret, Dioscoridi lib. & cap. 5. seu ut Plinius loquitur, Vitis labruscæ uva, quæ cum floret colligitur, quando optimè olet.

Apud Floridenses Labrusca in magna copia crescere, author part. 6. Ind. Occid. scribit.

VI. Vitis sylvestris Americana.
Vites sylvestres vicinas arbores scandentes & uvas edules proferentes in nova Francia habentur: part. 2. Amer.

VII. Vitis sylvestris Virginea.
Vitis duum generum spontè nascuntur : alterum uvis tenuibus acerbis : alterum majoribus & dulcibus: Hariot. desc. Virgin.

VIII. Vitis sylvestris Indica acinis pruni sylvestris.
Arbores multæ in India, quæ uvas quasdam agrestes ferunt, quarum Acini prunorum sylv. speciem referunt, & nigro folliculo vestiuntur, sed quia illis multum ligni, parum pulpæ, ex ijs vinum non faciunt: Benzo l. 1. c. 28.

SECTIO SECUNDA.

CLEMATITIS; LIGNUM COLUBRINUM; CLEMATIS; PERICLYMENUM; APOCYNUM; ASCLEPIAS; POLYGONATUM; Lilium Convallium; Monophyllum; Laurus Alexandrina, quibusdam Hippoglossum.

CLEMATITIS.

Κληματῖτις Dioscoridi lib. 4. cap. 182. idem est ac Sarmentaria: sic dicta, quoniam κλήματα flagella, vitigineis flagellis similia emittat, ac ut illa arbores scandat. Plinio lib. 24. cap. 10. Clematida Smilaci similem, per arbores repentem geniculatam & ipsam appellaverunt. A Theophrasto 5. hist. 10. Ἀτραγένη dicitur, & esse arborem quæ Vitis & Labruscæ modo surgat.

I. Clematitis sylv. latifolia.
Vitis sylvestris, Trag. Lugd.
Vitis nigra, Fuch. Tur. Lon. 2. Tab.
Vitalba, Dod. ut: Guiland. the. (& Vitis sylv. Dioscoridis) Cæs.
Viburnum Gallorum, Bellon.
Atragene Theophrasti, Ang. Clus. hist.
Vitis sylv. caustica, Gesn. hort.
Clematis 3. Matth. Cast. Thal. 2. Lac.
Clematis altera prima, Cord. in Diosc.
Viorna vulgi, Ad. Lob. Ger.
Clematis sive Viorna vulgi, Lobelij, Eyst.

Clematitis est Dioscoridis, Atragene Theophrasti: quibusdam Vitis sylv. Plinij.

In foliorum divisuris mirè ludit & sarmenta aliquando brachiorum crassitudinis sunt.

II. Clematitis Peruviana.
Bexugo del Peru, ad Atragene sarmenta proximè accedentia, cortice cinereo obducta, gustus lenti, dein acris, denique fauces urentis: drachma purgat & Mechoacæ præfertur, Clusius in notis ad Monardem.

III. Clematitis peregrina folijs pyri incisis.
Clematis altera Bœtica, Clus. hisp. & hist.
Clematis Bœtica, Clusij, Lob. Lugd. Tab. Ger.

IV. Clematis sive Flammula repens.
Clematis altera, Dod. gal. flore albo, Cast. Cam.
Clematis flammula quibusdam, Gesn. hort.
Clematis altera urens, Ad. Lob.
Flammula, Dod. Lugd. hist.
Viticella, Cæs.
Clematis urens, Tab. Ger.

Flammula dicitur, quod contusa applicata, vesicas flammæ instar excitet, cujus folia aliquando Apij modo dividuntur: est etiam simplex vulgaris, alia multiflora, quæ
Clematis urens 2. Tab.
Clematis urens multiflora, Ger.

V. Clematitis maritima repens: quæ 1. in Pr.
Clematites, Ang.

VI. Flammula recta.
Flammula, Matth. Lugd. Clus. pan. & hist. Tab.
Flammula frutex, Cord. in Diosc.
Clematis altera, Turn.
Flammula altera, Dod. altera surrecta, Lob.
Flammula recta, Cam. Eyst.
Flammula Jovis surrecta, Ger.

Duplex est: alterius sarmenta & foliorum pediculi virescunt & serius floret: alterius rubent & maturius floret.

Centella herba, quæ trita tumoribus imposita pustulas excitat, in epist. ad Monardem huc referri potest.

VII. Clematitis alpina Geranifolia: quæ 2. in Prodromo.
Clematis cruciata alpina, Ponæ.

VIII. Clematitis cærulea erecta.
Clematis altera minor longifolia, Clymenum quorundam, Lob. Lugd.
Clematis cærulea Pannonica 2. Clus. pan.
Clematis cærulea 2. Tab.
Clematis major Pannonica, Ger.

Magnitudine variat: hinc duæ figuræ apud Clusium hist. pan. & Tab. sub Clematide cærulea pan. 1. (quæ Clematis cærulea pannonica, Eyst.) & 2. Et Ger. sub Clematis pan. & Clemat. majore pannonica.

Flore est cæruleo, rarius albo.

IX. Clematitis cærulea vel purpurea repens.
Clematis altera, Matth. Dod. Cast. ap. Clus. hist. flore purpureo, Cam.
Clematidis alterius altera species, Dod. gal.

Clematis peregrina cærulea & purpurea, Lob. Tab. qui duas figuras habet, & Ger. sub cærulea & rubra.
Clematis 3 quæ Flammula, Cæſ.
Pothos cæruleus, Lugd.
Clematis peregr. incarnato ſimpl. flore, &
Clematis peregr. purpurea ſimpl. flore, Eyſt.

Alijs Clematitis Dioſcoridis: quidam πόθος (Deſiderium Gaza vertit) Theophraſti 6. hiſt. ult. faciunt.

X. Clematitis cærulea flore pleno.
Clematis altera fl. pleno, Cam. ep. Cluſ. cur. poſt.
Clematis peregr. purpur. flore pleno, &
Clematis peregr. incarnata plena, Eyſt.

Flore eſt cæruleo, purpurocæruleo, incarnato, ad purpureum colorem ſed admodum dilutum accedente.

XI. Clematitis trifolia flore roſeo clavato.
Granadilla, Monardi, Petro de Cieca in hiſt. Peruana, Lugd. Vide in Americæ par. 9. l. 4. c. 27. at c. 30. Granadilla inter ligna recenſetur.
Flos paſsionalis ſive Granadille ex India, du Bry.

Granadilla dicitur propter ſemen, quod ut in malis granatis incluſum continetur: Flos paſsionalis, quod in flore aliquæ veluti paſſionis Chriſti figuræ delineatæ conſpiciantur, Monardes.

Hujus folia & flores à Doctiſs. Simpliciſta Joh. Pona Veronâ anno 1621. accepi.

CLEMATITIS INDICA, QUÆ LIGNUM Colubrinum.

Clematitidem vocamus, quia pleræque ſarmentitiæ ſunt & per arbores repunt: Pao da Cobra, id eſt Lignum Colubrinum, Luſitani nominant, quia adverſus animalium virus ejaculantium morſus & ictus efficax ſit.

I. Clematitis Indica folijs Lentiſcinis candidis maculis aſperſis.
Ligni colubrini tertium genus, Garz. Frag.

II. Clematitis Indica ſpinoſa folijs luteis.
Ligni colubrini alterum genus, Garziæ, Frag. & Cluſio, qui ligni fruſtum pingit, & Lugd. cui malè titulus Ligni colubrini Acoſtæ inſcriptus eſt.
Lignum colubrinum, Tab.

III. Clematitis Indica folijs perſicæ, fructu Periclymeni.
Ligni Colubrini primum genus, Garziæ, Frag.
Palo del Cebra, id eſt, Lignum ſerpentinum ſeu Colubrinum, Linſcot. 4. par. Ind. Or. c. 31.
Pao de Cebra lignum ſeu radix Luſitanis dicta, omnium venenorum antidotus, in Inſula S. Laurentij, Ind. Or. part. 4. c. 7.

Et hæc tria ligni genera in inſula Zeilan reperiuntur.

IV. Clematitis Malabarenſis folijs Vitis, colore dracunculi.
Lignũ colubrinum primum, Acoſtæ, Caſt. Lug.

V. Clematitis Malabarenſis altera radice ſerpente.
Lignum colubrinum alterum, Acoſtæ, Lugd.
Palo della Culebra, Caſt. ap.

VI. Colubrini ligni tertium genus in eadem provincia, vaſtæ arboris magnitudine, Acoſtæ. an Lignum colubrinum quod pingitur à Cluſio notis ad Acoſtam.

VII. Radix quædam in Malaca, quæ adverſus vulnera ſagittis toxico illitis facta, præſentaneum remedium eſt, Garzias.

CLEMATIS DAPHNOIDES.

Quæ Dioſcoridi l. 4. c. 7. κληματὶς, aut δαφνοειδὲς, aut σμυρνοειδὲς, aut πολυγονοειδὲς dicitur, ipſi Plinio l. 24. c. 15. Clematis Aegyptia, quæ ab alijs Daphnoides, ab alijs Polygonoides vocatur. Alijs tamen ejuſdem l. 21. c. 11. Vinca pervinca cenſetur: alijs, an ejuſdem l. 24. c. 15. Centunculus ſit, dubitantibus.

I. Clematis daphnoides minor.
Vinca pervinca, Brunſ. Geſn. hort. Lon. Adv. Lugd.
Chamædaphne altera Dioſcoridis, Brunſ. 4.
Pervinca (quod ſemper vireat) Trag.
Clematis, Matth. Lac. Cord. in Dioſc. Tur.
Clematis prima Dioſcoridis, Ang.
Clematis daphnoides, Dodon. ut: Fuch. Lob. Thal. Cam. Tab. Cluſ. hiſt.
Clematis Ægyptia ſylv. Geſn. hort.
Provinca vulgo. Cæſ.
Clematis daphnoides minor flore cæruleo: flore albo: flore purpureo: tres fig. Eyſt.

Flores cærulei ſunt: quandoque candidi: rarius rubentes, vel ſubpurpuraſcentes: interdum flos alium florem medium continet.

II. Clematis daphnoides major.
Clematis Ægyptia hortensis flore purpureo, Gesn.hort.
Pervinca major, Adv.Eyst.
Clematis sive Pervinca major, Lob.
Clematis daphnoides major, Dod.Cam.
Provinca altera major, Cæs.
Clematis major, Lugd.prima major, Cast.
Clematis daphnoides latifolia, Clus.hist.
Hanc Clematidem Ægyptiam Plinij: illam ejusdem Vincam pervincam, Cæsalpinus statuit.
III. Clematis flore pleno.
Daphnoides polyflora, Lob.
Clematis flore multiplici, Cam.epit.
Clematis purpurea Austriaca, flore pleno, Camer. hort.
Clematis major flore duplicato, Lugd.
Clematis altera flore pleno, Clus.hist.ap.alt.
Clematis daphnoides fl. purpureo pleno, Eyst.

PERICLYMENUM.

Περικλύμενον à Dioscoride lib.4. cap.14. describitur, quod sit frutex simplex, habens ex intervallis foliola caulem amplectentia, subcandida, hederacea, & inter folia germina nascentia, super quæ fructus hederæ similis: florem candidum fabæ similem subrotundum & quasi in folium procumbentem: semen durum & avulsa difficilem: radicem crassam ac rotundam: Nisi Diosc. radicem rotundam diceret, cum nostra conveniret: at Plinius lib.27. cap.12. radicem præterijt. Quare an nostrum Periclymenum, potius sit κυκλάμινος ἑτέρα, quàm κισσάνθεμον aut κισσόφυλλον vocitent, Dioscoridis lib.2.cap.195.& Cyclamenos Plinij lib.25.cap.7. ambigitur, quod Diosc. scribente, folia fert hederæ, sed minora: caules crassos, geniculatos, quiq; circa vicinas arbores capreolorum modo se volvunt: flores candidi, odorati: fructus verò instar acinorum uvæ, similis hederæ, mollis, aliquantulum acri saporis & lentus: radix inutilis. Etsi sint qui velint, Cyclaminum alteram, Vitem sylvestrem & Periclymenum tribus distinctis locis à Dioscoride descriptum, unius plantæ nomina esse. Periclymenum dictum volunt, quod se adminiculis convolvat.

I. Periclymenum non perfoliatum Germanicum.
Caprifolium, Brunf. Gesn. hort. Lon. Germanicum, Dod.
Periclymenum, Trag. Fuch. Dodon. gal. Turn. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Cam. Thal. Tab. Ger. Germanicum, Eyst.
Periclymenum non perfoliatum Septentrionalium, Ad. Lob.
Periclymenum vulgare Septentrionalium, Clus. hist.
Flos candidus, subluteus.
II. Periclymenum perfoliatum.
Periclymenum, Matth. Ang. Lac. Adv. Cast.
Periclymenum alterum, Dod.gal.
Periclymeni species cujus folia unita, Gesneri hort.
Periclymenum perfoliatum, Lobel. Lugd. (& grandius) Tab. Ger. Eyst.
Periclymenum vulgare alterum, Clus.hist.
Vinciboscum vulgo, Cæs.
Flores ex purpura niveo candore nitent, alicubi luteo aspersi: aut albi, aut subruffi.
III. Periclymenum humile.
Periclymenum 2. & Chamæpericlymenum Prutenicum, Clus.pan.
Periclymenum minus, Tab.
Chamæpericlymenum, Ger. Clus.hist.
IV. Periclymenum humile Norvegicum.
Chamæpericlymenum tenerius aliud, Cl.hist.

APOCYNUM.

Ἀπόκυνον ἢ κυνάγχον, παρδαλιαγχὲς, κυνόμορον Dioscoridi lib.4. cap.81. Apocynum, Plinio lib.25.cap.11. quod canes, lupos, vulpes & pantheras, Dioscoride auctore, vel ut Plinius, canes & omnes quadrupedes, necet. Dicitur alias περίπλοκα quasi circumplectens, eò quòd proxima amplexetur.

I. Apocynum folio subrotundo.
Apocynum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Adv. Lob. (cui & Periploca Græca folijs latioribus hederaceis) Lugd. Cast.
Apocynum primum latifolium, Clus.hist.
Cynocrambe, Lon.
Apocyni alterum genus, Cam.
Periploca repens, Cæs.

II. Apo-

II. Apocynum folio oblongo.
Apocynum repens, Matth. Lugd. Camer.
Apocynum folijs Oleandri, Anguil.
Apocynum 2. angustifolium, Clus. hisp. & hist.
Periploca, Cæs. altera, Dod.
Periploca serpens angustiore folio, Ad. Lob.
III. Apocynum angusto salicis folio.
Secamone, Scammonij species Ægyptijs, Alpin.
Apocini secundi species altera, Clus. hisp. & hist.
IV. Apocynum Ægyptiacum lactescens siliqua Asclepiadis. Beidel-sar Alpini.
Ossar vulgo in Ægypto: fructus vero Beid el ossar, hoc est, ovum ex Ossar: Arabibus Saccharum Alhusar: forte Arbor lanigera, Bellonij l. 2. obs. Hon. Belli ep. 4. & 5. ad Clus.
Apocynum Syriacum, seu Palæstinum, sive Ægyptiacum, Clus. hist.
Esula Indica, quibusdam.

ASCLEPIAS.

Etsi Ἀσκληπιὰς Dioscoridis lib. 3. cap. 106. & Plinij lib. 27. cap. 6. Asclepias, à quibusdam nostrum censeatur (dubitat Anguillara, negat Matthiolus) at Apocyno cognata herba videtur.

I. Asclepias albo flore: & Gerard.
Hirundinaria, Brunf. Trag. Ges. hor. Lonic.
Hederalis, Ruellio.
Vincetoxicum, Matth. Dod. Thal. Cast. Lugd. qui Fuchsij & Matthioli figuram exhibet.
Asclepias, Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Turn. Lac. Ges. hor. Ad. Lob. Cæs. Tab. duplici figura, Cam.
Asclepias vulgi, Apocynum Dioscoridis, Col.
II. Asclepias nigro flore.
Vincetoxici altera species, Dod.
Asclep. altera fl. nigro, Lob. sive Periploca min.
Asclepias nigra, Lugd. flore nigro, Cam. Taber. Clus. hist.
Vincetoxicum flore nigro, Cam. epit.
Apocynum, Colum.
III. Asclepias siliqua bifido mucrone.
Asclepias Cretica, Clus. hist. append. 1.
IV. Asclepias ex Virginea.
Wisauck sive Vincetoxicum Indicum, Gerard.
V. Fructus Asclepiadis siliquæ similis, seminibus planis nigris.
Fructus 3. è navigation. Batau. Clus. ex l. 2. c. 15.

POLYGONATUM.

Πολυγόνατον Dioscoridi lib. 4. cap. 6. quod radix crebro geniculata sit: vulgo Sigillum Salomonis, haud dubiè à vestigijs pluribus, radici sigilli instar impressis.

I. Polygonatum latifolium vulgare.
Sigillum Salomonis, Brunf. Gesn. hor. latifolium, Trag.
Polygonatum, Matth. Lac. Cast. vulgare, Cam. vulgatius, Eyst.
Polygonatum latifolium, Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioscor. & hist. Ges. hor. Lob. Tab. primum, Gerard.
Polygonatum majus, Lon. Ad. Thal.
Polygonatum latifolium vulgare, Clus. hist.
Frassinella, Ang. Cæs.
Vulgares herbarij Germ. cum Dictamno albo & Elleboro albo confundunt: alij malè Secacul Arabum faciunt. Variat baccis rubentib⁹ purpureis, quandoq; nigris, ut Cam. in epit. monet.
II. Polygonatum latifolium maximum.
Polygonatum majus, Clus. pan. Eyst.
Polygonatum latifolium primum, Eid. hist.
Polygonatum Pannonicum, Cam.
III. Polygonatum latifol. Ellebori albi folijs.
Polygonatum πλατύφυλλον, vel 2. Clus. pan.
Polygonatum 3. latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum latifolium, Dod. post.
IV. Polygonatum latifol. flore majore odore.
Polygonatum flore odore, vel 1. Clus. pan.
Polygonatum secundum latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum, Ger. latifolium minus, Tab.
an Polygonatum angulosum, Cord. hist.
V. Polygonatum latifolium minus flore majore: 1. in Prodromo.
VI. Polygonatum latifolium perfoliatum Brasilianum: 2. in Prodromo.
VII. Polygonatum latifolium ramosum.
Laurus Alexandrina, Matth. Dod. gal. Cam.
Hippoglossum, Lugd.
Rusco affinis tertia, Cæs.
Polygonat. 3. Clu. pan. latif. 4. ramosum, Eid. hist.
Polygonato affinis planta, Lob. ob.
Polygonatum latifolium 3. & 4. Tab.
Polygonatum ramosum & acutum, Ger.
VIII. Polygonatum angustif. non ramosum.
Sigillum Salomonis angustifolium, Trag.
Polygonatum angustifol. Fuch. Dod. gal. Tur. Eyst. Lugd, Clus. pan. vel 5. hist. primum, Tab.

Poly-

Polygonatum tenuifolium, Cord. in hist. Cam.
Polygonatum tenuifolium majus, Thal.
Polygonatum erectum, Gesſ. hort.
Polygonatum minus, Lon. Ger. folijs rubiæ, Ad. Lob.
Polygonatum alterum, Dod.
Polygonato ſimilis in alpibus, Cæſ.

Quibuſdam Chamædaphne Dioſcoridis l.4. c.149. alijs Ephemeron ejuſdem l.4.c.85. & Plinij lib.25. c.13. qui florem cæruleum tribuit.

IX. Polygonatum anguſtifolium ramoſum.
Polygon. 4. anguſtifolium ramoſum, Cluſ. pan.
Polygonatum anguſtifolium ſecundum, Tab. anguſtifolium, Ger.
Polygonatum 6. ſive anguſtifolium 2. Cluſ. hiſt.
Polygonatum tenuifolium minus, Thal.

LILIUM CONVALLIUM.

Lilium, quod à loco natali convallium appellatur, à quibuſdam Lilium vernum Theophraſti 6. hiſt.7. cenſetur: alij Oenanthen ejuſdem l.6.c.7. & Oenanthen Athenæi volunt.

I. Lilium convallium latifolium: in Prodromo deſcribitur.

II. Lilium convallium album.
Lilium convallis, vel ſylv. Brunf.
Lilium convallium, Trag. Matth. Geſ. hor. Dod. Cæſ. Caſt. Lugd. Cam. Tab. Ger. Cluſ. hiſt.
Lilium Theophraſti, Dod. gal.
Ephemerum non lethale, Fuch.
Callyonimus vel Chamæcitinus, Geſ. hor.
Cacalia, Lonic.
Lilium convall. vel vernum Theophr. Ad. Lob.

III. Lilium convallium alpinum.
Lilium convallium alterum alpinum flore majore, & odoratiore, Cam.
Lilium convallium flore albo, Eyſt.

IV. Lilium convallium flore rubente.
Lilium convallium floribus ſuaverubentibus, Lob. icon.
Lilium conval. rubrum, Tab. fl. ſubrubro, Cam.
Lilium convallium flore incarnato, Eyſt.

Flore eſt minore, candore & rubore confuſè mixto, & odore minus valet.

MONOPHYLLUM.

Μονόφυλλον, unifolium dictum, qud cum prodit unico ſit folio, nam cùm cauliculum acquirit, folia bina habet, rarius tria, & quidem in alpibus: propter ſimilitudinem cum Lilio convallium, minus appellare lubet: ſunt qui Cyclaminum tertium Pliniј l.25. c.9. velint.

Lilium convallium minus.
Unifolium, Brunf. Dod. ut: Lug. Cam. Tab. Eyſt.
Cotyledon ſyl. & Unifolium, Trag.
Gram. Parnaſſi, Mat. Lug. Caſt. Tab. majus, Ger.
Henophyllum vel Monophyllum, Geſ. hor.
Cyclaminum unico folio, Dalech. in Dioſc.
Monophyllon, Ad. Lob. Thal. Gerard.
Bifolium primum, Lonic.

LAURUS ALEXANDRINA QUIBUSdam Hyppogloſſum.

Ἱππόγλωσσον Dioſcoridis l.4.c.132. & Hippoglottion Plinij l.15.c.30. ubi Laurum Alexandrinam vocat, ab alijs Idæam dictam, ſunt qui idem cenſeant cum Lauro Alexandrina Theophraſti 3. hiſt.17. Alijs ἰδαία ῥίζα, Idæa radix Dioſcoridis l.4.c.44. Alijs δάφνη ἀλεξανδρεια, aut ἰδαία, aut ὑπόγλωττον, Laurus Alexandrina Dioſcoridis l.4.c.147. Alijs χαμαιδάφνη, qua & ἀλεξανδρεια Dioſcoridis l.4.c.149. & Laurus taxa Plinij l.15. cap.ult. & Chamædaphne ejuſdem l.24.c.15. Deniq; ſunt qui radicem Idæam, Hippogloſſum, Laurum Alexandrinam & Chamædaphnen apud Dioſcoridem idem eſſe velint.

I. Laurus Alexandrina fructu pediculo inſidente.
Uvularia, Brunf. (qui marem & fœminam pingit, ſicut & Tabernæmontanus & Gerar.) Lon.
Laurus Alexandrina, Brunf. Trag. Fuch. Ang. Geſ. hort. Eyſt.
Hippogloſſum, Matth. Dod. ut: Turn. Lac. Ad. Lob. Caſt.
Hippogloſſum mas & fœmina, Ger.
Uvularia mas, ſive Laurus Alexandrina, Tab. icon.
Uvularia fœmina, ſive Hippogloſſum, Tab. ico.
Hippogloſſum, quod à Lauro Alexandrina differt, Guil.
Hippogloſſus, Geſn. hort.
Daphne Alexandrina, Fuch.

Bonifacia & Bislingua, Anguil.
Laurus taxa Plinij, Lugd.
Rusco affinis prima, Cæs.
Bislingua, Cluf. panon.
Radix Idæa Dioscoridis, Colum.
Laurus Alexandrina Theophrasti, 2. Cluf. hist.

II. Laurus Alexandr. fructu folio insidente.
Laurus Alexandrina altera, Matth. Taber.
Laurus Alexandrina & Chamædaphne, Guil.
Laurus Alexandrina, Lac. Lob. ad part. alt. Col. cui & Chamædaphne.
Laurus Alexandrina vera, Lugd. Cluf. hist.
Rusco affinis altera, Cæs.
Hippoglossum Matthioli, Ger.

Hæc folio est rotundiore, baccis in medio foliorum impressis, nec ulla epiglottide tectis: illa folio est longiore, glossarijs sive ligulis donata, baccis ex oblongis petiolis dependentib.

SECTIO TERTIA.

HEDERA; HEDERA TERRESTRIS; CYMBALARIA; NASTURTIUM INDICUM; BALSAMINA; NOLI ME TANGERE; ARIstolochia; Cyclamen; Gramen Parnassi; Saxifraga; Chelidonia minor; Numularia.

HEDERA.

Hedera κισσὸς Dioscoridi lib. 2. cap. 210. κιττὸς Theophrasto 3. hist. 18.

Differentias multas in specie sortitur, summas autem genere tres: nam quædam candida est, altera nigra, tertia helix: candida, fructum fert candidum: nigra nigrum, aut croci æmulum, quam vulgus Dionysiam vocat: Helix fructum non gignit, &c. Dioscorides. Sic Theophr. l. c. multigena hedera est, quædam enim humi repens: quædam in excelsum se attollens: & excelsarum genera plura, sed tria summa patescunt, candida, nigra, tertiaque clavicula, &c. Plinius l. 16. c. 34. Hederæ duo prima genera fecit, marem & fœminam (per marem Cistum intelligere oportet, confundit enim Cistum cum Cisso, id est, Hedera) subjungit: species tres esse, candidam, nigram, helicem: quæ species in alias etiam dividuntur, &c. quæ ex Theophrasto sumpsit.

I. Hedera arborea.
Hedera, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Diosc. Dod. Cæsalp.
Hedera arborea, Matth. Ges. hort. Lugd.
Hedera nigra, Fuch. Dod. gal. Lac. Lonic.
Hedera corymbosa communis, Ad. Lob. Taber. Gerard.
Hedera major, Castor.

Variat: cultu enim arborescit, & cum ad eam ætatem pervenit, in qua fructum ferre potest, totam faciem mutat, nam per se erigitur, nullum adminiculum quærens, & hanc Orthocissum antiqui dicunt, quæ
Hedera arborea recta, Ad.

Folia mutat, ut quæ prius in plures angulos desinebant, angulis obliteratis, excepto eo qui in summo est, rotundantur, maculis albis, aliquando sub rubentibus, infernè distinguuntur. Baccæ maturitate nigræ, raró flavæ.

II. Hedera poëtica.
Hedera Dionysias, & Chrysocarpos, Dalech. Lugd.
Dionysias aut Bacchica, quod ex ea poëtarum coronæ consuerentur: Chrysocarpos, à fructus colore aureo: hinc folium minimè angulosum est.

III. Hedera major sterilis.
Hedera Helix, Brunf. Matth. (& minor) Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Lugd. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Hedera sterilis, Anguil.
Hederæ arboreæ sylvestre genus, Ges. hort.
Helix sive provoluta sterilis hedera, Ad. Lob.
Hedera minor, quæ Helix, Castor.
Hederæ species tertia helix vocata, Thal.

Hæc diversa ne sit ab arborea, Theophrastus ambigit: Plinius concedit: at recentiorum aliqui negant, fieri enim ut alicubi non arborescat, ob imperfectionem quandam Individui non speciei.

IV. Hedera humi repens.
Hederula, Trag.
Hedera minor ἐπίγειος κισσὸς, Dodon.

V. Hederaceis folijs planta.
Cyclaminos altera hederaceis folijs, Lob. Lug.

HEDERA TERRESTRIS.

Hedera terrestris, χαμαίκισσος Dioscoridi lib. 4. cap. 126. si in descriptione pro μακρότερα, μικρότερα legatur: à Plinio videtur intelligi, sub Hedera à terra se non attollente: quibusdam Malacocissos, quasi mollis hedera, in Geoponicis: alijs Chamaclena, quasi Clematis humilis repens.

I. Hedera terrestris vulgaris.
Hedera terrestris, Brunf. Matth. Dod. Lug. Cæs. Thal. Tab. Gerard.
Elatine, Brunf. 4.
Chamæcissos, Trag. Fuch. Dod. gal. Lac. Cam.
Chamæclema, Cord. hist.
Humilis hedera, Ad. corona terræ, Lob.
Malacocissos, Lugd.
Duplex est: major, quæ vulgata: minor elegantior, cauliculis erectioribus, brevioribus ut & folijs: floribus magis cæruleis, quæ locis humidioribus circa arbores antiquas reperitur.
II. Hedera terrestris montana.
Hederæ terrestris species montana, Cam. epit.
Priore hirsutior est, folijs majoribus & floribus, qui purpurascunt.
III. Hedera saxatilis magno flore.
Asarina sterilis, Lob. ob.
Asarina sive saxatilis hederula, Ad. Lob. icon.
Asarina Lobelij, Lugd.

CYMBALARIA.

Cymbalaria, à cymbalo nomen duxisse videtur: quibusdam Umbilicus Veneris alter censetur: at Hermolaus, Barbarus, Capnon primam Plinij lib. 25. cap. 13. esse credidit.

Cymbalaria, Matth. Lugd. Cæs. Cast. vulgaris, Lac.
Cymbalaria Italica hederaceo folio, Ad. Lob.
Umbilicus Veneris officinarum, Lonic.
Linaria hederæ folio, Col.
Cymbalaria folijs hederaceis fl. cæruleo, Eyst.

NASTURTIUM INDICUM.

Nasturtium dictum ob saporem, Indicum à loco natali.

I. Nasturtium Indicum majus.
Nasturtium Indicum, Dodon. Lob. Lugd. Cam. Cast. Eyst.
Nasturtium peregrinum, quod Peruvian. Lugd.
Flos sanguineus Monardi, Lugd.
II. Nasturtium Indicum minus.
Nasturtium Peruanum, Monardi.
Folia habet rotunda, Lenticulę paulo majora.

BALSAMINA.

Balsamina dicitur, quod ex pomis ipsius maris immaturis oleo injectis, insolatione oleum seu Balsamum, ut Chirurgi vocant, ad vulnera consolidanda præstantissimum conficiatur.

I. Balsamina rotundifolia repens, sive mas.
Balsamina, sive pomum mirabile, Trag.
Balsamina, Matth. Lac. Lugd. Cæs. alba, Gesn. hort.
Balsamine prima, Fuch. Anguil.
Balsamina pomifera, Ges. collect.
Charantia, Dod. ut: Lonic.
Cucumis puniceus, Cord. hist.
Balsamina cucumerina punicea, Ad. Lob. Tab.
Balsamina mas, Cam. Gerard.
Momordica, Castor.
Quibusdam Plinij l. 20. c. 3. Cucurbita Somphos à Græcis appellata.
Fructus maturus colore variat, modò puniceo, modò luteo rubescente.
Balsamina mas fructu puniceo, & Momordica fructu luteo rubescente, Eyst.
II. Balsamina fœmina.
Balsamine altera, Trag. Matth. Fuch. Ang. Ges. hort. Cast.
Balsaminum, Dod. gal. Lon. & Charancia fœmina.
Balsamina, Dod. Lugdun. cum Matth. & Fuch. figura.
Balsamella, Cord. hist.
Balsamina amygdaloides, Ges. ad Cordum.
Balsamina fœmina, Cam. Tab. Ger. Eyst.
Balsamina fœmina persicifolia, Ad. Lob.
Catanance, Cæsalp.
III. Balsamina lutea, sive Noli me tangere.
Mercurialis sylv. altera, Trag.

Esula, Eid. & Lugd.
Tithymalus sylv. Lon.
Noli me tangere, Gesn.hort.& frac. (cui & Milium caprearum) Cam.Tab.Eyst.
Persicaria siliquosa, Ad.Lob.Lugd.Cam.Thal.
Impatiens herba, Dod.
Catanance altera, Cæs.
Chrysæa, Lugd.
Balsamita altera, Col.

Noli me tangere & Impatiens herba dicta, propter siliquas, quæ ubi maturæ levissimo contactu dissiliunt: aliqui Æschinomene Plinij suspicantur: quibusdam Pseudoapocynon. Flore est luteo, est & pallido.

ARISTOLOCHIA.

Ἀριστολοχία Dioscoridi l.3. c.4. quod existimetur optimè puerperis, seu partus doloribus opitulari: hinc fortè Nicandri scholiastes refert, Aristotelem herbæ hujus inventionem mulieri tribuere. Et Plinio l.25. c.8. Aristolochiæ nomen gravidæ dedisse videntur, quoniam esset ἄριστη λεχώσαις: nostri Malum terræ vocant.

Genera tria Dioscorides agnovit, στρογγύλην, μακρὰν, κληματῖτιδα. Plinio genera quatuor: unum tuberibus radicum rotundis: alterum radice longa: tertium longißimæ tenuitatis, quæ Clematis, ab alijs Cretica vocata: quarta quæ Pistolochia, tenuiori proxima, quam quidam Polyrrhizon cognominant, &c.

I. Aristolochia rotunda, flore ex purpura nigro.
Aristolochia rotunda vera, Trag.Lon.Cam.
Aristolochia rotunda, Matth. Dod.ut: Anguil. Cord.in Diosc. Gesn.hort. Tur. Lac.Adv.Lob. Cast.Lugd.Eyst.
Aristolochia rotunda 1.Clus.hisp.& hist.
Aristolochia fœmina, Lugd.
Aristolochia prima, Cæs.

II. Aristolochia rotunda flore ex albo purpurascente.
Aristolochia rotunda altera, Clus.hisp.& hist.

Anguillara plures species inveniri scribit: verùm hæc non solùm colore floris, sed & folijs & fructu à priore differt.

III. Aristolochia longa vera: & Ang.Cam.
Aristolochia longa, Dod.ut: Cord. in Dioscor. Gesn.hort. Ad.Lob.ico.Clus.hisp.& hist.Lugd. cum Clusij & Fuchsij figura.
Aristolochia altera radice pollicis crassitudine, Cæs.

IV. Aristolochia longa Hispanica.
Aristolochia longa altera, Clus.hisp.& hist.

V. Aristolochia Clematitis recta.
Aristolochia, Brunf. longa, Trag. Matth.Fuch. Tur. Lac.Lon.Cast.Lugd.
Aristolochia longa altera, quæ Clematitis veteribus, Cord.in Diosc.
Aristolochia longa vulgaris, Ang. Cam.epit.& hort. Eyst.
Aristolochia Clematitis, Dod. gal. Ang. Gesn. hort.Adv.Lob.Tab.Ger.
Aristolochia Sarracenica, Dod.Lugd.
Aristolochia Clematitis 1. Clus.hisp.clematitis vulgatior, Eid.hist.
Aristolochia altera radice tenui, Cæs.

VI. Aristolochia Clematitis serpens.
Aristolochia clematitis, Dod. Lugd. Cast.desc. Belli epist.1. ad Clus.vel
Aristolochia Cretica.
Aristolochia clematitis altera, Clus.hisp.vel Beotica, Eid.hist.
Aristolochia Clematitis altera Hispanica, Lob.

Flos luteus, aut ex purpura nigricans.

VII. Aristolochia Pistolochia dicta.
Pistolochia, Dod.ut: Gesn. hort. Clus. hisp. & hist. Cam.epit.Cast.Lugd.cum Clus.& Dodon. figura.
Aristolochia polyrrhizon, sive Pistolochia Plinij, Ad.Lob.
Aristolochia altera plures radices spargens, Cæsalp.

Flos aliquando niger, aliquando ex herbido luteus.

VIII. Pistolochia Cretica.
Pistolochia altera sempervirens, Clus.hist.ap.1.

IX. Aristolochia Maurorum.
Rhasut & Rumigi à Mauris nominata, Rauvvolff. Lugd.append.
Aristolochia peregrina Rauvvolfij, Clus.hist.

CYCLAMEN.

Κυκλάμινος Dioscoridi lib.2. cap.194. folijs est hederæ purpureis, varijs, supra infraq; albicantibus maculis, &c. Theophrasto 9.hist.10. Gaza tuber terræ reddidit, imitatus Plinium, cui lib.25. cap.9. Cyclaminus, nostris Tuber terræ dicitur.

Differentiæ: alius vere, alius autumno floret: quibuſdam flos odoratus, alijs inodorus: & flore rubro, albo, luteo, tum qui autumno floret & odoratus eſt. Pettillium Plinij l.21.c.8. Anguillara cenſet: ſic æſtivum, Sphæritin Aëtij Bononienſes, Camerario notante, credunt.

I. Cyclamen orbiculato folio infernè purpuraſcente.
Cyclaminus minor & Umbilicus terræ, Trag.
Cyclaminus, Matthiol. Dodon. gal. Cord. in Dioſcor. & hiſtor. Geſn. hort. Lac. Turn. Lon. Tabern.
Cyclaminus major, Caſt.
Cyclaminus rotunda, Fuch.
Cyclaminus orbicularis rotundifolius, Dod.
Cyclamen vulgare, Eyſtett. officinarum orbiculato folio, Panis porcinus, & Arthanita, Lobel. ico.
Cyclaminus flore odorato, Cluſ.pan. & hiſt.
Cyclaminus vulgaris, & Cyclam. prior, cum icone Matth. & Lobelij, Lugd.
Cyclaminus æſtivus vulgaris, Cam.
Cyclamen orbiculato folio, Ger.

Flos nunc dilutius, nunc ſaturatius purpuraſcit: albo flore rarius reperitur. Radice eſt aliquando maxima, & ejus ſpecies quædam, radice inſtar capitis arietis, Geſn.hort.

II. Cyclamen orbiculato folio infernè ex viridi pallente.
Cyclamini odorati altera ſpecies, Cluſ.pan.
Cyclamen odorato flore 2. Eid.hiſt.

III. Cyclamen radice maxima folijs infernè rubentibus.
Cyclamen Romanum, Eyſt.
an Cyclamen à Mutono, Cluſ.hiſt.

IV. Cyclamen folio anguloſo.
Cyclamen folijs anguloſis, Geſn.hort.
Cyclamen vernum, Lob. ico. Cam.
Cyclamini orbiculati tertia ſpecies, Dod.
Cyclaminus verno tempore florens, Cluſ. pan. & hiſtor.
Cyclamen vernum, Eyſt.

Folio eſt rotundiore rarius oblongiore, floribus intenſius quam in vulgari rubentibus, vel omnino albeſcentibus.

V. Cyclamen odoratum æſtivo ſolſtitio florens folio maculato.
Cyclamini odorati duplex varietas, Cluſ.hiſt.

Prima folijs aliquantum anguloſis, albis maculis obſcurè averſa parte notatis: flos ſaturatè purpuraſcens. Alterius folia averſa parte viridia, adverſa maculis albis manifeſtis, flos dilutius purpuraſcit, vel omnino albeſcit.

VI. Cyclamen hederæ folio: & Adv. Lob. Cluſ.pan.
Cyclamini alia ſpecies, Dod.gal.
Cyclaminus orbicularis, Dod. alter orbicularis, Lugd.
Cyclaminus inodoro purpuraſcente flore, Cluſ.hiſt.
Cyclaminus æſtivus folio hederaceo, Cam.
Cyclamen ſerotinum folijs hederaceis, Eyſt.

VII. Cyclamen folio hederaceo polyanthes.
Cyclaminus Byzantinus alter, tubere palmaris latitudinis πολυανθὲς: tulit flores 20. 50. 100. Cluſ.hiſt.

VIII. Cyclamen radice caſtaneæ magnitudinis.
Cyclaminum Conſtantinopolitanum, vel byzantinum, Cluſ.pan. & hiſt.

Folia prona purpuraſcentibus ſupina candicantibus maculis notantur.

IX. Cyclamen radice exigua.
Hermodactylus quorundam, Trag.
Cyclaminus exigua, Eidem.
Cyclaminus montis Juliani, cujus Meſues meminit, Ang.
Cyclamini exiguæ veræ ſpecies, Lugd.
Cyclaminus radice avellanæ, Cluſ.pan.
Cyclaminus æſtivus, Eid.hiſt.
Cyclaminus minor, Caſt.

X. Cyclamen oblonga radice.
Cyclaminus radice oblonga malo in fine adnexo, Geſn.hort.
Cyclaminus oblongum, Eid.append.
Cyclaminus μακρόριζος, Cam.epit. longius radicatus, Eyſt.
Cyclaminus cujus radix digitalem craſsitiem non ſuperat, & cubitalis eſt longitudinis, Cluſ. pan.
Cyclamen odoratum μακρόρριζος, Cluſ.hiſt.

XI. Cyclamen vernum luteum.
Cyclamen luteo flore, Ang. Ad. Lugd.

XII. Cyclamen vernum album.
Cyclamen vernum flore albo, Lob. adv. part. 2. Cluſ. hiſt. ap. alt. auct. quod folijs circinatæ rotunditatis, Eid. cur. poſt.

XIII. Cyclamen folijs Violariæ radice cordis effigie.
Cyclamen vernum ſpurium, Cl.hiſt.ap.alt.auct.

GRAMEN PARNASSI.

Gramini quod in Parnasso monte provenit, folium hederaceum, florem candidum, &c. Dioscorides l.4.c.32. tribuit: ubi & alterius in Cilicia nati meminit, quod incolæ Κίνναν appellent, cujus virentis esu boves inflammentur: quid velit non assequimur.

I. Gramen Parnassi albo simplici flore.
Gramen Parnasi, Dod. ut: Gesn. hort. Lobel. icon. Eystett.
Hepatica alba, Cord. hist.
Enneadynamis Polonorum, Gesn. hort.
Unifolium palustre, Gesn. collect.
Gramen Parnasi hederaceum recentiorum, Adv. Lob. ob.
Gramen hederaceum, flos hepaticus, Tab.
Gramen Parnasi minus, Ger.
II. Gramen Parnasi albo pleno flore.
Gramen Parnasi duplicato flore, Lob. Lugd.

SAXIFRAGA.

Saxifraga ab effectu dicta, cum ejus stillatitia, ut & decoctum, lapides renales & frangere & pellere dicatur; ut & farina granorum ad radicem, ex decocto sumpta.

I. Saxifraga rotundifolia alba.
Saxifragia, Brunf. major, Eid. 4. Fuch. Lac.
Saxifraga alba, Trag. Dod ut: Fuch. icon. Gesn. hort. Lugd. Thal. Cam. Tab.
Saxifragia quarta, Matth. Cast.
Saxifraga, Lon. alba chelidonides, Ad. Lob.
Theligono affinis herba, Cæs.
Saxifraga alba tuberosa radice, Clus. hist.
Hæc nonnullis locis folijs est majoribus, altiusque exurgit: frequentius tamen minoribus est & humilior.
II. Saxifraga ad folia bulbos gerens.
Saxifraga bulbosa altera bulbifera montana, Colum.
III. Saxifraga rotundifolia aurea.
Saxifraga aurea, Dod. ut: Gesn. hor. Thal. Cam. Ger. Lugd. cum. Dod. & Lobelij figura.
Saxifraga aurea lichenis facie, & natalitijs, Ad. Lobel.
Chrysosplenium, Tab.
Hepatica palustris, Eyst.
Erysimi species Aldroando dicebatur: In historia Lugd. Saxifragæ alpinæ figura jungitur, quam cum priore eandem suspicor.

CHELIDONIA MINOR.

Chelidonia duplex habetur, major de qua supra: minor, de qua nunc, quam Dioscorides lib. 2. cap. 212. χελιδόνιον τὸ μικρὸν, aut πυρὸν ἄγριον nominat, cujus descriptio, præter vires, nostræ convenit: an forsan ratione soli diversitas obvenit? Plin. lib. 25. cap. 13. Strumea censetur, quo loci de Ranunculis agit.

I. Chelidonia rotundifolia major: in Prodromo descripta.
II. Chelidonia rotundifolia minor.
Testiculus sacerdotis, Sylvatico.
Ficaria & scrophularia minor, vel 2. Brunf.
Hæmorrhoidum herba, Hier. Brunsvvic.
Chelidonium minus, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Tur. Lac. Lon. Guil. (an Amellus sit dubitat) Adv. Lob. Lugd. Cast. Thal. Tab. Ger. Eyst.
Malacocissus minor, Fuch. ico.
an Ranunculus latifolius, Lugd.
Favagello, Cæs.
Hujus folia aliquando macula purpurea notantur: flore est luteo simplici: rarius pleno, Camerario monente.

NUMULARIA.

Numularia à folijs nummi speciem referentibus dicta: alijs Centummorbia, à mirifica in vulneribus medendis facultate: alijs Hirudinaria, quod hirudinis instar passim terræ affixa hæreat. Sunt qui Numulum Plinij lib. 18. cap. 28. censeant, ubi falsò Mimmulus legatur: an fortè apud Theophrastum lib. 9. cap. 14. ἐρσυθέδανον, Rubiam Gaza vertit.

I. Nummularia major lutea.
Serpentaria 3. & Centummorbium, Brunf.
Nummularia, Trag. Matth. (& Lunaria minor) Fuch. Dod. ut: Gesn. hort. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Cæs. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Centimorbia, Gesn. Turn.
Hirudinaria minor, Tab.
Ratione soli variat: hortensis per omnia major, sylvestris contrà: hinc duę icones apud Tab. Hirudinariæ majoris & minoris: & apud Ger.

Numulariæ, & Numulariæ minoris, nomine.

II. Nummularia minor purpurascente flore: quæ in Prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

CUCUMIS; MELO; PEPO; MELOPEPO; ANGURIA; CUCURBITA; COLOCYNTHIS; CUCUMIS ASININUS.

CUCUMIS.

Etsi Σικυὸς nomen apud Græcos, (quemadmodum Cucumeris apud Latinos) generale sit omnium horariorum fructuum, videlicet Peponum, Melonum, Cucumerum, Anguriarum & cæterorum ejusdem generis, ut Guilandinus quoque notavit: attamen Σικυὸς ἥμερος Dioscoridis l. 2. c. 163. Theophrasti 1. hist. 18. alijs σικύον, & κικύον. Cucumer Plinio l. 19. c. 5. Cucumis Varroni à curvore, quasi Curvimer, dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophrasto, sativa & sylvestris: sativæ, inquit Theophrastus, partim genera esse existimant, ut & Cucurbitæ, partim negant: sed in uno eodemq́ genere, alias meliores, alias deteriores affirmant. Cucumeris tria genera notant, Laconicum, Scytalium, Boœticum. Plinius l. c. de Cucumere agens, Melones, Cucumeres & Angurias complectitur: admonens, ea forma qua cogantur crescere; sic flore in fistulam demisso, mira longitudine nasci: subjungens, Græcos Cucumerum tria genera fecisse Laconicum, Scytalicum & Bœticum: sic de sylvestri l. 20. c. 1. & de anguino sive erratico l. 20. c. 2. egit.

I. Cucumis sativus vulgaris.
Cucumis sativus, Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Cast.
Cucumis, Trag. Ang. Tur. Lac. Fracast. Tab.
Cucumis vulgaris, Dod. Ger.
Cucumer sativum, Cord. in Diosc.
Cucumis sativus & esculentus, Ad. Lob. Lugd.
Citreolus vulgo, Cæs.

Cucumeres virides, albi, longi, recurvi: læves, asperi: Alijs Sycios Galeni, alijs ejusdem Melopepon. Fructus maturus subluteus est: habetur & totus albus.

V. Cucumis sativus major.
Cucumis Turcicus, Fuch. Tab. Ger.
Cucumis ex Hispanico semine natus, Tab. Ger.

III. Cucumis flexuosus.
Cucumis longus, Matth. Lugd. oblongus, Dod.
Cucumis anguinus & tortilis, Lac.
Cucumis anguinus, Ang. Gesn. col. Lugd. anguina, Tab. Ger.
Cucumis flexuosus, sive anguinus, Adv. Lob.
Cucumis sativus 2. Cast.
Citreolus alter forma anguis, Cæs.

Hujus species habetur fructu cubitali. Sic in regno Congiano insignis magnitudinis & suavitatis habentur: part. 1. Ind. Or. l. 2. c. 1.

IV. Cucumis pyriformis.
Cucumer minor pyriformis, Tab. Ger.

V. Cucumis Ægyptius rotundifolius.
Chate Ægyptijs, cucumerum genus, Alpin.

MELO.

Cucumerum genera censentur Pepones & Melopepones, potissimum figura & quantitate differentes: majores enim & oblongi, Pepones: mali effigiem referentes, Melopepones, nomine ex Melone & Pepone composito dicuntur. Hoc genus Palladius Melones, quasi μήλωνας, id est pomeos, à malorum figura appellavit, quod nomen adhuc in usu est. Sicq́ tria Cucumeris genera statui possunt, Cucumer, Melo & Pepo. At Melon Theophrasto Sycion; Plinio, Cucumis mali cotonei effigie, Melopepo Galeni: forte Cucumis antiquorum.

I. Melo vulgaris.
Melo, Brunf. Trag. (& Melopepo) Lac. Tab. Gerard.
Pepo, Matth. ico. Fuch. Lugd. Cast.
Pepo, grandis Melo, Cord. hist.
Cucumis Galeni & antiquorum, Dod. gal.
Melo vulgaris, Melopepo in Græcia, Guil.
Melo sive Melopepo vulgi, Cucumis Gal. Dod.
Melo vulgi, sive Cucumis antiquorum, Melopepo Dioscoridis, Ad. Lob.
Melon vulgo & Pepon, Sycion Theophrasti, Melopepon Galeni, Cæs.
Melopepo, Gesn. hort. Lon. Lugd.

Variat fructu, nunc oblongo, alias contractiore rotundioris figuræ, aliàs modicè depresso & sessili: Subinde majore, scilicet.

Melo

Melo Hiſpanic. Tab. & Ger. quandoq; minore. Cortex alijs aſper, rugoſus & tuberoſ9: & hic eſt Pepo ſtrumoſus, Ad.

Alijs lævis: nunc viridis, nunc cinereus, nunc pallidus, nunc varius. Pulpa, alijs rufa, alijs candida & virens: eaque quibuſdam ſuavior, quibuſdam moſchi odore, qualium Cordus & Dodonæus meminere. Aliqui æſtivi, aliqui hyberni ad hyemem perdurantes. Habentur, Camerario monente, Americi & alij Italici, Patavini, item Zatti dicti: tum Neapolitani, quorum ſemina adeo tenui cruſtula teguntur, ut excorticata videantur, Gymnoſpermi appellati: denique piloſi.

II. Melo rotundus parvus.

Melo ſuccaratus, Lob. ic. ſaccharinus, Tab. Ger.

Dantur aurei, parvi, in modum pomorum Arantiorum, Cam. vel ut Cæſ. mali roſei magnitudine. Meminit & Garzias Melonis genus in Hiſpania, quod Budiecas vocent.

III. Melo pyriformis moſchatus.

Melo Saccharinus variegatus, Eyſt

IV. Melo pyriformis.

Pyromelo, Tab. Gerard.

V. Melo Ægyptius.

Abdellavi Ægyptiorum, Melones à noſtratibus diverſi, Alpin.

VI. Melonis Ægyptij alterum genus.

Chajar, Melonum genus apud Ægyptios, Alp.

VII. Melo Indicus fructu oblongo.

Batie Indi, ſive Indicus Melo, Garziæ.

Patecas, Anguria, ſive Melo Indicus, Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 10.

Melones aquatici in Java, Batiec in univerſa India: par. 4. Ind. Or. c. 6. & fig. 20.

an Comolanga, Lud. Romani, Cluſ. in Garz. Scalig. Lugd.

VIII. Melones Peruani.

Melones in valle Peruana tanta felicitate proveniunt, ut radix caudicis caſsitudinem aſſequatur & viva aliquot annis in ſolo vigeat, quę quotannis Melones profert, cujus luxuries non ſecus ac cæterarum arborum amputatur: Joſeph. Acoſta l. 4. c. 19.

IX. Fructus Melonum ſimilis, cortice duro veſtitus, in Java, Linſcot. par. 3. Ind. Or. c. 10.

P E P O.

Πέπων *Dioſcoridi l. 2. c. 164. Theophraſtus 1. hiſt. 22. & Plinius l. 2. c. 2. de Peponibus, quæ Dioſcorides re-ert: qui l. 19. c. 5. ſcribit, Cucumeres cum magnitudine exceſſerunt, Pepones vocari. Dictum volunt* ἀπὸ τῦ πεπαίνεσθαι *matureſcere, eò quòd maturitate flaveſcant.*

I. Pepo oblongus.

Pepo, Brunf. Lon. Caſt. Camer.

Pepo magnus, Dod. gal. Geſ. hort.

Pepo major oblon. Dod. max. oblong. Tab. Ger.

Cucumis Pepóve oblongus, ſive ovalis vulgatiſsimus, Ad.

Pepo oblongus, Lob.

Melo ſeu Pepo oblongus, Cæſ.

Variat magnitudine: hinc apud Tab. duæ figuræ, Peponis maximi oblongi, & Peponis Indici minoris oblongi: & apud Ger. qui poſteriorem Peponem minorem ſylv. vocat.

II. Pepo compreſſus major.

Pepo maximus Indicus compreſſus, Lob.

Pepo rotundus major, Dodon.

Melon ſive Pep. modicè depreſſa & ſeſſilis, Cæſ.

Corticis colore & ſubſtantia variat: qui enim albido eſt colore, ſubſtantia eſt molliore: qui obſcurè virente duriore.

III. Pepo compreſſus minor.

Cucumis ſeu Zucco marinus, Trag.

Cucumer marinus, Fuch. Tur. Lonic.

Pepo rotund. Dod. gal. Geſ. h. rotund. min. Dod. an Cucurbita rotunda Italica, Lugd.

Corticis colore variat, qui eſt croceus, luteus, citrinus, niger.

IV. Pepo rotundus Melonis effigie.

Pepo oblongus, rotundus, luteus, viridis, Trag.

Pepo ſylv. Dodon.

Pepo rotundus compreſſus Melonis effigie, Ad. Lob. Lugd.

Pepo Indicus minor rotundus, Tab. Gerard.

V. Pepo rotundus Arantij forma.

Cucurbita Arantij forma, Eyſt.

VI. Pepo minor clypeatus.

Pepo Indicus minor clypeatus, Taber.

Pepo Indicus fungiformis, Ger.

VII. Pepo minor anguloſus.

Pepo Indicus minor anguloſus, Tab. Ger.

Huc & Pepo minor Indicus 4. Tab. referendus.

VIII. Pepo Virginianus.

Macócqvver, peponib. melonibus & cucurbitis valde ſimilis: cujus unum genus menſtrui: alterum bimeſtri ſpatio matureſcit: deſcr. Virgin. Macaqvver Virginenſium, Cluſ. ex. l. 2. c. 2. & part. 1. Ind. Occid.

MELOPEPO.

I. Melopepo clypeiformis.
Pepo latus, Dod.gal.latioris fructus, Eid.Geſ.h.
Cucumis Pepóve latior clypeiformis, Ad.
Melopepo latior clypeiformis, Lob.icon.
Cucurbita laciniata Dalech. Lugd.
Cucurbita ſeſsilis, Geſ.append.
Melopepo clypeatus, Taber.
Pepo maximus clypeatus, Gerar.

II. Melopepo compreſſus.
Melopepo, Anguil.
Melopepo compreſſus alter, Lob. ico. compreſſus, Tabern.
Pepo maximus compreſſus, Gerard.

III. Melopepo teres: & Lob. & Tab.
Pepo maximus rotundus, Gerard.

ANGURIA.

Anguriæ voce, primum Aëtium uſum eſſe volunt: aliàs Citrullus, à citreo colore dicitur. Peponem Dioſcoridis, Galeni & Plinij, & Arabum Battecha eſſe volunt.

I. Anguria Citrullus dicta.
Citrullus, Trag. Geſ.hor. Lon. Tab. officinarum, Ad. Lob. Ger.
Anguria, Matth. Ang. Lac. Geſ.col. Dod. Lugd. Caſt. Camer.
Cucumer vel Cucumis citrullus, Fuch. Dod. ut: Geſ.hor. Turn.
Cucumer vulgò, Cæſ.

Corticis colore variat, qui alijs viret, alijs ſubcandidis maſculis aſperſus: caro alijs, rubens & dulcior, alijs candida. Semina colore nigro, rubro, fulvo: rarius ſemine caret, ut Cæſ. notavit.

II. Anguria carne lignoſa.
Cucumeris vulgo dicti genus quoddam ſylveſtre, carne intus lignoſa, atq; adeo dura, ut pilæ modo reſiliat, nec frangatur projectum, Cæſ.

III. Anguria Ægyptiaca.
Anguriæ noſtratibus majores, cortice flaviore, quæ intus ſemina tantum & aquam dulciſsimam continent, Alpin.
an Dullaha Arabum, Cæſ.

IV. Anguria Braſsiliana.
Citrullæ rotundæ, Maurongaus nomine: Lerio cap. 12.

CUCURBITA.

Κολόκυνθα ἐδώδιμος Dioſcoridi l.2.c.162. dicitur, ad differentiam κολοκυνθίδος, de qua l.4.c.178. meminit: & Theophraſtus 1.hiſt.18. Latinis, Cucurbita à concurvatu, quod facilè ſiquid obſtiterit, quo minus extendatur, incurveſcat.

Genera duo prima Cucurbitæ Plinio l.19.c.5. Camerarium & Plebeium quod humi repit: creſcit qua cogitur forma, libertate vero penſili conceſſa, jam viſa eſt novem pedum longitudinis. Semina quæ proxima collo fuerint, proceras pariunt: quæ in medio, rotundas: quæ in lateribus, craſſas brevioresq;.

Calabaßi ſeu Cucurbitæ in India ad miraculum uſq; augeſcunt, quæ in hac ſola provincia Chile naſcuntur & Capallos nuncupantur: Cucurbitarum ſpecies propè infinitæ ſunt, quædam immenſa mole monſtroſæ ſunt, quæ diſſectæ & reſiccatæ excavantur & ex ijs varia vaſa effinguntur: ex minoribus pocula, aut pateras ingenioſè cælatas concinnant: Joſeph. Acoſta l.4.c.9.

Sic Braſiliani ex Cucurbitis liquidam pultem, Mingau vocatum, ſorbent: Stad.deſ. Braſil. l.2.c.12.

I. Cucurbica major ſeſsilis, flore albo.
Cucurbita cujus fructus in orbem collectus intumeſcit, Trag.
Cucurbita ſeſsilis, Matth. epit.
Cucurbita major, Fuch. Tur. latior, Dod.
Zuccha rotunda, Anguil.
Cucurbita Cameraria major, Dod.gal. Lugd.
Cucurbita ſeſsili fructu, Cord. in Dioſc.

Variat magnitudine, colore corticis, viridi, flavo, candido, maculoſo: aliquando ſulcis diſtinguitur: quædam tuberoſa eſt.

II. Cucur. major rotunda fl. luteo folio aſpero.
Cucurbita Indica, Matth. Caſt.
Zuccha major rotunda, Cord. hiſt.
Cucurb. quam Zuccá marin. Itali vocant; Geſ.h.
Cucurbita rotunda, Cæſalp.
Cucurbita Indica rotunda, Lugd.
Cucurbita Indica major & minor, Tab.
Citrullus major, & Pepo major ſyl. Ger. icon.

Varia hujus genera, magnitudine, facie, & colore differentia: earum namq; quoddam genus eſt, quod utriſq; ulnis vix amplecti poteſt, & in inſula S. Laurentij, ejuſmodi colore rubro, flavo, albo & ſaporis longè gratioris atq; noſtrates, ubertim proveniunt. Palud. in notis ad Linſcot. ſive par. 2, Ind. Or. c. 5.

III. Cucurbita lagenaria fl. albo, folio molli.
Cucurbita, Brunf. prior, Dodon.
Cucurbita minor, Fuch. Dod. gal. Turn.
Cucurcita plebeja, Gesſ. hort.
Cucurbita lagenaria, Lob. Caſt. Gerard.
Cucurbita lagenaria major & minor, Ad. Tab.
Cucurbita Cameraria minor, Lugd.

Variat fructus, quandoq; lagenarum forma, aliquando ventricoſa abſque collo pyri turbinati figura.

IV. Cucurbita lagenaria Americana.

Cucurbitularum ex quibus Americani lagenulas conficiunt, Americus Veſputius navig. 2. meminit, quas viri de collo ſuſpendunt, quarum una herbâ plena eſt quam mandunt: altera farinâ, quam bacillo madefacto, herbæ aſpergunt.
an Lagenulæ Americanæ è fructu è mari Auſtrali, Cluſ. ex. l. 2. c. 8.

Sic in regno Congo, in Cucurbitis aquam adferunt: par. 1. Ind. Or. l. 2. c. 1.

V. Cucurbita oblonga flore albo, folio molli.
Cucurbita fructu oblongo, Trag. Cord. in Dioſ.
Cucurbita oblonga, Fuch. longa, Tur. Lon. Caſt. Tab. Cam. longior, Dodon.
Cucurbita anguina, Dod. gal. Gerard.
Zuccha longa, Anguil.
Cucurbita, Geſ. hort. ſativa longa, Cæſ.
Cucurbita ſive Zuccha, Ad. omnium maxima anguina, Lob.
Cucurbita Cameraria longa, Lugd.

Falcata figura ſæpe creſcit, quædam cervicem tantum recurvam habent: quædam rectitudine ſervata bicubitalem, etiam tricubitalem longitudinem acquirunt.

VI. Cucurbita capitata.
Cucurbita quædam ſeſsilis alba lata, ab altera parte compreſſa, Geſ. hort.
Cucurbita capitata, Taber.
Cucurbita fungiformis, Gerard.
Cucurbita ſtellata ſive ſeſsilis, Camer.

VII. Cucurbita verrucoſa: & Lugd.

VIII. Cucurbitæ parvum genus, fructu pugni magnitudine, cortice rubro, maculis aſperſo, & ſemine rubro, Joh. Bauhino.

IX. Cucurbitacei generis ſemen ſpadiceum.
Fructus alicujus ſem. 19. Gareti, Cluſ. ex. l. 2. c. 16.

X. Cucurbitis non abſimilis fructus Braſilianus.
Fructus in ſylvis cucurbitæ forma non abſimilis, ſed longè amplior, quos fruſtatim concidunt, in aquam conjiciunt, baculo ſpumam excitant, qua pro ſapone utuntur, Lerio deſc. Braſiliæ ſive par. 3. Ind. Occid. c. 17.

COLOCYNTHIS.

Κολοκυνθὶς aut κολόκυνθα αἰγὸς, aut σικύα πικρὰ, aut κολόκυνθα Ἀλεξανδρινὴ, Dioſcoridi l. 4. c. 178. Cucurbita ſylveſtris, Colocynthis dicta, quæ minor ſativa, Plinio l. 20. c. 3.

Genera varia habentur: alia minor fungoſa & levis, quæ officinarum eſt: alia major, oblonga ac flava; alia candida: alia rotunda varia: alia ſeſsilis, nigra, maculata, magna inſtar Cucurbitæ: & alia ab hac differens etiam ſeſsilis, ſed minor, alia deniq; turbinata.

I. Colocynthis fructu rotundo major.
Cucurbita agreſtis, Brunf.
Colocynthis vera, Trag.
Colocynthis, Matth. Ang. Cord. in Dioſ. (& Cucurbita deſerti) Geſ. hort. (& Cucurbita ſylv.) Lac. Lon. Ad. Lob. (& Cucurbitula amara) Lug. Caſt. Gam. Gerard.
Colocynthis prima, Dod. gal. mas, Taber.

Colore eſt viridi, magnitudine utramq; manum replente.

II. Colocynthis fructu rotundo minor.
Colocynthis fungoſa & levis, Cord. hiſt.
Colocynthis minor, Geſ. append.
Cucurbita ſylv. fructu rotundo minor, Cæſ.

Colore eſt flavo, hujuſq; medullâ aridâ officinæ utuntur.

III. Colocynthis oblonga.
Colocynthis grandis oblonga, Cord. hiſt.
Colocynthis grandis candida ſolo colore ab oblonga differens, Eid.

Variat colore: alia enim primùm viridem colorem in cortice oſtendit, poſtea maculis candicantibus conſpergitur, poſtremo totus in luteo pallet, fitque durus & lignoſus: alia principio viret quidem, ſed mox albicantibus maculis aſpergitur, at in maturitate totus albicat. Cordus in ſua hiſtoria differentias ſex propoſuit, & ex eo Lugd. hiſtor.

IV. Colocynthis pyriformis, ſeu Pepo amarus.
Colocynthis Germanica, Trag.
Colocynthis 2. Dod. gal. fœmina, Taber.
Colocynthis turbinata, Cord. hiſt.

Colocynthis pyriformis, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Colocynthis nigra pyriformis, Cam.
Cucurbita sylv. Dod. figura pyri, Cæs.
Pseudocolocynthis pyriforma, Eyst.
Cucurbita syl. Somphos Plin. dicta, quibusdam.
V. Colocynthis pomiformis cortice maculato.
Colocynthis exactè sphærica, Ad.
Pseudocolocynthis pomiformis, Eyst.

CUCUMIS ASININUS.

Σίκυς ἄγριος Dioscoridi l.4.c.154. Theophrasto 7.hist.6.& 9.hist.10. Cucumis sylvestris Plinio l.20.c.1.

Cucumis sylvestris asininus dictus.
Cucumis agrestis, Brunf. Cord. in Diosc. Lugd.
Cucumis sylv. Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Cæs. Cast.
Cucumis anguinus, Tur. Cord. hist.
Cucumis erraticus vel asininus, Ges. hort.
Cucumer Elaterij sylv. Ad. Lob.
Cucumis asininus, Tab. Ger. Eyst.

Ex hujus succo exiccato & in pastillos conformato fit ἐλατήριον dictum Dioscoridi l.4.c.155. & Theophrast. 9.hist.10. Gaza agitatorium vertit, ut infra lib.12. sect.6. ostenditur.

SECTIO QUINTA.

MALVA; ALTHÆA; ALCEA; CORCHORUS; GERANIUM; SANICULA; PES LEONIS; CANNABIS; EUPATORIUM; POTENTILLA; Herba Molucana; Caryophyllata; Dentaria; Epimedium, Pæonia; Leontopetalon; Chrysogonum; Staphis agria.

M A L V A.

Malva μαλάχη Dioscoridi l.2.c.144. & Theophrasto 1.hist.5. ἀπὸ τοῦ μαλάσσω ab emolliendo ventre, nomen habet, etiam Plinio l.20.c.21. monente: idq; propter naturalem lentorem suum, ut Paulus asserit: unde a Martiali l.16 Mollis vocatur. Latinis Malva & Varroni quasi Molva, quod alvum molliat, qua antiqui in acetarijs cum Lactuca ad alvum subducendam utebantur.

Duplex est Dioscoridi & Plinio, sativa & sylvestris: subjungit Plinius, duo esse genera, quæ folij amplitudine discernantur, majorem Græcos Malopen vocare in sativis: alteram Malachen: è sylvestribus cui grande folium & radices albæ Althæa vocatur, &c. Theophrastus duplicem exprimere videtur, dum 1.hist.5.& 14. Malvam in arborem transire scribit, Malvam roseam intelligens: dum verò 7.hist.7. ait, Malvam coqui & cibo idoneam esse, vulgatam Malvam innuit. Antiquitus in Malvarum folijs scriptitatum, Cinna antiquus poëta indicat, cujus versus ab Isidoro referuntur: quare suspicari licet huc respexisse Pythagoram, qui ut Aelianus auctor est, μαλάχης, id est, malvæ folium sanctißimum esse dicebat.

I. Malva sylv. folio rotundo.
Malva, Brunf. Matth. Lac. Cast.
Malva vulgaris, Lugd. vulgatissima, Trag.
Malva sylv. pumila, Fuch. Dod. ut: Tur. Thal.
Malva sylv. repens pumila, Lob. Lugd. Ger.
Malva sylv. Ang. Ad. sylv. supina, Cord. hist.
Malva agrestis minor, Ges. hort.
Malva minor, Lon. sylv. minor, Tab. vulgaris minor, Cam.
Malva flore candido, Cæs.
Variat folijs rotundioribus & latioribus.
II. Malva sylvestris folio sinuato.
Malva erratica 2. vel Malva equina, Brunf.
Malvæ vulgaris altera species, Trag.
Malva sylv. elatior, Fuch. Dod. gal.
Malva sylv. Tur. Ger. sylv. recta, Cord. hist.
Malva sylv. vulgaris, Cord. in Diosc. sylv. procerior, Dod. Ad.
Malva sylv. major, Ges. hort. Lugd. Tab. Thal.
Malva vulgaris procerior, Lob. major, Lon.
Malva vulgaris major, Cam.
Malva flore subrubente, Cæs.
Apud veteres in genere domesticarum fuit.
III. Malva Americana: quæ 3. in Prodromo.

IV. Malva hederaceo folio.
Malva quarta, Matth.
Malva hederacea sive montana, Eid. ep. Cast
Malva major tertia, Lugd.
V. Malva folijs crispis.
Malvæ species sinuosa, Cord. in Diosc.
Malva sativa laciniosa, Eid. hist.
Althæa crispa & major, Gesn. hort.
Malva crispa, Gesn. hort. Dodon. Camer. Taber. Ger. Eyst.
Malva crispatis oris, Lob.
Flos est albicans, modò roseus.
VI. Malva folio vario.
Malva trimestris vel pumila, Clus. hist.
VII. Malva rosea folio subrotundo.
Malva sativa antiquorum: quæ cultu arborescit, Theoph. Malope, Plinij.
an Anadendromalache, Galeni.
Malva hortulana, Brunf.
Malva sativa major, Eid. 4.
Malva hortensis, Trag. Fuch. Tur. Dodon. Lon. Gerard.
Malva sativa, Dod. gal. Ang.
Malva major Matth. arborea, Eid. 4. sive hortensis, Tab.
Malva Romana, Gesn. hort.
Hastula regia, Eid.
Malva major unicaulis, Matth. Cast.
Malva rosea fruticosa, Adv. Lob. rosea simplici flore, Lugd.
Malvæ alterum genus, Cæs.
Flores candidi, rubentes, modò saturatiùs, modò dilutiùs, aliâs purpuræ modo relucentes: & ex rubro nigricantes: quare Malva hortensis flore simplici albo: flore simplici incarnato: flore simplici rubro, pingitur ab Eyst.
VIII. Malva rosea folio subrotundo, flore pleno.
Malva Romana multiplex, Trag. Gesn. hort.
Malva rosea multiplex, Lob. Lugd. Tab.
Malva hortensis multiplici flore, Dod.
Malva major unicaulis multiplex, Cast.
Flos colore variat, albo, incarnato, rubro, puniceo, nigricante, hinc tres figuræ apud Tab. & Gerardum, & in horto Eyst. quatuor.
Malva arborea multiflora, Tab.
Malva hortensis multiplici flore, Gerard.
Malva arborea flore nigro multiplici, Tab. & Gerard.
Malva rosea multiplex, Tab.
Malva purpurea multiplex, Ger.
Malva rosea multiplex flore albo: flore incarnato: flore pleno atrorubente: flore pleno rubro, Eyst.
IX. Malva rosea folio ficus.
Malva rosea simplex peregrina, Tab. Ger.
X. Malva folio ficus altera: quæ prima in Prodromo.
XI. Malva arborea Veneta dicta parvo flore.
Malva major altera, Matth. Lugd.
Malva arborea, Matth. epit. icon. Cast. & major unicaulis, Matth. epit. desc.
Malva arborescens, Gesn. hort. Dodon. Camer. Cæs. Eyst.
an Malva arborea sylv. Adv.
Flos est cæruleus, nec multo major quàm Malvæ equinæ flos sit: Malva arbor Plinio.
XII. Malva Syriaca.
Cobes Malvæ species, Cam.

A L T H Æ A.

Ἀλθαία, alij ἰβίσκος, quæ in sylvestrium malvarum genere est: Dioscoridi lib. 3. cap. 163. sic dicta ab ἄλθος quod remedium, vel ἀλθαίνειν medendo, quod hujus multiplex usus sit: hinc Dioscoridi, quod inter primas utilis sit, & πολύχρηστος, pluribus remedijs polleat: & Plinio lib. 20. cap. 21. ab effectus excellentia nominata, quæ à quibusdam Aristalthæa dicatur.

Genera: unius solum meminere, ut & Theophrastus 9. hist. 15. ubi Gaza Hibiscum reddidit: at 9. hist. 19. florem melinum tribuit.

I. Althæa Dioscoridis & Plinij.
Althæa, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dodon. ut: Turn. Lac. Cord. in Diosc. & hist. (& Malva palustris) Gesn. hort. Lon. Adv. Lob. (& Ibiscus) Lugd. Cast. Tab. (& Bismalva) Ger.
Althæa sive Malvaviscus, Ang.
Malvæ agrestis genus, Gesn. hort.
Malva sylv. prima, Cæs.
Althea vulgaris, Camerar. Thal. Clus. histor. Eystett.

Flores candidi, aut ex albido dilutè purpurascentes.

II. Althæa flore majore.
Althæa pannonica secunda, Clus. pan. & tertia, in hist.
Althæa Thuringiaca, Cam. Eyst.

III. Althæa laciniato folio.
Althæa tertia, Clus. pan. Pannonica quarta, Eidem hist.

IV. Althæa frutescens folio rotundiore incano.
Althæa frutex, Clus. hisp. Lob. Gerard. prima, Clus. hist.
Althæa arborescens Clusij, Tab.
Althæa lignosa Dalechampij, Lugd.
Malva altera ad Malopen accedens, Cæs.
Althæa fruticans Hispanica, Eyst.
Gallica majore est quàm Hispanica flore.

V. Althæa frutescens folio acuto parvo flore.
Althæa arborea Olbiæ in Galloprovincia, Ad. Lob. ico.
Althæa arborescens, Cam. Tab. Ger.
Hæc cum quarta eadem non est, licet Lobelius velit, sed distinguenda, ut rectè Clusius fecit.

VI. Althæa frutescens Bryoniæ folio: in Prodromo describitur.

VII. Althæa palustris: & Lugd. Tab. Ger.
Althæa palustris cytini flore, Ad. Lob.
Althæa hortensis sive peregrina, Dod.
Sida vulgo, Camer. σίδη Theophrasti 4. hist. 11. censetur.
Flore est albo & subrubeo.

VIII. Althæa Theophrasti flore luteo.
Althæa altera, sive Abutilon Avicennæ, Matth.
Ibiscus Theophrasti, Dod. gal.
Althæa Theophrasti, Gesn. hort. Cæs. Lugd. & Althæa altera, Eid.
Althæa peregrina, Gesn. hort.
Althæa luteis floribus, Ad. Lob. Ger.
Abutilon, Ang. Dod. Castor. Camer. Avicennæ, Eystett.
Malva Theophrasti, Tab.

IX. Althæa Theophrasti similis.
Abutilon Indicum, Cam.
Flos magnitudine rosæ sylv. albicans, interius luteus.

ALCEA.

Ἀλκέα Dioscoridi libr. 3. cap. 164. fortè sic dicta ab ἀλκή, auxilio vel remedio, cùm ejus radices Dysentericis & ruptis auxilio sint. Plinio libr. 27. cap. 4. Alcea. Generi sylvestrium Malvarum Dioscorides, qui unius meminit, adscripsit.

I. Alcea vulgaris major.
Alcea & herba Simeonis, Brunf.
Alcea, malvæ roseæ sylv. genus, Trag.
Alcea, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Lugd. qui duas figuras habet, Cæs. Tab.
Cannabis sylv. & Herba Ungarica, Ang.
Alcea vulgaris, Dod. Adv. Lob. Lugdun. Cam. Clus. hist. Eyst.
Malvæ agrestis genus, Gesn. hort.
Malva verbenaca, Ger.
Alcea est Dioscoridis & Plinij: quibusdam Cannabis sylv. Dioscoridis lib. 3. cap. 166. alijs Malva Theophrasti.
Folijs variat, acutioribus, rotundioribus, hirsutioribus, lævioribus: flore est ex rubro roseo, vel candidiore.

II. Alcea vulgaris minor.
Dens leonis & Malva querna, Lon.
Alcea minor Dalechampij.
Folijs est in longas lacinias divisis.

III. Alcea folio rotundo laciniato.
Alcea peregrina, Clus. hist.
Malva montana, sive Alcea rotundifolia laciniata, Col.
an Alcea tenuifolia Cordi, Thal.

IV. Alcea Pannonica & Alcea tenuifolia, Cam. quid?

V. Alcea cannabina.
Alcea, Ang.
Alcea fruticosior, Adv. Lob. pentaphylla folio cannabis sylv. Dioscoridis, Eid. ico.
Alcea fruticosa cannabino folio, Clus. hist.
Alcea altera, Cæs.
Alcea cannabina, Cam.
Alcea fruticans, Eyst.
Hæc κάνναβις ἀγρία, Cannabis sylv. Dioscoridis lib. 3. cap. 166. videtur.

VI. Alcea arborescens Syriaca.
Alcea arborescens, Rauvv. Cam.
Althæa frutex 2. Clus. hist.
Ketmia Syrorum quibusdam.

Alcea Syriaca, Eyst.

Hujus flores è rubro purpurascunt, at vetustate ad cæruleum colorem vergunt: habetur etiam flore candido, quæ

Alcea Syriaca flore candido, Eyst.

Hujus & altera species minore flore, quæ

Althæa frutex tertia, Clus.hist.

VII. Alcea vesicaria.

Alcea Veneta, Trag.Dod.gal.Lugd.Eyst.

Alcea Bononiensis, Gesn.hort.

Hypecoum, Matth. (malè sic dicitur Guil. monente) Lac. Lugd.Cæs.Cast.

Hypecoum alterum spurium, Gesn.hort.

Alcea peregrina, Gesn.hort.Tab.Ger.folisequa, Adv. Lob.

Alcea vesicaria, Dod.

Malva Veneta, Gesn. hort.Lon.

Herba Ungarica, Lon.

VIII. Alcea hirsuta.

Alcea villosa Dalechamp. Lugd.

an Alcea minor in sylvis folijs Geranij, Cæs.

IX. Alcea Indica magno flore.

Sabdariffa, Lob. Dod. Lugd. Camer. Tab. Ger. Eystett.

Alcea Americana, Clus.hist.

Folijs ludit, prima aliquando integra, communiter in tres lacinias divisa: aliquando instar foliorum Elleborastri in septenas profundas lacinias secta observavimus.

X. Alcea Indica parvo flore.

Exotica malvacea, Bamia Eben quibusdam, Advers.

Trionum Theophrasti, Rauvv.Lugd.ap.

Sabdariffa alia, Lugd.

Bamia, Alp.Cam.Belli ep.5.ad Clus.

Bamia Alexandrina, Cæs.Cast.ap.

Alcea Ægyptia, Clus.hist.

XI. Alceæ Ægyptiacæ affinis.

Fructus 18. è navigat. Batau. Clus. ex l.2. c.15.

XII. Alcea Indica parvo flore altera.

Bamia Ægyptiaca siliqua decagona, cum in alijs pentagona duntaxat, Clus. hist. ap. alt. ad lib.4.

XIII. Alcea Ægyptiaca villosa.

Abelmosch Ægyptiorum, sive Abutilon Avicennæ, Ponæ ital.

Belmuscus Ægyptiorum nomine ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

CORCHORUS.

Corchori duplicis Plinius meminit: alterius lib.25. cap.13. Anagallidem intelligens: alterius lib.21. cap.15. inter herbas sponte nascentes & in cibis usitatas: & libr.21. cap.32. Alexandrinorum cibus, convolutis folijs ad similitudinem mori, &c. Et Alpino, facultate similis est Althea & Aegyptijs in cibo nil familiarius, aut gratius. Et Judæi cocta folia cum carne edunt, quæ sapore acetosæ prædita sunt, annotante Rauvvolfio in suo Hodeporico.

Corcoros Plinij, Lob.Lugd.

Olus Judaicum Avicennæ, quibusdam & Moluchi Arabum, Rauvvolff.

Corcorus sive Melochia, Cam.

Melochia, Alpini.

GERANIUM.

Γεράνιον Dioscoridi lib.3. cap.131. à gruini capitis imagine, in summo ejus cacumine visenda, nomen habet: at recentiores, à ciconiæ rostri effigie, Rostrum ciconiæ nominant. Geranium, & aliquibus Myrrhis, alijs Merthryda (rectius Myrrhida) Plinio lib.26. cap.11.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Anemones, alterum folijs Malvæ. Plinio tria sunt: primum similis cicutæ, folijs minoribus, saporis & odoris jucundi: subjungit ex Græcorum sententia, alterum folijs Malvæ, & tertium Anemones.

Geranium Anemones folio rotundo.

I. Geranium batrachiodes folio Aconiti.

Geranij species tertia, Gesn.hort.

Geranij majoris species prima, Eid.ap.

Geranium 2. vel batrachoides alterum, Clus. pan. & hist.

Geranium sive batrachium cæruleum, Tab.

Geranium batrachioides, Ger.

Variat flore cæruleo, albo, albo lineis cæruleis variegato: est & flore cæruleo duplici, sed duplo majore, & dicitur

Geranium batrachioides cæruleum, &

Geranium batrachioides flore albo, Eyst.

II. Geranium batrachiodes hirsutum, flore atrorubente.
an Geranij majoris species 2. Gesn.ap.
Geranium primum pullo flore, Clus. pan. & histor.
III. Geranium batrachiodes odoratum.
Geranium montanum, Gesn.col.
Geranium batrachioides alterum, Dod.
Geranium batrachioides longius radicatum, Lob. Lugd.
Geranium macrorhizon, Cam.Eyst.
Pes columbinus in sylvis nascens alter, Cæs.
IV. Geranium sanguineum maximo flore.
Sanguinaria radix, & Geranium 3. Trag.
Geranium alterum majus, Gesn.hort.
Geranium hæmatodes, Dod. gal. Lugd. Clus. pan. Thal. Cam.
Geranium sextum, Fuch. Tur. Lac. Lon.
Geranium gruinum sanguinale hæmatodes supinum radice reptrice, Lob.ico.
Geranium 7. hæmatodes, Clus.hist.
Geranium sanguinarium, Eyst.
V. Geranium batrachiodes, Gratia Dei Germanorum, Lob.
Geranium quartum (sanguinariæ radicis species) Matth. Lugd. Cast.
Geranium 5. Fuch. Lac. Lon. sextum, Tur.
Geranium batrachiodes, Dodon. Camer. Thal. Lugdun.
Geranium batrachiodes sive magnum cæruleum, Adv.
Geranium batrachiodes primum, Clus.pan.
Geranium sanguinarium, Tab. majus, Eyst.
Geranium tertium batrachiodes majus, Clus. histor.
Duplex est: grandius floribus cæruleis aut albis, & quidem eodem loco: minus, rubris.
VI. Geranium batrachiodes flore variegato.
Geranium Anglicum variegatum, Eyst.
XII. Geranium batrachiodes, Collum gruis Germanorum.
Geranium quartum, Fuch.
Gruinalis, Dod. Lugd.
VIII. Geranium montanum fuscum.
Geranium montanum, Dod.
Geranium fuscum, Lob. Lugd. Eyst.
Geranium maculatum, Tab. sive fuscum, Ger.
IX. Geranium tuberosum majus.
Geranium primum, Matth. Ang. Lugd. Cast.
Geranium bulbosum Matthioli, Tab.
Geranium subrotunda radice Dioscoridis, Ges. hort.
Geranium tuberosum, Dod. Lugd. vel 10. Tab.
Geranium tuberosum majus, Cam.
Geranium bulbosum, Dioscoridis primum, Adv. Lob.
X. Geranium tuberosum minus.
Geranium tuberosum minimum, Cam.
XI. Geranium radice grumosa.
Geranium tertium, vel bulbosum Pennæi, Clus pan.
Geranium 4. vel bulbosum, Eid. hist.
XII. Geranium nodosum.
Geranium quintum nodosum Plateau, Cl. hist.
Geranium sextum tuberosum Plateau, Idem.
an Geranium sive batrachium cæruleum, Tab.
an Geranium batrachioides, Ger.
XIII. Geranium parvum folijs ranunculi.
Geranium 8. vel Salmaticense rostratum, Clus. histor.
XIV. Geranium argenteum alpinum.
Geranium alpinum longius radicatum, Ponæ.
XV. Geranium lucidum saxatile.
Geranium saxatile ὑγροσηόπτελον, Thal.
Geranium saxatile, Cam. Eyst.
Geranium alterum montanum saxatile rotundifolium, Colum.

Geranium Malvæ folio.

I. Geranium folio Malvæ rotundo.
Geranium alterum, Hermolai, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dodon. gal. Turn. Lac. Lon. Cast. Thal.
Geranij vulgaris species, Gesn. hort.
Pes columbinus, Dodon. Adv. (seu Geranium alterum Dioscoridis) Lob. Cæs.
Geranium aliud, Lugd.
Geranium columbinum, Tab. Ger.
Geranium malvaceum sive Balsaminum, Cam.
Duplex est majus & minus: majori caules majores & folia paulo molliora: minori omnia minora & folia asperiora. Sic folia modo in profundiores, modo breviores & latas lacinias divisa sunt: floris magnitudine etiam differunt: flore triplo majore & cærulei elegantioris coloris ex horto Dei habemus.
II. Geranium columbinum tenuis laciniatum: quod 2. in Prodromo.
III. Geranium folio Althææ.
Geranium sextum, Matth. Lugd. Cast.
Geranium à calceolario missum, Dod.

Gera-

Geranium malacoides, Ad. Lob. Ger.
Geranium altheodes, Cam.
Geranium Monſpeliacum, Tab.
Pes columbinus tertius, Cæſ.

Sub Geranio 2. etiam hoc intelligit Dioſcorides, dum gruum roſtra tribuit. Geranium folijs candidioribus malvæ, Plinio.

IV. Geranium malacoides minus: quod 1. in Prodromo.

Geranium folio Cicutæ vel Myrrhidis.

I. Geranium Cicutæ folio acu longiſsima: quod 3. in Prodromo.

II. Geranium Cicutæ folio moſchatum: & inodorum.
Acus moſchata, Eric. Cord. Cæſ. Col.
Herba moſchata, Ang.
Geranium, Trag.
Geranium 1. Matth. edit. 1. Fuch. Dod. gal. Tur. Lac. Lon. Caſt.
Geranium tertium, Matth. edit. poſt. Lugd.
Geranium ſupinum, Dod. majus, Cord. hiſt.
Geranium σκανδικόφυλλον, Thal.
Myrrhida Plinij, roſtrum Ciconiæ, Ad. Lob.
Geranium moſcatum, Cam. Ger. Eyſt.
Geranium myrrhinum, Tab.

Hoc vel odoratum moſchum redolens, vel inodorum eſt.

III. Geranium Coriandri folio odorum.
Geranium Apulum Coriandri folio alterum odorum, Colum.

IV. Geran. cicutæ folio minus, & ſupinum.
Herba Roperti & Geranium quartum, Brunf.
Geranium minus & primum, Trag.
Myrrhida Plinij & Roſtrum ciconiæ inodorum vulgatum, Lob. ico.
Geranium 7. ſive Geranium gruinum, Dod.
Geranium minus vel arvenſe, Tab.
Geranium moſchatum inodorum, Ger. Eyſt.

Flos communiter breſilici coloris: aliquando albus eſt: hinc duæ figuræ,

1. Geranium minus, Tab.
Geranium moſchatum inodorum, Ger.
2. Geranium arvenſe album, Tab.
Geranium inodorum album, Ger.

V. Geranium Robertianum primum.
Geranium tertium, Brunf. Matt. Fuch. Tur. Lac. Lon. Thal.
Gratia Dei, vel Geranium quibuſdam, Trag.
Sideritis tertia, Dod. gal. Ang. Geſn. col. Lac. Lonic.
Panax Herculeum, Ang.
Geranium Robertianum, Ad. (Sideritis Achilleadon, aut congener) Lob. Dod. Cam. Tab.
Rupertiana vulgo, Cæſ.
Herba Ruperti & Geranium ſecundum Dioſcoridis, Lugd.

Duplex eſt: alia omnino viridis, quam fœminam faciunt: alia rubens, quæ præfertur: triplex differentia in Adverſ.

VI. Geranium Robertianum alterum.
Geranium quartum, Fuch. Tur. Lac. Lon. quintum, Matth.
Geranium gruinale, Dod. gal. Lugd.
Geranei Robertiani altera ſpecies, Ad.
Geranium violaceum (vel 12.) Tab. Ger.

VII. Geranium latifolium longiſsima acu.
Geranium Creticum annuum hæmatodes, Lobelio.
Geranium Creticum, Camer. Tabern. Gerard. Cluſ. hiſt.

SANICULA.

Sanicula à ſanandis vulneribus nomen traxiſſe videtur: **Doctiſsimus** *Columna ſub Sideritide tertia Dioſcoridis pingit & deſcribit.*

Sanicula officinarum.
Diapenſia, Brunf. Matth. Caſt. cui & Pentaphylli quinta ſpecies.
Sanicula, Brunf. Trag. Dodon. ut: Anguil. Geſn. hort. Lac. Lon. Cæſ. Camer. Thal. Tabern. (cui & Conſolida quinquefolia) Eyſtett.
Sanicula mas, Fuch. Lugd.
Sanicula & Diapenſia, Ad. Lob. Ger.
Sideritis tertia Dioſcoridis, Col.

PES LEONIS.

Pes Leonis à forma foliorum: vulgo Alchimilla, quod Alchimiſtarum præconijs celebrata ſit.

I. Alchimilla vulgaris.
Pes leonis, Brunſuic. Brunf. Fuch. Lon.
Leontopodium, Brunf.
Alchimilla, Trag. Dodon. ut: Lac. Anguil. Adv. Lob. Cæſ. Thal. Tabern. Gerar. Eyſtett. vulgaris, Cluſ. hiſt. Cam.

Stella-

Stellaria, Matth. Cast. Lugd.
Drosera & Drosium, sive Υιάδιον, à rore folijs insidente, Cord. in hist.
Stella herba Italis, Gesn. hort.

Flosculi communiter colore pallidi ac herbacei: rarius albi.

II. Alchimilla alpina quinquefolia, in Prodromo descripta.

CANNABIS.

K*άνναβις Dioscoridi libr. 3. cap. 165. & Plinio libr. 20. cap. 23. Cannabis quæ in sylvis primum nata est. Est autem sativa & sylvestris: Sativa, mas & fœmina. Sic quæ floret fructum non fert, quæ fructum fert, non floret.*

I. Cannabis sativa.
Cannabis, Brunf. Matth. Ang. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Tab. Ger.
Cannabis major, Trag.
Cannabis sativa, Fuch. Cord. in Diosc. fœcunda, Dodon.
Cannabis mas, Dod. gal.

II. Cannabis Virginiana.
Cannabis in Virginea spontè prodit à nostra caule & folijs diversa, materia tamen perinde bona: in desc. Virgin.

III. Cannabis erratica.
Cannabis fœmina, Trag. Dod. gal. Lugd.
Cannabis erratica paludosa sylvestris, Ad. Lob.
Cannabis sterilis, Dod. Cam. sylv. Cast.

IV. Cannabi similis exotica.
Bangue, Garziæ, Acostæ, Monard. Frag. Cast. Lugdun.
Bangue cum Maslac Turcorum affinitatem habet, Clus. in Acost.
Bangue arbor cannabi similis ad omnia ferè utilis ceu Amfion (sive Opium) Linscot. part. 4. Ind. Or. c. 35.
Bangue crebri apud Ægyptios & Turcas usus, quod triplici modo parant, & primum Asis: alterum, Bosa: tertium, Bernavi, quod verum & genuinum Bangue est, Palud. notis in Linsc.

Cum folia cum cannabi similitudinem habeant, & cortex in fila diduci possit, huc retulimus.

Herbæ exoticæ quæ in fila instar Cannabis diducuntur.

I. Herba de Bengala.
In Bengala ex herba quam ad colum instar lini nent, telam texunt, quæ subtilitate sericum antecellit: ex folijs linteamina elaborant acu pingentes nunc flosculos, nunc historias vario colore, quæ lectulis insternuntur: Linsc. par. 2. Ind. Oriental. 18. & in Madegascar & in Baya: part. 3. c. 11.

II. Tokaun folia oblonga & acuta ex quibus fila detrahunt, & reticula piscatoria inde contexunt: Stad. in Brasil. l. 2. c. 8.

III. Herba in cujus folijs sericum instar tenuis pellicula nascitur, cujus folia duos pedes longa, unum lata, & ad binos pedes cum semisse in Virginia & Persia adolescit: desc. Virgin.

IV. Radix filamentosa sericea.
Tit planta in sylvis nascens sine fructu: radice geminorum compressorum pugnorum magnitudine, coma flavescente mollissimum sericum referente, quo pro plumis utuntur ad lectisternia: Linscot. par. 3. Ind. Or. 6.

EUPATORIUM.

E*ὐπατόριον Dioscoridi lib. 4. cap. 41. ἡ πατόριον Oribasio in collect. & ἡ πατῖτις, id est, Hepatica, quod hepati medeatur. Plinio lib. 25. c. 6. Eupatoria regiam auctoritatem habet. Sunt qui velint nomen ab inventore Mithridate cognomento Eupatore habere.*

I. Eupatorium cannabinum.
Salvia, Brunf. ico.
Herba S. Kunigundis, Trag. prima, Tab.
Eupatorium vulgare, Matth. Tur. Dodon. Lugdun. Cast.
Eupatorium adulterinum, Fuch.
Pseudohepatorium mas, Dod. gal. Thal.
Eupatorium Avicennæ creditum, Ang. Gesn. hor. Lac. Lon. Cam.
Eupatorium aquaticum, Gesn. col.
Trifolium cervinum aquaticum, Gesn. hor.
Cannabina aquatica mas, Ad. Lob. (sive Eupatorium mas) Colum.
Eupatorium, Cæs.

II. Can-

II. Cannabina aquatica folio tripartito diviso.
Verbena supina vel tertia, Trag.
Verbena recta, Cord. in Diosc.
Verbesina, Gesn. ap.
Forbesina Bononiensium, Ges. hor.
Pseudohepatorium fœmina, Dod. gal. Thal.
Hepatorium aquatile, Dod.
Hydropiper, Lugd.
Bidens folio tripartito diviso, Cæs.
Folia communiter in tres partes, aliquando quinque & sex digitorum instar divisa sunt.
III. Cannabina aquatica folio non diviso.
Eupatorium cannabinum fœmina Septentrionalium, Ad. Lob. ico.
Hydropiper aliud Dalechampij, Lugd.
Bidens folio non dissecto, Cæs.
Eupatorium cannabinum chrysanthemum, Tab. Ger.
Conyza palustris, Eyst.
Cannabinæ aquaticæ similis capitulis nutantibus: in Prodromo.

IV. Eupatorium veterum sive Agrimonia.
Agrimonia, Brunf. Dod. Lon. Cæs.
Eupatorium vulgare, Trag.
Eupatorium, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Lac. Tur. Cast. Tab. verum, Lugd.
Eupatorium Græcorum, Ad.
Eupatorium Dioscoridis & aliorum Græcorum, Ges. hort. Lob. Thal.
Eupatorium Dioscoridis & Avicennæ, Anguil. Colum.
Hoc Eupatorium est Græcorum & Avicenæ, & Eupatoria Plinij: quibusdam ejusdem Plinij Agrimonia in arvis nascens.
V. Eupatorium odoratum.
Agrimonia odorata, Cam.
Eupatorium Dioscoridis odoratum, Cast.
Eupatorium alterum odoratum & aromaticum, Colum.
VI. Agrimoniæ similis.
Agrimonoides, Colum. à quo accepimus: & postmodum etiam ex Italia semẽ, nomine Pimpinellæ folio Agrimoniæ missum fuit.

POTENTILLA.

Potentilla ab eximijs viribus nomen obtinuit: alijs Argentina, à foliorum argenteo splendore. Sunt qui Stephanomelidem Plinij l.26. c.13. censeant: alij ad Argemonem referunt.

Potentilla, Brunf. Matt. Fuch. Lon. Cæs. Lug. (& Argentina sylvestris) Cast. Thal.
Tanacetum agreste, Brunf. 4.

Anserina, Trag. Tab.
Argentina, Dod. ut: Ad. Lob. Ger.
Argemone altera, Fuch. ico. Ges. hort.

HERBA MOLUCANA.

Herba Molucana, Acostæ, & ex eo Lugd. vulgo remedium pauperum & destructio Chirurgorum, quia insignis vulneraria est: in Maluco abundè nascitur.

CARYOPHYLLATA.

Caryophyllata, ab odore radicis sic dicta, quod vernali tempore eruta, Caryophyllum aromaticum odore referat: vulgus ab insigni ejus efficacia Herbam Benedictam & Sanamundam appellat. Sunt qui ad Lagopum Dioscoridis lib.4. cap.17. referant: alij rectius ad Geum Plinij lib.26. cap.7. alij ad ejusdem lib.25. c.9. Argemoniam cujus radix thus redoleat.

I. Caryophyllata vulgaris.
Caryophyllata, Brunf. Trag. Dod. gal. Ges. hor. Lonic.
Garyophyllata altera, Ang.
Herba benedicta, Brunf. 4.
Benedicta, Gesn. hort.
Caryophyllata, Matth. Lac. Lugd. Thal. Cast. Tab. Ger. vulgaris, Ad. Lob. Cam. Clus. hist.
Caryophyllata hortensis, Fuch.

Geum, Tur. urbanum, Ges. hort.
Gariofilata vulgo, Cæs.
II. Caryophyllata vulgaris majore flore.
Caryophyllata sylvestris, Fuch.
Caryophyllata montana vulgari similis, Cam.
III. Caryophyllata folijs hederæ terrestris.
Caryophyllata sylv. vel quarta, Tab.
IV. Caryophyllata aquatica nutante flore.
Benedicta sylv. Trag.

Geum rivale, Geſ. hor.
Caryophyllata Septentrionalium rotundifolia pappoſo flore, Ad. Lob.
Caryophyllata montana Dalechampij, Lugd. Eyſtett.
Caryophyllata montana 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Caryophyllata major ſeu purpurea, Thal.
Caryophyllata aquatica, Cam, ep. paluſtris, Camer. Tabern.
V. Caryophyllata aquatica altera.
Caryophyllata montana tertia, Clu. pan. & hiſt.
Variat flore ſimplici & multiplici.
VI. Caryophyllata alpina lutea.
Caryophyllata montana, Matth. Lugd. 1. montana, Anguil.
Geum alpinum & quartum, Geſ. hort.
Caryophyllata major rotundifolia, Lob.
Caryophyllata montana, Dod. Tab. Ger.
Caryophyl. montana ſecunda, Cluſ. pan. & hiſt.
Caryophyllata alpina, Cam.
Gariofilatæ alterum genus montanum flore luteo, Cæſ.
Flore eſt luteo: rarius purpureo vel albo.
VII. Caryophyllata alpina minor: in Phytopinace & Prodromo deſcripta.
Caryophyllata alpina omnium minima, Ponę.
Caryphyllatæ alpinæ minimæ prima ſpecies, Eid. Ital.
VIII. Caryophyllata alpina Apij folio.
Caryophyllata alpina minima altera, Ponæ Italic.
IX. Caryophyllata alpina quinquefolia.
Caryophyllata alpina pentaphyllæa, Ad. Lob. ico. Gerard.
Caryophyllata montana, Caſt.
Caryophyllata alpina quinquefolia, Tab.
an Polyrrhizos latifolia, Lugd.
Variat folijs latioribus, anguſtioribus.

D E N T A R I A.

Dentaria à radicis forma & colore nominatur, quæ candidiſsima ex pluribus ſquamis, quaſi dentibus, componitur: quibuſdam à colore Coralloides & Alabaſtrites. Sunt qui ad violas referant: alij inter Solidagines & Symphyta: alij inter Saxifragias: alij inter Saniculas recenſent: an Ceratia Plinij l. 26. c. 8?

I. Dentaria heptaphyllos.
Saxifragæ montanæ alia ſpecies, Geſ. hor.
Coralloides altera, Cord. hiſt.
Viola dentaria altera, Dod.
Alabaſtrites altera, Lob.
Dentellaria altera, Lugd.
Aconiti lycoctoni genus alterum Dalech. Lugd.
Dentaria major, Cæſ. altera, Tab.
Dentaria ἑπτάφυλλος, Cluſ. pan. & hiſt. Ger.
II. Dentaria pentaphyllos: & Cam. & Ger.
Dentaria minor, Matth. Lugd. altera, Cæſ. Tab.
Coralloides, Cord. hiſt. ico.
Pulmonaria quibuſdam, ſive Sanicula alba, Geſ. hort.
Saxifraga montana quinis folijs, Eid.
Viola dentaria prima, Dod.
Nemoralis alpina herbariorum alabaſtrites, Ad. Lob. ico.
Dentellaria rubra Dalech. Lugd.
Coralloides Cordi, Th. cui & Rhizocorallium.
Dentaria ſexta pentaphyllos prima, Cluſ. hiſt.
Dentaria corallina altera, Tab.
Variat folijs, in altera ſcabris & tactu aſperis ſature virentibus: in altera mollioribus, neque adeo ſatura viriditate præditis: radice item, hujus enim magis eſt dentata, ſive inæqualis & plurimis craſsis ſquamis exaſperata: illa Dentaria ſexta πεντάφυλλος 1: hæc Dentaria ſeptima πεντάφυλλος 2. Cluſ. in hiſtor. nominatur.
III. Dentaria heptaphyllos baccifera.
Coralloides, Cord. hiſt. deſcr.
Coralloidis alia ſpecies, Cord. hiſtor. icone vitioſiſsima.
Dentaria bulbifera, Lob. Cam. Ger.
Dentaria baccifera, Cluſ. pan. & hiſt.
Dentaria minor, Cæſ.
Dentaria ſeptifolia, Ger.
Hæc heptaphyllos, rariſsimè pentaphyllos: flos albus, aut ex candido leviter purpureus.
IV. Dentaria baccifera folijs ptarmicæ.
Dentaria anguſtifol. baccifera peculiaris, Eyſt.
V. Dentaria triphyllos.
Dentaria coralloide radice 2. Cluſ. pan. Ger.
Dentaria enneaphyllos, Lob.
Dentaria, Caſt. trifolia, Tab.
Dentaria quinta τρίφυλλος, Cluſ. hiſt.
Ceratia Plinij, Col.

EPIME-

EPIMEDIUM.

Ἐπιμήδιον Dioſcoridi lib. 4. cap. 19. caulis eſt non magnus, hederæ folijs denis aut duodenis, neque ſemen, neque flores proferens: radicibus tenuibus, nigris, gravis odoris, guſtu inſipido. Idem habet Plinius lib. 27. cap. 9. ubi aliqui Epimedium, alij Epimenidium legunt: Quibuſdam Epipetron ejuſdem lib. 21. cap. 15. de qua nil niſi quòd nunquam floreat, imitatus Theoph. 7. hiſt. 8. cui Epimetrum penitus flore caret.

Epimedium Anguil. (cui & Lunaria quorundam) Adv. Dodon. Lobel. Lugdun. Tabern. Camerar.

Planta altera in montibus Liguriæ, Cæſ.

PÆONIA

Παιονία ἢ γλυκυσίδη, quibuſdam πεντόροβον cujus radicem aliqui ἰδαίους δακτύλους vocant Dioſcoridi lib. 3. cap. 157. Παιωνία ἢ γλυκυσίδη (caſta, alijs dulciſida Gaza reddente) Theophraſto 9. hiſt. 9. Et Plinio lib. 27. cap. 10. Glyciſide, quam aliqui Pæoniam aut Pentorobon appellant. Eidem lib. 25. cap. 4. Pæonia vetuſtiſſima inventu eſt, nomenq́; authoris retinet, quam quidam Pentorobon appellant, alij Glycyſiden. Dicta Pæonia, à Medico Pæone, qui ea Plutonem ab Hercule vulneratum, Homero Odyſſ. 5 figente, curaſſe perhibetur.

Genera duo Dioſcoridi: mas, folia juglandis habet, in fœmina Smyrnij modo dividuntur: mari radix digitali craſſitudine, alba: fœminæ radicibus ceu glandes circiter ſeptem aut octo adhærent, ut in Aſphodelo. Plinio lib. cit. duo genera: fœmina, cujus radicibus balani longiores circiter octo aut ſex adhærent: mas plures habet, quoniam non una radice nixus eſt, palmi altitudine & candida: addit ſemen in ſiliquis, aliud grano rubente, aliud nigro.

I. Pæonia folio nigricante ſplendido, quæ mas.
Pæonia nobilior, vel 2. Trag.
Pæonia mas, Matth. Ang. Cord. in Dioſc. Adv. Lob. Dod. Cæſ. Lugd. cum duplici figura, Tabern. Ger. Eyſt.
Pæonia mas folijs nucis, Geſn. hort.

Variat floris colore purpureo, incarnato: & hujus herbæ folia latiora ſegmenta habet, quæ ſubtus exalbida; hinc Eyſt.
Pæonia mas flore purpureo.
Pæonia mas flore incarnato.
Pæonia mas major.
Pæonia mas major flore incarnato, Eyſt.

Floris amplitudine reliquas ſuperat: & herbæ folia in latiores & pauciores vireſcentes particulas dividuntur.

II. Pæonia communis vel fœmina.
Pæonia, Trag. Turn. Lon.
Pæonia fœmina, Brunf. Fuch. Anguil. Dodon. gal. Cord. in Dioſcor. & hiſtor. Geſn. hort. Adv. Lob. Cam.
Pæonia fœmina altera, Dod. Lugd.
Pæonia vulgaris fœmina, Cluſ. hiſt.
Pæonia rubra flore ſimplici, Eyſt.
Aglaophotis Æliani cenſetur.

III. Pæonia fœmina altera.
Pæonia fœmina, Matth. Lac. Caſt. Cam.
Pæonia fœmina prior, Dod.
Pæonia promiſcua ſeu neutra, Adv. Lob.
Pæonia altera vel fœmina Dioſcoridis, Cæſ.

IV. Pæonia tenuis laciniata ſubtus pubeſcens flore purpureo.
Pæonia Hiſpanico ſemine nata, ſive ſecunda, Cluſ. hiſt.
Pæonia Hiſpanica ſive pumila, Cam.
Pæonia pumila fœmina, Lob. ico.
Pæonia pumilis, Eyſt.
an Pæonia minor, Geſn. hort.

V. Pæonia folio ſubtus incano, flore albo vel pallido.
Pæonia albo flore, Lob.
Pæonia leucanthemos, Pſiphedila Bellonij, Camerar.
Pæonia Cretica, Cluſ. hiſt.
Pæonia alba quæ promiſcua eſt, & Ψιφανία vocatur, Hon. Belli epiſt. 1.

Huc referri poteſt ea, quę flore eſt palleſcente.
Pæonia ochranthemos Chamerarij: quamvis & illa, flore non ſolum ſit albo, &
Pæonia ſimplex niveo flore, Cl. hiſt. ſed etiam flore candicante aliquid rubri dilutioris aſperſum habente.
Pæonia mas flore albo, Eyſt.

VI. Pæonia aquilinæ folijs.
Pæonia quarta folijs ſupernè virentibus, infernè pubeſcentibus, Cluſ. hiſt.

VII. Pæonia pomi arantij colore.
Pæonia tertia folijs per ora criſpis, infernè cinericei coloris, flore carnei dilutioris, Cl. hiſt.

Pæonia peregrina flore coccineo, Eyſt.

VIII. Pæonia flore variegato.

Pæonia quinta, Cluſ. hiſt.

Flos interdum carneus, aut ruber, aliquando media ex parte ruber, alijs carneus, vel utroque colore radiatim diſtinctus.

IX. Pæonia peregrina flore ſaturè rubente.

Pæonia Byzantina prior, Cluſ. hiſt.

Pæonia Byzantina major, Eyſt.

X. Pæonia peregrina flore dilutè rubente.

Pæonia Byzantina altera, Cluſ. hiſt.

an Pæonia Byzantina minor, Eyſt.

Flos illo paulo major, dilutioris coloris, ſiliquæ breviores, ſemina rotundiora minuſque nigra ſunt.

Pæonia flore pleno.

I. Pæonia fœmina flore pleno rubro majore.

Pæonia fœmina multiplici flore, Geſn. hort. Dod. Tab. Ger.

Pæonia fœmina polyanthos, Lob. Lugd.

Pæonia πολυφυλλανθης, Cluſ. hiſt.

Pæonia polyanthos flore rubro, Eyſt.

Flos hujus aliquando folijs quingentis donatur: ex hujus ſemine tres differentiæ natæ. 1. flore ſimplici ſex foliorum. 2. flore ſimplici octo foliorum ſerie, colore magis ſaturo rubro. 3. flore pleno matri concolor & etiam major.

II. Pæonia flore pleno rubro minore.

Pæonia pleno rubro flore minor, Cluſ. hiſt.

Pæonia altera flore pleno dilutiore & minore, Camer.

III. Pœonia fœmina flore albo pleno.

Pæonia fœmina polianthos flore albo, Taber. Gerard.

IV. Pæonia flore ex albido pleno major & minor.

Pæonia ſexta, ſive exalbida plena, Cluſ. hiſt.

Pæonia flore pleno incarnato, Eyſt.

LEONTOPETALON.

Λεοντοπέταλον Dioſcoridi lib. 3. cap. 110. Leontopetalon, quod alij Rhapejon, Plinio lib. 27. cap. 11. Dioſcoridi flos punicei coloris Anemone ſimilis: cujus Plinius non meminit: at luteum ſolum obſervavimus.

Leontopetalon (id eſt, leoninum folium) Adverſ.

Leontopetalum, Matth. Ang. Geſn. hort. Lac. Lob. Dod. Lon. Lugd. Cæſ. Caſt. Eyſt.

CHRYSOGONUM.

Χρυσογόνον Dioſcorides lib. 4. cap. 56. meminit, quod aliqui Jacobæam maritimam, alij Tormentillam cenſent, cum tamen ſui generis planta ſit.

Leontopetalo affinis folijs quernis.

Chryſogonum Dioſcoridis, Rauvvolf. & Lugd. append. Caſtor. Ponæ Ital.

STAPHIS AGRIA.

Σταφὶς ἀγρία Dioſcoridi lib. 4. cap. 156. Aſtaphis agria, ſive Staphis, Plinio lib. 23. cap. 1. Latinis, herba pedicularis, ab effectu, unde & Phtiroctonon dici poteſt, cum nunc in Græcia φθειρόκοκκον, granum pedicularium nominetur.

Staphis agria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſn. hort. Turn. Adv. Lob. (ſive Vitifolia) Lugd. Cæſalp. Caſtor. Camer.

Pedicularis, Cord. in Dioſc.

SECTIO SEXTA.

QUINQUEFOLIUM; HEPTAPHYLLON SIVE TORMENTILLA; FRAGARIA; TRIFOLIUM; MEDICA; LOTUS; MELILOTUS.

QUINQUEFOLIUM.

Πεντάφυλλον (quod nomen à numero foliorum habet) Dioscorides lib.4. cap.42. proposuit, cui folia sint Menthæ, quina singulis pediculis, rarò plura, in ambitu serrata, flores ex candido pallescentes, auri æmulos: radice subrubra, oblonga, &c. Sic & Theophrasto 9. hist.14. πεντάφυλλον, ubi Gaza Quinquefoliam & Quinquepetam vertit. Et Plinius lib.25. cap.9. Quinquefolium nulli ignotum est, Græci vocant Pentapetes, sive Chamæzelon, sive Pentaphyllon.

Quinquefolium flore albo.

I. Quinquefolium album majus caulescens: quod 1. in Prodromo.

II. Quinquefolium album majus alterum.
Pentaphyllum verum ac nobile, Trag.
Quinquefolium majus candidum, Fuch.
Pentaphyllū albū, Matt. Ad. majus fl. albo, Eyst.
Quinquefolium 1. Tur. album, Dod. gal. Gesn. ap. Lugd.
Quinquefol. sive Pentaphyll. 1. Clus. pan. & hist.
Quinquefolium sylvaticum, Tab. Ger.

III. Quinquefolium album minus: quod 2. in Prodromo.

IV. Quinquefolium album minus alterum.
Quinquefolij albi species quædam, Gesn. ap.
Quinquefolium 2. minus albo flore, Clus. pan. & histor.

Quinquefolium flore luteo.

I. Quinquefolium majus repens.
Pentaphyllum minus, Brunf. vulgare, Trag.
Pentaphyllon, Ges. hor. Cast. Dioscoridis, Tab.
Pentaphyllon majus, Thal. luteum majus, Dodon. gal. Lugd.
Pentaphyllon 1. & 2. Lon. repens, Cam.
Quinquefolium, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Adv. Lob (sive Pentaphyllum vulgare) Cæs. secundum, Turn. (jus, Fuch.
Quinquefolium majus, Dod. Ger. luteum ma-

II. Quinquefolium minus repens aureum.
Quinquefolij quarti secunda species, Clus. pan. & histor.

III. Quinquefolium minus repens luteum.
Quinquefolij minimum genus, vel 1. Trag.
Pentaphyllum minus luteum, Adv.

IV. Quinquefolium minus repens lanuginosum luteum. (hist.
Quinquefolij quarti prima species, Clus. pan. &
Pentaphyllū sive Quinquefolium minus, Tab.
Incana pentaphyllæa, Ger.
an Pentaphyllon Bavaricum, Cam.

V. Quinquefolium minus repens alpinum aureum.
Quinquefolium tertium, Clus. pan. & hist.

VI. Quinquefolio similis Enneaphyllos: 4. in Prodromo.

Quinquefolium erectum.

I. Quinquefolium folio argenteo.
Pentaphyllon exiguum alterum, Trag.
Pentaphyllon album, Matth. canum, Thal.
Pentaphyllon luteum minus, Dod. gal. rectum minus, Cam.
Pentaphyllon tertium, Lon.
Quinquefolium luteum minus, Fuch. Tur. Lug.
Quinquefolium petræum majus, Tab.
Quinquefolium Tormentillæ facie, Ger.

II. Quinquefolium rectum luteum.
Pentaphyllon majus, Brunf. Lob. obs. Eystett. rectum majus, Cam.
Pentaphyllum aliud album, Adv.
Quinquefolium luteum rectum, Gesn. ap.
Quinquefolium vulgare, Lob. ico. Ger. alterum vulgare, Dod.
Quinquefolium Theophrasti majus, Tab.
Heptaphyllon Hermolai, Cæs.
Pentaphyllon flore albo, Lugd.

Folia terna, quina, sena, ut plurimum septena, in eadem planta observantur: flores sublutei, albi, rubri. Hinc figuræ duæ
Quinquefolij & Pentaphylli albi, & rubri, Lob.
Quinquefolij Theophrasti majoris & albi, vel majoris 1. & 2. Tab. (rei, Ger.
Quinquefolij vulgaris & Pentaphylli purpu-

III. Quinquefolium montanum erectum hirsutum, luteum: quod 3. in Prodromo.

IV. Quinquefolium fragiferum.
Fragaria quarta, Trag.
Quinquefolium 5. Cluſ. pan. quintum fragiferum, Eid. hiſt.
Quinquefolium fragiferum ſextum, Tab.
V. Quinquefolio fragifero affinis.
Pentaphyllum ſupinum Tormentillæ facie, Lob. Lugd.
Pentaphyllum ſupinum Potentillæ facie, Cluſ. pan. & hiſt.
Quinquefolium tertium ſerpens, Lob.
Quinquefolium fragiferum repens, Tab.
Fragaria veſca, Ger.

VI. Quinquefolium paluſtre rubrum.
Pentaphyllum rubrum, Dod. gal. Adv. Lugd. paluſtre, Lob. ico. Thal. Ger.
Pentaphyllon paluſtre, Cord. hiſt. Cam.
Quinquefolium quartum, Dod.
Quinquefolium paluſtre, Geſn. h. Cam. ep. Tab.
Quinquefolium rubrum, Lugd. (Eyſt.
Folijs quinq; & ſex variat, unde quibuſdam heptaphyllum dicitur.
VII. Quinquefolium lupini folio.
Pentaphyllon θερμόφυλλον, Thal.
VIII. Quinquefolium tuberoſum Indicum.
Pentaphyllum Indicum, Cluſ. exot. l. 4. c. 18.

HEPTAPHYLLON SIVE TORMENTILLA.

Tormentilla, quòd radicis pulvis cum aluminis & pyrethri momento, cavis dentium inditus, dentium tormentum ſive cruciatum ſedet: quam alij Pentaphyllis: alij Biſtortis adnumerant: ſunt qui Chryſogonum Dioſcoridis ſuſpicantur: Heptaphyllon, id eſt, Septifolium à quibuſdam, à foliorum numero, nominatur.

I. Tormentilla ſylveſtris.
Tormentilla, Brunf. Trag. Matt. Dod. ut: Cord. in Dioſ. & hiſt. Ang. Lac. Lon. Ad. Lob. Cęſ. Lug. Thal. Caſt. Tab. (& Conſolida rubra) Ger. Eyſt.
Heptaphyllum, Fuch. Turn. Geſn. hort.
Hujus folia aliquando averſa parte candida ſunt: aliquando quina, ſæpiſsimè ſeptena.
II. Tormentilla alpina vulgaris major.
Tormentilla alpina, Cam.
Radix odoratior, rubicundior ac major vulgari.
III. Tormentilla alpina folio ſericeo.
Argentaria petræa, Geſn. hort. alpina, Eid. col.
Pentaphyllum argenteum, Ang.

Pentaphyllum alpinum petroſum & minimum, Adv. Lob. ico. Ger.
Heptaphyllon, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Stellaria argentea, Cam. ep.
Alchimillæ alterum genus, Cæſ.
Tormentilla candida Dalechampij, Lugd.
Argentea heptaphyllos montana, Cam.
Quinquefolium alpinum, Tab.
Pentaphyllum petræum minus, Eid. quod ſupinum, Ger.
IV. Herba Wiapaſſa in Guajava abundans radicem habet Gingiberi, quoad ſaporem, non diſsimilem, & ad diarrhœam ſedandam utilis: part. 8. Ind. Occid.

FRAGARIA.

Fragaria à fragro, id eſt odorem reddo, dicta videtur: Κόμαρον Apulei cenſetur: inter Pentaphylla flore albo, Dioſcoridem intellexiſſe volunt: & quia Mora terreſtria Servio dicta fuere, ſunt qui ad Chamæbatum referant. Plinio lib. 25. cap. 9. Fraga. Rubus Idæus non ſpinoſus quibuſdam.

Genera: alia montana & ſylveſtria, in montibus & ſylvis nata: alia ſativa, quæ in hortis. Fructus magnitudine, figura oblonga, rotunda, & colore variat.

I. Fragaria vulgaris.
Fragaria, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſn. hort. Lon. Adv. Lob. Lugd. Caſt. Ger.
Trifolium alijs Fragaria, Brunf.
Fragula, Cord. hiſt.
Rubus idæa minor, Lac.
Fragum & Trifolium fragiferum, Tab.
Fragaria major, Thal.
Fraga fructu rubro, Eyſt.
Fructus magnitudine & colore variat: quædam rubra, quędam inter album & rubrum medij, quædam ſanguinei coloris: habentur fructu duplo majore vulgari, herbaceo, luteo, pallore & candore confuſis: imò & ſubalba, quæ
Fraga major ſubalba, Lob. fructu albo, Eyſt.
Fraga alba, Dod.
Fraga æquè magna ac in Anglia in Virginea creſcunt.
II. Fragaria fructu albo.
Fraga candida, Trag.

Fraga-

Fragaria minor ſeu nigra, Thal.
Fragum album, Tab.
Fragaria, Ger.

Fructu eſt aliquando toto candido, minus grumoſo, dulciore: aliquando parte ſuperiore rubicundiore, at inferiore candidiore.

III. Fragaria fructu parvi Pruni magnitudine.
Fraga fructu magno, Eyſt.

IV. Fragaria folijs hiſpidis.
Fragariæ tertium genus, Trag.
Fragariæ ſpecies minor, Haarbeer/ Geſ. hort.
Fragum tertium, Tab.

Partim rubra, partim candida ſunt, vel ſubpurpurea.

V. Fragaria bis fructum ferens.
Fragariæ genus in alpibus, Cæſ.

Fructus forma compreſſa, ſtriata, Rubi idæi ſapore: vere & autumno maturat.

VI. Fragaria flore luteo.
Fragaria parva luteo flore, Geſ. hor.

VII. Fragaria ſterilis.
Fragaria ſterilis, Geſ. hort. marem dixeris, Eid. col.
Fragaria ſyl. minimè veſca ſive ſterilis, Lob. ico.

VIII. Fragariæ affinis ſericea incana, in Prodromo deſcripta.
Incana Pentaphylli effigie, an Leucas Dioſcoridis, Ad.

TRIFOLIUM.

Τρίφυλλον Trifolium Dioſcoridi l. 3. c. 123. ſic dictum, quod ſingulis germinationibus, terna exeant folia.

Genera: Dioſcorides ſolum bituminoſum propoſuit, quod ὀξύφυλλον, μινυανθὲς καὶ ἀσφάλτιον: quòd bitumen oleat, dicatur. At Plinius l. 21. c. 9. Trifolij tria genera enumerat: Minyanthes ait, vocant Græci, alij aſphaltion, majore folio: alterum acuto, oxytriphyllon: tertium ex omnibus odoratiſſimum.

I. Trifolium bitumen redolens.
Trifolium aſphaltæum, Matth. Geſ. hort. Fracaſt. Ad. Lob. Lugd.
Trifolium, Dod. gal. Cord. in Dioſc. Geſ. h. Lon.
Trifolium bituminoſum, Ang. Dod. Cæſ. Caſt. Cam. Tab. Ger.
Oxytriphyllum, Geſn. hort.

Folia inferiora, antequam caulem proferat, rotunda ſunt, cùm verò cauleſcit, acuta: hinc duę figuræ in hiſt. Lugd. altera rotundis, altera longioribus folijs. Semen Italicum in Germania terræ mandatum, profert plantam odore bituminoſo: at ſemen plantæ in Germania educatę, rurſus ſatum, plantam ſapore & odore deficientem producit: hinc duæ figuræ in horto Eyſt.
Trifolium bituminoſum odoratum, &
Trifolium bituminoſum inodorum, Eyſt.

II. Trifolium paluſtre.
Limonium, Cord. in Dioſc. pratenſe, Trag.
Iſopyrum, Dod gal. Geſ. hort.
Trifolium paluſtre, Cord. hiſt. Dod. Thal. Eyſt.
Lotus paluſtris, Geſ. hort.
Trifol. paludoſum, Ad Lob. majus & min. Ger.
Menianthes paluſtre, Lugd. duplici figura.
Trifolium majus & fibrinum, Tab.

Variat ratione loci, majus datur & minus, rotundiore & acutiore folio: quare Taber. & Ger. figuras duas exhibent.

III. Trifolium Americum.
Trifolium Americ. Lob. Dod. Lugd. Tab. Cam.
Loti ſylv. genus latifolium ex Armenia, Cæſ.

Trifolium pratenſe.

I. Trifolium pratenſe purpureum.
Trifolium majus, Brunf. deſ.
Trifolium pratenſe purpureum, Trag. Fuch. Ad.
Trifolium pratenſe rubrum, Cam. Thal.
Trifolium pratenſe, Matth. Dod. ut: Tur. Lac. Lob. Lugd. Cæſ. Tab. Ger. alterum, Caſt.

Hujus differentiæ multæ ſunt ratione magnitudinis, tam foliorum, quàm caulium & fructus: folia communiſsimè rotunda, quibuſdam oblonga, rarius in extremo ſinuata: nonnunquam unum alterúmve folium in binas, ternas, etiam quaternas lacinias dividitur: rarius cauliculo, foliorum minimorum velut faſciculus in umbellæ modum inſidet: quibuſdam in folio macula eſt, vel nigra, vel alba, lunæ falcatæ figurâ: floris color alijs purpureus, & modò ſaturatior, modò pallidior.

III. Trifolium pratenſe album.
Trifolium pratenſe alterum, Trag. Matth. Lac.
Trifolium pratenſe primum, Caſt.
Trifolium pratenſe album, Fuch. Dod. gal. Tur. Ad. Cam.
Trifolium acutum, Lon.
Trifolium majus primum, Cluſ. pan. & hiſt.
Trifolium pratenſe vulgare fl. candido, Thal.

III. Quadrifolium hortenſe album.
Quadrifolium phæum fuſcum, Ad. Lob. Lugd.
Lotus quadrifolia, Tab.

Folijs quaternis, quinis, aliquando ſeptenis donatur.

IV. Trifolium pratense luteum capitulo breviore.
Melilotum minus, Brunf. 4.
Meliloti exigua species 5. vel 6. vel minor, Trag.
Trifolium pratense luteum, Fuch. Tur. Lugd. Cam. pratense tertium, Cast.
Lotus sylvestris, Lon. syl. minor, Dod. gal. Lug.
Trifolij genus medicæ simile, Gesf. hort.
Trifolium luteum 1. capitulo breviore, Thal.
an Trifolium luteum minimum, Ad.
Trifolium arvense, Tab.
Trifolium Burgundiacum, Ger.

V. Trifolium pratense luteum capitulo lupuli, vel agrarium.
Melilotus 8. vel Lotus campestris, Trag.
Trifolium agrarium, Dod.
Trifolium luteum minimum, Lob. Lugd.
Trifolium luteum alterum lupulinum, vulgo lupulus sylvaticus, Thal.

Illud flore est minore, semen fert, & quibusdam mas: hoc verò flore est majore & speciosiore, sterile & fœmina dicitur.

VI. Trifolium pratense minus flosculis purpureis.
Lotus pratensis purpurea, Lugd.

Folia modò terna, modò quaterna habet.

Trifolium montanum.

I. Trifolium montanum purpureum majus.
Trifolij altera species & major, Gesf. hort.
Trifolium majus 2. Clus. pan. & hist.
Trifolium aliud montanum majus, Thal.

II. Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato: quod 1. in Prodromo.

III. Trifolium montanum purpurascens folio obtuso crenato: quod 2. in Prodr.

IV. Trifolium montan. purpureum minus.
Trifolium montanum aliud minus, Thal.

Variat flore, qui purpureus, reperitur & albus.

V. Trifolium montanum album.
Trifolium majus albo flore, Clus. pan. majus, primum, Eid. hist.

VI. Trifolium montanum lupulinum: quod 3. in Prodromo.

Trifolium alpinum.

I. Trifolium alpinum flore magno, radice dulci: quod 42. in Phytopinace: 20. in Prod.
Trifolium angustifolium alpinum, Ponæ.
Glyzyrrhiza astragaloides quibusdam.

II. Trifolium alpin. argenteum Persici flore.
Trifolium argenteum alpinum, Ponæ Ital.

III. Trifolium saxatile hirsutissimum: quod 41. in Phytopinace: 19. in Prodromo.

Trifolium spicatum.

I. Trifolium spica subrotunda rubra.
Lagopus maximus folio & facie Trifolij pratensis, Ad. Lob.
Lagopus major folio trifolij, Dod. major flore rubro, Cam.
Lagopus maximus Lobel. Clus. pan. & hist. Lug.
Lagopus peregrina, Eyst.

II. Trifolium spicâ oblongâ rubrâ.
Trifolium majus tertium, Clus. pan. & hist.

III. Trifolium montanum spicâ longissimâ rubente.
Cytisus, Trag. Lugd. (& Pes milvi Pand.) Cam.
Cytisus Columellæ, Lon.
Lagopus altera folio pinnato, Lob. Lugd.
Lagopus major, Eyst. alter, Dod.
Trifolij majoris tertij, altera species, Clus. pan. & hist.
Trifolium spicatum, Thal.

Folia in calidioribus regionibus marcescentia, nitore, lævore ac strijs elegantissimis avium pennas imitantur.

IV. Trifolium mont. angustissim. spicatum.
Lagopus altera angustifolia, Ad. Lob. ico. Lug.
an Lagopus minor, Cæs.

Folijs latioribus in montibus Euganæis, & angustioribus circa Monspelium collegimus: aliquando etiam omnibus partibus minor & semipalmaris est, &
Alopecuros graminea Dalech. Lugd. dicitur.

V. Trifolium Hispanicum angustifolium, spica dilutè rubente.
Lagopus angustifolius Hispanicus, Clus. hist.

VI. Trifolium arvense humile spicatum, sive Lagopus.
Lagopus & Lotus campestris, Trag.
Lagopus sive pes leporinus, Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Lon.
Lagopus & Lagopyron, Ad.
Leporinus pes, Cord. in Dioscor.
Lagopus major, Cæs. minor, Cam.
Lagopus vulgaris, Lug. cum duplici figur. Thal.
Lagopodium, Tab. Ger.
λαγώπους Dioscorid. l. 4. c. 17. λαγόπυρον, Hippoc.
Lagopus, Plinio lib. 26. cap. 8.

Spica colore variat, lutea, aliquando cineritia, aut albescente, ijsq; majoribus, minoribus, rotundioribus, longioribus: folijs latioribus, angu-

angustioribus. Cretici Lagopi nomine habemus folijs latioribus & brevioribus, spicaque breviore & flavescente.

Trifolium capitulo stellat. folliculato, globoso.

I. Trifolium stellatum: quod 16. in Prodromo.

II. Trifolium pratense folliculatum.
Trifolium pratense Salmanticum, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Trifolium Hispanicũ, Tab. Salmanticum, Ger.

III. Trifolium globosum, sive capitulo Lagopi rotundiore: quod 17. in Prodromo.

IV. Trifolium globosum repens: quod 18. in Prodr.

V. Trifolium capitulo spumoso lævi: quod 4. in Prodr.

VI. Trifolium capitulo spumoso aspero majus: quod 5. in Prodr.

VII. Trifolium capitulo spumoso aspero minus: quod 6. in Prodromo.

VIII. Trifolium fragiferum Frisicum, Clus. cur. post.

Aliud floribus dilutè rubentibus in globulũ, rubi idæi fructum forma & colore æmulantib. collectis: alia species capitulo saturati violacei coloris, ad Rubi vulgaris fructum accedente.

IX. Trifolium capitulis Thymi: quod 7. in Prodromo.

X. Trifolium album angustifolium, floribus velut in capitulum congestis.
Dorycnium falso dictum, Ges. hor.
Dorycnium Monspeliensium, Ad. Lugd. Cam.
Dorycnium, Lob. Hispanicum, Clus. hisp. & histor. Tab. Ger.

Folia terna, quaterna, aliquando quina junguntur: quæ modò latiora, modò angustiora.

XI. Trifolium capitulo oblongo aspero: quod 8. in Prodromo.

Trifolium peltatum, scutellatum, cochleatum & turbinatum.

I. Trifolium peltatum Creticum: quod 14. in Prodromo.

II. Trifol. cochleatum vel scutellatum fructu latiore, folio minuto obtuso: quod 9. in Prod.

III. Trifolium cochleatum fructu latiore.
Medica minor, Trifolium tortuosum, Ges. hor.
Trifolium cochleatum primum, Dod. Ger.
Medicæ species 3. siliqua glomerata, Ad. species 3. Lobel.
Medica, Tur. Anglica, Tab.
Trifolium siliquam habens cochleæ modo implexam, Cæs.
Medica platycarpos, Cam.
Medica sylv. prior, Lugd.

IV. Trifolium cochleatum fructu magis tortili: quod μαστέχια Cydoniæ, κοφινιδὲς Retimi nomine, ex Creta Honor. Belli misit.

V. Trifolium cochleatum turbinatum, sive fructu compresso oblongo.
Medicæ species secunda, Ad.
Medica sylv. altera, Lugd.
Medica rotundo semine, Cam.

Hoc, sed fructu minore, Loti aut Trifolij nomine, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

VI. Trifolium cochleatum polycarpon: quod 10. in Prodromo.

Duplex est: aliud folio obtuso non crenato: aliud folio acuto crenato: illud Italicum, hoc Gallicum est.

VII. Trifolium cochleatum maritimum tomentosum.
Trifolium maritimum, Ges. hort.
Medica marina, Ad. Lobel. ico. Clus. hisp. & hist. Tab. Cam.
Trifolij quoddam genus in maritimis, Cæs.
Anthyllis altera, Lugd. ico.
Trifolium cochleatum marinum, Ger.

Trifolium cochleatum hispidum, echinatum & spinosum.

I. Trifolium cochleatum fructu nigro hispido.
Trifolium cochleatum alterum, Dod.
Medica folliculo spinoso, Lob. Lugd.
Medica semine minuto hirsuto, Cam.
Medica, Cast. ico.

II. Trifol. cochleatum folio cordato maculato.
an Trifolij species nigris maculis, quod hęmoroidum cognominant, Ges. hort.
Medica Arabica, Cam.

III. Trifolium folio obtuso folliculis cordatis: quod 13. in Prodromo.

IV. Trifol. fructu compresso spinis horrido.
Medica siliqua spinosa, Ad.
Medicæ species, Lob. ico.

V. Trifolium cochleatum echinatum minus: quod 12. in Prodromo.

VI. Trifolium echinatum arvense.
Tribulus terrestris minor repens, Lugd.
Medica pusilla, Cam.

Pilulas habet quaternas, quinas simul junctas; subsequens verò binas, ad summum ternas.

VII. Trifolium echinatum arvenſe fructu minore.
Tribulus minor rectus, Dalech. Lugd.

VIII. Trifolium ſpinoſum Creticum : in Phytopinace Matthiolo, & Prodromo ſub 5. deſcriptum.
Trifolium ſpinoſum Creticum, ὀρβιτόχυςῶ Belli, Cluſ. hiſt.

Trifolium ſiliqua cornuta & falcata.

Dioſcorides μηδικὴν, lib. 2. cap. 177. folijs & caule Trifolij pratenſis, ſiliquis corniculorum modo intortis deſcripſit : Μηδικὴ, Theophraſto 8. hiſt. 8 & 2. cauſ. 20. Et Plinio lib. 18 cap. 16. Medica à Medis advecta per bella Perſarum, &c.

I. Trifolium ſiliqua cornuta, ſive Medica.
Medica, Dod. ut : Cord. in Dioſc. Lac. Cæſ. Cam. Caſt. deſcr.
Medica vera, Geſ. hor. ſativa, Lugd.
Medica flore purpureo, Ang. herba, Lon. deſ.
Medica legitima, Cluſ. hiſt.
Fœnum Burgundiacum, Ad. Lob.

Medicam veterum & Alfaſaſat Avicennę volunt : quæ floris colore variat, communiter cæruleo, violaceo, luteo : ex utriſq; mixto.

II. Trifolium ſyl. luteum ſiliqua cornuto, vel Medica fruteſcens.
Meliloti majoris ſpecies tertia, Trag.
Trifolij genus Medicæ ſimilis, Geſ.
Medica flavo flore, Cluſ. pan. & hiſt.
Lens major repens, Tab.

Apud nos flore eſt luteo : at circa Nemauſum in Gallia Narbonenſi, in arvis reperitur flore luteo albo, viridi, cæruleo, purpureo, nigro, vario, ex cæruleo viridi compoſito.

III. Trifolium ſiliqua falcata.
Lunaria radiata Italorum, Lob.
Medica ſylv. altera lunata, Lugd. cum duplici figura.
Trifolij genus ſiliqua lata & falcata, Cæſ.
Medica lunata, Caſt. ap.

IV. Trifolium ſiliqua falcata alterum.
Trifolium falcatum, Cluſ. hiſtor. append. alt. & cur. poſt.

Trifolium acetoſum.

ὀξυτρίφυλλον quibuſdam, ab acido ſapore, & forma trifolij : Oxys Plinio l. 27. cap. 12. folia terna habet.

I. Trifolium acetoſum vulgare.
Trifolium acetoſum, Brunf. Matth. Dod. Lugd. Thal. Caſt. flore albo, Eyſt.
Panis cuculi, Brunf. 4.
Oxytriphyllon, Trag. Lac.
Oxys, Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. hiſt. Cam. alba, Ger. Tab.
Oxys quorundam, Ang. Pliniana, Geſn. hort. Ad. Lob.
Alleluja, Lac. Lon.
Lujula, Fracaſt.
Trifolium acetoſum, Calabris Juliola, ridiculè barbari corrupêre in Alleluja, Scalig. in Thoph. de cauſ.

Floris colore variat : communiter lacteus eſt : rarius purpuraſcens, vel ſubcæruleus & luteus.

II. Trifolium acetoſum corniculatum.
Oxys flore luteo vel flavo, Cluſ. hiſpan. & hiſt. Dod. Tab.
Oxys, Cæſ. Ger. lutea corniculata repens, Lob. Lugdun.
Lotus urbana, Tur. ico.
Trifolium acetoſum flore luteo, Caſt. Eyſt.

Trifolium hepaticum.

I. Trifolium hepaticum flore ſimplici.
Hepatica, Brunf. Dod. gal. aurea, Brunf. 4. Geſ. hor. Tab. Thal. quibuſdam Anthera.
Trifolium magnum ſeu aureum, Trag.
Triada & Taura, Hermolao.
Trinitas, Matth. Ang. Cord. hiſt. (ſive Epimedium) Geſ. ap. Cæſ. Caſt.
Herba Trinitatis, Geſ. hort. Lugd.
Trifolium aureum, Dodon. Lon. aureum magnum, Caſt.
Hepaticum trifolium Ad. Lob. Cam. Ger.
Hepatica terreſtris, Geſn col. Hepatica trifolia, Cluſ. hiſt.

Folijs ludit, aliquando majoribus & maculis vatiegatis : floribus communiter cæruleis, vel violaceis, ſubpurpureis, rubris albis, etiam maculis purpureis aſperſis : hinc figuræ duæ apud Lobel. & Gerard.

Hepatici trifolij & rubri :
Hepaticæ aureæ flore cæruleo & rubro, Tab.
Hepatici trifolij cærulei & rubri, apud Cluſ. & apud Eyſt. fl. albo, rubro, & cæruleo.

II. Trifolium hepaticum flore pleno.
Hepatica trifolia polyanthos, Lob. Lugd.
Hepatica trifolia cæruleo pleno flore, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Hepatica multiflora, Gerard. aurea multiflora, Tabern.
Hepàtica aurea flore pleno & cæruleo, Eyſt.

LOTUS ET MELILOTUS.

Λωτὸς Lotus herba (de arbore enim hic ſermo non eſt) Dioſcoridi l.4.c.111. triplex eſt: ſativa, quam aliqui τρίφυλλον vocant, quæ in hortis naſcitur: ſylveſtris, quam aliqui Λίβυον, Libyum à loco natali appellant, caule bicubitali, aut etiam majore, alis multis, folijs Loti trifoliæ pratenſis, ſemine fœnugræci, at multo minore, guſtu medicato: tertia eſt Lotus Aegyptia, de qua ſupra. Theophraſto 7. hiſt. 9. Lotus herba in caule tantum foliata eſt: & c.14. licet, inquit, nomen unum habeat, tamen plura ejus genera ſunt, ut ferme æquivoca ſint, folio, caule, flore, fructuq; diſcreta: Sic de Loto Aegyptia egit 4. hiſt.10. Plin. l.13.c.17. de Loto arbore differens, ſubjungit: eſt autem eodem nomine & herba (Lotum urbanam Dioſcoridis intelligens) & in Aegypto caulis in paluſtrium genere: de hac poſteriori egit l.22.c.21. Lotometram vocans. Idem l.22.c.21. ait, Homerum inter herbas ſubnaſcentes Deorum voluptati Loton primam nominaſſe: haud dubie Lotum ſativam Dioſcoridis intellexit.

De Meliloto autem Plinius lib.21. cap.9. inquit, in coronamenta venit Melilotum, quod Sertulam Campanam vocamus: eſt enim in Campania Italiæ laudatiſſima: coronas ex hac antiquitus factitatas, indicio eſt nomen Sertulæ, quod occupavit: odor ejus croco vicinus eſt, & flos, ipſa cana: placet maximè folijs breviſſimis atque pinguiſſimis. Et c.11. Melilotos ubique naſcitur, laudatiſſima tamen in Attica: ubicunque verò recens nec candicans & croco quam ſimilima: quanquam in Italia odoratior & candida.

I. Melilotus officinarum Germaniæ.
Melilotum majus, Brunf. Melilotus, Lac. Lon.
Melilotus vera, Geſn. hort.
Melilotus major vulgaris, Trag.
Melilotus vulgaris, Lugd. (Lugd.
Lotus urbana, Matth. ſativa, Caſt. ſativa altera,
Saxifraga lutea, Fuch. Sax. altera, Lac.
Lotus ſylveſtris, Fuch. ico. Cæſ. Tab.
Loti ſive Trifolij ſpecies, Cord. in Dioſc.
Melilotus Germanica, Dod. gal. Ad. Lob. Cam.
Gerard. flore luteo, Eyſt.
Trifolium odoratum 1. & 2. Dod. Tab.

Flore eſt communiter luteo, aliquando albo, quæ Melilotus major candida, Trag. hinc duæ apud Tab. figuræ:
Loti ſylveſtris: & fl. albo. Et apud Gerardum:
Meliloti Germanicæ, & Meliloti coronatæ nomine.

Dodonæus hujus differentias quinque recenſuit: 1. flore luteo: 2. flore candido: 3. peregrina flore purpurocæruleo inodoro: 4. flore luteo longioribus ſiliquis: 5. flore luteo folijs per circumferentiam non crenatis.

II. Melilotus corniculis reflexis major.
Melilotus major, vel 3. ſpecies, Trag.
Melilotus Italica, Fuch. Dod. gal. Geſ. h. Ad. Lob.
Meliloti quartum genus, Fuch. ico.
Melilotus ſive Sertula campana, Matt. Cord. in
Lotus ſylveſtris, Geſn. hort. (Dioſc.
Trifolium corniculatum 2 Dod. Thal.
Melilotus alia, Cæſ.
Sertula campana, Caſt.

Aliam figuram habet Lobelius, nomine
Meliloti Syriacæ odoræ & Sertulæ campanæ.
Melilotus Syriaca, Adv.

Hæc Patavij ſata, corniculis exit minus falcatis & ignaviore odore. Huc referatur
Melilotus altera puſilla Londinenſis, Adv.

III. Melilotus corniculis reflexis minor, vel repens.
Melilotus Ægyptia, Alchimelech, Alpino.

IV. Melilotus Italica folliculis rotundis.
Melilotus, Ang. Italica, Cam.

In quibuſdam folliculis duo, in reliquis unum granum continetur.

V. Melilotus anguſtifolia repens, folliculis rotundis: quod ſub Trifolio 23. in Pr. deſcrib.

VI. Lotus hortenſis odora.
Trifolium Dioſcoridis, Trag.
Lotus ſylveſtris, Matth. Ang. Caſt. altera, Lugd.
Lotus ſativa, Fuch. ico. Dod. gal. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. Cam.
Lotus urbana, Lac. Tur. deſc. Eyſt.
Trifolium odoratum, Fuch. Tur Lon.
Trifolium odoratum alterum, Dod. Lugd.
Trifolium caballinum, Geſn. hort.
Lotus hortorum odora, Ad. Lob.
Melilotus vera, Tab. ſingularis Alpini, Ponæ.

Quibuſdam *μέλι σίτων* Theophraſti 7. hiſt. 14. Mel frugum Gaza vertit: Lotus urbana ſive ſativa Dioſcoridis: Septies in die odorem mutare fertur, unde nomen Germanicum Sibenzeit: noſtris Schabzügerkraut / quia Helvetij ſuis peculiaribus caſeis, quos Schabzüger vocant, miſcere ſolent.

VII. Lotus ſativa Græca maculato folio.
Lotus ſativa, & cum folium modo macula rufa modo nigra notatum ſit, & caligini oculorum medeatur, à quibuſdam *τριφυλλομματῆ*, id eſt, Trifolium oculatum vocatur, Ang.

Lotus pentaphyllos siliquis rectis.

I. Lotus sive Melilotus pentaphyllos minor glabra.
Lagopus primus, Trag.
Meliloti exigui species altera, vel 7. & nobilis, Eid.
Melilotus Germanica, Fuch. Lon.
Meliloti tertium genus, Fuch. ico.
Lotus sylvestris, Dod. gal.
Trifolij species, Cord. in Diosc.
Lotus pentaphyllos, Gesn. hort.
Trifolium corniculatum primum, Dod. Thal.
Melilotus coronata, Ad Lob.
Lotus sativa Matthioli edit. prima, Lugd.
Melilotum vulgo, Cæs.
Pseudomelilotus, Cam.
Trifolium siliquosum minus, Tab. Ger.

Flos lutei coloris, aliquando ad aureum vergens, nonnunquam subviridis.

II. Lotus pentaphyllos minor hirsutus, siliqua angustissima: sub Trifolio 21. sive corniculato minore piloso, in Prodromo descriptus.

III. Lotus pentaphyllos flore majore luteo splendente.
Meliloti majoris quarta species, Trag.
Trifolium corniculatum tertium, Dod.

IV. Lotus pentaphyllos major hirsutie candicans.
Melilotus vulgaris alter sylv. Cæs.

V. Lotus pentaphyllos major alter.
Lotus pentaphyllos major & erectus, Ges. hor.

Hic & glaber & leviter hirsutus apud nos reperitur.

VI. Lotus pentaphyllos frutescens tenuissimis glabris folijs: sub Trifolio 22. vel Corniculato frutescente in Prodromo descriptus.

VII. Lotus Hispanica folijs maculatis: sub Trifolio 24. vel Meliloto Hispanico maculato describitur.

VIII. Lotus pentaphyllos incanus.
Glaux, Ang. quo nomine & Alpinus donabat.
Cytisus Columellæ, Cam. Eyst.
Dorycnium 2. & non descriptum, alijs.
an Idem cum
Dorycnio congenere planta, Cl. hisp. & hist. & Lugd.
Dorycnij species, Tab.
Dorycnium Monspeliense, Ger.

Clusius enim flores colore viridi: Anguil. & Camer. purpureos, vel ex albo purpurascentes adscribit.

IX. Lotus pentaphyllos siliquosus villosus.
Oxytriphyllum alterum Scribonij, Ad. Lob. ic.
Oxytriphyllon Scribonij, Lotus syl. Clus. hist.
an Trifolium alterum folio acuto oxytriphyllum Plinij?
an Lotus sylvestris ex Cod. Cæsareo, Dod Lug.

Flos est albo, est & purpureo.

X. Lotus siliquosus glaber flore rotundo.
Lotus Lybica Dalechampij, Lugd.
an Oxytriphylli genus, Clus. hisp.

Hoc duplex Clusio: unum candidioribus ramis & albo radice: alterum caule & ramis ex albo purpurascentibus, in quibusdam rubentibus.

XI. Lotus fruticosus incanus siliquosus.
Lotus asperior fruticosa, vel Narbonensis incana, Lob. Lugd.

XII. Lotus pratensis siliquosus luteus.
Lotus trifolia pratensis siliquosa Monspelientium, Adv. Lob. ico.
Lotus siliquosus luteo flore, Clus. pan.
Lotus pratensis siliquosus, Eid. hist.
Lotus trifolia siliquosa, Tab.
Lotus trifolia corniculata, Ger.

Duplex est: major & durior: minor & mollior.

XIII. Lotus ruber siliqua angulosa.
Lotus siliquosus rubro flore, Clus. pan. & hist.
Lotus pulcherrima tetragonolobus, Cam. Eyst.
Scandalida Cretica Italorum.

Lotus pentaphyllos siliqua convexa.

I. Lotus pentaphyllos siliqua cornuta.
Lotopisos sive Hieranzuni Candiæ, Ponæ.
Lotus ἱεραύζυνι, quo nomine Bellus ex Creta ad nos misit: & in epist. 5. ad Clus.

II. Lotus siliquis ornithopodij.
Lotus peculiaris siliquosa, Cam.
Lotus sylvestris Dioscoridis, Ponæ.

III. Lotus pentaphyllos siliquis recurvis pedes corvinos referentibus.
Coronopus ex Cod. Cæsareo, Dod. quid?

IV. Lotus pentaphyllos vesicaria.
Dorycnio similis, Ang.
Trifolium vesicarium, Clus. pan.
Trifolium Halicacabum sive vesicarium, Cam.

Lotis affinis.

I. Loto affinis Ægyptiaca.
Absus, Alpini.

II. Loto affinis Vulneraria pratensis.
Anthyllis prior, Dod. gal. Lac. Lugd.
Anthyll. leguminosa, Lob. Cl. pan. & hist. Cam.
Anthyllis lenti similis, Dod.
Vulneraria rustica, Gesn. hort.

Lago-

Lagopodion, Tab.
Arthetica Saxorum, Thal.

Flore communiter est luteo, rarius albo: hinc duæ figuræ apud Tab. & Ger.

1. Lagopodium flore albo, Tab.
Lagopum maximum, Ger.

2. Lagopodium flore luteo, Tab.
Anthyllis leguminosa, Ger.

III. Loto affinis hirsuta flore subrubente.
Anthyllis leguminosa purpurascente flore, Clus.pan.& hist.
Lotus latifolia Dalechampij, Lugd.

Aliquando tota incana est, qualem ex Hispania habemus.

IV. Loto affinis siliquis hirsutis circinatis:
Auricula muris, Cam.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER NONVS.

SECTIO PRIMA.

RUBIA; APARINE; ASPERGULA; MOLLUGO; GALLION; CRUCIATA.

RUBIA.

Ἐρυθρόδανον (ab ἐρυθρὸς, id est ruber) ἢ ἐρυθέδανον, aliquibus τεύθειον, radix est rubra tingendo idonea, Dioscoridi l.3. c.160. ἐρυθέδανον, Theoph.6. hist.1. Rubia (à radicis colore) Plinio l.19. c.3. ac l.24. c.11. Erythrodanum, aliqui Ereuthodanum vocant; nos Rubiam, qua lanæ tinguntur.

Genera: duplex est, una sylvestris, sativa altera, cui caules quadranguli, longi, asperi, quales Aparinæ, folijs in orbem per intervalla, circa singula geniculа stellæ modo decussatim radiatis, &c. Dioscorides l.c. At Theoph. l.c. plura sunt genera (Dodonæo Rubiæ propriè species nullæ sunt) & 7. hist.9. radices rubicundæ: verùm 9. hist.14. folia hederæ sed rotundiora tribuit. Plinio l.19. c.3. Rubiæ spinosus caulis geniculatus, quinis circa articulos in orbem folijs. Hic Plin. licenter asperum caulem spinosum vocat, cum Theoph.6. hist.1. spinis Erythrodanum carere apertè scribat. Laudatissimum, ait Plinius, Italica & maximè suburbana & omnes penè provinciæ scatent, &c.

I. Rubia tinctorum sativa.
Rubia sativa, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn hort. Lac. Tur. Lon. Frac. Lugd. Cast.
Rubia, Cord. in Diosc. Ang. Dod. Cæs. major, Adv. Lob. Clus. hist.
Thapsia Asclepiadis, Ang.

Seritur non paucis Germaniæ, præsertim apud Silesios, Belgij, Galliæ, Italiæ & Hispaniæ locis, in usum enim tinctorum agri conseruntur: quemadmodum apud Dioscoridem, in Thebana Galliæ, & Ravenna Italiæ, nec non in Caria inter oleas serebatur.

II. Rubia syl. aspera, quæ sylvestris Dioscoridi.
Rubia erratica, Trag.
Rubia sylv. vera, Cord. ob.
Rubia maxima, Lob. ob.
Rubia sylvestris, Cæs.

Quibusdam locis sponte in sepibus provenit, sativæ per omnia similis, radice tamen multo majore, & folijs atrovirentibus.

III. Rubia sylvestris lævis.
Rubia sylvestris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Lob. Lugd. Cam. Cast. Thal. Tab. Ger.
Rubia sylv. minor, Adv. Lob. ob.
Lappago Plinij, Cæs.
Alyssum Plinij l.24. c.11. (quod folijs tantùm & ramis minoribus, ab Erythrodano distare scribit) quibusdam: alijs Lappago ejusdem l.26. c.10.

IV. Rubia pratensis lævis acuto folio: quæ Rubia 2. in Prodromo. (Prod.

V. Rubia montana angustifolia: quæ 1. in
Rubia sylvatica longioribus & angustioribus folijs, Gesn. hort.

VI. Rubia cynanchica.
Aspergula herba repens, Gesn. col.
Synanchica, quod ad anginas sumpta & admota valeat, Lugd.
Saxifraga altera, Cæs.
Galiū tetraphyllō montanum cruciatum, Col.

VII. Rubia cynanchica saxatilis: quæ 8. in

VIII. Rubia linifolia aspera. (Prod.

Juncaria Salmaticensis, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob.
Juncaria, Tab. (Ger.
Synanchicæ ſpecies, Lugd.

IX. Rubia maritima.
Rubia marina Norbonenſium, Adv. Lob. Dod.
Cluſ. hiſp. & hiſt. Tab.
Erythrodanum marinum, Lugd.
Crucialis maritima, Cæſ.

X. Rubia quadrifolia vel latifolia lævis.
Rubia lævis Taurinenſium, Lob. Lugd.

XI. Rubia quadrifolia, vel rotundifolia lævis: ſub Rubia 3. in Prodromo.

XII. Rubia latifolia ſpicata.
Rubia ſpicata, Imperato: Cretica, Cluſ. hiſt.

XIII. Rubia anguſtifolia ſpicata: quæ 4. in Prodromo.

XIV. Rubia Virginea.
Chappavvr, radices tenues quibus ad tincturas utuntur: in deſc. Virgin.

Rubeola.

I. Rubeola arvenſis repens cærulea: quæ 5. in Prodromo.
Rubeola arvenſis, Cam.

II. Rubeola repens lutea folijs ſpinoſis.
Rubia minima, Lob. Lugd.

III. Rubeola ſaxatilis: quæ 6. in Prodromo.
an Rubia ſaxatilis, Cam.

IV. Rubeola echinata ſaxatilis.
Cruciata muralis, Col.
an Crucialis minima in maritimis, Cæſ.

V. Rubeola maritima aſpera: quæ 7. in Prodromo.

APARINE SIVE ASPERUGO.

Ἀπαρίνη, ἀμπελόκαρπον, ὀμφαλόκαρπον, φιλάνθρωπον ramis quadrangulis, aſperis, folia, ceu & rubia, ramulos in orbem per intervalla cingunt, &c. Dioſcoridi lib. 3. cap. 104. Lappam Gaza apud Theophraſtum 7. hiſt. 8. & 14. vertit: Aparinem (ſcribit Plinius lib. 27. cap. 5.) aliqui Omphalocarpon, alij Philanthropon vocant, ab aſperitate veſtium tenaci, &c. Eidem lib. 26. cap. 10. Aſperugo inter Lappagines, dicitur ab aſperioribus folijs, ad quod nomen vulgare alludit.

I. Aparine vulgaris.
Aparine, Brunſ. Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioſcor. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cæſalp. Caſtor.
Aparine aſpera, Thal.

II. Aparine purpureis floribus.

ASPERULA.

I. Aſperula, ſive Rubeola montana odora.
Caprifolium vel Stellaria, Brunſ.
Hepatica tertia, Eid. 4.
Matriſylva, Trag. Cord. in Dioſc. Lon. Thal.
Aſperula, Dod. gal. Frac. Lob. Lugd. Ger.
Aſperula odorata, Dod. Caſt. Cluſ. hiſt.
Aſpergula odora noſtras, Adv.
Aparine ſylveſtris quædam, Cord. in Dioſc.
Alyſſos, Geſn. hort. Lac.
Alyſſum Plinij minus, Geſn. collect.
Rubia ſylv. alia minor, Geſn. append.
Hepatica ſtellata, Tab.

II. Aſperula cærulea arvenſis.
Aliſſon, Turn.
Aſperula cærulea, Dod. Lob. Cam. Lugd.
Alyſſum Galeni quibuſdam, ſed perperam.

III. Aſperula hexaphyllos purpurea.
Myagrum alterum minus Dalechampij, Lugd.

IV. Aſperula verticillata luteola.
Aſperula verticillata muralis minima, Col.

MOLLUGO.

Mollüginis Plinius lib. 26. cap. 10. his verbis meminit: Et Lappago ſimilis anagallidi (fortè legendum Galio) niſi eſſet ramoſior, ac pluribus folijs aſpera, rugoſa, aſperioris ſucci, gravis odoris: quæ talis (fortè mollis legendum) eſt, Mollugo vocatur: ſimilis ſed aſperioribus folijs, Aſperugo.

I. Mollugo montana latifolia ramoſa.
Matriſylva ſecunda, Trago.
Rubia ſylvatica altera, Geſ. hor. major, Eid. ap.
Alyſſon Plinij majus, Geſn. col.
Mollugo montana, Dod. Lugd. Thal. Tab.
Mollugo, Cluſ. pan. & hiſt. Belgarum, Lob.
Gallium ſive Mollugo montana, Ger.

II. Mollugo montana anguſtifolia, vel Gallium album latifolium.
Gallion tertium, Trag. album, Adv. Cam. Thal.
Galion candido flore, Cord. in Dioſcorid. Cæſalpin.
Mollugo prima, Dod. Lugd. Tab.
Mollugo vulgatior herbariorum, Lob.

GAL-

G A L L I U M.

Γάλλιον, γαλλέριον, γαλάτιον, nomen ex eo traxit, quod coaguli vice γάλα lac cogat & coagulet: ramulum foliumq; habet Aparinæ ſimilimum, rectum: florem in cacumine luteum, &c. ſic Dioſcorid. l.4.c.96.

I. Gallium luteum.
Gallij primum genus, Trag.
Galium, Matth. Lac. Caſt. luteum, Cord. in Dioſ. Lob. Lugd. Cam. Ger.
Gallium, Fuch. Dod. ut: Ang. Lon.
Gallium luteum, Ad. Thal. primum, Tab.

II. Gallium rubrum.
Gallium rubro flore, Cluſ. hiſt.

III. Gallium nigropurpureum montanum tenuifolium, Colum.

IV. Gallium paluſtre album.
Gallion paluſtre, Dodon.
Galion flore candido in paluſtribus, Cæſalp. Caſtor.
Aparine lævis paluſtris, Thalio.
Gallium album, Lon. Tab. Ger.

V. Gallium album minus.
Gallium album minus, Tab. rubrum, Ger. ico.
Folia bina plerunque, nonnunquam terna habet.

C R U C I A T A.

Cruciata ac Crucialis, à foliorum in crucis formam ſitu nominatur, licet ad Rubiæ & Aparines ſimilitudinem aliquomodo accedat.

I. Cruciata hirſuta.
Gallij ſecundum genus, Trago.
Galion, Turner.
Crucialis, Hermol. Cæſ.
Cruciata, Dod. ut: Geſ. hor. quæ Gallio cognata, Cam. Caſt. ico.
Cruciata minor, Ad. Lobel. (& Aſperula aurea) Lugdun.
Cruciata herniaria, Thalio.
Alyſſon Plinij, Cæſalp. Inguinaria Plinij lib. 26. cap. 9. quibuſdam (Inguinaria paſsim in vepribus naſcens, ut proſit inguinibus in manu tantum habenda eſt: plura non habet) fortè quia in herniosis, rupturis ſolidandis, admodum præſtans habetur.
Eadem in montibus longè exilior.

II. Cruciata glabra: hæc ſub Gallio latifolio glabro in Prodromo deſcribitur.

SECTIO SECUNDA.

RVTA: THALICTRVM.

R U T A.

Πήγανον Dioſcoridi libr. 3. cap. 52. Theophraſto 1. hiſt. 10. ita dicitur quòd caliditate ſua πήγνυσι τὴν γονὴν (ſemen coagmentet) ut Nicandri ſchol. tradit. Ruta Plinio libr. 19. cap. 8. ubi ſerendi modum recenſet. Ruta fortè dicta à Græco ῥύτη: Scribit enim Jolaus in rebus Peloponeſiacis, πήγανον in Peloponeſo ῥυτὴν vocari.

Genera: Dioſcoridi l. c. alia ſativa & hortenſis: alia montana & ſylveſtris: & hæc eidem duplex: ſic ait, Ruta montana & ſylveſtris, ſativâ & hortenſi acrior eſt, & in cibis damnata: eſt autem in hortenſi genere eſui aptior, quæ juxta ficus provenit: ſylveſtris ſativæ quodammodo ſimilis eſt: & c.33. Vocant etiamnum ſylveſtrem rutam, quod in Cappadocia & Galatia Aſiatica, Moly dicitur. Frutex folijs longioribus flore candido, &c. Sunt qui rutam hanc Harmala vocent, Syri Beſaſa, Cappadoces Moly, &c. Theophraſto, Ruta caudice uno conſtat & arboris quaſi naturam adipiſcitur: & 2. hiſt. 1. ex palmite exit & avulſione: & 7. hiſt. 4. plura ſunt ejus genera: & 7. hiſt. 6. ſylveſtris aſpectu vicina urbanæ eſt, præterquam folijs minoribus, &c. & 1. hiſt. 16. Rutula folia carnoſa habet, ſed caro in latitudinem diſtenditur, non in rotunditatem craſſatur. Plin. l. 20. c. 13. Sativæ folia latiora, rami fruticoſiores: ſylveſtris horrida ad effectum eſt & ad omnia acrior, &c. addit Pythagoram, in hac marem, minoribus herbaceiq; coloris folijs, à fœmina diſcreviſſe: eam lætioribus folijs & colore.

I. Ruta

I. Ruta hortensis latifolia.
Ruta, Brunf. Matth. Ang. Frac. Tur. Lac. Cæs. Castor.
Ruta domestica, Trag. hortensis, Fuch. Dod. gal. Ges. hor. Lob. Cam. Gerard.
Ruta sativa, Cord. in Dioscorid. Lugd. major, Gesn. hort.
Ruta major & hortensis, Ad.
Ruta graveolens hortensis, Dod.
Ruta latifolia, Tab.

Hæc in hortis ita colitur, ut sæpè tres, etiam quatuor cubitos superet: hanc arbusculæ similem cultura evasisse in horto Stutgardiano observavimus.

II. Ruta hortensis altera.
Ruta hortensis minor, Trago.
Ruta sativa tenuifolia, Cord. in hist.
Ruta hortensis nobilitate præstans, Ges. hor.
Ruta tenuifolia, Tab.
Ruta sylvestris graveolens, Ger. ico.

Illa vulgatior est & per omnia major & cæsij coloris: hæc verò minor, præstantior & nigricantior.

III. Ruta sylvestris major.
Ruta sylv. Matth. Dod. gal. Ad. Lon. Lugd.
Ruta sylv. prima, Lac. Cast. graveolens, Dod.
Ruta sylvestris majoribus folijs, Ges. hort.
Ruta montana, Tab. Ger. sylv. montana, Lob.

IV. Ruta sylvestris minor.
Ruta sylvestris minoribus folijs, Ges. hort.
Peganion Narbonensium sive Rutula, Ad.
Ruta sylvestris, Dalechampio in Dioscor. Lob. Lugd. Cam. epit. qui priori adjungit.
Ruta sylvestris minima, Dod. Ger.
Ruta montana & sylvestris, Clus. hisp. & hist.
Ruta sylv. tenuifolia, Cam. sylv. minor, Tab.
Ruta montana legitima, Clus. ap. alt. lib. 2. figuram exhibet, priorem minus elegantem & spuriam dicens.

Huc referenda
Ruta sylv. Cretica, Clus. hist. quæ priore vegetior & magis luxurians, quia in culto loco nata, folijs valde leniter incisis, & gravis odoris.

V. Ruta sylvestris flore magno albo.
Ruta sylvestris, Ang. Cord. in Diosc Ges. hort.
Ruta sylvestris Harmala, Matth. Clus. hist. Lug.
Ruta sylvestris secunda, Cast. Camer.
Harmel, Ges. hor. Constantinopolitanum, Cæs.
Harmala, Dod. Clus. hisp. Tab. Cæs.
Harmala Syriaca, Ad. Lobel.

Huc referri debet
Ruta triangulo pericarpio, Ad.

THALICTRUM SIVE RUTA Pratensis.

Θάλικτρον folia Coriandri habet at pinguiora: cauliculum rutæ crassitudine, in quo folia, Dioscoridi l. 4. cap. 98. Sic dictum fortè à θάλλω vireo, eò quòd dum germina protrudit eleganter vireat. Phellandrium Plinij aliqui suspicantur.

I. Thalictrum majus siliqua angulosa aut striata.
Thalictrum, Cord. in Dioscor. nigrum, Eid. histor. Thal.
Piganum, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratensis, Gesn. hort. herbariorum, Ad. Lobel.
Saxifraga lutea, Ges. hort.
Barba caprina minor, Ges. hort.
Thalictrum quorundam, Ges. hort.
Thalictrum secundum sive Germanicum latifolium, Cam.
Thalietrum magnum, nonnullis Pseudorhabarbarum, ob radicis luteum colorem, Dod.
Thalietrum pratense 1. vel 5. Clus. pan. & hist.
Ruta sylvestris, Cæs.

Florum muscosa stamina è pallido candicant, rarius purpurascunt: hinc
Thalictrum flore incarnato, &
Thalictrum flore albo, Eyst.

II. Thalictrum majus non striatum.
Thalietrum magnum secundum, Dod.
Ruta pratensis major secunda, Tab.

III. Thalictrum majus flavum staminibus luteis, vel glauco folio.
an Pes Milvi, Anguil.
Thalietrum majus tertium, Dod.
Thalietrum primum vel Hispanicum, Clus. pan. & hist.
Thalictrum primum Italicum, Cam.
Thalietrum in Hetruria vulgo Verdemarcum, Cæsalp.

Ruta pratensis major quarta, Tab.
Thalietrum sive Thalictrum majus, Ger.

IV. Thalictrum majus florum staminibus purpurascentibus.
Thalietrum majus quartum, Dod.
Thalietrum quartum vel montanum tertium, Clus. pan. & hist.
Thalictrum quintum flore purpureo, Cam.
Ruta pratensis major tertia, Tab.

Florum stamina dilutam violæ nigræ purpuram referunt.

V. Thalictrum montanum album.
Thalietrum 2. & 3. vel montanum 1. & 2. Clus. pan. & hist.
Thalictrum sextum flore albo, Camer.

Duplex est, unum altius excrescit, flore candido admodum gravis odoris: alterum flore albo etiam, sed paulo humilius, minus ingrati odoris.

VI. Thalictrum pratense angustifolium.
Thalietrum pratense 2. vel 6. Clus. pan. & hist.
Thalictrum tertium angustifolium, Cam.
Ruta pratensis major quinta, Tab.

VII. Thalictrum pratense angustissimo folio: quod 1. in Prodromo.

VIII. Thalictrum minus.
Hypecoum forte, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratensis tenuifolia, Ad.
Thalictrum tenuifolium, Cord. hist. Lob.
Thalietrum minus, Dodon. Gerard. parvum, Camer.
Thalietrum septimum, Clus. pan. & hist.
Ruta sylvestris altera, Cæs.
Ruta pratensis minor, Tab.

Stamina florum quandoque pallidi coloris sunt, quandoq; ex luteo languescunt, & è violaceo purpurascunt.

IX. Thalictrum minimum fœtidissimum: quod 2. in Prodromo.

Simile, sed caule ex puniceo colore purpurascente Thalictri maritimi nomine, D. Gillenius misit.

SECTIO TERTIA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOlis Donatis.

Legumina dicta putat Varro à legendo, quoniam ea non secantur, sed vellendo leguntur. Græci ὄσπρια *vocant, at Theophrastus* χέδροπα.

FABA; SMILAX HORTENSIS, SIVE DOLICHUS, SIVE PHASEOLUS; PISUM; OCHRUS, SIVE ERVILIA; LATHYRUS sive Cicercula; Vicia & Aphaca; Arachus sive Cracca; Arachidna, & Lentes.

F A B A.

Acturi de Leguminibus, primo de Faba sermo erit, quia inter legumina maximus honos fabæ: quippe ex qua tentatus etiam sit panis, cujus farina Lomentum appellatur, ut Plinius l.18.c.12. loquitur: ita hodie ejus farinam quidam Secale miscent, & panem conficiunt solidum ac multi nutrimenti: Sic & Phrisij etiam hodie magna ex parte fabarum farinâ, hordei farinæ aut avenæ admixta, panes faciunt.

Græcis κύαμος *à feracitate dicta: vel* παρὰ τὸ κύειν αἷμα, *ut Eustachius vult: quemadmodum* κυαμὼν *locus fabis consitus, seu fabetum apud Theophrastum 4. hist. 10. Fabulum Gellio & Festo.*

Duplex Dioscoridi lib. 2. cap. 127. & 128. altera κύαμος ἑλληνικὸς, *altera* αἰγύπτιος: *illa Græca, quæ eadem cum vulgari videtur & ad differentiam Ægyptiacæ Græca dicta: hæc Ægyptia nominata. At Theophrastus 7. hist. 3. de communi faba egit, quemadmodum de Græca 4. hist. 2. & de Aegyptia, 4. ejusdem 10. Plinius Fabæ communis descriptionem sparsim, lib. 18. cap. 7. exhibuit, eam seri, ait folia habere multiplicia rotunda, ut & magna leguminum pars, solam ex leguminibus unicaulem esse (inter legumina sola potissimum erecto caule constat Theophr. 8. hist. 3.) quadraginta diebus florere & alterius lateribus siliquari: at lib. 18. cap. 12. nasci tamen & sua sponte plerisq; in locis, sicut Septentrionalis Oceani Insulis, quas ob id Fabarias (idem Plin. 4. hist. 13.)*

appellari: item in Mauritania paßim sylvestrem esse: meminit & Aegyptiæ spinoso caule, folio amplo, capite papaveri simile, colore roseo, &c.

I. Faba, Brunf. Matth. Ang. Fuch. Tur. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Cast. Cam. sativa, Lugd.
Faba vulgaris, Trag. Fuch. Cord hist.
Phaselus sativus, Dod. gal. qui secutus Ericium Cordum, Fabam esse negat.
Bωna sive Phaselus major, Dod.
Faba major vulgaris, Ad.
Faba major recentiorum, Lob. hortensis, Ger.

Variat flore & fructu: floris colore, qui vel ex purpura nigrescit: vel candidus, lituris nigris conspicuus, quas literas lugubres dicunt, ideò aliqui ijs non vescuntur: & harum esus à Pythagora prohibitus, vel quia animæ mortuorum in ea sint: vel quia existimant sensus hebetare & insomnia facere. Fructus magnitudine, figura & colore differunt: sunt magnæ & inter legumina maximæ censentur, & quo majores eò magis in longitudinem depressæ: sunt minores quæ rotundiores: in qualibet siliqua utplurimum ternæ, ad summum quinæ. Colore plurimùm candidæ, vel in candido pallentes, ex rubicundo colore purpurascentes, nigræ aut in nigro purpurascentes: & has Fabas nigras vocat, majores & minores facit, Cord. hist.

Fabæ duorum aut trium generum in Insula Madagascar reperiuntur: part. 4. Ind. Orient. cap. I. Sic in Guinea varij generis, inprimis aliquæ delicatulæ & molles: part. 6. Ind. Orient. cap. 12. varia quoque genera in Anabonæ: par. 8. Ind. Orient.

II. Faba minor sive equina.
Bωna sive Phaselus minor, Dod.
Faba minor Ad. Lugd.

Fructus est teretis quodammodo figuræ, ac in rotunditate oblongus, colore subalbicans aut subflavus, alias nigro, umbilicum supernè parvum ac nigrum habens: medium quoddam genus inter majorem ac sylvestrem fabam: majoribus enim, minor & rotundior, sylvestribus verò major ac longior. Ex hac apud zelandos & finitimos panes fabaceos veterinis dant, & hæc in equorum (hinc Bωnam equinam vocant) jumentorumq; pabulum seritur, Dodon. At Sebusiani rustici non alio pane vescuntur, quam confecto ex paululo tritici, secale & rotunda minutaq; faba, Lugdun.

III. Faba sylvestris fructu rotundo atro.
Faba sylvestris, Matth. Ad. Castor. Lugd. Taber. Camer.
Phaselus sylv. & niger, Dod. gal. (quæ forte Faba est) Ges. hort. (cui Phaselus forte veterum,) Lugdun.
Bωna sylvestris, Dod.
Faba Græcorum sylvestris, Lob.
Pisa nigra, Camer.
Aracus, Fuchsij vulgo Vitia Romana, Cam.
Cucophicos Cretensium nomine semen ex Creta, ab Honorio Belli accepimus, quod ex deciduo semine facilè regerminat.

IV. Faba Indica purgatrix.
Faba purgatrix, Monardi, Frag. Lugd. quoad descriptionem.
Phaselus Peruanus, Petri de Osma ad Monard.
Fructus peregrinus undecimus, sive Phaseolus colore Macounæ similis, Clus. exot. l. 2. c. 30.

V. Faba purgatrix latissima, ex Insula D. Thomæ.
Phaseolus major, Clus. ad Monard.
Cor Divi Thomæ, à forma & quod in Insula D. Thomæ nascatur, Eid.
Lobus crassus ex Insula S. Thom. Clus. ex. l. 3. c. 8.
Phaseolus novi orbis, Lob.
Phaseolus Americanus purgans, Tab. Ger.
Faba purgatrix, Lugd. ico.

VI. Faba Indica prælonga.
Fructus 11. peregrinus, vel Phaseolus ex spadiceo nigricans, Clus. exot. l. 2. c. 30.
Fructus peregrinus 11. tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VII. Faba arborescens: hujus differentias 6. in Prodromo proposuimus, quas Fabæ arborescentis Anglicæ nomine Amstelrodamo à D. Jacobo Guilelmi Hooft accepimus.

1. Faba arborescens rufa, sinu ad basin semicirculari uncias quatuor longa, tres lata.

2. Faba arborescens media, umbilico semicirculari, cortice nigro striato.

3. Faba arborescens minor umbilico oblongo, cortice nigro.
an Faba arborescens Tilemanni, Clus. exot. lib. 3. cap. 6.

4. Faba arborescens umbilico oblongo spadiceo cortice.
an Phaseolus peregrinus primus, Clus. exot. lib. 3.

lib.3. cap.7. qui & ſecundum priore minorem exhibet.

5. Faba arboreſcens ſcapulæ os referens, ſpadiceo cortice.

6. Faba arboreſcens unguis magnitudine nigro cortice.

an Phaſeolus peregrinus quintus, Cluſ.

VIII. Fabæ Braſilianæ.

Fabæ genus pollicis craſsitudine à Barbaris Commanda-ouaſou appellata: Lerio deſcript. Braſil. c. 12. Habent & alias fabas craſſas & minutas : par. 3. Amer. ep. alt. de Braſil.

SMILAX HORTENSIS SIVE DOLICHUS, ſive Phaſiolus.

Σμίλαξ κηπαία folijs eſt hederæ ſed mollioribus, cauliculis clavicularum inſtar propinquis fruticibus ſeſe implicans, ut operi topiario inſerviat, cujus fructus λόβια (quaſi ſiliquulas dicas) ſemina continet renibus ſimilia, non æquali colore, ſed ex parte ruſſeſcentia, &c. Dioſcoridi lib. 2. cap. 176. Hæc ab Hippocrate, Diocle, Theoph. & plerìſque alijs δολιχὸς vocatur : à nonnullis à ſiliquarum magnitudine λόβος & λόβιον : ab alijs φασίολος (à φασήλε ut aliqui volunt differens) Galeno 1. aliment. ſcribente. Dolichus Theoph. 8. hiſt 3. Et Aëtius Smilacem hortenſem Dolichos eſſe & Phaſeoli genus, & ab omnibus Lobos nominari, apertè docet. Φασίολος apud Dioſcoridem lib. 2. cap. 130. ſed ſine ullis notis habetur. Sunt tamen qui Smilacem hortenſem à Phaſiolis, ſolum ſiliquis & ſemine differre cenſeant, quæ in Smilace majora ſint, ut Matthiolus voluit, qui pro Phaſiolo & pro Smilace hortenſi eandem pingere videtur, niſi quod pictura una recta, altera inflexa eſt : At Anguillara, phaſiolum & phaſelum non diſtinguit : auctor hiſt. Lugd. aſſerit Galeno vocem Phaſiolum quatuor ſyllabis prolatam, à Phaſelo tribus ſyllabis pronunciato, diverſam eſſe, & de hoc cum Ervilijs ſimul tractaſſe. Plinius lib. 18. cap. 7. Faſeolis folia venoſa tribuit.

Duplicem facimus, vulgarem alium, alium peregrinum : vulgarem, alium majorem, fructu longiore & renis formam melius referente, qui communiter candidus : alium minorem ſiliqua anguſtiore : diſtant etiam craſsitie & tenuitate. Hic variat floris & ſeminis colore : flores plerunque candidi, pallidi, flaveſcentes, purpuraſcentes ſive amethyſtini, & ut Cordus in ſua hiſtoria cenſuit, floris colorem fructus ſequuntur. Verùm in ſemine fructúve major eſt coloris varietas, ſunt nivei, flavi, ex flavo obſoleti, purpurei, rubri, latericei fere coloris, amethyſtini, violacei, atroviolacei, nigri, initio purpurei deinde atri : vel albi nigris venis & lituris diſtincti : Item carnei & cinerei ſimilibus venis inſignes : Item albi purpuraſcentes, orbibus albis variegati, vel ſpadicei nigris maculis aſperſis : nonnulli incani, atro colore, vel ab una parte, vel utrinque notati.

Smilax hortenſis ſive Phaſeolus vulgaris.

I. Smilax hortenſis ſive Phaſiolus major.

Phaſelus, Brunf.

Phaſeolus, Dod. gal. Camer. vulgaris (vel Faba Turcica multicolor) Adv. Lob. Cluſ. pan. & hiſt. albus, Ger.

Smilax hortenſis, Brunf. quoad deſcript. Trag. (cui & Siliqua Theoph.) Matth. (& Phaſeolus hortenſis) Fuch. Tur. Lac. Cord. in Dioſc. Geſn. hort. Lugd. Tab. (qui, ut & Gerardus, fructus duodecim generum pingit) Cam.

Smilax ſativa ſive lenis, vel Dolichus, Cord. hiſtor.

Dolichos Theophraſti, Ang.

Dolichus (ſive Phaſeolus) Dod. Lon.

Phaſeoli genus peregrinum, quos Phaſeolos Turcicos vocant, Cæſ.

II. Smilax hortenſis minor.

Dolichus alter, an Phaſeolus minor ſive Alexandrinus Tralliani, Dod.

an Phaſeolus, Tur.

Sola magnitudine à priori differt.

III. Smilax ſiliqua ſurſum rigente : vel Phaſeolus parvus Italicus.

Phaſeolus, Matth. albus, Lugd.

Phaſeolus, Phaſelus, Ang. Cord. in Dioſcorid. & hiſtor.

Phaſilus, Cæſ.

Flore eſt majore candido papilioni ſimili, foris in viridi colore palleſcente : folijs nullam aſperitatem habentibus : ſunt majores & minores : ſunt albi, ſubnigri, illi macula nigra, hi alba notati : eſt & minor albidus, cum orbita rubente aut nigricante.

Phaſeolus peregrinus.

Non minor ſanè varietas eſt in Phaſiolis ex America, Africa atque alijs regionibus, pro-

cul ab orbe nostro remotis, quàm in his quæ in Europa nascuntur: Sunt enim majores, minores, mira colorum varietate inter se discreti. Illorum nonnulli, aut prorsus candidi, aut flavi, aut cinericei, aut fusci, aut atri, aut rubri, aut amethystini, aut varijs coloribus non uno modo distincti: interdū albo & nigro, rubro & nigro, flavo & nigro: sic alius ex flavo & spadiceo simul mixti coloris, at circa hilum candidus: alius roseus, in quo rubri nonnihil elucet, &c.

I. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, semine lato albo, multis nigris venis striato.
Phaseolus 1. sive Africanus, Clus. pan.
Phaseoli peregrini primi genus alterum, Clus. histor.
Phaseoli magni lati albi, Lob. ico.
Phaseolus Africanus, Cam.
an Okindiger in Virginea, fabis Anglicanis similes, planiores tamen & diversorum colorum, nitidæ & maculosæ: in desc. Virgin.
Okindiger in Virginea, par. 1. Ind. Occid.

Ex Africa primum allatus.

Variat: ex nigro varius, prorsus niger, coloris tegularum, strijs per longitudinem nigris.

II. Phaseolus peregrinus primo similis, fructu lato, albo striato.
Phaseolus peregrinus 9. Clus. hist.

III. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, fructu tumidiore minore niveo.
Phaseolus peregrinus 2. sive Phaseolus de Guatimela, Clus. pan. (at icon habetur sub Phaseolo Purkircheriano 2.) & hist.
an Phaseoli parvi pallido albi ex America delati, Lob. ico.

IV. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis, ex nigro subvirescens.
Phaseolus Ægyptiacus 5. Clus. pan. desc. at figura habetur sub 3.
Phaseolus peregrinus 5. Clus. hist.
Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger. desc.
an Dolichus, Bellonio.

V. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis colore rubescente.
Phaseolus peregrinus 3. qui cum sequenti Lobi Indici nomine ex Hispania missus, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.

VI. Phaseolus peregrinus minore fructu, albo nigra macula insignito.
Phaseolus peregrinus 4. Alubias de Indias, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.
Phaseolus albus, Lugd.
Phaseoli pumiliones, albi & nigri, Cam.

Variat colore: est alius niveus nigra macula notatus: alius in lateribus nigris maculis signatus.

VII. Phaseolus peregrinus angustifolius: an idem cum Smilace hortensi minore.
Phaseolus peregrinus, Dod. sextus, Clus. hist.

Fructu est vulgari minore & planiore, coloris subrubri: ex Hispania Frizoles Guateli nomine missus.

VIII. Phaseolus peregrinus angustifolius alter, fructu ex albo & nigro vario.
Phaseolus peregrinus septimus, Clus. hist.

Variat: nam in fructu striæ, nunc in longitudinem extenduntur: nunc maculæ nigræ majores vel minores, confuso ordine, aspersæ: vel exiguæ albæ maculæ in lobo, vel solum in parte media conspiciuntur.

IX. Phaseolus peregrinus folijs minoribus, fructu exalbido, nonnunquam variegato.
Phaseolus peregrinus octavus, Clus. hist.

Fructus, colore est ex albido: aliquando nigricantibus virgulis secundum longitudinem, vel confusè notatur: interdum totus penè nigricat.

X. Phaseolus peregrinus lobo & fructu nigro.
Phaseolus peregrinus 10. Clus. hist.

XI. Phaseolus peregrinus fructu variegato.
Phaseolus peregrinus 11. Clus. hist.

Fructus planus dilutè rubens, nigris venis per longitudinem excurrentibus: aliquando maculæ magnæ vel exiguæ confusè aspergun-tur: interdum altera solum parte nigricat, parvis rubris maculis variegatus.

XII. Phaseolus peregrinus fructu subrubente nigris strijs variegato alter.
Phaseolus peregrinus 12. Clus. hist.

Aliquando plurimæ striæ totum ferè atrum reddunt.

XIII. Phaseolus peregrinus exalbidus cui columbini ferè figura, fuliginosa macula insignitus.
Phaseolus tertius peregrinus, Clus. exot. l. 3. c. 7.

XIV. Phaseolus peregrinus niger macula subalba notatus.
Phaseolus quartus peregrinus, Clus. exot. l. c.

Phaseolus Aethiopicus vel niger.

I. Phaseolus Æthiopicus lobis nigris venis aspersis, fructu atro splendente.

Phaseo-

Phaseol. peregrinus 13. vel Æthiopicus, Cl. hist.
II. Phaseolus Æthiopicus lobis flavescentibus fructu nigro.
Phaseolus peregrinus 14. Clus. hist.
III. Phaseolus Æthiopicus lobo saturo purpureo, fructu atro.
Phaseolus peregrinus 15. Clus. hist.

Phaseolus Guinensis.

I. Phaseolus Guinensis fructu fusco spadiceo.
Phaseolus peregrinus 16. Clus. hist.
Sunt majores, sunt & minores.
II. Phaseolus Guinensis lobo cortice nigro tecto & in cuspidem longam & acuminatam desinente.
Phaseolus peregrinus Nigritarum, Clus. exot. lib. 2. cap. 11.
III. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo fructu nigro.
Phaseolus Nigritarum 2. Clus. lib. cit.
IV. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo, fructu spadiceo superiore majore.
Phaseolus Nigritarum 3. Clus. exot. lib. cit.
V. Phaseol. Guinensis siliqua ulnę lõgitudine.
Fabæ magnę in siliquis, quarum alię ex arboribus pendent ad ulnæ unius longitudinem & palmi latitudinẽ, partim versicolores ex rubro & nigro, quales Turcicæ vocatæ, sed majores: partim albæ & rotundæ, quarum singulæ suis siliquis insunt, veluti Ciceres: par. 2. Ind. or. c. 4.

Phaseolus Aegyptiacus sive Lablab.

I. Phaseolus Ægyptiacus nigro semine.
Phaseoli genus Leplap sive Lablab, Clus. pan.
Phaseolus peregrinus Leblab, Clus. hist.
Phaseolus niger Lablab vocatus, Alpin.
Est & niger & spadiceus, hilo albo.
II. Phaseolus Ægyptiacus semine rufo.
Lablab alterum rufum Alpini, Clus. hist.

Phaseolus Indicus.

I. Phaseolus Indicus major bicolor.
Phaseolus peregrinus Indicus, Clus. pan. & hist.
Phaseolus 5. sive Ægyptiacus, Clus. pan. ico.
Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger. ico.
Fructus est nuce pontica paulo minor, parte superiore niger, inferiore aureus.
II. Phaseolus Indicus minor: est rubens, variegatus, fuscus, maculatus.
III. Phaseolus Indicus minor alter.
Mates, Clus. in Garz. & pan.
Phaseolus Indicus alter, Mates, Clus. hist.
Fructus peregrinus 10. Clus. exot. lib. 2. cap. 30.

Fructu est purpureo, aut albis purpureisque maculis distincto.
IV. Phaseolus Indicus ruber.
Phaseoli rubri Indiani durissimi, Lob. ico.
Est ruber, ex phœniceo croceus, ex rubro spadiceus splendens.
V. Phaseolus Peruvianus ruber subrotundus.
Phaseoli peregrini variorum generum, Clus. exot. lib. 2. cap. 13.
Hujus differentię aliquot: alius major, coloris ex atro rubentis, qua parte lobo adhæserat longiore vestigio nigro præditus: alter minor, satis crassus, coloris rubri corallij æmuli: vel alter forma similis, coloris magis saturo & ad puniceum quodammodo vergente: tertius elegantissimus magis orbicularis, qui major & minor, color in utroque bifariam divisus, media ex parte corallij instar rubet, altera ater, lævis & splendens est: & hic Anacok dicitur.
VI Phaseol. pereg. ex rubro & nigro distinct⁹. Anacok, Clus. exot. lib. 2. cap. 11. & lib. 3 cap. 13.
VII. Phaseolus peregrinus bifidus duplex: alter orbicularis cineracei coloris, tenui atra membrana: alter durus nigricans, tenui membrana alba tectus.
Phaseoli alij peregrini, Clus. exot. l. 3. c. 14. qui & tertium addit, lævem, spadiceum, durum & solidum, Capotillo del Aldana nomine missum.
VIII. Phaseolus Indicus ovatus: hic varius est colore: est niger, spadiceus umbilico albo eoq; majore vel breviore: sanguineus, hilo nigro.
IX. Phaseolus orbicularis niger Americanus.
Parapar, Clus. exot. lib. 2. cap. 21.

Phaseolus Americanus, vel Brasilianus.

I. Phaseolus Brasilianus folijs molli lanugine obsitis, fructu magno.
Phaseolus Brasilianus Macouna dictus, Clus. ad Monard.
Phaseol. Brasilian. Lob. Cam. Ger. tertius, Tab.
Phaseolo Nigritarum similis ex Pernambuco Americæ, spadicei coloris Macouna appellatione insignitus, Clus. exot. lib. 2. cap. 6.
Et hic variat colore fructus: alius rufescit, alius dilutioris coloris, alius totus niger, alius punctatus.
Similes ex cinereo candicantes ex Africæ Mauritania adferuntur: quo solo à Brasiliano differunt, Clus. Lugd. (magnitudine.
II. Phaseolus Brasilian. alter fructu nigro pisi
Phaseol. Brasilian. alter, Cl. ad Monad. Lob. Tab.

Phaseolus alter Indicus, Lugd.

III. Phaseolus Brasilianus vulgari similis, sed major & latior.

Phaseoli genus è Brasilia, novi orbis provincia, Clus. ad Monardem.

Hic modo flavus, modo omnino niveus, modo dilutiore colore, modo ater, aut purpureus, aut albis purpureisque maculis distinctus.

IV. Phaseolus Brasilianus spadicei coloris & circa hilum fusci candicantis.

Phaseolus Brasilianus, Clus. exot. l. 3. c. 12.

V. Phaseolus Brasilianus minor.

Phaseoli parvi ex America, Lob. Lugd.

Phaseolus Brasilianus primus, Tab.

Hujus magna varietas, quare fructus duodecim genera, Tab. & Gerardus pingunt.

VI. Siliquulam angustam, vix uncialem, cui grana aliquot exigua, subviridia, cum hillo albo in medio, ut in Phaseolis, ex India cum quibusdam alijs, Reverendus D. Terentius cum sequenti inscriptione misit: Siliquula, ut & semen huic chartulæ involuta, est herbæ Anil, nec est species Glasti, sed legumen.

P I S U M.

Pisum, Græcis ὁ πίσος & τὸ πίσον vocatur, quod à πτίσσω derivatum videtur, quod decorticare significat: plerique etiam λέκυθον dici putant, sed impropriè: nam ex farina leguminum pulmentarium, λέκυθον dici à Græcis, Galenus in lib. de cibis boni & mali succi testatur. Pisum verò, à Pisa, loco in quo olim copiosissimè nascebatur, nominatum dicunt. Hujus Dioscorides non meminit, nisi fortè cum Phaseolis comprehenderit: at Hippocrates, Theophrastus, Galenus, Aegineta. Nam Theoph. 8. hist. 3. leguminum alia folium habent rotundum, ut Faba: alia oblongius ut Pisum, & hoc caulem humi procumbentem habet: & 8. hist. 5. semina siliquis inclusa, non intersepta, sed quasi invicem contingentia, consistunt: & 3. caus. 27. vermes in ipso generantur, ob alimenti cœliq; intemperiem, cum plus minúsve alimenti præbetur, aut aër immodicè humidus siccúsve est, vel etiam cum non tempestivè humescit. Plinius lib. 18. cap. 7. & 12. Pisi obiter meminit.

Genera duo sunt: est majus & minus: majoris semina resiccata angulosa sunt, inæquales angulos habentia, colore alias candido, alias sordido: Minus similiter duplex, aliud quod in hortis seritur, quod si pedamentis sustentetur, majus est, alias exiguum fructum eumq; serius reddit: & illud est quod in agris seritur: flores habet ut plurimum candidos, aliquando tamen ex purpura obscuros fructus colore ut plurimum luteo (unde ὤχρος Græcis, à luteo ochræ colore, quem ipsius fructus medulla interior refert, dicitur) subinde virenti.

I. Pisum majus quadratum.

Phaseoli primum genus, Trago.

Pisorum prima species, Dod. gal.

Pisum majus, Dod. Gerard.

Pisum angulosum hortorũ quadratũ Plinij, Ad.

Pisum quadratum Plinij, Lob. ico. Tab.

Pisa Italica grandia, Cam.

Pisum magnum peregrinum, Eyst.

Fructus dum virent, rotundi sunt: exsiccati angulosi & cinerei fiunt: imò & candida & subflava, Lugd.

II. Pisum umbellatum: & Ger.

Pisorum primum genus, Trag.

Pisum proliferum, Tab.

III. Pisum hortense majus.

Cicer arietinum & Pisorum alterum genus, Trag. Dod. gal.

Pisum majus, Matth. Fuch. Ang. Lon. Cast.

Pisum minus, Dod.

Pisum vulgarius majus, Ad. Lob. ico.

Pisum ramulare, Lugd.

Piseolus vulgo, qui & Piseoli viridis meminit, Cæs.

Flore est purpureo, aliquando albo & vario, partim albo & partim ex purpura obscuro, Fructu est rotundo albo: est & rufo, aliquando rubro variegato.

Pisa quoque alba in Brasilia habentur, quæ Commanda-miri nuncupant: Ler. descript. Brasil. cap. 12.

IV. Pisa Virginiana.

Wikonzóvvr, nos Pisa appellamus, sapore & bonitate Anglicana superant: desc. Virgin.

V. Pisa Virginiana sylvestria.

Pisa syl. Anglicanis minora, esui apta: des. Virg.

VI. Pisum arvense.

Pisum, Brunf. Dod. gal. Tur.

Pisum agreste, seu 3. genus, Trago.

Pisorum 3. species & minor quæ & Ervilia, Dod. gal.

Pisum minus, Matth. Lon. Dod. Cast.

Pisum minus ex luteo virescens, Ad. Lob.

Pisum in arvis humi serpens, Lugd.

Ervilia sive Ochrus, Eid.

Pisa vulgaria, Cam.

Pisum minus 1. & 2. Tab.

Flore

Flore est candido, vel diluti rosei coloris: fructu rotundo, albo, viridi, ex luteo virente, cinericeo, cæruleo: nigra habet Gesnerus, quæ sapore, odore à communibus nil differunt, quæ Pisa nigra Tabern. nominat.

VII. Pisa sine cortice duriore.
Pisa leptolaba, quæ simul cum folliculis comeduntur, Camer.

VIII. Pisum exoticum ochræ colore.
Pisum ochræ colore, Clus. exot. l.3. c.15.

IX. Pisum sylvestre perenne.
Pisum sylvestre, Adv. Cl. pan. & hist. Thal. Tab. (qui majus & minus pingit,) Ger.
Pisum sylvestre Pannonicum, Cam.
Phaseolus sylvestris, Lugd.

X. Pisum vesicarium fructu nigro, alba macula notato.
Vesicaria nigra sive peregrina, Trag. Dod. gal.
Vesicaria sive Halicacabum repens, Matth.
Halicacabum peregrinum, Fuch. Dod. Ges. hor. Lugd. qui & Fuchsij & Matthioli figuram exhibet, Tab. (& Cardispermon) Cam. Ger.
Dorycnium & granum cordis, Cord. in Diosc. & histor.
Solanum peregrinnm, Lac.
Caput monachi, Ges. hor. & collect.
Pisum cordatum, Ad. & cor Indum, Lob. Eyst.
Faba inversa recentiorum, Cæs.
Vesicaria altera, Cast.

Pisum Indicum.

I. Pisum Indicum majus.
Variat fructus colore nigro, subfusco, variegato, umbilico eminente.

II. Pisum Indicum minus coccineum.
Pisa rubra ex novo orbe, Ges. hor.
Pisum coccineum Americum, Lob.
Pisum Americanum, Lugd.
Phaseolus ruber Abrus vocatus, Alpin.
Phaseolus ex Ieme, Hon. Belli epist. 5. ad Clus.
Phaseolus Indicus, vulgò falsò Pœonia Indica: nomine Ginge & Abrus mittitur, Cam.
an Sandali rubri semina, Cæs.
Vicia Africana, Clus. exot. l.4. c.15.
Fabarum genus quod Ægyptijs Abrus, part.2. Ind. Or. cap.4.
Et hic major coccineus compressus: & minor coccineus nigra macula notatus, reperitur.

III. Pisum virulentum Chinense.
Fabarum genus quod Abrus Latinis, Conduri Malays, Saga Javanis, quibus pro solis ponderibus utuntur, Linscot. par.4. Ind. Or. cap.8. & par.3. cap.29.
Sic Fabis rubris & nigris pro ponderibus in Guinea utuntur: par.2. Ind. Or. c.18.

OCHRUS SIVE ERVILIA.

Quæ Theophrasto 4. caus. plant. 2. ὦχρος à luteo Ochræ colore quem medulla referat nominatur, & Gaza Cicera reddit, Plinio l.18. c.7. & alijs Latinis Ervilia dicitur.
Duplex est, Sativa, quæ Pisum est minus, & Sylvestris, de qua nunc.

Ochrus folio integro capreolos emittente.
Aracus, Matth. (cui & Aracus niger) Cast. (addita Aphace figura) Cam.
Ervilia, Ang. sylvestris, Dod. ut:
Ochrus syl. sive Ervilia, Ad. Lob.
Cicer ervinum quorundam, Lugd.
Isopyron, Cæsalp.
Papulles Creticæ nomine, semen ab Honorio Belli missum: facilè germinat. Semina colore sunt subluteo, alij pullo, etiam atro observarũt.

LATHYRUS SIVE CICERCULA.

Legumen quod Græci λάθυρον appellant, à Columella & Palladio Cicercula dicitur, de quo Theophr. 8. hist. Plutarch. in probl. Rom. scribit Pythagoricos aversatos esse fabas καὶ τὸν λάθυρον, καὶ τὸν ἐρέβινθον, ὡς παρωνύμους τοῦ ἐρέβους καὶ τῆς λήθης, ad etymon alludens. Verum λαθυρὶς herba ab hac diversa est, de qua inter Tithymalos.
Duplex est: nam vel seritur vel sponte provenit: Et in sylvestri differentia magna est, in foliorum latitudine & angustia: florum colore rubro, purpurascente, albo, flavescente: siliquarum longitudine, brevitate, hirsutie, & lævitate.

I. Lathyrus sativus flore fructuq; albo.
Pisum Græcorum sativum, Trago.
Ervum album Sativum, Fuch.
Lathyrus, Cicercula, Dod. gal.
Phaseolus minor, aliquibus Ervum angulosum, Cord. in Diosc.
Ervum, Lacun.
Cicercula, Ang. Lon. Cæs. Castor.

Aracus

Aracus alter sive Lathyrus minor, Dod.
Lathyris angustiore gramineo folio, Ad. Lob.
Lathyris leguminosa angustifolia, Tab.
Lathyrus sativus angustifolius, Lugd.
Lathyrus alter flore albo, Camer.

II. Lathyrus sativus flore purpureo.
Aracus sive Cicera, Dodon.
Lathyrus flore purpureo, Cam.

Flores habet ex rubra purpura in puniceum inclinantes: grana angulosa, alia obsoleta, nigroque proxima.

III. Lathyrus sylvestris major.
Pisum Græcorum sylv. Trag.
Ervum sylvestre, Fuch.
Cicercula, Turner.
Lathyrus sylvestris, Dod. ut: Clus. hist. Lug. ico.
Mochi in Hetruria, Cæs.
Lathyris sylvestris, Eyst.

Variat flore albo: nonnihil ex luteo pallescente: est & rubente.

IV. Lathyrus major sylvestris alter.

V. Lathyrus sylvestris minor.
Catanance, Dod. gal. Ges. hort. Lugd.
Ervum sylvestre, Dod. herbariorum, Ad. Lob.

VI. Lathyrus latifolius.
Clymenum, Matth. Cast descr. Clus. pan.
Ervum sativum, Cord.
Lathyrus sylvestris latifolius, Cam.
Lathyris Narbonensis latiore folio, Ad. Lobel.
Eystett.
Lathyrus sylv. major, sive purpureus, Thal.
Ervilium, Cæs.
Cicercula sylvestris, Taber.

VII. Lathyrus angustifolius siliqua hirsuta.
Flore est cæruleo penè violaceo.

VIII. Lathyrus angustifol. semine maculoso.
Aracus Hispanicus sive Lathyrus Ægyptiacus, Camer.
Cicercula Ægyptiaca, Clus. hist.
an Aracus, Ad. Lob. & Cicera, Lugd.

IX. Lathyrus angustissimo folio Americanus variegatus.
Orobi Americani nomine in horto meo crevit.
Lathyrus peregrinus è cæruleo purpurascente flore: & suaviter rubescens, Eyst.

X. Lathyrus angustifolius humilior.
Ervum Monspeliensium.

XI. Lathyrus sylvestris major angustissimo folio: in Prodromo descriptus.

XII. Lathyrus peregrinus folijs Viciæ: flore subcæruleo, pallidéve purpurascente: in horto meo crevit.

XIII. Lathyrus sylvest. luteus folijs Viciæ.
an Aracus flore luteo, Adver.
Legumen terræ glandibus simile, Dod.
Glandibus terrestribus congener flore luteo, Clus. pan.
Eathyrus sylvestris floribus luteis, Thal.
Vicia, Taber.

XIV. Lathyrus arvensis repens tuberosus.
Apios, Trag. Fuch. Lugd.
Pseudoapios, Matthiol.
Chamæbalanus, Dod gal. Taber.
Ornithogalum purpureum, Cord. in Diosc.
Astragalus, Tur. Penæ, Lugd.
Panis porcinus, Lonic.
Astragalus arvensis, Thal.
Terræ glandes, Dod. Ad. Lob. Gerard.
Glandes terrestres, Clus. pan. & hist.
Arachidna, Theophrasti, Colum.

VICIA ET APHACA.

Galenus 2. aliment. scribit ab Asianis βικίον *dici legamen, eoq; solo nomine id vocari: Atticis verò* ἀράκον *aut* κύαμον. *Latinis Vicia nominatur à vinciendo, ut Varroni placet, quod item capreolas habeat ut vitis, quibus sursum versus serpit ad scapum Lupini, aliúmve calamum, ad quem ut adhæreat, eum vincire solet. Et hæc duplex est. Sativa & sylvestris.*

Aphacam legumen Dioscorides l. 2. c. 178. ἀφάκη *nominat, quæ in arvis nascatur, lente altior, siliquis lentium majoribus; in quibus semina terna, quaternáve, nigra lente minora. Theophrasto Aphaca duplex, altera olus est, de qua inter Intubacea: altera legumen, quod cum Lente & Piso in leguminum genere 8. hist. 5. posuit, & Plinius l. 27. c. 5. Theophrastum secutus est: Galenus cum Vicia conjunxit.*

I. Vicia sativa vulgaris semine nigro.
Ervum, Brunfels.
Orobus sativus & Vicia major & 1. Trag.
Vicia, Anguil. Lonic.
Vicia, Græcorum Aphace, Cord. in Diosc.

Semina alia nigricant, alia cinereum colorem obtinent.

II. Vicia sativa alba.
Ervum candidum, vel Faba veterum, Trago.
Vicia alba, Anguil.

Vulgari

Vulgari piſo minus compreſſum & coloris pallidi.

III. Vicia maxima dumetorum.
Vicia ſylveſtris altera, vel 5. Aphace Dioſcorid,
Oſmunda Latinorum, Trag.
Cracca major, Taber.

IV. Vicia ſepium folio rotundiore acuto.
Orobus ſylveſtr. ſive Vicia major ſyl. & 2. Trag.
Aphaca, Matth. Ang. Geſ. hort. Caſt.
Aphace, Fuchſ.
Vicia, Dod. ut: Ad. Lob. Cluſ. hiſt. Cæſ.
Vicia ſylveſtris, Lonic.
Semen nigrum aut maculatum, craſsitie, rotunditate & amaritudine differt.

V. Vicia vulgaris acutiore folio, ſemine parvo nigro.
Vicia, Matthioli, Lac. Caſt.
Aphaca vera, Lugd.

VI. Vicia multiflora.
Galega altera, vel ſylveſtris, aut German. Dod.
Galega ſylveſtris Dodonæi, Thal.
Aracus, Tabet.

VII. Vicia Onobrychidis flore in Prodromo deſcripta.

VIII. Vicia ſylveſtris ſpicata.
Vicia ſylveſtris ſpicato flore, Cluſ. pan.
Vicia ſylveſtris ſecunda, Cluſ. hiſt.

IX. Vicia ſylveſtris hirſuta incana.
Vicia ſylveſtris flore albo, Cluſ. pan. & hiſt.

X. Vicia ſylveſtris lutea ſiliqua hirſuta nondum deſcripta Monſpelij collecta, & Norimberga à Doct. Doldio Ciceris aut Piſi nomine miſſa.

XI. Vicia lutea folijs convolvuli minoris.
Aphace Dioſcoridis, Gal. Plinij, non Theophr. Dod. ut:
Pitine Theophraſti, Ang. Cam.
Aphaca, Ad. Lob. Cæſ. Camer.
Orobanche leguminum, Lugd.
Elatine tertia, Taber.

ARACHUS SIVE CRACCA.

FRumentorum vitium quoq; eſt, quod Græci Ἄραχον Theoph. 8. hiſt. 10. (rem ſcabram & duram dicit, quæ in lente naſcatur) nominant. Ruellius Craccam appellari refert. Differt ab Aphaca & Vicia potiſsimum ſemine: nam Craccæ ſemina exquiſitè rotunda, nigra: & ut Galenus inquit, 1. alim. facult. c. xxvij. Ervo minora. Aphaces verò & Viciæ ſemina, non rotunda, ſed aliquanto latiora, veluti Lentium, teſte Galeno 1. alim. facult. c. xxxvj.

I. Vicia ſemine rotundo nigro.
Vicia minor vel 3. Trag.
Arachus, Dod. gal. Geſ. hort.
Craccæ primum genus, Dodon.
Aracus, Araca & Cracca major, Ad. Lob.
Arachi primum genus Dodonæi, Thal.
Flores parvi & purpurei.

II. Vicia ſegetum cum ſiliquis plurimis hirſutis.
Vicia minima vel quarta, Trago.
Arachus altera, Dod. gal. Thal.
Aracus ſive Cracca minima, Ad. Lob.
Craccæ alterum genus, Arachis potius, quàm Arachus, Dodon.
Arachus, Lugdun.
Cracca minor, Taber.
Floſculi in parvis ſpicis candiduli, ſemina incana ac ſubalbida.

III. Vicia ſegetum ſingularibus ſiliquis glabris.
Floſculi parvi candiduli, ſinguli ſingulis pedicillis inſidentes.

IV. Viciola flore luteo ſemine nigro.
Aracus, Cæſalp.

ARACHYDNA.

QUædam ſcribit Theophraſtus 1. hiſt. 11. ex radicibus plures differentias præter prædictas ſortiuntur (οἷον τῆς ἀρακύδνης καὶ τοῦ ὁμοίου τῷ ἀράκῳ) h. e. ceu Arachidnæ radix, ejusq; quod ſimile eſt Araco: ambæ namq; fructum non minorem ſuperno afferunt, &c. neutrum aut folium, aut folio ſimile quicquam gignit, utrumq; potius velut ἀμφίκαρπον eſt, h. e. infra ſupraq; terram fructum edit. Plinio l. 21. c. 15. Aracidna & Arachos (potius Arachoides) &c. Vox hæc Ἀρακύδνη compoſita videtur: ἄρακος enim Cicerculæ ſpecies eſt, quam hæc folijs & fructu refert: ὕδνον verò tuber ſignificat, cujuſmodi ſimilitudinem quandam radices habent.

I. Viciæ ſimilis ſupra infraque terram fructum edens.
Arachidna Cretica, Belli: quo nomine totam plantam tranſmiſit.
Arachidna Cretica an potius Aracoydes Theophraſti, Ponæ.

Araco ὁμοιον Theophrasti an? Clus. ex. l. 4. c. 16.

Variat semen in siliquis ad radicem, in alijs nigerrimum, in alijs Orobo simile, in alijs variegatum.

II. Junsa, planta quæ in Angra instar frumenti seritur, ad cujus radices grana rotunda pisi magnitudine, pistaciorum sapore: Linsc. part. 8. Ind. Orient. c. 6.

L E N S.

Lens & Lenticula, φακὸς Dioscor. l. 2. c. 129. Theoph. & φακὴ dicitur, etsi aliquibus φακὸς lentem crudam: φακὴ verò & lentem, & lentem coctam, & ipsum ex lente pulmentum significet. Dicitur autem Etymologico quasi φακανὴ, ut sit ἡ τὰ φάη κακῶσα: oculorum enim aciem hebetare Dioscorides asserit. Alijs φακὸς ab utre qui fuit ἄσκος, metathesi & mutatione unius elementi. Latinis Lens quasi lenis dicta: nam ut Plinius l. 18. c. 12. ea vescentibus, æquanimitatem fieri apud auctores se invenisse scribit.

Genera: duplex est, arvensis & palustris: hîc de arvensi tantùm, cujus plura genera Theoph. l. 6. Plinio l. c. duo sunt lentis genera in Aegypto, alterum rotundius nigriusque, alterum sua figura, unde vario usu translatum sit in lenticulas nomen. Recentioribus colore & magnitudine differunt: sunt enim albæ majores & gratiores: ex luteo pallidæ, cinereæ, ruffæ, minores & deteriores: sic flores albis, candidi: cinereis, purpurascentes.

I. Lens vulgaris.
Lens, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Taber.
Lens vulgaris sive agrestis, & Lenticulæ primum genus, Trago.
Lens minor, Lob. Dod. Lugd. Cam. epit. Ger.

Flos in candido purpurascit: grana alia subruffa, alia ex luteo pallida, nonnulla ex cano albóve fusca & nigricantia.

II. Lens major.
Lens sativus & Lenticulę alterum genus, Trag.
Lens, Matth. Ang. Lob. Cæs. Cast.
Lens major, Ges. hor. Tab. Ger.
Lens Italica, Camer.

Hoc candidius & majus priore: Matthiolo tamen album minus est; & quod cinereo colore, orbe paulo majore est.

III. Frisoles & Palaros peculiare herbarum genus nuncupant, quas eo ferè loco habent, quo nos Pisa, Lentes & Fabas: Josep. Acosta l. 4. c. 19.

SECTIO QUARTA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOLIS CARENTIBUS.

OROBUS SIVE ERVUM; CICER; LUPINUS; Fœnumgræcum.

OROBUS SIVE ERVUM.

Ὄροβος Græcis, Ervum Latinis: Græcorum vocem quidam deducunt παρὰ τὸ ἐρέπτεσθαι ὑπὸ τῶν βοῶν, quòd boves eo vescantur & saginentur. Dioscoridi l. 2. c. 131. frutex est exiguus, folio angusto, tenuis, in siliquis parva gerens semina: & ut Theophrastus 9. hist. 22. fructu rotundo modo piperis. Plinius l. 18. c. 15. Ervum vocat & cum Vicia conjunxit.

Genera duo, sativum & sylvestre: illud duum generum, candidum & rufum: Galenus tertium addit, nempe pallidum, inter priora medium: est & quartum Creticum, quod semine minore est.

I. Orobus siliquis articulatis semine majore.
Orobus sive Ervum, Matth. Ges. hor. Ang. Cord. in Dioscor. Lugd.
Cicer sativum, Dod. gal.
Ervum, Ges. hor. Guil. (sive Mochus) Cast. Tab. verum, Camer.
Mochus sive Cicer sativum, Dodon.
Orobus receptus herbariorum, Advers. Lobel. Gerard.

Flores subpurpurascentes, aliquando candicantes.

II. Orobus semine minore.
Orobus Creticus, Matth. Lugd.

III. Orobus semine obtuso triangulo.
Cicer orobæum Theophrasti, Ad. Lob. Lugd.

Semen est Orobo duplo majore, albido, pallente aut subfulvo, & ab Orobo nigredine potissimum distans.

CICER.

C I C E R.

Ciceris, qui ἐρέβινθος Græcis, genera duo Dioſcoridi lib. 2. cap. 126. ſativum & ſylveſtre: ſativi genus alterum κρῖος (arietinum reddunt, quia κριὸς arietem ſignificat) appellatur Theophraſto 8. hiſt. 5. Cicer & magnitudine & ſapore, & colore, & forma pleraſque differentias oſtendit, οἷον κρῖοι ὀροβιαῖοι, καὶ οἱ ἀνὰ μέσον: ἐπὶ πᾶσι δὲ τὰ λευκὰ γλυκύτερα: *h. e. veluti Arietinum, Orobæum ſive ervinum, & inter hæc medium: præter hæc omnia ſunt alba dulciſſima. Galeno 6. ſimpl. duplex, Arietinum & Orobæum. Plinio lib. 18. cap. 12. eſt arietinum, quod album eſt & nigrum (in arietino candidum eſſe, Dalechampius in Plinium negat:) eſt columbinum, quod & venereum dicitur, & eſt candidum: eſt & dulciſſimum quod Ervo ſimilimum eſt. At Matthiolo, eſt Columbinum, quod candidum: eſt Venereum, quod rubrum: eſt Arietinum, quod nigrum & cæteris majus eſt. Anguillaræ tres ſunt ſpecies, albi, ruſi, arietini: albi duplices ſunt arietini & ervini: arietini capiti arietino ſimiles, ervini leves ervi ſemini ſimiles: ex Galeno 9. de compoſ. medic. ſecundum loca. Rubei ſimiliter duplices, arietini & ervini. Nigri ſimplices ſunt ſolo colore ab alijs differentes.*

I. Cicer ſativum.
Cicer, Brunf. Matth. (cui & domeſticum) Tur. Cord. in Dioſc. Lac. Cæſ. Caſt. Tab.
Ciceris altera ſpecies, Trago.
Cicer nigrum, Fuch. ſeu arietinum, Cord. hiſt.
Cicer arietinum, Dod. ut:
Cicer rubrum & album, Lon.
Cicer ſativum, Lugd. Ger. ſive arietinum, Geſn. hort. Adv. Lob.

Flores candidi, aut ex purpura rubeſcentes: ſemina alba, vel ex candido palleſcentia: purpurea vel rubra, ruffáve: nigra vel ex ſaturo rubente purpura nigra.

II. Cicer exoticum.
Cicer Nigritarum, Cluſ. exot. l. 3. c. 16.

Semen vel album, vel nigrum, vel rubens, vel ex albo & rubro variè diſtinctum.

Cicer ſylveſtre.

I. Cicer ſylveſtre, folijs oblongis hiſpidis majus.
Cicer ſylveſtre, Matth. Ang. Dod. gal. Lugdun. Caſt. Cam. Ger.
Cicer ſylv. herbariorum, Adv. Lob.
Cicer ſylv. primum, Dod. Lugd. Tab.
Cicer ſylv. majus, Thal. qui & medium habet.

Semen parvum flaveſcens: at in hiſt. Lugd. parvum nigrum compreſſum.

II. Cicer folijs oblongis hiſpidis minus.
Cicer ſylv. minus, Thal.

III. Ciceri ſylv. minoris affinis ſi non idem.
Glaux, Cluſ. hiſp. Lob. Lugd. Tab. Dioſcoridis, Gerard.
Glaux Hiſpanica, Cluſ. hiſt.
Anthyllis altera lutei ſimilis, Dod.

Illius flores lutei, hujus purpuraſcentes vel cærulei.

IV. Cicer montanum lanuginoſum erectum.

V. Cicer montanum ἀκαυλον: utrumque in Prodromo deſcribitur.

VI. Cicer ſylv. latifolium triphyllon.
Cicer ſylveſtre, Geſn. hort. Penæ, Lugd. latifolium, Ger.
Cicer ſylv. alterum, Dod. Tab. Lugd.
Cicer ſylv. verius, Adv. Lob.

Et Ciceris ſylveſtris tertij ramoſi meminit Dodonæus, quod cum priore ſi non idem, certè ab eo parùm differt.

L U P I N U S.

Lupinus θέρμος Dioſcoridi lib. 2. cap. 132. Theophraſto pluribus in locis & Græcis cæteris. Lupinorum appellatio non aliunde ducta videtur, quàm quod ſicut lupus terram appetit, & in fame terra veſcitur: ita Lupinus tellurem, ut Plinius lib. 18. cap. 14. ait, adeo amat, ut quámvis frutectoſo ſolo conjectum, inter folia vepreſq; ad terram tamen radice perveniat. Vel ita dictus videri poteſt, velut lupis expoſitus & relictus, ex eo quod (ut idem Plinius) impunè jaceat, vel derelictus, ſi non protinus imbres ſecuti obruant, ab omnibus animalibus amaritudine ſua tutus.

Genera duo Dioſcoridi, Galeno & Plinio: ſativus & ſylveſtris.

I. Lupinus ſativus flore albo.
Lupinus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Lac. Cord. in Dioſc. Lon. Cæſ. Tab. communis, Geſn. hort.
Lupinus albus, Fuch. Turn. Camer. albo flore, Cluſ. hiſtor. vulgaris, Eyſt.
Lupinus ſativus, Ang. Dod. ut: Cord. hiſt. Adv. Lob. (cui & Faba ficulnea Germanis à folio) Caſt. Lugd. Ger.

II. Lupinus sylv. flore cæruleo.
Lupinus sylv. Matth. Ang. Dod. ut: Lugd.
Lupinus sylv. segetum flore purpureo, Ad. Lob.
Lupinum flore cæruleo, Cluſ. hiſt. Ger. ſylveſtris flore cæruleo, Geſn. hort. Cam.
Lupinus ſylv. floſculis è cæruleo purpureis, Cam. epit.
Lupinus minor, Tab.
Lupinus ſylv. anguſtifolius flore cæruleo, Eyſt.
Flos ex purpura cæruleus, aut ſubrubens, vel roſeo colore ruffeſcens.

III. Lupinus ſylveſtris flore luteo.
Lupinus ſylv. luteus. Dod. gal. odoratus, Eyſt.
Lupinus Hiſpanicus flore luteo, Geſn. hort.
Lupinus flore luteo, Lob. Cam. in Matth. Ger.
Lupinus luteus, Tab. Cam.
Lupinus flavo flore, Cluſ. hiſt.

IV. Lupinus peregrinus major vel villoſus cæruleus major, in Prodromo deſcribitur.
Lupini Indici, etiam Cretici nomine accepimus.
an Lupin. albus maximus, cujus flos antequam aperiatur ſubcæruleus, intus verò albus, Cam. ſ
an Lupini genus quartum, Cluſ. hiſt.
Lupinus ſativus major, & Lupinus Æthiopicus quorundam, Eyſt.
Huc referatur
Lupinus exoticus flore albo, colore floris tantùm ab illo varians, Eyſt.

V. Lupinus peregrinus pentaphyllos.
Lupinus Arabicus ſive pentaphyllon peregrinum, Ponæ ital.

VI. Lupinus peregrinus minor ſive anguſtiſsimo folio.
Lupini Africani nomine accepimus, & ſub Lupino minimo in Prodromo deſcripſimus.

FOENUMGRÆCUM.

Foenumgræcum, τῆλις Dioſcoridi l.2.c.124. Theoph.3. hiſt.17. cui & βούκερως 8. hiſt.8. κεραΐτης & αἰγόκερως Græcis, quarum appellationum major pars à ſiliquarum ſimilitudine deſumpta eſt, quæ corniculis ſimiles ſunt: ut ceraites, à cornu: ægoceros, à caprini: bouceros à bubuli cornu ſimilitudine: quare Columella l.2.c.11. ſimpliciter ſiliquam, Varro Siliculam, Plinius l.18.c.16. Siliciam, & l.25.c.ult. Fœnugræcum vocavit.

Genera: unius veteres meminere, recentiores ſativum & ſylveſtre faciunt.

I. Fœnumgræcum ſativum.
Fœnumgræcum, Trag. Matth. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Dod. Caſt. Cæſ. Cam Alpin.
Fœnumgræcum ſativum, Ang. Lugd.
Fœnogræcum, Dod. gal. Fuch. Cord. in Dioſc. & hiſtor.
Siliqua vel Fœnogræcum ex quo farinam, item vinum mulſi ſapore conficiunt: par.7. Ind. Oc. cap.8. & 11.

II. Fœnumgræcum ſylveſtre.
an Fœnumgræcum alterum, quod ſpontè naſcitur, Ang.
Fœnumgræcum ſylv. Dalechampij, Lugd.

III. Fœnumgræcum ſylv. alterum polyceration.
Fœnumgræcum ſylveſtre, Lob. Cam.
Fœnumgræcum ſylv. alterum, Dod. Lugd.
Hedyſarum minimum, Lugd.

SECTIO QUINTA.

HEDYSARUM SIVE SECURIDACA; FERRUM EQUINUM; POLYGALA; ORNITHOPODIUM; ET TRIBULUS TERRESTRIS.

HEDYSARUM SIVE SECURIDACA.

Ἡδύσαρον & πελέκινον Græci vocant, quam Latini Securidacam (vel ut Turnebus legendum cenſet Securidatam) à ſeminis figura, πέλεκυς enim ſecurim ſignificat: Sic enim Dioſcorides l.3.c.146 Hedyſarum, quod unguentarij Pelecinum, ſemen rufum in ſiliquis corniculorum modo aduncis, quòd ancipitem ſecurim æmulatur, unde nomen accepit. Apud Theophraſtum 8. hiſt. 10. Gaza Securinam (ſecuri ſimilem) reddidit: & Plinius l.18. c.17. Securidaca, quam Græci a ſimilitudine Pelecinum vocant.

Genera: Dioſcorides unius meminit: at recentioribus aliquot differentiæ ſunt.

I. Securidaca lutea major.
Securidaca major, Matth. Caſtor.
Securidaca, Ang. Cæſ. vera, Cluſ. hiſt.
Securidaca ſecunda, Dod. gal.

Peleci-

Pelecinus, Geſn.hort.
Hedyſarum, Geſn. hort. Lac. Lon. ſive Securidaca major, Adv.Lob.
Hedyſarum majus, Lugd. (qui ſub 1. & 3. Dodonæi quoque exhibet) Cam.
Hedyſarum 1. Dod legitimum, Cluſ.pan.

Floribus eſt luteis: Matthiolo flores dilutè purpuraſcunt.

II. Securidaca lutea minor corniculis recurvis.
Securidaca minor, Matth.Adv.Lob.Caſt.Cam.
Hedyſarum alterum, Dod.Lugd.
Hedyſarum minus, Lugd.
Securidacæ ſimilis quædam, Cæſ.
Aſtragalus Monſpeliacus, Cluſ.hiſp.& hiſt.ico.

III. Securidaca ſiliquis planis utrinque dentatis.
Securidaca peregrina, Cluſ.hiſt.
Scolopendria leguminoſa, Cortuſo.

IV. Securidaca dumetorum major flore vario ſiliquis articulatis.
Melilotus quinta, Trag.
Vogelwicken/ Lonicer.
Ornithopodium 2. vel quoddam majus, Dod.
Securidaca altera, vel alterius prima ſpecies, Cluſ.pan.& hiſt.
Hedyſarum purpureum, Tab.
Loto enneaphyllo non diſsimilis, Lugd.
Hedyſarum ſcorpiuron, Cam.
Securidacæ alterum genus, Cæſ.
Hedyſarum majus, Ger.

Variat flore: aliquando floris folia ſuperiora dilutè rubent, laterum alæ niveæ ſunt, roſtrum purpureum: aliquando totus candidus eſt, vel exalbeſcit, vel intenſius purpuraſcit.

V. Securidaca dumetorum minor pallidè cærulea.
Securidacæ ſecundæ altera ſpecies, Cluſ. pan. & hiſtor.
Securidaca Dioſcoridis Penæi, Eidem.

FERRUM EQUINUM.

A Siliquarum figura, planta hæc Solea vel Ferrum equinum nominatur: aliquibus verò ab effectu, quòd equi qui diu plantam hanc virentem calcaverint, ferreis soleis exuantur; Sunt qui ad Securidacam, alij ad Lunariam, alij ad Medicam referant.

I. Ferrum equinum ſiliqua ſingulari.
Ferrum equinum, Matth. (cui & Securidaca montana) Geſn.hort.Lob.Ger.
Medicæ ſpecies, Geſn.hort.
Sferro cavallo, Adv.Cæſ.Cam.
Lunaria minor, Caſt.
Solea equinea, Lugd. cum duplici figura.
Hedyſarum ſive ferrum equinum, Tab.
Ferrum equinum vulgare ἁπλονέρατον, Col.

II. Ferrum equinum ſiliqua multiplici.
Ferrum equinum alterum πολυνέρατον, Col.

III. Ferrum equinum Germanicum, ſiliquis in ſummitate.
Sferra cavallo ſylv. Germanicum, Cam.
Hedyſarum minus, Tab.
Hedyſarum glyzyrrhizata, Ger.
Ferrū equinum capitatum ſive comoſum, Col.

IV. Ferrum equinum Gallicum, ſiliquis in ſummitate.
Lotus enneaphyllos, Lugd.

Hoc priore per omnia minus eſt, ſiliquis eſt paucioribus & minoribus.

V. Ferro equino Gallico affinis.
Aſtragalo perſimilis palmaria puſilla planta, Adv.Lob.

Floribus eſt luteis, aliquando albis.

POLYGALA.

Πολύγαλον Dioſcorides lib.4.cap.142. frutex brevis, palmum altus, folijs lenticulæ, guſtu ſubacerbus: potus lactis abundantiam facere creditur. Et Plinio lib.27.cap.12. Polygala, &c.

I. Polygala major Maſsiliotica.
Polygala, Matth.Lugd.Tab.
Aſtragaloides herbariorum, Lob.
Aſtragalus fortè Matthioli, vel jam demum Polygala ejuſdem, Eidem.
Polygala Valentina 2. Cluſ.hiſp. & hiſtor. qui & 3. addit.

II. Polygala altera.
Polygala Valentina prima, Cluſ.hiſp. & hiſt. Lugd. Tabern.
Coronilla ſive Colutea minima, Lob.
Colutea ſive Polygala Valentina, Ger.
an Polygala, Ang.

ORNITHOPODIUM.

Ornithopodium id est avis pes à similitudine, quam siliquæ aduncæ cum pedibus parvæ aviculæ habent, dicitur: quod veteribus incognitum, nisi forte ad Polygalon Dioscoridis l.4.c.142. referatur.

I. Ornithopodium majus.
Ornithopodium, Dod.ut: Gesn.hort.Adv.Lob.
Lugd.minus,Cam.
Polygala,Gesn.hort.
II. Ornithopodium minus.
Ornithopodium perpusillum, Adv.Lob.Lugd.
III. Ornithopodium radice tuberculis nodosa.
Ornithopodium tuberosum Dalechampij,Lug.
IV.Ornithopodio affinis hirsuta Scorpioides.
Scorpioides leguminosa, Adv.Lob.Lugd.
V. Ornithopodio affinis hirsuta, fructu stellato.
Arturo, Cortuso.
Stella leguminosa, Lob.Lugd.Cast.Tab.
Vicia sesamacea Apula,Col.

TRIBULUS.

Τρίβολος tribulus Latinis dicitur, quod siliqua plantaq; muricata sit: & ut Theophrastus 6. hist. 5. Tribulo peculiare est, quod integumentum fructus aculeatum gignit.
Genera duo sunt Dioscoridi l.4.c.15. alterum terrestre, alterum aquis familiare: terrestris Theophrasto genera duo, unum folium ciceris habet, nullis spinis aculeatum, alterum folijs est spinosis. At Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus: & l.21.c.16. Tribulo uni cicerculæ folia, alteri aculeata.

Tribulus terrestris Ciceris folio fructu aculeato.
Tribulus terrestris, Matth. Cord.in Dioscorid.
Gesn. hort. Lac. Turn. Dod. Adv. Clus. hisp.& hist. Lob.Cæs.Lugd.Cast.Cam.
Tribulus Theophrasti, Ang.

SECTIO SEXTA.

ONOBRYCHIS; ASTRAGALUS; OROBUS SYLVATICUS; GALEGA; GLYZYRRHIZA.

ONOBRYCHIS.

Ὀνοβρυχὶς ab asini ruditu nomen obtinuit: Latinis similiter Onobrychis dicitur. Dioscorides l.3.c.152.& Plinius l.24.c.16. folia lentis paulo longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem parvam tribuunt, Ad Onobrychidis classem subsequentes plantas, tanquam illi quodammodo affines, authores referunt.

I. Onobrychis folijs Viciæ fructu echinato major.
Viciæ sylv.alterius secunda species, Dod. gal.
Onobrychis, Lac. Dod. Clus. pan.& hist.Thal. Tab. Ger.
Glaux vel Onobrychis, Gesn.hort.
Polygalon Rhæticum, Gesn. hort.ap.
Caput gallinaceum Belgarum,Adv.Lob.
Lupinus sylv.rusticis,Cæs.
Polygala multorum, Lugd.
Onobrychis Dodonæi flore rubro,Eyst.
Flores communiter dilutè rubent,aliquando eleganter rubent: reperiuntur & albi coloris.
II. Onobrychis fructu echinato minor: sub Capite gallinaceo minore in Prodromo describitur.
III. Onobrych.semine clypeato aspero major.
Onobrychis altera, Dod.
Hedysarum alterum clypeatum,Lob.Lugd.
Securidaca clypeata,Cam.
Hedysarum clypeatum flore suaviter rubente, Eystett.
IV. Onobrychis semine clypeato aspero minor: in Prodromo sub 1.describitur.
V. Onobrychis semine clypeato lævi: sub 2.in Prodromo exhibetur.
VI. Onobrychis incana folijs longioribus: vel 3. in Prodromo.
VII. Onobrychis incana folijs rotundis.
Onobrychis quorundam, Clus.hisp.
VIII. Onobrychis spicata flore purpureo.
Onobrychis prima, Clus.pan.& hist.Tab.
IX. Onobrychis spicata floribus pallidis, nigris radijs notatis.

Onobrychis 3. Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.

X. Onobrychis floribus Viciæ dilutè cæruleis.

Onobrychis 2. Cluſ.pan.& hiſt. Tab.Ger.

Flores dilutè cærulei, vel ex cæruleo purpuraſcentes.

XI. Onobrychis floribus Viciæ majoribus cærulæo purpuraſcentibus: vel folijs Tragacanthæ.

Onobrychis quarta, Cluſ.pan. & hiſt. Tab.

Onobrychis montana 4. Ger.

XII. Onobrychis tragacanthæ folijs floribus in globum congeſtis.

Onobrychis quinta, Cluſ.pan.& hiſt.

XIII. Onobrychis montana ſiliquis oblongis nigris Viciæ ſimilibus.

Onobrychis, Cæſalp.

Duplex eſt, altera anguſtioribus folijs flore rubente coralli modo: altera latioribus flore purpureo: utraq; ſiliquis nigris longis.

ASTRAGALUS.

Ἀστράγαλος Latinè etiam Aſtragalus Dioſcoridi l.4. c.57. frutex parvus eſt, & folijs & ramis Ciceri ſimilibus, flores purpurei parvi: radix rotunda raphani modo grandis, &c. Plinio lib.26. c.8. Aſtragalus folia habet longa, inciſuris multis obliquis circa radicem: caules tres aut quatuor foliorum plenos: florem hyacinthi: radices villoſas, implicatas, rubras, præduras.

I. Aſtragalus Syriacus hirſutus.

Aſtragalus Syriacus, Lob.Lugd.Tab.Ger.

an Aſtragalus, Ang.Cæſalp.

an Aſtragalus Dioſcoridis, vulgo Chriſtianæ radix, Rauvvol. & Lugd.

Flos cæruleo purpureus, Ang. flores magni & rubri, Lob. flos ſanguineus, ſiliquæ corniculis ſimiles rubentes, Cæſ. flos purpureo, fuſco & cæruleo diſtinguitur, folliculi coluteæ modo flatu diſtenti ſemen continent, Rauvvolf.

II. Aſtragalus Bœticus lanuginoſus radice ampliſsima.

Aſtragalus forte primus, Cluſ.hiſp. Lugd.

Aſtragalus Luſitanicus Cluſij, Lob.Tab.Ger.

Aſtragalus Bœticus, Cluſ.hiſt.& cur.poſt.

Phaſeolus peregrinus Belli, Cluſ.cur.poſt.

Phaſioli novum genus, Belli in epiſt.5.ad Cluſ.

an Apocynum Amati Luſitani.

III. Aſtragalus alpinus Helveticus.

Aſtragalus alpinus & 2.Cluſ.hiſp.& hiſt.

Polygala, Camer. epit.

Cicer aſtragaloides Ponæ.

IV. Aſtragalus alpinus magno flore.

Anthyllis claviculata, Lugd.

Flos in noſtra eſt ex cæruleo purpuraſcens: at Lugd.hiſt. ſuæ flores luteos aſcribit.

V. Aſtragalus villoſus floribus globoſis.

Aſtragalus purpureus, Lugd.

Aſtragalus tertius, Cluſ.hiſp. & hiſt.

Huic affinis ſi non idem

Aſtragalus Monſpelienſium, Cluſ.hiſp.& hiſt.

VI. Aſtragalus ſylvaticus folijs oblongis glabris.

Aſtragalus, Cord.in Dioſc.& hiſt.

Aſtragalus ſylvaticus, Thal.

Cicer montanum, Cordi ſchol.& Cam.ad Thal.

VII. Aſtragalum Matthiolus in editione ſecunda propoſuit, in ultimis verò retractavit: eandem figuram Lacuna, Lonic. & Lugd. propoſuere: an forte ejuſdem Pſeudoapios.

OROBUS SYLVATICUS.

I. Orobus alpinus latifolius in Prod. deſcr.

II. Orobus ſylvaticus purpureus vernus.

Phaſeolus ſylvarum, Lugd.

Orobus pannonicus primus, Cluſ. pan. & hiſt.

Pannonicus, Eyſt.

Orobus ſylveſtris vernus, Thal.

Aſtragalus, Colum.

Arachus latifolius alter, Dod. belg.

Flos coloris purpurei elegantiſsimi: at ubi evaneſcere incipit, coloris cærulei eſt.

III. Orobus ſylvaticus pallido flore.

Arachus latifolius, Ddon.

Galega montana, Lugd.

Orobus pannonicus 4. Cluſ.pan.& hiſt.

IV. Orobus latifolius parvo flore purpureo.

Orobus Venetus, Cluſ.pan. & hiſt.

Duplex eſt: alteri folia dilutè virentia, flores purpurei: alteri folia ex viridi palleſcentia, flores prorſus albi, utriuſq; ſemen albicantis coloris oblongiuſculum.

V. Orobus ſylveſtris anguſtifolius aſphodeli radice.

Orobus pannonicus tertius, Cluſ.pan.& hiſt.

Semen nigrum interdum maculoſum.

VI. Oro-

VI. Orobus sylvaticus Viciæ folijs.
Astragaloides, Dod. altera herbariorum, Lob.
Orobus pannonicus 2. Clus. pan. & hist.
an Lupinus sylvestris, Cæs.

Flos purpurascens, qui vetustate in cæruleum commutatur.

GALEGA.

Galega ab herbarijs cur dicatur ignoramus: à quibusdam tamen Rutæ nomen inditum, ab effectu & viribus non verò odore. Quidam Onobrychin, alij Glaucem, nonnulli Polemonium, alij Polygalam veterum esse judicant, quibus Dioscoridis descriptiones contradicunt.

I. Galega vulgaris.
Galega sive Ruta capraria, Matth. Ges. hor. Lac. Cast. Cam.
Ruta capraria, Ges. hor. Tab.
Galega quibusdam fœnumgræcum sylv. Dod. gallic.
Galega, Ad. Lob. Dod. Lon. Lugd. Ger. vulgaris, Clus. pan.
Onobrychis & herba gallica, Fracastorio.
Caprago vulgò, Cæs.
Galega flore cinereo, flore albo, Eyst.

Floribus est cæruleis, ex cæruleo purpureis: penitus candicantibus.

II. Galega Ægyptiaca siliquis articulatis.
Seban sive Sesban Indicum, Cam.
Sesban, Alpin. & Clus. ad Garz. cujus semen Anij nomine ex Alexandria accepit.
Seysban, Honor. Belli epist. 4. ad Clus.

III. Galegæ affinis Sophera dicta.
Hoxocoquomaclit, Cam. Clus. cur. post.
Sophera Galegæ proxima, Alpin.
Sofera Lentisci folijs, Honor. Belli epist. 4. ad Clusium.

Honorio Belli videtur, suam plurimum ab ipsius Alpini differre, quod ex descriptione & icone colligere sit: equidem Alpini figura vitiosa, duplici potissimum nomine: primum quod in costę extremitate malè posuerit folium quod imparitatem facit: dein quod siliquas dependentes pinxerit, cum omnes oblongę cylindraceæ sursum spectent. Non tamen differentes facio, cum & ab Honorio Belli integram plantam ex Creta, & à Prospero Alpino semina (unde plantæ enatæ) acceperim, in utraq; solam differentiam in folijs notavi, quę in Ægyptiaca acutiora & atrovirentia sunt. Sic & ex horto Camerarij ramum habeo, in quo peculiare observavi, quod in illius alarum cavis, qua parte costarum latior extremitas caulem amplectitur, verrucæ parvæ rubentes innatæ, quæ æstu intensissimo liquorem candidum pellucidum exudant, ut etiam Camerarius in suo horto admonet.

GLYCYRRHIZA.

Γλυκύῤῥιζα, id est, radix dulcis, à Latinis Glyzyrrhiza & Dulcis radix, & à Seplasiarijs barbaro nomine Liquiritia appellatur. Dioscoridi lib. 3. c. 7. frutex est exiguus, ramis binum cubitorum, circa quos folia Lentisci, densa, pinguia, tactuq; glutinosa: flos est hyacinthi: fructus pilularum Platani magnitudinis, asperior, qui siliquas habet lentium modo ruffas & parvas: radices longæ, buxei coloris, subacerbæ & dulces: ex quibus succus Lycij modo elicitur. Plinio lib. 22. c. 11. Glyzyrrhiza, qui eadem scribit quæ Dioscorides, eo excepto quod echinata tribuit, pro σχῖνον, id est, lentisco echinum legens. Theophrasto 9. hist. 13. γλυκεῖα ἢ σκυθικὴ ῥίζα, dulcis & Scythica radix, quam aliqui ἄδυψον vocitent.

I. Glyzyrrhiza capite echinato.
Glyzyrrhiza, Matth. Dodon. gal. Lac. Cast. altera, Anguil.
Glyzyrrhiza Italica, Ges. hort. vera Dioscorid. Dodon.
Glyzyrrhiza echinata Dioscoridis, Ad. Lob. Lugd. (qui & Matthioli & Dodon. figuram habet) Tab. qui similiter duas figuras sub vulgari & echinata proposuit, Ger.

II. Glyzyrrhiza siliquosa vel Germanica.
Liquiritia, Brunf.
Dulcis radix, Trag. Tur. Ges. hort.
Glyzyrrhiza, Fuch. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hort. Cam.
Glyzyrrhiza Germanica, Dod. gal.
Glyzyrrhiza Dioscoridis, Anguil.
Glyzyrrhiza altera, Matth. vulgaris, Dodon. Camer. ep.
Glyzyrrhiza lævis, Lac. non echinata, Lugd.
Glyzyrrhiza siliquosa, Ad. Lob.

III. Glyzyrrhiza sylvestris floribus luteopallescentibus.

Fœnugræcum ſylveſtre, Trag. Cluſ. pan. 1. Dod.
Polygalon, Cord. in Dioſc. & hiſt. Thal.
Glyzyrrhiza ſylveſtris, Geſ. hor. Lugd. Cam.
Glaux, Tur. vulgaris, Ad. Lob. Cluſ. hiſt.

IV. Glyzyrrhiza ſylveſtris altera floribus puniceis, folijs Arachi.

Glauca, vel Glaux, quædam leguminoſa herbariorum, Adverſ.

Flores communiter ex pallido flavent, rarius punicant.

Glyzyrrhiza ſylveſtris, Thal. alia, Cam.

V. Glyzyrrhiza ſylveſtris primæ ſimilis: hæc ſub Glauce leguminoſa in Prodr. deſcribitur, cujus ſemen Araci Bœtici nomine accepimus.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER DECIMVS.

SECTIO PRIMA.

DE PLANTIS CAPILLARIBVS.

PHYLLITIS; HEMIONITIS; OPHIOGLOSSUM; ASPLENIUM SIVE CETERACH; LUNARIA MINOR; ADIANTHUM SIVE Capillus Veneris; Trichomanes ſive Polytrichum; Ruta muraria ſive Salvia vitæ; Polytrichum aureum; & Ros Solis.

P H Y L L I T I S.

QUæ Græcis φυλλῖτις, quaſi folioſam dicas, cum nihil niſi folioſus ceſpes appareat. Latini quoq; Græcum aſſervaverunt nomen: officinis Lingua cervina. Dioſc. l. 3. c. 121. folia fert rumici ſimilia, ſed oblongiora magiſq; virentia, ſena ſeptenáve, recta, quæ parte anteriore lævia, poſteriore tenues quaſi vermiculos annexos oſtendunt, neq; caulem neq; ſemen, neq; florem profert. Theoph. fortè l. 9. c. 19. σκολοπένδειον, Gaza Linguam cervinam vertit.

I. Lingua cervina officinarium.
Scolopendrium, Brunf.
Scolopendria vulgaris, Trag.
Phyllitis, Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Tur. Cord. ut: Geſ. hort. Ad. Lob. Thal.
Phyllitis vulgaris, Cam. Cluſ. hiſt.
Hemionitis, Leon. Manar. Ruel. Fuch.
Lingua cervina, Ericio Cord. Lonic. Cæſ.
Phyllitis ſive lingua cervina, Tab. emacul.

Eſt & latifolia & anguſtifolia: ſæpe etiam in fontibus exigua reperitur.

II. Lingua cervina multifido folio.
Phyllitis laciniata, Dodon. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugdun.
Phyllitis folijs laciniatis, Tab.
Phyllitis multifido folio, Lob. multifida, Ger.
Phyllitis, Caſt. ap. mucronata, Cam.

Duobus, tribus, etiam pluribus mucronibus in ſummo folij donatur: aliquando folia ad utrumq; latus inæqualiter diſciſſa ſunt.

H E M I O N I T I S.

HΜιονῖτις ſeu ἀσπλήνιον Græcis, Latinis ſimiliter, quaſi Mulariam dicas & Splenium, nominatur, quòd ejus folia ſicut & Phyllitidis, Medicorum ſplenia, nimirum oblongas plagulas forma imitentur: quid ſi potius ab eorum uſu, quòd ſpleni medeantur, ſiquidem ex aceto pota lienem abſumant, Dioſcorid. authore l. 3. c. 152. cui, folium emittit ſimile dracunculi curvatæ in cornua lunæ modo ſinuatum: radices habet multas eaſq; tenues: ſed neq; caulem, neq; ſemen, neq; florem profert. Ἡμιόνιον Theophraſto l. 9. c. 19. Mulam Gaza vertit, quam folio Linguæ cervinæ conſtare, & radice numeroſa & tenui eſſe, aſſerit.

I. Hemionitis vulgaris.
Hemionitis, Matth. Dodon. ut: Ang. Geſ. hort. Lac. Lon. Cæſ. Lugdun.
Hemionitis vera, Cluſ. hiſt.

Hemionitis sive sterilis, Lob.

II. Hemionitis minùs vulgaris.

Hemionitis peregrina, Dod. Clus. hisp. & hist. Lugdun.

Hemionitis, Cast. altera peregrina, Lob.

III Hemionitis minor.

Hemionitis sive sterilis, Ad. Lob.

Hemionitis minor, Penæ, Lugd.

IV. Hemionitis multifida.

Hemionitis altera Dalechampij, Lugd.

Lingua cervina ramosa, Colum.

Agleofotis seu Marmorite, seu Phyllitidis aut Scolopendriæ nomine, à Cortuso accepimus.

Et hujus quemadmodum & præcedentis folia, parte aversa, sub flavo pulvisculo non conteguntur, qui in alijs id genus plantis cernitur.

OPHIOGLOSSUM.

Quam recentiores Ὀφιόγλωσσον Græci vocant, Latine Lingua serpentis dicitur: quam alij veteribus indictam, quidam Ceratiam Plinij lib. 26. c. 8. esse volunt unico tantum folio assurgentem, radice nodosa & magna: quidam linguam Plinij l. 24. c. 19. quam circa fontes nasci, solum scribit: sive Lingulacam l. 25. c. 11. quæ circa fontes nascatur, censent: quidam inter Dracunculi species referunt.

I. Ophioglossum vulgatum.

Serpentaria secunda, Brunf.

Ophioglossum, Trag Matth Fuch. Dod. ut: Ges. hor. Lon. Thal. Cast. Cam. Tab. Eyst.

Ophioglossum sive Eneaphyllum, Ad. Lob.

Unifolium, Amato.

Lingula vulneraria, Cord. hist. Cam.

Lancea Christi, vel Luciola, Ges. hort.

Lingua serpentina, Cæs. Cast.

Variat: aliquando folio est sinuato: ligula communiter simplex est, aliquando duplex, & etiam triplex, quemadmodum Camerarius in epit. Matth. pingit: est & abortivum à Lobelio pictum, quas differentias, una figura in nostro Matthiolo emaculato exhibuimus.

II. Ophioglossum anguloso folio.

III. Ophioglossum minus subrotundo folio: utrumq; in Prodromo describitur.

ASPLENIUM SIVE SCOLOPENDRIA.

Ἀσπλήνιον καὶ σπλήνιον quod splenem juvet: alijs ἡμιόνιον καὶ σκολοπένδριον à foliorum forma: sic enim Dioscorides lib. 3. cap. 151. folijs est Scolopendræ animali similibus, pluribus ab una radice in ambitum sparsis: nec caulem, nec florem, nec semen habet: folia polypodij modo incisa, subtus flavescentia hirsutaq;, supernè verò viridia. Plinio lib. 27. cap. 6. Asplenum sunt qui Hemionion vocant, &c. Alex. Trallianus, Scolopendrion ab Aspleno in varijs medicamentis separat.

Ceterach officinarum.

Scolopendria, Ang. vera, Trag. Tab. emac.

Ceterach, Eric. Cord. Cæs.

Scolopendrium, Cord. hist. verum, Lob.

Asplenum, Matth. Dod. gal. Gesn. hor. Lac. Tur. Ad. Cast. Lugd. Cam.

Asplenium, Cordo, in Dioscoride, Dodonæo, Lobel.

LUNARIA.

Lunaria recentioribus dicta à folijs lunæ crescentis modo falcatis. An veteribus cognita, ambigitur: aliqui Ceration Plinij censent: quidam Tragium secundum Dioscoridis l. 4. c. 50. quod in montibus folio Scolopendrij, radice tenui & candida nasci scribit: nonnullis ἡμιονῖτις ἑτέρα ἢ σεληνῖτις, quia aliqui Hemionitidem Lunariam majorem, hanc verò minorem & botryitem à plurimis racemulis utrinq; thyrsulo hærentibus & foliorum numerum æquantibus: Epipactis quibusdam. An Ἐπιμήδιον quod Dioscor. l. 4. c. 19. caule est non magno, hederæ folijs, denis aut duodenis, neq; semen neq; flores proferens: radicibus tenuibus nigris, gravi odore, gustu fatuo. Idem Plin. l. 27. c. 9. sub Epimedio quod fortè Theophr. 7. hist. 8. Epimetrum.

I. Lunaria racemosa minor vel vulgaris.

Lunaria minor, Matth. Fuch. Dod. gal. Ges. hor. Lon. Lugd. Cæs. Ger.

Lunaria, Trag. Dod. racemosa, Ad. Lob.

Lunaria petræa, Taura pastoribus, quod vaccæ hac degustata taurum requirant, Ges. de Lunar.

Lunaria botryitis, Thal. Cam. Col Eystet.

Lunaria major, Cast.

Lunaria botryitis minor, Clus. hist.

Lunaria vulgaris minor, Clus. histor. ap. alt. ad libr. 5.

Ruta lunaria vel jecoraria, Tab.

Epime-

Epimedium Dioscoridis, Col.

Folijs est denis, duodenis: novemdecim in Baldo notavimus: quare putant aliqui totidem folia habere, quot luna dies, unde nomē habeat.

II. Lunaria racemosa ramosa major.
Lunariæ rarior species, Cam.ep.
Lunaria minor ramosa Camerarij, Clus.hist.& in ap.alt ad lib.5.

III. Lunaria racemosa multifido folio.
Lunaria ramosa Silesiaca, Cam.
Lunaria botryitis πολύφυλλος, Thal.
Lunaria minor ramosa, Clus.pan.& hist.

IV. Lunaria minor rutaceo folio.
Lunaria botryitis πηγανόφυλλος, Junger. in cat. Altorff.

V. Lunaria Magorum Arabum, Lob.quid?

ADIANTUM SIVE CAPILLUS VENERIS officinarum.

Ἀδίαντον & πολύτριχον Dioscoridi l.4. c.136. ἀδίαντον Theophrasto 7. hist.13. dicitur, quod οὐ διαίνεται, quod in aquis non madescat, nec quicquam humoris adhæsisse constet: velut Nicander in Theriacis, quòd imbris è cœlo descendentis stillicidia, folijs ejus non insideant. Πολύτριχον autem quasi multicomam, quòd capillos multos ac densos faciat, eorumq́; defluvia expleat. Callitrichon verò Apulejo, quasi pulchricomum, quod capillos tingat, pulchrioresq́; reddat. Nec alia ratione Capillus Veneris hæc herba dicta est, quàm à speciosis reddendis capillis, nec alio nomine Veneris vox adjecta est, quàm quòd hæc pulcherrima pingatur. Plinio l.22.c.21. Adiantum quidam Callitrichon, alij Polytrichon vocant, utrumq́; ab effectu, tingit enim capillum &c. crispum densumq́; facit & defluere prohibet. Latinis Cincinalis, terræ capillus, supercilium terræ, crinita. Dioscoridi folia gerit pusilla coriandri similia, in extremo incisuris divisa: virgulas è quibus ea prodeunt, nigro colore nitentes, prætenues, palmum altas, neq́; caulem, neq́; florem, neq́; semen profert: radix supervacua est.

Genera duo sunt, candidum atque nigrum, Theophrasto l.c. Plinio l.c. duo, candidius & nigrum bevinsq́;: id quod majus est Polytrichon: aliud Trichomanes vocant, utrique ramuli nigro colore nitent, folijs filicis &c. ubi Plinius Trichomanes, alterum Adianti genus sc. candidum facit: cum Theophrasto Trichomanes Adianti genus non sit, sed sui generis planta. Verùm Adiantum album & nigrum, nihil differunt, nisi quòd Adianto nigro, cauliculi politiore nicore nigricant, foliaq́; saturatius virent: albæ minus.

I. Adiantum folijs coriandri.
Adiantum magnum, Trag.
Adiantum, Matth.Fuch.Dod.ut: Ang.Lac.Ad. (sive Capillus Veneris verus) Lob.Cast.Lugd.
Adiantum Lugdunense, Cam.
Adiantum nigrum, Cord. in Diosc. & histor. Fracast. Tab.
Capillus veneris vulgo, Adiantum album Plinij, Cæsalp.
Capillus Veneris verus, Ger.

Hoc variat magnitudine & foliorum crassitie: quare majus & crassioribus folijs.
Adiantum Syriacum, Tab.
Capillum Veneris Syriacum, Ger.vocat.

II. Adiantum folijs longioribus pulverulentis pediculo nigro.
Adiantum pulchrum Lugdunensi simile, Thal.
Onopteris nigra, Dod.ut: Lugd.
Adiantum nigrum Plinij, Adv.Lob.
Adianti nigri aliud genus, Cæs.
Onopteris major, Tab.mas, Ger.

III. Adiantum folijs minutim in oblongum scissis, pediculo viridi.

IV. Adiantum fruticosum Brasilianum: quod in Prodromo descriptum est.

V. Adiantum mas, Tab.
Onopteris fœmina, Ger.
Quid sit nondum assequor.

TRICHOMANES SIVE POLYTRICHUM officinarum.

Τριχομανὲς, quod etiam nonnulli ἀδίαντον vocant, Dioscoridi lib.4. cap.137. Latinis etiam Trichomanes dicitur: officinis Polytrichum, quod nomen, secundum veteres, Adianti est. Dicitur Trichomanes à vi sua, quòd rara cute fluentem capillum expleat & subnasci faciat: μανὸν enim illi rarum vocant & τρίχα capillum: hinc Latinis capillaris dicitur. Hoc Dioscoridi l.c. folio est Filici simili at longè exilius: folijs tenuibus, ordine utrinque dispositis lenticulæ similibus, adversis inter se; in virgulis itidem tenuibus, splendentibus nigricantibus, iisq́; acerbis.

I. Trichomanes sive Polytrichum officinarum.
Saxifraga minor prima, Brunf.
Trichomanes, Trag. Matth. Fuch. Anguil. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort. Turn. Lac. Adv. Lob. Cast. Cam.
Trichomanes nigrum, communiter Saxifragia rubra, Thal.
Trichomanes mas, Tab.
Adiantum rubrum, Lon.
Polytrichum vulgo, Cæs.
Magnitudine variat: hinc & altera figura Trichomanis maris majoris, Tab.
Trichomanis maris, Ger.
II. Trichomanes minus & tenerius.
Trichomanes candidum, Thal.
Trichomanes minor mas, Tab.
III. Trichomanes ramosum majus & minus.
Trichomanes fœmina, Tab. Ger.
Trichomanes minor fœmina, Tab.

RUTA MURARIA SIVE SALVIA VITÆ.

Ruta dicitur, ob quandam foliorum cum Ruta similitudinem, qua, ubi Adiantum verum, ut & Trichomanes desunt, aut vetusta sunt, uti licet: aliqui ob natales Empetron, alij ab effectu inter Saxifragas recensent: & hæc sumenda quando Medici recentiores Adiantum recipiunt à Capillo veneris diversum.

Ruta muraria.
Capillus Veneris, Brunf. Trag.
Saxifraga major 2. Brunf.
Saxifraga seu Empetron, Fuch.
Paronychia, Matth. Lac. Cast.
Ruta muraria, Dod. ut: Gesn. hort. Ger.
Adiantum candidum, Cord. in Diosc. & h. Guil. (Thal.
Adiantum album, Lon. Cam. Tab.
Adiantum nigrum, Gesn. hort. Cæs.
Salvia vitæ, Adv. Lob. Lugd.

POLYTRICHUM AUREUM.

πολύτριχον, à ramulis qui capillorum instar tenues sunt, aureum verò à colore dicitur.

I. Polytrichum aureum majus.
Polytrichum majus, Trag.
Polytrichum Apuleij majus, Fuch.
Polytrichum aureum, Dod. gal. majus, Lugd.
Muscus saxatilis aut sylvestris, Trag.
Muscus 1. terrestris Tragi, Lugd.
Adiantum ἄφυλλον majus, Thal.
Adiantum aureum, Tab.
Muscus capillaris, Ger.
Hoc cubitalis sæpè longitudinis instar cirrorum inflexum ex Morravia adfertur, & à circulatoribus inter radices & Theriacas suas venale circumfertur, de hoc aureos montes pollicentibus.
II. Polytrichum aureum medium.
Polytrichum nobile vel primum, Trago.
Polytrichum Apuleij aureum vel 2. Lon.
Muscus capillaris, Dod. minor, Ger.
Adiantum ἄφυλλον medium, Thal.
Adiantum aureum minus, Tab.
Herbula gramini similis in parietibus major & minor, Cæs.
III. Polytrichum aureum minus.
Capillus Veneris, Brunf.
Polytrichum minus, Trag. Apuleij minus, Fuc.
Polytrichum aureum minus, Dod. gal. Lugd.
Polytrichum aureum tertium, Lon.
Musci capillaris altera species, Dod.
Muscus quidam in parietibus & tegulis, Cæs.
Adianthum ἄφυλλον minus, Thal.
Hujus speciem Polytrichi nigri Brocenbergici nomine à D. Fürero accepimus.

ROS SOLIS.

Ros Solis & Rorella, quæ veluti stellæ alicujus jubare sub Sole fulget, à mirabili natura nomen adepta est: nam quantúmvis diu sol fervidus æstate eam illustret, ejus tamen folia semper rore & humiditate madent, eorumq; lanugo guttulis aspersa manet: & quod admiratione dignum, quod humidum illud in foliorum acetabulis contentum, ubi extremis digitis leviter attingitur, dum adhuc natali suo solo inhærens, aut confestim inde evulsa Solis radios experitur, mox velut in exigua filamenta sericea aut candinscula deducitur, quæ confestim concreta, ita postea semper perdurant. Hæc ob magnam cum capillaribus affinitatem, subjungenda fuit. Recentiorum aliqui Δρόσιον sed ab Alchimilla diversum nominant, Δρόσος enim rorem significat.

I. Ros

I. Ros Solis folio rotundo.
Polytricho minori figuram sine descriptione addit Tragus.
Ros Solis, Dod. ut: Lon. Cast. Camer. (cui & Solaria) major, Ger.
Rosa Solis vulgo, Cajo Britanno.
Rorida sive Ros Solis major, Lob.
Solsirora seu Sponsa Solis, Thal.
Rorella minor prima, Tab.
Rorella sive Ros Solis, Eyst.

Mas & fœmina, inter Musci albicantis & subrubentis genera crescunt.

II. Ros Solis folio oblongo.
Rorella sive Salsirora, Cord. hist.
Ros Solis, lunaria quibusdam & Artemilla, Gesn. de lun.
Ros Solis alia, Dod. Lugd. minor, Ger.
Polytrichum Apuleij album, Lon.
Rorida sive Solis ros, Adv. Lob.
Rorella minor 2. Tab.

SECTIO SECUNDA.

FILIX; DRYOPTERIS; LONCHITIS; POLYPODIUM; HERBA VIVA; ET HERBA MIMOSA.

FILIX ET DRYOPTERIS.

Filix, πτέρις & πτέριον Græcis dicta, ab alis avium, quarum speciem ejus folia in ramulis disposita referunt, cum folijs pennatis sit Filix: & ut Plinius, folia lateribus pennata, unde nomen Græci imposuere.

Duplex est, Græcis & Plinio: mas & fœmina. Mas πτέρις simpliciter dicta Theoph. 9. hist. 20. at Diosc. l. 4. c. 186. πτέρις & βλῆχνον & πολύρριζον dicitur, cui folia sine caule, sine flore, sine semine, eaq; ex uno pediculo cubitali fermè longitudine exeunt, incisa & pennarum modo utrinque expansa, subgravi odore: radicem habet per summa cespitum nigram, quadantenus longam, multas propagines fundentem & subastringentis gustus. Vel ut Plinius l. 27. c. 9. Filicis duo genera: pterin Græci vocant, alij blechon quam marem existimant, ex una radice quam plures exeunt filices, bina etiam cubita excedentes longitudine, non graves odore. Theoph. 1. hist. 16. Filicis figura multifida, & quasi serrata sicut Abietis.

Fœmina θηλυπτερὶς & νυμφαία πτέρις Diosc. l. c. θηλυπτερὶς Theoph. 9. hist. 20. Plinio l. c. alterum genus thelypterim Græci vocant, alij nymphæam pterin: folijs est Dioscoridi filicis, quæ tamen non singulari, ut illa pediculo hærent, sed è numerosis altioribusq; propaginibus exeunt: radices longæ, obliquæ, numerosæ; ex nigro flavescentes, aliquæ etiam rubræ: vel ut Plinius, est singularis, atq; non fruticosa, brevior, molliorq; & densior folijs ad radicem canaliculata: radices utriq; longæ, in obliquum nigræ, præcipuè cùm inaruere. Theoph. l. c. differt fœmina Filix à mascula, quòd folium unico artu porrectum hæc habeat, & radicem crassam & longam & nigram.

Δρυοπτερὶς seu Filix querna: hæc à foliorum figura & loco natali nomen obtinuit: quæ Dioscoridi l. 4. c. 189. filici similis, at multo tenuiore foliorum incisura radicibus inter se implicitis, hirsutis, gustu astringentibus & ad dulcedinem vergentibus: & Plinio l. 27. c. 9. Dryopteris filici similis in arboribus nascitur, tenui foliorum subdulcium incisura, radice hirsuta.

Filix ramosa.

I. Filix ramosa major pinnulis obtusis non dentatis.
Filix sylvestris, Brunf.
Filicis majoris primum genus, Trag.
Filix fœmina, Matth. Fuch. Dod. Lac. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Thilypteris filix fœmina, Cord. in Diosc.
Filix mas, Gesn. hort.
Filix fœmina prima, Thal.
Filix, Cæs.
Filix mas major sive fœmina credita vulgo, Clus. pan.

Hujus folia communiter per ambitum non sunt dentata vel serrata, aliquando tamen folia inferiora, ad formam foliorum scabiosæ divisa reperiuntur.

II. Filix ramosa major pinnulis acutissimis non dentatis.

III. Filix ramosa non dentata florida.
Filicis majoris alterum genus, Trag. Lugd.
Filix aquatica, Dod. gal. Lugd.
Sideritis fortè Ruellio.
Filix mas, Ang.
Filix latifolia, Cord. hist.
Filix palustris, Gesn. ap. Dod.

Filicis genus rarius, Gesn. hort.
Lunaria major seu filix lunaria & Filicastrum, Gesn. de lunar.
Osmunda, Adv. Lob.
an Filix palustris, Cæs.
Hujus species tenuiter dentata reperitur.

IV. Filix ramosa minor pinnulis dentatis.
Pteridion masculum, Cord. hist.
Filix fœmina altera tenuifolia, Thal.
Filicula petræa fœmina 4. Tab. ico.
Filix querna seu Dryopteris, Ger.

Filix non ramosa.

I. Filix palustris maxima dentata: in Prodromo describitur.

II. Filix palustris altera subfusco pulvere hirsuta.
Struthiopteris, Cord. hist. Thal.

III. Filix non ramosa dentata.
Filix, Brunf. vulgaris, Trag.
Filix mas, Matth. Fuch. Dod. ut: Tur. Lac. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Filix fœmina, Ang. Gesn. hort. Cæs.
Filix mascula, Cord. in Diosc. & hist.
Filix mas altera, Thal.
Dryopteris, Matth. in epit. & Lugd.
Duplex est: altera cui pinnulæ in ambitu sunt dentatæ, altera cui non sunt serratæ: illa Filix mas altera: hæc Filix mas prima, Thalio dicitur.

IV. Filix non ramosa petiolis tenuissimis & tenuissimè dentatis.
Filicula petræa prima, Tab.
Filicula montana mas, Ger.

V. Filix querna.
Dryopteris, Brunf. Matth. fol. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Adv. Lob. Cam. ep.
Filix arborea sive Dryopteris, Trag. Lugd.
Dryopteris Tragi & Pteridion fœmina Cordi, Thal.
Filix querna, Osmundula, Lon.
Filicis genus parvum alterum in montibus, Cæsalp.
Filicula petræa fœmina 2. Tab.

VI. Dryopteris Dalechampij apud Lugd. quid?

Filix saxatilis.

I. Filix saxatilis folijs non serratis.
Filicula petræa fœmina tertia, Tab.
Filicis genus parvum primum in montibus, Cæsalp.

II. Filix saxatilis ramosa nigris maculis punctata.
Filix pumila saxatilis prima vel mas, Clus. pan. & hist.
an Filicula candida & minor, Gesn. ap.

III. Filix saxatilis non ramosa nigris maculis punctata.
Filix pumila saxatilis altera, vel fœmina, Clus. pan. & hist.
an Filicula saxatilis, Cam.
Huic similis quam Gesn. in hortor. append. Chlarostiction vocat, cujus folia supina, punctis ad luteum viridemque & album colorem mixtis tendentibus notantur.

IV. Filicula alpina crispa.
Filicula saxatilis crispa, Pon.
an Pteriadion, Cord. hist. & Thal.

V. Filix saxatilis corniculata.
Filix nuda sive saxatilis, Trag. Lugd.
Filix petræa, Lon.
Holostium alterum, Adv. Lob.
Holostium petræum, Tab. Ger.
Muscus corniculatus, Tab. Ger.
Adiantum ἀκρόχιστον seu furcatum, Thal.

Filicula fontana.

I. Filicula fontana major, sive Adiantum album filicis folio.
Dryopteris candida, Dod. ut: Lugd.
Adiantum album Plinij, Adv. Lob.

II. Filicula fontana minor.
Filicula fontana, Tab.
Filicula fontana fœmina, Ger.

III. Filicula maritima ex insulis Stœchadibus.
Chamæfilix marina Anglica, Lob. Lugd.

Filix aculeata.

I. Filix aculeata major.

II. Filix aculeata minor: utraque in Prodromo descripta est.

L O N C H I T I S.

Λογχῖτις Dioscoridi l. 3. c. 161. duplex est, altera folijs porri, quam & Plinius l. 25. c. 11. Lonchitidem vocat: alia est quam λογχῖτιν τραχεῖαν dicunt: hæc fortè à λόγχῃ lancea dicitur, eò quòd folia instar lanceæ in acutum

acutum desinant. Hæc secundum Dioscoridem folia profert Scolopendrij, sed asperiora majoraq́, ac multo magis divisa, de qua in præsens.

I. Lonchitis aspera.
Lonchitis aspera major, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis altera, Ang. Lac. Cast. Lon. cui & Spicant Germanorum, fortè à radice, Indicam spicam referente.
Lonchitis altera, quibusdam aspera, Cord. in Diosc. Gesf. hor. app.
Lonchitis altera mas, Taber.
Lonchitis Maranthœ, Ger. ico.
II Lonchitis minor.
Asplenum sylvestre, Trag. Lugd.
Lonchitis aspera minor, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis aspera, Dod. ut: Lugd. Thal. Ger.
Struthiopteris, Cord. hist. icon. Thal.
Lonchitis altera Dioscoridis, Gesf. frac. Ad. Lob.
Scolopendrium majus, Lon.
Lonchitis altera fœmina, Tab.
Lonchitis altera Neotericorum, Clus. pa. & hist.
III. Lonchitis folio Ceterach.
Pseudolonchitis aspera, Matth. Lugd. ubi titulus transpositus.
Lonchitis secunda Dalmatica, Ang.
Lonchitis Maranthæ, Lob. altera Maranthæ, Clus. histor.
Lonchitis aspera Maranthæ, Cam. ep.
Lonchitis aspera Ilvensis, Lugd.
Ceterach genus in Ilva nascens, Cæs.
Lonchitis adulterina, Tab.
Filicis genus quæ Lonchitis altera, Clus. pan.
Polypodium Ilvense, Lugd.
Filicula petræa mas, Ger. ico.
Magnitudine variat: hinc 2. figuræ apud Lug. Lonchitidis asperæ minoris: Lonchitidis asperæ Ilvensis.

POLYPODIUM.

Πολυπόδιον Dioscoridi l. 4. c. 188. Theophrasto 9. hist. 14. Filiculam Gaza vertit: officinæ Græcum nomen retinuere: ratio nominis ex Dioscoridis descriptione colligitur: nascitur palmi altitudine, filici simile, subhirsutum & incisum, at non perinde tenui divisura: radix subjacet pilosa, cirros habens ceu polyporum, crassitudine minimi digiti: hæc derasa coloris intus herbacei comperitur: & Plin. l. 26. c. 8. Polypodium quam nostri filiculam vocant, similis enim est filici: radix pilosa, coloris intus herbacei, crassitudine minimi digiti, acetabulis cavernosa ceu polyporum cirri, subdulcis: in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.

I. Polypodium vulgare.
Polypodium, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. Do[illegible] gal. C[illegible]r. in Dios. & hist. Gesf. hor. Tur Lon. A[illegible]. Lob. cui & herba radioli Apuleji, Cæs. Cast. Cam. Tab. Gerard.
Polypodium majus, Dod.
Polypodium primum, Lugd.
Laudatur quod in quercu nascitur: reperitur in fago, corylo: in antiquis & cæduis saltubus, gustu amarior provenit, quæ sylvatica censetur: in ruderibus saxosis.
II. Polypodium minus.
Polypodium alterum, Matth. Lac. Lugd. primum, Tab.
Polypodium minus, Dod.
Polypodium quercinum, Ger.
III. Polypodium exoticum folijs quercus.
Polypodium Indicum, Clus. exot. l. 4. c. 17.
Hoc sub incognita Americana, à Jo. Pona Verona accepimus.

HERBA VIVA FOLIIS POLYPODII.

Herba Viva dicitur, eò quòd si eam quis apprehendere cupiat, folia illicò contrahat & sub tenues ramulos recondat; si verò quis apprehendat, subito licet, adeo marcida conspiciatur, ut exsiccata existimetur: attamen si quis manum retrahat, ilicò nitorem recuperat: & toties marcescit, aut revirescit, quoties comprehenditur, aut manus ab ea retrahitur.

Anonymos in Malavar, Garziæ, Cast.
Planta in Peru nascens, Fran. Lopez de Gomar.
Herba Sentiola, id est, Sensifica Lusitanis, Linf. par. 4. Ind. Or. c. 17.
Herba viva, Guiland. pap. Acostæ, Clus. Lugd. cui & herba amoris.
an Æschynomine Apollodori, Scalig. Lugd.
an Planta per terram diffusa, quam si quis attingat statim contrahitur, ut Brassica Murciana, ex India Occid. missa Monardi, Lugd.

HERBA MIMOSA FOLIIS FOENU-graeci sylvestris.

Herba Mimosa nuncupatur, quoniam manu admota senescit & marcescit, manu verò remota, pristinum virorem recipit, sed non adeo celeriter ut prior: colore & sapore est Glyzyrrhicæ & multis notis cum Fœnugræco sylvestri Tragi, Clusio monente, convenit.

Herba molle & herba delicata vulgo, Acostæ.
Herba mimosa, Lug. eadem figura quæ Acostæ.
Clusius notis suis in Acostam diversam plane figurâ proposuit, herbam mimosam nominans.

SECTIO TERTIA.

MUSCUS; LICHEN; LENTICULA PALUSTRIS.

MUSCUS.

Muscus βρύον ἢ σπλάγχνον Græcis appellatur, ut Dioscor. l.1. c.20. Atticis Sphagnum & Hypnon: Plinius lib.12. c.23. Bryon & Sphagnon: l.24. c.7. Sphagnos sive Sphacos sive Bryon vocat: Muscus vocatur omnis villosa substantia, caudicibus annosis, aut saxis madidis, aut aquis palustribus, aut mari adnascens.

Differentiæ: multiplex est: arboreus, de quo Dioscorides l.1.c.20. Plinius l.12.c.23. terrestris, saxatilis, maritimus, de quo Plinius lib.4. cap.99.

MUSCUS TERRESTRIS.

Muscus terrestris repens.

I. Muscus vulgatissimus.
Muscus hortensis, Trag.
Muscus terrestris vulgaris, Dod. Lob. ico.
II. Muscus vulgaris pennatus major.
III. Muscus vulgaris pennatus minor.
Hi duo sub 1. Musco in Prodr. describuntur.
IV. Muscus filicinus major.
Muscus filicinus, Tab. Ger.
In hoc triplex varietas observatur.
V. Muscus filicinus minor floridus: in Prodromo sub.2. descriptus.
VI. Muscus abietis facie: qui 3. in Prodromo.
VII. Muscus denticulatus major.
Muscus terrestris denticulatus, Lob. Lugd.
Muscus terrestris minor, Dod.
Muscus tertius, Tab.
Muscus minor denticulatus, Ger.
VIII. Muscus denticulatus minor.
Muscus terrestris repens, Clus. hisp.
Muscus terrestris minor alter, Dod.
Muscus terrestris denticulatus alter, Lob. Lugd.
Muscus terrestris Lusitanicus, Clus. hist.
Muscus denticulatus, Ger.
Muscus secundus, Tab.
IX. Musco denticulato similis.
Muscus montanus, Taber.
Muscus terrestris vulgaris, Ger. ico.
X. Muscus terrestris clavatus.
Weinkraut / Brunf. qui vinum pendulum restituit.
Muscus terrestris, Trag. Matth. Lac. Dod. Cast.
Muscus ursinus vel pes ursinus, Ges. frac.
Lycopodium, id est, pes lupi, Dod. gal. Tab.
Chamæpeuce, Cord hist. ico. Ges. Tur.
Permonaria sive Pulmonaria, qua pro spica Celtica usi sunt, Ang.
Muscus clavatus, & Pes leoninus, Lob. Ger.
Muscus terrestris 2. & alius terrestris, Lugd.
Musci genus, quod pro spica vendebatur, Cæs.
Selaginis species altera, Thal.
XI. Muscus clavatus folijs cupresi.
Savina sylvestris, Trag. Ges. hor. Lon.
Muscus terrestris tertius, Lugd.
Chamæcyparissus, Tur. Tab. Ger.
Savina Tragi sylvestris, seu Silaginis Plinianæ prima species, Thal.
Plinius l.25. c.11. hæc habet: Similis herbæ Sabinæ est Selago appellata.
XII. Herbæ Musco similes, quas Terenacenses in fasciculum collectas & funiculo satis longo colligatas in mare abjiciunt, ad pisces capiendas: par.3. Ind. Or.
XIII. Toucon herba apud Brasilianos qua ad piscandum utuntur, spinas in hamorum modum componunt, lineamq; herba illa conficiunt: Lerius descr. Brasil. c.11.

Muscus terrestris ramosus.

I. Muscus erectus ramosus saturatè viridis.

Selago

Selago tertia, Thal.
Hæc inter foliola aliquando granula habet.
II. Muſcus erectus ramoſus pallidus.
Muſcus ſcoparius, Lob. Lugd.
Muſcus terreſtris, Tab.
Muſcus terreſtris ſcoparius, Ger.
Hic claviculo vulgaris modo non infigit.
III. Muſcus terreſtris candidus ramoſus.
IV. Muſcus ramoſus repens ſpicatus.
V. Muſcus ramoſus repens apicibus candicantibus.
VI. Muſcus ramoſus erectus major.
VII. Muſcus ramoſus erectus minor.
VIII. Muſcus ceranoides major & minor,
IX. Muſcus cupreſſiformis ramoſus.
Septem poſteriores in Prodr. deſcribuntur.
X. Muſcus polytrichoides triplex: in Prodromo deſcriptus.
XI. Muſcus parvus ſtellaris.
Muſcus in ericetis proveniens, Lob. belg.
XII. Muſcus ſtellaris roſeus: in Prodromo deſcribitur.
XIII. Muſcus pyxiodes terreſtris.
Muſcus terreſtris pyxiditatas alabaſtricolos imitatus, Lob. belg.
XIV. Muſcus pyxiodes ſaxatilis, in Prodromo deſcriptus.

Muſcus terreſtris coralloides.

I. Muſcus terreſtris coralloid. erectus incanus.
II. Muſcus terreſtris coralloides erectus cornibus ruffeſcentibus: in Prodromo uterq; ſub 11. & 12. deſcriptus.
III. Muſcus coralloides ſive cornutus montanus.
Muſcus corallinus ſive Corallina montana, Tab. Gerard.
IV. Muſcus coralloides ſaxatilis, cervi cornua referens.
Lythobryon coralloides, Colum.
Variat: major colore virente: minor colore cinereo.

Muſcus arboreus.

I. Muſcus arboreus: Uſnea officinarum.
Muſcus arboreus, Trag. Matth. Ang. Dod. Lug. Caſt. Thal.
Muſcus, Dod. gal. Cord. in Dioſc. arborum, Lon. Tabern.
Muſcus quernus, Lob. Ger.
Muſci genus, quod privatim Splachnon vocant, Cæſ.

Unus tenuior, craſsior alter, brevior, alius prolixior: omnes candeſcentes, pauci rutilantes, quandoq; nigri.
Reperitur potiſsimum in quercu, populo, ulmo, betula, pomo, pyro, pinu, picea, piceaſtro, abiete, cedro, larice & alijs complurimis. Verùm primæ nobilitatis & odorati ſunt, Cedrinus, lariceus, piceus, pineus & abietinus: Secundum locum tenet populneus, ſed candidus præſtat, nigricans improbatur: rutilans medium tenet: viliſsimus quernus.
II. Muſcus capillaceus longiſsimus.
Muſcus capillaceus cinerei coloris, è ramis Ilicis dependens, Cluſ. hiſt.
an Luſcus ex præaltis arboribus ad terram uſq: demiſſus, coloris viridis in cæruleum tendẽtis, qua Regina in Florida cingitur, tenuib. ſtaminibus catenularum inſtar invicem cohærentibus: par. 2. Amer. fig. 39. quemadmodum Rex ſedem ſuam Muſco lentiſcino tegit: par. 2. Ame. narr. 4.
III. Muſcus arboreus cum orbiculis.
Muſcus fœniculaceus, Lugd.
Muſcus ramoſus & muſcus ramoſus floridus, Taber. Ger.
Muſcus quernus fruticoſus τραχόφυλλος, Col.
Potiſſimùm in Quercu & Fago varians umbellis majorib. & minorib. planiorib. & radijs multo diametro longiorib. ramoſis ac hirſutis.
IV. Muſcus arboreus capitulis cavis.
Muſcus alter πλατυπυκνοδασύφυλλον, Col.
V. Muſcus arboreus coralloides.
Muſcus alter quernus coralloides ἄφυλλον, Col.
VI. Muſcus arboreus nodoſus.
Dendrobryon geniculatum, Col.
VII. Muſcus pulmonarius.
Pulmonaria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſn. hor. Lac. Lon. Tab.
Pulmonaria prima, Caſt. tertia, Cluſ. pan.
Pulmonaria fungoſa, Lugd. vulgaris, Thal.
Muſcus pulmonarius, Lob.
Pulmonaria, Lichenis quoddam genus, Cæſ.
Hepatica terreſtris, Ger. ico.
Variat lacinijs latioribus & anguſtioribus & hæc Lichen arboreum, Tab. & Ger. dicitur. Arboribus præſertim Quercui, Sorbo aucupariæ & alijs adnaſcitur: petris quoque, ſed hoc candidius eſt.
VIII. Muſcus cruſtæ modo arboribus adnaſcens.
Lichen Dioſcoridis & Plinij alterum, Col.

Procura Valesianorum.

In arborum caudicibus, in petris, tophis & tectorum tegulis veluti patella adhæret: colore varians, viridante, flavescente & cinereo vetustate petris adhæret: arborum caudicibus lutescens crustosa & major observatur.

MUSCUS SAXATILIS VEL LICHEN.

Λειχὴν Græcis, Latinis similiter Lichen sic dicitur Galeno, quia lichenes, id est, impetigines curat. Dioscoridi l.4. c.53. λειχὴν, quæ petris innascitur & aliqui βρύον appellant, ceu muscus est roscidus petris inhærens. At Plinio duplex est l.26. c.4. Lichen herba in Lichenis remedijs omnibus præfertur, inde nomine invento: nascitur in saxosis folio uno, ad radicem lato: caule uno parvo, longis folijs dependentibus: est aliud Lichenis genus, petris tantum inhærens ut Muscus: qui & ipse illinitur.

I. Lichen petræus latifolius sive Hepatica fontana.
Hepatica, Brunf. Lon. prima, Tab.
Jecoraria seu Hepatica fontana, Trag.
Lichen, Matt. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioscor. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Thal.
Lichen primus, Lob. petræa, Ger.

II. Lichen petræus stellatus.
Lichen secundus, Lob. Lugd.
Hepatica secunda, Tab. Ger.

III. Lichen petræus umbellatus.
Lichen tertius, Lob. Lugd.
Hepatica tertia, Tab.

IV. Lichen petræus muscosus racemosus, in Prodromo sub 15. descriptus.

V. Lichen petræus cauliculo pileolum sustinente.
Lichen Plinij primus pileatus, Col.

VI. Lichen petræus cauliculo calceato.
Lichen alter minor caule ὑποδεδεμένῳ, Col.

VII. Lichen petræus minimus fructu orobi.
Lichen alter acaulis ὑποφυλλόκαρπος, Col.

VIII. Muscus saxatilis ericoides: qui 7. in Prodromo.

IX. Muscus saxatilis repens coma sparsa.

Duplex est latiore folio in aquis, qui Muscus est 14. in Prodromo: angustiore expanso, qui supra lapides Harcyoniæ reperitur.

LENTICULA PALUSTRIS.

Lens sive Lenticula palustris, Dioscoridi l.4. c.88. Φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων dicitur (quòd foliolum sit lenticulæ forma) quæ in aquis pigris stagnantibus reperitur, muscus scilicet lenticulæ similis.

I. Lenticula palustris vulgaris.
Lenticula aquatica, Brunf. Thal.
Lenticula palustris, Trag. Cæs. Tab.
Lens palustris, Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Lob. Lugd. Ger.
Lenticula, Ad.
Lens palustris, Dod.

II. Lenticula palustris bifolia fructu tetragono.
Callitriche Plinij, Colum.

III. Lenticula aquatica trisulca.
Hederula aquatica, Lob. belg. Ger.
Hederula palustris, Tab.

IV. Lenticula palustris quadrifolia.
Lens palustris altera, Matth. Lac. Lug. Cast. ap.
Lenticula palustris secunda, Tab.
an Lenticulæ alterum genus, Cæs.
Lemna Theophrasti, Lugd.

Theophrasto 4. hist. 11. λέμνα quod vocatur, altius mergitur in aqua.

V. Lenticula palustris latifolia punctata.
Stratiotes aquatica Dioscoridis, Cæs.

VI. Lenticula palustris Ægyptiaca, sive Stratiotes aquatica folijs Sedo majore latioribus, Hayhalem elmaoin, quasi dicas aquosum sedum, Stratiotes Dioscoridis, Alp.

Dioscoridi lib.4. cap.102. στρατιώτης sive ποτάμιος στρατιώτης, ex eo cognomentum traxit, quod aquis supernatet, & sine radice vivit: folium habet Aizoo simile, at majus. Plinio lib.24. cap. 18. Stratiotis in Ægypto tantum & inundatione Nili nascitur, Aizoo similis, ni majora haberet folia.

VII. Quadrifolium aquaticum nobis incognitum.
Tetraphyllum, Lugd.

SECTIO QUARTA.

MUSCUS MARITIMUS; FUCUS SIVE ALGA; CORALLINA; CORALLUM; PORUS; ANDROSACE; ALCYONIUM; SPONGIA; URTICA MARITIMA.

MUSCUS ET FUCUS MARINUS.

Muscus Marinus βρύον θαλάσσιον Dioscoridi lib.4.cap.99. in saxis testisq; ad mare nascitur, capillaceus, gracilis sine caule.

Fucus Marinus φύκος θαλάσσιον lib.4.cap.100. quoddam latum: alterum oblongum & quadantenus puniceum: tertium candidum, quod in Creta nascitur juxta terram, pulchrè floridum, neque corruptioni obnoxium. Et Theophrasto 4.hist.7. φύκος plura sunt genera: quoddam folio lato, colore herbido, quod Porrum quidam appellant, alij cingulum radice hirta, extrinsecus squammata: intrinsecus longa admodum crassaq;, &c. Aliud folio crinito terræ ipsi adhærens, sæpeq; à mari tantum alluitur. Alterum altius degit, in mari extero circa Herculis columnas nascitur, mira magnitudine & latitudine, & ut ferunt, amplius quàm ut manu comprehendi possit, &c. Alga verò proveniens in alto, quam Spongiarij pelagicum deferunt, in Creta insula juxta terram, super saxa plurima optimaq; provenit, qua non solùm vittas, sed etiam lanas vestesq; inficiunt, &c. Sunt alia Graminibus proxima, quippe folio simili, radice geniculata, longa, oblique adhærente modo graminis, & caule calamaceo ut gramen, magnitudine Alga minore. Est aliud βρύον dictum, folio coloris herbidi, amplo, nec Lactucæ dissimili, rugosiore tamen & veluti contracto: caret caule: sed ab uno initio plura folia ejusmodi exeunt & rursus ab alio: nascitur super tegulas fictiliaq; juxta terram. His verbis Theophrastus Fuci marini quinque genera proposuit: Zostera sive Prason: capillaceum sive fœniculaceum: tinctorium spongiariorum sive pelagicum: gramineum: lactuceum. Plinio qui βρύον & φύκος confundit lib.27.cap.8. Bryon marina herba sine dubitatione est, lactucæ folijs similis, rugosa veluti contracta sine caule, ab ima radice exeuntibus folijs: nascitur in scopulis maximè testisq; terra comprehensis. Idem lib.13.cap.25. (de Phucis sive Algis agens) Non habet lingua alia nomen, quod Græci Phycos vocant: quoniam Alga herbarum magis vocabulum intelligitur. Folia lata, colore viridi gignit, quod quidam prason vocant, alij Zostera. Alterum genus ejusdem capillaceo folio simile fœniculo, in saxis nascitur, superius in vadis haud procul littore. Verno utrumque & interit autumno. Circa Cretam insulam nato in petris purpuras quoque inficiunt: laudatissimo à parte Aquilonis unâ cum spongijs. Tertium gramini simile, radice geniculata, & caule qualiter calami. Aliud genus Phycorum, Bryon vocatur folio Lactucæ, rugosiore tantum, jam hoc interius nascens.

Muscus maritimus.

I. Muscus capillaceus multifido folio albidus.
Muscus marinus vulgatissimus, Lob.Lugd.
Muscus marinus 2.Dod.at primus, Eid.belg.
Muscus marinus 3.Tab. marinus, Ger.
Muscus marinus herbaceus mollior, Cæs.
Muscus albus marinus, Imper.

II. Muscus capillaceus multifidus niger.
Fuci marini nigri repentis nomine ex mare Balthico accepimus.

III. Muscus maritimus viridis multifido folio.
Palmula marina, Imper.
Muscus marinus, Clus.hist.
Hujus diversæ sunt species.

IV. Muscus maritimus tenuissimè dissectus ruber.
an Fucus sive Alga tinctoria, Lugd.

V. Muscus pennæ similis.
Penna marina, Imper.

VI. Muscus maritimus filicis folio.
Myrophillum pelagium Cortusi, Clus.hist.

VII. Muscus maritimus Adianto affinis.
Pennaria marina, Imper.

VIII. Muscus maritimus Adianto similis alter.
Polypodium marinum, Imper.

IX. Muscus maritimus Gossypio similis.
Gossypium muscus, Imper.

X. Alga bombycina, in Prodromo descripta.

Muscus Coralloides.

I. Muscus maritimus sive Corallina officinarum.
Muscus marinus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Tab.
Corallina, Lob. Lon. Lem.

Fucus capillaceus, Lugd.

II. Muſcus coralloides ſquammulis loricatus.

Bryon thalaſsion, Tur.

Muſcus marinus 3. Dod.vel 2.Eid.belg.

Muſcus candidus coralloides ſquammatus, Lobel.

Muſcus marinus candidus coralloides, Lugd.

Corallina altera, Tab.

III. Muſcus coralloides latifolius.

Muſcus coralliformis, Lob.belg.

IV. Muſc.foliolis latiuſculis ambitu diſſectis.

Muſcus marinus 3. Dod.belg.

Fuci ſubrotundi.

I. Fucus folio rotundo.

Sertolaria, Imper.

Corallina latifolia & Opuntia marina, Cortuſ.

Lichen marinus, Cluſ.hiſt.

II. Lichen maritimus, Lob.belg.Tab.

III. Fucus umbilicus marinus dictus.

Umbilicus marinus, Imper.

IV. Fucus fungis affinis.

Fucus fungularis, Imper.

Eſt major & minor.

V. Fucus cavus.

Herba cava, Imper.

Fucus ſive Alga latifolia.

I. Muſcus marinus Lactucæ folio.

Fucus marinus 1. Dioſcoridis, Theoph.

Bryon Lactucæ folijs Plin. & Lob.

Muſcus marinus alter, Matth.Caſt.

Muſcus marinus Theophraſti, Dod.gal.Lugd.

Therapidion Cratevæ, Ang.

Bryon thalaſsion, Tur.

Fucus marinus prior, Dod.

Muſcus marinus virens latifolius, Dod.belg.

Lactuca marina, Tab.

II. Muſcus lactucæ marinæ ſimilis.

Fucus linza dictus, Imper.

III. Alga intybacea diverſa à Muſco primo.

Fucus ſive Alga intybacea, Lugd.

IV. Alga longiſsimo lato tenuique folio.

Sub Fuco 4. in Prodromo deſcribitur.

V. Alga longiſsimo lato craſſoque folio.

Fucus 3. in Prodromo.

VI. Alga latifolia chartæ ſimilis coſta carens.

Folium grande ex Algæ genere, quod ex Madera advehitur cum Saccharo, Cæſalp. cap. de Alga & de Muſa.

VII. Alga latifolia coriacea.

Palmifolium giganteum ſive fucus giganteus, Imper.

an Urack Nortmanorum, Lob.

VIII. Alga membranacea ceranoides.

Fucus 6. in Prodromo.

IX. Alga maritima gallopavonis plumas referens.

Fucus 7. in Prodromo.

Fucus ſive Alga anguſtifolia.

I. Fucus arboreus polyſchides edulis: 2. in Prodromo.

II. Fucus alatus ſive phaſganoides: 1. in Prodromo.

III. Fucus longo anguſto craſſoque folio: 5. in Prodromo.

an Fucus Zoſter, Lugd.

Fuci maritimi 2. ſpecies, Dod belg.

IV. Fucus anguſtifolius ligulas referens.

Fucus marinus alter, Dod.belg.

V. Alga anguſtifolia vitrariorum.

Fucus marinus primus, Ang.

Fucus marinus, Lac.alter, Dod.

Alga, Cæſ.Imper.marina, Lob.ico.

Fucus ſive Alga marina graminea, Lugd. cum duplici figura.

Hæc duplex: folijs alia latioribus, alia anguſtioribus, utriuſque folia initio virent, dein cum exiccantur albeſcunt: verum etiam anguſtifolia candidiſsima reperitur.

VI. Alga cornu cervi diviſura.

Herba Cretica quæ tinctoribus Rubella, hoc nomine Imperatus miſit.

VII. Alga gramineo folio.

Algæ minimum genus, Cæſ.

Fucus ſive Alga capillaceo folio.

I. Alga viridis capillaceo folio.

an Conferva Plinij Ang.

Conferva Plinij, Lob.Lugd Imper.

Linum marinum, Imper. qui hoc nomine miſit.

Duplex eſt: alia in maritimis quæ Muſcus tomentoſus, ſive Conferva; alia in aquis ſtagnantibus, quæ Linum aquaticum Imper. dicitur.

II. Alga nigro capillaceo folio.

Filum maritimum Germanicum in Prod.

III. Alga fontalis trichodes.

Conferva trichodes, vel Trichomanes aquaticum, Lugd.

IV. Alga in tubulis aquam fontanam ducentibus.

FUCI ARBORIBUS, FRUTICIBUS.
vel etiam herbis aſsimilati.

NAſcuntur etiam in mari Fuci qui fruticibus arboribúſve aſsimilantur : quare Theophraſtus 4. hiſt.7. ſcribit, naſci Quercus & Abietes ſuper lapides fictiliaq́ꝫ, radicibus carentes, ſed patellarum nudo adhærentes, &c. Ibidem & Palmæ Pelagicæ meminit. Et Plinius lib. 13. cap. 25. in alto vero Abies & Quercus cubitali altitudine, ramis earum adhærent conchæ : Quercu etiam tingi lanas tradunt. Glandem etiam quaſdam ferre in alto, &c. Vitis paſsim naſcitur, ſed Ficus ſine folijs rubro cortice & palma fruticum generis : extra Herculis Columnas, porri fronde naſcitur frutex & alius lauri & thymi, &c.

Fuci folliculacei.

I. Fucus maritimus nodoſus.
Fucus maritimus 3. Dod.belg.

II. Fucus maritimus alter tuberculis paucíſsimis.
Fucus marinus 4. Dod.belg.

III. Fucus maritimus, vel Quercus maritima veſiculas habens.
Quercus marina, Lobel.Cluſ.hiſp.Tabern.at 1. Eid. hiſtor.
Fucus marinus primus, Dod.belg.
an Alga vulgaris ramoſa, Lem.occul.

IV. Fucus maritimus vel quercus maritima, foliorum extremis tumidis, quam aliqui glandiferam vocant.
Quercus marina altera, Cluſ.hiſt.
Hæc cum priore una figura à Lobelio, Tab. & Cluſ.in hiſt.exprimitur.

V. Fucus maritimus folijs tumidis barbatis: in Prodr. ſub Quercu maritima 3. deſcribitur.

VI. Fucus folliculaceus fœniculi folio longiore.
Phucus marinus folio fœniculi, Ang.
Fucus ferulaceus, Lob.Lugd.
an Algæ ſpecies 2. Lem.occul.

VII. Fucus folliculaceus folijs fœniculi brevioribus.
Muſcus marinus virens tenuifolius, Dod.belg.

VIII. Fucus folliculaceus folijs Abrotani.
Fucus marinus folijs Abrotani maris, Lob.
Fucus marinus tenuifolius, Tab.
Muſcus marinus folijs abrotani, Lugd.
Gongularis marina ſeu Abies marina, Theoph. Imper.

IX. Fucus racemoſus vel racemus marinus.
Acinaria marina prima, Imper.

X. Fucus folliculaceus ſerrato folio.
Lenticula marina ſerratis folijs, Lob. Lugdun. Tabern.
Sargazo Acoſtæ, Lugdun. Linſc.part. 3. Orient. cap.4. 5. 8. & part.4. fig.10.
Vitis marina Theoph. Alga prima, Lem.occul.
Acinariæ marinæ 3. ſpecies, Imper.
an Klaptmutſen herba magna copia fluctuans : part.5. Ind. Orient.

XI. Fucus maritimus bacciferus.
Herba mari innatans folijs rutaceis, baccis Juniperinis ſimilibus : mare ita herbidum efficiens ut pratum referret : Lerio deſc.Braſil.c.20.

XII. Fucus folliculaceus linariæ folio.
Lenticula marina Serapionis & Uva marina quorundam, Lob.Lugd.
Lenticula marina Serapionis, Tab.
Acinariæ marinæ altera ſpecies, Imper.

XIII. Abieti ſimilis maritima.
Muſcus coralloides alter, Lob.Lugd.
Abies marina belgica, Cluſ.hiſp.& hiſt.

XIV. Tamariſco ſimilis maritima.
Myrica marina Batavica, Cluſ.hiſt.
an Tamariciola Fucus, Imper.

XV. Fucus cupreſſo ſimilis.
Fucus cupreſsinus, Imper.

XVI. Salix maritima.
Salix marina teſtis oſtrearum & ſaxis innaſcens, Lugd.

XVII. Ericæ ſimilis maritima.
Frutex marinus Ericæ facie, Cluſ.exot.l.6.c.5.

XVIII. Reſedæ ſimilis maritima.
Planta marina reſedæ facie, Cluſ.exot.l.6.c.6.

XIX. Equiſeto ſimilis ſaxea.
Hippuris ſaxea, Cluſ.exot.l.6.c.8.

XX. Abrotano ſimilis ſaxea.
Planta ſaxea ἀβροτονοειδὴς, Cluſ. exot. l.6.c.7.

Fuci diverſi ex Imperato : qui cum nobis incogniti, in certas claſſes reponi non potuere.

I. Fucus marinus Roccella tinctorum.
II. Fucus capillaceus Roccella.
an Fucus 3. Ang.
III. Fucus verrucoſus tinctorius Roccella.
IV. Fucus lumbricalis, aliquibus Corallina.

V. Fucus marinus lanuta.
VI. Fucus radicella sive Vermicularis.
VII. Fucus terzola, Vermicularis species.
VIII. Fucus forcellata lumbricalis species.
IX. Fucus tremula.
X. Fucus scoparia, Pennachio marinus.
XI. Fucus vermicularis laqueus dictus.
XII. Fuci cristati sc. Quercus & Ilex marina.
XIII. Fucus vermicularis duplex Retusa & Sempia.
XIV. Muscus marinus trifolia.
XV. Muscus marinus Alghetta.
XVI. Fucus axungiola.
XVII. Fucus aliquibus palma marina duplex vel cortice rugoso vel lævi.

CORALLINA.

I. Corallina fruticosa recta alba.
Juncus petrosus, Ang.
Lithophyton marinum albicans, Gesn. foss.
Quercus marina Theoph. Clus. hisp. & exot.
Corallina alba, Lob. Tab.
Corallium album, Lugd.
Muscus marinus fruticosus, Cast.
Corallij similes frutices, Cæs.
Ligno intus durissimo & nigro cui crusta obducitur, alijs candida, alijs cinerea, alijs rubens, testacea substantia.
II. Corallina lutea punctata.
III. Corallina fruticosa purpurea.
Lithophyton marinum rubri seu purpurei coloris, Gesn.
Corallina rubens Antiphatis facie, Lob.
Corallina rubra, Tab.
Quercus marina Theophr. Clus. exot. libr. 6. cap. 4.
Quercus marina cum sua basi, Eid. curis post.
IV. Corallina nigra veluti spinis exasperata.
V. Corallina nigra setacea hirsuta.
Antiphates 2. species, Ponæ.
VI. Corallina nigra setacea.
Antiphates sive Corallina 3. Ponæ ital.
VII. Corallina nigra setacea circumvoluta.
Antiphatis sive Corallinæ 3. altera species, Pon. ital.
VIII. Eschara coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 9.
IX. Corallinæ affinis Nodularia.
Nodularia, Imper.
Variat colore albo, pullo, puniceo.
X. Corallinæ facie grumoso cortice.
Arbuscula marina coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 1.
XI. Corallina alba nodosa: quæ 1. in Prod.
XII. Corallina cinerea rugosa, 2. in Prod. quæ duplex est.
XIII. Corallina cortice reticulato maculoso purpurascente.
Frutex marinus elegantissimus, ad Palmæ marinæ genus Theoph. accedens, Cl. exot. l. 6. c. 12.
XIV. Corallina reticulato cortice altera.
Planta marina retiformis, Clus. exot. l. 6. c. 3.
XV. Corallina pallidè flavescens cortice lævi: quæ 3. in Prodromo.

CORALLUM.

I. Corallum rubrum.
Corallium, Gesn. Lob. Lugd. Cæs.
Corallum rubrum, Imper.
Variat: coloris vel intense, vel dilutè rubri est, vel subflavescentis, vel fusci.
II. Corallum nigrum.
Corallium nigrum, Gesn. Cæs.
Antiphates sive Corallium nigrum, Lob. Lugd.
III. Corallium extra rubens intus nigrum, Cæsalp.
IV. Corallium album: & Lob.
Corallium album, cujus nec apud Græcos, nec Latinos mentio fit, Cæs.
In hoc varietas est: asperum est & striatum.
V. Corallum album ramosum.
Corallum album fistulosum, Imper.
VI. Corallum album ramosum alterum.
Coralloides seu Coralli albi varietas, Lob. Lug.
VII. Corallum album verrucosum punctatum.
Corallum album punctatum, Imper.
VIII. Corallum album stellatum.
Corallum stellatum, Imper.
Est majus & minus.
IX. Corallum album articulatum
Corallum articulatum ex Majorica, Imper.

Κοράλλιον,

Κοράλλιον, inquit Dioscorides l.5. c.139. aliqui Λιθόδενδρον appellarunt, marina planta est, quæ alto mari exempta duratur statim atque emergit, quasi à circumfuso nobis aëre lapidescat concrescátve. Probatissimum rubens colore Sandrachæ, aut Sandycis saturatæ, ut quod in lapidis duritiem coijt scabrosum, fistulosum seu concavum, præterea inane seu spongiosum, vitiosum existimatur. Quod ἀντιπαθὲς vocatur corallium quoque est, sed specie tantummodo distans: est colore nigro, arboris & ipsum figura, at magis ramosum. Plinio l.32.c.2. Coralio forma est fruticis, coloris viridis: baccæ ejus candidæ sub aqua & molles, exemptæ confestim durantur & rubescunt quasi Corna sativa specie atque magnitudine: ajunt tractu protinus lapidescere, si vivat: itaque occupari, evellique retibus, aut acri ferramento præcidi: hac de causa Curalium vocitatum interpretantur (ὅτι ἐν ἁλὶ κείρεται, quoniam in mari tondetur.) Probatissimum quàm maximè rubens & quàm ramosissimum, nec scabrosum aut lapideum, vel rursus inane aut concavum: authoritas baccarum ejus non minus in Indorum viris quoque prætiosa est, quam fœminis nostris uniones Indici (sed putavit Plinius baccarum formam artificio paratam, sponte nasci.) Antiphatis verò l.7.6.10. inter gemmas meminit, quæ nigra sit & non translucens. Hujus volunt etiam meminisse lib.3. cap.ult. his verbis: Isidos plocamon, corallio similis sine folijs: præcisum mutato colore in nigrum durescere: cum cadat frangi: item alium qui vocetur charitoblepharon efficacem in amatorijs: hæc Plinius. Hoc posterius nigrum esse corallium, hinc quidam arbitrantur, quòd olim in supercilijs fœminarum, color niger pulcherrimus & vetustissimus haberetur. Refert Linscottus par.3. Ind.Orient. cap.1. ad caput Bonæ Spei scopulos esse, qui magna ex parte Corallio, eoque acutissimo, asperrimoque & omnifarij coloris, ut nigri, albi, æruginosi seu viridis, constant.

PORI CORALLO AFFINES.

Plinius l.36.c.17. Pori lapidis servandis corporibus idonei meminit: Pario similis candore & duritie, minus tamen ponderosus, qui Porus vocatur. Cùm Plinius ita brevis sit, an de his locutus ignoramus: Equidem lapides substantia sunt Corallijs proximi, & potissimum porositate, unde nomen habent à Corallijs differunt.

I. Corallo affinis Porus magnus.
Porus magnus, Imper.

II. Corallo albo affinis Porus ramosus.
Porus ramosus, Imper.

III. Milepora, Imper.

IV. Corallis affinis Madrepora stellata.
Madrepora, Imper.

V. Corallis affinis Madrepora ramosa.
Madrepora ramosa, Imper.

In eadem planta varietas & in substantia & colore pro partium diversitate reperitur.

VI. Porus facie Sabinæ, Imper.

VII. Porus cervinus, Imper.

VIII. Porus reticulatus & Eschara marina, Imper.

IX. Frondipora, Imper.

X. Porus tabularius, Imper.

XI. Porus anguinus, Imper.

XII. Corallijs affine Alcyonium rubrum.
Tabularia purpurea, Imper.

ANDROSACE.

ἈΝδρόσακες Dioscoridi l.3. c.150. herba est alba tenuibus cirris sine folijs, folliculum habens in cacumine, quo semen continetur: in maritimis Syriæ nascitur. Idem Plinius l.26. c.4. Androsaces dicitur, quod Hydropicorum aquas ducat, vel Hydrosaces, quia non nisi in aquis crescat.

I. Androsaces petræ innascens vel major.
Androsaces, Matth. Lon. Cast. Lugd.
Musci marini genus, Guil.

Hanc ex Istria habemus, & à sequenti cirris longioribus, folliculis sive clypeolis (sed semine carentibus) in cacumine minoribus, differt.

II. Androsaces Chamæ conchæ innascens, vel minor.
Androsaces, Cotyledon foliosum marinum, Ad. Lobel. icon.
Androsaces, Lobel. Lugd. (& Umbilicus marinus Monspel.) Cam. ep. utramque una figura exhibet.
Fungus marinus minimus, Cæs.
Androsace Matthioli, Tab. Ger.

Hanc communiter conchæ, rarius petræ innascentem in stagnis circa Magalonam & Frontignanum observavimus.

ALCYO-

ALCYONIUM.

Ἀλκυόνιον Dioscoridi l.5.c.136. cujus quinq; genera facit: unum spissum est, acerbi saporis, spongiosa facie, insuperq; virosum, grave ac piscem olens: alterum oculorum pterygio aut spongiæ simile, leve & multicavum, odore fere algæ: tertium vermiculi forma & colore pene purpureum est, quod Milesium quidam vocant: quartum succidis velleribus non admodum dissimile, multis inanitatibus hians ac leve: quintum figura fungi, inodorum, intus quidem asperum, quodammodo pumicosum, foris verò leve, acre. Plinius l.32.c.8. fit in mari & Halcyoneum appellatum, ex nidis ut aliqui existimant, halcyonum & ceycum: ut alij, è sordibus spumarum crassescentibus: alij è limo, vel quadam maris lanugine. Quatuor ejus genera: cinereum spissum, odoris asperi: alterum molle lenius odore fere algæ: tertium candidioris vermiculi: quartum pumicosius spongiæq; putri simile, penè purpureum, quod optimum: hoc & Milesium vocatur: quo candidius autem hoc minus probabile est.

I. Alcyonium durum sive 1. Diosc. Imper.

II. Favago Australis, Alcyonium 2. Dioscor. quod duplex existit, Imper.

III. Alcyonium vermiculare, Imper. Alcyonium 3. Diosc. Cæs.

Hoc non solùm purpureum, sed & candidum ac flavescens reperitur.

IV. Alcyonum molle vel 4. Diosc. Imp.

V. Alcyonium stupposum, vel 4. Diosc. Imp.

VI. Acyonium foraminosum vel quintum Diosc. Imper.

VII. Alcyon. forma fructus alicujus ficus. Alcyonium tuberosum vel 5. Diosc. Imp.

VIII. Alcyonium ingens & 3. quod ad 5. Diosc. referri potest, Clus. exot.

IX. Alcyonium cervi cornua cum cranij parte referens. Alcyonium monstrosum sive 1. Clus. ex. l.6.c.12.

X. Alcyonium chirothecæ facie. Alcyonium alterum, Clus. l.c. Cum secundo Dioscoridis nonnullam affinitatem habet.

XI. Fungus auricularis, Cæs. Muscus saxatilis, aliquibus Alcyonium quintum Diosc. Imp.

XII. Bursa marina & Alcyonij genus 4. Cæs.

XIII. Rosa marina ad quintum Alcyonij speciem referenda, Cæs.

XIV. Pila marina, Cæs.

XV. Pila marina velut ex ampullis constans ad spumæ similitudinem. Spuma maris, Cæs.

Variat colore modò candido, modò rubro, aliquando flavescente.

ZOOPHYTA.

Ζωόφυτα sunt quæ nec animalium, nec plantarum, sed tertiam ex utroq; naturam habent, & ut Aristoteles loquitur, τὰ ἐπαμφοτερίζοντα φυτῷ καὶ ζώῳ, quæ ambigunt inter plantam & animal, quæ Plantanimalia dici possunt: talia sunt Spongiæ, Urticæ marinæ.

SPONGIÆ.

Σπόγγος Græcis, Spongia: Etymologicus sic dici scribit παρὰ τὸ σπᾶν τὰ ὑγρά, quod humorem attrahat & combibat. Dioscoridi lib.5. cap.138. è spongis alias nonnulli mares appellavere, quæ tenuibus sunt fistulis ac spissæ densæve, è quibus rursus duriores τράγους nominaverunt: alias vero fœminas, quæ contrario ac antedicta modo se habent. Et Plinio lib.9. cap.45. Spongiarum tria genera accepimus: spissum ac prædurum & asperum, tragos id (ab odore gravi) vocatur: minus spissum & mollius, manon: tenue densumq; ex quo penicilli (sive turundæ sinuosis & cavis ulceribus immittuntur) parantur. Hæ sane ζωόφυτα καὶ ζωόδενδρα dicuntur, quæ ut habet Plinius l.c. neq; fruticum neq; animalium, sed tertiam quandam ex utroq; naturam habent: ejusmodi, inquit idem, sunt Urticæ & Spongiæ.

I. Spongia globosa, Imper.

II. Spongia compressa, Imper.

III. Spongia compressa magna. Spongia marina alba & flava, Tab. Ger. Spongia compressa latissima, Imper.

IV. Spongia hircina, Imper.

V. Spongia velaris, Imper.

VI. Spongia ramosa. Confervæ marinæ genus, Lob. Lugd. Corallina Britannica Penæ, Lugd. an Isidos plocamon corallio similis Pl. l.1. c.24.

VII. Spongia ramosa fistulosa.

VIII. Spongiosus fucus, Imper.

Hujus diversæ species: una barbæ similis: altera arbusculæ in ramos divisæ: alia instar manus humanæ: aliæ figuræ turbinatæ instar pini.

IX. Spongia forma infundibuli.

Spongia elegans, Clus. exot. l.6. c.11.

URTICA MARINA, ET ALIA.

Urtica dicta, quòd admota contrectantis manum pugnat. Sic Plinius lib.9. cap.45. Urticæ noctu vagantur, noctuq; mutantur: carnosæ frondis his natura & carne vescuntur: vis pruritu mordax eademq; quæ terrestris urticæ, &c. Verùm Bellonius, inter pisces molles: Rondeletius, inter animalia imperfecta & quidem genere mollia refert.

Genus duplex Aristotelis 5. hist.16. At Rondeletio species sex sunt. Plinio lib.9. c.43. alterum earum quæ soluta sunt, quas vagari scribit Plinius: alterum earum genus saxis affixum semper hæret.

I. Urtica 5. & 6. Rond. (& ex eo Aldroan. Urtica soluta 1. & 2. Tab.

II. Urtica explicata & contracta, Bello. Italis Cunnus marinus: & Tab. de his vide Gesn. Bellon. Rondelet. & Aldroandum, qui formas diversas pingit.

III. Pulmo marinus, Matth. Tab. Aldroan.

IV. Holothuria, Aristot. Plin. Rondel. (qui duas species haber) & Aldroan.

V. Tethya, Aristot. Plin. Rond. Bellon. Gesf. Aldroando, cui sex species.

VI. Mentula marina, Rond. cui duplex est. Genitale marinum, Bellon. Epipetron Gesneri, cum hac convenire videtur, Aldroan.

VII. Penna marina, Rond. Gesf. quæ Mentula alata piscatoribus, Aldro. cui duplex est.

VIII. Manus marina, Gesf. ex eo Aldroan.

IX. Arantia marina.

X. Malum granatum, Aldro.

XI. Malum insanum marinum, Rond. ex eo Aldroan.

XII. Pyrum marinum, Aldr.

XIII. Cucumer marinus, Plin. Rond. ex eo Aldroan.

XIV. Uva marina, Plin. Rondelet. ex eo Aldroan.

XV. Fungus marinus, Aldroando.

SECTIO QUINTA.

FVNGI ET TVBERA.

FUNGI.

Fungi Græcis μύκητες dicuntur: de quibus Theophrastus 1. hist.8. & 9. Fungus pediculum longè majorem, æqualem quam Gladiolus habet & radice penitus caret: & 3. hist. 9. verum è radicibus arboris & juxta radices erumpit: & 4. hi.8. cum autem aquæ plures incesserint fungi juxta mare rubrum quodam in loco erumpunt, qui Sole tacti in lapidem mutantur. Horum origo Plin. l.22. c.23. ex pituita arborum. Nam Fungi sicut & Tubera, neq; plantæ, neq; radices, neq; flores, neq; semina sunt, sed nihil aliud quam terræ, arborum, lignorum putridorum, aliarumq; putrilaginum humiditates superfluæ: id quod inde colligi potest, quod omnes Fungi & Tubera, maximè ea quæ edendo sunt, à tonitrubus & pluvioso cœli statu frequentius nasci soleant.

Differentia duplex Dioscor. l.4. c.83. aut enim edules sunt, aut exitiosi: hi multis de causis tales evadunt: aut qui juxta clavos rubiginosos, aut pannos putridos, aut serpentum latibula gignuntur, aut arborib. privatim fructus noxios ferentib. adnascuntur. Habent verò qui tales sunt intra se lentorem quendam concretum & strigmenti modo viscosum, & terra eruti si reponantur, celeriter corrupti computrescunt. At Pli. l.c. Fungorum numerosa genera: tutissimi qui rubent callo (fortè carne) minus diluto rubore quā boleti: mox candidi, velut apice flaminis insignib. pediculis: tertium genus suilli, venenis accommodatissimi. Quidam discrevere arborū generib. fico, ferula (potius betula) & gummi ferentibus: nos item fago, aut robore, aut cupresso: omnium color lividus.

Verùm alij ex terra nascuntur: alij veterum arborum caudicibus subinde & eorum ramis (vix enim ulla arbor senescens in qua non conspiciantur) adnascuntur: alij saxis, tectis stramineis, putridis lignis insident, & quandoq; supra fimum reperiuntur. Guilan. com. de. pap. κώμακα & alterum genus sive Ciema alterum dicit.

I. Fungus porosus.
Fungorum primum genus, Trag. Lon.
Fungorum præcipuum genus, Gef. col.
Spongiola nonnullis, Dod. Imper. Neapolitanorum, Ponæ.
Fungi, favaginosi, sive Fungi rugosi favis mellis similes, Lob. belg.
Fungus spongiosus Dalechampij, Lugd.
Fungi rugosi, Cast.
Fungi esculenti primum genus, Clus. hist.
Fungi præcoces, Dod. belg.

Hujus quatuor sunt species: nam primus fungus parvus est, rugosus albicans, quasi fuligine infestus: 2. radicem Aristolochiæ rotundæ exiccatam refert, coloris ex ruffo fusci: 3. duplo amplior plerunq; orbicularis: 4. in longitudinem metæ instar excrescit.

II. Fungus apice pyramidali & angusto.
Fungi esculenti alterum genus, Clus.

III. Fungus in metam fastigiatus albus fusco tinctus.
Fungi esculenti quartum genus, Clus.

Hic triplex est: primus & secundus parvus & mediocris, ambo coloris albicantis fusco tincti: tertius major magis fuscus, interdum notis distinctus.

IV. Fungus orbicularis exalbidus pratensis.
Fungi esculenti tertium genus, vel S. Georgij, Clus.

V. Fungus angulosus pediculo exiguo.
Fungi esculenti quintum genus, Clus.

Triplex est: 1. angulosus: 2. magis orbicularis: 3. major, in tres lacinias divisus: ad arborum radices.

VI. Fungus radice carens dimidium fungum & orbem referens.
Fungi pezizæ esculenti, Colum.

Ad Fagorum radices Agarici modo crescit.

VII. Fungi umbilicum exprimentes plures simul alti.
Fungus in populo alba, Matth.
Populnei αἰγειρῖται, Dod.
Fungi esculenti sextum genus, Clus.
Ad arborum radices, sola magnitudine differens observatur, ex ætate proveniens.
Fungorum sub Populo nasc ntium, qui Turini vocantur, subrubentium, pediculo candido, qui in cibis minimè probantur, Cæs. auctore.
Huc referendi Calucci vulgo dicti apud Portam, qui bini aut tres ab uno pediculo prodeunt velut galli cristæ, acri odore, coma velut villosa.

VIII. Fungus umbilicum referens variegatus.
Fungi esculenti decimum tertium genus, Clus.

Variat: nam in primo supernè color ex cæruleo, viridi & fusco commixtus conspicitur, infernè ex albo subluteus: 2. supernè color flavescens veluti fuligine infectus, infernè albus fuscis strijs distinctus: 3. supernè ex albo viridis, infernè candicans & striatus: 4. supernè ex purpureo & saturatè rubro, raris albis maculis notatus; infernè candicans fuscis strijs aspersis, oris dilutè purpurascentibus: 5. asperior reliquis, supernè coloris ex albo fusci, inferius candicans, fuscis strijs discurrentibus.

IX. Fungus orbicularis sulcatus albus fusco permixto.
Fungi esculenti septimum genus, Clus.

Duplex est: alter tumens, coloris vel albi fusco permisti, vel maculis quibusdam aspersis: alter orbicularis candicans.

X. Fungus pileolo lato orbiculari candicante.
Fungi orbiculari, vel Fungorum tertium genus, Trag.
Fungi boleti, Cord. in Diosc. Lon.
Fungi nemorum, Lob. Belg.
Fungi esculenti octavum genus, Clus.

Triplex est: 1. minor candicans: 2. major albicans maculis fuscis & flavescentibus aspersis: 3. amplior adhuc ex fusco subrubens.

XI. Fungus pileolo lato orbiculari flavescente.
Fungi quartum genus, Trag.
Capreolini, Tabern.
Fungi esculenti duodecimum genus, Clus.

XII. Fungi pileolo lato & rotundo.
Fungi esculenti nonum genus, Clus.

Hujus quatuor sunt differentiæ: 1. supina parte candicans, infernè magis fuscus evidentibus strijs donatus: 2. supernè albicans crassis strijs insignitus: 3. supernè in albedine magis fuscus, pediculo crassiore nigricante: 4. rufescit & pediculo est albo.

XIII. Fungus pileolo lato & rotundo livido.
Fungi vulgares Amanitæ vel Boleti, Trag.
Fungi, Matth. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd.
Fungi vulgatissimi esculenti, Lob. ico.

Hic ad præcedentem referri potest.

XIV. Fungus pileolo in plano orbiculari villoso.
Fungi esculenti decimum genus, Clus.

Duplex

Duplex eſt: alter colore puniceo dilutiore: alter coloris ex rufo fuſci.

XV. Fungus pileolo magno plano orbiculato venis exaſperato.

Fungi eſculenti vigeſimum genus, Cluſ.

Triplex eſt: 1. ſupernè dilutè rubens, aut latericei coloris venis exaſperatus: infernè palleſcens, ſtrijs fuſcis inſignitus: 2. ſupernè extuberat, coloris ex albo pallido & fuſco mixti: infernè candicans, ſtrijs fuliginoſis diſtinctus: 2. major ſupernè coloris ex albo, pallido, rufo & fuliginoſo mixtis: infernè rubeſcens, ſtrijs ex atro purpuraſcentibus notatus.

XVI. Fungus pileolo plano ſubfuſco oris lateris.

Fungi eſculenti undecimum genus, Cluſ.

XVII. Fungus pileolo lato puniceo, lacteum & dulcem ſuccum fundens.

Fung. ſextus, quẽ aliqui crudum devorãt, Trag.

XVIII. Fungus candidus odoratiſsimus orbe magno.

Fungus Richione, quaſi magnum fungorum regem dicas, Portæ.

Eſui tam ſuavis ut crudus edatur & ægris innoxiè præbeatur, Eid.

XIX. Fungus latus ſanguinei coloris.

Linguæ in caudicibus caſtanearum, Cæſ.

An ij quos Plinius ſcribit tutiſsimos, qui collo rubent, minus diluto rubore, quam Boleti.

XX. Fungus anguloſus & velut in lacinias ſectus.

Fungi genus magnum à figura auriculi leporinis, Geſn. coll.

Arborum fungi auriculæ Judæ facie, Lob. belg.

Gallinacei, Cæſ.

Fungi eſculenti decimum quartum genus, vel Fungus leporinus, Cluſ.

Duplex eſt: 1. ſupernè pallidus, flavis maculis variegatus: infernè flaveſcens, fuſcis ſtrijs diſtinctus: 2. duplo major, ſupernè flavus: infernè ſtrijs diſtinctus, croceoq; colore infectus.

an Fungus leporinus quem 7. facit Tragus, qui formam interaneorum vituli repræſentat, qui incanus & plumbei coloris.

XXI. Fungus orbicularis oris intrò reflexis.

Fungi eſculenti genus, ſive ſuilli, Cluſ.

Duplex eſt: 1. utrinq; ſubalbidus veluti fuligine infectus: at ſupernè aliquot maculæ albæ aſperguntur: infernè ſtrijs craſſis nigricantibus notatur: 2. major cujus pars ſuperior coloris eſt purpurei rubro ſaturno commixti, ſecundum oras maculis albis aſperſis: inferior ex albo fuſcus, ſtrijs tenuioribus excurrentibus.

Suillos vulgo porcinos dictos, Boletis craſsiores, ſupernè ſubfulvos, infernè cinereos, internè candidos, habet Cæſ.

XXII. Fungus Auguſti menſis.

an Fungi octavum genus, Trag. 6. & 7. gen. Lon.

Fungi eſculenti decimum ſextum genus, Cluſ.

Triplex eſt: 1. ſuperius colore eſt candicante ſubfuſco, inferius albus ſtrijs carens: pediculus coloris ex cæruleo, viridi & fuſco mixti: 2. utrinque ex flavo rubeſcit: 3. ſupernè ex fuſco rufeſcit: infernè æqualis albus.

XXIII. Fungus planus orbicularis aureus.

Volva Plinij, Elvela, Ciceroni, Boleti, Ang.

Boleti Cæſ.

Fungi eſculenti decimum ſeptimum genus, Cl.

Differentia notatur, quæ ratione ætatis contingit: nam cum primum erumpit, ovum candore & figura refert, at alba cute quam volvum vocant, lacerato, paulatim in planam orbicularem formam ſe explicat: ſupernè aureus eſt, infernè flavus, ſtrijs diſtinctus: hic omnium præſtantiſsimus cenſetur.

XXIV. Fungus pileolo lato, longiſsimo pediculo variegato.

Fungi eſculenti decimum octavum genus, Cl.

an Fũg. Neapolitanis Conocielle vocat⁹, Portę.

an Fungus pratenſis, quem quidam Scarogias vocant, Cæſ.

XXV. Fung. bulboſus fuſcus duplici pileolo.

Fungus quercinus dipſacoides, Col.

XXVI. Fungus lariceus aurei coloris.

Fungus in larice præter Agaricum naſcens triginta librarum, aureum per ambitum diſſectus, in cibis gratiſsimus, Matth.

XXVII. Fungus albus acris.

an Fungus piperis ſapore, Cord. in Dioſc.

Fungus piperitis, quia inſtar piperis linguam vellicat, Portæ.

XXVIII. Fungus minimus odoratus capitulo donatus cinereus.

Prunuli vulgo, Cæſ.

XXIX. Fungus ramoſus: & Imper.

Fungi eſculenti decimum nonum genus, Cluſ.

Formæ eſt ab alijs diverſæ, qui in tres ſpecies, colore inter ſe differentes, nonnihil etiã forma, dividi poteſt: nam parte ſuperna vel flavus, vel dilutè rubeſcens, vel pallidus albo admixto.

XXX. Fungus digitatus major.
Digitelli genus spectabili magnitudine, ut unus sufficiat, qui in castaneis reperitur, Cæs.

Plinius forte hunc intellexit, cum inquit, mox candidi veluti apice flaminis insignibus pediculis: quos Galenus Amanitas vocat, secundo loco inter innoxios. Lacinia Hermolao dicitur.

XXXI. Fungus candidus digitatus minor.
Digitelli (vel Fungi 5. genus) Trag. Lon.
Digitelli sive Manninæ vulgo, Cæs.

Hic veluti in parvos digitos fissus est.

XXXII. Fungus maximus Ungaricus; multis lacinijs squammatim incumbentibus.
Fungi esculenti genus 21. monstrosum, Clus.

Tanta molis, ut ternos, aut quaternos pascere possit: sunt qui dicant, nonnunquam tanta amplitudine excrescere, ut bigam facile impleat. Variat colore ex rufo nigricante, vel ex albo nigro, aut multis maculis nigris in albo conspersis notatur. an Gallinaceja Neapolitanorum, Portæ: quæ mirabilis formæ & ad eam amplitudinem excrescit, ut brachijs diductis homo vix amplecti possit, pondere sexaginta librarum, ut integro universa familia vesci possit.

XXXIII. Fungus in saxis proveniens.
Fungi è lapidibus, Matth.
Fungorum postremum genus è saxis, Portæ.
Fungus in lapide fungoso Neapoli, Cam. in Matth. ger. Cæs.
Fungus petrosus, Imper.

Ex hoc fungi toto anno enascuntur, si aqua irrigetur etiam domi asservatus, crescit induratis, Cæs. Præciditur ad esum, alius subnascitur, semperq; novos producit, septem diebus perficitur: sexies anno demetitur: terra dodrante operitur. Afferuntur lapides ex Vesuvio, ex Fageto, ex Partenio, ex Gargano & celsioribus montium partibus, Joh. Bapt. Porta.

XXXIV. Fungi circa Babyloniam.
Fungi boni saporis, quos etiam crudos Æthiop. comedunt, præter quos nihil aliud circa Babyloniam, quàmvis bona & pinguis terra sit, crescit: part. 3. Ind. Orient. c. 5. sed quales?

Fungi noxij.

I. Fungus membranaceus auriculam referens, sive Sambucinus.
Fungus ad Sambucum, Trag.
Auriculæ Judæ vulgo.
an Fungus auricularis, Imper.
Fungorum perniciosorum 1. genus, Clus.

II. Fungus putridus arborum ramis inhærens, plurimis simul cohærentibus.
Fungorum noxiorum genus 24. Clus.

Triplex est: 1. & 2. interdum simplex, interdum plures: ille ruber, hic egregiè rubet & floridus est: 3. corpore rugoso, bini, plerunq; terni, elegantiore auri colore præditi.

III. Fungus in caudicibus nascens unguis equini figura.
Fungi igniarij, Trag.
Igniarij vulgo Esca, Cæs.

Hic attritu silicis ignem excipiunt.

IV. Fungus ad cutim extergendam aptus.
Fungi igniarij species, qua in tonstrinis pro strigili utuntur, Cæs.
Fungus furfures capitis depellens, Imper.

V. Fungus acetabulorum modo cavus radice carens.
Fungi Pezicæ Plinij, Col.

VI. Fungus Hepaticæ saxatilis forma.
Fungi Pezicæ altera species, Col.
An hi duo posteriores pernitiosi sint, dubi⁹ sum.

VII. Fungus saliginus lichenis forma variegatus.
Fungorum noxiorum 4. genus, Clus.

VIII. Fungus cerasorum imbricatim alter alteri innatus variegatus.
Fungorum noxiorum 5. genus, Clus.

IX. Fungus pannis laceris similis igneus.
Fungus quem ignem sylvestrem vocant, Cæs.

X. Fungi ex eodem pede sed non conspicuo numerosi.
an Prunuli, Trag.
Fungorum perniciosorum 2. genus, Clus.

Varij sunt magnitudine & forma, omnes coloris ex albo pallido & fusco commixti: sub pruno nascentes.

XI. Fungus fimetarius in plano orbicularis candidus.
Fungorum noxiorum tertium genus, Clus.
an Prateolis similis, Cæs.

XII. Fungus pileo infernè subrufo aut nigricante, quem aliqui, nec sine periculo comedunt, Cæsalp.

XIII. Fungus coryleus orbicularis.
Fungorum noxiorum 6. genus, Clus.

XIV. Fungus buffonius orbiculatus.
Fungorum noxiorum septimum genus, Clus.
Triplex est: 1. in metam sublatus albus, fuligine

fuligine infectus, in summo flavescens: parte cava fuscus, nigris strijs distinctus: 2. magis orbiculatus, supernè modò fuscus ex albo pallescens, modò flavus fuligine infectus, maculis albis & nigris aspersis, rubetæ colorem refert: infernè albus, strijs subfuscis levibus distinctus: 3. major in plano orbicularis, superius albus, rubore admixto & maculis pallescentibus aspersis: infernè pallidus, fuliginosis strijs distinctus.

XV. Fungus fatuus candidus pileolo in metam assurgente.
Fungorum noxiorum undecimum genus, Clus.

XVI. Fungus betulaceus orbiculatus albus.
Fungus ad betulam, Trag.
Fungorum noxiorum octavum genus, Clus.

XVII. Fungus orbicularis ex atro rufescens.
Fungorum noxiorum nonum genus, Clus.

XVIII. Fungus minimus flavescens infundibuli forma.
Fungorum noxiorum decimum genus, Clus.

XIX. Fungus muscas interficiens.
Fungi muscarij, Trag. Cord. in Diosc. Lon. Tab.
Fungorum noxiorum 12. genus, Clus.

Hujus quinque species: 1. orbicularis, cui supernè color vel pallescens, rubedine & fuligine admixtis: vel lividus & fuligine infectus, maculis albicantibus atro permixtis inspersis: infernè albus, fuscis strijs variegatus. 2. orbicularis, supernè coloribus ex purpura dilutiore & saturatiore, rufo, pallido & albo variè mixtis: infernè pallido, nigris strijs sulcato. 3. ætate variat: emergens Ari radicem imitatur, coloris lateritij, maculis albicantibus aspersis: adultior, orbicularem figuram acquirit, interdum per latera fissus, coloris prona parte rubri, albis maculis infecti: supina albi, cum strijs levi fuligine infectis. 4. junior, minore est orbe, rubro colore saturo, instar concreti sanguinis tincto, maculis plurimis exalbidis aspersis: adultior multo latior, rubro colore remissiore tinctus & præter exalbidas maculas veluti intercursantibus undis, distinctus. 5. junior coloris ex rufo fusci & velut fuligine infecti: adultior, latior in metæ formam assurgens, oris valde laceris, coloris supernè ex albo rufo, pallido, fusco mixti & id vel radiatim, vel maculis inspersis: inferiore fuliginosis nigris strijs intersecantibus.

XX. Fungus latus orbicularis candidus.
Fungorum noxiorum 13. genus, Clus.

XXI. Fungus latus orbicularis oris intus conversis.
Fungorum noxiorum 14. genus, Clus.

Duæ sunt species: magnitudine & supinæ partis colore inter se differentes.

XXII. Fungus pediculo in bulbi formam excrescente.
Fungorum noxiorum 15. genus, Clus.

Duplex est: supernè pallidus, maculis dilutè nigricantibus distinctus & oris deorsum reflexis: internè multis strijs expallido fuscis distinctus: 2. tetri coloris est, radicis potius fragmentum, quam fungus videtur, quod utraque manu vix comprehendi potest.

XXIII. Fungus clypeiformis major.
Fungus alter venenatus clypeiformis olidus, Lobel. belg.
Fungus alius clypeiformis perniciosus, Cl. ad.

XXIV. Fungus clypeiformis minor.
Fungorum alterius generis alter, Dod.
Fungus clypeiformis lethalis, Lob. belg.
Fungus perniciosus vulgaris, Clus. ad.

Alij albi, aut cinereis fuscisve maculis notati, in cavitate nigri: nunc & plani ut acetabula: nonnulli etiam parmis similes.

XXV. Fungus latus oris laceris.
Fungorum noxiorum 17. genus, Clus.

Duplex est: colore superna parte rufo ad nigredinem tendente in medio flavescente: infernè pallido, strijs fuliginosis distincto: 2. colore supernè ex pallescente fuliginosus, venis ex albidis maculosis: pars infima ut & fungi substantia, omnia atra, crassis nigris strijs obscurè apparentibus.

XXVI. Fungus oris laceris & in lacinias divisis.
Fungorum noxiorum 16. genus, Clus.

In hoc triplex differentia occurrit.

XXVII. Fungus parvus, parvi galeri formam exprimens, rufus.
Fungorum noxiorum 18. genus, Clus.

XXVIII. Fungus parvus galericulatus alter flavus.
Fungorum alterius generis primus, Dod.
Fung⁹ parvus lethalis galericulatus, Lob. belg.
Fungus exilis perniciosus vulgaris, Clus. ad.

XXIX. Fungus orbicularis secundum vias & in quercetis Autumno nascens.
Fungorum noxiorum 19. genus, Clus.

Hujus sex species sunt.

1. Supernè coloris ex flavo, rufo, fuliginoso commixti: infernè ex pallido fusci, multis strijs exarato.

exarato. 2. amplior est, supernè coloris vel rufi, raris maculis consperſi, vel fuſci & fuliginoſi: inferius pallidi, fuſcis maculis aſperſis, vel ex fuſco omnino pallidi. 3. ex cineraceo fuſci coloris, notis quibuſdam distincto, lacer & hians. 4. supernè, ex atro rufeſcens: infernè flavus, maculis parvis aſperſis: vel fuſco supernè & ſciſſuris quibuſdam albis lacero: infernè ex flavo tantum palleſcente. 5. supernè tumens & latericei, infernè cinericei coloris, & hic Fungi pernicioſi generis 19. ſpecies dubia, Cluſ.

XXX. Fungus tuberis figura.
Fungorum noxiorum 19. ſpecies 5. Cluſ.

Hic ætate variat: junior supernè coloris fuſci, infernè rubri ſaturi & nigricantis, oris flavis: dultior orbicularis, supernè fuſci coloris, diluto rubore permixto: infernè ex rubro atro & obſcuro: ipſum verò corpus confractum cærulei, vireſcente intercepti est coloris.

XXXI. Fungus cyclamini radicem colore & forma referens.
Fungorum noxiorum 19. generis ſpecies 7. Cluſ.

XXXII. Fung. omnium ampliſſ. purpureus.
Fungorum noxiorum 19. generis ſpecies 3. Cluſ.

XXXIII. Fung. craſſus in metam ſurrectus.
Fungorum pernicioſorum 20. genus, Cluſ.

Hic quadruplex est:
1. supernè cineraceus, infernè ex flavo pallens. 2. supernè, vel ex pallido fuſcus, vel fuliginoſus, infernè ochræ colore. 3. rufus: infernè ochræ colore fuligine perfuſa. 4. ex rufo & fuliginoſo commixti: infernè ſubrufo colore multis ſtrijs fuliginoſis interſecantibus.

XXXIV. Fungus abietinus oris reflexis ſubſtantia rubra.
Fungorum noxiorum 21. genus, Cluſ.

XXXV. Fungi dumetorum ex uno pede prodeuntium.
Fungorum noxiorum 22. genus, Cluſ.

Quadruplex est:
1. ſeni aut ſepteni orbiculati ſed fornicati flavi, macula nigra distincti. 2. octo aut novem coloris flavi, rufo ſuffuſi: infernè flavi, macula nigra distincti. 3. majore est orbe, quindecim aut pluribus ex eodem pede naſcentibus, supernè vel rufi, vel ex rufo dilutè albeſcentes: infernè ſubalbidi, craſſis fuſcis ſtrijs distincti: quinta ſpecies, Cluſ. 4. turbinato corpore ſeni aut plures, supernè cineracei ex rufo coloris aut fuſci: infernè craſſis nigris ſtrijs distincti.

XXXVI. Fungus truncis humi jacentibus innatus, pluribus ex uno pede prodeuntibus.
Fungorum noxiorum generis 22. ſpecies 3. & 4. Cluſ.

Hic præcedente multo minor: & duplex:
1. viceni & plures ex eodem pede supernè rufi, infernè fuſcis ſtrijs exarati. 2. triceni & plures colore inter ſe varij, vel flavo rufo perfuſi, vel omnino rufi & fuſci, infernè nigricantibus ſtrijs notati.

XXXVII. Fungus orbicularis in paluſtribus.
Fungorum noxiorum generis 23. ſpecies quatuor, Cluſ.
1. orbe tumido eleganter rubro infernè albicans fuſcis ſtrijs exaratus. 2. paulo amplior, supernè coloris rufi & ad lateritium tendentis: infernè dilutioris & ſtrijs frequentioribus distinctus. 3. coloris ex albo, rufo & fuſco variè commixti. 4. orbe est inæquali, supernè ex cineraceo candicans: infernè etiam, ſed fuſcis ſtrijs ad extimas oras productis.

XXXVIII. Fungus fœtidus penis imaginem referens.
Phallus, Hadr. Junio.
Phallus Batavicus, Lugd.
Phallus Holandicus, Satyrion trifolium Matthiolo, Ponæ Ital.
Fungus virilis penis arrecti facie, Lob. belg.
Fungus marinus, Dod. belg.
Fungi pernicioſi 23. generis ſpecies 5. Cluſ.

XXXIX. Fungus minimus ligneis tabellis areolarum hortorum adnaſcens.
Fungus minimus ἀνώνυμος, Cluſ.

XL. Fungus ramoſus candidus.
Fungorum noxiorum 25. genus, Cluſ. at figura habetur hiſt. ap. alt.

XLI. Fungus ramoſus coriaceus.
Fungus borſaro, Imper.

Hujus ad ignem concipiendum apud Neapolitanos uſus est.

XLII. Fungus rotundus orbicularis.
Fungorum noxiorum generis 26. ſpecies 3. Cluſ.
Fungus ovatus, crepitus lupi, Trag. Lon.
Fungus orbicularis, Dod.
Fungus glomeratæ rotunditatis, Lob. belg.
Lupi crepitus, Caſt. Col.

Triplex est magnitudine, nonnihil etiá forma differens. 1. initio eximij candoris, dein palleſcens tanquam fuligine ſuffunditur, maturus confractus pulverulentum fumum effundit.

Pezicæ

Pezicæ Plinij in pratis quem esculentum dicit, Cæs.

Fungus vesicarius, alijs ovum lupinum, Imper.

Fungorum pernicios. generis 26. species 1. Clus.

2. Capitis pueri magnitudine, cute cineracei coloris tectus, quæ lacera substantiam spongiosam fuliginosam ostendit, quæ compressa pulverem effundit.

an Fungus villosus, Imper.

3. Sola magnitudine à secunda differt.

an Pezicæ genus in sylvestris aliquando humani capitis, quod sine periculo esitatur, Cæs.

XLIII. Fungus rotundus cancellatus.

Fungus coralloides cancellatus, Clus. hist. ap. alt. auct.

Fungus lupi crepitus vulgi efflorescens, Col.

Hunc à priore distinguere non oportet: a quo tamen differt (quem & Clus. & Colum. peculiari figura expressere) quod huic sint radices in fibras divisę, & quod per medium disrupto veluti florescens speciosum reticulum, vel marsupium reticulatum rubri coloris emittit.

XLIV. Fungus niger culicis figuram referens.

Fungus semiorbicularis niger, Dod. belg.

Fungi lapidei.

I. Fungus lapideus major in Nilo natus.

Fungus saxeus Nili major, Clus. exot.

II. Fungus lapideus minor.

Fungus saxeus minor, Clus. exot.

III. Fungus lapideus forma bubulæ linguæ, Clus. cur. post.

AGARICUM FUNGUS.

Ἀγαρικὸν, forte ab Agaria nomen sibi adscivit gentile; nam ut Dioscorides, in Sarmatiæ regione quæ Agaria dicitur, gignitur: vel ab Agaro, quem & urbem & amnem in Sarmatia vocari tradit Ptolomæus: & ut Dioscorides l.3.c.1. radix fertur Silphij similis, non tamen densa summa facie veluti Silphium, sed tota rarior: sunt qui plantæ radicem esse affirmant: alij ut Fungos ex putredine nasci in arborum caudicibus. Plinio l.16.c.8. Gallicarum glandiferæ (imò Larices) maximè arbores Agaricum ferunt: est autem Fungus candidus, odoratus, in summis arboribus nascens, noctu lucens (fabulosum hoc) signum hoc ejus quo in tenebris decerpitur. Et l.25.c.9. Agaricum ut Fungus nascitur in arboribus circa Bosphorum colore candido.

Genera sunt duo Diosc. l.c. mas & fœmina: mas rotundus est & undiq; sui similis: fœmina præfertur, quæ quidem rectas intus habet pectinum modo venas & quasi divisuras. At in præfatione l.6. Agarici nigri lethalem vim habentis meminit. Sic Plin. l.25.c.9. mas crispior amariorq;: fœmina solutior, initio dulcis, mox in amaritudinem transit. Mesues fœminam eligit, quia masculus malus sit, præcipuè qui longus existit & niger & gravis: debet autem esse album, læve, velociter friabile, porosum & valdè rarum: primū dulce, dein amarum & astringens.

I. Agaricus sive Fungus laricis.

Agaricus & Agaricum, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. Ang. Tur. Lac. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab.

Agaricum larignum, Ad.

Fungus hic Abieti, Piceæ sylv. Tædæ & Larici adnascitur, sed solum Larignus intra corpus usurpatur.

II. Agarico similis fungus diversarum arborum caudicibus adhærens.

III. Agaricus qui in speluncis montium Helveticarum reperitur.

Agaricus saxatilis, vel Fungus, petræus Lac lunæ incolis à substantia alba & spumosa, Gesn. in fracto.

Lac lunare, Eid. lib. de fig. lapid. c.2.

Margæ friabilis genus cuidam, ut idem.

TUBERA.

Tubera, quæ radicibus, ut Galenus voluit, adnumeranda vocantur ὕδνα ab imbribus, & οἴδνα à tumore, ab οἰδέω tumeo. Dioscoridi l.3.c.175. ὕδνον radix est orbiculata sine folijs sive caule, flavescens, vere effoditur, ac seu cruda seu cocta esui apta est. Theophrasto 1. hist. 9. Tubera radice penitus carent. Plinio l.19.c.2. Tubera undiq; terra circumdata, nullisq; fibris nixa, aut saltem capillamentis, &c. cortice includuntur, ut plane nec terram esse poßimus dicere, nec aliud quam terræ callum.

Genera duo eorum (Plinio l.2.) harenosa dentibus inimica & altera syncera: distinguuntur & colore rufo nigroq; & intus candido, &c. Sane Tuberum genera duo sunt, quæ magnitudine & colore differunt: majus & minus: majus cute quidem nigra, sed alteri pulpa candida, alteri pulla (subflava alij notarunt) subest: minus colore rufo insipidum & gustu injucundum.

I. Tube-

I. Tubera, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd. Tab. Cæs.
Tuqera terræ, Tab. Ger.

II. Tubera cervina: & Lob. belg.
Fungus cervinus, sive Cervi boletus, Matt. Lon.
Fungi cervini Boleti officin. Cord. in Diosc.
Boleti cervini orbiculati, Thal.

Sic dicta quia reperiuntur ijs in locis ubi cervi libidinem suam exercent: quamvis Cordus invenerit etiam in præruptissimis montium sylvis, quo ne damæ & rupicapræ quidem pervenire possunt, ne dum cervi.

III. Tuberibus similis fructus Indicus.
Fructus sub terra nascens, Monardi & Lugd. an Mamci Brasilianorum, apud Lerium par. 3. Ind. Occid. c. 12.

SECTIO SEXTA.

CARDUUS; CIRSIUM; CNICUS ET ATTRACTILIS; ACARNA; CHAMÆLEON SIVE CARLINA; ACANUS; CARDUUS LACTEUS; Carduus Sphærocephalus; Carduus totentosus; Acantha sive Branca Ursina; Scolymus sive Cinara; Carduus Spinosissimus; Dypsacus; Eryngium; Carduus Stellatus; Euphorbium & Anteuphorbium; Tragacantha; Poterium; Drypis; Amonis sive Resta Bovis.

C A R D U U S.

Plantarum spinosarum divisionem universè à Theophrasto part. 1. hist. 16. part. 6. hist. 3. & 4. sic expreßit. Ἀκανθώδη, id est, spinosa, sive aculeata alia in totum spinosa, alia non in totum: in totum spinosa, ut Corruda, Scorpius: non in totum spinosa φυλλάκανθα, id est, quæ folia omni ex parte sic in spinas divisa habent, ut tangenti præter spinas undiq; nihil occurrat, ut acorna, drypis, acanacea. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι καὶ παραγωνίζουσι, id est, mucronantur & habent latera angulosè dissecta, ut Smilax, Ilex. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι καὶ μὴ παραγωνίζουσι ut Ruscus. Alia sunt ἀκανθώδη ἐκ τῶν ἄκρων, καὶ πριονώδη καὶ στοιχίσα, mucronata & insecta pectinum modo, ut abies, pinus, picea cedrus, juniperus. Alia παρακανθίζοντα ἐκ τοῦ ἄκρου καὶ πλαγίων, id est, quæ spina folijs adnata, & mucrone pungunt & lateribus, ut ilex phellodrys. Alia παρὰ τὴν ἄκανθαν φύλλον ἔχοντα, id est, præter folium minimè spinosum horrentia, ut rhamnus, tribulus, ononis, stœbe. Alia ἐκ τῶν καυλῶν ἄκανθαν ἔχοντα καὶ φύλλον ἐπακανθίζο, id est, spinas caulibus enascentes habentia, foliumq; insuper aculeatum, ut capparis Aegyptia: quædam ὀρθάκανθα, id est, arrectis spinis muricata, ut smilax quædam καμπυλάκανθα, id est, uncinatis arcuatisq; spinis armata. At Plinius l. 21. c. 15. sic expreßit. Spinosarum multæ species: in totum spina est asparagus, scorpio: nullum enim folium habent. Quædam spinosa foliata sunt, ut carduus, eryngium, glycyrrhizon, urtica: ijs enim omnibus folijs inest aculeata mordacitas: Aliqua & secundum spinam habent folium, ut tribulus, ononis, phleos, quod aliqui Stœben appellavere: hipophaës spinis angulosis. Quædam in folio habent & in caule, ut Capparis. Tribulo proprietas, quod & fructum spinosum habet. Hæc Plinio.

Verùm hic non de omnibus spinosis agemus, sed potißimùm de Carduis & Acanaceis: de cæteris inter arbores & frutices.

C A R D U U S.

Quemadmodum ἄκανθος καὶ ἄκανθα generaliter omnem spinam denotat; sic & Σκόλυμον Græcorum, Latini Carduum generatim interpretantur. Similiter ἄκανος, etsi herba quædam sit spinosa Theophrasto 6. hist. 1. tamen eidem l. 6. c. 4. sic etiam dicitur illud quod in Carduorum genere, velut malum extnberat. Unde quasi dicas Acanaceus, spinam Acani genere est. Sic etiam Theoph. 6. hist. 3. illorum quæ folio constant aculeato genus magna ex parte acanaceum est: acanaceum inquam, quoniam conceptus & id cui flos inhæret, aut etiam fructus, spina vel spinaceum quidpiam sit.

Carduus in pratis humidis vineis & avena.

I. Carduus pratensis latifolius.
Carduus pratensis, Trag. Ges. hor. Ad. Lob. ico.
Carduus, limonia forte Theophrasti (conjectura ex natalibus sumpta) Ges. hor.
Brasica pratensis, Lon.
Acanthus sylv. Lugd.

Theophr. 6. hist. 3. λειμωνία (Gaza malè Betam sylvestrem vertit) in genere carduorum, aculeatis folijs constat.

II. Carduus pratensis folijs tenuib. laciniatis.

Eriſithales, Ang. Lugd.

Plin. l.26. c.13. Eriſithales eſt flore luteo, folijs acanthi.

III. Carduus pratenſis Aſphodeli radice latifolius.
Leucacantha, Ang.
Carduus bulboſus Monſpelienſium, Ad. Lob. ic.
Cirſio quinto congener, Cluſ. hiſt.

Hujus alteram ſpeciem multis ſpinis donatam Lobelius notavit.

IV. Carduus pratenſis Aſphodeli radice, folijs profundè & tenuiter laciniatis.
Acanthus ſylv. alter Dalechampij, Lugd.
Jacea aculeata ſeu tuberoſa, vel 4. Tab.
Jacea tuberoſa, Ger.

V. Carduus pratenſis polycephalus, ſub Carduo 6. in Prodr. deſcriptus.

VI. Carduus paluſtris, in Prodromo ſub 5. deſcriptus.

VII. Carduus vinearum repens folio Sonchi.
Ceanothus, Theoph. Ang. Lugd. Col.

Theophraſt. l.4. hiſtor.11. Hujuſmodi verò eſt etiam ſpina κεάνωθ☉ verùm non arundinoſa, neq; geniculata radix hujus.

VIII. Carduus in avena proveniens.
Carduus ſylv. in avena, Trag.
Carduus avenarius, Thal.
Carduus arvenſis, Tab.
Carduus muſcatus, Ger.

Alius procerior alius humilior: flor bus ruſſis roſeis, candidis.

Carduus mollis.

I. Carduus mollis folijs Helenij.
Carduus montanus folijs Helenij non ſpinoſus, Camer.
Carduus mollis, Camerarij, Cluſ. pan. & hiſt.

II. Carduus mollis latifolius, lappæ capitulis, qui 1. in Prodromo.

III. Carduus mollis lapathi folijs.
Carduus mollis vel mollior 2. Cluſ. pan & hiſt.

IV. Carduus mollis folio oblongo Cirſij capitulo.
Carduus mollis 3. Cluſ. pan. & hiſt.

V. Carduus mollis laciniato folio.
Carduus mollis primus, Cluſ. pan. & hiſt.
Carduus mollis tenuifolius, Cam.

Flos cæruleus, quandoque albus, interdum purpureus.

CARDUUS CIRSIUM DICTUS.

Κίρσιον, quòd dolores κιρσῶν, id eſt, varicum ſedet, Dioſcoridi l.4. c.119. quod his verbis deſcripſit: caule eſt tenero, duum fermè cubitorum, triangulari, ab imo folijs roſæ puſillis circumdato, quæ quidem angulos habent ex intervallis ſpinoſos, ſed molles: folijs bugloſſo ſimilibus, modicè hirſutis, longioribus, ſubcandidis & per extremitates aculeatis: eſt autem pars ſumma caulis rotunda & hirſuta, illiq; inſident capitula in ſummo purpurea, quæ in pappos ſeu lanugines ſolvuntur. Cirſion Plinio l.27. c.8. qui eodem ferè modo deſcripſit.

I. Cirſium maximum Aſphodeli radice.
Cirſium maximum montanum incano folio, vel 5. Cluſ. pan. & hiſt.

II. Cirſium latiſsimum.
Cirſium, Dod. gal. Lugd.

III. Cirſium majus ſingulari capitulo magno.
Cirſium majus, Lob.
Cirſium tertium, Dod. Cluſ. pan. & hiſt.
an Cirſium tertium, Cæſ.

Variat flore, ſtaminibus purpureis aliquando niveis: folijs quæ in eadem planta alia integra ſunt, alia profundius diſſecta.

IV. Cirſium majus ſingulari capitulo magno: vel incanum variè diſſectum.
Cirſium Anglicum, Lob. Lugd.

V. Cirſium ſingulari capitulo ſquammato: vel incanum alterum.
Circium ſecundum vel Britannicum, Cluſ. pan. Anglicum ſecundum, Eid. hiſt.

VI. Cirſium ſingularibus capitulis parvis.
Cirſium, Dod. alterum, Ad. Lob. an. & Cæſ.
Cirſium tertium & montanum primum, Cluſ. pan. & hiſt.
Cirſium aliud Dodonæi, Lugd.

VII. Cirſium folijs non hirſutis floribus compactis.
Cirſium, Matth. Geſn. hort. Lac. Ad. Lob. Caſt. Lugd. Eyſt.
Cirſium ſecundum, Dod. quartum, vel montanum ſecundum, Cluſ. pan. & hiſt.
Cirſium agri Piſani, Cæſ.

III. Cirſium anguſtifolium non laciniatum.
Cirſium Pannonicum primum pratenſe, Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Cirſium anguſtifolium, in Prodromo ſub Carduo 2. deſcriptum.

CNICUS ET ATRACTILIS.

Κνῖκος Dioscoridi l.4.c.196. Theophr. κνῖκος 1.hist.12. & κνῆκος 6.hist.1.3.4. Cnicon, Plinio: Latinis, Cnicus & Cnecus. Dicitur autem Cnicus, ἀπὸ τοῦ κνίζειν, quod mordere & pungere significat: vel ἀπὸ τοῦ κνισμοῦ, quod pungendo pruriginem excitet, quod de sylvestri rectius, quàm de sativo dici potest: an potius à floris colore, cùm κνηκὸς exponatur croceus, rutilus. Dioscorides sic descripsit: folijs constat oblongis, per ambitum divisis, asperis, aculeatis: caulis cubitalibus, & in eorum cacumine capitulis olivæ magnitudine, flore croci: semine candido, aut ruffo, oblongo, anguloso. Ex his duo Cnici genera tradi colligitur, candidum scil. & ruffum. Quare Theophr.6.hist.4. in sylvestrem, urbanumq; divisit. Sic enim sparsim de Cnico inquit; fructum aculeatum ac veluti retorridum fert: florem unà cum staminibus ipsis edit: folijs aculeatis inter Acanacea excipitur, unà cum Struthio & Soncho: quamvis enim natura spinosa sint, seminis tamen conceptum non spinosum habent: multis caulibus constat & ramos fundit: sylvestri urbanoq; discernitur: sylvestris genera duo notantur: alterum urbano admodum simile, recticaulius tamen: quamobrem ex eo mulierum priscarum nonnullæ colo utebantur: fructum nigrum, majusculum amarumq; parit. Verùm Dioscorides, per Cnicum ruffum videtur intelligere genus syl. quod ex foliorum descriptione significatur, quod fortè apud Theophrast. etiam Atractylis vocatur. Sic dum Theophr. dicit seminis conceptum non spinosum habere, de urbano intelligendus videtur, & hoc ex Plinio l.21.c.15. colligitur. Cnici, inquit, differentia prima sylvestris & sativæ: sylvestrium duæ species: una mitior est simili caule, tamen rigido: itaq; & colu antiquæ mulieres utebantur, ex illis, quare quidam Atractylida vocant: semen ejus candidum & grande, amarum (quibus verbis Plinius potius domesticum quàm sylvestre demonstrat, & quia mitius, & quia semen candidum.) Altera hirsutior, porosiore caule, & qui pene humi serpat, minuto semine: aculeatarum generis hæc est. Dicitur hodie Carthamum, voce à Mauritanis mutuata, qui Karten vocant, vel ἀπὸ τοῦ καθαίρειν quod est purgare: & Mesues, domesticum & sylvestre fecit.

Ἀτρακτυλὶς dicitur, quoniam eo ἄτρακτοι, id est, fusi antiquitus conficiebantur. Dioscoridi l.3.c.107. spina est Cnico similis, sed quæ in summis virgultis folia multo longiora proferat: major autem pars nuda est & aspera, qua etiam fœminæ pro colu utuntur: capitula etiam geri in cacumine aculeata, floremq; pallidum: radix tenuis est & supervacua. Theophr.6.hist.3.& 4. Atractylis (fusum agrestem Gaza vertit) spinosa est, & Cnico Acarnaq; candidior est: habetq; peculiare quod in folijs evenit, decepta enim carniq; allata succum sanguineum effundunt, qua de causa φόνος, id est, cruor, à quibusdam spina hæc est nominata, &c. Et 9.hist.1. succus sanguineus est spinæ quam Atractylin vocant. At Plinio l.21.c.15. Atractylis idem est quod Cnicus mitior: & c.16. Atractylis sanguineum succum fundit, qua de causa phonos vocatur à quibusdam: & c.21. Cnicus sive Atractylis, &c. ubi Dalechampius censet, Plinium & hoc & c.15. ineptè cum Cnico Atractylidem confundere.

I. Cnicus sativus, sive Cartharum officinarum.
Cnicus urbana & sativa, Theoph. & Plinij.
Cartamus, Brunf. Trag. Fuch. Lon. flore croceo, Camer.
Cnicus, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Cast. sativus, Cæs. (cui & Crocus Sarracenicus) Eyst.
Cnicus sive Crocus sylv. Ang.
Cnecus, Tur. vel Cnicus, Ges. hor.
Cnicus sativus, Theoph. Cord. in Diosc. & hist. Lob. Lugd.
Cnicus vulgaris, Clus. hist.
Flore est croceo, rarius albido.

II. Cnicus cæruleus asperior.
Cnicus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cnicus flore cæruleo, Lobel. Eystet. cæruleus, Tabern.
Carthamum sive Cnicus flore cæruleo, Cam.
Carthamus sive Cnicus, Ger.

III. Cnicus purpureus folijs non spinosis.
Atractylis purpurea, Cæs.

IV. Cnicus sylv. hirsutior, sive Carduus benedictus.
Carduus benedictus, Brunf. desc. Trag. (cui & Acanthus Germanicus) Matt. Lac. Ges. hor. Ad. Lob. Lugd. Cast. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Atractylis hirsutior, Fuch. Dod. gal.
Atractylis sive Cnicus sylv.2. Ang.
Acanthium, Cord. in Diosc. Lon.
Cnicus sylv. alter Theophrasti, Cord. in Diosc. Fracast. Cæs. Lugd. Cam.
Cnicus supinus, Cord. hist.
Cnicus vel Atractylis sylv. Ges. hort.
Carduus benedictus & Atractylis altera species, Dodon.
Carduus sanctus, Atractylis Dioscoridis, Cæs.

V. Cnicus sylv. spinosior.
Carduus & Dipsacus minor, Brunf.

Atractylis sive Cartamus sylv. Trag.
Carduus vulgaris, Matth. Lugd.
Atractylis vulgaris mitior, Fuch.
Carlina sylv. Dod. ut: vulgaris, Clus. hist.
Colus rustica, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Cnicus sylv. 1. Theoph. Atractylis Diosc. Cord. in Diosc.
Atractylis media, Gesn. hort.
Cirsium luteum Sequanorum, Lob.
Carduus vulgatissimus viarum, Eid.
Cartamus sylvestris, Lon. Cæs. cui & Cnicum ruffum Dioscoridis.
Cnicus sylv. prior, Lugd. Atractylis, Eidem.
Atractylis, sive Cnicus sylv. procerior, Thal.
Carduus sylv. & Scolymus Plinij, Dodon. qui flosculos purpureos tribuit.
Acarna, Lugd. quoad 2. ico.
Carduus & Scolymus sylv. Cam. ep.
Heracantha, Tab. Eyst.
Carlina sylv. major, Ger.
an Acarna Theophrasti, Acorna Plinij, Col.

Vulgaris procerior est: altera quæ rarior & pumila locis montanis reperitur.

VI. Cnicus sylv. spinosior polycephalos.

VII. Carduus monstrosus figura Cornucopiæ, Imper.

Atractylis.

I. Atractylis lutea.
Atractylis, Matth. Dod. ut: Lac. Adv. Lob. Cast. Cam. Tab. Ger. vulgaris, Ang.
Atractylis quorundam, Lugd.
Atractylis Theophrasti & Dioscor. sanguineo succo, Col.

II. Atractylis purpurea.
Atractylis cypria, Ang. Lugd.
Atractylis flore purpureo, Dod. Adv. Lugd.

Hæc aliquando non pubescit: at Cretica valde lanuginosa est.

III. Atractylidi & Cnico sylvestri similis.
Calochierni, Belli ep. 5. ad Clus.

ACARNA SIVE ACORNA.

Ἄκαρνα Theophrasto 6. hist. 4. aspectu Cnico urbano similis est, colore flavicans, succo pinguis. Et Plinio l.21. c.16. Acorna colore tantum ruffo distinguitur (scilicet à Scolymo) & pinguiore succo.

I. Acarna flore luteo patulo.
Eryngium Archigenis, Ang.
Carlina sylv. minor, Dod. Ger.
Carlina syl. minor Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Acarnæ sive Sequanorum Cirsij, Carlinæve varietas, Lob.
Acarnæ similis Carlina sylv. minor, Lugd.
Acorna, Cæs.
Carlina sylvestris, Tab.

II. Acarna flore purpurorubente patulo.
Acanthioides parva Apula, Col.

III. Acarna capitulis parvis luteis in umbella.
Acarna sive Acorna altera Apula, Col.

IV. Acarna capitulis globosis.
Carlinæ sylv. aliud genus, Clus. cur. post.

V. Acarna humilis caule folioso.
Picnomos Creticæ Salonensis Galloprovinciæ, Adv. Lob. Lugd.
Chamæleon niger, Tab. Ger.

Eandem suspicor cum sequente
Acarna Valerandi altera, Lob. Lugd. Tab. Ger.

VI. Acarna major caule folioso.
Chamæleon niger Salmaticensis, Clus. hisp. & hist Dod. Ger.
Chamæleon Salmaticensis, Lob. Lugd.
Chamæleon Hispanicus, Tab.

VII. Acarna major caule non folioso.
Acarna Theophrasti, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger.

VIII. Acarna minor caule non folioso.
Leo, Carduus ferox, Dod.
Phœnix, Leo, Carduus ferox, Lob.
Carduus ferox, Lugd. Tab. Ger.

CHAMÆLEON SIVE CARLINA.

Χαμαιλέων à foliorum varietate dicitur, Dioscoride & Plinio testibus: at ille de nigro, hic verò de utroque testatur: eo quod cū terra colorē mutet: hîc enim viridia, illic albicantia, alicubi cærulea, nonnusquam rubra inveniuntur, Dioscoridi: at Plinio hic niger, illic viridis, aliubi cyaneus, aliubi croceus atq; alijs coloribus.

Duplex est Dioscoridi l.3. c.10. & 11. albus & niger, albus ideo ἰξίαν dicitur, quod quibusdam locis viscum ad ipsius radices inveniatur: At Plinio l.22. c.18. Chamæleonem ixiam vocant (de utroque intelligens) duo genera ejus, candidior, &c. & sub alis foliorum gigni asserit, quo mulieres etiam pro mastiche utuntur, utroq; monente. At Guiland. Chamæleonem & Ixiam Dioscoridis lib. 6. qui inter venena recenset, plantas diversas facit.

Et Theophrasto 9. hist. 13. una candida, altera nigra: Vernilaginem Gaza reddit. Dioscoridi albus caulem non promit, verum ex medio spinam echino marino aut cinaræ similem erigit, floribus purpurascentibus & Plinio serpit in terra, echini modo spinas erigens: Et Theophrasto, capite est magno Acano simili, unde quidam Acanum vocarunt. At niger caulem habet dodrantalem, qui umbellam gerit, floribus spinosis tenuibus, hyacinthi æmulis & versicoloribus. Verum Plinio duplex est: ex nigris, scribit, aliqui marem dixere cui flos purpureus esset, & fœminam cui violaceus & una nascuntur cubitali, &c. Carlina vulgo quasi Carolina, quòd credatur hanc herbam Carolo magno ab Angelo demonstratam fuisse, tanquam certissimum remedium ad pestem ab exercitu suo propulsandam.

I. Carlina acaulos magno flore.
Eberwurtz/ id est apri radix, Brunf.
Carduus panis seu pacis, Ericio Cord.
Chamæleon albus, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Cast. Lugd.
Ixine Theophrasti, Ang.
Helxine Pliniana, Eid.
Spina arabica, Dod. gal.
Cardopatium caule nullo, Gesn. hort.
Carlina herbariorum, Adv. Lob. ob.
Chamæleon albus Dioscoridis, Guil. pap. Lob. ico. Clus. hist.
Carlina humilis (vel altera) Dod. Col.
Carlina vulgo, Cæs.
Carlina sessili flore, Cam.
Flore est albo: est & purpureo.

II. Carlina caulescens magno flore.
Chamæleon niger vulgaris, Trag. Eyst.
Chamæleon niger alter, Matth. Lugd.
Chamæleon, Lon. niger, Lac.
Chamæleon albus, Fuch.
Leucacantha, Dod. gal.
Cardopatium flore albo caulem habens, Gesn. hort.
Carlina sive Leucacantha, Dod.
Chamæleon albus caule donatus, Lob.
Crocodilium, Carlina caulem habens, Lugd.
Carlina major, Clus. pan. elatior, Eid. hist.
Carlinæ alterum genus, Cæs.
Carlina caulescens, Cam. ep. & hort.
Carlina vulgaris caulem emittens, Col.
Flos albicans, rarissimè rubens.
Hanc aliqui à priore nihil differre censent, nisi quod caulem proferat: alij negant: certe priori congener est.

III. Carlina acaulis gummifera.
Chamæleon albus gummi, ut mastix ferens, Belli ep. 1. ad Clus.
Chamæleon albus Apulus purpureo flore gummifer, Col.

IV. Carlina acaulos minore purpureo flore.
Chamæleon albus seu exiguus, Trag.
Chamæleon parvus, Lon. exiguus, Lugd.
Carduus acaulis septentrionalium & Chamæleon albus Cordi, Lob.
Carlina minor purpureo flore, Clus. hist.
Chamæleon Septentrionalium exiguus appellatus, Col.

V. Carlina polycephalos alba: ad bicubitalem altitudinem excrescit, cujus folia superiora candida sunt: apud Helvetios in pascuis provenit.

VI. Chamæleon niger umbellatus flore cæruleo hyacinthino.
Chamæleon niger, Matth. Cast. Lugd.
Chamæleon niger Dioscoridis, Ang. Maranthæ, Adv. Lob. Cam. Col.
Chamæleon niger Cortusi, Dod. verus Dalechamp. Lugd.
Crocodilion, Tab.

ACANUS.

De Acano apud antiquos pauca reperiuntur, fortasse quia vulgatissimæ plantæ, omnibusq; cognita notas describere superfluum visum fuit: à qua reliqua spinarum genera Acanacea nuncupata. Apud Theophrastum 1. hist. 6. Ἄκανος inter φυλλάκανθα recensetur: & 6. hist. 1. alia folijs aculeatis constant, ut ἄκανος, ἤρυγγον, κνῆκος, &c. Guiland. in pap. Ixina à Theophr. aliter Acanus vocatur: quam vocem ἰξίνην Carduum pineam Gaza exposuit. Plinius lib. 22. cap. 9. Sunt qui Acanon Eryngio ascribant, spinosam brevemq; ac latam herbam, spinisq; latioribus.

Carduus latifolius echinos obsoletæ purpuræ ferens.
Acanus, Anguil. Lugdun.
Agavanus Cretensium, fortè Acanus Theophrasti, Honor. Belli epistol. 5. ad Clus. & Ponæ Ital.

SILYBUM SIVE CARDUUS LACTEUS.

Σίλυβον Dioſcoridi lib. 4. cap. 159. ſpina eſt lata folijs Chamæleonti albo ſimilis. Plinio lib. 22. cap. 22. Silybum Chamæleonti albo ſimile æque ſpinoſum.

I. Carduus albis maculis notatus vulgaris.
Carduus albus & Chamæleon, Brunf.
Carduus Mariæ, Trag. Fuch. ico. Geſn. hor. Lon. Caſt. Ger. vulgaris, Cam.
Carduus lacteus, Matth. Lugd.
Spina alba, Dod. gal. Lac. hortenſis, Fuch.
Silybum, Ang. Adv. Lob.
Carduus Marianus, Cord. in Dioſc. Tab.
Leucacantha, Lac. Cornaro.
Carduus leucographus, Dod.
Leucographis Plinij, Lugd.
Cardui ſylv. aliud genus & Acanon Theophraſti, Cæſalp.

II. Carduus albis maculis notatus exoticus.
Carduus lacteus Syriacus, Cam.
Carduus lacteus vel Bedeguar Arabum, Rauvvolff.
Aga Cretenſium nomine, ſemen accepimus.

CARDUUS SPHÆROCEPHALUS.

I. Carduus Sphærocephalus latifolius vulgaris.
Chamæleon verus, Trag. niger, Fuch.
Spina alba altera, Matth. (at in prima edit. & ep. Spina alba) Spina alba putata, Cam. ep.
Spina incognita, Fuch. ico.
Spina peregrina, Dod. gal.
Carduus Sphærocephalus, Cord. hiſt. Dodon. Tab. Eyſt.
Echinopus, Geſn. hort.
Crocodilium, Lac. Adv. Lob. ob.
Ritro ſive Rutro Theoph. Lob. ico.
Chalceios, Lugd.
Tetralix ſpinoſa, Lugd.
Silybum, Lugd. deſc.
Spina alba: item Arabica, Lugd,
Ruthrum alterum, Eid.
Sphærocephalus annuus, Cam.
Carduus globoſus, Ger.

Fructu eſt pilæ modo rotundo, flore candido vel cæruleo, vel ſtaminibus in medio cæruleis.

Κροκοδείλιον Dioſcoridi lib. 3 c. 12. Chamæleontis nigri figuram habet: naſcitur in ſylvis, radice longa, levi, aliquantulum lata, odore ut naſturtij acri. Idem Plinio l. 27. c. 8. qui radicem ſcribit longam, æqualiter craſſam, odoris aſperi.

Χαλκειος (Ærariam Gaza vertit) apud Theophraſtum & Plinium eſſe volunt, cum tamen ejus hiſtoria apud neutrum extet: Sic Theoph. 6. hiſt. 3. inter natura ſpinoſas Chalceios, quæ tamen non aculeatis folijs conſtat: Et Plinius l. 21. c. 16. Item acarna, leucacanthos, chalceos &c. in folijs non habent aculeos.

Τετράλιξ (quam cum reliquis aculeatis plantis enumerat Theoph. 6. hiſt. 3.) inquit, à quibuſdam vocata æſtate floret: Et Plinius l. 21. c. 16. quædam æſtate florent ut Tetralix. Sed non eſt confundenda cum Erica, quam Athenienſes Tetralicen vocant, eodem l. 11. c. 16. authore.

Ἀκανθολευκή ſive Spina alba, folia fert Chamæleontis albi, ſed anguſtiora & candidiora, aliquantulum hirſuta & aculeata: caulis bicubitalis candicans, &c. in cacumine capitulum ſpinoſum, echini marini æmulum, at minus & oblongum: flores purpurei, in quibus ſemen ſeu Cnici, ſed rotundius. Dioſcorides lib. 3. c. 14. & Plinius l. 25. c. 12. cui Spina alba dicitur.

Ἄκανθα ἀραβική, Spina Arabica, natura ſpinæ albæ ſimilis eſſe creditur, Dioſ. l. 3. c. 15. & Plinius l. 25. c. 12. Spinæ Arabicæ vires recenſet.

Ῥύθρος: Theophraſtus 6. hiſt. 3. hæc ſolùm habet: alia supernè cacumine tantum ramos ſpargunt, quemadmodum Ruthrum. Sunt tamen qui velint mendosè pro ἠρύγγιον apud Theophraſtum legi, quod ex Pliniana l. 21. c. 16. loci illius Theophraſti interpretatione colligitur, cum ibi non Ruthrum ſed Eryngium legatur.

Hæc lubuit aſpergere cum huic & ſequentibus, hæc nomina à quibuſdam tribuantur: at verborum brevitas obſtat quo minus certi quid ſtatui poſsit.

II. Carduus Sphærocephalus cæruleus minor.
an Ritrum ſive Rutrum Theoph. Ang.
Ritro floribus cæruleis, Adv. Lob.
Carduus ſphærocephalus 3. Dod. Lugd.
Crocodilium Monſpelienſium Dalech. Lugd.
Ruthrum Theophraſti, Eid.
Spina alba putata flore cæruleo, Cam. ep.

III. Carduus sphærocephalus capitulo longis spinis armato.
Spina alba, Ang. Adv. Lob.
Carduus sphærocephalus acutus, Dod. Lugd.
an Sphærocephalus maximus, Cam.
Hujus major & minor species sive 2. & 3. Dodon. & Lugd.
IV. Carduus sphærocephalus minimus acutissimis folijs.
Carduus Sphærocephalus 4. Dod. Lugd.
V. Carduus capite rotundo tomentoso.
Carduus eriocephalus, Dod. Clus. pan. & hist. Cam. Lugd. desc.
Carduus tomentosus & corona fratrum, Lob.
Acanthium montanum Dalech. Lugd.
Jacea lutea, Clusij, Lugd. ico.
Onopordon, Lugd.
Spina alba, Cæs.
Flore est purpureo, interdum albo.
Onopordon Plinius lib. 27. cap. 12. si comederint asini, crepitus reddere dicunt: de hoc idem testatur Dalechampius.

CARDUUS TOMENTOSUS CAPITULO LATIORE.

I. Carduus tomentosus capitulo majore.
an Spina Arabica, Ang.
Carduus tomentosus, Adv. Lob. ico.
Spina Arabica Dioscoridis & Plinij, Matthiol. emend. & Cæs.
II. Carduus tomentosus capitulo minore.
Spina alba, Matth. Cast. altera, Matth. Lugd.
Carduus sphærocephalus quintus, Dod.
Spina alba altera, Cæs.
Hujus folia aliquando maculis albis notantur.
III. Carduus tomentosus capitulis minimè aculeatis.
Carduus aræophyllos Dalechampij, Lugd.
IV. Carduus tomentosus capitulis echinatis.
Leucacantha Monspeliensium Dalech. Lugd.

A C A N T H I O N.

Ἀκάνθιον Dioscoridi l. 3. c. 18. folia gerit spinæ albæ similia, in summo verò eminentias aculeatas araneosa lanugine obductas, è qua collecta textaq; vestes bombycinis similes fieri ajunt. Plinius l. 25. c. 12. Spinæ albæ similis est spina illa, quam Græci Acanthion vocant, minoribus multo folijs, aculeatis per extremitates, & araneosa lanugine obductis, qua collecta etiam vestes bombycinis similes fiunt in Oriente.

Carduus tomentosus latifolius.
I. Spina alba tomentosa latifolia sylvestris.
Spina alba 3. Trag.
Spina alba sylv. Fuch. Lon.
Acanthium, Matth. Dod. ut: Ad. Lob. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
Onopordon Athenæi, Ang. Gesn. hort.
Onogyros Nicandri, Eidem.
Acanthium vulgare, Tabern. flore albo & flore purpureo.
Acanthium album, Ger.
Silybum sive Leucacantha Loniceri, Lugd. ico.
Carduus sylvestris, Cæs.
Floribus communiter purpureis, aliquando albis: hinc duæ figuræ apud Tabernæmont. & Gerardum.
Hæc duplex: altera folijs latioribus densa lanugine: altera angustioribus, tenuiore lanugine obsitis, & in hac capitula majora & innocentioribus spinis horrentia: hinc apud Dodonæum figuræ duę, altera Lobelij, altera Fuchsij.
II. Spina tomentosa altera spinosior.
Acanos forte Bellonij.
Onopordon, Dod. Cam. Tab. cui 1. & 2.
Acanthium Illyricum, Adv. Lob.
Onopyxus 3. Dalechampij, Lugd.
Carduus viarum, & Card. viarum fl. albo, Ger.
Acanthium sylv. flore albo, Eyst.
Floris color ut prior variat: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum.
III. Acanthium peregrinum, Tab. quid?
Solstitialis lutea peregrina, Ger.

ACANTHA SIVE BRANCA URSINA.

Ἄκανθα ἢ ἐρπάκανθα (quasi serpens spina) Dioscoridi l. 3. c. 19. folia habet lactuceis latiora multò & longiora, erucæ divisura, nigricantia, pinguia ac lævia: caulem lævem, binum cubitorum, digitali crassitudine, propè verticem ex intervallis foliolis quibusdam ceu alveolis circumdatum oblongis hyacinthinis, è quibus

quibus flos prodit albus: ſemen oblongum ac luteum: caput verò thyrſi ſpecie: radices ſubjacent viſcoſæ, muſcoſæ, ruffæ ac longæ. Plin. l.22.c.22. Acanthos eſt topiaria & urbana herba, elato longoq; folio crepidines marginum adſurgentiumq; pulvinorum toros veſtiens. An hæc ſit Acantha apud Theoph.4.hi.11. inter herbas, quam Gaza Spinam vertit, de qua inquit: pari modo & ſpina quæ Ceanothos (ἄκανθα κεάνωθος) appellatur, ut Cyperus germinat: verum hujus radix non harundinoſa neq; geniculata eſt: & utrum ea quæ pro Acantho exhibetur, ſit Dioſcoridis Acanthus aliqui dubitant, qua de re ſuo loco.

Genera duo ſunt, eſt ſativa & ſylveſtris: de hac Dioſcorides l.3.c.20. eſt & ſylveſtris Acantha, carduo ſimilis, aculeata, brevior ſativa: & Plinius l.c. duo genera ejus ſunt, aculeatum & criſpum, quod brevius: alterum læve, quod aliqui Pæderota vocant, alij Melanphyllum.

I. Acanthus ſativus vel mollis Vergilij.
Acanthus, Matth. Cord. in Dioſ. Lac. Lon. Caſt. Cæſ. lævis, Eyſt.
Acanthus verus, Trag. (cui & Branca urſina Italica vera) Fuch. Cam. (Ger.
Acanth. ſativ. Dod. ut: Geſ. h. Ad. Lob. Lug. Tab.
Branca urſina Italorum, Guil. epiſt.
Et plantæ ſucco glutinoſo & quaſi mucoſo quidam gummi Tragacanthę æmulum faciunt.

II. Acanthus aculeatus.
Acanthus ſylveſtris, Dodon. ſpinoſus, Eyſt.
Acanth. ſyl. Scolymo ſimilis aculeat⁹, Dioſ. Lob.
Chamæleonta Monſpelienſium, Lob. ico.
Branca urſina aculeata, Lugd.

SCOLYMUS SIVE CINARA.

Σκόλυμος Dioſcoridi l.3.c.16. folia habet Chamæleonis & Leucacanthæ, at nigriora & craſsiora: caulem edit longum, folijs obſitum, in quo capitulum eſt ſpinoſum: radix craſſa nigra. Plinio l.19.c.7. Carduus dicitur, ubi & maximi quæſtus eſſe teſtatur, & ſerendi modum deſcribit. Ἀγ[illegible], Tralliano: Κινάρα, Galeno de alimentis: Cinara (à cinere quo ſtercorari amat) Columellæ & Palladio.

Genera: ſativus eſt qui folijs eſt ſpinoſis & non ſpinoſis: eſt & ſylveſtris, qui videtur eſſe apud Theophr.6. hiſt.4. Κάκτος nuncupatus. Cactus, inquit, ſtatim à radice caules repentes in terram mittit, folio lato atq; ſpinoſo: caules hos Cattos appellant, deſquamati cibo idonei ſunt fructus in quo ſemen ſpinata ſpecie eſt, &c. Et Plinio l.21.c.16. Cactos in Sicilia tantum creſcit, ſuæ proprietatis & ipſa, cujus in terra ſerpunt caules à radice emiſſi, lato folio & ſpinoſo: caules vocant cactos, &c.

I. Cinara hortenſis folijs non aculeatis.
Cardui alterum genus, Trag,
Carduus non aculeatus, Matth.
Cinara, Dod. gal. Lacun. Eyſt.
Scolymus non aculeatus, Ang. Tab.
Carduus hortenſis, Geſ. hort.
Carduus aut Scolymus non aculeatus, Lon.
Cinara non aculeata, Matthioli & Dod. Lugd.
Carduus ſativus, Geſ.
Cinara ſeu Artiſchochi vulgatior, Eyſt.
Carduus hortenſis non ſpinoſus, Caſt.

II. Cinara hortenſis aculeata.
Scolymus, Trag. Fuch. Cord. ut: Geſ. hort. Ad. Lobel.
Carduus hortenſis folijs ſpinoſis, Geſ. hor. Caſt.
Cynaræ aliud genus, Dod. gal.
Carduus, Lac. Tur. ſive Scolymus, Lon.
Carduus altilis, Lugd.
Scolymus Dioſcoridis, Cluſ. hiſt.

Utramq; qui eandem fecerit non repugnabimus: quia folijs eſt aliquādo aculeatis, aliquando mitibus: Sic caput nonnunquam in gracileſcentem metam erigitur: nonnunquam in compreſsiorem & rotundiorem globum extuberat, laminis interdum ſponte ſeſe recludentibus, interdum arctius compactis: capitum ſquammæ nunc virides, nunc pallentes, nunc ſubrubentes in aculeum deſinentes, nunc brevem nunc robuſtum, nunc infirmum, eumq; in alijs ſurſum erectum in alijs deorſum inclinatum, nunc propè nullum. Eſt quædam capite maximo, quæ dicitur & pingitur ſub

III. Cinara maxima Anglica, Lob. ico. Ger.
Scolymo majore, Taber.
Scolymus ſeu Cinara maxima, Eyſt.
Additur in horto Eyſtettenſi
Cinara major Bolonienſis quòd è Polonia allatum, folijs eſt minus aculeatis. Item
Cinara Genuenſium, ſquamis circa latera inæqualibus & aculeo infirmo.

IV. Cinara ſpinoſa cujus pediculi eſitantur.
Carduus aculeatus, Matth.
Cinara ſpinoſiſsima, Scolymus Dioſcoridis, & Cactos Theophraſti, Ang.
Cactus Matthioli, Lugd.
Cardones, Cæſalp.
Scolymus aculeatus, Tabern.
Carduus hortenſis, quem Cardum vulgo, Cam.

Folio-

Foliorum pediculi terra obruti candidi, à cute emundati, hyeme crudi cum ſale & pipere in cibos veniunt: & licet capitulis ſint ſpinoſiſsimis, longiſsimis aculeis armatis & vix veſcis; colitur tamen, ut ſtolones teneri gulę arrideant.

V. Cinara ſylveſtris latifolia.
Scolymus ſylveſtris, Ad. Lob.
Scolymus Dioſcoridis, Lugd.

VI. Cinara ſylv. Cretica.
Agriocinari, Belli ep. 2. ad Cluſ.
Agrioancinara Cretica, Ponæ Ital.
an Cynara ſylv. Bœtica, Cluſ. cur. poſt.

Echini licet ſpinoſiſsimi antequam aperiantur & crudi & elixi eſitantur.

CARDUI ALIQUOT EXOTICI.

I. Melocactus Indiæ occidentalis.
Echinomelocactos, Ad. Lob. ico. Cluſ. ex. lib. 4. cap. 24.
Melocarduus echinatus Penæ, Lugd. Tab. Ger.
Melocactos, Eyſt.

Ex melone, pepone & carduo coaluiſſe videtur.

II. Carduus Guyavenſis.
Spina ex Guyava ex cardui capite detracta, Cluſ. exot. l. 2. c. 6.

III. Carduus ſpinoſiſsimus brachiatis ex Hiſpaniola.
Pithaja, Card. de variet. Geſ. hort.
Carduus pithaya Oviedi, Lugd.

Hujus fructus eſitatus, urinas ſanguini ſimiles non ſecus quam Ficus Indicæ fructus cauſat.

IV. Carduus Inſulæ Madagaſcar.
Cardui cujuſdam elegantiſsimi caput ſub fructu 15. Cluſ. exot. l. 2. c. 15.

V. Carduus Braſilianus folijs Aloës.
Nanas Theveti, Lugd. Cluſ. Garz. & par. 3. Americ. epiſt. 1. de Braſil.
Strobylus ſive nux pinea, Monardi.
Ananas Acoſtæ, Lugd. ap. Caſt. & par. 4. Ind. Or. cap. 5. fig. 14.
Ananas, Ananaſa: Braſilianis, Nana: Hiſpaniola, Jajama: Hiſpanis, Pinas, cujus duo genera, mas & fœmina, par. 6. Ind. Or. c. 38.
Pineæ nuces in America, Joſeph. Acoſtæ lib. 4. cap. 19.
Pineæ in arbuſculis, Benzoni lib. 1. c. 28. vel par. 4. Ind. Occid.
Ananas optimus Americæ fructus, qui Panacous Braſilianis, Lerio cap. 12.
Aizoi majoris ortu perſimilis exotica planta, Lob. icon.
Aberas nomine fructus Francofurti venalis fuit.

Species hujus tres ſecundum Oviedum: prior Jajama: altera Bonjama: tertia Jajagua dicitur.

VI. Carduus Braſilianus ſylveſtris.
Ananas ſylveſtris, Acoſtæ, Lugd. Caſt.

VII. Carduo Ananæ ſimilis.
Hoyriri, Theveto.

SCOLYMUS THEOPHRASTI.

Σκόλυμος Theophraſto 6. hiſtor. 4. (Carduus à Gaza vertitur) ſive Limonia inter Acanacea, folijs conſtat aculeatis: pulchre diu floret, &c. radix lacteum ſuccum emittit: floris quoq; proventus peculiaris videtur: etenim circa ſolſtitium incipit: carnoſam ciboq; idoneam partem craſſeſcentem ſortitur: ortus autem ejus non ſpinoſus, ſed oblongus fieri aſſolet, &c. Plinio lib. 21. cap. 16. Scolymus floret ſero & diu, Carduorum generis, ab ijs diſtat, quod radix ejus veſcendo eſt, decocta: mirumq; quod ſine intervallo tota æſtate aliud florem in eo genere, aliud concipit.

Scolymus chryſanthemos.
Eryngium Vegetij, Ang. Cam.
Aſcolimbros, Bellonio.
Scolymus Thophraſti, Cluſ. hiſp. Ad. (& Eryngium luteum Monſp.) Lob. Cæſ. Lugd. Taber. Camer.
Carduus chryſanthemus, Dod. Ger.
Atractylis marina, Lugd.

Variat ratione loci: qui circa Monſpelium provenit magis luxuriat, ramis latius ſparſis & longioribus: cujus folia lacteis maculis notata ſunt: florib⁹ eſt paucioribus, quam in ea planta quam Hiſpania profert: hinc duæ icones à Dodonæo & Cluſio in ſua hiſtoria proponuntur: illa quidem nomine
Scolymi Theophraſti Narbonenſis, Cluſ.
Cardui chryſanthemi alterius figura, Dod. hæc
Scolymi Theophraſti Hiſpanici, Cluſ.
Cardui chryſanthemi, Dod.

CARDUUS SPINOSISSIMUS.

Ὀνόπυξος à Theophrasto 6. hist.3. & à Plinio l.21. c.16. inter spinosas stirpes numeratur (natura, inquit Theophrast. spinosus est) Buxum asininum Gaza vertit, quod sit carduus asinis in cibo gratissimus.

I. Carduus spinosissimus latifolius sphærocephalus vulgaris.
Scolymus, Dod. gal.
Carduus asininus, Ges. col.
Carduus sylvestris primus, Dod.
Onopyxus Dodonæi, Lugd.

II. Carduus spinosissimus sphærocephalus rigidis aculeis armatus.

Cujus semen Cardui Arabici nomine missum fuit: excrevit caule crispo cubitum superante, folijs latis, longitudine palmum excedentibus per caulem rarioribus: capite est rotundo supernè æquali, spinis oblongis atrociter pungentibus armato: flore albo odorato: in cujus lanuginoso capitulo semen continetur striatũ & transversim canaliculatum, caucalidis Hispanic. ferè modo sed rudius & crassi⁹. Hortis facile assuescit

III. Card. spinosissimus angustif. vulgaris.
Agriacantha, Ruellio.
Carduus sylv. tertius, Dod. ut:
Aculeosa Gazæ, Ad.
Carduus spinosissimus vulgaris, Lob.
Polyacanthos Theophrasti, Lugd. Tab.
Onopordon, Gerard.

IV. Carduus spinosissimus capitulis parum aculeatus.
Onopyxos alter, Lugd.

V. Carduus spinosissimus segetibus frequens.
Carduus avenarius, Lonic.
Drypis, Lugdun.

Capitulis est ut in Scolymo echinatis, flore alias purpureo, alias candicante, alias puniceo.

VI. Carduus lanceatus latifolius.
Carduus lanceolatus, Tab. Ger.

II. Carduus lanceatus angustifolius: qui pro 4. in Prodromo describitur.

VIII. Carduus vertice corticoso.
Carduus chondrilloides Dalechamp. Lugd.

DIPSACUS SIVE CARDUUS FULLONUM.

Δίψακος, id est, sitibundus, nomen à contrario invenit: quoniam ut Dioscorid. l.3.c.13. monet, alarum sinu concavo rorem vel imbrem recipiat, quo velut ad sitis injurias abigendas abutitur. Latinis, Labrum Veneris, à foliorum carinato habitu, quæ se ambage anfractuosa sinuantia pelvis speciem constituunt, & intra se humorem continent. Caulem habet, inquit Dioscorides, altum, spinis horridum, & folia caulem amplectentia lactucæ foliorum æmula, bina in singulis geniculis aculeata, &c. in cacumine caulis, singulis surculis, singula capita insunt echino similia, oblonga aculeata, quæ divisa in medulla vermiculos ostendunt, &c. Plinius l.26.c. ult. Labri Veneris meminit, at non descripsit: quare dubium an Dipsacum intellexerit. At l.27.c.11. Galedragon Xenocratis vocasse videtur, sic describens: leucacanthæ similis, palustris & spinosa, caule ferulaceo, alto, cui summo caput inhæret simile ovo: in hoc crescente ætate vermiculos nasci tradunt, &c.

Genera: duplex est, Sativus & sylvestris: hic major & minor:

I. Dipsacus sativus.
Carduus fullonum sativus, Trag.
Labrum Veneris, Matth. Cord. in Dioscor. flore candido, Cæs.
Dipsacus hortensis albus, Fuch.
Galedragon Xenocratis, Anguil.
Dipsacus sativus, Dod. ut: Cord. hist. Ges. hort. Gerard.
Dipsacus sativus fullonum, Ad.
Carduus fullonum, Lob. & an Spina Selenitis Theophrasti, Guiland.
Dipsacus sive Labrum Veneris, Lugd.

II. Dipsacus folio laciniato.
Dipsacus secundus, Tab. syl. Ger.

III. Dipsacus syl. aut Virga pastoris major.
Carduus fullonum, Brunf.
Carduus fullonius erraticus, Trag.
Labrum Veneris alterum, Matth.
Dipsacus Lac. Lon. Tab. purpureus, Fuch.
Dipsacus sylv. Dod. ut: Tur. Cord. hist. Ges. hor. Thal.
Labrum Veneris, Cord. in Dioscorid. Ad. Lob. sylv. Cast.
Labrum Veneris flore purpureo, Cæs.
Dipsacus sativ. alter, & Dipsacus syl. major, Lug.

IV. Dipsacus syl. capitulo minore, vel Virga pastoris minor.
Cardui fullonij tertium genus, Trag.

Virga paſtoris, Matth. Ad. Lob.
Dipſacus 3. & Galedragon Plinij, Dod. ut: Dipſacus minor, Geſ. hor. Thal. ſyl. minor, Lug.
Virga paſtoris & Dipſacus fatuus, Cam.
Molybdena Plinij, vulgo Dipſacus ſecundus capite rotundo, Dalech. in Plin.

ERYNGIUM SIVE IRINGUS OFFICINAR.

Ἐρύγγιον καὶ ἐρύγη Græci Philoſophi Eryngium, quaſi ἐρύγγειν, id eſt, ructum, dictum putant, quòd capræ qua morſu ſurculum Eryngij præciderint, vel deglutiverint, cunctum gregem pone ſequentem quaſi ſtupore attonitum ſiſtunt, donec Eryngium ructu rejecerint. Eryngio Dioſc. l. 3. c. 24. folia lata ſunt & extremo ambitu aſpera, & ubi augeſcunt circa complures caulium eminentias in ſpinas aculeantur, in quorum ſummitatib. globoſa ſunt capitula, ſpinarum acutiſſimarum durarumq́; ambitu ſtellatim circumvallata: radix oblonga, &c. Plin. l. 22. c. 7. Erynge & Eryngion, dura, fruticoſa, ſpinoſis folijs, caule geniculato, cubitali & majore aliquando, alia albicans, alia nigra, radice odorata: &c. ſeq. ex his candidam noſtri centum capita vocant. Sunt qui velint apud Theophraſtum 6. hiſt. 3. ῥύθρος mendosè pro ἐρύγγιον exaratum eſſe, quod ex Plinio colligatur.

Genera: Dioſcorides unius quidem meminit: ſed capitulorum colorem alias viridem, nunc pallidum, alias album, interdum cæruleum inveniri ſcribit: & Plinio ſativum eſt: eſt & ſponte naſcens in aſperis: & in litoribus maris durior nigriorq́; folio apij.

I. Eryngium maritimum: & Geſ. hor.
Eryngium marinum, Matth. Dod. ut: Ang. Tur. Ad. Lob. (cui & Acanos Plinij) Caſt. Lugd. Cæſ. (cui & Crocodilium Dioſcoridis & Plinij) Camer. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Glyzyrrhiza ſpinoſa, Lacun.
Eryngium rotundo folio, Colum.

II. Eryngium vulgare: & Cam.
Eryngium primum, Trag. Lon.
Eryngium montanum ſive campeſtre, Matth. Caſt. Lugd.
Eryngium, Fuch. Ang. Lac. Cord. in Dioſc. Cæſ. Tab. vulgare, Dod. gal.
Eryngium mediterraneum, Turn. Geſn. hort. Gerard.
Eryngium campeſtre, Dod. Caſt. vulgare, Cluſ. hiſtor.
Eryngium campeſtre mediterraneum, Ad. Lob.

III. Eryngium montanum amethiſtinum.
Eryngium caule & flore cæruleo, Ang.
Eryngium aliud in montibus, Cæſ.
Eryngium totum cæruleum, Cam. hort. Eyſt.
Eryngium montanum cæruleum, Ad. Col.

Interdum tota planta eſt coloris ſaturate cærulei, aliquando ſolum pars ſuperior: cujus etiam pumila ſpecies, Camerario monente.

IV. Eryngium montanum pumilum.
Eryngium pumilum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Dodon. Lugd. Tab. Ger.

V. Eryngium montanum minimum, capitulo magno.
Carduncellus montis Lupi, Ad. Lob. ico.
Carduncellus Penæ, ſive Cardui minimi ſpecies, Lugdun.

VI. Eryngium alpinum cæruleum, capitulis dipſaci.
Eryngium alpinum, Geſ. ho. cæruleum, Eid. col.
Eryngium magnis latiſq; capitulis, Geſ. hor. ap.
Eryngium alpinum cæruleum, Ad. Lob. ic. Tab.
Eryngium montanum tenuifolium ambitu profundè ſinuatum, Lob.
Eryngium planum Matthioli, Dod. ico.
Eryngium aliud montanum Dalechamp. Lug.
Spina alba Dalechampij, Eid.
Herba peregrina folijs acanthi, Cæſ.
Eryngium capite dipſaci, nobile dictum Geſnero, Cam.
Eryngium ſpurium primum, Ger. ico.

VII. Eryngium latifolium planum.
Eryngium planum, Matth. Caſt. Lugd.
Eryngium ſpurium primum, Dod.
Eryngium pannonicum latifolium, Eyſt. Cluſ. pan. latifolium primum, Eid. hiſt.
Eryngium cæruleum, Ger. 1. & 2. Tab.

Flore eſt cæruleo: eſt & albo: caulis in illo purpuraſcens, in hoc ex viridi palleſcens: à priore differt potiſſimum capitulis, quę in illo oblonga lata: in hoc rotunda ſunt.

VIII. Eryngium planum minus.
Eryngium puſillum planum Mutoni, Lob. Lug. Cluſ. hiſt.

IX. Eryngium arvenſe folijs ſerræ ſimilibus.
Crythamus agreſtis, Trag.
Crithmum quartum, Matth. Caſt. Tab. Cam. an πετρίτης Tralliano.
Eryngium quartum, Dod.
Eryng. mont. recentiorum, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Ammi quorundam Dalechampij, Lugd.

CAR-

CARDUUS STELLATUS.

I. Carduus ſtellatus latifolius acaulos.
ὀφθαλμορήγνισα, ſive findens oculos, Caſt. quid?
II. Carduus ſtellatus latifolius caulescens.
Carduus ſtellatus Dalech. Lugd.
III. Carduus ſtellatus folijs papaveris erratici.
Eryngium, Brunf. alterum, Trag. Lon.
Calcatreppola, Matthiol. cap. de Eryngio: & Cæſalpino, quaſi caccotribulus, id eſt, infeſtus tribulus: qui Stœbe Theophraſti putat.
Carduus ſtellatus, Dod. ut: Adv. (ſive Calcitrapa) Lob. Cam. Ger.
Carduus ſtellatorius ſive ſtellario, Geſn. hort.
Polyacantha, Cord. hiſt.
Myacanthos Theophraſti Dalechampio, Lug.
Spinaſtella, & Spinaſtella alba, Tab.
Hippophæſtum vel Hippophaës Dioſcoridis, Colum.
Carduus muricatus, Cluſ. hiſt.
Variat florum colore, communiter ſubrubeus, aliquando albus: hinc duæ figuræ apud Tab. & Ger.
IV. Carduus ſtellatus luteus folijs cyani.
Spina citrina vel lutea, Geſn. hort.
Spina ſolſtitialis, Eid. Dod. Ad. Lob. ico. Cam.
Leucacantha quorundam, Lugd.
Calcatreppola altera, Cæſ.
Carduus ſolſtitialis, Cam.
Spina ſolſtitialis mitior Apula, ſive Carduus ſtellatus minor, Col.
V. Carduus caule ſtellato Peruanus.
Carduus, Monardi.
Arundinacea pinnata & ſpinoſa exotica planta, Adv. Lob. ico.
Palmacea ſeu arundinacea pinnata ſpinoſa 1. Lugd. deſc. at ipſa figura ſub titulo Nerei facie 1. habetur.
Calamus Peruianus aſteroides, Tab.
Calamus Peruianus ſpinoſus, Ger.
Λευκάκανθα Dioſcoridi l.3. c.22. radice eſt cyperi amara & calida: Idem Plinius l.22. c.16. Apud Theophraſtum 6. hiſt. 4. (ſpina candida Gazæ) ſpinoſa eſt, ſed non aculeatis folijs conſtat. Alij ἄκανθαν βασιλικὴν ſpinam regiam Theophraſti volunt, de qua 1. cauſ. 10. Spina regia aculeis conſtat, & radix in caput excreſcit, ceu nepa. Utriuſque deſcriptio brevior, quam ut quid ſtatui poſsit.

EUPHORBIUM ET ANTEUPHORBIUM.

Εὐφόρβιον auctore Dioſcoride l.3. c.96. Juba in Libya regnante primo inventum eſt: & ut Plinius l.25. c.7. Invenit rex Juba quam appellavit Euphorbiam, medici ſui nomine & fratris Muſæ, à quo Divus Auguſtus conſervatus fuit. Dioſcoridi Libyca arbor eſt ferulæ ſpeciem habens, quæ in Atlante Mauritaniæ monte naſcitur, acerrimo liquore referta, quem propter eximium fervorem non citra metum incolæ colligunt: ventres ovillos lotos arbori circumligant & è longinquo caudicem contis vulnerant, unde ſtatim copioſus liquor effluit. Plinius ſcribit folijs acanthinis ſpectari, & colligendi & adulterandi modum ex Dioſcoride ſubjungit, qui herbam Euphorbiam, ſuccum vero Euphorbium vocavit. Leo Africanus inter Africæ plantas deſcribit: herba, inquit, eſt ex toto aculeata, quæ caput cardui ſylv. æmulatur: inter ejus ramos ab radice exeunt fructus cubitales & ampliores, craſsitudine citruli, virides, granuloſis quibuſdam tuberculis diſtincti ut Citrulus, veluti caudices viginti & triginta ex eodem ceſpite. Ruſtici hos gladijs pungunt, cum ad maturitatem pervenerint: effluit autem humor lacti ſimilis, qui paulo mox denſatur & tandem ſiccatur utribus collectus. Vide infra l.12. ſect.6.

Plantam ipſam primus Dodonæus expreſsit, quæ Bruxellis Anno 1570. eſt nata: quam ex Anglia unà cum Anteuphorbio, à Lobelio accepimus.

I. Euphorbium à Dodon. Lob. Lugd. Lon. Tabernæm. Gerard. pingitur: de ipſius ſucco plures egere, ut Matth. Cord. Lac. Cæſalp. Lugd. & alij.
Euphorbia, Cord. hiſt.
II. Anteuphorbium, Dodon. Lob. Lugdun. Caſtor. Tabern. Gerard.
Sic dictum à contrarijs Euphorbio facultatibus, hoc enim adverſus Euphorbij acrimoniam, indigenis remedio eſſe fertur. Dodonæus hanc herbam ad Telephium referri poſſe cenſet.

TRAGACANTHA.

Τραγάκανθα, quam Gaza Hircispinam vertit, & de herba & de ejus lacryma dicitur. Diosc. l.3.c.23. radice est lata & lignosa, ac supra terram eminente: à qua surculi humiles robusti latißimè fusi: & in ipsis foliola numerosa, tenuia, inter quæ aculei sese proferunt, quos ipsa occulunt, candidi, firmi rectiq;. Theoph. 9. hist. 1. lachrymam gignit: & 8. hist. 9. & succus sponte consistit spissaturq; lacrimæ modo: & 9. hist. 15. largè in Arcadia nascitur, nec deterior Cretica existimatur, sed etiã visu pulchrior. Plin. l.13.c.21. Creta gignit & Tragacanthen spinæ albæ radice multum prælatum apud Medos aut in Achaja nascenti. Sed de lacryma vide infra l.12. sect.6.

I. Tragacantha.
Tragacantha, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Lugd. Clus. cur. post.
Tragacantha prima, Tab.
Tragacantha sive Hircispina, Clus. in corol. ad Dodon. gal. & Dodon. Gerard.

II. Tragacantha humilior luteis floribus.
Tragacanthæ alterum genus, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Addit & tertium florib. purpureis & speciosis.

POTERIUM.

Ποτήριον secundum aliquos dictum, quia potrix herba paludosum riguumq; solum amat: & νευρὰς, quod nervis amica sit. Dioscorides l.3.c.17. Poterium Jones Neurada vocant, frutex grandis est, ramulis longis, mollibus, lori modo lentis ac flexilibus, tenuibus, tragacanthæ proximis: folijs verò parvis & rotundis: totus autem frutex tenui lanosa lanugine obducitur, estq; spinis horridus: flores sunt parvi & candidi: radices binum ternúmve cubitorum firmæ ac nervosæ, quæ proximè terram recisæ lacrymam fundunt gummi similem. Plinio l.27.c.12. Poterion aut Phrynion aut neurada, qui eodem fere modo descripsit, nisi quod florem dicat longum herbacei coloris: at l.25.c.10. flores parvos tribuit.

I. Tragacanthæ affinis lanuginosa, sive Poterium.
Poterium, Matth. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Tragacantha altera forte Poterium, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab. fortè & Bellonio.
Tragacanthæ primum genus, Rauvvolff. & Lugdun. ap.
Spina hirci minor, Ger.

II. Poterio affinis folijs Pimpinellæ spinosa.
Chalcios sive Ereria, Ang.
Chalceion Anguillaræ, Lugd. Clus. hist.
Poterion, Adv. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Pimpinella spinosa, Clus. hisp. Cam.
Bellan, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Stœbe legitima Dioscoridis & στοίβυλα in Græcia, Honor. Belli ep.2. ad Clus.

DRYPIS.

Δρυπὶς Theophrastus 1. hist. 16. semel tantum meminit scribens, Acornam, Drypida, Acanum in genere spinoso esse, loco enim folij spina oritur. Sic dicitur ἀπὸ τοῦ δρύπτειν id est σπαράττειν, νύττειν, ξύειν à lancinando, pungendo, vellicando, quod aculeis suis attrectantes & colligere volentes vulneret.

Spina umbella folijs vidua.
Drypis Theophrasti, Ang. & ex eo Lob. Lugd. (Tab.
Drypis ab Anguillara descripta, fortè Cennothus, Col.

ANONIS SIVE RESTA BOVIS.

Ἀνωνὶς Dioscoridi, & ὄνωνος Theophrasto. Anonis dicta videtur à non juvando quòd nullam utilitatem præbeat, cum aratoribus (hinc Remora aratri dicitur) inimica sit: nisi quis ex adverso nomen impositum censuerit. Ἀνωνὶς quidam deducunt ἀπὸ τοῦ ὄνου & ὄνημι, quasi dicas asini oblectationem: nam ex Græcis quidam affirmant, asinos in ea se volutare, & dorsum sub aculeis ejus herbæ libenter exterere. Dioscorides l.3.c.21. Anonis quam aliqui Ononida vocant ramos habet dodrantales, etiam majores & fruticosos, frequentibus geniculis cinctos, multis alarum cavis præditos & capitulis rotundis: foliolis pusillis, tenuibus ceu lenticulæ, ad rutæ aut lini pratensis folia accedentibus, subhirsutis, odoratis: ramuli spinis acutioribus horrent: radix candida est. Ac Theophrasto 6. hist. 4. Ὀνωνὶς juxta folium aculeata est, altero quoque folio conditur: & c.5. verum ramis aculeigerum est: folio rutæ similis, sed per totum apposito caulem, ut veluti coronam ex intervallis totam speciem repræsentet: florem minutum & in siliqua non undique septum edit. Plinio l.21. c.15. Ononis secundum spinam habet folium: & c.16. in ramis spinas habet apposito folio rutæ simili, toto caule foliatum in modum coronæ: & l.27.c.4. Anonin quidam Ononida malunt vocare, ramosam, similem fænugræco, nisi fruticosior hirsutiorq; esset, odore jucundo: post Ver spinosa.

I. Ano-

I. Anonis ſpinoſa flore purpureo.
Reſta bovis, Trag. Lon.
Ægypiron Cratevæ, Ang.
Anonis ſive Ononis, Matth. Lac. Tab.
Anonis, Fuch. Dod. ut: Tur. Caſt. ſpinoſa, Eyſt.
Ononis, Cord. in Dioſc. (cui & Acutella,) Geſn hort. Adv. Lob. Lugd. Thal. Cæſ.
Anonis ſive reſta bovis, Ger.

Flore eſt communiter coloris dilutioris purpuræ, raro albidi, quæ
Anonis flore albo, Tab. Ger. rariſsimè luteo.

II. Anonis ſpinoſa lutea major.
Ononis montana lutea, Geſn. hort.

III. Anonis ſpinoſa lutea minor.
Ononis lutea ſylv. minima, Col.

IV. Anonis ſpinis carens purpurea.
Ononis perpetuo lævis, Geſn. hort.
Anonis non ſpinoſa, Cluſ. pan. Eyſt. purpuracea, Tab. Ger.
Anonis ſive Ononis ſine ſpinis, Cam.
Anonis mitior prima, Cluſ. hiſt.

Hæc & candidis floribus reperitur, quæ
Ononis candidis floribus, Adv.

V. Anonis viſcoſa ſpinis carens lutea major.
Natrix Plinij herbariorum, Adv. Lob.
Anonis mitis flore luteo, Cluſ. pan.
Ononis lutea montana, Cam. ep.
Anonis flore luteo, Eid. hort.
Anonis non ſpinoſa lutea, Caſt. Tab. Ger.
Ononis mitis luteo flore, Eyſt.

VI. Anonis non ſpinoſa flore luteo variegato.
Ononis lutea non ſpinoſa: alijs Melilotus major, vel ſylv. pinguis, Lugd.
Ononis flore luteo variegato, mitis, Eyſt.

A priori differt floris colore, qui luteus, ſed pallidior, eſt & lineis ſubrubris variegatus.

VII. Anonis viſcoſa ſpinis carens lutea minor, vel Anonis viſcoſa minor flore pendulo: in Prodromo deſcribitur.

VIII. Anonis non ſpinoſa capreolis donata.
Ononis Senenſis, Spigelio. Sed quid?

CASPARI BAVHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER VNDECIMVS.
SECTIO PRIMA.

CYTISUS; ANAGYRIS; LABURNUM; ACACIA; ASPALATHUS; SANTALUM; ARBOR BRASILIA; AGALLOCHUM; ſive Xyloaloës; Geniſta-Spartium; Geniſta ſpinoſa ſive Scorpius; Geniſta non ſpinoſa; Chamægeniſta; Spartium; Colutea; Senna & Jovis barba.

CYTISUS.

Frutices & Arbores propoſituri, à Cytiſo ordiri lubet, qui κύτισ⊗ Græcis dicitur, Latinis Cytiſus, à Cythino inſula, in qua, Plinio l.13.c.24. auctore, inventus eſt, unde in omnes Cycladas, mox in urbes Græciæ magno caſei proventu, tranſlatus: Eſt autem Dioſcoridi l.4.c.113. Cytiſus frutex totus albus, uti Rhamnus, ramos ſpargens cubitales etiam majores, in quibus folia ſimilia Fœnugræci aut Loti trifoliæ, ſed minora & dorſum promimentiorem habentia. Theophraſto 1. hiſt. 9. & 5. cauſ. 6. Cytiſus medullam duram, ſpiſſam & nigram habet: & 4. hiſt. 5. fruticoſa eſt veluti Hebenus. Plinio l. c. Cytiſus frutex eſt canus aſpectu, breviterq́; ſi quis exprimere ſimilitudinem velit, anguſtioris trifolij frutex. Columellæ l.9.c.4. Sativum eſt & ſuæ ſpontis.

Cytiſus incanus vel hirſutus.
I. Cytiſus incanus, ſiliquis falcatis.
Cytiſus Maranthæ, Matth. Lob. Lugd.
Cytiſus ut exiſtimatur, Dod.

Cytisus, Cæsalp. Galeni, Cam.
Cytisus tertius cornutus, Tabern. septimus cornutus, Ger.
Cytisus Galeni Maranthæ cornutus, Eyst.
Lignum Rhodium, sive Cytisus verus, Honor. Belli epist. 4. ad Clus. qui hujus ut & sequentis ramum ad nos misit.

II. Cytisus incanus Creticus.
Barba Jovis altera, Ang.
Cytisus Creticus ἀρχονδόξυλον, id est, nobile lignum, Hon. Belli epist. 1. ad Clus.
Ebenus Cretica, Eid. epist. 4. ad Clus. & Ponæ.

III. Cytisus incanus folio oblongo Austriacus.
Cytisus 2. Clus. pan. quintus, Eid. hist. Eyst.
Cytisus sextus, Tab. ico. alias undecimus.
Cytisus incanus, Ger.
Pseudocytisus 2. Dod. belg.

Hujus altera species angustis folijs, ijsque velut in aculeum desinentibus, quemadmodum in Italia reperitur, qui
Cytisus acuminatis folijs dici posset.

IV. Cytisus incanus siliqua longiore.
Cytisus, Adv. Lob. ico. Cast.
Cytisus prior Penæ, Lugd.
Cytisus quartus, Tab. octavus, Ger.
Cytisi sylv. species prima, Cæs.

In hortos translata canitiem amittit.

V. Cytisus albicans, folio trifolij vulgaris.
Cytisus albus sylvestris, Cord. in hist.
an Cytisus alpinus Dalech. Lugd.

VI. Cytisus folijs subrufa lanugine hirsutis.
an Cytisus, Tur.
Cytisus 4. Clus. hisp. tertius, Eid. hist.
Cytisus quartus Hispanicus Clusij, Lob. Lugd.
Cytisus 12. Hispanicus 4. Tabernæm. ico. alias decimus.
Pseudocytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus sylv. alter, Cæs.

VII. Cytisus hirsutus major folijs pinnatis.
Cytisi secundi species altera, Clus. pan. 5. species altera, Eid. hist.
Cytisus septimus, Tab. ico. alias duodecimus.
Cytisus pinnatus, Ger.

VIII. Cytisus incanus folio medio longiore.
Cytisus 3. Clus. hisp. sextus, Eid. hist.
Cytisus tertius Hispanicus Clusij, Lob. Lugd.
Cytisus undecimus Hispanicus 3. Tabernæm. ico. alias nonus.
Cytisus sempervirens, Gerard. icon.

IX. Cytisus hirsutus flore luteo purpurascente.
Cytisus magnus flore luteo purpurascente, Ponæ Ital.

X. Cytisus supinus folijs incana lanugine infernè pubescentibus.
Cytisus tertius, Clus. pan. septimus, Eid. hist.
Cytisus 8. Tab. ico. alias sextus.
Cytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus supinus, Cam.

XI. Cytisus supinus folijs infernè & siliquis molli hirsutie pubescentibus.
Cytisi septimi species altera, Clus. hist.
Cytisus septimus, Eyst.

XII. Cytisus minoribus folijs ramulis tenellis villosis.
Cytisus primus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus Hispanicus primus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus prior, Dod. Ger.
Cytisus nonus: Hispanicus 1. Tabern. ico. alias septimus.

XIII. Pseudocytisus flore Leucoij luteo.
Cytisi facie Alysson fruticans quorundam, Lobel. Lugd.
Cytisus adulterinus, Tab. Ger.

Cytisus glaber.

I. Cytisus glabris folijs subrotundis, pediculis brevissimis.
an Cytisus primus, Ang.
Cytisus alter minor, Adv. Lob. ico. Lugd.
Cytisus quintus rotundifolius, Tab.
Cytisus, Ger.
Trifolium arborescens, Eyst.

II. Cytisus glaber viridis.
Cytisus secundus, Tab.
Cytisus siliquosus, Ger.
Trifolium fruticans Guilandinus nominabat.

III. Cytisus glaber nigricans.
Pseudocytisus sive niger, Cord. hist.
Cytisus, Lac. Ger. & apud Cordum pingitur.
Cytisus Gesneri, Lugd.
Cytisus & Cytisus minor, Gesn. hort.
Cytisus primus, Clus. pan. Tab.
Cytisus quartus, Clus. hist.
Cytisus niger sive major, Cam.
Pseudocytisus primus, Dod. Belg.
Cytisus 1. Tab. spicatus, Eyst.

IV. Cytisus folijs incanis angustis quasi complicatis.

Cytisus

Cytisus secundus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus secundus Hispanicus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus alter, Dod. Ger.
Cytisus decimus: Hispanicus secundus, Tab. icon. alias octavus.

Hic circa Monspelium folijs est viridibus, in Hispania prorsus incanis.

V. Cytisus foliolis glabris siliquis Ornithopodij hirsutis, in Prodromo descriptus.

VI. Cytisi in Thraciæ & Macedoniæ pratis, quam neq; Gallia neq; Italia alat: his solùm verbis meminit Bellon. l. 1. obs. c. 56. 60. 63. Sed quid?

ANAGYRIS ET LABURNUM.

Ἀνάγυρις sive ἀνάγυρον, alijs ἄκοπον Dioscoridi l. 3. c. 167. fructus est arboris instar, folijs & virgis Vitici assimilis, perquam gravis odoris: flore brassicæ simili: semen in longis corniculis renum figura, versicolore ac solido, quod uva muturescente durescit: Et Plinio l. 27. c. 4. Anagyros, quam aliqui Acopon vocant, fruticosa est, gravis odoris: flore oleris: semen in corniculis non brevibus gignit, simile renibus, quod durescit per messes.

Laburnum Plinio lib. 1. cap. 18. alpina arbor est, nec vulgo nota, dura ac candida materie, cujus flos cubitali longitudine: apes non attingunt.

I. Anagyris fœtida.
Anagyris, Dod. utr. Ang. Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lon. Ad. Cæs. Lug. qui & Colyteam Theophrast. suspicatur.
Anagyris prope Arelatum, Ges. hor. Lugd. Clus. histor.
Anagyris folio fœtido, Ges. hor. fœtida, Ger.
Anagyris fœtida arborescens, Lob.
Anagyris vera, Clus. hisp. Lugd.
Anagyris prima, Cam. Tab.

Semina superficie glabra quidem sunt, sed colore inter se diversa; quædam enim purpureo, quædam livente, quædam in cinereo pallido.

II. Anagyris fœtida altera, rotundo folio.
Anagyris Cretica, à Clusij diversa, Hon. Bell. ep. 2. ad Clus.
Anagyris, Anagyros vulgo in Creta circa Idam montem, Bellon. obs.

III. Anagyris non fœtida major, vel Alpina.
Anagyris prima & major, Matth. Cast.
Egano, forte Ebeni 2. species, Theoph. Ang.
Trifolia arbor, Cord. hist. Bellon. de cult.
Laburnum, Dod. gal. Bellon. de cult. Lugd. Camer. Cæsalp.
Anagyris latifolia, Eystett.

Trifolia quidem communiter est, attamen sæpe quatuor, etiam quinq; folia uni pediculo adhærent, ut ei qui antea non observârit, diversa ab altera videatur.

In horto Lugduno Batavo habetur folio longiore angustiore, solidiore & atrovirente, quod Laburnum latifolium nominant.

IV. Anagyris non fœtens minor.
Faba inversa, Trag. Lon.
Anagyris altera, Matth. Lac. Cam. Tab. minor, Castor.
Anagyris alia species, Ges. hort.
Eghelo, Dodon.
Anagyris minus fœtens, Ad. Lob.
Laburnum alterum, Lugd.
Anagyris fœtens, Ger. ico.
Anagyris angustifolia, Eystett.

A C A C I A.

Acacia, ἀκακία Dioscoridi & Græcis, ab ἀκάζω, id est, acuo, unde Acacia quasi acuta: quam Theophrast l. 4. hist. 3. Ἄκανθαν, id est, Spinam, sive Ἄκανθαν αἰγυπτίαν spinam Aegyptiam 9. hist 1. esse volunt: & Dioscoridi l. 1. c. 133. spina est arborescens fruticosa in rectum non assurgens, florem habens album, fructum verò instar Lupini siliquis inclusum: ex hac succus exprimitur & gummi ex ea spina manat: de hoc succo Plin l. 24. c. 12. Est, inquit, & Acaciæ spinæ succus: fit in Aegypto, alba nigraq; arbore, &c. Et Theophr. Spina ex eo nomen accepit, quòd tota arbos aculeis horret excepto caudice: nam & super germina, foliaq; aculeos gerit, magnitudine excellit, materies quippe duodenorum cubitorum, tectis idonea cæditur: ejus duo genera, quædam candida imbecillis facileq; putrescens: quædam nigra, quæ robustior & incorrupta, &c. fructus in siliqua modo leguminum, flos pulcher aspectu ut coronas ex eo facerent, &c. Eadem ferè Plinius l. 13. c. 9. nomine Spinæ Aegyptiacæ. Et Diosc. duplex est: altera longè minor humilis ac tenerior, aculeis vallorum in modum obsita, folia rutæ similia habens: semen in folliculis connexis, ternum quaternúmve capacibus, lenticulæ minus.

I. Aca-

I. Acacia folijs Scorpioidis leguminosæ.
Acantha & Acantha Ægyptiaca, Hippoc.
Acacia Ægyptia, Dod.gal.Lugd.Cam. Alexandrina, Cam.
Acacia prima, Ang.Lac.
Acanthus Theophrasti, Ang.
Acacia, Bellon.(quæ Akakia in offic.Constantinop.) Dod.Cam.ep. Alp.vera, Clus.ad Garz.
Spina Acaciæ Dioscoridis, Ad.Lob.
Acacia, Arabibus Schamuth, Schack, Halepi, Rauvvolf.
Acaciam 1. à Matth. & Lugd. propositam quam Acaciam majorem Durantes vocat, Arborem Judæ cui aculei adpicti sunt, multi existimant.
II. Acacia trifolia.
Acacia altera, Matth.Dod.ut: Lac.Bellon.Rauvvolf. Lugd.
Acacia, Lon.altera Dioscoridis, Ad.Lob.Tab.
Aspalathus, Cæs.sive Acacia 2.Matthioli, Gesn. hort. Cam.
Aspalathus 2. Dioscoridis, Guil. epist. & Hon. Belli ep.1. ad Clus. (quo nomine & Græcis indigenis hodie donatur) Ponæ Ital.
Acacia Dioscoridis, Ger.

A S P A L A T H U S.

Aspalathus, Ἀσπάλαθος alijs Erysisceptrum, frutex est lignosus, spinis crebris aculeatus: duplex est, alter detracto cortice rubens aut purpurascens, alterum genus candidum est Dioscoridi l.1.c.19. At Plinius non eadem omnino tradit l.22.c.24. in eodem tractu Aspalathus, inquit, nascitur spina candida, magnitudine arboris modicæ, flore rosæ, radix unguentis expetitur: quidam Erysisceptrum, alij Sceptrum vocant, &c. & l.24.c.13. Orientalem, alium à Rhodio facit.

I. Aspalathus cortice cinereo, ligno purpureo.
Aspalathi prima species Dioscoridis, Ponæ Ital. à quo portionem accepimus.
II. Aspalathus colore buxi.
Aspalathi primum genus, Ad.& Lugd.
Lignum Americ. buxei coloris, Lerio de Brasil. an Lignum aureum & flavum in Terzera insula, Linscot. 3. part. Ind. Or. c.6.
III. Aspalathus albicans torulo citreo.
Rhodium lignum, quibusdam Agallochum, Olea æthiopica videtur, Cord. in Diosc.
Agallochum fortè, id est, Xyloaloë solida, quibusdam lignum rhodium, rhodisium & aspalathum, aliis Oleastrum lignum, Cord. hist.
Aspalathi tertium genus, Ad.& Lugd.
Aspalathus Rhodius, Lob. ico.
Lignum rosei odoris in Brasilia, Lerius descr. Bras.vel par.3. Ind. Occid. c.12.
IV. Aspalathus rubeus.
Rhodium lignum rubescens & purpurascens Ruellij, Cord. in Diosc.
Aspalathi secundum genus, Penæ & Lugd.
Aspalathus roseus, Ad.Lob.ico.
Lignum Americanum rubrum diversi à Brasilio generis, è quibus claves suas barbari conficiunt, Lerio l.c.
an Lignum Sanguinho dictum, totum rubrum & cruentulum in Terzera insula, Linscotto l.c.
V. Lignum Americanum album.
Lignum album ut charta, Lerio l.c.
Lignum cretæ candore nivium, Linscot.l.c.
VI. Lignum Americanum violaceum, quæ ligna solius naturæ miraculo distincta, terra illa profert, Lerio l.c.
VII. Lignum Feixo, & varij generis ligna præstantissima, insula Pico promit, Linsc.l.c.

S A N T A L U M.

Cum multi Santalum pro Aspalatho vero sumpserint: & aliqui Agallochum, lignum rhodium, crediderint, utrumque subjungemus.

Santalum veteribus Græcis indictum videtur, & Sandal Avicennæ, Serapioni & Mauritanis: Indis verò Sarcanda, Garzia auctore, dicitur: quod folijs est Lentisci æmulis, flore ex cæruleo nigricante, fructu cerasi magnitudine nigro, insipido: trium generum, rubum album pallidum, quæ uno in loco non proveniunt: eadem Acosta & Lugdunensis historia habent. Santali cinericei quoque in regni Congiani descriptione mentio fit.

I. Santalum album, Matth. Lac. Lon. Cord. hist. Cast. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linscot. part. 4. Ind. Or. 30.
Lignum odoratum candidum, Cæs.
II. Santalum pallidum, Matt. Lac. Garz. Lug. Santalum citrinum, Cord. hist. Lon. Cast. Linscot. l. c.
Santalum flavum, Tab. Cæs. cui flavum quod hodie habetur, candidi medulla est & citrinum Serapioni dicitur.

III. Santalum rubrum, Matt. Lac. Lon. Cast. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linſcot. l. c.
Lotus veterum, Sandalus rubea officinarum, Cord. in Dioſc.
Sandalum rubeum, Cord. hiſt.
Lignum odoratum rubrum, Cæſ.
Santali rubri, quod in officinis Lignum aquilinum dicatur, & quo in regno Congiano febres curentur, Pigafetta in deſc. regni Congianei c. 7. meminit.

IV. Santal. cinericeum, quo Scabiem Gallic. ſanant, tanti apud eos precij, ut vel parva ejus particula ſervo robuſto comutetur, id. proponit.

V. Pſeudoſantalum rubr. ſive arbor Braſilia.
Arbor Braſilia Theveti, Lugd.
Berſilicum, Lon.
Perſilium rubrum & citrinum, Cord. hiſt.
Breſilienſis arbor in Guajana: par. 8. Ind. Occid.
Braſilia arbor, barbaris Araboutau, quercum proceritate & ramorum copia adæquat, folijs buxeis perſimilibus: fructum non ferens: harum quędam, quam vix trium: altera, quam vix octo: & altera quam vix ſedecim hominum ulnæ amplecterentur, Leri. in deſc. Braſil.

VI. Arbori Braſilianæ affinis: in regno Guineæ, in Inſula Caiſco, arbores ſunt, quæ vel Braſilienſes rubedine ſuperant, quarum lignum inſtar politiſsimi ſpeculi nitet, tantæ duritiei, ut vix ingenti labore inflecti poſsit, ut habetur in 6. parte Indiæ Orientalis cap. 56.

an Lignum Braſilianum quod flammei coloris eſt, & tincturis adhibetur, Joſeph. Acoſtæ l. 4. c. 29. meminit.

VII. Arbores pigmentiferæ.
Arborum peculiaria genera ex quibus rubrum, nigrum, flavum & purpureum colorem extrahunt, in Inſula Madegaſcar ſeu Laur. p. 4. Ind. or.

VIII. Ligno Braſiliano ſimile.
Lignum Sapou lanis tingendis percommodum, Linſc. par. 2. Ind. Or. c. 24.

IV. Pſeudoſantalum Creticum.
Ἀβελικέα, Abelicea folijs Alaterni, fructu piperis, ligno rubro, cujus pulvis Santalum imitatur, Hon. Belli epiſt. 2. ad Cluſ. Ponæ Ital.

X. Pſeudoſantalum album.
Lign. Sambarane Santalo albo perſimile, Garz.
Sambarane, Acoſtæ.

XI. Lignum ex freto Magellanico medulla flaveſcente.
Lignum exoticum alterum, Cluſ. exot. l. 1. c. 7.
Fructum fert nigrum myrtillis ſimilem.

XII. Lignum Moluccenſe folijs malvæ, fructu avellanâ minore, cortice molliore & nigricante, Pavana incolis, Lugd.
Lignum Molucenſe, Acoſtæ.
Lignum Pavanum, Tab.

XIII. Ligna precioſiſsima ex Havana & Inſula Cuba in Hiſpaniam vehuntur, cujus generis ſunt Ebanos, Caovana, Granadillos, Cedrus & ſimilia: Joſeph. Acoſta l. 4. c. 30.

AGALLOCHUM.

Ἀγάλλοχον veteribus, at recentioribus etiam ξυλοαλόη: Agallochum & Lignum aloës. Dioſcoridi l. 1. c. 21. lignum eſt quod ex India & Arabia deportatur, Thyyæ ligno ſimile, maculatum, odoratum, guſtu adſtringens, cum quadam amaritudine, cute verius quam cortice veſtitur, aliquantum verſicolore. At Garziæ arbor eſt oleæ inſtar, interdum minor, quæ non niſi in Indiâ naſcitur. Tarum Pliniȷ l. 12. c. 20. aliqui exiſtimant, quod Agallochum ſyl. eſſe, Dalechampius, notis in Plinium, ſuſpicatur: ſed brevior eſt Plinius, quàm ut quid pronunciare liceat. Agalagen & Xyloaloës, Avicennæ.

Hujus plura genera Serapio l. ſimp. c. 197. enumerat, Indum Mondunum, Seificum, Alcumericum: & Ruell. l. 1. c. 36. quatuor Agallochi genera recenſet. Lud. Romano triplex genus ejus arboris: 1. quod Calampart vocetur: duo alia in Inſula Taprobana, quorum 1. Lubam, alterum Bochor nominat, quæ duo genera ad nos convehantur.

I. Agallochum præſtantiſsimum.
Agallochum primum quod Calampart vocatur, & ſolùm inter Reges Indiæ diſtribuitur, Lud. Romano.
Lignum Calamba, quod ſyncerum cum auro argentóve perſæpè deponderatur, Linſc. part. 2. Ind. Or. c. 24.
Lign. Aloës Calamba dictũ, Ei. p. 4 Ind or. c. 32.
Lignum Calambes ſive Aloës, par. 8. Ind. Or.

II. Agallochum officinarum.
Agalloc. eſſe Lignum aloës, multi credunt, Ang.
Aloë & Aloa, Vartomano.
Agallochum, lignum aloë, vel paradyſi, vel S. Crucis, Cornaro.
Agallochus ſive Xyloaloës, Cord. in Dioſc. Ad. Lob. Caſt. Garz. Lugd.
Tarum, id eſt, Xyloaloë fiſſilis, levis & aromatica, Cord. hiſt. & Tarum criſpum, Eidem.

Lignum aloës, Lon. Frag. Tabern. Cæsalp. qui Tarum Aëtij facit: at Cornarus Xyloaloën Aëtij dicit.
Lignum aloës quod Palo d'Agula dicitur, Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 24. sive Palo d'Aguilla, Eid. par. 4. Ind. Or. c. 32.
III. Agallochum sylvestre.
Lignum aloës sylv. Garziæ, Frag.
Xyloaloë sylv. Lugd.
Aquilla brava sive sylvestre, Malaice Garro, Linsc. l. c.
Ex illo, sed ex hoc frequentius, sphærulæ precatoriæ odoris jucunditate & precij magnitudine commendabiles conficiuntur, fiunt etiam ex alio ligni genere, quod Agallochum æmulatur, sed inodorum est.

GENISTASPARTIUM.

I. Genistaspartium spinosum majus primum flore luteo.
Aspalathus alter primus, Clus. hisp. & hist.
Aspalathus, Cast. primus Monspel. Lugd.
Acacia altera, Ang.
Aspalathus secunda Monspel. Lob.
Genistaspartium spinosum majus, Ad. Lob. ico.
Scorpius primus, Tab.
Genista spinosa minor, Ger.
II. Genistaspartium spinosum majus secundum flore pallido.
Aspalathus alter secundus, Clus. hisp. & hist.
III. Genistaspartium spinosum majus tertium hirsutum.
Aspalathus alter tertius, Clus. hisp. & hist.
IV. Genistaspartium spinosum minus.
Scorpius secundus, Clus. hisp. & hist. Cast.
Genistaspartium spinosum alterum, Lob.
Genistæ spinosæ altera icon. Dod.
Aspalathus alter Hispanicus, Lugd.
Scorpius tertius, Tab.
Spina Christi, Cæsalp.
Genista spinosa major, Ger.
V. Genistaspartium spinosum folijs polygoni.
Alhagi Maurorum in cujus fronde, præcipue apud Persas, Manna colligitur, Rauvvolf.
Planta spinosa Maurorum Alhagi, Lugdunensi app.
VI. Genistaspartium spinosum folijs lenticulæ, floribus ex cæruleo purpurascentibus.
Spartum aphyllon fruticosum junceis aculeis lanatis capitulis, Ad. Lob. Lugd.
Erinacea, Clus. hisp. & hist. Lugd. Belli.
Genistæ rotundæ alterum genus, Cæs.
Scorpius quartus, Taber.
Spartium aculeatum aphyllon, Eid.
Genista spinosa humilis, Ger.
VII. Genistaspartium spinosum aphyllon alterum, tribus aculeis semper junctis, floribus luteis.
Achinopoda Cretensium, Bellonio.
Echinopoda Cretica. } Hon. Belli, epist 2. ad Clus.
Chenopoda Plinij l. 11. c. 8.
Echinopoda Plutarchi & Athenæi,
an idem sit cum quarta, dubitat Clusius.

GENISTA SPINOSA sive Scorpius.

Scorpius, Theophrasto 6. hist. 1. (Nepam Gaza vertit) spinosa planta, tota spinis constat ut Corruda: sic hæc adulta nullo modo foliosa est, sed spinas tantum pro folijs habet: præterea radice singulari brevique constat, ante æstatem non germinat, germinationem in autumnum prorogat: floret etiam post æquinoctium Autumni: florem incarno exuberante, sub extrema aculei profert.

I. Genista spinosa major brevibus aculeis.
Scorpius sive Nepa, Anguil.
Nepa Theophrasti, Ad. Lobel. Tabern. Camer. Rauvvolf.
Scorpius Theophrasti, Lugdun.
Genista aculeata minor, sive Nepa Theop. Ger.
II. Genista spinosa major longioribus aculeis.
Ulex Plinij quibusdam l. 32. c. 4. qui nullas notas addidit.
Genista spinosa, Dod. ut.
Scorpius primus, Clus. hisp. & hist.

Scorpius alter, sive Genista spinosa, Lugd.
Scorpius secundus, Tab.
Genista spinosa flore albo, Ger.
Floribus est luteis, at in regionibus calidioribus ruffo colore, ut rubere videantur, nitent: & ratione loci variat magnitudine & aculeorum multitudine, paucitatéve.
III. Genista spinosa minor Germanica.
Genistella, Trag. Fuch. Dod ut: Lugd. Tab.
Genista vel Genistella spinosa, Gesn. hort.
Genistella aculeata, Ad. Lob. Tab. spinosa, Cam.
Genista minor vel aculeata, Lon.
Genista minor, vel Genistella, Cast.
Genistæ species spinis & aculeis horrens, Clus. histor.
Coroneolæ similis suffrutex, Cæs.
IV. Genista spinosa minor Hispanica villosissima.
Genistella Monspeliaca spinosa in Prodromo.
V. Genista minor aspalathioides, vel Genista spinosa Anglica in Prodromo descripta.

GENISTA NON SPINOSA.

I. Genista angulosa & scoparia.
Genista, Brunf. Trag. Fuch. Dodon. ut: Cord. in Dioscor. Cam. ep. Tabernæm. Ger. vulgaris, Bellon. Clus. hist.
Genista angulosa, Cord. hist. descr. (ubi malè Chamæspartij icon additur) Lugd.
Genista minor seu non aculeata, Lon.
Genista scoparia vulgi, Lob. Eyst.
Genista quadrato junco 1. Cæs.
Spartium, Turn. Adv.
Flos communiter luteus, rarius albus, hinc duæ figuræ apud Tab.
Genistæ & Genistæ albæ: & apud Gerardum Genistæ & Genistæ tenuifoliæ nomine: hujus flores nondum apertos, vicini nostri in Brisgoja muria condiunt & Capparum loco utuntur.
Radici quinetiam sæpè Orobanche adnascitur, & Rapum Genistæ vocant.
Genistellam Taber. pingit, quam Chamægenistam Anglicam Ger. nominat, quæ sola magnitudine à priore differre videtur.
Hujus generis exiguum in alpibus lato cespite, palmaribus juncis, mollibus, sine folijs crescere, Cæsalpinus scribit.
II. Genista tinctoria frutescens folijs incanis.
Genista tinctoria Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Genistæ tinctoriæ altera icon, Dod.
Genistella infectoria, Lob. Ger.
Genista tinctoria Clusij, Oricella Theveti, Lug.
Genista infectoria Hispanica, Tab.
Sub hac, quo tempore floret, Hæmodori quoddam genus elegans, brachialis interdum longitudinis, floribus magnis & luteis crescit, Clusio monente.
Meminit Dodonæus Genistæ hirsutæ Hispanicæ, quam tertiam facit, cujus Calphurnius meminit: hanc non novi.
III. Genista tinctoria Germanica.
Luteam herbam Plinij l.33.c.5. aliqui volunt.
Flos tinctorum, Brunf. tinctorius, Fuch. Lon. Castor.
Ferula, Trag.
Lysimachia, Leoniceno.
Coroneola, Ang. Cæs.
Genista humilis, Dod. gal. Gesn. hort. Lugdun. Thal.
Genista tinctoria, Dod. vulgaris, Clus. hist.
Genistella infectoria vulgi, Adv. Lob.
Genistella tinctoria, Tab. Ger. Eyst.
Chamæleuce, Cord. hist. quoad iconem, nam Hederam terrestrem describit.
Variat folijs latioribus angustioribus, ramulis modò erectis, modò procumbentibus: quinetiam magnitudine, quare
Florem tinctorium minorem Lonicerus addit.
IV. Genista ramosa folijs hyperici.
Genista minima, Lugd.
Hæc variat: eam non longè Friburgo, & ad Petram pertusam frutescentem, & Monspelij humilem collegimus.
V. Genista Arabica quæ à nostra diversa, planities ad montem Sinai obsiti sunt: quæ etiam in Arabiæ solitudinibus nascitur, Bellon. ob. sed quid?

CHAMÆGENISTA.

I. Chamægenista folijs Genistæ vulgaris.
Chamægenista prima, Clus. hist. seu Pannonica, (Ger.
Genistella pannonica, Tab.
II. Chamægenista sagittalis.
Chamæspartium, Trag. Lon. Lugd. Tab.
Genista angulosa, Cord. hist. quoad iconem.

Genista minima, Gesn.hort.
Genistella graminea montana, Adv.
Genistella montana, Lob.
Chamægenista altera, Clus. pan.& hist.
Genista sagittalis pannonica, Cam.
Genistella lagopoides, Ger.
Variat magnitudine, hinc
Chamæspartium 1. & 2. Tab.
Genistella lagopoides major & minor, Ger.
III. Chamægenista caule foliato.
Genista humilis, Dod. pumila, Cam.
Chamægenista peregrina, Cl. hisp. & hist. Lug.
Genistella pinnata altera Hispanica, Lob.
Genistella pinnata, Ger.
Chamæspartium tertium, Tab.
IV. Chamægenista folio articulato.
Chamæspartium Narbonense, Tab.
Genistella globulata, Ger.
V. Chamægenista Cretica, in Prodromo descripta.
VI. Chamægenista montana hispida.
Genistæ minoris species, Thalio.

SPARTIUM.

Σπάρτιον frutex est proferens virgas longas, sine folijs, firmas, fractu contumaces, quibus vites alligantur: fert lobos ceu Phaseolus, in quibus semina parva lenticulæ similia, florem luteum instar Leucoij, Diosc. lib.4. cap.158. quod nusquam in Europa gigni Guiland. scribit. Et Theoph.1. hist 8. λινόσπαρτον. Linogenistam Gaza vertit, cujus cortex multiplex tunicis cadit. At Plinio lib.24. cap.9. Genista est, cui easdem vires, quas Dioscorides Spartio ascribit.

I. Spartium arborescens seminibus lenti similibus.
Genista, Matt. Tur. Italica, Dod. Hispanica, Ger.
Genista major, Cast.
Spartium, Matth. Lon. Lugd. alterum, Lac.
Spartum, Fuch. Dod. gal. Tur.
Genista σπαρτὶς Græcis, Ang. Guiland. pap.
Genista juncea, Cord. hist. Gesn. hort.
Spartus vel Spartium, Gesn. hort.
Spartium Dioscoridis, Genista Plinij sive Hispanica, sive Africana, Clus. hist. Lugd.
Spartium Dioscorideum Narbonense & Hispanicum, Adv. Lob.
Genista altera junco rotundo, Cæs.
Genista transalpina, Cam.
Spartium Hispanicum, Eyst. 1. 2. & 3. Tab.
Pseudospartum Hispanicum, Ger.
II. Spartium alterum monospermon semine reni simili.
Spartum frutex majus, Dod.
Spartium primum, Clus. hisp. at in hist. Spartium 2. Hisp.
Spartium Hispanicum alterum flore luteo, Lob.
Spartium Hispanicum alterum, Lugd.
Spartium Hispanicum 4. Tab.
Pseudospartium Hispanicum ἄφυλλον, Ger.
III. Spartium tertium flore albo.
Spartium 2. Clus. hisp. at in hist. 3. Hispanicum.
Spartum frutex minus, Dod.
Spartium 2. flore albo, Lob.
Spartium aliud Hispanicum Clusij, Lugd.
Spartium Hispanicum quintum, Tab.
Pseudospartum album ἄφυλλον, Ger.
IV. Sparto primo affinis.
Genistæ Hispanicæ affinis, in Prodromo.
V. Spartum triphyllon.
Genista Ilvensis, Lugd.
Genistæ rotundæ genus in Ilva, Cæs.
Cassia Latinorum, Guilandino.
an Spartum minimum montanum triphyllum, Colum.
VI. Spartum sterile.
Sparti genus, in Hispania & Africa, juncus propriè aridi soli, quod neque folium, neque florem, neque semen fert, quo ad varia utuntur, Guiland. pap.

COLUTEA.

Κολουτία Colutea, Liparia peculiaris, inquit Theophrastus 3. hist. 17. arbor procera, fructum fert in siliqua, magnitudine lentis, folium mittit fœnograco non absimile, &c.

I. Colutea vesicaria.
Colutea, Theophrasti, Trag. (cui vulgo Sena) Dod. gal. (cui & Cytisus Latinorum) Gesf. hor. Lob. Clus. hist. Tab. Ger.
Colutea, Fuch. Matth. Lac. Lon. Dod. Ad. Cast.
Sene Mauritanorum, Ruellio.
Sena, Cord. hist.
Senna sylv. quibusdam malè, Gesn. hort.
Colutea, Senæ genus non est, cùm nullas facultates cum Senna communes habeat, Bellon.
Colutea vesicaria, Lugd. (cum duplici figura) Cam. Eystett.

Emeri alterum genus, Cæsalp.
II. Colutea siliquosa sive scorpioides major.
Colutea scorpioides, Ad. Lob. Lugd. Cã. ep. Ger.
Colutea scorpioides prima, Clus. pan. Tab.
Colutea scorpioides prima elatior, Clus. hist.
Emerus vulgo, Cæsalp.
III. Colutea siliquosa minor.
Colutea scorpioides humilior, Clus. pan. Ger.
Colutea scorpioides 1. humilior, Clus. hist.
Colutea scorpioides 2. Tab.

IV. Colutea siliquosa minor coronata.
Colutea scorpioides altera, Clus. pan. & hist.
Colutea scorpioides tertia, Tab.
Colutea scorpioides montana, Ger.
V. Colutea scorpioides maritima glauco folio: in Prodromo descripta.
VI. Siliqua oblonga cinericea granis Coluteæ.
Fructus minor 12. Paludani, Clus. exot. libr. 2. cap. 20.

S E N N A.

Sennam, quidam Dioscoridis Delphinium, alij Pelecinum, alij Peplium, alij Empetron, alij Alypon: alij Theophrasti Cercidem sive Coluteam tertiam, alij Colyteam primam esse putant: at rem novam veteribus Græcis & Latinis Scriptoribus indictam, & à Mauritanis primò propositam à Serapione sub Sene, à Mesue, qui domesticam & sylvestrem facit, sub Senna, censemus: cujus, ex Græcis solus Actuarius meminit.

I. Senna Alexandrina, sive folijs acutis.
Sena Alexandrina, Trag. Gesn. hort. Cam. epit. & hort.
Sena Orientalis, Ang. Bellon. Ad. Cæs. Tab. Ger.
Senna Ægyptia sive Alexandrina & Syriaca, quæ præstantissima, Lugd.
II. Senna Italica sive folijs obtusis.
Senna, Hermolao.

Sena Italica, Trag. Tabernæm. Adv. Gerard. Cam. ep. & hort.
Sena, Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cord. histor. Lon. Lob. Cast. Lugd.
Sena altera, Ang. forte Androsace.
Sena altera media dicta, Bellon.
Sena communis & vilior, Ges. hort.
Sena nostras, Cæsalp.

B A R B A   J O V I S.

Plinius lib. 16. cap. 18. inter arbores, inquit, odit aquas & quæ Jovis Barba appellatur, in opere topiario tonsilis: & in rotunditatem spissa, argenteo folio. Hujus Anguillara species duas facit, alteram de qua inter Cytisos egimus: alteram de qua in præsens.

Barbæ Jovis prima species, Ang.
Barba Jovis, Cæs. Cam.

Jovis barba, Lugd. Clus. hist.

SECTIO SECUNDA.

JASMINUM; SYRINGA; LENTISCUS; MOLLE; THURIFERA ARBOR; TEREBINTHUS; BALSAMUM; PISTACIA; STAPHYLOdendron; Glans Unguentaria; Ceratia sive Siliqua; Cassia nigra sive Fistula; Tamarindus; Lobi & Fructus exotici.

J A S M I N U M.

Jasminum Arabes Zambach & Sambach Serapione auctore appellant, & Græcos imitari volentes, Jesemin, à Jasme Græca voce. Jasme autem dicta fuit, quasi medicatus odor, aut immutatâ literâ Josme, quasi violæ odor.

Genera tria Serapio tradit: unum cui flos albus, alterum cui luteus, tertium cui cæruleus: etiam rubro flore in Asiaticis hortis reperiri, Clusius refert: Dalechampius puniceum addit.

I. Jasminum vulgatius flore albo.
Gelseminum vel Jasminum, Matth. Cast. Cam.
Gelsminum, Anguil.
Jasminum, Dod. ut: cui & Apiaria, Cord. in Dios.
Jasme & Sambac, Gesn. hort.

Gelseminum vulgatius, Adv. Lob. Cæsalp. cui Smilax lævis Dioscoridis.
Jasminum album, Lugd. Tab. Ger. fl. albo, Eyst.
II. Jasminum humiles luteum.
Gelseminum luteum, Adv.

Jaſminum luteum, Lob. in ico. Tab. Ger. flore luteo, Eyſt.
Gelſeminum humilius alterum fl. luteo, Cæſ.
III. Jaſminum humilius magno flore.
Geſmini 3. ſpecies, Ang.
Chamægelſeminum grandiflorum, Lob.
Gelſeminum humilius primum, Cluſ.
Jaſminum puniceum, Dalech. Lugd.
Gelſeminum Catalonicum, Cam. ep. (ſive Hiſpanicum) Eyſt.
Jaſminum candiflorum, Tab. majus, Ger.
Flos candidus eſt averſa parte rubens.
IV. Jaſminum cæruleum, Serapioni.
Jaſminum cæruleum, Tab. Ger.
In hoc genere cæruleum nondum vidimus: an Arabes Liguſtrum Orientale, quod alias Syringa cerulea dicitur intellexerint, Cæſalpinus dubitat: alij Clematidem ceruleam eſſe volunt.
V. Jaſm. luteum vulgo dictum, bacciferum.
Polemonium Monſpelienſium, Geſn. Ad. Lob. Lugd. Cam. Eyſt.
Ruta capraria Gallorum Monſpel. Geſn.
Trifolium fruticans, Dod. Tab.
Ruta baccifera ſive trifolia, Tab.
Jaſmini ſpecies trifolia non videtur a Polemonium accedere, Colum.
Folijs ludit: nam licet communiter, præſertim ſi in hortis colatur, trifolium ſit, attamen circa Monſpelium aliquando unico folio reperitur.
VI. Jaſminum millefolij folio.
Gelſeminum alterum rubrum, Cæſ.
Quamoclit, Cam.
Gelſeminum Indianum pennatum flore ſanguineo, Ponæ Ital.
Convolvulus pennatus exoticus, Col.
Quamoclit ſive Jaſminum Americanum, Cluſ. cur. poſt.

SYRINGA.

Syringa licet Africum vocabulum videatur, aliquibus tamen à virgarum rectarum longitudine & inferioris medullæ fungoſa copia dicitur: vel potius quod ramuli exempta medulla fiſtuloſi ſint.

I. Syringa cærulea.
Lilac, Matthiol. (qui glandem unguentariam exiſtimat) Adv.
Lillach, Dod.
Cauda vulpina Turcarum, Bellon.
Syringa cærulea Luſitanica, Lob. Eyſt.
Syringa flore cæruleo, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Cam. Ger.
Syringa Luſitanica, Tab.
Liguſtrum Orientale, forte Jaſminum cæruleum Mauritanorum, Cæſ.
Oſtryam Theoph. 3. hiſt. 10. eſſe aliqui volunt, auctore Lugd. hiſtoriæ monente: eſt Oſtrys, inquit, quam nonnulli Oſtryam vocant, unica ſpecies Oxyæ (Plin. l. 13. c. 21. τῇ μελίᾳ, id eſt fraxino, legit) tum ſatu, tum cortice ſimilis: folio pyrorum, multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & craſſis, à medio dorſi in modum coſtarum recta ſecundum magnam fibram porrectis, in fibris ipſis rugato & in ambitu leviter ſerrato, materie dura, decolore albida: fructu parvo, oblongo, hordeo ſimili, flavo: radices ſublimes habet. Idem ferè Plinius.
Variat floris colore, qui communiter cæruleus: aliquando cinereus & quaſi argenteus: hinc figuræ duæ apud Eyſt. nomine
Syringæ flore lacteo & flore cæruleo.
II. Syringa Arabica folijs mali arantij.
Sambac Arabum ſive Gelſeminum Arabicum, Alpini.
Jaſminum Arabicum ſive Syringa Arabica, Cluſ. cur. poſt.
III. Syringa alba ſive Philadelphus Athenæi.
Syringa, Dod. Cæſ. alba, Tab. Ger.
Syringa flore albo, Cluſ. hiſp. Lugdun. (quam Oſtryn Theophr. volunt, quod Cluſius negat) odorato, Cam.
Syringa Italica, Lob. Eyſt.
Frutex coronarius, Cluſ. hiſt.
Flore communiter eſt ſimplici, rarius pleno, quare Syringa Italica flore albo pleno, & Syringa flore albo ſimplici, apud Eyſt.
IV. Syringæ albæ affinis.
Fructus miſcellaneus undecimus, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 21.

LENTISCUS ET MOLLE.

Lentiſcus fortaſſe dicta, quod folia lentore quodam manteſcant: σχῖνος Dioſcoridi l. 1. c. 89. quaſi σχιστὸς fiſſilis, quod facile & frequenter in dentiſcalpia findatur: quod & Dioſc. tempore factitatum, qui arborem ut notam non deſcribit, ſed ejus reſinam quam μαστίχην nominari ait: de qua inter Reſinas. Hujus baccas Hippoc. de nat. mulieb. σχινίδας (non ἐχινίδας) appellat.

I. Len-

I. Lentiscus vulgaris.
Lentiscus, Matth. Ang. Dod. ut: Bell. Lac. Lon. Ad. Clus. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Rauvvolf.
Lentisci in Chio similes sunt ijs qui in Gallia Narbonensi & Italia nascuntur: solæ tamen quæ in Chio Masthichen præbent, Bellon. obs.
II. Lentiscus Peruana.
Molle, Clus. in Monardem, Lob. & lib. de Balf. Cam. Ger. Colum. addens, quod si in Creta nasceretur, pro Tragio supponi posset.
Mollis, Cast. arbor, Tab.
Molle arbor, Lugd. & hist. Ind. Occid p. 9. lib. 4. c. 30. quæ in Moxu vocatur arbor ex Peru, quod hinc primum alio translata sit.
Moly, molle & muelle, Frag.
Variat folijs, quæ in tenella dissecta: in adultâ nec incisa, nec crenata sunt, quemadmodum ramus adultioris arboris in Matthiolo nostro, & Clus. cur. post. exhibetur. Uvæ quoddam genus producit, unde Indi vinum premunt, Ind. Occid. l. c.
III. Arbor exotica folijs alatis.
Juvvb apud Amazones nascens, Clus. exot. l. 4. cap. 14.
IV. Arbor exotica Lentisci folijs.
Moringa, Acostæ, Cast. Lugd.
Fructus raphani crassitie, radix unicornu vices supplet; & ejus in Theriaca usus est.
V. Arbor exotica spinosa folijs lentisci.
Bonduch Indorum, Ponæ Ital.
Fructus peregrinus primus, Clus. l. 2. exot. c. 30.
Lobus ἐχινώτυς, Clus. exot. l. 3. c. 15.
Mates Indorum cinericei coloris, id est, Legumen Indicum, Eid. & Ponæ.
Eructus peregrinus prior, Clus. exot. l. 2. c. 30. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.
Hujus fructum Milij Indici primum, dein Bonduch nomine à Pona, Veronâ accepimus, qui Avellanæ magnitudine, durissimus, splendens & cinericei coloris.
Ex Brasilia, Java, & Virginea etiam Pisorum nudorum nomine multi adferuntur.
VI. Lobus orbicularis fuscus spinosis tuberculis obsitus, binos phaseolos nigros continens.
Fructus quartus qui Indis Samparantam, ex navigation. Batau. Clus. exot. l. 2. c. 15.
Lobus echinatus Molucensis, Ponæ Ital.
an Samparanton radix valida & amara quæ in Sunda nascitur, in Ind. Or. par. 4. c. 8. hujus arboris radix est?
VII. Arbor Malabarensium fructu Lentisci.
Pauate, Acostæ, Lugd. Cast. ap.
Arbor erysipelas curans, Lusitanis.

THURIFERA ARBOR.

Thurifera arbor, Græcis Λίβανος καὶ δενδρολίβανος: quemadmodum lachryma λιβανωτὸς, quæ Hippocrati λιβανώτου καρπὸς dicitur: λίβανος ἀπὸ λίβω stillo: licet Græci fabulentur à juvene Assyrio hujus nominis, quod Deos studiosissimè coleret, ab invidis occiso & in hunc fruticem converso dici: hinc Dijs thure gratius nihil esse. Lovan Arabibus; de qua sic Theophrast. 9. hist. 4. arborem nonnunquam, qua quinis fere cubitis attollatur & ramosam ferunt, folio pyri sed multò minore, coloris herbacei ut Rutæ, cortice levi Lauri modo: 4. hist. 6. in Arabia, Syria, India nascitur: 9. hist. 2. sub cane & ferventissimis diebus incidi referunt: 9. hist. 3. & tam spontè quàm incisura thus prodire posse. Idem 9. hist. 4. alij thuris arborem lentisco similem prodidere, & fructum quoq; lentisci folium subrutilum: Idem folia lauri & lævia tribuit. At Garziæ, arbor est humilis, folia lentisco similia habens, & Arabiæ peculiaris: Theveto pinis resiniferis similis. Non solùm ipsius lachryma in usu fuit, sed & cortex arboris apud Diosc. l. 1. c. 82. & μάννα, manna thuris c. 83. & αἰθάλη fuligo c. 84. Vide inter Resinas.

Duplex est: alia montana, alia in planis nascens Garziæ, Fragoso.

Arbor thurifera Theveto, Lugd.
Thuris limpidi folium, Ad. Lob. ico. Lug. Tab. pingunt: & Taber. arboris caudicem cum Stagonia thure adpingit.

TEREBINTHUS.

Terebinthus, Græcis Τερέβινθος nominatur, quam Dioscorides l. 1. c. 9. velut arborem cognitam non descripsit. Theophrasto 3. hist. 15. alia mascula est, alia fœmina: & mascula quidem sine fructu: fœminarum altera fructum statim rubentem edit, lentis magnitudine, qui coqui nequit: altera viridem (ὄχλωρον Plinius Pallidum l. 13. c. 6. vertit) deinde rubentem & cum vite maturescentem, tandem nigrum fabæ magnitudine, resinosum, odore jucundiore, &c. flos oleæ similis, rubens: folia in uno pediculo multa, Laurinis similia, binæ

veluti

veluti Sorbo, in summis ramusculorum partibus imparia, nisi quod minus angulosa quàm Sorbo, & ambitu laurinis similiora, pinguia cum toto fructu: fert & illa folliculos quosdam cavos ut Ulmus, in quibus animalcula culicibus similia nascuntur. Et 4. hist. 5. Terebinthi Indicæ meminit. Plinius l. c. sed brevius de ea egit. Resina terebinthina ex hac colligitur, de qua cap. de Resinis.

I. Terebinthus vulgaris.
Terebinthus fœmina altera Theophrasti.
Terebinthus, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. & hist. Turn. Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Terebinth. minor in Lombar. & Hetruria, Ang.
Terebinthus lentiscifolia minor, Ad.
Terebinthus vulgaris, Rauvvolf.

II. Terebinthus peregrina fructu majore Pistacijs simili, eduli.
Terebinthus major cujus fructum Arabes Botn quibir appellant, Rauvvolf.
Terebint. nostras Juglandes æquans, Bell. cult.
Terebinthus major pistaciæ folio, Ad. Lob.
Terebinthus Indica major Theophr. ex Rauvvolf. Lugd. ap.
Terebinthus latifolia, Tab. Ger.
Terebinthi majus genus ad Terebinth. Indicam Theophr. & Fael Serap. Avicen. & Rhasis referri potest, Clus. hist.

Folijs oblongiusculis à Pistacijs, quæ rotundiora habet, & fructu sive nuce breviore & rotundiore differt, quo inquilini, perinde ut nos Avellanis vescuntur.

Gallarum genus quoddam nucis ponticæ magnitudine, Terebinthi arbores in Thracia & Macedonia producunt, quarum apud Turcas usus est, tenuissimis sericeis pannis inficiendis, Bellon. obs.

III. Terebinthus peregrina fructu minore & cæruleo, eduli.
Terebinthus Syriaca, Theoph.
Terebinthus in Cilicia & Syria, Bellon. obs.
Terebinthi peregrini alterum genus, Clus. notis in Bellon.
Terebinthus minor, qui Arabibus Botn sougier dicitur, Rauvvolf.
Terebinthus in Mesopotamia & Armenia, Eid.
Terebinthus minor, qui ad Bel Arabum referri potest, Clus. hist.

Et hujus fructus, qui cum suo cortice Piso majori æqualis est, perinde ut nos Pineos nucleos comedunt: quo & Persæ plus quam bis mille annis ante panis usum vitam sustentarunt, & etiamnum totius Syriæ incolæ ijs cum pane vescuntur: & propter colorem inter viridem & cæruleum medium, Arabes veteres, Granum viride, Bellonio attestante, appellarunt.

BALSAMUM.

Balsamum, βάλσαμον Dioscoridi l. 1. c. 18. arbor Lycij seu Pyracanthæ magnitudine conspicitur: folia habet Rutæ proxima, sed candidiora multò & perpetuò magis virentia, &c. qui & ὀποβάλσαμον, ξυλοβάλσαμον καὶ καρπὸν, sive succum, lignum & fructum commendat: & vim efficacissimam balsami liquori tribuit: proximum fructui, minimum vero ligno. Et Theophrasto 9. hist. 6. arboris magnitudo, quæ malo punicæ magnæ, rami multi, folium rutæ simili, candidum tamen, perpetuò virens, fructus similis terebintho tam magnitudine, quàm colore, valde odoratus & lacrymâ ipsâ odoratior, &c. Plinius lib. 12. cap. 25. quædam alia scribit, alia ex utroque mutuatus videtur.

I. Balsamum Syriacum rutæ folio.
Balsamum, Matt Lac. Ad. Col. Cast. Cęs. Alpino, Hon. Belli ep. 5. ad Clus. Liquor ejus Opobalsamum & Balsamælæon, de quo & Cord. hist.
Balsamum lentisci folio Ægyptiacum, Bellonius obs.
Carpobalsamum veterum flavum.
Carpobalsamum & Cassamum verum, Cord. in Diosc. & hist. Cæs.
Lignum Xylobalsamum, Cæs. sunt aliquando festucæ tenues, quæ cum Carpobalsamo adferuntur.

At Terebinthus geminus, omnibus partibus, liquori, ligno & semini succedaneum esse potest.

Fontem esse in Sumatra Insula, qui Balsami pretiosissimi oleo scaturiat, Linscot. par. 2. Ind. Or. 21. scribit.

II. Carpobalsamum nigrum Alexandrin. an Semen Hyperico simile, quod, à Petra Palestinæ oppido etiam Dioscorid. tempore adferebatur.
Carpobalsamum non legitimum, Matth.
Carpobalsamum offic. Cord. in Diosc. (qui addit, aliquando inter ea reperiri adulterinis granis majora, odoris & saporis suavissimi) Tab.

Balsa-

Balsami veri fructus, Alpino.

III. Xylobalsamum officinarum.

Myrtum potius quam Balsamum refert, Matth.

Alterius fruticis surculi, quámvis aliquando inter eos mirum in modum odoris & saporis gratia commendabiles reperiantur, Cord. in Diosc. & hist.

Xylobalsam. vulgo nuncupatum, quod ex felici Arabia defertur cum Ægyptio convenit. Bel. ob.

Lignum Balsami ex Arabia felici, Linscot. par. 2. Ind. Orient. 7.

IV. Balsamum Indicum, ex arbore Punicâ malo majore Xylo dicta, folijs Urticæ.

Balsamum Indicum novum, Matth.

Balsamum ex nova Hispania, Lacun.

Balsamum ex Occidentali India, Monard. Lug. & Ind. Occid. p. 9. l. 4. c. 28.

Balsami genus novum, Cæs. Frag.

Hujus genus limpidum, quod pura est exstillans lacryma, opobalsamum vocant: aliud imperfectius, quod ex ligno, cortice & folijs expressum est, aut ignis vi prolicitur, quod Xylobalsamum appellatur, Ind. Occ. l. c.

V. Balsamum fructu racemoso ex Hispaniola.

Balsamum novum ex Hispaniola, Auctori hist. gener. Indiæ, Lugd.

Ex planta sponte nascente arboris magnitudine folijs amplis (quale Lug. hist. exhibet) sex digitos longis, 4. cum dimidio latis, elicitur.

VI. Balsamum Americanum.

Balsamum aliud ex Americæ continente, Lug.

Ex arbore vasta, ramosa fructu pisi magnitudine siliqua digitum longa inclusa, quæ pingitur nomine Fructus balsami Monardis, Lugd.

Lobus oblongus aromaticus, Clus. exot. l. 3. c. 18.

Balsami Peruani fructus, Ponæ, Clus. cur. post.

Balsamum quod ex India occidentali adfertur primum in Hispaniola inventum: arbor unde elicitur Goaconaz ab indigenis vocatur, Ovied. hist. Ind. l. 10. c. 13.

Balsamum ex Nicaraguæ, Benzoni, Ind. Occid. part. 5. cap. 16.

an Balsamum ex Gueana, Ind. Occid. p. 8.

VII. Balsamum Tolutanum folijs Ceratiæ similibus, quod candidum est.

Balsamum de Tolu, Monardi, ex Insulis Tolu, Ind. Occid. q. 9. l. 4. c 28.

Balsamum Tolutanum ex arboribus pumilibus pinis similibus, Lugd. ap.

an Balsam. album Curcas vocatum, Ind. occ. p. 8.

VIII. Frutex Indiæ Orient. Lavendulæ folio.

Arbor Lavendulæ folio, Clus. exot. l. 1. c. 5.

PISTACIA.

Πιστάκια Dioscor. l. 1. c. 177. in Syria gignuntur pineis nucibus similia. Theoph. 4. hist. 5. ferunt & in India Terebinthum esse, arborem alteri terebintho similem, cujus folia, rami & reliqua omnia, terebintho similia; fructus autē diversus, similis enim amygdalis, non magnus sed aspectu similis & suavitate amygdalis præstantior.

I. Pistacia peregrina fructu racemoso, sive Terebinthus Indica, Theoph.

Pistacia, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Lon. Dod. Lob. Cæsalp. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.

Pistacium, Ges. hort.

Terebinthus Indica Theophrasti, Ad.

Pistachia, incolis Fisluc, Rauvvolf.

Pistaciarum arbor, Dod. gal. Lugd.

Fructus dicuntur πιστάκια: Nicandro φιττάκια: Posidonio, monente Athenæo, βιστάκια: Latinis Pistacia: officinis & barbaris Fistici.

II. Arbor exotica fructu racemoso, Charamais dicta.

Charamais & Ambela, Acostæ, Lugd. Cast.

Duo genera, unum pyrifolio, alterum malo minore, fructu avellanæ acido.

III. Pistacia sylvestris.

Staphylodendron Plinij, lib. & c. 16. est & trans alpes arbor simillima aceri, alba materia, quæ vocatur Staphylodendron: fert siliquas & in ijs nucleos sapore nucis avellanæ.

Nux vesicaria, Trag. Dod. Ger.

Staphylodendron, Matth. Bellon. Ad. Lob. Lug. Cam. Tab. Plinij, Dod. gal. Ges. hort. Eyst.

Arbor vitis & Lacryma Joppi, Ang.

Pistaciorum species, Scaligero in Aristot.

Pistacia Germanica, Lon. sylvestris, Cast.

Coulcoul & Hebulben Turcarum, Matth. epist.

At Bellonio obs. Hebulben semina sunt in officinis Turcarum venalia, quæ nobis in usu non sunt: quemadmodum nec Nux quædam gemini pungi magnitudine, parvis granis esui aptis, avellanæ instar dulcib⁹, plena, quam Coulcoul, hoc est, nucem de Coulcoul nominant.

Ex fructu sphærulæ precatoriæ fiunt.

GLANS UNGUENTARIA.

GLans unguentaria, βάλανος μυρεψική Dioscoridi l.4.c.154. fructus est arboris Myricæ similis, magnitudine nucis Avellanæ, cujus interior pars expressa, veluti amygdalæ amaræ humorem emittit, quo ad preciosa unguenta pro oleo utuntur: at Theoph.4.hist.1 βάλανος simpliciter: Balano, inquit, à fructu nomen inditum: folium ejus Myrto simile est, sed oblongius, fructus magnitudine & aspectu capparis fructui similis, cujus corticibus contusis unguentarij utuntur, &c. Hæc unguentariæ nomine à cæteris glandibus distinguitur, quod ea unguentarij plurimum utantur. Plinio libr.12.cap.21. Myrobalanus Troglodytis nascens unguento, ut ipso nomine apparet, fructus magnitudine avellanæ nucis, &c. Arabes Habel, Ben & Granum ben nominant: inter quos Mesues qui duplex facit, aliud Ben magnum ut Avellana, quod Monardes Avellanas purgatrices esse vult: aliud parvum Ciceris magnitudine: ex quo Monarde monente, Itali oleum de Ben conficiunt.

Glans unguentaria, Matt.Lac.Cord.in Dios. Clus.in corol.Dodonæi, Lugd. Cæs.
Granum ben, Lon.
Balanus myrepsica, Pharagon incolis ad montem Sinai, Bellon.
Macalep album, Rauvvolf.
Glans unguentaria catharctica siliquata, Adv. Lob.icon.
Balanus myrepsica, Cord.hist.Tab.Ger.Pon.
Ben parvum, Monardi.

CERATIA SIVE SILIQUA.

KΕρατία, id est, siliqua, à corniculorum similitudine, à Dioscoride l.1.c.158. qui eam non descripsit: à Galeno & Aegineta verò κερατώνια, quasi cornuta siliqua, hæc arbor appellatur: à recentioribus Græcis Xylocerata: Arabibus Charnub: à Plinio l.15.c.24. Siliqua (quia semen fert in siliqua leguminum modo) de qua hæc: haud procul abesse videntur & prædulces Siliquæ, nisi quod Cortex in ijs manditur: digitorum hominis longitudo illis, interim falcatis pollicari latitudine, &c.

I. Siliqua edulis.
Siliqua, Matt.Ang.Tur.des.Cord. in Dios.Ges. hor. Lac.Lon.Rauvv. Cast.Cam. arbor, Cæs.cui & Ceronia Theophr.
Siliqua sive Ceratia, Bellon.
Siliqua dulcis Alpino.
Ceratonia, Dod.ut: Ges.hor.Lugd.Frag.
Cerata vel siliqua, Ad Lob.Tab.Ger.Clus.hisp. siliqua κερώνια, Eid.hist.
Ceraunia siliqua Theoph.4.hist 2. & Plin.l.13. c.8. Dalech.in Plinium: at hist Lugd.auctor diversam facit.
Fructus κεράτιον, siliqua, vulgo Carobe nominatur: cujus semen sex grana pendens, ponderi illi auri quod Karat dicitur, nomen dedit.
II. Siliqua purgatrix.
Caroba sive Sili.ex Guinea purgatrix, Pon.Ital.
III. Siliqua sylvestris rotundifolia.
Arbor Judæ, Bellon. (quæ Græcis vulgo Coucouchias) Ges.hor.Dod.Ad.Lob.Rauvv.Lugd. Tab.Cam.Ger.Eyst.
Fabago sive siliquastrum, Bellon.Ges.hor.
Ceratia agrestis, Eid.
Siliqua syl.Bellon.Clus.hisp.& hist.Cam.ep.& hor.Cæs.cui Cercis Theophr.
Siliquastrum & Siliqua sylv. & fatua, & arbos amoris, Cast.
Quibusdam Cercis siliquata Theophr.1.hist. 18.alijs Colytea tertia Theophr.3.hist.14. quibusdam Laburnum vel ejus species.
Acacia vera Matth. quibusdam videtur, quam spinis horridam pingit, quas commentitias suspicantur.
Flores eleganter purpurei, quandoque albi & cortice candicante.
IV. Siliqua sylv. rotundifolia Indica.
Semen nummi instar rotundum planum denarij magnitudine, crassiusculum, ruffum, à Rev. D.Terentio ex India accepi, cum hac inscriptione: Semen numulariæ est arboris Judæ Indicæ, cujus flos magnus elegans & odorus est.
V. Siliqua sylv. spinosa arbor Indica.
Coral arbor, ob flores colore Corallij æmulos, Clus. append.1. hist. plant. & append. altera ad appendicem primam.
an Acacia prima, Matthiol. & Lugd.
an Acacia major, Cast.
VI. Siliquæ sylv. similis.
Acacalis, vel Syriacè Kismisen sive Sisime, Cam.
Acacalis Kesmesen, Bellon.
an Acatia Dioscoridis, Rauvvolf.
Semen hoc Cairine & Kismisen nomine à Doct.Paludano ex Syria reduce an.1579. Patavij accepimus: an Dioscoridis Acacalis? cum hæc nostra

nostra folijs rotundis enata sit. Dioscoridi verò l.1.c.118. & ex eo Æginetæ ἀκάκαλις, fructus sit fruticis in Ægypto nascentis, myricæ fructui quadantenus similis. Valer. Cordus in Dios. non cognosci scribit, nisi aliquis ex Myrobalanis Emblicis sive Belliricis hunc esse existimet.

CASSIA NIGRA SEU FISTULOSA.

Cassia Fistula ab Arabibus inventa est, & à recentioribus Græcis, ut Actuario, κασσία μέλαινα nominatur. Fabam Indicam veterum, ut Aristobuli, Valerius Cordus credidit. Siliquam Aegyptiam Theophrasti 1. hist. 18. nonnulli censent.

I. Cassia fistula Alexandrina.
Cassia solutiva sive Ægyptia siliqua, Matth.
Cassia fistula, Dod.gal.Lac.Cord.in Dios.Gesn. hort. Cast. Alpino, Frag. Tabern. Ger. Pigafette desc. regni Congiani & Ind.or.p.1.& 4.
Casia fistula laxativa, Lon.
Casia solutiva, Bellon. Monard. Garziæ, Linscot.p.4.Ind.or.fig.17.
Casia stercoraria, Guiland.pap.
Casia nigra, Dod.
Siliqua Ind. veterum, Cord.hist.Inda, Ges.hor.
Canna fistula seu fistularis, Lins.p.4.Ind or.c.37.
Casiam quæ hujus arboris fructus est, Ægyptij Chaja-ar-xambar vocitant, Paludanus in Lins.
Siliqua aut Casia purgatrix Arabum, Ad.Lob.
Siliqua sive Casia cathartica, Lugd.
Casia, siliqua Ægyptia Theoph. videtur, Cæs.
Casia Ægyptia sive purgans, Cam.
Canna fistula, Acostæ.
Canna fistula sive Casia: Joseph. Acostæ, lib.3. cap.22. quæ in Hispaniola copiosissima: Idem lib.4. cap.29.

Eligenda fistula insignis, plena, gravis & recens, & quæ concussa, inclusis seminibus minimè constrepat, splendens, foris ac etiam in pulpa pinguis: pulpam (quæ non ante usum extrahi debet) florem Casiæ & Casiam extractam vocant.

II. Casia fistula Brasiliana.
Casia siliqua Brasiliana purgatrix compressa, Lob.in pharm.Rondel.

Hæc ex Brasilia advehi cepit, cujus pulpæ uncia una, plus quam unciæ duæ alterius Ægyptiacæ, purgat.

III. Siliqua Arabica, quæ Tamarindus.

Arabicam vocamus, eò quod ex Arabia in Indiam aliasque regiones deferatur: à quibus Tamarindus nominata, quasi dicas Dactylos Indos, sive Palmulas Indicas: Tamar enim illis Dactylum significat: licet arbor Palmæ similis non sit, nec ex Palmarum generibus, nisi ad fructus effigiem, quæ dactylum sive digitum inflexum refert, respexerint. Sunt qui velint Plinium lib.12. cap 6. de hac intelligendum esse, cum inquit: est & alia similis huic (Palæ scilicet) dulcior pomo, sed interaneorum valetudini infesta.

Tamarindi, dactyli Indici } Mesuæo, Lac. qui à
Palmæ syl. Indicæ fructus } Palmulis Thebaicis non differe vult.
Tamarindus Serapioni, Cæs.
Tamarindi, Matth. Bellon. Garz. Acostæ, Frag. Lob. qui addit perperam Oxyphœnicum appellari, Lugdun. qui in ap. & alteram figuram Acostæ exhibet.
Thamarindus, id est, Acacia Indica, Cord.hist.
Palmæ sylv. fructus Oxyphœnica, Lonic. Cast. cum ficta figura.
Thamarindi, Cam.ep.
Tamarindus Derelside appellata, Alpin.
Tamarinio, Puly & Ambisy Indis, Linscotto Ind.or. p.4.c.37.
Assa sive Tamarindus: par.4.Ind.or.fig.15.

Folliculi recentes, cum melle aut Saccharo in India condiuntur: ex substantia intinctum (Caryl vocant) parant, cum cibis utendum.

IV. Tamarindis simile semen spadiceum dentatum.
Fructus alicujus semen num.20. à Gareto, Clusio exot. lib.2. cap.16.

V. Tamarindo similis frutex.
Queillos frutex folij Tamarindi, fructu ut fabæ Romanæ subduplo longiore, quo in cibis utuntur: par.4. Ind. or.8.

DE LOBIS.

Etsi Dioscorides Smilacis hortensis fructum λόβια, quasi siliquulas dicas, vocarit, eamq; ob causam de Lobis post Phaseolos dicendum videretur, tamen cum alij sint Lobi, qui arborum fructus sunt, de alijs verò non satis constet, placuit de omnibus hic agere, usq; dum certius quid cognoverimus.

I. Arbor ſiliquoſa Juglandis folio Braſiliana, lobo longiſsimo Acaciæ ſiliquæ inſtar diſtincto.
Lobus Braſilianus ingens, Cluſ.exot.l.3.c.1.
Lobus cineraceus binos pedes Romanos cum triente longus, quatuor uncias latus: ſemina ex albo ruffeſcentia pene orbicularia, nuci vomicæ non admodum diſsimilia.
II. Arbor ſiliquoſa Braſiliana lobo latiſsimo.
Lobus Braſilianus alter, Cluſ.exot.l.3.c.2.
Hic Lobus, duplex eſt: major ex fuſco cineraceus, octo uncias longus, quatuor cum ſemiſſe latus, ſemine quaſi quadrangulo: alter minor, ex fuſco rubeſcens, ſemine citrij mali ſemini non valdè diſsimili.
III. Arbor ſiliquoſa ex Virginea lobo fuſco ſcabro.
Lobus ex Wingandecaovv, Cluſ.exot.l.3.c.3
In hoc oſsicula verius, quam Phaſeoli, nigra, dura, Avellanæ magnitudine.
Hic duplex eſt: alius ex Virginea fuſcus, quinque vel etiam ſex uncias longus, duas vel duas cum ſemiſſe latus, unam craſſus. Alius ex inſula Hayti ſive Iſabellæ vicina, ſpadicei coloris, ſeptem uncias longus, tres cũ ſemiſſe latus.
IV. Arbor ſiliquoſa ex qua gummi Anime elicitur.
Lobo ex Wingandecaovv ſimilis, Cluſ.l.c.
an Guama Oviedi horum duorum alteruter.
V. Arbor ſiliquoſa lobo quadrangulo fuſco.
Lobus peregrinus quadrangularis, Cluſ. exot. lib.3.cap.5.
Lobus ſulcis diſtinctus, ſeptem uncias longus, binas latus.
VI. Arbor ſiliquoſa Africana, folijs fere pyri ſemine fabaceo.
Phaſeolus quintus peregrinus, ſive Phaſeolus Coles, Cluſ.exot.l 3.c.7.
Siliquæ candidæ, phaſeolis longiores & majores: ſemina albo putamine ablato minij colorem habent & ſiccata in binas partes ſpontè ſinduntur.
VII. Fructus oblongus cineraceus rugoſus & gibboſus.
Fructus ex Bengala ad Coles accedens, Cluſ. exot.l.2.c.14.
VIII. Fructus compreſſus quadrangulus venis candicantibus & nigricantibus, ut Coles fructus diſtinctus.
Fructus 6.Parduyni, Cluſ.exot.l.2.c.12.
IX. Lobus orbicularis fuſcus ſpinoſis tuberculis obſitus, binos phaſeolos nigros continens.
X. Arbor ſiliquoſa Guinenſis lobo ſpadiceo, fuſco.
Lobus ex Guinea, Cluſ.exot.l.3.c.4.
Lobus decem uncias longus, tres latus, grana dura ex ſpadiceo fuſca, medulla tetri odoris.
XI. Arbor ſiliquoſa Guinenſis, fructu fabaceo, lobo longiſsimo.
Lobus fabæ arboreſcentis, Cluſ.exot.l.3.c.6.
Lobus nigricans & fuliginoſus, uncias novendecim, vel viginti longus, tres latus, phaſeolos ſeptem, binas uncias cum ſemiſſe longos, ſemunciam latos, planos, ex ſpadiceo nigricantes & ſplendentes continens.
an Arbor fabas majores proferens, par.6. Ind. Orient. tab.14. lit.H.
XII. Lobus cortice cartilagineo, rugoſo, fuſco, duplici criſta ſinuoſa donatus.
Lobus primus cartilagineus ex inſula Mauritij 3.Cluſ. exot.l.3.c.9.& 10.
Hic vel uncias quatuor cum ſemiſſe, vel tres longus, binas latus; ille tres, hic duos phaſeolos orbiculatos ex puniceo nigros, veluti annulo cinctos, eoſque duros continet.
XIII. Fructus ſubrotundus durus eleganter rubens.
Fructus peregrinus 10. Mates nomine acceptus, Cluſ.exot.l.2.c.30.& tab.3.Lugd.
XIV. Lobus cortice membranaceo, atro tumido.
Lobus niger primus turgidus, Cluſ. exot. lib.3. cap.18.
Hic uncias binas longus, unam latus, ſemina nigra, plana, Acaciæ fructu ſimilia continet.
XV. Lobus membranaceus atroſpadiceus, planus Guinenſis.
Lobus niger 2. planus, Cluſ.l.c.
XVI. Lobus quadrangularis, Cluſ. exot. lib.3. cap.17.
Hic ex fuſco fuliginoſus, grana quadrangula, in binas partes dividua continet.
XVII. Lobus aromaticus ſubfuſcus Terebinthi corniculis ſimilis.
Lobus oblongus aromaticus, Cluſ. exot. lib.3. cap. 18.
Hic ſex, ſeptem, etiam octo uncias longus, vix ſemunciam latus, tenuem pollinem nigrum tenacem, Benzoini ferè odore, continet.

FRUCTUS EXOTICI.

Fructus exoticos plurimos Clusius proposuit, plurimos etiam à D. Jacobo Guillelmi Hooft Amstelrodamo ante octennium accepimus: quos quantum licuit in aliquem ordinem digessimus, aliquos ad arbores quibus consimiles sunt, vel saltem fructu, retulimus: alios verò ratione formæ distributos, hic recensemus.

Fructus rotundi & orbiculares.

I. Fructus magnus ex rotunditate compressus, cortice rugoso fusco.
Fructus crassus peregrinus, Clus. exot. l 2. c. 7.

II. Fructus rotundus cortice fungoso subpurpurascente.
Fructus 1. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

III. Fructus orbicularis spadiceus lævis.
Fructus miscellaneus 3. Clus. exot. l. 2. c. 25.

IV. Fructus orbicularis fuscus, nucleo cineraceo.
Fructus miscellaneus 4. Clus. exot. l. 2. c. 25.

V. Fructus orbicularis flavus maculâ subfusca notatus.
Fructus peregrinus 6. Clus. exot. l. 2. c. 29. Lugd. Tab. Ger.

VI. Fructus orbicularis spadiceus nucleo duro.
Fructus exoticus 4. Clus. exot. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis ex ruffo nigricans.
Fructus peregrinus 3. Clus. exot. l. 2. c. 30. & in tab. altera, Lugd. Tab. Ger.

VIII. Fructus orbicularis fuliginosus.
Fructus 15. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

IX. Fructus orbicularis ater & acidus.
Fructus peregrinus acidi saporis, Cl. ex. l. 2. c. 13.

X. Fructus orbicularis cinericeus ut Chamæriphes nucleus.
Fructus 12. navigat. Botau. Clus. exot. l. 2. c. 15.

XI. Fructus orbicularis Arantij forma cineraceus.
Fructus minor 7 Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

XII. Fructus rotundus parvus putamine spadiceo flavescente, nucleo subacido.
Fructus 7. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

XIII. Fructus orbicularis compressus cineraceus.
Fructus minor 1. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

Fructus orbiculares sulcis nervisque distincti.

I. Fructus orbicularis major fuscus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 1. Clus. ex. l. 2. c. 9

II. Fructus orbicularis minor cineraceus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 2. Clus. ex. l. 2. c. 9

III. Fructus orbicularis subniger & splendens sulcis distinctus.
Fructus 1. è Walachria, Clus. exot. l. 2. c. 22.

IV. Fructus alter splendens quatuor sulcis distinctus.
Fructus 9. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

V. Fructus orbicularis in summo lineâ trigonâ distinctus.
Fructus 10. à Gareto, Clus. exot. l. 2. l. 16.

VI. Fructus orbicularis Arantium siccum referens, quatuor venis distinctus.
Fructus 2. Jacobi Plateau, Clus. exot. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis fuscus senis nervis distinctus ex Guinea.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Cl. ex. l. c. c. 10.

VIII. Fructus orbicularis spadiceus novem venis distinctus major.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 1. Clus. exot. l. 2. c. 10.

IX. Fructus orbicularis minor novem venis, ut & semen, distinctus.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 2. Clus. exot. l. 2. c. 10.

Fructus figura oblonga ovali.

I. Fructus ovi anserini magnitudine fusco cinereus.
Fructus peregrini pulpa, Clus. exot. l. 2. c. 13.

II. Fructus ovi anserini forma.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Clus. ex. l. 3. c. 9

III. Fructus ovalis fuscus nucleo avellanæ simili.
Fructus 2. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

IV. Fructus ovalis putamine crasso fibroso.
Fructus 3. à Gareto, Clus. l. c.

V. Fructus ovalis fuscus.
Fructus miscellaneus 1. Clus. exot. l. 2. c. 25.

VI. Fructus ovalis lapidi Judaico similis ex ruffo nigricans.
Fructus peregrinus alter, Clus. exot. l. 2. c. 3. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.

VII. Fructus olivæ ossiculum referens.
Fructus minor 5. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

VIII. Fructus ovalis spadiceus.
Nux peregrina 2. Clus. exot. l. 2. c. 13.

IX. Fructus oblongus fuscus striatus.

Fructus exoticus 3. Cluſ.ex l.2.c.24.

X. Fructus oblongus arcuatus fuſcus.
Fructus 1. è navigat. Batav.Cluſ.ex.l.2.c.15.

XI. Fructus oblongus fuſcus ſplendens.
Fructus 1. Simonis Tovar Coxco cypote, id eſt nux ſive oſsiculum Cypote, Cluſ.ex.l.2.c.18.

XII. Fructus oblongus cineraceus nervis craſsis.
Fructus 3.Parduyni, Cluſ.ex.l.2.c.22.

XIII. Fructus oblongus cineraceus acidulus.
Fructus 12. & Oregioella, ex quo Cacao potionem conficiunt, Cluſ.ex.l.2.c.16.

XIV. Fruct. oblongus cortice flavo ſpadiceo.
Fructus 13 à Gareto, Cluſ.ex.l.2.c.16.

XV. Fructus oblongus lobum referens niger.
Fructus 13.Gareti, Cluſ.l.c.

Fructus pyriformes.

I. Fructus pyriformis major rugoſus niger, binis cellulis diſtinctus.
Fructus exoticus 1.Cluſ.ex.l.2.c.24.

II. Fructus pyrifor.minor ſpadiceo cinereus.
Fructus exoticus 2.Cluſ.ex.l.2.c.24.

Fructus orbiculares & rotundi: & ovales tuberculis obſiti.

I. Fructus orbicularis fuſcus tuberculis obſitus.
Fructus 2.Parduyni è Guinea, Cluſ.ex.l.2.c.22.

II. Fructus orbicularis cineraceus tribus foraminibus donatus.
Fructus 8 à Gareto, Cluſ.ex.l.2.c.16.

III. Fructus rotundus flavus tuberculis obſitus, linea eminentiore tranſverſa.
Fructus peregrinus 4. Cluſ. ex. l.2. c.30. & tab. alt.Lugd.Tab.Ger.

IV. Fruct.rotundus flavus tuberculis obſitus.
Fructus peregrinus 5.Cluſ.ex.l.2.c.30.& tab.alt. Lugd.Tab.Ger.

V. Fructus ovalis ex fuſco ſubrubens tuberculis mucronatis obſitus.
Fructus 5.è navigat.Batav.Cluſ.ex.l.2.c.15.

VI. Fructus olivæ oſsiculum referens tuberculis obſitus.
Fructus minor 6.Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

VII. Fructus oblongus cineraceus durus tuberculis exaſperatus.
Fructus 1. Plateau, Cluſ.ex.l.2.c.19.

VIII. Fructus cordis formam referens, fuſcus tuberculis inæqualis.
Fructus minor 2.Paludani, Cluſ.ex.l.2.c 20.

IX. Fructus ſubrotundus rugoſus, ater.
Nux peregrina 1.Cluſ.ex.l.2.c.13.

X. Fructus Frago ſimilis.
Garnitre fructus parvus & ſubtilis fragi ſimilitudine, qui globulorum vicem ſupplet, Linſc. p.3. Ind.or.21.

Fructus angulis donati.

I. Fructus orbicularis fuſcus trifidus granis refertus.
Fructus miſcellaneus 5. Cluſ.ex.l.2.c.25.

II. Fruct.rotund.inæqualis cineraceus ſaxeus.
Fructus 6. Camiri Indis, ex navig. Batav.Cluſ. ex. lib.2. cap.15.
Fructus peregrinus 2.Eid.l.2.c.29.
Nucis eſt magnitudine, putamine ſaxea duritie, nucleo albo amygdalino.

III. Fructus Braſilianus inæqualis ſemine fuſco fervido.
Fruct.1.à Gareto Aratucon dictus, Cl.ex.l.2.c.17.

IV. Fruct.anguloſus cineraceus cortice fibroſo.
Fructus miſcellaneus 2. Cluſ.ex.l.2.c.25.

V. Fructus in gibbum extuberans cortice reticulato villoſo.
Fructus peregrinus reticulato corio ex Guinea, Cluſ.ex.l.2.c.11.

VI. Fructus niger in duas partes ſeparabilis acidiuſculus.
Fructus 10.à Gareto, Cluſ.ex.l.2.c.16.

VII. Fructus avellanæ magnitudine putamine velut in duas partes diviſo.
Fructus peregrinus 4.Cluſ.ex.l.2.c.29.Lugdun. Tabern.Ger.

VIII. Fructus ſubrotundus cineraceus duplici angulo.
Fructus 9. è navig.Batav.Cluſ.ex.l.2.c.15.

IX. Fructus triangularis fuſcus.
Fructus minor 4.Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

X. Fruct.pentagonus tuberibus inanis obſitus
Fructus minor 9.Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

XI. Fructus oblongus pentagonus fuſcus.
Fructus 2.è navigat. Batav.Cluſ.ex.l.2.c.15.

XII. Fructus criſtatus ſpadicei coloris.
Fructus 11.è navig.Batav.Cluſ.ex.l.2.c.15.

Fructus diverſarum figurarum.

I. Fructus in orbem convolutus fuſcus.
Fructus minor 11.Paludani, Cluſ.ex.l.2.c.20.

II. Fructus eſt quatuor membranaceis folijs compoſitus nucleo orbiculari.
Fructus 17.navigat.Batav.Cluſ.ex.l.2.c.15.

III. Fruct.è multis fibris contextus ſpadiceus.
Fructus miſcellaneus 6.Cluſ.ex.l.2.25.

IV. Fructus metæ figuram referens cineraceus

Fructus

Fructus mior 3. Paludani, ad quem pro Balsami Peruani fructu missus, Clus. ex. l.2. c.20.

V. Fructus juli figuram quasi exprimens cineraceus, grana spadicea continens.
Fructus miscellaneus 8. Clus. ex. l.2. c.25.

VI. Fructus Brasil. ex fusco cinereus acidus.
Fructus secundus Gareti, Clus. ex. l.2. c.17.

VII. Fructus Quittensis.
Fructus ad Dysenteriam, Monardi, Lugd.

Fructus varij.

I. Fructus in Bali Insula, sub terra juglandis magnitudine sed durior & oleaginosior, quo ad cibos condiendos utuntur: Lins. p.3. Ind. or. c.39.

II. Fructus purpureus alij sapore: par. 6. Ind. Orient. c. 54.

III. Cautior fructus frequenter cibis adhiberi solitus, uberrimè in Guinea provenit: par. 4. Ind. Or. 8.

IV. Gato Gambar, fuctus olivis aut Arecæ similis in Cambaja, qui dentium dolori medetur, par. 4. Ind. Or. 8.

V. Jalave Malays, arboris fructus glandis magnitudine, quę infirmi potiunculis miscent, l.c.

VI. Javanos fructus in Bantan: part. 3. Ind. Orient. 35.

VII. Indiamas fructus in Guinea: part. 6. Ind. Or. 19.

VIII. Lucumas fructus in India, quem nihil aliud quam lignum esse dissimulatum ajunt: Joseph. Acosta l. 4. c. 26.

IX. Madian, Main, Corassani, ex civitate Dachen importantur, ad acuendam gulam & ebrietatem facilius ciendam: par. 4. Ind. Or. 8.

X. Tianco, fructus copiosè in Malacca, quem tusum cum liquore bibunt, quoties malè habent: l.c.

SECTIO TERTIA.

A R O M A T A.

NUX MYRISTICA; MACIS ET MACER; CASSIA SIVE CANELLA; CINAMOMUM; TAMALABATRUM SIVE FOLIUM; BETHRE sive Tembul; Caryophylli Aromatici; Piper; Cubebæ; Fagara; Mungo; Amomum & Amomis; Grana Paradisi & Cardamomum.

N U X M O S C H A T A.

Nux Moschata, quæ veteribus Græcis cum sua Maci incognita fuit at recentioribus μοσχοκάρυον vel κάρυον ἀρωματικὸν dicitur: forte Nux Indica, in suffimento moscato Aëtij.

I. Nux moschata fructu rotundo.
Chrysobalanos Galeni quibusdam.
Comacum Theophrasti & Cinnamum Caryopon Plinij, Guilandino.
Nux Bandensis, Jausibant Arab. Avicennæ.
Mux myristica, Matth. Cast. Lugd. qui & Acostæ figuram in appen. habet, Clus. ex.
Nux muscata, Lac. Lon. Ad. Lob. ico. Frag.
Nux moschata, Cord. hist. Lob. (cui & odorata & aromatica) Cæs. Tab. Acostæ.
Nux aromatites, quæ incolis Palla & lapatri, Garz. Linsc. Ind. Orient. p. 4. c. 22.

Arbor in Insula Banda quæ nucem & macim profert, Pyri magnitudine, folijs laurinis, latioribus brevioribus: fructus cortice denso, ut in nostris Nucibus tegitur, cui alter tenuior reticulatus, rubescens subest, qui Macis dicitur. Fructus cum utroq; cortice muria conditus adfertur: quem & Sacchraro condiunt & externum corticem in capitis affectib. commendant. In Java majore, ex nucib. Conservas & confectiones, & tam ex nucib. quam ›lijs, oleum conficiunt.

Sic aliam in planis, quę ad nos adfertur, aliam in montanis provenire scribunt, à cujus fructu cum vix maturescat, saltem Macis adimitur.

II. Nux moschata fructu rotundo parvo.
Nux moschata humilis & fructu pusillo in Moluccis, Acostæ.
Nux aromatites infructifera in Moluccis & Zeilan, Garziæ.

III. Nux moschata fructu oblongo.
Nux moschata mascula vel major, Cord. hist.
Nux moschata mas oblongior, Lob.
Nux myristica mas, Clus. exot.

IV. Macis Officinarum.
Macis dicitur cortex alter tenuis rubescens, à Maceris Græcorum similitudine, qui aëri expositus paulatim flavescit.

Macer, officinarum Macis, Cord. in Diosc.
Macis, veterum Macer seu medius nucis mosch. cortex, Cord. hist.
Macis, Ad. Garziæ, Acostæ, Frag.
Macer, Tab. qui cum fructu pingit.
Bunapalla & Jaifol incolis, Garziæ, Linsc. Ind. Oriental. part. 4. cap. 22.
Macis Javanensibus Massa & Fœlien, Linscot. Ind. Orient. part. 2. c. 22.
Besfhase Arab. Avicennæ cui odoratæ nucis involucrum est.
Nucum myristicarum flos, 4. par. Ind. Or. c. 21.

MACER VETERUM.

Macer Veterum, cortex est arboris sui nominis, res à Maci recentiorum planè diversa: de quo sic Dioscor. l. 1. c. 110. μάκερ, cortex est è Barbaria advehi solitus, subflavus, crassus & gustu per quam astringens: & Plinius lib. 12. c. 8. Macir ex India (Galenum secutus) advehitur, cortex rubeus, radicis magnæ, nomine arboris suæ. Arbor Ulmo multò major in India Orientali, præsertim in Provincia Malabar, Acostæ.

Macer & Macir, Talisafar radicis cortex, Avic.
Macer, arbor dysenteriæ, à radicis corticis usu & arbor sancta, Acostæ, Lugd. in ap.
Cortex Xylocasiæ facie, Ad. Lob. ico.
Macer veterum, Clus. exot. l. 4. c. 4.
Macer Græcorum verum, ignotum putat Garz.
Macer veterum, Macir officinarum censent, Cord. in Diosc. & hist.
Macer veterum est alter cortex crassior nucis moschatæ, Cæsalp.
An idem.
Cortex ad alvi profluvia in novo orbe, Monar.
Arbor contra fluxum, Cast.
Cortex ad dysenteriam, Lugd.
Anonymos arbor in novo orbe folijs cordis figura, Frag.

CASSIA SIVE CANELLA ET CINAMOMUM.

Κασία sive κασία, παρὰ τὸ κάσαι, quasi κοσμῆσαι, διὰ τῆς εὐοσμίας τὰς αἰσθήσεις. Κασίας Dioscoridi l. 1. c. 12.
complura sunt genera, quæ circa aromatiferam Arabiam gignitur: habet autem sarmentum crassi cor-
ticis, folia verò piperis: primum locum habet γίζις rosarum odorem spirans: 2. ἄχυ indigenis, mercatoribus A-
lexandrinis daphnitis, odore vinoso: 3. μοσυλίτης βλαστὸς, mosyleticus germen: reliquæ viles habentur, ut quæ
ἀσυφήλων, nigra injucunda: & ea quæ μωτῶ ἢ λάρνα vocatur: est & quædam ψευδοκασία illi similima, quæ
neq; acris, neq; aromatica, & corticem medullæ cohærentem habet, &c.

Κινάμωμον plura genera Diosc. l. 1. c. 13. regionum in quibus nascuntur nominibus designata: excellit quod
μόσυλον dicunt, quod similitudinem aliquam habet cum Mosylitide cassia, & quæ recens colore nigrum ex vi-
noso in cinereum vergens, nodosum, colore rutæ, aut cardamomo proximum est, hujus genera quinq; recenset.

Fabulosa varia & incerta, de Cassia & Cinamomo à veteribus Græcis & Latinis, ob longas & difficiles na-
vigationes scripta sunt. Hinc Dios. scribit Cassiam, esse virgulta crassi corticis, piperis folijs: Cinamomi verò de-
scriptionem prorsus omittit. At Theoph. Cassiam & Cinamomnm, magnitudine Viticis, multos ramos lignosos
habere. Plin. l. 12. c. 19. Cinamomum dixit fruticem esse duorum cubitorum altitudine amplissimum, palmiq;
minimum: Cassiam fruticem esse trium cubitorum amplitudine. Galenus 1. Antid. arcam Romam delatam è
Barbarorum regione tradit, longitudine cubitorum quatuor cum dimidio: & licet Cassiam & Cinamomum
diversas arbores esse statuat, scribit tamen Cassiam sæpe in Cinamomum transmutari: sic Cinamomi surculos,
Cassiæ prorsus persimiles. Genera Cassiæ, eadem Galenus quæ Dioscor. recenset: item Cinamomi sex à Dioscor.
etiam declarata. Theophr. 6. hist. 2. & Plinio, Cassiæ duo duntaxat genera sunt, candidum & nigrum. Recen-
tiores, qui judicio valent, Cinamomum officinarum vulgo Canella dictum, legitimam antiquorum Cassiam di-
cunt: cujus genera à Dioscor. & Galeno tradita, apud Mercatores qui magnam copiam habent, internosci pos-
sunt. Et in compositionibus Græcorum Xylocassiam, id est, Cassiam ligneam sive Cassiam odoratam postulanti-
bus, Canella nostra adhibenda: in Mauritanorum enim Medicamentis, Cassia fistula purgatrix intelligenda.

I. Cinamomum sive Canella Zeilanica.
Cassia, Cinam. & Canella orientalis, Monard.
Cinamomum, i.e. lignum odoratum quasi Amomũ ex Sina, Canella & Cassia idem sunt, Garz.
Darsini Avicennæ & Arabibus, quod Persis Lignum Sinense sonat.
Canella legitima, Matth. Lugd. Acostæ.
Cassia, Ang. Lob.

Cinamomum, Lac.
Cinamomum & Caſsia unius plantæ cortices, Guil. the.
Cinamomum & Caſsia Græcorum, Ad.
Cinamomum Seylenſe, Linſcotto Ind. Orient. part. 2. c. 16. & par. 4. c. 19.

Arbor in Zeilan frequens oleæ magnitudine, folijs forma ad Citri folia accedentibus, fructu rotundo exiguis olivis ſimili. Canella eſt ſecundus & interior arboris cortex, in tubulos convolutus, qui ſingulo triennio adimitur, & ab exteriore cinerea pellicula, qua obductus eſt, repurgatur: In Canarijs etiam Inſulis Cinamomi nulla eſt penuria, 3. part. Ind. Or. c. 5.

II. Cinamomum ſive Canella Malavarica & Javanenſis.
Canella ignobilior, Garziæ.
Caſsia veterum forte, Cluſ. ex.
Canella in ſylvis Malabar, Acoſtæ.
Cinamomum Malabaricum, Canella de Mato, ſeu ſylv. cinamomum, Linſc. Ind. Orien. par. 4. c. 19. & figura 17.
Cinamomum ſylv. Canella de mare, 2. par. Ind. Orient. c. 13.

Cortice eſt enodi cinereo in Malavar & Java: & ut Acoſta, fructus oleæ baccis par oſsiculum continens, qui fructus ſeſsili parte, parvo calice præditus eſt.

III. Cinamomum ſive Canella Peruana.
Canella in America, quæ calices & glandes Suberis modo fert, quam ſui generis arborem, non Canellam eſſe, Garzias ſcribit.
Canella Peruana quam Gomara, Auguſt. Caratate, Petrus Cieca, & ex his Cluſ. notis in Garziam proponit.

Canella novi orbis Monardi, cui Caſsia, Cinamomum & Caſsia lignea, unius arboris cortices ſunt, & ſola loci varietate, altera alteram præſtantiorem facit: itaque Caſsiam & Cinamomum ſolis nominibus differre aſſerit.

Hujus fructum, qui parvo pileo ſimilis, ſua latitudine Taleri Germanici amplitudine æquat, in uſu eſſe ſcribit.

IV. Cinamomum ſive Canella tubis minoribus alba.
Canella alba quorundam, Cluſ. ex.

Duplex eſt: altera majoribus, longioribus & craſsioribus tubis: altera tubis tenuioribus & minoribus: Idem habet,
Canellam albam è radice: &
Canellam albam ex arbore.
Lignum aromaticum Monardi, Lugdun. Caſt. Frag. Cluſ. ex.
an Aſcopo, arbor lauro ſimilis, cujus cortex calidus & acris eſt, in Inſul. Virgin. deſcript. vel Ind. Occid. par. 1.

V. Cinamomum craſsiore cortice.
Xylocaſsia, Ad. Lobel. qui an Pſeudocinamomum Dioſcoridis ſit, dubitat, Lugd.

VI. Caſsia lignea fuſca aromatica.
Xylocaſsia ſubnigra, Lob. belg. & ico.
an Caſsia Syringitis, vel Syringis Cinamomo cognata, Cord. in Dioſc.
an Caſsię genus, quod Galeno referente, junior Andromachus, Caſsiam fiſtulam nominavit, quia inanis & cava & craſsi corticis, cujuſmodi in vulgari Cinamomo frequentiſsimè conſpicitur.

VII. Cinamomum ſeu Caſsia craſsior, quæ præter odorem & ſaporem in officinis occurrit, Pſeudocaſsiam eſſe non temerè quis dixerit.

VIII. Cortex cinereus acri ſapore.
Cortex eriophorus, Cluſ. ex. l. 4. c. 5.

Cinamomum veterum.

Cinamomum veterum, à Caſsia ſive Canella diverſum eſſe volunt, cujus ſe tres ſurculos vidiſſe Cluſius aſſerit, qui recti, ſed non enodes, cortice tenui, ſubcinerei coloris, jucundi & ſuavis guſtus, acrimonia linguam vellicante: lignum verò inodorum & inſipidum.

Galenus primus de Antidot. Caſsiam quæ Zizir cognominatur, adeo Cinamomo ſimilem ſcribit, ut ejus loco divendita fuerit: & pro qualibet Cinamomi parte, duas Caſsiæ adhiberi poſſe.

TAMALAPATRUM SIVE FOLIUM.

Μαλάβαθρον ἢ φύλλον, Latinis ſimiliter Malabathrum & Folium ſimpliciter, & Folium Indicum dicitur, Dioſ. l. 1. c. 11. μαλάβαθρον, inquit, nonnulli Nardi Indicæ folium eſſe arbitrantur, odoris quadam cognatione decepit: peculiare genus eſt, quod in paludibus Indicis gignitur: folium, id eſt, quod lentis paluſtris modo aquæ innatat, radicem non habens, &c. Et Plin. l. 12. c. 26. dat & Malabathron Syria arborem folio convoluto, arido colore: mox ſubjungit: in paludib. Indiæ gigni tradunt, lentis modo, oderatius croco, nigricans ſcabrumq́;

quodam salis gustu: minus probatur candidum. Quibus verbis Plinius diversa Malabathri genera proposuisse videtur: at Dioscorides unicum. Sed quid velint, non assequimur: nostrum enim non innatat aquis, sed in procera arbore, procul ab aquis in Cambaya nascitur, secundum Garziam: at Linsc.4.par. Ind.Or.c.39. arbor est mediocris magnitudinis, quæ non nisi ad fluminum ripas aut lacus enascitur, in omni quidem India vulgaris, præcipuè tamen in Cambaya: folij odor qui Caryophyllorum, quare aliqui malè Caryophyll. folium esse putant.

Cadegi Indi, id est, folium indum, Arabib.
Folium Indi Seplasiariorum, Trag.
Malabathr Mat.(cui & Folium) Lac.Lob.Tab.
Casiæ folium, Cord.in Diosc.
Casia aromatica, folium malè, nec Cinamomi folium, nec Malabathrum, Cord.hist.
Malabathrum, Folium, & folium barbaricum, res differentes sunt, Ang.
Malabathrum & Folium, medicamenta duo sunt, Guil.the.
Tamalapatra, ex qua voce corrupta Malabathrum, Garz. Clus.Lugd.
Folium nostrate, Malabathrum est, Ad.
Folium Indicum Acostæ, Cast.Frag.
Folium indum vocatum, Tembul Avicen.Cæs.
Folium Indum, incolis Tamalapatra.

Figuræ: fructus glandis exiguæ effigie adpingitur à Clus.Lobel. & Lugd. quem Fructum Canellæ quorundam, alijs Tembul convolvuli in India nomine à Cortuso, Clusius, uti in notis in Garziam monet, accepit: qui tamen Malabathri nostri fructum esse suspicatur.

Huc referantur
Folia saporem Garyophyllorum referentia, in Insula St.Maria, ad littus Madegascar: part.3. Ind.Orient. c.12.

BETRE SIVE TEMBUL.

Betre Mallaccensium volubilis modo arbores scandens, fructu lacertæ caudam æmulante.

I. Tembul pro Tambul, Avicennæ.
Betre, Garz.Frag.Lugd. qui in append. figuram Clusij habet.
Betre sive Betle, Aloys.Cadamusto, Clus.ad Gar.
Betella, Lud. Romano, Odovardo Barbosa.
Betel, Cast. Betele. Acost.
Betle vel Betre, Tab.
Betelle sive Betre, Linsc.4.par.Ind.Orient. c.16. & figura 14.

Sunt qui Folium Indum putant, ut Barbosa: & Amatus utrumq; confundit, cum Betre folio acutiore & teneriore sit.

Hoc Indi Orientales perpetuò mandunt, apud quos in maritimis regionibus provenit: at in Malaca Vitis modo seritur, & additis pedamentis, Hederæ modo se sustinet.

II. Kaate, ex hujus arboris ligno pastillos concinnatos cũ Betelle comedunt: Lins.p.4.I.O.16.

CARYOPHYLLUS AROMATICUS.

FRuctus qui Καρυόφυλλον sive καρυόφυλλος, (i.e. si verbum verbo reddas, Nucifolium, cum quo tamen similitudinem nullam habet) Latinis Caryophyllum & Caryophyllus dicitur: à Germanis & Gallis, Clavus nominatur, quòd clavi modo capitatus sit. Hujus, nec Dioscor. nec Galenus meminisse videntur, licet Serapio Galenum falsò citet, forsan rectius Aeginetam, vel Sethi nominaturus. Apud Pl l.12.c.7. hæc leguntur: est etiamnum in India Piperis grano simile, quod vocatur Garyophyllon grandius fragiliusq;. Verùm hunc Plinij, aliqui κώμακον Theoph.9.hist. esse putant: Comacum, inquit, ex India & Arabia deportatur, ad unguenta idoneum est.

I. Caryophyllus aromaticus fructu oblongo.
Caryophyllon, ipse frutex. Ægin.Sethi.
Charunfel, Arabibus.
Caryophylli, Matth.Lac.Ludov.Romano, Maximiliano Transylvano de Moluc. Tab. qui & Matthioli & Clusij figuram (à Clusio tamen improbatam) exhibet.
Caryophyllus Cord.hist.Ad.Cast.Cæs.qui Carpesium Q.Medici suspicatur.
Caryophyllon sive Garyophyllon, Arabibus & plerisq; Indis, Calafur, in Maluccis Chanque, Garz.
Chamke in Maluco Insulis, in quibus solis nascuntur, Linsc.4.par. Ind.Orient.c.12.
Caryophylla arbor quæ Arabibus Siger: fructus, Carnufal, Acostæ.
Caryophylli, Lob.Linscot.l.c.
Caryophylli aromatici, Lugd. cui etiam in append. Caryophyllus Acostæ.
Caryophyllus florens & Caryophylli veri, Gercum utraq; Tabern. figura.

Arbor est, nostris Malis, aut Pyris non minor, folijs venosis: & ut Linscottus, Lauri similibus, (mea verò ad Pyri folia accedunt) non ita angustis & oblongis, ut Lobelius, Tabernęmontanus, Gerardus ex Clusij editione prima pinxere, & Lugd. suæ figuræ, ex Matthiolo desumptæ, folium adposuit: sic fructus non sparsim ramis inhæret, ut Acosta, & ex eo Lugd. in append. pinxere, sed extrema parte bacillis oblongis insident, ut Clusius in notis postremis ad Garziam, Acostam, & exot. lib.1. pinxit: qui demum in Auctario ad exot. lib. Caryophyllorum ramulum cum fructus rudimento, florem nondum expletum sustinente, & eo qui primum formari incipit, exhibet. In Maluccis ut etiam Makian & Tidore fructifera: in Zeilan, infructifera gignitur: & in Ambona insula summa diligentia nunc colitur, ut ad curas posteriores Clusij plenius habetur. Hos rectè siccatos subflavescere, & ut nigriores evadant infumari, & ex recentibus aquam destillatione elici, & cum Sacchara Electuarium confici, Linscottus l.c. scribit. Fructus qui in arbore remanentes crasſiores fiunt, & quos Javanenses magis expetunt, dicuntur
Caryophylli mares, Avicennæ.
Caryophylli maturi seu majores, Cord. hist.
Antophylli, Lob. Lon. Tab. Ger. Linscot.
Antophylli apud Nicolaum, Cæs.

Sic fructus qui ab arbore decutiuntur & maximè expetuntur, aliqui
Flores Caryophyllorum vocant, cùm fructus rudimentum sint:
Caryophyllus immaturus aut minor, Cord. histor. Ita pediculi oblongi, à quibus flores dependent, festucæ Cordo, alijs Fusti, Lusitanis Bastan, dicuntur.

II. Caryophyllus albus spurius.

Clusius in auctario ad lib. exotic. Solani Beladonnæ, aut ei congeneris flores suspicatur: hoc Caryophylli quoque nomine à J. Pona Veronâ accepimus.

III. Caryophylli odore fructus exoticus.
Fructus caryophyllum olens avellanæ magnitudine, Garziæ, Fragoso.
Fructus avellanæ nucis magnitudine, cujus folia Garyophyllos odore referunt, in Baya: par. 3. Ind. or. 15.

IV. Caryophyllus aromaticus fructu rotundo.
Garyophyllon, Plinij.
Amomum quorundam, Clus. exot. l.1.c.17.

V. Fructus fuscus formâ caryophylli aromatici majoris.
Fructus 7. ex navigat. Batavor. Clus. ex. l.2.c.15.

P I P E R.

Piper, πέπερι Græcis, Arabibus Fulfel & Fulful dicitur. Dioscoridi lib.2.cap.182. arbor brevis, quæ fructum oblongum instar siliquæ profert, &c. & Plinio lib.12.cap.7. Piperis arbores Juniperis nostris similes sunt, & semina à Junipero distant parvis siliquis.

Genera: Dioscorides (& cum eo Galenus) eandem arborem & longum & candidum & nigrum proferre, & sola maturatione differre credidit: quæ pleraque & Plinius habet: quæ cùm falsa sint, hîc non adscribemus. At Theoph.9. hist.22. piperis genera duo: unum rotundum Ervi modo, cute carneq; constans sicuti lauri baccæ, subrubrum: alterum oblongum, nigrum semina parva papaveris continens, quod altero longè validius. Verum Piper ad arbores, potißimum Fausel seritur, quas circumvolvendo conscendit, folijs latis non serratis, Betre similibus, fructum habens racemosum, semper virentem, donec perfectè maturuerit: alia tamen est quæ Piper album, alia quæ nigrum fert, tam parva inter arbores differentia, quanta inter Vites, quæ uvam nigram vel albam profert, quamvis Ludovic. Romanus arborem quæ album profert proceriorem, craßiore caudice, majoribus folijs esse dicat. & Piper longum, non plus cum illis similitudinis habet, quam faba cum ovo.

I. Piper rotundum nigrum.
Piper nigrum, Matth. Lac. Cast. Garz. Frag. Clus. exot. Lugd. qui in Append. Acostæ fig. habet, & insuper, Arborem piperiferam ex Theveto, Tabern. Linscotto in Arabia, Filfil; in Java, Sahang. 4. part. Ind. or. c.18. & fig.15.
Piper rotundum nigrum, Cord. hist. Adv. Cæs.
Piper nigrum in Calecut, Ludov. Romano.
Piper rotundum Hippocratis, Garz.

Grana perpetuo virent, at Decembri & Januario, ubi maturari incipiunt, sensim nigrescunt: & hoc vulgatiſſimum est, cùm albi proventus rarior sit: cùm viride est, ab indigenis sale & aceto conditur.

Quid sibi velit Matthiolus cum sua figura, quam & Cast. Lug. Tab. & Ger. habent, non assequimur. de qua figura sic Guilandinus scribit: Si frutex ille Piper est, vel etiam Amomum, ut

alij somniant, parum aberit, quin vulgare Ribes, vel Piper, vel Amomum esse posit.

II. Piper rotundum album.

Piper album, Matth. Lac. Lob. Garz. Frag. Clus. ad Garz. Cast. Lugd. Tab. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 18.

Piper rotundum album, Cord. hist. Adv.

Piperis alterum genus, quod in Taprobana Molaga vocant, Lud. Romano.

Piper alterum candidum, Cæs.

Sabanh pute seu piper album, reliquis paulo exilius, in Sunda: part. 4. Ind. or. c. 8.

Hoc crasiore est grano, nequaquam rugoso & acriore.

III. Piper longum orientale.

Piper longum, Matth. Lac. Cord. hist. Adv. Lob. Garz. Frag. Clus. ad Garz. & exot. lib. 1. cap. 20. Linscotto & Javanensibus Pepileni.

Piper longum Orientale, Cast.

Macropiper minus, Tab.

Hujus arboris facies longè alia existit, Linscoto, non autem Clusio.

IV. Piper longum Occidentale dimidij pedis longitudine.

Piper, Monardi.

Piper longum Occidentale, Cast.

Piperis longi genus in India occidentali, Cæs.

Macropiper majus, Tab.

Piperis longi genus ex Carthagine, Frag.

Piper longum incolis Chiabe dictum, Linsc. 4. part. Ind. Orient. fig. 20.

Hoc priore longius, acrius & veluti ex multis granulis compositum.

V. Piper longum angustisimum ex Florida.

Piper longum, Felfel, Alpino.

Plantula peregrina, Clus. ex. l. 4. c. 11.

VI. Piper oblongum nigrum.

an Piper longum, Diosc.

Habzeli & Piper Nigrorum, Serapioni.

Piper Æthiopicum, Matth. Lob. Cast. Lug. Tab. Crone & Granum Anescen Avicennæ, Ang. Carpesium, Cord. hist.

Piperis aliud genus Æthiopicum, Frag.

Amomum officinarum nonnullarum & longa vita, Lob. ico.

VII. Piperi similis fructus striatus.

Haernia Serapionis.

Fructus cap. de Mungo additus, forte Negundo, Clus. ad Garz.

Mungo similis fructus, Lugd.

Caryophyllus Plinianus sive Negundo, Imper.

Negunpo, Garziæ, Acostæ, Fragoso: mas procul aspicienti Sambuco similis: fœmina folijs populi albæ similibus: fructus utriusque piperi similis & acris.

VIII. Lobus Æthiopico piperi similis, Clus. ex. l. 3. c. 16.

IX. Piper abortivum.

Dioscor. l. 2. c. 182. reperitur etiam quoddam in genere nigri, nutrimenti defectu, cassum seu inane & leve, quod βράσμα vocant.

Bresma sive Brasma, Cord. hist.

An exoticus fructus 4. ex Valachia, Clus. exot. lib. 2. cap. 22.

X. Piper inane.

Piper quod lingua Malavarica à Canara nomen sumpsit, Garz.

Piper Canarynum, Frag. Lugd. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 18.

Hoc cæruleum est, intus cavum, in cujus spacio granula quædam continentur, quod pauperculæ plebis usibus cedit: quare Canarynum, i. e. rusticanum vocari solet; & propter vilitatem, ad exteros non effertur.

XI. Piper racemosum caudatum ex Guinea.

Amomum, Ang.

Piper caudatum, Adv. quod pimenta del rabo Lusitanis, Clus. ad Garz. Frag Lugd.

Piperis nova species, Imperato.

Pimento del Rabo, Linsc. 4. part. Ind. or. fig. 15.

CUBEBÆ; FAGARAS; MUNGO.

Quas Cubebas officinæ vocant, Actuarius κομβέβας. Arabes Cubebe & Quabebe nominant: cujus arbor folijs est Piperis sed angustioribus, simili modo in altum repens, cujus fructus & forma & magnitudine piper referunt.

I. Cubebæ vulgares, nec Arabum Cubebæ, nec Galeni Carpesium, Matth.

Cubebæ, Lac. Cord. hist. Garz. Acostæ, Frag. Lugd. Cast. Tab. Linsc. 4. par. Ind. or. c. 29.

Cubebæ Græcorum καρπήσιον, Lon.

Cubebæ officin. Piper rotundum, Theop. Piper simpliciter Hippocrati cui & Myrtidanum, Gui- (land.

Cubebæ officinarum, Adv.

Cubebæ vulgo, Amomi fructum putarim, Cæs.

Hæ à Javanensibus, nunquam nisi prius aqua decoctę vendūtur, ne apud exteros quoq; plan- (rentur.

II. Cubebis affinis Fagara major.

Fagaras

Fagaras Avicennæ, Cluſ.in Garz.Lob.
Fagara, Caſt.Tab.Lugd.Linſcot.4.part.Ind.or. c.7. & fig.18.
Fagara major, Imperato.
III. Cubebis affinis Fagara minor.
Fagara minor, Imperato.
IV. Fructus niger Coriandro ſimilis.
Mungo, Garziæ.
Meſſe Avicennæ pro Mex.
Mens, Bellunenſi.

AMOMUM ET AMONIS.

Amomum, Græcis ἄμωμον, & Arabibus Hamana ſive Hamanus, & Conſtantinopoli in mercatorum officinis Amama nominatur. Dioſcoridi l.1. c.14. parvus frutex eſt, in uvæ modum ſuopte ligno in ſeipſum convolutus: florem habet parvum ceu Leucoium: folia verò Bryoniæ ſimilia. Differentias verò facit ratione loci, Armeniacum præſtantiſſimum: Medicum infirmius: Ponticum racemoſum, fructu plenum & odore nares feriens. Et Plinio l.12. c.13. Amomi uva in uſu eſt Indica vite labruſca, uti alij exiſtimavêre, frutice myrtuoſo palmi altitudine, carpiturq; cum radice &c. addit: eſt & quæ vocetur Amomis, minus venoſa atque durior, ac minus odorata: quo apparet aut aliud eſſe, aut immaturum colligi. At ſic Dioſcorides: Sunt qui Amomum, herba ſimili quæ χαμαὶ λάι dicitur, adulterent, ſed quæ & modica ſit & fructu careat. Theoph. 9. hiſt. 7. Amomum alij ex Media, alij ex India cum Nardo advehi narrant. Verum alij Roſam Hiericunticam: alij Cubebas: alij Piper racemoſum: alij Piper Aethiopicum: alij quid aliud eſſe volunt. Vide & Adverſar. auctores.

I. Amomum racemoſum, quod verum credimus Amomum, Martinelli & Ponæ, de quo Nicol. Marogna Medicus Veronenſis librum Latinè ſcripſit, quem Doct. Franciſcus Pona Italicum dedit.
Amomum ſpurium, Cluſ.exot.auctario.
Fructus 5. è Walachria, Cluſ.exot.l.2.c.22.
Amomum verum Ponæ, Cluſ.cur.poſt. & ibidem ſub Amomo.
II. Amomum ſpurium folioſum.
Amomum, Cluſ.ad Garz.Lugd.Tab.
III. Amom.arborē, folijs bryoniæ florib. violæ pingit Caſtor Durantes, ſed quid ſit ignoramus.
IV. Amomis, Cluſ.ad Garz.Lugd.Tab.

GRANA PARADISI ET CARDAMOMUM.

Cardamomum, Græcis καρδάμωμον (quaſi Naſturtium ſuave) Arabibus Cordumeni nominatur: quod Dioſc. l.1. c.5. non deſcripſit, ſed ſolum quibus in locis optimum naſcatur, his verbis expreſſit: Cardamomum optimum eſt quod ex Comagine, Armenia, Boſphoroq; devehitur: in India quoque & Arabia provenit: eligitur, quod eſt frangenti contumax, plenum, occluſum & caput odore tentans, guſtu acre & ſubamarum. Plinio l.12. c.13. Simile his (Amomo & Amomidi) & nomine & frutice Cardamomum, ſemine oblongo, &c. Et licet Dioſcorides, Galenus & cæteri Græci, unius tantum meminerint, Plinius tamen quatuor genera fecit: viridiſsimum ac pingue, acutis angulis: proximum è rufo candicans: tertium brevius atque nigrius: pejus tamen varium, odoriſq; parvi. Eſt autem Cardamomum aroma Indorum culinis familiare, carnem quam elixant condientes, quod frumenti modo provenit, & ocymi plantam ferè æmulatur.

I. Grana paradyſi officin. cujus folia (quæ ut & Nucis moſchatæ à D. Clutio Amſtelrodamo accepimus) ſub Melegueta in Prodromo deſcripſimus.
Cardamomum majus, Matth. Lon. Lac. (cui etiam Cardamomum hortenſe) Caſt.Lugd.
Grana paradyſi, Cord.in Dioſc.
Mellegetta ſeu Cardamomum piperatum, Eid. hiſtor.
Milleguetta, Adv.Lob.
Malaguetta Garziæ (cui & Combazbange, Avicen.) & ad Cluſ.cur.poſt.
Cardamomum primum, Cam.ep.alterum, Cæſ.
Cardamomum Arabum majus, Tab.
Grana paradyſi ſeu Meligettas, Linſ.par.3.c.14.
Hoc Cardamomi minoris loco aliqui utuntur & Melegeta dicitur, propter ſimilitudinem, quam cum Melicæ ſemine habet.
II. Granis paradyſi ſive Mellegetæ affinis fructus.
Fructus 14. ſive Melegueta ſpuria, Cluſ. exot. lib.2 cap.15.
III. Cardamomum majus officinarum.
Saccolaa Arabum, aut Sacoule Avicennæ, Elachi Mauritanis.
Cardamomum medium, Matth. Lonic. Caſtor. Lugdun.
Cardamomum majus, Cord. in Dioſcor. (cui

Heyl Arabum) & hist. Cluſ. ad Dod. Linſcot. 4. part. Ind. orient. c. 23.
Cardamomum majus vulgare, Adv. Lob. Cluſ. in Garz. Tab.
Cardamomum, Garz. Frag. ſecundum, Cam. ep.
Avicennæ duum generum, alterum Saccolaa quebir, id eſt, magnum: alterum Saccolaa ceguer, id eſt minus.
IV. Cardamomum medium: Adv. & Lob. Tabernæm.
Cardamomum mediocre, Cord. hiſt.
V. Cardamomum ſimpliciter in officinis dictum.
Cardamomum minus, Matth. Lac. Lonic. Adv. Lugd. Tab. Linſcot. l. c.
Cardamomum verum, Ang.
Cardamomum minus, Cord. in Dioſc. & hiſt. cui & Helbane Arabum.
Cardamomum minus vulgare, Lob. Cl. in Garz.
Cardamomum primum, Cæſ. tertium, Cam. ep.
VI. Cardamomum minimum: & Lob. Tab.
Cardamomum quartum, Cam. ep.

SECTIO QUARTA.

RHUS; COCCONILEA SIVE COGGYGRIA; SORBUS; AZEDARAETH; FRAXINUS; NUX JUGLANS; NUX AVELlana, ſive Corylus; Caſtanea; Fagus; Quercus; Robur; Quercus excrementa; Viſcum; Phellodrys; Suber; Smilax Arcadum & Ilex.

RHUS.

Ῥοῦς & Hippocrati ῥόος, à coccineo acinorum colore dicitur: ῥοῦς enim ἐρυθρὸν interpretantur, unde ruſſus vox Latina: Rhus, inquit Dioſc. lib. 1. cap. 147. quam aliqui Erythron, id eſt rubrum vocant, fructus eſt (ῥοὸς βυρσοδεψικῆς) rhois coriariæ, ſic vocatæ, quòd coriarij eâ utantur ad coria ſpiſſanda: eſt verò arbuſcula binûm cubitorum, in qua folia oblonga ſubrubentia, per ambitum Ilicis modo ſerrata: fructus autem racemulis ſimilis, denſus, terebinthini magnitudine, quadantenus latus, cujus corticoſa tunica ambiens perutilis eſt. At Plinio lib. 24. cap. 11. Rhus quæ Erythros appellatur, frutex eſt, & hujus ſemen aſpergitur pro ſale obſonijs. Verùm Plinius malè à Rhoë coriariorum diſtinguit: de Theophraſti Rhoë vide in Viburno.

I. Rhus folio Ulmi.
Rhus, Matth. Ang. Cord. in Dioſc. Lac. Lugd. Tabernæm.
Rhus coriaria, Dod. ut: Ger. & deſc. Virgin.
Rhus, Rhus veterum, coriaria, obſoniorum & Sumac, Bellon.
Rhus obſoniorum, Ad. Lob. Cæſ. Cam. Cluſ. hiſt.
Sumach Arabum, Lon. Caſt. Rauvvolff.
Rhus obſoniorum, ſive rubrum, ſive culinarium, ſive coriariorum, idem ſunt: cujus ſeminis tunica externa, quæ ſapore acido eſt, vice ſalis condimentis aſpergebatur.
II. Rhus anguſtifolium, ſub Sumach anguſtifolio in Prodromo deſcribitur.
III. Rhus myrtifolia Monſpeliaca.
Rhus Plinij exiſtimatus Monſpelij, Geſn. hort.
Rhus Plinij myrtifolia Monſpelienſium, Adv. Lob. ico.
Rhus ſylveſtris Plinij, Lob. Dod. Lugd.
Rhus myrtifolius, Tab. Cam. Cæſalp.
Rhus Plinij nonnullorum, alij Driophanon ejuſdem lib. 27. cap. 9. arbitrantur.
IV. Rhus myrtifolia Belgica.
an Myrtus nemoralis & Dryophanon Plinij, Ruell.
Elæagnus lacus Orcomenij Theopraſt. Bellon. cult.
Rhus ſylv. Plinij, Dod. gal.
Chamælæagnus Dod. ſed melior figura in editione Belgica.
Gagel Germanorum & Myrtus Brabantica quibuſdam, Adv. Lob. vel Belgarum, Eid. Adv. parte altera.
Elæagnus Cordij, Lob. ico.
Rhus ſylv. altera, Lugd.
Rhus herba Plinij, Cluſ. hiſt.
Plinius l. 24. c. 11. nec Rhus inquit, Latinum nomen habet, cum in pluribus modis veniat: nam

nam & herba est sylvestris, folijs myrti, cauliculis brevibus, quæ venena & tinea pellit, & frutex coriarius appellatur, subrutilus, &c.

Variat folijs aliquando latioribus, aliquando longè angustioribus: aliquando foliorum Arbuti instar crenatis, ut Rostochio, nomine Rosmarini Septentrionalium, seu Myrti nostratis, à Doct. Backmeistero accepimus.

COCCONILEA SIVE COGGYGRIA.

Κοκκονιλέια apud Theophrastum 3. hist. 16. habetur, ubi plerique κοκκυμηλέα legunt, & Gaza, Prunum transtulit: de qua, ubi de κομάρῳ καὶ ἀνδράχνῃ (Arbutum & Portulacam Gaza reddit) egisset, subjungit: his folio similis arbor parva, quæ hoc proprium habet, quod fructus in lanuginem abeat: hoc enim de nulla alia arbore audivimus: Plin. l. 13. c. 22. Coggygriam legit: nam cum Andrachnen delineasset, subjicit: similis & Coggygria folio, magnitudine minor, proprietatem habet fructum amittendi lanugine, pappum vocant, quod nulli alij arborum evenit (imo Salici, Populo & Nerio similiter contingit) Verum & Plinij Cotinum lib. 16. c. 18. esse volunt, de qua sic: est in Apennino frutex, qui vocatur Cotinus, ad lineamenta, modo Conchilij colore insignis. Sane Allobroges Rhu vocant, & cortice (sicut & Austriaci circa Viennam) coria spissant: etiam ad pannos luteo colore tingendos utuntur: imò è radicibus pannos rubro colore inficiunt, Anguillara notante.

Cotinus, Mart. Ang. Gesf. hor. Cast. Cam. Tab.
Cotinus coriaria, Dod. Eystet. coriarius Plinij, Ger. Rhus, Turn.
Coccigria, forte Barba Jovis Plinij, Gesf. hor.
Cotinus Plinij, Rauvvolf.
Coccigria Theophrasti, Ad. Lob.
Coggygria Plinij, Clus. pan. & hist. Tab. Ger. uterq; bis pingit. sub Coccygria & Cotino Plinij.
Coggygria Theophrasti, Cotinus Plinij, Lugd.
Scotanum vulgo, Cæsalp.

S O R B U S.

Sorbus arbor ὄα ἢ οὖα nominatur Dioscor. l. 1. c. 137. qui non descripsit: at Theoph. 3. hist. 12. Sorbi folium totum prolixo nervaceoque pediculo constat, pinnis similia è lateribus exeunt, perinde ac si id unicum folium sit, ad nervosum usque pediculum, tanquam in lacinias divisum: omnibus in postremo pediculi folium impar prominet, ambitu serrata, nec in extremum tam acutè mucronata, sed rotundiora: florem racemosum habet ex una veluti clava ex multis parvis & albis constantem: fructus quoque cum magnus ejus proventus est, racematim coit, &c.

Sorborum genera (eidem) duo sunt, fœmina fructifera, mas sterilis (& 3. hist. 3. sylvestris maturior urbanâ est) fructu differt, quod alia orbiculatum, alia ovatum ferant: distant & succis: nam orbiculati magna ex parte odoratiores sunt & dulciores: ovati, sæpè acidi & minus odorati. At Plinio l. 15. c. 21. Sorbis quadruplex differentia: alijs enim rotunditas Mali, alijs turbinata pyri, alijs ovata species, ceu malorum aliquibus: odore & suavitate rotunda præcellunt: cæteris vini sapor: quartum genus torminale appellant.

I. Sorbus sativa.
Sorbus, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Lac. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lon. Lugd. Tab. Ger.
Sorbus domestica, Matt. Ad. Lob. (qui Ostriam Theoph. l. 3. c. 10. suspicatur) Cast.
Sorbum ovatum, Fuch. Tur.
Sorbus legitima, Clus. pan. & hist.
Sorbus esculenta, Cam.

II. Sorbus sylv. folijs domesticæ similis.
Fraxinea arbor, Trag.
Grosser Mehlbaum/ Eid. Lon.
Sorbus sylvestris, Matth. Lugdun. Cast. Taber. Gerard.
Fraxinus bubula, Dod. gal.
Fraxinus aucuparia, Gesf. col.
Ornus, Ruell. Gesf. frac. Dod. Portæ.
Sorbi prima species, Tur.
Sorbi 5. genus aucuparium, Cord. in Diosc.
Sorbus sylv. alpina, Ad. Lob. Cæs.
Sorbus aucuparia, Bello. Clus. pan. & hist. Thal. aucupalis, Cam.
Sorbus torminalis, Lugd.

A Z E D A R A E T H.

Azedaraeth Avicen. l. 2. c. 17. arbor est nota, habens fructũ similem Nabach (i.e. Loto) & nominant eam in Rechi, arborẽ Myrobalanor. & est ex magnis arborib. Hanc esse eam quam subjecimus plures existimant.

Arbor fraxini folio flore cæruleo.
Pseudosycomorus, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Sycomorus Italorum malè, Cord. in Dios. Gesf. h.
Perlaro, falso Sycomorus Italorum, Bellon. cult.
Azedaracht Avicennę, Gesf. hor. Rauvvolf. cui & Astergir Rhasis, incolis Zenselacht.

Azeda-

Azedarach, Dod.
Azedarac, Lotus alba Pelicerio, Cluf. hisp. & hist. Camer.
Laurus Græca Plinij & Myxus alba, Gesf. hor.
Zizypha candida Monspel. Lob. Ger.
Zizyphus alba Matthioli, Lugd.
Tuber, Zizypha Columellæ videtur forte & Plinij, Cæs.

Plinio lib. 15. cap. 14. de Malorum generibus agenti Tuberum duo genera: candidum & à colore sericum dictum: penè peregrina sunt, in uno Italiæ agro Veronensi nascentia, quæ lanata appellantur: lanugo ea obducit, &c. ex his Plinij verbis quid colligas?

Ex nucleis precatorios globulos Monachi conficiunt, hinc arbor de gli patre nostro, Italis: Gallis verò, arbor Sancta dicitur.

Variat folijs, quæ in Italica laciniata, in Gallica solum crenata sunt, quod herbarij Lugd. auctor, duplici figura demõstrare voluisse videtur.

FRAXINUS.

Fraxinus, μελία arbor nota est inquit Dioscor. l. 1. c. 198. Theophrastus 3. hist. 11. descripsit, ejusq; genera duo fecit: unum excelsum, procerum, ligno candido, nervoso, molliore, crispiore, magis enodi. Alterum humilius, minus augescens, scabrius, durius & magis flavum. Et Plinius l. 16. c. 13. inquit, Græci fraxini duo genera fecêre, longam, enodem: alteram brevem, duriorem fusciorem q;, laurinis folijs. Alij situ divisêre: campestrem enim crispam esse: montanam verò spissam.

I. Fraxinus excelsior.
Fraxinus prior & βουμελία (Fraxinus bubula Gazæ) Theophrasto.
Fraxinus bumelia, Plinio & Bellon.
Fraxinus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Gesf. hor. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Tab. Lugd. Cast.
Fraxinus prima, & major, Anguil.

Theophr. monet Ideos existimasse fructu & flore carere: ferre tamen in siliqua fructum minutum nucis modo, qualem Amygdalæ, gustu subamarum: ferre & quædam alia οἱ βρύα, veluti muscos, ut Laurus: cæterum densiores & magis compactos, globosos, non aliter, quam Platani pilulas. Sane globosos hos muscos, unà cum fructu hist. Lug. pingit, qui circa Veris initium observantur: qui veluti ex musco glutinoso impensius resiccato concreti videntur: Sic Camer. mas floret nigris racemis seu granulis, sed fructum non fert, qui absq; fructu, ut juglandiũ juli decidunt: quare Thal. alia sterilis, alia frugifera.

Fructus ipsius sive semen, Ornoglossum & Lingua avis dicitur, Anguil. alijs fructus Fraxini: alijs lingua passeris: alijs anseris. Avicenna inter medullas computat.

Ex fraxino hastæ, mensę, vasa & utensilia multa fiunt: fiunt & pocula, ex quibus si quis assidue bibat, lienem extenuari ajunt: cujus nomine & corticis decoctum quidam exhibent: quo etiam aliqui vice ligni Guajaci felici successu utuntur, Cæsal. monente: addens ejus corticem internũ, aquam, in qua maduerit, cæruleam reddere.

II. Fraxinus humilior, sive altera Theophr. minore & tenuiore folio.
Fraxinus sylvestris, Columellæ.
Ornus, Bellon. cult. (cui & pumila fraxinus & ὀρεομελία) Lugd.

Triplicem Fraxinum facit Thalius: 1. Fraxinum passim nascentem.
2. Fraxinum Fago similem, Buchäschen.
3. Fraxinum duram seu λιθόξυλον, Steinäschen.

III. Fraxinus rotundiore folio.
Ornus, Galli Pressani lib. de re rustica.

IV. Lign. peregrin. aquam cæruleam reddens.
Lignum ad renum affectiones & urinæ incommoda, Monard.
Lignum ad Nephritidem, Lugd.
Lignum in Nova Hispania repertum, Cæs.
Lignum ex novo mundo Pyro simile, Frag.

V. Arbor Indica fraxino similis, oleæ fructu. Nimbo, Garziæ, Acostæ, Cast. Lugd. Frag.

NUX JUGLANS.

Nuces juglandes, Dioscor. l. 1. c. 178. κάρυα βασιλικά, nonnullis περσικὰ dicuntur: & Theoph. 1 hist. 18. κάρυα, Nux Juglans, Persica & Basilica nuncupatur, quod è Perside à regibus translata sit. Juglans verò quasi Jovis glans: hinc Cloatius, Macrobio referente, Diuglandem primo vocatam scribit, quasi Διὸς βάλανον. Arbor, κάρυα: fructus, κάρυον dicitur, quod caput, κάρα, i.e. τὴν κεφαλὴν odoris gravitate offendat, ut Pl. l. 15. c. 22. habet: imo l. 17. c. 12. juglandis umbra capiti noxia: & l. 23. c. 8. asserit nuces juglandes Græcos à capitis gravedine sic vocare. Genera: Pl. l. 15. c. 22. sola differentia generum in putamine duro, fragiliore & tenui, crasso, loculoso. ac simpl. Addamus etiam in magnitudine & parvitate: quare recentiores 5. differentias potissimum notarunt.

I. Nux

I. Nux juglans ſive regia vulgaris.
Nux regia, Brunf. Cord. in Dioſc.
Nux juglans, Trago, Matthiol. Lac. Geſ. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab. Cam.
Nux, Dod. gal.
Juglans, Fuch. Tur.

Has à duo cortice & frangendi mora, Moracias & Moracillas appellari Hermolaus tradit, & Lug. & quæ à putamine vix purgari poſſunt, Surdæ nominantur, Cæſalp.

Nuces regiæ maxima frequentia in Virginea habentur, eaq; duorum generum: unum forma & ſapore parum ab Anglicis differt, putamine craſsiore & duriore: alterum majus cortice ſcabro & duro, nucleo magno, dulci & oleaginoſo, ex quibus contuſis Lac conficiunt cum ſuis cibis miſcentes: harum arborum nonnullę octuaginta pedes longæ, part. 1. Ind. Occid.

II. Nux juglans fructu maximo.
Nuces caballinæ, Lugd.
Ex harũ cuppis, marſupia pueris geſtanda fiunt.

III. Nux juglans fructu tenero & fragili putamine.
Nuces juglandes cortice tenuiſsimo, Geſ. hor.
Molluſca & Perſica, Suevio poëtæ apud Macrobium: cum Tarentina eadem, aut proximæ naturæ, Lugd.

IV. Nux juglans bifera.
Harum & Plinius meminit, & in agro Patavino provenire Hermolaus aſſerit, Lugd.

V. Nux juglans fructu ſerotino.
Nuces S. Johannis, quia ante diem S. Johanni ſacrum, neq; folia, neq; nuces oſtendunt: cum verò id tempus adeſt par reliquis nucib⁹, quoad fructum & folia: harum Tragus meminit: Johan. Bauhinus circa Tigurum, Dalechampius circa Lugdunum obſervavit, Lugd.

VI. Nux juglans folio ſerrato.
Juglandis genus alterum, fructu teneriore & longiore, Cluſ. hiſt.

Arbores Indicæ Juglandi ſimiles.

I. Arbor Indica Mamei dicta.
Mamei arbor juglandis proceritate, folijs paribus, fructu duorum pugnorum, aliquando minore, Oviedo, Lugd.
Mamay, Gomaræ hiſt. Indicæ.
Mamei arbor Caſtaneę forma, fructu etiam maximi cydonij globum ſuperante, Scalig. Lugd.
Mamei arbor mediocris nucis magnitudine, fructu in Hiſpaniola rotundo, in continente longo, & craſsiore, Benzo Americ. lib. 4.
Mamei fructus, par. 6. Ind. Occid.
Mameyen fructus melocotones ſive Perſica æquant ſuperántve, Joſeph. Acoſt. parte 9. Amer. l. 4. c. 24. Alias dulces, alias acidi. Idem.

II. Arbor Indica folijs Juglandis, fructus nucis magnitudine.
Ambare, Garz. Acoſtæ, Frag.
Ambares, Caſt.

III. Fructui prædicto affinis.
Fructus Braſilianus 1. & 2. Cluſ. ex. l. 2. c. 7.

IV. Arbor Braſiliana juglandi ſimilis nucibus carens.
Copau, Ind. Occid. p. 3. c. 12.

V. Hobos, Pacayes ſive Guavas multi pro nuce juglande habuerunt: ſæpius transplantatas, nuces Hiſpanicis ſimiles gignere ajunt: part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 26.

NUX AVELLANA.

Nuces avellanæ, κάρυα ποντικὰ ἢ λεπτοκάρυα, Dioſcor. l. 1. c. 169. id eſt, nux Pontica & tenuis dicitur: at Theophraſto 3. hiſt. 15. ἡρακλεωτικὴ κάρυα, nuces Heracleoticæ (quod ex Heraclea Ponti tranſlatæ) alijs Præneſtinæ & Avellanæ dicuntur. Avellanæ Plinio l. 15. c. 22. quas antea Abellinas, patrio nomine vocabant: in Aſiam Græciamq; è Ponto venêre: & ideo Ponticæ nuces vocantur. At arbor Latinis Corylus dicitur. Theoph. 1. hiſt. 16. folia inſecta habet ut Ulmus & Robur: 3. hiſt. 6. quidam florere exiſtimant: 3. hiſt. 7. ſed poſtquam fructus decidit, racemoſum quiddam vermis prægrandis magnitudine naſcitur, ex uno pediculo pingui: 3. hiſt. 8. julos nonnulli vocant, quod ex minutis ſquammis innumeris ordine nucis pineæ conſtat, &c.

Genera: Sylveſtris eſt & urbana: ambæ bino genere conſtant, quædam enim rotundam, quædam oblongam nucem largiuntur: ſed urbanarum fructus candidior eſt, Theoph. 3. hiſt. 15.

I. Corylus ſativa fructu albo minore ſive vulgaris.
Nux avellana rotunda, alba, domeſtica, Brunf.
Nux avellana fructu rotundo, Matth. Lac. Cæſ.
Corylus hortenſis, Dod. gal. ſativa, Lon. Lugd. domeſtica, Cluſ. hiſtor.
Avellana domeſtica, Fuch. Tur.
Avellanæ tertium genus, Cord. in Dioſc.
Corylus domeſtica rotunda alba, Caſt.
Corylus perſimilis alno, Ad. Lob.

Nux avellana sive Pontica, Cam.
Corylus sativa rotundis nucibus, Lugd.
Fructus major est, & suavior sylvestri.
II. Corylus sativa fructu rotundo maximo.
Avellana urbana rotunda circa Lugdunum, Gesn. hort.
Avellana major Lugdunensis, Cam.
III. Corylus sativa fructu oblongo rubente.
Nux avellana domestica oblonga, rubra, Brunf. Matthiol.
Corylus sativa rubris oblongis nucibus, Trag.
Corylus hortensis fructu rubro, quæ nux Pontica veterum, Dod. gal.
Nux avellana urbana cute rubente, Eid.
Avellanæ urbanæ oblongæ rubicundæ Lombardicæ quibusdam, Gesf. hor.
Corylus domestica longa rubra, Cord. domestica oblonga, Clus. hist.
Corylus sativa nuce oblonga, Lugd.
Nux avellana fructu oblongo, Cæs.
Pontica nux hortensis, ruffa ut plurimum membrana, Cord. in Diosc.
Hæc præstantior, & tardius rotunda maturatur: hanc quæ fructu est oblongo etiam duplicem faciunt, cujus alterius nucleus rubra, alterius alba pellicula integatur.
IV. Corylus nucibus in racemum congestis.
Corylus Macedonica, Cord. in Diosc. Gesf. hor.
V. Corylus sylvestris.
Nux avellana sylvestris, Brunf. Matth. Lac. sive Corylus, Dodon.
Corylus sylvestris, Trag Matth. Dod. gal. Gesn. hort. Lon. Lob. Cast. Lugd. Cus. hist.
Avellana nux sylv. Fuch.
Pontica nux in Corylo vulgari, Cord. in Diosc.
Corylus avellana, Tur.
Avellana Corylus sylv. Gesf. hor.
Fructu est minore, albidiore & rotundiore, quàm sativa sit.
VI. Avellana peregrina humilis.
Nux barbata Plinij lib. 19. cap. 1.
Avell. pumila Byzantina, Clus. pan. & hist. Ger.
Avellana Byzantina, Tab.
Variat fructu majore & minore.
VII. Avellana purgatrix.
Avellanæ purgatrices, Monar. Lugd. Frag. Clus.
Avellanæ purgativæ, Cæs.
Nuces purgantes, Tab. Ger.
Ben magnum Medicorum vulgo, Monard.
Ex novi orbis Insula S. Dominici adfertur.
VIII. Avellana Indica osculo trifido.
Avellanæ Indicæ 2. Matth. & Lugd. adpinxit.
Mehenbethene, Lob. Clus. ad Garz. (cui Nucis unguentariæ genus) Tab. Lugd.
IX. Avellanæ prædictæ affinis fructu spadiceo, velut in binas partes secto.
Fructus miscellaneus 7. Clus. ex. l. 2. c. 25.
X. Avellana quadrifida.
Avellana purgativa, Oviedo.
Fructus exoticus 6. Clus. ex. l. 2. c. 16.
Hic velut ex quatuor avellanis simul connexis lævibus & spadiceis constat.
XI. Nux purgatrix.
Fructus exoticus, 17. Clus. ex. l. 2. c. 16.
XII. Avellanæ Indicæ 3. genus, Matt. Lugd.
Avellana Indica 2. Clusij, secundum, Lugd.
Fructus exoticus 2. Clusij in Garz.
Fructus peregrinus 1. quem etiam pro Balsamo Peruana accepit, Clus. ex. l. 2. c. 29.
Balsama fructus, Lugd.

C A S T A N E A.

Castanea, Græcis κάστανα ἢ καστάνεια, à Castano Magnesiæ urbe: vel ut Stephanus scribit, Apuliæ, non procul à Tarento, unde advectæ sunt. Fructus ejus σαρδιαναὶ βάλανοι, ἢ λόπιμα, ἢ κάστανα, ἢ Διὸς βάλανος, Diosc. l. 1. c. 145. i. e. Sardianæ glandes, quod Sardib. eæ primum provenerint: lopima, à cortice crassiore, qui Græcis λέπος dicitur: Theoph. 3. hist. 3. & 4. Διὸς βάλανος, Gaza Nucem castaneam vertit: dicuntur etiam καστανικὰ κάρυα, nuces castanicæ, Diodoro: κάρυα εὐβοικὰ, κάρυον καστανικὸν, Διὸς βάλανον, distinctis locis Theophr. nominat.

Genera: antiqui plura ferere, nominibus plerisq; à locis unde importabantur, inditis, ut ex Plin. l. 15. c. 13. colligere est: à quo recensentur, Tarentina, figura plana: Balanitis, quæ rotundior & sponte prosilit: & Salariana plana est: Coralliana laudatior ipsa Tarentina: Metereana rubenti cortice. Sane fructus magnitudine & parvitate: item figurâ, cum quædam in ventrem magis crescant, quædam in longitudinem: & sapore, differunt.

I. Castanea sativa.
Castaneæ domesticæ, Matth. Cæs. Cast.
Castanea sativa grandis, Cord. in Diosc.
Castaneæ crassiores, Bellonio.
Castaneæ majores, Gesf. hort. Lugd.
At sativę duplices sunt, grandiores quas Maronas vocant, quę divitum mensas claudunt, quæ cinerib. obrutę igne coquũtur: sunt & minores.

II. Castanea sylvestris, quæ peculiariter Castanea.
Castaneæ populares & coctivæ, Plinio.
Castanea, Brunf. Trag. Tur. Fuch. Ang. Dod. ut: Gesn. hort. Guil. Lac. Lon. Adv. Lob. Tab. Ger.
Castaneæ minores, Matth. Lugd.
Castaneæ sylv. Cord. in Diosc. Cæs. Cast.

Hæ in aqua decoctæ pauperum jejunia saturant: & ex earum farina panis conficitur. Sic in Virginia Castanearũ magna quantitas est, & in Florida, sed Gallicis magis sylvestres: p. 2. Am.

III. Castanea humilis racemosa.
Castanea humilis, Joh. du Choul in hist. montis Pilati, Lugd.

IV. Castanea folio multifido.
Castanea equina, Matth. Dod. Ad. Lob. Cast. Cl. pan. & hist. & hist. app. alt. Lugd. Cæs. Tab. Ger. an sit Myrobalanus folio heliotropij Plinij l. 12. c. 21. dubitat Cæsalpinus.

Ex Oriente primùm Constantinopolim, hinc Viennam, ubi provenit, delata: & quia equis anhelosis prodest, equina dicitur.

V. Castanea leporino reni similis.
Castanea Peruana, Clus. hist.

VI. Castanea purgatrix.
Castaneæ purgativæ, Monard. Cast.
Fructus cholagogus, Monard. Lugd.

Ex maritimis Nicaragua in Hispaniam delatus.

VII. Castanea ex Bali insula.
Fructus pyri magnitudine, castaneæ forma cortice tenui minus tamen aculeato, albicans, sapore jucundo, Ind. or. par. 3. c. 39.

VIII. Arbor Mexiocana fructu castaneæ coccifera.
Arbor finium regundorum, Scalig. & ex eo Lug. quia in fructu coccos, quo ad picturas utuntur, & in tabellis pictis, cum literas non habeant, agrorum facies, finesque prædiorum servant.
an Daburi, Clus. exot. l. 3. c. 19.
Bixa Oviedi, Clus. exot. l. 3. c. 20.

IX. Fructus peregrinus Castaneæ similis.
Gor fructus castaneæ similis sed amarus, Scalig. Lugdun.

F A G U S.

Fagus Theoph. 3. hist. 7. ὀξύη (Gaza Scissima vertit, quòd sit in laminas sectilis) cujus fructum 3. hist. 10. describit, lævem, glandeum, in calice echinato, placido tamen & lævi non hispido ut Castaneæ; illi tamen dulcedine & succo similem. Sed præter glandem etiam baccam parvam gignit, de qua sic Plinius l. 16. c. 16. Fagi glans nucleis similis, triangula cute includitur, &c. media parte folij, plerunque gignens superne parvulam baccam viridem cacumine aculeatam. Theophrasto 3. hist. 10. & 5. hist. 8. duplex est: altera montana candida: altera campestris, nigra: sed campestris minus utilis montanâ, quæ ad multa perutilis.

Fagus, Brunf. Trag. Matth. Anguil. Dod. ut: Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Oxya, Bellonio.
Oxya Græcorum, Fragus recentiorum, Gesn. de (lapid.
Ornus, Pandectario.

Q U E R C U S.

Quercus δρῦς Græcis: licet prisci Græci omne genus arboris δρυὸς nomine intellexerint, à verbo δρύω erumpo: sic Latini Glandis nomine, omnẽ fructũ complexi sunt, ut Jabolinus ait, exẽplo Græci sermonis τῆ δρυὸς, apud quos omnes arborum species ἀκρόδρυα appellantur, ut παρὰ τῆ δρυὸς, fiat dictio ἀκρόδρυα, quo verbo Cajus omnem fructum significari dixit. Quæ etiã glandis appellatione apud scriptores intelliguntur, à Græcis βαλανηρὰ vocantur: sed revera δρῦς tantùm arborẽ glandiferam denotat, & præsertim Quercum. Glandem verò (ut habet Plin. l. 16. c. 6.) quæ propriè intelligitur, ferunt, Robur, Quercus, Esculus, Cerrus, Ilex, Suber: quámvis Roboris appellatione omnia genera contineri posse, Gaza censuerit: cum tamen Robur una solum species sit, quæ δρυὸς generi subjectæ sunt. Et Theop. 3. hist. 9. Quercus genera sunt, ἡμερίς, αἰγίλωψ, πλατύφυλλος, φηγὸς, ἁλίφλοιος: Gaza sic vertit: Roboris genera habentur, placida, cerrus, latifolia, fagus, salsicortex, quam aliqui recticorticẽ vocant.

I. Quercus latif. mas, quæ brevi pediculo est.
πλατύφυλλος Idæorum & Maurorum, Theoph.
latifolia, Plinio.
Glandiferarum arborum species tertia, Ang.
Platyphyllos mas, Lugd.

Glande est mediocri, calice tantùm pustulata scabritie asperato: sæpe ternis aut binis simul cohærentibus, raro unica, in summo ramorum prodeunte.

II. Quercus latifolia fœmina.
Platyphyllos fœmina, Lugd.

Hęc per omnia minor, folijs ob densas lacinias veluti crispis: glandib. interdũ senis aut quinis, sæpè ternis aut quaternis, rarò binis, rarissimè singularibus, calici firmiter adnexis. Verùm sępè penè rotundæ imperfectę calyci continuę reperiuntur, quemadmodũ in historia Lugdunẽsi pingitur.

III. Quercus latifolia perpetuo virens.
Quercus ubi Sybaris perſpicua, quæ nunquam folia demittit, Theoph.1.hiſt.15.
Quercus in Thurino agro, ubi Sybaris fluit, Plin.l.16.c 21.
Quercus in Apennino & Andium Gallicæ gentis agro, Lugd.

IV. Quercus cum longo pediculo.
Hemeris Idæorum, Etymodrys Macedonum, Hemeris, Plinio; placida, Gazæ. (Theop.
Quercus, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Tur. Lon. Tabernæm.
Quercus vulgaris, Lob. Ger.
Quercus vulgaris, hemeris, Cord. in Dioſc.
Hemeris etymodrys, Lugd.

Huic peculiare, quod glans modo unica, modo gemina longo pediculo affixa dependeat.
Quercus latifoliæ ampliſsimæ circa Viennam Cluſius meminit, cujus omnes glandes è longis pediculis dependentes, quaſi viridi quadam excreſcentia, multis inæqualibus angulis prædita, incluſæ erant, quæ reſiccata gallarum modo firma & dura erat.
Querc. Pannonica latifolia, rectius Cerrus, Cã.
Sic Quercus præaltæ & vaſtæ in inſula Virginea: & in Guayaquil ſingularis præſtantiæ & longiſsimæ durationis: Joſeph Acoſta l.4.c.30.

V. Quercus parva ſive Phagus Græcorum & Eſculus Plinij.
Φηγὸς, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν, Latinis ab eſca vel eſu, Eſculus, quòd fructus ejus dulcis ſit, ac ceu Caſtanea edulis, cùm cæterarum Quercuum fructus, ſuibus tantum ſapiat.
Quercus, ſive glandiferarum arborum 1. ſpecies, Ang.
Phegus, Quercus ſpecies, Cord. in Dioſc.
Eſculus veteribus Græcis πλατύφυλλος, Bellon.
Phagus eſculus mas & fœmina, Lugd.
Ilicis genus, quod in Hiſpania Enzinas vocant, Cæſalp.

Folio præcedenti anguſtiore, infernè candicante, glande communiter unica, rarò gemina & aculeò magis pungente: quas Hiſpani ſub cineribus coctas, ſecundis menſis apponunt.
Quercus genus à noſtris diverſum, quod veteribus ignotum arbitramur, cujus glandes minoribus fabis haud ſunt majores: hæc Bellon.

VI. Quercus calice echinato glande majore.
Αἰγίλωψ Idæorum, Aſpris Maurorum, Latinorum Cerrus.
Cerrus, glandiferarum 2. ſpecies, Ang.
Ægilops ſive Cerris majore glande, Dod.
Quercus Ægilops, ſive præcelſa dicta Cerris Plinij, Adv.
Cerris Plinij majore glande, Lob.
Quercus altera, quæ Cerrus, Cæſ.
Cerris ſive Quercus 4. genus, Lugd.
Cerris Plinij 1. Tab.
Hiſce glandibus ad pannos atro colore inficiendos, gallarum vice utuntur.

VII. Quercus calice hiſpido glande minore.
Ægilops minore glande, Dod.
Cerris Plinij minore glande, Lob.
Cerrus Ægilops Theoph. Cluſ. pan. & hiſt.
Glandifera folio ſinuato deciduo tertia, vel Quercus 3. ſpecies quæ in Etruria Farnia, Cæſalp.
Halíphleos, Cerrus fœmina, ſive Quercus 5. genus, Lugd.
Huc referatur,
Quercus peregrina ſive Mauritanica grandiſsima glande, cujus ex Scaligero, Lugd. meminit.

VIII. Quercus Burgundiaca calyce hiſpido.
Quercus alia Bauhini, ſive Haliphlæos Sequanorum, Lugd. niſi eadem cum priore.

IX. Quercus pedem vix ſuperans.
Robur 5. Cluſ. hiſt. hiſp. (at 7. in hiſt.) Tab.
Quercus humilis, Dod. Ger.
Quercus pumila fruticis ſpecie, fronde Ilicis molliore, Lob.

ROBUR SIVE QUERCUS GALLIFERA.

I. Quercus folijs molli lanugine pubeſcentib.
Robur primum, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Hujus altera ſpecies, quæ folio eſt minus amplo, & minore glande. (ne ferens.

II. Querc. gallam exiguæ nucis magnitudi-
Robur 2. Cluſ. hiſp. at 3. Eid. hiſt.
Galla, an Theoph. Fagus, Adv.
Galla major. Lob. & Dod. Galla, Caſt.
an Gallæ magnæ, quas Poma de Coquo nuncupant, Garziæ.

III. Quercus folijs muricatis, non lanuginoſis, gallâ ſuperiori ſimili.
Robur tertium, Cluſ. hiſp. (at quartum in hiſt.)
Galla major altera, Lob. (Tab.
Galla ſive Robur majus, Ger.

IV. Quercus folijs muricatis, minor.
Robur quartum, Cluſ. hiſpan. (at quintum in hiſt.) Tab.
Galla minor, Lob. Dod. Ger.

V. Quer-

V. Quercus humilis gallis binis, ternis aut pluribus simul junctis.
Robur humile, Clus. pan. at sextum, Eid. hist.

Quercus etiam miræ magnitudinis & amplitudinis reperiuntur in Septentrionali plaga Harcyniæ sylvæ, Plin. lib. 16. cap. 2. Quercus quæ Basileæ in D. Petri nemore est, Cardanus lib. 6. var. rer. cap. 23. Bellon. Lugdun. & etiam Gesnerus meminêre.

VI. Glans Virginea.
Fructus exoticus 21. vel glandis calix ex Wingaudecaovv allatus, Clus. exot. l. 2. c. 16.
an Mangummenauck, Virginiæ historiæ, quæ in cibum cum piscibus & carnibus cedit.

VII. Glandium vel baccarum quinque genera, quæ in diversis arboribus nascuntur.
1. Sagatémener. 2. Osamener. 3. Pummuckoner: ex his indigenæ oleũ dulce eliciunt: 4. Sapummener dictum, coctum Castaneæ est sapore, ex hac interdũ panem pinsunt: 5. Magũmenauck, glans est Querc. illius provinciæ: omnibus decoctis in cibis utuntur in Virginea, par. 1 Ind. oc.

VIII. Quercus lapidea.
Lithoxyla sive ligna lapidea Anglica, Ad. Lob.
Ligna lapidea, Lugd.
Lithoxyla ex Cerro, Clus. pan. & hist.

Verùm & Abies, Alnus, Ulmus montana & alia quoque ligna aliquando in lapidem mutantur, monente etiam Gesnero l. de lapidibus.
Abietes integræ cum cortice in Elbogane tractu, in lapidem versæ, Agricola.
Fagus altitudine 170. ulnarum cum trunco, ramis, folijs, in saxo cinereo durissimo sub terra in valle Joachimica reperta: & ibidem ex Alno lapis, unde cotes fiant, arte conficere docet, Jo. Kentmannus lib. de fossilibus.

Quercinum lignum sub terra defossum, in cotem lapideam mutatum, manibus suis eruit Langius.

Arbores integræ petrificatæ, stantibus adhuc ramis, cortice, medulla ac radicibus, sæpissimè in Bohemiâ & vicinis locis subterraneis invenias, Agricola authore.

Narrat Porta l. 2. Magiæ natur. alicubi succum abundantem petrificum ab arborib. per radices & trunci poros exsugi: atq; radices ipsas, truncum, ramos, folia & flores in lapidẽ convertere.

Amnes & rivuli sunt in Anglia, ubi pali lignei, ridicce, aut conti, si immergantur, aliquot mensibus lapidescunt, imò ferè ferrescunt, &c. Adversar. quod in Pannonia quoque Clusius notavit. Sic in Tercera fons quoque, qui omnia vel illapsa, vel injecta, in solidissimum lapidem commutat, Linscot. 3. part. Ind. or. 6.

Similiter in Java majore affirmant incolæ, flumen præterlabi, in quod si ligna quæcunq; immergantur, ea in lapides mutari. 2. p. Ind. or. 22.

Et Plinio l. 2. c. 103. in Ciconum flumine & in Piceno lacu lignum dejectum, lapideo cortice obducitur: & in Surio Colchidis flumine, adeo ut lapidem plerunque durus adhuc integat cortex: Similiter in flumine Silaro, non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescunt, alias salubri potu ejus aquæ.

QUERCUS EXCREMENTA.

Quercus præter glandem plurima alia gignunt, Theophr 3. hist. 8. & Plinio lib 16. cap. 7. auctoribus.

Galla Græcis κηκὶς dicta, fortè à [illegible], id est fuligine: quod Gallarum, pannis nigro colore tingendis, magnus usus sit. Et licet Plinius l. 16. cap. 6. voluerit Gallam omnes ferre quæ & Glandem, Quercubus tamen magis peculiaris est, adeo ut Dioscorides lib. 1. cap. 146. Gallam Quercus fructum appellarit: quam Græci duplicem fecere: Dioscoridi altera ὀμφακῖτις, parva, tuberosa, gravis, nullo foramine pervia: altera plana, levis & perforata, quæ major est. Theophr. 3. hist. 6. altera candida & exigua, quarum aliquæ non majores fabis evadunt: altera nigra, & magnitudinem mali nonnullæ capessunt: & cap. 8. Quercus præter fructum gignit Gallam parvulam, atque alteram resinosam & nigram: & Plin. lib. 24. cap. 4. Gallæ genera facimus, solidam, perforatam: Item albam, nigram: majorem & minorem. Hîc notatu dignum, quod Matthiolus in comment. addit: majores Gallas illud peculiare sibi vendicasse, ut quotannis, aut annonæ fertilitatem, aut sterilitatem, aut pestilentem auram prænuncient: nam si integræ rumpantur quæ perforatæ non sunt, aut musca, aut araneus exit: si musca evolat, futuri belli: si repat vermiculus, annonæ penuriæ: si currat araneus, pestilentium morborum præsagium esse. Gallarum genera, Tabern. & Gerard. quatuordecim proposuere. Tragus scribit, Quercus peculiare genus esse, quod Gallam ferat, nec in Germania provenire.

I. Gallæ maximæ orbiculatæ.
Gallarum 1. & 2. genus, Tab.
Gallæ ex Oriente: & Provinciales, Lugd.
Gallæ orbiculatæ, Gerard.

Harum aliæ sunt Orientales, aliæ Provinciales, & Illyricæ.

II. Galla oblonga: & Ger.
Gallæ ex Iſtria, Lugd.
Gallarum 3.4. & 5 genus, Tab.

III. Galla minor.
Gallarum 6.genus, Tab.
Galla viridis ſive omphacicis, Ger.

IV. Galla galericulata: & Ger.
Excrementa duo fungum quodammodo exprimentia, Lugd.
Gallarum genus 12.13. & 14. Tab.

V. Galla anguloſa.
Gallarum genus 7.8.9.10. Tab.
Galla viridis ſive omphacitis, Ger.

VI. Galla umbilicata.
Excrementum umbilicatum, Lugd.

VII. Galla Braſiliana quinquangula.
Fructus miſcellaneus 10. Cluſ. exot. l.2.c.25.

Alia Quercus Excrementa.

I. Ecrementum moro ſimile.
Συκαμινώδεις Theoph. 3. hiſt. 8. ſpecie mori, ſed durum & fractu admodum difficile: quædam veluti mora fert, Plin. lib.16.c.7.

II. Excrementa pudendi virilis effigie.
Αἰδοιώδεις ſive colis effigiẽ repręſentans, Theoph.
Veretrum, Lugd. (Lugd.

III. Excrementum tauri caput referens: & Ταυροκέφαλον durum & perforatum & tauri caput quodammodo æmulans, quod præruptum nuclei oleæ ſpeciem intus oſtendit, Theoph. Tauri caput imitantia, Plinio.
Gallarum genus undecimum, Tab.
Galla aſinina, Ger.

IV. Pilulæ lanatæ: & Lugd.
πῖλον pilum quidam appellant: pilulæ ſunt lanuginoſę, molles, nucleum duriorem amplexę, quibus ad lucernas utuntur, Theoph. Pilulæ nucibus non abſimiles, intus habentes floccos molles, &c. Plin.

V. Pilulæ capillatæ: & Lugd.
Σφαίριον κόμην ἔχον, pilula comam habens, quæ inutilis Theoph. pilula alia inutilis cum capillo, verno tamen tempore mellei ſucci, Plin.
Bedeguaris effigie excrementum ſpongioſum & muſcoſum, Lob.

VI. Pilulæ in alis ramorum.
Σφαίριον μασχαλιγενὲς, in ramorum alis pilulam aliam gignit, ſine pediculo, concavoq́;, ſeſſilem & verſicolorem, &c. Theoph. gignunt & aliæ ramorum pilulas, corpore, non pediculo, adhærentes, candicantes umbilicis, Plin.
Pilulæ ſeſſiles, Lugd.
Capita multis ſquammis conſtantia, Cluſ. in Cerri hiſtoria: vide & Thalium in Quercu.

VII. Pilulæ è folijs convolutis.
Σφαίριον φυλλικόν, pilula è folijs compreſſa & convoluta, Theoph. è folijs convolutæ pilulę, Plin.
Pilulæ folioſæ, Lugd.
an idem cum κάχρυ Theoph. 3. hiſt. 7. & Cachry Plinij lib.16. cap.8.

VIII. Pilulæ aquoſæ: & Lugd.
Σφαίριον ὑδατῶδες: ſuper folijs tergo adhęrentem pilulã fert candidam, aquoſam dum tenera eſt, in qua culices, & matureſcens in modum parvę Gallæ dureſcit, Theop. in folio rubente aquoſi nuclei, candicantes & tranſlucidi, &c. Plin.
Ὀνονικίδες, Galeno.
Pilulæ aſininæ, Trago.
Quercus vulgaris cum ſuis excrementis fungoſis, Lob.

IX. Pumex quercinus.
Λιθάριον pumiceum lapillum quoque gignit, quanquam rarò: Theoph. aliquando & pumices gignit, Plin.
Pumex, Lugd.

X. Quercus excrementum villoſum.
Σπλάγχνος, Dioſc.
Φάσκος, Theoph. 3. hiſt. 9.
Panos arentes, muſcoſo villo canos è ramis dependentes, Plinius l.16. c.8. vocat.
Sphagnos & Bryon, Plin. l.12.c.23.
Splanchnon & Hypnum, Lugd.
Uſnea, Arabum.

XI. Foliorum quercus gemmæ foraminulentæ.

XII. Coccus Quercuum.
Coccus cochlearum exilium in ſimilitudine in Ciliciæ Quercubus, Dioſc. l.4.c.48.

XIII. Verruca ſeu nodi Quercus.

XIV. Quercus albumen.

XV. Uva Quercina.
Uva Quercina à me inventa, quâ nihil pręſtantius in dyſentericis etiam deploratis, Encelius l.3. de lapid. c.51. vide & Schenck.
Uva Quercina in annoſarum Quercuum truncis, Thal. in Quercu.
an Hypodrys fungus rubẽs, ad Quercus radices: eodem modo quo Hypociſtis ſub Ciſto pululare ſolet, Solinander conſil. ſect.4. conſ.24. & 25.

XVI. Boleti Quercus, qui è radicibus & circa radices gignuntur, Plin. l.16.c.8.

XVII. Quer-

XVII. Quercinum Agaricum vel Fungus. de Boletis & Fungo inter Fungos actum est.

XVIII. Quercus excrementum purgans: & Lob. obſ.

VISCUM ARBORUM.

Viſcum licet multis arboribus adnaſcatur, quia tamen in Quercubus optimum provenit, unde Jon poëta ſudorem Quercus vocavit, idcirco Quercus excrementis illud ſubjungere lubet. Viſcum ὁ ἰξὸς Ariſtoteli 1. gen. an. 1. dicitur, unde Latinum Viſcus fluxit: ἰξία Theoph. 3. hiſt. 9. & 16. quod nomen commune, at Stelin Euboënſium, Hyphear Arcadum vocabulum eſſe ſcribit. Dioſcor. l. 3. c. 103. ἰξὸς (ſic glutinum quod ex eo fit appellat) é fructu quodam rotundo fruticis in Quercu naſcentis, folijs buxo ſimilibus conficitur, ἰξὸς quidam derivari dixerunt ab ἔχω ſignificante κρατῶ, quaſi ἰξὸς à futuro ἴξω.

Genera Viſci: Plin. l. 16. c. 44. in abiete ac larice (pino Theophr.) Stelin dicit Euboëa, Hyphear Arcadia naſci ſcribit: Viſcum autem in Quercu, Robore, Ilice, Pruno ſylv. Terebintho, nec alijs (& alijs Theophr.) arboribus adnaſci pleriq; vide Theoph. 2. cauſ. 23. & hiſt. 16. At Dioſcor. l. c. gignitur quoq; in malo, pyro & plerisq; alijs arboribus. atq; etiam apud fruticum quarundam radices reperitur. Quare recentiores obſervârunt in abiete, acere, betula, caſtanea, cerro, corylo, cotoneo, cynosbato, ilice, larice, meſpilo, nuce, olea, oxyacantha, oxycedro, pomo, populo nigra, pruno ſylv. pyro domeſtica & ſylv. quercu, robore, roſis, ſalice, ſubere, ſorbo, terebintho & tilia. Veteres arbitrati ſunt, Viſci acinis à Turdo comeſtis, quod ad pulpam pertinet, concoqui: quod ſeminis eſt, incoctum ab alvo dejici, ſiſtiq; in arboribus illis, in quibus iſti quieſcere conſueverunt. Sed quaſi cornua ex oſſibus animalinm: ſic ex arboribus viſcum educi, cum Scaligero exerc. 168. credimus.

I. Viſcum baccis albis.
Viſcus, Brunf.
Viſcum, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioſc. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæſ. (qui fruticem dicit) Cluſ. Caſt. Tab. Ger.
Lignum Viſci quercini & Lignum S. Crucis, Gentilis & Jacobus de partibus, vocant.
Quercinum omnes commendant: quidam & quod Caſtaneæ adnaſcitur, probant: quod verò malo ac pyro ſyl. ac domeſticæ, penitus inutile ſcribunt: & ut Bellonius refert, nulla Quercus eſt inter montem Athon & urbes Ceres & Tricala, quæ Viſcum non alat & à ruſticis Oxo nuncupatur: nam tenaciſsimum Viſcum ex ejus baccis, quemadmodum Rhodienſes ex fructu Sebeſten conficiunt.
II. Viſcum baccis rubris.
Viſcum baccis rubris in oleis circa Hieruſalem, Bellon. Caſt. Lugd.
Viſcum baccis purpureis, in olea, Cluſ. hiſp. & hiſt. qui & Viſci oxycredri meminit.
III. Viſcum racemoſum.
Viſcum polycoccon, Cam. ep.
Hoc à vulgari ſolùm baccarum racematim cohærentium copia differt.
IV. Viſcum latifolium ſenis circulis utrinq; inſculptis.
Viſcum Indicum, Adv. Lobel. Lugdun. Taber. Gerard.
V. Viſci modo arboribus Indicis adnaſcens.
Peruviana alia Aloës facie, arboribus innaſcens Viſci ritu, Ad. Lob. Lugd.
Planta Peruana Viſco ſimilis, Tab.
Viſcum Peruvianum, Ger.

PHELLODRYS.

Quam φελλόδρυν Arcades nuncupant, naturæ eſt inter Ilicem & Quercum media, atq; adeò Ilicem fœminam quidam eſſe putaverunt, Theoph. 3. hiſt. 18. auctore. Dicitur Phellodrys quaſi Suberiquercus, nomine ex Subere & Quercu facto, quod naturæ utriusq; participem eſſe oſtendit. Hæc, Theoph. l. c. Ilice mollior ac ſubtilior, Quercu durior ac ſpiſsior: colore ligni decorticati, candidior Ilice, fulvior Quercu: folio ſimilis ambobus, verùm majori quam Ilex, minori quam Quercus: fructu Ilice minore, at Quercu majore. Plinius l. 16. c. 8. eandem cum Subere exiſtimaſſe videtur, ut qui Theophraſti de Phellodry verba ad Suber tranſtulerit.

I. Phellodrys candicans latifolia molliter aculeata.
Phellodrys alba latifolia, Lugd.
an Suberella, Cæſalp.
Phellodrys, Matth. Ad. (& Ilex fœmina) Caſt. Lugd. Tab.
ſub Subere latifolio ramus ſerratis folijs apud Lobel. pingitur.
II. Phellodrys candicans anguſtifolia ſerrata.
Phellodrys alba anguſtifolia folio ſerrato, Lug.
Cerro-

Cerrosugaro Matthioli, Clus. hist.

III. Phell. nigricans latif. incisuris spinosis.
Phellodrys nigra latissimis folijs, Lugd.

IV. Phellodrys nigricans angustifolia.
Phellodrys nigra mediocribus folijs, Lugd.

V. Phellodrys folijs muricatis.
Phellodrys folijs muricatis calyce glandis echinato, Lugd.

SUBER.

Suber φελλὸς Græcis à φελλεύω fluctuo, Suberis modo, quòd aquis semper innatet: qua ratione etiam ἴψος, quòd semper altum petat dicitur. Theophr. 3. hist. 16. arbor est caudicosa, parumq; ramosa, procera tamen, auctuq; insignis, ligno robusto, cortice unico crasso, disrumpiq; solito: folio fraxini, crasso oblongiori & deciduo, fructu glandoso Agriæ simili: corticem detrahunt, inversumq; dividendum censent: alioqui arborem deteriorem effici volunt: rursum verò intra triennium repletur. Plin. l. 16. c. 6. Suber inter glandiferas recenset: & c. 8. corticis usum in hyberno fœminarum calceatu: quare non infacetè Græcos, corticis arborem appellasse scribit.

I. Suber latifolium folio deciduo, & Theop.
Suber, Matth. Lac. Bellon. Cæs.
Phellos sive Suber Gazæ, Ang.
Suber Aquitanicum folio deciduo, Clus. hisp. & hist.
Phellos sive Suber in Aquitania, Dod.
Suber folio breviore & latiore, Lugd.

II. Suber latifolium perpetuò virens.
Suberifera latifolia Ilex glandæ echinato, Ad.
Suber Hispanicum latifolium perpetuo virens, Clus. hisp. & hist.
Phellos sive Suber in Hispania, Dod.
Suber latifolia, Lob. Cast. latifolium, Tab. Ger.

Videntur hæ duæ species saltem in eo differre, quòd altera, quæ circa Pyrrhenæos montes, folijs hyberno rempore exuatur, quod Theoph. de φελλῷ Pyrrheno scribit: altera verò perpetua fronde in Italia ac Hispania vireat.

III. Suber angustifolium non serratum.
Suber 2. & angustifolium, Matt. Cast. Tab. Ger.
Suberifera angustifolia Ilex, Ad.
Suber folio longiore & angustiore, Lugd.
Suberis latifoliæ ramus dexter, apud Lob.
Suber alterũ oblongis angustisq; folijs, Cl. hist.

IV. Suberi affine lignum fomitis vicem præbens.

Lignorum duo genera Brasiliani habent, quorum alterum est mollissimum, alterum clarissimum, quibus ad ignem excitandum utuntur hoc modo: virgam ex præduri illius ligni, pedali longitudine ab altera parte ad fusi modum excavant, hujus cuspidem in mollis illius ligni frusto defigunt, virgam maxima celeritate volvunt, quasi ligni suppositi frustum perforaturi, sicq; non modò fumus quem Tataton vocant, sed etiam ignis qui illis Tata excitatur, & gossypio, vel folijs siccis admotis, ignis concipitur, Lerius in hist. Brasiliana c. 17.
an Lignum fomitis vicem præbens, Clus. exot. lib. 1. cap. 8.
Ligna in Brasilia quæ Urakuciba vocant, quæ exsiccant, dein invicem terunt, ex quo attritu pulvis derasus inflammatur. Stadius par. 3. Ind. Occid. c. 6.

V. Lignum leve fungosum è Java majore.
Lignum cotis vicem præbens, Clus. l. c.
At Ges. lib. de lapide, ubi adeo est lignum induratur, ut vel Cotes ex eo fiant, aut fieri possint.

ILEX ET SMILAX ARCADUM.

Ilex Diosc. l. 1. c. 144. & Theoph. 3. hist. 16. πρῖνος, quia serra propter duritiem secanda sit. Est autem Theoph. l. c. folio Quercus, sed minore aculeatoq;: cortice leviore quam Quercus: arbor magna instar Quercus assurgit: materies spissa & robusta: radix alta admodum atq; multiplex: fructus glandosus, sed glans ipsa pusilla est: veterem novus occupat, nam sero maturescit, quamobrem bifera à nonnullis existimata: fert præter glandem granum quoddam puniceum, & viscum atq; hyphear habet, &c. Σμίλακα Arcades vocant arborem Ilici similem, folio tamen non aculeato, sed molliori profundioriq;: nec materia ut illo solida spissaq;, sed soluta molliq;, &c. Theophr. l. c. At Plinio l. 16. c. 6. Ilicis duo genera: ex ijs in Italia folio non multum ab oleis distant, Smilaces à quibusdam Græcis dictæ: in provincijs Aquifoliæ, &c.

I. Ilex oblongo serrato folio.
Ilex, Matth. Ang. Lac. Bellon. Cæs. Lugd.
Ilex arborea, Ad.
Ilex angustifolia, Taber.

Sanè Phellodryn, si faciem & folia perpendas, Ilicem quampiam dixeris: ipsum autem lignũ, molli⁹ & laxius Ilice, & fruct⁹ major quàm Ilicis

II. Ilex folio angusto non serrato.

Smilax

Smilax humilis angustifolia, Lugd.

III. Ilex folio rotundiore, molli, modicéq; sinuato, sive Smilax Theophrasti.
Ilex major, Clus. hisp. & hist.
Ilex major glandifera, Dod.
Ilex arbor, Lob.
Ilex, Taber. glandifera, Ger.
Ilex latifolia, Camer. epist.
Ilicis alterum genus, Cæs.
Ilex in Gallia Narbonensi, Lugd.
Smilax Arcadum glandifera, Lugd.

Fructu est majore & longiore Hispanica: at Narbonensis minore & breviore.

Huc referri debet
Ilex Londinensis duplex, quas Clusius in sua historia descripsit: qui etiam in Ilice Monspeliaca, aliquando granum ex puniceo nigricans, & interdum tenuem & capillaceum muscum cinereum, è ramis depedentem, non verò Viscum aut hyphear, observavit.

IV. Ilex aculeata cocciglandifera.

Ilex hæc à Diosc. l. 4. c. 48. κόκκος βαφική, à Theophr. 3. hist. 16. communi nomine πρῖνος: à Plin. l. 16. c. 6. Ilex aquifolia, & c. 6. Ilex parva Aquifolia: à quibusdam Phellodrys coccifera appellatur. Est autem Diosc. l. c. frutex parvus è cremiorum genere, cui grana ceu lentes adhærent, quæ decerpta reponuntur: hæc ille. Etenim in foliorum supina parte, nonnunquam sed rarius, in surculorum quoq; nodis, granum quoddam rotundum, parvum rubens, sanguineo colore plenum innascitur, quod Diosc. & Theophrast. κόκκον φοινικοῦν: Pausanias, Coccum: Plinius, granum, coccum, quisquilium (cusculium aliqui legunt.) Arabes, Chermes: officinæ granum tinctorium, nam in ipso grano vermiculus nascitur, ex quo Chermesinum conficitur: aliqui Scarlatum vocant: ex hoc quoq; Monspessuli confectio Alkermes conficitur.
Coccum infectorium, Matthiol. Lacun. Bellonio cult.
Coccus infectoria, Cord. in Dioscor. Ad. Lob. Cast. Tab.
Cocci infectorij arbuscula, Lugd.
Granum & coccus Baphica, Ang.
Ilex in quo coccus baphica, Bellon. & Ilex pumila.
Granum tinctorium, Lon. Cæs.
Ilex minor coccigera, Dod.
Ilex coccifera, Rauvvolf. Clus. hispan. & hist. Gerard.
Ilex coccifera, Bellon. Cam. ep. Tab.
Ilex aquifolia, Lugd.
Ilicis species, Fragoso.
Ilicis alterum genus, Quiquerano.

Huc referatur ex Anguillara
Agria quam Plinius Aquifoliam vocitat, quæ folijs est Ilicis aliquantulum spinosis, glande minima, & quæ in agro Patavino provenit.
an Milav sive Acylaca, ilicis species Bellon.

V. Ilex aculeata baccifera folio sinuato.

Hæc Theoph. 3. hist. 4. ἀγρία (Aquifoliam Gaza vertit) quam perpetuò virere & in montibus nasci scribit: & Plinio l. 16. c. 21. Aquifolio, folia non decidunt, & montes amat.
Aquifolia, Trag. Dod. gal. quibusdã Ruscus syl.
Aquifolium, Ruel. Matth. Bellon. Ges. hor. (quibusdam Palma aculeata) Lobel. Cast. Lugdun. Thal. Tab.
Agrifolium, Guilan. (fortè Cratægus Theoph.) Dod. Cæs. Cam. Ger.
Aquifolium sive Agrifolium Septentrionis, Ad.
Paliurus secundus, Lacun.
Ilex aquifolia, Lonic.
an sit Hedera rigens Plinij dubitat Cæs. at Plinij l. 16. c. 34. hæc sunt: est & rigens Edera, quæ sine adminiculo stat, sola omnium generum ob id vocata cissos.

Hæc multis in locis tam pumila, ut ad frutices referenda sit: alijs in locis in justam arborem attollitur: hinc apud Tragum
Aquifolia arbor, & Aquifolia frutex.

Hæc per ætatem redditur folio nequaquam fimbriato, nec pungente, sed solum extremitate acuminata, & hæc est
Aquifolij alia species levi folio, Ges. hor.
Rustici ex cortice radicibus detracto Viscum parant.

SECTIO QUINTA.

TILIA; ULMUS; OSTRYS SEU OSTRIA; BETULA; ALNUS; EVONYMUS; VIBURNUM; POPULUS; GOSSIPIUM SIVE Xylon; Acer; Platanus; Sassafras & Ricinus.

TILIA.

Tilia, Theoph.3. hist.10. φιλυρα dicitur, quod in tenues assulas sive philyras discerpatur: & inter corticem & lignum, aliæ tenues interiores cortices sunt, & veluti membranæ, a quib. aliarum quoq; arborum cortices interiores, Tiliæ & Philyræ vocantur: quod ex Plin.l.16.c.14.& l.24.c.8. colligere est. Theophr. l.c. altera mas est, altera fœmina: differunt inter se cum tota forma, tum ligno: & quod mas sterilis est & sine flore: fœmina, florem & fructum gignit, &c. folium figura Hederæ folio simile, verum sensim magis rotundatur, & juxta pediculum, id quod velut in gibbum prominet, à folij medio, longiore tractu, in acutum magis cogitur: per ambitum crispa & serrata folia sunt, &c. & Plin.l.16.c.14. Tilia mas & fœmina, quæ omni modo differunt, &c.

I. Tilia mas folijs Ulmi.
Tilia màs, Brunf. Dod. Lugd. quoad descriptionem, non iconem, quæ Ulmi est.

Hæc cum non semper fructum ferat, à quibusdam sterilis existimatur: interdum siliquas rotundas, compressas, coacervatas, cum fissura in summa parte edit, quarum singulæ & singulis petiolis dependent.

II. Tilia mont. maximo folio: an mas Theoph.
Tilia sylvestris sive montana, Thal.

In monte nostro Muteto provenit, in qua nullum hactenus fructum observavimus.

III. Tilia fœmina folio majore.
Tilia fœmina, Brunf. Matt. Fuch. Ang. Dod. gal. Ges. hor. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Tilia, Tur. Lac. Lon. Dod. sativa, Trag.
Philyra Græcis, Tilia Latinis, Guil.
Phillyrea, Cast. ico.

Ex tiliarum cortice funes, & ut Bellonius refert, in monte Athou etiam lagenæ fiunt.

Mirum profecto quod Plinius l.17.c.16. scribit Tiliam juxta Tiburtes conspici omni genere pomorum onustam, alio ramo nucib⁹, alio baccis, aliunde vite, ficis, pyris, punicis, malorumque generibus, sed cui vita brevis fuit.

At tiliarum antiquarum radices sæpenumerò simile observatur ei, quod ad Quercus radices Uva est, Thalio monente.

IV. Tilia fœmina folio minore.
Tilia sylvestris, Trago.
Tilia minor, Ges. hort.

Hæc per omnia minor est, & fronde nigriore.

ULMUS.

Quæ Latinis Ulmus, πτελέα Diosc.l.1.c.111. & Theoph.3.hist.14. qui genera duo fecit: unum ὀρειοπτελέα (montiulmus Gazæ, Ulmus montosa, Plinio) alterum πτελέα (Ulmus campestris Plinio) interest quod Ulmus fruticosior est, montiulmus auctior: folium individuum leviter circumserratum, oblongius quàm pyro, scabro neq; lævi: materies flava, robusta, nervosa, deformis, quia tota cor est: sterilis putatur. At Plinio l.16.c.40. semen fert latiusculum, rotundum tenue: qui l.16.c.17. Ulmi quatuor genera fecit: Græci, inquit, duo Ulmi genera novere: montosam, quæ sit amplior: campestrem, quæ fruticosa. Italia Atinia vocat excelsissimas, & ex ijs siccaneas præfert, quæ non sunt riguæ: alterum genus Gallicas: tertium nostrates, densiore folio & ab eodem surculo numerosiore: quartum sylvestre. Theop.3.hist.8. Ulmus mas, fert & folliculos quosdam: & 8.hist 8. ἐν κωρύκοις (φύσαις Dioscoridi) in folliculis gummi gignit & animalia quædam culicibus similia (& ut Dioscorides, humor is dum exiccatur, in animalcula culicibus similia resolvitur.) Nam si Ulmus verno tempore pluvijs, subitoq; calore Solis infestetur, ipsius folia protinus corrugantur, & vesicæ seu folliculi scroti humani figurâ generantur, quibus humor initio lentus, mox in gummi concrescens includitur, qui dum siccatur in vermiculos, qui cnipes, culices & muliones appellantur, avolant. Addit Theophr. Cachryn (amenta Gazæ) etiam edere peculiarem, autumno, multam minutam, nigram. Semen à Plinio Samora vocatur.

I. Ulmus campestris, & Theophr.
Ulmus nostras sive Italica, Plinij.
Ulmus vernacula, Columellæ.
Ulmus, Trag. Matt. Dod. ut: Bellon. Lac. Turn. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Clus. hist.

Ulmus in planis proveniens, Ang.
Ulmus 1. Tab. qui & 2. habet, quæ Ulmus, Ger.

Huc referri debet ea, cujus folijs aversa parte folliculi adnascuntur, quæ dicitur
Tilia mas, Matth. Adv. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Carpinus nigra, Cast.
Ulmus aut ei similis cum folliculis, quam aliqui pro Tilia mare offerunt, Dod.

Notatu omnino dignum quod Clusius observavit, nempe Ulmorum, juxta Thormim amnem in Hispania nascentium, quasdam radices in tenuissima stamina desinere, quæ cum à præterlabentibus aquis perluuntur, rubescentem colorem contrahere, in quibus exigua quędam animalcula, exiguis locustis similia nascuntur & latitant, quæ piscatores in escam capiendis piscibus colligunt: quæ verò adolescunt ex radiculis emergentia, instar terrestrium locustarum avolare: postea certo tempore in aquas ad suum genus conservandum remeare. Sic Bellonius ex Ulmi cortice lagenas confici scribit.

II. Ulmus montana.
Ulmus latifolia, Trag. Ger.
Ulmus montana, Matth. Ang. Cast.
Ulmi alterum genus, Cord. in Diosc. Cæs.
Ulmus 2. Dod. tertia, Tab.

Ulmo similes arbores.

I. Cortex arboris Ulmo similis ad catarrhos.
Arboris cortex ad rheumatismos, Mon. Lugd.
Arbor vasta Ulmo similis cum amplitudine, tum forma.

II. Pacal Indis arbor jam descripta minor, Monard. Lugd.

OSTRYS SIVE OSTRYA.

Ὄστρυς, quam nonnulli ὀστρύαν vocant, inquit Theoph. 3. hist. 10. est unica species. Oxyæ (id est Fago, Scissima Gazæ) tum satu tum cortice simile, folio pyri non multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & crassis, à medio dorsi in modum costarum rectâ secundum magnam fibram porrectis, in fibris ipsis rugato, & in ambitu leviter serrato: materia dura, decolore, albida: fructu pusillo, oblongo, ordeo simili, flavo: radices sublimes habet. Et Plinio lib. 13. cap. 21. Ostrys quæ & Ostrya, arbor similis Fraxino cortice & ramis, folijs pyri, paulo tamen longioribus, crassioribusq; ac rugosis, incisuris, quæ per tota discurrunt: semine hordeo figura simili & colore.

I. Ostrya Ulmo similis fructu in umbilicis foliaceis.
Ornus, Trag. Lon.
Carpinus, Matth. Dod. Adv. Lob. Tab. Cam.
Carpinus alba, Cast.
Ulmi 3. species, fortè Ulmus syl. Plinij, Dod. gal
Ostrya Cordi, Gesn. de lapid. Bellon. Thal.
Ostrys Theoph. Fagulus herbariorum, Cl. hist.
Fagul sepiaria, Gesn. hort.
Ulmus Atinia, Lugd.
Fago similis altera, Cæsalp.
Betulus, Lob. in ico. Ger. (Cam.
Carpinus, Matth. quæ Ostryá satis repræsentat,

II. Ostrya Ulmo similis fructu racemoso lupulo simili.
Fago similis prima, Cæs.

Hæc Italis, illa Germanis frequens, quam alij ad Ulmum, ad Fagum alij, alij vero ad Carpinum Plinij, quæ Aceris species est: alij ad Ostryn Theophrasti referunt.

BETULA.

Betula vel Betulla, quæ quibusdam sic dicta videtur, quod bitumine scateat: Theophrasto 3. hist. 14. σημύδα folio est Caryæ (forte Oxyæ) paulo angustiore, cortice versicolore, materia lævi, nec nisi ad baculos utili: at Plinio l. 16. c. 18. Betula arbor est Gallica mirabili candore atque tenuitate, terribilis magistratuum virgis, (idcirco arborem sapientiæ appellare consuevimus,) &c. Hujus cortici liber albus subest (qui liber Betulæ) tenuis, candidus, chartæ nostræ modo, cui veteres opera sua, ante chartæ nostræ usum repertum, inscribebant.

Betula, Trag. (qui papyri speciem veterum censet) Matth. Dod. ut: Ang. Bellon. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Populo albæ similis in alpibus, Cæs.

Hæc sæpè in arborem altam & crassam assurgit: aliquando pumila reperitur: hinc
Betula arbor, &
Betula pumila, Thalio.

ALNUS.

Alnus, quod amne alatur: κλῆθρα Theoph. 3. hist. 14. sterilis est & unius generis, recta arbor natura, ligno molli, medulla tenera, folio pyri sed ampliore nervosioreq;, cortice scabro, intus rubēte, quo coria tingūt:

radice est per summa terræ sparsa, nec major quam Laurus : & 3. hist. 4. tum sterilis, tum fructifera florescit. Verùm Theophrastus aliquando eas steriles vocat, quæ fructum non conspicuum, aut inutilem ferunt : quidam & cortice & fructu viridi, gallarum vice ad scriptorium atramentum utuntur. Plinius lib. 16. cap. 24. Alno folia crassissima tribuit : & cap. 26. nullum semen aut fructum ferre scribit : fortè Aristotelis auctoritate motus, qui inter naturæ miracula retulit, quod Alni in sola Creta non sint steriles : sed ne apud nos quidem infructiferæ sunt.

I. Alnus rotundifolia glutinosa viridis.
Amedanus, Crescentio.
Alnus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Turn. Lon. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab.
Alnus vulgo Schlitro in Creta, Bellon.
Alnus vulgaris, Clus. hist.

Ad hujus radices quandoque excrescentiam ramosam, Uvæ quercinæ similem observavimus. Ex hujus ligno pali in aqua ædificiorum fundamentis subacti lapidescunt, cujus causam Vitruvius refert.

II. Alnus folio oblongo viridi.

III. Alnus folio incano.
Alnus hirsuta, in Matthiolo nostro picta & descripta.
an Alnus altera, Clus. hist. qui figuram ex Lobelij iconibus habet.

IV. Alnus alpina minor.

Hæc cum prima convenit quidem, sed per omnia minor & humilior est, nec folia ita lento humore aspersa sunt : quæ in Alpibus Austriacis provenit.

Alnus baccifera.

I. Alnus nigra baccifera.
Avornus, Crescentio.
Faulbaum/ Trag.
Frangula, Matth. Dod. Lugd.
Alnas nigra, Dod. gal. Adv. Lob. Cam. Thal.
Jovis barbæ species, Bellon. cult.
Alnus nigra baccifera, Lugd.
Alnus baccifera, Tab.
Arbor fœtida, Lon.
Siler Plinij quibusdam monente, Lugd.

Hæc dum pusilla est in locoque pingui folia oblonga & magna fert. Cortice interno multi pro Rhabarbaro utuntur.

Sunt qui & hirsutam notarunt.

II. Alnus nigra pumila Thalij quid?

III. Alnus nigra polycarpos.
Kreutzbeer/ Lonic.

E U O N Y M U S.

Εὐώνυμος (Theoph. 3. hist. ult.) arbor, nascitur magnitudine mali punici, atque folia ejusdem, majori quam Vinca pervinca : & molli ut punicæ : flos odore albæ violæ similis, odore infestus, fructus cum putamine siliquæ Sesamæ proximus, intus solidus, præterquam quod in versus quaternos dividitur.

I. Euonymus vulgaris granis rubentibus.
Fusanus, Crescentio.
Carpinus, Theoph. Trag. Lon.
Euonymus, Matth. Don. ut: Ang. Turn. Gesn. hort. Adv. Lob. Thal. Cast. Tab.
Anonymos alijs Euonymus, Cord hist.
Siler Plinij, Cæs.
Tetragonia Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 3. hist. 6. τετραγωνία (Quadratoria Gaza vertit) serotino germine constant, sicut Thuya & Taxus: hæc Theoph.

Fructu est communiter rubescēte: rarius albo.

II. Euonymus granis nigris.
Euonymus alter, Clus. pan. & hist.
Euonymus pannonicus, Tab. Cam.

III. Euonymus latifolius.
Euonymus Pannonicus prior, Clus. pan.
Euonymus primus sive latifolius, Eid. hist.
Euonymus latifolius, Tab.

IV. Euonymo similis Ægyptiaca, fructu baccis laurisimili.
Bon vel Ban, ex cujus semine Ægyptij potum Caova conficiunt, Alpin. & Palud. notis in Linscot. part. 2. Ind. or. c. 28. sed Choana vocat.
Buncho Avicennæ & Bunca Rhasis ex cujus fructibus Turcæ potionem Chaube parant, Rauvvolff.
Buna ex qua in Alexandria potio fit, Clus. notis in Garz. Lugd. Tab. Belli ep. 4. ad Clus.
Elkane nonnullis, Pancio.

VIBURNUM VULGO.

Etsi Viburnum alicujus singularis plantæ nomen non sit, sed cujusq; virgulti fruticisve proprium, Strabone & Nemesiano testibus, cum tamen vulgo huic, nomen hoc tribuatur, asservare placuit.

Kleiner Mehlbaum/Trag.Lon.
Viburnum, Matth. Geſn.hort.Cam.Caſt.Lugd.
Spiræa Theophraſti Dalechampij, Lugd.
Viurna vulgi Gallorum & Ruellij, Lob.Caſt.
Lantana, Geſn. hort. (quod lenti ſint rami) Guiland.Dod.Cæſ.
Rhus coriariorum Theophraſti & Plinij Cæſalpino videtur.

Rhus (ait Theop.3.h.18. Fluidam Gaza vertit, nomen illi à ῥέω impoſitum fuiſſe exiſtimans) alia maſcula, alia fœmina, quia alia ſterilis, alia fructifera: nec virgas longas gerit, neq; craſſas: folium Ulmo ſimile, niſi quod parum oblongius denſumque aliquantulum: ramulorum novellorum folia paribus internodijs conjugatim condita adhærent, & planè à lateribus ordo verſus conſpicitur: flos candidus racematim enaſcens: hic ubi defluxit cum labruſca rufeſcit fiuntque ceu lentes tenues congeſtæ: figura his quoque in modum uvæ, &c. Plinio l.24.c.11. Rhus frutex eſt coriarius, ſubrutilus, cubitalis, craſſitudine digitali, cujus aridis folijs, ut Malicorio coria perficiuntur, &c. & alibi inter Syriæ arbores, Theoph. deſcribit.

P O P U L U S.

Populi tria genera Plinius l.16.c.23. fecit, albam, nigram & Lybicam: Theoph. 3. hiſt. 4. λεύκη, αἴγειρος καὶ κερκὶς: *Gaza ſic reddidit: primam quidem ſimpliciter nomine populi, 4. hiſt. 9. aliquando populi albæ, 3. hiſt. 6. Alteram, populi nigræ, 2. hiſt. 3. at 3. hiſt. 1. voces* λεύκη καὶ αἴγειρος, *reddidit populum tam albam quàm nigram. Tertiam, alpinæ nomine: nam 3. hiſt. 14.* ἡ κερκὶς δὲ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, *alpina, populo albæ non abſimilis: quámvis Gaza 3. hiſt. 6. ubi habetur* λεύκη, αἴγειρος, *vocem poſteriorem non reddiderit. Sic apud Dioſcoridem l.1. c.109. & 113.* λεύκης καὶ αἴγειρος *legitur: ubi interpretes nomen populi addidere.*

I. Populus alba (quæ λεύκη ab albedine dicitur) majoribus folijs.
Populus alba, Matth. Dod. ut: Cord. in Dioſc. (cui & Farfarus antiquorum) Bellon. Lac. Adv. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Populi albæ alia ſpecies, Trag.
Populus alba latifolia, Lob. ico.
Populi prima ſpecies, Ang.
Populus alba Arabibus Haur, Rauvvolff.

Uvas lanoſas quædam fert: quædam ſterilis, ut etiam non floreat. Dioſcorides σφαιρίων, id eſt pilularum, prima foliorum germinatione erumpentium meminit. Theoph. 2. cauſ. 21. τὴν λεύκην ἐξαιγειροῦσθαι φασί, i.e. populum albam in nigram tranſire ferunt, tum fronde tum etiam tota ſpecie: & 4. cauſ. 6. populus alba in totum nigræ diſsimilis, fronde formaque tota eſt, ſed in ſenecta ſimilima efficitur.

Muſcus quandoque etiam adnaſcitur, quem Populneum muſcum Dioſcorides & Galenus, unguentis & oleis inferunt.

II. Populus alba folijs minoribus: & Lob. in ic.

III. Populus nigra.
Populus alba, Trag. (cui & 1. ſive vulgaris) Lon.
Populus nigra, Matth. Dod ut: Cord. in Dioſc. Bellon. Lac. Ad. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab. Ger.
Populus ſecunda, Ang. Tur.

Quædam floret, & fructum non fert: quædam fructum fert, & non floret: flos inſtar amenti, colore rubente, aut candicante: fructus, racemulus oblongus ex plurimis granis viridibus compoſitus, in quibus lana candida continetur: nonnunquam etiam ramis nodi quidam duri adnaſcuntur. Ex gemmarum (oculorum) viſcido & flavo humore, Unguentum populeum in Vere paratur. Reſina ῥητίνη ex hac colligitur Dioſcoridi, qui & δάκρυον, i.e. lachrymam deſtillatam concreſcere & Electrum fieri ex aliorum ſententia monet.

IV. Populus tremula.
Populus Lybica Plinio, alpina, Gazæ.
Populus nigra, Trag. Lon.
Populus Lybica, Matth. Dod. ut: Bellon. Adv. Lob. Caſt. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Populus alpina, Bellon.
Populi 3. ſpecies, Ang. Cord. in Dioſcor. cui & Tremula Latinorum.
Populo nigræ ſimilis in alpibus, Cæſ.
Cercis Theophraſti ſive Populus Lybica Plinij, Cluſ. hiſt.

Hanc κερκὶν Theophraſti volũt, de qua 3. hiſt. 14. ἡ κερκὶς παρόμοιον τῇ λεύκῃ, ſic Gaza, Alpina populo albæ non abſimilis eſt, cum magnitudine, tum verò quod ramis albicantibus ſpargitur, folio hederæ, ſed parte altera ſine angulo, altera oblongo, inque angulum acutum exeunte, colore parte reſupina, pronaque ferè ſimili: pediculo prolixo tenuique annexo, quare non erecto ſed inflexo, cortice aſperiori, quã populus alba, &c. Sunt qui κρέκειν à crepatu, non κερκὶν dicendum

censeant. Aliqui Cratægum Theophrasti volunt, Lobelio monente. Plinio l.16.c.23. populus quæ Lybica appellatur, minima folio, ac nigerrima, fungisque enascentibus laudatissima.

V. Populus rotundifolia Americana.
Populus novi orbis, Adv. Lob. Cast.
Populus America sive Peruana, Lugd.
Populus Americana, Tab. Ger.

Populo similes exoticæ.

I. Arbor populo similis resinosa.
Focot Guebit, i.e. lignum expetitum, Frag.
Tocot Guebit, i.e. lignum desiderij, Cl. in Mon.
Arbor in India occid. ex qua Idola conficiunt: sub cujus cortice, gummi Thure candidius, cujus loco etiam utuntur.

II. Arbor populo similis resinosa altera.
Tacamahaca colligitur in nova Hispania ex arbore odorata, magna ut Populus, cujus fructus coloratus ut Pæonia est, Monard. Frag. Lugd.
Tacamahaca 9. hist. Ind. occid. l.4.c.29.
Gummi Taccamaca ex arbore quæ folijs longis angustis, fructu prunorum magnitudine, 4. par. Ind. orient. 7.

GOSSIPIUM SIVE XYLON.

Ut Græcè Ξύλον & Γοσσίπιον, ita Latinis Xylon & Goßipium nominatur. At Theoph. 4. hist. 9. δένδρον ἐριόφορον dicitur: in Tylo inquit, insula multæ sunt arbores lanigeræ, quæ folia vitis habent, verum minora, fructum fert in quo lana continetur mali magnitudine, vere nascitur occlusum, quod cum maturũ est, aperitur & lana excipitur, qua telas texunt. Plinius l.12.c.10. de his arboribus paulò aliter egit: & fortè seq. c.11. eædem sunt arbores, quas Gossampinos vocari tradit: qui aliâs inter lini genera, l.19.c.1. recensuit, his verbis: frutex quẽ aliqui Goßipion vocant, plures Xylon & ideo lina inde facta Xylina: parvus est, similemq; barbatæ nucis defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur: nec lina sunt eis candore mollitiéve præferenda.

I. Gossipium frutescens semine albo.
Coto & Bombax, Serapioni.
Xylon sive Gossipium, Matth. Guil.
Xylon, Fuch. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Lon.
Gossypium, Turn. Dod. Rauvvolff. Adv. Lobel. Cast. Cæs. Lugd. Cam. Tab.
Bombax Officinarum.
Gossipium par. 4. Ind. occid. c.15. & p.8.
Algodon, Catoen sive Gossypium in arbusculis tam magnis quàm minoribus nascitur: aliud densum & crassum, aliud molle & tractabile, part. 9. Ind. occid. l.4.c.23.
Gossipium in sylvarum humilibus arboribus copiosè, Linscot. Ind. or. part. 3.c.9.

II. Gossipium arboreum caule lævi.
Gossipium perenne & arboreum, sive Asiaticum, Bellon.
Gossipium arboreum, Gotne Msegiar appellatum, Alpin.

III. Gossipium arboreum caule spinoso.
Gossipium Brasilianum, Bellon. & Belli.
Bombax Indica, Ponæ ital.
Xyloa, Stadio in Brasil. part. 3. Ind. occid. c.38.
Xyliferæ arbores, Lerio, part. 3. Ind. occid. c.12.
Hujus semina nigra sunt, in dena vel duodena grana uvæ modo congesta: cum Asiaticum singula grana separata habeat.

IV. Gossipium Javanense salicis folio.
Cylæ, Oviedo.
Lanifera arbor peregrina, Clus. exot. l.1.c.14.
an Lanifera arbor, Bellon.

A C E R.

Acer Græcis σφένδαμνος dicitur. Theophrasto 3. hist. 11. σφενδάμνου (Acer Gaza vertit) alij bina, alij tria genera faciunt: unum quod communi nomine σφένδαμνον (Acer) vocant: alterum ζυγίαν (Carpinum) tertium verò κλινότροχον (Lectirotariam Gazæ) At 3. hist. 4. σφένδαμνος quæ in monte ζυγίαν, quæ in planis γλεῖνον (Gallicum Gazæ) vocari tradit. Plinio lib.16. cap.16. Aceris plura genera: album, quod præcipui candoris, vocatur Gallicum: alterum genus (Zygias Theoph.) crispo macularum discursu, qui cum excellentior fuerit, à similitudine caudæ pavonis nomen accepit: è viliori genere craßivenium (clinotrochon Theoph.) Græci situ discernunt: campestre candidum esse, nec crispum, quod glinon vocant: montanum verò, crispius duriusq;: & tertium Zygiam, &c. quod alij generis proprij esse volunt & Latinè carpinum appellant. Verum sic distinguere licet, quod Sphendamnus acer sit nervosum & album: Zygias verò, flavum & crispum: clinotrochos, flavum & non crispum: glinon, candidum, minus crispum.

I. Acer montanum candidum.
Platanus, Trag. Lon.
Aceris species folio majore, Carpinus videtur, Dod. gal.
Sycomorus Ruellij, Gesn. hort.
Aceris prima species, Ang.
Acer, Cord. in Diosc. Cæs.

Aceris species Platanus Gallorum, Bellon.
Acer major, Cord. hist. Gesn. hort. Dod. Ad. Lob. Cam. ep. Thal.
Acer, κλινότροχος antiquis, Ad.
Acer latifolia, Clus. pan.
Acer montanum, Ges. hor. sive Gallicum, Lugd.

Hujus turiones lacte scatent, ut Ficus: sic quædam floret, quędam non floret, nec fructum fert.

II. Acer montanum flavum sive crispum.
Acer crispa materia, Acer montana Asphendamnos rusticis Cretensibus, Bellon.
Aceris altera species, quę fortè Zygia Theo. Ad.
Opulus montanus, Lugd.

Acer montanum in marem & fœminam distinguunt: mas colore magis flavo, ligno duriore & venosiore, magisque crispo, citiusq; floret: fœmina tardius, & ligno est pallidiore, minusque crispo. Germani ob flexuosos venarum discursus ad opera lautiora utuntur, lignum nobile vocantes, ex hujus radicibus cochlearia pulchra conficiuntur.

III. Acer montanum tenuissimis & acutis folijs.
Acer acutioribus folijs, Ges. hort.
Acer tenuifolia, Thal.

IV. Acer campestre & minus.
Acer, Trag. Lob. Tab. minus, Ges. hor.
Acer campestre, Dod. gal. & Lugd. cui & Carpinus & Opulum campestris veteribus.
Opulus, Tur. Ges. hort. Cæs.
Acer tenuifolia, Cord. hist.
Acer, Opio cognominatum Romanis, Bell. cult.
Aceris species quæ Sphendamnos Theoph. Ad.
Acer minor, Dod. Clus. pan. Cam.
Platanus, Lon. ico.
Opulus & Rhambolinus, Cordi Schol.
Acer latifolium, Clus. hist. ico.
Alibi frutex, alibi arbor est.

V. Acer trifolia.
Acer Monspessulanum, Lugd.
an Aceris arboris genus à reliquis diversum ad sextum id genus à nobis observatum, Bellon.

PLATANUS.

Platanus πλάτανος Græcis, à latè diffusis ramis nomen sortita est: πλατύνα enim dilato & speciosum reddo significat: hujus apud Diosc. l. 1. c. 107. nulla descriptio: at Theoph. 1. hist. 16. platano folia ampla tribuit: & 3. h. 2. semen manifestum producit, eoq; gignitur: quam (1. hist. 15.) in Creta Insula apud fontem stare asseverant, quæ nunquam folia deperdat: & Plin. l. 2. c. 1. de Platano multa habet, ostendens quomodo mero affuso enutriatur: sicq; & arbores vino potare: Aelianus scribit (cum adeo patulis ramis diffundatur) Xerxen adeo ipsius umbra dalectatum, ut in Lydia diem integrum, cum maximo exercitu sub ea consumpserit.

I. Platanus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Bell. Ges. hor. Tur. ico. Lac. Ad. Rauvvolf. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist.

Fructus ipsius σφαιρία Dioscorides, pilulas Plinius l. 24. c. 1. vocat.

Ex hujus truncis crassis montis Athon incolę naviculas conficiunt, Bellonio eas describente.

II. Arbor Platani folio fructu peponis magnitudine eduli.
Mamœra ipsa arbor: at fructus Mamaon ab uberum forte similitudine, Lusitanis in America est mas sterilis, fœmina fructifera, Cl. cur. post.

SASSAFRAS.

Arbor ex Florida ficulneo folio.
Pavame Indorum, Monardi, Lugd. Frag.
Sassafras arbor, Monardi, Lugd.
Sassafr. Cast. Capevaccio, cui & Ind. Sassifragia.
Lignum ex India Occid. Sassafras vocant, Cæs.
Sassafras, ab indigenis in Virginea, Winauck appellatum, par. 1. Ind. Occident.

Ex Florida, novi orbis provincia, adfertur: fructum oblongum, rugosum, longissimis pediculis donatum habet. Hujus folia fructumq; Doct. Doldius p. m. unà cum infinitis alijs ad me Norinberga misit.

RICINUS.

Ricinus, Dioscor. l. 4. c. 164. Κίκι ἢ κρότων, à similitudine Crotonis vel Ricini animalis, quod semen ejus refert: quod animal Plinius l. 11. c. 34. & l. 30. c. 10. descripsit. Alijs Pentadactylus & vulgo Palma Christi, à figura foliorum, quæ palmam digitis expansis æmulantur, Mauritanis Cerva. Dioscoridi arbuscula est ut parva ficus, habens folia Platani, at majora, læviora ac nigriora, ramis radicibusq; cavis harundinis modo: semen in uvis aspersis. At Plinio l. 15. c. 7. Cici arbor in Aegypto copiosa, & in Hispania repente provenit, altitudine oleæ, caule ferulaceo, folio vitium, semine uvarum gravidum, &c. meminit & l. 16. c. 22.

I. Rici-

I. Ricinus vulgaris.
Granum regium majus, Mesuæo.
Ricinus, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. (Gallis Palma Christi) Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Cici, Gesn. hort.
Kikaion S. Jonæ: Alkaroa & Kerua Arabibus:
Mira sole Italis, Guiland. epist.
Ricinus vulgaris, Cam.
Phaselus Romanus Thuscis, Mar. Virgilio.
Ricinus, Kerua Tripoli, Rauvvolf.
Cerva aut Cataputia major, Frag.
Ricinus major, Eystet.

Folijs ludit: quare Theop. 1. hist. 16. Crotonis folia initio cùm proveniunt, rotunda sunt, deinde in angulos formantur tãquam perfectè articulata. Ratione loci magnitudine variat: nam hominis crassitudine in Hispania Clus. & magnas arbores in Creta Bellon. vidit, ut scalis admotis conscendi debeant: ex quo apud Hispanos oleum conficiunt, quod oleum ficus infernalis nominant Monar. & Fragoso monentib.

Fit etiam in horto Eystettensi mentio Ricini minoris, qui omni ex parte prædicto magnitudine cedit.

II. Ricinus vulgaris minor.
Ricinus minor, Eystett.

III. Ricinus Americ. major semine nigro.
Ricinus Americus, Curcas incolis, Clus. notis ad Monard. Lugd. Tab.
Ricinus Syriacus, Cam.

IV. Ricinus Americanus minor.
Eravvay: Ricini pusillum genus, Clus. exot. l. 2. cap. 21. &
Ricini semina exigua l. 2. c. 25. sub fructu nono.

V. Ricinus Americanus folio Staphysagriæ.
Ricinus Americanus folio ficus Ponæ.

VI. Ricinus Americanus falso creditus. Dende Serapionis, & Abelmoluch Mauritanorum, Imperato.
Serapioni species tres sunt, Seni, Sahati & Indi: at Imperatus legit, Chinense, Indianum & Sahatense, quod minus probatur.

VII. Ricino affinis fructus.
Exoticus fructus quartus, Clus. ex. l. 2. c. 24.

VIII. Curcas Malavarensium: Carpata; Cambayensium, Garziæ: fructus est magnitudine Avellanæ cum suo putamine, candidus, gustu quali sunt tubera cocta: forte Habilculcul Serapioni.

SECTIO SEXTA.

Pomiferæ Arbores.

MALUS; MALUS CYDONIA; CITRIA; LIMONIA; ARANTIA; PUNICA; PYRUS; PERSICA; PERSEA; AMYGDALUS; ARMENIACA; Prunus; Myrobalani; Sebesten; Jujubæ; Cornus; Lotus; Guajacum; Ebenus; Cerasus; Chamæcerasus; Styrax; Aria & Hamomilis; Cotonaster & Chamæmespilus.

POMUS SIVE MALUM.

Etsi Pomi nomen apud Latinos latius pateat, quàm μῆλον *apud Græcos: attamen usus obtinuit, ut Pomus pro Malo arbore, & Pomum pro Mali fructu capiatur: quamvis Plin. l. 15. c. 17. etiam ipsam arborem Pomum appellarit. At Græcis, si nullum Adjectivum addatur. Malus* μηλέα, *& Malum* μῆλον *nominatur: derivatur autem* μῆλον, *à verbo* μέλω, *quod idem atq;* φροντίζω, *sive curo sollicitusq; sum, denotat: quia de ipsis prisci mortales multum solliciti fuerunt, cura, seduloq; studio digna judicarunt: & id forte propter insignem usum alimentarium cibariumq;. Pomum autem, cujus primus inventor Dionysius ab Athenæa statuitur, forte sic dictum quod eorum plurima etiam sitim tollant, ita ut simul sint cibo & potui.*

Genera malorum Diosc. sunt l. 1. c. 159. & seq. vulgaria, cotonea, persica, armeniaca, medica sive citria, quæ Adjectivo addito distinguuntur. At vulgaria eidem sunt, verna, melimela, epirotica, sylvestria. Sic Theop. 6. caus. 24. sunt tam sylvestria quàm urbana: & 4. hist. 16. sunt verna, ex omnibus infirmissima: 1. hist. 19. & 4. hist. 14. malus punica: & 4. hist. 4. malus persica & malus medica. Et Plin. l. 15. c. 14. multa genera enumerat, citria, Zizipha, tuberes, & quæ lanata vocantur: in summa genera 29. recenset. Mala, inquit, habent originem à Martio, Cestioq; & Manlio: item Claudio: quin & Cotoneo, insita ab Appio, Appiana cognominata, ideo his cotoneorum

neorum magnitudo quæ Claudianis: sunt & Sceptiana ab inventore Libertino. Cato adjicit Quiriana, & quæ tradit in dolis condi, Scantiana: sunt parva gratissimi saporis, quæ Petisia nominantur: patrias nobilitavêre Camerina & Græcula. Cetera è causis traxêre nomen: germanitatis cohærentia & Gemella, nunquam singula in fœtu, coloris Serica, cognationis Melapia (quod malorum & pyrorum quandam speciem habeant.) Mustea à celeritate mitescendi: quæ nunc Melimela dicuntur à sapore melleo. Orbiculata, à figura orbis in rotunditatem circumacti, quæ Græci epirotica vocant: Mammarum effigie Orthomastica: à conditione castrati seminis, quæ Spadonia appellant Belgæ. Melofolijs folium unum, aliquando & geminum erumpit è latere medio. Celerrimè in rugas marcescunt Pannucea: stolidè tument Pulmonea: Sunt quibus sanguineus est color, origine ex Mori insitu tracta. Sunt & parva gratia saporis atq; etiam acutiora odore, sylvestria. Datis fermè vilissimis nomen, quanquam primis adventu, decerpiq; properantibus: hæc Plin. & Colum. l. 5. c. 10. de malorum generibus egit: sic & Ruell. l. 1. c. 96. & ex eo Lugd. hist. his Plinij diversas species Gallis familiares adjicit. Nam singulæ regiones plurimas malorum differentias habent: sic Valerius Cordus in sua historia, supra triginta genera recenset: Tabernæmontanus viginti tres figuras habet: & Joh. Bauhinus frater, in suo de balneo Bollensi l. 60. genera, cum suis figuris & descriptionibus exhibet. Nostri, inprimis magnifaciunt ea quæ Grunicher/ *id est, Prasomila (quæ duplicia, nobiliora & vulgaria) nominantur, quæ colore sunt in viridi pallido, figura oblonga, sapore ex dulci & acido mixto, quæ serius cruda comeduntur, quare per totam hyemem durant, ægris asservantur, in cibis & medicamentis commendantur, quæ fortè Malacria Ruellij & Lugd. Secundum locum tribuunt illis, quæ Curtipendulæ vulgo Gallis dicuntur, & apud ipsos principatum obtinent, (quæ hodie primæ commendationis, ad nobilem Alkermes confectionem, Ad.) Sic in Hetruria præstantissimæ quæ Appiole & Milerose vulgò appellantur, Matthiole notante. Et Scaligero, ut ex eo Gesn. lib. de hortis, Mala apiola Italis dicta, quæ dulcia quidem, sed tam jucundè fragrant, ut universas Indias suæ suavitate superent. Sed subsisto, quis enim posset in tanta Malorum varietate, nominumq; pro cujuslibet regionis & rustici placito, diversitate, & cum quotidie novo insitionis ingenio, velut nova prodeant, sine errore ea recensere? nec etiam opus est, cum arbores valde similes sint: licet fructus variet, siquidem poma mogna sint & exigua: rotunda oblonga: candida, viridia, lutea: quædam rubedinis aliquid, alia multum habeant, & quædam foris tantum, alia & intus, & quidem vel rubris tantum notis, vel lineis oblongis aspersis: sapore quoq; alijs acido, aquoso, austero: alijs dulci: alijs indulci subacido, vel vinoso: alijs inter dulcem & acescentem medio. Sunt deniq; præcocia, media, serotina. Sic malorum quædam genera, ramis & brachijs suis in latitudinem diduci solent, ita ut tecti cujusdam speciem, pedamentis in orbem digestis, sustentata, præ se ferant: peculiaria tamen videntur sequentia.*

I. Malus pumila. quę potius frutex quā arbor.
Mala præcocia, Trag. Tab.
Malus humilis, cujus fructus pomum Adami, Gesn. hort.

Hæc duplicia rubentia & candida.

II. Malus exigua pallidis floribus.
Malus arbor cujus fructus poma nana, Cam.

III. Malus sine semine interius in fructu, Camer.

IV. Malus non florens, fructificans tamen, Gesn. hor. ap.

V. Malus folio pyri.

VI. Malus flore pleno.
Poma flore multiplici seu pleniflora, Eyst.

VII. Mala sylvestria, quæ & alba & rubra: majora & minora.
Mala sylv. rubentia, Tab.
Malus sylv. rubens, Ger.
Malus sylv. major albus, Tab.
Malus sylv. alba, Ger.
Malus sylv. minor, Tab. Ger.

Arbores pomiferæ exoticæ.

I. Malus Maluccensis nonnihil spinosa.
Mala Indica, Acostæ, Lugd.
Ber, Bor, Garziæ, Frag.
In hujus ramis formicæ alatæ Laccam conficiunt.

II. Mala Goënsia fructu octangulari pomi vulgaris magnitudine.
Carambolas, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linsc. 4. par. Ind. Or. 10.
Carambolas, Camarix, Carabelli, Chamaroch, Bolunbac, Palud. in Linscot.

III. Mala Guianensia.
Pinas, quæ totius mundi poma superat, necullibi meliora, quàm in Gujana, par. 8. Ind. Occid.

IV. Mala Americana pyri specie.
Pomi peculiare genus in Micaragua, nulli alteri Indiæ parti concessa, par. 5. Ind. Occid. c. 16.
Pomum Nicarague Bentzoni, Lugd. Clus. exot. lib. 2. cag. 28.

V. Pomo similis Brasiliana.

Genipat Theveto, Lugd. Lerio.
an Xagua, Oviedi.
Juni Pappaeyma, Lerio 3. part. Ind. Occ. 37. Cluſ. ex. l. 1. c. 11.

Duplex eſt, alia fructu majore & eduli: alia fructu minore non eduli, & hujus fructus ſucco totum corpus inficiunt, Theveto, Lerio.

VI. Fructus prædicto affinis.
Fructus Braſilianus 1. & 2. Cluſ. exot. l. 2. c. 7.

VII. Pomo ſimilis fructu Caſtaneæ aſperiore.
Duriacon fructus tribus involucris donatus, in Java 4. par. Ind. Orient. c. 6.

VIII. Arbor pomifera fructu aculeato melonis magnitudine.
Batan arbor, cujus fructus Duryaoen, flos Buaa dicitur, Palud. in Linſcot.
Darion, Coſtino, Scalig. Lugd.
Doriones, Garz. Frag.
Duriones, Acoſtæ, Lugd.
Jaca major, Caſt.
Guanabanus, Oviedi, Cluſ. in Garz. & Lugd. qui fructum pingit.
Guanabanus Oviedi huic fructui valde ſimilis. Frag.
Duryoens ex Malacca, Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 13. fig. 12.
Fructus cui ſuavitate in toto orbe ſimilis non reperitur, tantum in Malaca proveniens.

IX. Anon, Oviedo, Cluſ. in Garz. magnam cum Guanabano ſimilitudinem habens.

X. Abavo arbor radice tuberoſa.
Baobab, Alpino.
Abavo. Honor. Belli ep. 4. & 5. ad Cluſ.
Baobab ſive Abavi, Cluſ. exot. l. 2. c. 1.

Fructus Æthiopicus melonis magnitudine, brevi lanugine obſitus: folijs nunc ſingularibus, nunc binis, vel ternis, ſerratis, uni petiolo adhærentibus: modò non ſerratis, etiam binis aut ternis, aliquando quinis uno pediculo donatis: quæ ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

An idem cum
Guanabano Scaligeri, Cluſ. in. Garz. Lob. Lugd.
Fructus quidam ex Guinea, Guanabanus forte Scaligeri, Geſn. hort.

XI. Arbor Chinenſis fructu Anguriæ magnitudine.
Bruſathaes, Scalig. Pigafettæ & Lugd.

XII. Arbor fructu melonis forma pugni magnitudine.
Pepajos in India Hiſpanica, Linſc. 4. part. Ind. Or. 10.
Arbor folijs magnis latiſq́; , quæ ſteilis, niſi arbor arbori ſociæ quaſi matrimonio jungatur.

XIII. Arbor Indica fructu Cucurbitæ forma & ſapore.
Higuero Oviedo, Cluſ. in Garz. & ex. l. 2. c. 2. Lugd.
Fructus Higuero apud Cluſium, Lob. Lugd. qui fructum & folium pinxit.
Higuero fortè, Taber.

Hujus ſeminibus Cambales filum trajiciunt, cruribus alligant, & pro tintinabulis utuntur.

XIV. Arbor America folijs pomi, fructu triangulo.
Ahovay Theveti, Cluſ. in Garz. Lob. Tab. Lugd. qui arborem & fructum ſeparatum pinxit.
Aouai lignum teterrimi odoris, cujus nucleus præſentaneum venenum, ex quo crepitacula Braſiliani faciunt, Lerio 3. part. Ind. Occid. c. 12.

XV. Fructus capitis magnitudine.
Locos fructus in Inſula Magador. in arbore, ramis & folijs carente, cacumine, putamine fibroſo, nucleo amygdalino, part. 8 Ind. Occident.

XVI. Fructus Indicus tinctoribus expetitus.
Brindones, Garz. Frag.
Brindoyn, Linſcot. 4. part. Ind. Or. c. 10.

Ex cortice acetum conficiunt.

XVII. Arbuſcula mali ſimilitudine, lacteum ſuccum fundens.
Pipinichi, Monardi, Caſt. Lugd. Frag.

Ex ramis inciſis lacteus humor emanat, cujus tres vel quatuor guttæ potentiſſimè purgant.

MALUS CYDONIA.

Malus Cydonia, Græcis μηλέα κυδωνία, à Cydone Cretæ oppido, unde primum advecta, Plinio l. 15. c. 11. dicitur. Cotoneum malum primus Cato, dein Plinius nominavit. Fructus μῆλον κυδώνιον, Latinis malum cydonium & cotoneum: officinis citonium.

Duum generum Dioſc. & Galeno: vera ac germana (ait Dioſcorid.) qualia parva & rotunda ſunt: alia στρουθία Struthia & magna, quæ minus utilia cenſentur: Theoph. 2. hiſt. 3. ἐν στρουθίοις κυδώνιον, ex Struthio cotonea degenerat: & Galen. 6. tuend. ſan. quædam dulciora, majora ac minus acerba, quæ in Aſia Struthia vocantur: at 2. alim. Cydonia à Struthijs, quæ etiam Struthiomela nominat, aperte diſtinguit, Cydoniorumq́; ſuccum minus eſſe ſuavem, & maximè adſtringentem. Columell. l. 5. c. 10. tria genera facit, Struthia, Chryſomela, Muſtea, Plin. l. c. plura ejus genera chryſomela inciſuris diſtincta, colore ad aurum inclinata: quæ candidiora noſtratia cognominata, odoris præſtantiſſimi: eſt & Neapolitanis ſuus honor: minora (fortè majora legendum) ex eodem genere Struthea, odoratius vibrant, ſerotino proventu, præcoci verò Muſtea. Strutheis autem Cotonea inſita, ſuum genus fecere Mulvianum, quæ ſola ex ijs vel cruda manduntur. Sunt præterea parva ſylveſtria è Struthei odoratiſſima, in ſepib. naſcentia. Gallis quoq; & Italis tria genera ſunt, & minora Mala, majora Pyra cotonea vocant. Sic Perſica arbore in malum Cydoniam inſita, Cydonium malum enaſci, ſcribit ex Monardi Geſ. hor.

I. Mala cotonea minora.
Malus cotonea, Brunf. Trag. Matth. Ang. (cui & Matthiolo triplex fructus) Fuch. Tur. Caſt.
Malus cydonia, Geſ. hor. Lac. Lon. Ad. Tab. Cam. cui fructus varij generis.
Cotoneus, Cord. hiſt. & fructus Mala cotonea minora ſive Struthea.
Cotonea & cydonia mala. Lob.
Mala rotunda minora, nonnullis χρυσόμηλα ab exterioris cutis colore, Dod.
Poma cotonea in Inſula Picco. Ind. Occid. par. 9. addit.

Ex his Genuenſes ſuum delicatiſſimũ Cydoniatum parant.

II. Mala cotonea majora.
Mala cotonea majora, Cord. hiſt. στρούθια dici, in Dioſcorid. monet, & majora malis ſimilia, minora verò, pyri modo turbinata, aſſerit.

Coto-

Cotonea magna & Pyra cotonea, Gesn. hort.
Mala cotonea oblongiora & majora, Dod.
Pyra cotonea, Cæs. Pyrum cydonium, Ger.
Cotonea majora sive Struthia, Cam. ep.
Struthia & Pyra cotonea, Cast.

III. Mala cotonea media.
Mala cotonea milviana sive notha, quia proveniunt ex Cotoneis quæ Strutheis, vel è contra insita fuêre, Matthiol. Cast. Lugd.
Cydonia milviana, Tab.
Majores sunt primis: at secundis minores.

IV. Malus cotonea sylvestris: & Cord. in Diosc. & hist.
Hæc sativæ per omnia similis, ramis minoribus & fructu minore, quod sponte sua in Danubij petrosis ripis in collibus proveniat.

V. Cydonia exotica.
Cydonia è Bengala, Garz.
Serifolia, Fragos.
Marmelos de Bengala, Cast.
Mala cotonea sive Mermelacta ex quo fructus, quem Capotes sive Chicocapotes nominant, par. 9. Ind. occ. l. 4. c. 15.
Chicocapotes eadem ferè cum Capotes facie in nova Hispania, Idem.
Fructu est cotoneo simili, folijs verò persicæ.

VI. Arbor Indica cydonij facie fructu melonis effigie.
Melo corcopali, Scalig.
Arbor cydoniæ magnitudine & folijs, cujus fructus Corcopal, Theveto & Lugd.

MALUS CITRIA.

Malus Citria, Græcis μηλέα μηδικὴ malus Medica & Assyria dicitur, utroque nomine à regionibus ducto, ut habet Theoph. 4. hist. 4. Etenim Citrus apud Medos & Persas in primis frequens: dein Paladij diligentia in Italiam translata fuit: postea in Hispania in usum devenit, ut nemora & campos occuparit: fructus μῆλα μηδικὰ ἢ περσικὰ, addit Dioscorides l. 1. c. 166. ἢ κεδρόμηλα. Latinis citria, citrea & citromela. Folium habet (Theoph.) simile & penè æquale Adrachne (Portulacæ Gaza) aculeos quales pyrus, aut spina acuta, sed tenues & vehementer acutos & validos, Et Plinio lib. 12. cap. 3. Malus assyria quam alij vocant Medicam, folium ejus est Unedonis intercurrentibus spinis: Pomum ipsum (idem & Theoph.) alias non manditur, &c. Malum (Dioscoridi) oblongum est, rugosum, aureo colore, cum gravitate odoratum: semen habet pyri. Sanè his pomis olim non vescebantur, sed propter odorem tantum & medicamenta erant in usu, arbore nimirum adhuc inculta, peramaros & acetosos fructus ferente.

I. Malus medica.
Citrum, Brunf. Citria, Trag.
Citrangula, Monardi.
Citrus, Ang. Tab. Cæs. Ind. orient. part. 9. lib. 4. cap. 31. arbor, Cord. hist.
Malus medica, Matth. Tur. Lac. Cord. hist. Dod. Lob. seu Citria, Eyst.
Malus citria, Dod. gal. Gesn. hor. Lugd. Lon. Cast. Clus. hist. Cam. & Ind. occid. p. 3. & Ind. or. p. 3.
Citria & Mala Medica, Bellon.
Citrones, Rauvvolff.
Mala citrina & poma citria, Ind. occid. p. 8.
Cedrus Theophr. at Diosc. Medica malus, sive Cidromela, Adv.

Fructus magnitudine variant: quædam in molem excrescunt Melopeponibus parem, ita ut ad pondus librarum decem quandoq; perveniant, ut Cardanus & Gesnerus notarunt, quæ nullo ferrè succo sunt, & ex Liguria & Adriatici maris insulis adferuntur: alia minora: alia Limonum magnitudine, aut paulo majora, & à lacu Benaco asportantur, quę potissimum in cibis expetuntur, & Pomcires, quasi Poma citri vocari, Lugd. asserit: sic alia prælonga, alia rotundiora. Etenim hominum industria, translatione, insitione omni deniq; cultus mangonio, Citria in plures formas digessit, ut remissiore sapore & vehementiore: item dilutiore, saturatioreq; colore differant, non multum tamen naturâ & viribus, veluti Limonia, Arantia, atq; ea quæ Poma Adami vulgo nominantur. Quare Monardes lib. de Arantijs scribit, Citriorum genera multiplicia fuisse insitione: ita ut reperiantur tot genera Limonum & alia, quæ nec Citro, nec Limonibus conveniant: quemadmodum Zamboas Torongas, Limas, Limones, quæ omnia nec prisci cognoverunt.

Sic citrum monstrosum maximum, calceum Turcicum referentem, in horto Stutgardiano natum, J. Bauhinus in suo l. de thermis pingit.

II. Malus medica maxima pulpa plurima.
Ponzires, Cæs. qui à citrijs melopeponis magnitudine distinguit, & Ponzires inter Limonem & Arantium ambigere scribit.
Hæc gustui non ita placent, sed quia pulpæ multò plus habent, officinis expetuntur, sacharo vel melle asservanda.

III. Malus medica fructu ingenti tuberoso.
Melangula quæ alijs Citrangula, Cæs.
Citrij mali genus quoddam in Provincia, humani capitis magnitudine, Cam.
Citranguli nomine volũt Monachi in Mesuen c. de oleo è pomis Citranguli, non solum Citria, sed etiam Arantia & Limonia intelligenda esse

IV. Malus medica ab Imperatore Carolo V. ex Ungaria in Hispaniam delata, quæ omnium mali Medici generum acidorum suavissimum, ut Clusius in sua hist. refert.

V. Malo Medicæ affinis Javanensis folio rotundiore.
Samaca fructus citri magnitudine, acidus, succulentus, granis nigricantibus, Linscot. part. 4. Ind. or. & fig. 14.

Malus Limonia.

I. Malus Limonia acida.
Malus limonia, Matth. Dod. Lon. Lugd. Cast. Tab. & Ind occid. par. 3. & orient par. 3.
Limones, Dod. gal. Cord. in Diosc. Bellon. Rauvvolff. Tur. Adv. Lob. Cæs. Clus. hist. & Ind. occ. par. 9. l. 4. c. 31.
Limon arbor ex citrij genere, Cord. hist.

Tum facie, tum facultate Citria referunt: cujus plures differentiæ, quædam oblongiores, asperiores, cortice crassiore, Cucumeris aut Melonis effigie, & Limæ Adversar. dicuntur: alij cortice læviore tenuiore, succo acidiore. Cordo quadruplex genus, 1. anserini ovi forma & magnitudine: 2. minus, globosum, utroque capite veluti umbilico insigne: 3. ovi gallinarum figura & quantitate: 4. tertio æquale, globosum superficie æquale.

II. Malus Limonia major dulcis.
Limones dulces, Cæs.
Limones dulces oblongis Limis similes, Clus. histor.

III. Malus Limonia minor dulcis.
Limones pusilli dulcissimi in Zeilan, Scaliger, Lugd.
an Limonis genus in Hispania, vix nucis amplitudine, Cæs.

IV. Malus Limonia folio serrato, fructu oblongo cortice tenuissimo.
Limas primum genus, Clus. hist.

V. Malus Limonia fructu rotundo orbiculato.
Limas alterum genus, Clus. hist.

VI. Limones prægnantes alium fructum minorem in se continentes, Clus. hist.

VII. Limones variarum figurarum toti ferè carnei, Clus. hist.

VIII. Limones citrij mali grandioris magnitudinem æquantes, Clus. hist.

IX. Limonum syl. in Syria provenientium, Scalig. & Lugd. meminêre.
Limones sylvestres non majores ovo columbino, circa Cairum, Bellon.

MALUS ARANTIA.

Aurantia, fortè à corticis colore, qui colore auri relucet, ut Aurea mala verè nominari possint: sive ab Arantia oppido dicta: veteribus ignota, insitione ad nos devenerunt. Citrus enim arbor, in Aurantio inserta, ad magnam proceritatem pervenit: Arantius verò in Citro, tam humilis, ut Aurantius unius cubiti magnitudinem non excedat.

I. Malus Arantia major.
Pomum Arantium, Trag. Eyst. sive Nerantium, Rauvvolff.
Aurantia mala, Matth. Lac. Cæs. Lon. Castor. Lugd. Tab. Cam.
Aurea & Aurantia mala. Bellon. & Ind. or. par. 1.
Aureum malum, Ges. h. Dod. gal. (cui & malum hespericum) Clus. hist. & Ind. occid. p. 3. & p. 8.
Arangia, Cord. in Diosc.
Arangius sive Citrius arbor, Cord. hist.
Arantia, Tur. Lob.
Malus anarantia, Dod.
Aurantia: nonnullis in locis Indiæ integræ sylvæ sunt arborum aurantia ferentium: in part. 9. Ind. or. l. 4. c. 31.

Genera plura sunt ab insitione prodeuntia: hinc pleraque cortice amaro, crasso, aureo; alia subvirente: alia cortice tenuissimo, subrubente, medulla dulci: aliqua & cortice dulci: aliqua in uno pomo duo genera botrorum habent: alia absque semine sunt. Sic & pulpæ sapore differunt, cùm alijs acida, alijs dulcis, alijs vinosa, sive media sit.
Sic in regno Congiano habentur, quæ nec dulcia, nec nimis acria: & in insula Fayel, suavissima & sapidissima: par. 3. Ind. orient. c. 7. & in China poma aurea, quæ dulcedine saccharum vincunt, par. 2. Ind. or. c. 25.

Ex floribus aqua elicitur, quam Lanfam vocant.

II. Malus Arantia humilis.
Aurea malus pumilio, Clus. hist.
Poma Aurantia Nana dicta, Eyst.

III. Malus Arantia cortice dulci eduli.

Arantia

Arantia in Indiæ insula Zeilan, cortice dulci & suavi, Scalig. & Lugd.

Aurea malus eduli cortice, Cluſ.hiſt.

IV. Malus Arantia unico grano.

Aurea malus μονοσπερμόφορος, Cluſ.hiſt.

Malo Arantio ſimiles exoticæ.

I. Malo Arantio parvis fructibus ſimilis.

Aracinappil Indorum.

II. Arbor peregrina Aurantio ſimili fructu, Cluſ.exot.l.1.c.13.

E Nigritarum regione delata, pulpa fungoſa, nonnullis granis ut in ficulneis permixtis.

III. Coru folijs mali aureæ, flore luteo, Acoſtæ: at Garzias & Fragoſus, & Caſtor. folia mali perſicæ, flores candidos tribuunt, uterque radicis cortices ad ventris profluvia commendat: Luſitanis Herba Malauarna, Caſtori.

IV. Carcapuli, Acoſtæ, Lugd.append.Caſt. fructu malo aureo æmulo.

Carcapuli, Linſc.4. part. Ind.orient. cui fructus ceraſi magnitudine: & fig.17. iconem exhibet.

V. Guyabo pomifera Indica.

Guyabo arbor, at fructus Guyaba dicitur Oviedo.

Guajava, Scalig. Lugd. Cluſ.hiſt.app.1.

Guayavas, Monardi, Lugd.app.Frag.

Guayavos, Gomaræ, & part.4.Ind.occid.c.28.

Alia ſativa, alia ſylveſtris: ſic alia pomis longiuſculis aut rotundis, luteis aut viridibus: pulpa alijs rubra alijs candida.

Malus Adami.

Adami pomum vulgo dicitur, quia cortex rimis quibuſdam exaſperatur, ac ſi dentibus demorſus eſſet, quare pomum, quod Adamus in Paradiſo deguſtavit, eſſe exiſtimant.

Pomum Adami, Matth.Cord.in Dioſc. Bellon. (qui à Citrijs ſive Poncires diſtinguit) Rauvv. Caſt. Lugd.

Citrius altera, Cord.hiſt.

Malus Aſſyria, Dod.Tab.

Pomum Aſſyrium, Adv.Lob.

Poma Adami quæ Gallis Poncires, Cluſ.hiſt.

A Limonibus natura & viribus non multum differt, folijs Limonij, floribus Citrij fructu Arantij, ſed duplo triplóve majore.

MALUS PUNICA.

Malus punica, Græcis ῥοιὰ, Dioſcoridi l.1. c.151. & Theoph. ῥοὰ, quo nomine & fructus donatur. Hippo*crates l. de nat. mulieb. σίδας appellat. Plinio l.13. c.19. Africa circa Carthaginem punicam malum cognomine ſibi vendicat, aliqui Granatum appellant. Communiter malum granatum, ab interiorum granorum multitudine: alijs à Granata Hiſpaniæ regione, quod in ea copioſe proveniat. Hanc Theoph.1. hiſt.3. ſic deſcripſit: radicem habet brevem & per ſumma terræ adhærentem: 1. hiſt.5. caudices multos: 1. hiſt.8. ſed contortiores & breves: 1. hiſt. 14. verum in ramos ſpargitur & molem ſuperiorem, grandioremq́ geſtat: 1. hiſt.6. folia anguſta ſunt: 1. hiſt.17. fructus ex humore & cute conſtat: 1. hiſt.18. & acinos habet: 1. hiſt.22. verum ſuper fructum ipſum florem inſidentem emittit: 1. hiſt.23. & ex annotinis fructus gignit &c.*

Genera: Dioſcorides dulcia, acida & vinoſa recenſet: & Theoph.1. hiſt.19. ſuccus acidus eſt: & 2. hiſt.3. & 4. in Aegypto acidam in dulcem quodammodo, aut vinolentam converti: in Cilicia omnes ſine nucleo ſurgunt, neglecta vero in ſylveſtrem tranſit: 1. cauſ.15. nonnunquam etiam fructum ſecundum oſtendit: 5. cauſ.16. & puniceæ dulces magis putreſcunt quam acidæ, &c. Plinius l.c. diviſit in genera, Apyrinon vocando, cui lignoſus nucleus adeſt: ſed candidior ei natura & blandiores ſunt acini, minusq́ amaris diſtincti membranis: alia ſtructura eorum, ut in favis. Communium & nucleos habentium quinque ſpecies, dulcia, acria, miſta, acida, vinoſa. Samia & Aegyptia diſtinguuntur erythrococcis & leucococcis: vide & l.23. c.6. Verum cum plures partes hujus in uſum medicum veniant, nominibus diſtinctæ, de his paucis.

Flores ſativæ punicæ κύτινοι dicuntur Dioſc.l.1.c.152. & Gal.6.ſimpl. at Gal.6. κατὰ τόπους, Cytinus fructus rudimentum eſt, quod deciduo flore primum apparet & formatur: quæ Celſus, mali punici capitula vocat: & Plinio l.23 c.6. primus pomi hujus partus florere incipientis, Cytinus vocatur Græcis: & in hoc ipſo Cytino floſculi ſunt, antequam ſcilicet malum ipſum prodeat, erumpentes, quos Balauſtia vocari diximus. Verum Βαλαύστιον, ſylveſtris punicæ flos eſt Dioſcoridi l.1. c.154. cujus complura ſint genera, candidum, rutilum & colore roſaceo: & ex Cytino ac Balauſtijs, velut ex Hypociſtide ſuccus ad eadem efficax elicitur. At officinæ citra diſtinctionem Balauſtia nominant, quibus Cytinorum appellatio de ſativis ignota eſt.

Mali punici putamen, quod tanquam corium ſit, cortice durius, nucis involucro tenerius, Malicorium vocant, quod Græcis, nunc σίδιον Dioſc. lib.1. cap.153. monente, nunc τὸ τῆς ῥοιᾶς λέμμα ἀπὸ τοῦ λέπειν dicitur.

Marcellus medicus, caliculos punici vocat. Plinio l. c. vulgus ex punicis acerbis coria perficere novit, ob id Malicorium appellant Medici: Officinis, Psidion.

I. Malus punica sativa.
Malus punica, Trag. Matth. Dod. ut: Cord. hist. Gef. hor. Tur. Lon. Lugd. Cam. fl. simplici, Eyst.
Mala punica seu granata, Cord. in Diosc. Bellon.
Malum punicum, Adv. Lac. Lob. Cast.
Malus granata, Rauvvolff. Tab.
Punica quæ malum granatum fert, Cæs.
Poma sive malus punica, Ind. occid. par. 8.

Differunt potissimũ in succo, alijs acidus, alijs dulcis, alijs mixtus, medio quasi sapore, quem vinosum vocant: & quæ medij saporis, Arabes Muza, voce μέσον corrupta, appellant. Mala punica majora in regno Congiano habentur.

II. Malus punica sylvestris.
Punica sylvestris, Cord. hist. Rauvvolff.
Pomum granatum sylv. cujus flores Balaustia, Anguil.

Sativæ per omnia similis, sed spinis horridior in Syria circa Alepum, Africa & Hispaniæ regno Granatæ.

III. Balaustia flore pleno majore.
Malus granata sylv. flore pleno, Rauvvolff.
Balaustium, Lob. belg. Tab. Eyst.
Balaustium orientale, Cast.

Punica flore adeo multiplici folio, ut Rosæ videantur centifoliæ, colore saturato.

IV. Balaustia flore pleno minore.
Balaustium flore minore Romanum, Eyst.

Folijs atrovirentibus, calice crassiore, flore minore, tristiore, saturata purpura punicante à priore differt.

V. Malus punica fructu maximo, granis aureis.
Malus aurea, Dod. qui Palam Arienam Plinij suspicatur, quæ tamen potius Musa est, quę nullo est intus nucleo vel semine. Illa verò grana Mali punici majora obtinet. Quid sit ignoro.

P Y R U S.

Pyrus, Græcis ἄπιος, & de arbore & de fructu, sed propriè de sativa dicitur: nam ἀχράς pyrus agrestis est (Pyrastrum Gaza reddit) Diosc. l. 1. c. 167. & 168. & Theoph. pluribus locis: quæ tamen differentia non semper observatur. Ἄπιος autem dicitur Eustachio, quasi non habens πιότητα pinguedinem: alij ab Apia regione deducunt, quod ex ea primum hæc arbor allata fuerit. Sic Pyra multis à fructus figura, quod ad pyramidis similitudinem à lato in acutum spectet, & in mucronem turbinetur: & quemadmodum Mala, brevi pediculo annectuntur: sic Pyra longo pediculo pendent. Est autem Pyrus Theoph. 1. hist. 5. natura fructificosa: 1. hist. 16. folijs orbiculatis: 1. hist. 21. floribus foliatis: 1. hist. 18. seminibus congestis, quæ aliquo putamine & tunica continentur: 1. caus. 23. quæ omnia ferè pulpis plenioribus includuntur, quo plus temporis perdurare valeant, &c.

Genera pyrorum multa sunt, Diosc. l. 1. c. 177. addit Theoph. 4 h. 6. majorem in modum, bonæq; frugis, prater quam si quæ serotinæ. Plinio l. & c. 15. sunt Superba, parva sed ocyssima: cunctis autem Crustumina gratissima: proxima ijs Falerna à potu, quoniam tanta vis succi abundat: lactea, a candore vocantur: alia colore nigro donavit Syria: reliquarũ nomina aliter in alijs atq; alijs locis appellantur. Sed confessis urbis vocabulis auctores suos nobilitavêre Decimana: Dolabelliana longissimi pediculi: Pompejana cognomine mammosa: Liceriana: Severiana & quæ ex his nata sunt Tyranniana, longitudine pediculi distantia, Favoniana rubra, paulo superbis majora: Lateriana, Anitiana post Autũnalia acidulo sapore jucundæ. Tiberiana, quæ maximè Tiberio principi placuere. Patriæ nomina habent serenissima omnium Amerina, Picentina, Numantina, Alexandrina, Numidiana, Græca & Achrade spinosa arbore: & in ijs Tarentina, Siguina, quæ alij à colore Testacea appellant: sicut Onychina à colore gemmæ onychis, purpura. Ab odore Myrapia, Laurea, Nardina: à tempore Hordearia, quæ cũ hordeo maturescunt: à collo Ampullacea & Coriolana &c. Multo plura sunt hodie, imo infinita in tota Europa Pyrorum genera, quæ magnitudine, figura, oblonga, rotunda, orbiculata: odore: sapore, dulcia & succulenta, acida: sic alia sicca, alia pinguia: colore, & tempore quo maturescunt, alia tempestiva, alia serò matura, alia subito pereunt, alia servari possunt, differũt: & à primis inventoribus, regionibus, alijsq; notis nomina invenere, quæ sigillatim explicari nõ possunt, cũ qualibet regio sua habeat, & qualibet urbs peculiaria nomina ijs tribuat. Apud Germanos enim quamplurimæ differentiæ occurrunt, ut videre est apud Tragũ. Sic Val. Cordus quinquaginta, J. Bauhinus l. de balneo Bollensi, supra quadraginta. Tabernæmont. septendecim differentias proposuit. Nostri in primis magnifaciunt ea quæ ab odore & sapore Moschatellina, quæ Superba Plinij videntur: dein quæ à forma ovi Ovata dicuntur: tum quæ Speckbiren/ id est, Lardina nominantur: tandem Regelßbiren/ sive Regalia (Regia & Regulana, Ges.) ex quorum succo Electuarium suavissimum paratur. Sic Galli sua habent, in primis Bonchristiana cognominata Carol. Stephano & Lug. ut videre est apud Car. Stephanum, Ruellium, & in historia Lugdunensi. Itali sua, de quibus Matthiolus & Cæsalpinus.

I. Pyrus

I. Pyrus ſativa.
Pyrus, Brunf. Dod. ut: Cord. hiſt. Geſ. hor. Lon. Cæſ. Lugd.
Pyrum, Turn.
Pyra, Mat. Ang. Cord. in Dioſ. Lac. Ad. Lob. Caſt.

II. Pyrophylla, ad imitation. Plinij l.15.c.14. Malorum genera recenſens, Meloſolia nominat quibus folium unum aliquando geminum erumpit è latere medio.
Pyra è quorum medio corpore folium exoritur, Dalech. in Plinium, Cam.

III. Pyra, quæ comeſta ventrem ſubducunt, Camerar.

IV. Pyrus ſylveſtris.
Ἀχρὰς ἢ ὄχνη dicitur: ὄχνη quidem à verbo ἄγχειν ſtrangulare, quod acerbitate ſua propemodum ſtrangulet: attamen inter ἀχρὰς ἢ ὄχνη ſunt qui differentiam faciunt: Achradem pyri ſpeciem quandam facientes ex Dioſcoride (ut Cæſalp. & Lugd.) quæ ſpinis quidem agreſtis modo, horrida ſit, ſed fructu pulcherrimo & optimo: ὄχνη verò, ſpinis armata, omnino ſylv. fructu puſillo, nec eduli, aliquando mediocris altitudinis, ſæpius humilis arbuſcula. Quamvis ἀχρὰς Ariſtoteli 8. hiſt. 6. de pyro ſylv. & ὄχνη, Homero etiam de pyro hortenſi dicatur. Deducitur autem ἀχρὰς, ab α privativo & χρεῖα, id eſt, uſu: eò quòd ejus fructus uſus nondum eſſe cœperit inter alimenta humani corporis, niſi forte extrema fame urgente.
Pyraſter Gazæ, ἀχρὰς, Theophr. 1. hiſt. 3.
Pyra ſylveſtris, Ang.
Pyra ſylveſtris major, Tab.
Pyra ſylv. & pyra ſylv. minima, Tab. Ger.

V. Pyra ſylv. Cretica.
Pyra exigua à Cretenſibus Achlades nominata, à noſtris diverſa: apud quos aliàs pyra ſylv. Agaſuga appellantur, Bellonio.

Pyro ſimiles exoticæ.

I. Pyro ſimilis ex Guinea.
Lata, fructus exoticus Cluſ. ex. l.2. c.22.

II. Pyro ſimilis fructus in nova Hiſpania nucleo magno.
Palto arbor cujus fructus benè maturus pyrum majuſculum refert, qui maturus butyrum ęmulatur, in Inſula S. Dominici: at in Peru grandiores ſunt, cute duriuſcula: in Mexico minores cute teneriore, par.9. Ind. Occid. l.4. c.24.
Melocotones ſeu Pyra Indica ſunt Mameyen, Guayanen, & Platen, Idem.

III. Pyro ſimilis fructus alter in nova Hiſp. Annona ſive Guanavano pyri magnitudine, pulpa butyri modo, cui grana plurima nigricantia includuntur: Joſeph. Acoſta l.4. c.25.
Mangier blanco eſt Annona ſive Guanavana, p.9. Ind. Occid. l.4. c.25.

IV. Pyro ſimilis fructus in Virginea.
Metagueſunaux, fructus pyriforma & magnitudine, impensè foris & intus rubens: part.1. Ind. Occid.

V. Fructus in Inſula S. Mariæ, pyra majora referens, intus mucculentum: par.3. Ind. Or.10.

MALUS PERSIGA.

Malus Perſica: Græcis περσικὴ μηλέα: & Perſicus, Palladio: & fructus Perſicum malum, περσικὸν μῆλον, Dioſc. l.1.c.164. At Theoph. 2. hiſt. 3. πέρσιον (Perſicum Gaza reddit) Aegypti ſterileſcit: 3 hiſt. 5. ſed aliquando ibi & locis proximis fructificat: quanquā in Rhodo uſq; florem duntaxat devenit: ſed diſtinguere oportet à Perſea, quemadmodum ex Theoph. 4. h. 2. colligere eſt: & Plin. l.15. c.13. apertiſſime diſtinguit: falſum eſt (quod Nicander & Soſtrates prodidère) venenatam cum cruciatu in Perſis gigni: id enim de Perſea diligentiores tradunt, quæ in totum alba eſt, myxis rubentibus ſimilis, nec extra orientem naſci volunt, &c. ſemper autem folia habet & poma ſubnaſcentibus alijs. Et Rauvvolffius commemorat, Perſas etiam hodierna die Perſeam à Perſico arbore diſtinguere, quamvis etiam à Perſicorum eſu abſtineant, Nimrodi veneficio infecta & noxia effecta opinantes. Plin. l.15. c.13. in totum quidem Perſica peregrina etiam Aſiæ Græciæq; eſſe ex nomine ipſo apparet, atq; ex Perſide advecta: & mox: Perſicæ arbores ſerò & cum difficultate tranſeunt, ut quæ in Rhodo nihil ferant, quod primum ab Aegyto earum fuerit hoſpitium: & l.16. c.28. Perſicæ arbores in Rhodo florent tantum.

Genera: Plinio l.15. c.12. perſicorum palma duracinis: nationum habent cognomen, Gallica & Aſiatica. At Perſicorum differentiæ plures ſunt, quæ magnitudine (ſiquidem alia majora, alia minora ſint) figura. quædam orbiculata, rimula quadam à latere, quædam in rotunditate oblonga, Cariota cognominata: colore: ſapore, dulcia, acida, vinoſa, auſtera, amariuſcula: maturationis tempore & ratione oſſis differunt. Sunt enim alia præcocia, alia ſerotina: præcocia, alia ſapore mali Armeniaci, alia admodum dulci & ſuavi. Serotina alia majora, etiam pugni magnitudine, ut ungarica: alia minora: majora vel alba, vel flava, vel modico rubore

aſperſa

aspersa sunt, qua Sole spectant, & intus in ossis contactu, vel buxea, & quidem pulpa candida, lutea rubea. Sic minora, vel rubra sunt, vel flava. Ratione ossis: sic in alijs integer & facilè à carne recedit: in alijs à carne separari nequit, & quidem in aliquibus nucleus disruptus, in quibusdam per medium divisus reperitur. Persica Persianis Hel dici, Rauvvolffius monet.

I. Persica molli carna & vulgaris, viridis & alba.
Persicus, Brunf.
Persica arbor & ejus primum genus, Trag.
Persica, Fuch. Ang. Lac.
Persica malus, Ges. hor. Ad. Lob. Lug. Tab. quæ alba, & Ger.
Malus Persica, Dod. ut: Turn.
Persica viridia & alba, Matth. Cast.
Persicus alba & popularis, Lon.
Persicæ primum genus, Cæs. & vulgare, Lugd.

II. Persica succo quasi sanguineo.
Persicæ tertium genus, Trag.
Persica sanguineo succo madentia, Matth.
Persica Ungarica sanguineo succo, Ges. hort.
Persica in totum saturato colore rubentes, Dod.
Persica Carota, Cast.
Persica rubra, Lon. Tab. seu sanguinea, Cam. ep.
Persica præcocia, Ger. ico.

Hæ duæ species lanatæ sunt, carnem succosam & flaccidam habent, quæ communiter à nucleo tota recedit: & alia sunt magna, alia parva: quædam prorsus viridia, quædam alba: quædá maculis rubris picta: alia carne alba flavescente: alia rubra, ut sanguinolenta videatur: & hęc nucleo est alias foris rubente, alias nigro.

III. Persica dura, carne candida, aliquando ex albo subrubente.
Rhodacina, Ægin. Aëtio.
Persica duracina, Matth. Ang. Bellon. Ges. hort. Lon. Cast. Cæs.
Persicorum tertium genus sive duracina, Lugd.
Duracina alba, Tab.

Duracina ob carnem duriorem sic nominata, quęRhodacina dicta, aut ob odoris suavitatem, aut quod plerunq; rubro colore alterna sui parte niteant: aliquando pugni magnitudine, & fructu anguloso, circa os rubente, quod aliquando per medium divisum, aliquando in partes disruptum reperiur, & à nostris Persica moschata dicuntur: Horum ut sequentium caro dura & nucleo tenacissimè adhæret: quæ aliquando etiam intus saturatè rubet.

IV. Persica dura carne buxea.
Persica cotonea, Matth. Cast. Lugd.
Persica Ungarica colore aureo, Ges. hor.
Persica buxea à Cotoneis denominata, Cæs.
Persica cydoniaria, Tab.
Persica lutea, Ger.

V. Persica æstiva Armeniacis similia, sive Persica S. Johannis.
Persicæ quartum genus, Trag.
Persica pumila, Cam.
Persica præcocia, Tab. Persica rubra, Ger.
an Persica minima, Cord. hist.

Saporem pene similem cum Armeniacis habent, sed ex eo genere non esse, nucleus scaber & striatus ostendit, &c.

VI. Nucipersica, quod nucum juglandium faciem repræsentet,
Nucipersica, Matth. Lugd. Cast.
Persica nux, quæ Antipersica Averrois, Ang.
Persica præcocia, nucipersica, Cæs.

Hæc etiam nulla lanugine pubescunt, & colore & sapore Persica cotonea referunt.

VII. Persica Amygdaloides.
Persica amygdala, Matth. Lugd. Cast.
Amygdalus persico insitus, Ges. hor.
Amygdalopersicus, Cam.
Pulpa Persicum, nucleus Amygd. dulcem sapit.

Persicæ similes exoticæ.

I. Persicæ affinis in Taprobana.
Arbor Gehuph Indis Cobban, Thev. Lugd.

Fructu est rotundo, in quo nux Avellanæ par, nucleo amaro: gummi ex arbore utiliss. manat.

II. Persicæ similis putamine villoso.
Mangas, Garz. Cast. Frag. Acostæ, Linsc. par. 4. Ind. Orien. c. 7. fig. 14. item 5. & 8. par. Ind. Orien.
Rauvvolf. Manga, Scalig.
Manges, par. 7. Ind. Orient.
Exoticus fructus 4. Mangas, Clus. ex. l. 2. c. 16.
an Mangenas fructus: par. 5. Ind. Orient.
Fructus verò Ambo & Amba vocatur.

Genera ejus plura, aliquando ab una arbore colore diverso prodeunt, subvirides, flavi, ex viridi rubentes: sine nucleo ejus generis reperiri Acosta scribit: biferæ meminit Garzias.

III. Mangus aliud genus.
Mangas Recheadas sive Mangas in Achar, Linscot. 4. par. Ind. Orient. 7.

IV. Mangas fructu venenato.
Mangas sylv. aliud genus, Acostæ, Lugd.
Mangas bravos, Palud. in Linsc.

V. Persici

V. Persici osiculo fructus Malacensis.
Jambos, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 9. fig. 13.
Jambeir arbor, fructus Jambos, Lusitanis; Jambali, Malabarensibus, Acostæ.
Jambos, Arabibus: Tupha, Indis: Persis, Tuphat: Turris, Almat, Palud. in Linsc.

Duûm generum: unus obscurè rubet; alter ex candido rubescit, osiculo ut in Persico, Garziæ: at Paludano, alterius fructus completè rubet & nucleo caret: alter levius purpurascit, & rosam spirat.

VI. Goan arbor & fructus, ex cujus cineribus Tuthia Alexandrina conficitur, Garziæ.

VII. Guajanos in Hispania nova, fructus granis duris, minora poma æquantibus, prægnans: ac in Peru hujus arboris facies diversa, par. 9. Ind. Occid. c. 24.
Persicorum genera omnia in nova Hispania & Peru, ut Melocotones, Albercokia & similes: exceptis Ducasnos, qui è Persicorum genere sunt, par. 9. Ind. Occid. c. 31. Sic in Angra persica copiosissima esse, scribit Linsc. par. 3. Ind. Or. c. 6.

VIII. Matos ex classe Guayanorum & parvi albicantes Guaynavilli, naturæ frigidiusculæ: Joseph. Acosta l. 4. c. 24.

PERSEA.

Arbor Persea περσέα Græcis, quæ à Persica diversa est, licet Theophrastus utramq; πέρσειαν nominet: at Gaza loco priori Persicam, altero Perseam transtulit. Dioscoridi l. 1. c. 187. περσέα arbor est in Aegypto fructum ferens cibo idoneum, quem aliqui prodiderunt in Perside exitiosum esse, translatam verò in Ægyptum naturâ mutata edulem fieri. Et Theophr. 4. hist. 2. est in Aegypto alia arbor Persea vocata, aspectu magna & pulchra, sed maximè similis pyro, & folijs, & floribus, & ramis, sed folio perpetuo, &c. fructus pyri magnitudine, figura oblongus, Amygdali specie, colore herbidus, intus nucem habet quemadmodum prunum, sed multò minorem & molliorem, carnem valdè dulcem, &c. Galenus 2. κατὰ τόπυς, fructus est pyri aut mali magnitudine, noxia in Perside, vesca in Aegypto.

Persea, Matth. Lonic. Rauvvolf. cui Sephaphoræ adpingit, quod Cluf. in hist. non probat.
Persea Plinij, Cæs. qui dubitat an Anacardium ejus fructus sit.
Persea America Matthioli, Lugd.
an eadem cum Persea Plinij & Plutarchi?
Persea, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast.
Persea America Clusij, Lug. hic fructum Cuciophoræ adpingit, quod Clus. in hist. non probat.

Hujus folia à Doct. Jo. Anatolio Privæo, insigni apud Vesuntinos Medico & Botanico, unà cum quibusdam bulbis anno 1622. accepimus.

AMYGDALUS.

Amygdalus, Græcis ἀμυγδαλέα, & per contractionem ἀμυγδαλῆ vocatur: fructus ἀμυγδάλη καὶ ἀμύγδαλον: Latinis amygdala & amygdalum. Amygdalam ideo Græcis nominari Herodianus ait, παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὥσπερεὶ ἀμυχὰς ἔχειν πολλὰς, quod post viride putamen, nucleos scarificatos ostendat & in rimulas dehiscat, quas τὰς ἀμυχὰς vocant, Athenæo lib. 2. teste. Antiqui, nucibus (ob osseum corticem) adnumerant, quas Cato Nuces Græcas vocavit, & Plinius l. 15. c. 22. tertio loco recensuit. Amygdalus Theoph. 7. hist. 12. inter arbores potissimum, vel sola ante folia flores emittit, vel unà cum folijs: 1. hist. 21. flores foliati sunt: 1. hist. 23. & fructum ex surculis annotinis habet: 1. hist. 18. & ei semen protinus post tegmen ambiens subest: sed non nudum, verùm ligno obductum. Idem ostendit, quomodo diminutione ex amaris dulces efficiantur: 2. hist. 8. 1. caus. 21. 3. caus. 23. 5. caus. 24. & Plinius l. 17. c. 17. sic etiam neglecta, ex dulci amara redditur, 2. caus. 20. Et Plinio l. 16. c. 25. floret prima omnium amygdala, mense Januario: Martio verò pomum maturat. Sunt autem duplices, dulces & amaræ, ut ex Dioscor. l. 1. c. 176. Theophr. & Plinio locis citatis colligitur: hæ salubriores, illæ suaviores creduntur. Naxia amygdala, à Naxo Insula veteribus Græcis maximè commendabatur: secundas partes Cypria sibi vendicabat, quæ præter cæterorum morem repando cacumine prodit.

I. Amygdalus sativa.
Amygdalus, Brunf. Trag. Dod. ut: Cord. in Dios. (cui & Nux Græca) Gesn. hort. Lon. Ad. Lugd. Cam. Tab.
Amygdala, Matth. Ang. Tur. Lac. Bellon. Lob. Cæs. Cast. Eystet.
Amygdala sativa, Rauvvolf.

Sunt majores & minores: laudatur majores, quæ lanugine carent, idcirco Pruno inserun tur. Amygdalas minores, tàm amaras quàm dulces, & quidem alijs triplo minores, adhuc putaminibus suis inclusas, ex Asia afferri, testatur Cord.

in sua historia. Sic Gesner. meminit Amygdali nuces rotundas ferentis. Nunc dulces habemus duplices, vel duro, vel molliore putamine.

II. Amygdalus sylvestris.
Amygdalus syl. in sepib. Tripolitanis, Rauvv.

III. Amygdalus Peruana.
Fructus exoticus Hispalensis 2. Clus. ex. l. 2. c. 18.

IV. Amygdalæ Guyanenses, Clus. ex. l. 2. c. 6.

V. Amygdalo similis fructus Peruanus fuscus vel spadiceus, linea candida.
Fructus peregrinus 9. sive Pepitas del Peru, id est, acini Peruiani, Clus. ex. l. 2. c. 30.
Fructus peregrinus 9. in tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VI. Amygdalis similis Guatimalensis.
Avellana Mexiocana, cujus fructum indigenæ Cacao appellant, quæ Palmarum naturam obtinet, Guiland. pap.
Cacavate Benzoni, Lug. In. oc. p. 5. vel l. 2. c. 16. 17.
Cacao. Jos. Acostę, vel Ind. Occid. par. 9. l. 4. c. 22.
Clus. ex. Lugd. Tab.

Fructus siliquis inclusus Amygdalarum speciem refert, cujus integræ naves plenæ ex Guatimala afferuntur: cum hac in nova Hispania mercatores negotiantur, cum ipsis monetæ usum præbeat & eleemosynæ loco pauperibus distribuant: quare per universam Americam multi usus: imò ex eo potum conficiunt quem quem Chocolate nuncupant: Benzoni, Lugd.

VII. Amzgdalis similis cortice spinoso.
Amygdalæ ex Andes: par. 4. Ind. Occ. l. 4. c. 26.

MALUS ARMENIACA.

Malus Armeniaca, μηλέα ἀρμενιακή, & fructus μῆλα ἀρμενιακά. Dioscor. l. 1. c. 156. Perseis subjungit: minora quæ ἀρμενιακά, Romanis πραικόκκια dicuntur: Latinis præcocia, quòd ante alios fugaces fructus maturescant: nominantur & Præcoqua: Galenus inter Persica reposuit, ut & Pl. l. 15. c. 12. inquiens: post autumnum (scil. Persica) maturescunt, æstate præcocia, intra triginta annos reperta, & primo denarijs singula venundata. Supernatica è Sabinis veniunt: popularia undiq;: pomum innocuum expetitur ægris. His verbis Plin. duo Præcocium genera indicare, Dalechamp. voluit: alterum Supernas, amplum & magnum, quod è Sabinorum locis advehebatur, vulgo Armenium majus: alterum vulgare, parvum & strigosum, etiam Armenium dictum.

I. Mala Armeniaca majora.
Armeniaca, Ang. malus, Matth. Lac. Bellonio ab Armenijs dicta.
Armeniaca majora, Cam. Tab. Eyst.
Armeniaca major Baracocca vulgo, Cæs.
Malus Armeniaca major, Matth. ep. Ad. Lugd.
Mala Armeniaca maxima, Ges. hor.

Hæc mole corporis & suavitate præcellunt, & sapore differunt à minoribus, quæ sapore austeriore sunt, quæ sine cultura & insitione exigua sunt.

II. Mala Armeniaca majora, nucleo dulci.
Malus Armeniaca candicantia nucleo oblongo dulci ut in Amygdalis, Gesnero.

III. Malus Armeniaca minor.
Præcocia, Brunf. Ang.
Persica minora, Brunf.
Persicus præcox vel Armenia, Ges. ap.
Persici quartum genus, Lon.
Armeniaca minora, Matth. Cam. Tab.
Malus Armeniaca, Dod. ut: Tur. Cord. in Dioscor. Lob.
Malum Armenium vel præcoquum commune, Gesn. hort.
Malus Armeniaca minor, Ad. Lug.
Armeniaca, Cæsalp.

P R U N U S.

Prunus κοκκυμηλέα Diosc. l. 1. c. 174. nota arbor est, cujus fructus esculentus est. Fructus κοκκύμηλα pruna dicuntur. Theoph. 3. h. 16. folia similia habet Arbuto & Andrachne, arbor parva: 1. h. 18. semen habet carne & nucleo interjacente: 1. h. 29. succum dilutum: 1. h. 22. super fructum ipsum florem insidentem emittit: 3. h. 7. radice numerosa. At 4 h. 3. est & alia quædam arbor κοκκυμηλέα magna, fructum ferens similem mespilo, majorem, nucleum habens rotundum, &c. Eidem 9. hist. 1. προύνης (pruno Gaza) humor in lachryma modo gignitur.

Genera: Dioscorides Syriacorum, & eorum quæ Damasci nascuntur, meminit. At Plinio l. 15. c. 13. Prunorum ingens turba versicolor, nigra, candicans: hordeacea appellata: alia eodem colore majora asinina cognominata: sunt & nigra, ac laudatiora cerina atq; purpurea: nec non Armeniaca, &c. sic nucibus insita, ab utroq; nucipruna appellata, &c. nuper in Bœtica malina appellari cœperunt, malis insita, & alia amygdalina, amygdalis: his intus in ligno nucleus amygdalæ est: in peregrinis arboribus dicta sunt Damascena, &c. & pruna omnia post Catonem cœpisse manifestum est.

Recentioribus, pro diversitate regionum plures sunt differentiæ, & quidem inexplicabiles, vario cultu & studio inserendi (cùm & nuci, & malo, & amygdalo inserantur, quæ faciem parentis, succum adoptionis, ut Plinius dicit, exhibet) inventæ: nam variant magnitudine, figura, colore, sapore: magnitudine, sunt magna, media, parva. Figura, longa, rotunda, acuminata. Colore, alba, viridia, lutea, ceræ coloris, rubra, ex punico rubentia, castanearum coloris, cærulea, ex cæruleo nigricantia. Sapore acida, dulcia, medij saporis, austeriora: sic caro in quibusdam siccior, facilè ab osse separabilis, alijs humidior & pertinacius adhærens. Ita alia alvum solvunt, quæ dulcia: alia eam cohibent, quæ austera & acerba. Sunt carne Pruni & cute subviridi Pruni, sed nucleo Persici quæ Prunopersica, Adv.

I. Prunus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Tur. Lon. Cast. Lugd.
Prunus sativa, Fuch. domestica, Lob. Ger.

II. Pruna magna dulcia atrocærulea.
Brabyla, Theocrito.
Pruna Damascena, Trag. Matthiol. Dodon. gal. Cord. in Diosc. Lugd Ger. desc.
Palma datur Damascenis, quæ ex Syria Venetias sicca adferuntur, quæ nucleo sunt longo & plano potius quàm rotundo, Bellonio monente: secunda quæ ex Pannonia (Ungarica quæ etiam Damascena, Cord. in Diosc.) & Transylvania adferuntur, ex Matthiolo Lugd. at Dodonæus ex Thoma Jordano, Moravica magis ad alvum lenjendam commendat. Pruna Ungarica & Moravica, Cam. quæ
Pruna Brunensia, Clus. hist.
Pruna Ungarica duplicia, majora & oblongiora, alia minora, rotundiora & dulciora, Matth. Gesn. hort. Lugd.

III. Pruna parva dulcia atrocærulea: hæc nucleum parvum, non multo Ceraso majorem habent, & à nostris Damascenula vocantur.
Pruna Damascena nostratia, Bellon.

IV. Pruna magna crassa subacida.
Pruna Ungarica præstantissima, Damascena fortè, Gesn. hort.
Huc referri possunt Pruna acida in insula S. Claræ, Ind. occid. p. 9. additam.

V. Pruna oblonga cærulea.
Prunidactyla, Trag.
Prunidactyla purpurea & ovata, Lugdun. qui Noberdiana & Juliana addit.
Hæc oblonga sunt, nucleo oblongo, aliquantum incurvo, quæ etiam condita Vesuntio, ubi Dactyli vocantur, adferuntur.

VI. Pruna nigra carne dura.
Pruna Iberica & Pertigona vocata, Trag.
Pruna Hispanica, Dod. gal.
Pruna Perdigona, Lugd.
Pruna pernicona vulgo, Cæsalp. quibus addit Massiniana, ijs grandiora.

VII. Pruna coloris ceræ ex candido in luteum pallescente.
Pruna cerea & Ceriola, Trag Dod. gal Lug Tab.
Pruna cerea, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Pruna amygdalina, Ger. ico.
Hæc duplicia; præcocia, quæ majora, & serotina, quæ minora, Camer. epit. Reperiuntur quoque magnitudine ovi gallinacei, aut etiam anserini, Gesn. hort. sic quæ juxta pediculum in longitudinem extenuantur, ut Damascena & Catelana colore subviridi, Cæs.

VIII. Pruna magna rubra rotunda.
Pruna asinina, Trag. (& Pedicularia) Dod. gal. Lugd.
Pruna asinaria, Cæsalp. quibus addit Gubia ingustabilia.

IX. Pruna rotunda, flava, dulcia, mali amplitudine.
Pruna à malis cognominata, Cæs.

X. Pruna Augusto maturescentia minora & austeriora.
Pruna Augustana & Albanula, Cæs.

XI. Pruna parva præcocia.
Pruna præcociora, à tempore avenacea dicta, Gesn. hort.
Prunus avenaria, Tab.

XII. Pruna parva ex viridi flavescentia.
Pruna parva serotina, cereola, Gesn. hort.
an Pruna viridacia, Gesn. & Verdacea, Cam.

XIII. Pruna amygdalina Plinij.
an Coccimelea, Theoph.
Amygdalina pruna, Lob. belg.

XIV. Pruneoli albi, oblongiusculi, acidi.
Pruna Galatensia, sive Perani pruneoli, Clus. pan. & hist.

XV. Pruna ex flavo rufescentia mixti saporis gratissima.
Pruneola quæ Brignolæ in scatulis reposita copiosè reperiuntur, Rauvvolff.
Pruna de Brignioles dicuntur à loco natali in

Gallijs, unde enucleata (nucleo parvo sunt) & exsiccata adferuntur, & in officinis nostris habentur, & tam cruda, quàm cocta comeduntur. Verùm & in hortis nostris habentur.

XVI. Prunus fructu rotundo nigropurpureo dulci.

Prunus cognominata Myrobalanus, Clus. pan. & hist. Cam. Tab. Ger.

Prunus Myrobalanus rotundus, Eyst.

Est majore & minore fructu, hicque pulpam dulciorem habet.

Pruno similes exoticæ.

I. Pruna Congiana lutea.

Ogegha arbor fructu luteis prunis simili, Pigafetta desc. reg. Congiani: vel Ind. or. par. 1. l. 2. c. 1. an Lanca fructus in Gilolo prunis cereis similis: part. 8. Ind. orient.

II. Prunus Brasiliana.

Hyuourahe Theveto, Clus. in Monardem.

Hiuourae Brasilianis, Guajaci species, Lerio part. 3. Ind. occid. c. 12.

III. Pruno similis fructus Chinensis.

Lechyas fructus prunis similis, 2. part. Ind. or. cap. 25.

IV. Pruno similis ovalis, cortice & nucleo cinereo.

Guayavensis fructus 2. Clus. exot. l. 2. c. 6.

V. Pruno similis oblongus spadiceus pulpâ albâ.

Guayavensis fructus 3. Clus. l. c.

VI. Pruno similis fructus subfuscus ex Guynea.

Fructus exoticus 1. à Clutio, Clus. exot. l. 2. c. 23.

VII. Pruni figura fructus Guinensis.

Fructus exoticus 2. à Clutio, Clus. exot. l. 2. c. 24.

VIII. Pruno cereo similis fructus Africanus.

Ergen arbor folijs myrti, fructu pruni cerei, osse amygdali magnitudine lineis binis distincto: in Præfat. par. 1. Ind. or.

IX. Prunus Hiericonthica folio angusto spinoso.

Zaccon, quia in planitie Hierichontis non longè ab ædibus Zacchæi crescit, Cast.

X. Pruna insana spinosa.

Nux insana, ab effectu Prunula insana nautis Belgis, Clus. exot. l. 2. c. 26.

Fructus prunis nostratibus minoribus similis, mentem capiens, 4. part. Ind. orient.

XI. Pruno similis spinosa.

Jangomas, Garz. Frag. Lugd. Linscot. 4. part. Ind. orient. 10.

Jangomi, Acostæ.

Fructus pruni facie, sed loco nuclei granulis turget.

XII. Pruno similis folijs, Laccam ferens: alij ex Sorbi vel Mespili vel Myrti ramis colligi volunt, Garz. Vide inter gummata.

Prunus sylvestris.

Prunus sylvestris, Græcis κοκκυμηλέα ἀγρία, sive ἀγριοκοκκυμηλέα dicitur, quòd rotunditate & magnitudine Cocci, mala ferat; Virgilio 4. Georgic. Spinum dicitur: fructus Dioscorid. libr. 1. cap. 174. ἀγριοκοκκυμῆλον: & Galenus 2. aliment. testatur in Asia προῦμνον appellari, Latinè Prunum sylvestre Prunellum & Prunulum vocant. At Theophrastum 3. histor. 7. σποδιάδα, vel ut apud Athenæum libr. 2. legitur, σπονδιάδα vocari volunt. Spodias, inquit, velut sylvestris prunus habetur. Et Plinio libr. 15. cap. 13. pruna sylvest. ubique nasci certum est.

I. Prunus sylvestris.

Prunus sylvestris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Turn. Cord. in Dioscor. Bellon. (cui & Spino) Gesn. hort. Lonic. Adv. Lobel. Cæsalp. Castor. Lugd. Tab.

Prunus sylvestris vulgaris, Trag.

Huic peculiare, quod deflorescens, simul ac imbres contigerint, fructus in oblongum & inane corpus convertitur, quos Itali Turcas vocant, Cæsalpino & Camerario monentibus.

Fructus alij sunt magni, alij exigui, nonnulli rotundi, quidam oblongi: cujus succus pro Acacia usurpatur, unde stirpi Acaciæ Germanicæ nomen factum.

II. Pruna sylv. præcocia.

Pruni sylv. altera species, Trag.

Hæc majora sunt & Augusto maturantur, quare Germanis Haberschlehen/ reliqua Schlehen simpliciter nominantur.

In sylvestri sativaque pruno reperitur limus arborum, quem Græci Lichena appellant, Plinius lib. 23. cap. 7. at Dioscorides Gummi vocat. Muscum qui innascitur, Chirurgi nostri magnificiunt.

MYROBALANI. I.

Myrobalani, qui veteribus Græcis incogniti fuere (quámvis Bellonius Chrysobalanos Galeni velit) ab Arabibus verò inventi, & ex recentioribus Græcis, Actuario cogniti: hos Avicenna, generis nomine Dilegi, & Serapio Hartileg donavit: quorum interpretes, cùm viderent quodammodo ad glandis formam accedere, impropriè Myrobalanos verterunt. Officinis Myrabolani & Myrabulani.

Genera quinque sunt, quæ Actuario μυροβάλανα ξανθὰ: κεβυλὰ: ἰνδικὰ ἢ δαμασώνια: ἐμπελιτικὰ: βελετικὰ *dicuntur: & arborum genera quinq; diversa, quæ in regionibus sexaginta aut centum leucis à se distantibus nascuntur, Garzia monente, quæ Pruni magnitudine sunt & omnes spontè nascuntur. Myrobalanos ex Palmarum genere esse, Cæsalpinus censet. At Cordus scribit Arabibus recentioribus tres tantum cognitas fuisse, Indas, Chebulas & Citrinas, quæ ab una eademq; arbore desumantur: Belliricas ex peculiari arbore esse: & Emblicas peculiare genus dicit. Arabes fructibus Saccharo conditis utuntur, & Chebulorum major est gloria: & ad nos duo potissimum genera condita adferuntur, Chepula sive Kebula & Bellerica. At Clus. in Garziam, Chepula rarius ad nos adferuntur, & non nisi dura & malè condita: Emblica verò copiosè recentissima & optimè condita. Sed de Myrobalanis inter Indicos scriptores consule Garziam, Acostam, Fragosum.*

I. Myrobalani maximi oblongi angulosi pituitam purgantes.
Arabibus Quebolia & Quebulgi.
Myrob. Cepula, Mesu. Clus. in cor. Chepulæ, Actuario, Matth. Garz. Adv. Lob. Lugd.
Myrobalani Chebuli, Lac. Cord. histor. Gesn. Lon. Cæs. Cast.
Myrobalani Chebulæ, Tab. Ger.
Myrobalani Chebuli vel Quebuli, Indis Arectan: Linsc. 4. part. Ind. or. 38. qui tab. 16. sub Mirambolan majore, quæ alias Aretca vocitetur, figuram exhibet.

Arboris folia Persicæ similia.

II. Myrobalani teretes citrini bilem purgantes.
Myrob. lutei, Actuar. flavæ, Garz. Lob. Lugd. flava, Matth. & lutea, Clus. in cor.
Myrob. citrea, Mesu. citrini, Cord. histor. Lac. Lon. Adv. Cast. Ger.
Arabibus Azafar.
Myrobalani flavæ, citrinæ, luteæ, Tab.
Myrobalani citrini, Bellon. Cæs. an Chrysobalanum Asclepiadis.
Myrobalani citrini, Indis Arare, Linsc. 4. part. Ind. orient. 38.

Arbor Sorbi folio.

III. Myrobalani rotundæ belliricæ.
Arabibus Belleregi: bellileg: bellegu.
Myrobalani belliricæ, Matth. Cord. hist. Clus. in cor. Garz. Adv. Lob. Lugd. Tab. Ger. bellirici, Lon. Cast. belerici, Lac.
Myrob. bellerici Gallæ modo rotundi, Cæs.
Myrobalanus belliricus, Cord. in Diosc. qui an Acacalis sit bellericus, vel emblicus dubitat.
Myrobalani Bellirici, Indis Guti, Linsc. 4. part. Ind. orient. 38.

Arbor est folijs laurinis subcinericeis.

IV. Myrobalani nigræ octangulares.
Arabibus Asuar.
Myrob. nigra, Actuario, Mesuæo, nigri, Adv.
Myrobal. Inda & Damasonia & nigra, Clus. in cor.
Myrobalani Indicæ, Lob. Tab. Ger. seu nigræ, Matth. Lon. Garz. Lugd.
Myrobalani Indi, Cord. hist. Lac. Cast. Cæs. qui addit: nullo intus nucleo (quemadmodum & sequentes) manifesto.
Myrobalani Indici, Indis Resonualle, Linsc. 3. part. Ind. orient. c. 38.

Arbor folijs est Salici similibus, fructus octogono.

V. Myrobalani Emblicæ.
Arabibus Embelgi: Embleg: Ambegi.
Myrob. de Seni, Serapioni: Seniticę Avicennæ.
Myrob. Empelica, Matth. empelitica sive emblica, Clus. in cor.
Myrobalani emblici, Lac. Cord. hist. Lon. Adv. Cast. Cæs. qui addit, figura parvi mali, sed in parva fragmenta dissecti.
Myrobalani emblicæ, Lob. Lugd. (qui inquit potius fragmenta esse, quam integra pruna, quadantenus triangula,) Tab. Ger.
Myrobalani Emblici Indis Amuate, Linsc. 4. part. Ind. orient. 37.

Arbor est palmæ magnitudine, folijs minutim incisis & nonnulli fructu minimo nascũtur.

Duo posteriora genera Phœnicobalanos dici posse Cęsalpinus existimat: siquidem nullo intus ligno spectentur, & cum maturi sunt, nigrescant, ut Plinius l. 12. c. 22. testatur. Qui autem os intus habeant, ad Thebaicos & Arabicos Myrobalanos reducendos: de ijs enim Plinius, in

totum arentes Thebaides & Arabicæ macro corpore, exiles & aſsiduo vapore torrentes, cruſtam veriùs quàm cutem obducunt.

VI. Myrobalanis flavis ſimilis fructus.
Hovos fructus in nova Hiſpania, Gomara, & Cluſius in Garz. Fragoſo.
Hobus ſive Hovus, Benzoni part. 4. Ind. occid. c.28. & Oviedo.

Fructus Myrobalano ſimiles.

I. Fructus Myrob. oſsiculo ſimilis niger acerb.
Fructus minor 10. Paludani, Cluſ. exot. l.2.c.20.
II. Fructus fuſcus ſerratus Myrobalani forma.
Fructus 11. Gareti, Cluſ. exot. l.2.c.16.
III. Fructus Myrobalani nigri oſsiculo ſimilis, nucleo ſubfuſco.
Fructus 10. è navigat. Batav. Cluſ. exot. l.2.c.15.

PRUNUS SEBESTEN.

PRunus Sebeſten à Dioſcoride & Galeno prætcritur: at Aegineta, Aëtius & Actuarius frequenter meminere. Dicitur μύξ☉: fructus verò μύξαι, μύξα, μυξάρια à pomi mucoſo lentore: Græci enim mucum μύξον vocant. Arabibus & officinis Sebeſten. Plinius lib.15. cap.13. ſimul dici poſſunt populares eorum Myxæ, quæ & ipſæ nunc capere Romæ naſci inſitæ Sorbis. & lib.13.c.5. pruna in Damaſco monte nata, & Myxa: utrumque jam familiare Italiæ: ex Myxis in Ægypto & vina facta.

I. Sebeſtena domeſtica: an ὀμαμαξὶς Athenæo.
Sebeſten, Trag. Lac. Bellon. Rauvvolff. domeſtica, Alpino.
Prunus Sebeſtena, Matth. Lugd.
Myxæ vel Sebaſtæ, Cord. hiſt.
Sebeſtena, Geſn. hort. Caſt.
Myxa, Dod. Adv. Lob. Cæſalp.
Sebeſten, Myxæ ſive Myxaria, Tab. Ger.
Myxos arbor, ſive Sebeſtena noſtra, Lugd.
Differt à ſequenti folijs latioribus & craſsioribus: fructu majore, perfectiore & meliore.
II. Sebeſtena ſylveſtris.
Sebeſten ſylveſtris, Alpino.

ZIZIPHUS SEU JUJUBE.

ARbor, Ziziphus Columellæ l.9.c.4. dicitur: fructus verò Græcis recentioribus, ut Actuario & Simeoni Sethi ζίζυφα, ζίνζιφα, & ζίτζυφα, Latinis Zizypha: officinis Jujube. Sunt qui σήρικα Galeni 2. alim. eſſe velint, & quidem primus Serapio: at Guiland. in ſuo Theone, Zizypha & Serica diſtinguit. aliqui Tuberum genus, à colore Sericum, cognominatum, Plinij l.15.c.14. cum tamen Plinius à Ziziphis diſtinxerit; inquit enim, æque peregrina eſſe Zizipha & Tuberes, quæ & ipſa non pridem venerint in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria: & l.17.c.10. & Zizipha grano ſeruntur menſe Aprili: Alijs Paliurus Africanus & Lotus ſecundus Polybij, Lobelio: Paliurus Theoph. ſed non Africanus, forte Paliurus Dioſcoridis & Plinij, Cæſalpino.

I. Jujubæ majores oblongæ.
Jujubæ, Trag. Cord. hiſt. Lon. Adv. Cæſ. Tab.
Jujubæ domeſticæ, quas Lotum Athenæi, Lotum in Pharide Theoph. & Lotum oſſeum Plinij Anguillara ſuſpicatur.
Jujuba Paliurum Africanum Theophraſt. eſſe propemodum certus ſum: Lotus Homeri 9. Odyſſ. Guil. l.c.
Jujubæ Arabum, Lob.
Zizipha, Matth. Lac. Caſt.
Ziziphus, Dod. ut: Geſn. hort. rutila, Bellon. (Græcis vulgo Ziziphia) Cluſ. hiſt. & hiſp.
Ziziphus punicea, Lugd. rubra, Cam. Rauvvolf.
Jujubæ, Zinziphia Cretenſibus, Bellon.
II. Jujuba ſylveſtris.
Jujubæ & Paliurus 2. Theoph. Ang. Adv.
Ziziphus ſylveſtris, Cam.
Zizipha, Caſt. ap.
III. Jujubæ minores rotundæ.
Jujubæ minores, Tuberes Plinio, Cord. hiſt.
IV. Jujuba Indica: folia hujus ſubrotunda, ut vulgaris venoſa, ſeſquiunciam lata, duas longa, per marginem crenis exaſperata, parte averſa molli ruſeſcente lanugine tecta: hæc Boræ nomine, cum ejuſdem ramulo, cui Lacca adnata erat, ex India Reverend. D. Terentius miſit.

CORNUS.

QUæ Latinis Cornus, Dioſcoridi l.1.c.172. κρανία arbor fortis, fructum ferens olivæ modo oblongum, primo viridem, maturum verò flavum, aut cereum, eſculentum. Theop. 3. hiſt. 12. & 5. h. 5. κρανεία, quædam, mas,

quædam

quædam fœmina, quam θηλυκρανείαν vocant: folium habet Amygdalæ (alij Mali legunt) nisi quod pinguinus crassiusq; : corticem nervosum, & tenuem, caudicem non nimis crassum: fœmina virgas parvas, &c. Macedones ambas fructificare asserunt, sed fœminæ fructum ingustabilem esse, &c. Plinio lib.16.cap.26. Cornus circa Solstitia, reddit primo candidum, postea sanguineum: ex eo genere fœmina post Autumnum fert baccas acerbas & ingustabiles cunctis animantibus: ligno quoq; fungosa, inutilis, cum mas è fortissimis quoq; sit: tanta differentia ab eodem genere fit: vide & l.15.c.24. & 24.

I. Cornns hortensis mas.
Cornus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs.
Cornus mas, Dod. gal. Bell. Ges. hor. Tur. Lugd. Tabern.
Cornus sativa & mas, Cord. in Diosc.
Cornus vulgaris mas, Clus. hist.

Fructus maturus colore variat; nam comuniter rubet, & ossiculo longiore est: aliquãdo ceræ colore: rarius albet: saturatius etiam rubet ossiculumq; habet crassius & brevius, & hoc est Corni maris aliud genus, Clus. hist.

II. Cornus sylvestris mas.
an Cornus fœmina, Cord. hist.
Cornus sylvestris, Cam.
Cornus mas pumilio, Clus. hist.

Hic in sylvestribus Thuringiæ & Austrię inferiores provenit, solùm frutescit, sed cultura in arborem pulchram exsurgit: fructus dulciores sunt, quàm urbanæ, Hermolao, & plerunq; etiam majores, Camerario monente.

III. Cornus fœmina.
θηλυκρανεία Theophr. quibusdam ψευδοκρανία, id est, falsa Cornus: Cornus fœmina, Plinio: quibusdam Virga sanguinea ejusdem, l.24. c.10. at nullas notas addidit.
Ligustrum, Brunf. ico.
Hartriegel/ Trag.
Virga sanguinea, Matt. Ruel. Ges. hor. Dod. Cęs.
Cornus fœmina, Dod. gal. & (Opulus Columellæ) Tur. Ges. hor. Ad. Lob. Thal. Lugd. Tab.
Cornus fœmina veteribus Macedonibus, Sanguineus frutex Gallis, Bellon.
Pseudocrania, Cord. hist. ico.
Sanguen vulgo, Cæs.
Sanguis & lingua sanguinea, Cast.
Ossea, Lon. Cast.
Cornus sylvestris, Lon.

L O T U S.

Lotus arbor triplex est Dalechampio in Plinium: prima quæ λωτὸς δένδρον Dioscoridi l.1.c.171. quam dicit stirpem benè magnam fructum ferre pipere majorem, dulcem, edulem, stomacho aptum. Et Theoph.4. hist.4. λωτὸς (Celtis Gaza) magnitudine quanta pyrus, aut paulò minore, folium incisuras habet, ut Ilex; cujus genera plura fructibus inter se discreta traduntur, &c. Plinio l.13. c.17. arbori Loto quam Celtim vocant, magnitudo quæ pyri, folio ilicis, fructu dulci nunc exosse, nunc durum nucleum ambiente, colorem uvæ modo mutante, cùm maturescit, è quo vinum exprimitur. Arbor Syrtica eidem l.24. c.2. Altera διόσπυρος Theophr. l.3. c.13. (Jovis flamma Gaza) quam impropriè Loton vocant, ob fructus dulcedinem Ceraso similem, nucleo duro, & Plinio l.16. c.30. lotos sive faba Græca, &c. & l.24. c.2. Tertia, quæ Theophrasto secunda, quæ Laurocerasus quibusdam: quæ sententia Clusio non placet. Addi potest quarta ipsius Polybij apud Athenæum l.14. Sunt qui Guajacanam, Tuberum alterum genus Plinij, quorum inter Mala meminit, velint.

I. Lotus fructu Cerasi.
Lotus, Mat. Ang. (& arbor del perlaro) Lac. Lon.
Lotus arbor, Bell. (Cacavia Cretensibus) Gesn. hort. Ad. Lob. Cæs. Cam.
Lotus arbor sive Celtis, Tur.
Lotus Celtis arbor, Lugd.
Lotus domestica, Cast. app.
Bagolarus Tridentinis, Guil.

II. Lotus Africana latifolia.
Diospyros, Theophrasti.
Lotus sive Faba Græca, Plinio.
Lotus Africana altera, Matth.
Guajacum Patavinum Fallopio, Ges. hort. Ad. (Dod. Cast. Lob. (& Lotus vera Theophrasti) Ges.
Guajacum, Cord. hist. icon. Lon. ico.
Guaicana, Bellon. cult. Fyst. vulgo, Cam.
Ermellinus, Cæs. qui Tuberum alterum genus Plinij suspicatur.
Diospyros sive Faba Græca latifolia, Lugd.
Pseudolotus Matthioli, Tab.

Variat: nam in fructu Patavij, semina bina aut terna plana & spadicei coloris observavimus: at quæ Viennæ & Bononiæ coluntur, etiam ex semine Italico natæ, fructus semine expertes, sola pulpa constare, Clus. in sua hist. notavit.

III. Lotus Africana angustifolia sive fœmina.

Pseu-

Pseudolotus, Matth. Cam. Tab.
Diospyros sive Faba Græca angustifolia, Lugd.
Lotus Africana, Tab.
Ziziphus Cappadocica, Ger. ico.

IV. Loti Africanæ similis Indica.
Indiæ Occiduæ palmæ sanctæ similis arbor, Ad. Lob. ico.
Palmæ sanctæ similis arbor, Lugd.

LIGNUM GUAJACUM.

Guajacan nomen est Indicum, quod nunc Guayaci sive Gajaci nomine, per universum orbem cognitum est, quod alij Ebenum esse dicunt, à quo sola summa nigredine dißidere videtur: quæ in Ebeno summo splendore nigricat: in illo verò albescit: alij Buxi speciem: Sed novum est arboris genus, quod ex America, sive India occidentalis affertur. Duplex est, magna matrice & propemodum sine matrice: non tamen diversarum arborum lignum esse censemus.

I. Guajacum magna matrice.
Guayacan lignum Indicum ex Insula S. Dominici, Monardi, Lugd. & par. 4. Ind. Occid. 29. sive lignum sanctum, par. 9. Ind. Occid. l. 3. c. 22.
Guajaci primum genus, Manardo & Matth.
Guajacum, Bellon. Ad. Cæs.
Gayco & Gayacan, palus Indiæ Hispanis, Frag.

II. Guajacum propemodum sine matrice.
Guayacan genus alterum, quod lignum sanctum, illo præstantius, & ex Insula S. Johannis de portu divite affertur, quo maximè utuntur, Monard. Lugd.
Guajacum, Lac. Cord. in Diosc. & hist.
Palma aut palus sanctus Indiæ Occiduæ, Penæ.
Guajaci 3. genus, Monardo & Matth.
Guajaci alterum genus, Cæs.

Hoc in plura genera ab aliquibus dividitur, eò quod non unũ colorem habeat: quoddam enim nigricat: quoddam etiam spadiceo colore flavescit: quoddam præterea omnes istos colores discretos habet: Quare Manardus & ex eo Matthiol. tria genera notarunt, quę licet colore, magnitudine & pondere inter se discrepent, unius tamen esse arboris, contra quàm Fallopius credidit, Matthiol. statuit, & causam refert in ligni maturitatem, quò enim maturius, eò nigrius, & quantò minus adoleverit, tantò magis albicare asserit: probatur maximè, quod ruffum, spadiceũ flavum, lividumq; colores simul mixtos habet.

III. Guajacum folijs lentisci.
Guajacum cujus ramulum cum floribus & fructu pingit Clus. notis ad Monardem.
Lignum Ebenum sive Guajacum in Insula S. Helenæ, par. 1. Ind. Or. c. 1.

Fructus (quos copiosè cum suo gummi, Amstelrodano à D. Hoft accepimus) variant, nonnulli loculamentis sunt geminis, quorum alterum plenum, alterum inane: alij tribus, in quibus ossicula dura, longiuscula.

IV. Guajacum Orientale.
Palma aut Palum sanctum, Ad.
Guajacum folijs plantaginis, Cæs. Frag.
Lignum sanctum, Cast.

V. Guajaco viribus similis Indica.
Maggai, Indi morbum Gallicum curant, ejus suffimigio sudores movendo, Fragosus.

EBENUS.

Ebenus, Græcis ἔβενος, duplex Diosc. l. 1. c. 129. Aethiopica nigra, venarum pectinúmve expers, cornu elaborato lævore similis, &c. Altera Indica, lineis candidis & fulvis intercurrentibus, idemq; maculis prædita. Theoph. 4. h. 5. Ebenus Indiæ peculiaris est: cujus duo sunt genera, unum laudata materie purlchrumq;, alterum ignobile, &c. Pl. l. 12. c. 4. Hebenus rara arbor, Neroni principi allata, quam nullam aliam nisi palmarum generis esse docuerint, cujus duo genera esse scribit: & l. 16. c. 40. spißißima ex omni materie, ideo & gravißima judicatur: quæ neq; cariem neq; vetustatem sentit: quæ ut id. l. 6. c. 30. Aethiopiæ sylvæ meridiano cardine maximè virent.

I. Ebenus Theveto in Indiæ Insula Palmobotere præstantissima & nigra, & in 9. par. Ind. Occid. l. 3. c. 22. in Hispaniola.
Ebenus, Matth. Cord. in Diosc. Cæs.
Hebenum sive Xyloaloës officin. Ad.
Ebenus, Lugd. qui vult officinas pro Xyloaloë habere.

Valer. Cordus in Diosc. scribit, quosdam Guajacum lignum, Ebenum esse contendere: & Pena censet officin. Ebenum speciem Guayaci esse.
Ebenus, Castori, qui eandem figuram habet, quam pro Ligno sancto posuit.

Ex hac in Italia sphærulæ precatoriæ conficiuntur.

II. Li-

II. Lignum pice ferè nigrius & polito ebore lævius: arbor crasso cortice vestita, in cujus intimis Ebenus clauditur: ejusdem generis ligna rubentia, & alia ceræ modo flaventia reperiuntur: in Insula Mauritiana, 5. par. Ind. Or. Ebenum picis modo nigrum, 4. par. Ind. Or.

LIGNA DURISSIMA FERRI DURITIEM ÆMULANTIA.

I. Ebenus Indica.
Lignum de Mangles, ex quo navium malos & antennas, ferri duritiem æmulantes, condunt: part. 9. Ind. Occid. l. 4. c. 30.
an Lignum de Cochi, quod ejusdem cum ferro ponderis, ex quo anchoras conficiunt, & à Lusitanis Paio di ferro, hoc est, lignum ferreum vocatur: par. 7. Ind. Or. c. 44.

II. Lignum Teixo dictum, adeo durum ut ferrum æquet, in Pico Insula, quod valde pretiosum & utile, interius coccinum undulatum expressissimè referens, ex quo instrumenta fiunt, Liscot. part. 3. Ind. Orient. cap. 6.

III. Angelina arbor apud Cachinum, ex cujus continuo trunco naves Tonas vocatas extruunt tam grandes, ut unâ viginti vel 30. dolia aquatica vehi possint, cujus lignum adeo durum ut ferrum atterat, Linsc. par. 4. Ind. Orient. c. 14. & par. 7. c. 27.
An arbor cujus pars ima crassitie 24. orgyarum in Guineæ Insula Formosa: part. 6. Ind. Oriental. cap. 4.
an Angelina arbor, cujus solum nomen apud Acostam, cap. de ligno colubrino.

C E R A S U S.

Cerasus κέρασος Theophr. 3. hist. 13. fructus κεράσια, Dioscoridi l. 1. c. 157. Cerasia & Cerasa. Dicta autem à Cerasunte Pontico municipio: unde Lucullus Romanorum Imperator, Mithridate debellato, primum in Italiam arborem detulit, & fructum gentilitio nomine Cerasium appellavit, Athenæo l. 2. & Plinio l. 15. c. 25. auctoribus. Est autem Theophr. l. c. natura peculiaris arbor, magnitudine excellens, &c. flore candido, pyro & mespilo proximo, &c. fructu rubente, fabæ magnitudine, &c.

Genera: Plinio l. c. Cerasorum, Aproniana maximè rubent: nigerrima sunt Actia, ut & Cæciliana rotunda. Julianis gratus sapor: principatus duracinis, quæ Pliniana Campania appellat: in ripis etiam Rheni: tertius ijs color è nigro ac rubenti viridiq; similis maturescentis semper. Minus quinquennio est, quod prodiere quæ vocant Laurea, non ingratæ amaritudinis, insitæ in Lauro. Sunt & Macedonica parvæ arboris, raroq; tria cubita excedentis: & minore etiamnum frutice Chamæcerasi: hæc Plinius. Verùm non solùm apud Gallos & Italos, sed etiam nunc apud nos magna Cerasorum varietas, quæ quotidiè insitione & cultura augetur: nam alia sunt sativa, alia sylvestria. Sativa, fructus forma, colore & sapore variant. Sunt enim pomi figura turbinatiore, longiore, rotundiore, majore, minore, cordis etiam figura: & alia pediculo longiore, alia breviore: singulis, vel pluribus unâ coëuntibus, ita ut ex uno petiolo vel singula, & quidem communiter, vel terna quaterna, quina dependeant: vel in racemi modum coacerventur. Colore albo sed rarius partim rubro, partim candicante, & quædam in maturitate parum ex candido rubent, quædam magis: quædam planè cerea, quæ pruno insita sunt: rubro rufescente, nonnunquam in atrum vergente, nigro etiam quædam nigerrimo & succo sanguineo, labia & manus inficiente. Sapore dulci, acido, austero, ex dulci & acido admixto: alia amaritudinis quid retinent, non tamen ingrata, Amarina dicta: sic alia nimia sua dulcedine fastidium pariunt: alia ob nimium acorem respuuntur: alia ob aquei succi redundantiam insipida sunt. Similiter quædam carne sunt prædura, alia carne molliore, sive teneriore & aquosa constant: & quibusdam caro pertinacius nucleo hæret, qui in alijs fragilior, & nucleo non insuavi est. Sylvestria etiam variant, quorum quædam, licet in hortis à nostris colantur, sylvestria tamen dicantur, quia in nemoribus & sylvis, nonnunquam in dumetis reperiuntur: & quidem in sylvis altissimis, fructu parvo & exigua carne, avium potius quam hominum cibus, ob acerbum simul & amarum gustum. Sed aliquas tantum differentias subjiciemus.

I. Cerasa sativa, rotunda, rubra & acida, quæ nostris, Cerasa sativa.
Cerasa Aproniana, Plinij.
Cerasus acida, Brunf. Matth. Lugd. Tab. & alijs vulgaris, Ger.
Cerasia acida & vulgaria, Trag.
Cerasa quæ Gallis Griottes, cujus arborem Chamæcerasum dici, putat Ruellius.
Cerasa austera & majora, Cord. in Diosc.
Cerasia, Cord. Ges. hor. Lob. Cast.

Cerasus, Ad. tertia, Dod.
Cerasa Agriotta appellata, Cæs. qui Macedonica Plinij suspicatur.

Hæc in mediocri arbore crescunt, brevique pediculo & carne satis dura donantur: colore communiter rubro, aliquando nigricante, quoddam & quasi albidum quod rarius est: at quæ in alia ejusdem generis arbore insita, magna admodum Cerasa, ex brevibus pediculis dependentia, gignunt.

II. Cerasa sativa majora.
Cerasia Hispanica, Lob. Tab. Ger.

III. Cerasa acidissima sanguineo succo.
Cerasiorum primum genus, Trag.
Cerasa austera, Matth. (cui & acidorum tertium genus) Cast. Lugd.

Hæc in altiore arbore proveniunt, & longissimum pediculum habent, ex quibus communiter nostrates (qui Wiechseln vocant) Vinum cerasorum conficiunt.

IV. Cerasa crassa carne dura.
Cerasa duracina, Plinio.
Cerasa quæ primo maturitatem sentiunt, Ruel.
Cerasor. 4. genus, quæ forte Juliana Plin. Trag.
Cerasa maroba & duracina, Matth.
Cerasus altera Dod.
Cerasa pulpa duriore, Duracina vocata, Cæs.
Cerasia Pliniana, Tab. præcox, Ger.

Nostri Graffion vocant, quæ vel rubent, una tamen parte albidiore, vel nigricant.

V. Cerasa carne tenera & aquosa.
Cerasa Juliana, Plinio.
Cerasa aquea, Matth. Tab. Gasconia, Ger. ico.
Cerasa pulpa aquosa, Cæs.

VI. Cerasa alba dulcia.
Cerasia dulcia, Trag.

VII. Cerasus major ac sylvestris, fructu subdulci, nigro colore inficiente.
Cerasa Actiana, Plinio.
Cerasia nigra, Trag. Tab. Ger.
Cerasa Corbine, quod Corvorum modo nigricent, an Cæciliana Plinij, Matth.
Cerasus prior, Dod.

Hæc nostris sylvestria, & à Cordo in Diosc. Cerasa dulcia dicuntur, & duplicia habentur, rubra & nigra, ex quibus tam viridibus, quam exsiccatis, offas conficiunt. Et in Florida Cerasa sylvestria reperiuntur, an his similia?

VIII. Cerasus paucissimis folijs donatus.
Cerasa sine folijs, Lob. ico.

IX. Cerasus hortensis flore roseo.
Cerasi species major pauciores fructus edens, Lob. icon.
Cerasus multiflora secunda, Tab.
Cerasus flore plenissimo instar parvarum rosarum, Cam.
Cerasus multiflora pauciores fructꝰ edens, Ger.

X. Cerasus hortensis pleno flore.
Cerasus vulgaris duplici flore, Lob.
Cerasus multiflora prima, Tab.
Cerasus multiflora fructum edens, Ger.
Cerasus flore pleno, Eyst.

XI. Cerasus folio laurino.
Cerasus Trapezuntina, Bellon. Ges. hor.
Laurocerasus, Eid. cult. Gesn. hort. Clus. pan. & hist. Camer.
Lotus secundus Theophrasti, Lugd.

Variat: nam communiter sub pulpa ossiculum durum continet: at in eo quem Clusius Byzantio, Tarbison curmasi, id est, Trapezuntiæ dactyli nomine accepit, non nucleus, sed semina bina aut terna, plana, spadicei coloris, nullo putamine includuntur.

XII. Cerasus pumila.
an Cerasus Macedonica, Plinij.
Chamæcerasus, Matth. Lob. Dod. cui & Cerasus 4. Lugd. Clus. pan. & hist. Cast. Tab. Ger.
Chamæcerasus sylv. Cord. in Diosc.
Cerasus humilis, Ges. hort. cui & Chamæcerasus, vel Macedonica Cerasus Plinij.
Chamæcerasus urbana, Ges. ad Cordi histor.

In horto Stutgardiano, Cerasum pumilam, sesquicubitalem, fructu acidissimo, folijs quàm in Austriaca à Clusio picta, majoribus & longioribus, observavimus, an hæc
Cerasus Macedonica, Clus. hist.

XIII. Cerasus racemosa hortensis.
Cerasus racemosa, Matth. Lugd.
Cerasi genus quintum, Dod.
Cerasa uno pediculo plura, Lob. Lugd. Ger.
Cerasa uno pediculo binos aut ternos fructus ferens, Cam.
Cerasiæ species 1. pediculo plura producẽs, Cast.
Cerasia uno pediculo plura, Tab.

Aliquibus ab uno pediculo terna, quaterna, quinàve poma dependent: quædam racematim uvæ modo propendent: hinc duæ figuræ in Lugdunensi historia proponuntur, sub Ceraso ex uno pediculo plura, &
Ceraso racemosa.

XIV. Ce-

XIV. Cerasus racemosa sylv. fructu non eduli.
Cerasi folijs arbuscula sylv. Gesn. hort.
Pseudoligustrum, à quibusdam Pseudoagnos, (id est Vitex falsa) Dod.
Cerasus racemosa, Adv. Lob.
Cerasus avium racemosa, Lob. ico.
Cerasia racemosa rubra & nigra, Tab. Ger.
Padus Theoph. Lugd.
Cerasus avium, Clus. hist.
Cerasus racemosa sylv. Eyst.
an Cerasus sylv. Cæs.
πάδος (padus) gaudet vehementer umbrosis, Theoph. 4. hist. 1. nec plura habet.

XV. Ceraso affinis.
an Cerasus sylvestris, Trag.
Mahaleb, Matth. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist. & append. 2. lib. 1. Cam. qui addit Chamæcerasum petræam, aut Petrocerasum Gesnerum vocare.
Macalep Arabicum, Cerasi sylv. genus, Bellon. cult.
Macholebum, Cord. hist.
Chamæcerasus Dalechampij, Gesn. ad Cordum & hort. cui & Chamæcerasus Syriaca.
Macaleb, Ang. Lob.
Vaccinium Plinij, Lugd.

Aliquibus Theophrasti λακάρα (Lacara Gazæ, aliqui Lacatham legunt) quam 3. hist. 4. in Macedoniæ plana etiam descendere: & 3. ejusdem 7. auctu facilimam esse scribit. Sic & Plinij lib. 16. cap. 18. Vaccinia, quæ scribit in aquosis provenire, Italiæ in aucupijs satam: Galliæ verò etiam purpurea, tingendi causa, ad servitiorum vestes. Verum & Theophr. & Plinius brevior est, quam ut aliquid statui possit.

Fructus ex Syria advehitur, quámvis in Gallia, Bellonius: in Italia Anguillara: in Helvetia Gesnerus (apud nos rariùs) observârit.

CHAMÆCERASUS SPURIA.

I. Chamæcerasus alpina fructu rubro gemino, duobus punctis notato.
Chamæcerasus montana, Gesn. ad Cord. hist. & hort.
Periclymenum rectum vel mas, Eid.
Chamæcerasus alpigena, Adv. Lob. Lugd.
Xylosteum alterum, Dod. Eyst.
Periclymenum rectum 3. Clusij hisp. (at 4. in hist.) Lugd. Tab.
Chamæcerasus, Cast.
Idæa ficus nostra, vulgo Frangula, Lugd.
an Corno similis frutex in alpibus, quæ Cornus fœmina Theoph. etiam dici posset, Cæs.

Fructus aliquando geminus in uno longo pediculo rubens, aliquando ex toto coëuntibus seminibus in bipartito conceptaculo, in quolibet duo aut tria sine osse.

Ficum Idæam, συκῆν περὶ τὴν Ἴδην Theop. hist. 17. & Plinij lib. 15. cap. 18. historia Lugd. censet.

Xylostium alijs, quasi lignum osseum, ob ligni duritiem dicitur.

II. Chamæcerasus alpina fructu nigro gemino.
Periclymenum rectum 2. Clus. pan. & hist. Lug.
Periclymenum nostrum 2. Sabaudicum, Tab.

III. Chamæcerasus montana, fructu singulari cæruleo.
Periclymenon primum, Clus. pan. rectum 3. Eid. hist.
Periclymenum rectum 4. Tab.

IV. Chamæcerasus dumetorum fructu gemino rubro.
Halimus, Trag. Lon.
Caprifolij tertia species, Dod. gal.
Periclymeno cognatus frutex, Gesn. hort.
Xylosteum, Dod. Thal. Cam.
Periclymenum alterum Allobrogum, Cornus fœminæ effigie, Adv.
Periclymenon Allobrogum, Lob.
Peryclimenum rectum fructu rubro, Clus. pan. rectum primum, Eid. hist.
Periclymenum rectum, Tab.
Periclymenum tertium, Lugd.
Xylostium floribus albis vulgatius, Eyst.

Fructus gemelli instar exiguorũ Cerasorum, plerunque æqualis magnitudinis; sæpe altero eorum minore, eo tamen pleno remanente.

V. Chamæcerasus folio aceris.
Chamæcerasus montis Generosi, Ges. hor. Lug.

STYRAX ET NARCAPHTHON.

Στύραξ *Diosc. l. 1. c. 79. lacryma est arboris malo cotoneo similis: & Theoph. 9. hist. 7. Styrax ad unguenta utilis est: plura non habet: & Plinio l. 12. c. 25. proxima Judeæ Syria supra Phœnicem Styracem gignit: arbor est eodem nomine cotoneo malo similis, lacrymæ &c. sed de lacryma inter resinas.*

I. Styrax folio mali cotonei.
Styrax, Matth. Ang. Lac. Bellon. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Rauvvolff. Cam.
Styrax arbor, Gesn. hort.
Styrax liquida, Cast. ico.

Serapio fructum tribuit candidum avellanæ majorem, & ex interno nucleo oleum exprimi.

II. Styrax folio aceris: in Prodromo describitur.

III. Storax rubra officinarum.
Styrax rubra, Græcis hodie Maurocapno, Bellon.
Nascaphtum, Cord. hist.
Tegname, Italis: Busuri, Siculis, Guil.

Cortex est arboris, quem Thus Judæorum & Thymiama vocant, quo Judæi in suffimigijs frequenter utuntur.

an Νάσπαφθον sive νάρκαφθον Dioscoridis libr. 1. cap. 22. quod ex India defertur corticosum, mori libro simile, quod jucundi odoris gratia suffitur.

Narcaphthon Dioscoridis, Lignum aquilæ Lusitanis dici, Amatus scribit.

Nucis moschatæ extimum corticem, Narcaphthum Diosc. censet, Cæs.

IV. Frutex rotundo argenteo folio Cyani flore.
Pulcherrimus frutex, Honor. Belli ep. 2. ad Clus. à quo ex Creta accepimus.
Cyanus fruticosus Candiæ, Ponæ Ital.

ARIA ET HAMAMELIS.

A'Ρια Theoph. 4. hist. 8. similis ex toto est Lauro: 5. hist. 4. materies durissima est, ut Roboris: 5. hist. 5. & natura perpetua est: 5. hist. 10. carbones optimos ejus spißißima materies facit.

I. Alni effigie lanato folio major.
Aria & Metallum Italorum, Ang. Lugd.
Sorbus torminalis Gallorum Alisier, Bellon.
Sorbus alpina vel pilosa, Gesn. hort.
Aria Theoph. effigie Alni, Adv. Lob.
Aria Theophrasti, Tabern. Cam. qui lanatam Cordi vocat.
Sorbus Aria cognominata, Clus. pan. & hist.
Sorbi torminalis alterum genus, Cæs.

II. Alni effigie lanato folio minor.
Α'μαμηλὶς & ὁμομηλὶς, Athenæo.
Diospyros quæ Sorbis cognata videtur, Gesh.
Pyraster Idæus vel petræus, Eid. append.
Myrtomelis, Eid. in epist.
Codomalo Cretensium, Bellonio.
Amelancher Galloprovinciæ montanæ, Adv.
Amelanchier, Lob.
Vitis Idæa 3. Clus. pan. & hist. 4. Tab.
Hamamelis Athenæi, Lugd.
Bagolæ quasi bacculæ alterum genus, Cæs.

Duplex est, alia folijs obtusis & latioribus: altera acuminatis & angustioribus.

COTONASTER ET CHAMÆMESPILUS.

I. Cotonaster folio oblongo serrato.
an Agriomelea, Bellonij.
Cotonaster forte Gesneri, Clus. pan. & hist.

II. Cotonaster folio rotundo non serrato.
Cotonaster & Cydonago, Gesn. in epist.
Epimelis altera, Lugd.

III. Chamæmespilus Cordi, Thal. Cam.
Chamæmespilum, Gesn. ad histor. Cordi, Adv. Lob. ico.
Chamæmespilus Gesneri, Clus. pan. & hist.
Epimelis, Lugd. qui Dioscoridis vult, & Mespilum Anthedon, Theoph. 3. hist. 12.

Forte eadem cum priore: quamvis illa folijs sit majoribus, nec baccis adeo rotundis.

CASPA-

CASPARI BAVHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER DUODECIMUS.

SECTIO PRIMA.

MESPILUS; BERBERIS; GROSSULARIA ET RIBES; SAMBUCUS ET EBULUS; FICUS; SYCOMORUS; MORUS; ARBUTUS; Laurus; Tinnus; Laureola; Chamelæa; Thymelæa: Cneoron & Nerion.

MESPILUS.

Mespilus arbor, Græcis μέσπιλος & μεσπίλη: fructus μέσπιλον dicitur. Cujus Dioscorides l.1.c.169. & 170. duo genera facit, alterum quod à nonnullis Ἀρωνία vocatur, spinosa est, folijs similibus πυξακάνθῃ: fructum fert exiguo malo similem, suavem, continentem tria oßicula, à quibus nonnulli τρίκοκκον appellant. Alterum genus in Italia nascitur, quod nonnulli ἐπιμηλίδα, alij Setanium nominant: arbor est malo similis & folijs, nisi quod minoribus: habet verò fructum rotundum, esculentum, latiore umbilico. At Theoph.3. hist.12. Mespili tria genera, ἀνθηδὼν, σατάνειος, ἀνθηδονοειδής (anthedon, satanea, gallica) ut Idæi dividere consuevêre. Fert Satanea fructum grandiorem, candidiorem, laxiorem & qui nucleos habet molliores: reliquis minor est fructus, odoratior, &c. flos omnibus Amygdalæ, sed utcunque pallidus. Anthedon haud procera est arbor, in orbem comosa, folio valde fisso, Apio in extrema parte simili, majoribus incisuris rigido, &c. fructu ex longo ac tenui pediculo pendulo, qui antequam folia decidant vehementer rubet, &c. Plinio l.15.c.20. Mespilis tria genera, Anthedon, Setania: tertium degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicam vocant, &c.

I. Mespilus Germanica folio laurino non serrato: sive Mespilus sylvestris.
Mespilus Setania sive Satania, Theoph. & Plin.
Mespilus altera quæ Epimelis Dioscoridi, sic dicta, quod ubi sponte provenit semper malum agrestem vicinam habeat.
Mespilus, Brunf. Trag. (qui Cratægum Theop. censet) Tur. Gesf. hort. Lon. Ad. Lob. Dod. Cæs.
Mespilus altera, Matth. in edit. cum magnis figuris, Dod gal.
Mespili altera species sponte proveniens, Cord. in Diosc.
Mespilus vulgaris, Clus. hist. Cam. ep.

II. Mespilus folio laurino major.
Mespilus fructu præstantiore, Trag.
Mespilus altera sativa, Cord. in Diosc.
Mespilus oxyacantho insita, Dod.
Mespilus domestica, Lob. ico.
Mespilus setanea, majoribus vulgari fructibus, Camer.
Mespilus setanea insitione mitior facta, Lugd.
Hæc insitione in Pyrum sylvestrem, maximè Cynosbatum, sive Oxyacanthum, mitescit, pomum majus edit, nec spinis horret: & singula mala, ut & prioris quinos nucleos complectuntur, nisi fortè interdum præter naturam, aut plures aut pauciores contineat.

III. Mespilus Italica folio laurino serrato.
Mespilus altera, Matth. edit. 2. & ico. Lac.
Mespilus setania, Ang. Lugd.
Mespilus altera, Cast.

IV. Mespilus Virginiana colore rutilo.
Mespilus, qui colore est rutilo ut cerasa & valde dulcis, part. 1. Ind. occid.

V. Mespilus fructu albo.
Mespilus colore albo mali magnitudine, Scalig. Lugd.

VI. Mespilus Apij folio laciniato.
Mespilus Aronia, Dioscoridis.
Anthedon Theoph. & Plinij.
Paliurus Africana, Ruellio.
Mespilus prima, Matth. Lac. Cast.
Mespilus Aronia, Dod. ut: Ang. Bellon. Gesn. hort. Adv. Lob. Lugd. Tab.
Mespilus propriè dicta, quæ tricoccos, Cord. in Dioscorid.

Paliurus Africana vinosa, Gesn.hort.
Azarolus, Cæs.Cast.
an Mespilus Gallica, Cam.

Hæc spinosa est, sed ubi magis domestica, spinis caret, etiam Theophrasto monente.

VII. Mespilus Apij folio sylv. non spinosa, sive Sorbus Torminalis.
Sorbi quartum genus, Trag.Cord.in Diosc.
Sorbus torminalis, Matth. Cord.hist.Ges.hort. Turn.Dod.Lon.Adv.Thal.Cæs.Tab.Cam.
Sorbus torminalis Plinij, Lob.Clus.hist.
Cratægus Theophrasti, Ang. Lugd. qui duplicem figuram habet, sub eodem titulo.
Mespili Aroniæ sylv. species, Gesn.hort.
Sorbi sylv. altera species, Cast.
Hypomelides Palladij, quibusdam.

Κράταιγος ἢ κράταιγον, Theophrasto 3. hist. 15. folium habet Mespili (scilicet Aroniæ) rigidum, sed majus, latius, longius, ejus modo laciniatum: arbor est non admodum procera, nec crassa: lignum varium, solidum, flavum, &c. fructus ejus est magna ex parte rotundus, qui maturescens flavescit & utrumque nigrescit, succo & gustu mespili: quare sylv. Mespilus videri potest. Plinio l.15. c.21. Sorborum 4. genus torminale appellant, remedio tantum probabili, assiduum proventu, minimumque pomo, arbore dissimili, folijs pene Platani: & l.27. c.8. Theophrastus arboris genus intelligi voluit Cratæogonon sive Cratæogona, quam Itali Aquifoliam vocant.

VIII. Mespilus apij folio sylv. spinosa sive Oxyacantha.

Ὀξυάκανθα arbor est similis Pyrastro, minor verò & spinosa valdè: fructum fert Myrto similem, plenum, rubrum, fragilem, intus nucleum habentem, radicem multifidam & profundam, Dioscoridi, l.1.c.122.
Mespili 3. genus Plinij videtur: interdum ait, degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicum vocant. Theophrastus Anthenoidem nominat, quasi speciem Anthedonis.
Cynosbatos Theophrasti, Trag.Lon.
Oxyacantha, Matth. Lac. Tur.Bellon.Ad.Lob. Rauvvolff.Cæs.Lugd.Tab.Cam.Thal.
Oxyacantha Dioscoridis, Dodon.gal. Cord.in Diosc. (& Latinis veteribus simpliciter Spina) Gesn.hort.
Sorbus aculeata, Cord.hist.
Spina acuta quorundam, spina alba vulgo, Ang.
Spina appendix Plinij (& ejusdem Spina simpliciter) Gesn. hort. Clus. hist. cui & Oxyacantha vulgaris.
Mespilus sylvestris, Cast.

In hanc Mespilus optimè inseritur.

IX. Oxyacantha Dioscoridis, sive Spina acuta pyri folio.
Oxyacantha legitima, Ang.
Pyracantha, Adv.Lob.Clus.hist.
Rhamnus tertius Diosc. Lob.ico.
Acuta spina, Cast.
Uva ursi Galeni, Lugd.

X. Mespilo similis fructus venenatus.
Arbusculæ in littore, quarum poma mespilis nostratibus similia, Lerio part.3. Ind.occid.c.12.

XI. Mespilo similis fructus fuscus.
Fructus octavus ex navigat. Batav. Clus. exot. lib.2. cap.15.

BERBERIS.

An apud Theoph.3.hist.17.arbor circa Idam proveniens, quam Colyteam vocant, genus aliud fruticosum, ramosum, alosum, invenu rarum, folio laurino, ulmeo simili, oblongius tamen: colore parte altera herbido, tergo autem albido, nervosoq́; cortice non levi, sed quasi vitiis vestitur: ligno duro spissoq́; radices majorem in modum flavæ, &c. Spina appendix est appellata, quoniam baccæ puniceo colore in ea appendices vocantur. Plin. lib.24. cap.13.

I. Berberis dumetorum.
Berberis, Brunf.Dod.gal.Turn.Gesn.hort.Lac. Lon. Adv. Lob. Cast.Lugd.Rauvvolff.Cam.cui & Amirbaris Avicennæ.
Berberis vulgaris, Bellon.cult. Clus.hist.
Spina acida, Brunf.4.Dod.
Oxyacantha, Hermolao, Ruel. (cui & Spini vineta) Trag.Fuch.Eyst.
Oxyacantha Galeni, non Dioscoridis, Cord.in Dioscorid. Tabernæm.
Crespinus, Matthiol. Cæsalp. cui & Ribes Serapionis fortè.
Oxyacanthus Galeni, Cam.

II. Berberis sine nucleo.
Berberis ἀπύρηνος, Clus. hist.

III. Berberis alpina Cretica.
Lycium Creticum, Hon. Belli epist.1.ad Clus.& Ponæ: hoc ab utroque accepi.

GROS-

GROSSULARIA ET RIBES OFFICINARUM.

THeophrastus 3. hist. 17. post Rhamnos, ἴσ⊗ (æquum Gaza vertit) vel ut alij æsos memorat, his verbis: Aequorum alia candida, alia nigra: & flos fructusq; utriq; pro ratione discriminis, alius candidus, alius niger: nonnulli etiam medij quodammodo sunt, quibus flos in purpura candicans: nec enim fulvus, nec exalbidus est, &c. Ison eandidum, nonnulli Uvam crispam existimant: hæc ille. Uvam crispam ab intortis & veluti crispis folijs & acinis quos producit, vocant.

I. Grossularia simplici acino, vel spinosa sylvestris.
Uva crispa. Trag. Dod. ut: Fuch. Gesf. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Vitis precia Plinij) Tab.
Uva spina. Matth. Lac. Cæs. Cast.
Grossularia, Ruellio, Bellon. Thal. alba, Lugd.
Crispina uva, Cord. in Diosc.
Rocella Cardano l. 6. de var. rerum.
Ceanothus spina, Theoph. 4. hist. 11. vel Ceanothus asper, Gesf. hort.
Grossularia vulgaris, Clus. hist.

Fructus maturus flavescit, nonnunquam subruber.

II. Grossularia spinosa sativa.
Uva crispa fructu Cerasi magnitudine, Gesf. hor.
Grossularia majore fructu, Clus. hist.

III. Grossularia spinosa sativa altera folijs latioribus.
Grossul. fructu obscurè purpurascente. Clus. hist.

Est & fructu ex atrocæruleo, frutice leviusculis spinis armato; alia fructu hirsuto.

IV. Grossularia simplici acino cæruleo non spinosa, nunc in hortis habetur.

V. Grossularia multiplici acino sive non spinosa hortensis nubra, sive Ribes officinarum.
Ribes hortense. Trag. vulgaris fructu rubr. Eyst.
Ribes vulgaris domestica, Matth. Cast.
Ribes, Fuch. Lon. Lac. Tab. rubra, Ad.
Ribes vulgo, Ang. Bellon. Cæs.
Uva ursi, Dod. gal.
Ceanothus levis, Gesf. hort.
Ribesium fructu rubro, Dod.
Ribes Arabum, Lob.
Grossularia rubra, Lugd.

VI. Grossularia hort. majore fructu rubro.
Ribes rubro flore, folijs & fructu majoribus, Clus. pan. & hist.
Ribes baccis majoribus, Camer.
Ribes major fructu rubro, Eystet.

Cultura aliquando in arbusculam abit, & acinis avellana majoribus acidissimi saporis Florentiæ visam, Gesnerns lib. de hortis refert.

VII. Grossularia distinctis baccis.
Ribes monocarpos, Clus. hist.

VIII. Grossularia hortensis fructu margaritis simili.
Ribes vulgaris fructu albo, Clus. hist.
Ribes fructu albo, Eyst.

IX. Grossularia vulgaris fructu dulci.
Ribes candidioribus folijs, Lob. obs.
Ribes vulgaris fructu dulci, Clus. pan. & hist.
Ribes minor fructu rubro, Eystett.

X. Grossularia sylv. rubra.
Ribes sylv. Matth. Gesf. app. Lon. Cast. Cam.
Ceanothi levis genus sylv. Gesf. hort.
Grossulariæ rubræ genus sylv. Lugd.

XI. Grossularia non spinosa fructu nigro.
Ribes sylvestre, Trag. Thal.
Ribes nigrum, Dod. gal. nigra, Ad. Lob. icon. Tabern.
Amomum falsum & Pseudoamomum, Gesf. hor.
Ribesium fructu nigro, Dod.
Ribes vulgaris nigro fructu, Clus. hist.
Ribes baccis nigris, Cam. fructu nigro, Eyst.
Frutex Ribi similis fructu nigro, an arbor Piperis in Italia Plinij, myrto similis, Cæs.
Grossularia nigra alijs Pipirella, Lugd.

Variat baccis minoribus & majoribus.

XII. Ribes Arabum folijs petasitidis.
Ribes Arabum cum suis capreolis, Rauvvolf. & Lugd. app.
Ribes legitima Arabum, Clus. hist.
Ribes Serapionis, Cam. hort.

An idem cum hac,

Ribes Serapionis folijs oxylapathi, Bellonio de coniferis, Dodon. & Lugd.

XIII. Ribes Rauvvolfij congener planta, Clus. ex. l. 4. c. 21.

S A M B U C U S.

SAmbucus, quæ Græcis ἀκτῆ, sic videtur Hermolao, à Sambuca, musico instrumento, quod, alij pectida, alij magadin vocant: & hoc ab auctore cui nomen Sambyx fuerit: Sabucus Q. Sereno.

Genera duo Dioscoridi l.4.c.174.& 175.unum quod in arborem assurgit,&c. alterum genus χαμαιάκτη *vocatur,idq; humile atq; longè brevius,& ad genus herbaceum accedens,&c. Theoph.3.hist.13. Sambucum arborem pl..ibus verbis descripsit: verùm utriusq; descriptiones, tanquam arboris notissimæ præterire lubet. Plin. l.24.c.8. utriusq; meminit,addens Sambucum habere alterum genus magis sylv. quod Græci Chamæacten, alij helion (id est, palustrem) vocant multo brevius,&c.*

I. Sambucus fructu in umbella nigro.
Sambucus,Brunf.Matth.Fuch.Dod.ut: Cord.in Diosc.Bellon.Ges.hort. Tur.Lac.Lon.Lob.ico. Cæs.Tab.
Sambucus vulgaris,Trag. Thal.
Sambucus fructu in umbella,Ang.
Sambucus domestica, Cast.
Sambucus campestris sive vulgaris,Cam.
Arbor aliquando,aliquando frutex est.

II. Sambucus fructu in umbella viridi.
Sambuci aliud genus,Trag.
Sambuci altera species,Dod.ut:
Sambucus fructu albo,Lob.ico.
Variat baccis viridibus, in alijs albis, vel ex albo florescentibus.

III. Sambucus racemosa rubra.
Sambucus sylv. Trag.Lon.
Sambucus montana,Matth.Ges.hor.Cast.Cam.
Sambucus racemosa,Ang.
Sambucus tertia, Tur.4. Dodon.
Sambucus montana racemosa,Ad.Lob.ico.
Sambucus montana seu ἐρυθρόσταφυλος,Thal.
Sambucus sylv. sive montana,Lugd.
Sambucus cervina(quòd hujus folia cervus maximè expetat) Tab.
Sambuci genus aliud minus,Cord. in Diosc.
Sambuci alterum genus, Cæs.
an πυγὸν, Theoph. l.3.c.4. montibus autem propria,quę in planis nasci nequeunt,abies,pinus, picea,aquifolia,tilia,carpinus,pygus&c.quam postremam arborem Gaza in sua transl. omisit. an Sambucus montana Plinij, quam in montibus nasci tradit.

IV. Sambucus laciniato folio.
Sambus folijs laciniatis,Lob.Lugd.
Sambus laciniosо folio, Dod.
Sambucus laciniata,Tab.

V. Sambucus humilis sive Ebulus.
Chamæacte,Dioscoridi.
Ebulus,Brunf.Trag. Matt.Fuch. Ang. Tur.Laç. Bellon.Ad.Lob.Cast.Cæs.Lugd.Tab.
Ebulus sive humilis Sambucus,Dod.ut:
Ebulus sive parva Sambucus,Cord.in Diosc.
Ebuli & Sambuci alterum genus, Lon.

VI.Sambucus humilis,sive Ebul.fol.laciniato.
Ebulus laciniata, Ponæ Ital. qui ex horto Nobiliss.Contareni ad me misit.

VII. Sambucus aquatica flore simplici.
an θραύπαλος, Theoph.3. hist.7. inter sylvestria radicibus multis constat: & 4.hist.1. & umbrosis locis vehementer gaudet, veluti Taxus.
Opulus,Ruellio.
Aceris species tertia,quæ Platanus aquat. Ang.
Sambucus aquatica,Trag.Matth.Lob.ico.Cast. Lugd.Thal.Tab. Ger.
Sambucus palustris,Dod.ut:Cęs.fœmina, Cam.
Lycostaphylon (id est, uva lupina) fœmina, Cord. hist.
Sambucus palustris, vel aquatica sylv. quibusdam Chamæplatanus,Ges. hor.

VIII. Sambucus aquat. flore globoso pleno.
Lycostaphylus mascula, Cord.hist.Ges.hor.
Sambucus palustr.vel aquatica hortensis,Ges.h.
Sambucus rosea,Ad.Lob.ico.
Sambucus palustris 2. Dod. mas,Cam.
Sambucus aquatica cultu densissima, Lugd.
Sambucus aquatica polyanthos, Tab.
Sambucus rosea, Ger. Eystet.
Floribus est pilæ in modum conglobatis, & communiter albis: rarius purpurei coloris,quę Sambucus palustris hortens. flor. purpurei coloris,Ges. hort.
Sambucus rosea fl. purpureo multiplici,Tab.
Sambucus rosea flore purpurante, Ger.

F I C U S.

Ficus arbor, συκῆ *Græcis, & fructus* σῦκα *appellantur. Genera, Dioscoridi lib.1. c.183, & 184. & Galeno 8. simpl. duo sunt: alia ficus est sativa,* συκῆ ἥμερος *: alia sylvestris,* συκῆ ἀγρία ἢ ἐρινεός*, Plinio lib.15. cap.19. Caprificus. Theophrastus de Ficu, in libris de historia & causis plantarum, plurima habet: qui & Ægyptiæ & Indicæ & Cypriæ (ut & Dioscorid.) & Caprifici meminit: & Plinius,qui lib.15.cap.18. Ficuum genera viginti novem proposuit:vel à figura,vel à gente,vel authore derivata,ficus inter pomorum genera referens: & quædam pyris magnitudine æmula esse scribens: quæ omnia,cùm brevitati studeamus, præterire lubet. Verùm primitiæ fructus,*

fructus, tam sativæ, quam sylvestris ὄλυνθος, Latinis Grossus nominatur: ut ficus siccæ in furno, aut sole exsiccatæ, quæ quibusdam passæ dicuntur, ἰσχάδες, Latinè Caricæ, καρικαὶ Aginetæ: quamvis Carica, ficus peculiaris species sit in Syria provenientis, ut ex Plinio colligere est. Sic ipsa grana in fructu, Græci κεγχραμίδας frumenta Plinius l.15.c.19. alij ficaria vocant. Hujus & Mori folijs Antiochæ Bombyces ali, & albæ mori arbores & ficus pumiliones ejus nomine coli, Bellonius scribit.

I. Ficus communis.

Ficus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. hist. Bellon. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Rauvvolf. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Ficus sativa, Fuch.

Fructus forma & colore differunt, nonnulli longiores, alij breviores: alij pyri forma, alij sessiles sunt, alij inter hos medij. Colore, albæ, pallidæ, virides, luteæ, purpureæ, subrufæ, ex cæruleo saturatè purpureæ, nigræ, aliæ denique vario colore spectantur. Sunt & albæ, quoad pulpam interiorem. Siccarum sive passarum, triplex differentia adfertur, prima in sportheis, magnisque corbibus: secunda, in cistis & similibus sportis lauri folijs immixtis: tertia, in parvis & turbinatis corbibus è sparto contextis, Massiliensium cognomento, cæteris magnitudine quidem inferiores, saporis verò generositate superiores. Sic in regno Congiano, eximiæ magnitudinis, magnaque copia: maximæ verò in Insula S. Helenæ. Tria Ficuum genera (ut rectè Scaliger in Theoph. 5. caus. plant. 1.) fert Ficus: unum, valde tempore præcocem, quem idcirco Græci πρόδρομον quasi præcursorem vocarunt, atque is edendo est, Bolas Veneti vocant, Galli Florones: Columella, communi voce, priorem fructum: Plinius, præcoces. Aliud genus eorum est, quod postea prodit, cujus duæ species sunt: una quæ maturatur, Ficum dicimus, Græci σῦκον: altera semper cruda est, & prius cadit quam absolvatur: eos Plinius abortus vocat: alio nomine Grossi dicuntur, Græci ὀλύνθους vocant.

Variant etiam Ficus in India pro regionum diversitate: nam in Provincia bonæ spei, fructus perpetuò ferunt (part. 8. Ind. Occid.) & in Peru summa earum ubertas (par. 9. Ind. Occid. l.4.c.31.) Addit Josephus Acosta l.c. in India Occidentali diversas esse valles, quæ integro anno fructus promant: sed admiratione dignius esse quod in Peru arbores reperiantur, quæ uno semestri ex uno latere, altero ex alio fructus protrudant. Sic in Mala 13. miliariorum intervallo à civitate de Los Reyes, Ficus est, quæ parte dimidia, quâ Austrum spectat, frondes & fructus fert, quando in montanis æstas viget: altera verò pars, contrario anni tempore, cum in planis æstas est, idem cap. 32.

Ficus arbores Monarde referente, ex Hispania in Peruanas Provincias delatæ, plurimos & optimos fructus gestant: & ut folia isthic non deponant, Deus singulariter voluit, quo semper præsens remedium adesset contra insecta, quæ Araneæ appellantur, quorum ictibus virulentis, lac ex folijs Ficus manans, bis térve in vulnus instillatum, remedio est.

II. Ficus humilis.

Ficus pumila, Matth. Dod.
Chamæficus sive humilis ficus, Lob.
Chamasyce arbor, Lugd.

III. Ficus sylvestris Dioscoridi.

Caprificus vocatur è sylvestri genere Ficus, inquit Plinius libr. 15. cap. 19. nunquam maturescens, sed quod ipsa non habet alijs tribuens, &c.
Caprificus, Ang. Cord. in Diosc. & hist.

IV. Ficuum specie fructus Peruanus.

Papaie fructuum genus ficuum specie, 6. part. Ind. Occid. 18. qui & Ficuum exiguorum Tunne nominatarum meminit.

V. Ficui similis arbor fructu oblongo.

Ficus Nigritarum, Theveto. Lugd.

Est folio Ficus, fructu pedes duos instar Cucurbitæ longo, quem tanquam Melones esitant.

VI. Ficus prædictæ similis fructu magno Meloni par.

Chivef, quod Syriacè Ficum significat, in Insula Zipangu, Thevet. Lugd.

VII. Arbor Malacensis multis radicibus prædita.

Arbor contrarijs prorsus facultatibus donata: nam quæ solem orientem spectat, adversus omnia venena valet: quæ verò occidentem, venenum præsentaneum sunt. Ignatio Francisca-no in itin. novi orbis: ex quo Clus. in Acostam cap. 41.

VIII. Ficus Indica folijs Mali cotonei similibus, fructu ficubus simili in Goa.

Ficus Indica Theophr. 4. hist. 5. Indica, ait, regio arborem Ficum vocatam sortitur, quæ è ramis radices demittit singulis annis, non ex novel-

lis, sed ex anniculis, atq; etiam vetustioribus: illæ se terræ conjungentes, ceu sepem circa arborem faciunt, ita ut veluti tabernaculum condatur, quo etiam morari homines solent, &c. Plinio l.12.c.5. Ficus Indica exilia poma habet: ipsa se semper serens, vastis diffunditur ramis, quorum imi in terram curvantur, &c. & l.7.c.2, sub una Ficu turmæ conduntur equitum.

Arbor Indica admirabilis, Straboni.

Ficus Indica, Clus. ex. Lugd. Tab.

Mangle forte, Oviedi.

an Mangen, Ferd. Lopez.

Arbor de rayz, id est, radicosa, Linsc. part.4. Ind. Orient.14. & fig.12.

Enzada, Pigafettæ, part.1. Ind. Or. c.4.

Arbor Goa sive Indica, Ger.

Ex cortice vestes conficiunt.

IX. Ficus Indica folio spinoso fructu majore.

Ficus Indica, Matth. Dod. ut: Cardano, Lac. Ges. Lob. Cast. Cæs. Eyst.

Carduus Indicus & Ficus Indię, Cl. cor. ad Dod.

Pala sive Ficus Indica, Bellonio.

Tuni ficifera Indorum, Ad.

Ficus Indicæ species, Tune Indorum, Frag.

Anapallus Bellonij, Cam.

Tunes, Oviedo, Card.

Tune, Opuntia, Lon.

Ficus Indica spinosa, Tab.

Tune & Tunas Indorum, Lugd.

Opuntia vulgo habita, Cam.

Tunal in nova Hispania, nonnullis locis Cardi: part.9. Ind. Occid. l.4.c.23.

Tunales qui fructus bonos promunt; & magni qui in India æstimantur, Tunas vocari solent, Idem.

Arbor Nepal: fructus, Nucchti in Insula Cuba, Ferdi, Cortesio, Cardan.

Opuntiam nonnulli credunt, de qua Theoph. 1.hist.12. sic: huic (Ficui Indicæ) similis est, vel potius quodammodo mirabilius, si qua ex folij radicem mittat, qualem circa Opuntem herbulam esse ajunt, quæ & esu suavis est. Plinio l.21. cap.17. item circa Opuntem, Opuntia est herba etiam homini dulcis, mirumq; è folio ejus radicem fieri, ac sic eam nasci: Alijs Pala Plinij, & Tala Arriano, Guil.

Colore fructus variat, virides internæ purpurei, cerei, albi variegati.

X. Ficus Indicæ grana.

Cochinillia sive Grayn vermiculus sub folio Tunal: par.8. Ind. Occid. l.4.c.13.

Quidam Tunas (id est, fructus) nullos gignunt, sed sub folijs fructum alium Greyn dictum edunt, vermiculum scilicet folijs adhærescentem & tenui pellicula obductum, & hæc celebratissima Indiæ Cochinillia, qua Grayne colorantur, Idem.

Arbor Cochenille, Claud. Dureto.

XI. Ficus Indica spinosa sylvestris.

Cardis seu Tunades sylv. fructum nullum protrudentes: si verò proferant, meris spinis horrent, part.9. Ind. Occid. l.4.

XII. Ficus Indica folio spinoso fructu minore.

Indorum ferruminatrix, Advers.

Opuntia ostocollos, quos artuum fracturis & luxationibus prosit: de qua & Author hist. generalis Indiarum.

Arbor rupturas consolidans, Ovied. qui suspicatur Carduum Tunes in hanc arborem transmutari.

XIII. Mippi nonnullis Indis Caiahaba, quæ ossium fracturis alligata ea ferruminare solet, Clus. ex. l.4.c.14.

XIV. Cereus Peruanus spinosus fructu rubro nucis magnitudine.

Cardui species, quem Christiani Cereum appellant, Oviedo.

Euphorbij arbor Cerei effigie, Ad. Lob. ico.

Euphorbium, Cast. ico.

Cereus spinosus, Lugd. Ger.

Cereus Peruvianus, Tab.

Stipites spinosi hastæ altitudine, Linsc. 4. part. Ind. Orient. fig.21.

XV. Ficus Indica lævis pilosa: hæc ex Creta missa: eaq; duplex, altera folio rotundo, altera folio oblongo.

XVI. Ficus Indica humilis: hanc ex horto Doctoris Saltzmanni Poliatri & Profess. Argentinensis habeo, quæ pedem vix superat, ramis est reflexis & veluti repentibus, flore magno, luteo: de qua in historia.

Ficus Indica minima, alijs Lichen marinus, vel Opuntia marina, de Bry.

SYCO-

SYCOMORUS.

Συκόμορον, aliqui etiam συκάμινον vocant, est arbor magna, fico similis, largo succo abundans, folijs Mori: fructum ter quatérve anno proferens, non è summis ramis, sed è caudice ipso ἐρινεῷ id est, caprifico similem, grossis dulciorem, sine granis interioribus, Diosc. l. 1. c. 181. At Theoph. 1. hist. 1. & 23. συκάμινος ἐν Αἰγύπτῳ: peculiaris vel maximè ortus, si quis fructus caudici prosiliat, ut Moro Aegyptiæ: hanc enim ex caudice ferre nonnulli affirmant: alij grandibus ex ramis eam fructificare: & 4. hist. 2. & similis quodammodo moro nostrati est, quippe folio magnitudine aspectuq; proxima: pomum est magnitudine ficus, granis internis carens, &c. Plinio l. 23. c. 8. Mora in Aegypto & Cypro sui generis, largo succo abundant, summo cortice desquammato &c. & l. 13. c. 7. eadem fere quæ Theoph. habet, Ficum Aegyptiam vocans.

I. Ficus folio Mori, fructum in caudice ferens.
Sycomorus, Matth. Dod. ut: Lac. Lon. Ad. (sive Moroficus) Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Sycomorus, Ficus Pharaonis, vocant, Bellon. Gesn. hort.
Sycomorus Giumetz appellata, Alpino.
Pothel Theveti, Lugd.
Sycamine Theoph. Cæs.
Ficus Ægyptia, Rauvvolff.

II. Ficus folio Sycomori, fructum non in caudice gerens.

Συκῆ ἐν Κύπρῳ gignitur, arbor specie differens, quippe quæ Ulmus cum sit, folia Sycamini refert: fructum verò gerit prunorum magnitudine, & quàm pruna ipsa dulciorem, Dioscorides, lib. 1. cap. 182.

Ficui Ægyptiæ similis quadantenus, quæ vocatur Cypria ficus in Creta: nam & illa in caudice ipso fert pomum, & ramis cum in crassitudinem adolevêre: sed hæc germina emittit sine ullis folijs radicis similia, &c. Plin. l. 13. c. 7.
Ficus Cypria in Sycomori genere, Matth.
Sycomorus in Cypro, Cord. in Diosc.
Ficus cypria, Dioscoridis, Sycomorus Græcorum, Mumeitz Arabum, Rauvvolff. Lugdun. append.

III. Sycomorus folijs minoribus.
Sycomoro similis fructu flavescente sine granis in Mayo insula: 4. part. Ind. or. fig. 19.

IV. Ambulon, Scalig. Lugd. Aruchit insula fert arborem, cujus è cortice fructus exit candidus, saccharite specie, & magnitudine coriandri, Ambulon ei nomen est.

MORUS.

Quæ arbor Μορέα ἢ συκαμινέα Latinis Morus, fructus μόρον ἢ συκάμινον Morum dicitur. Diosc. l. 1. c. 180. arbor est nota: at Theoph. 1. hist. 15. Sycaminos (Morus Gazæ) serotina germine esse solet, sed nihilo tardius quam aliæ folia deperdit: 1. hist. 19. succus vinosus est: 1. hist. 21. flores sunt lanuginei, &c. Plinio l. 15. c. 24. nec alio modo quam pomi magnitudine differunt mora Ostiensia & Tusculana: & l. 16. c. 22. arborum dicta sapientissima, quia novissima urbanarum germinat, nec nisi exacto frigore: quare l. 18. c. 27. cum germinare videris Morum, injuriam postea frigoris timere nolito.

I. Morus fructu nigro.
Morus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Turn. Lon. Rauvvolff. Adv. Cæs. Lugd. Tabern. Ger. vulgaris, Cam.
Morus arbor fructu nigro, Gesn. hort.
Morus nigra, Cord. in Diosc. Bellon. Cast.
Morus rubra, Ang.
Morus celsa officinis, Lob.

Celsa quasi excelsa dicitur, ad differentiã Rubi, cujus fructus etiam Mora, sed bati, dicuntur.

II. Morus fructu albo.
Morus alba, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Adv. Cast. Lugd. Cam. Tab. Ger. Rauvvolff. cui Tut Tripolitanis.
Morus alba, Gallis perperam Sicomorus, Bell.
Morus candida, Cord. in Diosc. Dod. Lob.
Morus primum ex Hispania in Indiam propter bombyces illata: part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 32.

Hæc non solum colore & magnitudine, sed etiam sapore à nigris differunt. Folia in hac quando adhuc humilis est, laciniata & altius insecta habet, & non secus in nigra, quæ Chamæmorus augmenti tarditate tantùm à vulgari discrepans, Cam.

A R B U T U S.

Arbutus Dioscoridi l.1.c.175. κόμαρος, arbor est cydonio aßimilis, tenui cortice, fructum habens pruni magnitudine, nuclei expertem, quem μιμαίκυλον vocant, qui ubi maturuit subfulvus, aut rubicundus est. Theoph. 3. hist. 16. Comarus, quæ nemecylum cibo idoneum ferat, magnitudine non nimium præstat: corticem tenuem tamarici similem habet: folium inter ilicem & laurum: flores singulari appendice parte postrema racemati cohærent, specie quisque myrto oblongo similis, non foliatus, concavus, tanquam ovum exsculptum ore aperto, &c. Plinio l.15.c.24. pomum duobus nominibus appellant Græci, Comarum & Memecylon, & apud nos alio nomine Arbutus, &c. & l.23.c.8. Arbutus sive Unedo, fructum fert difficilis concoctionis.

I. Arbutus folio serrato.
Arbutus, Matth. Dod. ut: Bellon. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon. Rauvvolff. Clus. hisp. & hist. Cæsalp. Castor. Lugd. Tabern. Camer. Gerard.
Arbutus Theophrasti, non Dioscoridis, Ang.
Oinarum & Conarum sive Arbutus & Unedo Theoph. Guil. pap.
Arbutus sive Unedo, Adv. (Galeno perperam Epimelis) Lob.

Arbor vastæ magnitudinis in Creta, cum alibi fruticet, Bellonio monente: & in fructu differentia, quidam parvi mali magnitudine, rubore magis nigricante, mollior & suavior in mediterraneis: quidam avellanæ magnitudine, flavior & asperior, in maritimis tractibus, Cæs.

II. Arbutus folio non serrato.
Andrachnes, Bellonio.
Α'νδράκλα Cretensium, Hon. Belli apud Clusium.
Adrachne Theophrasti, Clus. hist.
Α'νδράχνης (Portulaca aliquando, potulaca Gazæ) folio Arbuto similis est, magnitudine non nimium pręstans, cortice albo circumrumpi solito, fructum arbuto similem parit, Theophrast. 3 hist. 16. Adrachne sylv. arbor est, similis Unedoni, folio tantum minore, & nunquam decidente, cortice non scabro quidem, sed qui circumgelatus videri poßit, Plin. l.13.c.22.

Arbuti folio exoticæ.

I. Jambolones, Garziæ.
Jamboloins, Acostæ, Frag. Lugd.
Jambolyn, Palud. in Linsc. 4. part. Ind. or. 10.
Arbustum simile Myrto, Garz. Frag. folijs Arbuti (folijs oxyacanthæ Paludano) fructu olivæ Cordubensi simili, qui muria conditur.

II. Carandas, Garziæ.
Caranda, Frag.
Auzuba, Oviedo, Frag. at Clusius, Carandæ ferè similem Oviedum describere, ait.

Fructu est exiguo malo persimili, gratissimo uvarum sapore, qui muriâ, etiam aceto, tum in continente, tum in Balagate conditur.

L A U R U S.

Daphnem, Ladonis filiam formosißimam fuisse, Poëtæ fabulantur, quam cum Apollo deperiret, & ut potiretur celeri cursu fugienti instaret, ab eo tandem capta, matrem tellurem precatur, ut in sinum se suum reciperet. Votis ac precibus tellus excitata, confestim arborem edidit. Re conspecta deterritus Apollo, arborem gentili nomine donavit, & vulso ramo sese coronavit. Δάφνη ipsa arbor, & baccæ δαφνίδες Dioscoridi lib.1. cap.106. dicuntur, qui aliam folio tenuiore, alteram latiore scribit: & Theoph. (qui hinc inde multa de Lauro habet) 3 hist.12. alia est tenuifolia figura similis Sorbis: & 3. hist.13. latifolia, folium molle atque oblongum habet, sicut Sambucus: & 3. hist. 8. Laurus uvam producit & fructifera est, quanquam non omnis sed genus quoddam, verum sterilis copiosiùs, quam masculam nonnulli appellant. Plinius lib.15. cap.13. Lauri genera tradens, meminit ejus quam Mustacen vocat, folio maximo, flaccidoq; & albicante. Delphicæ, quæ æquali colore, viridior, maximis baccis è viridi rubentibus. Cypriæ, quæ folio brevi, nigro, per margines imbricato, crispa. Tini, quæ aliquibus sylvestris Laurus, cærulea bacca. Regiæ, quæ amplißima & arbore & folio. Baccaliæ, quæ vulgatißima est, baccarumq; fertilißima. Sterilis, quæ triumphalis sit. Affert & alia genera, nomine potius, quàm generis societate communicantia.

I. Laurus latifolia πλατυτέρα Diosc.
Laurus regia amplissima, Plinio.
Laurus latiore folio, Matth. Cast. Lugd.
Laurus latifolia, Cord. in Diosc. Bellon.
Laurus regia folijs ad Malum Medicam accedentibus, Cæsalp.
Laurus latifolia mas (quæ sterilis & fœmina) (Tab.

II. Laurus vulgaris.
Laurus, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Lon. Lob. Eyst.
Laurus tenuifol. Matth. Cord. in Diosc. Lugd. Cast. Cam.

Laurus

Laurus altera ſpecies, Dod.
Laurus vulgatior baccifera, Adv.
Laur. mas (quę ſterilis & fœmina) Tab. & Ger.
Præter has Tabernæmontanus pingit
Laurum tenuifoliam marem.
Laurum tenuifoliam bacciferam, quæ Laurus mas, Gerard.
Laurum anguſtifoliam marem.

Laurus quædam floret tantum flore copioſo racemoſo, uvam Theoph. vocat, & fructum non fert: alia fructum fert, in quo etiam differentia: alterius, in rotundo modicè oblongus eſt: alterius oblõgus, gracilis & utrinq; ovato mucrone turbinatus. Lauros alibi frutescentes, in Achon monte ingentes arbores fieri Bellonius ſcribit, qui in Græcia quinque genera notavit. Et in Indiæ occidentalis inſulis Nicaragua, & nova Hiſpania Lauri venuſtæ & editæ exurgunt.

Laurus ſylveſtris.

Laurus ſylveſtris δάφνη ἀγρία Theoph. 1. hiſt. 15. inter perpetuò virentes è ſylveſtribus: Plinius l. 15. c. 30. hujus inter Lauri genera meminit, inquiens: Tinus, hanc ſylveſtrem Laurum aliqui intelligunt, nonnulli ſui generis arborem, cui cærulea eſt bacca: & M. Cato lib. de re ruſt. 8. Lauri ſylvatici nomine intelligere videtur.

I. Laurus ſyl. Corni fœminæ folijs ſubhirſutis.
Tinus primus, Ang. Cl. hiſp. & hiſt. Cam. Tab.
Laurus ſylv. ſive Tinus, Geſn. hort. Cam.
Laurus tinus cærulea bacca, Adv. Lob. ico.
Tinus, laurus ſylv. Cam. ep.
Laurus tinus Dalechampij, Lugd. (Lob.
Tini aliud genus Corni fœminæ proceritate, Lentago, Cæſalp.

II. Laurus ſylv. folijs venoſis.
Tinus ſecundus Cluſ. hiſp. hiſt. Lugd.
Tinus, Laurus ſylv. Dod.
Tinus Luſitanica Cluſij, Lob. Tab.
Thinnus, Caſt. append.
Laurus tinus Luſitanica, Ger.

III. Laurus ſylv. folio minore.
Laurus ſylvatica, Ang.
Tinus ſive Laurus inodora & Italorum Lentago, Bellon.
Tinus tertius, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd.
Laurus regia, Caſt.
Tinus alter, Tab.
Laurus tinus, Ger.

Lauri folio exoticæ.

I. Laurifolia Magellanica cortice acri.
Cortex Winteranus, Cluſ. Lugd. Tab.
Lauro ſimilis arbor, cortice piperis modo acri in Pinguinum inſula: 9. part. Ind. occid.
Cortices acerrimi: in 9. part. Ind. occid. addit.
Magellanica aromatica arbor, Cluſ. exot.

II. Laurifolia Americana, pomis capitis magnitudine.
Cohyne in America Theveto, Lugd.
Maraka & Tamaraka fructus, Cl. notis in Garz.
Arbor fructu Struthiocameli ovum adæquante, Lerio par. 3. Ind. occid. c. 7. & 12. arbor Choyne.
Fructus inſtar Cucurbitę, per quē baculũ figunt, & Tamaraka inſtrumentũ fit, Stad. in deſ. Braſil.

Ex fructu non eduli pocula conficiunt: Braſiliani perforato, lapillis aut milio inditis, pro crepitaculo utuntur, quod inſtrumentum Maraca nominare, Lerius cap. 15. refert.

III. Laurifolia Javanenſis.
Mangeſtans folijs laurinis fructu exigui mali aurei ſuaviſsimi, Garzię & Cluſ. qui addit folia mali formam magis referre.
Mangoſtans prunorum ſylv. modo creſcit: 4. part. Ind. or. 6. ſed figura, quæ tab. 15. habetur eſt Liguſtri Ægyptiaci.

IV. Laurifolia Guinenſis.
Arbor peregrina ex Guinea, Cluſ. exot. l. 1. c. 9.
Fructus inſtar mali magni ex flavo ſpadiceus, nigro polline plenus.

V. Laurifolia Guinenſis altera.
Arbor peregrina Laurocerasi folio, an Bravas, Cluſ. exot. l. 1. c. 12.

VI. Laurifolia Terenatenſis.
Beretinus fructus, Cluſ. exot. l. 2. c. 17. Tab.
Beretinus arbor, Lugd.

LAUREOLA.

Laureola à ſimilitudine cum Lauri folijs dicitur, quæ mas eſt & fœmina, & à Dioſcoride l. 4. c. 148. & 149. ſub Chamædaphne & Daphnoide proponi à multis creditur. Χαμαιδάφνη *virgas promit ſingulari ramulo conſtantes, cubitales, rectas, tenues, ac læves: & huic folia ſimilia Lauro, at leviora multo & tenuiora, & viridiora: fructus verò rotundus rubeus folijs annexus.* Δαφνοειδὲς *fruticulus eſt cubitalis, ramos multos habens à medio ſurſum modo flexiles & folioſos: cortex verò circa virgas viſcoſus valde: folia Lauro ſimilia, at molliora, validiora & fractu contumacia, mordentia & accendentia os & fauces: flores candidi: fructus verò nigri*

ubi ematuruit: radix supervacua. Plinio l.15.c.30. est & Chamædaphne sylv. frutex: & l.24.c.15. Chamædaphne unico ramulo est, cubitali ferè folio tenui, lauri similitudine: semen rubens. At Daphnoidem Lauri genus fecit: sic enim l.15.c.30. Daphnoides frutex est ramosus, crassiore ac molliore quàm Laurus folio, cujus gustatu accenditur os atque guttur: baccis è nigro ruffis: & l.23.c.8. Daphnoides sylvestris Laurus est.

I. Laureola semper virens flore viridi, quibusdam Laureola mas.
Thymelæa folijs viridibus, Mesuæo.
Laureola, Brunf. Gesn. hort. Dod.
Thymelæa, Trag.
an Chamædaphne, Matth. Lac. Lon. Cast. cui & Laureola minor.
Daphnoides, Dod. gal. Ang. Gesf. hor. Tab. cui & Daphnoides alterum genus.
Daphnoides sive Laureola, Adv. Lob. Lugd.
Daphnoides Dioscoridis, Cęs. cui & Mezereon, Arabum.
Baccis rubris dicit Matthiolus: nigris in Silesia Camerarius.

II. Laureola folio deciduo flore purpureo: officinis Laureola fœmina.
Chamælea sive Mezereon, Trag.
Chamælea Germanica, Dod. ut: Cam. Thal.
Daphnoides, Fuch. Turn. Cam. ep. flore purpureo, Tab.
an Daphnoides, Matth.
Kellerkraut Germanorum, Bellon.
Daphnoides nostrum vulgare, Gesn. hort.
Piper montanum, Ang. Gesn. hort.
Laureola major, Cast.
Thymelæa, Cord. in Diosc.
Daphnis alterum, Lon.
Chamædaphne sive pusilla Laurus, Adv.
Mesereum Germanicum, Lob.
Laurus pusilla, Eid. icon.
Laureola fœmina & Daphnoides crocea, Lugd.
Alijs Cneorum album Theoph. alijs ejusdem Daphnoides fructu croci colore: alijs Chamædaphne, id est humilis pumiláve Laurus Dioscoridis videtur: licet Dalechampius Dioscoridi ignotum fuisse censeat.
Flore est subpurpureo, rarius albo: habetur major & minor, hæcque Piper alpinum minus Gesf. lib. de hortis dicitur, ab hoc Cordus voluit granum Cnidium, quod Coccognidium appellatur, colligi: quæ cum maturuerint rubent, resiccatæ nigricant.

C H A M E L Æ A.

Χαμελαία, quæ Latinis etiam Chamelæa, quasi humilis olea, à similitudine cum Olea, & Oleago, & Oleastella: Mauritanis & hæc Thymelæa, & præcedens Laureola, Mezereon dicitur. Dioscoridi l.4. c.172. ramos habet dodrantales, frutex est è cremiorum genere, folia habet oleæ similia ac tenuiora & densa & amara, quæ gustum mordent, & arteriam abradunt. At Plinio l.15.c.7. Chamelæa frutex surculosus, non altior palmo, folijs Oleastri baccisq;. & l.24.c.15.

I. Chamelæa tricoccos.
Thymelæa folijs magnis & tenuibus, Mesuæo.
Chamelæa latifolia vel alba, Serapioni.
Chamelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Cord. in Diosc. Bellon. Gesn. hort. & app. Lon. Clus. hisp. tricoccos, in hist. Lob. Cæs. Cast. Lug. qui figuram Matthioli & Dodonæi exhibet.
Thymelæa, Ang.
Mezereon Arabum, Ad. Lob. ico. tricoccos, Tab.
Chamelæa vera, Cam.
Flores pallidi, aut lutei: Hispanica candidior & brevior ipsa Gallica.

II. Chamelæa alpina folio infernè incano.
Chamelæa, Cneorō Galeni, Alypias Aërij, Ang.
Chamelæa alpina incana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Chamelæa incana Bononiensium, Lob.
Chamelæa altera, Clus. hisp. & hist.
an Chamelæa altera folio duro, Cæs.

T H Y M E L Æ A.

Θυμελαία, quæ & Latinis Thymelæa, quasi Tithymelæa, ex Tithymalo & olea mixta facie, quam aliqui Diosc. lib.4. cap.173. scribente, Chamelæam aut Cneoron vocant, ex quo Gnidium granum, quod ipsius semen est colligitur: hæc, ut idem, virgas edit speciosas, numerosas, tenues, bicubitales: folijs Chamelææ sed angustioribus & pinguioribus: floribus candidis, ac inter ipsos fructu ceu myrti parvo rotundo, &c. Plinio lib.13. cap.21. & in quo nascitur granum Gnidium, quod aliqui linum vocant: fruticem verò Thymelæam, alij Chamelæam: est similis oleastro, folijs angustioribus, gummosis si mordeantur, myrti magnitudine, semine, colore & specie faris, ad medicinæ tantum usum.

I. Thy-

I. Thymelæa folijs lini.
Thymelæa folijs parvis, Mesuæ.
Chamelæa tenuifolia & nigra, Serapioni.
Thymelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Bellon (cui & coccum gnidium) Lon. Clus. hisp. & hist. Lob. Cæs. Cast. Lugd. qui tres figuras apposuit.
Thymelæa, Matth. ep. quoad folia, non fructum qui Chamelææ est.
Thymelæa vera, Gesn. hort.
Thymelæa grani Gnidij, Ad. Lob. ico.
Thymelæa 1. & 2. Tab. nam Matthioli & Clusij figuram exhibet.
an Thymelæa folijs lini, Cam.
Κνέωρος (Casiam Gaza vertit) Theophr. 6. hist. 2. esse, cujus duo genera proposuit, Guilandinus voluit, alterum Chamelæam, alterum Thymelæam.
II. Thymelæa folijs acutis capitulo Succisæ, sive Alypum Monspeliensium.
Alypum montis Ceti, sive herba terribilis Narbonensium, Adv. Lob.
Alypum Penæ, Lugd. Tab.
Empetron phacoides, Lugd.
Hippoglossum Valentinum, Clus. hisp. & hist. Tabernæm.
an Alypum, Matth. Lac. Cam. Lugd. & Alipia, Lon. quia Pena dicit apud Matthiolum picturam corruptam esse.
III. Thymelæa folijs polygalæ glabris.
Sanamunda viridis vel glabra, in Prodromo.
Thymelææ species Myconi, Lugd.
IV. Thymelæa folijs Chamelææ minoribus subhirsutis.
Sanamunda prima, Clus. hisp. & hist. Rauvvolf. Lob. Cast. Tab.
V. Thymelæa folijs Kali lanuginosis salsis.
Empetron, Ang.
Sanamunda 2. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Tab.
Cneoron, Cæsalp.
Cneoron nigrum Myconi, Lugd.
Sesamoides minus Dalechamp. Lugd.
Phacoides Oribasij quibusdam, Eid.
VI. Thymelæa folijs candicantibus serici instar mollibus.
Tartonraire Galloprovinciæ Massiliensium, Adv. Lob. ico.
Sesamoides majus multorū Dalechampij, Lug.
Sesamoides majus Scaligeri, Tab.
Sunt qui cum sequenti eandem velint.
VII. Thymelæa tomentosa folijs Sedi minoris.
Sanamunda 3. Clus. hisp. & hist. Cast.
Cneoron Pantij.
Erica Alexandrina, Lob. Tab.
Sanamundas vocat Clusius, Granatenses Mauritanos imitatus, quia his ad corpus purgandum frequenter utuntur: & quia Thymelææ facultatibus pollent, huc retulimus.

CNEORON.

CNeorum de multis plantis dici, non modo Plinius lib. 13. c. 21. testis est, qui Thymelæam Cneoron à quibusdam appellari scripsit: & lib. 21. c. 9. Casiam ab Hygino vocari: & mox, Cneori duo genera sunt nigri atq; candidi, hoc & odoratum, ramosa ambo, florent post æquinoctium Autumni: quæ ex Theophr. translata. Sed recentiores alij ad Laureolam, alij ad Chamelæam & Thymelæam: alij ad Rosmarinum, alij ad alios referunt. Theophr. 6. hist. 2. Cneoron (Casiam vertit Gaza) inquit genera duo, unum album, alterum nigrum: albo folium est cutaneum, oblongum, figura oleæ quod immodo simile: nigro, quale tamaricis, carnosum. Album supra terram minus se attollit, & parum quid olet: nigrum valde odoratum est: radix utriusq; in profundum descendit magna: rami multi, breves & lignosi, qui à terra, vel paulo supra dividuntur, lenti admodum, &c. Et Guiland. Cneorum utrumq;, Chamelæam & Thymelæam esse, ex Aretæi, Dioscoridis, Galeni, Aëtij & Plinij traditione statuit.

I. Thymelææ affinis facie externa.
Cneoron, Matthiolo cap. de Cinam.
Cneoron alterum Matthioli } Lugd.
Oleander sylv. Avicen. Myconi } Lugd.
Cneorum Matthioli, Clus. pan. & hist. Cam.
Casia Matthioli, Chamelææ species, Tab.
Thymelæa minor, Cord. hist.
II. Cneoron album folio oleæ argenteo molli.
Cneorum album Dalechampij, Lugd.
Dorycnium, Imperati.
Dorychnium ex Sicilia, Cæs.
Dorycnium verum Plateau, Clus. hist. ap. 1.
Dorycnium quorundam seu potius Convolvulus rectus Creticus, Ponæ Ital.
III. Cneoro albo affinis.
Dorycnium forte Dioscoridis, Ponæ Ital.

NERI-

N E R I O N.

NΗ'ριον ϗ ῥοδόδενδρον *Græci vocant: alij ῥοδοδάφνην, à flore rosæ simili & folijs laurinis: quare Apuleio, Rosa laurea. Rhododendros, inquit Plinius l.24.c.11. quia ne nomen quidem apud nos Latinum invenit, Rhododaphnen vocant, aut Nerium. Dioscor.l.4.c.82. frutex est folijs amygdalinis longioribus & crassioribus, flore roseo & siliqua fructui amygdalino proxima, quæ dehiscens lanosa natura, acanthij pappos repræsentante plena reperitur, &c. Plinio l.16.c.20. Nerion sempiterna fronde, rosæ similitudine, caulibus fruticosum.*

I. Nerion floribus rubescentibus.
Nerion, Trag. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. flore rubro, Eyst.
Nerium, Matth. Fuch. Dod. gal. Turn. (qui 1. & 2. habet) Gesn. hort. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Oleander flore rubro, Ang.
Oleander, Desle circa Tripolim, Rauvvolf.
Rhododendron, Bellon. Ges. hor. Dod.
Oleander, Laurus rosea, Lob. ico.
Rhododaphne, Ges. hort. Cæs.
Nerion sive Rhododaphne, Cam.
In nonnullis Cretæ Insulis ad ædicularum trabes conficiendas aptum est, cum alibi parvum sit, Bellon.
II. Nerion florib. albis: & Lob. Lug. Tab. Cam.
Nerion candidis floribus in montis Idæ convallibus, Bellon.
Oleander flore albo, Ang.
Nerium sive Rhododendron flore albo, Eyst.
III. Nerio similis arbor: & Tab.
Nerij facie arbor, Ad. Lob. Lugd. apud quem titulus transpositus est.
IV. Fructus Nerij siliquæ figura.
Kaye Baka, Clus. exot. l.3.c.19.

SECTIO SECUNDA.

CISTUS; CHAMÆCISTUS; LEDUM; LEDUM ALPINUM.

C I S T U S.

KΙ'ϛος, κισθὸς καὶ κισθάρον, *Latinis similiter Cistus & Cisthus dicitur, fortaſſe quod ejus species aliqua κισσοῦ, id est, Hederæ, folijs rotundis sit.*

Genera duo: Cistus non ladanifer, & Cistus ladanifer, qui Ledum dicitur. Cistus Dioscoridi lib.1. cap.126. frutex est ramosus, foliosus, non altus: folia habens rotunda, nigra, hirsuta: flores masculo, veluti mali punicæ, fœminæ verò albi. Plinius l.24.c.10. sic ait, Græci vicino hederæ vocabulo, Cisthon appellant fruticem majorem. Thymo, folijs ocimi. Duo ejus genera. flos masculo rosaceus, fœminæ albus. Verum Plinius Cisthum cum Cisso, id est, Hedera, confundit, Theophrasti 6.hist.1. lectione immendata, ubi κισσὸς pro κιϛὸς habetur, deceptus: & Gaza, Hederam pro Cisto reddidit.

Cistus mas.

I. Cistus mas folio rotundo hirsutissimo.
Cistus mas, Matth. ep. Ang. Tur. Lac. Lon.
Cistus, Cæs. mas 4. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cistus mas folio rotundiore Matthioli, Lugd.
II. Cistus mas folio oblongo incano.
Cistus mas, Ges. hor. Ad. Lob. Cam.
Cistus, Dod. mas 1. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cisti alterum genus, Cæs.
Cistus mas latifolius, Tab.
Flos colore rubro est, eoq; nunc saturatiore, nunc dilutiore.
III. Cistus mas angustifolius.
Cistus mas 2. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cistus mas angustifolius 2. Clusij, Lob.
Cistus mas angustifolius, Tab.
IV. Cistus mas folio breviore.
Cistus mas 3. Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
V. Cistus mas folijs Chamædrys.
Cistus mas 5. Clus. hisp. & hist. Lob. ico. Lugd.
Cistus mas supinus sinuatis & fimbriatis folijs, Lobel.
Cistus mas tertius, Tab.

Cistus fœmina.

I. Cistus fœmina folio Salviæ.
Cistus, Cord. in Diosc. Cæs.

Cistus fœmina, Matth. Dod. ut: Ang. Gesf.hort. Lacun. Turn. Ionic. Adv. Lob. Clus.hisp.& hist. Castor. Camer. & Lugdun. qui & Matthioli & Clusij figuram exhibet, ut & Tabernæmontanus.
Cistus flore albo, Rauvvolf.
Variat: est enim clarior & rectis virgis: est & supinus humi sparsus: in utroq; flos candidus, quandoq; luteus ochræ colore.
II. Cistus folio plantaginis.
Tuberaria major Myconi, Lugd.
Majorem & minorem Lugdunensis pingit.
III. Cistus fœmina portulacæ marinæ folio, latiore obtuso.
Cistus folio halimi primus, Clus.hisp.& histor. Lugd. Tab.
Cistus fœmina folio portulacæ marinæ, sive Crithmi, Lob.
IV. Cistus fœmina portulacæ marinæ folio angustiore mucronato.
Cistus folio halimi secundus, Clus. hisp.& hist. Lob. Lugd. Tab.
V. Cistus folio spicæ.
Cistus folio lavendulæ, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugdun.
Cistus, Tabern.
VI. Cistus folio Sampsuchi incano.
Cistus folio Sampsuci, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugdun.
VII. Cistus folio Stechadis citrinæ.
VIII. Cistus folio Majoranæ.
Cistus folio majoranæ defluxis floribus, Adv. Lob. icon.
Helianthes species Penæ, Lugd.
IX. Cistus folio Thymi: & Clus.hisp.& hist. Lob. Lugd. Tab.
X. Cistus folio Salicis.
Cistus annuus primus, Clus.hisp. & hist. Lugd. an Hydrophyllon herba Athenæi, Clus.
Cistus annuus folio Salicis, Lob.
Cistus annuus, Tab.
Variat: primò folijs amplioribus, floribus majoribus: secundò folijs angustioribus, floribus minoribus.
XI. Cistus flore pallido punicante macula insignito.
Cistus annuus secundus, Clus.hisp. & hist. Lug.
Cistus annuus guttato flore, Penæ.
Helianthemum flore maculoso, Colum.
Variat: est enim flore maculoso, macula ex nigro ruffescente, sive puniceo; vel non maculoso.
XII. Cistus Ledi folio.
Cistus annuus folio Ledi, Lob. Tab.
Cistus annuus alter Lobelij, Lugd.
Alyssum trigonum, Eidem.
XIII. Cisti folio arbor exotica.
Arbor exotica Cisti folio, Ad. Lob. ico.
Cisti vel Ledi arbor peregrina Penæ, Lugd.
Arbor cisti folio, Lob.
Cisti folio exotica arbor, Tab.
Cistus exotica, Ger.

HYPOCISTIS.

Cum è Cisti radicibus, veluti germen quoddam expullulet, id quod Hypocistis dicitur, de eo paucis. Cisti, inquit Diosc. l.c.127. radicibus adnascitur, quod ὑποκιστὶς *dicitur, nonnullis* ῥόβυθρον, ἢ κύτινος, *& mali punicæ cytino simile est: quædam rufa: altera herbacea, tertia candida cernitur.*

Hypocistis sub Cisto.
Hypocistis, Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Dios. Lon. Cast. Cæs. Clus.hisp.& hist. Ad. Lob. Lugd. Tab. Gerard.
Limodori genus, quod Hypocistis, Dod.
Succus qui extrahitur, etiam Hypocistis & officinis Hypocistidos, dicitur.
Sub Cisto Hispanico, rubram: sub Cisto folio halimi, luteam: & sub Ledo quem octavo loco recensuimus, varij coloris, pallescente, lineis purpurascentibus & nonnihil virescentibus distincto Clusius notavit: & hanc posteriorem αἱμοδώρου sive Cynomori genus nuncupat.

CHAMÆCISTUS.

I. Chamæcistus vulgaris flore luteo.
Hyssopus campestris, Trag.
Panax Chironium, sive flos solis, Matth. Cast. Lugdun.
Panax Chironium quorundam, Ang.
Gratia Dei, Dod. gal. Gesn. hort. cui & Hyssopoides.
Helianthemum, Cord. hist. Lob. Thal. flore luteo, Eystet.
Consolida aurea Chirurgis, Cordi schol.

Hyſſopus montanus ſive ſylv. Lon.
Flos ſolis, Dod. (cui & Ciſti & Ledi quædam ſpecies) Caſt. Cam.
Helianthemum vulgo dictum, Cluſ. hiſp.
Helianthemum Plinij, Cluſ. pan.
Chamæciſtus primus, Cluſ. hiſt. qui ad Ciſti fœminæ tertiam claſſem reducit.
Helianthemum Germanicum ſecundum, Tab.
Helianthemum ſive flos ſolis, Lugd.
Chironia, Cæſ.

Hoc quibuſdam Panax Chironium Dioſcor. creditur. πάνακες χειρώνιον folia habet amaraco ſimilia, flores aureos, radicem tenuem, neq; altam, guſtu acrem: ſic Dioſcorid. lib. 3. cap. 37. Ab alijs Helianthe Plinij lib. 24. cap. 17. cenſetur: Helianthen ſcribit vocari in Themiſcyra regione, & Ciliciæ montibus maritimis folio myrti, ſed quid in hac brevitate pronunciare licet?

II. Chamæciſtus vulgaris flore albo majore.
Helianthemon albis floribus, Lob. ico. Eyſt.
Chironia flore candido, Cæſ.
Helenium minus Dioſcoridis, Lugd.

A priore differt floris colore albo, ejuſq; magnitudine, Ladani ſpecie.

III. Chamæciſtus Friſicus folijs Nardi Celticæ.
Hirculus Friſicus Dortmanni, qui Chamæciſti genus, Cluſ. cur. poſt.

Hunc à Dortmanno quoq; accepimus.

IV. Chamæciſtus folijs minoribus & incanis.
Flos ſolis, Lob. Dod. utriq; quoad iconem.
Ciſtus humilis primus, Cluſ. hiſp.
Helianthos ſive Flos ſolis, Ad.
Ciſtus parvus Cluſij, Lob.
Chironiæ aliud genus, Cæſ.
Chamæciſtus quintus, Cluſ. hiſt. ico. at 4. deſcr.
Helianthemum ſecundum ſativum, Tab.
Helianthemum Anglicum luteum, Ger.

V. Chamæciſtus folijs Thymi incanis.
Panax chironium minus, Cam. ep.
Chryſanthemis, Erica minima, Ad.
Ciſtus humilis anguſtifolius, } Lob.
Erica chryſanthemos minor, }
Ciſtus humilis ſecundus, Cluſ. hiſp. Lob. ico.
Chamæciſtus quintus, Cluſ. hiſt. deſc. at quart. icone.
Helianthemum peregrinũ anguſtifolium, Tabern. Ger.

Huc referatur
Helianthemum Germanicum 3. Tab.
Helianthemum album Germanicum, Ger.

VI. Chamæciſtus quadrifolia.
Helianthemum Sabaudicum, Tab. Ger.

VII. Chamæciſtus folijs myrti minoris incanis.
Chamæciſtus ſecundus, Cluſ. pan. 3. Eid. hiſt.
Ciſtus humilis latifolius, Tab. Ger.

VIII. Chamæciſtus anguſtifolia.
Chamæciſtus primus anguſtifolius, Cluſ. pan.
Chamæciſtus ſextus, Eid. hiſt.
Ciſtus humilis anguſtifolia, Tab. Ger.

IX. Chamæciſtus ſerpillifolia floribus carneis.
an Roſa alpina altera folijs minimis, Geſ. hor.
Alpina altera, Ad.
Anonymus altera, Cluſ. pan.
Chamæciſtus ſeptimus, Cluſ. hiſt.

X. Chamæciſtus hirſuta.
Chamæciſtus quartus, Cluſ. pan. 8. Eid. hiſt.
Ciſtus humilis Auſtriaca, Tab. Ger.

XI. Chamæciſtus repens ſerpillifolia lutea.
Chamæciſtus tertius, Cluſ. pan. 2. in hiſt.
Ciſtus humilis ſerpillifolia, Tab. Ger.

XII. Chamæſtus ericæ folio luteus.
Cori ſimilimus frutex in maritimis, Cæſ.
Erica chryſanthemos, Lugd.
Coris Dioſcoridis Guilandino dicebatur.

Hujus duæ ſpecies altera brevioribus folijs & humilior, altera quadruplo longioribus & elatior.

CISTUS LEDUM.

Ciſti alterum genus, inquit Dioſcorides l. 1. c. 128. à nonnullis λῆδον appellatum, frutex eodem quo Ciſtus modo naſcens, ſed folijs longioribus ac nigrioribus, quæ pingue quidpiam verno tempore contrahunt, ex quo λάδανον conficitur. Plinio l. 12. c. 17. ſunt qui herbam in Cypro ex qua Ladanum fiat, Ledon appellent: etenim illi Ledanum vocant, huic pingue inſidere, &c. Ladanum eſſe œſypum hircorum barbis genibusq; villoſis inhærens, &c. Ladani colligendi rationem Dioſcorides & Plinius l. c. referunt: quomodo verò in Creta colligatur, Bellonius l. 1. obſerv. c. 7. & ex eo Cluſius deſcripſit.

I. Ciſtus

I. Ciſtus ladanifera Monſpelienſium.
Ledum, Matth.ep.Lac.Caſt.Lugd.Tab.
Ladanum, Matth.Ang.Cæſ.Tab.
Ciſti ſpecies ſecunda, Dod.gal.
Ciſtus ladanifera, Turn.
Lada & Ladon ciſto ſimilis frutex, Cord. in Dioſc.& hiſt.
Ledon alterum ciſti genus, Geſn.hort.
Laudanum, Lon.
Ladanum latifolium, Rauvvolff.
Ciſtus ledon, latifolium, Adv.deſc.
Ledum latiore folio Italicum, Cam.
Ciſtus ledum Matthioli, Ger.
II. Ciſtus ladanifera Hiſpanica incana.
Ciſtus ledon, Dod.
Ciſtus ledon primum, Cluſ.hiſp.Lob.Lugdun. Gerard.
Ledi ſpecies Bauhini, Lugd.
Ledon Cluſij 1.Tab.
Ciſtus ledon primum anguſtifolium, Cluſ.hiſt.
III. Ciſtus ledon folijs laurinis.
Ciſti ledi 1. altera ſpecies, Cluſ. hiſp. & hiſtor. Lobel.
Ladanum alterum, Cæſ.
an Ciſtus maritimus, Lugd.
IV. Ciſtus ledon folijs populi nigræ major.
Ledon 2.Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Ledon latifolium 2.majus, Cluſ.hiſt.
Ciſtus ledon 2.Cluſij, Lob.Ger.
V. Ciſtus ledon folijs populi nigræ minor.
Ciſti ledi 2.altera ſpecies, Cluſ.hiſp.Lugd.
Ledon 2.latifolium minus, Cluſ.hiſt.
Ciſtus ledon populnea fronde alter, Lob.
Ciſtus ledon 3.populnea fronde, Lugd.
Ciſtus ledon populnea fronde, Tab.Ger.
VI. Ciſtus ledon Cretenſe.
an Ciſtus mas, Matthiol. in magnis figur. & Lugdun.
Ciſtus è qua Ladanum in Creta colligitur, Bellon.
Ledon 3.Cluſ.hiſp.Lob.Lugd.
Ledon 3.Cyprium, Cluſ.hiſt.
Plantæ ex qua Ladanum Cretenſes colligunt folijs & floribus ciſti fœminæ, Alp.
Ledon à Græco diverſum & longè majus in monte Olympo, Bellonius notavit.
VII. Ciſtus ledon folio myrti.
Ciſtus ledon latifolium, Adv.ico.
Ciſtus ledon Ruſci aut Myrti folium, Lobel. icon.
Ciſtus ledon aliud latifolium Penæ, Lugd.
Ciſtus ledon myrtifolium, Tab.Ger.
VIII. Ciſtus ledon hirſutum.
Ledon 4. Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Lugd.Tabern. Gerard.
Ledon alterum anguſtiore folio, Cam.
IX. Ciſtus ledon folijs oleæ ſed anguſtioribus.
Ledon 5. Cluſ.hiſp.& hiſt.
Ciſtus ledon, Adv.
Ledon Narbonenſe, Lob.
Ciſtus ledon Narbonenſe, Tab.
Ciſtus ledon Lobelij, Ger.
Ciſtus flore albo, Eyſt.
Huic ſimilem ſub
Ciſto adulterino pingunt, Tab.& Ger.
X. Ciſtus ledon anguſtis folijs.
Ledon 6.Cluſ.hiſp.& hiſtor.Lob. (qui in iconibus hunc cum priore junxit) Lugd.
Ledum quintum, Cluſij, Lugd.Ger.
Ledon Cluſij nonum, Tab.
XI. Ciſtus ledon folijs roriſmarini hiſpidis.
Ledon 7. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob.Lugd.Tabern. Gerard.
XII. Ciſtus ledon folijs roriſmarini ſubtus incanis.
Ledon octavum, Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Lugd.
Ladani ſpecies folijs Roſmarini, Rauvvolff.
Ledum Cluſij quintum, Tab.
Ciſtus ledon ſextum, Cluſij, Ger.
XIII. Ciſtus ledon folijs roriſmarini ſed non incanis.
Ledon nonum, Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Lugd.
Ledum Cluſij ſextum, Tab.
XIV. Ciſtus ledon folijs Thymi.
Ledon decimum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob.Lugd. Gerard.
Ledum Cluſij octavum, Tab.
XV. Ciſtus ledon folijs roriſmarini ferrugineis.
Roſmarinum ſylv.Matth.Caſt.
Chamæpeuce, Cord. in Dioſcor. & hiſtor. deſc. Lugdun.
Ledum folijs roſmarini alterum, Lob.
Ledum Sileſiacum, Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.
Ledum roriſmarini folio, Tab.Ger.
Roſmarinum ſylv. ſive Bohemicum Matthioli, Lugdun.

Rosmarinus sylv. Dod. belg.

XVI. Cistus ledon folijs salicis angustifoliæ.
Chamærhododendros montana Allobrogum lentiscifolia, Adv. Lob. ico.
Rosmarinum sylv. minus, Cam. ep.
Rosmarinum sylv. ἄοσμον } Clus. pan. & hist.
Cistus Silesiacus }
Chamærhododendros alpina angustifolia, Tabernæm.
Chamærhododendros montana, Ger.

XVII. Myrtocistus Pennæi, Clus. pan. & hist. Gerard.
Myrtocistus Clusij, Tab.

Ledum alpinum.

I. Ledum alpinum hirsutum.
Alpigenæ Chamærhododendri varietas, Lob.
Balsamum alpinum Gesneri, Lob. ico. Tabern. Camer.
Ledum alpinum, Clus. pan. & hist. Tab.
Cistus ledon alpinum, Ger.

II. Ledum alpinum folijs ferrea rubigine nigricantibus.
Frutex in alpibus roseo flore, Gesn. ad Cordum cap de Chamænerio.
Rosa alpina, Ges. hort. & Fracto, potius Ledum alpinum.
Nereum alpinum, Gesn. de lunar.
Chamerhododendros alpigena odora, Ad. Lob.
Ledi alpini genus alterum, Clus. pan. & hist.
Rhododrendron alpina quibusdam, Cæs.
Evonymus Theophrasti 3. hist. 18. Lugd.
Chamærhododendros alpina latifolia, Tab.
Chamærhododendros alpigena, Ger.

Hujus ramis tubercula gallarum instar adnascuntur: & floris colore variat, communiter dilutè rubentis: at in Pyrenæis, flore tantum albo reperitur.

SECTIO TERTIA.

MYRTUS; RUSCUS; VITIS ET RADIX IDÆA; BUXUS; OLEA; SALIX; AGNUS CASTUS; SPIRÆA; Ligustrum & Phillyrea.

M Y R T U S.

Myrtus & Murtus Latinis: Græcis μυρσίνη & μυῤῥίνη nominatur, à Myrsine Atheniensi puella, pulchritudine & robore insigni, amica Palladi, quam juvenis ab ea cursu & palæstra superatus interemit, invidia ductus, quod elegantia, cæterisq; naturæ dotibus, reliquis virginibus præstaret: arbuscula in demortuæ locum successit, semper Minervæ, ut olea chara. Græcum ei nomen remanet, ut Plinius lib. 15. cap. 29. scribit, quo peregrinam esse appareat. At quibusdam sic dicta, propter æmulam Myrrhæ quandam odoris gratiam, quæ in ejus baccis recentioribus, observatur. Et Theoph. Myrti pluribus in locis meminit, nulla tamen descriptione addita.

Genera Myrti multa sunt: est sativa & sylvestris: sativa aut nigra aut candida: sylvestris alia levis alia spinosa: illa, quæ sativa opponitur, itidem vel nigra, vel candida. Dioscoridi haud dubiè cognita, ut cui lib. 1. cap. 155. μυρσίνη sativa nigra, medicinæ utilior candida: quæ & Plinius lib. 23. cap. 9. habet. Theophrastus non videtur differentiam agnovisse, siquidem lib. 6. caus. 27. scribat, Myrtum Aegypti odoratam esse, quanquam cæteræ inodoratæ sint; verum hoc propter loca fervida evenire. Plinio lib. cit. alia patricia alia blebeia: addens: Catoni tria genera, nigra, candida, conjugalis: nunc & alia distinctio, sativæ aut sylvestris & in utraque latifoliæ: in sylvestri propria oxymyrsine: sativarum genera topiarij faciunt. Tarentinam folio minuto, nostratem patulo, exoticam densissimo, senis foliorum versibus: ramosa utraque alia: conjugalem existimo nunc nostratem dici: hæc ille. Baccæ μύρτα Græcis, Latinis Myrta & Murta, officinis Myrtilli dicuntur.

I. Myrtus communis Italica.
Myrtus, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hort. append. Lon. Cæs. Lugd.
an Myrtus alba, Adv.
Myrtus communis Italica, Cam.
Alia est nigra, colore tantum fructus differens.

II. Myrtus latifolia Romana.
Myrtus nostras cum conjugali eadem, Plinio.

Myrtus Romana, Matth.
Myrtus major, Dod.gal.Adv.
Myrtus altera, Dod.
Myrtus sativa, Cast.
Myrtus laurea maxima, Lob.
Myrtus latifolia, Bellon.Clus.hisp.& hist.
an Myrtus exòtica Plinij, Cæs.

Hanc & sterilem & fructiferã Bellonius notat.

III. Myrtus latifolia Bœtica 1. vel folijs laurinis.
Myrtus Bœtica latifolia domestica 2.Clus.hisp. & hist.
Myrtus Bœtica latifolia domestica, sive laurea secunda, Lob.

Variat: hæc enim folijs est minoribus & paulò densioribus: alia majoribus & paulò tenuiorib.

IV. Myrtus latifolia Bœtica 2. vel folijs latis confertim nascentibus.
Myrtus Bœtica latif.exotica, Clus.hisp.& hist.

V. Myrtus latifolia Belgica.
Myrti classis altera sive latifolia triplex, & Myrtus media, Clus.hist.

Varietates hujus sex Lobelius proponit.

VI. Myrtus angustifolia Bœtica.
Myrtus exotica, Matth.Cast.Lugd.
Myrtus tertia, Dod.
Myrtus Bœtica angustifolia exotica, Clus.hisp. & hist.
Myrtus exotica Plinij pluribus foliorum versibus, Lob. (vvolff.
an Myrt. baccis magnis cinereo cæruleis, Rau-

VII. Myrtus sylvestris folijs acutissimis.
Myrtus sylv. Matth.
Myrti majoris quinta species, Lob.
Myrtus Bœtica sylv. Clus.hisp.& hist.
Myrtus latifolia, Eyst.
sub Myrti ramulo cum flore ac semine pingitur apud Dodonæum.

VIII. Myrtus folijs minimis & mucronatis.
Myrtus albis baccis in Asia, Bellon.
Myrtus domestica fructu albo, Clus.hisp.& hist.
Myrtus prior, Dod.ico.
Myrtus nona angustifolia, Lob.
Myrtus Hispanica angustissimi folij, Cæs.
Myrtus minima angustifolia, Lugd.

Hujus & altera species, folio per omnia teneriore, exiliore & angustiore.

IX. Myrtus minor vulgaris.
Myrtus Tarentina (à Tarento Apuliæ urbe) Matth.Cast.Lugd.Cam.Clus.hist.Eyst.
Myrtus minor, Dod.gal.Adv.
Myrtus minor & Tarentina, Clus.hisp.
Myrtus minor vulgaris, Lobel.qui differentias quatuor facit.
Myrtus, Tab.
Myrtidanum μυρτίδανον Dioscoridi l.1.c.156. est quod Myrto adnascitur, inæquabile, verrucosum & concolor: & perinde quasi manus Myrti caudicem amplectitur. Sed Plinio l.14.c.16. & l.23.c.ult. Myrtidanum est vinum, ex sylvestris Myrti baccis factum.
Myrti coccus.
Myrti excrementum sive granum kermesinum, ejusdem ferè cum Cocco baphica naturæ, Myrti minoribus ramis adnascens, unico animali vivo vesiculæ incluso, Bellon.

X. Pseudomyrtus, frutex myrto admodum similis Bellon. quid?

XI. Myrtus Indica.
Avacari, Garz.Frag.Cast.
In India orientali, in montibus Malavar.

Myrto similes exoticæ.

I. Myrto similis Indica fructu racemoso.
Coca, Ciecæ, Monard.Lugd.Clus.in Garz.
Coca herba, Benzoni part.6. Ind. occid. l.3.c.10. & part.9. l.3.c.20. & l.4.c.22. ubi habetur, Indis hujus folia pro pecunia esse.
Coca occidentalis, Fragoso.
Arbor pumila folijs Myrti, vel ut alij Rhoiscoriariorum, cujus in tota Peru usus est, folio ore detento, famem & sitim aliquandiu inter peregrinandum levantes.

II. Arbor tristis myrto similis.
Arbor tristis, Garz. Acostæ, Frag. Clus.ad Garz. Lugdun. (qui & Acostæ & Clusij figuram licet diversiss. exhibet) Tab.
Arbor tristis, in Malacca Singady alijs parisatico pul, guart: Turcis, gul: Linscot.part.4. Ind. orient. 15.
Arbore triste de Dia, part.8. Ind.orient.
Arbor folijs Myrti Clusio: pruni alijs: cujus flores singulis noctibus renascuntur, qui albi, pediculo luteo aut rubeo firmati, quo Indi Croci loco utuntur, & ex floribus aquam extillant, quam Aquam de Mogli appellant.

De arbore tristi Garzias & Fragosus agentes, cum ejus flores gratissimi odoris sint, duorum adhuc florum meminêre, & Linscottus peculiare genus exhibet.

I. Mogori priores dicti, mali aureæ floribus odoratiores, quarum stillatitius liquor eundem apud istos usum obtinuit, quem apud Hispanos aqua florum mali aureæ.

II. Champe dicuntur alij flores, quorum etiam magnus apud illos usus est, odore graviori, quam Lilium album, Garz. Frag.

III. Fulle, flosculorum genus apud Indos ex arbore quadam toto anno durans, suavissimi odoris, Linscot. 4. part. Ind. or. 10.

IV. Flos Indicus arboreus liliorum specie.

Floribundio, ex arbore quæ solum flores, fructus nequaquam gignit, Joseph. Acostæ lib. 4. cap. 27.

RUSCUS.

Ruscus Dioscoridi l. 4. c. 146. μυρσίνη ἀγρία, myrtus sylvestris dicitur: alijs ὀξυμυρσίνη, acuta myrtus & Myrtacantha. Plinius l. 23. c. 9. inquit, Castor Oxymyrsinen myrti folijs acutis, ex qua fiunt ruri scopæ, Ruscum vocavit. Theophrasto 3. hist. 17. κεντρομυρρίνη. Hujus fructum Arabes Cubebas vocant, existimantes Carpesium apud Galenum 7. simpl & 1. de Antidot. esse, quia nihil de Carpesio apud Dioscoridem, ut nec de Rusco apud Galenum inveniatur: sed revera Rusci fructus à Cubebis differt, ut rectè Leonicenus notavit.

Ruscus, Trag. Matth. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Bellon. Lac. Adv. Lob. Cæs. Lugd. Castor. Cam. Tab. Eyst. Ger. sive Bruscus.
Ruscus verus, Lon.
Ruscum, Dod. ut.
Centromyrini Theoph. & Oxymyrsine, Ang.
Myrtus sylv. Turn.
Myrtacantha, murina spina, Lob. ico.

VITIS IDÆA SIVE MYRTILLUS, & Idæa Radix.

Ἄμπελος παρὰ Ἴδης, sive Vitis ea parte Idæ, quam vocant Phalacras, nascitur: est fruticosa, virgis parvulis & ramulis cubitalibus penè exporrigitur, quibus acini ad latera adhærent, nigri, fabæ magnitudine, dulces, vinaceorum instar aliquid continentes: folium rotundum, individuum, parvum. Idem pene Plinius l. 14. c. 3. Myrtilli autem dicuntur à forma baccarum, quæ Myrti baccis similes sunt.

I. Vitis Idæa folijs oblongis crenatis, fructu nigricante.
Myrtillus, Matth. Lon. Cast.
Vaccinia nigra, Dod. ut: Adv. Lob. Ger.
Radix Idæa fructu nigro, Ang.
Vitis Idæa nigris acinis, Gesn. Fracto.
Myrtillus Germanica, Lugd.
Vitis Idæa vulgaris baccis nigris, Clus. pan. & hist. Theophrasti, Eid. hist.
Vitis Idæa nigra, Cam.
Vitis Idæa 1. Tabern. & Vitis Idæa 2. major, Eid.
Bagolæ 1. genus, Cæs.
Fructus exigui, Gallis Bleuete: part. 2. Amer.

II. Vitis Idæa folijs oblongis albicantibus.
Myrtillus grandis, Trag.
Vitis Idæa nigra major, Thal.
Vitis Idæa 2. Clus. pan. & hist.
Vitis Idæa 3. Tab.
Vaccinia Pannonica, Ger.

III. Vitis Idæa folijs oblongis acuminatis baccis rubris insipidis.
Vitis Idæa rubra Bavarica, Cam.

IV. Vitis Idæa folijs subrotundis non crenatis baccis rubris.
Myrtillus exiguus, Trag.
Vaccinia rubra, Dod. gal. Adv. Lob.
Radix Idæa fructu rubro, Ang.
Vitis Idæa species altera acinis rubris, Ges. hor.
Vitis Idæa rubra sive Vaccinia rubra, Dod.
Rhus Plinij minor, Æmilij, Thal.
Idæa vitis, Lugd.
Vitis Idęa rubra, nonnullis Rhus minor Plinij, Cam. ep.
Vitis Idæa buxeis folijs, Clus. hist.
Folijs est buxi interdum levissimè ceu serratis marginibus.

V. Vitis Idæa folijs subrotundis exalbidis.
Vitis Idæa altera, Clus. pan. & hist.
Vitis Idæa Gesneri major, Cam.

VI. Vitis Idæa folijs carnosis & veluti punctatis, sive Idæa radix Dioscoridi.
Uva ursi Galeni, Clus. hisp. & hist. Lob. Tab.
Vaccinia ursi, Ger.
Diosc. l. 4. c. 44. ἰδαία ῥίζα, oxymyrsine (id est Rusco) folia similia habet: juxta ipsa verò capreoli

capreoli exigui sunt, ex quibus etiam flos erumpit: radix præclarè adstringit.

Ἀγριοσταφυλος Galeno 6. de comp. med. κατὰ τόπους 4. in Ponto nascitur planta humilis & fruticosa, folio Memecyli (sive Arbuti) fructum ferens rubrum, rotundum gustu austerum.

Hanc ex Hispania folijs longioribus quidem accepi, apud nos tamen ad montem Crentzacensem provenit.

VII. Vitis Idæa palustris.
Vaccinia palustria, Dod. ut: Ad. Lob.
Oxycoccum, Cord. hist. Cl. pan. Cam. Th. Eyst.
Acinaria palustris, Gef. hor. in Rosa alpina.
Serpillum acinarium, Gef. col.
Erica sexta baccifera, Lugd.
Vitis Idæa tertia in palustribus, Clus. hist.

An Samolus Plinij l. 24. c. 11. sit, Dodon. edit. gal. dubitat, Samolum, inquit Plinius, herbam nominavêre, nascentem in humidis: nullas alias notas addit.

VIII. Frutilla in Chile.
Cerasorum ferè sapore, fructus est non arboris sed plantæ, coloris mori non satis maturi: par. 8. Ind. Occid.

B U X U S.

Buxus & Buxum, Græcis πύξος, διὰ πυκνὸν τοῦ ξύλου, à densitate ligni dicitur, Theoph. 3. hist. 15. Buxus, magnitudine est haud procera, folium ei Myrto simile: locis frigidis & asperis nascitur.

Genera tria Pl. l. & c. 16. Gallicum, quod in metas emittitur, amplitudineq; proceriore, Oleastrum in omni usu damnatū, gravem præfert odorem. Tertium genus nostrates vocant sylvestre, ut credo mitigatū satu: diffusius & densitate parietum virens semper ac tonsile. Sic apud nos quædam frutex tantum est, quædā in arborem magnam assurgit: & ex ejus radice ob varias maculas, & intortos linearum discursus, cochlearia, cultellorum manubria, & imagunculæ in monte Jura ad S. Claudium conficiuntur: Sunt qui florere negent, sed male.

I. Buxus arborescens.
Buxus, Brunf. Matth. Dod. ut: Fuch. Bellon. Gef. hort. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Cam. Tab. Eystet.
Buxus vulgaris, Trag.

II. Buxus folijs rotundioribus.
Chamæpyxos, Trag. Taber.
Buxus humilis, Dod.

Hoc ad areolas hortorum muniendas frequenter utuntur.

III. Chamæbuxus flore Coluteæ.
Fruticulus exiguus folijs myrtinis, floribus papilionaceis ferè, diversi coloris, Cord. obs. syl.
Rhus myrtifolius Plinij Gesneri, Cam.
Chamæbuxus, Gef. col.
Anonymos flore Coluteæ, Clus. pan. & hist.
Anonymos Pervincæ folio, Cam.
Pseudochamæbuxus, Eyst.
an Myrtus tenuifolia, Thal.

Variat floris colore & odore: colore, quia flavescunt, vel ex purpura rubescunt: odore, quia inodori majori ex parte, nonnulli odori sunt.

O L E A.

Olea, Græcis ἐλαία dicitur, quod à τὸ λεῖον h. e. læve vel lubricum deducitur: aut à λειῶ, id est, lævigo, lubrico, quod producat id quod lævigat, lubricatq;, videlicet oleum, cujus quævis lubricandi vis est. Sic & baccæ, arboris nomine ἐλαία, Latinè olivæ vocantur: quas cum nigrescere incipiunt Drupas, Græcos Drypetas vocare, Plin. l. 15. c. 1. scribit: & Druppa l. 12. c. 27. Arborem Dioscor. non descripsit: at Theoph. multa hinc inde habet, inter quæ hæc placent: Olea arbor est multifida, 1. hist. 5. medullam parvam & incertam gerit ut buxus, 1. hist. 9. nodosa est, gongros (γόγγρους) à quibusdam vocatos habet, 1. hist. 13. viret perpetuò, sed non semper eadem durant folia, sed alia proveniunt, alia exarescunt, 1. hist. 15. & angusta sunt, 1. hist. 16. semen carnosum & nucleus interjacet, caro enim in nucleo est, 1. hist. 8. succus pinguis, 1. hist. 19. flores foliati, sed pusilli, 1. hist. 21. & circa fructum ipsum producuntur, & prostrati perforati spectantur, 1. hist. 2. Olivæ aliæ fructum nulla carne, sed oleo refertum producunt: aliæ carnosum sine oleo præstant, 2. caus. 4 Genus alterum, quod Aegyptium appellamus, ubertate ac magnitudine fructus excellit. Tandē 4. h. 8. Oleæ maritimæ meminit, quæ folia similima Ariæ habeat, fructum proximum his olivis, & lachrymam emittere, ex qua Medici medicamentū sistendi sanguinis componant.

Genera: Dioscorid. Oleæ sativæ & olivarum colymbadum: Oleæ sylvestris & Oleæ Aegyptiacæ l. 1. c. 137. & seq. meminit. At Virgilio, etiam Plin. l. 15. c. 1. referente, Olivarum tria genera, Orchites, Rhadios & Pausias: nec plura genera Hetruriam agnoscere, inquit Matthiolus. Plin. l. 15. c. 3. prima colligitur Pausia, cui plurimum carnis: mox Orchites, cui olij, post Rhadios: subjungit Liciniam, Cominiam, Contiam, Sergiam, quam Sabinè

regiam

regiam vocant: & mox: regiæ ab alijs majorinæ, ab alijs phauliæ, grandißimæ, alioquin minimo, ſucco, & in Aegypto carnoſißimæ, olei exiguum: Decapoli verò Syriæ per quam parvæ, nec Cappari majores, carne tamen commendantur. Colymbades franguntur, eædemq́ herbarum viridium ſucco condiuntur (ut in Gallia Narbonenſi, fœniculo.) Sunt & prædulces, per ſe tamen ſiccatæ, uvisq́ paßis dulciores, admodum raræ in Africa & circa Emeritam Luſitaniæ. Sic Columellæ decem genera, Pauſia, Licinia, Sergia, Radius, Nevia, Culminia, Orchites, Algiana, Murtea, Circites. Sanè Olearum differentiæ ex fructu magis quam arbore ſpectantur, ſcilicet magnitudine, pinguedine, probitate & colore. Et Bellonius de cult. notat, in vallibus Inſulæ Corcyræ in Græcia, Oleas eſſe ſemper virentes, quæ in Quercus altitudinem excreſcant.

I. Olea ſativa, ἐλαία ἥμερος.

Olea, Brunf. Trag. Tur. Cord. hiſt. Ang. Bellon. Geſ. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Rauvvol. Cæſ. Cam. & Ind. Occid. par. 9. l. 4. c. 32.

Olea ſativa, Matth. Dod. gal. Cord. in Dioſcor. Lacun. Caſt. Tabern. (cui & domeſtica) Lugd. Cluſ. hiſt. Ger.

Nodos qui in caudice ſunt, Theoph. 1. hiſt. 13. γόγγρους vocat: ruſtici in Hetruria (Cæſalpino auctore) ova olearum vocant, eò quod ſata numeroſa ſobole germinent. Ad nos adferuntur Hiſpanicæ, Genuenſes, Narbonenſes ſive Maſsilienſes & Comenſes.

In Virginia tria baccarum genera inter ſe differentia habentur, quarum forma glandibus ſimilis, à quibus bonum oleum elicitur, Thomas Hariot in deſ. Virgin. Ind. Oc. p. 1. ſed quid ſunt?

I. Olivæ maximæ Hiſpanicæ.

Olivæ Sergianæ regiæ, phauliæ, Plin.

Olivæ magnæ & carnoſæ, Cluſ. hiſt.

Olivæ ſuperbæ nucis ferè magnitudine, Cæſ.

2. Olivæ minor. & Genuenſ. & ex Provincia.

Olivæ Luſitanicæ, Narbonenſes, Bœticæ, Cluſ. hiſt. ex quibus plus olei exprimitur.

3. Olivæ oblongę atrovirentes ad lacum Comenſem natæ adferuntur, quæ carne dura nec ſucculenta oſsi firmiter hærent.

4. Olivæ albæ.

Pl. l. 23. c. 3. olivarum albar. & nigrarũ meminit.

Oliva alba circa Hiſp. & Ulyſſiponam, Cl. hiſt.

In Hetruria habentur:

1. Minores rotundiores, plurimum olei habentes, quæ Olivellę vocantur, Cæſ. quas Matt. ſecundo loco recenſet, & eas prægrandes arbores Juglandium modo ferre, quas Olivaſtræ rura Senenſia vocitent.

2. Majuſculæ & oblongæ oleum parcius ſed dulciſsimum reddentes, quæ nomine à radijs deſumpto, Raggiariæ dicuntur, Cæſ. hæ primæ ſunt Matth. quas oleæ minores proferunt, quibus in cibis utuntur.

3. Majores & pulpoſiores ad condituras tantum quæſitæ, quas Regias Cæſalp. vocat.

4. Sunt quædam, quarum caro ab oſſe recedit cùm franguntur, virides, quæ conditæ gratiſsimæ fiunt, quas Colimbades Cæſalpin. cenſuit.

Colymbades quas κολυμβάδες Dioſc. l. 1. c. 139. nominat, aliqui volunt eſſe olivas muria conditas, ab innatando ſic dictas: quamvis Plinio l. 15. c. 3. (quem Cæſ. imitatur) diſtinctum genus feciſſe videatur; quarum etiam l. 23. c. 3. meminit. Condiuntur autem plerunq; immaturę per Hiſpaniam & Galliam Narbonenſem: interdum etiam maturæ & nigræ, præſertim in Luſitania. Olivarum feraces arbores, ſed inſuavi odore & ſapore pejore, in Braſilia, reperiri, Benzo libr. 1. cap. 28. ſcribit.

II. Olea ſylveſtris folio duro ſubtus incano. Ἀγριελαία ἢ κότινος, ἢ αἰθιοπικὴ ἐλαία Dioſc. l. 1. c. 137. & cap. 141. ſcribit Æthiopicæ oleæ lacrymam Scamonio ſimilem fulvam eſſe, &c. quod Gummi elemi eſſe Cæſalpinus ſuſpicatur.

Olea ſylveſtris, Matth. Lac. Tab. Ger.

Olea ſylveſtris ſive oleaſter, Ad. Lob. ico.

Oleaſter vel ſylv. olea, Caſt.

Oleaſter, Lon. Cæſ. Cluſ. in hiſp. & hiſt.

Hanc aliqui cum aculeis, alij ſine ijs, pingunt: alij in deſcriptione aculeorum meminere, ut Matth. Dod. alij præteriêre: ſane fructu eſt multo minore & à ſativa cultura differt: hinc & ſativa ſi negligatur, in ſylveſtr. abit: & ut Theoph. 2. hiſt. 3. ex nucleo oleæ, ἀγριέλαιος naſcitur.

III. Olea ſylveſtris folio molli incano.

Olea Bohemica, Matth.

Elæagnus, Matth. ep. Cam. ep.

Salix Amerina, Amato.

Chalef, Bellunenſi.

Ziziphus Cappadocica Plinij, Bell. Dod. Lugd.

Ziziphus alba, Geſ. hor. Cluſ. hiſp. & hiſt.

Ziziphus alba Columellæ, Bellon. (cui & Oleaſter perperam,) Cam.

Oleaſtri ſpecies quibuſdam, Geſ. hort.

Olea ſylveſt. Septentrionalium; ſive Eleagnos Theophr. folio Viticis, Lob.

Oliva

Oliva Bohemica, Lugdun.
Seisefun, Rauvvolf.

Alij Elæagnum Theoph. alij Ziziphum Cappadocicam Plinij, alij ejusdem lib. 6. c. 18. Jovis barbam esse volunt.

Plinius lib. 21. cap. 9. de Coronis agens, duo earum inquit genera, quando aliæ flore constant, aliæ folio: florem dixerim esse Genistas, namque & ijs decerpitur luteus, item Rhododendron, item Zizipha quæ & Cappadocica vocatur, his odoratus, similisque olearum floribus.

SALIX.

Salix, ἰτέα Græcis, παρὰ τὸ ἰέναι, quòd citò in altum excrescat, inter primas etiam germinans: & Latinis, quòd celeritate crescat ut salire videatur, dicitur. ἰτέα arbor est vulgo cognita, Diosc. l. 1. c. 136.

Genera: Theoph. 3 hist. 13: Salix multigena est: nam alia nigra dicta, quòd cortice nigro, aut puniceo tegatur: alia candida, quòd candido: virgas pulchriores & ad texendum commodiores nigra profert: candida spißiores. Est tam nigræ, quàm candidæ genus quoddam parvum: hanc Arcades non ἰτέαν, sed ἐλικὴν vocant, existimantq́ fructum fœcundum eam parere. At Plinio l. 16. c. 37. Salicis plura genera: nam quædam & in proceritatem magnam emittunt, jugis vinerum perticas præbent, pariuntq́ baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequacis ad vincturas lenticiæ. Aliæ prætenues viminibus texendis spectabili subtilitate. Rursus aliæ firmiores corbibus, ac plurimæ agricolarum suppellectili: candidiores ablato cortice læves tractatu, mollioríb. vasis quàm si è corio fiant, atq; etiam supinarum in delicias cathedrarum aptißimæ. Finditur Græca rubens Amerina, ut & candida, haud paulò flexilior, ideo solido ligans nexu. In Asia tria genera observant, nigram utiliorem viminibus: candidam, agricolarum usibus: tertiam quæ tenuißima est Helicem vocant. Apud nos quoq; multi totidem generibus nomina imponunt: vimineam vocant, eandem purpuream: alteram nitelinam à colore, quæ sit tenuior: tertiam Gallicam, quæ tenuißima. Et l. 17. c. 20. perticalis & viminalis meminit: hæc Plinius. Quare veteres Salices distinxêre colore primùm, dein usu: colore, albo, nigro seu purpureo, sive phœniceo, sive rubente & vitellino, qui in cortice spectatur. Usu, quòd alia sit perticalis, alia viminalis: alia fißilis, alia ex qua vincula fiunt: alia ex qua virgæ fiunt, vel tenues & invalidæ, vel firmiores & craßiores, ad varia opera.

I. Salix vulgaris alba arborescens.
Salix alba Theophr. & Plinio.
Salix ex qua perticæ fiunt, Matth.
Salix perticalis, Cord. in Diosc.
Salix prima vel major Dod.
Salicis quartum genus, Lon.
Salix, Ad. Dioscoridis, Lob.
Salix alba perticalis, Lugd.

Ex hac pali ad vitium pedamenta, & stipites ad sepes firmandas fiunt.

II Salix vulgaris nigricans folio non serrato.
Salicis primum genus, Trag. Fuch. Tur.
Salix Gallica, Cord. in Diosc.
Salix nigra seu punicea, Lon.
Salix nigra seu rubens, Thal.
Salix phœnicophlœos sive phœnicea, Lugd.

III. Salix vulgaris rubens.
Τῆ οἴσυ nomine (Salicem Amerinam Gaza vertit) Theophr. l. 6. c. 2. designasse aliqui volunt: verùm hæc Salix fructus non habet: cùm in Oeso fructus sit, vel niger, vel candidus.
Salix Amerina nigra & rubens, Plinio.
Salix colore rufescente, quæ Græca vocatur, Matthiol.
Salicis tertium genus, Fuch. Tur. 1. genus, Lon.
Salix viminalis, Amerina & Sabina Columellæ, Dod. gal.
Salix minor, viminalis & Gallica, Dod.
Salix Amerina, Lugd.
Salix Sabina sive Amerina, Thal.

Ex hac vincula quibus in aqua maceratis vites & doliorum circuli vinciuntur: & alteri cortex magis rubet, alteri nigricat.

IV. Salix sativa lutea folio crenato.
Salix tertia, Trag. Cæs.
Salix vitellina, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Salicis alterum genus, Fuch. Lon.
Salix angustifolia sylv. Tab.
Salix aquatica, Ger.

V. Salix folio amygdal. utrinq; virente aurito.
Salix μελανόφλοιος, id est, cortice nigro, Theoph. 3. hist. 13.
Salix purpurea, Plinio.
Salix, Matth. in fig. major, Ger.
Salix sylv. latifolia, Tab.
Salix purpurea nigra viminalis, Lugd.

Hæc virgas tenues præbet, ad corbes, sportas, fiscinas, & similia conficienda: huic peculiare, quod singulorum foliorum exortibus alæ duæ adpositæ sint.

VI. Salix folio longiſsimo, anguſtiſſ. utrinque albido.
Elæagnus (Zenigole Patavinorum) Ang. Caſt.
Elæagnus Dalechampij, & Salicis 6. genus, Lug.

Ἐλαίαγνος nomen, ex ἐλαία καὶ ἄγνου, ex olea & vitice compoſitum eſt: nam ut Theop. 4. hiſt. 11. Elæagnus fruticoſa planta eſt Agno ſimilis, folio, figura eidē ſimili, molli, lanuginoſo, ut Mali cydoniæ, fl. albæ populi minore, fructu nullo.

VII. Salix humilis anguſtifolia.
Salix humilis, Dod. ico.
Salix humilis repens anguſtifolia, Lob. Lugd.
an Chamæitea, Tab. & Ger.

VIII. Salix oblongo incano, acuto folio: quæ 2. loco in Prodromo deſcribitur.

IX. Salix fragilis.
Salix 2. candido cortice, Trag.
Salix candida vel Græca, Dod. gal.
Salicis tertium genus, & Salix alba, Lon.

Hæc ad ligamenta planè inutilis eſt: communiter cortice albo, rarius rubro, de qua ſub Salice 1. in Prodromo.
Salicis 4. genus, quam vulgo Vitricem vocitent, quòd vitri modo frangatur, Cæſ. proponit, ſed folia lata ſubrotunda & hirſuta tribuit.

X. Salix folijs glaucis & per ambitū hirſutis.

XI. Salix humilis capitulo ſquammoſo.
Salix Helice Theoph. 3. hiſt. 13. Lugd.
Salix anguſtifolia, Cl. pan. Pannonica, Eid. hiſt.

Sæpè folijs veſicæ ſubrubentes, & ſurculis, pilulæ quædam ſcabræ inſident.

Salix latifolia.

I. Salix latifolia rotunda.
Siler arbor, Ang.
Salix lato folio, Geſn. hort.
Chaleb Syrorum, Geſ. quia fl. eſt odoratiſſ. Cam.
Salix platyphyllos, Adv. alia, Thal.
Salix latifolia, Cam. Cluſ. hiſt.
Salix platyphyllos ſive leucophlœos & Elæagnos quibuſdam, Lugd.
Salix caprea rotundifolia, Tab. Ger.

De Silere Plinius l. 16. c. 18. hæc habet: non niſi in aquoſis proveniunt Salices, alni, populi, ſiler, liguſtra teſſaris utiliſsima: & c. 21. Sileri folia non decidere ſcribit, nulla alia nota addita: deque ejus viribus l. 24. c. 10. egit.

Hujus carbo citiſsimè ignem concipit, quare ex ejus cinere, ſulphure & aphronitro pulvis tormentarius conficitur: hujus carbonibus pictores ad delineanda opera utuntur.

II. Salix folio ex rotunditate acuminato.
Salicis quartum genus, Trag. Lon.
Salix aquatica, Lob. ico.
Salix platyphyllos, Thal.
Salix caprea latifolia, Tab. Ger.

III. Salix latifolia minor.
Salicis platyphyllæ ſpecies alia, Thal.

IV. Salix ſubrotundo argenteo folio, quæ 3. in Prodromo.

V. Salix maritima oſtrearum teſtis innaſcens.
Salix marina, Lugd.

Salix pumila latifolia.

I. Salix humilis latifolia erecta: quæ 4. in Prodromo.

II. Salix latifolia repens. (ep.
Salix pusilla humilis, ſeu Salicula repens, Cam.
Salicis pumilæ genus 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Salix pumila, Tab. humilis, Ger.
Salix pumila, folio latiore, Dod. belg.
Salix leucophlœos palmum alta, Lugd.

III. Salix alpina pumila rotundifolia repens, infernè ſubcinerea.
Salix pumila latifolia prior, Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Salix pumila folijs utrinque candicantibus & lanuginoſis.
Salix abortiva, Lugd.

V. Salix ſaxatilis minima, quæ 7. in Prodr.

Salix pumila anguſtifolia.

I. Salix pumila linifolia incana.
Salix pumila anguſtifolia prior, Cl. pan. & hiſt.
Salix pumila folio anguſtiore, Dod. belg.

II. Salix pumila brevi anguſtoque folio incano.
an Salix humilis repens, Adv Lob. ico.
Salix pumila anguſtifolia altera, Cl. pan. & hiſt.

Hæc variat: nam paulo latioribus folijs quæ in ſabuloſis Hollandiæ aggeribus Oceano objectis naſcitur, Cluſio monente.

III Salix alpina Pyrenaica: quæ 6. in Prod.

IV. Salix alpina anguſtifolia repens, non incana, quæ 5. in Prodromo.

Salix exotica.

I. Salix Syriaca folio oleagineo argenteo.
Zarneb vel Zarnabum, Rhaſi cap. 353. & Avicennæ cap. 749.
Zurumbeth Serapioni, cap. 26.
Elæagnus Theophraſti.
Saffaf Syrorum, Rauvv. & Lugd. app.
Calaf ſeu Ban, Alpino.

Verùm Rauvv. folijs anguſtioribus, at Alpinus

nus latioribus pingit: hanc sub nomine arboris magnæ virtutis, ab insigni Pharmacopæo D. Jo. Pona Verona hoc anno accepimus.

Ex floribus incolas aquam cordialem elicere, Rauvvolfius scribit: & quidem in Ægypto, quam Macahalef vocitent, Alpino monente.

II. Salix Arabica folijs Atriplicis.
Garb Arabum, Avicen. cap. 326. & 686.
Salix exotica, Garb incolis, Rauvv.
Garab Maurorum, Lugd. app.

Ex hac apud ipsos Aphronitrũ optimum fit, ad ignariũ pulverem conficiendũ, Rauvv. monẽte.

AGNUS CASTUS SIVE VITEX.

Vitex, Græcis ἄγνος, ἢ λύγος Dioscoridi lib.1. cap.135. ἄγνος, id est Castus, quod ab ijs à quibus estur, aut bibitur, aut substernitur, castitatem conservet, Gal. 6. simplicium auctore: quare matronæ in Thesmophorijs Atheniensium ἁγνεύουσαι, id est, castitatem custodientes, folia hujus arboris sibi sternebant, Dioscoride & Plinio referentibus. Cui & λύγος (quasi vimen) propter invictam ferè virgarum flexibilitatem: officinis, Agnus castus: cujus semen quibusdam à Piperis similitudine, Piper vocatur. Est Diosc. frutex in arborem assurgens: virgulta gerit fractu contumacia & longa: folia verò olivæ, sed teneriora atque majora. Theoph. ἄγνος (Amerinam Gaza vertit) cultura arbor efficitur, cùm frutex sit, 1. hist. 5. verùm super fructum ipsum florem insidentem emittit: virgas parvas sicut cornus fœmina suo latere profert & fructuosior est, nodos tamen geminatos, tum invicem congruos habet, 1. hist. 21. Plin. lib. 24. cap. 9. non multum, inquit, à Salice vitilium usu distat Vitex, foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset.

Genera ejus duo: est quæ album florem, cum aliquatenus purpureo mittat, altera purpureum profert, Diosc. ac Plinio l. c. major, in arborem Salicis modo assurgit: minor, ramosa, folijs candidioribus, lanuginosis: prima album florem mittit in purpureo, quæ & candida vocatur: nigra, quæ tantum purpureum.

I. Vitex folijs angustioribus cannabis modo dispositis.
Vitex, Trag. Dod. ut: Ang. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Cæs. Lugd. Cam.
Vitex sive Salix Amerina, Matth.
Agnus sive Vitex, Bellon.
Agnus castus, Gesn. hort. Cast.
Elæagnon Theophrasti, Adv. Lob.

II. Vitex latiore folio.
Vitex latiore serrato folio, Lob. Lugd.

III. Vitex trifolia minor.
Agni casti species multo minor cæteris, tribus tantum firmis folijs donata, Rauvvolf. Sed quid?

SPIRÆA.

De Spiræa hæc habet Theophrastus 1. hist. 25. plura ex alijs fructum cacumine ferunt, quam ex arboribus, ut frumentorum quæ spicam pariunt, & fruticum ἐρείκη καὶ σπειραία (aliqui πειραία legunt) καὶ ἄγνος, καὶ ἄλλ᾽ ἄττα: erica, piræa, amerina, ut Gaza vertit, qui omittit καὶ ἄλλ᾽ ἄττα, id est, & alia quædam.

Frutex spicatus folijs salignis serratis.
Spiræa Theophrasti forte, Clus. hist.

LIGUSTRUM.

Ligustrum Græcis κύπρος. Cyprus Diosc. lib.1. cap.124. arbor est folijs circum virgulta oleæ similibus, sed latioribus, mollioribus & viridioribus: floribus candidis muscosis, odoratis: semine nigro, sambuci fructui simili: & Plinio lib.12 cap.24. Cyprus in Aegypto est arbor Ziziphi folijs, semine coriandri, flore candido odorato: & mox, quidam hanc esse dicunt arborem, quæ in Italia Ligustrum vocatur: & lib.24. cap.10. Ligustrum eadem arbor est, quæ in Oriente Cyprus.

I. Ligustrum Germanicum.
Ligustrum, Brunf. Matth. Lacun. Fuch. Cord. in Diosc. Bellon. Gesn. hort. Turn. Lob. Rauvvolf. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger. Eyst.
Ligustrum vulgare, Trag.
Ligustrum majus, Lon.
Phyllirea, Dod. ut: Ang. Gesn. hort.
Halimus, Lac.
Ligustrum Diosc. nostras, Adv.
Ligustrum Italicum, Alpino.

Sunt qui Cyprum Dioscoridis volunt, ut Tragus, Matth. Cord. in Diosc. Cæs. & alij: negant alij, ut Anguillara, qui Ligustrum Latinorum facit: alij Phyllieream volunt, ut Dod. & Ang.

Flore est albo, Tragus & subluteo notavit, & Ligustri aliam speciem nominat: & Lonicerus majus & minus facit.

II. Ligustrum myrtifolium Italicum quod 1. in Prodromo: quod etiam nomine Myrti ligustri folio, accepimus.

III. Ligustrum folijs laciniatis, quod 2. in Prodromo, & Ligustri nigri nomine ex Italia primum, dein pro Syringa laciniatis folijs ex horto Nobil. Contareni habemus.
IV. Ligustrum Ægyptiacum latifolium.
Cyprus Græcorum, Alcanna vel Henne Arabum, nunc Græcis Schenna, Rauvvolf. & Lug. append.
Cyprus Plinij sive Alcanna, Belli ep. 4. ad Clus.
Henne in Ægypto aliàs Alcanna, Bellonio.
Alcanna Arabum, Clus. ad Bellon.
Alkanna, Adv.
Flore est pallidè subflavo.
V. Ligustrum Ægyptiacum angustifolium.
Ligustrum Ægyptium, Elhanne seu Tamaharendi, vel Alcanna Avicennæ, Alpino.
Figura enim ab Alpino proposita diversa, à Rauvvolfij figura, quod & Clusius in cur. posterioribus monet: & Alpinus florem subcinereum Sambuci floribus minorem tribuit: quare an diversæ considerandum: ramum solum baccis minutis seminibus refertis onustum, sed sine folijs, ex Creta ab Honorio Belli habemus. In hist. orient. part. 4. figura tab. 15. sub Mangostans proponitur.

PHILLYREA.

Φιλυρέα Dioscor. lib. 1. cap. 125. arbor est Cypri magnitudinem æquans, folijs oleaceis, sed latioribus & nigrioribus, fructu lentisci nigro, subdulci, & quasi racemato.

I. Phillyrea latifolia levis.
Phylerea arbor Galloprovinciæ, verior Macaleb Serapionis, Adv Lob. ico.
Phillyrea, Cam. ep. * notata.
Phillyra, Mahaleb Serapionis, Lugd.
Philyca Dalechampij, Eid.
Mahalepum Serapionis, Tab.
II. Phillyrea latifolia spinosa.
Phillyrea prima, Clus. hisp & hist.
Phillyrea prior Clusij, Lugd.
III. Phillyrea folio leviter serrato.
Phillyrea 2. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Phyllirea serrata, Ger.
IV. Phillyrea folio Ligustri.
Phillyrea, Matth Lac. Rauvv. Lugd.
Phillyrea Bellonij, Gesn. hort.
Cyprus latiore folio, Dod.
Phillyrea major, Adv. Narbonensis, Lob.
Phillyrea tertia, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Philyrea media, Cam. ep.
Alaternus major Dalechampij } Lugd.
Philyrea Penæ major, }
Ilatrum, Cæs. & Phillyra, Theoph.
Phyllirea latiore folio, Ger.
V. Phillyrea angustifolia prima.
Cyprus, Dod.
Phillyrea quarta, Clus. hisp & hist. Tab.
Philyrea angustifolia, Lob. Cam. ep. Ger.
Phillyrea minor, Adv. Penæ, } Lugd.
Alaternus minor Dalech. }
VI. Phillyrea angustifolia secunda.
Phillyrea quinta, Clus. hisp. & hist.

SECTIO QUARTA.

PHILYCA; CELASTRUS; OENOPLIA; RHAMNUS; LYCIUM; RUBUS; CHAMÆRUBUS; CAPPARIS; ROSA Sativa, sylvestris, & Hiericuntica.

PHILYCA.

Φιλύκη Theophrasto 1. hist. 15. ex sylvestribus perpetuò viret: 3. hist. 6. ineunte Vere germinat: 5. hist. 7. candor ei Celastri modo, semper fronde abundat. Plinio l. 16. c. 26. Alaternus dicitur, qui inter arbores fructum nullum ferentes, hoc est, ne semen quidem, refert, cui folia inter Ilicem & Olivam.

I. Philyca elatior.
Alaternus, Ang. Portæ, Cam.
Philyca Theophr. Alaternus Plinij, Elæprinos Cretensium, Bellonio.
Alaternus Plinij (& Spina cervina quorundam) Lobel. icon. Gerard.
Alaternus prima, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Celastrus mas Theophrasti, Cæs.
Bourgespine Monspeliensium, Adv. Lob. ob.
Apharca Theophrasti, Lugd.

Phillyra mas Theophrasti, Cæs.
Alaternus Turneri, Tabern. qui duas figuras adposuit.

Ἀφάρκη Theophrasto 1. hist. 15. ex sylvestribus arboribus perpetuò viret: 3. histor. 6. fructum primum cum uva nigrescit & varia fit, maturant: alterum cum vitis floret: bis enim ambæ fructum ferre videntur.

II. Philyca humilior.
Alaternus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Alaternus alter humilior, lato folio, Lob.
Ilatrum folio ad Ilicem accedente, Cæs.
Celastrus fœmina Theophrasti, Lugd.
Alaternus humilior, Ger.

CELASTRUS.

Κήλαστρος Theophrasto 1. hist. 6. cultum nullum patitur: 1. hist. 15. folia nunquam demittit: 3. hist. 6. & tardissimè fructum perficit: 5. hist. 8. ad baculos idonea est.

Celastrus Theophrasti, Clus. in cur. post. hanc ex horto Leidensi accepimus.

OENOPLIA.

I. Oenoplia non spinosa.
Sudar Serapioni.
Oenoplia seu Napeca Bellonij, Connarus Alexandrinorum fortè apud Athenæum, Clus. hist.

Hanc una cum fructu & floribus, ex Creta ab Honor. Belli accepimus.

II. Oenoplia spinosa.
Nabca, Paliurus Athenæi credita, Alpin.
Oenoplia spinosa, Honor. Belli, Clus. histor. & ep. 5.

RHAMNUS.

Rhamnus ῥάμνος Dioscoridi lib. 1. cap. 119. frutex est circa sepes nascens: virgas rectas & spinas aculeatas, ut Oxyacantha habens: folia verò parva, oblonga, subpinguia, mollia: est & altera candidior. De tertia, vide sub Paliuro. Et Theoph. 1. hist. 15. ῥάμνος frutex est perpetuò virens: 3. hist. 17. & alia candida, alia nigra, fructusq; diversus, ambæ verò aculeigeræ: 3. hist. 18. peculiare racemis, quod per latera caulium sepiunt: postremoq; caulis racemus omnium maximus propendet. Plinio lib. 24. cap. 14. inter genera Ruborum, Rhamnus appellatur à Græcis, candidior & fruticosior: is floret ramos spargens rectis aculeis, non ut cæteri aduncis, folijs majoribus. Alterum genus est sylv. nigrius & quadantenus rubens: fert veluti folliculos.

I. Rhamnus spinis oblongis, flore candicante.
Rhamnus candida, Theophrasti.
Rhamnus primus, Matth. Ang. Lac. Lon. Clus. hisp & hist. Dod Rauvvolf. Lugd. Cast.
Rhamnus candida, Cord. in Diosc.
Rhamnus alter Dioscoridis Monsp. Adv. Lob. Lugd.
Rhamnus, Bellon. Cæs.
an Rhamnus circa Tripolim ipsis Hauset, Arabibus.
Hausegi sive Rhamnus primus, Rauvvolf.

II. Rhamnus alter folijs salsis flore purpureo.
an Rhamno altero similis, Bellon.
Rhamni prioris altera species, Clus. hisp. & hist. Lob.
Rhamnus primus alter, Dod.
Rhamnus alter Clusij, Lugd.
Rhamni species quæ Spina sancta, Colum.

III. Rhamnus tertius flore herbaceo baccis nigris.
Rhamnus niger Theophrasti.
an Rhamni genus baccis nigris in Græcia, Bellon.
Rhamnus tertius, Clus. hisp. & hist. Dod. Taber. Gerard.
Rhamnus primæ speciei tertius, Lob.

IV. Rhamnus Salicis folio angusto fructu flavescente.
Rhamnus secundus, Matth. Dod. ut: Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lugd. cum figura Matthioli & Dodonæi.
an Rhamni genus baccis rubentibus, Bellon.
Oleaster Germanicus, Cord. in Diosc. & hist.
Oleastri peculiare genus, Cord. ob.
Rhamni species, Cam. ep. & hort.
Rhamnus primus Diosc. Adv. creditus, Lob.
Rhamni alterum genus, Cæs.
Hippophaë Dioscoridis fortè, Colum.

V. Rhamnus folio subrotundo fructu compresso.
Rhamnus tertius Diosc. quem scribit nigrioribus, latioribusq; folijs & quadantenus rubentibus:

tibus: virgultis oblongis, quinque ferè cubitorum & spinosioribus quidem, at minus firmos, & rigidos aculeos habens: fructus verò latus, albus, tenuis, folliculi figura, fructu verticilli. Sunt qui Rhamni 3. Dioscoridis descriptionem ad Paliuri ejus historiam revocandam velint: de quo lib. 1. cap. 121. sic: παλίουρος frutex est vulgo notus, aculeatus, solidus, cujus semen pingue, & lini seminis æmulum reperitur. De quo Theoph. 1. hist. 5. frutex est: 1. hist. 8. spinosus: 1. hist. 6. folia cum extremorum lateribus sinuata concidunt: 3. hist. 6. & post Occasum Vergiliarum fructum reddit: 3. histor. 17. habet quoque nonnullas differentias: omnes autem fructiferæ, &c. & 4. hist. 4. in Africa plurima est & fruticosior, folio nostrati (id est Jujubis) simili, fructu diverso, fructum ferens latum instar folij, &c.

Spina Judaica, Crescentio.
Rhamnus tertius, Matth. Ang. Lac. Gesn. hort. Lon. Cast. Cam. Colum.
Rhamni tertia species, Dod. gal.
Rhamnus niger, Cord. in Diosc.
Paliurus & Apaliura Græcis vulgo, Bellon.
Paliurus frutex, Gesn. app.
Paliurus, Dod. Adv. Lob. Rauvvolf. Lugd. Cast. Cam. Eyst.
Jujuba sylvestris & Spina Marruca, & Paliurus Africanus Theoph. Cæs.

VI. Rhamnus catharticus.
Rhamni alia species, Trag.
Spina infectoria, Matth. Bellon. Adv. Lob. Cast. Clus. hist. Tab.
Spin merlo, Cast. ap.
Rhamnus solutivus, Dod. ut: Thal. Ger.
Cervispina, Cord. hist.
Spina cervina vulgo, Gesn. hort.
Spina alba, Lon.
Spina cervalis vulgo, Cæs.
Rhamnus catharcticus, Lugd.
Communiter frutex est: aliquando arboream altitudinem adipiscitur.

VII. Rhamnus catharticus folio oleæ.
Hippophaes, Ang.
an Hippophæstum quorundam, Lugd.

VIII. Rhamnus catharticus minor.
Spina infectoria pumila prior, Clus. pan. & hist.
Rhamni solutivi minor species, Cam.

IX. Rhamnus folijs oblongis serratis.
Rhamnus Bavaricus, Lugd.

LYCIUM.

Λύκιον, à Lycia in qua magnus hujus proventus fuit: & πυξάκανθα, id est Buxus aculeatus, à similitudine quadam cum Buxo dicitur. Est Dioscoridi l. 1. c. 132. arbor spinosa, virgis trium cubitorum, aut etiam longioribus, circa quas folia sunt buxo similia, densa: fructum habet instar piperis nigrum amarum, densum, lævem: corticem verò pallidum Lycio densato similem, & radices numerosas, obliquas, lignosas: & mox: fertur & Lycium Indicum fieri ex frutice Lonchitide appellato: est is è spinarum genere, virgas habens rectas tricubitales, aut etiam majores, à fundo transversas & Rubo crassiores: ruptus cortex rubescit, folia verò oleæ similia. Et Plinius l. 12. c. 7. fert & spina piperis similitudinem, præcipua amaritudine, folijs parvis densisq́, Cypri modo, ramis trium cubitorum, cortice pallido, radice lata, lignosaq́, buxei coloris: & l. 24. c. 14. Modum conficiendi docet: addens spinam ex qua Lycium fiat, in Græcia pyxacanthen chironium vocari.

I. Lycium buxi folio.
Lycium, Matth. Tab. Ger.
Lycij nomine ostenditur, quæ tamen verum non est, Ang.
Pyxacantha, Dod. ut: Lon.
an Lycium seu Pyxacantha Narbonensium, Ad.
Lycium alpinum, Lugd.

II. Lycium facie pruni, sylv. sive Italicum.
Lycium Italicum, Matth. Lugd. Tab.
Spina infectoria pumila altera, Clus. pan. & hist. Ponæ.
Lycium Hispanicum, Ger.

III. Lycium Hispanicum folio oblongo.
Lycium Hispanicum, Lob. Lugd.

IV. Lycium Hispanicum folio buxi.
Lycium quorundam, Clus. hisp. & hist.
an Tamaio, Lycium verum, Frag.

V. Lycium latifolium.
Paliurus alter peregrinus, Adv. Lobelius in iconibus titulum habet, sed figura subjecta non convenit, quæ sub Rhamno 3. repetitur, & est Oxyacanthæ Dioscoridis.

VI. Lycium Gallicum.
Lycium Dalechampij, Lugd.
Grana luteo colore tingunt.

VII. Lycium Indicum folijs pruni.
Frutex spinosus peregrinus, Arabibus Hadhadh, incolis Zaroa, Rauvv.

Lycium legitimum Rauvvolffij, Cluſ.hiſt.
Lycium in Libano proveniens, Belli epiſtola prima.
VIII. Lycium Indicum alterum.
Uzeg, Lycium Indicum creditum, Alpina.
IX. Lycium folijs ericæ.
Cate ſive Lycium, Garz. Acoſt.
Lycium cujus ſuccus Cate dicitur, Frag.
X. Lycio affinis Ægyptiaca.
Agiahalid, Alpino.
XI. Frutex exiguis foliolis confertus.
Tamaxo, Cluſ.hiſp.& hiſt.

R U B U S.

Rubus βάτος Græcis: notitiæ vulgaris eſt Dioſcor. l.4. c.37. At Theoph. 1.hiſt.5. frutex eſt: 2.hiſt.16. cujus folia cùm extremo, tum lateribus ſinuata concidunt & ſpinoſa cuncta redduntur: 6.hi.1. imò etiam caulis & rami: 1.cauſ 21. fructum racematim gerit, & non ſolùm ſerò, ſed etiam particulatim matureſcit.

Genera: Theoph.3.hiſt.18. plura eſſe ſcribit: & trium meminit: quædam erecta quæ βάτος: quædam deorſum vergens, quæ χαμαίβατος: tertia κυνόσβατος dicitur. Et à Dioſcor. l.c. βάτος: & cap. ſeq. βάτος ἰδαία: & l.1. c.123. κυνόσβατος proponitur. Plinio l.16. c.37. Rubi mora ferunt: & alio genere ſimilitudinem roſæ, qui vocatur Cynosbatos: tertium genus Idæum vocant Græci à loco. Sic l.24. c.13. duorum priorum meminit: & cap. ſeq. Cynosbati, rubi Idæi, & Rhamnum inter Rubi genera recenſuit.

I. Rubus vulgaris, ſive rubus fructu nigro.
βάτος Græcis: Sentis, Latinis dicitur: & fructus mora rubi, βάτινα Galeno: quibuſdam Vaccinia: officinis, mora bati.
Rubus Dioſcoridi & Plinio.
Rubus excelſa, Theophraſto.
Rubus, Brunf. Matthiol. Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioſcorid. Lac. Turn. Lon. Lob. Cæſal. Caſt. Lugdun.
Rubus grandis & ſecundus, Trag.
Morus ſive Rubus, Ang.
Rubus vulgaris, Geſ.hor. Thal.
Rubus Batis, Adv.
Rubus arvenſis, Taber.
Rubus Idæus, Ger.icon.
II. Rubus repens fructu cæſio.
Chamæbatos Theophraſto, humirubus Gazæ.
Rubus humilis & primus.
Rubus minor, Dod.ut:
Rubus reptans, Ad.
Rubus humilis Belgicus, Cluſ.pan.& hiſt.
Rubi alterum genus, Cæſ.Lugd.
Fructu eſt communiter cæſio, modo cæruleo, modo nigro & minore.
III. Rubus Idæus ſpinoſus.
βάτος ἰδαία appellatur, quoniam copioſius in Ida naſcatur: eſt autem longè tenerior priore, exiguis ſpinis præditus: quanquam & ſine ſpinis inveniatur: hæc Dioſcorid. l.4 c.38. Et Plinius l.16. cap.37. Tertium genus Idæum vocant Græci à loco: tenuius quam cætera, minoribusque ſpinis & minus aduncis.
Rubus Idæus Dioſcoridis & Plinij.
Rubus Idæus, Trag. Matthiol. Ang. Dodon. tu: Bellon. (qui in Ida monte invenire non potuit) Geſn. hort. Turn. Lon. Adv. Lobel. Caſt. Thal. Ger.deſc. & part.3. Ind. Orient. & 2. part. Ind. Occid.
Rubus Idæus major, Lac. deſc.
Rubus Idæus exilibus ſpinis, Cord. in Dioſc.
Rubus tertius montibus proprius, Cæſ.
Rubus Idæus ſpinoſus, Lugd.
Rubus Idæus vulgaris, Cluſ.hiſt.
IV. Rubus Idæus lævis.
Chamæbatus, ſeu Rubus Idæus alter, Trag.
Rubus tertius, Cord. in Dioſc.
Rubi alia ſpecies, Geſ.hort.
Bockſbeere / id eſt, baccæ hircinæ, Lon.
Rubus hircinus, Tab.
Rubus Idæus non ſpinoſus, Lugd.
Rubus Idæus Placæ, Cluſ.hiſt. deſc.
Rubus, Ger. ico.
V. Rubus Idæus fructu albo.
Rubus Idæus leucocarpos, Cam.
Rubus Idæus fructu candido, Thal. Cluſ.hiſt.
VI. Rubus exoticus.
Rubi facie ſenticoſa planta, Ad. Lob.ico.
Arboris truncus ſpinoſus, Lugdunenſ. deſcr. at figura ſub titulo Nerei facie ſecundo loco habetur.

Chamærubus ſpinis carens.

I. Chamærubus ſaxatilis.
Rubus alpinus humilis, Geſ.hor.
Rubus Idæus, Eid. Fracto.
Rubus ſaxatilis, ſive petræus, ſive alpinus, Cluſ. pan. & hiſt.
Rubus parvus ſaxatilis alpinus, Cam.
Rubus minimus, Thal.

Acini

Acini huic bini, terni, quaterni, ad summum quini sunt.

II. Chamærubus folijs Ribes.
Chamæmorum Norvvegica, Clus. hist.
Fructus rubeus aut pallidus.

III. Chamærubus folijs Ribes Anglica.
Chamæmorus, Clus. pan. & hist.

IV. Chamærubus folijs Vitis.
Chamæmorus altera Norvvegica, Clusio in historiar rariorum.

CAPPARIS.

Κάππαρις Dioscorid. l.2. c.204. frutex est aculeatus per terram in orbem stratus, spinas aduncas ut Rubus habet, folia rotunda, malo cydonio similia: fructum ut Olea, quæ cum dehiscit album florem promit, quo delapso quiddam glandis oblongæ figura reperitur, quod apertum grana tanquam punica habet exigua, rubentia: radices lignosæ, magnæ ac numerosæ. Theoph. 6. hist. 10. ramis aculeatis constat: 6. hist. 3. & non solùm caule aculeato, sed etiam folio hispido: 1. hist. 6. & 3. hist. 13. quæ cultura deterior redditur, ut natura sylv. dixeris: sic 3. caus. 1. ubi Gaza vocem κάππαρις Inturim vertit, ut & 6. hist. 5. & 7. hist. 8. alibi verò Capparim reddidit. Plin. l.13. c.23. Capparis, quidam & Cynosbatum vocant: alij Ophiostaphylon: vide & l.19. c.8.

Genera: Dioscorid. habet Africam, Marmaritam, Apulam, & quæ è rubro mari & Arabia defertur: quæ qualitatibus variant: idem & Plinius lib.13. cap.23. refert:

I. Capparis spinosa fructu minore, folio rotundo.
Capparis, Trag. Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Cast. Lugd. Rauvvolf. (qui & sylvestrium meminit) secunda, Tabern.
Capparis spinosa, Bellon.
Capparis retuso folio, Lob.
Capparis Italica, Cæs.
Capparis rotundiore folio, Ger.

II. Capparis folio acuto.
Capparis, Dod. prima, Tab.
Capparis folio acuto, Lob. Lugd. Ger. Eyst.
Capparis aliud genus, Cæs.
Plinio l.19. c.8. laudatiss. in Caria, proximum Phrygia. Verùm Alexandria Ægypti Venetias præstantiss. adferri, Lugdun. scribit. De cultura Capparum Quiqueranus de laudibus Provinciæ legendus.

III. Capparis non spinosa fructu majore.
Capparis non spinosa, Bellon.
In Arabia arborescit & hyeme folia retinet. Cappares Alexandriæ majores esse, quàm alibi, quas Cappar appellant, Alpinus author est.

IV. Capparis arborescens fructu Juglandis magnitudine.
Capparis Arabica fructu ovi magnitudine, semine piperis instar acri, Bellon.
Capparum arbor, Rauvvolf. qui fructus magnitudinem non expressit.
Cappares plurimum ab his quæ in arbores adolescunt & quæ in Græcia proveniunt, differentes in Tauri montis saxorum fissuris, Bellonius notavit.

V. Capparis portulacæ folio.
Capparis leguminosa, Lob. Tab.
Capparis Fabago, Dod. Ger.
Capparis sylv. sive fabaginea, Cam. ep.
Morgsani, Syrorum: Andirian, Rhasis: Ardifrigi, Avicennæ, Rauvvolf. & Lugd. ap.
Fabago Belgarum, Lugd.
Telephium Dioscoridis & Plinij, Colum.
Peplios Petri Quith pharmacopæi Lutetiani in cujus horto anno 1579. collegimus.

VI. Capparibus similes baccæ in Virginea. Sacquenummener baccæ plantæ, quæ in stagnantibus aquis reperitur, part. prim. Ind. Occident.

ROSA.

Rosam vetustas ex sanguine Veneris: & Turcæ ex sudore Mahometis, ortam sibi persuadent, cujus nomine folia Rosarum humi jacere non patiuntur: hæc Græcis ῥόδον dicitur, quasi ὄδον pro ὄζον Etymologico: At Plutarcho 3. simpl. qui ῥεῦμα πολὺ τῆς ὀδωδῆς ἀφιῆσι, quod largum odoris effluvium emittat. Theophrasto 1. hist. 15. Rosa inter suffrutices est, & perpetuo cacumine viret: 1. hist. 21. flores bicolores sunt, quod in his alterum florem insidentem medium gerit: 1. histor. 22. verum flos ipse super fructum est: 6. hist. 2. rami aculeati sunt. Et Plinio libr. 21. cap. 4. Rosa nascitur spina verius quàm frutice, in Rubo quoq; proveniens, illic etiam jucundi odoris, quámvis angusti. Germinat omnis primo inclusa granoso cortice: quo mox intumescente & in vi-

in virides alabaſtros faſtigiato, paulatim rubeſcens dehiſcit ac ſeſe pandit, in calicis medio ſui ſtantis complexu, luteos apices.

Differentiæ Theophraſto 6.hiſt.6.permultæ ſunt, foliorum multitudine, paucitate, aſperitate, levitate, colore, odore: cumplurimis quina folia ſunt, quibuſdam duodena, vicenaq;, alijs longè plura: ſunt enim quas Centifolias vocant, ſed folia interna parva admodum ſunt: ita enim oriuntur, ut alia intus alia extra emicent, non tamen jucundi odoris, odoratiores inter amplas quibus pars ima ſcabra: & 6.cauſ.29. urbana roſa odoratior eſt ſylveſtri. At Plinius genera noſtri fecere celeberrima, Præneſtinam & Campanam: addidere alij Mileſiam, cui ſit ardentiſſimus color, non excedentis duodena folia: proximam ei Trachiniam, minus rubentem: mox Alabandicam viliorem albicantibus folijs: viliſſimam verò plurimis ſed minutiſſimis Spineolam, &c. & mox: inter has media quam Coroneolam vocant: omnes ſine odore, præter Coroneolam, & in rubro natam: addit adhuc alias, quæ æquivoce potius Roſæ appellatæ ſunt: addit & ea quæ ex Theophraſto adſcripſimus. Sane Roſæ variant floris colore, qui varius eſt, albus, candidus, pallidus, carneus, rubens: ſic differentia eſt in foliorum numero, magnitudine & odore: fruticis quoq; aliqua differentia pro magnitudine & parvitate, aſperitate & lævitate. Sic in India Occiden. roſis omnia plena paſſim: & præter roſas ex Hiſpania importatas, ſpecies earum plurimæ aliæ naſcuntur, quarum aliæ rubræ, aliæ croceæ, nonnullæ ceruleæ, quædam candidæ viſuntur: quæ criſtarum ſpecie capitibus ſuis geſtant: part.9. Ind. Occid. l.4. c.27.

Roſa ſativa.

I. Roſa rubra.
Roſa Mileſia, Plinij.
Roſa ſativa rubra multiplex, Brunf.
Roſa domeſtica punicea, Matth.
Roſa hortenſis rubra multiplex, Trag.
Roſa hortenſis, Fuch.
Roſa, Tur. Lac. Lon. rubra, Cord. in Dioſ. Lugd. Ad. Tab. Ger.
Roſa rubra urbana, Geſ. hort.
Roſa ſativa rubra, Ang. Caſt.
Roſa ſativa 3. quæ Provincialis Gallis, Dod.
Roſa Damaſcena, Lob.
Roſa rubens multifolia, Cæſ.
Roſa intenſè rubens, Cam.

Eſt ſimplex & multiplex, colore magis minusque rubro: huc referre oportet, ex Eyſtett. horto,

1. Roſam Mileſiam flore rubro pleno: vulgo Roſa fina.
2. Roſam Mileſiam flore ſimplici rubro, &
3. Roſam ex rubro nigricante flore pleno, &
4. Roſam rubicundam Saccharinam dictam, Græcula Plinij, Camer.

II. Roſa rubra pallidior.
Roſa ſativa quarta quæ francha Gallis, Dod.
Roſa holoſericea, Lob. ico.
Roſa rubicunda, Cam.
Roſa tertia, Cæſ.
Roſa Damaſcena rubra, Lugd.

Alijs Trachinia, Præneſtina alijs, alijs Græcula Plinij: hæc priore minus rubet & flore ſimplici plerunq; eſt, & folijs latiſsimis, cujus frutex ſpinis communiter caret.

III. Roſa ſaturatius rubens.
Roſa prima Præneſtinæ ſimiles, Cluſ. hiſt.
Roſa purpurea, ſive in rubro nigricans, Cam.

Folijs eſt quadragenis amplioribus, ſaturatius rubentibus, ad nigredinem vergentibus & alabaſtro craſsiore.

IV. Roſa purpurea.
Roſa trachynia, Plinio.
Roſa hortenſis ex purpura albicans, Trag. Geſner. hort.
Roſa domeſtica carnis colorem referens, Matt.
Roſa incarnata, Ang. Cam.
Roſa ſativa ſecunda ſive incarnata, Dod.
Roſa rubra ſive carnei coloris, Bellon.
Roſa pallida, Ad.
Roſa roſeo colore, Cæſ.
Roſa ſativa purpurea, Caſt.
Roſa minus rubens, Lugd.
Roſa provincialis major, Tab. Ger.
Roſa provincialis fl. incarnato pleno, Eyſt.

Roſas purpureas ſive rubeas, colore carni ſimiles Pharmacopœis Zebedenas dici, Joannius in tractatu de pilulis Aloës ſcribit.

Quibuſdam Alabandicæ ſimilis, alijs Præneſtina, alijs Campana Plinij.

V. Roſa verſicolor.
Roſa præneſtina verſicolor, Cluſ. hiſt.

Variat: nam flos media ex parte candicantibus, altera purpuraſcentibus folijs, vel venis ſimilis coloris aſperſis conſtat. Vel folia quædam integra alba, quædam integra rubra, inter ſe commixta ſunt.

VI. Roſa maxima multiplex.
Roſa centifolia Batavica rubra, Cluſ. hiſt. Eyſt.

an Centifolia veterum, quam inodoram dicunt, cum hæc odora sit.

Variat: communiter flos ex albo rubet: habetur & alba, quæ

Rosa alba major Provincialis, } Clus. hist.
Rosa centifolia Batavica alba, }
Rosa provincialis flore albo, Eyst.

VII. Rosa multiplex media.

Rosa centifolia Batavica secunda, Clus. hist.

VIII. Rosa major Prænestina, Clus. hist.

Rosa prænestina variegata, Eyst.

IX. Rosa alba vulgaris major.

Rosa Campana Plinij.
Rosa sativa alba, Brunf. vel 1. Dod.
Rosa hortensis candida, Trag. alba, Ges. hor.
Rosa domestica alba, Matth.
Rosa alba, Ang. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Rosa candida, Ad.
Rosa quarta candida, Cæs.

Hæc quibusdam spineola, alijs Alabandica Plinij censetur: foliorum numero flores variant: hinc

Rosa flore albo pleno; & Rosa alba flore simplici, Eystet.

X. Rosa alba minor.

Rosa lacteola quæ centifolia Plinij videtur, Camer. Eystet.

XI. Rosa moschata simplici flore.

Rosa moschata & Damascena, Matth.
Nesrim (vel Nefrim) Serapionis, Ang.
Rosa sativa quinta, Dod.
Rosa muscata simplex, Ges. hort. flore simplici, Lob. Gerard.
Rosa muscatula, Cæs.
Rosa alba Damascena flore simplici, Cast.
Rosa Damascena (quasi de Sceni apud Arabes) simplici flore, Cam. Eyst.
Rosa coroneola, quam Damascen. vocant, Lug.
Rosa muscata alba, Tab.

Hæc minor est & major, quæ

Rosa moscata major, Lob. ico.

Hæc alba est, nonnunquam ex albo ad puniceum nonnihil vergit.

Rosæ moschatæ cum syl. tum domesticæ, rubræ, albæ & virides, Bellon. l. de cult. meminit.

XII. Rosa moschata flore pleno.

Rosa coroneola, Plinio.
Rosa muscata multiplex, Ges. hort. Ger.
Rosa moscata, Damascena, Alexandrináve, Eid. append.
Rosa sativa quinta multiplex, Dod.
Rosa moscata, Adv. Lob. icon. alba multiplex, Tabern.
Rosa muscatula multifolia, Cæs.
Rosa alba Damascena flore pleno, Cast. Eyst.
Rosa coroneola altera, Lugd.
Rosa Damascena sive moscata pleno flore, Cam.
Alijs Prænestina Plinij.

XIII. Rosa moschata semper virens.

Rosa sempervirens flore albo, Clus. hist. appen. alt. auct.

XIV. Rosa spinis carens flore majore.

Rosa sine spinis prima, Clus. pan. at secunda in histor.
Rosa sine spinis, Cam. Tab. Ger.

Colore est inter Prænestinas & rubras media: sunt qui & albo observarint.

XV. Rosa sine spinis flore minore.

Rosa sine spinis altera, Clus. pan. & hist.
Colore fœcem vini ferè refert.

XVI. Rosa subviridis.

Si in teneras Agrifolij arbusculas Rosæ inserantur, flores subvirides producuntur, Camerarius. Quámvis interdum anni constitutione frigidiore & humidiore, herbacei coloris rosæ, sine calyce proveniant, cujus causam Costæus de natur. stirp. explicat.

Si Brassicæ antiquo stipiti aut Quercui germen tenellum Rosæ inseras, virides sed inodoræ Rosæ nascentur, Carolus Stephanus.

In hortis Italiæ, cæruleas reperiri, in historia Lugdunensi habetur, ex Advers.

XVII. Rosam folio subrotundo & crispo, in horto Montembelgardico ante plures annos, sed absque flore observavi, cujus ramulum exsiccatum asservo.

Rosa sylvestris

Rosam sylvestrem Dioscorides l. 1. c. 123. κυνόσβατον vocat, quam aliqui Oxyacantham appellent; frutex est (inquit) rubo longè major, arborescens: folia fert multò latiora quam Myrtus, aculeos verò circa virgas robustos: florem candidum, fructum oblongum, olivæ nucleo similem, qui dum maturescit, fulvus, intus verò lanuginosus conspicitur. At Theoph. 3. hist. 18. Cynosbatos (cani rubus Gazæ) fructum subrutilum parit, malo punico similem: est inter fruticem & arborem, punicæ non absimilis folio amerinæ. Plinio l. 8. c. 41. radix sylv. rosæ, quæ Cynorrhodos appellatur: & l. 25. c. 2. Cynorrhodo

rhodo una medicina erat, spongiolæ quæ in medijs spinis ejus nascitur.

I. Rosa syl. vulgaris flore odorato incarnato.
Cynosbatos Dioscoridi, Lon. Adv.
Cynorrhodos Plinij: & Barbaro.
Sentis canis & Cynosbatos, Brunf.
Rosæ sylv. primum genus, Trag.
Rosa sylv. Matth. Ang. Gesn. hort. Dodon. Tab. odora, Ger.
Cynosbatos procerior & Cynorrhodos, Cord. in Diosc.
Cynorrhodos seu Rosa canina, Thal.
Rosa sylv. vulgaris, Lugd. Cam. ep.
Rosa canina odorata & sylv. Lob.
Rosa sylv. altior, Cæs.
Rosa canina, Cam.
Cynosbatos & Rubi tertium genus, Lugd.
Rosa sylv. odorata incarnato flore, Eyst.

Flores ex purpura dilutè albicant.

Huic, ut & tertiæ, Spongiola adnascitur, quam Plinius in Cynosbato, pilulam Castaneę similem: in Cynorrhodo, spongiolam vocat.
Rosæ sylv. spongia dicitur Cynorrhodon, Ang.
Spongiola sylv. rosæ, Dod.
Spongia Bedeguaris, Adv.
Bedeguar officinis perperam.

II. Rosa sylv. flore majore & rubente.
Rosa sylv. flore rubro, Eyst. colore & majoribus folijs à priore differt.

III. Rosa sylv. flore pleno.
an Rosa Alabandica, Plinij.
Rosa sylv. odorata flore multiplici, Lob. ico.
Rosa canina duplicato flore, Cam.

IV. Rosa sylv. folijs odoratis.
Englanteria, Ruellio.
Rosa sylv. altera, Trag. Gesn. hort.
Rubus canis, Esglanterium, Turn.
Cynosbatos & Cynorrhodos altera, Cord. in Diosc.
Cynosbatos, Lac.
Rosa 10. Cynorrhodi vel caninæ rosæ odorata species, Dod.
Rosæ sylv. species altera, Lugd.
Rosa eglenteria, Adv. Tab. Eyst.
Rosa canina, Ger.

Flos ex purpura satura candicat.

V. Rosa sylv. odoratissimo rubro flore.
Rosæ sylv. tertium genus, Trag.
an Cynosbatos quarta, Cord. in Diosc.
Rosa sylv. Gesn. hort.

VI. Rosa sylv. odorata albo flore.
Rosa sylv. humilior, Cæs.
Rosa quarta an Græcula Plinij, Clus. hist.

VII. Rosa odore Cinamomi simplex.
Rosa cinamomina & 7. vel sylv. 2. Dod.
Rose de canelle, Lob. ico.
Rosa cynamomea, Adv. Lugd. simplex, Cam.
an Cynorrhodos seu Rosa sylvestris, Thal.

Pro Lychnide Plinij Gesnerus habet: & in Albio monte, majorem & minorem nasci tradit: illam fœminam, hanc marem faciens.

VIII. Rosa odore Cinamomi flore pleno.
Rosa cinamomea pleno flore, Clus. pan. & hist. Eystett.
Rosa cinamomea altera, Cam.
Spermoniam Plinij, sic enim, non Spineolam aut spinosam legendum, Barbarus vult: quámvis alij Sycibicum legendum putant, Cam.

Flos dilutè purpurascit & in medio suave rutilat.

IX. Rosa rubra præcox flore simplici: exiguo odore & folijs latioribus à prædicta discernenda, Eyst.

X. Rosa minor rubello flore, quæ vùlgo à mense Majo, Majalis dicitur.
Rosa cinamomea altera, Cam.
Rosa provincialis minor, Tab. Ger.

XI. Rosa lutea simplex.
Rosa lutea, Ang. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugdun. Cam. Tab. Ger. flore simplici, Eyst.
Rosæ citrinæ, Gesn. hort.
Rosa sylv. tertia, vel Rosa octava, Dod.

Meminit Gesnerus Rosarum, quæ moschum fragrent & luteæ sint: tales non vidimus, sed fruticis folia odorata observavimus.

XII. Rosa lutea multiplex.
Rosa flava plena, Clus. hist. & app. 2. & cur. post.
Rosa lutea maxima flore pleno, Eyst.

Hæc duplex, altera florem totum expandit: altera verò semiclauso flore permanet.

XIII. Rosa campestris spinosissima flore albo odoro.
Rosa campestris odora, & quinta, Cl. pan. & hist
Cynorrhodon polyacanthos, Lugd.
Rosa campestris odorata Clusij, Cam.
Rosa Dunensis, vel species nona, Dod.
Rosa præcox spinosa fl. albo, Eyst.

Flos albus, fructus maturus niger, cùm aliorũ rubeat.

XIV. Rosa sylv. pumila rubens.
Rosa quarta, Cl. pan. at in hist. sexta & pumila.

Fructus maximus & pyri in modum turbinatus.

XV. Rosa sylv. pomifera major : hæc sequente altior, ramosior, paucissimis aculeis, folijs majoribus, pallidè virentibus, & apud nos locis humidis in Alnetis provenit.

XVI. Rosa sylv. pomifera minor.
Rosa sylv. pomifera. Adv. Lob. Lugd.
Cynorrhodi species, Thal.
Rosa arvina, Tab.
Rosa pimpinella, Ger.

Hanc Lobelius spinis carentem, at Tabernæmontanus spinosam pingit: utramq; habemus.

XVII. Rosa arvensis candida.
Rosæ sylv. quarta species, Trag.

XVIII. Rosa campestris repens alba.
Cynosbatos sive Cynorrhodos 3. Cord. in Diosc.

XIX. Rosa campestris spinis carens biflora.
Rosa Græca & Cynorrhodon læve, Lugd.

Flore est languidè rubro, vere & autumno prodiens, quæ duplex, alia odoris expers, alia folijs exiguis suavissimi odoris, in monte Pilati Lugdunensium.

Rosa Hierichuntica dicta.

Nominis hujus authorem fuisse Monachum, Bellonius refert, cùm tamen circa Hiericho nunquam reperiatur, sed in Arabia deserta, ad littora maris in sabulo: & Rauvvolfius, in Syriæ tectis & ruderibus, ejus sylvestrem speciem invenit: hanc à pluribus nunc annis in hortulo meo colo, cum facilè & crescat & floreat: de qua Joh. Sturmius Lovaniensis professor, libellum superstitionibus plenum, scripsit.

I. Rosa Hierichuntea vulgo dicta.
Amomum, Cord. in Diosc. & hist.
Amomis Diosc. & Plinij, Cæs.
Rosa Hiericontea, Turn. Lon. Lob. Garz. Cast. aperta & conclusa, Eyst.
Rosa de Hiericho & Rosa Mariæ monachis, Lugdun.
Rosa Hiericonthina 1. & 2. Tab. major, Ger.

Duplicem fecit Cordus, alteram insipidam inodoram, quæ Amomis : alteram aromaticam odoratam, quæ Amomum sit. Sed de Amomo vide suo loco.

II. Rosa Hiericonthea sylvestris.
Rosæ Hiericonthis sylv. species, Rauvv. Cam.

III. Rosa Hiericonthicæ exsiccatæ similis.
Blatterlos Holandis, fruticulus ad Scorbutum, Indiæ orient. part. 4. fig. 21.

SECTIO QUINTA.

MYRICA SIVE TAMARISCUS; ERICA; SABINA; CEDRUS BACCIFERA; CUPRESSUS; JUNIPERUS; Asparagus & Corruda.

MYRICA SIVE TAMARISCUS.

Mυρίκη (Gaza modo Myricam, modo Tamariscum vertit) arbor nota est, fructum veluti florem ferens compage muscosum : in Aegypto & Syria quædam nascitur sativa, cætera sylvestri similis, fructum ferens Gallæ proximum &c. Sunt qui è caudice calices conficiunt, quibus splenetici poculorum vice utuntur : Diosc. l. 1. c. 116. Et Theoph. 1. hist. 16. Myricæ folia carnosa sunt ut Cupressi, & inter frutices numeratur : 5. hist. 6. in Tylo Arabiæ insula ferunt Myricæ lignum, non ut apud nos imbecillum esse, sed validum sicuti Iligneum, &c. Plinio l. 13. c. 21. Myricen & Italia, quam alij Tamaricen vocant, Achaia autem Bryan sylvestrem: insigne in ea, quòd sativa tantùm ferat Gallæ similem fructum : & l. 24. c. 9. Myricen quam & Tamaricen vocat Lenæus, similem scopis Amerinis dicit, &c. & l. 16. c. 24. Tamarici folia carnosa sunt : & l. 16. c. 21. quæ non decidunt : & c. 26. fructum nullum fert, ne semen quidem, scopis tantùm nascens.

Genera duo sunt Dioscoridi, sativa & sylvestris : & Plinio l. 24. c. 9. sylvestris plane sterilis, altera mitior: hæc fert in Aegypto Syriaq; etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum gustu, quo Medici utuntur vice Gallæ. Et Cordo rectè monente, etiam in Germania duplex invenitur, alterum solidiore ligno, medulla exili, folijs tenuibus, ad Rhenum : alterum ligno non adeo solido, medulla ampliore & folijs latiusculis ad Danubium. Et procerior Tamarix, & humilior, quæ diminutiva forma Tamariscus dicitur.

I. Tama-

I. Tamarix fruticosa folio crassiore: sive Germanica.
Tamariscus, Brunf.Lon.fœmina, Cord.hist.
Myrica, Trag.Turn.Gesn.hort.Lac.
Myrica sylv.sive Tamarix, Matth.Cast.
Myrica humilis, Dod.gal.
Tamarix sylv. fœmina, Fuch.
Tamarix humilis, Cord.in Diosc.
Myrica, Gesn.hort.pannonica, Clus.pan.
Myrica sylv.altera, Clus.hist.
Myrica altera in Germania, Cam.
Tamarix, Dod.Tab.Germanica, Lugd.
Tamariscus Germanica, Adv.Lob.Ger.

Ex hac ad Rhenum nata, doliola sextarium dimidium capacia, confecta, Francofurtum deferuntur.

II. Tamarix altera folio tenuiore sive Gallica.
Tamariscus, Ang.Narbonensis, Adv.Lob.Ger.
Tamarisci aliud genus, Rauvv.
Myrica circa Monspelium, Gesn.hort.
Tamarix Narbonensis, Lugd.
Tamarix Gallica aut Hispanica, Clus.pan.
Myrica, Cæs. sylv.prima, Clus.hist.
Myrica sive Tamariscus Gallica, Cam.
Tamarisci sylv. genus, Alpino.

Hæc in arbores quoque in Hispania excrescit, ut hominis ulna vix amplecti possit.

III. Tamarix Ægyptia arbor.
Myrica ingentis magnitudinis in Alexandria, Bellon.
Tamarix gallis onusta ad Nilum, Eid.
Tamarix sativa & procera in Ægypto, Cord. in Diosc.
Tamariscus Rauvv.& 1.part.Ind.or.l.2.c.1.
Tamariscus Atle vocata, Alpino.
Myrica domestica in Ægypto, Cast.
Myrica sativa Diosc. cum gallis mihi non visa, Clus.hisp.& hist.
Galla myricæ.
Chermasel Arabibus, Bellon.
Myricæ Ægyptiacæ galla, Clus.hisp.& hist.
Fructus nucum magnitudine, figuræ inter se diversæ longi, breves, rotundi, lati, crassi, graciles, Alpino.
In Ægypto tá in humidis quàm siccis nascitur, ita ut utrobique sylvulę reperiantur, Bellonius.

E R I C A.

Ἐρείκη arbor est fruticosa similis Myricæ, at multò minor, Diosc.lib.1.cap.117. & lib.3.cap.174. Coris frutex est folio Ericæ, sed minore. pinguiore & rubente. Erica cacumine fructum fert sicut Pyræa & Amerina, Theoph.1.hist 23. Ericam Græci vocant fruticem, non multùm à Myrice differentem, colore rorismarini & penè folio, Plin. lib.24. cap.9. qui lib.11. cap.16. mellis sylvestris ericæ meminit.

Erica folio Myricæ.

I. Erica vulgaris glabra.
Erica vulgaris, Trag.Thal.
Erice, Fuch.Dod.gal.
Erica prima, Matth.Lac.Dod.Lugd.
Erica, Cord.in Diosc.Bellon.Lon.Cast.desc.Tab.
Irica, Turn.
Erica Myricæ folio, Ad.Lob.Clus.pan.& hist.
Erica vulgaris sive pumila, Ger.

Flos communiter colore dilutioris purpuræ: & aliquando & autumno & vere floret: aliquando etiam flore albo est, hinc
Erica alba, Tab.
Erica pumila alba, Ger.
Erica flore albo minor, Eyst.

II. Erica Myricæ folio hirsuta.
Ericæ Myricæfolio similis, Clus.hisp.& hist.
Selago Plinij quibusdam, lib.24. cap.11. similis herbæ huic Sabinæ est Selago appellata.

III. Ericæ genus, quod tota Græcia vulgo Phana dicitur, Bellon.sed quid?

Erica folio Coridis.

I. Erica maxima alba.
Erica prima, Clus.hisp.Lugd.Tab.
Erica coris folio prima, Clus.hist.
Erica major floribus purpurantibus, Lob. Ger. descr.

III. Erica maxima purpurascens longioribus folijs.
Erica secunda, Matth.Dod.gal.Cast.Lug.Tab.
Erica Coridis folio altera, Clus. hisp.& hist.
Erica Juniperifolia densè fruticans Narb. Lob.

IV. Erica frutescens peregrina.
Erica peregrina Brancionis, Lob.

V. Erica major florib.ex herbaceo purpureis.
Erica tertia, Clus.hisp.Lugd.Tab.
Erica coris folio tertia, Clus.hist.
Erica major florib.herbaceis purpurantib.Lob.
Erica cruciata, Ger.

Hujus altera species, cujus flosculi herbacei racematim & spicatim cohærent.

VI. Erica major scoparia folijs deciduis.

Erica quarta, Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Erica ſcoparia floſculis herbaceis, Lob.
Erica quarta Monſpelienſium, Lugd.
Erica coris folio quarta, Cluſ.hiſt.
Erica pyramidalis, Ger.
Selago Plinij, Piræa Theophraſti, Guilandino dicebatur.

Hæc biflora eſt, & ex hac ſcopæ apud Monſpelienſes conficiuntur.

VII. Erica ex rubro nigricans ſcoparia.
Erica tertia, Dod.gal.Lugd.
Erica nona, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica pumila altera Belgarum, Lob.
an Erica tertia, Dod.
Erica decima tertia, Cluſ.hiſt.

Ex hac ſcopæ ad veſtes purgandas conficiuntur.

VIII. Erica humilis cortice cinericeo arbuti flore.
Erica ſexta, Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Erica pumila calyculato unedonis flore, Adv. Lobel.
Erica coris folio ſexta, Cluſ.hiſt.
Erica tenuifolia, Ger.

IX. Erica hirſuta Anglica.
Erica octava, Cluſ. hiſp. Lugd. & Tabern. ſub ſeptima pinxit.
Erica Juniperifolia altera, Lob.
Erica coris folio duodecima, Cluſ.hiſt.
Scopa, Cæſ.
Erica tenuifolia caliculata, Ger.

X. Erica ternis per intervalla ramulis.
Erica quinta, Cluſ.hiſp.Lob.Lugd.Tab.
Erica coris folio quinta, Cluſ.hiſt.

Erica procumbens.

I. Erica procumbens ternis foliolis carnea.
Erica quarta, Cluſ.pan.
Erica coris folio nona, Cluſ.hiſt.

Huic ſæpe capitula viridia è foliolis compacta, capitulorum Thymi modo adnaſcuntur.

II. Erica procumbens herbacea.
Erica quarta altera, Cluſ.hiſp.
Erica tertia, Cluſ.pan.
Erica coris folio octava, Cluſ.hiſt.

III. Erica procumbens dilutè pupurea.
Erica altera, Cluſ.pan.
Erica coris folio ſeptima, Cluſ.hiſt.

Erica baccifera.

I. Erica erecta baccis candidis.
Acacalis Dioſcoridis, Amato.
Erica ſeptima, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica baccifera, Lob.Caſt.ico.
Erica coris folio decima, Cluſ.hiſt.
Erica baccifera tenuifolia, Tab.Ger.
Frutex Luſitanis Camarinnas dictus, Linſcot. Indiæ orient. part.4. fig.21. lit. C.

II. Erica baccifera procumbens nigra.
Erica baccifera, Matth.Caſt.
Erica bacccifera Matthioli, Lob.Lugd.Thal.
Erica prima, Cluſ.pan.
Erica coris folio undecima, Cluſ.hiſt.
an Coris, Cord.in Dioſc.

CAMPHORATA.

Camphorata dicitur, quod herba digitis friata, odorem camphoræ nonnihil referat: quam aliqui Selaginem Plinij l.24. c.11. quam Sabinæ ſimilem dicit: alij ejuſdem l.24.c.15. Chamæpeucen, quam Laricis folijs ſimilem ſcribit: quidam Cneorum nigrum eſſe volunt.

I. Camphorata hirſuta.
Chamæpeuce, Ang.
Camphorata Monſpelienſium, Adv. Lob. Camer. Taber.
Selago Plinij ſive camphorata, Lugd.

II. Camphorata glabra.
Camæpeuce & Camphorata minor, Lugd.

III. Camphoratæ congener.
an Anthyllis altera, Ang.
Anthyllis altera Italorum, Lob. Lugd.
Camphorata altera, Tab.
Anthyllis lentifolia, Ger. ico.

SABINA.

Sabina βράθυς, nonnullis βάραθρον Dioſcoridi lib.1. cap.104.

Genera duo Dioſcoridi l.c. unum folijs ſimile Cupreſſo, at ſpinoſius & graveolens, acre ac fervens: curta verò eſt arbor, & in latum magis ſe fundens. Alterum genus eſt folio Myricæ ſimili. Plinio l.24.c.11. herba Sabina brathy appellata à Græcis, duum generum eſt: altera Tamarici ſimilis folio, altera Cupreſſo: quam quidam Creticam Cupreſſum dixerunt: & l.17. c.13. Sabina herba propagine ſeritur & avulſione.

I. Sabina

I. Sabina folio Tamarisci Dioscoridis.
Sabina, Brunf. Trag. Fuch. Dod. ut: Bellon. Ges. hor. Tur. Lob. Cæs. Portæ: vulgaris, Cam.
Sabina sine baccis, sive sterilis, Matth. Cast.
Sabina miti folio, Cord. in Diosc.
Sabina altera, Ang.
Sabina vulgatior, Ad.
Savina, Lon. mas, Tab.
Sabina Tamarisci similis, Lugd.
Sabina sterilis, Ger.

II. Sabina folio Cupressi.
Sabina baccifera, Matth. Rauvvolf. Cam. Ger.
Sabina altera, Dod. ut:
Sabina, Lac. prima, Ang. qui Thyam Theophr. censet.
Sabina major, Ges. ap.
Genuina sabina baccifera atrorubra, Lob.
Sabina Cupresso similis, Cord. in Diosc. Lugd.
Sabina vera, Cæs.
Sabina fructifera, Cast.

Cùm in arborem excrescit, quotannis baccas juniperinis similes producit,
Sabina fœmina minor, Tab.

III. Sabina folijs Cupressi altera.
Sabina baccata altera, Lob. Lugd.
Sabinæ alterius altera icon. Dod.
Savina fœmina major, Tab.

Ramulorum exilitate & foliorum lenitate tantùm à priore differt.

Differt autem à Cedro, quòd Sabinæ gravis odor sit, & Sabinæ extremi rami in acuta folia desinant, & baccæ minores sint & nigrescant: cùm Cedrus Junipero odoratior sit, folio obtuso, & baccæ majores phœnicei coloris sint.

C E D R U S.

Cedrus alia est conifera, alia baccifera: de baccifera sic Dioscor. l. 1. c. 105. dicitur & altera Cedrus parva, spinosa Juniperi modo, fructum ferens magnitudine myrti rotundum. Κέδρος *Theophr. 1. hist. 15. perpetuò viret: 1. hist. 16. folia habet rara extremitate pungente: 3. hist. 12. quidam binam affirmant, alteram,* λυκίαν, *alteram* φοινικὴν *(puniceam Gaza) alij simplicem dicunt, scilicet qui Idam incolunt, est Junipero non dissimilis, sed folio maximè distat: quippe Cedro durum, acutum spinosumque, Junipero mollius: excelsior quoque Juniperis nasci videtur: alij nominibus non dividunt, sed ambas Cedros appellant: Cedrum cum additione* ὀξύκεδρον *nuncupant, &c. Plinius l. 13. c. 5. Junipero similem habent. Phœnices & Cedrum minorem: duo ejus genera, Lycia & Phœnicia: differunt folio: nam quæ durum, acutum, spinosum habet, Oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Altera odore præstat: fructum ferunt Myrti magnitudine, dulcem sapore.*

Cedrus baccifera.

I. Cedrus fol. cupressi major fructu flavescente.
Juniperus major seu Cupressus syl. Dioscoridis, in Codice Hermolai.
Cedrus Phœnicia, Plinij.
Cedrus Lycia, Matth. Ges. hor. Cast.
Cedrus pumila folijs obtusis & Phœnicia, Bell.
Cedrus minor, Cord. in Diosc. Portæ.
Oxycedrus Lycia, Dod. Ger.
Juniperus major, Clus. hisp. & hist.
Cedrus phœnicea, Ad. media vel secunda, sive Oxycedrus folio cupressi, aut Sabina major Monspel. Lob.
Thuiæ genus quartum, Lugd.
Cedrus phœnicea secunda, Tab.

II. Cedrus folio Cupressi media majoribus baccis.
Cedrus Lycia, Bellon.
Cedrus minor altera, Diosc.
Cedrus phænicea altera, Plinij & Theophr. vel prima, Lob.
Thuia Massiliensium, Lugd.

III. Cedrus folio cupressi minor.
Cedrus phœnicea minor vel tertia, Lob.

Hæ tres sola magnitudine differunt: verum & duę priores ratione ætatis variare censemus, ita ut Matthiolus adolescentem, at Lugdunensis historia adultam exprimere videatur. Sic & ratione ætatis in folijs differentia: primò enim prodeuntia, Juniperi vulgaris folia ęmulantur, quæ paulo breviora & acuta: at adultæ, instar foliorum Cupressi rotundantur, ita ut rami inferiores folijs pungentibus & acutis, summi verò, obtusis & rotundis vestiantur: hoc exprimit figur.
Sabinæ bacciferæ, Advers. & Lob. ico.

T H U Y A E T B R U T A.

Θύον sive θύα Theophrasto 5. hist. 5. forma Cupresso similis, cùm ramis tum folijs, caudice fructuque, vel potius ceu Cupressus sylvestris: & 1. hist. 15. ex sylvestribus perpetuò viret. Plinius l. 13. c. 16. Thya ex Theophrasto memi-

meminit, quam aliqui volunt eandem cum Cedro Atlantica ejusdem. Brutam sic descripsit Plinius l.12.c.17. petunt in Helimaeos arborem Brutam, Cupresso fusæ similem, exalbidis ramis, jucundi odoris, accensam & cum miraculo historijs Claudij Cæsaris prædicatam, odorem etiam proximum Cedro, &c.

Thuya Theophrasti.
Arbor vitæ, Bellonio, Gesſ.hort.Dod.Clusſ.hisp. & hist.Cast.Tab.Ger.Eyst.
Arbor filici similis, Oviedo.
Cedrus Lycia, Lob. an. & Ad.
Thuyæ tertium genus, Lugd.
Arbor paradisæa Lutetian.Lugd.
Thuia sive Thya vulgo, Cam.

Hæc è Canada Francisco I. Galliarum regi, Arboris vitæ nomine oblata, fortasse ab odoris vehementia, vel ob immortalem ejus comam, sic dicta.

CUPRESSUS.

Cupressus κυπάρισσος Dioscoridi l.1.c.102. ἀπὸ τοῦ κύειν τοὺς παρίσους ἀκρέμονας. Theophr.1.hist.8. procero & longo caudice constat, tamen macilento: 1.hist.13. mas nodosior est fœmina: 1.hist.14. simplici assurgit caudice ad longitudinem, sed non multis radicibus, neq; ramis frequentibus patet: 1. hist.15. viret perpetuò: 2. hist.3. plerunq; ex fœmina marem provenire affirmant: 1.caus.5. hujus fructus non id totum est, quod pilæ speciem gerit, sed quod cono innascitur prætenue, exile & quasi laricis semini proximum, quod pilula sua dehiscente delabitur. At Plinio l.16.c.33. Cupressus natu morosa, fructu supervacua, baccis torva, folio amara: odore violento, ac ne umbra quidem gratiosa, materie rara, ut penè fruticosi generis, diti sacra, & ideo funebri signo ad domos posita: fœmina sterilis diu. Duo genera earum: meta in fastigium convoluta, quæ & fœmina appellatur. mas spargit extra se ramos, deputaturq; & accipit vitem, &c.

I. Cupressus, Matth. Ang. Dod.ut: Cord. in Diosſ.Gesſ.hor.Tur.Lac.Lon.Ad.Lob.Cæsſ.Portæ, Lugd.Cam.Tab.Eyst.
Cyparissus, Cast.
Cupressus altera sive sylvestris, Ger.

Hujus fructus sive conos, nuces vel pilulas Cupresi, Officinæ Cypresi nominant: aliquibus Gabulæ dicuntur.

II. Cupresso similis arbor in Syria: an Cedrus major Dioscoridis.
Thya forte Theoph. cujus fructus pilularum Cupresi magnitudine in Oriente notissimi.
Abhel dicitur, Guilandino in problem.
Cedrus major Dioscoridis, Thyia Theophr. & Abhel, Guiland. in papyro.
Tac arbor Cupresso similis ex qua gummi Taxa, Rauvvolf.
Arbor cujus fructus Abhel Guilandino, Clusſ. hispan.
Habhel fructus, Clusſ. hist.

JUNIPERUS.

Ἀρκευθὶς ἢ Ἄρκευθος: παρὰ τὸ τῶν ἑρπῶν κεύθειν, quòd ejus odorem omnia reptilia adversentur: vel διὰ τὸ ἔχειν τὰς ἀκάνθας κεκρυμμένας: Latinis Juniperus dicitur, quòd juniores & novellos fructus pariat, antiquis maturescentibus: solam ferè arborum fœtus suos in biennium prorogare ajunt: cujus baccæ ἀρκευθίδες, in officinis Grana Juniperi nominantur. Ejus verò lacryma, Vernix dicitur.

Genera: Diosc. l.1. c.103. ἄρκευθος quædam major est, altera minor: unius fructus, nucis ponticæ magnitudine reperitur: alterius verò fabam æquat, at rotundus est odoratus, dulcis in mandendo ac subamarus Arceuthis dictus. Plin. verò l.16.c.25. nec Juniperi florent: quidam duo genera tradunt: alteram florere nec ferre: quæ verò non floreat ferre, protinus baccis subnascentibus quæ biennio hæreant: sed id falsum: & l.24.c.8. Juniperus Cedro aßimilis: & ejus duo genera: altera major, altera minor: hæc Plin. Verùm baccæ in quibusdā grandes, in alijs exiguæ: in his dulces, in alijs prorsus amaræ: alijs planè rotundæ, quædam oblongæ & acuminatæ.

I. Juniperus vulgaris fruticosa.
Juniperus, Brunf.Matth.Dod.ut: Lac.Tur.Lon.Lob.Portæ, Ger. nostras, Cam.
Juniperus vulgaris, Trag. Clusſ.hist.
Juniperus minor, Fuch.Cord.in Dioscor.Lugd. sylv. Cast.
Juniperus humilis, Gesn.hort.
Juniperi altera species, Ang.
Juniperus vulgatior, Ad.
Juniperi primum genus, Cæsſ.
Juniperus & Juniperus baccifera, Tab.

Hic describit etiam Juniperum majorem Germanicam, & fructum magnum verrucosum adpingit.

II. Jnniperus vulgaris arbor.
Juniperus nata in Hispania, Plinio l.6. c.39.

Junipe-

Juniperus vulgaris celsior & arborescens, Clus. hisp. & hist.
Juniperus major sativa, Cast.
Juniperus urbana in arborem assurgens, Lugd.
Tales Thuscia alit, frequenter in agro Senensi, ut Matthiolus & Lugdunensis monent: & in Hispania, ita ut ex ea trabes & ædium contignationes, multi fabricent, Clusio referente.

III. Juniperus minor montana folio latiore fructuque longiore.
Juniperus minima, Gesn. hort.
Juniperus alpina, Clus. pan. & hist.

IV. Juniperus major baccâ cæruleâ.
Junip. maximus Illyricus cærulea baccâ, Lob.
an Juniperus alter, Cæs.
Juniperus major, Lugd.
Juniperus major Illyrica, Tab.
Juniperus maximus, Ger.

V. Juniperus major baccâ rufescente.
Oxycedrus Theoph. & Galeni.
Cedrus phœnicea, Matth. Tab.
Oxycedrus, Dod. gal. Bellon cui & Juniperus, ruber, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cedrus, Lac. Lon. minor & Cedrula, Gesn. hort.
Cedrus magna sive Juniperus peregrina, Cord. in Diosc.
Cedrus minor, vel phœnicea, Cast.
Oxycedrus phœnicea, Dod. Ger.
Juniperi prima species, sive Diosc. Juniperus, Ang.
Juniperus major Monspeliensium, Lob.
Oxyarceutis sive Juniperus acuta, Adv.
an Juniperus montanus fructu flavo, Cæs.
Ettalch Scalig. grandior Juniperus, Lugd.
an Juniperus major Italica baccis rubris, Cam.
Alijs Cedrus Lycia Theophrasti.

VI. Junip. major fructu nucis magnitudine.
Juniperus major in Cupressi altitudinem assurgens, fructu dulci, Gallæ quodammodo simili eduli, nucleo olivæ nucleis simili, Bellon. quid?

VII. Arbor Americana oxyacanthæ similis.
Lignum exoticum, Clus. exot. l. 1. c. 6.
an affinis arbori Ettalch in Africa nascentis, cujus Joh. Leo in desc. Africæ meminit, dubitat Cl.
Incolæ igne resinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ASPARAGUS ET CORRUDA.

ETsi Ἀσπάραγος vel ἀσφάραγος Galenus 2. alim. omnes propemodum teneros caules & tenera germina, seu ex oleribus & herbis, seu ex suffruticibus, seu ex fruticibus, arboribusq; vocitet, attamen peculiari generi plantæ etiam tribuitur, quæ sic dicta, quod cauliculos hos, qui prima germinatione è terra prodeunt, præcipuos habeat.

Genera duo Dioscoridi lib. 1. cap. 152. petræa & sativa: & Galeno βασιλικὸν regium & ἕλειον palustre, sic enim Dioscorides, ἀσπάραγος πετραῖος, quem μυακάνθαν (id est murinam spinam) vocant, vulgaris est notæ: & paulo inferius: Asparagus altilis, frutex est ramosus, folia habens multa, longa, fœniculo similia, radice rotunda, grandi, tuberculum habente. Et Theophrastus 6. hist. 1. ἀσπάραγος (hanc solam vocem per geminam Asparagum corrudam Gaza vertit) ex toto aculeata est, & nullum juxta aculeum folium gerit: & 6. hist. 3. juxta aculeos pusillum quiddam clavæ simile producit, ex quo flosculus tandem ipse erumpit: radice larga, alta, numerosa, eademq; tam crebra innititur, ut pars superna radicum tota connexa & continua reddatur, ex qua vel ipsorum caulium proventus factitatur, &c. Plinius lib. 19. cap. 8. omnium hortensium lautissima cura Asparagis, &c. Est & aliud genus incultius asparago, mitius corruda, passim etiam in montibus nascens, refertis superioris Germaniæ campis non infaceto Tiberij Cæsaris dicto, herbam ibi quandam nasci simillimam asparago, &c. & paulò infra: indicavimus & Corrudam: hunc enim intelligo sylv. asparagum, quem Græci orminium aut myacanthon vocant: & lib. 19. cap. 4. sylvestres fecerat natura corrudas, ut quisque demeteret passim &c. altiles spectantur asparagi: & lib. 20. cap. 10. Asparagi vires ubi recensuit, subjungit: sylv. asparagum, aliqui Corrudam, aliqui Libycam vocant: Attici orminium hujus efficacior vis & candidiore major: & lib. 21. cap. 16. in totum spina est Asparagus.

Asparagus folio molli.

I. Asparagus sativa.
Asparagus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. (qui majoris & minoris meminit) Turn. Lon.
Asparagus altilis, Fuch. Tab. domestica, Bellon.
Asparag. Diosc. idē cum sativo & hortensi, Ang.
Asparagus sativus, Lac. Cast. Lugd. Ger.
Asparagus hortensis, Dod. Adv. Cam.
Asparagus domesticus, Eyst. vulgaris, Lob.
Asparagi alterum genus, Cæs.
Hic cum in pratis Alsatiæ nobis vicinæ, & in pratis ad Danubium sitis, & in Burgundia circa Vesuntium spontè proveniat, hunc Plinium intelli-

intelligere censemus, cum in superioris Germaniæ campis provenire scribit, & hic dicitur Asparagus mitior sponte nascens, Cl.hisp.&hist.

II. Asparagus sylvestris tenuissimo folio.
Asparagus sylvestris, Matth. Cast.
Asparagi tertium genus sativo simile, qui Palatium leporis, Cæs.
Sola transplantatione & cultura à sativo differt.

III. Asparagus maritimis crassiore folio.
Asparagus ἕλειος sive palustris, Galeno.
Asparagus palustris, Matth. Ang. Tab.
Asparagus marinus, Clus.hisp.& hist. Cam.
Asparagus maritimus Dioscoridis, Ad. Lob.
Asparagi alterum genus, Cæs.
Asparagus sylvestris, Ger.

Asparagus Corruda dictus.

Corrudam nonnulli dictam volunt, teste Ruellio, quòd ubi adolevit, facilè corruat decidátve: sic & Horminium, ἀπὸ τοῦ ὁρμῶ, quod est ruo.

I. Asparagus folijs acutis.
Asparagus petræa Dioscoridi & Galeno.
Corruda & sylv. Asparagus, Plinio.
Aspar. petræus & Corruda, Matt. Tab. in ic. Ger.
Corruda, Dod. gal. Cord. hist. Rauvv. Bello. Ad. Lob. ico. Lugd. cui & Corruda Penæ.
Asparagi prima species, Ang. Cæs.
Asparagus sylvestris, Ges. ap. Lac. Dod. Cam. ep. sive Corruda, Bellonio.
Corruda prior, Clus. hisp. & hist. Tab.

II. Asparagus aculeatus alter, tribus aut quatuor spinis ad eundem exortum.
Asparagus sylv. alter, Dod. Ger.
Corruda altera, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab. at in ico. Corruda Hispanica.
Corruda Hispanica altera, quę Lusitanica, Lob. at in icon. Corrudæ varietas.
Asparagi quartum genus, Cæs.

III. Asparagus aculeatus spinis horridus.
Polytricha Bellonio.
Asparagus sylv. tertius, Dod.
Corruda tertia, Clus. hisp. & hist. Lob. Lug. Tab.
Corruda Hispanica altera, Tab. in icon.
Asparagus sylv. spinosus, Ger.
Asparagi Theophrasti nomine, cui spina pro folio, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

IV. Asparago acul. affinis triplici semper spina.
Echinopoda Cretica, Hon. Belli ep. 2. ad Clusium, & Ponæ Ital.
Chenopoda Plinij suspicatur Hon. Belli.

Sic autem Plin. l. 11. c. 8. ceras ex omnium arborum satorumq; floribus confingunt, excepta Tumice & Chenopode: plura non habet. Verùm aliqui Echinopode legunt, quam quidam Tribulum, alij Echion, alij spinæ genus interpretantur. Sic Dalech. ad Athenæum per Ehinopoda, Cardui Chij genus intelligit.

SECTIO SEXTA.

CEDRUS CONIFERA; PEUCE SEU PINUS; PINASTER; LARIX; PITYS SEU PICÆA; SUCCI SIVE HUMORES PLANTARUM; GUMMATA; Resinæ; Abies; Taxus; Draco arbor; Palma Dactylifera; Palma squamмoso fructu; Palma nucifera; Nuces exoticæ & Arbores admirandæ.

CEDRUS CONIFERA.

Κέδρος Diosc. l. 1. c. 105. arbor magna est, ex qua Cedria dicta colligitur: fructum verò habet uti Cupressus, at grandiorem multò: At Serapio, minorem legit. Et Guilandinus com. de Papyro vult eum esse arborem, quam sub Cupresso altera proposuimus. Theophr. 4. hist. 6. & 5. caus. 8. Cedrum Syria gignit, eaq; ad triremes utuntur: 5. h. 5. ex Cedro simulacrum sculpere solent. Plin. l. 13. c. 5. Et majoris Cedri duo genera, quæ floret fructum non fert: frugifera non floret, & in ea antecedentē fructum occupat novus: semen ejus Cupresso simile: quidam Cedrelaten vocant: & l. 24. c. 5. Cedrus magna quam Cedrelaten vocant, dat picem quæ Cedria vocatur.

Cedrus conifera folijs laricis.
Cedrus major, Matth. Dod. gal.
Cedrus arbor conifera, Ges. hort.
Cedrus Hebræorum non Græcorum, forte Cedrus Syriæ Theophrasti, Ang.
Cedrus Dios. & Sacrarum literarum idem, Ang.
Cedrus, Bell. (cui & Libani & Syriæ & in Amano) Rauvv. Cæs. Tab. Libani, Ger.

Cedrus Libani quæ neque Dioſcoridis neque Græcorum Cedrus eſt, Guil.
Cedrus magna, Dod. Portæ.
Cedrus Libani & Palæſtinæ præcelſa, Ad. Lob.
Cedrus phœnicia Matthioli, Lugd.
Cedrus phœnicia noſtra, Lugd.

Coni non dependent, ſed ſurſum ſpectant, ut rectè Bellonius, Dodonæus & Dalechampius in hiſt. Lugdunenſi, pingunt.

In regno Congiano tanta copia, tantæque magnitudinis, ut inde naves conficiant: part. I. Ind. or. l. 2. c. I. & in inſula Tercera ſcaphæ, currus, rhedæ, & hujus generis alia opera extruunt: part. 3. Ind. or. c. 6.

Sic in Andes nova Hiſpania, ſumma copia, ubi alia alba, alia roſea & fragrans: Joſeph. Acoſt. l. 4. c. 3. ubi de Cedro admiranda, verba facit. Provenit etiam in Virginea & Florida.

DE PEUCE SEU PINU.

ETſi πεύκη ἢ πίτυς, *à Gaza Pinus & Picea vertatur, ab alijs tamen contrario modo fit, &* πεύκη *Picea, fortè ob nominis ſimilitudinem redditur: nec mirum, cùm ut Dioſcorides lib. 1. cap. 86. habet,* πίτυς, *vulgo nota arbor eſt, ejuſdemq; generis eſt quæ* πεύκη *dicitur, ſiquidem hæc ab illa ſpecie tantum differat: ita ut tam piceæ quàm pini fructus, qui in conis reperitur* πιτυΐδας, *eodem cap. 87. monente, appelletur.*

Genera: πεύκης *Theophraſto 3. hiſt. 10. alia urbana, alia ſylveſtris: ſylveſtris duplex eſt, alteram Idæam, alteram maritimam vocant: harum rectior, celſior, materieq; craßior Idæa: folio teneriori, imbecillioriq; maritima, & cortice læviori, utiliq; ad coria. Quod altera minus. Nux maritimæ rotunda, breviq; dehiſcens, & Idææ oblongior, viridis, minuſq; hiſcens, tanquam ſylveſtrior, &c. Idæa ramoſior craßiorq; & picem copioſius præbet, &c. Macedones genus quoddam* πεύκῃ *ſimile dicunt, & marem breviorem, folioq; duriorem: fœminam verò proceriorem, folijs pinguem, mollem, procliviorémq;. Mari lignum circumcincta medulla durum & operi fabrili verſuale: fœminæ tractu omnino facilè atq; mollius, quod quidem omnium ferè marium fœminarumq; publica differentia eſt, ut cæſores materiæ aſſeverant, &c. (& Plinius lib. 16. cap. 10. lignum maribus durum, & in fabrili opere contortum: fœminæ mollius, publico diſcrimine in ſecuribus) Igitur* πεύκης *genera, urbanum atque ſylveſtre: ſylveſtris mas & fœmina, ac tertia ſterilis. At Arcadiæ incolæ, nec ſterilem nec urbanam* πεύκην *appellant, ſed* πίτυν, *&c. Plinio l. c. in Europa ſex genera cognatarum arborum ferunt (pinus, pinaſter, picea, larix, abies, teda, taxus) ex ijs pinus atq; pinaſter, folium habent capillamenti modò prætenue, longumq; & mucrone aculeatum, &c. Pinaſter nil aliud eſt, quam Pinus ſylv. mira altitudine & à medio ramoſa, ſicuti pinus in vertice: copioſioremq; pino dat reſinam. Sic lib. 15. cap. 10. nucum pinearum genera quatuor recenſet, 1. grandißimas, 2. Tarentinas, 3. Sapineas, è picea ſativa, 4. pityidas, è pinaſtris.*

I. Pinus ſativa.
Pinus urbana folio perpetuo, Theophraſto.
Pinus, Brunf. Trag. Dodon. ut: Bellon. Cord. in Dioſc. Lac. Turn. Lon. Cæſ. Caſt. Portæ: arbor, Geſn. hort.
Pinus domeſtica, Matth. Tab,
Pinus ſativa, Ang. Lugd. Ger.
Pinus vulgatiſſima, Adv. Lob.
Pinus Italica, Cam.

Nucem στρόβιλον Theophraſtus, alij *κώνους κοκκάλους* & *κωνάρια* vocant: & in hoc genere marem nucem rotundiorem, fœminam longiorem ferre volunt.

II. Pinus ſylveſtris.
Pinus ſylv. montana Theophraſti.
Pinaſter, Brunf. Trag. Tur. Geſn. hort. Lob. Cæſ. Thal. Portæ.
Pinus ſylveſtris, Matth. Caſt. ſeu Pinaſter, Dod. (ut.
Picea *φθορόποιος*, Ang.
Pinus ſponte proveniens, Cord. in Dioſc.
Pinus ſylv. fructifera, Lugd.
Pinus ſylv. montana, Tab.
Pinus ſylv. mugo, Ger. ico.
an Pinaſter 1. vel Auſtriacus major, Cluſ. hiſt. qui duplicem facit album & nigrum.

III. Pinus ſylv. montana altera.
Pinus tubulus, Plinio l. 16. c. 10. eaſdem, inquit, arbores (ſcilicet Pinum & Pinaſtrum) alio nomine eſſe per ora Italiæ, quas Tibulos (ſtrubulos Hermolaus legit) vocant, pleriq; arbitrantur, ſed graciles ſuccinctioreſque & enodes, liburnicarum ad uſus, penè ſine reſina.
Pinus ſylv. Mugo, Matth. Adv. Lob. Tab.
Pinus ſylv. altera, Dod. ut: ſed edit. lat. tertia deſcriptione.
Picea altera ſive ſylveſtris, Ang.
Pinus tubulus, Lugd.
Pinus montana minor, Ger.

IV. Pinus ſylv. montana tertia.
Teda, Brunf. arbor, Lugd.
Pinus ſylv. cembro, Matth. Adv. Tab.
Pinus ſylv. tertia, Dod. gal.

Pinaster, Bellonio.
Pinus sylv. altera species, Dod.
Pinus sylvestris, Ger.
Plin. l.6. c.10. sextum genus est Teda propriè dicta, abundantior succo, quàm reliqua, parcior liquidiorque quàm Picea, flammis ac lumini sacrorum etiam gratia.

V. Pinus maritima major.
Pinus maritima prima, Matth. Tab.
an Pinus marina, Ang.
Pinus sylv. quinta, Dod. gal.
Pinus maritima, Lugd. major, Dod.
Pinus maritima Theophrasti, Lob.
Pinus sylv. montana, Ger.
Huc refer sequentem, modo eadem non sit,
Pinus sylv altera, Lob.
Pinaster 2. & Pinus marina Theoph. Clus. hisp.
Pinaster alter Hispanicus, vel minor Hispanicus, Eid. hist.
Pini maritimæ majoris ramulus, Dod.
Pinus sylv. sive sterilis, quia nuclei edules non sunt, Lugd.
Pinus montana Theophrasti, Tab.
Pinus maritima major, Ger.

VI. Pinus maritima altera, Matth. Tab. Lug.
Pinus Idæa Theophrasti, Lob.
Pinus sylv. quarta, Dod. gal.
Pinus sylv. minor, Ger.
an Pinaster primus, Clus. hisp. & hist.
Hæc ab Austriaco majore, fortè tantum ratione soli distat, Clusio monente.

VII. Pinus maritima minor.
an Piceæ genus alterum, Bellon.
Pinus maritima minor, Dod.
Pinaster tertius, Clus. hisp. Lob. Lugd.
Pinaster tertius Hisp. vel pumilo alter, Cl. hist.
an Pinastri alterum genus parvum in maritimis, Cæs.

VIII. Pinaster conis erectis.
Pinaster pumilio, Clus. pan. Cam.
Pinaster quartus Austriacus, Clus. hist.

IX. Pinaster latifolius julis virescentibus aut pallescentibus, Clus. pan.
Pinaster secundus Austriacus, Eid. hist.

X. Pinaster tenuifolius julo purpurascente, Clus. pan.
Pinaster tertius Austriacus, Eid. hist.
Thæda, Tab.
Tæda sive Pseudopinus, Ger.
Hujus arboris ramos solent nostrates Oenopolæ ante ædes suas proponere, ut Viennenses Abietis teneriores ramos, & aliarum regionum incolæ Hederam.

XI. Pinus Indica nucleo purgante.
Pinei nuclei Malucani, Acostæ, Monardi.
Pinei nuclei cathartici, Lugd.
Pinea purgativa, Cast.
Pinei nuclei Indici, Fragoso.
an Pinioen sive Nuces pineæ ex Puna, Joseph. Acost. l.4. c.29.

XII. Pino similis Orientalis.
Cibage, Cam.

XIII. Pineos nucleos duros referens fructus.
Fructus peregrinus 8. Clus. exot. l.2. c.30. & in tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

XIV. Pineæ nucis nucleo simile semen flavo spadiceum Brasilianum.
Fructus miscellaneus 9. Clus. exot. l.2. c.15.

XV. Arbor spinosa fructu pineæ simili.
Cachi arbor spinosa, cujus fructus Ciccara, forma pineæ nucis, Scalig. Ludovico Romano, Nic. Costino, & ex his Lugd.

L A R I X.

QUæ Larix aut Larex, etiam Græcis λάριξ nuncupatur, an à Theophrasto descripta fuerit dubitatur: licet hæc vox in Gazæ versione reperiatur: Gazæ tamen Larix nihil aliud est, quam πίτυς Theophrasti, quam vocem plerunque Piceam interpretatus est: attamen interdum πίτυος vocem, per Piceam & Laricem simul expreßit: ut videre est 9. hist. 1. ubi legitur τερμίνθου, πίτυος, ἀμυγδάλης Gaza reddidit, terebintho, larici, piceæ, amygdalæ, &c. Sic Plinius de Larice agens, ea quæ Theophrastus πεύκῃ tribuit, omnia illa Larici adscribit: sic l.16. c.10. scribit: quinto generi situs idem, eadem facies, Larix vocatur, materies præstantior, longè incorrupta, vix emori contumax, rubens præterea & odore acrior: plusculum huic erumpit liquoris, melleo colore atque lentore, nunquam durescentis: & mox: Larix nec ardet, nec carbonem facit, nec alio modo ignis vi consumitur quàm lapides. Verùm experientia Plinio contrariatur, & ipsius propria verba, dum inquit: in Macedonia Laricem masculam urunt, fœminæ radices tantùm. Et l.16. c.21. ei perpetuam comam tribuit, cùm tamen in nostra larice contrarium contingat. Quare Gazæ larix, est πίτυς Theophrasti: at Plinij Larix, est πεύκη Theophrasti. An fortè hæc nostra Larix, sit Pinus urbana folio deciduo Theophrasti: siquidem scribat

Pini

Pini urbani genus quoddam folium habere perpetuum: sylvestri autem omni id perpetuum esse: ex quibus colligere licet, urbani quoddam genus esse, cui folia decidant, quod in sola Larice animadversum est.

Larix, Brunf. Matth. Bellon. con. Dodon. ut: Fuch. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon Adv. Lob. Cast. Clus. pan. & hist. Lugd. Portæ, Tab. Ger. Cam.

Pini sylv. genus cui hyeme folia decidunt, Cæs.

Ex hac colligitur resina laricea, de qua inter Resinas. Fungus etiam adnascitur qui Agaricum dicitur, quemadmodum Larici adpingunt, Lob. Tab. Ger.

DE PITY SEU PICEA.

Πίτυς à πεύκῃ differre videtur, Theoph. 3. hist. 10. quòd (scilicet Pinus) pinguior sit, folio tenuiori, magnitudine minor, erectaq; minùs assurgit: præterea quòd conum breviorem horridioremq; ferat, ac nucem magis resinosam. Ambabus folia capillata, sed Peuce materies candidior, similiorq; Abieti, atq; in totum minus spinosa. Et 3. hist 6. quidam Pinum & Piceam florere existimant, quidam minimè, sed Piceam κύτταρον, id est, nucamentum gignere, quod Grossis proportione respondet. Plinius lib. 16. cap. 25. Pinum Piceamq; ullo flore exhilarari negat: experientia tamen refragatur. Et ut lib. 16. cap. 10. Picea plurimam resinam fundit, interveniente candida gemma, tam simili thuris, ut mista, visu discerni non queat, &c.

Genera duo ex Plinio colligimus, sativam & sylvestrem, illam Sapinum, hanc Piceam nominat. Nam Sapinus inferiorem & enodem Abietis partem significat: sicut superiorem partem nodosam dunioremq; Fusterna, Plinio lib. 16. cap. 39. scribente: verùm etiam arborem significat: hæc enim lib. 16. cap. 12. habet: inter hæc genera proprium quidam fecêre Sapium (Sapinum Turnebus legit) quoniam ex cognatione earum seritur: ejusq; arboris imas partes Tedas vocant, cùm sit illa arbor nil aliud quam Picea, feritate paulùm mitigata satu: Sapinus autem materies cæsarum è genere fiat. Sic Plinius ejus nucem Sapineam vocat: nam lib. 15. cap. 10. nucum Pinearum genera enumerans, tertium ait Sapineæ, è Picea sativa, nucleorum cute verius quàm putamine, adeo molli ut simul mandatur.

I. Picea major prima, sive Abies rubra.

Picea, Brunf. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cæs. cui & Tæda Plinij, Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger.

Abies prima & rubra, Trag.

Abies, Dod.

Sapinus, Bellonio, Lac.

Picea Plinij & Abies mascula Theophrasti, Clus. pan. & hist.

Hanc alij Abietem marem Theophrasti: alij Piceam φθειρόφορον ejusdem 1. caus. 9. quam Gaza pediculiferam, Scaliger pedicularium interpretatur. Sic dicta Plin. l. 16. c. 10. quod totis paniculis minoribus gracilioribusq;, minimos ac nigros nucleos pediculis similes gignat: alij Tædam Plinij (de qua sub Pino quarta) faciunt.

II. Picea minor.

Picea pumila, Clus. pan.

Pinum tubulum sive tibulum Plinij, Dalechampius vocare videtur, Clus. hist.

DE SUCCIS SEU HUMORIBUS Plantarum.

Quemadmodum multis animalibus pili & pennæ decidunt, & serpentes singulis annis exuvias deponunt: sic & plantis folia, flores & fructus decidunt, & ex earum aliquibus humor superfluus profluit, at Vitibus lacryma: Ceraso, pruno gummi: piceæ, terebintho, lentisco, resinæ: aliјs alius liquor quantitate molestus. Nam ut in animalibus sanguis turget, sic in plantis humor seu succus, qui si vel sponte profluat, vel arte educatur, ad earum conservationem facit: nam & plantæ suas venas & nervos habent, per se nomine carentes, ut habet Theophrastus 1. hist. 3. quæ similitudine quadam nomina partium animalium sortiuntur. Sanguis autem plantarum, earum succus proprius est, ut in Ficubus lac, secundum Aristotelem 1. de plantis: in Vite veluti humor: in quibusdam veluti oleum: in aliјs pici liquidæ similis: in nonnullis, ut gummi. Et ut Theoph. l. c. humore plantarum deficiente, & ipsæ deficere incipiunt, eoq; exsiccato, tabescunt: quem humorem nonnulli simpliciter ὀπὸν succum in cunctis appellant, quidam absque nomine relinquunt: in quibusdam verò ὀπὸν succum, inq; aliјs δάκρυον lacrymam vocant. Idem ferè habet Theophrastus 6. caus. 17. & hic pro coctionis diversitate, diversam crassitiem & colorem nanciscitur. Hinc si hujus humoris consistentiam consideres (ex Theoph. 6. caus. 17.) aliј callosiores lentioresq; sunt; aliј aquosi, minusq; lenti: hinc aliј densari possunt, aliј nequeunt: nonnullis etiam quò densentur atque concrescant, aliquid miscent. Quare succus plantarum, qui χυλὸς propriè,

is humor est, quo plantæ nutriuntur, quiq; non spontè, sed præcedente expreßione, aut alia præparatione elicitur: quiq; semper tenuior est, nisi calore exsiccatus, induretur. Liquor verò sive ὀπὸς, *craßior est, qui interdum spontè, interdum incisione delabitur, & velut lacryma profluit, unde communiter* δάκρυον *lacryma vocatur. Qui si oleaginosus & liquidus fuerit,* ῥητίνη *dicitur: si terrestrior, aqueus & in truncis arborum concretus,* κόμμι *gummi: quæ verò naturam mediam inter gummi & resinas poßident, & partim terrestria & aquea, partim oleaginea & pinguia sunt,* κόμμι ῥητίνη *gummi resinæ nominatur. Sed de succis inspissatis primùm, dein de gummatibus, tum de Resinis, & tandem de Pice.*

De succis inspissatis.

I. Ammoniacum, ἀμμωνιακὸν Dioscoridi l. 3. c 98. est Ferulæ (ὀπὸς) liquor, & totus cum radice frutex Agasyllis appellatur: Galen. 6. simpl. Ferulæ lacryma. Plinio l. 12. c. 23. Hammoniacum lacryma, ab Hammonis oraculo nomen habet, juxta quod gignitur arbor, quam Metopion vocant, resinæ modo aut gummi.
Ammoniaci lacryma, Matth.
Hammoniacum seu gutta Hammoniaca, Cord. histor.
Ammoniacum, Cæs.
Armoniacum officinis & Gummi ammoniacum.

Probat Dioscorides l.c. benè coloratum (exterius flavum, intus candidum) ligni & calculorum expers, thuris glebarum granorúmve similitudine, syncerum ac densum, nulla sorde spurcatum, castorei odore, & gustu amarum: quod genus θραῦσμα (thrauston Plinio, quasi dicas fragmentum) appellatur: alterum, quod terræ calculorúmve particeps est, φύραμα (Phryma Plinio, i. e. mixtura) dicitur: & hoc ad medicamenta in aqua resolvitur.

II. Galbanum χαλβάνη Diosc. l. 3. c. 97. liquor est Ferulæ in Syria nascentis, quam nonnulli Metopion vocant: Gal. 8. simpl. χαλβάνης succus est plantæ ferulaceæ: hoc secundum eundem 1. de Antidot. in Sagapenum convertitur. Plin. l. 12. c. 25. Galbanum dat & Syria in eodem Amano monte, è ferula ejusdem nominis resinæ modo, quam Stagonitin appellant, de qua & l. 24. c. 5. At Theoph. 9. hist. 7. Chalbanum in Syria nascitur ex Paco vocato.
Galbanum, Matth. Cord. hist. Cæs.

Probatissimum quod thuris effigiem præbet, colore maximè flavum (tale enim recens est) gummosum purum, pingue, minimè lignosum, odore gravi, nec valdè humidum, nec penitus aridum, & cùm accenditur clarum, flammam nutriens: hoc Dioscorides resinâ & ammoniaco, Plinius vero Sagapeno, adulterari scribit.

III. Opoponax ὀποπάναξ Diosc. lib. 3. cap. 55. ex Panacis Heraclei radice concisa colligitur. Gal. 8. simpl. radicibus & caulibus: at Mesuæo, ex ferulaceo panace: nonnullis ex Chironio. Opoponacis Plinius lib. 20. cap. 24. in Theriaca meminit.
Opoponax sive Opoponacum, Cord. hist. Lugd.
Opoponax, Cæs.

Probatur amarissimum, intus candidum aut subflavum, foris ad auri colorem inclinans, læve, pingue, Galbani instar lentescens, friabile, graveolens, & dum resolvitur propius ad lacteum liquorem accedens.

IV. Sagapenum: σαγάπηνον Dioscor. l. 3. c. 95. ferulaceæ herbæ liquor, quæ in Media nascitur: Gal. 8. simpl. ex planta ferulæ (panaci addit Clusius) assimili. Sanè ipsa planta Sagapenum dicitur, at liquor abusivè hoc nomen obtinuit, rectius Sagapeni succus diceretur. Plin. l. 20. c. 18. Sagapenum, Hammoniaci lacrymæ simile.
Sagapenum officinis Serapinum, Matth. Cord. histor.
Sagapenum, Cæs.

Probatur quod sincerum, pellucidum, foris ruffis, intus cùm frangitur flavis aut candicantibus guttis compactum, inter digitos lentescens, medio inter Silphium & Galbanum odore, acrique gustu: & ut Asa fœtida resolvitur.

V. Meconium, μηκώνειον Dioscor. lib. 4. capite 65. succus est, ex papaveris nigri folijs & vasculis tusis expressus & exsiccatus, quem privatim Græci μηκώνειον vocant, sed liquore viribus multò imbecillior est: propter aqueam & incoctam substantiam. Eidem l. 6. c. 17. Μήκωνος ὀπὸς dicitur. Plinio l. 23. c. 1. Meconium: licet eidem l. 20. c. 19. Mecon tithymali species sit: & lib. 27. c. 12. meconion aphrodes, peplos est.
Meconium, Lugd.

VI. Opium, ὀπὸς τοῦ μήκωνος Dioscor. l. 4. c. 65. est liquor lacteus, qui ex papaveris nigri scapo leviter inciso colligitur: ubi colligendi modum docet.

Opium

Opium, Matth. Cæſ. Lugd.
Opium nigri papaveris liquor, Cord. hiſt.
Opium, Ofuim Mauritanis, Garz. Frag. vide Acoſtam.
Amfion ſive Opium, Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 34.

Opium triplex eſt: album quod è Cairo adfertur, quod forte Thebaicum: alterum nigrum & durum, ex Aden: tertium flaveſcens magis ac mollius ex Cambaja & Decan, Garz. Linſcot. lib. c. at Fragoſus, albicantis & nigri tantùm meminit.

Ex Papavere nigro elicitur, Plin. l. 20. c. 18. & Avicennæ: at apud Turcas ex papavere albo, qui totos agros, ut nos tritico conſerunt, cùm apud eos & Perſas in quotidiano uſu ſit, at drachmæ unius pondus: ejus enim uſu ſe animoſiores fieri credunt, neq; belli pericula reformidare, Bellonio ſcribente: & ut Linſcot. l. c. qui ſemel, ſed ſenſim, aſſuevit, niſi indies iteret, brevi tabidus moritur: & ſi per dies quatuor aut quinq; intermittat moritur. Paludanus in Linſ. ſcribit, Turcis privato nomine Maſlac vocari, & ab ipſis indies piſi magnitudine devorari.

Probatur candidum, vel leoninorum pilorum modo flaveſcens, in maſſam veluti ex granulis diverſi coloris coactum grave, denſum, ſolidum, ſine ſordibus exiſtens, amarum, guſtu calidum, odore gravi & viroſo, ſomnum inducens & in aqua promptè liqueſcens, Bellonio & Paludano monentibus: & hoc in Aſia minore in placentulas unciarum quatuor, vel ſelibræ pondo cogitur. Quis ergo noſtrum adulteratum eſſe non animadvertit? Attamen ex eo quod adfertur, eligendum, purum, colore maximè ruffum aut ſpadiceum, cum frangitur, ſplendore quodam nitens & quod facilè diſſolvitur, ſed non ceræ inſtar lentiſcens.

VII. Α'λοη, Aloë & de herba & ejus ſucco denſato dicitur: ex Aloë, Dioſ. l. 3. c. 25. (ὄπισμα) ſuccus coactus ex India adfertur.

Genera duo (τοῦ χυλίσματος) ſucci: alterum arenoſum, quod veluti fæx & craſſamentum puriſsimæ eſſe creditur: alterum (ἡπατίζον) ad jecoris imaginem vergit, Dioſc. l. c. Recentioribus illam Caballinam, quòd equis & veterinarijs medicandis dicata ſit: hanc Hepaticam, quòd Hepatis modo coacta ſit, nominát: quam etiam nonnulli Succotrinam, quaſi ſucco citrina, quod ejus pulvis citrinus ſit. Vel potius Socrotrina (ut Linſ. p. 4. Ind. Or. 6. & p. 4. c. 38.) à ſolo natali Socotra Inſula, quæ alijs omnibus præſtat, ſolida atq; compacta. Sunt tamen qui has differentias faciant, ſuccotrinam, ſubcitrinam & optimam: alteram Hepaticam, nigriórem ſynceram tamen: 3. Caballinam, lividam, arenoſam.
Aloë, Matth. Cord. hiſt. Lugdun. Aloë ex India, Cæſalp.

Eligenda pinguis, nitida, calculorum expers, ſub flava, hyeme friabilis, æſtate molliuſcula, hepatis modo coacta, facilè humeſcens, eximieque amara: nigra contrà, fractuque contumax, improbanda: lavanda quin etiam & quod arenoſum ſubſtitit abjiciendum, pinguiſsimum & quod leve eſt recipiendum: hæc Dioſ. l. c. Apulam & Hiſpanicam ſucco faciendo inutilem Cordus ſcribit: at quomodo tam Hepatica, quàm Socotera dicta, ex noſtra Aloë elici poſſit, eleganter Doctiſ. Fabius Columna in ſua plant. ἐκφράσει oſtendit.

VIII. Succus Aloë facie.
Iraituch & Aiavve ſuccus primus & America, Muſæ folijs involutus, Cluſ. ex. l. 4. c. 7.

IX. Scammoneum σκαμμωνία, Scammoneæ plantæ ſuccus, qui ex radice lactei ſucci plena inciſa & exſiccata reſervatur: cujus modum Dioſcorides l. 4. c. 171. docuit.
Scammonium, Plin. l. 26. c. 8. vocat: quem tantùm uſui eſſe, Theophraſtus 9. hiſt. 12. ſcribit.
Scammonium, Matth. Cord. hiſt. Cæſ. Lugd.

Scammonea officinis ad Arabum imitationem hic ſuccus dicitur, qui denſatus in maſſas cogitur, & exſiccatus fuſcus, aut lividus, aut cinericeus, aut fulvus redditur.

Differentiæ hujus ratione loci apud Dioſ. & Plinium: ille, eum qui ex Myſia regione Aſiæ deportatur, commendat: natione autem Syriacum & Judaicum deterrimum haberi, ervi farina & Tithymalo adulteratum. At Plinio laudatur Colophonium, Myſium, Priennenſe: adulterinum verò fieri ervi farina & Tithymali marini ſucco, in Judæa ferè, quod deprehendatur guſtu, cum Tithymalus linguā excalefaciat, &c. Quòd verò Scammonium noſtrum, notas à Dioſcorid. tributas non habeat, cauſa putatur, quòd hoc tempore veterem parandi modum non obſervent, ac non ex radice inciſa, ut Dioſcorides docuit, ſed prorſus diſſecta, vel expreſſa, aut è ſtipitibus & folijs contuſis paretur: alioqui tanta Scammonij copia quotannis vix afferri poſſet; vel etiam lacte Tithymali adulteratum.

Opti-

Optimum est quod ex Anthiochia defertur, dein Armenũ, Europæum omninò pravum est. Probatur quod pellucidum, læve, rarũ, spongiæ instar foraminosum, colore cum frangitur fulvum, taurini glutinis modo translucẽs: nec vehementer linguam excalefaciens (quod admisti Tithymali argumentum est) & cum linguæ affricatur, in candidissimum liquorem lacti similem se superficie resolvens: cito liquescens, friabile, nõ valde ponderosum, nec tetri odoris. At glebæ ingentes nigræ & graves, aut adulteratę sunt, aut succus est ex tota planta expressus.

Hujus vehementia corrigitur à quibusdam Aloë addita; sed rectiùs, si Malo cydonio excavato indatur, pasta circumdetur, & in clibano coquatur, dein contundatur, ut veteres fecêre: aut ut alij, in succo Cydonio coquatur: melius verò si semina fœniculi, anisi, dauci adderentur. Sic correctum Diacrydium, quasi lacrymula dicitur, in officinis Diagredium, quod nimis recens, vehemens: antiquum imbecillum, quare tormina excitans: bimum optimum est.

X. Elaterium, ἐλατήριον Dioscoridi l.4. c.155. & Theophrasto 9. hist. 10. dicitur (Gaza agitatorium vertit, fortè quia motu turbatorio corpus exagitat) Elaterium Plinio l.20. c.1.

Hoc Dioscorides ex succo fructus, addito extrahendi modo: Theophrastus ex semine (fructum intelligens) liquato: Plinius ex succo è semine expresso fieri scribit. Hoc à bimatu ad decennium colore candido utile, Dioscoridi: Ægineta, quod anno antiquius non est, & quod virescit probat. Theophrasto, omnium medicamentorum diuturnissimum, & optimum quod vetustissimum: hinc Plinius ex Theophrasto 9. hist. 14. ducentis annis servatum meminit. Hôc Hippocrates usus fuit, nunc verò ob ejus vehementiam, non facilè usurpatur.

Elaterium, quod leve & candidum & igne instar pinguedinis accenditur, Bellon.

Elaterium, Matth. Bellon. Cæs. Lugd.

Plinius l.20. c.1. meminit Cucumeris sylv. in Arabia nati, heliotropio simili, semine nucis juglandis, quod semine & Elaterio contra serpentes efficacissimum sit: hoc necdum novimus.

XI. Euphorbium εὐφόρβιον, succus est acerrimus, arboris ferulæ speciem gerentis, Diosc. l.3. c.96. qui & colligendi modum docet, ut supra, l.10. sect. 6. ostendimus: At Dodonæo non arbor, sed herba potius est, cujus folijs incisis liquor acerrimus, facileque concrescens effluit: verum ætate arborescere videtur.

Euphorbium Plinio.

Euphorbium, Matth. Cæsalp. Lugd. euphorbiæ nominatæ plantæ liquor, Cord. hist.

Genera duo sunt: unum Sarcocollæ modo pellucidum, flavum, pisi magnitudine in guttas æquales densatum, modicè cavernosum: alterum in utriculis quibus excipitur, in massam densatur, candicans, aut vitri colore: adulteratur Sarcocolla, aut gummi & tithymali liquoris admixtione. Eligendum est purum, translucens, candidum aut flavum & acre, quod levi linguæ contactu os accensum diu detinet: quare etiam non sine molestia tunditur, nisi naribus diligenter obturatis & munitis.

XII. Succus liquiritiæ: ex radicibus succus exprimitur, & in pastillos condensatur ex Cappadocia, Hispania, etiam Bamberga ubi frequens est, adfertur.

XIII. Succus Acaciæ: ex Acacia in Ægypto (ἐγχύλισμα) succus exprimitur, qui in umbra siccatus, ex maturo quidem fructu niger, ex immatura subfulvus redditur: aliqui tamen è folijs una cũ ipso fructu exprimunt. Eligendus modicè fulvus & odoratus: hæc Dioscorides l.1. c.133.

Acacia legitima, Matth. Lugd.

XIV. Acacia Germanica: ex prunis sylvestribus coctis succus exprimitur, insolatur & exsiccatur, & tessulatim divisus, Acaciæ veræ loco asservatur.

Succus è syl. prunis, Acaciæ succedaneum, Matt. (Lugd.

Acacia Germanica, Dod.

De Manna.

I. Manna.

Δροσόμελι & ἀερόμελι, Galeno.

Melleus humor in Robore, Theophrasto.

Mel ex aëre, cui cœlestis natura, Plinio.

Men, Siracost & Terniabin, Arabibus.

Thereniabin & Trungibin, Serapioni & Avicennę.

Manna purgatoria, Matth.

Drosomeli, Cord. hist.

Manna & mel roscidum, Cæs.

Manna, Persis Xercast, sive Xerkest, id est Lac arboreum, Linscot. part. 4. Ind. or. 29.

Est autem Manna seu Mel aëreum vapor terræ succosus & optimus, æstatis calore elevatus, & in aëre in dulcem liquorem excoctus, noctis frigore coactus, & roris modo supra arborum & fruticum folia decidens.

II. Man-

II. Manna liquida.
Cedrium mel Hippocr. Ros Libani Gręcis, Bel.
Terniabin Arabibus & Turcis, Eid.
Manna mellis instar liquida, Linscot.
an Manna Germanica liquida flava, ceu Syrupus folijs insidens, liquidum permanens, dum ab apibus auferatur, Cord. hist.

Hæc in monte Sinai colligitur, & instar mellis in fictilibus, Cairum venalis defertur.

III. Manna officinarum.
Manna nostra laricea, Rauvvolf.
Manna durior & concreta, quæ Mannæ nomine Cairi officinis reperitur.

Hęc communiter Calabrica nominatur, quia in Calabria circa Canis ortum ex Fraxino & Orno, ab incolis in usum medicum colligitur: quæ duplex in officinis.
Granata, quod minoribus granulis constet.
Masticina, quæ majoribus & mastichi guttis propè æqualibus.
Vel Manna foliorum, quæ minutioribus micis constat, quia ex folijs colligatur: & Manna corporis, quia ex ramis arboris habetur, Cæs.

Eligenda candida, recens, anno non vetustior: ruffa enim & fusca, inveterata est: adulteratur saccharo penidio, herbarum folijs circumvoluto: & quæ Sennæ folia granis suis amplectitur, factitia est.
In Apennino quoq; aliquando in canicularibus promiscuè in plurib. arboribus, sed præcipuè in Quercu & Salice colligitur, nunc concreta similis Calabrięsi, nunc liquidior melli similis, Cęs.

IV. Manna Persiana granis Coriandri.
Transchibil, mannæ species, quæ ex spinoso frutice, quem Arabes Agul & Alhagi vocant, colligitur, forte Manna Israëlitarum, Rauvv.
Mannæ genus aliud, Tiriam Jabyn, seu Trumgibyn dictum, quod ex floribus alijs quoque & folijs legitur, magnitudine seminis cannabini, colore rubro: cujus in Ormo & Persia, non verò India, usus est, Linsc. part. 4. Ind. Orient.
Ex Syria longè candidior Italica adfertur duplex: Masticina, quæ translucida Mastiche similis: Bombycina, minimè translucida, candore Gossipij, Matth. Cæs.

V. Mannæ Calabrinæ similis Persica.
Mannæ tertium genus, cujus fragmenta folijs adhuc cohærentia advehuntur, Linscot.

VI. Manna Armeniaca.
Manna frustis pugni magnitudine, fusci coloris fortè Manna Alhagiezi Avicennæ, Rauvv.

Succi exotici.

I. Succus laxativus est flavo rufescens.
Succus undecimus qui Ghitta jamau dicitur, Clus. ex. l. 4. c. 8.
Gutta Gamandra: gummi gotta: gutta gemau: gummi Peruanum alijs: alijs succus Gambici, vel Crambici.
Cattagauma, vel gemu, Burgraf. in Achille.

Hic ex Sinarum regione adfertur: & aliqui Euphorbij succum censent, sed arbor tanta non est: alijs Rhamni solutivi: alijs Cataputiæ succus: alijs ex Scammonio & Tithymallo compositus nonnulli compositum ex Chelidoniæ majoris succo Scammonea & Croco suspicantur: alij ex succo corticis mediani Frangulæ. Quid si fortè succus è floribus Ricini Indici expressus, & exsiccatus, cujus in Hydropicorum serosis humoribus ducendis insignis usus.
an Gummi ad podagram ex novi orbis continente, quo isthic podagrici se purgant, Monardi, Lugd.

II. Succus splendens Anethi odore.
Usuc & Gyp succus 2. ex Amer. Clus. ex. l. 4. c. 7.

III. Succus Aspalatho similis Anethi odore.
Succus primus concretus à Gareto, Clus. exot. lib. 4. cap. 8.

IV. Succus colore albo, flavo & rufo mixtis Anethi odore.
Succus quintus à Gareto, Clus. l. c.

V. Succus cinericeus fœniculi odore.
Succus nonus, Clus. l. c.

VI. Succus aspalatho similis ater micis albis aspersis odorus.
Succus tertius à Gareto, Clus. l. c.

VII. Succus aspalatho similis inodorus.
Succus ater à Gareto, Clus. l. c.

VIII. Succus atrorubescens inodorus.
Succus decimus, an Bixa Oviedi, Clus. l. c.

IX. Succus flavus albis granis commixtis, gravi odore.
Succus quartus à Gareto, Clus. l. c.

X. Succus visco similis colore vario.
Succus circa bacillum concretus, Clus. l. c.

XI. Succus mastichinæ resinæ non absimilis.
Succus sextus à Gareto, Clus. l. c.

XII. Succus Succino non absimilis.
Succus septimus Anime similis, Clus. l. c.

XIII. Succus Sanguini draconis affinis.
Succus duodecimus, Clus. l. c.

XIV. Succus camphoram redolens ex radice Canellæ vulneratæ, Garz.

Canellæ liquor è viridi cortice præsertim radicum inciso, Acostæ.

DE GUMMI.

Gummi (κόμμι Græcis) lacryma est, in truncis arborum ipsum producentium coagulata & concreta, Galeno 7. simpl. cujus substantia magis aquea est, ut Resinæ oleaginosa: quare Gummi aqueis facilè, oleaginosis difficilimè miscetur: contrà Resina, quæ etiam flammam facile concipit, cum Gummi in igne crepitat, etsi calidum stillando procedat, ubi tamen aërem contigerit, coagulatur & aqua simile est, ut Aristotelis 2. de plantis, verbis utar: quare id prunis ardentibus injectum, fragorem edit. Verùm, ut idem Aristot. quædam quomodo conchæ & lapides coagulantur, alia molliuscula: quædam pellucida, aureo colore flavescentia, alia obscura, pallidiora. Nunc ad specialia.

I. Gummi Arabicum: à Serapione sic dictum, quia ab Arabia regione Ægypto contermina importabatur.
Κόμμι ἐκ τῆς ἀκάνθης, Diosc. l. 1. c. 133.
Commi ex spina Ægyptiaca, Theoph. 4. hist. 3.
Gummi ex Ægyptia spina, Plinio l. 13. c. 11.
Gummi Acanthinum, Celso, l. 5. c. 1.
Gummi Thebaicum, Galeno, nonnullis Babylonicum, quod Gummi est à Græcis simpliciter sic dictum, Matth.
Gummi Acaciæ, diversum ab Arabico vulgaris usus.
Gummi Arabicum & Acaciæ gummi, Bellon.
Gummi quod Arabicum cognominatur, Cord. histor.
Gummi Arabicum, Lugd.

Probatur Dioscoridi vermiculatum, vitri modo pellucidum, ligni expers: proximum est candidum: at resinosum ac sordidum inutile est.

II. Gummi tragacanthum: quod ex radice plantæ spinosæ ejusdem nominis vulneratæ effluit, Diosc. l. 3. c. 13. qui δάκρυον vocat, quámvis Theoph. 9. hist. 8. sponte profluere asserat.
Τραγάκανθα, Gal. 8. simpl.
Tragacantha lacryma, Matth. Lugd.
Dragagantum officinarum.
Gummi Tragacanthæ, Bellonio.
Tragacanthum, Cord. hist.

Probat Dioscorides pellucens, læve, gracile, purum ac subdulce: Vel eligito candidissimum, purum, æqualiter translucens, & cujus minima portio, maximam aquæ copiam coagulet: & hoc non nisi pilis & pistillo calidis lævigatur.

III. Sarcocolla.
Σαρκοκόλλα (δάκρυον) lacryma arboris in Perside nascentis thuri tenui similis, subfulva, gustu amariuscula, quod κόμμι admixtione adulteratur, Diosc. l. 3. c. 99. Sic Galeno 8. simpl. lacryma arboris Persicæ. Plinio l. 13. c. 10. fit & ex Sarcocolla, ita vocatur arbor, gummi utilissimum, simile pollini thuris, & ideo candidum quàm russum meliùs: & l. 24. c. 14. sunt qui Sarcocollam spinæ lacrymam putant, pollini thuris similem, cum quadam acrimonia dulcem.
Sarcocolla, Matt. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Cæs.

IV. Gummi Hederæ.
Κισσὸς δάκρυον, Dioscor. l. 2. c. 210. Galen. 7. simpl.
Lacryma hederæ, Plinio l. 24. c. 10.

E majore Hederæ trunco vulnerato, & interdum sponte lacryma quædam, & gummeus succus exit, ex flavo rubescens, odore gravis, sapore acer.

V. Cancamum.
Κάγκαμον, lacryma est Arabicæ arboris (folia Myrti habentis, Amato) myrrham quadantenus referens, virosi gustus, quâ tanquam thymiamate, id est, suffimento utuntur, Diosc. l. 1. c. 23. Et ut Plin. l. 12. c. 20. ex confinio Casiæ, cinamiq; & Cancamum ac Tarum invehitur. Verum illud Anime, hoc Agallochum sylv. Dalechampius in Plinium, credit.

Cancamum Dioscoridis, Laccam dicunt Serapio, Ægineta, Matthiolus: at Brassavolas, Garzias, Clusius, res diversas faciunt: aliqui non modò diversum, sed & incognitum putant: quidam Cancamum Dioscoridis, Benivi esse volunt. Anijmum, Amato.
Anime (quod ex Æthiopia Arabiæ finitima in Lusitaniam advehitur) Monard. Frag. & par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 29.
Anime vulgo, quasi Aminea Myrrha, Cæs.

Anime triplex habetur: 1. fulvescit & pellucidum est: 2. nigricat & taurino glutini sive Colophoniæ ferè simile, vel Myrrhæ, quam & Minæam, à terra ubi præcipuè nascitur, Dioscorides appellat.
Aminea Serapioni, unde Lusitanis corruptè pro Minea vel Aminea, Anijmum & Hermolao

Myrrha Aminea: 3. pallidum & retorridum, Cluſ. & Lugd.

Sic alia ex Hiſpania nova ſive America, quæ Monardi Orientalis: alia candidior orientali, de qua Garzias & Cancamum Græcorum eſſe vult: licet aliqui Succini ſpeciem ſuſpicentur.

VI. Lacca officinarum.

Lac legitimum nomen, ſic dicitur, quod hoc medicamentum, cum ejus uſus eſt, in Loc ſive mellis craſsitiem diſſolvatur: & ubi præſtantiſsimum naſcitur, Trec nominatur.

Myrrhæ ſimilis Avicenna.

Chermes Arabum quorundam.

Formicarum alatarum ſtercus, Amato.

Formicæ enim hanc Laccam elaborant, materiam ex arbore exſugentes (unde plerunque formicarum alæ permiſtæ conſpiciuntur) & hos ramulos arbore avulſos in umbra ſiccant, Garzia monente. Fortè rectiùs dixerimus, lacrymarum & reliquorum Gummi modo, ſponte exudaſſe & concreviſſe. Verùm & in arbore Benifera reperitur. Cancamum, officinarum Lacca, Matth. Cord. in Dioſc. & hiſt.

Lacca Arabum & officinarum, an Cancamum Dioſcoridis, Lob.

Lacca, Garz. Acoſtæ, Frag. Cluſ. Lugdun. (qui Cancamum eſſe negat) Tab.

Gummi Laccæ, legitimum eſt Cancamum, Cæſalp.

Lacca à Malaijs Cajulacca dicta, ex qua ceram Hiſpanicam conficiunt, Linſcot. part. 4. Ind. or. c. 24. & fig. 18.

Duplex habetur: ea quæ cum bacillis, vix enim ſine ijs adfertur, quam Laccam Sumetri vocant, quia ex Sumetra inſula, id eſt, Taprobana habetur: ut eam quæ in glebis ſine ſurculis affertur, Laccam Comberti nominant: & altera factitia, qua infectores utuntur, quæ & ſuas differentias habet.

VII. Sanguis draconis officinarum.

Αἷμα δρακόντιον, Dioſc. l. 5. c. 109.

Cinnabari ſeu ſanguis draconis, Cord. hiſt.

Sanguis draconis, Matth. Cadamuſto, Theveto, Monardi, Cæſ.

Sanguis draconis verum eſt Cinnabarum Dioſ. Caſt. Cæſ.

Eſt arboris exoticæ lacryma, nam ſtato anni tempore arbores ferro ſauciantur, quæ anno ſequenti gummi emittunt, quod coctum & defœcatum hoc gummi efficit: in Africa, in parva quadam inſula Atlantici Oceani propè Mederam: nunc laudatiſsima ex Carthagine Peruana adfertur. Arborem hanc primus Cluſius, arboris Draconis nomine exhibuit. At Acoſtæ, in India arbor Ber, ſive Malus Indica dicta, æſtate alatis formicis perpetuò onuſta conſpicitur, quæ in ejus ramis Laccam elaborant. Cinnabarim Dioſcoridis, Solinus & alij cenſent, (at Cluſius ſubdubitat) fortè quia Dioſc. l. c. ſcribit, Cinnabarim altè & abundè coloratam eſſe, & eam ob cauſam quoſdam αἷμα δρακόντιον appellaſſe.

Duplex habetur, nativum & quoddam factitium, panibus coactum, ex rubrica & pice colophonia, quo potiſsimum veterinarij utuntur, Cæſ. Frag.

VIII. Aſa fœtida.

Aſam aliqui duplicem faciunt, aliam dulcem ſive odoratam, aliam fœtidam: hanc Altit Arabum: illam Belzoinum officinarum eſſe, & utrumque è Laſerpitio profluere volunt. Hic de Aſa fœtida, quæ gummi eſt Laſeris ſive Laſerpitij plantæ ferulaceæ, quæ σίλφιον Dioſcoridi l. 3. c. 94. dicitur, ex cujus radice atque caulibus inciſis (ὀπὸς) liquor hic colligitur.

Altit, Avicennæ: Anjuden, Indis.

Aſſa, officinis, ſed rectius Aſa, quaſi Laſer, fortè voce ex Laſer corrupta.

Aſſa fœtida, laſerpitij ſpecies, Cord. hiſtor. Lugd.

Succus Lybicus, interdum Medicus & Syriacus, alias Cyrenaicus, à loco natali vocatur.

Duplex Theophr. 6. hiſtor. 3. alter ex caule, quem καυλίαν Scaparium: alter ex radice, quem ῥιζίαν, radicaceum vocabant: & Plinio lib. 19. cap. 3. duo ſunt nomina, Rhizias, atque Caulias vilior illo: & lib. 22. cap. 23. Silphium venit primo è Cyrenis: nunc ex Syria importatur, deterior Parthico, ſed Medico melior, extincto omni Cyrenaico, &c. In officinis ſæpe duplex: una pura & translucens: altera impura & turbida, cui Sagapenum (quo adulterari Dioſc. ſcribit) cujus odorem refert, permiſcetur, unde Germani Diaboli ſtercus nominant: utraque tamen gravis odoris eſt. Cujus ſi uſus eſſe debeat ad medicamenta liquida, aqua aut aceto, aut vino injectum ſupra prunas reſolvenda, & quod in fundo manet rejiciendum: vel per colum cui adhærebit, tranſmittendum.

IX. Gummi ex Molle fœniculi odore.
Gummi album ex cortice arboris Molle, Lugd.
a Succus octavus, Cluſ. exot. l. 4.

X. Gummi caryophyllorum, ſimilis facultatis cum reſina Terebinthina, Garz. Frag.
Gummi ex atro rufeſcens, inter Caryophylla interdum reperitur, Cluſ. in Garz.

XI. Camphora officinarum.
Capur & Cafur Arabum, Garz.
Camphora ex genere bituminis, Cæſ.
Caphura, Matth. Caſt. (qui arborem adpingit) Lugd.
Camphora, vulgo Alcanfor, Frag.

Eſt gummi-reſina pellucida, candida, ex rimis arboris peregrinæ, juglandi nuci ſimili, foliis ſalignæ ſimilibus, Garziæ: Dioſcoridi & Græcis veteribus incognita: è recentioribus Aëtio & Sethi cognita.
Inſula Borneo, arboribus camphoriferis refertiſsima eſt, nec precioſior in Oriente camphura habetur, Linſc. part. 2. Ind. or. c. 24.

Differentiæ duæ: 1. Caphura de Burneo, quæ rarò adfertur, & omnium nobiliſsima: (part. 9. Ind. occid. additam) altera ex Sina in Europam adfertur, Garz. Acoſtæ, in panes orbiculares coacta: Et Arabes genera quatuor conſtituunt, in caput, pectus, crura & pedes dividentes, Garziâ & Fragoſo monentibus: hicque alteram dicit Chyneam, à Chyna unde advehi ſoleat: vel Chnichen, Linſcot. part. 4. Ind. or. c. 36. Sic alia rudis eſt, alia elaborata: rudis eſt ignem non experta: elaborata, quæ ſolis aut ignis calore excocta atque purgata, album colorem contraxit, Matth.

Eligenda inſtar cryſtalli ſplendens, ſyncera, (odora.

XII. Chonidetros gummi quoddam Succino crudo perſimile, quod Caphuræ quæ ex Burneo adfertur, ſæpe permiſcetur, Lugd.
Gummi Chamderros vocatum, Garz. Frag.

XIII. Gummi Juniperi.
Gummi Juniperinum, Plinio l. 13. c. 11.
Sandarax Serapioni, Cord. hiſt reſina majoris juniperi arida, dura, flava, Maſtichi ſimilis.
Vernix Latinis & Vernilago, ab anni tempeſtate, quaſi Veris ros.
Gummi Juniperi, Sandaracha & ſiccus Vernix, Matth. Juniperi lacryma, Vernix, Lugd.

Gummi eſt reſinoſum ex Junipero; ſed ne quis vocum affinitate deceptus, Sandaracham Græcorum, quæ metallicum eſt, & Auripigmento cognatum, & exitioſum venenum, ſubſtituat.

Ab hoc differt Vernix liquidus, qui ex prædicto eoque ſyncero & oleo ex ſemine lini expreſſo fit, quo ad picturas & tabulata illuſtranda utuntur. Sandaracha verò Ariſtotelis (σανδαράκη) 9. hiſt. 40. & Plinij lib. 11. cap. 7. eſt apum dum operantur cibus, qui ſæpe invenitur in favorum inanitatibus ſepoſitus, amari ſaporis vel ceruginoſi mellis genus.

XIV. Gummi Ceraſorum, Matth.

XV. Gummi Ulmi, vide in notis noſtris in Matth.

DE RESINIS.

Reſina ῥητίνη *lacryma ſeu liquor eſt pinguis ac oleaginoſus, ex arbore ſæpius ſponte, interdum eâ vulneratâ defluens: qui ſponte defluit* αὐτόῤῥυτος *&* πρωτόῤῥυτος *dicitur. Eſt autem ratione conſiſtentiæ duplex: liquida quæ Græcis* ὑγρὰ, *h. e. humida ſeu fluxilis, ut Terebinthina: altera durior & ſiccior, quam* φρυκτὴν, *id eſt, frictam ſeu toſtam nominant, ut Colophonia recentiorum.*

Reſina humida.

I. Terebinthina vera.
Τερμινθίνη, Dioſcoridi.
Gluten Albotin, Avicennæ.
Terebinthina vera ex Cypro adfertur, Lugd.
Terebinthina reſina, Matth. Cord. hiſt.

Eſt liquor pinguis ex Terebinthi trunco & ramis defluens, quæ omnes reſinas antecellit, Dioſc. l. 1. c. 91. teſtimonio: quæ pro ratione loci magis commendatur, ut prima ſit Chia, dein Lybica, tum Pontica: tandem Cypria, Syriaca, Judaica, Arabica. Hæc liquida deſtillat, dein paulatim areſcit & ſæpe cum Thure adfertur, & in templis cum eo ſuffimigatur, & ineptè Incenſum, ipſum verò Thus, Olibanum appellant.

Probatur alba, pellucida & vitreo colore & in cæruleum vergente odorata & acris.
Et ut Dioſc. l. 1. c. 91. & 92. reſinas omnes antecellit Terebinthina, proxima huic lentiſcina: dein pinea & abiegna: poſt hæc picea & ſtrobylina. Verùm Terebinthina Veneta, ex novellis Abietibus colligitur.

II. Reſina laricea.
Λαρικὴ & ῥητίνη λαρικίνη Dioſcoridi.
Reſina larigna, Matth. Cord hiſt.
Terebinthina officinarum Germaniæ.

Hæc ut Galenus 2.compoſ.med.ſecundum genera, 4.ſcribit,pro prima ſæpe venditur (etiam nunc,non ſolùm illius locum,ſed etiam cognomentum ſibi vendicat, Matth. & Lugd.quoque monentibus) quæ illa humidior & acrior eſt.

Optima quæ puriſsima, odoratiſsima, aliquantum translucida, & quæ ab intincto digito contumaciter & æqualiter diffluit.

III. Reſina lentiſcina ſive Maſtiche: & Matt. Gluten Romanum Arabibus. (Lugd.
Maſticha ſeu Maſtiche,hodie Maſtix,Cord.hiſt.
Ῥητίνη σχινίνη Dioſcor. l.1.c.90. (reſina lentiſcina Plinio) cui & μαστίχη: ex lentiſco effluit,& inter Gummi-reſinas reponenda videtur. Et cap.92. Terebinthinæ proportione reſpondere ſcribit. Galenus verò 3. compoſ. med. ſecundum gen. 6. Terebinthinæ præfert. Idem 2. ad Glaucon. Ægyptiæ maſticis meminit: nunc ſolos lentiſcos in Chia, non autem in Gallia nec Italia (vel ſaltem exigua) licet ſimiles ſint,maſtichen proferre,Bellonius aſſerit.
Maſtiche etiam in Braſiliæ dumetis naſcitur, Lerio, Ind.occid.part.3.c.12.

Probatur candida, ſplendens, odorata, & friabilis: quæ in Chio nata: deterior vireſcens & nigra bitumini ſimilis Ægyptia, aut Pontica. Hæc thure & reſina miſta adulteratur.

Duplex eſt, propriè & impropriè dicta: propriè quæ ex lentiſco effluit: quæ vel alba, vel viridis Dioſ.vel ut Galenus,alia alba quę Chia: alia nigra, Ægyptia: habetur & Cretenſis, quæ flava: eſt & amara. Impropriè dicta eſt ea quæ ex ſpinoſa planta emanat, Theoph. 6.hiſt.4.vel ut Plinius, ex humili ſpina quæ Chamæleon eſt Dioſcoridis: hæc eſt Acanthice maſtiche Theoph. Gaza ſpinalem vertit.

IV. Thus ſive Olibanum officinarum.
Λίβανος Dioſc. lib.1. c.81. ſic dictum quibuſdam, quod è monte Libano deferatur: vel potius à λίβω ſtillo: Thus verò, à θύω ſacrifico.
Thus, Matth.Cord hiſt.Cæſ.Lugd.
Lovan Arabibus } Garziæ & Linſcot. part.4.
Conder Avicennæ } Ind.or.c.28.
Liquor eſt arboris Thuriferæ, quæ in Arabia thurifera cognominata, provenit Dioſc.

Primas tenet maſculum σταγονίας, natura rotundum, candidum: at Indicum ſubfulvum, & arte rotundum factum, quod ἄτομος aut σύαγρος II. ὀρόβιας ἀραβίας orobium,quod in Amelo naſcitur, quod κοπίσκον vocant, minus eſt & fulvius. III. ἀμωμίτης cognominatum, quod candidum & dum mollitur, maſtiches more digitos cedit, Dioſc.l.c.Ex his colligitur veteres aliud Arabicum, aliud Indicum feciſſe,cum tamen in India non naſci Garzias affirmet.

Et nunc plures ſpecies habentur, etiam Cordo in ſua hiſtoria monente,colore & magnitudine granorum tantum differentes: 1. eſt Indicum dictum, quod maximis & inæqualibus glebis conſtat, lividum nigricanſque candicantibus aut flavis maculis varium. 2. mammoſum, oblongis grumis mammarum forma compoſitum. 3. maſculum, parvis, rotundis, candicantibus aut flavis grumis, interdum ſingulis, interdum geminis velut teſticulis conſtans. 4. Orobæum, minimis grumulis, ervo æqualibus, odore maſculo ſimile.

At hujus pollen & farina ex crebra in ſaccis concuſsione, Manna dicitur: nonnunquam & cortex adhærens adfertur.

At Theveto aliud candicans, nitidum,quod æſtate: aliud rubeſcens & vilius,quod vere colligitur: Et ut Garzias,Frag.& Lug.quæ ex montanis fluit,laudatiſsima Melato, nobis maſcula dicitur: quæ ex ijs quæ in planis, nigrum improbum, & cum aliarum arborum reſinis permixtum,qua naves,ut nos pice oblinunt.

V. Reſina Cupreſsi.
Κυπαρισσίνη ῥητίνη, è cupreſſo etiam reſina liquida fluit, Dioſc.l.1.c.92.Matth.Lugd.

VI. Reſina Cedri ſive Cedria.
Κεδρία Dioſc. l.1.c.105.
Cedrus dat picem quæ Cedria vocatur, Plin. lib.24. cap.5.
Cedria ſive Reſina ex Cedro,Matth.Lugd.

VII. Myrrha.
Σμύρνα Dioſc.Theoph.Gal.8.ſimpl.
Bola Indis,Garziæ & Linſc. par.4.Ind.or.c.28.
Myrrha, Matth. Cord. in Dioſcor.qui in hiſtor. quinque dicit genera,& ſextum adulterinum.
Myrrha, Theveto, Garz.Frag.Cæſ.Lugd.
Myrrha & Opocalpaſum, lacryma eſt ex unius arboris trunco manans,Guil.the.
Myrrha ſuo ſurculo ſpinoſo hærens, Ad.Lugd.

Lacryma eſt (ſeu gummeus ſuccus concretus) arboris naſcentis in Arabia, Ægyptiacæ ſpinæ ſimilis, quâ inciſâ, in ſubſtratas tegetes deſtillat, pars verò circa caudicem concreſcit, Dioſc. l.1.c.77.quę & Theoph.9.hiſt.4.habet & ſcribit, Arborem eſſe minorem Thuris arbore & fruti-

cosiorem, caudice duro, contorto, cortice lævi: alijs, Thuris folium laurinum & læve: Myrrhę aculeatum non læve, Ulmeo ſimile, criſpum extremo ſpina horridulum, Iligni modo, &c. Alij, terebintho: Diodorus, lentiſco æquat. Myrrhæ arborem ſpinoſam, folijs Acaciæ, ſe vidiſſe teſtatur Bellonius.

Differentiæ: alia πεδιάσιμος, id eſt, campeſtris, quâ expreſsâ στακτὴ excipitur: Nam Stacte (quæ quibuſdam Styrax liquida) ut habetur apud Dioſcor. l.1. c.73. pinguitudo eſt recentis myrrhæ cum aqua pauca contuſæ & organo expreſſæ, & ex qua unguentum factum.

Stacte nominatur: & Cord. hiſt. Stacte liquor ex Myrrha. Alijs tamen Stacte ſtillatitius ros eſt, qui ante corticem ferro ſolutum, ſponte & ſine plaga, ſed veluti cutis poris hiantibus, quaſi ſaliva quædam exudat. Alia γαβιρέα: primas tenet τρωγλοδυτική, à loco natali denominata, quæ ſubviridis, pellucida ac mordax: 2. tenuis, bdellij modo lenteſcens: 3. καυκαλὶς, nigra & retorrida: 4. demum ἐργασίμη dicta, quæ aſpectu gummi refert. Improbatur etiam quæ ἀμιννέα nominatur: adulteratur gummi, Dioſcor. l. c. Hanc eſſe Anijmum nigram Luſitanorum, Amatus vult. Ex Arabia & regione Alexim, quæ Æthiopia eſt, adfertur, Garzia authore.

Myrrha animinea, Dioſcoridi.
Anime occidentale, Hermolao, Lugd.
Anijmum nigrum Luſitanorum, Amato.

Adverſariorum authores fulvam, albeſcentem & viridem ſe vidiſſe teſtantur.

Eligenda friabilis, levis, undiquaque concolor, quæ confracta intrinſecus lineas candidas inter currentes habet, unguium ſpeciem præ ſe ferentes ac læves, quæ minutis glebis, amara, odorata, & acris: at ponderoſa & quæ picei coloris, innutilis eſt.

Myrrhæ Bœoticæ etiam Dioſc. lib.1. cap.78. & Galenus meminêre, quæ ex arbore quadam in Bœotia naſcente, è radice inciſâ ſtillat.

VIII. Styrax (ſive Storax officinarum) quia ſtriatim ex arbore extillat.

Στύραξ lacryma eſt arboris malo cotoneo ſimilis, Dioſc. l.1. c.79. & Plin. l.12. c.25. ſive ſuccus eſt gummeus reſinoſusq; Syriacæ cujuſdam arboris concretus, nullus enim liquidus & fluxilis eſt, nam lacryma quæ extillat, mox in glebam denſam, pinguem & reſinoſam, aliquot granis albicantem, ſuaviſſimè fragrantem, concreſcit. Seplaſiæ, Arabes ſecutæ, in liquidum & ſiccum diſtinguunt: liquidus eſt Myrrha Stacte: ſiccus Storax calamita officinarum.

Styrax, Matth. Cord. hiſt. Lugd.

De hac Plin. l.1. c.25. lacrymæ ex auſtero jucundiores, intus ſimilitudo harundinis, ſucco prægnans: huc circa canis ortum advolant pennati vermiculi erodentes: ob id in ſcobe ſordeſcit.

Dicitur calamita, quod in calamis è Pamphilia ferebatur: nam & cætera odorata olim arundinibus recondebantur, ne expirarent & vires amitterent, quod & de Dictamno Cretico Theophraſt. 9. hiſt. 16. ſcriptum reliquit. Dioſcoridi eſt καταβαλίτης, πισιδιακὸς καὶ κιλικία: addit: inveniri & lacrymam gummi ſimilem, translucidam, myrrrhæ æmulam, quæ perpauca. Et Plin. l.12. c.17. ex Syria (& albi: ex Cypro, Sydone, & Pſydia) revehunt Styracem, acri odore, ejus vi foris abigentes ſuorum faſtidium.

Præfertur flavus ac pinguis (ruffus & pinguiter lentus: deterior furfuroſus, & cano ſitu obductus) reſinoſus, albicantibus grumis, qui dum mollitur, melleam humiditatem & odore perſeverantem, ex ſe remittit.

Adulteratur arboris ſcobe, quæ vermiculorum eroſione facta fuerit, & hunc Styracem ideo σκωληκίτην quaſi vermiculatum cognominant, quod imperiti tanquam ſyncerum admittunt, Dioſc. At Plinio, cedri reſinâ, vel gummi, alias melle, aut amygdalis amaris adulteratur.

Ex Styrace aſſato fuligo quoq; colligitur: & in Syria unguentum Styracinum conficitur, Dioſ.

Styrax liquidus: & Cord. hiſt. Lugd.

Alij ex Styrace calamita, laricea reſina, oleo & vino ſimul coctis conficiunt, & quod poſt menſes aliquot tenuiſſimum & liquidum, Oleum Styracinum vocant ex decoctione quorundam ſurculorum in aqua fit: licet aliqui Styracem liquidam, è peculiari arbore à Styrace diſcrepante, manare velint: & ſic Styracis liquidæ duæ ſpecies erunt. At Cæſalpino, qui ad nos adfertur, lariceæ reſinæ eſt conſiſtentiæ, cineraceus, odore altero vehementiore.

Storax rubra officinarum, eſt cortex de quo inter arbores.

IX. Liquidambar, Monard. Mexiocan. hiſt. Cæſ. Lugd. & par.9. Ind. oc. l.4. c.29. reſina eſt liquida, quę ex India occidentali affertur: nam inciſa arbore vaſtæ magnitudinis, quam Americi Ocoſolt vocant, folijs hederæ, cortice craſſo, cinereo

cinereo, quo inciſo aut excavato effluit, ut ex Monardi & hiſtor. Mexiocanæ authore, Lugdunenſis refert: ex hac recenti, oleum odoratius per ſe ſtillare ajunt: ex primi quoque, ut majorem quantitatem habeant, ſed minus perfectum, quo chirothecas inficiunt: & cum Styracis odore ſit ad Styracis genera referri poſſe, Cæſalpinus monet.

X. Bdellium.

Βδέλλιον nonnullis μάδελκον, alij bolchum appellant, lacryma eſt arboris Sarracenicæ, Dioſcor. l.1. c.80. & Plinio l. 12. c.9. vicina eſt Bactriana in qua Bdellium nominatiſs. arbor nigra eſt, magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici, naturaque. Alijs, ex arbore valde ſimili ei quæ Myrrham profert.

Duplex eſt: alterum quod probatur amarum, translucidum, taurino glutini ſimile, intus pingue & facilè molleſcens, lignorum & ſordium expers. Alterum ſordidum ac nigrum, grandioribus glebis in offas convolutum, quod ex India adfertur, quod Adrobalon nuncupatur & omnium peſsimum eſt.

Defertur & jam à Petra, ſiccum, reſinoſum, ſublividum, Dioſc. qui Sarracenicum, quod è Saraca felicis Arabię civitate devehitur, laudat; Galenus verò, Scythicum. Plinius, Bactrianum. Laudatur etiam quod in Media naſcitur, Parthicum nominatum. Adulteratur gummi admixto Dioſ. Sunt qui Anime, legitimum Bdellium eſſe putent, Cluſ. in Garz. monente.

Bdellium, Matth. Lac. Cord. hiſt. (qui ſex ſpecies facit) Cæſ. Frag. Lugd.

Bdellij fructum Cortuſi Cluſius ad notas in Garz. pingit: Lugd. vide inter Palmas.

XI. Belzoinum officinarum.

Benzoinum, Laſerpitium non eſt, Matth.

Benzoum, benzoi & Aſa dulcis, Cord. hiſt.

Ben Judæum, Ruellio: forte nominum vicinitate lapſus, Ben jaoy, id eſt, filium de Jaoa, ubi plurimum naſcitur nominare debuit, Garzias.

Benivi, quod neq; Græcis, neq; Arabibus, neq; Judæis cognitum, Garz.

Belzoe vel Belzoim, vel Belzuinum vulgo, Lug.

Belzoi vulgo, lacryma ex Oriente, Cæſalp. qui Myrrham ſuſpicatur.

Benevinum, Linſcot. part. 4. Ind. Or. c.27.

Eſt Benivifera arbor vaſta, folijs citri aliquantum minorib. parte averſa candicantibus, ex cujus ramis vulneratis gummi effluit, Garz. Cujus plura genera, præfertur Amygdaloides (hanc Myrrham Troglodyticam Dioſcoridis, Amatus cenſet) quod ungues ſeu maculas candidas amygdalarum inſtar admiſtas habet, & in Seylan provenit: aliud genus nigrius in Samaria & Jaoa, quod vilius: 3. quoq; nigrum eſt, è novellis arboribus profluens, quod priore odoratius, & ab odore grato Benive de Bonias, quaſi de floribus, vocant, Garz. Linſcot. part. 4. Ind. Orient. cap. 27. Quare aliud album, aliud nigrum eſt, Eidem part. 2. Ind. Oriental. cap. 22. commiſceri tamen ſolent, ut unâ commodius vendantur.

XII. Copal, Monardi, Cæſ. Lugd. & par. 9. Ind. Occid. l.4. c.29.

Copal aut Pancopal, Frag.

Reſina candida, diacitro valde tranſparenti haud diſsimilis, odorata, quæ ex Hiſpania nova adfertur.

Genera duo facit Gomara in hiſt. Mexiocana: alterum rugoſum, molle, thuri ſimile Xolochcopalli vocatum: alterum præſtantius Copal cahuiel, quod pleriq; Myrrham exiſtimarunt, Cluſ. notis in Monard. Lugd.

Copal & Suchi copal, altera Styracis & thuris genera: part. 9. Ind. Occid.

XIII. Reſina abiegna Indica, Monard. Lugdunenſ.

Ex arboribus ſpurijs, quæ neq; pinus, neque cupreſsi dici poſſunt, in quorum cacumine veſiculæ, quibus confractis, liquor guttatim ſtillat, quo ut Balſamo utuntur: ex novis Orbis continente adfertur.

XIV. Reſina è Pinu & Picea liquida quoque manat, quæ ex Gallia & Hetruria convehitur: dein è Colophone aſportabatur, hinc κολοφωνία appellata, Dioſc. l.1. cap 92. Sic etiam aliquando ex Populo profluit.

XV. Reſina Carthaginenſis, quæ à Carthagine novi orbis provincia mittitur, puriſsima, odorata, Terebinthinâ Venetâ multò præſtantior, Monard. Lugd.

XVI. Reſina Ambræ facie, Cluſ. exot. lib. 4. cap.6.

XVII. Tacamahaca, reſinæ genus ex nova Hiſpania, odore gravi Galbani, Monard. Frag. Lugdun. & part. 9. Ind. Occid. l.4. cap.29. vide ſupra in Populo.

XVIII. Caranna, Monardi, Frag. & part. 9. Ind. Occident. l.4. c.29.

Caragna,

Caragna, Lugd.

Resina pinguis oleaginosa ex continentis parte interiore, colore & odore; sed graviore Tacamahaca.

Duplex est: nam præter illam, alia purior ex Carthagine crystalli modo limpida adfertur, quæ Caranna purior, Monard. Lugd.

XIX. Gummi Elemi officinarum.

Impropriè Gummi dicitur, cùm Resina sit, ut quæ flammam facilè concipiat, & oleaginosis diluatur: Diosc. l. 1. c. 141. monente: Oleæ Æthiopicæ lacryma, similis quodammodo Scammonio (ἔγκιρρ☉) fulva, ex parvis stillis conflata, mordax est.

Resina Elemi, aliquibus Gummi elemi, Cedri lacryma videtur, Cord. hist.

Gummi elemi officinarum, seu Oleæ Æthiopicæ lacryma, quæ in glebas concreta adfertur, quæ gustu iners, nec palatum ferit, Lugd.

Gummi elemi Æthiopicæ oleæ lacryma non est, Matth.

Similem ferè lacrymam, sed pauciorem, Oleæ & oleastri fundunt.

Resina sicca.

I. Colophonia officinarum.

Pix est quæ præ cæteris φρυκτὴ & aliquando συμμιγμὴ quasi confusa, nominatur, quod ex multis simul congestis in massam induruerit, quæ igne liquata & repurgata durior & siccior evadit.

Hæc duplex est, alia veterum, Diosc. l. 1. c. 92. κολοφωνία, quod ex Colophone olim advehebatur, & resina erat liquida, quam Cord. ejusdem arboris censet, à qua Elemnia resina profluit, Cedrus videlicet. Altera verò est recentiorum.

Colophonia Hispanica & Græca, Matth. Lugd.

Colophonia pix arida, quibusdam Pix Græca, Cord. hist.

II. Resina sicca, Græcis ξηρὰ dicta, quæ absq; ignis ope cito concrescit, φύσιμα πιτύϊνον, quasi germinatio piceæ, Galeno nuncupatur: hæc resina est confusa ex Abietina, Strobylina, & Pityina. Nam ut Diosc. l. c. ex siccis resinis alia est strobilina, alia Abiegna, alia Pinea & Picea.

III. Strobilina στροβιλίνη Diosc. l. c. Gal. quam alij ex Pinu, alij ex Picea, alij ex Pineis nucibus, quas Strobilos vocant, profluere dicunt.

IV. Abietina ἐλατίνη Dios. à quibusdam malè Colophonia dicta, quæ diu liquida permanet.

Lapides quoq; resinacei in India Occ. circa portum Tierra de Brea, tanta copia habentur, ut omnes totius mundi naves istis implere posis: hæc admodum bona pro navibus, nec ardore Solis liquescit, part. 8. Ind. Occid.

DE PICE.

Pix liquor est pinguis & resinosus, ex accensa tæda profluens. Tæda autem, etsi de arbore quoq; dicatur, hic tamen pini arboris morbus intelligitur, ubi ea per senectutem nimiam pinguedine veluti strangulata est, quâ Tedâ accensâ, Pix πίσσα effluit: hæc coctione purgata crassescit, siccior duriorq; reddita, ξηρὰ πίσσα sicca pix, & παλίμπισσα Diosc. l. c. quasi iterata & secundo cocta pix dicitur: & Matth. Lugd.

Ex tæda, picem nigram & Cedriam confici, Bellonius scribit.

Zopissa verò & Apochyma, nominatur pix à navibus maritimis derasa, Diosc. l. c.

Pix navalis, ab illa secundum aliquos distinguitur, eam significantes, quæ picandis navibus apta, & non ab ijs abrasa est.

Differt autem Pix à Resina, quod hæc sponte effluxerit, illa verò ignis beneficio educta, & est veluti Resina cocta: & ea quæ primo extillat, Pix liquida officinis, Pisselæon Dioscoridi, Cedria Plinio dicitur.

Pix sive Bitumen, resináve in Siruam non procul à Moluccis, quod ex Samatra advehitur, qua picandis navibus utuntur, aliqui falsò Anime esse credunt, Garz. cap. de Lacca.

Sic Americani, ex arbore Oxyacanthæ simili, igne resinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ABIES.

Abies, Græcis ἐλάτη Theophr. 1. hist. 7. procera est & longo caudice, cui cortex tunicis multiplex: 1. hist. 9. una tantùm radice eaq; nervosa constat: 1. hist. 16. folia habet rara, eadem multifida & quasi serrata: 1. hist. 6. flos Cocci colore, &c. Plinio l. 16. c. 10. Abies è cunctis amplissima est, materies præcipua trabibus, nec Abieti forma alia quam Piceæ.

Genera

Genera Theoph. 3. hist. 10. est quædam mas, quædam fœmina: mari folia acutiora, magis pungentia ac magis flexa, quare aspectu crispior tota arbor videtur. Materia candidior in fœmina, mollior operiq; facilior & toto caudice procerior est: mari magis varia, latior, durior, medulla plenior & aspectu minus pulchra: conus maris, paucos nucleos habet in priore tantum parte: fœmina conos nullos omnino, ut Macedones dixerunt. Plinio l. c. fœmina prolixior, materie mollior utiliorq;: arbor rotundior, folio pinnata, densa ut imbres non transmittat, atque hilarior in totum: & lib. 16. cap. 24. folia insecta pectinum modo pungentia. Verùm Theoph. 4. hist. 7. marinam habet, quæ supra lapides patellarum modo adhæret, &c. Sic in insula Virginia Abietes magnæ & præaltæ ad malos navium reperiuntur.

I. Abies conis sursum spectantibus sive mas.
Abies, Dod. gal. Lac.
Abies legitima vel mas, Bellon. con.
Abies altera, Dod.
Abies Pilati, du Choul, Lugd.
II. Abies alba sive fœmina.
Abies, Brunf. Trag. Matth. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Adv. Lob. Thal. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Abies fœmina, Ang.
Picea, Dod. ut:
Abies Plinij & fœmina Theophrasti, Clus. pan. & hist.

In hac Viscum, quod Stelin Plinius l. 16. c. 44. ex Theophr. 2. caus. 23. appellat, albis baccis præditum, Clusius observavit.

Inter cortices abietum novellarum, quæ tuberculis scatens, liquor præstantissimus, sed paucus, continetur, ita ut unumquodque tuberculum sæpè aliquot duntaxat guttas contineat, qui Italis lacryma dicitur: fortè apud Galenum 3. compos. medic. secundum genera, liquida Piceæ resina, quam Terebinthinæ loco institores vendebant: & hæc Abiegna lacryma sive resina liquida, in quibusdam Italiæ locis, Oleum Abiegnum nominatur: officinæ Terebinthinam Venetam vocant. Verùm ex gemmis quoque, more Populi, lacrymam fundit. Sic ex Abiete, veluti ex Pinu ac Picea resina etiam sicca & candida colligitur, quæ thus ementitur, ac pro eo à vulgo usurpatur.

TAXUS.

Taxus etiamsi resinam non fundat, inter resiniferas tamen, propter similitudinem quam cum folijs habet, relata est, quæ μίλος Theophrasto: σμίλος Nicandro: Dioscoridi l. 4. c. 80. σμίλαξ, quibusdam θύμαλον, Romanis τάξος arbor est similis Abieti & folijs & magnitudine. At Theoph. 3. hist. 6. perpetuo viret ex sylvestribus: 3. hist. 10. unius generis est, procera, auctu facilis, similisq; Abieti, sed non tam alta & alis magis sinuata: folio quoque Abieti similis, sed pinguiore & molliore: quæ in Arcadia crescit, ligno nigro aut puniceo constat: quæ autem in Ida, flavo & Cedro simili, quare aliqui emptores decipiunt, pro Cedro vendentes, &c. in Macedonia fructum abundè profert rotundum, fabâ paulo majorem, rubrum, tactu mollem, &c. si ab aliquibus hominibus manditur, suavis est & innoxius. At Matthiolus apud Tridentinos perniciosum scribit: contrà Pena, ejus baccas à pueris in Anglia innoxiè esitari, refert. Plinio l. 16. c. 10. Similis his (scilicet Abieti & Piceæ) etiamnum aspectu est Taxus, minus virens gracilisq; & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera: mas noxio fructu: lethale quippe baccis in Hispania præterea venenum inest, &c. Sunt qui & Taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc Toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur.

Taxus, Matth. Ang Dod. ut: Gesf. hor. Lac. Tur. Lon. Adv. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Thal. Portæ.
Milax arbor, Cord. in Diosc.
Smilax arbor, Cam.

DRACO ARBOR.

I. Draco arbor, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd.
Arbor Gadensis Posidonij forte apud Strabonē.
Draco, Tab.
Arbuscula Dragonalis, Frag.

Fructum ferre Cerasi magnitudine, Cadamustus, Thevetus & Clusius, & ex hoc, alij scribũt: & Dragonal nomine fructum missum, Clusius in notis ad Monardem refert. Verùm Monardes scribit, si à fructu, pellis qua integitur auferatur, Dracunculi effigiem apparere (ut apud Monardem, Lugd. pingitur) à quo fructu procul dubio arbor denominata sit: Vide Fragosum. Hujus lacryma Sanguis draconis dicitur.

II. Prægrande folium, Adv. Lob. ico.
an Algæ similis grande folium, Cæs.

Folium arboris Draconis ex Indijs delatum, Lugd.
Folium palmæ filamentis & textura, Tab.
III. Draconi arbori affinis Americana.

Tacori in Kayua & Wiapack nascentia folia, Clus. exot. l. 2. c. 21.
Incolæ ex folijs maceratis & in tenuia stamina deductis, funes conficiunt.

P A L M A.

ARbor quæ φοῖνιξ Græcis, Latinis Palma dicitur, fructus verò βάλανοι ἢ φοίνικες, Græcis: Latinis Palmulæ & Dactyli: Arabibus, Tamar: at ut Dioscorides l. 1. c. 148. φοῖνιξ in Aegypto gignitur: (at in tota India non reperiri, Guiland. de pap. scribit) ex ea verò fructus in medio Autumni vigore colligitur, Arabiæ Myrobalano similis ac πῶμα dicitur, viridi colore, referens mali cydonij odorem: si verò integrè maturuerit, φοινικοβάλανος fiet. Et in fine seq. cap. postquam de Palmis Thebaicis egit, Aegyptiacos nucleos, ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων, id est ex humilibus decerpi scribit. Idem cap. 150. involucrum fructus palmarum adhuc florentium, etiam Palmam ἐλάτην ἢ σπάθην (Palmitem Plinius) nominat: & fructus qui sub ea continetur, similiter elaten, quæ à nonnullis βόρασος appellatur. Sic quod in trunci superna parte includitur, ἐγκέφαλον Theophrasto, Galeno (cui etiam κορυφὴ vertex 2. aliment.) & alijs Græcis dicitur: at Diosc. ἐγκάρδιον τοῦ πρέμνου, medulla trunci impropriè dicitur. Sanè Palmæ vitalis vis in vertice, ea contra pondus resurgit, & in ea uterq; sexus maximè elucet, in cujus quoque folijs scriptitatum, ut Guiland. de pap. exposuit. Plinius l. 13. & medullam & cerebrum vocavit: Serapio verò Cestionem.

Ex Theophrasto seqq. sufficiant (quæ pleraque & Plinius l. c.) Palma cortice scabro constat, 1. histor. 8. medullam omnino nullam habere videtur, 1. hist. 9. quæ ad longitudinem tantum apta augeri, 1. hist. 14. folia arundinacea habet, 1. hist. 6. semina protinus post tegmen ambientia subeunt, ut nucis & amygdalæ, sed cavitatem nullam habent, sed tota plena atque persolida sunt: tamen humor quoq; quidam, calorq; inest, 1. hist. 18. mas floret, fœmina minimè, sed protinus fructum promit, 1. hist. 22. & quodammodo cacumine gignit, 1. hist. 23. Verùm 4. hist. 7. Palmam pelagicam scribit esse caudice admodum brevi, virgis ferè rectis, quæ subtus exeunt, &c. folijs spinarum acanicarum, erecti tamen, nec circumflexi, &c.

Genera: Theophrasto 2. hist. 8. aliæ fructiferæ, aliæ steriles: illarum aliæ mares, aliæ fœminæ: sic in fructu differentia: alij nucleum habent, alij eo carent. quidam durum, nonnulli mollem: sic colore, alij candidi, alij nigri, alij flavi sunt: magnitudine, quidam rotundi, veluti mala; alij parvi, cicerum magnitudine. Et Plinio l. 13. c. 4. palmæ genera undequinquaginta sunt: at clarissimæ omnium quas Regias appellavêre: quia Regibus tantùm Persidis servabantur, Babylone nata: plura videantur ibidem: at quas in Caryotarum genere Nicolaos, in honorem Nicolai Peripatetici Philosophi, ab Augusto ita nominatas Athenæus voluit, harum & Aegineta meminit.

I. Palma major.
Palma, Trag. Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Turn. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Adv. Lob. Cæs. Cast. Acostæ, Lugd. Cam.
Palma sive Dachel, Alpino.
Palma major, Bellon. (quæ in Ægypto celsissima) Tab.
Palma Tamara, in insula S. Thomæ, Roëlsio in ep. ad Clus.
Palma dactylifera, Linscot. 4. part. Ind. orient. figur. 14.
Pingunt arborem, dein fructum cum floribus & Spatha.
Spatha, Ang.
Dactyli cum palma elate, Matth.
Palma elate, Cord. in Diosc. Lugd. Tab.
Palmarum fructus, & flores & elate, Dod.
Caryotę, Carotides, fructus palmę dactyli, Cast.
Palmarum fructus sive dactyli, Lob.
Fructus dactyli in Italia, Caryotæ verò Dioscoridi & Plinio, Cæs.
Palmarum excelsam sylvá, in Arabiæ deserto Rauvvolfius transivit, & tres species Dactylorum observavit: 1. quales ad nos adferuntur: 2. penitus rubros: 2. flavos, primis minores sed sapidiores, qui à Serapione Hayron nominantur.
Palmæ cerebrum sive medullam, ἐγκέφαλον Græci vocant, qua vescebantur, ut etiamnum in Alexandria & quidem cruda, cinaræ etenim saporem refert: solent Ægyptij rustici palmas abortivas requirere, quarum cacuminibus excisis, candidam medullam eximunt & venalem proponunt. Varia palmarum genera sunt, spinosum in Creta, differens à Cephaloni sive pumila Palma, Bellon.
II. Palma minor.

Χαμαιῤῥιφὲς, Theoph.2.hiſt.8.
Chamærops, Plinio l.12.c.4.
Palma humilis, Matth.Cæſ.
Ceſaglioni, Ang.
Palma minor, Geſn.hort.Tab.
Chamæriphes, Dod.Adv.Lugd.
Palmites, Lob.Garz.
Palma Chamærops Plinij, Lugd.

III. Palma humilis exotica.
Chamarriphe peregrina: & ejus fortè folium, Cluſ.exot.l.4.c.12.&13.

IV. Palmæ ſylv.in Cambaya ſimilis, Garz.

V. Palma Americana fructu racemoſo.
Palma Yuri dicta, Lerio in part.3.Ind.occid.

Palmarum in America quatuor aut quinque genera reperiuntur: inter quæ frequentiſsima ea, quam Gerau, alia quoque quam Yri vocant: hæc fructu eſt rotundo ad effigiem racemi, tanti ponderis, ut ægrè una manu ſublevetur, ſed nucleus tantùm Ceraſi craſsitudine edulis, &c. Lerius.

VI. Palma manicam Hippocraticam referens.
Palma ſaccifera, Cluſ.exot.l.1.c.2.

Ex inſula maris Atlantici ſaccifera dicta, quia forma illi colo ſeu ſacco, quale vinum aromatites percolare ſolent: in quibus nuces orbiculares duriſsimæ continebantur.

VII. Palma Americana ſpinoſa.
Hairi Theveti, Lugd.
Ayri Braſilianis, Lerio in deſc.Braſil. ſive Am. part.3.

Ebenum eſſe multi exiſtimant: quia lignum ferri modo in aqua ſidit, ex quo Barbari enſes & ſagittas, qua ferreas loricas penetrare poſſunt, conficiunt: fructu eſt rotundo, pilæ luſoriæ magnitudine (cui nucleus ut nix albus, minimè tamen edulis ineſt, Lerio) ſimili facie, nomine Kayama Oviedus deſcripſit.

VIII. Palma vinifera Theveti, ex qua inciſa ſuccus effluit, qui vaſis terreis excipitur, & in quotidianam potionem, quam Mignol appellant, in promontorio Æthiopum (nunc promontorium Viride nominatum) reponitur: quæ ſuaviſsimi guſtus, quamvis ejuſdem arboris fructus, qui parvi ſunt dactyli, acerbi ſint nec facilè edi poſsint. Sic ex palma Cichorin ſimilis ſuccus elicitur, Lugd.

ân Palma cum grandibus folijs, ut unum viro contra pluvias tegendo ſatis ſit, quæ perterebrata & tubulo immiſſo vinum copioſum, guſtu Hiſpanico ſimile profundit, quod Vinum Palmitem Hollandi vocant: par.5.Ind.or.fig.2.

IX. Palma vinifera fructu ex arboris trunco ſpinoſo.
Palmitas, cujus fructus pineæ nuci ſimiles, Linſc. part.3. Ind. or. c.10. & part. 4. fig.16. & part.5. fig.2.num.7.
Palmites arbores vinum exſtillantes non ſecus ac arbores Cocos, part.4.Ind.or.
Palmites arbores ramis & frondibus carentes, fructu ex ſtipite Ananas non diſsimili, grana plurima inſtar punicæ alicujus continente, par. 6.Ind.or.c.38.

X. Arbor fructu nucis pineæ ſpecie.
Melenken Theveti in Necumere maris Indici inſula, Lugd.

Huc referri poſſunt
Palmæ aliæ, quarum fructus Cola dicitur, nuci pineæ majori ſimilis, pulpa quadruplici, intus colore rubicundo caſtaneæ forma continens: Pigafet.deſc.regni Congiani l.2.c.1.

XI. Palma humilis longis latiſque folijs.
Palma, quam in Cypro creſcere Theophr. 2. hiſt.8. ſcribit, quibuſdam: quod Guil. in The. refutat, quia hujus fructus ſapidus non ſit, cum Muſæ longè ſuaviſsimus ſit.

Pala Plinio l.12. c.6. major alia pomo & ſuavitate præcellentior, quo ſapientes Indorum vivunt: folium alas avium imitatur, longitudine trium cubitorum, latitudine duum, &c. arbori nomen Palæ, pomo Arienæ.
Muſa, Maum & Amuſa, Serapioni, Avicen. Indis, Quelli, & Guinenſibus Bananas.
Muſa, Matth.Dod.gal Bellon.Guil.Ad.Rauvv. Cæſ. Caſt. Frag. Tab. Lugd. Garz. cui & Ficus Martabanis.
Palmæ ſpecies pumila quæ Muſas fert, Geſ.hor.
Muſa Serapionis, Lob.
Muſa ſive Ficus Indica, Acoſtæ, Lugd.app.
Poma paradyſi, Lud. Romano, hujus enim arboris fructum Adamum comediſſe volunt.
Dudaim in Biblijs: Phyximilon Æſchylo: Margraita Græcis & Latinis: Muz & Gemez, Mauritanis: Ficus Pharaonis, Kaſi: Melapolanda, Indis orient. At Indis occid. Platanus: Abella, inſulæ D. Thomæ inquilinis dicitur, teſte Guil. in The.
Mauz, Alpino.
Mauze Theveti, Lugd.

Huc referri debet,
Paquouere Americanorum, Theveti.
Musa pacouere Lugd. qui figuram Theveti à priore diversam exhibet.

Hujus folijs gummi Elemni, aliquando & Sacchari panes involvuntur.

XII. Musæ affinis in regno Catay.
Photel, nonnullis Ficus Pharonis, Thevet. Lug.

XIII. Musæ affinis altera.
Banam, fructus in regno Congiano, forma & gustu Musæ Ægyptiacæ: par.1.Ind.or.l.2.c.1.

XIV. Palmam referens arbor farinifera.
Zagu, Ferd. Lopez.
Sagu, Pigafettæ, & ad Clus.cur.post.
Arbor vasta in regno Fanfur, Polo Veneto.
Arbor farinifera, Clus. exot. l.1. c.3. & 16. Lugd. & Claudio Dureto.

In Ternate insula Æquatori proxima provenit, cujus summum fastigium in caput orbiculatum instar Brassicæ capitatæ extuberat, in cujus meditullio farina, ex qua panes fiunt: sicut etiam apud Amboënses, & panes & alia cum lacte fercula conficiuntur.

Arborem quandam in insula Ternate detruncant, findunt, ligna fissa tamdiu tondunt, dum farina decidat, quam Sagge nominant, ex qua panes candidos quadrilateros conficiunt: part. 5. Ind. orient. At parte 8. panis Sagu Molucensium, ex radicibus arborum confectus dicitur: quare Lerius in descript. Brasiliæ, putat farinam non ex ligno attrito, sed ex radicibus Aypi & Maniot confici.

XV. Arbor exotica fructu dactylis simili.
Arbor tinctoria, Theveto, Lugd.

In regno Senege, arbor ex cujus nucleis oleum expressum cum aqua mixtum, pocula & pileos croceo colore tingunt.

XVI. Genus fructus palmulis simile, sed ut piper linguam exurens, Linsc. part.3. Ind. or.10.

XVII. Arbor folijs amplissimis fructu cucumeris forma.
Bonannas part.7. Ind. or. fig.4. & part.5. c.7.
Bannana: part.6. Ind. or. & part.8.

Folia tantæ magnitudinis, ut virum aliquem cooperire possint.

Huc referri potest

I. Ficus Indica fructu racemoso folio oblongo. an Uva quam ex benedicta terra Moysi attulerunt?
Platanus, Oviedo: & part. 4. Amer. c.28.
Platanus Indica: part.9. Ind. occid. l.4.c.21.
Daracht, Moris ipsa arbor dicitur: Avicenna, Serapio, Rhasis meminêre, Paludanus notis in Linscot.
Ficus Indica, Linscot.4.part. Ind. or.11. & fig.11.
Pacoaire frutex, (ad Musam Matthioli accedere censet) Lerio 3.part. Ind. occid.12.
Platanus sive Bonannas, part.9. Ind. occid.

At fructus dicitur

Bavanas, Patan, Prian, Quelli Indis, pacona Brasilianis, Linscot. l.c.
Paco, Lerio l.c.
Pacona, part.3. Amer. ep.1. de Brasil.
Poma Paradysi, Brocardo ter. sanct desc.
Davanas fructus, part.2. Ind or.4.
Vannanas seu Ficus Indica, in Sumatra, part.4. Ind. or. c.4.
Arbor Vannanas: part.8. Ind occid.

Genera plura: 1. cæteris crassius, Figos Dorta, Fici aulici Lusitanis dicuntur: 2. minus Seneryn dictum: 3. Cadolyn: 4. ficus nobilissimi Chyncapoloyn nuncupantur, Linscot. l.c.

Folia hujus, quæ ulnam longa, tres Spithamas lata (lapathij aquatici sex pedes longa, duos lata, Lerio) in variam supellectilem Indis in Goa cedunt, quibus & Turcæ papyri loco utuntur. Surculus sæpè 200. ficubus prægnans est, uvarum modo in se compressis: acini ex quibus dependent, sæpè in tantam molem grandescunt, ut à binis bajulis transversa pertica vix gestari queant: Toto anno fructifera est, & Indis commeatum quotidianum largitur: Linsc.

Ex folijs in insula Capul, supparum conficiunt, quo corporis partem inferiorem & pudenda tegunt: part.9. Ind. occid.

Aliæ Platani adhuc in India reperiuntur, exiles & candidi, quas in Hispaniola Dominicos vocant: alibi etiam crassiores, & rubentes proveniunt: Joseph. Acosta l.4. c.21.

II. Ficus Indica fructu racemoso altera.
an Ficus Indica circa Acesinum amnem nascentis, Theoph.1. hist.12. 4. hist.5. & 2. caus.14.
an Fructus arboris Gaguey, Oviedo.
Arbor peregrina fructum similem ficui gerens, Clus. exot. l.1. c.11.

Huc referre oportet

Fructum exoticum tertium, Clus. l.2. c.19.

Palma nucem ferens.

I. Palma Indica coccifera angulosa.
Jausial Indi, id est, nux Indica, Avicennæ.

Nux Indica, Matth. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugd.
Nux Indica grandis, Cord. hist.
Palma in India nascens, Theophr. Arnano, Straboni, Guil.
Coccus Indica, Lac. Frag. (ap.
Palma Indica Garziæ, quæ & Elephantis, Lug.
Nux Indica 1. & 2. Tab.
Palma nuces Indicas Coccos dictas ferens, Pigafettæ in desc. regni Congiani, sive part. 1. Ind. orient. lib. 2. cap. 1.
Palma Indica sive Cocos, par. 9. Ind. occ. l. 4. c. 26.
Palma seu nucifera arbor Indica, quæ Arabibus Maro, Indis Tengamaran & Lanha: at nux, Arabibus Narel, Indis Tenga, Lusitanis Coquo, Linsc. part. 4. Ind. orient. c. 12. & fig. 11.
Palma Indica Coco vocant ut & fructum: part. 9. Ind. occid. additam.
Cocos sive nux Indica: part. 8. Ind. occid.
Coques nuces, ex cujus corticibus, corbes parant: part. 9. Ind. occid. additam.
Palma Cocoichne, palma indica nucem Indicā ferens, quas Linscottus rotundas pingit, cum ex Guinea triangulares advehantur, nisi fortè succo plenæ rotundiores sint, Roëlsius in ep. ad Cl. ubi Linscotti figura à Clusio reprehenditur.

Fructus Lusitanis Coco & Coquen dicitur, ob tria foraminum vestigia, quibus Cercopitheci caput repræsentant: & nucleus inclusus siccatus, Copra nominatur, qui fructus & victum & amictum Indis suppeditat, & omni tempore nuces fert, Linsc. l. c.

In Caryotarū genere, quas Plinius Nicholaos appellat, aut quod Pateton vocat, esse volunt.

Liquorem colligunt ex nuce, quem Suram nominant: & Ambonenses Vinum de palma: & quomodo vinum ex his fiat, ostenditut ad Clus. cur. post. Ex hoc spiritum eliciunt, qui incolis Arack, alijs Fula, sive Mype, id est Vinum sublimatum dicitur: sed & alio modo distillata Sura, Uraca fit. In summa ex hac Palma, fructus, oleum, lac, mel & acetum colligunt: ex cortice ligneo pocula, ex paleaceis nucum integumentis, funes ad naves, foliorum denique quoque usus existit.

Genera Cocos seu Palmæ Indicæ quatuor sunt: 1. nucum jam dictarum, ex quibus Indi universi omnem suum victum quærunt: 2. Lusitanis Arraquero: quæ Areccam fert: 3. dactylifera, Tamar: 4. Lantor dicta, ex quo Indi papyrum suum quærunt: 4. part. Ind. or. c. 3.

II. Palma coccifera figura ovali. (Garz.
Coccus de Maldiva, Garz. Acostæ, Frag. Clus. ad an Nucum genus peculiare contra venena, in insula Melandyna, Linsc. part. 2. Ind. or. c. 15.

Fructus argento includuntur, ut & priores: aliquando prægrandes admodum, interdum exigui in littus ejecti reperiuntur.

III. Palma Javanensis longissimo folio.
Lantor, è Coquos seu Nucum Indicarum classe, folia viri longitudine proferens, part. 4. Ind. or. c. 3. & 6. fig. 15.

Fructum fert pusillum Cerasi magnitudine, qui nucleum carros dictum continet: hanc Palmam aliqui primæ fœminam existimant.

IV. Palma coccifera ex Guinea.
Avellanæ Indicæ species, Matth. Lugd.
Avellana Indica, Lob. Tab. (Garz.
Fructus 1. cum Cocco affinitatem habens, Cl. ad Palma Ady Roëlsio in epist. ad Clus. qui an sit Palmæ Caryotides Diosc. & Galeni, dubitat.

Fructus Abariga incolis, Caryoces & Carcosso Lusitanis, Citrij mali magnitudine, ex cujus pulpa oleum exprimunt, id edulijs miscentes: ex germinibus succum colligunt, quo ut Vino inebriantur.

V. Palma coccifera Brasiliana.
Sabucaje pomo est ambobus pugnis ampliore, forma calycis, in quo nuclei amygdalinis similes, etiam sapore, Lerio 3. part. Ind. occid. c. 12.

VI. Avellana angulosa villis obsita si modo à priori diversa sit.
Fructus peregrinus 3. cum priore magnam similitudinem habens, Clus. exot. l. 2. c. 29. Lugdun. Tab. Ger. hujus nucleus pro
Fructu peregrino 5. proponitur à Clus. Lug. Tab.

VII. Palma coccifera minor. (Ger.
Palmitas quarum aliquas fœmellas dicunt, quę vinum nullum proferunt, sed fructibus abundant, quorum nucleus juglandis magnitudine, cujus cortice aperto, tres in eo nuces, avellanis similes: part. 6. Ind. or. c. 12.

VIII. Palma cujus fructus Cuci.
Κυκιοφόρον inquit Theoph. 4. hist. 2. similis Palmæ, similitudinem in caule & folijs repræsentans: quæ cum aliquantulum increverit bifida fit, iterumque horum utrumque pari modo dividitur: virgas breves nec multas profert: fructum fert magnitudine qua manum impleat, rotundum & oblongum, colore flavicante, succo dulcem & gratissimum, non congestum ut

Palmæ, ſed per ſingula diſcretum, nucleo magno vehementerque duro, &c.
Cuci Plinio l.13. c.9. qui eadem ferè quæ Theophraſt. habet.
Cuciophera, Matth. Cam. ep. Lugd. ap. Tab. Ger.
Cuciophoron, Ang.
an Nux Indica minor, Cuci Theophraſti, Cord. hiſtor.
Bdellij fructus Cortuſi, Cluſ. hiſt. Lugd.
Perſeæ, hunc fructum adpinxit, Lugd.
Cuci fructus, ſuo pulvino nudatus, Cluſ. hiſt.
Cuci fructus, Linſc. part. 4. Ind. or. fig. 18.

IX. Nuci Indicæ majori affinis fructus Braſilianus.
Fructus exoticus quintus binis foraminibus parte anteriore, Cluſ. exot. l. 2. c. 16.

X. Nucula Indica ex Guinea.
Nucula Indica, Adv. Lob. ico.
Nux altera, Cluſ. exot. l. 2. c. 26.
Nucula Indica ſecunda, ad Cluſ. cur. poſt.

Ex folijs liquor exprimitur, aut ea in aqua decoquuntur, eoque pro potu utuntur: at ex fructu panem ſuavem conficiunt.

XI. Palma cujus fructus ſeſsilis Faufel dicitur.
Faufel Serapioni: Filfel & Fufel, Avicennæ.
Avellana Indica, Matth. qui una tabella triplices fructus pingit, ut & Lugd. hic tamen & nucem ex Cluſio adpoſuit.
Faufel, id eſt Avellana Indica, Cord. hiſt. Frag.
Faufel ſive Areca, Garz.
Areca ſive Faufel, Cluſ. in Garz. Lugd.
Avellana Indica cujus fructus Areca, Acoſtæ.
Areca palmæ ſpecies, Scalig. Vartomanno, cui fructus Coffol, & Lug. Romano Chofola, Lugd.
Areca, Caſt. Tabern. Ger. hi duo & arborem & fructum, tam hujus quàm ſequentis, una tabella proponunt. (Lob.
Faufel cum ſuo involucro & eodem exutũ, Adv.
Nuci Indicæ affinis fructus, Areca, Cæſ.
Palmæ Indicæ altera ſpecies, quæ Luſitanis Arequiero, quæ fructum Arecca ſeu Faufel parit, Linſc. 4. part. Ind. or. c. 5. & fig. 11.
Arecca & Arrequa, Supary, Arabibus Faufel fructus dicitur, Linſc. 4. part. Ind. or. c. 16.

Genera tria: 1. latere uno preſsior, altero latior & major: 2. minus, nigricantius, durius, Checanyn dictum 3. à cujus maſticatione homo ac vino inebriatur, Linſc. l. c.

XII. Palma cujus fructus oblongus Faufel ſimilis.
Avellanæ Indicæ genus oblongum, Cluſ. in Garz. Lob.
Nux oblonga quæ Faufel cum ſuo involucro magnitudine æquat, Lugd. cui Avellana Indica 4. ordine in tabula.

XIII. Palma fructu nuce juglande minore & rotundiore.
Alia ſpecies Coquillo dicitur, in Chile fructu ſuaviore, part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 26.

XIV. Fructus exoticus Faufel affinis.
Fructus exoticus 2. à Clutio, Cluſ. exot. l. 2. c. 23.

XV. Fructus Javanenſis quadrangulus cortice reticulato ſpadiceo.
Peregrinus fructus τετράγωνος prægrandis, alterius Palmæ fructus fortè, Cluſ. exot. l. 2. c. 5.

Hunc cum pluribus alijs à D. Hoofft Guilelmi, Amſtelrodamo accepi.

XVI. Nucis de Coulcul quæ gemini pugni magnitudine ſit, quæ parvis granis eſui aptis, atque Avellanæ inſtar dulcibus plena ſit, meminit Bellonius obſ. l. 1. c. ult.

XVII. Couroq, fructus Braſilianis, ex quo oleum exprimunt curandis vulneribus præſtantiſsimum: Lerius, vel 3. par. Ind. occid. 10.

Palma ſquamoſo fructu.

I. Palma conifera ex Guinea ſquamis ad pediculum converſis.
Palma pinus ſive conifera, Adv. Lob. ico.
Palmapinus ſylveſtris, Lugd.
Peregrinus fructus ſquammoſus, Cluſ. in auctar. ad exot.
Fruticis aut arboris exoticæ ramus cum fructibus ſquammoſis, Cluſ. cur. poſt.

Includitur nucleus durus, venoſus, qualis interdum pro inſigni aliquo lapide obtruditur.

II. Palma conifera ſquamis ſurſum cõverſis.
Fructus peregrinus abiegnæ nuci ſimilis, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 3.

III. Palma conifera ſquamis à prioribus differens.
Palmapinus ſive conifera Penæ, Lugd.
Palmapinus, Caſt. app.
Palma conifera, Tab.

IV. Fructus ſquammoſus orbicularis major juglandis magnitudine.
Fructus peregrinus ſquamoſus tertius, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 3.

V. Fructus ſquammoſus orbicularis minor, avellanæ magnitudine.
Fructus peregrinus ſquammoſus ſecundus, & fructus

fructus Cannę de Bengala creditur, Cl.ex.l.2.c.3.

VI. Fructus squammosus orbicularis sulcis rectis, obliquis & transversis.

Guayauæ fructus elegantissimus, Cl.ex.l.2.c.4.

Guanavanus, part.9.Ind.occid.c.28.

Variat fructu cordis effigie viridi: item orbiculari crocei coloris.

VII. Fructus squammosus pyriformis.

Fructus aspero cortice ex Baly insula, Clus. ex. lib.2. cap.4.

VIII. Palma fructu aculeato ex arboris trunco prodeunte.

Jaca, Garz. Acost. Frag. Lugd.

Jaca minor, Cast.

Jaceros in Calecut, Ludov. Romano.

Jaaca & Jaqua, Linsc.4.p.Ind.Or.c.6. & fig.16.

Fructus melonis magnitudine: quoddam genus adeo auget, ut ab uno homine ægrè attolli queat: Duplex est, alter & præstantior Barca: alter Papa aut Girasol appellatur.

IX. Arbor fructu Ananas ex caudice emergente, nucleis turgente.

Arbor sine folijs seu ramis, in Insula minore S. Mariæ part.4. Ind. Or. c.6.

X. Arbor Indica fructu racemoso erinaceo.

Erinaceus Lusitanorum, Linsc.p.4.Ind.Or.fig.16.

Fructus in Baly Insula pomi ferè magnitudine, aspera & spinosa cute tectus.

XI. Fructus cortice squammoso.

Fructus ex Bally pyri magnitudine, cortice instar piscis squammarum aspero, nucleo uno vel altero, Linsc.par.3.Ind. Or.39. & par.4.c.6.

Nuces exoticæ.

I. Nuculæ saponariæ non edules.

Arbores, quæ à precarijs sphærulis & à sapone cognomen acceperunt, folijs filicis, Oviedo histor. Ind. Lugd.

Sphærulæ saponariæ Oviedi, Monardi.

Fructus exoticus 16. Clus. ex.l.2.c.16.

In Hisp. fructu integro cum aqua pro sapone utuntur: ex ossiculis fiunt corollę ebenis similes

II. Nux vomica in Officinis.

Nuces vomicę Seplasijs, quas Methellas genuinas crediderunt, Matth.

Nux vomica communis, nec vomica est, nec metella, Ang.

Nux vomica, Cord. hist. (cui & canina) Cast. Lugd. Tabern.

Nux metella, Lac. vulgò & Fungus orient. Cæs.

Nux metella vera, Vomica officinarum, Lon.

Vomica officin. falso Metella, Guil.

Tithymali myrsinitis fructus, Fuch. comp.

Nux vomica, fortè Cutschula, Rauvvolf.

Homini noxiam dicit Matth. innoxiam Milichius & Renodæus: potiones somniferas ex his se parasse, Brassavolus scribit.

III. Nux metel officinarum oculata.

Nux metel communis, Vomica non est, sed potius Metel verum, Ang.

Nux vomica, Lac. vera, Metella officinar. Lon.

Nux methel sive methela, Lugd.

Hippomanes Cratevæ quibusdam, Eid.

Fructus peregrinus sextus, Clus. exot.l.2.c.30.& in altera tabula, Lugd. Tab.& Ger.

Nucum genus gallis tum forma tum magnitudine simile, Ind Or.part.4. c.8.

IV. Cocculæ Officinarum.

Baccæ cotulæ Elephantinę Germanis pharmacop. Matth. epist.

Solani furiosi fructus, Cord. in Diosc.

Cuculi fructus Solani furiosi in Ægypto, Eid. h.

Coco de levanti, quidam fructum Tithymali paralij esse putant, Lac.

Grana orientis, Cornaro.

Nux vomica fortè, quæ officinis Galla orientalis, Cæs.

Cucculus Indicus, Cast.

Cocculæ orientales, Doam Sames in Halepo, Rauvvolf.

Coco orientalis, Frag.

Cocci orientales, Tab. Ger.

Baccæ orientales & piscatoriæ, Condroncho.

Hæ sæpe racematim pediculis hærentes, hederæ corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Pro pediculis nullum præstantius remedium inventum, Condronchus peculiari de his baccis tractatu scribit.

Quidam Solani manici, quidam Tithymalli, quidam Clematidis fructum opinantur.

V. Anacardium: fructus hic veteribus Græcis incognitus censetur, quem recentiores Græci ἀνακάρδιον, à cordis cumprimis resiccati, tum similitudine, tum colore nominarunt. Baladar Arabibus, ut Serapioni.

Anacardium, Matth. Lac. Cord. hist. Lon. Cast. Garz. Acostæ, Frag. Lugd. Tab. Ger.

Anacardium, Arabibus Balado, Lusitanis Faba Malaccana, ex qua viridi Achar conficiunt, id est, sale & aceto maceratum condiunt, Linscot. part.4. Ind. Or. c.29.

Anacar-

Anacardus sive Anacardium: Persea forte Plinij Cæs.

Variat: nam quod in Malavar, oblongiore porrecto collo est, eo quod in Sunda prodit.

VI. Anacardij alia species.

Acajon, Theveti, Lug. Lerio 3.par.Ind.occ.c.12.
Cajous Acostæ, Clus.ad Garz.Lugd.Ger.
Cajos, Linsc part.4.Ind.or.9.& fig.13.
Castaneæ quæ ex Indijs adferuntur: Rondil. cap. de memoria deperdita.
Anacardij aliud genus, quod Cajous, Frag.Tab. Fructus peregrinus 7. Clus.ex.l.2.c.30.& in tab. altera, Lug. Tab.Ger.nux est Cajous immatura.

Fructu ovi anserini forma, cujus extremo nux leporini renis figura (cujus nucleus suavissimus) adnascitur: ex fructu Canibales potionis genus conficiunt.

Arbores venenatæ.

I. Arbor fructu orbiculari venenato.

Penoabsou Theveti, Lugd.

Arbor in America portulacæ folijs, & in fructu quolibet nuces senæ amygdalis similes, in singulis singuli nuclei, ad vulnera sananda, ut & oleum ex ijs expressum, utile.

II. Arbor fructu pilæ magnitudine.

Arbor venenata 1. Theveti, Lugd.

Hujus succo Canibales sagittas imbuunt.

III. Arbor succo venenato, radice esculenta.

Arbor venenata alia, ex qua scarificata succus mortifer emanat, radice tamen esculenta, ex qua farinam, qua vescuntur, faciunt, Thev.Lug.

IV. Arbor fructu venenato, radice venenorum antidoto.

Arbor Baxama, cujus & umbra & fructus suffocant: cum tamen radix in alijs regionibus, venenorum antidotus sit, ut & fructus qui Rabaxit vocatur, Theveto, Lugd.

V. Arbor brassicæ folio excelsissima Americana.

Uhebebasou fructu pedis longitudine, quo apum examina nutriuntur, Theveto, Lugd.

HERBAE ET ARBORES admirandæ.

I. Planta sanguineos sudores excitans, in epist.ad Monard.

II. Herba mortem aut vitam in morbis prænuncians, Monard.Lugd.

III. Baharas in Judæa radix colore flammæ assimilis, circa vesperam veluti jubare fulgurans: quæ accedentem & evellere cupientem tam diu refugit, nec prius fugam sistit, quam urina muliebri, aut menstruo sanguine conspersa fuerit, Joseph. de bello Judaico.

cum Aglaophotide sive Cynospasto terrestri Æliani: marmaritide Democriti: Cynocephalia & Osiritide Apionis: moly, Homeri: & pœonia non Dioscoridis, sed Galeni, nisi fallor, convenit. Guil. pap.

Baaras aut Babras Josephi, ex loco natali, Cast.

IV. Frutex Tartaricus.

Agnus Scythica, Borametz, Sigis. Baroni ab Herberstein in hist. Moscovitica, Scalig. Lugd.
Borametz Tartarica, Claud. Dureto, qui eum pingit.

Ex semine Melonis magnitudine crescit figura agni, quem omnibus partibus repræsentat & pro carnibus pilos gerit singulari cornu specie, & radix ad umbilicum surrigitur.

V. Arbor venereos stimulos domans: in epist. ad Monard.

VI. Arbor folijs ambulantibus, Pigafettæ.

Arbor in insula Cimbabon, Costæo, Guil.pap.
Arbor mira cujus frondes repunt, Scalig.
Arbor folijs virentibus & ambulantibus, Dureto, qui eam pingit.

In insula Cimbabon, arbor folijs Mori multùm similibus, parte utraq; binos pedes breves & acutos habens, quæ ubi tangûtur, diffugiunt.

VII. Arbor Malavarensis folijs tactu se contrahentibus.

Arbor in provincia Pudefetan in Asia, Nicolao Conti, Pogio Florentino, Cardano.
Arbor pudica, Scal. Dureto, qui arborem pingit.
Arbor verecunda in Pudefetania, Costæo.
Planta in Peru nascens, cujus folia contactu siccantur, Francisco Lopetz: quam tamen Acuan verum aliqui putant, Clusio monente.
Herba pudica, Lugd.

an Arbor circa Memphim, Theophr. 4. histor. 3. nascitur peculiaris quædam arbor circa Memphim, non folijs, vel ramis, vel tota forma peculiare quid sortita, sed eventu: facies enim ejus spinosa, folium filicibus (pennis Plinius) non absimile: sed cum ramulos quispiam côtigerit, folia veluti arescentia & languescentia côtrahi ajunt, deinde paulo post ad vitam redire. Idem fere Plinius l.13. c.10. Huic arbori affinis herba, quam l.10.s.2. sub Herba viva proposuimus.

II. Arbor aquam fundens.

Arbor perennes aquas è folijs exudâs, Benzoni in insul.

in Inſul. Canar. deſcr. vel Ind.Occid. par.6. ubi & figura habetur.

Arbor mediocris magnitudinis in Inſula Ferro,cui ſimilis in toto orbe non invenitur,Linſc. part.3. Ind.Or. c.5.

Arbor in Ferro Inſula, quæ incolis Garoë: Hiſpanis Sancta: veteribus hiſtoricis Til vocatur, par. 8. Ind. Orient.

Vide & Cardanum 6. variet. rer. 22.

Ombrion ſive Pluvialem Plinij & Solini, hanc Inſulam ſuſpicantur. Plin. l.6. c.32. in Inſula Ombrion vocata, arbores ſimiles Ferulæ, ex quibus aqua exprimitur: ex nigris amara,ex candidioribus potui jucunda. Verùm Benzo & Linſcottus, arbori folia Juglandis, quanquam paulò majora &perpetuò viridia,tribuunt,quæ fructum habet in cortice glandis inſtar pendentem, cum nucleo ſuaviſsimo & valde aromatici guſtus,par.8. Ind. Oriental.

In tota Inſula nulla aqua reperitur,pręter eam quę ex illa arbore manat,quá perpetua ac denſa nebula,ubi ſolis æſtus non flagrat,circumdat.

IX. Abores quibus ædiculæ ſuperſtruuntur. Ceibas ſive Cerbas arbor maxima in Ind. Occident. quam homines quatuordecim ſimul complecti nequeunt, Oviedo, Cardano, Franciſco de Bello foreſto.

Cerbas arbor in Nicaragua, quam quindecim complecti non poſſunt. Tantæ craſſitiei,ut Indi ædiculas ſupra conſtruant, Petrus Martyr: pingit Claudius Duretus: vide & part. 6. Ind. Occid. 61.

Ceyba arbor, Lerio de Braſ.c.12.

Ceyuas arbor grandis in India, ex quibus Indi ſuas Canoas fingunt & excavant,9.par.Ind.Occident. l. 4. c.30.

Ligno eſt fungoſo ut Suberis: fructu lana referto & ſemine bombacis.

Quomodo Indi in arboribus domicilia habeant,duabus figuris exprimitur, in parte 6. Americ. & iſtorum ædificiorum meminit etiam Petrus de Cieca part.1. Chronicæ Peruanæ c.12. & 27.&29.quæ valde capacia eſſe ſcribit,ut plures etiam intregras familias capere poſsint.

X.Arbor in ſummo cacumine ſaltem frondes minimas parturiens, ex cujus trunco integro, Canoas ſuas exſtruunt,Linſc.p.4 Ind.Or.fig 21

XI. Licondo,arbor tantæ magnitudinis,ut ſex viri brachijs expanſis vix poſsint circundare,& tantæ magnitudinis,ut 200. viros cum armis & remis capere poſsint,ex cujus trunco excavato ſcaphas conficiunt in regno Congiano, part.1. Ind. Orient. c.4.

XII. Rattiak arbor,ex qua in Virginea lintres fabricant,1.part. Ind. Orient.

XIII. & XIV. Yga,Yuvera,arbores in Braſilia quas integras decorticant, cortice illæſo, ex quo ſcapham parant,quarum ſingulę triginta armatos vehunt: nam cortex pollicaris craſſitudinis,quatuorpedes latus,quadraginta longus: par.3. Ind. Occid. l.3.c.25.

Sic ex arboris Yuire vocatæ cortice, tiliæ perſimili, funes conficiunt: Lerius de Braſil.c.14.

Lintres ſinguli, ex cortice arborum detracto conſtant,quos Ygat nominant, tantæ amplitudinis, ut ſinguli quinquaginta homines capiant: idem capit.13.

XV.Gelſomoro arboris ab incolis dictæ cortex, in quibuſdam Indiæ locis pecunia eſt: Pigafetta in deſc. regni Congiani lib.1.c.4.

XVI. Pindo herbæ caules aut Palmarum ramos, ad januas ædium Braſiliani adponunt, Lerius deſ. Braſil. c.13.

Arbores anattiferæ.

I. Arbor ex cujus ligni putredine vermes, & ex his Anates viventes & volantes generantur, Claud.Duretus arborem pingit.

Hector Boëtius in deſcr.Scotiæ in Inſulis Hebridibus,Klaki avem nominant,in quibus vim procreandi potiùs, quàm arboribus ineſſe, &c. quæ citantur à Cardano l. 6. de Var. rerum, dubitatione prorſus digna dicens.Polydorus Virgilius pro fabula habet.

Olaus Magnus ſcribit, è lignis putridis fungos primùm enaſci,ex his aves maritimas,quæ piſcibus vivant.Idem confirmat Cornelius Scribonius in epit. hiſt. de gentibus Septentrion. Alexander ab Alexandro de diebus genialibus: Antonius Torquemada in ſuo Hexamero: Joh. Baptiſta Porta in phytognom. Abraham Ortelius in ſuo theatro. Sic Syl. Giraldo in hiſt.Hiberniæ, Bernacæ dicuntur, quæ anatibus paluſtribus ſimiles,ſed minores.

Bernacles, Ad.& Lob.

Britanniæ conchæ anatiferæ, Lob.belg.

Anatifera concha, Lon.

Ex ſurculis arborum conchæ anatiferæ, Lugd.

Conchæ anatiferæ ex arbore dependentes & trunco adhærentes, Aldroand. de avibus,& lib. de teſtaceis.

Conchæ vulgo anatiferæ, non ſunt fructus terreſtres, neque ex ijs anates oriuntur, ſed Balani marinæ ſpecies, Colum.

In navigat. tertia Hollandorum per Norvegiam in Chinam Ann.1596. ſive in par.3.Ind Or. hæc habentur: hoc loco Anſerum rubentium ova magno numero collegimus: cujus generis anſeres quodannis magna copia in Hollandia ad Wiringam capiuntur: qui quo loco ſua ova excluderent, hactenus nemini adhuc compertum fuit, cùm multi eoſdem in Scotiæ arboribus naſci, fruſtra contenderint.

II. Arbor ex cujus fructibus in aquam delapſis anates prodeunt, Claud.Dureto, qui ejus figuram proponit.

Arborem in Scotia apud Orcades Inſulas reperiri audio, cujus fructus avem Anatum formam habens, producunt, Æneas Sylvius in deſcript. Europæ.

Arbores in Scotia quarum fructus folijs involutus, ſi in aquam decidat, in avem tranſmutatur, quam avem arboream vocāt, Seb. Munſterus in Coſmogr. Saxo Grammaticus etiam meminit. Arborum quarundam fructus ſimiles cono pini, ſi in mare decidant, in aves tranſeunt, quibus etiam in Quadrageſima uti licet, Joh.Boterus in ſua relat. De his etiam Pierius Valerianus in ſuis Hieroglyphicis, & Andreas Thevetus, in ſua Coſmographia.

Fructus oſtraceis non diſsimilis arboribus naſcens, in tanta copia, ut folium vix cerni liceat: par.8.Ind.Occid.deſcr.navig.1. ipſius Drake.

In Guajana, Oſtrea in arboribus, & non in terra creſcunt, quod in India Occidentali & alijs locis frequentiſsimum eſt: quam arborem Thevetus in ſua Gallia Antarctica c.26.deſcribit, addita imagine peregrini cujuſdam fruticis: deſcribitur etiam à Plinio l.13.c.25. par.8. Ind. Occid. in hiſt. Ralegh.

III. Arbor cujus folia ſi decidant ſuper terram, in aves volantes, ſi verò in aquam, in piſces mutantur, Claudio Dureto, qui figuram fingit.

Cornu plantabile.

Coronidis loco de Cornu plantabili quædam ex Hugonis Linſchotani hiſtoria Indica, quæ par.4. Ind. Or. habetur, qui cap.17. hæc refert, in Goa Inſula, ad hujus nominis civitatem, juxta murorum terminos, locus quidam diſcretus eſt, quo omnis generis pecudes mactare ſolent, in quo animalium cæſorum cornua paſſim objecta jacent, non ſolùm ceu nullius apud Indos uſus, ſed præcipuè hanc ob cauſam longius objiciuntur, quod Indis haud exigua contumelia ſit, ſi ei cornu oſtendatur, ædibúſve objiciatur: ita ut cornu oſtendenti, à magiſtratu pœna conſtituta ſit. Hæc cornua, ſi illo loco aliquandiu jacuerint, radices in terram defigunt, medulla ejus in plurima quaſi filamenta diſſecta & protuberante, & hoc modo in ſolum ſe immittente: radix braſsicæ ſimilis: ſicut plures meis manibus evulſi, duas tréſve ſpithamas elongatas, id quod nullo uſpiam terrarum angulo ſimiliter fieri compertum eſt. Hujus cauſam veram & immotam qui ſcrutaretur & aſſequeretur, nemo quod ſciam, uſpiam comparuit: nam & terra, in omni illo confinio, valde ſaxoſa & lapidoſa eſt, &c.

SOLI DEO GLORIA.

CON-

CONCLUSIO.

Um ad hujus Operis in quo DEI *Opt. Max. admirandam ſapientiam, clementiam ac bonitatem, in tot millibus* PLANTARUM *creandis, velut digito ſolùm demonſtrare voluimus, finem pervenerimus, Tibi* DEUS, *qui ſolus immortalis es, tibi inquam,* TRINUNI *&* UNITRINO *Hygiæ & Panaceæ Parenti, ſit honor & gloria in ſæcula, quòd pro ineffabili tua miſericordia, inexplicabili clementia, inexhauſta bonitate (ut qui ſolus ipſa Bonitas & Sapientia es) mihi miſero peccatori tua gratia adfuiſti, tuoq; auxilio, ut ea quæ nunc ſupra quadraginta annos, in Plantarum hiſtoria adeò admiranda, ſuſpicienda, vaga, Oceanoq; imperſcrutabili ſimili, in qua potentiam tuam, ſapientiam & bonitatem declaraſti, partim varijs & laborioſis peregrinationibus, partim diligenti Botanographorum lectione, partim optimorum virorum communicatione, obſervavi, & obſervata Veterum & Recentiorum lectione comprobari cognovi, in hunc Indicem conferre potuerim. Tibi æterne* DEUS, *quòd me vitâ & beneficijs, toto vitæ meæ tempore adeò clementer affeceris, mihiq; tuâ curâ ſpiritum ſervas, ſit laus in ſæcula. Inſuper devoto pectore & ſupplex rogo, ut porrò & mentem & intellectum meum illumines, manum meam regas, ut ea quæ ſolùm nomine in hoc opere attigi, & quorum hiſtoriam in* THEATRO BOTANICO, *(cujus Operis hic ſolùm Index eſt) fideliter tradere & abſolvere poſſim, quò ea ad altiſſimi tui Nominis gloriam, ad humani generis utilitatem vergant, cùm ſine Tuo auxilio à nobis nihil, at Tua ope omnia præſtari poſſint. Largire quæſo tuum S. Spiritum, ut miracula tua in Arborum & Herbarum creatione, explicare queam. Tuo enim juſſu, ut cum Sancto tuo Propheta loquar, terra, tertio Creationis die* STIRPES *creavit, Herbas frugiferas, & Arbores fructiferas, quæ ſuo quæque in genere fructum ederent, & in quibus ſuum ſemen ineſſet in terris: tradidiſti ſexta die homini omnes Herbas, quæ ſunt in omni terræ ſolo frugiferæ, omnesq; arboreo fœtu præditas Arbores ſemen parientes, quibus ad alimoniam uteretur. Sic beſtijs terreſtribus omnibus, aërisq; volucribus, & quæcunque vitali ſpiritu animata in terris moventur, his omnem Herbarum viriditatem ad paſtum dediſti. Quare ô S.* TRINITAS *meo inſtituto clementer adeſſe digneris, quo opus, à multis annis inchoatum, ad felicem finem perducere queam: ſiquidem*

Nullius ſit fœlix conatus, & utilis unquam,
Conſilium ſi non detq; juvetq; Deus.

F I N I S.

ΤΥΧΗ ΚΑΙ ΠΟΝΩ.

APPENDIX.
ALIQUOT PLANTARUM DESCRIPTIONES ADPONERE LUBET:

Ad pag.75. post Allium Pyrenaicum ponatur.

Allium sive Moly Virginianum: folijs est gramineis angustis, palmaribus, nervosis acuminatis, per margines nonnihil asperis, & cauliculos superantibus: cauliculis semipalmaribus, umbella ceu in Moly luteo insidet, quam flores plures purpurocærulei oblongis pediculis donati, ijq; trifolij insident: at umbellæ folia bina oblonga, ut in Allij sive Moly montani speciebus, sed latiora, subjiciuntur. Hoc Phalangij Virginiani nomine Lutetia ex horto Jo. Robini, D. Georgius Spörlinus Basileensis, Medicinæ candidatus, in hoc studio versatissimus, unà cum alijs multis, Anno 1622. misit.

Ad pag.138. lin.21.

Botrys ambrosioides Mexiocana: radice est oblonga, fusca, capillaribus fibris cincta, intus candida: caule pedali, etiam altiore, sed cubitum non superante, eoq; subrubente quandoque, rotundo, striato, pilis levissimis & rarissimis aspersis: folijs pallidè virentibus, Atriplicis sylvestris vulgaris forma similibus, oblongis, sinuatis, pediculis oblongis donatis & absque ordine caulem ambientibus: ad singulorum exortum, ramuli unciales, ut in Atriplice emergunt, pluribus velut capitulis alternatim dispositis, onusti, quibus singulis foliolum exiguum subjicitur, quibusq; apertis flosculi exigui, luteoli, ut in Botry conspiciuntur, hisq; semen minutum copiosumq; succedit. Planta annua est, ex semine deciduo sese propagans. Et licet tota planta primo intuitu Atriplicem referat, ita ut Atriplex Mexiocana dici possit: attamen propter odorem gravem quidem, sed non ingratũ, & saporem aromaticum ad Cuminum accedentem, & propter florum & seminum copiam, ad Botrym referre maluimus: hocq; primum nomine Parote Mexiocani in horto Cl. Doctoris Plateri Anno 1619. crevit.

Ad pag.141. lin.34.

Millefolium aquaticum cornutum minus: hoc priore longè minus, quod pro radice fibellas capillares tenuissimas habet: ex qua cauliculi palmares, pilo tenuiores quos foliola plura, etiam quovis pilo tenuiora & brevissima orbiculatim ambiunt, quæ simul juncta lentis magnitudinem non ęquant: ex quorum medio pedicelli tenuissimi prodeunt: flores necdum observavimus. Hoc in fundo paludum Michelfeldensium D. Spörlinus, Anno 1621. reperit.

Ad pag.184. inter Aconitum & Doronicum.

Doronicum Americanum laciniato folio: folia habet atrovirentia nonnihil hirsuta & aspera, in quinas lacinias divisa, quarum quælibet uncias quinq; vel sex longa, duas lata, in acumen desinit & per margines profundius incisa est: quarum tamen media in summitate trifida: caulis est rotundus, striatus, lævis, circa cujus summitatem folia ex rotunditate acuminata, non quidem laciniata, sed per margines profundius incisa: caulis sũmo flos magnus luteus Doronici forma, folijs luteis oblongis discum ambientibus, quare ad Doronicum retulimus: licet Aconiti Americani nomine Lutetia D. Spörlinus miserit, (ex horto Vespas. Robini Botanici Lutetiani seduli, à quo multa nos expectamus) & ad viri altitudinẽ assurgere scripsit.

Ad pag.242. lin.28.

Lysimachia lutea corniculata: planta est ramosa ad viri altitudinem assurgens, forma ad Lysimachiam latifoliam purpureã siliquosam accedens: hæc ex radice oblonga alba, digitalem crassitudinem superante, paucis fibris capillata, caulis exsurgit initio rotundus, at supra medium, ob plurimos ramos angulosus, subcinereus, lævis, statim à radice in breviores, mox majores ramos, hicque in alios latè expansos, brachiatus, qui rotundi, paucissimis pilis donati,

nati, hinc inde maculis parvis rubentibus variegati, ex quibus tanquam ex poris pilus prodit. Folia ſtatim ad radicem plura, oblonga, palmum ſuperantia, latitudine unciam vix excedentia, quæ craſſa, pallidè virentia, lævia, in acutum deſinentia: quorum inferiora quandoque laciniata, reliqua verò obſcurè ſinuata, per quorum medium coſta alba, ut in Lyſimachia Chamænerion dicta, excurrit: ex alarum ſinibus pediculus articulatus & rotundus prodit, cujus pars ſupra articulum triuncialis fiſtuloſa, cui flos magnus, flavus, quadrifolius, extra folia effertur: qui cum primo florere incipit, quadrangulus eſt, quo aperto, verùm Sole tantùm lucente, in ejus medio ſtilus conſpicitur, qui viridis ad articulum uſque deſcendit, & apicibus quatuor ſulphurei coloris, crucis in modum diſpoſitis, donatus eſt, quem ſtamina octo circumſtant, quorum quatuor ſingulis folijs adpoſita, alia quatuor ipſis interjecta ſunt: hiſque ſingulis capitulum oblongum albicans inſidet: ipſi verò flori, calycis in modum, folia quatuor oblonga, anguſta, pallida ſubjiciuntur. Flos odoratus eſt, nonnihil ad Keiri, vel potius Liliaſphodeli lutei odorem accedens, ultra diem non perſiſtens; cùm is qui ſub veſperam aperitur, ad ſequentis diei veſperam flacceſcat, unde Ephemerum dici meretur. Flore, cum pedicello ad articulum delapſo, altera pediculi pars ſeſquiuncialis, ſenſim ad uncias binas, etiam ternas oblongatur, & in ſiliquam ſive corniculum abit, & propter ſemen copioſum, nigrum, parvumque quod continet intumeſcit: quod ubi maturuit, ipſa cornicula quæ utrinque ad caulis latera numeroſa ſunt, in quatuor partes dividuntur. Hujus ſemen, Lyſimachiæ Virginianæ nomine anno 1619. Patavio accepimus, quod Vere ſatum, tota æſtate & hyeme ſine caule remanſit: at ſequenti anno, circa Veris finem cauleſcere, & Junio florere cœpit: nunc verò ex deciduo ſemine (annua enim planta eſt) autumno delabente, ſingulis annis in hortulo meo copioſè & uſque in autumni finem floret. Matthioli Ephemerum eſſe ſuſpicatus ſum, ſed cùm nullas, niſi Dioſcoridis, notas adpoſuerit, nil pronunciare licet.

Ad pag. 258.

Lithospermum anguſtifolium umbellatum: cauliculo eſt palmo minore, rotundo, quem folia ſtrictiſsima, oblonga, nonnunquam utrinque bina, ambiunt, in cujus ſummitate flores quaſi in umbella diſpoſiti, cærulei, parvi, oblongi, cavi, per ora in quinque crenas diviſi. Hoc ex horto Patavino, ante plures annos D. Heyl, nunc Dantiſci medicus, attulit.

Ad pag. 268.

Virga aurea Mexicana: ex una radice caules plures, nonnihil tamen reclinati, aſſurgunt: circa quos folia palmaria, ſeſquiunciam lata, craſsiuſcula, ſplendentia, in ſummitate tamen multo breviora: ex foliorum alis ramuli prodeunt, quibus flores ſaturatè lutei, ſurſum ſpectantes & unam tantùm caulis partem occupantes, inſident. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus collegit.

Ad pag. 299.

Vitis Virginiana: folijs eſt Vitalbæ nonnihil ſimilibus, ſed multo latioribus, rotundioribus & tenuioribus, viticulis ſuis alte ſcandens, & ſuis claviculis arbores comprehendens, cujus fructus corymbis hederaceis ſimiles eſſe dicunt. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus legit.

Vitis Canadenſis nomine, ex eodem horto miſit alterius fruticoſæ plantę folia, tria in uno pediculo, inſtar foliorum Trifolij diſpoſita, pediculo longo glabro, folijs latis, craſsis: quod ſi pediculis aculei additi forent, arboris Coral, quam Cluſius in Append. hiſtoriæ ſuę rar. plantarum deſcripſit, pronunciarem.

Ad pag. 414. poſt lin. 37.

II. Rhus Virginianum: arbuſcula eſt Rhoë vulgari major, folijs multo majoribus, acutioribus, mollioribus & viridioribus, quorum quælibet pinna, uncias quinque & ſex longa ſunt, & ſequentis quod ex Tupinambault habemus, longiora, latiora, profundius crenata & viridiora: folia verò ſuperiora Jaſmini albi folijs ſimilia ſunt: rami ex ſtipite pullulantes, tenella cervorum cornua, ex cranio modo erumpentia, referunt: ſimiliter enim hirſuti ſunt, eundem colorem, eandem figuram habent: ſpicam, Rhoë vulgari multo majorem habet. Ex eodem loco habemus.

Ad pag. 444. b.

Pruno Sylveſtri affinis Canadenſis: frutex eſt ſeſquicubitalis, caule lignoſo, rotundo, atrorubente cortice veſtito, in ramulos brachiato: folia habet Rutæ Hypericoidi ſimilia: flores, Pruni ſylveſtris floribus ſimiles, ſed multo

minores, copiosos, candidos, pediculis oblongis uncialibus & capilli modo tenuibus, caliculis virentibus sustentati, insidentes; in quorum medio, filamenta plura exigua & tenuissima: flos nullo fructu succedente, Lutetiæ in horto Robini decidit: qui Hypericum frutescens nominat, & è Canada allatum asserit.

Ad pag. 432.

Ricinus Americanus folio Staphisagriæ: hujus ramum habemus cubitalem ferè, lignosum, crassum, rufescentem & circa foliorum exortum hirsutum, quem folia pallidè virentia, pediculis oblongis & hirsutie asperis donata, ambiunt: folia inferiora, ad foliorum Ficus formam nonnihil accedunt, & in lacinias quinque divisa sunt: superiora verò, quæ Staphidis agriæ folijs similiora, in ternas lacinias secta sunt: omnia verò per circumferentiam crenis acutis exasperantur & nonnihil pubescunt, ita ut attactu mollia sint: caulis summitas in ramulos aliquot villosos dividitur, quibus flores quinquefolij, ex intensa purpura rubentes (ut figura pictor expressit) insident. Plura non licet, cùm solùm ramum siccum, cum figura coloribus illustrata, Ricini Americi folijs Ficus nomine anno 1621. Verona ab insigni Pharmacopœo & Botanico, D. Johanne Pona, una cum alijs elegantissimis acceperimus: & quotidie, ex Illustr. & Magnifici Dn. Nicolai Contareni Senatoris Veneti, instructissimo viridario, multa pulchra & exotica, ipsius opera, accipimus: pluraque quotidie ab ejusdem filio Francisco Pona, Philosopho & Medico apud Veronenses clarissimo expectamus, & non solùm plantas & semina; verùm etiam Naturæ πανδεχεῖον Parentis sui, duplici Indice ab ipso complexum, veluti nuper ad nos perscripsit.

APPENDICIS FINIS.

LAVS COGNITIONIS SIMPLICIUM.

ORIBASIUS XV. COLLECTAN. CAP. I.

Simplicium medicamentorum & facultatum quæ in eis insunt, cognitio ita necessaria est, ut sine ea nemo ritè medicari queat: ita enim magna nobis suppetit copia, & nos in quacunq; temporis opportunitate medicamenta facilè comperimus. Valet enim eadem notitia ad composita remedia conficienda: præterea verò ad eorum vires Universales inveniendas, pertinet, & quod artis est apud omnes patefacit.

AETIUS TETRAB. II. SECT. IV. CAP. LI.

Omnium simplicium pharmacorum vires nosse oportet eum qui aliquod compositum est facturus: qui enim eas noverit, etiam eis, quæ ab alijs composita sunt, rectè utetur; maximè cùm indefinitè descripta fuerint.

FERNELIUS IN SUA MEDENDI METHODO.

Simplicium cognitio, collectio, delectus, expurgatio, conservatio, præparatio, correctio & miscendi industria seorsim ad Pharmacopœos referuntur, ac pertinent: quorum tamen & Medicum imprimis gnarum, peritumq; esse oportet, siquidem apud artis ministros auctoritatem, dignitatemq; suam retinere ac tueri velit, quos docere hæc ipsa debet.

ΜΟΝΩ
ΤΩ ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΩ
ΘΕΩ
ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ
ΕΙΣ ΑΙΩΝΑ.

I N D E X.

Notandum ubi (a) habetur columnam primam, ubi (b) columnam secundam: ubi (a.b) utramq; : ubi neq; (a) nec (b) semper primam paginæ columnam denotare.

Ariſto-

B.

Catta-

Criſpu-

H.

I.

M.

Melope-

N.

O.

P.

altera,

Q.

R.

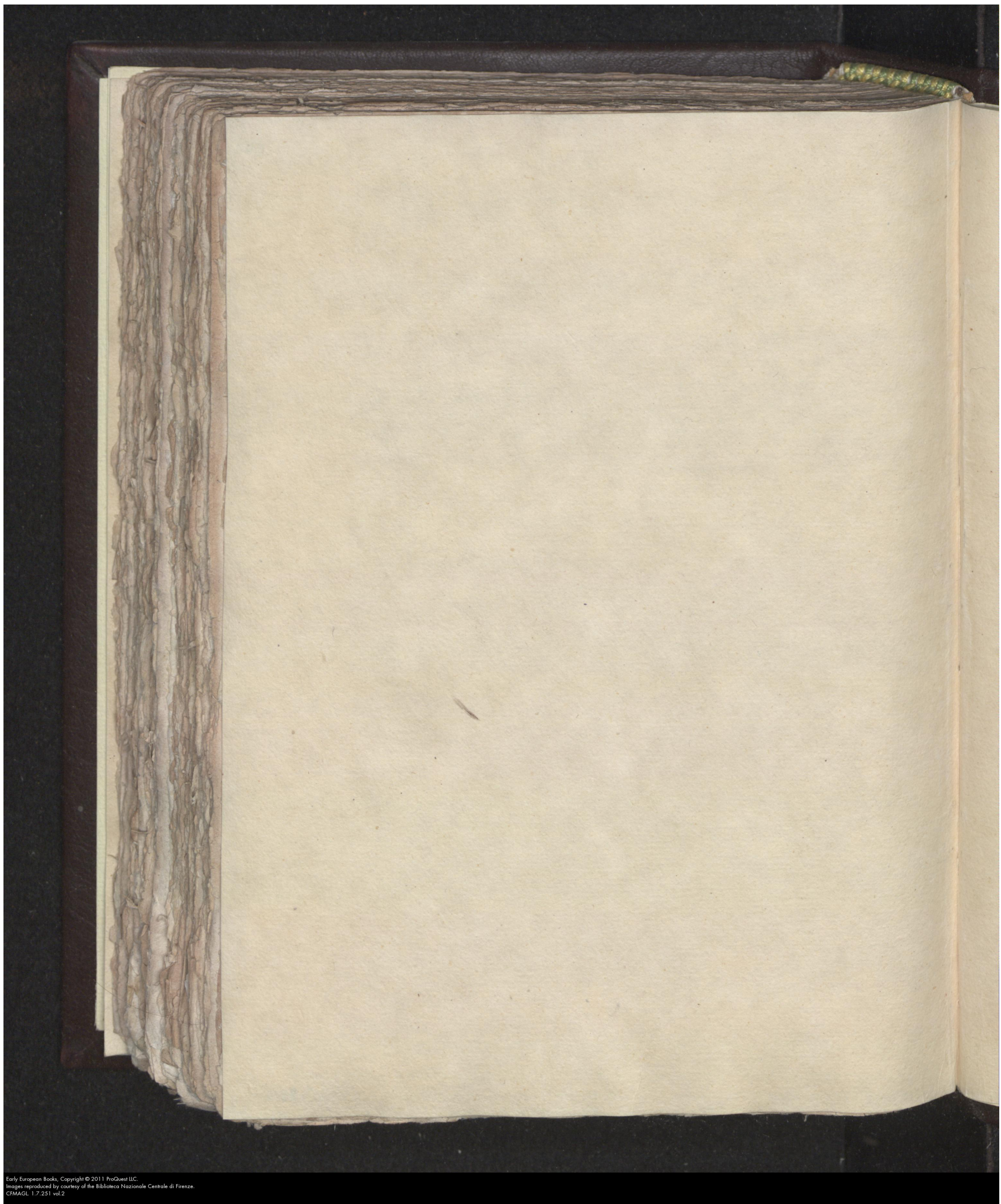
Seti-

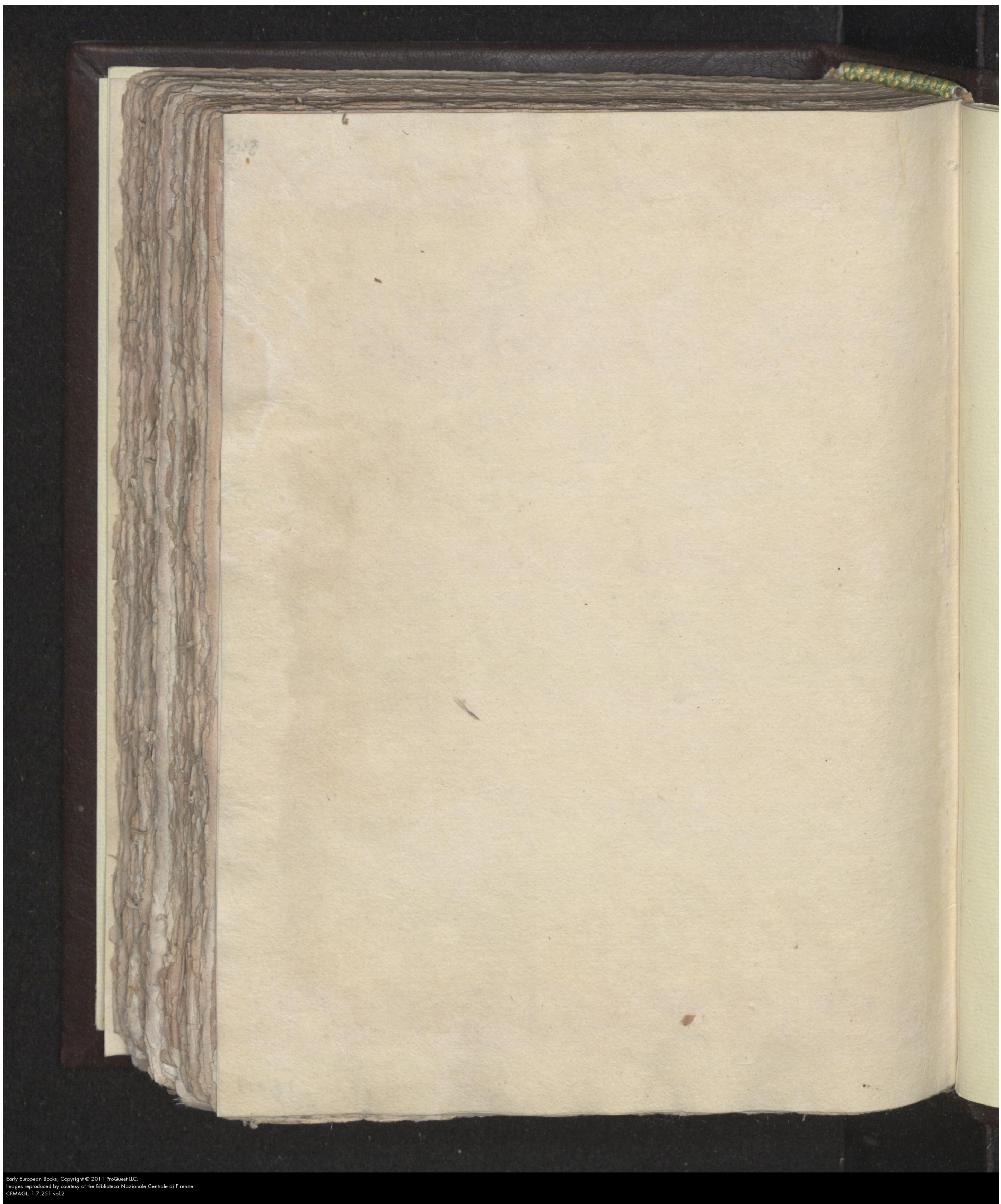
F I N I S.

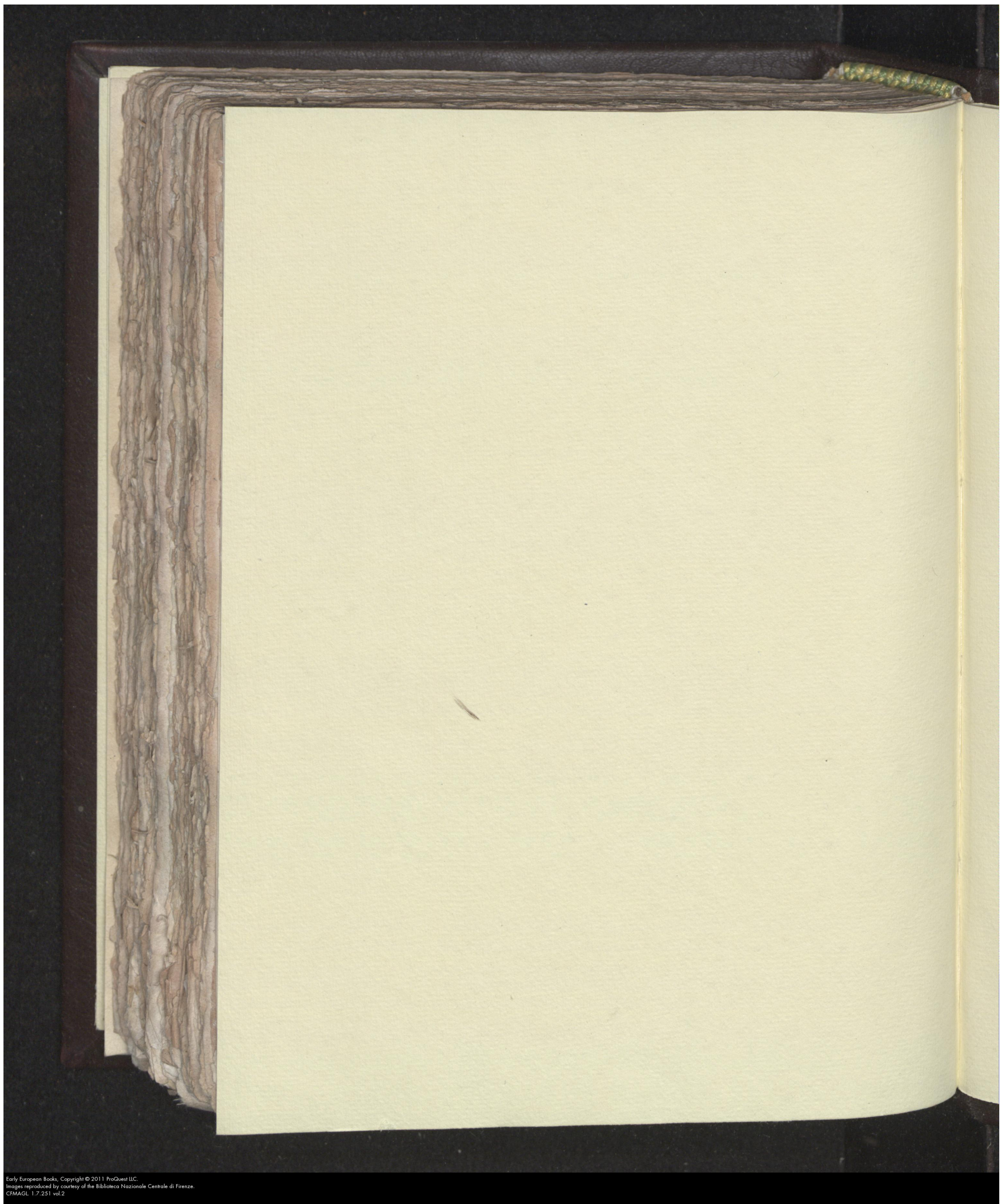

ERRATA

Pagina 2. lin. 3. Thab, lege Tab. p.8. l.37. SORGHINUM. p.12. b. l.36. altera. p.17. l.7. Plutarcho. p.19. b. l.9. Acorum. p.21. a. l.14. Tragus, sive Olyra. p.23. b. l.23. hist. 7. p.25. a. l.39. Triticum. p.36. l.28. Actuarius. p.37. a. l. 25. Costæus. p. 46. a. l. 39. Gallacia. p.48. b. l.1. eriophorus. p.71. b. l. 9. lutei. p.78. a. l.18. punctatum. p.93. b. l.22. Rapunculus. p.106. a. l.4. Cratevæ. p.113. l.29. LAPATHUM. p.114. a. l.3. lapathum. p.119. l.4. aureum. p.146. a. l.42. notas. p.150. l.1. staphylino. p.169. b. l.42. quia. p.191. l. 6. Coronopo. p. 193. a. l. 43. primæ. p.216. b. l. 18. serratæ. p.218. b. l. 1. conferta. p.220. l. 33. Πόλιον. p.222. b. l.45. hirci. p.237. b. l.28. legimus. p.251. a. l. 41. deleatur. p.288. a. l. 23. Κελθμον. p.295. a. l.5. Orobanche. p.305. b. l. 26. huic. p.306. l.4. Chamæclema. p.330. a. l. 25. cornuta. p.334. b. l.10. saxatilis. p.344. l.37. legumen. p. 369. l. 5. pungat. p.372. b. l.24. salignus. p. 395. l.38. in carne. p.421. b. l.17. radices. p. 431. l. ultim. gracilium, gravidarumque. p. 446. l. 13. cœpere. p. 473. l. 14. vinearum. pag. 489. l.42. Orminium. Hujus. Hæc sunt, Lector benevole, sphalmata, quæ sensum turbare potuissent. Leviora facilè condonabis.

Laboratorio S. Agostino, La Spezia
Biblioteca BNC di Firenze
Segnatura: 177.251

Collazione, scucitura e smontaggio/Spolveratura/Lavaggio H_2O, 35°. Bagno in soluzione di idrossido di Ca s/satura. Rinsaldo a pennello Tylose mh 300p 1%. Rammendo: velo 502, imbrachettatura: carta giapp.Vang., adesivo Tylose mh 300p al 6%. Sguardie carta Ingres 20231, struttura F con cotone pelle uovo. Cucitura su 4 nervi di canapa Barbour a 8 capi con filo di lino n° 35 Barbour. Indorsatura con tasselli di pelle uovo e pelle allumata scarnita adesi con tylose mh 300p al 6%. Capitelli cuciti al centro dei fascicoli alternati con lino Barbour su canapa a 6 capi sottocatenella, ricamo bicolore in ritorto fiorentino Cucirini. Piatti in cartone fibrato accoppiato con tirante e fodera in cartoncino LC. Incartonatura entro scanalature ad I. Tubo in pelle uovo e carta giapp.517 adeso e staffilato sul dorso. Coperta in pelle di capra a concia mista collata con Tylose mh 300 al 6%, staffilatura dei nervi. Compensazione dei contropiatti con cartoncino LC. Incassatura dell'aletta e guardie a piatto aperto con Tylose mh 300p al 6%.

Data collaudo 16/12/97
Collaudatore